

Mormono Knyga

Seminarijos mokytojo vadovėlis

Mormono Knyga

Seminarijos mokytojo vadovėlis

Išleido
Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia
Salt Leik Sitis, Jutos valstija

Būsime dėkingi, jei informaciją apie pastebėtas klaidas, komentarus bei pasiūlymus atsiųsite adresu:

Seminaries and Institutes of Religion Curriculum Services
50 E. North Temple St., Floor 8
Salt Lake City, UT 84150-0008
USA

El. paštas: ces-manuals@ldschurch.org

Prašome nurodyti savo vardą, pavardę, adresą, apylinkę ir kuolą.
Nepamirškite nurodyti vadovėlio pavadinimo. Po to parašykite savo pastabas.

© 2014 Intellectual Reserve, Inc.

Visos teisės saugomos

Išspausdinta Jungtinėse Amerikos Valstijose

Leidimas anglų kalba patvirtintas 10/09

Vertimas patvirtintas 10/09

Book of Mormon Seminary Teacher Manual vertimas

Lithuanian

09411 156

Turinys

<i>Mormono Knygos Seminarijos mokytojo vadovėlio įvadas</i>	vi	28 pamoka 2 Nefio 6–8	94
Mūsų tikslas	vi	29 pamoka 2 Nefio 9:1–26	97
Pamokos ruošimas	vi	30 pamoka 2 Nefio 9:27–54 ir 2 Nefio 10	100
Kasdienis mokytojo vadovėlio naudojimas	vii	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>	
Kasdienių seminarijos studijų programa		2 Nefio 4–10 (6 dalis)	103
(suderinto laiko ir ankstyvo ryto)	ix	31 pamoka 2 Nefio 11 ir 16	105
Studijų namuose pamokų panaudojimas	xi	32 pamoka 2 Nefio 12–15	108
Seminarijos programa studijuojantiems namuose	xii	33 pamoka 2 Nefio 17–20	111
Kitos mokymo priemonės	xiii	34 pamoka 2 Nefio 21–24	114
Kasdienių studijų ir studijų namuose pamokos		35 pamoka 2 Nefio 25	117
1 pamoka Mokinio vaidmuo	1	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>	
2 pamoka Raštų studijavimas	4	2 Nefio 11–25 (7 dalis)	120
3 pamoka Išgelbėjimo planas	7	36 pamoka 2 Nefio 26	122
4 pamoka Antraštinis puslapis, įvadas ir		37 pamoka 2 Nefio 27	125
Liudytojų liudijimai	10	38 pamoka 2 Nefio 28	128
5 pamoka Mormono Knygos apžvalga	13	39 pamoka 2 Nefio 29–30	131
<i>Pamoka studijuojantiems namuose Raštų studijavimas</i>		40 pamoka 2 Nefio 31	134
<i>Mormono Knygos apžvalga (1 dalis)</i>	16	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>	
1 Nefio knygos studijų įvadas	18	2 Nefio 26–31 (8 dalis)	137
6 pamoka 1 Nefio 1	19	41 pamoka 2 Nefio 32	139
7 pamoka 1 Nefio 2	22	42 pamoka 2 Nefio 33	142
8 pamoka 1 Nefio 3–4	25	Jokūbo knygos studijų įvadas	145
9 pamoka 1 Nefio 5	28	43 pamoka Jokūbo knygos 1–2:11	146
10 pamoka 1 Nefio 6 ir 9	31	44 pamoka Jokūbo knygos 2:12–35	149
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		45 pamoka Jokūbo knygos 3–4	152
1 Nefio 1–6; 9 (2 dalis)	34	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>	
11 pamoka 1 Nefio 7	36	2 Nefio 32–Jokūbo knygos 4 (9 dalis)	155
12 pamoka 1 Nefio 8	39	46 pamoka Jokūbo knygos 5:1–51	157
13 pamoka 1 Nefio 10–11	42	47 pamoka Jokūbo knygos 5:52–77; Jokūbo knygos 6	160
14 pamoka 1 Nefio 12–13	45	48 pamoka Jokūbo knygos 7	163
15 pamoka 1 Nefio 14	48	Enoso knygos studijų įvadas	166
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		49 pamoka Enoso knyga	167
1 Nefio 7–14 (3 dalis)	51	Jaromo knygos studijų įvadas	170
16 pamoka 1 Nefio 15	53	Omnio knygos studijų įvadas	171
17 pamoka 1 Nefio 16	56	50 pamoka Jaromo ir Omnio knygos	172
18 pamoka 1 Nefio 17	59	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>	
19 pamoka 1 Nefio 18	62	Jokūbo knygos 5–Omnio knyga (10 dalis)	175
20 pamoka 1 Nefio 19	65	Mormono žodžių studijų įvadas	177
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		Mozijo knygos studijų įvadas	178
1 Nefio 15–19 (4 dalis)	68	51 pamoka Mormono žodžiai – Mozijo 1	179
21 pamoka 1 Nefio 20–22	70	52 pamoka Mozijo 2	182
2 Nefio knygos studijų įvadas	73	53 pamoka Mozijo 3	185
22 pamoka 2 Nefio 1	74	54 pamoka Mozijo 4	188
23 pamoka 2 Nefio 2 (1 dalis)	77	55 pamoka Mozijo 5–6	191
24 pamoka 2 Nefio 2 (2 dalis)	80	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>	
25 pamoka 2 Nefio 3	83	Mormono žodžiai–Mozijo 6 (11 dalis)	194
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		56 pamoka Mozijo 7–8	196
1 Nefio 20–2 Nefio 3 (5 dalis)	86	57 pamoka Mozijo 9–10	199
26 pamoka 2 Nefio 4	88	58 pamoka Mozijo 11–12:17	202
27 pamoka 2 Nefio 5	91	59 pamoka Mozijo 12:18–14:12	205

60 pamoka Mozijo 15–17	208	96 pamoka Almos 39	333
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		97 pamoka Almos 40	336
<i>Mozijo 7–17 (12 dalis)</i>	211	98 pamoka Almos 41	339
61 pamoka Mozijo 18	213	99 pamoka Almos 42	342
62 pamoka Mozijo 19–20	216	100 pamoka Almos 43–44	345
63 pamoka Mozijo 21–22	219	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>	
64 pamoka Mozijo 23–24	222	<i>Almos 39–44 (20 dalis)</i>	348
65 pamoka Mozijo 25	225	101 pamoka Almos 45–48	350
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		102 pamoka Almos 49–51	353
<i>Mozijo 18–25 (13 dalis)</i>	228	103 pamoka Almos 52–55	356
66 pamoka Mozijo 26	230	104 pamoka Almos 56–58	359
67 pamoka Mozijo 27	233	105 pamoka Almos 59–63	362
68 pamoka Mozijo 28–29	236	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>	
Almos knygos studijų įvadas	239	<i>Almos 45–63 (21 dalis)</i>	365
69 pamoka Almos 1–2	240	Helamano knygos studijų įvadas	367
70 pamoka Almos 3–4	243	106 pamoka Helamano 1–2	368
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		107 pamoka Helamano 3–4	371
<i>Mozijo 26–Almos 4 (14 dalis)</i>	246	108 pamoka Helamano 5	374
71 pamoka Almos 5:1–36	248	109 pamoka Helamano 6–7	377
72 pamoka Almos 5:37–62	251	110 pamoka Helamano 8–9	380
73 pamoka Almos 6–7	254	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>	
74 pamoka Almos 8	257	<i>Helamano 1–9 (22 dalis)</i>	383
75 pamoka Almos 9–10	260	111 pamoka Helamano 10	385
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		112 pamoka Helamano 11–12	388
<i>Almos 5–10 (15 dalis)</i>	263	113 pamoka Helamano 13	391
76 pamoka Almos 11	265	114 pamoka Helamano 14	394
77 pamoka Almos 12	268	115 pamoka Helamano 15–16	397
78 pamoka Almos 13	271	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>	
79 pamoka Almos 14	274	<i>Helamano 10–16 (23 dalis)</i>	400
80 pamoka Almos 15–16	277	3 Nefio knygos studijų įvadas	402
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		116 pamoka 3 Nefio 1	403
<i>Almos 11–16 (16 dalis)</i>	280	117 pamoka 3 Nefio 2–5	406
81 pamoka Almos 17	282	118 pamoka 3 Nefio 6–7	409
82 pamoka Almos 18	285	119 pamoka 3 Nefio 8–10	412
83 pamoka Almos 19–20	288	120 pamoka 3 Nefio 11:1–17	415
84 pamoka Almos 21–22	291	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>	
85 pamoka Almos 23–24	294	<i>3 Nefio 1–11:17 (24 dalis)</i>	418
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		121 pamoka 3 Nefio 11:18–41	420
<i>Almos 17–24 (17 dalis)</i>	297	122 pamoka 3 Nefio 12	423
86 pamoka Almos 25–26	299	123 pamoka 3 Nefio 13	426
87 pamoka Almos 27–29	302	124 pamoka 3 Nefio 14	429
88 pamoka Almos 30	305	125 pamoka 3 Nefio 15–16	432
89 pamoka Almos 31	308	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>	
90 pamoka Almos 32	311	<i>3 Nefio 11:18–16:20 (25 dalis)</i>	435
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		126 pamoka 3 Nefio 17	437
<i>Almos 25–32 (18 dalis)</i>	314	127 pamoka 3 Nefio 18	440
91 pamoka Almos 33	316	128 pamoka 3 Nefio 19	443
92 pamoka Almos 34–35	319	129 pamoka 3 Nefio 20	446
93 pamoka Almos 36	322	130 pamoka 3 Nefio 21–22	449
94 pamoka Almos 37	325	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>	
95 pamoka Almos 38	328	<i>3 Nefio 17–22 (26 dalis)</i>	452
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		131 pamoka 3 Nefio 23	454
<i>Almos 33–38 (19 dalis)</i>	331	132 pamoka 3 Nefio 24–26	457

133 pamoka	3 Nefio 27	460	152 pamoka	Moronio 1–3	529
134 pamoka	3 Nefio 28	463	153 pamoka	Moronio 4–5	532
135 pamoka	3 Nefio 29–30	466	154 pamoka	Moronio 6	535
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>			155 pamoka	Moronio 7:1–19	538
	3 Nefio 23–30 (27 dalis)	469	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		
4 Nefio knygos studijų įvadas		471	<i>Etero 13–Moronio 7:19 (31 dalis)</i>		
136 pamoka	4 Nefio knyga	472	156 pamoka	Moronio 7:20–48	543
Mormono knygos studijų įvadas		475	157 pamoka	Moronio 8	546
137 pamoka	Mormono 1–2	476	158 pamoka	Moronio 9	549
138 pamoka	Mormono 3–4	479	159 pamoka	Moronio 10:1–7, 27–29	552
139 pamoka	Mormono 5–6	482	160 pamoka	Moronio 10:8–26, 30–34	555
140 pamoka	Mormono 7–8:11	485	<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>		
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>			<i>Moronio 7:20–10:34 (32 dalis)</i>		
	4 Nefio 1–Mormono 8:11 (28 dalis)	488	Priedai		
141 pamoka	Mormono 8:12–41	490	Raštų skaitymo lentelės		
142 pamoka	Mormono 9	493	Dėstymo grafikas kasdienių studijų mokytojams		
Etero knygos studijų įvadas		496	Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų		
143 pamoka	Etero 1	497	Dėstymo grafikas studijų namuose mokytojams		
144 pamoka	Etero 2	500	Raštų įvaldymo įvadas		
145 pamoka	Etero 3	503	Raštų įvaldymo pratimai		
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>			100 žinotinių Raštų ištraukų		
	Mormono 8:12–Etero 3 (29 dalis)	506	Pagrindinių doktrinų įvadas		
146 pamoka	Etero 4–5	508	Pagrindinės doktrinos		
147 pamoka	Etero 6	511	Plokštelės ir jų ryšys su išleista Mormono Knyga		
148 pamoka	Etero 7–11	514	Kelionių Mozijo 7–24 skyriuose apžvalga		
149 pamoka	Etero 12:1–22	517	Galimos Mormono Knygos vietovės		
150 pamoka	Etero 12:23–41	520	(jų tarpusavio ryšys)		
<i>Pamoka studijuojantiems namuose</i>					
	Etero 4–12 (30 dalis)	523			
151 pamoka	Etero 13–15	525			
Moronio knygos studijų įvadas					
		528			

Mormono Knygos Seminarijos mokytojo vadovėlio įvadas

Mūsų tikslas

Seminarijų ir religijos institutų tikslo apibrėžime teigiama:

„Mūsų tikslas – padėti jaunimui ir jauniems suaugusiems suprasti Jėzaus Kristaus mokymus bei Apmokėjimą ir pasikliauti jais; pasiruošti šventyklos palaiminimams; pasiruošti patiems ir paruošti savo šeimas bei kitus amžinajam gyvenimui su savo Tėvu danguje.“

Kad pasiektume savo tikslą, mes mokome mokinius Evangelijos doktrinų bei principų iš Raštų ir pranašų žodžių. Šias doktrinas bei principus dėstome suprantamai ir ugdančiai. Padedame mokiniams atlikti savo vaidmenį mokymosi procese ir ruošiame juos mokyti Evangelijos kitus.

Kad padėtumėte įvykdyti šiuos siekius, raginame jus ir jūsų mokomus mokinius kartu studijuojant Raštus įtraukti šiuos Evangelijos mokymo ir mokymosi pagrindus:

- Mokyti ir mokytis Dvasia.
- Puoselėti mokymuisi palankią meilės, pagarbos ir tikslo siekimo aplinką.
- Kasdien studijuoti Raštus ir skaityti mokymosi kurso medžiagą. (Lenteles, skirtas sekti Raštų skaitymą, galite rasti šio vadovėlio pabaigoje esančiame priede.)
- Suprasti Raštų bei pranašų žodžių kontekstą ir turinį.
- Identifikuoti Evangelijos doktrinas ir principus, juos suprasti, jausti jų teisingumą bei svarbą ir juos taikyti.
- Aiškinti, pasakoti ir liudyti apie Evangelijos doktrinas ir principus.
- Įsisavinti pagrindines Raštų ištraukas ir doktrinas.

Šis mokytojo vadovėlis buvo paruoštas taip, kad padėtų jums sėkmingai pasiekti šiuos tikslus.

Pamokos ruošimas

Mokantiems Jo Evangelijos, Viešpats nurodė: „[Mokykite] mano evangelijos principų, esančių Biblijoje ir Mormono Knygoje, kurioje yra evangelijos pilnatvė“ (DS 42:12). Vėliau Jis nurodė, kad šios tiesos turėtų būti mokomos taip, kaip „nurodys Dvasia“, kuri „per tikėjimo malda [...] bus duota“ (DS 42:13–14). Ruošdami kiekvieną pamoką pamaldžiai ieškokite Dvasios vadovavimo, kad Ji padėtų jums suprasti Raštus ir juose esančius principus ir doktrinas. Planuodami, kaip padėti savo mokiniams suprasti Raštus, būti Dvasios mokomiems ir pajauti troškimą taikyti tai, ko mokosi, taip pat sekite Dvasios raginimais.

Mormono Knyga yra pagrindinis šaltinis ruošiantis mokyti šio kurso. Pamaldžiai studijuokite skyrius ar eilutes, kurių mokysite. Stenkitės suprasti nagrinėjamos Raštų dalies kontekstą ir turinį, įskaitant įvykių eigą, žmones, vietas ir įvykius. Susipažinę su kiekvienos nagrinėjamos Raštų dalies kontekstu ir turiniu, stenkitės surasti joje esančius principus ir doktrinas ir nuspręskite, kurios tiesos būtų pačios svarbiausios jūsų mokiniams suprasti ir taikyti. Apsisprendę, kam skirsite dėmesį, galite nustatyti, kurie metodai, traktuotės

ir pratimai geriausiai padės jūsų mokiniams išmokyti ir taikyti Raštuose esančias šventas tiesas.

Šis vadovėlis sukurtas tam, kad padėtų jums šiame procese. Atidžiai apžvelkite pamokos medžiagą, susijusią su ta Raštų dalimi, kurios mokysite. Galite panaudoti visus arba tik kai kuriuos mokymo programos pasiūlymus dėl nagrinėjamos Raštų dalies arba galite juos pritaikyti savo mokinių poreikiams ir sąlygoms. Spręsdami, kaip pritaikyti pamokos medžiagą, būtinai vadovaukitės šiuo vyresniojo Dalino H. Oukso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo, mokymu:

„Dažnai girdėjau Prezidentą Pakerį mokant, kad pirma įsisaviname, o paskui taikome. Jei gerai įsisaviname pamoką, kurią ruošiamės mokyti, tada ją pritaikydami galime vadovautis Dvasia“ (“A Panel Discussion with Elder Dallin H. Oaks” [Seminaries and Institutes of Religion Satellite Broadcast, Aug. 7, 2012], 6, si.lds.org).

Ruošdamiesi mokyti, nepamirškite mokinių, turinčių ypatingų poreikių. Pakoreguokite veiklas ir lūkesčius taip, kad jiems nebūtų per sunku. Bendravimas su tėvais ir vadovais padės jums sužinoti mokinių reikmes ir suteikti jiems prasmingą ir ugdančią patirtį.

1 Nefio knygos studijų

ĮVADAS

Kodėl reikia studijuoti šią knygą?

Studijuojant 1 Nefio knygą, mokiniams paaiškės, kad „Viešpaties švelnūs pasiūlymimai yra visiems tiems, kuriuos jis išsirinko dėl jų tikėjimo, kad padarytų galingus“ (1 Nefio 1:20). Jie taip pat sužinos, kad Dievas trokšta palaiminti Savo vaikus. Kai Lehis ir jo žmonės laikėsi Dievo įsakymų, jie patyrė Jo pasigailejimą ir palaiminimus. Lehis ir Nefis pas Dievą ieškojo pagalbos, kad gavo per sapnus, regėjimus ir kitas Dvasios vado-

Kam ir kodėl ši knyga parašyta?

Nefis rašė, omenyje turėdamas tris žmonių grupes: savo tėvo palikuonis, Viešpaties sandoros žmones pastarosiomis dienomis ir visus pasaulio žmones (žr. 2 Nefio 33:3, 13). Jis rašė tam, kad tikintų visus ateiti pas Jėzų Kristų ir būti išgelbėtiems (žr. 1 Nefio 6:4).

Kodėl ji buvo parašyta?

1 Nefio knyga,

pažado žemės istoriją, apie Evangelijos Sugrąžinimą ir apie nesutarimus tarp blogio jėgų ir Dievo Avinėlio bažnyčios (žr. 1 Nefio 8; 11–14).

- Nefiui parodoma, kaip pastatyti laivą, kuris jo žmones nuplukdys į pažadėtąją žemę (žr. 1 Nefio 18:1).

1 Nefio knygoje iš pirmų lūpų pateikiamas pasakojimas apie žmones, kurie keliavo į pažadėtąją žemę. Mormono Knygoje vėliau minimi žmonės, pažadėtąją žemę atkeliavę iš Europos, o ne iš Azijos.

Mokytojo vadovėlio naudojimas

Įvadas į knygos studijas

Įvaduose į knygų studijas pateikiamos kiekvienos knygos Mormono Knygoje santraukos. Be to, juose paaiškinama, kas parašė tą knygą, kokie autoriaus tikslai, ir pateikiamas knygos turinio santrauka.

Įvadas į nagrinėjamą Raštų dalį

Nagrinėjamos Raštų dalies įvade pateikiama trumpa pamokai skirtos Raštų dalies konteksto ir turinio apžvalga.

Eilučių grupavimas ir konteksto santrauka

Nagrinėjamos Raštų dalys dažnai padalinamos į mažesnius segmentus arba eilučių grupes, taip, kad atspindėtų temos ar įvykių kaitą. Po eilučių grupės nuoroda pateikiama glausta toje eilučių grupėje aprašomų įvykių ar mokymų santrauka.

Pagalba mokytojui

Pagalba mokytojui padeda paaiškinti Evangelijos mokymo principus ir metodus. Tai padės jums tobtutėti.

Pamokos aprašymas

Pamokos aprašyme pateikiami nurodymai, kaip studijuoti ir mokyti. Joje siūlomos mokymo idėjos, tokios kaip klausimai, pratimai, citatos, grafikai ir lentelės.

Doktrinos ir principai

Studijuojant Raštus, doktrinos ir principai yra natūraliai pastebimi, todėl jie yra paryškinti, kad padėtų jums juos identifikuoti ir pabrėžti diskusijose su mokiniais.

Paveikslėliai

Mokydami, jei turite, galite parodyti Bažnyčios vadovų nuotraukas ir įvykių, aprašytų Raštuose, paveikslėlius.

144 PAMOKA

Etero 2

Įvadas

Kai Jaredas ir jo brolis, ir jų šeimos bei draugai iškeliavo nuo Babelės bokšto, Viešpats juos vedė per tyrus. Jis nurodė Jaredo broliui pastatyti aštuonias baržas, kuriomis jo žmonės galėtų persikelti per jūrą į pažado žemę. Kai

Jaredo brolis ir jo žmonės tikėdami pakluso Viešpačiui, Jis vedė juos ir davė jiems nurodymus, kurių reikėjo, kad jų kelionė būtų sėkminga.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Etero 2:1–12

Jareditai pradeda kelionę į pažadėtąją žemę

Kad padėtumėte mokiniams pamatyti, kaip, sekdami iš Dievo gautais nurodymais, galime pasiruošti gauti tolesnes gaires ir vadovavimą iš Jo, praveskite šią veiklą:

Prieš pamoką kambaryje, kuriame renkatės, paslėpkite kažką, kas atstotų lobį. Paruoškite tris arba keturias užuominas, nukreipsiančias mokinius prie loby. Duokite mokiniams pirmąją užuominą. **„Iš užuominą ves prie kitos užuominos, kuri ves prie dar kitos ir taip, kol mokiniai ras lobį. Kai jie ras lobį, paklauskite:**

- Kas būtų nutikę, jeigu būtumėte nekreipę dėmesio į pirmąją užuominą? (Jie nebūtų radę antrosios užuominos.)

Pakvieskite mokinius tyliai peržvelgti Etero 1:41–42 ir ieškoti, kokie buvo pirmieji Viešpaties nurodymai, kurie vedė Jareditus į pažadėtąją žemę.

Kad padėtumėte mokiniams pamatyti, kaip Jareditai priėmė tuos nurodymus, pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 2:1–3.

- Kaip Jareditai priėmė Viešpaties pirmuosius nurodymus?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 2:4–6. Paprašykite mokinių sekti skaitomo tekstą ir ieškoti, kokius palaiminimus gavo Jareditai, paklusę pirmiesiems nurodymams.

- Kas atsitiko, kai Jareditai pakluso pirmiesiems Viešpaties nurodymams? (Viešpats per Jaredo brolių davė jiems papildomų nurodymų.)

- Ko iš šito pasakojimo galime pasimokyti apie tai, kaip priimti Viešpaties nurodymus? (Mokiniai gali pasakyti kitais žodžiais, bet jų atsakymuose turi atsispindėti toks principas: **Kai su tikėjimu veikiami pagal Viešpaties mums duotus nurodymus, galime iš Jo gauti daugiau patarimų.** Galite pasiūlyti jiems užrašyti šią tiesą Raštuose, šalia Etero 2:6.)

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti ir pritaikyti šį principą, pakvieskite juos pagalvoti, kokį raginimą ar įkvėpimą jie neseniai gavo iš Viešpaties. Paskui perskaitykite šį vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį apie tai, kaip dažnai gauname apreiškimą:

„Jį gausite po nedaug, mažomis dalimis, kad galėtumėte priimti vis daugiau. Kai kiekvieną dalelę priimsite su tikėjimu, busite vedami prie kitų dalių, iki kol turėsite visą atsakymą. Tas metodas pareikalauja iš jūsų panaudoti tikėjimą Tėvo sugebėjimu atsakyti. Nors kartais tai labai sunku, jis lems reikšmingą asmeninį augimą“ („Naudokime dangišką maldos dovaną“, 2007 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite mokinius atsakyti į šiuos klausimus sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose. Galite užrašyti juos lentoje arba padiktuoti, kad mokiniai galėtų juos užrašyti.

- Kada paklūsote dvasiniam paragininimui ir po to gavote tolesnių nurodymų iš Dievo?
- Kodėl, jūsų manymu, mums kartais reikia veikti pagal dvasinį raginimą, kad paskui galėtume gauti papildomą apreiškimą?

Susidomėjimo ir dėmesio sutelkimo paskatinimas

Planuokite veiklas, kurios paskatins mokinius susidomėti pamoka ir padės jiems sutelkti dėmesį į Raštus. Tos veiklos yra veiksmingiausios, kai būna trumpos ir skatina mokinius susitelkti į pagrindinį pamokos principą.

Raštų įvaldymas

25 žinotinos Raštų ištraukos iš Mormono knygos yra paryškintos pamokų, kuriose jos naudojamos, aprašyme. Kiekvienoje tų pamokų yra mokymo idėja dėl tokios ištraukos. Visame vadovėlyje išbarstyti žinotinų Raštų ištraukų peržiūros pratimai, padėsiantys jums nuosekliai mokyti Raštų įvaldymo. Papildomas Raštų įvaldymo mokymo idėjas galite rasti šio vadovėlio pabaigoje esančiame priede.

Tuščias stulpelis

Ruošdami pamoką, tuščiam stulpelyje galite užsirašyti pastabas, principus, patyrimus ir kitas idėjas, kaip nurodys Šventoji Dvasia.

Komentariai ir kontekstas

Kai kurių pamokų gale yra papildomų citatų ir paaiškinimų, kurie padės jums geriau suprasti konkrečias sąvokas ar Raštų ištraukas. Mokydami pasinaudokite šios dalies informacija, kad pasiruoštumėte atsakyti į klausimus ar pasidalinti papildomomis įžvalgomis.

Papildomos mokymo idėjos

Kai kurių pamokų gale yra pateikiamos papildomos mokymo idėjos. Čia pateikiami pasiūlymai, kaip mokyti doktrinų ir principų, kurie galbūt nepastebimi ar nepabrėžiami pamokoje. Jose taip pat gali būti pasiūlymų, kaip naudoti vaizdines priemones, tokias kaip DVD pateiktys.

MORMONO 7–8:11

Raštų įvaldymo apžvalga

Ant lentos užrašykite žodį *raginti*. Paaiškinkite, kad paskutiniai Mormono 7 skyriaus žodžiai yra geras raginimo pavyzdys. Duokite mokiniams po lapą popieriaus ir pasakykite, kad jie turės parašyti raginimą, paremtą kokia nors savo mėgstama Raštų įvaldymo ištrauka Mormono Knygoje. Lapo viršuje mokiniai tegul užrašo: „Norečiau kai ką pasakyti paskutiniųjų dienų jaunimui.“ Pakvieskite, kad kiekvienas mokinys pasirinktų savo mėgstamą Raštų įvaldymo ištrauką ir parašytų ją paremtą raginimą paskutiniųjų dienų jaunimui. Savo raginime jie galėtų apibendrinti pagrindines pasirinktos Raštų įvaldymo ištraukos tiesas, paaiškinti, kodėl mūsų laikais šios tiesos yra svarbios jaunimui, ir pakviesti gyventi pagal tas tiesas. Raginimai galėtų baigtis pažadais, panašiais į tą, kuris užrašytas Mormono 7:7 arba Mormono 7:10. Galite pakviesti kelis mokinius savo užbaigtais raginimais pasidalinti su klase. Taip pat galite tuos raginimus surinkti ir panaudoti kaip priemones būsimoms Raštų įvaldymo veikloms arba iškabinti juos klasėje.

Pastaba: Šią veiklą galite *pravesti* bet kuriuo pamokos metu. Pavyzdžiui, galite tai padaryti pamokos pabaigoje arba aptarę Mormono 7.

Komentariai ir kontekstas

Mormono 7. Paskutinis Mormono prašymas tikėti Kristų

Vyresnysis Džefris R. Holandas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo paaiškino paskutinį Mormono prašymą tikėti Kristų, prašymą, kurį jis parašė mūsų laikų žmonėms, pamatęs visos savo tautos sunaikinimą:

„Monologe apie mirtį Mormonas kreipiasi į visus ateities žmones, ypač į Izraelio namų likutį, kurie kada nors skaitys jo didingą metraščių. Tie, kitu laiku ir kitur gyvenantys žmonės, turi suprasti, kad žuvusieji prieš jį buvo užmiršę, kad visi privalo „tikėti Jėzų Kristų, kad jis yra Dievo Sūnus“, kad po savo nukryžavimo Jeruzalėje

„Tėvo galia jis vėl prisikėlė ir šitaip laimėjo pergalę prieš kapą; ir kad jame prarytas mirties geluonis.

Ir jis įgyvendina mirusiųjų prikėlimą [...] [ir] pasaulio išpirkimą“. Dėl Kristaus išpirtieji gali gyventi nesibaigiančios laimės būsenoje. [Mormono 7:2, 5–7.] [...]

Tikėti Kristų, ypač tokiomis tragiškomis, bet neišvengiamomis aplinkybėmis, buvo paskutinis Mormono prašymas ir vienintelė jo viltis. Tai svarbiausias visos jo vardu pavadintos knygos, atkeliavusios į pastarųjų dienų pasaulį, tikslas“ (*Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon* [1997], p. 321–322).

Papildoma mokymo idėja

Mormono 7:8–9. Biblija ir Mormono Knyga

Padėkite Mormono Knygą su etikete „šis“. Tada padėkite Bibliją su etikete „anas“. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mormono 7:8–9 ir ieškoti žodžių, kuriuos

Mormonas sakė apie ryšį tarp „šio“ (Mormono Knygos) ir „ano“ (Biblijos) metraščių.

- Kaip Mormono Knygos studijavimas sustiprino jūsų liudijimą apie Biblijos tiesas? Kaip Biblijos studijavimas sustiprino jūsų liudijimą apie Mormono Knygos tiesas?

Kasdienių seminarijos studijų programa (suderinto laiko ir ankstyvo ryto)

Šį vadovėlį sudaro šios dalys, skirtos kasdienių studijų seminarijos mokytojams: 160 kasdienių mokytojo pamokų, pagalba mokytojui ir priemonės, skirtos mokytį žinotinas Raštų ištraukas ir pagrindines doktrinas.

Kasdienės mokytojo pamokos

Kaip naudotis šiuo vadovėliu

Kiekviena šio vadovėlio pamoka sutelkta į nagrinėjamą Raštų dalį, o ne į konkrečią sąvoką, doktriną ar principą. Tai padės jums ir jūsų mokiniams nuosekliai studijuoti Raštus ir aptarti doktrinas ir principus, kai jie natūraliai iškyla Raštų tekste. Žinodami doktrinos ar principo kontekstą, mokiniai gali giliau suprasti tą tiesą. Be to, mokiniai geriau pamatys ir supras žinios masą, kurį Raštų autoriai vylėsi perteikti. Raštų mokymas tokiu būdu padės mokiniams išmokyti, kaip, studijuojant Raštus asmeniškai, atrasti ir taikyti amžinąsias tiesas.

Kiekvienoje pamokoje pabrėžiami ne visi nagrinėjamos Raštų dalies segmentai. Kai kuriems segmentams skiriama mažiau dėmesio, nes jie nėra įkvėpto rašytojo žinios pagrindas arba yra mažiau aktualūs jauniui. Jūsų pareiga pritaikyti šią medžiagą savo mokinių reikmėms ir interesams. Galite pritaikyti šio vadovėlio pamokų idėjas, nusprenddami labiau pabrėžti konkrečią doktriną ar principą, pateiktus pamokos medžiagoje, arba mažiau pabrėžti Raštų dalies elementą, nuodugniai išnagrinėtą šiame vadovėlyje. Ruošdamiesi mokytį, siekite Šventosios Dvasios vadovavimo, kaip tai pritaikyti.

Doktrinos ir principai

Pamokos aprašyme pastebėsite, kad kai kurios pagrindinės doktrinos ir principai yra paryškinti. Šioje mokymo programoje paaiškinami tie principai ir doktrinos, kurie: 1) atspindi pagrindinę Raštų dalies žinią, 2) ypatingai tinka mokinių reikmėms ir situacijoms arba 3) yra pagrindinės tiesos, galinčios padėti mokiniams sustiprinti savo ryšius su Viešpačiu. Nepamirškite,

kad Mormono Knygoje mokoma daugybės tiesų, kurios nėra aiškinamos šioje mokymo programoje. Prezidentas Boidas K. Parkeris mokė, kad Raštus sudaro „begalė tiesų kombinacijų, kurios tinka kiekvienam asmeniui bet kokiaje situacijoje“ (“The Great Plan of Happiness” [CES Symposium on the Doctrine and Covenants/Church History, Aug. 10, 1993], 2, si.lds.org).

Mokydami nuolatos suteikite mokiniams progą Raštuose identifikuoti doktrinas ir principus. Dalindamiesi surastomis tiesomis, mokiniai dažnai gali doktriną ar principą įvardyti kitais žodžiais, nei parašyta vadovėlyje. Jie taip pat gali atrasti tiesas, kurios nėra aiškinamos pamokos plane. Būkite atsargūs, kad nepasakytumėte mokiniams, kad jų atsakymai neteisingi todėl, kad jų pasako kitais žodžiais, nei parašyta vadovėlyje, arba aiškina tiesas, kurios nėra paminėtos mokymo programoje. Tačiau, jei mokinio teiginys yra doktriniškai neteisingas, jūsų pareiga yra švelniai jį pataisyti, išlaikant meilės ir pasitikėjimo aplinką. Tai gali suteikti jūsų klasės mokiniams svarbią pamokančią patirtį.

Tempas

Šį vadovėlį sudaro 160 kasdienių seminarijos pamokų, kuriose įvertinamos galimos pertraukos dėl mokinio mokyklos ar bendruomenės tvarkaraščio, ir palikta laisvų dienų Raštų turiniui peržvelgti ar žinotinoms Raštų ištraukoms mokytis. Galite pamokas ir dėstymo grafiką prisitaikyti pagal jums suteiktą laiką mokytį šį kursą. (Šio vadovėlio gale esančiame priede ieškokite dėstymo grafiko pavyzdžio)

Papildomas darbas

Kasdienių studijų seminarijos programoje duodami mokiniams papildomų darbų, galite remtis *Mormono knygos vadovėliu namuose studijuojantiems seminarijos mokiniams*. Pamokos vadovėlyje, skirtame namuose studijuojantiems mokiniams, atitinka šio vadovėlio pamokas. Dažnai pamokų nelankantiems mokiniams turėtų būti skiriamos užduotys, atitinkančios praleistas pamokas iš mokinio vadovėlio. Užduotis galima atsisųsti iš seminarijos ir instituto tinklalapio, todėl mokiniams, kuriems reikia atlikti papildomą darbą, nebūtina duoti vadovėlį. Daugiau informacijos apie *Mormono Knygos vadovėlį namuose studijuojantiems seminarijos mokiniams*

galite rasti dalyje pavadinimu „Seminarijos programa studijuojantiems namuose“.

Pagalba mokytojui

Pagalbą mokytojui rasite šio vadovėlio parašėse. Skyreliuose „Pagalba mokytojui“ paaiškinama ir pailiustruojama, kaip jūs ir jūsų klasės mokiniai, studijuodami Mormono Knygą, galite taikyti Evangelijos mokymo ir mokymosi pagrindus. Juose taip pat patariama, kaip efektyviai taikyti skirtingus mokymo metodus, įgūdžius ir traktuotes. Supratę pagalbos mokytojui principus, ieškokite būdų, kaip praktiškai naudoti ir taikyti juos savo pamokose.

Raštų įvaldymas ir pagrindinės doktrinos

Kad padėtų mokiniams kaupti amžinąsias tiesas ir sustiprinti pasitikėjimą savimi, mokant ir mokantis iš Raštų, seminarijos ir religijos institutai (SI) parinko Raštų ištraukas, kurias mokiniai turėtų įvaldyti kiekviename studijų kurse. Be to, buvo pridėtas pagrindinių doktrinų sąrašas, kad paryškintų svarbiausias doktrinas, kurias mokiniai turėtų suprasti, jomis tikėti ir vadovautis per ketverius seminarijos metus ir likusį gyvenimą. Kiekvieno kurso vadovėlis paruoštas taip, kad paryškintų pagrindines doktrinas, kurios pastebimos mokiniams nuosekliai studijuojant Raštus. Daug Raštų įvaldymo ištraukų buvo parinkta atsižvelgiant į pagrindines doktrinas, todėl, mokydami mokinius šių Raštų ištraukų, jūs taip pat mokysite pagrindinių doktrinų.

Kai asmenys kaups amžinąsias tiesas savo prote ir širdyje, Šventoji Dvasia prireikus primins tas tiesas ir suteiks drąsos veikti su tikėjimu (žr. Jono 14:26). Prezidentas Hovardas V. Hanteris mokė:

„Aš primygtinai raginu jus, kad mokymosi naudotumėtės Raštais ir darytumėte viską, ką galite, kad padėtumėte mokiniams naudotis jais ir priprasti prie jų. Norėčiau, kad mūsų jaunuoliai pasitikėtų Raštais. [...]“

Norime, kad mokiniai pasikliautų Raštų teikiama stiprybe ir tiesomis, patikėtų, kad jų Dangiškas Tėvas tikrai kalba jiems per Raštus, ir įsitikintų, kad, atsivertę Raštus, jie gali rasti atsakymus į savo maldas ir problemų sprendimo būdus. [...]

Tikimės, kad nė vienas mokinys, išeidamas iš jūsų pamokos, nejaus baimės ar gėdos

dėl to, kad negali rasti jam reikiamos pagalbos, nes nepakankamai gerai žino Raštus, kad galėtų rasti tinkamas ištraukas“ (“Eternal Investments” [address to CES religious educators, Feb. 10, 1989], 2, si.lds.org).

Daugiau informacijos apie Raštų įvaldymą ir pagrindines doktrinas ieškokite vadovėlio pabaigoje esančiame priede.

Studijų namuose pamoka

Mormono žodžiai–Mozijo 6 (11 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienis studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami nuo Mormono žodžių iki Mozijo 6 skyriaus imtinai (11 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kūdėms.

1 diena (Mormono žodžiai–Mozijo 2)

Studijuodami apie tai, kad sekdamas Dvasia Mormonas mažas Nefio plokštelės įtraukė į savo metraščių, mokiniai sužinojo, kad Viešpatys žino viską. Karalius Benjaminas mokė, kad jei nefitai nebūtų turėję Raštų, jie būtų nusirėję į netikėjimą, ir kad Raštų tyrinėjimas mums padeda pažinti įsakymus ir laikytis jų. Savo žmones jis mokė tokią svarbią principą kaip šis: kai tarnaujame kitiems, tarnaujame Dievui. Kai jaučiamės skolingi Dievui, norime tarnauti kitiems, o mūsų dėkingumas auga. Jei laikysimės įsakymų, tai būsimė laiminami tiek laikiniais, tiek ovasiniais dalykais.

2 diena (Mozijo 3)

Karalius Benjaminas persakė žodžius angelo, atnešusio „didžiai džiaugsmingą gerąją naujieną“ apie Viešpaties atėjimą mirtingume. Mokiniai sužinojo, kad tai, jog Jėzus Kristus kentės dėl to, kad išgelbėtų mus iš mūsų nuodėmių, buvo išpranašauta daugiau nei šimtas metų prieš tam įvykstant. Iš savo nuodėmių galime būti išgelbėti tuomet, kai naudosime tikėjimą Jėzumi Kristumi ir atgailausime. Jei pasiduosime Šventosios Dvasios vilionėms, tai per Jėzus Kristų, kuris atnešė mums nugalėti prigimtinių žmonių nuodėmių, galime nugalėti prigimtinių žmonių nuodėmių.

Įvadas

Ši pamoka padės mokiniams suprasti karaliaus Benjaminio mokymus savo sūnams ir savo žmonėms, likus trejiems metams iki jo mirties. Karalius Benjaminas savo žmones mokė, kaip gauti ir išlaikyti nuodėmių atleidimą per tikėjimo Jėzumi Kristumi panaudojimą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mormono žodžiai

Nefis ir Mormonas rodo pasitikėjimą Dievu

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 1 Nefio 9:2–3 ir taip mokiniams priminti, kad Nefiui buvo įsakyta sudaryti du plokštelių rinkinius. Padėkite jiems suprasti, kad šioje ištraukoje frazė „šitos plokštelės“ reiškia mažasias Nefio plokšteles, kuriose daugiausia dėmesio buvo skiriama šventiems dalykams. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 9:4. Paprašykite mokinių surasti, kokia buvo didžiųjų plokštelių paskirtis (pasakojimas apie karalių valdymą ir žmonių karus).

Mokiniams priminkite, kad trumpindamas didžiasias Nefio plokšteles Mormonas tarp kitų metraščių atrado mažasias plokšteles. Šventoji Dvasia jį įkvėpė mažosiose plokštelėse rastą medžiagą įtraukti į savo santrauką, nors jis ir nesuprato kodėl (žr. Mormono žodžių 1:7).

Pakvieskite pusę klases patirinėti 1 Nefio 9:5–6 eilutes ir surasti, kodėl Nefiui buvo įsakyta padaryti mažasias plokšteles. Kita klases pusė tegul patirinėja Mormono žodžių 1:6–7 eilutes ir suranda, kodėl Mormonas nusprendė mažasias plokšteles įtraukti į savo santrauką. Kai mokiniai baigs atskaityti, paklauskite, ko šios ištraukos iš Nefio knygos ir Mormono žodžių moko apie Viešpatį. (Nors mokiniai gali atsakyti savaip, tačiau žiūrėkite, kad jie suprastų, jog **Viešpats žino**.)

Pamokų studijuojantiems namuose taikymas

Mokinių pamokų santrauka

Santrauka padės jums susipažinti su kontekstu bei doktrinos ir principais, kurių mokiniai tą savaitę mokėsi iš mokiniams skirto vadovėlio.

Pamokos įvadas

Pamokos įvadas padės jums sužinoti, kurie nagrinėjamos Raštų dalies elementai bus pabrėžiami pamokoje.

Pamokos aprašymas

Pamokos aprašyme pateikiami nurodymai, kaip studijuoti ir mokyti. Joje siūlomos mokymo idėjos, tokios kaip klausimai, pratimai, citatos, grafikai ir lentelės.

Eilučių grupavimas ir konteksto santrauka

Eilutės grupuojamos tada, kai Raštų dalyje pasikeičia kontekstas ar turinys. Po kiekvienos eilučių grupės nuorodos pateikiama glausta toje eilučių grupėje aprašoma įvykių ar mokymų santrauka.

Doktrinos ir principai

Studijuojant Raštus, doktrinos ir principai natūraliai pastebimi, todėl jie yra paryškinti, kad padėtų jums juos identifikuoti ir pabrėžti jūsų pamokos diskusijose.

Įvadas į kitą dalį

Kiekvienos pamokos paskutinė pastraipa leidžia žvilgtelėti į kitą dalį. Baigdami pamoką, perskaitykite šią pastraipą savo mokiniams, kad paskatintumėte juos per ateinančią savaitę laukti Raštų studijavimo.

Sventoji Dvasia, kuri padeda mums suprasti šiuos žodžius, karalius Benjaminas paprašė savo sūnau Mozijo sukviesti visus žmones. Pakvieskite mokinius perskaityti Mozijo 1:10–11 eilutes ir surasti, dėl ko karalius Benjaminas norėjo kreiptis į žmones. (Jis norėjo pranešti, kad Mozijas bus jų kitas karalius ir suteikti žmonėms vardą.)

Mozijo 2–6

Karalius Benjaminas moko žmones apie Gelbėtojo Apmokėjimą

Parodykite mokiniams paveikslėlį „Karalius Benjaminas kalba savo žmonėms“ (62298; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 74). Klasei perskaitykite Mozijo 2:12–19 eilutes. Pakvieskite mokinius pakelti ranką tada, kai išgirs frazę, nusakantią kokią nors karaliaus Benjaminio savybę. Jiems pakėlus ranką, nutraukite skaitymą ir paprašykite jų paaiškinti, ką išgirdo ir ką tai byloja apie karalių Benjaminą.

Mokinių galite pasiteirauti apie tai, ką iš Mozijo 2:17 eilutės jie sužinojo apie tarnavimą. (Mokinių atsakymai turėtų rodyti tokį supratimą: **kai tarnaujame kitiems, tarnaujame Dievui**.) Taip pat galite paprašyti klases Mozijo 2:17 eilutę, t. y. Raštų įvardymo eilutę, pasakyti atmintinai. Pagalvokite, ar nevertėtų mokinių pakviesti papasakoti, kaip jie pastaruoju metu tarnaudami kitiems tarnavo Dievui?

Lentoje ar ant popieriaus lapelio užrašykite šias Raštų eilučių nuorodas. Nerašykite skliausteliuose esančių atsakymų. Kiekvienam mokiniui paskirkite peržvelgti vieną iš šių nuorodų. Priminkite jiems, kad karalius Benjaminio pamokse dėmesys buvo skiriamas tokiai temai: „Žmonių vaikai gali būti išgelbėti tik Kristaus, Viešpaties Visagalio, vardu ir tik per jį“ (Mozijo 3:17). Kiekvienoje šių Raštų eilučių mokoma šia tema.

1. Mozijo 2:20–25, 34. (Kai pripažįstame savo įsiskolinimą Dievui, tada auga mūsų dėkingumas.)
2. Mozijo 3:7–11, 17–18. (Jėzus Kristus kentėjo tam, kad galėtume būti išgelbėti iš savo nuodėmių. Iš savo nuodėmių galime būti išgelbėti tuomet, kai per atgailą naudosime tikėjimą Jėzumi Kristumi.)

4. Mozijo 4:5–8, 19–21, 26. (Jei nusižeminame priešais Dievą ir stengiamės savyje tobulinti Kristaus savybes, tai galime išlaikyti savo nuodėmių atleidimą.)

Duokite mokiniams pakankamai laiko, o paskui leiskite jiems visai klasei ar mažose grupelėse paaiškinti, ką sužinojo. Po to paprašykite kelių mokinių išsiskirti po vieną principą ir paaiškinti, kaip jie galėtų jį pritaikyti savo gyvenime.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 4:1–3. Paprašykite, kad klasei sekėtų skaitymą ir surastų, kaip žmonės atsiliepė į karaliaus Benjaminio žodžius. Po to pakvieskite dar vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 5:1–2, 5–8. Paprašykite klases surasti, kaip galime prisimti Viešpaties vardą. Žiūrėkite, kad mokiniai suprastų tokį principą: **Jėzus Kristus vardą prisiimame tada, kai sudarome šventas sandoras ir laikomės jų**. Galite priminti mokiniams, kad karalius Benjaminas sukviė žmones dar ir dėl to, kad pamokytų juos apie sandorų sudarymą. Jis taip pat paskyrė savo sūnų Moziją būti žmonių karaliumi (žr. Mozijo 6:3).

Pabaigoje galite mokinių paklausti, ar kas nors norėtų papasakoti, ką jiems reiškia Jėzus Kristus vardo prisiėmimas per krikštą. Paprašykite jų apmąstyti tokius klausimus:

- Kaip asmeniškai galite pritaikyti principus iš karaliaus Benjaminio kalbos?
- Ką jums reiškia prisimti Jėzus Kristus vardą?

Taip pat galite paludyti apie džiaugsmą, ateinantį per tikėjimą Jėzumi Kristumi ir pasiklovimą Jo Apmokėjimu.

Kita dalis (Mozijo 7–17)

Mokinių paklauskite: Ar stotumėte už Jėzų Kristų, net jei tai reikštų jūsų pasmerkimą mirčiai? Mokinius informuokite, kad kita savaitė jie studijuos pranašo Abinadišo mokymus. Paraginkite juos atkreipti dėmesį į tai, kokią žinią Abinadišas norėjo paskelbti nefitams, nors ir žinojo, kad už tai bus pasmerkta myriop.

Seminarijos programa studijuojantiems namuose

Programa studijuojantiems namuose leidžia mokiniams gauti seminarijos kreditą, atlikus pamokas namuose, nelankant kasdienių pamokų. Šias pamokas galite rasti atskirame vadovėlyje pavadinimu *Mormono Knygos vadovėlis namuose studijuojantiems seminarijos mokiniams*. Kartą savaitėje mokinys susitinka su seminarijos mokytoju, pateikia jam savo darbą ir dalyvauja klasės pamokoje. Daugiau informacijos apie mokinio vadovėlį ir klasės pamokas pateikiama žemiau.

Mokymosi vadovėlis namuose studijuojantiems mokiniams

Mormono Knygos vadovėlis namuose studijuojantiems seminarijos mokiniams sukurtas padėti Mormono Knygą namuose studijuojantiems mokiniams įgyti patirties, panašios į tą, kurios įgyja mokiniai, lankantys seminariją kasdien. Todėl mokinio vadovėlio pamokos ir jame akcentuojamos doktrinos ir principai atitinka šio vadovėlio medžiagą. Mokinio vadovėlyje taip pat yra Raštų įvaldymo nurodymai. Žinotinos Raštų ištraukos paaiškintos kontekste, kai jos pasirodo Raštuose. Pamokos pabaigoje pateikti papildomi pratimai, susiję su nagrinėtomis ištraukomis.

Kiekvieną savaitę seminarijos mokiniai, studijuojantys namuose, turi atlikti keturias pamokas iš mokinio vadovėlio ir sudalyvauti savaitinėje pamokoje, kurią veda jų seminarijos mokytojas. Raštų studijavimo žurnaluose mokiniai atlieka sunumeruotas užduotis iš mokinio vadovėlio. Mokiniai turėtų vesti du Raštų studijavimo žurnalus, kad vieną galėtų palikti savo mokytojui

ir tęsti darbą kitame. Kiekvieną savaitę, susitikdami su savo mokytoju, mokiniai vieną žurnalą paduoda jam, o šis gražina kitą žurnalą, kad jie galėtų naudoti jį kitos savaitės pamokoms. (Pavyzdžiui, per savaitę mokinys atlieka užduotis 1-ame žurnale. Po to mokinys atsineša tą žurnalą į pamoką ir paduoda mokytojui. Per kitą savaitę mokinys atlieka užduotis 2-ame žurnale. Kai mokinys paduoda 2-ą žurnalą, mokytojas jam gražina 1-ą žurnalą. Tuomet mokinys užduotis atlieka 1-ame žurnale.)

Visi seminarijos mokiniai raginami kasdien studijuoti Raštus ir skaityti kurso medžiagą, tačiau mokiniai, studijuojantys namuose, turėtų suprasti, [...] jog iš jų tikimasi, kad, studijuodami kiekvieną dalį, jie papildomai skirs 30-40 minučių kiekvienai iš keturių namuose studijuojamų pamokų ir dalyvaus savaitinėje pamokoje, skirtoje studijuojantiems namuose.

Savaitinės mokytojo pamokos studijuojantiems namuose

Kiekviena dalis *Mormono Knygos vadovėlyje namuose studijuojantiems seminarijos mokiniams* atitinka penkias kasdinių studijų mokytojo vadovėlio pamokas. Šiame vadovėlyje, po penkių kiekvienos savaitės pamokų, rasite mokytojo pamoką namuose studijuojantiems mokiniams. Pamokos namuose studijuojantiems padės mokiniams apžvelgti doktrinas ir principus, kuriuos išmoks per savaitę atlikdami mokinio vadovėlio užduotis, gilinti jų supratimą ir taikyti juos. Tos pamokos taip pat gali atskleisti papildomų tiesių, kurios nepaminėtos mokinio vadovėlyje. (Planuodami pamokų tvarkaraštį, remkitės vadovėlio pabaigoje, priede, esančiu dėstymo grafiku, skirtu mokytojams, mokantiems besimokančius namuose.)

Kadangi mokote namie besimokančius mokinius, turėtumėte gerai žinoti, ką jūsų mokiniai studijuoja kiekvieną savaitę, kad susitikę su jais galėtumėte atsakyti į klausimus ir prasmingai diskutuoti. Paprašykite mokinių į savaitinę pamoką atsinešti Raštus, Raštų studijavimo žurnalus ir mokinio mokymosi vadovėlius, kad galėtų naudotis jais pamokos metu. Pritaikykite pamokas jūsų mokinių reikmėms pagal Šventosios Dvasios vadovavimą. Ruošdamiesi ir mokydami galite pasinaudoti šiame vadovėlyje pateiktomis kasdienėmis mokytojo pamokomis. Skyrelių „Pagalba mokytojui“ studijavimas ir kasdienėse pamokose taikomi metodai gali praturtinti jūsų savaitines pamokas. Savo pamokas pritaikykite mokinių reikmėms. Pavyzdžiui, jei mokiniui sunku rašyti, leiskite jam naudotis garso įrašymo įrenginiu ar diktuoti savo mintis šeimos nariui ar draugui, kad šis jas užrašytų.

Kiekvienos savaitinės pamokos pabaigoje surinkite mokinių Raštų studijavimo žurnalus ir paraginkite juos toliau studijuoti. Duokite jiems kitą Raštų studijavimo žurnalą, kad galėtų atlikti kitos savaitės užduotis. Dėl laiko stokos savaitinėse pamokose jūs neprivalote skirti dėmesio Raštų įvaldymui. Skaitydami užduotis mokinių Raštų studijavimo žurnaluose, reguliariai įvertinkite jų darbą užrašydami trumpą pastabą ar pasidalindami komentarą, kai susitiksute su jais kitą kartą. Taip pat galite ieškoti kitų būdų, kaip padėti ir prasmingai įvertinti. Taip mokiniai žinos, kad jums rūpi jų darbas, ir tai paskatins juos atsakinėti nuoširdžiai.

Kitos mokymo priemonės

Pagalbos ruošiant pamokas ir papildomų mokymo idėjų mokytojai gali ieškoti Seminarijų ir religijos institutų tinklalapyje (si.lids.org). Internetu, per kuratorius, vietinius Bažnyčios paskirstymo centrus ir internetinę Bažnyčios parduotuvę (store.lids.org) galima gauti šias mokymo priemones:

Seminarijos vaizdinių mokymo priemonių DVD

Evangelijos paveikslų knyga

Raštų studijavimo žurnalai

Seminarijos skirtukai (ant kurių yra įvykių sekos ir žinotinių Raštų ištraukų nuorodų ir raktinių žodžių sąrašai)

Raštų įvaldymo kortelės

Ištikimi tikėjimui. Evangelijos žinynas

Jaunimo stiprybės vardan

Įvykių sekos plakatai

1 PAMOKA

Mokinio vaidmuo

Įvadas

Šios pamokos tikslas – padėti mokiniams atlikti savo vaidmenį Evangelijos mokymosi procese. Kartais mokiniai mano, kad už jų mokymąsi yra atsakingas tik mokytojas. Prezidentas Henris B Airingas iš Pirmosios Prezidentūros sakė, kad Šventosios Dvasios vadovavimo turi siekti tiek mokinys, tiek mokytojas:

„Tie sunkumai ir pagundos, su kuriais mūsų mokiniai susidurdavo vos prieš penkerius metus, nublinksta, lyginant su tais, kuriuos matome dabar, o ateityje laukia dar sunkesni laikai. Jaučiu... kad to, ką darėme ir darome, nebeužteks. Mums reikia didesnės galios, kad padėtume Evangelijai įsismelkti į kiekvieno mūsų mokinio širdį ir gyvenimą. [...]

Kad galėtumėte mokyti su galia, su jumis kaip nuolatinė bendražygė turi būti Šventoji Dvasia; o ir jūsų mokiniai dvasiškai neišgyvens be Dvasios bendrystės“ („The Spirit Must Be Our Constant Companion“ [2003 m. vasario 7 d. kalba BŠS religijos mokytojams], p. 1, si.lids.org).

Mokydami Šventosios Dvasios galia ir padėdami mokiniams mokytis ta pačia galia, galėsite padėti jiems iš tikrųjų atsiversti į sugražintąją Jėzaus Kristaus Evangeliją. Jums gali prireikti reguliariai apžvelgti šioje pamokoje išdėstytus principus, kad primintumėte mokiniams jų pareigas klasėje.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Asmeninė atsakomybė mokytis mokymusi ir tikėjimu

Pakvieskite vieną mokinį išeiti prieš klasę. Paaiškinkite, kad norite padėti tam mokiniui tapti fiziškai stipresniam. Tada paprašykite jį priekį išeiti antrą mokinį ir padaryti penkis atsispaudimus.

Jam baigus juos daryti, pirmąjį mokinį paklauskite:

- Ar dėl tų atsispaudimų tapai stipresnis?

Paklauskite klasės:

- Kaip šis fizinio pratimo pavyzdys susijęs su jūsų atsakomybe mokytis Evangelijos? Kas yra atsakingas už tai, kad mokytumėtės Evangelijos?

Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Doktrinos ir Sandorų 88:118.

- Ką, jūsų nuomone, reiškia „siekite mokytumo... mokymusi ir taip pat tikėjimu“? (Jei reikia, nurodykite, kad **mokytumo siekimas mokymusi ir tikėjimu reikalauja asmeninių pastangų.**)

Vyresnysis Deividas A. Bednaris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo kalbėjo apie tai, ką reiškia mokytis tikėjimu. Paraginkite mokinius kur nors (galbūt Raštų studijavimo žurnaluose ar klasės užrašų sąsiuvinuose) užsirašyti šį teiginį, kad visus seminarijos mokslo metus galėtų dažnai jį perskaityti:

„Mokymasis tikėjimu reikalauja dvasinių, protinių ir fizinių pastangų, o ne vien pasyvaus klausymosi. [...] Kad įgytų pažinimą, mokinys turi naudoti tikėjimą ir veikti“ („Seek Learning by Faith“ [2006 m. vasario 3 d. kalba BŠS religijos mokytojams], p. 3, si.lids.org).

Kasdienis asmeninis Raštų studijavimas

Paaiškinkite, kad kasdienis asmeninis Raštų studijavimas yra svarbus, siekiant mokytumo mokymusi ir tikėjimu.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Helamano 3:29–30.

- Koks, jūsų nuomone, skirtumas tarp atsinaus Raštų skaitymo ir „Dievo žodžio [laikymosi]“?
- Kokias palaimas, pagal ką tik mūsų perskaitytas eilutes, gauname laikydamiesi Dievo žodžio?

Raštų studijavimo žurnalai ar klasės užrašų sąsiuviniai

Raštų studijavimo žurnalas ar klasės užrašų sąsiuvinis – tai tam skirta knygelė, sąsiuvinis ar lapai segtuve. Raštų studijavimo žurnaluose mokiniai gali užsirašyti įkvėptas mintis ir informaciją, gautą pamokų metu, asmeninio studijavimo metu ar kituose Bažnyčios susirinkimuose. Užsirašydami ir sistemindami savo mintis ir įkvėptas idėjas, jie bus pasiruošę aktyviai dalyvauti pamokoje, tobulinti Evangelijos suvokimą ir gauti asmeninį apreiškimą.

Kasdienis Raštų studijavimas

Vyresnysis Dalinas H. Ouskas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo mokė:

„Raštų skaitymas padeda mums būti darnoje su Viešpaties Dvasia. [...] Kadangi tikime, kad Raštų skaitymas mums gali padėti gauti apreiškimą, esame raginami vėl ir vėl juos skaityti. Taip gauname tai, ką mūsų Dangiškas Tėvas norėtų, kad šiandien žinotume ir darytume savo asmeniniame gyvenime. Štai kodėl pastarųjų dienų šventieji yra įsitikinę, jog Raštus būtina skaityti *kasdien*“ („Scripture Reading and Revelation“, *Ensign*, Jan. 1995, p. 8).

- Kokių dar palaimų galime gauti studijuodami Raštus kasdien?
- Kada esate gavę palaimų dėl to, kad kasdien asmeniškai studijavote Raštus?

Mokiniams atsakinėjant į šiuos klausimus, įsitikinkite, kad jie supranta, jog **kasdienis Raštų studijavimas stiprina mūsų liudijimą, kviečia į mūsų gyvenimą Šventąją Dvasią ir padeda mokytis Evangelijos.**

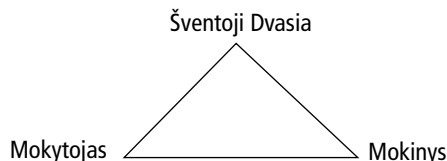
Pakvieskite mokinius savo Raštų studijavimo žurnaluose atsakyti į šiuos klausimus:

- Kaip šiais metais galėtumėte geriau studijuoti Mormono Knygą?
- Kaip Mormono Knygos skaitymas paveikė jūsų jausmus Jėzui Kristui?

Pakvieskite mokinius nusistatyti tikslą šiais metais skaityti Mormono Knygą kiekvieną dieną. Taip pat pakvieskite juos nusistatyti tikslą per šiuos seminarijos mokslo metus perskaityti Mormono Knygą. Galite jiems pasiūlyti užsirašyti šiuos tikslus savo Raštų studijavimo žurnaluose. Priminkite jiems, kad šie tikslai gali padėti jiems įvykdyti Pareigos Dievui ir Asmeninio tobulėjimo programų reikalavimus.

Mokymasis Dvasia

Lentoje nubraižykite šią schemą. Kol kas schemoje neįrašykite žodžių. Juos įrašysite vėliau pamokoje.

Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Doktrinos ir Sandorų 50:17–18.

- Ko, pagal šias eilutes, Viešpats reikalauja iš Evangelijos mokytojo? (Mokyti tiesos Dvasios galia.)

Kaip parodyta aukščiau, schemoje įrašykite žodžius *Šventoji Dvasia* ir *Mokytojas*. Pasidalinkite mintimis apie tai, kaip mokymo metu galima siekti Šventosios Dvasios vadovavimo. Pasakykite mokiniams, kad ruošdamiesi pamokai ir mokydami jūs nuoširdžiai stengiatės būti vadovaujami Dvasios.

Paprašykite mokinių įdėti skirtuką prie Doktrinos ir Sandorų 50 skyriaus (kadangi netrukus jie grįš prie šios ištraukos). Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 33:1.

- Ką daro Šventoji Dvasia, kai žmogus mokosi Evangelijos?

Papaiškinkite, kad norėdami Evangelijos mokytis Viešpaties būdu, turime įsipareigoti mokytis Šventosios Dvasios galia. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Doktrinos ir Sandorų 50:19–21.

- Ką turėtume užrašyti apatiniam dešiniajame trikampio kampe? (Užrašykite *Mokinys*.)
- Ką, jūsų manymu, reiškia priimti tiesą Dvasia?

Galite išdėstyti kai kuriuos principus, kaip atpažinti Šventosios Dvasios įtaką. Padėkite mokiniams suvokti, kad dažniausiai Dvasia su mumis bendrauja tyliai, per mūsų jausmus ir mintis (žr. 1 Nefio 17:45; DS 8:2–3). Taip pat Šventoji Dvasia atneša meilės, džiaugsmo, ramybės, kantrybės, romumo, gerumo, tikėjimo ir vilties jausmus (žr. Galatams 5:22–23; DS 11:12).

- Ką galite daryti seminarijoje, norėdami pasiruošti mokytis Dvasia?

Šioje diskusijoje padėkite mokiniams suvokti, kad vienas svarbus būdas, kaip mokytis Dvasia, tai būti pasirūžusiems vienas su kitu dalintis savo liudijimu. Perskaitykite šį vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Kai mokiniai tiesas išreiškia žodžiais, [šios tiesos] yra patvirtinamos jų sielose ir sustiprina jų asmeninius liudijimus“ („To Understand and Live Truth“ [2005 m. vasario 4 d. kalba BŠS religijos mokytojams], p. 3, si.lds.org).

Priminkite mokiniams, kad Pareigos Dievui ir Asmeninio tobulėjimo programose yra pasiūlymai dalintis Evangelijos tiesomis su kitais. Paskatinkite juos dalintis savo patirtimi seminarijos klasėse, kvorumo ar klasės susirinkimuose

ir pokalbiuose su savo šeimos nariais ir draugais. Pabrėžkite, kad, jeigu jie dės pastangas aiškindami Evangelijos tiesas, dalindamiesi jomis ir liudydami apie jas, Dievas sustiprins jų gebėjimą diskutuoti su kitais Evangelijos klausimais.

Vėl nurodykite į lentoje nubraižytą schemą. Paprašykite kurių nors mokinių garsiai perskaityti Doktrinos ir Sandorų 50:14, 22.

- Kaip šiose eilutėse apibendrinami Šventosios Dvasios, mokytojo ir mokinio vaidmenys mokantis Evangelijos? (Galite paaiškinti, kad Šventoji Dvasia, šioje ištraukoje dar vadinama Dvasia ir Guodėju, moko tiesos. Mokytojas turi mokyti Dvasios galia, o mokiniai turi mokytis ta pačia galia.)
- Kas vyksta, kai mokinys mokosi Dvasia ir mokytojas moko Dvasia? (Jums gali reikėti paaiškinti, kad žodis *ugdėti* reiškia gerinti, stiprinti, apšviesti ar tobulinti.)

Mormono Knygoje Enosas ir Alma yra pavyzdžiai žmonių, kurie mokėsi Dvasia. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Enoso 1:4–10 ir Almos 5:45–47. (Galite užrašyti šias nuorodas lentoje.) Tada paklauskite:

- Ką Enosas (arba Alma) darė, kad mokytųsi Dvasia?
- Ką Dvasia padarė dėl Enoso (arba Almos)?

Pakvieskite mokinius perskaityti šį vyresniojo Bednario teiginį:

„Turėtume visuomet atminti, kad Šventoji Dvasia yra mokytojas, kuris, jei tinkamai pakviečiamas, gali įeiti į mokinio širdį“ („Seek Learning by Faith“, p. 4).

- Kaip iki šiol mūsų studijuoti dalykai siejasi su asmeninėmis jūsų, kaip šios klasės nario, pareigomis? (Mokiniams atsakinėjant į šį klausimą, įsitikinkite, kad jie supranta, jog, **kai atveriamo savo širdis ir tikėdami prašome Dievą, Šventoji Dvasia padeda mums suprasti Evangelijos tiesas.**)

Kad padėtumėte mokiniams apgalvoti, kaip jie gali padėti vienas kitam mokytis Dvasia, paklauskite:

- Ką galime daryti, kad pakviestume Dvasią būti mūsų klasėje? (Atsakymai gali būti tokie: giedoti įžanginę giesmę, atsinešti su savimi į klasę Raštus ir kasdien juos naudoti, noriai atsakinėti į klausimus ir dalintis patirtimi, melstis vienas už kitą ir prašyti Šventosios Dvasios vadovavimo.)

Padėkite mokiniams suprasti, jog neigiami veiksmai taip pat gali paveikti kitus klasės narius, paklauskdami:

- Koks nusistatymas arba elgesys įžeidžia Dvasią seminarijos klasėje?

Pakvieskite mokinius apmąstyti, kaip vertinga savo mokytoju turėti Šventąją Dvasią.

- Kada esate patyrę Dvasios, kaip mokytojo, poveikį?

Pamoką užbaikite pakviesdami mokinius šiais metais seminarijoje, skaitant Mormono Knygą, siekti mokytojo mokymusi ir tikėjimu. Galite išstisus metus kartas nuo karto paraginti mokinius nepamiršti to daryti.

Komentaras ir pagalbiniė informacija

2 Nefio 33:1. Atverkime širdis Šventajai Dvasiai

Apmąstykite, ar nevertėtų, aptarinėjant 2 Nefio 33:1 eilutę, perskaityti šį vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Nefis mus moko: „Kai žmogus kalba Šventosios Dvasios galia, Šventosios Dvasios galia neša [jo žinią] žmonių vaikų širdims“ (2 Nefio 33:1). Prašome atkreipti dėmesį, kad Dvasios galia neša žinią *iki* širdies, bet nebūtinai *į* pačią širdį. Mokytojas gali aiškinti, rodyti, įtikinėti ir

liudyti, ir tai daryti veiksmingai, su didele dvasine galia. Tačiau galiausiai tos žinios turinys ir Šventosios Dvasios liudijimas į širdį prasiskverbia tik tuo atveju, jeigu gavėjas juos įsileidžia. [...]

Mokinys, laisva valia veikdamas pagal teisingus principus, atveria savo širdį Šventajai Dvasiai: jis pakviečia Jos mokančią, liudijančią galią ir patvirtinantį liudijimą“ („Seek Learning by Faith“ [2006 m. vasario 3 d. kalba religijos mokytojams], p. 1, 3, si.lds.org).

Raštų studijavimas

Įvadas

Ši pamoka padės mokiniams pagilinti Raštų paskirties supratimą. Ji taip pat padės jiems prasmingiau studijuoti Raštus. Joje yra mokymosi veiklų, padėsiančių suprasti Raštų pasakojimų aplinkybes ir situaciją, nustatyti ir suprasti doktrinas bei principus, ir pritaikyti juos

savo gyvenime. Tobulindami savo gebėjimą studijuoti Raštus, mokiniai karščiau mylės Raštus ir geriau supras Evangeliją. Apmąstykite, kaip galėtumėte ištikus metus dažnai peržvelgti šios pamokos medžiagą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Kaip turėtume traktuoti Raštų studijavimą seminarijoje?

Prieš pamoką lentoje užrašykite šį Prezidento Tomo S. Monsono teiginį. (Teiginys paimtas iš 1970 m. spalio konferencijos medžiagos, p. 107.)

„Evangelijos mokymo tikslas... – ne „kišti informaciją“ į klasės narių galvas. [...] Tikslas – įkvėpti žmogų mąstyti apie gyvenimą pagal Evangelijos principus, norėti pagal juos gyventi, o tada ką nors daryti, kad pagal juos gyventų.“ (Prezidentas Tomas S. Monsonas)

Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti šį teiginį.

- Koks, pagal šį teiginį, turėtų būti mano, kaip seminarijos mokytojo, tikslas? Koks turėtų būti jūsų, kaip seminarijos mokinių, tikslas?

Pasakykite mokiniams, kad šioje pamokoje jie tyrinės, kaip mąstyti apie gyvenimą pagal Raštuose pateiktus Evangelijos principus, kaip norėti pagal juos gyventi ir kaip ką nors daryti, kad pagal juos gyventų.

Raštų pasakojimų aplinkybių ir situacijos supratimas

Paaiškinkite, kad vienas dalykas, kurį mokiniai gali padaryti, siekdami pagerinti savo Raštų studijas, – tai sužinoti Raštuose pateikiamų apreiškimų ir pasakojimų aplinkybes ir situaciją. Tos aplinkybės ir situacija dažnai vadinama kontekstu.

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti tokį Prezidento Tomo S. Monsono patarimą:

„Susipažinkite su pamokomis, kurias pateikia Raštai. Sužinokite, kokiomis aplinkybėmis ir kokioje situacijoje Mokytojas pasakė palyginimus, o pranašai – perspėjimus. Studijuokite Raštus taip, lyg tie žmonės kalbėtų jums, nes tai yra tiesa“ („Būkite geriausi, kokie tik galite būti“, 2009 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

Pažymėkite, kad tokių aplinkybių ir situacijos supratimas gali padėti mums suvokti Raštuose esančius mokymus. Tai suteikia informacijos, kuri paaiškina Raštų tekste esančius pasakojimus, doktrinas ir principus ir padeda juos geriau suprasti.

Lentoje užrašykite tokius klausimus:

Kas kalba šiose eilutėse?

Kokiems žmonėms jis ar ji kalba?

Kas vyksta šiame pasakojime?

Paaiškinkite, kad šie klausimai gali padėti mums suprasti Raštuose esančių mokymų ar pasakojimų kontekstą.

Paprašykite mokinių papasakoti, kaip jie stengėsi geriau suprasti Raštų ištraukų aplinkybes ir situaciją. Kai kurias iš šių idėjų galite užrašyti lentoje.

Mokiniai gali paminėti tokius būdus, kaip, pavyzdžiui, išsiaiškinti sunkių ar nežinomų žodžių prasmę, ištyrinėti supantį tekstą, perskaityti santraukas skyrių pradžioje arba išnašose

ieškoti paaiškinimų ir dalinių nuorodų. Būtinai paminėkite šiuos būdus, jeigu jų nepaminės mokiniai.

Pademonstruokite vieną būdą, kaip suprasti Raštų ištraukos kontekstą, pakviesdami kurį nors mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 17:1–10. Paprašykite klasės narius sekti tekstą ir stengtis rasti atsakymus į lentoje užrašytus klausimus. Taip pat galite paraginti juos perskaityti skyriaus santrauką, kur trumpai apžvelgiamas visas skyrius.

- Kas pasakoja šią 1, 5–6 ir 9–10 eilutėse pateikiamą istoriją? (Mormonas.)
- Kas kalba pačioje istorijoje? Kam skirta ši žinia?
- Kas vyko prieš šioje istorijoje aprašomus įvykius? (Žr. 3 Nefio 8–16 skyrių santraukas.) Kaip, žinant šias aplinkybes, keičiasi jūsų supratimas apie tai, kodėl žmonės norėjo, kad Gelbėtojas dar truputėlį su jais pabūtų? (Žr. 3 Nefio 17:5–6.) Kokie stebuklai įvyko po to, kai Jis pasakė, kad dar pasiliks? (Žr. 3 Nefio 17:7–10.)

Doktrinų ir principų nustatymas ir supratimas

Pabrėžkite, kad, suprasdami istorines Raštų pasakojimo aplinkybes ir situaciją, mokiniai bus geriau pasiruošę nustatyti ir suprasti tame pasakojime pateiktus principus ir doktrinas. Pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti šį vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo pateiktą Evangelijos principų apibūdinimą:

„Principai – tai koncentruota tiesa, paruošta pritaikymui įvairiausiose situacijose“ („Acquiring Spiritual Knowledge“, *Ensign*, Nov. 1993, p. 86).

Paaiškinkite, kad principai ir doktrinos yra amžinos, nesikeičiančios Jėzaus Kristaus Evangelijos tiesos, kuriomis galime vadovautis savo gyvenime. Tai yra pamokos, kurias senovės pranašai norėjo, kad išmoktume iš Raštuose aprašytų įvykių, istorijų ir pamokslų. Pažymėkite, kad kai kurie rašytojai Raštuose vartojo tokias frazes, kaip „taip mes matome“ (žr. Helamano 3:27–29), arba tokius žodžius, kaip *todėl* (žr. Almos 32:16), kad tiesiogiai nurodytų į doktrinas ir principus. Vis dėlto daugelis doktrinų ir principų Raštuose nėra pateikti taip tiesiogiai. Šios tiesos yra numanomos ir iliustruojamos per Raštuose aprašomų žmonių gyvenimą.

Kad padėtumėte mokiniams išmokti nustatyti netiesiogiai pateiktas doktrinas ir principus, pasiūlykite jiems, kad skaitydami Raštus, jie sau užduotų tokius klausimus: Kokia šio pasakojimo žinia? Ko autorius norėjo, kad mes pasimokytume iš šio pasakojimo? Kokių tiesų mokoma šioje Raštų ištraukoje? Šiuos klausimus galite užrašyti lentoje.

Paprašykite mokinius sugrįžti prie 3 Nefio 17:1–10 ir padėkite jiems pasipraktikuoti nustatinėjant doktrinas ir principus. Paklauskite:

- Ko iš 3 Nefio 17:2–3 pateiktų Gelbėtojo mokymų galime išmokti apie tai, kaip reikia suprasti Jo žodį?
- Kokias tiesas apie Gelbėtoją sužinome iš 3 Nefio 17:5–7?
- Dėl didelio susirinkusių žmonių tikėjimo Gelbėtojas pasisiūlė juos išgydyti. Kokius principus, susijusius su palaiminimų iš Viešpaties siekimu, galite nustatyti iš 3 Nefio 17:8–9? (Vienas iš principų, kuriuos mokiniai gali nustatyti, yra tai, kad Viešpats atsižvelgia į mūsų nuoširdų troškimą artintis prie Jo.)

Jei yra laiko mokiniams dar pasipraktikuoti nustatyti doktrinas ir principus, pakvieskite juos susirasti savo mėgstamiausias Raštų istorijas. Paprašykite juos nustatyti principus, kurių jie išmoksta iš tų istorijų. Tada pakvieskite juos papasakoti tas istorijas ir įvardinti iš jų sužinotus principus.

Doktrinų ir principų pritaikymas

Prezidentas Boidas K. Pakeris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo sakė:

„Tikroji doktrina, jei žmonės ją supranta, keičia požiūrį ir elgseną. Evangelijos doktrinų studijavimas pagerins elgseną greičiau nei elgsenos studijavimas. [...] Štai kodėl mes taip primygtinai pabrėžiame Evangelijos doktrinų studijavimą“ („Little Children“, *Ensign*, Nov. 1986, p. 17).

Paaiškinkite, kad suprasdami doktriną ar principą, mes žinome daugiau negu tik žodžių apibrėžimus. Mes žinome, ką ta doktrina ar principas reiškia mūsų gyvenime. Kai nustatome doktriną ar principą ir jį suprantame, galime pritaikyti jį savo gyvenime. Paaiškinkite,

kad tas pritaikymas vyksta tada, kai veikiame pagal sužinotą principą. Veikiantys pagal sužinotus principus mokiniai gaus didesnę galimybę pajusti, kaip Šventoji Dvasia patvirtina tų principų tikrumą (žr. 2 Nefio 32:5; Moronio 10:5). Tokia yra tikroji per Raštų studijas įgyto pažinimo vertė. Padėkite mokiniams suprasti, jog kada tik jie bestudijuotų Raštus – namuose, bažnyčioje, seminarijoje, vykdydami Asmeninio tobulėjimo arba Pareigos Dievui programas ar bet kokiaje kitoje situacijoje – vienas pagrindinių jų tikslų turėtų būti labiau stengtis gyventi pagal Evangeliją ir artintis prie Dievo.

Norėdami padėti mokiniams suprasti ir pritaikyti Raštuose rastus principus, skatinkite juos studijuojant Raštus melsti Šventosios Dvasios pagalbos. Taip pat raginkite juos užduoti sau tokius klausimus: Ką Viešpats nori, kad daryčiau su šiuo žinojimu? Kiek tai gali pakeisti mano gyvenimą? Ką galiu pradėti daryti ar nustoti daryti dabar, kad būčiau bent truputį geresnis žmogus? Kaip pagerėtų mano gyvenimas, jeigu tai daryčiau? (Kai kuriuos iš šių klausimų arba juos visus galite užrašyti lentoje. Taip pat galite pasiūlyti mokiniams užsirašyti šiuos klausimus savo Raštų studijavimo žurnaluose, kad galėtų dažnai juos peržvelgti.)

Pabaigoje suskirstykite mokinius į poras. Paprašykite jų vienas kitam papasakoti, kokių principų jie išmoko šiandien, studijuodami 3 Nefio 17:1–10. Paskatinkite juos pakalbėti apie tai, ką jie darė, kad geriau suvoktų šiuos principus, ir ką darys, kad tai, ką pajuto ir ko išmoko, pritaikytų gyvenime. Paprašykite juos pakalbėti apie tai, kaip taikydami šiuos principus jie galėtų pakeisti savo gyvenimą.

Papildomos mokymo idėjos

Raštų studijavimo įgūdžiai ir būdai

Studijuoti Raštus mokiniams padės tokie įgūdžiai. Jie užrašyti daugelyje šio vadovėlio vietų kaip priminimas.

Žodžių apibrėžimai: Kai kurie pranašų vartoti žodžiai yra mums neįprasti. Raštų Rodyklė, Raštų išnašos ir paprasti žodynai gali padėti mums sužinoti žodžių apibrėžimus ir rasti tokių žodžių sinonimus. Pavyzdžiui, žodis *Mesijas* iš 1 Nefio 10:4–17.

Vardo pakeitimas: Jei, skaitydami Raštus, ten esantį vardą pakeisite savuoju, jums bus lengviau Raštus pritaikyti gyvenime. Pavyzdžiui: 1 Nefio 1:1.

Dalinių nuorodos ieškojimas: Susiekite Raštų ištraukas viena su kita – taip išsiaiškinsite prasmę ir atsiversite supratimui. Pavyzdžiui, parašėte šalia 3 Nefio 12:28 galite užsirašyti pastabą perskaityti Doktrinos ir Sandorų 42:23.

Priežastis ir pasekmė: Ieškokite ryšių „jeigu... tada“ ir „kadangi... todėl“. Pavyzdžiui, 2 Nefio 1:9.

Raktiniai žodžiai: Tokie žodžiai ir frazės, kaip *štai, todėl, kadangi, tačiau* arba *ir taip matome*, yra kvietimas sustoti ir paieškoti tekste konkrečios žinios. Pavyzdžiui, Helamano 6:35–36.

Raštuose pateikti sąrašai: Dažnai pranašai pateikia visą sąrašą įspėjimų ir kvietimų. Radę tokius sąrašus, apmąstykite, ar nevertėtų sunumeruoti visus pateiktus dalykus. Pavyzdžiui, Almos 26:22.

Konkretni situacija: Raštų pasakojimuose nustatykite, kas kalba, kokiam žmogui ar žmonėms kalba tas kalbėtojas, apie ką jis kalba, kada ir kur tai įvyko. Pavyzdžiui, Almos 32:21–43 situacijos aprašymą rasite perskaite Almos 31:1, 6–11 ir 32:1–6.

Priešingybės: Pranašų raštuose dažnai parodomas idėjų, įvykių ir žmonių priešingybės. Šios priešingybės pabrėžia Evangelijos principus. Ieškokite priešingybių pavienėse eilutėse, skyriuose, tarp skyrių ir knygų. Pavyzdžiui, 2 Nefio 2:27; Almos 48:1–17.

Įsivaizdavimas: Ieškokite aprašančiųjų smulkmenų, padėsiančių skaitant tekstą mintyse susikurti vaizdą. Įsivaizduokite, jog patys dalyvaujate tam tikruose įvykiuose. Pavyzdžiui, Enoso 1:1–8.

Simbolizmas: Žodžiai *kaip, lygiai taip* arba *prilyginti* padeda nustatyti simbolius. Tyrinėdami tam tikro simbolio pobūdį ir apmąstydami jo savybes, pasistenkite įžvelgti, kas slypi už jo. Išnašos ir Raštų Rodyklė gali padėti jums išsiaiškinti kai kurių simbolių prasmę. Pavyzdžiui, Helamano 8:14–15, taip pat šių eilučių išnašos.

Apmąstymas: Apmąstyti reiškia apgalvoti, apsvarstyti, užduoti klausimus ir įvertinti tai, ką žinote, ir tai, ko išmokote. Apmąstymas dažnai padeda suvokti, ką turime daryti, kad Evangelijos principus pritaikytume gyvenime.

3 PAMOKA

Išgelbėjimo planas

Įvadas

Prezidentas Boidas K. Pakeris iš Dvylikos Apaštalo Kvo-rumo seminarijos mokytojams nurodė kiekvienų mokslo metų pradžioje pateikti trumpą išgelbėjimo plano apžvalgą:

„Trumpa „laimės plano“ apžvalga... jei pateiksime ją pačioje pradžioje ir retkarčiais vis peržiūrėsime, jūsų mokiniams bus labai vertingas dalykas. [...]

Jaunuoliai nori žinoti „kodėl?“ – kodėl mums įsakyta kai ką *daryti*, ir kodėl mums įsakyta kai ko *nedaryti*? Laimės plano, netgi jo santraukos, žinojimas gali duoti jauniems protams atsakymą į tą „kodėl“. [...]

[...] Pateikite pagrindinę viso plano mintį, netgi vos su keliomis detalėmis. [...] Pasakykite jiems, ką visą tai reikš, kai jiems iškils tie „kodėl“. [...]

[...] Jei stengiatės jiems suteikti atsakymą į tokį „ko-dėl“, laikykitės [tokio] pavyzdžio: „Po to, kai atskleidė

jiems išpirkimo planą, Dievas davė jiems įsakymus“ [Almos 12:32; kursyvas pridėtas.] („The Great Plan of Happiness“ [BŠS simpoziumas Doktrinos ir Sandorų/ Bažnyčios Istorijos tema, 1993 m. rugpjūčio 10 d.], p. 2–3, si.lds.org).

Laikantis prezidento Pakerio patarimo, šioje pamokoje pateikiama trumpa išgelbėjimo plano, kaip jis pateiktas Raštuose, apžvalga. Ši pamoka skirta Jėzaus Kristaus Apmokėjimui, kuris yra „didingo ir amžinojo išgelbėjimo plano centrinis faktas, lemtingas pagrindas ir svarbiausia doktrina“ (Džefris R. Holandas, „Missionary Work and the Atonement“, *Ensign*, Mar. 2001, p. 8). Jei mokiniai vis geriau supras išgelbėjimo planą, jų tikėjimas Dangiš-kuoju Tėvu ir Jėzumi Kristumi augs. Stiprės jų apsis- prendimas vykdyti Dievo įsakymus, priimti išgelbėjimo apeigas ir ištikimai laikytis savo sandorų.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Išgelbėjimo planas Mormono Knygoje

Paaiškinkite, kad ikimirtingajame dvasių pasaulyje mes sužinojome apie mūsų Dangiškojo Tėvo planą, skirtą mums išgelbėti (žr. Mozės 4:1–2; Abraomo 3:22–28). Pagal šį planą mes galime tapti kaip Jis ir gyventi Jo akivaizdoje per amžius.

Lentoje užrašykite: *Išgelbėjimo planas yra ...*

Paprašykite mokinių užbaigti šią mintį savo Raštų studijavimo žurnaluose ar klasės užrašų sąsiuvinuose.

Suteikę mokiniams pakankamai laiko užrašyti savas mintis, pateikite tokį išgelbėjimo plano apibrėžimą. Galite prieš pamoką užrašyti šį apibrėžimą lentoje arba ant didelio popieriaus lapo.

Išgelbėjimo planas – tai „Jėzaus Kristaus Evangelijos pilnatvė, skirta įgyvendinti žmogaus nemirtingumą ir amžinąjį gyvenimą. Jis apima sukūrimą, nuopuolį ir apmokėjimą kartu su visais Dievo duotais įstatymais, nuostatais ir doktrinomis. Šis planas visiems žmonėms suteikia galimybę būti išaukštintiems ir amžinai gyventi su Dievu“ (Raštų rodyklė, „Planas, išpirkimo“, scriptures.lds.org).

Paprašykite mokinių pakelti ranką, jeigu tai, ką jie užrašė, bent kiek atitinka šį apibrėžimą. Tada kai kuriems iš pakėlusių ranką mokinių užduokite tokius klausimus:

- Ką bendro jūsų apibrėžimas turi su šiuo apibrėžimu? Kodėl šią mintį įrašėte į savo apibrėžimą?

Paskirkite mokinius dirbti poromis. Paprašykite vieną mokinį kiekvienoje poroje perskaityti Almos 22:12–14, o kitą mokinį – 2 Nefio 2:25–28. (Galite užrašyti šias nuorodas lentoje.) Paprašykite mokinius jiems paskirtose ištraukose ieškoti paminėtų išgelbėjimo plano dalių. Duokite mokiniams pakankamai laiko perskaityti ištraukas ir po to paprašykite porininkų vienam su kitu pasidalinti tuo, ką rado skaitydami.

Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas: 2 Nefio 9:6; 2 Nefio 11:5; Almos 12:25; Almos 24:14; Almos 42:8; Almos 42:15. (Galite šias nuorodas lentoje užrašyti prieš pamoką.)

Trumpa apžvalga

Patardamas mokytojams dėstyti pamoką apie išgelbėjimo planą, prezidentas Pakeris taip pat asmeniškai jiems pavedė, studijuojant Raštus, „paruošti trumpą laimės plano santrauką arba apžvalgą“. Jis patarė: „Sukurkite tą apžvalgą kaip rėmą, prie kurio jūsų mokiniai gali jungti tiesas, kuriomis pasidalinsite su jais“ („The Great Plan of Happiness“ [BŠS simpoziumas Doktrinos ir Sandorų/ Bažnyčios Istorijos tema, 1993 m. rugpjūčio 10 d.], p. 3, si.lds.org). Naudo- kitės šiuo patarimu kaip orientyru, kai ruošitės dėstyti šią pamoką. Neturėtumėte stengtis mokyti visų Evangelijos tiesų, nors šis planas jas visas apima.

Paašškinkite, kad Mormono Knygoje pranašai, kalbėdami apie Dangiškojo Tėvo planą, vartoja įvairius pavadinimus. Pakvieskite mokinius atsiversti 2 Nefio 9:6 ir paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti šią eilutę.

- Kuri frazė šioje eilutėje reiškia Dievo planą? („Didžiojo Kūrėjo gailestingasis planas“. Užrašykite tai lentoje šalia 2 Nefio 9:6.)

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti kitas lentoje nurodytas Raštų ištraukas ir surasti frazes, kurios reiškia Dangiškojo Tėvo planą. Mokiniui radus Dangiškojo Tėvo planą reiškiančią frazę, pakvieskite jį arba ją užrašyti tą frazę lentoje šalia nuorodos į Raštų ištrauką, kurioje frazė buvo rasta. Baigtas sąrašas lentoje turėtų atrodyti maždaug taip:

2 Nefio 9:6 – *Didžiojo Kūrėjo gailestingasis planas*

2 Nefio 11:5 – *Didysis ir amžinasis išvadavimo iš mirties planas*

Almos 12:25 – *Išpirkimo planas*

Almos 24:14 – *Išgelbėjimo planas*

Almos 42:8 – *Didis laimės planas*

Almos 42:15 – *Gailestingumo planas*

(Kad mokiniai būtų dėkingesni už Mormono Knygoje esančius mokymus, galite pažymėti, jog tokios frazės, kaip „išgelbėjimo planas“, „laimės planas“ ir „išpirkimo planas“ kelis kartus paminėtos Mormono Knygoje, bet ne Biblijoje.)

- Ką šie pavadinimai pabrėžia kalbant apie Dangiškojo Tėvo planą? (Įsitikinkite, kad mokiniai supranta, jog **Dangiškojo Tėvo planas sukurtas tam, kad atneštų Jo vaikams amžinąjį išgelbėjimą ir laimę.**)

Paliudykite, kad be dieviškos pagalbos mes negalime grįžti Dievo akivaizdon ir pasiekti amžinąjį išgelbėjimą. Pakvieskite mokinius individualiai perskaityti Mozijo 3:17 ir išsiaiškinti pagrindinę figūrą išgelbėjimo plane. Kai jie pasakys, ką rado, paprašykite kurio nors mokinio garsiai perskaityti 2 Nefio 2:8. Pabrėžkite, kad **Jėzus Kristus yra centrinė išgelbėjimo plano figūra, ir būtent Jo Apmokėjimas padaro taip, kad tas planas veiktų visiems Dievo vaikams.** Pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti šį pranašo Džozefo Smito teiginį:

„Esminiai mūsų religijos principai yra apaštalų ir pranašų liudijimas apie Jėzų Kristų: kad Jis numirė, buvo palaidotas ir trečiąją dieną prisikėlė ir pakilo į dangų, o visi kiti su mūsų religija susiję dalykai tėra priedai prie to“ (*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas, p. 49*).

Galite paašškinti, kad žodis *priedas* reiškia kokį nors, su kitu svarbesniu dalyku susijusį dalyką ar sąvoką, kaip, pavyzdžiui, šaka yra medžio dalis.

Medis gali gyventi be šakos, tačiau pati šaka negali likti gyva, jei yra atskiriama nuo šaknų ir kamieno. Prezidentas Boidas K. Pakeris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo mokė, kad Jėzaus Kristaus Apmokėjimo doktrina yra „pati krisčioniškos doktrinos šaknis. Galite žinoti apie Evangeliją daug to, kas išauga iš ten, bet jei žinote tik šakas ir tos šakos nesusijusios su ta šaknimi, jeigu jos visiškai atkirstos nuo tos tiesos, jose nebus nei gyvybės, nei turinio, nei išpirkimo“ („The Mediator“, *Ensign*, May 1977, p. 56).

Paašškinkite, kad Dangiškojo Tėvo planas dažnai vadinamas išgelbėjimo planu dėl to, kad jis apima mūsų išgelbėjimą. Kaip asmuo, per Apmokėjimą padaręs mūsų išgelbėjimą įmanomu, Jėzus Kristus vadinamas Gelbėtoju.

Lentoje užrašykite *Mes turime būti išgelbėti nuo...*

Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 9:6–10, o tada – kitą mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 9:21–22. Pakvieskite likusius mokinius sekti skaitomą tekstą ieškant, kaip užbaigti lentoje užrašytą teiginį. Galite jiems pasiūlyti tai, ką randa, pasižymėti savo Raštų knygoje.

Paprašykite mokinių pasidalinti tuo, ką rado, ir užrašykite jų atsakymus lentoje. Įsitikinkite, kad jie supranta, kad per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą visi žmonės bus išgelbėti nuo fizinės mirties. Taip pat įsitikinkite, kad jiems aišku, jog per Apmokėjimą galime būti išgelbėti nuo savo nuodėmių, dėl kurių kitu atveju mums būtų neįmanoma gyventi Dievo akivaizdoje.

Perskaitykite šiuos pranašo Jokūbo žodžius: „O koks didis gerumas mūsų Dievo.“ (2 Nefio 9:10.) „O koks didis mūsų Dievo planas!“ (2 Nefio 9:13.)

- Kaip Jokūbo žodžiai 2 Nefio 9:6–10 padeda jums suprasti, kodėl jis šitaip žavėjosi?
- Kas, pagal 2 Nefio 9:7, 9, atsitiktų, jei nebūtų Apmokėjimo? (Mūsų kūnai mirtų ir niekada neprisikeltų, o mūsų dvasios taptų pajungtos velniui.)

Pasiremkite išgelbėjimo plano apibrėžimo, kurį perskaitėte pamokos pradžioje, paskutiniu sakiniu: „Šis planas suteikia galimybę visiems žmonėms būti išaukštintiems ir amžinai gyventi su Dievu.“

- Kodėl svarbu suprasti, kad planas mums suteikia *galimybę* būti išaukštintiems, o ne padaro išaukštinimą *užtikrintu* dalyku? (Mokiniai atsakinėjant į šį klausimą, įsitikinkite, kad jie suvokia, jog turime valios laisvę: galime rinktis ir veikti patys. Mūsų išaukštinimas dalinai priklauso nuo to, kaip reaguojame į Dievo mums teikiamas palaimas.)

Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas: 2 Nefio 2:25–28; 2 Nefio 31:17–20; Almos 34:15–16. Paprašykite mokinius tyliai išstudijuoti šias ištraukas ir savo Raštų studijavimo žurnaluose surašyti tai, ką, anot šių ištraukų, turime daryti, kad gautume visa tai, ką Dievas mums siūlo per Savo išgelbėjimo planą.

Duokite mokiniams pakankamai laiko įvykdyti šią užduotį, o tada pakvieskite juos pasakyti vienas kitam savo atsakymus. Jiems tai darant, atkreipkite jų dėmesį į paklusnumo ankščiau jūsų perskaitytame apibrėžime paminėtiems „Dievo duotiems įstatymams, apeigoms ir doktrinoms“ pavyzdžius. (Tarp tose eilutėse paminėtų pavyzdžių yra tikėjimo naudojimas atgailai, krikštijimasis ir Šventosios Dvasios gavimas.) Mokiniai pateikus savo atsakymus, pagalvokite, ar nereikėtų jiems užduoti tokius klausimus:

- Kaip mūsų poelgiai veikia mūsų gebėjimą gauti Apmokėjimo palaimas? (Kai mokiniai atsakinėja, ieškokite progų paliudyti, kad, **pasirinkdami gyventi pagal Jėzaus Kristaus Evangeliją ir laikytis Dievo plano, ruošiamės per Gelbėtojo Apmokėjimą įgyti amžinąjį gyvenimą.**)
- Kaip tai, kad suprantame išgelbėjimo planą, gali mums padėti laikytis Dievo įsakymų?

Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 2:25.

- Kaip išgelbėjimo plano laikymasis yra jums atnešęs džiaugsmo?

Baigdami pamoką paaiškinkite, kad studijuodami Mormono Knygą mokiniai sužinos dar daugiau su išgelbėjimo planu susijusių doktrinų; šioje pamokoje buvo pateikta tik trumpa apžvalga. Paraginkite mokinius studijuojant stengtis pastebėti visa tai, ką Dievas yra dėl jų padaręs pagal Savo išgelbėjimo planą, ir suvokti visa, ką jiems reikia daryti, kad gautų visas Dievo jiems suplanuotas palaimas. Paliudykite apie šioje pamokoje aptartas tiesas.

Antraštinis puslapis, Įvadas ir Liudytojų liudijimai

Įvadas

Mokydami Mormono Knygos, padėsite mokiniams atskleisti tiesas, kurios atves juos arčiau prie Dievo. Nuo pat šios knygos pradžios aišku, kad Mormono Knygos rašytojai norėjo, jog ji liudytų, kad Jėzus yra Kristus. Taip pat knyga dar kartą patvirtina Dievo sandorą su Izraelio namais ir parodo, kad visiems Dievo vaikams būtina

sudaryti šventas sandoras ir jų laikytis. Jei pamaldžiai studijuos Mormono Knygą, mokiniai įgys didesnę liudijimą apie Jėzaus Kristaus Evangeliją ir Jo Bažnyčios atkūrimą paskutinėmis dienomis. Jie taip pat išmoks naudoti didesnę tikėjimą Jėzumi Kristumi ir Jo Apmokėjimu.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Dėstymas to, kas siūloma šioje pamokoje, gali užimti daugiau laiko, negu yra skirta jūsų pamokai. Su malda apmąstykite, kurių šios medžiagos dalių jūsų klasės nariams reikia daugiausia.

Antraštinis puslapis

Pakvieskite mokinius atsiversti antraštinį Mormono Knygos puslapį. Šis puslapis prasideda žodžiais „Mormono Knyga, aprašymas, parašytas Mormono ranka ant plokštelių, paimtas iš Nefio plokštelių“. Pranašas Džozefas Smitas paaiškino, iš kur atsirado šis antraštinis puslapis:

„Mormono Knygos antraštinis puslapis yra pažodinis paskutiniosios plokštelės iš plokštelių knygos, kurioje yra šis išverstas metraštis, kairės pusės paimto teksto vertimas, [...] ir... šis minėtas antraštinis puslapis jokiais būdais nėra šiuolaikinis kūrinys, jo nesukūriau nei aš, nei joks kitas žmogus, kuris gyveno ar gyvena šioje kartoje“ (iš *History of the Church*, 1:71).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti antraštinį Mormono Knygos puslapį. Paprašykite jų atrasti frazes, kuriose pareiškama apie Mormono Knygos paskirtį. (Mokiniams galite duoti užuominą, kad ši paskirtis pateikiama kaip dalykai, kuriuos Mormono Knyga „turi parodyti“ ją skaitantiems žmonėms.) Pakvieskite mokinius tai, ką išsiaiškino, užrašyti lentoje. Mokiniams pabaigus, paprašykite jų dar kartą tyliai perskaityti antrąją pastraipą, žodžius „Izraelio namų likutis“ pakeičiant savo vardu.

- Kai skaitėte Mormono Knygą, kuri iš jos užduočių buvo įvykdyta jūsų gyvenime? Kaip jos buvo įvykdytos?
- Kaip jums padeda žinia, kad sudarantieji sandoras su Viešpačiu nebus „atmesti amžinai“?

Pasakykite mokiniams, kad gali ateiti metas, kai jie jausis vieniši arba „atmesti“.

- Kodėl tokiu metu yra svarbu žinoti, kad nesate „atmesti amžinai“?
- Kaip šis pažadas parodo Dievo meilę jums?

Padėkite mokiniams suvokti pagrindinę Mormono Knygos paskirtį, kurio nors mokinio paprašydami perskaityti šį Prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginį:

„Pagrindinė Mormono Knygos misija, kaip užrašyta jos antraštiniame puslapyje, yra „[žydą] ir [kitatautį] įtikinti, kad Jėzus yra Kristus, amžinasis Dievas, apreiškiantis save visoms tautoms“.

Nuoširdus tiesos ieškotojas gali įgyti liudijimą, kad Jėzus yra Kristus, pamaldžiai apmąstydamas įkvėptus Mormono Knygos žodžius.

Daugiau kaip pusėje visų Mormono Knygos eilučių kalbama apie mūsų Viešpatį. Procentiškai viena ar kita Kristaus vardo forma Mormono Knygoje minima netgi dažniau negu Naujajame Testamente.

Vardo pakeitimas

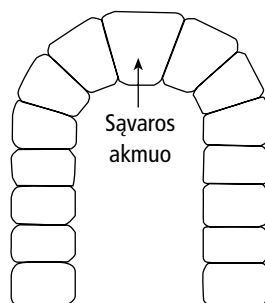
Pakvietę mokinius Raštų eilutėse esančius vardus pakeisti savo vardu, padėsite jiems į Raštų mokymus žvelgti asmeniškiau. Savo vardą perskaitydami kaip Raštų dalį, mokiniai gali lengviau suvokti, kaip tam tikra eilutėje pateikiama doktrina ar principas yra susiję su jais.

Mormono Knygoje Jis vadinamas daugiau nei šimtu skirtingų vardų. Tie vardai yra ypač svarbūs charakterizuojant Jo dievišką prigimtį“ („Come unto Christ“, *Ensign*, Nov. 1987, p. 83).

Paliudykite, jog **Mormono Knyga yra liudijimas, kad Jėzus yra Kristus.**

Mormono Knygos įvadas

Lentoje nupieškite arką (žr. pateiktą iliustraciją) arba pagaminkite arkos modelį iš medžio ar kitų medžiagų.

Kurio nors mokinio paprašykite garsiai perskaityti Džozefo Smito teiginį Mormono Knygos įvade (žr. 6 pastraipą). Mokiniam galite pasiūlyti pasižymėti šį teiginį savo Raštų knygoje.

- Kokia yra sąvaros akmenis paskirtis?

Paašškinkite, kad sąvaros akmuo yra centrinis akmuo arkos viršuje. Kai statoma arka, dvi jos statomos pusės laiko atramos. Tarpas arkos viršuje kruopščiai išmatuojamas, ir sąvaros akmuo nutašomas taip, kad tiksliai tiktų į tą vietą. Padėjus sąvaros akmenį į vietą, arka gali stovėti be atramų.

- Kas atsitiktų arkai, jeigu jos sąvaros akmuo būtų išimtas? (Jei naudojate modelį, parodykite, kas atsitiktų, išimdami sąvaros akmenis detalę.)
- Kaip Mormono Knyga veikia kaip sąvaros akmuo tame, kas susiję su sugrąžintąja Evangelija?

Kurį nors mokinį pakvieskite garsiai perskaityti šį Prezidento Ezros Tafto Benson teiginį. (Mokiniam galite paruošti skirtukus su šiuo teiginiu, kad įsidėtų į savo Raštų knygas, arba galite pakviesti juos užsirašyti Prezidento Benson teiginį savo Raštų knygoje, įvado pirmojo puslapio viršuje arba apačioje.)

„Mormono Knyga yra mūsų religijos sąvaros akmuo trimis prasmėmis. Ji yra mūsų liudijimo apie Kristų sąvaros akmuo. Ji yra mūsų doktrinos sąvaros akmuo. Ji yra liudijimo sąvaros akmuo“ („The Book of Mormon—Keystone of Our Religion“, *Ensign*, Nov. 1986, p. 5).

Padėkite mokiniam suvokti, kaip Mormono Knyga yra liudijimo sąvaros akmuo, paprašydami kurio nors mokinio perskaityti šį Prezidento Benson teiginį:

„Mormono Knyga yra liudijimo sąvaros akmuo. Kaip arka suyra, išėmus sąvaros akmenį, lygiai taip viskas, kas susiję su Bažnyčia, stovi ar griūva priklausomai nuo Mormono Knygos tikrumo. [...] Jei Mormono Knyga yra tikra... tada žmogus turi priimti Atstatymo tvirtinimus ir viską, kas eina drauge“ („The Book of Mormon—Keystone of Our Religion“, p. 6).

- Kaip jūsų liudijimas apie Mormono Knygą paveikė jūsų liudijimą apie Evangelijos doktrinas ir principus?
- Kaip Mormono Knyga priartino jus prie Dievo?

Galite papasakoti, kaip studijuodami Mormono Knygą sustiprinote savo liudijimą ir priartėjote prie Dievo.

Pakvieskite mokinius dalyvauti vaidinime. Paprašykite jų įsivaizduoti, kad jie duoda Mormono Knygos egzempliorių Bažnyčiai nepriklausančiam žmogui. Padėkite jiems pasiruošti tokiam vaidinimui suskirstydami juos į dvi grupes. Paprašykite pirmąją grupę perskaityti Mormono Knygos įvado 2–4 pastraipas. Antrąją grupę paprašykite perskaityti 5–8 pastraipas. Tegul abi grupės ieško informacijos, kurią, kaip jiems atrodo, yra svarbu pateikti mokant apie Mormono Knygą.

Situacijų vaidinimas

Situacijų vaidinimas padeda mokiniam praktikuotis pritaikant Evangelijos atsakymus gyvenimiškose situacijose. Situacijų vaidinimas praeis sėkmingiau, jei dalyviams suteiksite pakankamai informacijos ir laiko pasiruošti. Vaidindami mokiniai greičiausiai darys klaidų. Būkite jautrus jų jausmams ir nuostatoms, venkite kritikuoti jų klaidas. Vaidinimo pabaigoje gali būti naudinga paklausti stebėtojų, ar jie būtų panaudoję kitas idėjas, jei patys būtų buvę toje situacijoje.

Suteikę mokiniams laiko išstudijuoti ištraukas ir pasiruošti, pakvieskite kurį nors mokinį išeiti prieš klasę ir vaidinti Bažnyčiai nepriklausantį žmogų. Taip pat paprašykite, kad prieš klasę iš abiejų grupių išeitų po vieną žmogų. Paaiškinkite, kad šie du mokiniai vaidins misionierius porininkus. Mokydami pirmą mokinį apie Mormono Knygą, jie naudosis medžiaga, kurią jų grupės rado Įvade.

Mokiniams suvaidinus tą situaciją, galite paklausti kitų klasės narių, ar jie, jeigu būtų mokę, pateiktų dar kokią kitą iš Įvado paimtą informaciją.

Galite pažymėti, jog Mormono Knygoje netvirtinama, kad joje pateikiama visų Vakarų pusrutulyje senovėje gyvenusių žmonių istorija. Tai tik Lehio (nefitų ir lamanitų) ir Jaredo liaudies palikuonių metraštis. Gali būti, kad Vakarų pusrutulyje esančiuose žemynuose prieš Mormono Knygoje aprašytus įvykius, jų metu ir po jų gyveno ir kiti žmonės.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 10:3–5.

- Kaip, anot Moronio, galime žinoti, kad Mormono Knyga yra tikra?

Pakvieskite mokinius perskaityti Mormono Knygos įvado 8–9 pastraipas. Paprašykite jų nustatyti dar tris doktrinas, apie kurias jie gaus liudijimą, jei priims Moronio kvietimą.

Paliudykite mokiniams, kad, **jei skaitysime Mormono Knygą, apmąstysime ją ir melsimės klausdami dėl jos, Šventoji Dvasia paliudys, kad ji tikra, kad Jėzus yra Kristus, kad Džozefas Smitas yra Dievo pranašas ir kad Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia yra Viešpaties karalystė žemėje.**

Trijų liudytojų ir Aštuonių liudytojų liudijimai

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad jie matė, kaip kažkoks žmogus iš jų kaimyno namų paėmė vertingą daiktą.

- Kodėl, aiškinantis nusikaltimą, yra naudinga turėti liudytojų?
- Kodėl būtų naudinga turėti daugiau negu vieną liudytoją.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti „Trijų liudytojų liudijimą“. Pakvieskite juos surasti frazes, kurios jiems atrodo ypač prasmingos. Galite jiems pasiūlyti pasižymėti šias frazes.

- Kurias frazes pažymėjote? Kodėl jos yra jums prasmingos? (Galite atkreipti mokinių dėmesį į tai, kad Dievo balsas paskelbė trims liudytojams, jog tos plokštelės buvo išverstos Dievo dovanos ir galios dėka.)

Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti „Aštuonių liudytojų liudijimą“. Pakvieskite kitus klasės narius klausytis ir nustatyti skirtumus tarp Trijų liudytojų ir Aštuonių liudytojų liudijimų.

- Kokius pastebėjote skirtumus?

Pakvieskite mokinius užrašyti savo liudijimą ar jausmus apie Mormono Knygą. Jie gali tai užrašyti savo Raštų studijavimo žurnaluose arba tuščiam Raštų knygos puslapyje. Kai kurie mokiniai gali jaustis, dar nežinantys, ar Mormono Knyga yra tikra. Paskatinkite juos siekti įgyti liudijimą šiais metais.

Padėkite mokiniams įgyti liudijimą

Vienas iš būdų, kaip galite padėti mokiniams įgyti liudijimą, tai skatinti juos išsakyti savo jausmus apie Evangeliją kitiems, pavyzdžiui, šeimos nariams, draugams ir aplinkiniams žmonėms ne klasėje. Prezidentas Boidas K. Pakeris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo sakė: „Ak! Jei tik galėčiau jus išmokyti šio vieno principo. Liudijimas *įgyjamas* jį *išsakant!* [...] Gauti liudijimą iš to, ką perskaitėte ar ką kitas žmogus pasakė, yra viena; ir tai yra būtina pradžia. Visai kas kita, kada Dvasia jums jūsų krūtinėje patvirtina, jog tai, apie ką *jūs* liudijote, yra tikra“ („The Candle of the Lord“, *Ensign*, Jan. 1983, p. 54–55).

Mormono Knygos apžvalga

Įvadas

Šioje pamokoje pateikiama Mormono Knygos apžvalga. Mokiniai išstudijuos Džozefo Smito liudijimą apie Mormono Knygos išėjimą. Taip pat jie sužinos, kaip ši knyga, Dievui vadovaujant, buvo sudaryta ir sutrumpinta.

Mormono Knygos rašytojai matė pastarąsias dienas ir į ją įtraukė tuos pasakojimus ir mokymus, kurie, kaip jie žinojo, bus mums naudingiausi.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Pranašo Džozefo Smito liudijimas

Prieš pamoką Mormono Knygą įdėkite į dėžutę ir ją supakuokite kaip dovaną. Padėkite dovaną ant stalo klasės priekyje ir pasakykite mokiniams, kad tai vertinga dovana.

- Kokias pačias vertingiausias dovanas esate gavę?
- Kas dovaną daro vertingą?
- Kaip jaučiatės dovanodami dovaną, kurią laikote vertinga, kai gavėjas ją priima su džiaugsmu?

Pakvieskite kurį nors mokinį išpakuoti dovaną ir kitiems mokiniams parodyti, kas tai yra.

- Kas padovanojo mums šią dovaną?
- Kodėl, jūsų nuomone, ši dovana yra vertinga?

Parodykite paveikslėlį „Džozefui Smitui jo kambaryje apsireiškia Moronis“ (06048 156; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 91).

- Koks įvykis vaizduojamas šiame paveikslėlyje?
- Kaip šis įvykis prisidėjo prie Evangelijos Sugražinimo?

Paišinkite mokiniams, kad dabar jie perskaitys paties Pranašo Džozefo Smito žodžius apie Mormono Knygos išėjimą. Pasakykite jiems, kad Mormono Knygos pradžioje įdėtas Pranašo Džozefo Smito liudijimas, paimtas iš knygos Džozefas Smitas – Istorija Brangiajame Perle. Kai mokiniai baigs šią veiklą, paprašykite jų paskaityti iš Brangiojo Perlo.

Paskirkite mokinius studijuoti poromis. Kiekvienoje poroje pakvieskite vieną studentą tyliai perskaityti Džozefas Smitas–Istorija 1:30, 32–35, 42, o kitą studentą kiekvienoje poroje – tyliai perskaityti Džozefas Smitas–Istorija 1:51–54, 59–60. Paišinkite, kad baigę skaityti, abu porininkai turėtų mokyti vienas kitą apie tai, ką perskaitė.

Suteikęs mokiniams pakankamai laiko perskaityti ir aptarti tai, kas liepta, paklauskite:

- Kaip, jūsų manymu, Džozefui Smitui padėjo tai, kad prieš galėdamas pasiimti į namus aukso plokšteles, jis laukė ketverius metus? (Tuo metu Džozefą mokė Moronis, ir jis galėjo įvairiapusiškai subręsti. Žr. Džozefas Smitas–Istorija 1:54.)
- Kokius įrodymus to, kad **Viešpats išsaugojo Mormono Knygą, kad išeitų paskutinėmis dienomis**, matote Džozefo Smito pasakojime?
- Kokius įrodymus to, kad **Mormono Knyga išėjo Dievo galios dėka**, matote Džozefo Smito pasakojime?

Trumpas paaiškinimas apie Mormono Knygą

Galite padėti mokiniams suprasti, kaip Mormono Knyga buvo sudaryta, paprašydami jų atsiversti „Trumpą paaiškinimą apie Mormono Knygą“ įvadinuose Mormono Knygos puslapiuose. Pakvieskite keturis mokinius paeiliui garsiai perskaityti 1–4 punktus. Tegul, jiems skaitant, likusieji klasės nariai klausosi ir nustato, kokių būdu kiekvienas iš paminėtų plokštelių rinkinių yra svarbus Mormono Knygai. Tarp šio vadovėlio priedų yra iliustracija, pavadinta „Plokštelės ir jų sąsajos su išleista Mormono Knyga“. Ši iliustracija gali padėti mokiniams įsivaizduoti „Trumpame paaiškinime apie Mormono Knygą“ aptariamą

Apžvalgų pateikimas

Prezidentas Boidas K. Pakeris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo sakė: „Yra labai vertinga pateikti trumpą, bet labai kruopščiai organizuotą viso kurso apžvalgą pačioje pradžioje. [...] [Mokiniai] daug daugiau atsimena, kai žino, kaip visos tos dalelės dera viena prie kitos, ir mokymosi šviečia ryškiau. Tokia apžvalga suformuoja rėmus ir tikrai yra verta tam skiriamam laikui ir darbo“ („The Great Plan of Happiness“ [BSS simpoziumas Doktrinos ir Sandorų/Bažnyčios Istorijos tema, 1993 m. rugpjūčio 10 d.], p. 2, si.lds.org).

plokšteles. (Jei manote, kad būtų naudinga tai aptarti, atkreipkite mokinių dėmesį į paskutinę šio trumpo paaiškinimo pastraipą, prasidedančią fraze „apie šį leidimą“. Paaiškinkite, kad kiekviename Mormono Knygos leidime yra smulkių žodžių rašybos ir spausdinimo klaidų pataisymų.)

Parodykite paveikslėlį „Mormonas rašo plokštelių santrauką“ (06048 156; *Evangelijos paveikslų knyga*, nr. 73). Paaiškinkite, kad daugelis žmonių saugojo metraščius, galiausiai tapusius Mormono Knyga. Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas. Paprašykite mokinių tyliai išstudijuoti tas Raštų ištraukas, ieškant principų, kurie padėjo Mormono Knygos rašytojams nuspręsti, ką įtraukti į savo metraščius. Pakvieskite mokinius pasidalinti tuo, ką rado. (Jų atsakymus galite užrašyti lentoje.)

1 Nefio 1:20

2 Nefio 29:11–13

1 Nefio 6:4–6

Mormono žodžiai 1:4–8

2 Nefio 4:15

3 Nefio 16:4

2 Nefio 25:23, 26

Moronio 1:4

- Kaip šių pagrindinių principų supratimas galėtų jums padėti studijuojant Mormono Knygą?

Išsakykite savo liudijimą, kad **Mormono Knygos rašytojai matė mūsų dienas ir rašė tai, kas mums būtų naudingiausia**. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 8:35–38.

- Kokias mūsų dienų žmonių problemas matė Moronis?
- Kodėl yra svarbu žinoti, kad Moronis ir kiti Mormono Knygos rašytojai žinojo apie problemas, su kuriomis susidursime?

Pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti šį prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginį apie tai, kaip studijuoti Mormono Knygą:

„Jeigu jie matė mūsų dienas ir pasirinko tai, kas mums būtų vertingiausia, argi ne taip ir mes turėtume studijuoti Mormono Knygą? Turėtume nuolat savęs klausti: „Kodėl Viešpats įkvėpė Mormoną (arba Moronį ar Alma) įtraukti tai į savo metraščių? Ko iš to galėčiau pasimokyti, kas padėtų man gyventi šiais laikais ir šiame amžiuje?“ („The Book of Mormon—Keystone of Our Religion“, *Ensign*, Nov. 1986, p. 6.)

Pasakykite mokiniams, kad Mormono Knygoje aprašomi žmonės buvo susidūrę su problemomis, kurios labai panašios į mūsų problemas. Nors Mormono Knyga yra senovinis dokumentas, joje esančios doktrinos, istorija ir pasakojimai yra labai vertingi šiais laikais.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti šį prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginį. (Galite kiekvienam mokiniui duoti šio teiginio kopiją.) Tegul klasės nariai klausosi ir išsiaiškina, kokias palaimas Prezidentas Bensonas pažadėjo tiems, kurie pradeda rimtai studijuoti Mormono Knygą.

„Ne tik todėl, kad Mormono Knyga moko mus tiesos, nors ji tikrai jos moko. Ne tik todėl, kad Mormono Knyga liudija apie Kristų, nors ji taip pat tikrai apie Jį liudija. Tačiau joje yra kai kas daugiau. Šitoje knygoje yra galia, kuri jūsų gyvenime pradės reikštis tą pat akimirka, kai pradėsite rimtai šią knygą studijuoti. Atrasite daugiau galios atsispirti pagundoms. Atrasite galios išvengti apgaulės. Atrasite galios išsilaikyti ankštame ir siaurame kelyje. Raštai dar vadinami „gyvenimo žodžiais“ (žr. DS 84:85), ir šis apibūdinimas labiausiai tinka Mormono Knygai. Kuo labiau alksite ir trokšite tų žodžių, tuo apstesnis bus jūsų gyvenimas“ („The Book of Mormon—Keystone of Our Religion“, p. 7).

- Kada esate patyrę palaimų dėl to, kad studijavote Mormono Knygą?

Paliudykite, kad **Mormono Knyga suteikia mums daugiau galios atsispirti pagundoms, išvengti apgaulės ir išsilaikyti ankštame ir siaurame kelyje**. Papasakokite mokiniams apie atvejį, kai gavote palaimų dėl to, kad studijavote Mormono Knygą.

Prieš pamoką lentoje užrašykite tokį klausimų ir Raštų nuorodų sąrašą:

Ar yra Dievas? (Žr. Almos 30:37–44.) Ar aš galiu pažinti Dievą? (Žr. Almos 22:18.) Ar Dievas rūpinasi manimi? (Žr. 3 Nefio 13:26–32.)

Kaip galiu atsispirti pagundoms ir nuodėmėms? (Žr. Helamano 5:12.)

Koks gyvenimo tikslas? (Žr. Almos 34:32–34.)

Prieš prasidedant pamokai

Jei įmanoma, skirkite laiko paruošti klasę prieš prasidedant pamokai. Prieš pamokos pradžią ant lentos iškabinkite Raštų nuorodas, klausimus ir kitus veikloms skirtus dalykus. Tai padės jums tausoti brangų mokymui skirtą laiką ir pašalins dėmesį atitraukiančius ir mokymo bei mokymosi procesą pertraukiančius trukdžius.

Ar yra gyvenimas po mirties? (Žr. Almos 40:11–12, 21–23.)

Kaip galiu rasti ramybę ir džiaugsmą ir būti laimingas? (Žr. Mozijo 2:41; 4:2–3; Almos 41:10.)

Kaip mano šeima gali būti laimingesnė ir vieningesnė? (Žr. Mozijo 4:14–15.)

Kaip galiu atskirti, kas teisinga, o kas ne? (Žr. Mozijo 7:16–17.)

Kodėl Dievas leidžia įvykti blogiui ir kentėjimams? (Žr. 2 Nefio 2:1–2, 11–16, 22–27; Almos 14:9–11; 60:13.)

Paašškinkite, kad, be jau paminėtų palaimų, **Mormono Knygoje yra atsakymai į reikšmingiausius gyvenimo klausimus.** Pakvieskite mokinius pavieniui pasirinkti vieną ar du klausimus ir rasti atsakymus šalia nurodytose Raštų ištraukose. Duokite jiems keletą minučių rasti atsakymus. Galite vaikščioti po klasę ir, kai reikia, suteikti pagalbą.

- Kaip Mormono Knyga atsako į jūsų pasirinktus klausimus?

Perskaitykite šį prezidento Boido K. Pakerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Šį teiginį jis išsakė kalbėdamas seminarijos ir instituto mokytojams apie Raštuose esančią galią atsakyti į reikšmingiausius gyvenimo klausimus.

„Jeigu jūsų mokiniai yra susipažinę su apreiškimais, nėra tokio klausimo – asmeninio ar visuomeninio, politinio ar profesinio – kuris turi likti neatsakytas. Juose yra amžinosios Evangelijos pilnatvė. Juose randame principus tiesos, išspręsiančios visus nesusipratimus, visas problemas ir visas dilemas, su kuriomis susidurs žmonijos šeima ar bet kuris jos individas“ („Teach the Scriptures“ [1977 m. spalio 14 d. kalba BSS religijos mokytojams], p. 3–4, si.lds.org).

Papasakokite, kaip Mormono Knyga palaimino jūsų gyvenimą. Priminkite mokiniams apie jų tikslą kasdien skaityti iš Mormono Knygos ir šiais metais perskaityti ją visą bent vieną kartą.

Komentaras ir pagalbinių informacija

Trumpas paaiškinimas apie Mormono Knygą „Apie šį leidimą“

Yra du Mormono Knygos rankraščiai: Originalus rankraštis ir spaustuvininko rankraštis. Nedidelė dalis 1830 metų leidimui ruošiamos Mormono Knygos spausdinimo medžiagos buvo pagrįsta originaliu rankraščiu, o visa kita medžiaga – spaustuvininko rankraščiu, kuris buvo originalaus rankraščio kopija. Ruošdamas 1840 metų Mormono Knygos leidimą, Džozefas Smitas naudojo originalų rankraštį, kad ištaisytų atsitiktines klaidas ir išbraukimus, padarytus 1830 metų leidime. 1981 metų leidime medžiaga vėl buvo derinama su originaliu rankraščiu ir buvo sugrąžinti originalūs žodžiai maždaug 20-je knygos vietų. Bet kokios klaidos Mormono Knygoje yra žmonių klaidos, o pakeitimai padaryti paprasčiausiai tam, kad Mormono Knygai būtų sugrąžintas jos tikslas ir originali prasmė. (Žr. *Book of Mormon Reference Companion*, ed. Dennis Largey [2003], p. 124–125.)

Prezidentas Džozefas Fildingas Smitas rašė:

„Pirmajame [Mormono Knygos] leidime turėjo būti spausdinimo klaidų ir galbūt praleistas žodis ar du. Leidžiantieji knygas pačiomis palankiausiomis aplinkybėmis, įdėję daug kruopštaus darbo, nusiminę randa klaidų, spausdinimo ir mechaniškų klaidų, kurios padaromos po galutinio korektūros patikrinimo.

[...] Kruopštus pakeitimų sąrašo patikrinimas... rodo, kad nėra nė vieno pakeitimo ar papildymo, kuris nebūtų visiškoje daroje su originaliu tekstu. Pakeitimai buvo padaryti skyryboje ir keliose kitose nesvarbiose vietose, kur reikėjo pataisymų, bet niekada joks pakeitimas ar papildymas nepakeitė kokios nors originalios minties. Kaip mums atrodė, pakeitimai... yra tokie, kad padaro tekstą aiškesnį ir rodo, kad jų iš tikrųjų reikėjo. Esu įsitikinęs, kad klaidos ir praleidimai pirmajame leidime didesne dalimi buvo padaryti dėl rinkėjo arba spaustuvininko kaltės. *Daugelis tų klaidų, kurios buvo pirmuose bandomuosiuose knygos egzemplioriuose, buvo surastos ir ištaisytos paties Džozefo Smito*“ (*Answers to Gospel Questions*, comp. Joseph Fielding Smith Jr., 5 vols. [1957–1966], 2:199–200; kursyvas originalus).

Studijavimo namuose pamoka

Raštų studijavimas. Mormono Knygos apžvalga (1 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijavimo namuose mokytojui

Kasdienio studijavimo namuose pamokų santrauka

Štai įvykių, doktrinų ir principų, kurių mokiniai išmoko, atlikę studijų namuose 1 dalies keturių pamokų užduotis, santrauka. Žinojimas, ką mokiniai studijavo, padės jums pasiruošti pamokai. Ši santrauka nėra pamokos dalis ir nėra skirta pateikti mokiniams. Kadangi su 1 dalimi susijusioje ir jūsų dėstomoje pamokoje kalbama tik apie keletą iš šių doktrinų ir principų, kartais galite pasijusti įkvėptas peržvelgti ar aptarti kitas doktrinas ir principus, atsižvelgiant į Dvasios įkvėpimą ir jūsų mokinių poreikius.

1 diena (Raštų studijavimas)

Mokiniai lavino įgūdžius, padėsančius jiems suprasti Raštų istorines aplinkybes ir situaciją, jie mokėsi, kaip studijuoti ir nustatyti Evangelijos tiesas ir kaip pritaikyti Evangelijos doktrinas ir principus savo gyvenime.

2 diena (Išgelbėjimo planas)

Šioje pamokoje buvo pateikta trumpa išgelbėjimo plano apžvalga. Mormono Knygoje mokoma, jog Dangiškojo Tėvo planas sukurtas tam, kad atneštų Jo vaikams amžinąjį išgelbėjimą ir laimę. Jėzus Kristus yra centrinė išgelbėjimo plano figūra, ir būtent Jo Apmokėjimas padaro taip, kad tas planas veiktų visiems Dievo vaikams. Pasirinkdami laikytis Dievo plano, mes ruošiamės gauti amžinąjį gyvenimą.

3 diena (Antraštinis puslapis, įvadas ir Liudytojų liudijimai)

Įvadinė Mormono Knygos medžiaga padeda nustatyti jos paskirtį ir paaiškina jos tikrumą ir dievišką šaltinį. Antraštiniame puslapyje mokoma, jog Mormono Knyga yra liudijimas, kad Jėzus yra Kristus. Jei skaitysime Mormono Knygą, apmąstysime ją ir melsimės klausdami dėl jos, Šventoji Dvasia paliudys, kad ji tikra, kad Jėzus yra Kristus, kad Džozefas Smitas buvo Dievo pranašas ir kad Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia yra Viešpaties karalystė žemėje.

4 diena (Mormono Knygos apžvalga)

Pranašo Džozefo Smito liudijimas padėjo mokiniams sustiprinti savo liudijimus, kad Mormono Knyga išėjo Dievo dovanos ir galios dėka. Viešpats išsaugojo Mormono Knygą, kad ji išeitų paskutinėmis dienomis. Mormono Knygos rašytojai matė mūsų dienas ir rašė tai, kas mums būtų naudingiausia. Mokiniai buvo paraginti apmąstyti turimus klausimus ir, studijuojant Mormono Knygą, ieškoti atsakymų.

Įvadas

Šios savaitės pamokoje pabrėžiama, kad kiekvienas mokinys yra pats atsakingas už Evangelijos mokymąsi. Pamokoje taip pat pabrėžiamas svarbiausias Mormono Knygos vaidmuo, padedant mokiniams ugdyti liudijimą apie Jėzų Kristų ir Jo Bažnyčią. Mokydami padėkite mokiniams suvokti, kaip svarbu uoliai studijuoti šią šventą Raštų knygą, ir kad, jeigu tai darys, jų gyvenimas bus kupinas palaimų.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Raštų studijavimas

Pradėdami pamoką, galite užduoti jiems tokius klausimus:

- Koks yra skirtumas tarp žmogaus, kuris skaito Mormono Knygą ir įgyja liudijimą, ir žmogaus, kuris skaito ją ir neįgyja liudijimo? (Kai kurie žmonės tiesiog skaito žodžius, kiti skaito su tikėjimu, tikru ketinimu ir su Šventajai Dvasiai atverta širdimi.)
- Kaip žmogus mokosi dvasinių tiesų? (Apmąstykite, ar never-tėtų užrašyti mokinių atsakymus lentoje. Vėl sugrįžkite prie šio sąrašo, perskaityę vyresniojo Deivido A. Bednario teiginį apačioje.)

Užrašykite šį teiginį lentoje vietoj pabrauktų žodžių palikdami tarpelius: „*Siekite mokytumo, būtent mokymusi ir taip pat tikėjimu.*“

Peržiūrėkite, ko mokiniai išmoko šią savaitę, pakviesdami juos į tarpus įrašyti trūkstantus žodžius. Jeigu jiems reikia pagalbos, pakvieskite perskaityti Doktrinos ir Sandorų 88:118. Paklauskite jų, ką reiškia siekti mokytumo mokymusi ir tikėjimu. Tai aptardami, įsitikinkite, kad jie supranta, jog **mokytumo siekimas mokymusi ir tikėjimu reikalauja asmeninių pastangų**.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kodėl Evangelijos mokymuisi būtini pastangos ir darbas, paprašykite kurį nors mokinį perskaityti šį vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo paaiškinimą. Pakvieskite mokinius klausantis išsiaiškinti, kas atsitinka, kai siekdami dvasinio mokytumo dedame pastangas.

„Besimokantysis, laisva valia veikdamas pagal teisingus principus, atveria savo širdį Šventajai Dvasiai ir pakviečia Jos mokačią, liudijančią galią ir patvirtinančią liudijimą. Mokytumo siekimas tikėjimu reikalauja dvasinių, protinių ir fizinių pastangų, o ne vien pasyvaus klausymosi“ („Seek Learning by Faith“, *Ensign*, Sept. 2007, p. 64).

Mokinių paklauskite: Kas, anot vyresniojo Bednario, įvyks su tuo besimokančiuoju, kuris dės pastangas siekdamas dvasinio mokytumo?

Pakvieskite mokinius papasakoti atsitikimų iš savo patirties, kada dėdami daugiau dvasinių pastangų jie stipriau jautė Šventosios Dvasios įtaką. Papildydami galite paliudyti, kad **mūsų pastangos pamaldžiai studijuoti Evangeliją į mokymosi procesą kviečia Šventąją Dvasią.**

Mokinių paklauskite: Ką konkrečiai galite daryti šiais metais, kad siektumėte „mokyto... mokymusi ir taip pat tikėjimu“?

Išgelbėjimo planas

Apžvelkite skirtingus išgelbėjimo plano pavadinimus, paprašydami mokinius lentoje užrašyti pavadinimus, kuriuos jie užsirašė savuose Raštų studijavimo žurnaluose atlikdami 2 dienos pamokos 1 užduotį. Jeigu jiems reikia pagalbos, tegul atsiverčia atitinkamą puslapį savo studijavimo vadovėliuose.

Galite paklausti: Ko šie pavadinimai moko jus apie išgelbėjimo plano tikslą? (Dangiškojo Tėvo planas sukurtas tam, kad atneštų Jo vaikams amžinąjį išgelbėjimą ir laimę.)

Paiškinkite, kad šiais metais bus daug progų pasimokyti, kaip iš Mormono Knygos sužinomos tiesos dera prie Dangiškojo Tėvo laimės plano. Galite mokinių paprašyti savo Raštų knygose atrasti ir pažymėti su šiais metais studijuojamu išgelbėjimo planu susijusius principus. Apgalvokite, kokius pateiksite pavyzdžius to, ką jie studijuodami gali rasti. Paraginkite mokinius šiais metais pasakoti klasei apie tai, ką randa studijuodami.

Antraštinis puslapis, įvadas ir Liudytojų liudijimai

Pakvieskite mokinius suvaidinti situaciją, kai jie duoda Mormono Knygos egzempliorių kokiam nors Bažnyčiai nepriklausančiam žmogui.

Padalinkite klasės narius į dvi grupes ir paprašykite, kad abi grupės pasiruoštų vaidinimui, aptardamos jų grupei paskirtus klausimus. Gali būti naudinga prieš pamoką klausimus užrašyti lentoje arba kiekvienam mokiniui parūpinti lapelį su klausimais. Paraginkite mokinius ieškoti ir pažymėti informaciją, kurią, kaip jiems atrodo, būtų svarbu pateikti mokant apie Mormono Knygą.

1 grupės klausimai:

1. Kas yra Mormono Knyga? (Žr. Įvado 1–3 pastraipas.)
2. Kokia yra Mormono Knygos paskirtis? (Žr. Antraštinio puslapio 2 pastraipą.)
3. Kokias palaimas gauname dėl to, kad gyvename pagal Mormono Knygoje mokomus priesakus ir principus? (Žr. Įvado 6 pastraipą.)

2 grupės klausimai:

1. Kaip išėjo Mormono Knyga? (Žr. Įvado 4–5 pastraipas.)
2. Kaip galime sužinoti, kad Mormono Knyga yra tikra? (Žr. Įvado 8 pastraipą.)
3. Ką dar galime sužinoti Šventosios Dvasios galia? (Žr. Įvado paskutiniąją pastraipą.)

Suteikęs mokiniams pakankamai laiko pasiruošti, pasirinkite vieną mokinį vaidinti Bažnyčiai nepriklausantį žmogų. Paprašykite, kad po vieną savanorį iš kiekvienos grupės tam žmogui įteiktų Mormono Knygos egzempliorių. Paskatinkite mokinius, tą pirmą mokinį mokant apie Mormono Knygą, naudotis atsakymais į jų grupių išnagrinėtus klausimus.

Jiems baigus vaidinti tą situaciją, apgalvokite, ar nevertėtų likusių klasės narių paklausti, kokios papildomos informacijos jie būtų suteikę, jeigu Mormono Knygos egzempliorių būtų dovanoję patys. Taip pat galite paklausti: Ką apie Mormono Knygą sužinojote ar atsiminėte šios veiklos metu?

Mokiniams atsakinėjant, įsitinkinkite, kad jie supranta, jog **Mormono Knyga yra liudijimas, kad Jėzus yra Kristus.** Pabrėžkite, kaip svarbu kreipti dėmesį į tai, kaip Mormono Knyga liudija apie Jėzų Kristų. Be to, paaiškinkite, kad Mormono Knygos studijavimas jiems padės suprasti Jėzaus Kristaus Evangelijos doktriną ir principus ir sustiprins jų liudijimą apie Jo Bažnyčią.

Priminkite mokiniams, kad **Mormono Knygos rašytojai matė mūsų dienas ir rašė tai, kas mums būtų naudingiausia** (žr. Mormono 8:35).

Mokinių paklauskite: ko šią savaitę išmokote, kas paveiks tai, kaip jūs studijuojate Mormono Knygą?

Pakvieskite keletą mokinių papasakoti, kaip jie planuoja įvykdyti savo pareigą šiais mokslo metais perskaityti Mormono Knygą. Pamoką baikite išsakydami savo jausmus ir liudijimą apie Mormono Knygą ir apie tai, kaip jos studijavimas paveikė jūsų gyvenimą.

Kita dalis (1 Nefio 1–6, 9)

Paklauskite mokinių, ar jie kada nors žinojo, kad kas nors yra teisinga, bet pagal tai gyventi atrodė per sunku ar netgi neįmanoma. Paaiškinkite, jog kitą savaitę jie išsiaiškins, kad Nefis buvo susidūręs kaip tik su tokiu iššūkiu, ir sužinos, kaip jis pasikliovė Dievu įvykdydamas tai, kas atrodė neįmanoma.

Kodėl reikia studijuoti šią knygą?

Studijuojant 1 Nefio knygą, mokiniams paaiškės, kad „Viešpaties švelnūs pasigailėjimai yra visiems tiems, kuriuos jis išsirinko dėl jų tikėjimo, kad padarytų galingus“ (1 Nefio 1:20). Jie taip pat sužinos, kad Dievas trokšta palaiminti Savo vaikus. Kai Lehis ir jo žmonės laikėsi Dievo įsakymų, jie patyrė Jo pasigailėjimą ir palaiminimus. Lehis ir Nefis pas Dievą ieškojo patarimų ir jų gavo per sapnus, regėjimus, Liahoną ir Šventosios Dvasios vadovavimą. Nefis matė ir užrašė panoraminį žemės istorijos regėjimą, kuriame jam paaiškėjo, kad Dievas yra visažinis; Jėzaus Kristaus krikštą, tarnavimą ir nukryžiuojimą; nefitų sunaikinimą ir pastarąsias dienas. Dievas padėjo Nefiui ir jo broliams gauti skaitvario plokšteles, kad šie galėtų turėti Raštus. Jis taip pat išgelbėjo Lehį ir jo žmones nuo sausros tyruose ir žūties vandenyne, taip saugiai atlydėdamas juos į pažadėtąją žemę. Studijuodami šioje knygoje aprašytus Nefio ir Lehio patyrimus, mokiniai galės sužinoti, kaip siekti ir gauti dangaus palaiminimų.

Kas parašė šią knygą?

Pakludamas Viešpaties įsakymui vesti savo žmonių metraščių, šią knygą parašė Lehio sūnus Nefis. Nefis, tikėtina, gimė Jeruzalėje arba netoli jos. Jis gyveno pranašo Jeremijo tarnavimo laikais, kai valdė karalius Zedekijas. Nefis pats norėjo gauti liudijimą apie tėvo žodžius dėl Jeruzalės sunaikinimo ir kodėl jų šeimai reikia išvykti. Nefis tapo įrankiu Dievo rankose, kadangi neatlydėdamas siekė Viešpaties nurodymų ir jais sekė. Jis du kartus paklusniai grįžo į Jeruzalę – pirmą kartą tam, kad gautų skaitvario plokšteles, o vėliau tam, kad įtikintų Izmaelio šeimą prisijungti prie Lehio šeimos tyruose. Padėdamas Viešpaties Nefis pastatė laivą, kuriuo per vandenyną į pažadėtąją žemę buvo atplukdyta jo šeima ir kiti. Mirus Lehiui, Viešpaties išrinko Nefį būti savo žmonių vadovu.

Kam ir kodėl ši knyga parašyta?

Nefis rašė, omenyje turėdamas tris žmonių grupes: savo tėvo palikuonis, Viešpaties sandoros žmones pastarosiomis dienomis ir visus pasaulio žmones (žr. 2 Nefio 33:3, 13). Jis rašė tam, kad įtikintų visus ateiti pas Jėzų Kristų ir būti išgelbėtiems (žr. 1 Nefio 6:4).

Kada ir kur ji buvo parašyta?

Pasakojimą, kuris tapo 1 Nefio knyga, Nefis užrašė maždaug 570 m. pr. Kr. – praėjus 30 metų po to, kai jis su savo šeima išvyko iš Jeruzalės (žr. 2 Nefio 5:30). Ją rašė būdamas Nefio žemėje.

Kokie yra šios knygos išskirtiniai bruožai?

1 Nefio knygoje yra keli pasakojimai apie dangiškus apsirėškimus per sapnus, regėjimus ir tiesioginius apreiškimus. Šie apsirėškimai rodo, kad Dievas moko, veda ir saugo tuos žmones, kurie Juo seka:

- Lehiui besimeldžiant, pasirodo ugnies stulpas, ir jis pamato bei išgirsta daug dalykų, verčiančių jį drebėti (žr. 1 Nefio 1:6–7).
- Lehis mato regėjimą, kuriame mato Dievą ir skaito iš knygos, pranašaujančios, kad Jeruzalė bus sunaikinta, o jos gyventojai pateks į nelaisvę (žr. 1 Nefio 1:8–14).
- Viešpaties įsako Lehiui su savo šeima pasitraukti į tyrus (žr. 1 Nefio 2:1–2).
- Viešpaties nurodo Lehiui pasiųsti savo sūnus atgal į Jeruzalę dėl skaitvario plokštelių (žr. 1 Nefio 3:2–4).
- Kai Lamanas ir Lemuelis muša Nefį ir Samą, įsiterpia angelas (žr. 1 Nefio 3:29).
- Viešpaties įsako, kad Nefis ir jo broliai sugrįžtų į Jeruzalę dėl Izmaelio ir jo šeimos (žr. 1 Nefio 7:1–2).
- Lehis ir Nefis mato regėjimus apie gyvybės medį; apie Jėzaus Kristaus gimimą, tarnavimą ir Apmokėjimą; apie

pažado žemės istoriją; apie Evangelijos Sugrąžinimą ir apie nesutarimus tarp blogio jėgų ir Dievo Avinėlio bažnyčios (žr. 1 Nefio 8; 11–14).

- Nefiui parodoma, kaip pastatyti laivą, kuris jo žmones nuplukdys į pažadėtąją žemę (žr. 1 Nefio 18:1).

1 Nefio knygoje iš pirmų lūpų pateikiamas pasakojimas apie žmones, kurie keliavo į pažadėtąją žemę. Mormono Knygoje vėliau minimos kitos dvi į pažadėtąją žemę atkeliavusios grupės: mulekitai (žr. Omnio 1:14–17) ir Jareditai (žr. Etero 6:4–12).

1 Nefio knygoje taip pat supažindinama su dviem reikšmingais daiktai: Labano kardu ir kompasu, arba vedliu, vadinamu Liahona (žr. 1 Nefio 18:12; Almos 37:38). Viešpaties Liahonos pagalba vedė Lehio šeimą per tyrus ir vandenyną. Labano kardas buvo perduodamas iš kartos į kartą iki pat nefitų civilizacijos pabaigos. Liahona ir Labano kardas buvo užkasti kartu su aukso plokštelėmis, ir visa tai buvo parodyta Džozefui Smitui ir trims liudytojams (žr. DS 17:1–2).

Knygos planas

1 Nefio 1–7 Lehis veda savo šeimą į tyrus. Jo sūnus paklūsta Viešpaties įsakymams sugrįžti į Jeruzalę, kad gautų skaitvario plokšteles, vėl sugrįžti ir įtikinti Izmaelį ir jo šeimą prisijungti prie jų tyruose.

1 Nefio 8–15 Lehis ir Nefis mato regėjimus apie gyvybės medį. Nefis pasakoja apie regėjime matytą Gelbėtojo tarnavimą ir apie istorinius įvykius, sąlygojusius Evangelijos Sugrąžinimą pastarosiomis dienomis.

1 Nefio 16–18 Viešpaties lydi Lehį ir jo šeimą kelionėje į pažadėtąją žemę per tyrus ir vandenyną.

1 Nefio 19–22 Nefis pranašauja apie Jėzų Kristų ir Izraelio išsklaidymą ir surinkimą.

6 PAMOKA

1 Nefio 1

Įvadas

Mormono Knyga prasideda nuo Lehio, ištikimai vykdančio savo, kaip pranašo, pareigas. Lehis buvo vienas iš „daug pranašų, pranašaujančių žmonėms, kad jiems reikia atgailauti“ (1 Nefio 1:4). Kai jis pranašavo apie Jeruzalės sunaikinimą ir liudijo apie išpirkimą per Mesiją, daug žmonių tyčiojosi iš jo ir norėjo užmušti.

Nepaisant to, Lehis džiūgavo Viešpaties pasigailėjimu ir išvadavimo galia. Mokydamiesi apie Lehio tarnavimą, mokiniai gali tobulinti savo supratimą apie šių dienų pranašų vaidmenį. Ieškodami įrodymų apie Dievo malonę ir Jo domėjimąsi jų gyvenimu, jie gilins savo ryšį su Juo.

Pasiūlymai, kaip mokyti

1 Nefio 1:1–3

Nefis pradeda metrašti

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 1:1–3. Paprašykite jų surasti atsakymus į klausimą, kodėl Nefis pradėjo rašyti metrašti.

- Kokias priežastis, paskatinusias jį užrašyti savo patyrimus, pateikė Nefis?
- Kodėl, jūsų manymu, Nefis jautė „didį Viešpaties palankumą“ net tuomet, kai patyrė „daug suspaudimų“?

1 Nefio 1:4–20

Lehis mato regėjimą ir įspėja žmones, kad Jeruzalė bus sunaikinta

Pakvieskite mokinius prisiminti atvejį, kuomet jų tėvai įspėjo juos dėl pavojaus.

- Kodėl jūsų tėvai įspėjo jus dėl pavojaus?
- Kokiais būdais Dangiškasis Tėvas įspėja Savo vaikus?

Paaiškinkite, kad pirmasis Mormono Knygos pasakojimas prasideda nuo tada, kai daugelis žmonių Jeruzalėje buvo nelabi. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 1:43. Paprašykite klasės surasti būdą, kuriuo Viešpats įspėjo žmones Jeruzalėje.

Paaiškinkite, kad Nefio tėvas Lehis prisijungė prie „daug pranašų“, minimų šioje eilutėje. Jis įspėjo žmones, kad šie turi atgailauti. Kad padėtumėte mokiniams surasti Lehio įspėjimus ir mokymus, suskirstykite juos į poras ir paprašykite porose perskaityti 1 Nefio 1:5–13. Paprašykite juos surasti, ką Lehis matė regėjime; tai jie gali daryti pasižymėdami Raštuose arba užsirašydami ant atskiro lapo. Duokite poroms kelias minutes aptarti šį klausimą. (Šį klausimą galite užrašyti lentoje.)

- Kaip jaustumėtės pamatę regėjimą apie savo miesto sunaikinimą?

Po šios veiklos pakvieskite mokinius tylomis greitai peržvelgti 1 Nefio 1:15 ir sužinoti, kaip po tokio regėjimo jautėsi Lehis.

- Kaip Lehis reagavo į regėtus dalykus?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 1:14–15. Paraginkite klasę atkreipti dėmesį į tai, kodėl Lehis džiūgavo. (Galite paaiškinti, kad nors Lehis ir sužinojo apie Jeruzalės sunaikinimą, tačiau jis taip pat pamatė, kad tie, kurie pasitikės Dievu, nepražus.)

- Kada, net ir sunkiu gyvenimo metu, turėjote galimybę šlovinti Dievą?
- Kaip esame laiminami, jei sunkiu metu pripažįstame Viešpaties „gerumą ir gailestingumą“?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti tokį teiginį:

„Kaip ir senovės pranašai, šiandienos pranašai liudija apie Jėzų Kristų ir moko Jo Evangelijos. Jie padeda mums pažinti Dievo valią ir tikrąjį charakterį. Jie kalba tiesiai ir aiškiai,

Kasdienis Raštų studijavimas

Skatindami mokinius kasdien studijuoti Mormono Knygą, padėsite jiems atlikti savo vaidmenį mokymosi procese. Visus mokslo metus pamaldžiai ieškokite būdų, kaip padėti jiems išsiugdyti įprotį kasdien studijuoti Raštus. Retkarčiais ir jūs galite pasidalinti liudijimu apie kasdienio Mormono Knygos studijavimo palaiminimus.

Suraskite raktines frazes

Vienas iš būdų, kaip mokiniams padėti labiau mėgautis asmeniniu Raštų skaitymu, yra išmokyti juos ieškoti raktinių frazių. Mormono Knygos autoriai raktines frazes dažnai naudojo tam, kad pabrėžtų norimas perteikti pamokas, arba tam, kad apibendrintų mokomus principus; pvz., „aš parodysiu“, „taip mes matome“ ir „aš kalbu jums“. Paraginkite mokinius atkreipti dėmesį į tas pamokas, kurias lydi tokios frazės.

smerkdami nuodėmę ir įspėdami apie jos pasekmes. Kartais jie gali būti įkvėpti mūsų labai pranašauti apie būsimus įvykius“ (*Ištikimi tikėjimui. Evangelijos žinynas* [2006], p. 125).

Pažymėkite, kad Lehis yra pavyzdys tiesos, **jog pranašai įspėja dėl nuodėmės ir moko apie išgelbėjimą per Jėzų Kristų.** (Šią tiesą galite užrašyti lentoje.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 1:19–20.

- Ko mokė Lehis?
- Kaip žmonės reagavo į Lehio mokymus?
- Kodėl šiais laikais kai kurie žmonės atmeta Viešpaties pranašų žinias?
- Kada jūs buvote palaiminti ar apsaugoti dėl to, kad sekėte pranašu?

1 Nefio 1:20

Nefis liudija apie švelnius Viešpaties pasigailėjimus

Atkreipkite dėmesį į tai, kad antrame 1 Nefio 1:20 eilutės sakinyje Nefis nutraukia pasakojimą ir su skaitytojais pasidalina žinia. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti 1 Nefio 1:20 eilutę ir pasakyti, kokią žinią jums siunčia Nefis. Jei reikia, atkreipkite jų dėmesį į frazę, kuria Nefis tą žinią pristato („Aš, Nefis, parodysiu jums ...“).

- Kaip atidus dėmesys tokiai frazei padeda jums asmeninėse Mormono Knygos studijose?
- Ką Nefis norėjo jums parodyti?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 1:20. Pakvieskite kitą mokinį perskaityti Moronio 10:3. Paprašykite klasės abiejose eilutėse surasti panašumų.

- Kokią panašią mintį Nefis ir Moronis norėjo perteikti Mormono Knygos skaitytojams?

Padėkite mokiniams surasti tokį principą: **Švelnūs Viešpaties pasigailėjimai laukia tų, kurie naudoja tikėjimą Juo.** (Šį principą galite užrašyti lentoje.)

Padėsite mokiniams suprasti, ką reiškia švelnūs Viešpaties pasigailėjimai ir kaip juos atpažinti savo gyvenime, jei pasidalinsite tokiu vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginiu:

„Švelnūs Viešpaties pasigailėjimai yra labai asmeniškai ir individualizuoti palaiminimai, stiprybė, apsauga, patikinimai, pamokymai, meilūs gerumai, paguodimai, palaikymai ir dvasinės dovanos, kurias gauname iš, dėl ir per Viešpatį Jėzų Kristų. [...]

... Švelnūs Viešpaties pasigailėjimai nevyksta padrikai ar tiesiog atsitiktinai. Ištikimybė ir paklusnumas padeda gauti šias svarbias dovanas, ir labai dažnai

Viešpaties laikas padeda jas atpažinti.

Neturėtume neįvertinti ar nepastebėti šių švelnių Viešpaties pasigailėjimų galios“ („The Tender Mercies of the Lord“, *Ensign* arba *Liahona*, 2005 m. gegužė, p. 99–100).

- Kaip vyresnysis Bednaris paaiškino frazę „švelnūs Viešpaties pasigailėjimai“?
- Kokie Viešpaties švelnių pasigailėjimų pavyzdžiai pasireiškė jums ar jūsų pažįstamiems žmonėms?

Kai mokiniai baigs atsakinėti į šiuos klausimus, pakvieskite juos pamąstyti apie tai, kaip savo gyvenime jie galėtų geriau atpažinti švelnius Viešpaties pasigailėjimus. Paraginkite juos dažniau atkreipti dėmesį į Viešpaties jiems rodomus švelnius pasigailėjimus. Galite jiems pasiūlyti asmeniniame dienoraštyje užsirašyti savo patyrimus apie švelnius pasigailėjimus. Pagalvokite, ar nevertėtų duoti jiems laiko savo Raštų studijavimo žurnaluose ar klasės užrašuose užrašyti vieną ar porą būdų, kaip Viešpats neseniai jiems parodė Savo švelnius pasigailėjimus.

Užbaikite pakartodami Nefio liudijimą apie švelnius Viešpaties pasigailėjimus, užrašytą 1 Nefio 1:20. Pasidalinkite savo liudijimu apie individualizuotą Viešpaties palaiminimą ir rūpinimosi tikrumą. Paraginkite mokinius ieškoti švelnių Viešpaties pasigailėjimo pavyzdžių tiek savo gyvenime, tiek visoje Mormono Knygoje.

Komentariai ir kontekstas

1 Nefio 1:2. „Egiptiečių kalba“

Nefis sakė, kad savo metraštyje jis rašo egiptiečių kalba (žr. 1 Nefio 1:2). Po beveik 470 metų karalius Benjaminas savo sūnus mokė „egiptiečių kalbos“ (žr. Mozijo 1:1–4). Mormono 9:32 randame terminą „pakeisti egiptietiški rašmenys“. Moronis pažymėjo, kad nuo Lechio ir Nefio laikų praėjo maždaug 1000 metų ir žmonės pakeitė egiptiečių ir hebrajų kalbas, kurias vartojo Lehis ir Nefis.

1 Nefio 1:4. „Daug pranašų“

Nefis sakė, kad Jeruzalės žmonėms kalbėjo „daug pranašų“. Žinome, kad Jeremijas, Obdijas, Nahumas,

Habakukas ir Sofonijas buvo tuo pačiu laikmečiu Judo karalystėje liudiję pranašai. Jeremijo 35:15 randame panašų komentarą apie kelis Viešpaties pasiųstus pranašus įspėti žmones (taip pat žr. 2 Metraščių 36:15–16).

Lechio ir Nefio laikmečiu Jeremijas buvo galingas pranašas, minimas 1 Nefio 5:13 ir 7:14. Žydams jis tarnavo nuo 626 m. pr. Kr. iki 586 m. pr. Kr. Priešingai nei Lehis, Jeremijas pasiliko Jeruzalėje ir toliau šaukė žmones atgailai (žr. Raštų rodyklę, „Jeremijas“). Lechiui išvykus iš Jeruzalės, Jeremijas buvo įkalintas kalėjime. Būdamas kalėjime, jis parašė Raudų knygą, kurioje apraudojo Jeruzalės sunaikinimą ir neatgailavusius žmones.

Papildomos mokymo idėjos

1 Nefio 1:2–3, 20. Švelnių pasigailėjimų mūsų gyvenime užrašymas

- Kodėl verta savo patyrimus užrašyti į dienoraštį?

Nefis liudijo apie švelnius Viešpaties pasigailėjimus savo gyvenime. Jis mokė, kad visi tikintys Jėzų Kristų gali patirti tokius palaiminimus. Prezidentas Henris B. Airingas iš Pirmosios Prezidentūros papasakojo apie atvejį, kada jis pajuto turįs užrašyti Dievo gerumo jo šeimai įrodymus:

„Vėlai grįžau iš Bažnyčios pavidimo. Jau buvo tamsu. Kai ėjau link mūsų namų durų, nustebau pamatęs savo uošvį, kuris gyveno netoliese. Jis ant peties nešėsi vamzdžių, ėjo labai greitai ir buvo apsirengęs darbiniais rūbais. Žinojau, kad jis įrenginėjo vandentiekį, kuriuo į mūsų valdas bus tiekiamas vanduo iš žemiau esančio upelio.“

Jis nusišypsojo, tyliai pasisveikino ir dingo tamsoje už manęs, nuskubėdamas tęsti savo darbo. Laipteliais lipau namo, galvodamas apie tai, ką jis darė dėl mūsų, ir vos priėjęs prie durų mintyse išgirdau – ne savo balsu – žodžius: „Duodu šiuos potyrius ne tau vienam. Užrašyk juos.“

Įėjau į namus. Nenuėjau miegoti. Nors buvau pavargęs, pasiemiau popieriaus ir pradėjau rašyti. Ir tada supratau

mintyse išgirstos žinios prasmę. Turėjau tai užrašyti, kad kada nors mano vaikai galėtų paskaityti, kaip aš pamaciau Dievo ranką, laiminančią mūsų šeimą. [...]

Po kelias eilutes kasdien rašiau daugelį metų. Nepraleidau nė vienos dienos, kad ir kaip pavargęs būdavau arba kad ir kaip anksti reikėdavo pradėti kitą dieną. Prieš rašydamas paklausdavau savęs: Ar šiandien mačiau Dievo ranką, siekiančią paliesti mus ar mūsų vaikus, ar mūsų šeimą? Man tai darant, kai kas ėmė keistis. Apžvelgdamas dieną, aš matydavau įrodymus, ką Dievas padarė dėl kurio nors iš mūsų, ko anksčiau per tos dienos užimtumą nesuvokiau“ („O atmintkite, atmintkite“, 2007 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

1 Nefio 1:4–20. Lechio ir Džozefo Smito panašumai

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 1:4–20 ir atkreipti dėmesį į didžiausius to periodo Lechio gyvenimo įvykius. Tada paprašykite jų peržiūrėti Džozefas Smitas—Istorija 1:1–35 ir atkreipti dėmesį į didžiausius Pranašo Džozefo Smito gyvenimo įvykius. Paprašykite mokinių rasti Lechio gyvenimo ir Džozefo Smito gyvenimo panašumų. (Galimi ir tokie atsakymai: abu nuoširdžioje maldoje kreipėsi į Dievą, regėjo Tėvą ir Sūnų, apie savo regėjimus papasakojo kitiems, buvo atmesti daugelio žmonių, jų gyvybei grėsė pavojus, buvo priversti persikraustyti į kitą vietą ir Dievą vertino labiau už pasaulio turtus ir pasaulio šlovę.)

1 Nefio 2

Įvadas

1 Nefio 2 esantis pasakojimas parodo dvi skirtingas reakcijas į Viešpaties įsakymus. Lehis paklūsta Viešpaties įsakymui išvesti savo šeimą į tyrus. Pamatę šio įsakymo

sunkumą, Lamanas ir Lemuelis maištavo. O Nefis, atvirksčiai, siekė patvirtinančio liudijimo.

Pasiūlymai, kaip mokyti

1 Nefio 2:1–7

Dievas įsako Lehiui pasitraukti į tyrus

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad tėvai jiems sako, jog rytoj jų šeima turės palikti namus ir beveik visus savo daiktus. Jie keliaus į tyrus, su savimi pasiims tik tai, kas bus reikalinga, kad liktų gyvi.

- Kaip į tai reaguotumėte?
- Kaip jūsų reakcija pasikeistų, jei žinotumėte, jog įsakymas pasitraukti į tyrus atėjo iš Viešpaties?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 2:1–6. Paprašykite klasės surasti priežastis, kodėl Lehis savo šeimą išvedė į tyrus.

- Kokį įsakymą iš Viešpaties gavo Lehis? (Žr. 1 Nefio 2:2.)
- Ko galite pasimokyti iš Lehis sprendimo ką pasiimti ir ką palikti?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 2:7.

- Vos išvykęs iš namų ir palikęs savo daiktus, Lehis reiškė padėkas Viešpačiui. Ko iš tai galime pasimokyti?
- Už ką Lehis galėjo dėkoti?

Lentoje užrašykite šį teiginį: ***Kai esame ištikimi ir paklusnūs, išbandymų metu Viešpats mums padės.***

- Kada jautėte, kad išbandymo metu jums padėjo Viešpats? (Kad galėtų atsakyti į šį klausimą, paraginkite mokinius siekti Dvasios vadovavimo. Padėkite jiems suprasti, kad nebūtina dalintis tokiais patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.)

1 Nefio 2:8–15

Lamanas ir Lemuelis murma dėl savo tėvo

Paprašykite mokinių savęs paklausti, ar yra kada nors garsiai ar mintyse skundęsi dėl įsakymo iš Viešpaties arba dėl kurio nors savo tėvų ar Bažnyčios vadovo prašymo. Duokite jiems truputį laiko apie tai pagalvoti.

- Kodėl kartais, gavę nurodymą, imame skųstis?

Lentoje užrašykite *Upė* ir *Slėnis*. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 2:8–10.

- Kodėl Lehis norėjo, kad Lamanas būtų panašus į upę? Kodėl Lehis norėjo, kad Lemuelis būtų panašus į slėnį? (Galite mokinių paprašyti savo atsakymus užrašyti lentoje, šalia žodžių *Upė* ir *Slėnis*.)
- Ko Lehis bandė pamokyti Lamaną ir Lemuelį?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 2:11–14.

- Dėl ko prieš savo tėvą murmėjo Lamanas ir Lemuelis?
- 1 Nefio 2:11 eilutėje esantis žodis *kietasprandiškumas* reiškia išdidumą arba užsispyrimą. Kodėl išdidumas kartais verčia žmones murmėti?
- Kodėl, jūsų manymu, Dievo reikalų nesuprantantys žmonės ima murmėti?

Paašškinkite, kad viena iš tų priežasčių yra Šetono noras, kad imtume murmėti, nes tai trukdo sekti gyvaisiais pranašais, kitais įkvėptais vadovais ir tėvais. Diskutuojant galite pasidalinti tokiu vyresniojo H. Roso Vorkmano iš Septyniadešimties teiginiu:

„Murmėjimas susideda iš trijų žingsnių, kurių kiekvienas veda žemyn link nepaklusnumo. Pirmiausia žmonės suabejoja. Jie abejoja „pirmiausia savo mintyse“, o po to tą abejonę pasėja „kitų žmonių mintyse“. Antras žingsnis: murmantieji pradeda „teisintis ir išsisukinėti nuo jiems skirtų nurodymų. [...] Taip jie pateisina nepaklusnumą“. Jų pasiteisinimai veda link trečio žingsnio: „Vangumo sekti Mokytojo įsakymu.“ [...]

Kviečiu jus susitelkti į jums daugiausiai nepatogumų keliantį gyvųjų pranašų įsakymą. Ar abejojate, kad tas įsakymas taikomas ir jums? Ar randate pasiteisinimų, kodėl negalite dabar vykdyti to įsakymo? Ar susierzinate, ar supykstate, jei kas nors jums primena apie tą įsakymą? Ar vangiai jo laikotės? Saugokitės Priešininko apgaulės. Saugokitės murmėjimo“ („Beware of Murmuring“, *Ensign*, 2001 m. lapkritis, p. 85–86).

Pakvieskite mokinius savo Raštų studijavimo žurnaluose ar klasės užrašuose raštu atsakyti į tokį klausimą:

- Ko galėtumėte imtis, jei pastebėsite save murmantį dėl Viešpaties pranašų ir įsakymų?

1 Nefio 2:16–19

Nefis pas Viešpatį ieško supratimo

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti ir apmąstyti 1 Nefio 2:16, 19.

- Kaip į savo tėvo žinią reagavo Nefis?
- Kada jūs šaukėtės Dievo ir patyrėte širdies suminkštėjimą?

Suteikite mokiniams progą papasakoti apie metą, kada Viešpats suminkštino jų širdį, (tačiau priminkite, kad jie neprivalo dalintis pernelyg asmeniškai patirtimi). Be to, jūs irgi galite papasakoti apie metą, kada Viešpats suminkštino jūsų širdį. Patikinkite mokinius, kad **jei šauksimės Dievo, Jis galės suminkštinti mūsų širdį tiek, kad patikėsime Jo žodžiais.**

Garsiai perskaitykite 1 Nefio 2:19. Paprašykite mokinių savais žodžiais paaiškinti sąvokų „stropiai“ ir „širdies nusižeminimas“ prasmę. Paraginkite juos siekti Viešpaties taip, kaip siekė Nefis.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 2:17–18.

- Kokių principų galime pasimokyti iš skirtingos Nefio, Samo, Lamano ir Lemuelio reakcijos?
- Kada jūsų šeimos nario ar draugo žodžiai sutvirtino jūsų tikėjimą taip, kaip Nefio žodžiai sutvirtino Samo tikėjimą?

1 Nefio 2:20–24

Tie, kurie laikosi įstatymų, klestės

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 2:20–21. Pakvieskite juos surasti arba pasižymėti pažadą, kad „kiek tu laikysiesi mano įsakymų, tiek klestėsi“. Paašškinkite, kad, studijuodami Mormono Knygą, jie daug kartų skaitys apie šio pažado išsipildymą.

Pamąstykite, ar nevertėtų pasidalinti tokiu vyresniojo Briuso R. Makonkio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginiu:

„Paklusnumas yra pirmasis dangaus įstatymas. Visas augimas, visas tobulėjimas, visas išgelbėjimas, viskas, kas teisu ir teisinga, ir tikra, visi geri dalykai atitenka tiems, kurie gyvena pagal įsakymus To, kuris yra Amžinas. Už Dievo įsakymų laikymąsi visoje amžinybėje nėra nieko svarbiau“ (*The Promised Messiah: The First Coming of Christ* [1978], p. 126).

Pasidalinkite savo liudijimu apie tai, kad **Dievas laimina paklusniusius ir ištikimuosius.** Kaip ir Nefis, mokiniai gali išsiugdyti pasitikėjimą, jog Viešpats jiems patars, ką daryti. Paraginkite juos tapti labiau paklusnius ir sekti Šventosios Dvasios jiems duotais patarimais.

Įkvėpimą skatinantys klausimai

Prezidentas Henris B. Airingas iš Pirmosios Prezidentūros mokė, kad kai kurie klausimai skatina įkvėpimą. Mokytojams jis patarė užduoti tokius klausimus, „kurie skatintų žmones savo atmintyje ieškoti jausmų“. Jei mokiniams užduosime klausimus, skatinančius apmąstyti praeities patyrimus, o ne tiesiog prisiminti informaciją, tai paruošime juos Dvasios mokymui. Prezidentas Airingas sakė: „Prieš pakviesdami kažką atsakyti, išmintingai palūškėkite. Net ir mažai kalbantys mąstys apie dvasinius patyrimus. Tai pakvies Šventąją Dvasią“ („The Lord Will Multiply the Harvest“ [kalba BŠS religijos švietėjams, 1998 m. vasario 6 d.], p. 6, si.lds.org).

Komentari ir kontekstas

1 Nefio 2:2–6. Galimas Lehio šeimos kelionės maršrutas

Lehis savo šeimą vedė galbūt link Raudonosios Jūros Akabos įlankos, esančios maždaug 290 km atstumu nuo Jeruzalės. Tam reikėtų keliauti per karštą ir nederlingą šalį, žinomą dėl plėšikų, tykojančių apiplėšti nepasiruošusius keliautojus. Pasiekusi Raudonąją jūrą, šeima keliavo dar tris dienas, kol galėjo apsisėti upės slėnyje. Kelionė nuo Jeruzalės iki upės slėnio galėjo užtrukti maždaug 14 dienų. Mokiniais galite priminti apie šiuos atstumus tuomet, kai jie skaito apie Nefio ir jo brolio keliones atgal į Jeruzalę.

1 Nefio 2:7. Rodykime dėkingumą Viešpačiui

Lehio dėkingumas už Viešpaties vadovavimą ir apsaugą parodomas 1 Nefio 2:7: „Jis pastatė aukurą iš akmenų ir atnašavo Viešpačiui, ir reiškė dėkingumą Viešpačiui, mūsų Dievi.“ Tai pirmasis iš kelių Mormono Knygoje minimų pavyzdžių, kai ištikimi Kristaus pasekėjai atnašaudami aukas ir deginamosiomis atnašomis reiškė dėkingumą Dievi (pvz., žr. 1 Nefio 7:22; Mozijo 2:3–4). Nuoširdi dėkingumo išraiška ir paklusnumas Dangiškajam Tėvi yra būtini visiems Jo vaikams, norintiems Jam patikti (žr. DS 59:21).

Papildoma mokymo idėja

1 Nefio 2:1–3, 16–19. Minkštos širdys ir apreiškimas

Mokiniais priminkite, kad 1 Nefio 1 skyriuje Nefis aprašo apreiškimą, kurį Lehis gavo „pergalėtas Dvasios“ (1 Nefio 1:7). Tame regėjime Lehis skaitė knygą, kurioje buvo surašytos pranašystės, ir „prisipildė ... Dvasios“ (1 Nefio 1:12). 1 Nefio 2 skyriuje tęsiama apreiškimo tema, kur Nefis pasakoja apie tėvo susapnuotą Viešpaties perspėjimą (žr. 1 Nefio 2:1–3). Nefis taip pat pasakoja apie gautą asmeninį apreiškimą ir sekimą Viešpaties balsu.

Parodykite du daiktus: minkštą, sugeriantį daiktą (pvz., medžiagos skiautę arba kempinę) ir kietą daiktą (pvz., akmenį). Tada pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 2:16–19.

- Kuo Lehis, Nefio ir Samo širdys buvo panašios į šį minkštą daiktą?
- Kuo Lamano ir Lemuelio širdys buvo panašios į šį kietą daiktą?
- Kaip mūsų dvasinė širdžių būklė susijusi su mūsų gebėjimu gauti apreiškimą?

Padėkite mokiniais suprasti, kad **Viešpats pažinimą atskleidžia tiems, kas stropiai Juo seka**. Diskusijos metu galite mokinius suskirstyti poromis ir paprašyti juos Raštų rodyklėje tyliai perskaityti apie „Apreiškimą“. Paprašykite jų aptarti šį klausimą:

- Ką galime daryti, kad pasiruoštume priimti Viešpaties apreiškimą?

8 PAMOKA

1 Nefio 3–4

Įvadas

Viešpats įsako Lehiui pasiusti savo sūnus atgal į Jeruzalę ir iš Labano paimti skaistvario plokšteles. Lamanas ir Lemuelis neįsivaizdavo, kaip galėsia įvykdyti šį įsakymą, tačiau Nefis tikėjo, jog Viešpats parūpins jiems būdą

atlikti tai, ko Jis prašo. Nors kelis kartus susidūrė su sunkumais, Nefis ištikimai neatlyžo daryti tai, ko jo paprašė Viešpats. Dėl to jį vedė Šventoji Dvasia, ir jis sėkmingai paėmė plokšteles.

Pasiūlymai, kaip mokyti

1 Nefio 3:1–9, 19–20

Lehio sūnūs grįžta į Jeruzalę paimti skaistvario plokštelių

Prieš pamoką lentoje užrašykite žemiau pateiktus teiginius. Paprašykite mokinių išsirinkti tą teiginį, kuris geriausiai atspindi jų įsitikinimą dėl Viešpaties pagalbos tuomet, kai Jis prašo daryti sunkius dalykus.

Kai stengiatės įvykdyti įsakymą ar sunkią užduotį iš Viešpaties, Jis:

- Pakeis įsakymą tokiu, kurį vykdyti tau bus paprasta ir lengva.*
- Laimins jūsų pastangas, parūpindamas būdą įsakymui vykdyti, nors tas įsakymas vis dar bus sunkus.*
- Įsiterps ir viską padarys už jus.*
- Reikalaus viską padaryti pačiam, be jokios pagalbos.*

Pakvieskite kelis mokinius paaiškinti, kokį atsakymą išsirinko ir kodėl.

Paaiškinkite, kad yra daug būdų, kuriais Viešpats laimina tuos, kurie stengiasi vykdyti Jo įsakymus. Mokiniais studijuojant 1 Nefio 3–4 skyrių pasakojimą, pakvieskite juos surasti šio principo pavyzdžių. Taip pat paraginkite mokinius atkreipti dėmesį į tai, kaip skirtingai į iššūkius reaguavo Nefis ir jo broliai.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 3:1–9. Likusią klasės dalį pakvieskite klausytis, kodėl Nefis norėjo vykdyti tai, ko prašė tėvas.

Lamanas ir Lemuelis manė, kad įsakymas grįžti į Jeruzalę dėl skaistvario plokštelių buvo sunkus Lehio reikalavimas (žr. 1 Nefio 3:5). Padėkite mokiniams suprasti, kodėl Lamanas ir Lemuelis galėjo taip manyti, primindami, kad jie nuo Jeruzalės jau buvo nukeliavę didelį atstumą.

- Kodėl, jūsų manymu, Nefis buvo pasiruošęs nemurmėdamas vykdyti savo tėvo prašymą?

Pakvieskite mokinius 1 Nefio 3:7 eilutėje esantį Nefio paliudytą principą perfrazuoti į „jeigu – tai“ teiginį. Pavyzdžiui, mokiniai gali sakyti, kad **jeigu sieksime vykdyti Viešpaties įsakymus, tai Jis paruoš mums būdą laikytis to įsakymo**. Pabrėžkite, kad 1 Nefio 3:7 yra Raštų įvaldymo eilutė. Paaiškinkite mokiniams, kad jie visus metus dėmesį telks į 25 Raštų įvaldymo eilutes (daugiau informacijos rasite šio vadovėlio priede). 25 Raštų įvaldymo eilutės yra surašytos seminarijos knygų skirtuko nugarinėje pusėje. Mokinius galite paraginti Raštų įvaldymo eilutes pasižymėti išskirtiniu būdu, kad jas galėtų lengvai susirasti.

- Kada jautėte, jog Viešpats jums „paruošė kelią“ laikytis kurio nors vieno iš Jo įsakymų?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 3:3, 19–20. Likusios klasės dalies paprašykite klausantis ieškoti frazių, paaiškinančių, kodėl Lehio šeimai ir jų palikuonims buvo svarbios skaistvario plokštelės. (Galite mokiniams pasiūlyti tas frazes pasižymėti savo Raštuose.) Kai mokiniai baigs atsakinėti, paaiškinkite, kad skaistvario plokštelės buvo senovės Raštų rinkinys, kuriame buvo daugmaž tie patys užrašai ir informacija, kuri pateikiama Senajame Testamente.

 1 Nefio 3:7 yra Raštų įvaldymo eilutė. Padėkite mokiniams įvaldyti šią eilutę, peržiūrėdami šios pamokos pabaigoje esančią idėją, kaip mokyti Raštų įvaldymo.

- Kodėl, jūsų manymu, Nefiui ir jo broliams skaistvario plokštelių turinys buvo pakankamai svarbi priežastis sugrįžti atgal į Jeruzalę ir jas paimti?
- Ką vertingo Raštuose randate šiais laikais? Kodėl jums tai vertinga?

1 Nefio 3:10–31

Labanas pasisavina Lehio nuosavybę ir bando užmušti Nefj bei jo brolius

Pusę klasės pakvieskite studijuoti pirmąjį Nefio ir jo brolių bandymą paimti skaistvario plokšteles (žr. 1 Nefio 3:10–18). Kitą pusę klasės pakvieskite studijuoti antrąjį bandymą (žr. 1 Nefio 3:21–31). Tegul kiekvienas mokinys darbuojasi savarankiškai ir atsako į žemiau pateiktus klausimus. Galite paprašyti, kad šią užduotį jie atliktų savo Raštų studijavimo žurnaluose arba klasės užrašuose. Klausimus surašykite lentoje arba paruoštus juos išdalinkite kiekvienam mokiniui.

1. Kas nuvyko?
2. Ką jie darė?
3. Kaip jie reagavo, nepasisėkus pirmajam bandymui?
4. Studijuojantiems pirmąjį bandymą: Nefis ir jo broliai „nepaprastai nuliūdo“, kai jiems nepavyko paimti skaistvario plokštelių (žr. 1 Nefio 3:14). Kuo Nefio reakcija į šią nesėkmę skyrėsi nuo jo brolių reakcijos? (Žr. 1 Nefio 3:15–16.)
Studijuojantiems antrąjį bandymą: Lamanas ir Lemuelis supyko ant Nefio po to, kai jiems nepavyko antrą kartą. Jie mušė jį ir šturkščiai su juo kalbėjo. Net kai angelas pažadėjo, jog Viešpats atiduos Labaną į jų rankas, jie vis tiek murmėjo ir abejojo savo sėkme. Kaip Lamano ir Lemuelio pyktis galėjo paveikti jų gebėjimą tikėti angelo pažadu? Kaip pyktis, nesutarimai, murmėjimas ir netikėjimas trukdo suprasti mums skirtą Dievo žinią? (Žr. 1 Nefio 3:28–31; 3 Nefio 11:29.)
5. Kokių minčių jums kilo bestudijuojant šias eilutes?

Kai po užtektinai skirto laiko mokiniai baigs atsakinėti į klausimus, kelis iš jų pakvieskite pasidalinti savo atsakymais.

1 Nefio 4:1–38

Nefis paima skaistvario plokšteles

Paprašykite mokinių surasti klausimus, kuriuos Lamanas ir Lemuelis uždavė 1 Nefio 3:31 eilutėje.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 4:1–3. Paprašykite klasės klausytis, kaip Nefis atsakė į savo brolių klausimus.

- Kaip su Lamano ir Lemuelio klausimais buvo susijusi Mozės istorija?

Jei mokiniams prireiks pagalbos atsakant į šį klausimą, paaiškinkite, kad Mozė buvo susidūręs su panašiu iššūkiu, kai jam buvo liepta iš Egipto išvesti Izraelio vaikus. Nepaisant pakartotinių bandymų, Mozei nesisekė įtikinti Faraoną išleisti Izraelio vaikus iš vergijos. Tačiau Mozė vis tiek vykdė Viešpaties jam duotą įsakymą, tad Viešpats parūpino jam kelią Izraelio vaikų išlaisvinimui. Nefis pritaikė Mozės pavyzdį savo šeimos situacijai. Jis pasiūlydė, kad Dievas jiems taip pat paruoš kelią.

- Kokio principo galite pasimokyti iš Nefio atsakymo savo broliams?

Nors mokiniai savo atsakymus gali suformuluoti truputį kitaip, jie turėtų pasakyti, kad **jeigu ištikimai ir nepaisydami sunkumų vykdysime Viešpaties reikalavimus, Jis paruoš mums kelią tiems reikalavimams įvykdyti.** (Šį principą galite užrašyti lentoje.)

Atkreipkite dėmesį į pamokos pradžioje ant lentos užrašytus teiginius.

- Kadangi jau išstudijavote Nefio patyrimą, koks, jūsų manymu, teiginys geriausiai apibūdintų dabar suformuluotą principą?

Tolimesnį Nefio pasakojimą studijuojančius mokinius paraginkite Nefio atkaklumo rezultatuose ieškoti šio principo patvirtinimo.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 4:4–6. Galite mokiniams pasiūlyti savo Raštuose pasižymėti 1 Nefio 4:6 eilutę.

Padėkite mokiniams suprasti, kad Viešpats mus gali įkvėpti kažką padaryti, tačiau ne iš karto atskleis, kaip, kada ir kodėl tai reikėtų padaryti. Nefis sužinojo, kaip, kada ir kodėl Viešpats jam padės, tik *po to*, kai leidosi vedamas Šventosios Dvasios, ir tik *po to*, kai nusprendė su tikėjimu žengti pirmyn.

Mokiniams pasakykite, kad Prezidentas Haroldas B. Ly pastebėjo, jog dažnai norime matyti „pabaigą nuo pradžios“ arba, prieš pradėdami eiti Viešpaties nurodyta kryptimi, norime žinoti rezultatą. Jis patarė:

„Turite išmokti vaikščioti šviesos pakraščiu, galbūt žengti kelis žingsnius tamson [nežinomybėn], kad suprastumėte, jog pasirodys šviesa ir ji švies jūsų priešaky“ (Iš Lucile C. Tate, *Boyd K. Packer: A Watchman on the Tower* [1995], p. 137–138).

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 4:7.

- Kuo svarbi 1 Nefio 4:7 eilutėje esanti frazė „nepaisydamas to, ašėjau“?
- Ko Nefio patyrimas moko apie mūsų pasiryžimo „eiti ir daryti“ santykį su mūsų gebėjimu būti vedamiems Viešpaties?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 4:8–18.

- Kokią priežastį Dvasia nurodė Nefiui dėl Viešpaties įsakymo užmušti Labaną?

Atpasakokite likusį Nefio pasakojimą apie sėkmingą plokštelių paėmimą (žr. 1 Nefio 4:19–38) arba pakvieskite tai padaryti su likusia pasakojimo dalimi susipažinusį mokinį. Paprašykite mokinių pateikti jų pastebėtus principus, pailustruotus šiame paskutiniame bandyme paimti plokšteles. Po jų atsakymų pasakykite savo liudijimą apie tai, kad, **kai naudojame tikėjimą Dievu ir ieškome būdų daryti tai, ką Jis prašo, iš anksto net nežinodami rezultatų, Jis lydės mus per Šventosios Dvasios įtaką.**

Padėkite mokiniams pagilinti savo liudijimą apie šį principą, pakviesdamas juos pasidalinti patyrimu apie tai, kaip jie turėjo veikti tikėjimu, iš anksto nežinodami, kaip ar kada Dievas jiems padės.

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie kokią nors dabartinę įvykį, kai Viešpaties jiems duoti reikalavimai yra sunkūs. Paprašykite, kad savo Raštų studijavimo žurnaluose jie užrašytų tai, ką darys, kad parodytų Viešpačiui savo pasiryžimą „eiti ir daryti“ tai, ką Jis įsakė. Kai jie baigs rašyti, išreikškite savo įsitikinimą, kad, jei rodysime savo tikėjimą, tai Viešpats padės mums įvykdyti viską, ko Jis bepaprastų.

Raštų įvaldymas—1 Nefio 3:7

Lentoje užrašykite *paklusnumas*, *tikėjimas* ir *pasitikėjimas*. Paklauskite:

- Kokius Nefio paklusnumo, tikėjimo ir pasitikėjimo ženklus matote 1 Nefio 3 skyriuje?
- Kaip šios savybės galėtų padėti tarnauti į misiją pašauktam žmogui?

Pakvieskite kiekvieną mokinį kokiam nors misionieriui parašyti laišką, kuriame pasiteirautų, kaip jis arba ji praktiškai pritaikė 1 Nefio 3:7 eilutę. Paraginkite mokinius pasidalinti į savo laiškus gautais atsakymais.

Pastaba: Kiekvienos Raštų įvaldymo ištrauką turinčios pamokos pabaigoje rasite papildomą veiklą, padėsiančią mokiniams įvaldyti Raštų ištrauką. Šias veiklas galite atlikti bet kuriuo metu (daugiau informacijos rasite vadovėlio *Evangelijos mokymas* priede). Dėl šiandienos pamokos pobūdžio ir trukmės, šią veiklą galite atlikti kitą dieną, kai turėsite daugiau laiko.

Raštų skaitymas klasėje

Raštų skaitymas klasėje mokiniams gali padėti geriau suprasti studijuojamas eilutes. Be to, tai gali suteikti jiems daugiau pasitikėjimo savo gebėjimu savarankiškai skaityti Raštus. Tačiau, jei mokiniams nepatinka skaityti garsiai, mokytojas niekada neturėtų trikdyti jų, versdamas tai daryti. Štai keletas būdų, kaip klasėje kartu galima skaityti Raštus:

1. Mokiniai garsiai skaito pakaitomis.
2. Mokytojas skaito garsiai, o mokiniai tą skaitymą seka Raštuose.
3. Jei Raštų ištraukoje kalba keli asmenys, galima paprašyti, kad tą ištrauką skaitytų keli mokiniai.
4. Mokiniai vienas kitam grupelėse ar porose skaito garsiai.

1 Nefio 5

Įvadas

Lehio žmona Sarija, belaukdama iš Jeruzalės sugrįžtančių savo sūnų, sielojosi dėl galimos jų žūties bandant paimti skaistvario plokšteles. Kai jie saugiai sugrįžo su plokštelėmis, ji įgijo stipresnį liudijimą apie tai, kad

Dievas jos šeimą veda ir saugo. Lehis tyrinėjo skaistvario plokšteles ir suprato, kad jo šeimai jos bus labai vertingos. Jas skaitydamas jis prisipildė Šventosios Dvasios ir pranašavo, kad jų turimi Raštai bus išsaugoti jo ainijai.

Pasiūlymai, kaip mokytis**1 Nefio 5:1–9***Lehio sūnūs saugiai grįžta pas šeimą tyruose*

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 5:1–3. Paprašykite klasę nuspręsti, dėl ko Sarija pradėjo skųstis.

- Dėl ko Sarija skundėsi? (Atsakymai gali būti ir tokie: Lehis buvo regėjimų vyras, jis išvedė šeimą iš jų paveldo žemės, jo sprendimai gali jų sūnus arba juos pačius pražudyti tyruose.)

Paklauskite mokinių, ar jiems yra tekę dėl kažko skųstis, tam skundui pagrįsti neturint pakankamai informacijos.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 5:4–6. Paprašykite klasės atkreipti dėmesį į tai, kaip Lehis atsakė į Sarijos skundus.

- Kas jums patiko Lehio atsakymuose į Sarijos skundus? (Galite pažymėti, kad Lehis atsakė liudijimu ir pasitikėjimu Viešpačiu, o ne baime ir abejone. Jis neatsakė pikta ir nekantriai.)
- Ko galime pasimokyti iš Lehio atsakymų Sarijai?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 5:7–9.

- Ko iš šio patyrimo pasimokė Sarija?

1 Nefio 5:10–22*Lehis tyrinėja skaistvario plokšteles*

Mokinių pasiteiraukite, ar pasaulyje yra kas nors, dėl ko jie ryžtųsi paaukoti savo gyvybę?

Pakvieskite mokinius apibendrinti 1 Nefio 3–4 ir pasakyti, ką Lehio šeima aukojo, kad galėtų gauti skaistvario plokšteles. (Nefis ir jo broliai rizikavo savo gyvybe, paaukojo savo turtus ir keliavo didelius atstumus.)

- Kodėl, jūsų manymu, reikėjo tokių aukų?

Paiškinkite, kad vos tik šeima paaukojo auką ir padėjo Viešpačiui, Lehis tuojau pat pradėjo skaityti plokšteles. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 5:11–16. Paprašykite klasės išsiaiškinti, ką Lehis rado tose skaistvario plokštelėse. Sutrum-pintus jų atsakymus galite surašyti lentoje.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 5:10. Paprašykite juos surasti žodį, apibūdinantį Lehio Raštų skaitymą. (Jis „tyrinėjo juos“.) Paprašykite mokinių susiskirstyti poromis ir aptarti šį klausimą:

- Koks skirtumas tarp Raštų tyrinėjimo ir paprasto skaitymo? (Galite mokinius paraginti papasakoti, kada jie tyrinėjo Raštus.)

Perskaitykite šį vyresniojo D. Todo Kristofersono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Kai sakau ‚studijuoti‘, turiu omenyje kažką daugiau, nei skaityti. Kartais neblogai Raštų knygą perskaityti per tam tikrą laiką, norint susidaryti bendrą jos žinios vaizdą, tačiau, norint atsiversti, reikia kreipti dėmesį į tai, kiek laiko skiriate Raštams, o ne kiek jų

perskaitote per tą laiką. Noriu pamatyti, kaip jūs kartais perskaitote kelias eilutes, stabtelite jas apmąstyti, atidžiai jas vėl perskaitote, mąstote apie jų prasmę, meldžiate supratimo, užsидуodate sau klausimus, laukiate dvasinių įžvalgų ir jas užrašote tam, kad atmintumėte ir sužinotumėte daugiau. Taip studijuodami per pusvalandį galbūt neperskaitysite daug skyrių ar eilučių, tačiau taip savo širdyje atversite duris Dievo žodžiui, ir Jis jums prabilis. Prisiminkite, kaip visa tai apibūdino Alma: „Jis pradeda plėsti mano sielą, taip, jis pradeda apšviesti mano supratimą, taip, jis pradeda man patikti“ [Almos 32:28] („When Thou Art Converted“, *Ensign* arba *Liahona*, 2004 m. gegužė, p. 11–12).

Duokite mokiniams laiko pamąstyti apie tai, kaip jie patys studijuoja Raštus. Paprašykite jų savo Raštų studijavimo žurnaluose arba klasės užrašuose parašyti apie prasmingus Raštų tyrinėjimo būdus. Kai parašys, pakvieskite juos pagalvoti apie tai, kaip galėtų tobuliau studijuoti Raštus. Paprašykite jų išsirinkti vieną būdą, kuriuo jie tobulins asmeninį Raštų tyrinėjimą. Paraginkite juos šį tikslą užsirašyti Raštų studijavimo žurnaluose. Galite mokiniams pasiūlyti savo tikslu pasidalinti su koku nors kitu žmogumi, kuris primins jiems apie tikslą ir paragins jo siekti, (pavyzdžiui, su jumis, su tėvais ar su kitu mokiniu).

Paaiškinkite, kad Viešpats laimino Lehį už tai, kad jis tyrinėjo Raštus. Padėsite mokiniams surasti šiuos palaiminimus, jei pakviesite juos tyliai perskaityti 1 Nefio 5:16–20.

- Kaip skaistvario plokštelių tyrinėjimas paveikė Lehį?

Pažymėkite, kad, tyrinėdamas Raštus, Lehis buvo pripildytas Šventosios Dvasios ir gavo apreiškimą „apie savo sėklą“ (savo ainiją). Patikinkite mokinius, kad, **kai tyrinėjame Raštus, galime būti pripildyti Šventosios Dvasios ir gauti apreiškimą.** Kai Raštų tyrinėjimui aukojame savo laiką ir energiją, mes panašiai kaip Lehis galime įgyti stiprybės laikytis Dievo įsakymų.

- Kokiais būdais buvote palaiminti dėl to, kad tyrinėjote Raštus?
- Kada studijuodami Raštus jautėte Šventąją Dvasią?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti tokį vyresniojo Roberto D. Heilso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo liudijimą apie Raštų tyrinėjimo palaiminimus:

„Kai norime kalbėti su Dievu, mes meldžiamės. O kai norime, kad Jis kalbėtų mums, tyrinėjame Raštus, nes Jo žodžius ištaria Jo pranašai. Jis moko mus tada, kai įsiklausome į Šventosios Dvasios šnabždesius.

Jei pastaruoju metu negirdėjote Jo balso, kalbančio jums, grįžkite prie Raštų, žiūrėdami naujomis akimis ir klausydamiesi naujomis ausimis. Jie yra mūsų dvasinis gelbėjimosi lynas“ („Šventieji Raštai: Dievo galia išgelbėjimui“, 2006

m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

Garsiai skaitykite 1 Nefio 5:21–22 eilutes ir paprašykite mokinių jūsų skaitymą sekti savo Raštuose. Skaitydami pabrėžkite šiuos žodžius: „Tai buvo Viešpaties išmintis, kad neštumėmės juos su savimi, keliaudami tyrais.“

- Kodėl yra išmintinga į keliones pasiimti Raštus?
- Kokiais būdais su savimi galime nešiotis Raštus?

Pažymėkite, kad skaistvario plokšteles Lehis ir jo šeima gavo per didelį pasiaukojimą. Be tų Raštų Lehis ir jo šeimos kelionė nebūtų buvusi sėkminga. Paraginkite mokinius savo žemiškoje kelionėje su savimi turėti Raštus.

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie savo asmeninį Raštų studijavimą. Pagalvokite, ar nevertėtų pakviesti vieną reguliariai Raštus studijuojantį mokinį, kad paragintų savo bendramąžius ir jiems paliudytų. Paraginkite mokinius išsiugdyti įprotį kasdien skirti laiko Raštų tyrinėjimui.

Pastaba: Kadangi ši pamoka trumpesnė, galite skirti laiko praeitos pamokos Raštų įvaldymo veiklai.

Komentari ir kontekstas

1 Nefio 5:10–22. Raštų vertė

Norėdamas pamokyti, kaip galime būti vedami per Raštų studijavimą, vyresnysis Robertas D. Heilsas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo pasidalino pasakojimu apie skaistvario plokšteles tyrinėjusį Lehį:

„Nefiui ir jo broliams grįžus [iš Jeruzalės su skaistvario plokštelėmis], jų tėvas Lehis džiūgavo. Jis ėmė tyrinėti šventraščius „nuo pradžios“ ir suvokė, kad jie naudingi; taip netgi labai vertingi ... tiek, kad [Lehis ir jo ainija] galės išsaugoti Viešpaties įsakymus savo vaikams.

Iš tikrųjų skaistvario plokštelės buvo Lehio protėvių metraštis, kuriame buvo aprašyta jų kalba, genealogija ir, svarbiausia, šventų Dievo pranašų skelbta Evangelija. Tyrinėdamas tas plokšteles Lehis sužinojo tai, ką visi mes sužinome studijuodami Raštus:

- Kas mes esame.
- Kuo galime tapti.
- Pranašystes mums ir mūsų ainijai.
- Įsakymus, įstatymus, apeigas ir sandoras, pagal kuriuos turime gyventi, kad pasiektume amžinąjį gyvenimą.
- Kaip turime gyventi, kad išvertume iki galo ir šlovingai sugrįžtume pas savo Dangiškaįjį Tėvą.

Šios tiesos yra tokios svarbios, kad Dangiškasis Tėvas Lehiui ir Nefiui davė regėjimus, gyvai vaizduojančius

Dievo žodį kaip geležies lazda. Tiek tėvas, tiek sūnus sužinojo, kad *vienintelis* būdas, kaip išlikti šiame ankštame ir siaurame kelyje, vedančiame pas mūsų Gelbėtoją, – tai laikytis šio, tvirto, nelinkstančio, visiškai patikimo vedlio“ („Šventieji Raštai: Dievo galia išgelbėjimui“, 2006 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

1 Nefio 5:18–19. Skaistvario plokštelės

Vyresnysis Briusas R. Makonkis iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo paliudijo apie tai, kaip svarbu buvo Lehio šeimai gauti skaistvario plokšteles:

„Negalima pervertinti skaistvario plokštelių vertės nefitams. Jų dėka jie sugebėjo išsaugoti kalbą (1 Nef 3:19), didelę dalį civilizacijos ir savo protėvių religines žinias. (1 Nef 22:30.) Su mulekitais buvo kitaip: iš Jeruzalės jie buvo išvesti praėjus 11 metų po Lehio išvykimo; jie neturėjo skaistvario plokštelėms tapataus metraščio, tad netrukus atsimetė ir tapo netikintys, o jų kalba, civilizacija ir religija sunyko. (Omnio 14–18.)

Skaistvario plokštelės pranašų buvo perduodamos paskesniems pranašams, iš kartos į kartą, ir taip nefitai jas išsaugojo. (Mozijo 1:16; 28:20; 3 Nef 1:2.) Viešpats pažadėjo kažkada ateityje išnešti jas, laiko nenublukintas ir išlaikusias pirminį skaistumą, o jose surašyti šventraščių pasakojimai „išeis kiekvienai tautai, giminei, liežuviui ir liaudžiai“ (Almos 37:3–5; 1 Nef 5:18–19)“ (*Mormon Doctrine*, 2 leidimas. [1966], p. 103).

Papildomos mokymo idėjos

1 Nefio 5:21. Tyrinėkime Raštus

Kartu su visa klase sugiedokite arba perskaitykite giesmės arba Pradinukų dainelės žodžius apie Raštų studijavimą. Pakvieskite mokinius įsidėmėti tas giesmės frazes, kuriose minimi iš Raštų tyrinėjimų kylantys palaiminimai. Paprašykite mokinių parodyti, kokios frazės jiems atrodo prasmingos, ir pasakyti, kodėl jos jiems patinka.

Galite perskaityti šį Prezidento Meriono Dž. Romnio iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Esu tikras, kad, jei savo namuose tėvai pamaldžiai ir reguliariai skaitys Mormono Knygą tiek patys, tiek su savo vaikais, tos didingos knygos dvasia persmelks mūsų namus ir visus juose gyvenančiuosius. Padaugės pagarbumo dvasios; išaugs tarpusavio pagarba ir supratimas. Pasitrauks nesutarimo dvasia. Tėvai savo vaikams patarinės su didesne meile ir išmintimi. Vaikai labiau klausys savo tėvų patarimų. Išaugs teisumas. Mūsų namuose ir gyvenime suvešės tikėjimas, viltis ir meilė – tyra Kristaus meilė – ir tai atneš ramybę, džiaugsmą ir laimę“ („Mormono Knyga – mūsų religijos sąvaros akmuo“, *Liahona*, 2011 m. spalio, p. 57).

1 Nefio 6 ir 9

Įvadas

Nefis pareiškė: „Nes visa, ko aš siekiu, – tai įtikinti žmones, kad jie ateitų pas Abraomo Dievą ir Izaoko Dievą, ir Jokūbo Dievą ir būtų išgelbėti“ (1 Nefio 6:4). Jis vedė du metraščius: mažąsias Nefio plokšteles ir didžiąsias Nefio plokšteles. Viešpats jam įsakė mažosiose plokštelėse užrašyti istorijos apie Lehį santrauką

(žr. 2 Nefio 5:28–31). Vėliau Mormonas gavo įkvėpimą tas mažąsias plokšteles įtraukti į savąjį Mormono Knygos rinkinį (žr. Mormono žodžių 1:6–7). Nei Nefis, nei Mormonas nežinojo, kodėl taip daro, tačiau jie abu sekė Viešpaties nurodymu.

Pasiūlymai, kaip mokytis

1 Nefio 6

Nefis rašo tam, kad įtikintų visus ateiti pas Jėzų Kristų

Parodykite kelis tinkamus šių dienų jaunimo mėgstamus filmus ar knygas. Pasiteiraukite mokinių, koks, jų manymu, buvo kiekvienos iš tų knygų autorių ar filmų kūrėjų tikslas. Iškelkite Mormono Knygą. Mokiniais pasakykite, kad 1 Nefio 6 skyriuje Nefis pateikia savo metraščio, kuris vėliau tapo Mormono Knygos dalimi, rašymo tikslą.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti 1 Nefio 6:3–6 ir atkreipti dėmesį į tuos žodžius ir frazes, kurios paaiškina, kodėl Nefis rašė metrašį. (Galite pasiūlyti mokiniams tuos žodžius pasižymėti savo Raštuose.)

- Kodėl svarbu, kad Nefis rašė „tai, kas patinka Dievui“, o ne tai, „kas patinka pasauliui“?
- Kaip Nefio tikslą perfrazuotumėte savo pačių žodžiais? (Gali būti naudinga paaiškinti, kad frazė „Abraomo Dievas ir Izaoko Dievas, ir Jokūbo Dievas“ reiškia Jėzų Kristų. Galite mokinius paraginti savo Raštuose, prie 1 Nefio 6:4 eilutės, užsirašyti *Jėzus Kristus*. Taip pat galite paaiškinti, kad Jehova taip pat reiškia Jėzų Kristų. [Žr. 1 Nefio 19:10; 2 Nefio 11:4, 6–7; taip pat žr. Raštų rodyklę, „Jėzus Kristus“.]

Norėdami padėti mokiniams labiau jausti dėkingumą už tai, kad Mormono Knyga yra dar vienas Jėzaus Kristaus testamentas, pakvieskite juos atsiversti Raštų rodyklę ir greitai peržvelgti visas su Jėzumi Kristumi susijusias antraštes. Paprašykite juos surasti kelis būdus, kuriais Mormono Knyga moko apie Gelbėtojo misiją.

Pakvieskite vieną mokinį lentoje užrašyti tokią tiesą: **Vienas iš Mormono Knygos tikslų yra įtikinti visus žmones ateiti pas Jėzų Kristų.**

- Kaip jūsų Mormono Knygos studijavimo planus šiais metais gali paveikti tai, kaip suprantate Nefio pateiktą rašymo tikslą?

Papasakokite, kaip Mormono Knyga padėjo jums priartėti prie Dangiškojo Tėvo ir Gelbėtojo. Pakvieskite mokinius papasakoti, kaip Mormono Knyga paveikė jų gyvenimą ir suartino juos su Dangiškuoju Tėvu bei Jėzumi Kristumi. Paraginkite juos per kelias ateinančias dienas pasidalinti savo jausmais apie Mormono Knygą ir liudijimu apie Jėzų Kristų su draugu ar su šeimos nariu.

1 Nefio 9

Nefis rašo dviejuose plokštelių rinkiniuose

Klasei parodykite istorijos vadovėlį ir pasakykite, kokį periodą tas vadovėlis apima. Tada parodykite asmeninę istoriją ar dienoraštį, apimantį maždaug tą patį laiko periodą. (Jei tinka, iš dienoraščio paskaitykite kokį nors dvasinį patyrimą.)

- Kaip šiuose tekstuose skiriasi istorijos pateikimas?
- Ar vienas iš tų tekstų yra vertingesnis už kitą? Kuo? (Abu vertingi dėl skirtingų priežasčių.)

Aiškinimas, dalinimasis ir liudijimas už klasės ribų

Kai mokiniai už klasės ribų dalinasi liudijimais, gilėja jų supratimas apie klasėje mokytas tiesas. Paraginkite juos, bendraujant su šeimos nariais ir draugais, ieškoti progų mokytis ir liudyti apie Evangelijos principus.

- Kaip šie tekstai lygintini su Mormono Knyga?

Paaiškinkite, kad 1 Nefio 9:1–5 eilutėse Nefis pasakoja apie savo pastangas metraštį vesti dviejuose skirtinguose plokštelių rinkiniuose.

Viename plokštelių, kurios žinomos kaip didžiosios Nefio plokštelės, rinkinyje jis rašė „savo žmonių istoriją“ (žr. 1 Nefio 9:2). Šioje istorijoje jis užrašė „karalių valdymą ir [jo] žmonių karus bei kovas“ (1 Nefio 9:4). Tai buvo pirmasis Nefio parašytas metraštis, tačiau jis nebuvo įtrauktas į tai, ką dabar turime kaip Mormono Knygą.

Kitame plokštelių rinkinyje, kuris žinomas kaip mažosios Nefio plokštelės, jis rašė apie savo žmonių tarnystę (žr. 1 Nefio 9:3). Galite paaiškinti, kad žodis *tarnystė* reiškia religinį mokymą ir veiklą. Tose mažosiose plokštelėse vestas Nefio metraštis dabar pateikiamas 1 ir 2 Nefio knygose.

Padėsite mokiniams mažąsias plokšteles atskirti nuo didžiųjų plokštelių, jeigu, jiems skaitant 1 Nefio 9 skyrių, lentoje užrašysite: „šios plokštelės“ = *mažosios plokštelės* ir „kitos plokštelės“ = *didžiosios plokštelės*. (Galite mokiniams pasiūlyti šiuos žodžius savo Raštuose pasižymėti ties atitinkamomis eilutėmis.) 1 Nefio 9 skyriuje frazė „šios plokštelės“ visuo- met reiškia mažąsias plokšteles. Frazė „kitos plokštelės“ reiškia didžiąsias plokšteles.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 9:3, 5–6.

- Kaip Nefis paaiškina, kodėl, be didžiųjų plokštelių, jis dar rašo mažosiose plokštelėse? Kaip šiuose paaiškinimuose atsispindi Nefio tikėjimas Viešpačiu?

Paaiškinkite, kad maždaug po 1000 metų pranašas Mormonas sudarė visų jo liaudies užrašytų metraščių santrauką, t. y. sutrumpintą variantą. Šiandien tą sutrumpinimą vadiname Mormono Knyga. Berašydamas šią santrauką, jis atrado mažąsias Nefio plokšteles ir įtraukė jas į savo metraštį.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mormono žodžių 1:3–7. Paaiškinkite, kad šiuos žodžius Mormonas užrašė maždaug 385 m. po Kr., kai vyko paskutinis mūšis tarp nefitų ir lamanitų. Skaitydami šias eilutes mokiniai tegul ieško Mormono pateiktų priežasčių, dėl kurių mažąsias Nefio plokšteles jis įtraukė į savo santrauką.

Perskaitykite šį vyresniojo Marvino Dž. Eštono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Kai mūsų kartais prašoma būti paklusniems, mes nežinome kodėl, išskyrus tai, kad taip įsakė Viešpats. [...] Nefis sekė nurodymais, nors nelabai suprato išmintingą jų prasmę. Tačiau jo paklusnumo dėka buvo palaiminta visa pasaulio žmonija“ („Who Will Forfeit the Harvest?“ *Ensign*, 1978 m. lapkritis, p. 51).

Pažymėkite, kad iš Nefio ir Mormono pavyzdžių mes sužinome, jog **paklusti Dievo įsakymams ir sekti Dvasios kuždesiais turėtume net tada, kai nevisiškai suprantame jų priežastį.**

- Kodėl svarbu paklusti Viešpaties įsakymams ir sekti Dvasios kuždesiais net tada, kai nevisiškai suprantame jų priežastį?
- Kada esate paklusę Viešpačiui ar sekę tam tikru įkvėpimu, nors ne visai supratote, kodėl taip turite daryti?
- Kaip galime išsiugdyti didesnę pasitikėjimą ir drąsą būti ištikimiems Dievo nurodymams?

Paliudykite, kad, jei paklusime Dievo įsakymams ir Šventosios Dvasios kuždesiams, tai didės mūsų supratimas, dėl ko jie duodami, ir Viešpats laimins mus už mūsų paklusnumą.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šį paaiškinimą: (Galite kiekvienam mokiniui padalinti po mažą lapelį su šiuo paaiškinimu, kad jie galėtų kartu sekti skaitymą ir įsidėti į savo Raštus ateičiai.)

Bent dalis Viešpaties „išmintingojo tikslo“ (1 Nefio 9:5; Mormono žodžių 1:7) dėl Nefio metraščių vedimo dviejuose plokštelių rinkiniuose paaiškėjo tuomet, kai Džozefas Smitas vertė Mormono Knygą. Iš pradžių Džozefas vertė Mormono didžiųjų Nefio plokštelių santrauką. Martinas Harisas, kuris padėjo Džozefui, vertimą norėjo parodyti savo žmonai ir šeimai. Nors ir nenoriai, tačiau Pranašas leido Martinui pasiimti iki tol baigtus 116 rankraščių puslapių. Tuos 116 puslapių iš Martino pavogė, todėl plokštelės, Urimas ir Tumimas ir vertimo dovana iš Džozefo Smito buvo laikinai atimta (žr. DS 3:14).

Po tam tikro Džozefo Smito atgailos periodo (žr. DS 3:10) Viešpats pasakė iš naujo ne- beversti prarastosios dalies (žr. DS 10:30). Vietoj jos Jis įsakė versti tą patį laiko periodą

apimančias mažąsias Nefio plokšteles (žr. DS 10:41). Džozefą Jis informavo, kad 116 puslapių pavogę asmenys juos pakeitė ir planavo panaudoti Džozefo darbui sužlugdyti (žr. DS 10:10–19). Viešpats šiuos įvykius numatė dar prieš daugelį šimtų metų, tad parūpino ir antrąjį metraštį, taip sukliudydamas Šėtono planui. (Žr. *History of the Church*, 1:20–23; DS 10:38–46.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 9:6. Paklauskite jų, kokios doktrinos šioje eilutėje moko Nefis. Pakvieskite vieną mokinį lentoje užrašyti šį principą: **Dievas žino viską ir paruošia būdą visam Savo darbui įvykdyti.**

- Kodėl naudinga žinoti, jog „Viešpats žino viską nuo pradžios“? (1 Nefio 9:6; taip pat žr. 2 Nefio 9:20; Mormono žodžių 1:7.)
- Kaip ši doktrina gali paveikti jūsų gyvenimo būdą? (Mokiniams atsakinėjant į šį klausimą, galite pasidalinti savo mintimis apie tai, kaip ši doktrina sustiprino jūsų tikėjimą, viltį ir pasitikėjimą Dievu.)
- Kaip ši doktrina gali jums padėti išbandymų metu? (Galima atsakyti, jog būdami patikinti, kad Dievas mato mūsų išbandymų ir iššūkių pasekmes, net jeigu mes patys jų nematome, galime būti nuraminti. Per Šventąją Dvasią Jis gali mus sustiprinti, paguosti ir nukreipti, kad įveiktume ar išvertume gyvenimo sunkumus.)

Išreikškite savo įsitikinimą, kad Dievas žino viską, įskaitant tai, kas geriausia kiekvienam iš Jo vaikų. Padėkite mokiniams suprasti, kad gyvenime jie susidurs su tokiais įsakymais ar įkvėpimais iš Dievo, kurių visos prasmės jie galbūt iš pradžių nesupras. Paklusnumas Viešpaties įsakymams ir Šventosios Dvasios kuždesiams palaimins tiek jų pačių, tiek ir kitų gyvenimą.

Komentarai ir kontekstas

1 Nefio 6:4. „Abraomo Dievas ir Izaoko Dievas, ir Jokūbo Dievas“

Prezidentas Ezra Taftas Bensonas paaiškino, kad kai Raštuose minimas Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievas, kalba eina apie Jėzų Kristų: „Turime nepamiršti, kas prieš gimimą buvo Jėzus Kristus. Jis buvo viso ko kūrėjas, didysis Jehova, dar prieš pasaulio sukūrimą nužudytas Avinėlis, Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievas. Jis buvo ir yra Izraelio Šventasis“ („Five Marks of the Divinity of Jesus Christ“, *Ensign*, 2001 m. gruodis, p. 10).

1 Nefio 9:6. Viešpats žino viską nuo pradžios

Būkime patikinti, kad Dievas žino viską. „Jei Dievas visko nežinotų, tai Jis negalėtų išgelbėti jokios savo kūrinijos dalies; ir būtent dėl žinojimo apie viską, kas buvo nuo pradžios iki galo, Jis gali tą supratimą perduoti savo kūrinijai ir taip paversti ją amžinojo gyvenimo dalininke; o jei žmonių mintyse nebūtų įskiepytas supratimas apie Dievo visažinystę, tai jie nesugebėtų Jį įtikėti“ (*Lectures on Faith* [1985], p. 51–52).

Studijų namuose pamoka

1 Nefio 1–6; 9 (2 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami 1 Nefio 1–6; 9 (2 dalį), neturėtumėte įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į kelias iš šių doktrinų ir principų. Svarstydami apie mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (1 Nefio 1)

Studijuodami apie žmonėms pranašavusį ir dėl atgailos įspėjusį Lehį, mokiniai suprato, jog pranašai įspėja dėl nuodėmių darymo ir moko apie išgelbėjimą per Jėzų Kristų. Be to, jie sužinojo, kad švelnūs Viešpaties pasigailėjimai laukia tų, kurie naudoja tikėjimą Juo.

2 diena (1 Nefio 2)

Lehis atsiliepė į Viešpaties įsakymą išvykti iš Jeruzalės. Jis parodė pavyzdį tokio principo: kai esame ištikimi ir paklusnūs, išbandymų metu Viešpats mums padės. Nefis parodė paklusnią dvasią ir pats sužinojo, kad jei šauksimės Dievo, Jis galės suminkštinti mūsų širdį tiek, kad patikėsime Jo žodžiais. Mokiniai sužinojo, kad Dievas laimina paklusniusius ir ištikimuosius.

3 diena (1 Nefio 3–4)

Kai Lehis Nefiui ir jo broliams pasakė apie jiems skirtą Dievo įsakymą sugrįžti į Jeruzalę ir paimti skaitstvario plokšteles, Nefis į tai sureagavo paliudydamas, kad, jei vykdysime Viešpaties įsakymus, Jis paruos mums būdą tiems įsakymams įvykdyti. Nefis ir jo broliai suprato, kad Viešpaties įsakymus vykdyti sunku. Nefio ryžtas sugrįžti į Jeruzalę padėjo mokiniams suprasti, kad, kai naudojame tikėjimą Dievu ir ieškome būdų daryti tai, ko Jis prašo, iš anksto net nežinodami rezultatų, Jis ves mus Šventąja Dvasia.

4 diena (1 Nefio 5–6; 9)

Bestudijuodami Lehio patyrimus tyrinėjant skaitstvario plokšteles, mokiniai išsiaiškino tokį principą: kai tyrinėjame Raštus, galime būti pripildyti Šventosios Dvasios ir gauti apreiškimą. Besimokydami apie tai, kodėl Nefis rašė metraščių, mokiniai taip pat sužinojo, kad Mormono Knygos tikslas yra įtikinti visus žmones ateiti pas Jėzų Kristų.

Įvadas

Šios savaitės pamoka suteiks mokiniams galimybę apžvelgti ir aptarti tai, ko jie pasimokė tiek iš Lehio šeimos, tiek iš tos šeimos tikėjimo darbų pavyzdžių. Pamokos metu akcentuokite ištikimą Nefio paklusnumą Viešpaties įsakymams ir jo stropų siekimą sužinoti tiesą apie visus žodžius, kuriuos kalbėjo jo tėvas (žr. 1 Nefio 2:16). Sekdami Nefio paklusnumo pavyzdžiu, mokiniai ugdys savo liudijimą apie Evangeliją.

Mokydami vadovaukitės šiuo vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo patarimu:

„Privalome atgaivinti ir aukštumon vėl iškelti mokymo Bažnyčioje kokybę – tiek namuose, tiek iš sakyklos, tiek administraciniuose susirinkimuose, tiek, be abejo, klasėse. Įkvėptas mokymas Bažnyčioje niekada neturėtų virsti užmirštu menu, tad užtikrinkime, kad mūsų pastangos tokiam mokymui pasiekti nevirstų užmiršta tradicija. [...]

[...] Tad išaukštinkime mokymą namuose ir Bažnyčioje ir kaip įmąnydami tobulinkime visas savo ugdymo ir mokymo pastangas“ („A Teacher Come from God“, *Ensign*, 1998 m. gegužė, p. 25, 27).

Pasiūlymai, kaip mokyti

1 Nefio 1

Viešpats švelnius pasigailėjimus suteikia visiems ištikimiesiems

Lentoje užrašykite šį principą: **Švelnūs Viešpaties pasigailėjimai laukia tų, kurie naudoja tikėjimą Juo.** Pakvieskite mokinius greitai peržvelgti 1 Nefio 1 skyrių ir surasti eilutę, kurioje mokoma šios tiesos (20 eilutėje).

Padėsite mokiniams prisiminti ir apibendrinti savo žinias, įgytas per savaitę studijuojant 1 Nefio 1–6; 9 skyrius, jei užduosite jiems šiuos klausimus:

- Ką iš šių savaitę studijuotų skyrių sužinojote apie Viešpaties švelnius pasigailėjimus Lehiui ir jo šeimai?
- Kokius paklusnumo ir tikėjimo pavyzdžius parodė Lehis ir jo šeima?
- Kada Viešpats parodė švelnius pasigailėjimus jums ar jūsų pažįstamiems žmonėms?

Galite papasakoti apie tai, kaip po jūsų parodyto tikėjimo Viešpats jums ir jūsų šeimai parodė pasigailėjimą; arba pasidalinkite Bažnyčios literatūroje rasta atitinkama istorija. Paraginkite mokinius visus metus, studijuojant Mormono Knygą, ieškoti švelnių Viešpaties pasigailėjimo pavyzdžių ištikimiesiems.

1 Nefio 2

Viešpats mūsų širdį gali suminkštinti tiek, kad įtikėsime Jo žodžiu

Mokiniam priminkite, kad, kai Lehiui buvo įsakyta su šeima išvykti iš Jeruzalės, Nefis siekė asmeniškai sužinoti ir suprasti savo tėvo apreiškimų teisingumą. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 2:16, 19.

Mokinių paklauskite: nors Nefis ir nemurmėjo, tačiau kas 1 Nefio 2:16 eilutėje pasako, kad jam buvo sunku išvykti iš Jeruzalės? (Nefis rašė, kad, kai jis meldė supratimo, Viešpats suminkštino jo širdį. Tai pasufleruoja, kad išvykti iš Jeruzalės nebuvo lengva ir Viešpats padėjo jam su tuo susitaikyti.)

Paklauskite: iš ko galima spręsti, kad Lehis su savo šeima buvo paklusnūs Viešpačiui, nors jų gyvenimas ir nebuvo lengvas? (Žr. 1 Nefio 2:4, 11.)

Paprašykite mokinių pasidalinti savo pastebėjimais apie Nefio troškimus ir apie tai, ką jis nuveikė, kad priimtų per savo tėvą gautus Viešpaties įsakymus?

Pakvieskite kelis mokinius perskaityti, ką savo Raštų studijavimo žurnaluose jie užsirašė, atlikdami 2 dienos 4 užduotį. Papasakokite kaip jūs, lyg Nefis, šaukėtės Dangiškojo Tėvo ir per Dvasią patyrėte savo širdies suminkštinimą arba kaip gavote liudijimą apie tai, ką pasakė Viešpats.

Paliudykite, kad, **jei šauksimės Dievo, Jis galės suminkštinti mūsų širdį tiek, kad patikėsime Jo žodžiais.**

Paprašykite mokinių pamąstyti apie tai, kaip jie gali sustiprinti savo liudijimą ir įgyti asmeninį patikinimą, kaip tai darė Nefis. Jei panorės, leiskite jiems pasidalinti savo mintimis. Paraginkite juos veikti sulig savo mintimis ir pamąstymais.

1 Nefio 3–4

Jei ištikimai paklusime Viešpaties įsakymams, tai Jis paruoš kelią

Mokinius suskirstykite poromis. Lentoje užrašykite šias Raštų eilučių nuorodas: 1 Nefio 3:6–7 ir 1 Nefio 4:6–13. Pakvieskite mokinius perskaityti užrašytas ištraukas ir kartu su porininku aptarti šiuos klausimus:

- Kuo, jūsų manymu, svarbus Nefio teiginys „nepaisydamas to, aš ėjau“? (1 Nefio 4:7).
- Kaip Nefio tikėjimas padėjo jam paimti skaistvario plokštes?

Kai mokiniai porose aptars savo įžvalgas, paaiškinkite, kad Viešpats ir mūsų gali paprašyti, ką nors padaryti, kaip tai nutiko Nefiui ir jo broliams, tačiau iš karto nepaaiškins, kodėl, kada ir kaip reikia tai padaryti. Nefis sužinojo, kodėl, kada ir kaip Viešpats jam padės, tik *po to*, kai leidosi vedamas Šventosios Dvasios, ir tik *po to*, kai nusprendė su tikėjimu žengti pirmyn. Paliudykite apie tai, kad, **kai naudojame tikėjimą Dievu ir ieškome būdų daryti tai, ko Jis prašo, iš anksto net nežinodami rezultatų, Jis lydės mus per Šventosios Dvasios įtaką.**

Jei liks laiko, galite pasiteirauti mokinių, ar jie turi kokių nors klausimų ar pastebėjimų iš 4 dieną studijuotų 1 Nefio 5–6; 9 skyrių. Pavyzdžiui, galite pakviesti paskaityti, kaip jie atliko 4 užduotį, kurioje buvo prašoma parašyti apie tą metą, kai tyrinėdami Raštus jie pajuto Viešpaties Dvasią.

Pabaigoje pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti (arba pasakyti mintinai) Raštų įvaldymo eilutę 1 Nefio 3:7. Po to užduokite šiuos klausimus:

- Kokio principo 1 Nefio 3:7 eilutė moko apie paklusnumą Viešpaties įsakymams? (Mokiniai turėtų sugebėti pasakyti, kad tas principas yra toks: **jeigu sieksime vykdyti Viešpaties įsakymus, tai Jis paruoš mums būdą laikytis to įsakymo.**)
- Perskaityk 1 Nefio 1–6 ir 9 skyrius, pasakykite, kokie buvo Lehiio ir Nefio paklusnumo Dievo įsakymams rezultatai?
- Kada Viešpats paruošė kelią, kad padėtų jums paklusti kokiam nors įsakymui?

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie vieną sritį, kurioje jie galėtų uoliau rodyti paklusnumą Dievui. Pamoką galite užbaigti paliudydami apie palaiminimus, kuriuos patyrėte dėl pastangų paklusti Viešpaties įsakymams.

Kita dalis (1 Nefio 7–14)

Kitoje dalyje mokiniai studijuos apie Lehiio ir Nefio regėjimus. Lehiio ir Nefio regėjimai apie gyvybės medį tinka mūsų gyvenimui šiandien. Pasakojime apie savo regėjimą Nefis aprašo Jėzaus Kristaus gimimą, tarnystę ir Apmokėjimą; kaip kitataučiai atranda ir kolonizuoja Ameriką ir apie svarbių tiesų iš Biblijos praradimą ir atstatymą per Mormono Knygą. Pasakojimą apie savo regėjimą Nefis užbaigia aprašydamas Evangelijos sugrąžinimą.

1 Nefio 7

Įvadas

1 Nefio 7 skyriuje pateikiama Nefio atsidavimo Dievui pavyzdžiū. Nefis pakluso, kai Viešpats įsakė jam ir jo broliams sugrįžti į Jeruzalę ir paprašyti Izmaelį ir jo šeimą prisijungti prie jų tyruose tam, kad galėtų vesti

ir užauginti vaikus. Net kai Lamanas ir Lemuelis sukilo prieš Nefį ir norėjo jį užmušti, šis liko ištikimas ir bandė jiems padėti būti ištikimais.

Pareiškimo apie šeimą panaudojimas

Sesuo Džiulė B. Bek, Paramos bendrijos visuotinė prezidentė, seminarijos ir instituto mokytojus ragino mokytis apie šeimų svarbą ir savo pamokose naudoti pareiškimą apie šeimą: „Pirmaeilis Bažnyčios rūpestis yra mokytis ... šeimos principų, principų, kurie mokytų [mokinį] kurti šeimą, tą šeimą mokytis ir paruošti ją apeigoms ir sandoroms. [...] Kai juos mokysite, mokymą galite susieti su raktiniais teiginiais ir frazėmis iš pareiškimo apie šeimą. Pats pareiškimas nėra atskira pamoka“ („Teaching the Doctrine of the Family“ [Seminarijų ir religijos institutų palydovinė transliacija, 2009 m. rugpjūčio 4 d.], p. 5, si.lds.org).

Pasiūlymai, kaip mokytis

1 Nefio 7:1–5

Viešpats įsako Nefiui sugrįžti į Jeruzalę dėl Izmaelio ir jo šeimos

Parodykite vedusios poros su vaikais nuotrauką. (Galite parodyti savo šeimos nuotrauką.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 7:1–2.

- Ką Viešpats įsakė daryti Lehi sūnams? Kokios tiesos galime pasimokyti iš šio įsakymo? (Žiūrėkite, kad mokiniai suprastų, jog **Viešpats mums įsako tuoktis ir užauginti Jam vaikus.**)

Mokiniais priminkite, kad, norint sugrįžti į Jeruzalę, Nefiui ir jo broliams reikėjo sunkiai keliauti keletą dienų.

- Kodėl Nefiui ir jo broliams santuoka ir šeima buvo tokia svarbi, kad jie sugrįžo į Jeruzalę susitikti su Izmaeliu ir jo šeima?

Prieš tęsdami, kiekvienam mokiniui galite padalinti po egzempliorių „Šeima. Pareiškimas pasauliui“ arba paprašyti, kad tą pareiškimą jie atsiverstų Raštų studijavimo žurnaluose.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti ištrauką iš „Šeima. Pareiškimas pasauliui“. Pakvieskite mokinius atidžiai klausytis ir atkreipti dėmesį į tai, ką šių dienų pranašai pareiškė apie santuokos svarbą.

„Mes, Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios Pirmoji Prezidentūra ir Dvylikos Apaštalų Taryba, iškilmingai pareiškiame, kad santuoka tarp vyro ir moters yra paskirta Dievo ir kad šeima yra Kūrėjo plano jo vaikų amžinajam likimui šerdis“ (*Šeima. Pareiškimas pasauliui*).

Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo mintimis apie šį teiginį. Įsitinkite, kad jie supranta, jog šeima yra esminė Kūrėjo plano mūsų amžinai lemčiai dalis. Pabrėžkite, kad būtent dėl tos priežasties Viešpats įsakė Nefiui ir jo broliams pakviesti Izmaelio šeimą keliauti su jais. Taip pat paaiškinkite, kad viena iš svarbiausių santuokos priežasčių yra vaikų atvedimas į pasaulį.

- Ką, jūsų manymu, reiškia užauginti vaikus „Viešpačiui“? (1 Nefio 7:1).

Kai mokiniai atsakys į šį klausimą, paraginkite juos pasiklausyti papildomų įžvalgų iš šio jūsų skaitomo pareiškimo apie šeimą teiginio. Jeigu jie turi asmeninį pareiškimo egzempliorių, galite jiems pasiūlyti pasibraukti svarbius žodžius ir frazes.

„Skelbiame, kad Dievo įsakymas savo vaikams daugintis ir pripildyti žemę tebegalioja. [...]

[...] Tėvų šventa pareiga – išauklėti savo vaikus su meile ir teisumu, patenkinti jų fizinius bei dvasinius poreikius, mokytis juos mylėti ir tarnauti vienas kitam, laikytis Dievo įsakymų ir būti įstatymus gerbiančiais piliečiais, kur jie begyventų. Vyrai ir žmonos – motinos ir tėvai – turės atsakyti prieš Dievą už tai, kaip vykdė šias pareigas“ (*Šeima. Pareiškimas pasauliui*).

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 7:3–5.

- Kaip 1 Nefio 7:3–5 eilutėse aprašyti įvykiai atspindi 1 Nefio 3:7 eilutėje esančią tiesą? (Padėkite mokiniams suprasti, kad Viešpats paruošė būdą Nefiui ir jo broliams paklusti įsakymui vesti ir turėti vaikų.)
- Kaip jūs jau dabar galite ruoštis santuokai ir „išauginti“ vaikus Evangelijoje?

1 Nefio 7:6–15

Susidūres su Lamanu ir Lemuelio maištu, Nefis paliudijo apie Viešpaties galią vesti juos į pažadėtąją žemę

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 7:6–7.

- Kodėl Lamanas ir Lemuelis bei keli Izmaelio vaikai maištavo kelionės tyruose metu?

Paraginkite mokinius pamąstyti, ką jie pasakytų Lamanui, Lemueliui bei maištaujantiems Izmaelio sūnams ir dukterims, kad įtikintų juos tęsti kelionę į pažadėtąją žemę. Po to paprašykite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 7:8–12 ir surasti klausimus, kuriuos Nefis uždavė Lamanui ir Lemueliui.

- Kokiomis tiesomis Nefis pasidalino paklausdamas šių klausimų? (Jis priminė savo broliams apie jų jau patirtas Viešpaties palaimas ir apie Viešpaties gebėjimą toliau juos laiminti pagal jų tikėjimą.)
- Kodėl mums svarbu atminti šias tiesas?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 7:13–15 eilutes ir atkreipti dėmesį į tai, kas būtų buvę, jei Lamanas, Lemuelis ir maištaujantys Izmaelio sūnūs bei dukros būtų sugrįžę į Jeruzalę.

1 Nefio 7:16–22

Viešpats išlaisvina Nefį

Paaiškinkite, kad, kai Nefis Lamanui ir Lemueliui priminė apie Jeruzalei grėsiantį sunaikinimą, tie du ant jo supyko.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 7:16. Paprašykite klasės įsivaizduoti save Nefio vietoje.

- Kaip jaustumėtės būdami Nefio vietoje? Kaip elgtumėtės?

Pažymėkite, kad Nefis šioje situacijoje ėmė melsti pagalbos. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Nefio maldą iš 1 Nefio 7:17–18.

- Ko meldė Nefis? Ką reikšmingo pastebėjote jo maldoje?

Mokiniams beatsakinėjant, užtikrinkite, kad jie suprastų, jog Nefis prašė išvaduoti jį „pagal [jo] tikėjimą“. Taip pat pažymėkite, kad prašydamas išlaisvinti jį iš savo brolių, Dievo jis paprašė sustiprinimo, kad galėtų išspręsti problemą. Paaiškinkite, kad meldimasis su tikėjimu reiškia, jog meldžiamės pasikliaudami Viešpačiu ir pasiryžę veikti. Pakvieskite vieną mokinį perskaityti šį vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Nefis yra pavyzdys žmogaus, kuris žinojo ir suprato padedančią Gelbėtojo galią, ir pasikliovė ja. [...] Prašau atkreipti dėmesį į Nefio maldą 17 eilutėje: „O Viešpatie, pagal mano tikėjimą tavimi, išvaduook mane iš mano brolių rankų; taip, netgi *duok man jėgos, kad galėčiau sutraukti šituos raiščius*, kuriais esu surištas“ (kursyvas pridėtas).

[...] Man ypač įdomu, kad Nefis neprašė ... pakeisti aplinkybių. Užuoat tai daręs, jis meldė stiprybės pakeisti aplinkybes. Ir aš tikiu, kad jis meldėsi būtent taip todėl, kad žinojo, suprato ir buvo patyręs padedančią Gelbėtojo Apmokėjimo galią“ („Apmokėjimas ir žemiškoji kelionė“, Liahona, 2012 m. balandis, p. 15).

Paliudykite, kad **Dievas atsako į maldas sulig mūsų tikėjimu**. Pažymėkite, kad šiuo atveju Dievas į Nefio maldą atsakė beveik iš karto. Tačiau ne visada į maldas atsakoma tokiu būdu. Dangiškas Tėvas į maldas atsako Savo laiku, Savo būdu ir pagal Savo valią. Užduodami šį klausimą, suteikite mokiniams progą paliudyti apie maldos galią:

- Kada su tikėjimu meldėtės ir iš karto ar po kurio laiko buvote Viešpaties sustiprinti ar sulaukėte pagalbos? (Galite ir patys pasidalinti patyrimu apie šį principą.)

Mokiniams paaiškinkite, kad, kai Nefis buvo atrištas, broliai vėl bandė jį pulti. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 7:19–20.

- Kas įtikino Lamaną ir Lemuelį liautis kėsintis į Nefio gyvybę?

Pažymėkite, kad dažniausiai į mūsų maldas atsakoma ir mūsų poreikiais pasirūpinama per kitų žmonių tikėjimo darbus. Kai klasė baigs studijuoti likusias 1 Nefio 7 skyriaus eilutes,

pakvieskite mokinius atkreipti dėmesį į tai, kaip Nefis atsakė savo broliams, net po visko, ką jie buvo jam padarę. Paprašykite jų tyliai pamąstyti apie tokį klausimą:

- Kaip jūs elgėtės su tokiais žmonėmis, kurie bandė jus įskaudinti?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 7:21. Galite mokiniams pasiūlyti pasižymėti Nefio žodžius apie atleidimą.

- Ką reiškia nuoširdžiai atleisti? (Jei mokiniai nėra tikri, paaiškinkite, kad žodis *nuoširdžiai* reiškia linkint gero ir atvirai.)
- Ką daryti savo brolius ragino Nefis? Kuo šis patarimas buvo svarbus?

Paliudykite, kad, **kai siekiame atleidimo ir atleidžiame kitiems, puoselėjame vienybę ir ramybę**. Pakvieskite mokinius prisiminti atvejus, kai jų šeimoje kažkam reikėjo atleidimo.

- Kodėl atleidimas ypač svarbus mūsų šeimoms?
- Prisiminkite, kada jūs atleidote šeimos nariui ar šeimos narys atleido jums. Kaip tai paveikė jūsų santykius ir dvasią jūsų namuose?

Užbaikite primindami mokiniams, kad Viešpats įsakė Nefiui ir jo broliams vesti ir sukurti šeimas ir kad to paties Jis reikalauja ir šiomis dienomis. Taip pat paliudykite, kad Viešpats atsako į mūsų maldas ir suteikia stiprybės, kad galėtume įveikti sunkumus sulig mūsų tikėjimu Juo. Pakvieskite juos pagalvoti, kaip vieną iš šios pamokos principų jie pritaikys padėdami savo šeimai.

Raštų įvaldymo apžvalga

Pastaba: Raštų įvaldymo apžvalgos pateikiamos visame šiame vadovylyje. Jose pateikiami įvairūs metodai, kuriuos galite taikyti, norėdami padėti mokiniams reguliariai apžvelgti Raštų įvaldymo eilutes.

Dėl šios pamokos trukmės galite skirti laiko šiai Raštų įvaldymo apžvalgos veiklai. Šią veiklą galite atlikti pamokos pradžioje, tarp pamokos dalių arba pamokos pabaigoje. Žiūrėkite, kad ši veikla neužsitęstų ir pamokai liktų pakankamai laiko. Kitos apžvalgų veiklos surašytos priede.

Kai mokiniai sugebės lengvai surasti Raštų įvaldymo eilutes ir suprasti jų prasmę, turinį ir pritaikymą, jie labiau pasitikės savimi asmeniškai studijuodami, pritaikydami Evangelijos principus ir išnaudodami progas mokytis iš Raštų. Apmąstykite šį Prezidento Hovardo V. Hanterio pareiškimą: „Viliamės, kad iš jūsų pamokos neišeis nei vienas mokinys, kuris bijotų ar nejaukiai jaustųsi, ar gėdintųsi dėl to, kad nesulaukia reikalingos pagalbos Raštus pažinti taip gerai, kad sugebėtų surasti tinkamas eilutes“ („Eternal Investments“ [kreipimasis į BSS religijos švietėjus, 1989 m. vasario 10 d.], p. 2, si.lds.org).

Padėsite mokiniams įsiminti Raštų įvaldymo eilučių vietą, pakviesdami juos pasiimti Raštų įvaldymo skirtuką, kuriame surašytos tos eilutės, Raštuose surasti pirmas penkias įvaldytinas eilutes ir jas perskaityti. Mokinius galite paraginti Raštų įvaldymo eilutes pasižymėti išskirtiniu būdu, kad galėtų jas lengvai susirasti.

1 Nefio 8

Įvadas

1 Nefio 8 skyriuje Lehis pasakoja regėjimą apie gyvybės medį. Tame regėjime Lehis ragauja medžio vaisiaus, simbolizuojančio Dievo meilę ir palaiminimus, kuriuos galime gauti per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Lehiui parodomos kelios žmonių grupės. Keli žmonės

pasiklysta ir nepasiekia medžio. Kiti žmonės susigėsta, paragavę medžio vaisiaus, atpuola į uždraustus kelius ir pasimeta. Dar kiti tvirtai laikosi geležies lazdos, ragauja vaisiaus ir lieka atsidavę ir ištikimi. Dar kita žmonių grupė pasirenka iš viso neiti keliu link gyvybės medžio.

Pasiūlymai, kaip mokyti

1 Nefio 8:1–18

Lehis mato regėjimą, kuriame jis ragauja gyvybės medžio vaisiaus ir kviečia tą patį daryti savo šeimą

Pakvieskite mokinius prisiminti laikus, kai jautė Dangiškojo Tėvo meilę. Paprašykite jų tyliai pagalvoti apie tai, kaip jų pasirinkimai veikia jų artumą su Dievu ir gebėjimą jausti Jo meilę. Jiems pamąščius, pasidalinkite liudijimu apie tai, kad Dangiškasis Tėvas juos visus myli. Klasei bestudijuojant 1 Nefio 8 skyrių, paraginkite mokinius atkreipti dėmesį į tai, ką jie galėtų daryti ir ko turėtų vengti, kad labiau suartėtų su Dievu ir savo gyvenime labiau jaustų Jo meilės gausą.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 8:2. Paklauskite klasės, ką Lehis patyrė netrukus po to, kai jo sūnūs sugrįžo iš Jeruzalės su skaistvario plokštelėmis. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 8:5–12.

- Į kokius objektus buvo kreipiamas dėmesys Lehis regėjime? (Į gyvybės medį ir jo vaisių.)
- Kokiais žodžiais ir frazėmis Lehis apibūdino vaisių? (Žr. 1 Nefio 8:10–11; taip pat galite mokinių paprašyti perskaityti 1 Nefio 11:8–9 eilutes ir pažiūrėti, kaip tą medį apibūdino Nefis.)

Paaiškinkite, kad Viešpats, norėdamas mums padėti suprasti amžinąsias tiesas, dažnai panaudoja pažįstamus objektus. Padėsite mokiniams suprasti, ką Lehis sapne simbolizuoja medis ir vaisius, pakviesdamas vieną mokinį perskaityti tokį vyresniojo Nylo A. Maksvelo iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paprašykite klasės atidžiai klausytis, ką simbolizuoja medis ir vaisius.

„Gyvybės medis ... yra Dievo meilė (žr. 1 Nef 11:25). Dievo meilė Savo vaikams giliausiai atsiskleidžia per Jo padovanotą Jėzų kaip mūsų Išpirkėją: „Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo viengimį Sūnų“ (Jono 3:16). Ragauti Dievo meilės reiškia ragauti Jėzaus Apmokėjimo ir per tai patiriamą išlaisvinimo bei džiaugsmo“ („Lessons from Laman and Lemuel“, *Ensign*, 1999 m. lapkritis, p. 8).

- Kokios dovanos dėka, pasak vyresniojo Maksvelo, gyvybės medis simbolizuoja mums rodomą Dievo meilę? (Padėkite mokiniams suprasti, kad Jėzaus Kristaus Apmokėjimas yra didingiausia Dievo meilės išraiška Savo vaikams. Kai Lehis regėjime matyti žmonės ragavo gyvybės medžio vaisiaus, tai reiškė, kad jie ragavo Apmokėjimo palaiminimų.)
- Kaip Jėzaus Kristaus Apmokėjimas išlaisvina mus iš vergijos ir suteikia džiaugsmo?

Padėkite mokiniams atkreipti dėmesį į 1 Nefio 8:10–12 eilutes iliustruojamus principus, paprašydami juos 1 Nefio 8:11 eilutėje surasti Lehis veiksmus apibūdinančius žodžius („Aš priėjau ir valgiau ... vaisiaus“). Tada paprašykite jų 1 Nefio 8:12 eilutėje surasti to veiksmo rezultatus („jis pripildė mano sielą nepaprastai didelio džiaugsmo“). Taip pat galite pabrėžti mokiniams, kad 1 Nefio 8:10 eilutėje Lehis vaisių apibūdino kaip trokštiną, „kad padarytų žmogų laimingą“. (Galite mokiniams pasiūlyti tas frazes pasižymėti savo Raštuose.)

Raštų žymėjimas ir komentavimas

Mokiniam gali būti naudinga savo Raštų parašėse užsirašyti susijusių Raštų eilučių nuorodas, simbolių reikšmes ir kitokią informaciją. Jiems taip pat būtų naudinga pasižymėti išnašose pateikiamas susijusių Raštų eilučių nuorodas. Tokie užrašai ateityje padės jiems suprasti ir mokyti iš Raštų. Tokie užrašai prieinami greičiau ir išsilaiko ilgiau nei dienoraščiuose ar atskirame popierėlyje užrašyta informacija. Tačiau visuomet turėtumėte gerbti mokinių pasirinkimo laisvę ir niekuomet neversti rašyti savo Raštuose. Jūs pasiūlykite, o mokiniai tegul patys nusprendžia, kas jiems labiau tinka.

- Ką, paragavęs vaisiaus, jautė Lehis?
- Kaip mes galime „ragauti“ Apmokėjimo? (Per atgailos procesą.)
- Kodėl Apmokėjimo ragavimas mūsų sielą pripildo „nepaprastai didelio džiaugsmo“? Paliudykite, kad, **ateidami pas Jėzų Kristų ir ragaudami Apmokėjimo, patirsime laimę ir džiaugsmą.** (Šį principą galite užrašyti lentoje.)
- Kada Gelbėtojo Apmokėjimas į jūsų gyvenimą įnešė laimės ir džiaugsmo? (Priminkite mokiniams, kad jiems nebūtina dalintis tokiais patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.)

1 Nefio 8:19–35

Lehis savo regėjime mato įvairias žmonių grupes ir jų sėkmingą arba nesėkmingą kelionę link gyvybės medžio

Parodykite paveikslą „Lehio sapnas“ (62620; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 69) ir jame parodykite su klase jau aptartus simbolius: medį ir vaisių. Paaiškinkite, kad šiame regėjime Viešpats taip pat panaudojo kitus simbolius, kuriais pamokė Lehį, kaip ateiti pas Jėzų Kristų ir ragauti Jo Apmokėjimo. Mokinių paklauskite, kokius dar simbolius jie mato paveiksle. (Galimi ir tokie atsakymai: upė, geležies lazda, tamsos migla ir didelis bei erdvus pastatas.)

Mokiniam priminkite, kad tokį pat regėjimą Viešpats parodė Nefiui. Vėliau Nefis užrašė regėjime esančių simbolių ir vaizdinių prasmę (žr. 1 Nefio 11, 12 ir 15).

Žemiau pateiktą lentelę padauginkite ir išdalinkite arba prieš pamokos pradžią pakabinkite lentoje. (Paskutiniame stulpelyje palikite tik nuorodas į Raštų eilutes.) Pakvieskite mokinius, naudojantis susijusių Raštų eilučių nuorodomis, surasti kiekvieno Lehio regėjimo elemento interpretaciją. Kartu su klase apžvelkite tik pirmąjį simbolį – medį ir baltą vaisių. Likusių keturių simbolių prasmę mokiniai per kelias minutes tegul suranda patys. (Galite mokiniams pasiūlyti atsakymus surašyti savo Raštuose prie atitinkamų 1 Nefio 8 skyriaus eilučių.)

Simbolis Lehio regėjime	Nefio pateikta interpretacija
1 Nefio 8:10–12 — Medis su baltu vaisiumi	1 Nefio 11:21–25 (Dievo meilė; Jėzaus Kristaus Apmokėjimo palaiminimai)
1 Nefio 8:13 — Purvino vandens upė	1 Nefio 12:16; 15:26–29 (nešvara; pragaro gelmės)
1 Nefio 8:19 — Geležies lazda	1 Nefio 11:25 (Dievo žodis)
1 Nefio 8:23 — Tamsos migla	1 Nefio 12:17 (velnio gundymai)
1 Nefio 8:26 — Didžiulis ir erdvus pastatas	1 Nefio 11:35–36; 12:18 (pasaulio išdidumas ir tušti jsivaizdavimai)

Pakvieskite mokinius pasidalinti surastomis interpretacijomis. Padėkite jiems pamatyti 1 Nefio 8 skyriaus sąsajas su jų gyvenimu, pakviesdamas vieną mokinį perskaityti šį Prezidento Boido K. Parkerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Pakvieskite klasę klausantis atkreipti dėmesį į tai, kodėl svarbu studijuoti Lehio regėjimą:

„Galbūt manote, jog Lehio sapnas ar regėjimas jums neturi jokios ypatingos reikšmės; tačiau jis turi. Jūs esate jame; visime mes esame jame. [...]

Lehio sapne ar regėjime ... rasime visko, ko prireiks pastarųjų dienų šventajam, norint suprasti gyvenimo išbandymą“ („Finding Ourselves in Lehi’s Dream“, *Ensign*, 2010 m. rugpjūtis, p. 22).

Mokiniam studijuojant likusią regėjimo dalį, raginkite juos surasti tuos žmones, kurie simbolizuotų juos pačius. Mokinius patikinkite, kad nesvarbu, kur tame regėjime jie save mato, nes visi turį galios ir gebėjimų rinktis būti verti Apmokėjimo palaimų.

Padalinkite mokinius į dvi grupes. Paaiškinkite, kad, klasei kartu skaitant 1 Nefio 8:21–33 eilutes, abi grupės ieškos skirtingų dalykų.

Pirmosios grupės paprašykite ieškoti atsakymų į šiuos klausimus. (Prieš prasidedant pamokai, šiuos klausimus surašykite lentoje arba ant lapelių.)

- Su kokiomis kliūtėmis susidūrė žmonės iš Lehio regėjimo?
- Ką tos kliūtys simbolizuoja?
- Kaip tos kliūtys reiškiasi šiais laikais?
- Kokius principus matote šiose eilutėse?

Antrosios grupės paprašykite ieškoti atsakymų į tokius klausimus. (Prieš prasidedant pamokai, šiuos klausimus surašykite lentoje arba ant lapelių.)

- Kas žmonėms padėjo pasiekti medį ir ragauti vaisiaus?
- Kuo geležies lazda panaši į Dievo žodį?
- Kaip Dievo žodis padeda mums įveikti amžinojo gyvenimo kelyje esančias kliūtis?
- Kokius principus matote šiose eilutėse?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 8:21–33. Po to pasidalinti savo atsakymais į pateiktus klausimus pakvieskite pirmąją grupę. Taip pat paprašykite, kad jie pasidalintų tose eilutėse pastebėtais principais. Užtikrinkite, kad mokiniai suprastų, jog **išdidumas, pasaulietiškas ir pasidavimas pagundoms gali atriboti mus nuo Apmokėjimo palaiminimų gavimo**. Pakvieskite mokinius pamąstyti, kaip šios kliūtys gali trukdyti dvasiniam jų augimui.

Paprašykite savo atsakymais į pateiktus klausimus pasidalinti antrąją grupę. Po to, kai jie baigs aptarinėti savo išvalgas, pakvieskite juos pasidalinti 1 Nefio 8:21–33 eilutėse pastebėtais principais. Jų rasti principai gali būti ir tokie:

Tvirtas laikymasis už Dievo žodžio padės įveikti pagundas ir pasaulio poveikį.

Tvirtas laikymasis už Dievo žodžio padeda suartėti su Viešpačiu ir pelnyti Apmokėjimo palaimas.

- Kas 1 Nefio 8:24 ir 30 eilutėse rodo, kad žmonės stengiasi laikytis už geležies lazdos ir eiti link medžio?
- Ką, jūsų manymu, reiškia „besiveržiančius pirmyn“?
- Ką, jūsų manymu, reiškia nusitverti ir tvirtai laikytis Dievo žodžio?
- Kodėl turėtume kasdien studijuoti Raštus?

Aptarę šiuos klausimus, galite pažymėti, kad tame regėjime kai kurie žmonės, pvz., Lamanas ir Lemuelis, nenorėjo valgyti vaisiaus (žr. 1 Nefio 8:22–23, 35–38). Tai simbolizavo jų atsiskykimą atgailauti ir ragauti Jėzaus Kristaus Apmokėjimo palaimų. Kai kurie žmonės atsimetė net po to, kai to vaisiaus paragavo (žr. 1 Nefio 8:25, 28). Tai mums primena, kad, paragavę Apmokėjimo palaimų, turime būti stropūs ir ištikimi, atgailauti už savo nuodėmes ir stengtis laikytis sandorų. Paraginkite mokinius sekti pavyzdžiu tų žmonių, kurie ragavo vaisiaus ir pasiliko prie medžio (žr. 1 Nefio 8:33).

Padėkite mokiniams suvokti, kaip Lehio regėjime esantys principai laimino jų gyvenimą, pakviesdami juos savo klasės užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose atsakyti į vieną iš šių klausimų:

- Kada Dievo žodis jus pamokė ar padėjo įveikti pagundą, išdidumą ar pasaulietišumą?
- Ar kada nors, skaitydami ar klausydamiesi Dievo žodžio, jautėte Jo meilę jums?

Pakvieskite kelis mokinius savo atsakymais pasidalinti su klase.

Paraginkite mokinius veikti pagal tai, ką išmoko ir pajuto studijuodami 1 Nefio 8 skyrių: pradžioje nusistatyti realius tikslus arba tęsti kasdienių asmeninių Raštų studijų įpročio ugdymą. Papasakokite mokiniams, kokias palaimas patyrėte dėl to, kad reguliariai studijuojate Raštus.

Skatinkite kasdienį Raštų studijavimą

Nedaug dalykų turi tokį ilgalaikį teigiamą poveikį, kaip jūsų pagalba mokiniams išsiugdyti kasdienio Raštų studijavimo įprotį. Paraginkite mokinius kasdien skirti laiko Raštų studijavimui. Pamokos metu suteikite mokiniams progą pasisakyti apie tai, ko jie mokėsi ir ką jautė studijuodami Raštus asmeniškai.

1 Nefio 10–11

Įvadas

Po to, kai išklause savo tėvo Lehio regėjimą, Nefis troško pats pamatyti, išgirsti ir sužinoti tai, ką matė ir girdėjo Lehis (žr. 1 Nefio 10:17). Apmąstydamas savo tėvo mokymus, Nefis „[buvo] pagautas Viešpaties Dvasios“ (1 Nefio 11:1) ir pats patyrė regėjimą. Šis regėjimas

aprašytas 1 Nefio 11–14 skyriuose. 1 Nefio 11 skyriuje skaitome apie gyvybės medį, geležies lazda ir didžiulį bei erdvų pastatą, o taip pat apie Gelbėtojo gimimą, krikštą, tarnavimą ir nukryžiuojimą. Tai regėdamas Nefis suprato, kad Dievas myli Savo vaikus.

Anoniminiai atsakymai

Galite pakviesti mokinius raštu anonimiškai atsakyti, kaip jiems sekasi kasdien asmeniškai studijuoti Raštus. Surinkite jų atsakymus ir keletą jų perskaitykite visai klasei. Bendraklasių liudijimai gali paraginti kitus mokinius pradėti asmeniškai studijuoti. Kai kurie mokiniai droviasi atvirai dalintis liudijimais ar dvasiniais patyrimais vien dėl to, kad nenori pasirodyti pagyrūnais arba bijo kitų žmonių kritikos ar pajuokos. Anoniminiai atsakymai leidžia mokiniams dalintis dvasiniais patyrimais be tokios baimės.

Pasiūlymai, kaip mokytis

1 Nefio 10:1–16

Lehis pranašauja apie Mesiją

Mokiniams trumpai apibendrinkite 1 Nefio 10:1–16 eilutes, pasakydami, kad, papasakoję apie gyvybės medžio regėjimą, Lehis pateikė kelias pranašystes. Pranašystėse kalbėta apie Jėzaus Kristaus atėjimo į žemę laiką (žr. 1 Nefio 10:4), apie tai, kad Jį pakrikštys Jonas Krikštytojas (žr. 1 Nefio 10:7–10), apie tai, kad Jis bus nukryžiuotas ir prisikels (žr. 1 Nefio 10:11), ir apie tai, kad artėja Izraelio išsklaidymas bei surinkimas (žr. 1 Nefio 10:12–14).

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 10:4–6. (Galite paaiškinti, kad *Mesijas* yra „aramėjiškas ir hebrajiškas žodis, kuris reiškia „pateptasis“. Naujajame Testamente Jėzus vadinamas Kristumi, kas yra graikiškas žodžio *Mesijas* ekvivalentas. Mesijas reiškia pateptasis pranašas, kunigas, karalius ir išvadotojas, kurio atėjimo žydai nekantriai laukė. [Raštų rodyklė, „Mesijas“, scriptures.lds.org; taip pat žr. Bible Dictionary, „Messiah“].)

- Kada, pasak Lehio pranašystės, ateis Gelbėtojas? (Žr. 1 Nefio 10:4.)
- Kas nutiks su žmonija, jei ji nesiklaus Gelbėtoju? (Žr. 1 Nefio 10:6.)

1 Nefio 10:17–22; 11:1–6

Nefis siekia pamatyti, išgirsti ir sužinoti tas tiesas, kurių mokė jo tėvas

Paprašykite mokinių pamąstyti apie tokį pavyzdį: Trys vaikinai lankosi tame pačiame Bažnyčios susirinkime. Grįžęs namo, vienas tų vaikinių pamanė, kad susirinkimas buvo nuobodus ir švaistė jo laiką. Kitas vaikinai manė, kad susirinkimas buvo neblogas, tačiau jo nesudomino. Trečias vaikinai namo grįžo pripildytas Šventosios Dvasios ir įkvėpimo bei nukreipimo savo gyvenimui gavęs net žymiau daugiau, nei buvo mokytas tame susirinkime.

- Kaip galėjo nutikti, kad tie trys vaikinai lankėsi tame pačiame susirinkime, bet jų patyrimai buvo tokie skirtingi?

Paaiškinkite, kad šis pavyzdys yra panašus į Lamano, Lemuelio ir Nefio patyrimą, išgirdus savo tėvo pranašystes ir pasakojimą apie regėjimą. Lamanas ir Lemuelis nesuprato savo tėvo žodžių ir susiginčiojo dėl to, ką išgirdo (žr. 1 Nefio 15:2). Tačiau Nefis kreipėsi į Viešpatį ir prašė supratimo. Jis parodė tobulą pavyzdį, kaip reikia siekti apreiškimo ir jį gauti.

Mokiniams pasakykite, kad, studijuodami Nefio patyrimus, jie suras tokius principus, kurie padės siekti asmeninio apreiškimo ir jį gauti. Paraginkite juos atkreipti dėmesį į Nefio darytus dalykus, sąlygojusius apreiškimo, panašaus į Lehio, gavimą.

Klasę suskirstykite į tris grupes. Iš toliau pateikiamos lentelės kiekvienai grupei paskirkite vieną kategoriją ir vieną klausimų bloką. (Lentelę prieš pamokos pradžią galite pakabinti lentoje.) Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 10:17 ir 11:1–6 eilutes ir paruošti atsakymus į paskirtus klausimus.

Troškimas	Ką troško pamatyti, išgirsti ir sužinoti Nefis? Kaip mūsų troškimai veikia mūsų gebėjimą gauti apreiškimą? Ko trokštu sužinoti iš Viešpaties?
Įsitikinimas	Kokius įsitikinimus, siekdamas apreiškimo, reiškė Nefis? Kaip šie įsitikinimai veikia mūsų gebėjimą gauti apreiškimą? Kaip galiu sustiprinti savo liudijimą ir tikėjimą Jėzumi Kristumi?
Apmąstymas	Kas nutiko, kai Nefis prisėdo apmąstyti? Kodėl apmąstymas gali vesti į apreiškimą? Kaip galiu dar stropiau apmąstyti pranašų žodžius?

Pakvieskite po kelis mokinius iš kiekvienos grupės pasidalinti savo atsakymais į pirmuosius du jų grupei paskirtus klausimus. (Taip pat galite pakviesti mokinius atsakyti į trečią klausimą, bet patikinkite juos, kad nebūtina dalintis pernelyg asmeniškais atsakymais.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 10:19.

- Kas gali pažinti Dievo slėpinius?
- Kokia galia atskleidžiami Dievo slėpiniai?
- Ką turime daryti, kad Šventosios Dvasios galia gautume apreiškimą?
- Ką, jūsų manymu, reiškia stropiai ieškoti?
- Kas rodo, jog Nefis stropiai siekė pamatyti, išgirsti ir sužinoti apie tėvo mokytus dalykus?

Lentoje užrašykite tokį teiginį:

Dievas apreiškia tiesą ...

Paprašykite, kad, užbaigdami lentoje užrašytą teiginį, mokiniai apibendrintų savo žinias apie Nefio patyrimą. Mokiniai galbūt parinks skirtingus žodžius, tačiau jų atsakymai turėtų atspindėti tokią tiesą: **Dievas apreiškia tiesą visiems tiems, kas stropiai Jo ieško.** (Šį principą galite užrašyti lentoje.)

Paraginkite mokinius pagalvoti, kada, stropiai ieškodami Dievo, jie pajuto Jo Dvasią ir gavo apreiškimą. (Galbūt būtų naudinga paaiškinti, kad apreiškimas gali reikšti pamokymo gavimą priimant sprendimą, išaugusį supratimą, nusiramimą arba patikinimą, kad kažkas yra tiesa.) Pakvieskite mokinius pasidalinti savo patirtimi su klase. Galite ir jį paliudyti apie tai, ką patyrėte stengdamiesi stropiai ieškoti Viešpaties.

1 Nefio 11:7–36

Nefis pamato Dievo nuolaidumą

Mokiniams paaiškinkite, kad Nefis ir toliau apmąstė ir ieškojo dieviško vadovavimo savo regėjime. Kai Nefis teiravosi, ką reiškia jo ir jo tėvo regėtas medis, pasirodė angelas, kad jam padėtų. Angelas paklausė: „Ar supranti, ką reiškia medis, kurį matė tavo tėvas?“ (1 Nefio 11:21). Kelis mokinius pakviesdami pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 11:18–23 eilutes, apžvelkite medžio prasmę.

- Ką, pasak Nefio, reiškė medis? (Kai mokiniai baigs atsakinėti, galite pažymėti, jog Nefis regėjo kūdikėlį Jėzų rankose laikančią Mariją, o angelas tą kūdikėlį įvardino „Amžinojo Tėvo Sūnumi“. Tada angelas paklausė Nefio, ką reiškia medis, taip jis norėjo padėti Nefiui suprasti, kad medis simbolizuoja Jėzų Kristų. Atsakydamas, kad medis simbolizuoja „Dievo meilę“, Nefis omenyje turėjo per Jo Sūnaus dovaną išreikštą Dievo meilę. Dievo meilę patiriame ragaudami Jėzaus Kristaus Apmokėjimo palaiminimų.)
- Kaip Nefis ir angelas apibūdino Dievo meilę?

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 1 Nefio 11:16. (Paaiškinkite, kad žodis *nuolaidumas* čia reiškia savanorišką nusižeminimą pagal rangą arba titulą. Galite paraginti mokinius pas savo Raštuose, prie 1 Nefio 11:16 eilutės, užsirašyti šį paaiškinimą.)

Paprašykite, kad garsiai skaitydami 1 Nefio 11:17 eilutę mokiniai pasakytų, ką į angelo klausimą atsakė Nefis.

- Ką žinojo Nefis?
- Ko jis nežinojo?

Nefiui atsakius, angelas parodė kelis Dievo nuolaidumo pavyzdžius, kad pagilintų jo supratimą apie Dievo meilę. Mokiniais paaiškinkite, kad, kai kalbama apie „Dievo nuolaidumą“, kalbama tiek apie Dievą Tėvą, tiek apie Jėzų Kristų.

Pasidalinkite šiuo vyresniojo Briuso R. Makonkio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginiu, kuris paaiškino Dievo, mūsų Dangiškojo Tėvo, nuolaidumą:

„Dievo nuolaidumas reiškia Jo, išaukštintos Esybės, nužengimą iš savo amžinojo sosto ir tapimą mirtingojo Sūnaus Tėvu“ (*The Mortal Messiah* [1979], 1:314).

Padėkite mokiniams suprasti, jog „Dievo nuolaidumas“ taip pat reiškia Jėzaus Kristaus nuolaidumą, parodydami jiems paveikslą „Jėzaus gimimas“ (62116; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 30). Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 11:13–21. Pakvieskite kitą mokinį atsakyti, kaip šios eilutės susijusios su paveikslu. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šį vyresniojo Džeraldo N. Lando, buvusio Septyniiasdešimtųjų nario, teiginį. Pakvieskite klasę įsiklausyti į tai, kaip Gelbėtojas parodė Savo meilę mums.

„Štai Jėzus – Dieviškosios Trejybės narys, Tėvo Pirmagimis, Kūrėjas, Senojo Testamento Jehova – dabar palieka Savo dievišką ir šventą sostą; Jis atsisako visos tos šlovės ir didybės ir įžengia į mažičio kūdikėlio kūną; Jis visiškai priklausomas nuo Savo motinos ir žemiškojo tėvo. Mus pritenkia tai, kad Jis gimė kukliame tvartelyje, o ne prašmatniausiuose žemiškuose rūmuose, ir ... nebuvo apipiltas brangenybėmis. Tad nenuostabu, jog angelas tarė Nefiui: „Pažvelk ir stebėk Dievo nuolaidumą!“ (*Jesus Christ, Key to the Plan of Salvation* [1991], p. 16.)

- Kaip Gelbėtojo gimimas parodo Jo meilę mums?

Užtikrinkite, kad būtų aišku, jog Gelbėtojo noras gyventi mirtingame gyvenime parodo Jo meilę mums.

Parodykite paveikslus „Jėzus prikelia Jayro dukrelę“ (62231; *Evangelijos paveikslų knyga*, nr. 41) ir „Kristus išgydo ligonį Betsaidoje“ (*Evangelijos paveikslų knyga*, nr. 42). Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 11:28 ir 31. Paraginkite klasę paaiškinti, kuo šie paveikslai panašūs į perskaitytas eilutes.

- Kam, pasak Nefio, tarnavo Gelbėtojas, ir ką Jis gydė?
- Kaip Gelbėtojo darbai parodo Jo meilę mums?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 11:32–33. Pakvieskite klasę įsiklausyti į tai, kuo pasireiškė didžiausias Gelbėtojo meilės pavyzdys.

Mokiniais atsakius, parodykite paveikslą „Nukryžiuavimas“ (62505; *Evangelijos paveikslų knyga*, nr. 57).

Paliudykite, kad **Jėzaus Kristaus nuolaidumas parodo Dievo meilę mums**. Gelbėtojas nusileido, kad gyventų mirtingame gyvenime, tarnautų ir gydytų ligotus ir kenčiančiuosius, ir mirtų už visas mūsų nuodėmes tam, kad mes galėtume sugrįžti namo, Dangiškojo Tėvo akivaizdon.

- Kaip žinojimas apie Gelbėtojo nuolaidumą ir meilę veikia jūsų požiūrį į Jį?

Užbaikite pakviesdami mokinius atsakyti, kodėl jiems Dievo meilė yra „trokštamiausia“ ir „labiausiai džiuginanti“ (žr. 1 Nefio 11:22–23). Paliudykite, kad, jei seksime Nefio pavyzdžiu ir stropiai ieškosime Dievo, pajusime Jo meilę ir patirsime džiaugsmą, ateinantį per Kristaus Apmokėjimo palaiminimus.

Pakvieskite mokinius siekiant apreiškimo sekti Nefio pavyzdžiu. Priminkite apie jų, kaip seminarijos mokinių, vaidmenį ir kad nuo jų tikėjimo ir kasdienių pastangų asmeniškai studijuoti Raštus ir dalyvauti klasėje priklauso jų gebėjimas mokyti Dvasia.

1 Nefio 12–13

Įvadas

Regėjime pamatęs Gelbėtojo žemiškąją tarnystę ir Apmokėjimą, Nefis taip pat matė, kad po keturių teisių kartų jo ainija pradės didžiulis, pasiduos velnio vilionėms ir bus sunaikinta. Jam taip pat buvo parodytas didžiulėje ir pasibjaurėtinėje bažnyčioje esančių Šėtono pasekėjų nelabumas. Jis matė, kaip iš Biblijos jie šalina aiškias ir vertingas tiesas ir kaip dėl to daug žmonių dvasiškai suklumpa. Nepaisant tokių sielvartą keliančių vaizdų, regėjimas Nefiui suteikė ir daug vilties. Jis pamatė, kad Dievas ruošia kelią Evangelijos sugrąžinimui pastarosiomis dienomis. Jis taip pat pamatė, kad

pastarosiomis dienomis pasirodysiantis jo liaudies metraštis (Mormono Knyga) sugrąžins aiškias ir vertingas tiesas, kurias pasaulis buvo pametęs.

Pastaba: Visai šios pamokos medžiagai išdėstyti jums gali neužtekti laiko. Ruošdamiesi vadovaukitės Šventąja Dvasia, kad žinotumėte, kurias pamokos dalis reikia aptarti ir kurios labiausiai tiktų jūsų mokiniams. Kad turėtumėte laiko efektyviai išmokyti svarbiausių doktrinų ir principų, tam tikras pamokos dalis galite tik apibendrinti.

Pasiūlymai, kaip mokyti

1 Nefio 12

Nefis mato nefitų ir lamanitų tautų ateitį

Apibendrinkite 1 Nefio 12 skyrių, paaiškindami, kad šis skyrius yra Nefio regėjimo tęsinys. Jame angelas Nefiui parodo, kaip regėjimo apie gyvybės medį simboliai pasireiškė jo ainijai. Jam buvo parodyta, kad kai kurie jo palikuonys gaus visus Apmokėjimo palaiminimus. Tačiau Nefis taip pat matė, kad jo palikuonis galiausiai sunaikins jo brolio ainiją (lamanitai). Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 12:16–19. Paprašykite jų sužinti, dėl kokių priežasčių bus sunaikinti nefitai (žr. 1 Nefio 12:19). Priminkite mokiniams, kad išdidumą ir pagundas jie įveiks tik panaudodami tikėjimą Jėzumi Kristumi.

1 Nefio 13:1–9

Nefis mato didžiulę ir pasibjaurėtiną bažnyčią

Paprašykite sportu užsiimančių mokinių pakelti ranką. Kelis jų paprašykite pasakyti, koku sportu jie užsiima. Paaiškinkite, kad sporte komandos rungtynėms ruošiasi studijuodamos buvusį priešininkų žaidimą ir strategijas.

- Kodėl prieš rungtynes komandai būtų naudinga išstudijuoti priešininko strategijas?

Paaiškinkite, kad Nefis regėjime matė troškimus ir strategijas tų žmonių, kurie pastarosiomis dienomis bus nusiteikę prieš Jėzaus Kristaus Bažnyčią. Paraginkite, kad, studijuodami šį skyrių, mokiniai ieškotų tų strategijų ir būtų pasiruošę jas atpažinti tam, kad nebūtų jų suklaidinti.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 13:1–4, 6. Paprašykite mokinių surasti, kokią grupę, besiformuojančią tarp pastarųjų dienų kitataučių, matė Nefis.

Padėkite mokiniams suprasti šių eilučių turinį, pasidalindami tokiu vyresniojo Briuso R. Makonkio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo komentaru. Paprašykite, kad mokiniai atidžiai klausytųsi ir atkreiptų dėmesį į didžiulės ir pasibjaurėtinės bažnyčios apibrėžimą.

„Pavadinimai *velnio bažnyčia* ir *didžiulė ir pasibjaurėtiną bažnyčia* naudojami apibūdinti visoms ... bet kokio pavadinimo ir paskirties organizacijoms – politinėms, filosofinėms, mokslo, ekonominėms, socialinėms, broliškomis, pilietinėms ar religinėms, kurių tikslas yra nukreipti žmones į tokį kelią, kuris veda tolyn nuo Dievo ir Jo įsakymų, t. y. nuo išgelbėjimo Dievo karalystėje“ (*Mormon Doctrine*, 2 leid. [1966], p. 137–138).

Apibendrinimas

Neturėsite laiko, mokydami iš Raštų ištraukos, viską joje vienodai akcentuoti. Kartais jums prireiks apibendrinti tai, kas vyksta ar ko mokoma vienoje Raštų ištraukoje, tam, kad turėtumėte pakankamai laiko aptarti svarbesnį kitos ištraukos turinį, doktrinas ir principus. Apibendrinami, o ne vien praleisdami Raštų ištraukas, padėsite mokiniams susidaryti bendrą Raštų ištraukos vaizdą apie siužetą ir žinią.

Aiškiai pasakykite, kad frazė „didžiulė ir pasibjaurėtina bažnyčia“ nereiškia jokio konkretaus tikėjimo ar bažnyčios. Ji reiškia bet kurią organizaciją, kurios tikslas yra vesti žmones tolyn nuo Dievo ir Jo įsakymų.

Galite mokinius paraginti parašyti prie 1 Nefio 13:6 eilutės užsirašyti frazę *bet kuri organizacija, kurios tikslas yra vesti žmones tolyn nuo Dievo ir Jo įsakymų*.

- Kodėl, jūsų manymu, svarbu žinoti, jog Šėtonas buria pajėgas vesti mus tolyn nuo Dievo ir Jo įsakymų?

Papaiškinkite, kad Nefis apibūdino didžiulę ir pasibjaurėtiną bažnyčią. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 13:5–9.

- Kokių dalykų trokšta didžiulėje ir pasibjaurėtinoje bažnyčioje esantys žmonės? (Žr. 1 Nefio 13:7–8.)
- Ką, pasak 1 Nefio 13:5, 9 eilučių, bando pasiekti žmonės iš didžiulės ir pasibjaurėtinios bažnyčios? Kodėl? (Lentoje galite užrašyti tokią tiesą: **Šėtonas ir jo pasekėjai nori sunaikinti Dievo šventuosius ir nuvesti juos į nelaisvę.**)
- Kaip žinojimas apie Šėtono ir jo pasekėjų troškimus ir siekius gali padėti mums, grumiantis su jais?

Mokinius informuokite, kad vėliau šiame skyriuje jie sužinos apie vieną iš būdų, kuriuo didžiulė ir pasibjaurėtina bažnyčia bandė sunaikinti ieškančius Dievo.

1 Nefio 13:10–19

Nefis mato, kad su Dievo pagalba bus įkurta laisva šalis, kurioje bus sugrąžinta Evangelija

Paliudykite, jog Viešpats užtikrino, kad Jo darbas žengs pirmyn, nepaisant didžiulės ir pasibjaurėtinios bažnyčios pastangų dvasiškai parklupdyti žmones. Jis taip padarė paruošdamas būdą Savo Evangelijos sugrąžinimui.

Žemiau pateikti teiginiai apibendrina svarbius įvykius, kuriuos savo regėjime matė Nefis. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti 1 Nefio 13:10–19 eilutes ir kiekvienai Raštų nuorodai priskirti ją apibūdinantį įvykį. (Šias Raštų eilučių nuorodas ir teiginius galite surašyti lentoje dar prieš pamokos pradžią arba tas Raštų eilučių nuorodas ir teiginius galite atspausdinti ir padalinti. Žemiau pateiktos Raštų eilučių nuorodos yra teisingai priskirtos teiginiams. Kad ši veikla būtų sėkminga, lentoje surašytų ar išdalintų lapeliuose teiginių eiliškumas turi būti sukeistas vietomis.)

1 Nefio 13:12 *Kolumbas atplaukia į Ameriką*

1 Nefio 13:13 *Ieškodami tikėjimo laisvės į Ameriką atplaukia piligrimai*

1 Nefio 13:14 *Amerikos čiabuviai išvaromi iš savo žemių*

1 Nefio 13:15 *Amerikoje suklesti kitataučiai*

1 Nefio 13:16–19 *Laimi Amerikos revoliucinė armija, nors ji ne tokia skaitlinga*

Kol mokiniai atsakinės, galite juos paraginti savo Raštuose šalia kiekvienos ištraukos užsirašyti raktinį žodį ar frazę. Pavyzdžiui, šalia 1 Nefio 13:12 eilutės jie galėtų užsirašyti *Kolumbas*.

- Kodėl, pasak 1 Nefio 13:12 eilutės, Kolumbas atplaukė į Ameriką?
- Kodėl, pasak 1 Nefio 13:13 eilutės, piligrimai imigravo į Ameriką?
- Kodėl, pasak 1 Nefio 13:15–19 eilučių, kitataučiai suklestėjo ir išsikovojo nepriklausomybę nuo „visų kitų tautų“?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šį Prezidento Džozefo F. Smito teiginį:

„Šią didžią Amerikos tautą Savo visagale ranka Visagalis užaugino tam, kad pastarosiomis dienomis žemėje būtų galima įkurti Dievo karalystę. Jei Viešpats ruošdamasis nebūtų paklojęs šios šlovingos tautos pamatų, tai nebūtų buvę įmanoma (pagal griežtus fanatiškų pasaulio monarchų įstatymus) pakloti pamatų jo didžios karalystės atėjimui. Tai padarė Viešpats“ (*Gospel Doctrine*, 5 leid. [1939], p. 409).

Paliudykite, kad **Viešpats paruošė kelią Sugrąžinimui**, įkurdamas šalį su tikėjimo laisve ir kurioje galėtų atkurti Savo Bažnyčią. Paliudykite, kad Viešpats ruošė ir toliau ruoš kelią Savo sugrąžintai Evangelijai paskleisti po visas šalis.

Jei šią pamoką vedate šalyje, esančioje už Jungtinių Amerikos Valstijų ribų, paklauskite taip:

- Kaip Viešpats paruošė kelią sugrąžintosios Evangelijos skelbimui mūsų šalyje?

1 Nefio 13:20–42

Nefis mato, kad kitataučiai ateityje turės Bibliją, Mormono Knygą ir kitus pastarųjų dienų Raštus

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 13:20–24. Jo arba jos paklauskite, kas, pasak Nefio, bus nešiojama tarp pirmųjų Amerikos kolonizatorių. Iškelkite Bibliją ir paaiškinkite, kad būtent šią knygą Nefis matė regėjime. Galite mokinius pakviesti savo Raštuose, šalia 1 Nefio 13:20 eilutės, parašyti užsirašyti *Bibliją*.

Paaiškinkite, kad angelas mokė Nefį, jog Biblija yra labai vertingas metraštis (žr. 1 Nefio 13:23). Kada į Bibliją pirmą kartą buvo užrašomi apreiškimai, juose „buvo Viešpaties evangelijos pilnatvė“ (1 Nefio 13:24). Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 13:26–27.

- Ką iš Biblijos pašalino didžiulė ir pasibjaurėtina bažnyčia? Kodėl tai buvo pašalinta?

Pakvieskite kitą mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 13:29.

- Kas atsitiko, kai iš Biblijos buvo pašalinti aiškūs ir vertingi dalykai ir dauguma Viešpaties sandorų?

Pakvieskite keturis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 13:34–36, 39. Paprašykite klasės atkreipti dėmesį į tai, ką Viešpats padarys, kad padėtų žmonėms nugalėti tos didžiulės ir pasibjaurėtinios bažnyčios pastangas.

- Ką, pasak 1 Nefio 13:34 eilutės, Viešpats išneš dėl Savo gailestingumo?
- Kas, pasak 1 Nefio 13:35–36 eilučių, bus „paslėpti“, kad išeitų kitataučiams? (Galite mokiniams pasiūlyti šalia 1 Nefio 13:35 eilutės žodžių „šie dalykai“ užsirašyti, kad tai reiškia Mormono Knygą.)
- Ką dar, be Mormono Knygos, pasak 1 Nefio 13:39 eilutės, Viešpats išleis pastarosiomis dienomis? Kokias „kitas knygas“ Viešpats išleido Sugrąžinimo metu? (Doktriną ir Sandoras, Branguji Perla ir Biblijos Džozefo Smito vertimą.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 13:40–41. Paprašykite jų atkreipti dėmesį į tai, ką Sugrąžinimo metu Raštai atskleis visiems žmonėms. Kai mokiniai baigs atsakinėti, iškelkite Bibliją ir paliudykite apie jos teisingumą. Iškelkite Mormono Knygą ir suglauskite ją su Biblija. Paliudykite, kad **Mormono Knyga ir pastarųjų dienų Raštai sugrąžina aiškias ir vertingas tiesas, padedančias sužinoti, kad Jėzus Kristus yra Dievo Sūnus, ir pažinti kelią pas Jį.**

Paprašykite mokinių 1 Nefio 13:41 eilutės pabaigoje surasti frazę, pasakančią, ką Viešpats padarys su žydu metraščiu (Biblija) ir su Nefio palikuonių metraščiais (Mormono Knyga). Paliudykite, kad šie metraščiai yra „sujungti į vieną“ (1 Nefio 13:41) ir „suaug[o] daiktan“ (2 Nefio 3:12) tam, kad padėtų aiškiai suprasti, kaip ateiti pas Gelbėtoją.

Padėkite mokiniams įvertinti sugrąžintų aiškių ir vertingų tiesų veikimą jų gyvenime, pakviesdami juos apmąstyti šiuos klausimus:

- Kaip Mormono Knyga prisidėjo prie jūsų liudijimo apie Jėzų Kristų ir kaip ji padėjo jums suartėti su Juo?

Kai mokiniai šiek tiek pamąstys, pakvieskite kelis iš jų pasidalinti savo atsakymais. Galite pasidalinti savo liudijimu apie Mormono Knygą, kaip ji sustiprino jūsų liudijimą apie Jėzų Kristų ir kaip ji padėjo sužinoti kelią pas Jį. Pamokos pabaigoje paraginkite mokinius visus metus atidžiai studijuoti Mormono Knygą ir ieškoti joje tokių mokymų ir pasakojimų, kurie sustiprins jų liudijimą apie Jėzų Kristų ir pamokys, kaip pas Jį ateiti.

1 Nefio 14

Įvadas

1 Nefio 14 skyriuje užbaigiamas Nefio regėjimas. Šioje regėjimo dalyje Nefiui pasakojama apie palaiminimus, kurie yra pažadėti atgailaujantiems ir į Viešpatį įsiklausantiems žmonėms, ir apie prakeiksmus, kurie išsilies nelabiems žmonėms, sukietinantiems savo širdis prieš

Viešpatį. Nefiui taip pat buvo parodyta, kad Viešpats padės ir apsaugos tuos žmones, kurie gyvena teisiai ir laikosi savo sandorų, ir kad Jis sunaikins didžiulę ir pasibjaurėtiną velnio bažnyčią.

Pasiūlymai, kaip mokyti

1 Nefio 14:1–7

Nefis matė ateities kartų paklusnumo arba nepaklusnumo Viešpačiui pasekmes

Pakvieskite mokinius savo Raštuose atsiversti 1 Nefio 14 skyrių. Paaškindite, kad šiandien tęsitate Nefio regėjimo studijavimą. Paprašykite mokinių pagalvoti, kaip jie užbaigtų šiuos sakinius:

Jei seku Viešpačiu, tai ...

Jei atsisakau sekti Viešpačiu, tai ...

Kai mokiniai baigs atsakinėti, pažymėkite, kad žodis *jei* reiškia pasirinkimą. Priklausomai nuo to, ką renkamės, patiriame skirtingas pasekmes. Paaškindite, kad Nefis matė ateities kartas ir pastebėjo, kad, jeigu jos bus teisios, bus laiminamos; arba jei pasirinks nelabumą – bus prakeiktos. Pakvieskite klasę visos pamokos metu mąstyti, kaip pasirinkimas paklusti Viešpačiui atnešė jiems palaimų.

Lentoje nubraižykite tokią schemą:

Jei → tai →

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 14:1–2. Paprašykite, kad klasė nurodytų: 1) ką, pasak Nefio, galėtų rinktis kitataučiai ir 2) kokius palaiminimus Nefis matė išsiliejančius ant kitataučių dėl to pasirinkimo. Kol mokiniai dalinsis savo atsakymais, lentoje užpildykite tuščias vietas, kad atrodytų panašiai į tai:

Jei → jie paklausys Dievo Avinėlio ir neužkietins savo širdžių,	tai → jie ... bus priskaičiuoti prie Izraelio namų bus laiminami per amžius nebus nuvesti į nelaisvę
---	--

Galbūt reikės paaškindi, kad Raštuose esanti frazė „suklupimo kliūtys“ (1 Nefio 14:1) dažniausiai reiškia trukdžius, kurie kliudo žmonėms sekti Viešpačiu. Būti „priskaičiuotiems prie Izraelio namų“ (1 Nefio 14:2) reiškia būti priskaičiuotiems prie Viešpaties sandoros žmonių.

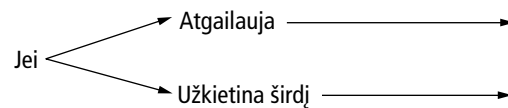
- Kodėl svarbu būti priskaičiuotiems prie Viešpaties sandoros žmonių? (Kad gautume Abraomo sandoros palaimas [žr. DS 132:30–31].)
- Ką reiškia „paklaustyti Dievo Avinėlio“?
- Kokie lentoje surašyti atlygiai už paklusnumą jums yra patys reikšmingiausi? Kodėl?
- Kada paklausėte Viešpaties ir dėl to regėjote Jo palaimas? (Mokiniams priminkite, kad jiems nebūtina dalintis tokiais patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.)

Vaizdinės priemonės

Dauguma mokinių išmoks geriau ir atsimins ilgiau, jei idėjoms pateikti panaudosite vaizdines priemones. Nesudėtingas schemas, pvz., kaip šiame mokymo pasiūlyme, galima nesunkiai nubraižyti lentoje. Tokios schemas gali mokiniams padėti susitelkti į pagrindinius principus iš Raštų.

Kitoje lentos pusėje nubraižykite tokią schemą:

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 14:5–7. Paprašykite, kad klasė surastų: 1) palaimas, kurios išsilies atgailaujantiems, ir 2) neigiamas pasekmes tiems, kurie užkietina savo širdis. Užbaikite schemą taip, kaip tai padarėte ankstesniame pratime. (Jei žmonės atgailauja, „jiems viskas bus gerai“ [1 Nefio 14:5] ir jie bus „įtikinti ramybei ir amžinam gyvenimui“ [1 Nefio 14:7]. Jei žmonės užkietina savo širdis, jie „turi žūti“ [1 Nefio 14:5] ir „vedami į nelaisvę“ ir „į sunaikinimą“ [1 Nefio 14:7].)

Kai mokiniai atsakinės, galbūt reikės paaiškinti, kad 1 Nefio 14:7 eilutėje minimas „didis ir nuostabus darbas“ reiškia kunigystės ir Evangelijos sugražinimą bei Viešpaties Bažnyčios atkūrimą pastarosiomis dienomis.

- Kuo Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia jums yra „didi ir nuostabi“? Kaip ji jums teikia ramybę? Kaip ji jums teikia amžinojo gyvenimo viltį?

Pagalvokite, ar nevertėtų mokiniams duoti šiek tiek laiko tyliai pamąstyti apie tai, kuriuo lentoje pavaizduotu keliu jie dabar eina. Paliudykite, kad **paklusdami Viešpačiui ir atgailaudami už savo nuodėmes būsime labiau palaiminti**. Taip pat galite paliudyti, kad, jei užkietinsime savo širdis prieš Viešpatį ir Jo Bažnyčią, tai atsidursime dvasinėje nelaisvėje ir žūsime.

1 Nefio 14:8–17

Nefis mato, kaip Dievo Avinėlio Bažnyčia kaunasi su didžiule ir pasibjaurėtina bažnyčia

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad jie ką tik buvo pašaukti kautis kare.

- Kaip ruoštumėtės mūšiiui?

Paaškindite, kad angelas Nefį mokė apie didelį mūšį, kuris vyks pastarosiomis dienomis.

Pakvieskite tris mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 14:9–11. Likusių mokinių paprašykite įvardinti dvi besikaunančias grupes. (Galite mokiniams priminti, kad didžiulė ir pasibjaurėtina bažnyčia reiškia bet kokį asmenį ar grupę, kuri žmones veda tolyn nuo Dievo ir Jo įsakymų.)

- Kokiais žodžiais ir frazėmis apibūdinama „didžiulė ir pasibjaurėtina bažnyčia“?
- Kur, pasak Nefio regėjimo, pastarosiomis dienomis bus įsikūrusi „didžiulė ir pasibjaurėtina bažnyčia“?

Pakvieskite dar tris mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 14:12–14. Pakvieskite klasę paieškoti priežasčių, dėl kurių ateityje galime turėti viltį.

- Kuri bažnyčia, pasak 1 Nefio 14:12 eilutės, turės daugiau žmonių?
- Kodėl Dievo Avinėlio bažnyčioje žmonių bus mažiau nei didžiulėje ir pasibjaurėtinoje bažnyčioje?
- Dėl kokios priežasties, pasak 1 Nefio 14:13 eilutės, didžiulė ir pasibjaurėtina bažnyčia pas save surinks minias?

Paliudykite, kad esame įsitraukę į Nefio aprašytą karą – dvasinį pastarųjų dienų mūšį prieš blogį. Kadangi esame Avinėlio Bažnyčios nariai, tai mūsų yra mažiau ir mums reikalinga pagalba, jei norime nugalėti velnio pajėgas.

- Kas 1 Nefio 14:14 eilutėje jums teikia vilties?

Pažymėkite, kad šiose Raštų eilutėse minimi pažadai taikomi tiems žmonėms, kurie su Viešpačiu sudaro sandoras ir jų laikosi. Priminkite mokiniams, kad su Viešpačiu jie yra sudarę krikšto sandorą. Atkreipkite mokinių dėmesį į 1 Nefio 14:14 eilutės frazę „ginkluoti teisumu ir Dievo galia“.

- Ką jums reiškia frazė „ginkluoti teisumu ir Dievo galia“?

- Kuo apsiginklavimas „teisumu ir Dievo galia“ panašus į šarvus ir ginklus mūsų mūšyje prieš blogį?
- Kada jautėtės esą apsiginklavę „teisumu ir Dievo galia“? Kaip jūs jautėtės?

Mokinių paklauskite, kaip jie apibendrintų 1 Nefio 14:1–14 eilutėse esančią žinią. Žiūrėkite, kad jie suprastų, jog, **jei gyvename teisiai ir laikomės savo sandorų, Dievo galia padės mums nugalėti blogį.**

Pakvieskite mokinius įvertinti savo gyvenimą ir pamąstyti apie tai, kaip jie galėtų geriau apsišarvuoti teisumu. Paraginkite juos veikti sulig bet kuriuo raginimu. Patikinkite juos, kad, jeigu jie liks ištikimi, turės progą įžengti į šventas šventyklas ir su Viešpačiu sudaryti papildomas sandoras. Ten jų duodami pažadai ir sandoros į jų gyvenimą įneš daugiau galios ir saugumo.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 14:3–4. Pakvieskite kitą mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 14:15–17.

- Kas nutiks su didžiule ir pasibjaurėtina bažnyčia?
- Kuo galiausiai baigsis Dievo Avinėlio Bažnyčios (Dievo karalystės) kova su velnio pajėgomis?
- Kuo jums gali padėti šių grumtynių rezultatų žinojimas?

Klasei perskaitykite šį Prezidento Boido K. Pakerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį: „Mes [Bažnyčios nariai] esame tik mažytė dalelė, palyginus su milijardais žmonių žemėje. Tačiau esame, kas esame, ir žinome, ką žinome, todėl turime eiti pirmyn ir skelbti Evangeliją.

Mormono Knygoje aiškiai sakoma, kad skaičiumi niekada nedominuosime. Tačiau mes turime kunigystės galią [žr. 1 Nefio 14:14]. [...]

Mes galime daryti įtaką visai žmonijai ir, atėjus laikui, tikrai tai darysime. Bus žinoma, kas esame ir kodėl esame. Tai gali atrodyti beviltiška, tai yra nepaprastai sunku, tačiau tai ne tik įmanoma, bet ir neabejotina, kad laimėsime kovą prieš Šetoną“ („Kunigystės galia“, 2010 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

Mokinius patikinkite, kad **paskutinėmis dienomis nugalės Dievo karalystė.** Išreikškite įsitikinimą, kad jie gali kliautis Dievu ir kad Jo galia nugalės visą blogį. Paraginkite juos būti teigiama įtaka kitiems.

1 Nefio 14:18–27

Nefis regi Joną Apreiškėją

Lentoje užrašykite šiuos klausimus:

Kuriuos iš Gelbėtojo Dvylikos apaštalų savo regėjime matė Nefis?

Apie ką šis apaštalas rašys?

Kodėl Nefiui buvo įsakyta neužrašyti likusios regėjimo dalies?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 14:18–27 eilutes. Tada trumpai aptarkite atsakymus į lentoje surašytus klausimus.

Paaiškinkite, kad šiose eilutėse bent dalinai kalbama apie Jono raštus Apreiškimo knygoje. Svarbiausia tos knygos tema yra ta, kad Dievas nugalės velnio pajėgas. Nefis, kaip ir Jonas, taip pat regėjo pasaulio pabaigą, tačiau jam buvo įsakyta to neužrašyti, nes tai padaryti turėsias Jonas. Jei liks laiko, pamoką galite užbaigti trumpai padiskutuodami apie tai, kaip Biblija ir Mormono Knyga išvien įtvirtina tiesą apie vieną kitą ir susijungia į vieną (1 Nefio 13:40–41).

Studijų namuose pamoka

1 Nefio 7–14 (3 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami 1 Nefio 7–14 (3 dalį), neturėtumėte įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į kelias iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (1 Nefio 7)

Studijuodami Lechio sūnų grįžimą į Jeruzalę ir Izmaelio šeimos pakvietimą vykti su jais į pažadėtąją žemę, mokiniai sužinojo apie Viešpaties įsakymą vesti ir užauginti Jam vaikus ir apie tai, kad Dievas išklauso maldas sulig mūsų tikėjimu.

2 diena (1 Nefio 8)

Mokiniai studijavo Lechio regėjimą apie gyvybės medį. Jie sužinojo, kad, ateidami pas Jėzų Kristų ir ragaudami Apmokėjimo, patiriame laimę ir džiaugsmą. Skaitydami apie regėjime esančias įvairias žmonių grupes ir tų grupių sėkmingą ar nesėkmingą ėjimą iki gyvybės medžio ir vaisiaus ragavimą, jie taip pat sužinojo tokius principus: išdidumas, pasaulietiškas ir pasidavimas pagundoms gali atriboti mus nuo Apmokėjimo palaiminimų gavimo. Tvirtas laikymasis už Dievo žodžio padės įveikti pagundas ir pasaulio poveikį. Tvirtas laikymasis už Dievo žodžio padeda suartėti su Viešpačiu ir pelnyti Apmokėjimo palaimas.

3 diena (1 Nefio 10–11)

Mokiniai sužinojo, kas nutiko po to, kai Nefis siekė pats „matyti, girdėti ir žinoti“ (1 Nefio 10:17) tuos dalykus, kuriuos regėjo jo tėvas. Per Nefio pavyzdį jie pamatė, jog Dievas atskleidžia tiesą tiems, kurie Jo stropiai ieško. Nefis pamatė regėjimą, kuriame buvo mokoma apie Dievo meilę mums, išreikštą per Jo Sūnaus dovaną. Mokiniais buvo suteikta proga parašyti apie to reikšmę jiems.

4 diena (1 Nefio 12–14)

Likusioje regėjimo dalyje Nefis regėjo, kaip Viešpats ruoš kelią Sugrąžinimui. Jis sužinojo, kad iš Biblijos bus pašalintos aiškios ir vertingos tiesos, tačiau Mormono Knyga ir pastarųjų dienų Raštai sugrąžina aiškias ir vertingas tiesas, padedančias sužinoti, kad Jėzus Kristus yra Dievo Sūnus ir pažinti kelią pas Jį. Nefis taip pat regėjo paskutiniąsias dienas. Mokiniai apmąstė tokį principą: jei gyvename teisiai ir laikomės šventų sandorų, tai Dievo galia padės mums nugalėti blogį.

Įvadas

Pagrindinis šios savaitės pamokos dėmesys sutelkiamas į 1 Nefio 8 skyrių. Mokydami šios pamokos pabrėžkite, kad Jėzaus Kristaus Apmokėjimas mūsų gyvenimui gali atnešti džiaugsmo ir kad, gyvendami pagal Dievo žodį, galime patirti to Apmokėjimo palaimas. Visos šios pamokos metu mokiniai naudosis Raštais, mokinio vadovėliais ir Raštų studijavimo žurnalais.

Pasiūlymai, kaip mokyti

1 Nefio 7

Viešpats įsako Lechio sūnams sugrįžti į Jeruzalę dėl Izmaelio ir jo šeimos

Parodykite vedusios poros su vaikais paveikslėlį arba savo pačių šeimos paveikslėlį, arba iš anksto paprašyto mokinio šeimos nuotrauką.

Mokinių paklauskite: Kodėl Dievo išgelbėjimo planui yra svarbios šeimos?

Pakvieskite mokinius apžvelgti ir apibendrinti 1 Nefio 7:1–5 eilutes. Mokinių paklauskite, apie kokius principus jie sužinojo šiose eilutėse. (Mokiniai gali pateikti įvairių principų. Mokinių vadovėlyje yra pabrėžtas toks principas: **Viešpats mums įsako tuoktis ir užauginti Jam vaikus.**)

1 dienos pamokoje mokinių buvo prašoma pakalbinti vieną iš savo tėvų, Bažnyčios vadovą ar mokytoją, kad šie pasiūlytų tris būdus, kaip jaunuoliai jau šiandien gali ruošti santuokai ir auginti vaikus „Viešpačiui“. Pakvieskite kelis mokinius papasakoti apie tai, ką sužinojo.

1 Nefio 8

Lehis mato regėjimą apie gyvybės medį

Priminkite mokiniams, kad po to, kai Nefis su savo broliais į tyrus atsivedė Izmaelį ir jo šeimą, Lehis matė regėjimą. Kol vienas mokinyš garsiai skaitys 1 Nefio 8:10–13 eilutes, paprašykite kito mokinio lentoje arba ant popieriaus lapo nupiešti tai, apie ką rašoma tose eilutėse. Jei manote, kad jūsų klasei tai būtų tinkamiau, tai galite parodyti paveikslą „Lechio sapnas“ (62620; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 69) ir paprašyti mokinių skaitomose eilutėse surasti apibūdinamus vaizdinius.

Mokinių paklauskite: Kuo jus gundo Lechio apibūdinamas medžio vaisius?

Priminkite jiems, kad to medžio vaisius simbolizuoja „didžiausi[ą] iš visų Dievo dovanų“ (1 Nefio 15:36) – Jėzaus Kristaus Apmokėjimo palaimas. Jei prašėte mokinio piešti, tai galite paprašyti piešinyje užrašyti, ką simbolizuoja vaisius.

Mokinių paklauskite: Ką iš 1 Nefio 8:10–13 eilučių galime sužinoti apie Apmokėjimo palaimų gavimą? (Nors mokiniai tai gali išreikšti skirtingais žodžiais, užtikrinkite, kad paaiškėtų toks principas: **Ateidami pas Jėzų Kristų ir ragaudami Jo Apmokėjimo, patiriame laimę ir džiaugsmą.** Šį principą galite užrašyti lentoje.)

Savo 2 dienos pamokoje mokiniai turėjo atsakyti į tokį klausimą: „Kada Gelbėtojo Apmokėjimas į jūsų gyvenimą atnešė laimę ir džiaugsmą?“ Pakvieskite mokinius atsiversti savo Raštų studijavimo žurnalus ir tyliai perskaityti atsakymus.

Padėkite mokiniams tarpusavyje dalintis prasmingomis tiesomis ir liudijimais, paragindamas kelis iš jų perskaityti arba apibūdinti tai, ką užsirašė. Galite ir jūs papasakoti apie metą, kai Apmokėjimas į jūsų gyvenimą įnešė laimės ir džiaugsmo.

Paaiškinkite, kad Lehio regėjimas moko ne tik apie Apmokėjimo atnešamą didį džiaugsmą; regėjime taip pat parodoma, ką turime daryti, kad pelnytume to Apmokėjimo palaimas. Pakvieskite mokinius apžvelgti 1 Nefio 8:19–26 eilutes ir nupiešti kitus Lehio regėjimo simbolius arba paprašykite jų Lehio sapno paveiksle tuos simbolius surasti. Kai jie tuos simbolius nupieš ar suras, pakvieskite juos paaiškinti, ką koks simbolis reiškia. (Jei jiems reikės pagalbos, paraginkite juos naudotis lentele, kurią užpildė mokinio vadovėlyje.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 8:30. Po to užduokite šiuos klausimus:

- Kokį vaidmenį Lehio regėjime atliko geležies lazda – Dievo žodis?
- Ką sužinojote, studijuodami 1 Nefio 8 skyrių, apie Dievo žodžio svarbą?
- Kokios 1 Nefio 8:30 eilutėje esančios frazės nurodo, ką turime daryti, kad gautume Apmokėjimo palaimas?
- Ką, jūsų manymu, reiškia „veržėsi savo keliu pirmyn, nuolat tvirtai laikydamiesi geležies lazdos“?

Lentoje užrašykite kitus du Evangelijos principus, apie kuriuos jie studijavo mokinio vadovėlyje: **Tvirtas laikymasis už Dievo žodžio padės įveikti pagundas ir pasaulio poveikį. Tvirtas laikymasis už Dievo žodžio padeda suartėti su Viešpačiu ir pelnyti Apmokėjimo palaimas.**

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad jie yra misionieriai ir gavo progą paliudyti apie Dievo žodžio studijavimo svarbą ir apie gyvenimo pagal Dievo žodį principus. Paprašykite jų pasidalinti mintimis apie tai, ką jie, vadovaudamiesi savo patirtimi, pasakytų. Pagalvokite, ar nevertėtų ir jums pasidalinti savo mintimis apie tai, kaip Raštų ir pranašų žodžių galia padėjo jums suartėti su Gelbėtoju.

1 Nefio 10–14

Dėl savo tikėjimo ir stropumo Nefis gauna asmeninį apreiškimą apie dalykus, kurių mokė jo tėvas, ir apie daugybę kitų dalykų

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 10:17, 19. Paprašykite klasės atsakyti, kokie palaiminimai laukia mūsų, jei stropiai ieškosime Viešpaties vadovavimo. Paprašykite vieną ar du mokinius paaiškinti, ką, jų manymu, reiškia frazė „stropiai ieškoti“. (3 dienos pamokos metu mokinio vadovėlyje jų buvo prašoma aprašyti tos frazės reikšmę jiems.)

Apibendrinkite 1 Nefio 11–14 skyrius, pasakydami, kad asmeninį apreiškimą Nefis gavo dėl to, jog stropiai ieškojo Viešpaties. Jis regėjo Jėzaus Kristaus tarnystę ir Apmokėjimą (1 Nefio 11), būsimą jo tautos sunaikinimą dėl jos išdidumo ir nelabumo (1 Nefio 12), pirmuosius kitataučius, pažadėtąsias žemės kolonizatorius ir aiškių ir vertingų tiesų sugrąžinimą (1 Nefio 13), ir pasakutinėmis dienomis vykiančią teisiųjų žmonių kovą su didžiulės ir pasibjaurėtinos bažnyčios darbais (1 Nefio 14).

Pastaba: Ruošdamiesi šiai veiklai, galite apžvelgti atitinkamas pamokas šiame vadovėlyje ir mokinio vadovėlyje esančią šios dalies skyriaus 4 dienos medžiagą.

Paprašykite mokinių iš 1 Nefio 11–14 skyrių išsirinkti vieną skyrių ir atlikti štai ką. (Galite paprašyti, kad jie darytų tai lentoje arba ant popieriaus lapo.)

- Užrašyti pasirinkto skyriaus apibendrinimą.
- Užrašyti vieną pasirinktame skyriuje mokomą Evangelijos principą. (Jie gali panaudoti mokinio vadovėlyje pažymėtą principą arba surasti jį patys.)
- Užrašyti, kaip galime tą principą pritaikyti šiais laikais.

Kaip po tam tikro laiko mokiniai baigs ruoštis, pakvieskite juos garsiai paskaityti, ką parašė. Pakvieskite vieną ar du mokinius paliudyti apie principus, kurių jie išmoko šią savaitę studijuodami 1 Nefio 7–14 skyrius.

Kol klasė dar neišsiskirstė, nepamirškite surinkti mokinių Raštų studijavimo žurnalų ir pažiūrėti, kaip jie atliko užduotis.

Kita dalis (1 Nefio 15–19)

Kitoje dalyje mokiniai studijuos apie kitus Lehio ir jo žmonių išbandymus, patirtus keliaujant tyrais ir plaukiant į pažadėtąją žemę. Įsivaizduokite jų nuostabą, kai pabudę vieną rytą atrado „kruopštaus darbo rutulį“ – Liahoną. Kaip toji Liahona veikė ir kaip ji juos vedė? Kodėl laive Nefis subarė savo brolius? Kaip Nefis apibūdino pažadėtąją žemę?

16 PAMOKA

1 Nefio 15

Įvadas

Pamatęs regėjimą, panašų į savo tėvo, Nefis sugrįžo į savo tėvo palapinę. Ten jis pamatė, kad jo broliai ginčijasi dėl Lechio mokymų. Nefis sudraudė savo brolius dėl jų kietaširdiškumo ir priminė, kaip jie patys gali gauti apreiškimą. Tada jis jiems paaiškino kelis Lechio

mokymus apie prigimtinės alyvmedžio šakas ir apie Lechio sapne regėto gyvybės medžio prasmę. 1 Nefio 15 skyriuje stropios Nefio pastangos, ieškant tiesos, kontrastuoja su atsainiomis jo brolių pastangomis (žr. 1 Nefio 15:9–11).

Pasiūlymai, kaip mokyti

1 Nefio 15:1–11

Nefio broliai skundžiasi, kad negali suprasti Lechio regėjimo

Paprašykite, kad mokiniai išvardintų kelis užsiėmimus, kurių rezultatais galime džiaugtis tik prieš tai įdėję pastangų. Jų atsakymus galite surašyti lentoje. (Atsakymai gali būti tokie: mokyklos namų darbai, daržininkystė, grojimas muzikos instrumentu, sportavimas ir mankšta. Pakvieskite mokinius pamąstyti apie savo patyrimus.)

- Kokį ryšį pastebėjote tarp į apmąstomas veiklas įdėtų jūsų pastangų ir po to sekusių rezultatų?

Kai mokiniai baigs atsakyti į šį klausimą, paraginkite juos panašaus ryšio ieškoti studijuojant 1 Nefio 15 skyrių.

Mokiniams pasakykite, kad 1 Nefio 15 skyriaus pradžioje Nefis, išvydęs regėjimą, panašų į Lechio, sugrįžta į savo tėvo palapinę. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 15:1–2, 7. Paprašykite klasės atkreipti dėmesį į tai, ką pamatė Nefis, sugrįžęs į savo tėvo palapinę.

- Ką pamatė Nefis, sugrįžęs į savo tėvo palapinę?
- Apie ką ginčijosi Nefio broliai? Kodėl?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 15:3. Paprašykite klasės atsakyti, kodėl Nefio broliams buvo nelengva suprasti Lechio mokymus?

- Kodėl, pasak 1 Nefio 15:3 eilutės, Nefio broliams sunkiai sekėsi suprasti Lechio mokymus?
- Ką darė Nefis, norėdamas sužinoti dvasines tiesas? (Padėkite mokiniams atsakyti į šį klausimą, pakviesdamas juos tyliai perskaityti 1 Nefio 10:17.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 15:8.

- Žinant, kad kaip atsakymą į savo klausimus Nefis neseniai patyrė dangiškų regėjimų (žr. 1 Nefio 11–14), kodėl jam atrodė natūralu savo brolių pasiteirauti, ar jie kreipėsi į Viešpatį?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 15:9. Po to kito mokinio paprašykite lentoje užrašyti Nefio brolių atsakymą:

Ne, nes Viešpats tokių dalykų mums neatskleidžia.

Lentoje pabraukite žodį „ne“.

- Ko nepadare Nefio broliai?

Įterpkite atsakymą (*nepasiteiravome Viešpaties, nepasimeldėme arba nepaklausėme Viešpaties*) į lentoje užrašytą sakinį, kuris dabar atrodo taip:

Ne, nepasiteiravome Viešpaties, nes Viešpats tokių dalykų mums neatskleidžia.

(Kitais žodžiais tariant: „Nepaklausėme, nes Viešpats su mumis nesikalba.“)

- Kuom Lamano ir Lemuelio mąstymas buvo ydingas?

Tiriantys klausimai

Efektvūs, tiriantys klausimai skatina mokinius Raštuose ieškoti pasakojimo siužeto detalių ir suprasti Raštų ištraukos esmę. Tokie klausimai dažniausiai pradedami žodžiais *kas, kada, kaip, kur* ir *kodėl*. Kadangi tiriančiais klausimais prašome mokinių ieškoti informacijos Raštuose, tai tokius klausimus naudingsiausia užduoti prieš prašant mokinių skaityti tas eilutes, kuriose pateikiami atsakymai. Tai sutelkia mokinių dėmesį ieškoti atsakymų skaitomoje Raštų ištraukoje.

Užtikrinkite, kad mokiniai suprastų Nefio brolių mąstymo ydingumą. Pakvieskite juos sukeisti lentoje užrašyto sakinio žodžių tvarką arba tą sakinį perfrazuoti taip, kad jis aiškiai nurodytų, kodėl Nefio broliai nesulaukė Viešpaties pagalbos Lehio mokymams suprasti. Galimi ir tokie atsakymai: „Viešpats tokių dalykų mums neatskleidžia, nes mes Jo nesiteiravome“ ir „Kadangi nepasiteiravome Viešpaties, Jis mums tokių dalykų neatskleidžia.“ Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 15:10–11. Paprašykite klasės atkreipti dėmesį į tai, ko savo brolius mokė Nefis, norėdamas padėti jiems sužinoti, kaip iš Dievo gauti atsakymus.

- Kokį patarimą savo broliams davė Nefis, norėdamas padėti jiems suprasti savo tėvo žodžius ir gauti atsakymus iš Dievo? (Nefis patarė neužkietinti širdžių, teirautis su tikėjimu, tikėti, kad gaus atsakymą, ir stropiai laikytis įsakymų. Padėkite mokiniams suprasti, jog Nefis šiuos principus vertino todėl, kad pats jais vadovavosi ir dėl to gavo apreiškimą.)

Kad atkreiptumėte mokinių dėmesį į šiose eilutėse esančius principus, lentoje užrašykite:

Jei ... , tai ...

- Kaip pagal skaitytas 1 Nefio 15:10–11 eilutes galėtumėte užbaigti šį teiginį?

Nors mokiniai gali pasakyti savaip, tačiau jie turėtų parodyti supratimą, kad, **jei Viešpaties teiraujamės su tikėjimu ir paklustame Jo įsakymams, būsimė pasiruošę iš Jo gauti apreiškimą ir nukreipimą.** (Šį principą galite užrašyti lentoje.)

Prieš prasidedant pamokai, šiuos klausimus surašykite lentoje arba ant lapelių:

1. Kaip galėtumėte paaiškinti šį principą, norėdamas kam nors padėti suprasti, kaip pasimokyti iš Viešpaties ir suvokti dvasines tiesas?
2. Kaip jūsų asmeninės pastangos veikia jūsų Evangelijos suvokimą bei gebėjimą gauti nukreipimą iš Viešpaties?

Suskirstykite mokinius poromis. Vieną poros partnerį paprašykite pamąstyti apie pirmąjį klausimą, o kitą – apie antrąjį klausimą. Paprašykite jų tarpusavyje pasidalinti atsakymais. Kai po užtektinai skirto laiko mokiniai baigs aptarinėti atsakymus, kelis iš jų pakvieskite savo atsakymais pasidalinti su visa klase. Pabrėžkite, kad mūsų pastangos ir troškimai siekti Dvasios nukreipimo gali turėti didelį poveikį mūsų liudijimams ir mūsų artumui su Viešpačiu.

1 Nefio 15:12–20

Nefis aiškina apie Izraelio išsklaidymą ir surinkimą

Trumpai apibendrinkite 1 Nefio 15:12–20 eilutes. Paaiškinkite, kad, bandydamas išspręsti savo brolių ginčus, Nefis mokė juos Lehio pranašystės apie „prigimtinės alyvmedžio šakas“ ir kitataučius prasmės (žr. 1 Nefio 10:12–14; 15:7). Jis aiškino, kad alyvmedis simbolizuoja Izraelio namus. Lehio šeimos išvykimas iš Jeruzalės ir atsiskyrimas nuo likusios Izraelio namų dalies buvo tarsi šakos nulaužimas nuo alyvmedžio (žr. 1 Nefio 15:12). Toliau jis aiškino, kad paskutinėmis dienomis, kai Lehio palikuonys daugybę metų bus „nusiritę į netikėjimą“ (1 Nefio 15:13), kitataučiams bus duota Evangelijos pilnatvė. Tuomet tie kitataučiai Evangeliją atneš Lehio ainijai, taip jai sugrąžindami pažinimą apie savo Išpirkėją ir apie savo tėvų sandorų palaimas. Visa tai bus lyg koks surinkimas ir šakos įskiepijimas į alyvmedį (žr. 1 Nefio 15:13–17). Šis sugrąžinimas apims ne tik Lehio palikuonis, bet ir visus Izraelio namus (žr. 1 Nefio 15:18–20; taip pat žr. 1 Nefio 10:12–14).

Paliudykite, kad Viešpats laikosi Savo pažadų ir atmena sandoras su Savo vaikais. Jis trokšta, kad visi gautų Evangelijos palaimas.

1 Nefio 15:21–36

Nefis atsako į brolių klausimus apie Lehio regėjimą

Paaiškinkite, kad likusioje 1 Nefio 15 skyriaus dalyje skaitome, kaip Nefis atsako į brolių klausimus apie Lehio regėjimą. Juos mokydamas Nefis naudojo žiniomis iš savo paties regėjimo.

Parodykite šiuos Prezidento Ezros Tafto Bensono teiginius, surašytus lentoje arba lapeliuose. Pakvieskite mokinius atspėti žodį arba frazę, kuri turėtų būti įterpta į kiekvieną sakinį.

1. „ ____ ... galime atrasti galią atremti pagundą.“
2. „ ____ ... turi galią sutvirtinti šventuosius ir apginkluoti juos Dvasia.“
3. „Jo ____ yra viena vertingiausių Jo mums suteiktų dovanų.“

Kai keli mokiniai baigs spėlioti, pakvieskite vieną jų garsiai perskaityti 1 Nefio 15:23–24. Pakvieskite mokinius šioje ištraukoje surasti tokią frazę, kuri padės tiksliai užbaigti Prezidento Bensono teiginius. Kai baigsite skaityti visas eilutes, vėl paprašykite mokinių spėti žodį arba frazę ir taip užbaigti kiekvieną teiginį. Su klase apžvelkite teisingus atsakymus. (Atsakymai: 1—Dievo žodis; 2—Dievo žodis; 3—žodis. [Žr. „The Power of the Word“, *Ensign*, 1986 m. gegužė, p. 80, 82.]

Pakvieskite mokinius tyliai patyrinėti 1 Nefio 15:24–25 eilutes. Pusę mokinių pakvieskite šiose eilutėse surasti kelis palaiminimus, susijusius su vadovavimusi Dievo žodžiu. Kitos klasės pusės paprašykite surasti tokius žodžius ar frazes, kurios paaiškintų, kaip turėtume vadovautis Dievo žodžiu, kad gautume tas palaimas. Pakvieskite abi grupes pasidalinti atsakymais.

- Ką reiškia „klaudytis“, „tvirtai laikytis“ ir „skirti dėmesį“ Dievo žodžiui? (Galimi ir tokie atsakymai: kasdien studijuoti Raštus, įsiklausyti į įkvėptų Bažnyčios vadovų patarimus ir jų paisyti, pamaldžiai siekti gauti apreiškimą ir vadovautis juo.)

Pakvieskite mokinius savais žodžiais apibendrinti šiose eilutėse esantį principą, mokantį apie Raštų studijavimą ir apie tai, kokias palaimas į mūsų gyvenimą tas studijavimas įneša. Vienas iš atsakymų galėtų būti toks: **Kasdienis Dievo žodžio studijavimas ir vadovavimasis juo sustiprina mūsų gebėjimą atsispirti Šėtono pagundoms.** Kad suteiktumėte mokiniams progą paliudyti, paklauskite:

- Kada kasdienis asmeninis Raštų studijavimas sustiprino jūsų gebėjimą atsispirti pagundai? (Mokiniams priminkite, kad jiems nebūtina dalintis tokiais patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.)

Perskaitykite šį vyresniojo Roberto D. Heilso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Šios tiesos yra tokios svarbios, kad Dangiškasis Tėvas davė Lehiui ir Nefiui regėjimus, gyvai vaizduojančius Dievo žodį kaip geležies lazda. Tiek tėvas, tiek sūnus sužinojo, kad *vienintelis* būdas, kaip išlikti šiame ankštame ir siaurame kelyje, vedančiame pas mūsų Gelbėtoją, – tai laikytis šio, tvirto, nelinkstančio, visiškai patikimo vedlio“ („Šventieji Raštai: Dievo galia išgelbėjimui“, 2006 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

Mokiniams priminkite, kad Lehi regėjime matyti žmonės, tvirtai laikęsi už geležies lazdos, buvo saugiai nulydėti per tamsos miglą, simbolizuojančią velnio pagundą (žr. 1 Nefio 12:17).

Trumpai apibendrinkite 1 Nefio 15:26–29 eilutes. Mokiniams pasakykite, kad Nefio broliai teiravosi jo, ką reiškia jų tėvo regėjime matyta upė. Jis paaiškino, kad ji simbolizuoja bausių pragarą, paruoštą nelabiesiems, atskiriantį juos nuo Dievo ir Jo žmonių.

- Ką tokio apie vandens upę pastebėjo Nefis, ko nepastebėjo jo tėvas? (Vanduo buvo purvinas.)

Paaiškinkite, kad 1 Nefio 15:33–36 eilutėse Nefis moko apie Dievo teisingumą ir apie tai, kodėl nelabieji bus atskirti nuo teisiųjų. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 15:33–36.

- Kodėl nelabieji bus atskirti nuo teisiųjų?
- Kaip Lamanui ir Lemueliui galėjo padėti žinojimas, kad joks nešvarus asmuo negali įžengti į Dievo karalystę?

Paraginkite mokinius apžvelgti 1 Nefio 15 skyriuje išmokus principus apmąstant šiuos klausimus:

- Kaip Lehi ir Nefio regėjimai parodo Dievo rūpinimąsi Lamanu ir Lemueliu? Kaip tie regėjimai parodo Dievo rūpinimąsi jumis?
- Kaip galėtumėte pritaikyti principus, išmokus studijuojant šį skyrių? (Galite pakviesti mokinius į šį klausimą atsakyti raštu savo Raštų studijavimo žurnaluose ar klasės užrašuose.)

Pamąstykite, ar nevertėtų pamokos pabaigoje klasei dar kartą perskaityti 1 Nefio 15:25 eilutę. Paliudykite apie palaimas, ateinančias, kai paisome Dievo žodžio ir laikomės Jo įsakymų. Patikinkite, kad Dievas juos labai myli ir kad Jis laimins juos teisiuose jų siekiuose.

1 Nefio 16

Įvadas

Kai Nefis baigė savo žodžiu baksnoti Lamano ir Lemuelio širdis, šiedu nusižemino priešais Viešpatį. Šeima tęsė kelionę tyrais, o Viešpats palaimino juos Liahona, per kurią Jis vedė juos jų kelionėje. Kelionės metu jie patyrė įvairių sunkumų, įskaitant tai, kad

Nefis prarado lanką, kuris jiems buvo labai svarbus gaunant maisto. Dauguma tos šeimos narių – net pats Lehis – pradėjo murmėti prieš Viešpatį. Nefis sudraudė savo brolius dėl jų skundų, pasigamino naują lanką ir pasiteiravo tėvo, kur turįs medžioti.

Pasiūlymai, kaip mokytis

1 Nefio 16:1–6

Nefis reaguoja į savo brolių murmėjimą

Paprašykite mokinių prisiminti, kada jie buvo papeikti už negerą poelgį ir kaip jie reagavo į tokį papeikimą. Tada pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 16:1. Prieš skaitymą pakvieskite klasę įsiklausyti į Lamano ir Lemuelio atsaką į Nefio mokymus. Primin- kite mokiniams, kad Nefis mokė apie nelabųjų atskyrimą nuo teisiųjų ir jų pašalinimą iš Dievo akivaizdos (žr. 1 Nefio 15:33–36).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 16:2. Galite jiems pasiūlyti pasižymėti frazę, kuria Nefis apibūdino tai, kaip kai kurie žmonės reagavo išgirdę tiesą, pagal kurią negyveno.

- Ką, jūsų manymu, reiškia „kaltieji laiko tiesą sunkia“? Ką, jūsų manymu, reiškia frazė „ji kerta juos iki pat šerdies“?
- Kaip galime reaguoti į sunkiai pakeliamą tiesą?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 16:3–4 eilutes. Galite jiems pasiūlyti pasižy- mėti 3 eilutėje esančius žodžius *jei* ir *tada*. Paraginkite mokinius surasti Nefio duotą pata- rimą savo broliams po jų pasakymo, kad jo žodžiai jiems yra „sunkūs dalykai“. Pakvieskite vieną mokinį savais žodžiais paaiškinti, ko Nefis mokė savo brolius.

- Kaip, pasak 1 Nefio 16:5 eilutės, Nefio broliai reagavo į jo pamokymą?
- Kaip, pasak 1 Nefio 16:5 eilutės, galime reaguoti, kai tiesa „kerta [mus] iki pat šerdies“?

1 Nefio 16:7–33

Viešpats veda Lehio šeimą Liahonos pagalba

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 16:9–10. Parodykite paveikslėlį „Liahona“ (62041; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 68). Parodykite į dailininko nupieštą Liahoną.

- Kaip, jūsų manymu, tokia dovana galėjo praversti Lehiui ir jo šeimai?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 16:16–19.

- Kuo Liahona buvo naudinga Lehio šeimai?
- Ar po to, kai Lehio šeima gavo Liahoną, jų kelionė buvo lengva ar sunki? Kas, pasak 1 Nefio 16:17–19 eilutėse esančių Nefio žodžių, pagrįstų jūsų teiginius?
- Kodėl, jūsų manymu, teisūs žmonės, tokie kaip Lehis ir Nefis, turi patirti išbandymus? (Galite paaiškinti, kad išbandymai nebūtinai yra blogo pasirinkimo pasekmė. Jie suteikia progą mokytis ir paūgėti savo žemiškos kelionės metu.)

Pakvieskite pusę klasės tyliai patyrinti 1 Nefio 16:20–22 eilutes ir paieškoti, kaip kai kurie Lehio šeimos nariai reagavo į išbandymą su sulūžusiu Nefio lanku. Pakvieskite kitą pusę klasės patyrinti 1 Nefio 16:23–25, 30–32 eilutes ir paieškoti, kaip į šį išbandymą reagavo

Nefis ir kaip jo reakcija paveikė jo šeimą. Kai abi grupės baigs dalintis savo atsakymais, paklauskite:

- Ko galime pasimokyti palyginę šias skirtingas reakcijas į tą patį išbandymą?
- Kuo svarbu yra tai, kad patarimo Nefis kreipėsi į savo tėvą Lehį, nors šis irgi buvo pradėjęs murmėti? Kokių principų galėtume iš to pasimokyti ir pritaikyti savo gyvenime? (Galite paaiškinti, kad kreipdamasis patarimo į Lehį, Nefis parodė pagarbą ir padėjo jam prisiminti, kad kreiptųsi į Viešpatį. Kreipdamiesi patarimo į tėvus ir kunigystės vadovus, nepaisant jų netobulumo, tam tikru būdu pagerbiame juos ir panaudojame tikėjimą Viešpačiu.)
- Kokių dar principų galime pasimokyti iš Nefio reakcijos į savo šeimos bėdas? (Kol mokiniai dalinsis savo mintimis, būtina pabrėžkite, kad, **jei darome viską, ką galime, ir taip pat siekiame Viešpaties nurodymo, Jis padės, kai iškils sunkumų.**)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 16:26–29. Pakvieskite klasę atkreipti dėmesį į tai, kaip konkrečiai Viešpats vedė Lehio šeimą Liahonos pagalba. Padėsite mokiniams suprasti ir pritaikyti šiose eilutėse pateiktą mokymą apie tai, kaip iš Viešpaties gauti nurodymų, užduodami tokius klausimus:

- Kuo skiriasi atsainus sekimas Viešpaties nurodymu nuo sekimo Viešpaties nurodymu su tikėjimu ir stropumu?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 16:29, Almos 37:6–7 ir Almos 37:38–41 eilutes ir pagalvoti, kokio principo mokoma visose trijose ištraukose.

- Kokio principo mokoma šiose ištraukose? (Žiūrėkite, kad mokiniai suprastų, jog **nežymiais dalykais Viešpats įvykdo didelius dalykus**. Šį principą galite užrašyti lentoje.)
- Kokius, pasak šios eilutės, „nežymius dalykus“ parūpino Viešpats, kad mus vestų?

Lentoje užrašykite šiuos klausimus taip, kad būtų aišku, jog kiekviename klausime trūksta žodžio ar frazės. (Tai galite padaryti prieš pamoką.)

1. *Kokiais dviem ar trim požymiais ... yra panašus į Liahoną?*
2. *Dėl kokių priežasčių galime nepastebėti svarbių žinių, gaunamų iš ... ?*
3. *Kada buvote palaiminti už tai, kad vadovavotės ... nurodymais?*

Klasę suskirstykite į tris grupes, turinčias po vieną vadovą. Kiekvienam vadovui padalinkite po užduotį, pagal kurią grupės nagrinės, kokiais „nežymiais dalykais“ mus veda Viešpats. (Jeigu jūsų klasė gausi, galite mokinius suskirstyti daugiau nei į tris grupes ir taip sumažinti grupių dydį. Jei taip padarysite, tai vienai ar daugiau grupių turėsite duoti tą pačią užduotį.)

1 grupė: patriarchalinis palaiminimas

Grupei perskaitykite šį Prezidento Tomo S. Monsono teiginį:

„Tas pats Viešpats, kuris Lehiui davė Liahoną, jums ir man šiandien duoda retą ir vertingą dovaną, parodysiančią mūsų gyvenimo kryptį, pažymėsiančią grėsmes mūsų saugumui, nubrėšiančią kelią, saugų koridorių – tik ne į pažadėtąją žemę, o į mūsų dangiškuosius namus. Ši mano minima dovana yra vadinama patriarchaliniu palaiminimu. [...]

[...] Savo palaiminimo neturėtumėte gražiai sulankstyti ir kur nors užkišti. Jo nereikia įsiraminti ar publikuoti. Jis skirtas skaitymui. Jis skirtas branginimui. Juo reikia sekti. Patriarchalinis palaiminimas lydės jus per tamsiausią naktį. Ves per gyvenimo pavojus. [...] Patriarchalinis palaiminimas yra jūsų Liahona, skirta nubrėžti kursą ir lydėti kelionės metu“ („Your Patriarchal Blessing: A Liahona of Light“, *Ensign*, 1986 m. lapkritis, p. 65–66).

Lentoje klausimus užrašykite taip, kad jie būtų apie patriarchalinius palaiminimus. Tuos klausimus aptarkite savo grupėje. Iš savo grupės išsirinkite vieną žmogų, kuris visai klasei papasakos, ką sužinojo jūsų grupė. Taip pat iš savo grupės išsirinkite vieną žmogų, kuris galėtų pasidalinti patirtimi, susijusia su trečiu klausimu.

2 grupė: Raštai ir pastarųjų dienų pranašų žodžiai

Grupei perskaitykite šį vyresniojo V. Rolfės Kero iš Septyniadešimties teiginį:

„Kristaus žodžiai mums visiems gali būti lyg asmeninė kelią rodanti Liahona. Netapkime tingūs dėl lengvo kelio. Su tikėjimu į protą ir į širdį dėkimės Kristaus žodžius, užrašytus Šventuosiuose Raštuose ir pasakytus gyvųjų pranašų, regėtojų ir apreiškėjų. Tikėdami ir stropiai sotinkimės Kristaus žodžiais, nes Kristaus žodžiai bus mūsų dvasinė Liahona,

nurodysianti viską, ką turėtume daryti“ („The Words of Christ—Our Spiritual Liahona“, *Ensign* arba *Liahona*, 2004 m. gegužė, p. 37).

Lentoje klausimus užrašykite taip, kad jie būtų apie Raštus ir pastarųjų dienų pranašų žodžius. Tuos klausimus aptarkite savo grupėje. Iš savo grupės išsirinkite vieną žmogų, kuris visai klasei papasakos, ką sužinojo jūsų grupė. Taip pat, iš savo grupės išsirinkite vieną žmogų, kuris galėtų pasidalinti patirtimi, susijusia su trečiu klausimu.

3 grupė: Šventoji Dvasia

Grūpei perskaitykite šį vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Kai savo požiūrį ir veiksmus stengiamės suderinti su teisumu, Šventoji Dvasia šiais laikais mums tampa tuo, kuo Lehiui ir jo šeimai jų laikais buvo Liahona. Tie patys veiksniai, kurie sąlygojo Liahonos veikimą Lehiui, taip pat pakvies Šventąją Dvasią ir į mūsų gyvenimą. Tie patys veiksniai, dėl kurių Liahona neveikė senovėje, sąlygos ir mūsų atsitraukimą nuo Šventosios Dvasios mūsų laikais“ („Kad Jo Dvasia visuomet būtų su mumis“, 2006 m. *balandžio visuotinės konferencijos medžiaga*).

Lentoje klausimus užrašykite taip, kad jie būtų apie Šventąją Dvasią. Tuos klausimus aptarkite savo grupėje. Iš savo grupės išsirinkite vieną žmogų, kuris visai klasei papasakos, ką sužinojo jūsų grupė. Taip pat, iš savo grupės išsirinkite vieną žmogų, kuris galėtų pasidalinti patirtimi, susijusia su trečiu klausimu.

Pastaba mokytojui: Po maždaug šešių – aštuonių minučių kiekvienos grupės paprašykite mokyti klasę apie tai, ką sužinojo diskutuodami. Galite pakviesti mokinius savo Raštų studijavimo žurnaluose ar klasės užrašuose parašyti apie metą, kada Viešpats juos vedė nežymiais dalykais. Pamąstykite, ar nevertėtų jums papasakoti apie metą, kada Viešpats jus vedė nežymiais dalykais.

Komentari ir kontekstas

1 Nefio 16:10. Asmeninė Liahona

Prezidentas Spenseris V. Kimbolas mūsų sąžinę palygino su Liahona:

„Turite suprasti, kad savyje jūs turite kažką panašaus į kompasą ar į Liahoną. Tai duodama kiekvienam vaikui. Jei vaiko tėvai gerai jį mokė, tai, sulaukęs aštuonerių, jis skiria gėrį nuo blogio. Jeigu jis ignoruos savyje tūnančią

Liahoną, tai gali būti, kad galiausiai ji liausis jam kuždėjusi. Tačiau, jei atminsime, kad visi turime tai, kas ves teisinga kryptimi, tai mūsų laivas nenuplauks bloga kryptimi, nepateksime į bėdą, nelūš lankai ir šeimos neverts dėl maisto – jei tik įsiklausysime į mūsų asmeninės Liahonos, kurią vadiname sąžine, paliepimus“ („Our Own Liahona“, *Ensign*, 1976 m. lapkritis, p. 79).

1 Nefio 17

Įvadas

Aštuonerius metus keliavusi tyrais, Lehio šeima atvyko į netoli jūros esančią vietovę, kurią jie pavadino Dosniaja. Po įsikūrimo Dosniojoje Viešpats Nefiui įsakė pastatyti laivą. Sužinoję apie Nefio ketinimus, broliai juokėsi iš jo, o vėliau pradėjo skųstis ir atsisakė padėti. Nefis mokė

savo brolius, kad, nors Viešpats bandė su jais kalbėtis ramiai, tyliai Dvasios balsu, dėl savo nedorybės jie negalėjo pajusti Jo žodžių. Jis subarė juos dėl jų nelabumo ir ragino atgailauti.

Pasiūlymai, kaip mokyti

1 Nefio 17:1–51

Lehio šeima atvyksta į Dosniają, kur Nefiui įsakoma pastatyti laivą

Lentoje nubraižykite tokią schemą:

Lengva ←————→ Sunku

Paprašykite mokinių pagalvoti apie tai, ar jų gyvenimas dabar yra lengvas ar sunkus ir kodėl. (Galite mokinius paraginti savo atsakymus aptarti su suolo draugu arba pakvieskite kelis mokinius savo mintimis pasidalinti su visa klase. Priminkite, kad jiems nebūtina dalintis tokiais patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 17:1, 4, 6. Kol mokinys skaitys, klasės paprašykite ieškoti tų žodžių ir frazių, kurios Nefio ir jo šeimos tyruose leidžiamą laiką apibūdintų lengvu arba sunkiu.

- Ar Nefis laiką tyruose vadino lengvu ar sunkiu? Kokie žodžiai parodo, kad buvo sunkus laikas?

Paaiškinkite, kad tuo metu Nefis ir jo šeima buvo gausiai laiminami. Pakvieskite mokinius greitai peržvelgti 1 Nefio 17:2, 5, 12–13 eilutes ir surasti, kaip kelionės metu buvo laiminamas Nefis ir jo šeima. Kelių mokinių paprašykite pasidalinti savo pastebėjimais.

Mokiniams pasakykite, kad Nefis mokė vieno principo, paaiškinančio, kodėl jo šeima galėjo būti laiminama šiuo sunkiu metu. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 17:3 ir surasti žodeliu *jei* prasidedantį principą. Trumpai paaiškinkite, kad Raštuose principai kartais išreiškiami „jei-tai“ junginiais. Žodeliu *jei* pažymimas veiksmas, o žodeliu *tai* pažymimas rezultatas (teigiamas arba neigiamas), kurį pasieksime darydami tą veiksmą.

Nors 1 Nefio 17:3 eilutėje žodelio *tai* nėra, tačiau joje aprašomas veiksmas ir keli palaiminimai, kurios gauname jį atlikdami. Paprašykite mokinių surastą principą perkaityti „jei-tai“ junginiu. Jie turėtų perskaityti kažką panašaus į tai: **Jeį laikysimės įstatymų, tai Viešpats mus sustiprins ir parūpins priemonių atlikti tai, ką Jis įsakė.** (Šį principą galite užrašyti lentoje.) Pakvieskite mokinius paieškoti atvejų, kai šis principas veikė Nefio ir jų pačių gyvenime.

Išdalinkite lapelius su tokiais klausimais (arba klausimus prieš pamoką surašykite lentoje):

1. Ką Viešpats įsakė daryti Nefiui? (1 Nefio 17:7–8) Kaip į tai atsakė Nefis? (1 Nefio 17:9–11, 15–16) Kaip į tai atsakė jo broliai? (1 Nefio 17:17–21)
2. Kaip Viešpats padėjo Mozei atlikti užduotį, kurią jam buvo įsakyta atlikti? (1 Nefio 17:23–29)
3. Kuo Nefio broliai buvo panašūs į Izraelio vaikus? (1 Nefio 17:30, 42)
4. Ką sunkauso man įsakė Viešpats?
5. Kaip galėčiau atsakyti lyg Nefis ir Mozė? Kaip galėčiau išvengti Nefio brolių ir Izraelio vaikų padarytų klaidų?

Padėkite mokiniams išmokyti nustatyti doktrinas ir principus

Jeį padėsite mokiniams Raštuose nustatyti doktrinas ir principus, tai studijuoti Raštus savarankiškai jie sugebės daug efektyviau. Mokykite mokinius ieškoti tokių frazių, kaip „ir taip mes matome“, „todėl“, „štai“ arba „jeį ...“, kuriais dažnai pradedamas koks nors principo arba doktrinos teiginys.

Aukščiau pateiktus klausimus pristatykite, paaiškindami mokiniams, kad jie padės pamatyti, kaip Nefis toliau gyveno pagal 1 Nefio 17:3 eilutėje minimą principą po to, kai atvyko į Dosniją. Tie klausimai taip pat padės mokiniams tą principą pritaikyti sau patiems. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 17:7–8. Likusios klasės dalies paprašykite pasakyti, kas buvo įsakyta Nefiui. Tegul mokiniai atsakymą užsirašo išdalintuose lapeliuose po pirmu klausimu arba savo Raštų studijavimo žurnaluose.

- Kodėl šis įsakymas Nefiui galėjo būti sunkus?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 17:9–11, o kitą mokinį – 1 Nefio 17:15–16. Prieš jiems pradėdant skaityti, paprašykite klasės įsiklausyti į tai, koks buvo Nefio atsakas į įsakymą statyti laivą.

- Kokį įspūdį jums daro Nefio atsakas?

Tegul mokiniai Nefio atsako santrauką užrašo išdalintuose lapeliuose po pirmu klausimu arba savo Raštų studijavimo žurnaluose.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 17:17–21. Tegul mokiniai įsiklauso į Lamano ir Lemuelio požiūrį atskleidžiančius žodžius ir frazes. Paprašykite mokinių užrašyti Lamano ir Lemuelio atsako į įsakymą statyti laivą santrauką. Pakvieskite vieną arba kelis mokinius visai klasei perskaityti savo užrašytas santraukas.

Paaiškinkite, kad į savo brolių skundus Nefis atsakė primindamas jiems, kad Viešpats padėjo Mozei atlikti sunkią Izraelio vaikų išvadavimo iš vergovės užduotį. Taip pat savo brolių kietaširdiškumą Nefis sulyginu su Izraelio vaikų kietaširdiškumu. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Raštų ištraukas ir užrašyti atsakymus į 2 ir 3 klausimus. Priklausomai nuo jūsų mokinių poreikių, šią užduotį jie gali atlikti savarankiškai arba kartu su savo suolo draugais.

Kai mokiniai baigs atsakyti į 2 ir 3 klausimus, paklauskite:

- Kaip Viešpats Mozei padėjo atlikti užduotį, kurią jam buvo įsakyta atlikti?
- Kaip, jūsų manymu, Mozės pavyzdys galėjo padėti Nefiui?
- Kuo Nefio broliai buvo panašūs į Izraelio vaikus?

Pabrėžkite, kad kai Viešpats mums duoda sunkią užduotį ar įsakymą, galime rinktis: atsakyti kaip Nefis arba kaip Lamanas ir Lemuelis. Paaiškinkite, kad nors Dievas neprašo mūsų pastatyti laivą ar perskirti Raudonąją jūrą, tačiau Jis yra davęs tokius įsakymus ir yra paprašęs mūsų daryti tai, ką kai kuriems žmonėms yra sunku daryti. Pavyzdžiui, jis yra įsakęs neteršti savo minčių ir švęsti Šabo dieną. Jis tikisi, kad vykdysime Bažnyčios pašaukimus (pavyzdžiui, kaip kvorumo ar klasės prezidentai) ir tarnausime kitiems. Jis taip pat tikisi, kad laikysimės savo sandorų ir Bažnyčioje išliksime aktyvūs net sunkumų metu. Duokite mokiniams laiko užrašyti atsakymus į 4 ir 5 klausimus. Paraginkite juos į 4 klausimą atsakyti parašant apie tai, ką sunkaus jiems yra įsakęs Viešpats.

Kai mokiniai po užtektinai tam skirto laiko baigs rašyti, 1 Nefio 17:50 eilutėje garsiai perskaitykite Nefio žodžius apie tikėjimą. Tada pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 17:51 eilutę ir pamąstyti, kaip ji susijusi su jų gyvenimu. Paraginkite juos vietoj žodžio *manęs* įrašyti savo vardą, o vietoj frazės *pastatyti laivą* įrašyti kokią nors jiems sunkią užduotį. Pakvieskite kelis drąsesnius mokinius 1 Nefio 17:51 eilutę perskaityti su savo pakeitimais. Dar kartą atkreipkite jų dėmesį į lontoje užrašytą principą.

- Kada su šiuo principu Nefis buvo susidūręs anksčiau, dėl ko jis dabar tikrai žinojo, jog Viešpats padės jam atlikti bet kurį įsakymą?
- Ar patyrėte ką nors tokio, dėl ko dabar tikrai žinote, jog Dievas padės atlikti viską, ką Jis jūsų paprašys?

Paliudykite, kad kai laikomės įsakymų, Viešpats mus sustiprina ir parūpina būdų įvykdyti Savo įsakymus.

1 Nefio 17:45–55

Nefis subara Lamaną ir Lemuelį dėl jų nelabumo

Parodykite paveikslėlį „Nefis numalšina savo maištingus brolius“ (62044; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 70). Pakvieskite mokinius apibendrinti paveikslėlio turinį. Jei mokiniai nežino, kas pavaizduota paveikslėlyje, pakvieskite juos atsakymo paieškoti 1 Nefio 17:48, 53–54 eilutėse.

Mokydami atkreipkite dėmesį į mokinių poreikius

Išmintinga derinti mokymo metodus, kad padėtumėte mokiniams atlikti besimokančiųjų vaidmenį. Pavyzdžiui, jei mokiniai atrodo pavargę, pabandykite pasiūlyti jiems dirbti kartu su suolo draugais; taip padėsite jiems įsitraukti į mokymąsi. Jei mokiniai yra aktyvūs, galite paprašyti juos studijuoti asmeniškai; taip padėsite jiems nesiblaškyti.

- Kaip, pasak 1 Nefio 17:53 eilutės, Viešpats papurtė Nefio brolius?

Paaiškinkite, kad Lamano ir Lemuelio papurtymas tebuvo vienas iš daugybės būdų, kuriuo Viešpats su jais bendravo. Paprašykite mokinių perskaityti 1 Nefio 17:45 ir surasti kelis būdus, kuriais praeityje Viešpats bendravo su Lamanu ir Lemueliu.

- Kokiais dar būdais Viešpats bendravo su Lamanu ir Lemueliu? Kaip jums atrodo, kuriuo iš tų būdų Viešpats dažniausiai bando bendrauti su mumis?

Galite mokiniams pasiūlyti pasižymėti šį 1 Nefio 17:45 eilutės teiginį: „Jis kalbėjo jums ramiu tyliu balsu.“ Vieno mokinio paprašykite perskaityti tokį Prezidento Boido K. Parkerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Šventoji Dvasia kalba tokiu balsu, kurį galima labiau *jausti*, o ne *girdėti*. Tas balsas apibūdinamas kaip „ramus tylus balsas“ [DS 85:6]. O kai kalbame apie „išiklausymą“ į Dvasios kuždesius, žmogus dvasinis paraginimas dažniausiai apibūdinamas tokiais žodžiais: „*Jaučiau*, kad ...““ („Personal Revelation: The Gift, the Test, and the Promise“, *Ensign*, 1994 m. lapkritis, p. 60.)

Galite mokinius pakviesti savo Raštuose šalia 1 Nefio 17:45 eilutės užsirašyti tokią tiesą:

Šventoji Dvasia kalba ramiu tyliu balsu, kurį galima labiau jausti, o ne girdėti.

(Norėdami labiau pabrėžti šį principą, galite paprašyti mokinių perskaityti Doktrinos ir Sandorų 8:2–3.)

- Kada jutote jums kalbantį ramų tylų Šventosios Dvasios balsą?
- Ką darote, norėdami jausti ir atpažinti ramų tylų Šventosios Dvasios balsą?

Kai mokiniai baigs atsakinėti, galite juos paraginti pasižymėti tokią 1 Nefio 17:45 eilutėje esančią frazę: „Bet jūs buvote bejausmiai, tad negalėjote jausti jo žodžių.“ Paprašykite mokinių perskaityti pirmąjį 1 Nefio 17:45 eilutės sakinį ir paaiškinti, kodėl Lamanas ir Lemuelis tapo „bejausmiai“. Pakvieskite juos pasidalinti savo mintimis.

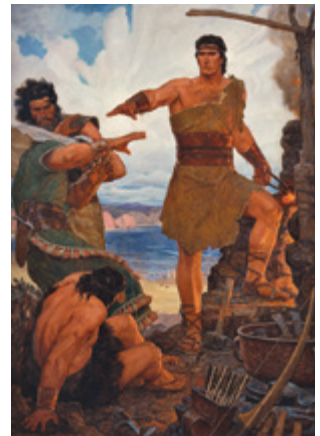
- Kodėl „greit[umas] daryti nedorybę“ Lamaną ir Lemuelį pavertė „bejausmiais“?
- Kaip mūsų nuodėmės gali paveikti mūsų gebėjimą jausti Šventosios Dvasios poveikį?

Kai mokiniai baigs atsakinėti, perskaitykite tokį Prezidento Džeimso E. Fausto, tarnavusio Pirmojoje Prezidentūroje, teiginį:

„Šiais laikais dažniausiai bendraujama mobiliaisiais telefonais. Tačiau retkarčiais atsiduriame ne ryšio zonoje, kur nutrūksta mobilusis ryšis. Tai gali nutikti tuomet, kai mobiliojo telefono naudotojas yra tunelyje arba kanjone arba kai yra kitokių trikdžių.

Panašiai yra ir su dievišku bendravimu. [...] Dažnai atsiduriame vadinamose dvasinėse ne ryšio zonose – vietose ar situacijose, kurios blokuoja dieviškas žinutes. Kai kurios iš tokių zonų yra pyktis, pornografija, prasižengimas, savanaudiškumas ir kitokios Dvasią žeidžiančios situacijos“ („Did You Get the Right Message?“ *Ensign* arba *Liahona*, 2004 m. gegužė, p. 67).

Pabaigoje pakvieskite mokinius pamąstyti apie tai, kokias žinutes Viešpats pastaruoju metu bandė jiems pasiųsti. Paraginkite juos pagalvoti, ar pas juos yra kokių nors „dvasinių ryšio duobių“, galinčių trukdyti tokiam bendravimui. (Galite pakviesti mokinius apie tai atsakyti raštu savo Raštų studijavimo žurnaluose.) Paliudykite, kad Šventoji Dvasia kalba ramiu tyliu balsu, kurį galima labiau jausti, o ne girdėti. Taip pat paliudykite, kad tokį bendravimą galime patirti tuomet, kai siekiame būti verti tokių švelnių raginimų.

1 Nefio 18

Įvadas

Laikydami Viešpaties nurodymų, Nefis ir kiti užbaigė laivo statybą ir išplaukė į pažadėtąją žemę. Kelionės metu Lamanas, Lemuelis, Izmaelio sūnūs ir jų žmonos pradėjo maištauti prieš Viešpatį. Kai Nefis juos sudrausmino, Lamanas ir Lemuelis surišo jį virvėmis. Dėl to

liovėsi veikusi Liahona, ir jie nebežinojo, kuria kryptimi plukdyti laivą. Kai kilusi audra kėsinosi į visų žmonių, esančių laive, gyvybes, jie pradėjo atgailauti ir atrišo Nefį. Nefis meldėsi, kad audra nurimtų, ir Viešpats vėl rodė jiems kelią į pažadėtąją žemę.

Pasiūlymai, kaip mokytis

1 Nefio 18:1–8

Lehio šeima ruošiasi išplaukti į pažadėtąją žemę

Lentoje užrašykite *Viešpaties galia ir mano pastangos*. Paprašykite mokinius pagalvoti apie problemą, su kuria jie dabar yra susidūrę. Pakvieskite juos nuspręsti, kaip (*Viešpaties galia ar savo pastangomis*) būtų efektyviau išspręsti tą problemą, ir paprašykite jų paaiškinti kodėl. Po trumpos diskusijos pakvieskite mokinius 1 Nefio 18 skyriuje paieškoti situacijų, kuriose Nefio pavyzdys galėtų padėti įveikti jų problemą.

Parodykite paveikslą „Lehis ir jo žmonės atvyksta į pažadėtąją žemę“ (62045; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 71).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 18:1–8 eilutes. Paprašykite juos surasti: 1) kaip kelionei į pažadėtąją žemę ruošėsi Nefis ir jo šeima; 2) kaip jiems padėjo Viešpats.

- Kodėl, jūsų manymu, svarbu, kad Nefis „laikas nuo laiko“ gaudavo apreiškimą?
- Kokį matote ryšį tarp Nefio veiksmų ir Viešpaties jam suteiktos pagalbos, skaitydami 1 Nefio 18:2–3 eilutes?
- Kodėl buvo būtini du dalykai – Viešpaties nurodymai ir Nefio pastangos – kad būtų įmanoma užbaigti laivo statybą ir išplaukti į pažadėtąją žemę?

Paprašykite mokinių apibendrinti kelis principus, kurių galime išmokti iš Nefio pavyzdžio. Kai mokiniai baigs ieškoję išmoktų tiesų, lentoje užrašykite tokį principą: **Kad įvyktume Viešpaties įsakymą, turime ieškoti Jo pagalbos ir įdėti savo pastangų.**

- Kada iš Viešpaties gavote kokių nors nurodymų ar patarimų ir taip pat turėjote įdėti savo pastangų tam, kad galėtumėte vykdyti kurį nors iš Jo įsakymų?

Pakvieskite mokinius savo Raštų studijavimo žurnaluose ar klasės užrašuose užsirašyti vienas kito atsakymus į šį klausimą.

Pažymėkite, kad mums visiems reikia Dievo pagalbos, paklūstant Jo įsakymams ir sekant Evangelijos standartais, išdėstytais knygelėje *Jaunimo stiprybės vardan*. (Galite knygelę *Jaunimo stiprybės vardan* susirasti ir peržvelgti prieš pamoką.) Paraginkite mokinius pagalvoti apie vieną įsakymą ar Evangelijos standartą, kurio norint laikytis jiems ypač reikalinga Dievo pagalba. Skirkite jiems laiko savo Raštų studijavimo žurnaluose parašyti: 1) kokiais veiksmais jie galėtų siekti Viešpaties pagalbos, kad tam paklustų, ir 2) kokių asmeninių pastangų jiems prireiks, kad tam paklustų.

1 Nefio 18:9–25

Lamanas ir Lemuelis vadovauja maištui, kuris kliudo keliauti į pažadėtąją žemę

Užduokite tokį klausimą:

- Dėl kokių priežasčių, jūsų manymu, mums kyla sunkumų?

Po trumpos diskusijos pakvieskite vieną mokinį perskaityti vyresniojo L. Vitnio Kleitono iš Septyniadešimties teiginį. Paprašykite, kad klasė atkreiptų dėmesį į tris vyresniojo Kleitono pateiktas priežastis, dėl kurių susiduriame su sunkumais.

„Bendrai kalbant, mūsų naštos kyla iš trijų šaltinių. 1] Kai kurios naštos yra natūralus pasaulio, kuriame gyvename, produktas. Ligos, fizinės negalios, uraganai ir žemės drebėjimai kartkartėmis ateina ne dėl mūsų kaltės. [...]

2] Kitas naštas mums sukelia netinkamas kitų žmonių elgesys. Smurtas ir žalingi įpročiai gali nekaltiems šeimos nariams paversti namus bet kuo, tik ne dangumi žemėje. Nuodėmės, neteisingos tradicijos ir nusikaltimai gyvenimo kelyje palieka naštą prislėgtas aukas. [...]

3] Mūsų pačių klaidos ir ydos sukelia daugelį mūsų problemų ir gali užkrauti sunkių naštų ant mūsų pečių. Daugiausiai varginanti našta, kurią patys užsikrauname, yra nuodėmių našta“ („Kad jūsų naštos būtų lengvos“, 2009 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

Lentoje užrašykite: 1) *pasaulis*, 2) *netinkamas kitų elgesys* ir 3) *mūsų pačių klaidos ir ydos*.

Paašškinkite, kad kai Lehiio šeima išplaukė į kelionę vandenynu, Lamanas, Lemuelis ir kiti pradėjo netinkamai elgtis, dėl ko visiems laive kilo sunkumų. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 18:9. Paraginkite mokinius pakelti ranką tada, kai išgirs apie kieno nors netinkamą pasirinkimą.

- Kokį netinkamą pasirinkimą padarė Lamanas, Lemuelis, Izmaelio sūnūs ir jų žmonos? Kodėl tai netinkama?

Padėkite mokiniams suprasti, kad nėra blogai šokti, klausytis muzikos ar linksmintis, tačiau šioje eilutėje rašoma, kad Lamanas, Lemuelis ir kiti visa tai darė „labai grubiai“ (1 Nefio 18:9). Paašškinkite, kad šiame kontekste žodis *grubiai* reiškia vulgariai arba nepadoriai. Priešininikas gali pasinaudoti šokiais, muzika ir mūsų kalbos maniera, kad užterštų mūsų širdį ir protą ir kad taip mes prarastume Šventosios Dvasios bendrystę.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 18:10.

- Ko, pasak 1 Nefio 18:10 eilutės, baiminosi Nefis, jei maištaujantieji neatgailaus?
- Kaip Nefis bandė jiems padėti?

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie tai, kaip jie reaguotų, jei kuris nors jų šeimos narys ar Bažnyčios vadovas paprašytų jų pakeisti muziką, šokimo ar kalbėjimo manierą. Paraginkite juos pagalvoti, ar jie norėtų jų klausytis ir pasikeisti.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 18:11.

- Kaip, pasak 1 Nefio 18:10–11 eilučių, Lamanas ir Lemuelis reagavo į Nefio pamokymą?
- Kodėl Viešpats leido Lamanui ir Lemueliui surišti Nefį?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 1 Nefio 18:12–14, 17–19. Paprašykite mokinių pasakyti, kokie žodžiai ir frazės parodo Lamano ir Lemuelio elgesio padarinius. Pakvieskite mokinius pagalvoti apie tai, kokių Evangelijos principų jie galėtų pasimokyti iš šio pasakojimo. Vienas iš atsakymų galėtų būti toks: **nuodėmė užtraukia kančias mums, o kartais ir kitiems**. Padėkite mokiniams pritaikyti šį principą, užduodami tokius klausimus:

- Kaip kelių grupės žmonių maištavimas paveikia visą grupę?
- Kaip neprotingas ar maištingas elgesys gali paveikti mūsų gebėjimą gauti apreiškimą?

Diskusijos metu galite perskaityti tokį Prezidento Boido K. Parkerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Bažnyčioje matėme tiek pagarbumo, tiek nepagarbumo pavyzdžių. Nors daugelį galima pagirti, tačiau mes dreifuojame. Turime priežastį labai nerimauti.

Pasaulis darosi vis triukšmingesnis. Apranga, išvaizda ir elgesys tampa vis laisvesnis, palaidesnis ir netvarkingesnis. Garsiakalbiais plyšauja girgždanti muzika ... su nepadoriais žodžiais. [...] Mūsų jaunimas vis labiau toleruoja tai, ir jį vis labiau veikia panašūs dalykai. [...]

Tokia didėjančio triukšmo, augančio jaudulio, plintančių nesutarimų, mažėjančios savitvardos, orumo ir formalumo tendencija nėra nei atsitiktinė, nei nekalta, nei nežalinga.

Pirmasis puolimui besiruošiančio vado įsakymas yra užblokuoti visus komunikacijų kanalus, kuriais gali pasinaudoti jo puolama pusė.

Nepagarbumas labai parankus priešininkui, nes per jį užblokuojamas subtilus kanalas, kuriuo į protą ir dvasią siunčiamas apreiškimas“ („Reverence Invites Revelation“, *Ensign*, 1991 m. lapkritis, p. 22).

- Jei pradėsite maištauti ir nepaklusti, kaip tai gali paveikti jūsų šeimą? Kaip tai gali paveikti jūsų draugus? Kaip tai gali paveikti jūsų klasę ar kvorumą?

Sugrįžkite prie lentoje surašytų trijų šaltinių, iš kurių kyla sunkumai. Paaiškinkite, kad likusi šio skyriaus dalis gali padėti sužinoti, kaip turėtume reaguoti į iškilusius sunkumus, kurie iškiltų dėl mūsų pačių ar kitų žmonių pasirinkimų. Pakvieskite mokinius asmeniškai tyliai perskaityti 1 Nefio 18:15–16, 20–23. Paraginkite juos surasti tokių tiesų, kurios tiktų abiem atvejais. Paprašykite jų savais žodžiais paaiškinti tai, ką sužinojo. Galimi ir tokie jų atsakymai:

Per išbandymus galėtume žvelgti į Dievą ir likti ištikimi.

Per išbandymus ramybę galėtume atrasti maldoje.

Kai mokiniai dalinsis mintimis, būtinai pabrėžkite teisybę Nefio pavyzdį išbandymo metu. Pakvieskite vieną mokinį perskaityti vyresniojo L. Vitnio Kleitono liudijimą. Paprašykite klasės išsiaiškinti, ką išbandymų metu mums pataria daryti vyresnysis Kleitonas:

„Nežiūrint to, ar gyvenime susidūrėme su naštomis, kurias sukėlė gamtinės sąlygos, kitų žmonių netinkamas elgesys ar mūsų pačių klaidos bei ydos, visi esame vaikai mylinčio Dangiškojo Tėvo, kuris pagal amžinąjį planą pasiuntė mus į Žemę, kad augtume ir vystytumėmės. Unikali mūsų asmeninė patirtis gali padėti mums pasiruošti grįžti pas Jį. [...] Turime daryti visa, ką galime, kad neštume savo naštas „gerai“ [žr. DS 121:7–8]. [...]“

[...] Žinau, kad, jei laikomės Dievo įsakymų ir savo sandorų, Jis padeda mums nešti tas naštas. Jis mus sustiprina. Kuomet atgailaujame, Jis atleidžia mums ir laimina mus sąžinės ramybe ir džiaugsmu“ („Kad jūsų naštos būtų lengvos“).

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie vieną šios pamokos metu sužinotą tiesą.

- Kada šią tiesą pastebėjote savo ar kito žmogaus gyvenime?

Galite pridėti ir savo liudijimą apie tai, kad Dievas mums padės įveikti išbandymus tik tada, kai būsim ištikimi, atgailausime ir sugrįšime pas Jį.

Pabaigoje priminkite mokiniams, kad nepaisant sunkumų, su kuriais buvo susidūrę Nefis ir jo šeima, jie galiausiai atplaukė į pažadėtąją žemę. Paliudykite, kad, jei ieškosime Viešpaties valios ir stropiai darbuosimės ją vykdydami, mes irgi galėsime sėkmingai užbaigti tą kelionę, kurion Viešpats mus išsiuntė čionai, į žemę.

1 Nefio 19

Įvadas

Šiame skyriuje Nefis aiškina, kad kai kurie žmonės negerbs Izraelio Dievo Jėzaus Kristaus. Kalbant perkel-tine prasme, jie tryps Jėzų Kristų po savo kojomis, laikys Jį už nieką ir atsisakys įsiklausti į Jo patarimus. Nefis taip pat minėjo senovės pranašų mokymus, išprana-šavusius, kad už Gelbėtojo nuplakimą ir nukryžiovimą atsakingi žmonės, taip pat jų palikuonys bus išblaškyti

ir kamuojami tol, kol savo širdžių neatgręš į Viešpatį. Tada Viešpats „prisimins sandoras, kurias jis sudarė jų tėvams“ (žr. 1 Nefio 19:15). Nefis paaiškino, kad šiuos dalykus jis užrašė tam, kad savo žmones įtikintų atminti Viešpatį ir tikėti Jį. Kad padėtų savo žmonėms tikėti Viešpatį, jis mokė juos Raštus pritaikyti sau.

Pasiūlymai, kaip mokyti

1 Nefio 19:1–19

Nefis pranašystes apie Jėzų Kristų užrašo tam, kad padėtų žmonėms atminti savo Išpirkėją

Iškelkite Mormono Knygą. Apibendrinkite 1 Nefio 19:1–4 eilutes, paaiškindami, kad Nefiui buvo įsakyta pasidaryti du plokštelių rinkinius – viename užrašyti šventąją (religinę) istoriją, o kitame – pasaulietinę savo žmonių istoriją. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 19:3, 5–6. Likusi klasės dalis klausydamiesi tegul ieško, ką Nefis sakė apie „šventus“ dalykus.

- Kokias priežastis, kodėl užrašyti šventi dalykai, pateikė Nefis?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 19:7. Prieš skaitant paaiškinkite, kad šioje eilutėje esanti frazė „Izraelio Dievas“ reiškia Jėzų Kristų.

- Apie ką Nefis pradėjo rašyti po to, kai pasakė ketinąs rašyti tik apie šventus dalykus?
- Kaip, pasak 1 Nefio 19:7 eilutės, kai kurie žmonės Gelbėtoją trypia po kojomis arba „laiko už nieką“?
- Kaip atsisakymas įsiklausti į Viešpaties patarimus yra panašus į Jo laikymą už nieką arba Jo tryvimą po kojomis?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 19:8–10. Paprašykite klasės atkreipti dėmesį į tai, kaip žmonės su Gelbėtoju Jo žemiškosios tarnystės metu elgėsi lyg su koku nieku. (Galite mokiniams pasiūlyti pasižymėti surastus žodžius ir frazes.)

- Kaip žmonės su Gelbėtoju Jo žemiškosios tarnystės metu elgėsi lyg su koku nieku?
- Kokios šiose eilutėse esančios detalės rodo, kad Gelbėtojas mūsų nelaiko „už nieką“? (Mokiniai turėtų suprasti, kad Gelbėtojas viską išskentėjo „dėl savo maloningumo ir didžio kantrumo žmonių vaikams“.)
- Ką jaučiate Gelbėtojui, kai galvojate apie šias eilutes?

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 1 Nefio 19:13–14 eilutes, o klasė tegul suranda dėl ko, pasak pranašo Zenoso, Gelbėtoją nukryžiovusius žmones (ir jų palikuonis) „plaks visi žmonės“.

- Dėl kokių priežasčių, pasak pranašo Zenoso, Gelbėtoją nukryžiovusius žmones (ir jų palikuonis) „plaks visi žmonės“?

Lentoje užrašykite tokį teiginį: *Jie nukreipė šalin savo širdis.*

- Ką, jūsų manymu, reiškia nukreipti savo širdį šalin nuo Viešpaties?

Mokiniams baigus atsakinėti, klasei išreikškite pageidavimą, kad keli mokiniai padėtų iliustruoti šios frazės pritaikymą šiais laikais. Pakvieskite kelis mokinius ateiti prie lentos. Kiekvieno jų paprašykite užrašyti vieną pavyzdį tokio žmogaus elgesio, kuris reikštų, jog jis savo širdį nukreipė šalin nuo Viešpaties. Tada paprašykite jų paaiškinti, kokie galėtų būti padariniai po to, kai žmogus savo širdį nukreipia jų užrašytu būdu. (Pavyzdžiui, mokinys

galėtų užrašyti *nebestudijuojama Raštų* ir tada paaiškinti, kad tokio elgesio padarinys galėtų būti suprastėjęs gebėjimas gauti apreiškimą.)

Kai keli mokiniai baigs aiškinti savo pavyzdžius, klasei pasakykite, kad nepriklausomai nuo priežasčių, dėl kurių nusukome savo širdis nuo Viešpaties, mes galime pasirinkti atgręžti jas atgal į Jį. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 19:14–17 eilutes ir surasti, ką Viešpats pažadėjo tiems, kas atgręš savo širdis atgal į Jį.

- Kada Viešpats išblaško Izraelį? (Kai jie nukreipia savo širdis šalin nuo Jo.)
- Kada Viešpats surenka Izraelį? (Kai jie atgręžia savo širdis atgal į Jį.)
- Ką Viešpats pasakė padarysias dėl tų, kurie daugiau nebenugręš savo širdžių nuo Jo?
- Ką, jūsų manymu, reiškia tai, kad Viešpats prisimins šiuos žmones ir sandoras, kurias Jis sudarė su jų tėvais?

Padėkite mokiniams suprasti, kad Viešpats šių žmonių nepamiršo. Jie gyveno taip, kad Jis negalėjo jiems suteikti visų Evangelijos palaiminimų. Kai jų palikuonys atgręš savo širdis į Jį, Viešpats pažada juos prisiminti, surinkti į Savo Bažnyčią ir suteikti visus Evangelijos palaiminimus.

- Ką, jūsų manymu, 15–17 eilutėse pateikti palaiminimai reiškia mums? (Viena galima šios diskusijos išvada galėtų būti tokia: **jei savo širdis atgręšime į Viešpatį, tai Jis vykdys tas sandoras, kurias esame sudarę su Juo.**)

Pakvieskite mokinius apmąstyti toliau pateiktus klausimus ir savo Raštų studijavimo žurnaluose ar klasės užrašuose raštu į juos atsakyti. (Šiuos klausimus galite surašyti lentoje.)

- Kokie jūsų veiksmai rodo, kad jūs ar jūsų šeima atgręžėte savo širdis į Viešpatį?
- Kada tokie veiksmai jums ar jūsų šeimai padėjo gauti Viešpaties palaiminimų?

Pagalvokite, ar nevertėtų pakviesti kelis mokinius savo atsakymais pasidalinti su klase. Priminkite, kad jiems nebūtina dalintis tokiais patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.

Trumpai paaiškinkite, kad Nefis savo metraštyje rašė visiems Izraelio namams, įskaitant mus. Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 1 Nefio 19:18–19 eilutes, o klasės – surasti tai, ką daryti mus norėjo įtikinti Nefis. Paliudykite, kad, jei atmename Viešpatį ir atgręžiame savo širdis į Jį, Jis suteikia mums visas Savo Evangelijos palaimas.

1 Nefio 19:20–24

Nefis aiškina, kodėl savo žmonių mokymui jis naudojo senovinius šventraščius

Pasidalinkite tokiu Prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros teiginiu, pritaikytu iš kalbos, pasakytos Bažnyčios Švietimo Sistemos religijos mokytojams:

„Štai kokią pažadą jums duosiu dėl Mormono Knygos skaitymo: jūsų dėmesys bus prie jos prikaustytas, nes suprasite, kad joje Viešpats jums įrašė žinių. Nefis, Mormonas, Moronis ir ją sudarę žmonės tai žinojo, tad sudėjo žinias jums. Viliuosi, kad esate tikri, jog ši knyga buvo parašyta jūsų mokiniams. Joje pateikiamos paprastos, asmeninės žinios jiems, pasakysiančios, kaip keistis. Štai dėl ko parašyta ši knyga. Ji liudija apie Viešpatį Jėzų Kristų ir apie Apmokėjimą, ir apie tai, kaip tai gali paveikti jų gyvenimą. Šiais metais pajausite, kokie pokyčiai, studijuojant šią knygą, vyksta Apmokėjimo galia“ („The Book of Mormon Will Change Your Life“, *Ensign*, 2004 m. vasaris, p. 11).

- Kodėl, studijuojant Mormono Knygą, naudinga žinoti, kad Nefis, Mormonas ir Moronis įtraukė žinias, skirtas jums?

Pasidalinkite tokiais Prezidento Ezros Tafto Bensono teiginiais:

„Mormono Knyga buvo parašyta mūsų laikams. Dievas yra šios knygos autorius. Tai yra metraštyje apie puolusius žmones, mūsų palaiminimui sudarytas įkvėptų žmonių. Šios knygos tie žmonės niekada neturėjo – ji buvo skirta mums. Mormonas, senovės pranašas, kurio vardu pavadinti ši knyga, sutrumpino išstisus amžius rašytus metraščius. Dievas, žinantis pabaigą nuo pradžios, į santrauką jam liepė įtraukti tai, ko mums prireiks šiais laikais“ („The Book of Mormon Is the Word of God“, *Ensign*, 1988 m. sausis, p. 3).

„Jeigu jie matė mūsų dienas ir parinko tuos dalykus, kurie būtų vertingiausi mums, argi tai nesako, kaip turėtume studijuoti Mormono Knygą? Turėtume savęs nuolat klausti: „Kodėl Viešpats įkvėpė Mormoną (arba Moronį, arba Almą) įtraukti šitai į savo metraštyje? Ką tokio

iš to galėčiau išmolti, kas padėtų man gyventi šiais laikais ir šiame amžiuje?“ („Mormono Knyga – mūsų religijos sąvaros akmuo“, *Liahona*, 2011 m. spalio, p. 56.)

Pakvieskite klasę tyliai perskaityti 1 Nefio 19:22–23 eilutes ir surasti Nefio paaiškinimą, kaip jis padėjo savo broliams surasti jiems skirtas žinias Raštuose.

- Kokio rezultato tikėjosi Nefis, Raštus pritaikęs sau ir savo žmonėms?

Žemiau pateiktą lentelę padauginkite ir išdalinkite arba pakabinkite lentoje ir paprašykite, kad mokiniai ją nusikopijuotų į savo Raštų studijavimo žurnalus.

Raštų pritaikymas sau		Raštuose esančių tiesų pritaikymas	
Kokia situacija ar padėtis aprašoma šioje Raštų ištraukoje?	Kuo ši situacija panaši į mano gyvenimą ar į mane supantį pasaulį?	Kokios tiesos ar žinios mokoma šioje Raštų ištraukoje?	Kaip savo situacijoje galiu veikti pagal šią tiesą ar žinią?

Lentelę pristatykite, paaiškindami, kad *pritaikyti* reiškia palyginti. Pritaikyti Raštus sau reiškia, kad Raštuose aprašomą padėtį palyginame su mūsų pačių gyvenimo ar mus supančio pasaulio situacija. Panašumų tarp Raštuose aprašomos padėties ir mūsų gyvenimo situacijos supratimas paruošia mus Raštų tiesų ieškojimui ir jų pritaikymui. Tos tiesos, kurios tiko Raštuose aprašytiems žmonėms, gali taip pat tikti ir mums, kai atsiduriame panašioje padėtyje.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip Raštai taikomi gyvenime, pakvieskite juos užpildyti lentelę, kartu su jais apžvelgdami pirmąją Mormono Knygos Raštų įvaldymo eilutę 1 Nefio 3:7. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 3:7.

- Į kokią padėtį reaguodamas, Nefis pasakė šiuos žodžius? (Pranašas – jo tėvas Lehis – paprašė jo sugrįžti į Jeruzalę ir paimti skaitstvario plokšteles. Jo broliai skundėsi dėl užduoties sudėtingumo.)
- Kuo Nefio padėtis buvo panaši į jūsų gyvenimo situaciją? Kada Viešpats iš jūsų tikėjosi ko nors sudėtingo?
- Kokia tiesa praverė Nefiui jo situacijoje? (Nefis žinojo, kad, kai tik Viešpats Savo vaikams duoda įsakymą, Jis taip pat parūpina jiems būdą tam įsakymui įvykdyti.)
- Kaip savo situacijoje galite veikti pagal šią tiesą?

Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti, kaip jie sau pritaikė 1 Nefio 3:7 eilutę ir kaip jie gali ją pritaikyti savo gyvenime. (Priminkite jiems, kad nebūtina dalintis tokia informacija, kuri yra pernelyg asmeniška.)

Pamokos pabaigoje vėl iškelkite Mormono Knygą. Mokiniais priminkite, kad Nefis savo užrašus apie Gelbėtoją laikė šventais ir labai vertingais sau ir kitiems. Paraginkite mokinius studijuoti Raštus ir ieškoti žinių, kurias Viešpats ir Jo pranašai sudėjo mums. Paliudykite, kad, **kai Raštus pritaikome sau, mes iš jų mokomės ir gauname naudos.**

Paraginkite mokinius savarankiškai studijuoti Raštus ir surasti tokias ištraukas, kurias galėtų pritaikyti sau. Jie gali pabandyti kai kuriose eilutėse įterpti savo vardą ir tas eilutes perskaityti taip, lyg Viešpats ar Jo pranašai kalbėtų asmeniškai jiems. Pavyzdžiui, jie gali perskaityti pirmąją 2 Nefio 31:20 eilutės dalį taip: „Todėl, [tavo vardas], [turi] veržtis pirmyn, [būdamas nepajudinamas] dėl Kristaus.“

Galite padauginti šią lentelę, kad mokiniai galėtų ja pasinaudoti namuose. Pakvieskite juos į kitą pamoką ateiti pasiruošus pasakoti apie tai, kaip jie pritaikė Raštus sau, ko iš to pasimokė ar kuo tai jiems buvo naudinga.

Raštų pritaikymas sau

Vienas svarbių Evangelijos mokytojų tikslų yra padėti mokiniams išmolti Raštus pritaikyti sau. Mokytojai gali padėti mokiniams tai daryti užduodami klausimus, panašius į surašytus šios pamokos lentelėje. Kai mokysite, ieškokite progų padėti mokiniams išmolti Raštus pritaikyti sau.

Studijų namuose pamoka

1 Nefio 15–19 (4 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami 1 Nefio 15–19 (4 dalį), neturėtumėte įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (1 Nefio 15)

Nefis ir jo broliai skirtingai reaguoja į Lechio pranašystes. Studijuodami Nefio veiksmus, mokiniai suprato, kad, jei Viešpaties teiraujamės su tikėjimu ir paklūstame Jo įsakymams, būsimė pasiruošę iš Jo gauti apreiškimą ir nukreipimą. Nefis geležies lazdos prasmę paaiškino parodydamas, kad, kasdien studijuodami Dievo žodį ir sekdami juo, esame sustiprinami prieš Šėtono pagundas.

2 diena (1 Nefio 16)

Iš Lamano ir Lemuelio reakcijos į Nefio mokymus mokiniai pamatė, kad „kaltieji laiko tiesą sunkia“ (1 Nefio 16:2). Sulūžus lankui, Nefis parodė, kad jei darome viską, ką galime, ir siekiame Viešpaties nurodymo, tada Jis padės įveikti sunkumus. Studijuodami, kaip Lechio šeimą vedė Liahona, mokiniai sužinojo, kad „mažomis priemonėmis Viešpats gali įvykdyti didžius dalykus“ (1 Nefio 16:29).

3 diena (1 Nefio 17)

Nefis nupasakoja savo šeimos gyvenimą tyruose ir atvykimą į Dosniąją žemę. Kai jam buvo įsakyta pasatyti laivą, jis parodė, kad, jei laikysimės įsakymų, Viešpats mus sustiprins ir parūpins priemonių atlikti tai, ką Jis įsakė. Viešpats keliais būdais šaukė Nefio brolius į atgailą. Mokiniai sužinojo, kad Šventoji Dvasia dažniausiai kalba ramiu tyliu balsu, kurį galima labiau jausti, o ne girdėti. Jie užrašė kelias situacijas ir vietas, kurios trukdytų atpažinti tą ramų tylų balsą.

4 diena (1 Nefio 18–19)

Pavyzdys, kaip Nefis statė laivą, mokiniams parodė, kad, norėdami įvykdyti Viešpaties įsakymą, turime ieškoti Jo pagalbos ir įdėti savo pačių pastangų. Studijuodami Lechio šeimos kelionę į pažadėtąją žemę, mokiniai išmoko, kad nuodėmė veda į mūsų pačių kančią, o kartais dėl jos kenčia kiti. Nefio parodytas pavyzdys, kai jį persekiojo jo paties broliai, pamokė, kad išbandymų metu galime žvelgti į Dievą ir likti ištikimi ir kad malda išbandymų metu gali suteikti ramybės.

Įvadas

Šią savaitę mokiniai studijavo reikšmingus įvykius, kurie nutiko Lechio šeimai keliant tyruose ir vandenynu plaukiant į pažadėtąją žemę. Ši pamoka padės mokiniams apžvelgti tuos įvykius, juos aptarti ir paliudyti apie išmokus principus. Padėkite mokiniams suprasti, kaip sunkiomis aplinkybėmis Nefis išliko ištikimas. Paraginkite juos sekti jo paklusnumo ir pasitikėjimo Viešpačiu sunkiais laikais pavyzdžiu.

Pasiūlymai, kaip mokyti

1 Nefio 15–18

Nefis rodo paklusnumo ir pasitikėjimo Viešpačiu išbandymų metu pavyzdį

Jei turite žemiau išvardintus paveikslėlius, pasiruoškite juos parodyti:

- „Liahona“ (62041; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 68).
- „Nefis numalšina savo maištingus brolius“ (62044; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 70).
- „Lehis ir jo žmonės atvyksta į pažadėtąją žemę“ (62045; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 71).

Padėkite mokiniams apžvelgti ir suprasti šią savaitę studijuotų dalykų pagrindus, sudėdami paveikslėlius atsitiktine tvarka ir paprašydami mokinių juos išrikiuoti chronologine tvarka. Pakvieskite įsivaizduoti, kad jie yra žurnalistai ir prie kiekvieno paveikslėlio turi užrašyti trijų šešių žodžių pavadinimą. Tinkama tvarka parodykite paveikslėlius ir paprašykite, kad klasė atsakytų sugalvotais pavadinimais. Kad jie nepasimestų, galite perskaityti 1 Nefio 15–18 skyrių santraukas.

Pasiruoškite su mokiniais aptarti 1 Nefio 15 skyrių, paprašydami jų papasakoti apie kokį nors vieną užsiėmimą, kurio rezultatus galima pamatyti tik prieš tai įdėjus asmeninių pastangų. Tai galėtų būti mokyklos namų darbai, grojimas muzikos instrumentu arba kokios nors sporto šakos praktikavimas.

Lentoje užrašykite 1 Nefio 15:2–3, 7–11 ir duokite mokiniams laiko perskaityti šias eilutes. Paklauskite jų, kodėl Nefio broliai Lechio apreiškimus suprato ne taip kaip Nefis?

Išklause jų atsakymų, padėkite jiems suprasti, kad, **norėdami iš Viešpaties sulaukti įkvėpimo ir nukreipimo, pirmiausia turime gyventi teisiai, tikėti ir dėti pastangų.** (Šį principą galite pabrėžti užrašydami jį lentoje.)

Paprašykite mokinių pamąstyti ir atsakyti į tokį klausimą: ar esate patyrę ką nors tokio, kas būtų padėję įrodyti šio principo teisingumą?

Lentoje užrašykite žodį *atsparus*. Mokinių paklauskite, ką reiškia būti atspariam. Po jų atsakymų lentoje užrašykite: *patvarus ir nepulžtantas net sunkiomis ar slegiančiomis aplinkybėmis*.

Padėsite mokiniams suprasti, kaip žodis *atsparus* susijęs su Nefiu, jei kiekvienam iš mokinių paskirsite po vieną iš šių skyrių: 1 Nefio 16, 17 arba 18. Jei klasė didelė, būtų pravartu mokinius suskirstyti į grupes ir jose kartu dirbantis prie paskirto skyriaus.

Lentoje užrašykite tokius klausimus. Kad mokiniai galėtų atsakyti į klausimus, paraginkite juos naudotis paskirtu skyriumi ir atitinkama medžiaga iš mokinio vadovėlio.

- *Su kokiais išbandymais jūsų apžvelgtame skyriuje susiduria Nefis?*
- *Kaip tomis aplinkybėmis Nefis panaudoja tikėjimą? Kokios eilutės ar frazės parodo, kad Nefio tikėjimas buvo atsparus?*
- *Kokie Evangelijos principai pavaizduojami šiame skyriuje? Ar esate patyrę ką nors tokio, dėl ko išaugo jūsų liudijimas apie šiuos principus?*

Šiam pratimui atlikti mokiniams skirkite pakankamai laiko. Tada pakvieskite bent po vieną mokinį, kurie galėtų pasidalinti atsakymais iš jiems paskirtų skyrių. (Jei pakaks mokinių, galite kiekvieno iš jų paprašyti atsakyti į skirtingus, kiekvienam skyriui skirtus klausimus.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti tokį vyresniojo Raselo M. Nelsono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Kodėl mums reikia tokio nepajudinamo tikėjimo? Todėl, kad priešakyje sunkios dienos. Vargu ar ateityje bus lengva arba populiariu būti pastarųjų dienų šventuoju. Visi būsime išmėginti. [...] Persekiojimas gali jus arba sugniuždyti iki tylaus silpnumo,

arba motyvuoti tapti pavyzdingesnius ir drąsesnius kasdieniame gyvenime.

Tai, *kaip* susidorojate su gyvenimo išmėginimais, prisideda prie jūsų tikėjimo vystymosi. Stiprybė ateina, kai atsimenate, jog esate dieviškos prigimties, kad turite begalinės vertės paveldą“ („Pasitikite ateitį su tikėjimu“, 2011 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite mokinius pasidalinti mintimis apie tai, kaip jie galėtų įveikti gyvenimo iššūkius ir asmeninius išmėginimus sekdami Nefio pavyzdžiu.

1 Nefio 19

Pranašystės apie Jėzų Kristų Nefis užrašo tam, kad įtikintų žmones Jį atminti

Jei liks laiko, kelių mokinių paprašykite apžvelgti, ką savo Raštų studijavimo žurnaluose jie užsirašė atlikdami 4 dienos 5 užduotį. Paklauskite, kas iš jų norėtų paskaityti apie tai, ką užsirašė apie savo meilę Gelbėtoji. Tada pasidalinkite savo jausmais apie Gelbėtoją.

Nefis mylėjo Gelbėtoją ir per išbandymus Jo nepamiršo. Paliudykite, kad jei mylėsime ir atminsime Gelbėtoją, Jis mums padės ir palaikys mus išbandymų metu.

Kita dalis (1 Nefio 20–2 Nefio 3)

Kitoje dalyje mokiniai studijuos apie kelis paskutinius Lehių žodžius savo šeimai prieš mirtį. Jie taip pat skaitys labai seną pranašystę apie Pranašą Džozefą Smitą, paskelbtą daug metų prieš Kristų.

1 Nefio 20–22

Įvadas

Mokydamas savo šeimos narius Nefis skaitė iš skaitvario plokštelių, dėmesį sutelkdamas į Izaijo pranašystes apie Izraelio išblaškymą ir surinkimą. Tada jis atsakė į savo brolių klausimus apie tas pranašystes. Jis paaiškino, kad tos pranašystės yra tiesiogiai susijusios su jų šeima.

Pagarsindamas Izaijo žodžius Nefis paliudijo, kad Viešpats surinks Savo sandoros žmones, kad, net kai žmonės negyvena pagal savo sandoras, Viešpats juos myli ir kviečia atgailauti bei sugrįžti pas Jį.

Pasiūlymai, kaip mokytis

1 Nefio 20

Viešpats drausmina Savo žmones ir kviečia juos sugrįžti pas Jį

Parodykite mokiniams paveikslėlį „Izaijas rašo Kristaus gimimą“ (62339; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 22). Paaiškinkite, kad šiame paveiksle pavaizduotas pranašas Izaijas, rašantis pranašystę apie Jėzaus Kristaus gimimą. Paklauskite, kiek iš jų yra girdėję apie Izaiją.

Paaiškinkite, kad Izaijas buvo pranašas, gyvenęs Jeruzalėje ir pranašavęs žmonėms nuo 740 m. pr. Kr. iki 701 m. pr. Kr., t. y. likus nedaug iki to laiko, kai Lehis su savo šeima išvyko į pažadėtąją žemę. Nefis gerėjosi Izaijo žodžiais, o jo pranašystėmis naudojosi mokydamas savo šeimą (žr. 1 Nefio 19:23; 2 Nefio 25:5). Kadangi Izaijo žodžiai yra poetiški ir kupini simbolizmo, žmonėms kartais sunku suvokti jo mokymus. Tačiau, jei studijuosime jo žodžius ir sieksime juos suprasti, tai būsime palaiminti.

Paaiškinkite, kad mokydamas savo šeimą Nefis skaitė į skaitvario plokšteles įtrauktus Izaijo žodžius, Jis taip darė, kad „galė[tų] geriau įtikinti juos tikėti Viešpatį, jų Išpirkėją“ (1 Nefio 19:23; taip pat žr. 24 eilutę).

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 20:1–2. Prieš skaitant paaiškinkite, kad šioje ištraukoje Izaijas kalba savo sandorų nesilaikantiems krikštytiems asmenims. Frazę „Izraelio namai“ galite paaiškinti taip: Senajame Testamente yra istorija apie Jokūbą, kuris buvo Izaoko sūnus ir Abraomo anūkas. Viešpats pavadino Jokūbą Izraeliu (žr. Pradžios 32:28). Terminas „Izraelio namai“ reiškia Jokūbo palikuonis ir Viešpaties sandoros žmones (žr. Raštų rodyklė, „Izraelis“).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 20:3–4, 8. Paprašykite jų surasti frazes arba žodžius, parodančius, kad Izraelio namai buvo neištikimi Viešpačiui. Paraginkite mokinius pasidalinti savo pastebėjimais.

Parodykite metalo strypą, kurį sunku sulenkti. Mokinių paklauskite, ką, jų manymu, reiškia tai, kad kieno nors kaklas yra lyg „geležinė sausgyslė“ (1 Nefio 20:4). Geležį sunku sulenkti, panašiai ir išdidus žmogus sunkiai palenks galvą, kad parodytų nuolankumą. Frazė „geležinė sausgyslė“ rodo, kad nemažai Izraelio namų žmonių buvo kupini išdidumo.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 20:22.

- Kodėl, jūsų manymu, nelabi žmonės neranda ramybės?

Mokiniams priminkite, kad dalindamasis Izaijo pranašystėmis, Nefis savo brolius ragino pritaikyti jas sau (žr. 1 Nefio 19:24).

- Kuo kai kurie Nefio šeimos nariai buvo panašūs į tuos žmones, kuriuos Izaijas šaukė į atgailą?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 20:14, 16, 20.

- Ką Viešpats nori, kad Jo sandoros žmonės darytų ir saktų? (Gali prirėkti paaiškinti, kad pasitraukti iš Babilono ir Chaldėjos simboliškai reiškia nusigręžti nuo pasaulietiško ir ateiti pas Viešpatį.)

Pakvieskite mokinius pasidalinti pavyzdžiais apie jų matytus žmones, kurie pas Viešpatį atėjo palikdami pasaulietiškumą. Paprašykite mokinių 1 Nefio 20:18 eilutėje paieškoti, kokias palaimas Viešpats suteikia tiems, kurie ateina pas Jį ir įsiklauso į Jo įsakymus.

- Kaip ramybė gali būti panaši į upę? Kaip teisumas gali būti panašus į jūros bangas?

Pakvieskite kelis mokinius apibendrinti 1 Nefio 20 skyriuje išmoktas tiesas. Nors jie gali pavartoti kitokius žodžius, tačiau užtikrinkite, kad jie suprastų, jog **nepaklusniusius Viešpats kviečia atgailauti ir sugrįžti pas Jį.**

Paprašykite vieno mokinio perskaityti Prezidento Dyterio F. Uchtdorfo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį. Pakvieskite mokinius pagalvoti, kaip jis susijęs su 1 Nefio 20 skyriumi.

„Šėtonas ... nori, kad jaustumėmės esą už atleidimo ribų (žr. Apreiškimo 12:10). Šėtonas nori, kad galvotumėme, jog nusidėdami peržengiame „tašką, kai nebegalima grįžti atgal“ – kad jau per vėlu keisti savo kryptį. [...]

... Jėzaus Kristaus Apmokėjimas yra Dievo dovana Savo vaikams, skirta nuodėmei ištaisyti ir jos padariniams įveikti. Dievas myli visus Savo vaikus, Jis niekada nesiliaus mūsų mylėjęs ir mumis tikėjęs. [...]

Kristus atėjo mūsų išgelbėti. Jei mūsų kursas neteisingas, tai Jėzaus Kristaus Apmokėjimas gali suteikti mums patikinimo, jog nuodėmė nėra taškas, kai nebegalima sugrįžti. Saugiai sugrįžti galėsime tuomet, kai seksime Dievo planu mūsų išgelbėjimui. [...]

... Sugrįžti galima visuomet; viltis neblėsta niekuomet“ („Point of Safe Return“, *Ensign* arba *Liahona*, 2007 m. gegužė, p. 99, 101).

- Kuo Prezidento Uchtdorfo žinia panaši į Izaijo žinią?

Paliudykite, kad **nepaklusniusius Viešpats kviečia atgailauti ir sugrįžti pas Jį.** Mokinius patikinkite, kad Viešpats mus myli asmeniškai ir visuomet kviečia ateiti pas Jį. Pakvieskite juos pagalvoti apie tai, ką Viešpats kviečia juos palikti dėl to, kad jie galėtų rimčiau nusiteikę eiti pas Jį.

1 Nefio 21:1–17

Izaijas pranašauja, kad Jėzus Kristus neužmirš Savo sandoros žmonių

Atkreipdami mokinių dėmesį į pirmuosius du sakinius iš skyriaus santraukos, trumpai apibendrinkite 1 Nefio 21:1–13 eilutes: „Mesijas bus šviesa kitataučiams ir išlaisvins belaisvius“ ir „Izraelis bus surinktas su galia paskutinėmis dienomis“. Paaiškinkite, kad 1–13 eilutėse Viešpaties žodžiai atskleidžia Jo meilę Savo žmonėms – net tiems, kurie nuklydo ir Jį pamiršo.

Lentoje užrašykite: **Viešpats mus myli ir niekada mūsų nepamirš.** Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 21:14.

- Kodėl, jūsų manymu, žmonės kartais mano, kad Viešpats juos užmiršo?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 21:15–16. Po to užduokite kelis arba visus šiuos klausimus:

- Ko moko Izaijas, Gelbėtoją palygindamas su kūdikio motina?
- Ką reiškia žodis *išraižytas*? (Galite pažymėti, kad raižinys ant akmens ar metalo dažniausiai išlieka ilgam laikui.)
- Ką jums reiškia būti išraižytam „ant [Gelbėtojo] rankų delnų“?
- Ar esate patyrę ką nors tokio, kas būtų padėję žinoti, jog Viešpats jūsų nepamiršo?

Mąstydami apie šiuos klausimus ir klausydamiesi vienas kito atsakymų, mokiniai bus pasiruošę pajusti Šventąją Dvasią ir paliudyti apie Gelbėtoją. Paliudykite apie Gelbėtojo meilę. Mokiniams priminkite, kad Nefis Izaijo pranašystėmis pasidalino todėl, kad įtikintų mus tikėti Išpirkėją ir padėtų įgyti viltį.

1 Nefio 21:18–26; 22:1–22

Nefis aiškina Izaijo pranašystę apie Izraelio išsklaidymą ir surinkimą

Ant stalo ar kėdės padėkite kelis daiktus (pvz., puodelius). Mokiniams pasakykite, kad šie daiktai simbolizuoja žmonių grupes. Paaiškinkite, kad Nefis mokė, jog Izraelis bus išblaškytas į visas šalis, nes užkietino savo širdis prieš Gelbėtoją (žr. 1 Nefio 22:1–5). Kalbėdami

Duokite mokiniams laiko pamąstyti

Kai užduodate klausimus, duokite mokiniams laiko pamąstyti apie atsakymą. Efektyvūs klausimai dažniausiai verčia susimąstyti ir galvoti, todėl mokiniams gali prireikti laiko rasti atsakymą pas save Raštuose ar prasmingai jį suformuluoti. Net kai mokinių atsakymai nėra tobuli, apmąstydami Evangelijos tiesas ir dalindamiesi mintimis jie išmoks svarbių pamokų.

tuos daiktus išdėliokite įvairiose klasės vietose. Paaiškinkite, kad Nefiui ši tema buvo svarbi. Jo šeima irgi buvo išblaškymo dalimi. Iš Jeruzalės, savo gimtinės, jie buvo išblaškyti dėl tame krašte gyvenusių žmonių nelabumo.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 1 Nefio 21:22–23 ir 22:6–8 eilutes. Prieš jiems pradėdant skaityti, paaiškinkite, kad 1 Nefio 21 skyriuje pateikiama Izaijo pranašystė apie Izraelio surinkimą, o 1 Nefio 22 skyriuje yra Nefio mokymai apie Izaijo pranašystę.

- Koks darbas 1 Nefio 22:7–8 eilutėse pavadintas „nuostabiu darbu“? (Evangelijos sugražinimas.)
  - Kuo dalinimasis Evangelija gali būti panašus į žmonių nešimą ant rankų ar ant pečių?
- Padėkite mokiniams suprasti Izraelio išblaškymą ir surinkimą, pasidalindami tokiu vyresniojo Briuso R. Makonkio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginiu:

„Kodėl Izraelis buvo išblaškytas? Atsakymas aiškus; tai suprantama; dėl to nekyla jokių abejonių. Mūsų izraelitų protėviai išblaškyti buvo todėl, kad atmetė Evangeliją, sutėrė kunigystę, išsižadėjo bažnyčios ir išvyko iš karalystės. [...]

Kuo tada pasireiškia Izraelio surinkimas? Izraelio surinkimas susideda iš tikėjimo ir viso to, ką Viešpats kadaise pasiūlė senovėje Savo išrinktiems žmonėms, priėmimo ir gyvenimo darnoje su tuo. [...] Jis susideda iš tikėjimo Evangelija, prisijungimo prie Bažnyčios ir atėjimo į karalystę. [...] Jis taip pat gali susidėti iš susirinkimo į paskirtą garbinimo vietą ar žemę“ (*A New Witness for the Articles of Faith* [1985], p. 515).

Perskaitykite 1 Nefio 22:9–12. Paaiškinkite, kad, kai Raštuose rašoma apie Savo ranką apnuoginantį Viešpatį, tai omenyje turima, kad Viešpats rodo Savo galią.

- Ką 1 Nefio 22:11 eilutėje Nefis sako apie tai, ką paskutinėmis dienomis darys Viešpats, kad parodytų Savo galią?
- Kaip žmonių surinkimas į Bažnyčią išlaisvina juos iš nelaisvės ir tamsos?

Paprašykite mokinių iš įvairių klasės vietų surinkti anksčiau išdėliotus daiktus ir sudėti juos į vieną vietą. Paaiškinkite, kad surinkimas gali būti tiek dvasinis, tiek ir fizinis. Kai su kitais dalijamės Evangelija ir kai jie pasikrikštija ir priima Šventosios Dvasios dovaną, jie yra dvasiškai surenkami į Viešpaties Bažnyčią. Ankstyvosiomis Bažnyčios dienomis naujai atsivertusiųjų buvo prašoma fiziškai rinktis į vieną vietą (pvz., į Kirtlandą Ohajuje; Navū Ilinujuje ir į Solt Leik Sitį Jutoje). Šiandien atsivertusieji raginami kurti Bažnyčią ten, kur jie yra, ir rinktis į vietinius skyrius, apylinkes ir kuolus.

- Kokių palaiminimų, pasak 1 Nefio 22:25 eilutės, gauna tie žmonės, kuriuos surenka Viešpats? Ką, jūsų manymu, reiškia „būti viena kaimene“? Ką, jūsų manymu, reiškia „rasti ganyklą“?

Šiomis dienomis Dievas visų Bažnyčios narių prašo padėti surinkti „[Jo] vaikus iš keturių žemės ketvirčių“ (1 Nefio 22:25). Paliudykite, kad **Viešpats pažadėjo paskutinėmis dienomis sugražinti Evangeliją ir surinkti Izraelį.**

- Ką, jūsų manymu, surinktieji (atsivertusieji) jaus surinkėjams (žmonėms, kurie su jais pasidalins Evangelija)?
- Kaip jūs galite su žmonėmis pasidalinti Jėzaus Kristaus Evangelija?

Mokiniams priminkite, kad Nefis Izaiją citavo tam, kad savo šeimos nariams padėtų labiau tikėti ir viltis Jėzumi Kristumi. Izaijo pranašystės ir Nefio liudijimas gali panašiai padėti ir mums. Paliudykite, kad Jėzus Kristus mūsų nepamirš ir kad Jis aktyviai siekia mus surinkti.

1 Nefio knygos apžvalga

Skirkite šiek tiek laiko 1 Nefio knygos apžvalgai; paprašykite mokinių prisiminti, ką šiais metais jie jau išmoko tiek seminarijoje, tiek studijuodami asmeniškai. Galite paraginti juos peržvelgti 1 Nefio knygos skyrių santraukas. Paprašykite jų pasiruošti pasidalinti juos įkvėpusiu ar jų tikėjimą Jėzumi Kristumi sustiprinusiu dalyku iš 1 Nefio knygos. Po kurio laiko, paprašykite kelių mokinių pasidalinti savo mintimis ir išgyvenimais. Pagalvokite, ar nevertėtų pasidalinti savo patyrimu apie tai, kaip mokymai 1 Nefio knygoje palaimino jūsų gyvenimą.

Liudijimas

Liudyti turėtumėte apie pamokose mokomas konkrečias doktrinas, o ne abstrakčiai apie Evangelijos tiesą. Liudydami atminkite tokį vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo patarimą: „Liudykite iš pačių savo sielos gelmių. Jiems tai bus pats svarbiausias per visą valandą jūsų pasakytas dalykas. [...] Jei liudysime apie mokytas tiesas, tai Dievas mūsų pačių ir mūsų mokinių širdims patvirtins Jėzaus Kristaus Evangelijos žinią“ („Teaching and Learning in the Church“, *Ensign*, 2007 m. birželis, p. 104–105).

2 Nefio knygos studijų

ĮVADAS

Kodėl reikia studijuoti šią knygą?

2-oji Nefio knyga padės mokiniams suprasti pagrindines Evangelijos doktrinas, pvz., Adomo ir levos nuopuolį, Jėzaus Kristaus Apmokėjimą ir valios laisvę. Be to, šioje knygoje gausu Nefio, Jokūbo ir Izaijo, ypatingųjų Gelbėtojo liudytojų, pranašysčių. Jie pranašavo apie Evangelijos sugrąžinimą paskutiniuosius dienis, apie Dievo sandoros žmonių išsklaidymą ir surinkimą, antrąjį Jėzaus Kristaus atėjimą, Mormono Knygos išėjimą ir tūkstantmetį. 2-oje Nefio knygoje taip pat yra Kristaus doktrinos Nefio paaiškinimas; knyga baigiama Nefio liudijimu apie Gelbėtoją.

Kas parašė šią knygą?

Šią knygą parašė Leho sūnus Nefis. Nefis buvo pranašas ir pirmasis didis nefitų vadas po jų atsiskyrimo nuo lamanitų. Jo raštai atskleidžia, kad jis buvo patyręs išperkančiąją Viešpaties galią (žr. 2 Nefio 4:15–35; 33:6) ir visa savo siela troško išgelbėjimo savo tautai (žr. 2 Nefio 33:3–4). Kad pasiektų šį tikslą, jis mokė savo žmones tikėti Jėzų Kristų ir pastatė šventyklą.

Kam ši knyga parašyta ir kodėl?

Nefis rašė turėdamas omenyje tris žmonių grupes: savo tėvo palikuonis, Viešpaties sandoros žmones pastarosiomis dienomis ir visus pasaulio žmones (žr. 2 Nefio 33:3, 13). 2-oji Nefio knyga buvo rašoma mažosiose Nefio plokštelėse, kuriose Viešpaties paliepimu buvo aprašomos Nefio ir jo palikuonių tarnystė ir pranašystės (žr. 1 Nefio 19:3–5). Šiose plokštelėse Nefis rašė „savo sielos dalykus ir daug ką iš Raštų, kurie išraižyti ant skaistvario plokštelių“. Jis paaiškino, kad rašė „[savo] vaikų pasimokymui ir labui“ (2 Nefio 4:15). Jis pareiškė: „Mes kalbame apie Kristų, mes džiūgaujame Kristumi, mes pamokslaujame apie

Kristų, mes pranašaujame apie Kristų, ir mes rašome sulig savo pranašystėmis, kad mūsų vaikai žinotų, į kokį šaltinį jie gali žvelgti savo nuodėmių atleidimo“ (2 Nefio 25:26). Savo metrašty jis baigė kviesdamas visus žmones įsiklausyti į jo žodžius ir tikėti Kristų (žr. 2 Nefio 33:10).

Kada ir kur ji buvo parašyta?

Pasakojimą, kuris tapo 2 Nefio knyga, Nefis pradėjo rašyti maždaug 570 m. pr. Kr. – praėjus 30 metų po to, kai su savo šeima išvyko iš Jeruzalės. Ją rašė būdamas Nefio žemėje (žr. 2 Nefio 5:8, 28–34).

Kokie yra išskirtiniai šios knygos bruožai?

Nors Nefis yra 2 Nefio knygos autorius, tačiau pati knyga yra iš įvairių šaltinių surinktų mokymų rinkinys. Kaip parodyta žemiau pateiktame sąraše, daugelyje šios knygos skyrių yra cituojami kiti pranašai. Kadangi Lehis, Jokūbas ir Izaijas matė Jėzų Kristų ir buvo Jo liudytojai, kai kuriuos jų mokymus Nefis įtraukė tam, kad įtikintų skaitytojus tikėti Jėzų Kristų. Lehis ir Jokūbas savo pamoksluose taip pat citavo kitus pranašus.

- Leho mokymai užrašyti 2 Nefio 1–4 skyriuose. 2 Nefio 3:6–21 eilutėse Lehis cituoja Juozapą, kuris buvo išvežtas nelaisvėn į Egiptą.
- Nefio mokymai užrašyti 2 Nefio 4–5 ir 2 Nefio 11–33 skyriuose. 2 Nefio 12–24 ir 2 Nefio 27 skyriuose Nefis daug cituoja Izaiją.
- Jokūbo mokymai užrašyti 2 Nefio 6–10 skyriuose. 2 Nefio 6:6–7 ir 2 Nefio 7–8 skyriuose Jokūbas cituoja Izaiją.

2 Nefio knygoje taip pat užsimenama apie Leho mirtį (žr. 2 Nefio 4:12) ir apie jo ainijos pasidalijimą į dvi tautas – lamanitus ir nefitus (žr. 2 Nefio 5).

Knygos planas

2 Nefio 1–4 Prieš pat mirtį Lehis savo ainijai duoda patarimų ir ją palaikina.

2 Nefio 4–8 Nefis džiūgauja Viešpačiu. Savo pasekėjus Jis atveda į žemę, kurią jie pavadina Nefiu. Jis užrašo Jokūbo mokymus apie Izraelio išsklaidymą ir surinkimą.

2 Nefio 9–10 Jokūbas moko apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Jis taip pat pranašauja, kad žydai atmes Jėzų Kristų, ir apie ateityje vyksiantį žydų ir nežydų surinkimą į pažadėtąją žemę.

2 Nefio 11–24 Nefis reiškia pasigėrėjimą, liudydamas apie Jėzų Kristų. Jis cituoja Izaijo pranašystes apie Izraelio išsklaidymą ir surinkimą, apie išdidžiųjų ir nelabųjų nuramdymą prieš antrąjį atėjimą ir apie Mesijo gimimą, misiją ir viešpatavimą tūkstantmetyje.

2 Nefio 25–27 Nefis pranašauja apie Gelbėtojo nukryžiuojimą, prisikėlimą ir apsilankymą pas nefitus; apie žydų išsklaidymą ir surinkimą; apie nefitų sunaikinimą; apie atsimetimą; Mormono Knygos pasirodymą ir apie Sugrąžinimą.

2 Nefio 28–30 Nefis įspėja dėl nelabumo paskutiniuosius dienis, aiškina Mormono Knygos vaidmenį ateityje ir pranašauja apie sielų surinkimą į sandorą.

2 Nefio 31–33 Nefis ragina mus sekti Kristumi, sotintis Jo žodžiais ir išverti iki galo. Jis liudija, kad rašo Kristaus žodžius.

2 Nefio 1

Įvadas

2 Nefio 1 skyriuje pateiktas tiesas išsakė mylintis tėvas ir vadovas, kuris netrukus mirs. Lehis meldė, kad jo sūnūs, Izmaelio sūnūs ir Zoramas paklustų Dievo įsakymams. Jis

pažadėjo jiems, kad jie klestės žemėje, jei laikysis Dievo įsakymų. Jis taip pat ragino juos sekti pranašišku Nefio vadovavimu.

Susitelkite į mokinius

Vyresnysis Ričardas G. Skotas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo aiškino, kad padėti mokiniams suprasti yra daug svarbiau, nei išdėstyti visą pamokos medžiagą: „Atminkite, kad neturite stengtis išdėstyti visą pamokos medžiagą, jeigu mokiniai jos nespės įsisavinti. Darykite viską, kad mokiniai suprastų. [...] Jei mokiniai suprast ir įsisavins pagrindinį principą, ... tai bus pasiektas pats svarbiausias pamokos tikslas“ („To Understand and Live Truth“ [kalba, pasakyta BŠS religijos švietėjams, 2005 m. vasario 4 d.], p. 2–3, si.lds.org).

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 1:1–23

Lehis ragina savo žmones gyventi teisiai

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad netrukus jie turės palikti savo šeimos narius ir galbūt su jais daugiau nebeapsimatsys.

- Jei turėtumėte galimybę savo šeimai išsakyti paskutinį patarimą, ką pasakytumėte? Kodėl?

Išklausę kelių mokinių, paaiškinkite, kad 2 Nefio knygos 1–4 skyriuose Nefis užrašė paskutinius savo tėvo patarimus. Šioje pamokoje bus susitelkiama į 2 Nefio 1 skyrių, kur yra patarimai, kuriais Lehis pasidalino su savo ir Izmaelio sūnumis bei Zoramu.

- Kodėl paskutiniai tėvų ar pranašo patarimai gali būti ypač reikšmingi?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 1:1–5. Paprašykite, kad klasė surastų, kokių „didžiųjų dalykų Viešpats ... padarė“ dėl Lehis šeimos.

- Kaip šie dideli dalykai parodo Viešpaties gailestingumą?
- Pateikite pavyzdžių apie tai, kokį didį dalyką Viešpats padarė jums arba jūsų šeimai.
- Ką jaučiate, galvodami apie Dievo jums ir jūsų šeimai parodytą gailestingumą?

Vienoje lentos pusėje užrašykite *Veiksmai*. Kitoje lentos pusėje užrašykite *Pasekmės*. Klasę padalinkite į dvi grupes. Vieną grupę pakvieskite perskaityti 2 Nefio 1:6–9, o kitą – 2 Nefio 1:10–12. Abiejų grupių paprašykite surasti, kokių veiksmų, pasak Lehis, gali imtis jo palikuonys. Taip pat paprašykite jų surasti tų veiksmų pasekmes. Pavyzdžiui, Lehis sakė, kad, jei žmonės tarnaus Viešpačiui pagal Jo įsakymus, žemė jiems bus laisvės žemė (žr. 2 Nefio 1:7). Paprašykite mokinių pasidalinti savo atsakymais, o vienas mokinytė užrašo juos lentoje.

- Kaip, išnagrinėję lentoje surašytus atsakymus, galėtumėte apibendrinti Lehis žinių savo šeimai? (Mokiniai gali atsakyti skirtingais žodžiais, tačiau pasirūpinkite, kad būtų aiški tokia žinia: **Viešpats laimina mus, kai laikomės Jo įsakymų, ir sulaiko palaiminimus tada, kai nesilaikome Jo įsakymų.**)
- 2 Nefio 1:9 eilutėje esanti frazė „ši žemė“ reiškia Ameriką. Ką Viešpats pažadėjo paklusiensiesiems, kurie gyvens „šioje žemėje“?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti metaforų, kurias vartojo Lehis, drąsindamas savo sūnus laikyti Viešpaties įsakymų, prasmę, parodykite žadintuvą, grandinę ir kokį nors dulktą daiktą (akcentuokite dulkes, o ne daiktą).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 1:13–14 eilutes ir surasti frazes ir žodžius, susijusius su šiais trimis daiktais. Jiems perskaičius, po vieną iškelkite daiktus ir paprašykite mokinių pasidalinti surastais juos apibūdinančiais žodžiais ir frazėmis. (Tarp atsakymų gali būti: „pabuskite“, „pragaro miegas“, „nusikratyti baisesias grandines“, „grandinės, kurios sukausto“ ir „pakilkite iš dulkių“.) Paklauskite mokinių, ką galėtų reikšti būti „giliame miege“, būti sukaustytiems „baisiosiomis grandinėmis“ arba „pakilti iš dulkių“.

- Ką daryti savo sūnus ragino Lehis, sakydamas šiuos žodžius ir frazes? (Atgailauti, pasikeisti.)
- Kas nutiks, pasak Lehis įspėjimo, jeigu jo sūnūs nenusikratys savo grandinių? (Žr. 2 Nefio 1:13.)

Pakvieskite mokinius tyliai pastudijuoti 2 Nefio 1:14–18 eilutes. Paaiškinkite, kad šį patarimą Lehis išsakė su gerumu, meile ir didžiuliu nerimu („rūpesčiu“) dėl savo vaikų gerovės. Paprašykite mokinių surasti, kodėl Lehis norėjo, kad jo šeima laikytųsi Viešpaties įsakymų.

- Kodėl Lehis nerimavo dėl savo ainijos? (Jis nerimavo dėl pasekmių, nuo kurių jie kentės dėl savo veiksmų; jis taip pat norėjo, kad jie patirtų Dievo meilę, kaip jis tai patyrė.)

Pakvieskite mokinius dar kartą tyliai perskaityti 2 Nefio 1:15 eilutę.

- Kokį palaiminimą dėl savo ištikimybės gavo Lehis?
- Kada jautėtės apglėbti Dievo meilės rankomis?

Klasės mokinius suskirstykite poromis. Paprašykite, kad vienas mokinys iš kiekvienos poros 2 Nefio 1:19–22 eilutėse ieškotų pažadų, kurie galėjo įkvėpti Lehis sūnus atgailauti. Paprašykite, kad kitas mokinys iš kiekvienos poros tose pačiose eilutėse ieškotų padarinių, kurie, pasak Lehis, ištiks jo sūnus, jei šie pasirinks atmesti jo patarimus. (Šią užduotį galite užrašyti lentoje.) Duokite mokiniams 3–4 minutes užduočiai atlikti, kad po to jie galėtų tarpusavyje pasidalinti savo išvadomis. Jei norite, jiems besidalinant išvadomis, galite vaikščioti po klasę ir padėti jiems nenukrypti nuo diskusijos temos.

Mokiniams garsiai perskaitykite 2 Nefio 1:23 eilutėje esantį Lehis kvietimą. Galite paraginti mokinius pasižymėti šią eilutę. Taip pat galite juos paraginti savo Raštų studijavimo žurnaluose arba užrašuose užrašyti vieną dalyką, kurį jie turėtų atlikti, kad „pabustų“ arba „nusi-kratytų grandines“, arba „atsikeltų iš dulkių“ ir taip pelnytų Lehis minėtus palaiminimus.

- Ką jums reikią „apsiginkluoti teisumo ginklais“? (Taip pat žr. DS 27:15–18.)

2 Nefio 1:24–32

Lehis ragina savo sūnus sekti pranašišku Nefio vadovavimu

Paaiškinkite, kad Lehis mokė apie stiprybės ir įkvėpimo šaltinį, kurį Viešpats parūpino jo šeimai. Pakvieskite mokinius 2 Nefio 1:24 eilutėje surasti, koks tai šaltinis. (Tas šaltinis buvo Nefis, po Lehis mirties tarnavęs jų pranašu.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 1:25–28. Paprašykite, kad klasė paieškotų, kokius argumentus, kodėl jie turi sekti Nefiu, žmonėms pateikė Lehis.

- Kokias savybes pabrėžė Lehis, kalbėdamas apie Nefio vadovavimą? Kodėl galite pasitikėti vadovu, turinčiu tokias savybes?
- Kada matėte Bažnyčios vadovus, rodančius šių savybių pavyzdį?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 1:30–32 eilutes. Paprašykite jų surasti Lehis pažadus Zoramui.

- Kokius radote pažadus?
- Kaip šie pažadai taikomi mums ir mūsų šeimoms, kai sekame pranašu?

Žiūrėkite, kad diskusijai pasibaigus mokiniai suprastų, jog **sekdami žmonėmis, kuriuos Dievas pašaukė mus vesti, būsime laiminami dvasiniu klestėjimu ir saugumu**. Kad pagrįstumėte šį principą, pasidalinkite liudijimu apie palaiminimus, kuriuos gauname sekdami Bažnyčios vadovais.

Metaforos Raštuose

Metafora – tai kalbos dalis, kuri apibūdina daiktą ar veiksmą, vartojant žodžius ar frazes, tiesiogiai nesusijusias su tuo daiktu ar su veiksmu. Pavyzdžiui, Lehis sūnūs nebuvo tiesiogine to žodžio prasme po dulkelėmis, kai Lehis liepė jiems pakilti iš dulkių (žr. 2 Nefio 1:14). Kad mes geriau suvoktume Evangelijos principus, Viešpats ir Jo pranašai mokydami dažnai vartojo metaforas. Šios metaforos gali būti efektyvus priminimas. Aptardami metaforas, padėkite mokiniams susitelkti į žodžiuose esančią dvasinę prasmę.

Komentari ir kontekstas

2 Nefio 1:22. „Amžinas sunaikinimas“

2 Nefio 1:22 eilutėje Lehis kalba apie „amžin[-ą] sunaikinim[-ą] tiek sielos, tiek ir kūno“. Šiuos Lehis žodžius jums gali padėti paaiškinti tokie Prezidento Džoefo Fildingio Smito žodžiai:

„Sunaikinimas nereiškia anihiliacijos. Tai žinome, nes Viešpats yra apreiškęs, kad siela yra nesunaikinama.

Kiekviena šiame pasaulyje gimusi siela gaus prisikėlimą ir nemirtingumą ir išliks per amžius. Tad sunaikinimas nereiškia anihiliacijos. Kai Viešpats sako, kad jie bus sunaikinti, Jis omenyje turi, kad jie bus pašalinti iš Jo akivaizdos, iškirsti iš šviesos ir tiesos būties ir neturės privilegijos įgyti šį išaukštinimą; o tai yra sunaikinimas“ (*Doctrines of Salvation*, sudar. Bruce R. McConkie, 3 tomai. [1954–56], 2:227–28).

2 Nefio 1:28. „Jei įsiklausysite į Nefio balsą, jūs nepražūsite“

Lehis pažadėjo, kad tie, kurie „[įsiklausys] į Nefio balsą“, bus palaiminti (žr. 2 Nefio 1:28). Doktrinos ir Sandorų 21:5–6 eilutėse galite perskaityti apie Viešpaties pažadus tiems, kurie šiomis dienomis seka dabartiais pranašais.

Prezidentas Vilfordas Vudrafas pasakė: „Viliuosi, kad visi einame tuo keliu, kurį mums parodė Viešpaties tarnai, nes žinau, kad taip darydami būsime apsaugoti šiame pasaulyje ir užsitikrinsime laimę ir išaukštinimą būsimajame. [...] Jei būsime ištikimi, tai jie mus ves gyvenimo keliu, ir kiek tikėsime jų mokymais, Šventosios Dvasios mokymais per juos, tiek visada eisime saugiu keliu ir žinosime, kad gausime atlygį“ (*Teachings of Presidents of the Church: Wilford Woodruff* [2004], p. 199).

2 Nefio 2 (1 dalis)

Įvadas

2 Nefio 2 skyriuje tęsiamas priešmirtinis Lehis mokymas. Kalbėdamas konkrečiai savo sūnui Jokūbui, Lehis paliudijo apie Viešpaties gebėjimą suspaudimus pašvęsti mūsų naudai. Kalbėdamas visiems savo sūnams, jis mokė apie Adomo nuopuolį: kodėl jis buvo būtinas,

kaip jis paveikė žmoniją, ir kodėl žmonėms reikalingas Jėzaus Kristaus Apmokėjimas. (Lehis taip pat mokė apie valios laisvės doktriną. Ši doktrina bus aptariama kitoje pamokoje.)

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 2:1–4

Lehis Jokūbui kalba apie išbandymus ir palaiminimus

Kad padėtumėte mokiniams pamatyti 2 Nefio 2 skyriaus sąsajas su jų gyvenimu, paprašykite jų prisiminti pažįstamą žmogų, kurį ištiko dideli išbandymai ar vargai. Pakvieskite juos pamąstyti apie tai, kaip jie galėtų tą žmogų padrąsinti. Paprašykite jų pasiruošti savo mintimis pasidalinti su visa klase.

Paaiškinkite, kad 2 Nefio 2 skyriuje rašoma apie Lehį, kalbantį su sunkumus išgyvenančiu sūnumi. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 2:1. Paprašykite jų atsakyti, apie kokį sūnų kalbama (apie Jokūbą) ir dėl ko tas sūnus patyrė sunkumų (dėl jo brolių grubumo). Tada paprašykite mokinių tyliai perskaityti 2 Nefio 2:2–3. Mokiniams galite pasiūlyti pasižymėti tokius žodžius ir frazes, kurie parodo, ką Viešpats padarys dėl Jokūbo.

Paprašykite, kad mokiniai pasidalintų surastomis frazėmis. Tada, kad padėtumėte jiems suprasti, jog **Viešpats mus užklupusius suspaudimus gali pašvęsti mūsų pačių naudai**, užduokite tokius klausimus:

- Ką jums reiškia frazė „pašvęs tavo suspaudimus tavo naudai“?
- Ar kada matėte, kaip Viešpats mus užklupusius suspaudimus pašventė mūsų pačių naudai?

2 Nefio 2:5–25

Lehis savo sūnus moko apie Adomo nuopuolį ir apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą

Paaiškinkite, kad Jokūbą ir kitus savo sūnus Lehis mokė apie Adomo ir Ievos nuopuolį. Gali tekti paaiškinti, kad žodis „nuopuolis“ reiškia padarinius, kurie ištiko Adomą, Ievą ir jų palikuonis dėl jų pasirinkimo Edeno Sode ragauti uždrausto vaisiaus.

- Kokį pasirinkimą Edeno Sode Viešpats davė Adomui ir Ievai? (Jis leido jiems pasirinkti, ar valgyti uždrausto vaisiaus ar ne.)
- Kodėl, pasak 2 Nefio 2:15 eilutės, Viešpats jiems davė šį pasirinkimą? („Kad būtų įgyvendinti jo amžini žmogaus paskirties tikslai.“ Galite paraginti mokinius pasižymėti šią frazę.)
- Kokie yra amžinieji Dievo tikslai mums? (Suteikti mums galimybę įgyti amžinąjį gyvenimą ir tapti tokiems kaip Jis. Galite paraginti mokinius savo Raštuose, šalia frazės „amžini žmogaus paskirties tikslai“, pasirašyti pastabą. Taip pat galite jų paprašyti perskaityti Mozės 1:39.)

Lentoje nubraižykite tokią lentelę ir apatinius du langelius palikite tuščius. (Galite pakviesti mokinius šią lentelę nusibraižyti savo Raštų studijavimo žurnaluose ar užrašuose.)

Padėkite mokiniams pamatyti Raštų sąsajas su jais pačiais

Vienas iš efektyviausių būdų padėti mokiniams pasiruošti mokyti yra paprašyti jų pamąstyti apie jiems aktualų klausimą ar situaciją, kuri bus aptariama jūsų mokomuose Raštuose. Tai padės jiems studijuoti Raštus tikslingai.

Jei nebūtų nuopuolio	Kai įvyko nuopuolis
<p>Visa tai, kas buvo sukurta, būtų pasilikę tos pačios būsenos (žr. 2 Nefio 2:22).</p> <p>Adomas ir Ieva nebūtų turėję vaikų (žr. 2 Nefio 2:23).</p> <p>Adomas ir Ieva būtų pasilikę nekaltumo būsenos, nepažindami nei džiaugsmo, nei vargo, nei gero, nei nuodėmės (žr. 2 Nefio 2:23).</p>	<p>Adomas ir Ieva buvo išvaryti iš sodo dirbti žemės (žr. 2 Nefio 2:19).</p> <p>Adomas ir Ieva atvedė vaikus – visos žemės šeimą (žr. 2 Nefio 2:20).</p> <p>Adomas, Ieva ir jų palikuonys gyveno mirtingą gyvenimą, patyrė vargo ir džiaugsmo, gebėjo daryti gera ir nusidėti (žr. 2 Nefio 2:23, 25).</p> <p>Tapome pajungti fizinei ir dvasinei mirčiai (žr. 2 Nefio 9:6; Helamano 14:16).</p>

Pakvieskite vieną mokinį lentoje užrašyti klasės atsakymus. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti 2 Nefio 2:19–25 eilutes ir surasti: (1) kas būtų nutikę, jei Adomas ir Ieva nebūtų ragavę uždrausto vaisiaus ir nupuolę, ir (2) kas nutiko po nuopuolio. Paprašykite, kad mokinys prie lentos klasės atsakymus surašytų į lentelę. Atsakymai turėtų būti tokie, kaip išvardinti aukščiau (išskyrus informaciją apie fizinę ir dvasinę mirtį, kuri bus pridėta vėliau).

Pakvieskite mokinius apžvelgti atsakymus, surašytus stulpelyje „Jei nebūtų nuopuolio“.

- Kaip sąlygos, buvusios Edeno Sode, galėjo Adomui ir Ievai užkirsti kelią tobulėti pagal Dangiškojo Tėvo išgelbėjimo planą? (Žr. 2 Nefio 2:22–23.)

Pakvieskite mokinius apžvelgti atsakymus stulpelyje „Kai įvyko nuopuolis“. Įsitinkinkite, kad jie supranta, jog, būdami Adomo ir Ievos palikuonys, mes esame priklausomi nuo tų sąlygų, kurios atsirado po nuopuolio (žr. 2 Nefio 2:21).

- Frazė „dirbti žemės“ reiškia, kad išvaryti iš sodo Adomas ir Ieva turėjo dirbti dėl maisto. Kaip, jūsų manymu, darbas padeda mums tobulėti Dangiškojo Tėvo plane?
- Kaip vaikų turėjimas Adomą ir Ievą padarė panašesnius į Dangiškąjį Tėvą? Kodėl šeimos yra svarbios Dangiškojo Tėvo plane?
- Kaip galimybė patirti džiaugsmą ir vargą padeda tobulėti Dangiškojo Tėvo plane?

Aptarę šiuos klausimus, pabrėžkite, kad **Adomo ir Ievos nuopuolis yra esminė Dangiškojo Tėvo laimės plano dalis.**

Pažymėkite, kad 2 Nefio 2:25 yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite paraginti mokinius ją pasižymėti. Kadangi eilutė trumpa, galite skirti laiko, kad mokiniai ją išmoktų mintinai.

Paašškinkite, kad nuopuolis šiame pasaulyje atvėrė kelią ne tik tobulėjimui, bet ir skausmui, kančiam, nuodėmei ir mirčiai. Kad padėtumėte mokiniams giliau suvokti šią tiesą, pakvieskite vieną jų garsiai perskaityti 2 Nefio 9:6 eilutę. Po to kitą mokinį pakvieskite garsiai perskaityti Helamano 14:15–17 eilutes. Paprašykite klasės surasti šiose eilutėse aprašomo nuopuolio padarinius.

- Ko šios eilutės moko apie nuopuolį? (Jis atnešė fizinę mirtį, kuri yra kūno mirtis, ir dvasinę mirtį, kuri yra atskyrimas nuo Dievo akivaizdos. Lentoje, stulpelyje „Kai įvyko nuopuolis“, užrašykite *Esame pajungti fizinei ir dvasinei mirčiai.*)

Kad paragintumėte mokinius susimąstyti apie lentoje surašytų nuopuolio padarinių sąsajas su jais pačiais, paraginkite juos tyliai apmąstyti šiuos klausimus. (Klausimus skaitykite lėtai, tarp klausimų darykite pauzes, kad mokiniai turėtų pakankamai laiko apmąstymui.)

- Kokios yra šio gyvenimo vargų priežastys?
- Kodėl mirtis yra būtina Išgelbėjimo plano dalis?
- Kaip bėdos ir sielvartas gali padėti mokytis ir augti?

Paašškinkite, kad, supratę nuopuolio ryšį su mumis pačiais, pradėdami suprasti Jėzaus Kristaus Apmokėjimo poreikį. Perskaitykite šį Prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginį:

„Kaip sotus žmogus nenori valgyti, lygiai taip ir išgelbėjimo per Kristų jis netrokš tol, kol nesupras, kodėl jam reikalingas Kristus.“

Joks žmogus adekvačiai ir teisingai nesupras, kodėl jam reikalingas Kristus, kol nesupras ir nepriims doktrinos apie nuopuolį ir jo poveikį visai žmonijai. Ir jokia kita pasaulio knyga šios gyvybiškai svarbios doktrinos neišaiškina

 2 Nefio 2:25 Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šią Raštų eilutę, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje pateiktą Raštų įvaldymui skirtą mokymo idėją.

geriau nei Mormono Knyga“ („The Book of Mormon and the Doctrine and Covenants“, *Ensign*, 1987 m. gegužė, p. 85).

Kai mokiniai baigs apmąstymus šiais klausimais, parodykite Gelbėtojo paveikslą. Paliudykite, kad **per Apmokėjimą Jėzus Kristus išperka mus iš nuopuolio padarinių ir pasiūlo išpirkti mus iš mūsų nuodėmių.**

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 2 Nefio 2:5–10, 21 ir Almos 7:11–13. Paprašykite, kad klasė surastų tokias frazes, kurios parodo, kaip Gelbėtojas mus išperka iš nuopuolio padarinių ir iš mūsų asmeninių nuodėmių. Kad padėtumėte mokiniams analizuoti surastą frazę, paklauskite:

- Kurios frazės šiose eilutėse rodo, kad per Apmokėjimą Gelbėtojas išpirks mus iš fizinės mirties?
- Kurios frazės rodo, kad Gelbėtojas išpirks mus iš dvasinės mirties (iš atskyrimo nuo Dievo akivaizdos)?
- Kurios frazės rodo, kad Gelbėtojas gali mus išpirkti iš mūsų nuodėmių?
- Kurios frazės rodo, kad Gelbėtojas gali padėti mums išbandymų (pvz. ligos ir skausmo) metu?

Ką, pasak 2 Nefio 2:7–9, 21 eilučių, turime daryti, kad gautume visas Apmokėjimo palaimas? (Gali prireikti paaiškinti, kad 7 eilutėje esanti frazė „sudužusi širdis ir atgailaujanti dvasia“ reiškia nuolankų žmogų, pasiruošusį sekti Dievo valia. Toks žmogus labai apgailėtauja dėl nuodėmės ir nuoširdžiai trokšta atgailauti.)

Po diskusijos paprašykite mokinių tyliai išnagrinėti paskirtas eilutes ir paieškoti jiems prasmingų frazių. Paprašykite, kad mokiniai susiskirstytų poromis ir vieni su kitais pasidalintų pasirinktomis frazėmis. Pakvieskite juos paaiškinti, kodėl šios frazės jiems yra tokios prasmingos.

Pakvieskite vieną ar porą mokinių visai klasei apibendrinti, kodėl nuopuolis yra esminė Dangiškojo Tėvo išgelbėjimo plano dalis. Tada pakvieskite juos pasidalinti savo pamąstymais apie tai, kaip Jėzaus Kristaus Apmokėjimas mus išperka iš nuopuolio.

Raštų įvaldymas—2 Nefio 2:25

Pastaba: Pagalvokite, ar nevertėtų pasinaudoti šia veikla, kad padėtumėte mokiniams mokant Evangelijos panaudoti 2 Nefio 2:25 eilutę. Dėl šiandienos pamokos pobūdžio ir trukmės šią veiklą galite atlikti kitą dieną, kai turėsite daugiau laiko.

Pakvieskite mokinius pagal 2 Nefio 2:25 eilutę paruošti pamoką apie nuopuolio doktriną. Šią pamoką jie galėtų mokyti per šeimos namų vakarą ar kitomis aplinkybėmis. Kelių mokinių pasiteiraukite, ar jie norėtų papasakoti apie tai, kaip sekėsi mokyti. Jei užteks laiko, leiskite mokiniams pradėti ruošti jau per pamoką.

2 Nefio 2 (2 dalis)

Įvadas

Ankstesnėje pamokoje apie 2 Nefio 2 skyrių dėmesys buvo kreipiamas į Adomo ir Ievos nuopuolį bei Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Šioje pamokoje dėmesys bus kreipiamas į Leho mokymus apie valios laisvės doktriną, įskaitant tiesą, kad esame laisvi rinktis laisvę ir amžinąjį gyvenimą per Jėzų Kristų.

Šios pamokos metu mokiniais bus suteikiama proga mokyti vieniems kitus. Prieš pamoką paruoškite lapelius su nurodymais iš šios pamokos. Susipažinkite su visais nurodymais, kad galėtumėte padėti mokiniais, besiruošiantiems mokyti.

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 2:11–18, 25–30

Lehis moko apie valios laisvę ir pasirinkimų pasekmes

Glaustai priminkite mokiniais, kad praeitoje pamokoje jie studijavo Leho mokymus, esančius 2 Nefio 2 skyriuje, apie Adomo ir Ievos nuopuolį bei apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimo palaiminimus. Adomo ir Ievos pasirinkimas leido mums ateiti į žemę (žr. 2 Nefio 2:25), kurioje patiriame sielvartą, skausmą ir mirtį. **Per Apmokėjimą Jėzus Kristus išperka mus iš nuopuolio ir pasiūlo išpirkimą iš mūsų nuodėmių** (žr. 2 Nefio 2:26). Dėl Apmokėjimo **esame laisvi pasirinkti laisvę ir amžinąjį gyvenimą arba nelaisvę ir mirtį** (žr. 2 Nefio 2:27).

Paaiškinkite mokiniais, kad šios pamokos metu jie toliau studijuos 2 Nefio 2 skyrių ir turės galimybę mokyti vieni kitus apie valios laisvės principus, kuriuos Lehis aiškino savo sūnui Jokūbui. Suskirstykite mokinius į keturias grupes. Kiekvienai grupei padalinkite po nurodymų komplektą, padėsiantį jiems pasiruošti mokyti (šiuos nurodymų komplektus reikia paruošti prieš pamoką). Jei klasėje yra mažiau nei keturi mokiniai, tai nurodymų komplektus išdalinkite kiekvienam mokiniui, o likusiuose nurodymų komplektuose esančią medžiagą mokykite pats.

Kiekviename nurodymų komplekte yra penkios užduotys. Paraginkite dalyvauti visus mokinius ir pasirūpinkite, kad kiekvienas asmuo kiekvienoje grupėje turėtų po užduotį. Jei grupėje yra daugiau nei penki mokiniai, tai vieną užduotį jie gali daryti keliese. Grupėse, kuriose yra mažiau nei penki mokiniai, kai kuriems jų teks atlikti daugiau nei vieną užduotį. Mokinius informuokite, kad pasiruošimui yra skiriamos trys minutės ir kad kiekvienai grupei bus skirtos penkios minutės mokyti.

1 grupė: Dievas sukūrė mus tam, kad veiktume

- Prieš klasę iškelkite akmenį. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 2:14. Prieš mokiniui pradėdant skaityti, paprašykite, kad klasė Leho žodžiuose rastų du dalykus, kuriuos Dievas sukūrė danguose ir žemėje. („Tai, kas veikia, ir tai, kas veikiama“.) Paklauskite: Kaip ši eilutė siejasi su mumis ir akmeniu? (Esame sukurti tam, kad veiktume, o akmuo yra sukurtas tam, kad jį veiktų. Akmuo, kaip daugybė kitokių kūrinų, negali pats veikti.)
- Pakvieskite vieną mokinį perskaityti pirmąjį 2 Nefio 2:16 eilutės sakinį. Klasės paklauskite: Kodėl, pagal Dangiškojo Tėvo išgelbėjimo planą, yra svarbu, kad veiktume patys? Po mokinių atsakymų paklauskite: Kaip, pavyzdžiui, mes kartais laukiame, kol mus kas nors veiks, bet neveikiame patys?
- Lentoje užrašykite DS 58:26–28. Pakvieskite klasę atsiversti šią ištrauką. Tegul jūsų vedami jie visi kartu ją garsiai perskaito.
- Paklauskite: Ko, pasak Doktrinos ir Sandorų 58:26–28 eilučių, galime pasimokyti apie veikimą? Kokiais būdais galime uoliai siekti įgyvendinti daug teismo? Kada

2 Nefio 2:27

yra Raštų įvaldymo eilutė. Kad padėtumėte mokiniais įvaldyti šią eilutę, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje aprašytą Raštų įvaldymo mokymo idėją.

pastebėjote, kad jūsų stropumas įgyvendino daug teismo? (Kai vienas ar du mokiniai baigs atsakinėti, galite ir jūs pasidalinti savo patyrimu.)

- E. Pasidalinkite liudijimu apie tai, kaip svarbu veikti patiems ir siekti įgyvendinti daug teismo.

2 grupė: Gera vilionė ir bloga vilionė

- A. Pakvieskite vieną mokinį perskaityti antrąjį 2 Nefio 2:16 eilutės sakinį. Klasės paklauskite: Ką reiškia žodis *vilioti*? (Kviesti, įtikinti arba patraukti.)
- B. Klasės paklauskite: Kokiais būdais Dangiškasis Tėvas vilioja mus daryti gera? (Mokiniai gali paminėti Šventosios Dvasios raginimus, palaimų pažadėjimą už paklusnumą įsakytiems ir pastarųjų dienų pranašų mokymus.)
- C. Garsiai perskaitykite 2 Nefio 2:17–18 ir paprašykite mokinių jūsų skaitymą sekti savo Raštuose. Paprašykite, kad jie surastų, ko mums visiems siekia velnias. (Jis nori, kad būtume nelaimingi.)
- D. Paklauskite: Kaip žinoti, kurios vilionės ateina iš Dievo, o kurios – iš velnio? (Diskusijos metu galite perskaityti Moronio 7:16–17 eilutes.) Po klasės atsakymų, paklauskite: Kas, pavyzdžiui, žmones skatina elgtis nedorai, dėl ko jie galiausiai pasidaro nelaimingi?
- E. Paliudykite, kad Dievo vilionės veda į gerumą ir laimę, o velnio vilionės – į nelabumą ir nelaimingumą. Liudydami galite pasidalinti istorija, kuri pailiustruotų iš kur žinote, kad tai tiesa.

3 grupė: Esame atskaitingi už savo pasirinkimus

- A. Klasei perskaitykite tokį teiginį:

„Jūs galite laisvai rinktis ir veikti, bet negalite pasirinkti savo poelgių pasekmių.

Pasekmės gali pasirodyti ne tuoj pat, bet jos visada bus“ (*Ištikimi tikėjimui. Evangelijos žinynas* [2005], p. 186).

Paklauskite: Pateikite pavyzdžių tokių pasekmių, kurios gali pasirodyti ne iš karto, bet vis tiek bus. (Vienas iš galimų atsakymų galėtų būti: susirgimas vėžiu, kuris dažnai išsivysto dėl rūkymo.)

- B. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 2:26–27 eilutes ir surasti žodžius ir frazes, parodančias mūsų dabartinių veiksmų pasekmes ateityje. Paprašykite mokinių pranešti apie savo rastus atsakymus. (Galimi ir tokie atsakymai: „įstatymo bausmė didžiąją ir paskutiniąją dieną“, „laisvė“, „amžinasis gyvenimas“, „mirtis“ ir „nelaimingumas“.) Mokinių atsakymus surašykite lentoje.
- C. Paklauskite: Kodėl, jūsų manymu, yra svarbu suprasti mūsų pasirinkimų šiame gyvenime pasekmes? Mokiniais atsakius, paklauskite: Kaip šių pasekmių žinojimas gali mus motyvuoti rinktis teisingai?
- D. Pažymėkite, kad 2 Nefio 2:27 eilutėje Lehis sako, jog esame „laisvi pasirinkti laisvę“. Paklauskite: Pasidalinkite patirtimi, kaip teisingi pasirinkimai mums padeda išlaikyti galimybę laisvai rinktis? Ar galite pateikti pavyzdžių? (Būkite pasiruošę pasidalinti savo pavyzdžiu.)
- E. Paliudykite, kad esame atskaitingi Dievui už savo pasirinkimus ir kad mūsų pasirinkimus visada lydi pasekmės.

4 grupė: Geresniosios dalies pasirinkimas

- A. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 2:28. Paprašykite, kad klasė rastų keturis dalykus, kurių savo sūnams troško Lehis. Kai eilutė bus perskaityta, pakvieskite mokinius pasidalinti savo atsakymais.
- B. Paklauskite: Kokiais būdais galime žvelgti į didįjį Tarpininką Jėzų Kristų, kuris mums padėtų rinktis teisingai?
- C. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 2:29. Klasės paklauskite: Kaip mūsų pasirinkimai suteikia velniui galios nuvesti mus į nelaisvę? Diskusijos metu pažymėkite, kad daug Šėtono pagundų yra nukreiptos į „kūno valią“ arba fizinius instinktus. Jei žmonės pasiduoda šioms vilionėms, jie tampa priklausomi nuo žalingų medžiagų ar elgesio. Perskaitykite tokį vyresniojo Raselo M. Nelsono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Per atseit nereikšmingą pirmąjį bandymą gali įsisukti užburtas ratas. Bandymas virsta įpročiu. Įprotis pavirsta priklausomybe. Priklausomybė virsta žalingu įpročiu. Tai vyksta palaipsniui. Pavergiančios įpročio grandinės pradžioje yra pernelyg mažos, kad jas pastebėtumėte, tačiau galiausiai jos tampa pernelyg stiprios, kad jas galėtume sutraukti. ... Laisvė rinktis vėliau pasiduoda žalingam įpročiui“ („Addiction or Freedom“, *Ensign*, 1988 m. lapkritis, p. 6–7).

Paliudykite, kad teisumas veda į laisvę nuo žalingų įpročių ir priklausomybių.

D. Klasei perskaitykite 2 Nefio 2:30 eilutę. Pakvieskite juos, kad sekdami jūsų skaitymą, atkreiptų dėmesį į tokius žodžius: „Aš pasirinkau gerąją dalį.“ Paklauskite: Ko šis teiginys moko apie Lehį?

E. Paprašykite mokinių apmąstyti tokius klausimus: Ar pažįstate ką nors, kas kaip Lehis „pasirinko gerąją dalį“? Kokių būdu norėtumėte sekti šio asmens pavyzdžiu? Kai mokiniai kelias minutes pamąstys, paprašykite, kad vienas ar du iš jų pasidalintų savo mintimis. Po to pasidalinkite savosiomis.

Pastaba mokytojui: Pabaigoje pakvieskite mokinius pamąstyti, ar jų pasirinkimai veda į laisvę ir amžinąjį gyvenimą ar į nelaisvę, dvasinę mirtį ir nelaimingumą. Mokinius patikinkite, kad, jeigu jau buvo neteisingai pasirinkę, jie vis dar gali pasitaisyti per tikėjimą Jėzumi Kristumi ir atgailą. Paliudykite apie Gelbėtoją, Jo Apmokėjimą ir Jo gebėjimą mus sustiprinti, kai bandome rinktis tai, kas veda į laimę ir amžinąjį gyvenimą.

Raštų įvaldymas—2 Nefio 2:27

Kad padėtumėte mokiniams mintinai išmolti 2 Nefio 2:27 eilutę, lentoje kiekvieno šios eilutės žodžio pirmąsias raides surašykite taip: *T p k ž y l; i j d v t, k b ž. I j l p l i a g p d v ž T a p n i m, s v n i g; n j s, k v ž b n k j p.* (Taip pat, galite mokinius paraginti šią ištrauką pasižymėti išskirtiniu būdu, kad galėtų greitai ją susirasti.)

Paprašykite mokinių 2 Nefio 2:27 eilutės žodžius kartu kartoti tol (jei reikia, galima naudotis savo Raštais), kol visą eilutę galės pasakyti tik pagal pirmąsias žodžių raides. Po to ištrinkite kelias raides ir paprašykite jų vėl kartu perskaityti visą eilutę. Taip darykite tol, kol ištrinsite visas raides ir klasė visą eilutę galės pasakyti mintinai. Šios veiklos metu galite pasidalinti tokiu vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginiu: „Mintinai išmokta Raštų ištrauka tampa ištikimu draugu, kurio draugystė laikui bėgant neblėsta“ („Raštų galia“, 2011 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

Pastaba: Galbūt turėsite laiko kažkurio pamokos metu atlikti šią veiklą. Jei laiko neturite, ją galite atlikti kitoje pamokoje.

Komentari ir kontekstas

2 Nefio 2:29. Kūno valia ir jame esantis blogis

Ši eilutė nereiškia, kad mūsų kūnai yra blogis. Ji pažymi mūsų puolusią būseną. Žinyne *Ištikimi tikėjimui* pateikiamas toks paaiškinimas: „Šioje nuopuolio būsenoje mes savo viduje patiriame konfliktą. Mes

esame dvasiniai Dievo vaikai, potencialūs „dieviškosios prigimties dalininkai“ (2 Petro 1:4). Tačiau „mes esame nieko neverti prieš [Dievą]; dėl nuopuolio mūsų prigimtis tapo nuolat pikta“ (Etero 3:2). Mums reikia nuolat stengtis nugalėti neteisias aistras ir troškimus“ (*Ištikimi tikėjimui. Evangelijos žinynas* [2005], p. 110).

2 Nefio 3

Įvadas

2 Nefio 3 skyriuje užrašyti Lehio žodžiai savo jauniausiam sūnui Juozapui. Lehis papasakojo apie Juozapo iš Egipto pranašystę apie Pranašo Džozefo Smito

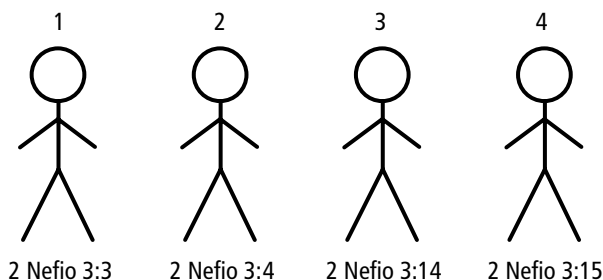
vaidmenį, Mormono Knygos išėjimą ir Evangelijos sugražinimą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 3:1–25

Lehis pasakoja apie Juozapo iš Egipto pranašystę apie Pranašą Džozefą Smitą

Lentoje nubraižykite tokią schemą:

Kad paruoštumėte mokinius suprasti 2 Nefio 3 skyriuje esančius mokymus, juos informuokite, kad šiame skyriuje pateikiama informacija apie keturis vyrus, turinčius tą patį vardą. Pakvieskite mokinius greitai peržiūrėti po kiekviena lentoje nubraižyta figūrėle esančias Raštų nuorodas ir nustatyti, kurį vyrą simbolizuoja konkreti figūrėlė. Kai mokinys ras atsakymą, paprašykite jį užrašyti lentoje. (Pirmoji figūrėlė simbolizuoja Lehio sūnų Juozapą. Antroji simbolizuoja pranašą Juozapą, kuris maždaug prieš 1700 metų iki Jėzaus Kristaus gimimo buvo parduotas Egiptan. Trečioji – Pranašą Džozefą Smitą. Ketvirtoji – Džozefą Smitą vyresnįjį.)

Parodykite kokį nors paveikslėlį su Pranašu Džozefu Smitu, pvz., „Brolis Džozefas“ (62161; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 87). Mokinius informuokite, kad 2 Nefio 3 skyriuje daugiausiai kalbama apie Juozapo iš Egipto pranašystę apie Pranašą Džozefą Smitą.

Pakvieskite tris mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 2 Nefio 3:6–8 eilutes. Paprašykite klasės rasti žodžius ir frazes, kuriomis Juozapas iš Egipto apibūdina Džozefą Smitą ir jo nuveikimą darbą. (Gali prireikti paaiškinti, kad Juozapo iš Egipto vartojama frazė „mano strėnų vaisius“ reiškia jo palikuonis.) Žemiau lentoje nubraižytos figūrėlės, simbolizuojančios Džozefą Smitą, surašykite mokinių rastus žodžius ir frazes. Jie turėtų rasti tokias frazes, kaip „rinktinis regėtojas mano strėnų vaisiui“, „aukštai vertinamas“, „jie galės pažinti sandoras“ ir „aš padarysiu jį didį savo akyse“.

- Ką sužinojote apie Pranašą Džozefą Smitą, išstudijavę 2 Nefio 3:6–8 eilutes,? (Padėkite mokiniams suprasti, kad **Pranašą Džozefą Smitą Viešpats pakėlė tam, kad padėtų įvykdyti Evangelijos Sugražinimą.**)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 3:11–15 eilutes. Paprašykite jų surasti daugiau frazių apie tai, ką dar Dievas atliks per Pranašą Džozefą Smitą. Duokite jiems pakankamai laiko išstudijuoti šias eilutes, o tada paklauskite, ką jie surado. Jų atsakymus taip pat surašykite lentoje, žemiau nubraižytos figūrėlės, simbolizuojančios Džozefą Smitą. (Tarp atsakymų gali būti: „[atneš] mano žodį“, „iš silpno jis bus padarytas stiprus“, „tie, kurie siekia jį sunaikinti, bus sutriuškinti“ ir „jo vardas bus ... pagal jo tėvo vardą“.)

Kad padėtumėte mokiniams ir toliau gilinti savo supratimą apie Pranašo Džozefo Smito vaidmenį Evangelijos Sugražinime, garsiai perskaitykite 2 Nefio 3:11 eilutę, ypač pabrėždami frazę „galią atnešti mano žodį“.

- Kokių žinote Dievo žodžio pavyzdžių, gautų per Džozefą Smitą? (Tarp atsakymų gali būti Mormono Knyga, Doktrina ir Sandoros, Brangusis Perlas, Džozefo Smito vertimas ir asmeniniai Pranašo pamokslai.)

Šios diskusijos metu nepamirškite akcentuoti, kad Juozapas iš Egipto išpranašavo, jog per Pranašą Džozefą Smitą išeis Mormono Knyga. Gali prireikti paaiškinti, kad 2 Nefio 3:12 eilutėje yra minimos dvi knygos: Juozapo iš Egipto palikuonių parašyta knyga yra Mormono Knyga; Judo palikuonių parašyta knyga yra Biblija. Galite mokiniams pasiūlyti šiuos paaiškinimus užsirašyti savo Raštuose.

Pakvieskite mokinius 2 Nefio 3:12 surasti frazių, apibūdinančių, kokį poveikį Mormono Knyga ir Biblija turės pasauliui, kai abi jos „suaugs daiktan“. (Pavyzdžiui, mokiniai gali surasti: „pergalė[-s] klaidingas doktrinas“, „nuramdy[-s] ginčus“ ir „įtvirtin[-s] taiką“.)

Kad padėtumėte mokiniams susimąstyti apie Mormono Knygos įtaką jų gyvenime, paklauskite:

- Kada savo gyvenime jutote Mormono Knygos galią arba matėte jos įtaką jūsų draugų ar šeimos narių gyvenime?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 3:15. Paprašykite mokinių ypač atkreipti dėmesį į frazę: „atves mano žmones į išgelbėjimą“.

- Kokiais būdais Mormono Knyga veda žmones į išgelbėjimą?
- Kaip Mormono Knyga pakeitė jūsų gyvenimą?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti dar prieš šį gyvenimą numatytą Pranašo Džozefo Smito misiją ir būti dėkingiems už ją, paprašykite, kad vienas mokinytų perskaitytų tokį Prezidento Brigamo Jango teiginį:

„Dar amžinybės tarybose, vykusiose prieš šios žemės pamatų klojimą, buvo nuspręsta, kad jis, Džozefas Smitas, turi būti tas žmogus, kuris paskutinio šio pasaulio Evangelijos laikotarpio metu žmonėms neš Dievo žodį ir kuris gaus Dievo Sūnaus Kunigystės raktų ir galios pilnatvę. Viešpats stebėjo jį ir jo tėvą, ir jo tėvo tėvą, ir jo protėvius iki pat ... Adomo. Jis stebėjo tą šeimą ir stebėjo joje cirkuliuojantį kraują iki pat šio žmogaus gimimo. Dar amžinybėse buvo nuspręsta, kad jis pirmininkaus šiame paskutiniame Evangelijos laikotarpyje“ (*Discourses of Brigham Young*, sudarė John A. Widtsoe [1954], p. 108).

Apibendrinkite 2 Nefio 3:16–24 eilutes paaiškindami, kad Juozapas iš Egipto Džozefą Smitą palygino su Moze. Paprašykite, kad mokiniai 2 Nefio 3:24 eilutėje surastų tuos žodžius ir frazes, kurios apibūdina Pranašą Džozefą Smitą. Jiems dalinantis savo surastais žodžiais ir frazėmis, prie lentoje esančio sąrašo prirašykite jų atsakymus.

Perskaitykite toliau pateiktą Prezidento Gordono B. Hinklio teiginį. Paprašykite, kad mokiniai pasiklausytų, kokios tiesos buvo apreikštos per Pranašą Džozefą Smitą:

„Leiskite man paminėti bent keletą iš daugelio doktrinų ir kitų dalykų, išskiriančių mus iš visų kitų bažnyčių ir apreikštų jaunajam pranašui [Džozefui Smitui]. [...]

Dievybės pažinimas. [...]

Mormono Knyga. [...]

... Sugražinta kunigystė. [...]

... Amžinojo šeimos gyvavimo planas. [...]

Mažų vaikų nekaltumas. [...]

... Nuostabioji mirusiųjų išganymo doktrina. [...]

Amžinoji žmogaus prigimtis. [...]

... Šiuolaikinio apreikšimo principas. [...]

... Per trumpus 38 su puse savo gyvenimo metus jis patyrė neapsakomą pažinimo, dovanų ir doktrinos išsiliejimą“ („Didingi dalykai, kuriuos apreikšė Dievas“, 2005 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite vieną mokinį prie lentoje esančio sąrašo prirašyti Prezidento Hinklio sąrašą.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Doktrinos ir Sandorų 135:3 eilutę. Paaiškinkite, kad šiuos žodžius parašė vyresnysis Džonas Teiloras iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo, kuris vėliau tapo trečiuoju Bažnyčios Prezidentu. Paprašykite mokinių šioje eilutėje surasti dar ką nors tokio, ką būtų galima įtraukti į lentoje surašytą sąrašą. Jų atsakymus įtraukite į sąrašą.

Duokite mokiniams šiek tiek laiko peržiūrėti lentoje esantį sąrašą. Pakvieskite juos pamąstyti apie tai, ką jie sužinojo apie Pranašo Džozefo Smito vaidmenį. Pakvieskite juos pamąstyti apie tai, ką jie žino apie Pranašą ir ką jam jaučia; tai jie gali padaryti savo Raštų studijavimo žurnaluose arba užrašuose užrašydami atsakymus į šiuos klausimus:

- Ar šiandien sužinojote ar pajutote ką nors tokio, kas sustiprino jūsų liudijimą apie Pranašą Džozefą Smitą?
- Ar Džozefas Smitas atliko, mokė arba sugrąžino ką nors tokio, kas jums yra „didžiai vertinga“ (žr. 2 Nefio 3:7)?

Suskirstykite mokinius poromis. Paraginkite juos pasidalinti vienas su kitu savo liudijimu apie Pranašą Džozefą Smitą. Jei turite laiko, galite paraginti kelis mokinius pasidalinti savo liudijimu su visa klase. Pasidalinkite savo liudijimu apie tai, kaip Dievas pakėlė Džozefą Smitą tam, kad įvykdytų Sugrąžinimą. Pakvieskite mokinius pamaldžiai apmąstyti būdus, kaip jie galėtų su kitais žmonėmis, ypač su savo draugais ir šeima, pasidalinti savo liudijimu apie Pranašą Džozefą Smitą ir Mormono Knygą.

Klausimai apie jausmus

Prezidentas Henris B. Airingas iš Pirmosios Prezidentūros mokytojams patarė uždavinėti tokius klausimus, kurie „paskatintų žmones atmintyje paieškoti jausmų“. Jis sakė: „Po tokio klausimo būtų protinga truputį luktelti ir tik po to pakviesti ką nors atsakyti. Net ir mažai kalbantys susimąstys apie dvasinius išgyvenimus. Tai pakvies Šventąją Dvasią“ („The Lord Will Multiply the Harvest“ [kalba BŠS religijos mokytojams, 1998 m. vasario 6 d.], p. 6, si.lds.org).

Komentari ir kontekstas

2 Nefio 3:12. Kaip Mormono Knyga ir Biblija „suaugs daiktan“

Netrukus po to, kai buvo išleista pastarųjų dienų šventųjų Karaliaus Jokūbo Biblijos versija su temine rodykle ir nuorodomis į visus kitus patvirtintus Raštus, Prezidentas Boidas K. Parkeris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo paaiškino: „Senasis Testamentas ir Naujasis Testamentas ... ir Mormono Knyga ... dabar yra taip persipynusios, kad jnikus į vieną jų, norėsis atsiversti kitą; kai mokysitės iš vienos, jus apšvies kita. Tikrai, mūsų rankose jos yra viena“ („Scriptures“, *Ensign*, 1982 m. lapkritis, p. 53).

2 Nefio 3:18. Kas tas kalbėtojas?

Vyresnysis Briusas R. Makonkis iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo štai kaip pakomentavo apie 2 Nefio 3:18 eilutėje minimą kalbėtoją: Laužtiniuose skliaustuose esančius žodžius pridėjo pats vyresnysis Makonkis. Jis sakė: „Atkreipkite dėmesį į šiuos Viešpaties žodžius: „Ir štai, aš duosiu jam [Mormonui], kad jis rašys aprašymą apie tavo strėnų vaisių [nefitus] tavo strėnų vaisiui [lamanitams]; ir tavo strėnų kalbėtojas [Džozefas Smitas] tai paskelbs.“ Kitaip tariant, Mormonas rašė Mormono Knygą, tačiau ją rašė pagal nefitų pranašų raštus; o šie raštai, surinkti į vieną knygą, buvo išversti Džozefo Smito ir jo išsiųsti lamanitams“ (*A New Witness for the Articles of Faith* [1985], p. 426).

Studijų namuose pamoka

1 Nefio 20–2 Nefio 3 (5 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienių studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami 1 Nefio 20 – 2 Nefio 3 skyrius (5 dalį), neturėtumėte įtraukti į savo pamoką. Šioje 5 dalies pamokoje jūs susitelksite tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios raginimais.

1 diena (1 Nefio 20–22)

Per Nefio savo broliams cituojamas kai kurias Izajio pranašystes mokiniai išmoko, kad Viešpats kviečia nepaklusniusius atgailauti ir sugrįžti pas Jį. Tai parodo mums, kad Viešpats mus myli ir niekada mūsų nepamirš. Mokiniai taip pat sužinojo, kad dėl savo nepaklusnumo Izraelis bus išsklaidytas, tačiau Viešpats pažadėjo paskutiniuosius dienas sugrąžinti Evangeliją ir surinkti Izraelį.

2 diena (2 Nefio 1)

Mokiniai studijavo apie tai, ko prieš pat mirtį Lehis mokė savo šeimą. Lehis pabrėžė, kad Viešpats laimina mus, kai laikomės Jo įsakymų, ir kad Jis sulauko palaiminimus tada, kai nesilaikome Jo įsakymų. Supratęs, kad netrukus mirs, Lehis ragino savo šeimą sekti Nefiu. Mokiniai pamatė, kad sekdami Dievo mus vesti pašauktais žmonėmis, būsim laiminami dvasiniu klestėjimu ir saugumu.

3 diena (2 Nefio 2)

Lehis savo sūnui Jokūbui išaiškino dvi esmines tiesas: (1) Adomo ir levos nuopuolis yra esminė Dangiškojo Tėvo laimės plano dalis, ir (2) per Apmokėjimą Jėzus Kristus išperka mus iš nuopuolio padarinių ir pasiūlo išpirkti mus iš mūsų nuodėmių. Lehis aiškino, kad dėl nuopuolio ir Apmokėjimo esame laisvi rinktis laisvę ir amžinąjį gyvenimą arba nelaisvę ir mirtį (žr. 2 Nefio 2:27).

4 diena (2 Nefio 3)

Kreipdamasis į savo sūnų Juozapą, Lehis papasakojo apie Juozapo iš Egipto pranašystę, rastą skaitvario plokštelėse. Toje pranašystėje buvo išpranašauta, kad Pranašą Džozefą Smitą Viešpats pakels tam, kad padėtų įvykdyti Evangelijos Sugrąžinimą. Mokinių buvo prašyta savo Raštų studijavimo žurnaluose parašyti apie tai, kuo Pranašo Džozefo Smito indėlis jiems yra didžiai vertingas.

Įvadas

Ši pamoka skirta padėti mokiniams suprasti amžinuosius Dievo tikslus. Lehis žinojo, kad jo ainija rinksis kelią į džiaugsmą, laisvę ir amžinąjį gyvenimą tik tuomet, kai supras ir įtikės esminėmis doktrinomis – nuopoliu, Jėzaus Kristaus Apmokėjimu, valios laisve ir paklusnumu (žr. 2 Nefio 2:25, 27). Paraginkite mokinius rinktis amžinąjį gyvenimą, kad galiausiai jie, kaip ir Lehis, būtų „amžinai apglėbt[-i] [Dievo] meilės rankomis“ (2 Nefio 1:15).

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 1–2

Prieš mirtį Lehis ragina savo vaikus laikytis Dievo įsakymų ir moko juos esminių išgelbėjimo plano doktrinų

Pradėkite paprašydami mokinius perskaityti paskutinį 2 Nefio 3:25 eilutės sakinį („Atsimink savo mirštančio tėvo žodžius“). Paklauskite jų, kaip pasikeistų jų požiūris į šeimos nario patarimus, jei žinotų apie artėjančią jo mirtį.

Toliau pateikiama veikla gali padėti mokiniams geriau suprasti paskutiniuose Lehis žodžiuose savo šeimai akcentuotas tiesas. Ši veikla taip pat leis jiems pasikalbėti tarpusavyje apie tai, kaip šios tiesos gali padėti sekti Dangiškojo Tėvo planu jų išgelbėjimui.

1. Kiekvieną iš šių Raštų ištraukų paskirkite atskiriems mokiniams arba poroms: 2 Nefio 1:16–20; 2 Nefio 2:6–10; 2 Nefio 2:19–20, 22–25 ir 2 Nefio 2:11–13, 27–29. (Jei klasėje yra mažiau nei keturi mokiniai, tai šią veiklą galite adaptuoti paskirdami mokiniams daugiau nei po vieną ištrauką arba aptarimui parinkdami mažiau ištraukų.)
2. Kai mokiniai baigs studijuoti šias ištraukas, paprašykite jų savo Raštų studijavimo žurnaluose atsakyti į tokius klausimus: (Šiuos klausimus galite surašyti lentoje.)
  - a. Kokių esminių tiesų mokė Lehis?
  - b. Kodėl šios tiesos yra svarbios mūsų amžinai gerovei?
3. Duokite mokiniams laiko atlikti užduotį; po to pakvieskite kiekvieną mokinį arba porą papasakoti apie rastus atsakymus. Praginkite savo atsakymais pasidalinti kuo daugiau mokinių; taip pat tegul jie paaiškina, kodėl jiems tai yra labai svarbu.

Po veiklos lentoje užrašykite tokią tiesą: **Adomo ir levos nuopuolis yra esminė Dangiškojo Tėvo laimės plano dalis.**

Perskaitykite šį Prezidento Džozefo Fildingio Smito teiginį:

„Adomas tepadarė tai, ką turėjo padaryti. Vaisiaus jis ragavo dėl vienos geros priežasties – kad atvertų duris į šį pasaulį ateiti jums ir man, ir visiems kitiems. [...]

... Jei Adomas nebūtų to padaręs, manęs čia nebūtų; jūsų čia nebūtų; mes vis dar lauktume danguose kaip dvasios“ (iš Conference Report, 1967 m. spalio, p. 121–122).

Užduokite mokiniams tokius klausimus:

- Kokie yra 2 Nefio 2:21–24 eilutėse Lehiio minimi nuopuolio padariniai?
- Kaip šie padariniai leidžia mums tobulėti pagal Dangiškojo Tėvo planą mūsų išgelbėjimui?

Lentoje užrašykite tokią tiesą: **Per Apmokėjimą Jėzus Kristus išperka mus iš nuopuolio ir pasiūlo išpirkimą iš mūsų nuodėmių.**

Kad padėtumėte mokiniams geriau pažinti šią tiesą, paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti šį vyresniojo Džozefo B. Virtlino iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Jėzaus Kristaus Apmokėjimas, tyros meilės poelgis, įveikė nuopuolio padarinius ir visai žmonijai atvėrė kelią sugrįžti Dievo akivaizdon. Apmokėjimo dalis yra ir tai, kad Gelbėtojas įveikė fizinę mirtį ir per Prisikėlimą kiekvienam Dievo vaikui suteikė nemirtingumą. Jis taip pat įveikė dvasinę mirtį ir atvėrė kelią į amžinąjį gyvenimą, kurį gyvena Dievas, ir į didžiausią iš visų Dievo dovanų“ („Christians in Belief and Action“, *Ensign*, 1996 m. lapkritis, p. 71).

Mokinių paklauskite: Kokių žinote Apmokėjimo palaimų?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti valios laisvės svarbą Dangiškojo Tėvo plane, perskaitykite tokį vyresniojo Nylo A. Maksvelo iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Jei nebūtų pasirinkimo, jei negalėtume laisvai rinktis ir neturėtume priešingybės, tai nebūtų ir egzistencijos. [...] Tai yra faktas, kad dvasiškai neaugsimė ir dėl to nebūsime tikrai laimingi tol, kol protingai neišnaudosime savo valios laisvės“ (*One More Strain of Praise* [1999], 80).

Lentoje užrašykite tokį principą: **Esame laisvi rinktis laisvę ir amžinąjį gyvenimą arba nelaisvę ir mirtį.**

Paprašykite mokinių savo Raštų studijavimo žurnaluose atsiversti atliktą 3 dienos 4 užduotį. Pakvieskite kelis jų paaiškinti, ką jie sužinojo apie valios laisvę iš 2 Nefio 2:26–29 eilučių.

Garsiai perskaitykite tokį Pranašo Džozefo Smito teiginį:

„Kad būtume išgelbėti, turime ne tik kažką daryti, bet daryti viską, ką Dievas įsako“ (*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas* [2010], p. 156).

Kad padėtumėte mokiniams suprasti paklusnumo svarbą, galite užduoti tokius klausimus:

- Kaip manote, kodėl prieš mirtį savo patarimuose šeimai Lehis taip akcentavo paklusnumą?
- Kokie patyrimai padėjo jums sužinoti, kad **Viešpats laimina mus, kai laikomės Jo įsakymų, ir sulaiiko palaiminimus tada, kai nesilaikome Jo įsakymų.** (Pirašykite šią tiesą prie lentoje surašyto sąrašo.)

Pamokos pabaigoje perskaitykite šį Prezidento Boido K. Parkerio, Dvylikos Apaštalų Kvorumo Prezidento, teiginį:

„Paklusnumas yra stiprus dvasinis vaistas. Juo galima išgydyti beveik viską“ („Balm of Gilead“, *Ensign*, 1987 m. lapkritis, p. 18).

Paliudykite apie Dievo meilę jūsų mokiniams ir apie Jo troškimą padėti jiems įveikti nuopuolio padarinius ir įgyti amžinąjį gyvenimą.

Kita dalis (2 Nefio 4–10)

Lehiui mirus, Lamanas ir Lemuelis vėl bandė atimti Nefiui gyvybę. Kokiu Viešpaties perspėjimu buvo išgelbėta Nefio gyvybė? Taip pat kas nutiktų su mūsų kūnais ir dvasiomis, jei nebūtų Apmokėjimo? Atsakymą į šį klausimą mokiniai suras 2 Nefio 9:7–9 eilutėse.

2 Nefio 4

Įvadas

Po Lechio mirties Lamanas ir Lemuelis pyko ant Nefio „dėl Viešpaties įspėjimų“, kuriuos jis išsakė jiems (žr. 2 Nefio 4:13–14). Susirūpinęs dėl savo brolių požiūrio ir veiksmų bei dėl savo paties silpnųjų ir nuodėmių,

Nefis savo jausmus išliejo išraiškinga ir poetine kalba. Jis aprašo savo meilę Raštams ir dėkingumą už iš Viešpaties gautus palaiminimus bei stiprybę (žr. 2 Nefio 4:15–35).

Rašymas lentoje

Lentoje užrašyta susimąstyti verčiančia citata ar klausimu galite padėti mokiniams susidomėti pačia pamoka ir išlaikyti jų dėmesį. Taip pat gali būti naudinga užrašyti Raštų nuorodas lentoje, sudaryti lenteles ir schemas. Priklausomai nuo medžiagos apimties ir panaudojimo, visa tai lentoje galima surašyti dar prieš pamoką. Taip pamokos metu sutausysite laiko ir išvengsite bereikalingų trukdžių.

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 4:1–11

Lehis moko ir laimina savo šeimą

Prieš pamoką lentoje užrašykite tokį klausimą:

Jei būtumėte ištikimai tikintis senelis, o jūsų vaikai nesilaikytų Evangelijos standartų, kokį patarimą duotumėte savo vaikams?

Pamoką pradėkite pakviesdami mokinius atsakyti į lentoje užrašytą klausimą. Mokiniams atsakius, paklauskite:

- Kokių pareigų turi tėvai ir seneliai, mokydami ir patarinėdami savo vaikams ir anūkams?

Diskusijos metu jūs arba jūsų pakviestas mokinys galėtų perskaityti šį teiginį:

„Tėvų šventa pareiga – išauklėti savo vaikus su meile ir teisumu, patenkinti jų fizinius bei dvasinius poreikius, mokyti juos mylėti ir tarnauti vienas kitam, laikytis Dievo įsakymų ir būti įstatymus gerbiančiais piliečiais, kur jie begyventų. Vyrai ir žmonos – motinos ir tėvai – turės atsakyti prieš Dievą už tai, kaip vykdė šias pareigas. [...] Esant reikalui turi padėti giminės“ („Šeima. Pareiškimas pasauliui“).

2 Nefio 4 skyrių pristatykite paaiškindami, kad prieš mirtį Lehis mokė savo ainiją laikytis įsakymų. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 4:3–11 eilutes ir surasti, kuriuos žmones mokė Lehis ir ko jis juos mokė.

- Kuriuos žmones mokė Lehis? (Žr. 2 Nefio 4:3, 8, 10–11.)
- Ką Lehis pažadėjo Lamano ir Lemuelio vaikams? (Žr. 2 Nefio 4:7, 9.)
- Kaip manote, kokią pareigą, pagal 2 Nefio 4:5 eilutę, Viešpats davė tėvams? (Mokiniai į šį klausimą gali atsakyti savaip, tačiau žiūrėkite, kad jie suprastų, jog **tėvams Dievas davė pareigą savo vaikus mokyti Evangelijos.**)
- Kokių tiesų išmokote iš savo tėvelių ir senelių?

Paraginkite mokinius būti tvirtomis savo šeimos grandinės jungtimis – gyventi pagal Evangeliją ir ruoštis būti teisiais tėvais. Galite parodyti plakatą „Būk tvirta jungtis“ (žr. <http://lds.org/liahona/2003/09/poster?lang=eng>).

2 Nefio 4:12–35

Nefis pripažįsta savo silpnynes ir reiškia pasitikėjimą Viešpačiu

Lentoje užrašykite: *Mano siela gėrisi (kuo?) ...*

Paprašykite mokinių šią frazę užsirašyti į savo Raštų studijavimo žurnalą arba į užrašus ir užbaigti šį teiginį surašant tai, kuo gėrisi jų siela.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 4:15–16 eilutes, kad sužinotų, kaip šią frazę užbaigė Nefis.

- Ką galime daryti, jei mūsų siela gėrisi Raštais?
- Ką jums asmeniškai reiškia gėrėtis Viešpaties dalykais?
- Nefis sakė, kad jo širdis mąstė apie tai, ką yra matęs ir girdėjęs. Ką tai reiškia jums?

Pažymėkite, kad savo gyvenime Nefis patyrė didį džiaugsmą. Tačiau jis susidūrė ir su sunkumais. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 4:12–13 eilutes ir pažiūrėti, su kokiais iššūkiais tuo savo gyvenimo metu buvo susidūręs Nefis. (Su Lechio mirtimi, su Lamano, Lemuelio ir Izmaelio sūnų pykčiu.)

Dauguma Nefio išbandymų kilo dėl jo vyresniųjų brolių veiksmy ir nuostatų. Tačiau Nefis sielvartavo dar ir dėl savo asmeninių silpnybių. Lentoje užrašykite: *Mano širdis sielvartauja dėl ...*

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 4:17–18 eilutes ir surasti, dėl ko sielvartavo Nefis.

Skyrę jiems pakankamai laiko perskaityti šias eilutes, paklauskite, ką jie surado. Atkreipkite jų dėmesį į žodžius šiose eilutėse *apgailėtinas*, *kūno* ir *apninka*. Paaiškinkite, kad žodis *apgailėtinas* reiškia menką arba prastos kokybės. Raštuose žodis *kūnas* dažnai reiškia silpnybę, kurią turime dėl to, kad esame puolusios būsenos. Žodis *apnikti* reiškia apipulti arba apspisti iš visų pusių.

- Pateikite mus apnikti galinčių sunkumų pavyzdžių. (Atsakymai galėtų būti: neramumai namuose, bendraamžių spaudimas, didelis mokykloje užduodamų namų darbų krūvis ir pagundos.)

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 2 Nefio 4:19. Mokinys galite paraginti pasižymėti frazę „Tačiau aš žinau, kuo pasitikėjau“. Pažymėkite, kad 2 Nefio 4:19 eilutėje Nefio nuotaika keičiasi iš liūdesio į viltį.

- Kaip manote, ką Nefis turėjo omenyje, kai pasakė „aš žinau, kuo pasitikėjau“?
- Kaip nevilties akimirkomis mums gali padėti prisiminimas apie Viešpatį ir Jo gerumą?

Garsiai perskaitykite 2 Nefio 4:20–25 eilutes. Paprašykite mokinių savo Raštuose sekti jūsų skaitymą. Pakvieskite jų ieškoti tokių žodžių ir frazių, kurios iliustruoja, kad **Dievas palaiko tuos, kurie Juo pasikliauja**.

- Kurie 2 Nefio 4:20–25 eilučių žodžiai ar frazės jums atrodo prasmingi? Kodėl?
- Prisiminkite, kada sunkumų metu jus palaikė ar padėjo Viešpats. Kaip Jis jums padėjo? Kokią įtaką jums padarė tas patyrimas?

Gali būti naudinga duoti mokiniams šiek tiek laiko pamąstyti apie tokius patyrimus ir užsirašyti juos savo Raštų studijavimo žurnale. Mokiniais taip pat gali būti naudinga išgirsti apie tai, kada Dievas palaikė ir padėjo jums.

Padėkite mokiniams suprasti, kad Nefio gebėjimas prisiminti ir dėkingumas už tai, ką praeityje dėl jo padarė Viešpats, suteikė jam vilties ir padrąsino jį tapti geresnį. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 4:26–30 eilutes ir paieškoti atsakymų į klausimą, kaip Nefio patyrimai prisidėjo prie jo troškimo būti teisiam. Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo rastais atsakymais.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 2 Nefio 4:30–35 eilutes. Kartu su klase paieškokite įsipareigojimų, kuriuos Nefis davė Viešpačiui, ir iš Jo paprašytų palaimų.

- Ką tokio, kas būtų naudinga mūsų asmeninėms maldoms, galime pasimokyti iš šios maldos? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau žiūrėkite, kad jie suprastų, jog **nuoširdi malda gali sustiprinti mūsų pasiryžimą nugalėti nuodėmę ir nevilgtį.**)

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie tai, kada malda padėjo jiems nugalėti nuodėmę ar nevilgtį. Galite pasiūlyti jiems savo patyrimais pasidalinti su klase arba juos užrašyti savo Raštų studijavimo žurnale.

Duokite mokiniams šiek tiek laiko 2 Nefio 4 skyriuje surasti tokią vietą, kuri atspindi jų turimą troškimą. Kai praeis pakankamai laiko, perskaitykite šį vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį apie tai, kaip malda gali paskatinti dvasinį augimą:

„Mūsų charakteryje, mūsų elgsenoje ar dalykuose, susijusiuose su mūsų dvasiniu augimu, gali būti kažkas, ką reikia aptarti su Dangiškuoju Tėvu rytinėje maldoje. Deramai padėkoję už gautus palaiminimus, mes meldžiame supratimo, vadovavimo ir pagalbos dalykuose, kurių negalime padaryti savo jėgomis. Pavyzdžiui, meldamiesi galime:

- Apgalvoti atvejus, kai šiuurščiai ir netinkamai kalbėjome su tais, kuriuos labiausiai mylime.
- Pripažinti, kad žinome, kaip elgtis geriau, bet ne visada elgiamės pagal savo žinojimą.

Raštų skaitymas garsiai

Savo mokiniams retkarčiais garsiai paskaitykite Raštų ištraukas. Taip suteiksite jiems progą išgirsti ir pajauti jūsų meilę Raštams, o galbūt ir motyvuosite juos pradėti skaityti Raštus. Toks skaitymas taip pat suteikia progų atkreipti dėmesį į kažką, pabrėžti kokią tiesą ar akcentuoti kokį nors pritaikymą. Mokiniais taip pat būtų naudinga garsiai skaityti Raštus tarpusavyje ir net asmeninių studijų metu.

- Išreikšti sąžinės graužatį dėl savo silpnybių ir dėl to, kad galėjome stipriau kovoti su savo senąja prigimtimi.
- Pasiryžti savo gyvenimą labiau priartinti prie Gelbėtojo pavyzdžio.
- Melsti stiprybės elgtis geriau ir tapti geresniam“ („Visada melskitės“, 2008 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

Užbaikite atkreipdami dėmesį į lentoje anksčiau per pamoką užrašytas frazes „Mano siela gėrisi (kuo?) ...“ ir „Mano širdis sielvartauja dėl ...“. Išreikškite savo įsitikinimą, kad net sunkiose situacijose galime patirti laimę ir ramybę, jei tik ieškosime Viešpaties pagalbos.

Raštų įvaldymo apžvalga

Pastaba: Dėl nedidelės šios pamokos trukmės galite skirti laiko šiai Raštų įvaldymo apžvalgos veiklai. Šią veiklą galite atlikti pamokos pradžioje, tarp pamokos dalių arba pamokos pabaigoje. Žiūrėkite, kad veikla neužsitęstų ir pamokai liktų pakankamai laiko. Kitos apžvalgų veiklos surašytos šio vadovėlio priede.

Testai gali padėti mokiniams atsiminti išmoktą medžiagą ir įvertinti savo mokymąsi. Parinkite kelias naujas Raštų įvaldymo eilutes ir pakvieskite mokinius jas tyliai perskaityti ir pasižymėti savo Raštuose. Tada surenkite žodinį testą iš šių ir anksčiau jų išmoktų Raštų įvaldymo eilučių. Kiekvienai eilutei iš seminarijos skirtuko perskaitykite po raktinį žodį ar frazę. Tada paprašykite mokinių savo Raštuose surasti atitinkamą eilutę.

Komentariai ir kontekstas

2 Nefio 4:16–35. Kaip įveikti savo nuodėmes ir silpnybes

Studijuodami širdingą Nefio prašymą Viešpačiui padėti įveikti asmenines nuodėmes ir silpnybes, suvokiame, kad ir mes galime kreiptis į Viešpatį tokios pačios pagalbos. Nefio žodžiai ataidi pastarųjų dienų pranašų žodžiuose.

Pranašas Džozefas Smitas mokė:

„Kuo labiau žmogus artėja prie tobulumo, tuo aiškesnis jo suvokimas ir didesnis džiaugsmas, kol jis įveikia savo gyvenimo blogybes ir praranda bet kokį norą nusi-dėti“ (*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas* [2010], p. 202).

Vyresnysis Ričardas G. Skotas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo liudijo apie tai, kokias palaimas galima gauti atgailaujant:

„Kodėl mūsų Tėvas ir Jo Sūnus mums įsakė atgailauti? Todėl, kad jie mus myli. Jie žino, kad visi pažeisime am-žnuosius įstatymus. Ar jie maži, ar dideli, teisingumas reikalauja, kad kiekvienas sulaužytas įstatymas būtų

patenkinamas, kad būtų išlaikytas džiaugsmo pažadas šiame gyvenime ir privilegija sugrįžti pas Tėvą Danguje. Jeigu jie nebus įvykdyti, tai Teismo Dieną teisingumas pareikalaus mus išmesti iš Dievo akivaizdos, kad papul-tume Šėtono kontrolėn [žr. 2 Nefio 9:8–10; 2 Nefio 2:5].

Būtent Mokytojo ir Jo išpirkimo dėka turime galimybę išvengti tokio pasmerkimo. O išvengti galime tikėdami Jėzų Kristų, pakludami Jo įsakymams ir teisume ištvėrdami iki galo.

Ar savo gyvenime visapusiškai išnaudojate galimybę pasinaudoti Jo išperkančia atgailos galia ir taip pasiekti didesnę ramybę bei džiaugsmą? Jei dėl kažko nerimau-jate ar liūдите – dažniausiai tai jau ženklas, kad reikia atgailauti. Taip pat, jei jūsų gyvenime trūksta dvasinio vadovavimo, galbūt sulaužėte įstatymus? Jei reikia, tai visiška atgaila vėl sutvarkys jūsų gyvenimą. Ji išspręš vi-sas sudėtingas dvasines problemas, kilusias dėl prasižėn-gimo. Tačiau šiame gyvenime ji negali ištaisyti kai kurių fizinių padarinių, atsirandančių dėl rimtos nuodėmės. Būkite išmintingi ir nuosekliai laikykitės Viešpaties nustatytų teisumo ribų“ („The Path to Peace and Joy“, *Ensign*, 2000 m. lapkritis, p. 25).

2 Nefio 5

Įvadas

Paklusdamas Viešpaties įspėjimui, Nefis ir jo pasekėjai atsiskiria nuo Lamano, Lemuelio ir Izmaelio sūnų. Jie

gyveno teisume ir laimėje, o Lamano ir Lemuelio pasekėjai atkirto save nuo Viešpaties.

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 5:1–8

Viešpats atskiria Nefio pasekėjus nuo Lamano ir Lemuelio pasekėjų

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie patiriamas sunkias problemas arba sudėtingus sprendimus. Paraginkite juos tų savo asmeninių iššūkių nepamiršti studijuojant apie tai, kaip į iššūkius reagojo Nefis. Priminkite jiems, kad po Lehio mirties Nefis tapo šeimos dvasiniu vadovu. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 5:1–4 eilutes ir pažiūrėti, su koku iššūkiu susidūrė Nefis.

- Ką, pasak 2 Nefio 5:1 eilutės, darė Nefis, bandydamas suprasti, kaip įveikti iššūkį?
- Ką, net Nefiui pasimeldus dėl pagalbos, Lamanas ir Lemuelis bandė padaryti?

Mokiniais beatsakinėjant, galite pažymėti, kad į mūsų maldas ne visada atsakoma iš karto ar mūsų trokštamu būdu.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 5:5–8. Paprašykite klasės sekti skaitomą tekstą ir surasti, ką padarė Viešpats, kad padėtų Nefiui ir jo pasekėjams.

Pakvieskite mokinius apibendrinti, ką jie sužinojo iš 2 Nefio 5:1–8 eilučių. Galite pabrėžti kad ir tokią tiesą: **Viešpats veda tuos, kurie ištikimiai ieško Jo maldoje.** Remdamiesi šiomis eilutėmis, užduokite tokius klausimus:

- Kodėl svarbu išlikti ištikimam, nors į mūsų maldas neatsakoma iš karto arba neatsakoma taip, kaip trokštame?
- Kokiais būdais mus gali įspėti Viešpats?

Kai mokiniai atsakinės į šį klausimą, galite perskaityti tokį Prezidento Boido K. Parkerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Negalime pasukti blogu keliu pirmiau nepamindami įspėjimo“ (Kenneth Johnson citata, „Yielding to the Enticings of the Holy Spirit“, *Ensign*, 2002 m. lapkritis, p. 90).

- Kokiais būdais, susidūrę su iššūkiais, galime sekti Nefio pavyzdžiu?

Su mokiniais aptardami 2 Nefio 5:1–8 eilutes, pažymėkite, kad nefitų atsiskyrimas nuo lamanitų įvyko dėl Lamano ir Lemuelio neapykantos Nefiui. Toks atsiskyrimas tęsėsi ilgus šimtmečius, per kuriuos Lamano ir Lemuelio palikuonys savo vaikus mokė nekęsti Nefio palikuonių (žr. Mozijo 10:12–17).

2 Nefio 5:9–18, 26–27

Nefitai gyvena laimingą gyvenimą

Kartu su mokiniais garsiai perskaitykite 2 Nefio 5:27 eilutę. Mokiniais galite pasiūlyti šią eilutę pasižymėti. Lentoje užrašykite žodį *laimė*.

- Ką, jūsų manymu, reiškia „gyventi laimingą gyvenimą“?

Kvieskite mokinius vardais

Kai kviečiate mokinį paskaityti ar dalyvauti diskusijoje, kreipkitės į jį vardu. Tai mokymosi aplinkai suteiks meilės ir pagarbos.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti tokį vyresniojo Marlino K. Dženseno iš Septyniadešimtųjų teiginį:

„Tam tikri nesikeičiantys principai ir tiesos mūsų gyvenimui teikia laimės. Šia tema domiuosi jau daug metų, ir nors esu laiminamas taip gausiai, kad tikrai būčiau laimingas, tačiau kartais sunku ir ne visada pavyksta išlaikyti natūralų polinkį į džiaugsmą ar linksnumą, kuriuo, rodos, mėgaujasi kai kurie žmonės.

Būtent dėl to prieš kelerius metus mano dėmesį patraukė viena ištrauka iš Mormono Knygos. [...] Nefis įkūrė Evangelijos tiesomis grįstą visuomenę; ir apie tą visuomenę pasakė: „Ir buvo taip, kad mes gyvenome laimingą gyvenimą“ (2 Nef 5:27). Ši eilutė mane labai sudomino. [...] Mąstydamas ... apie tai, kokios galėtų būti tokios tikrai laimingos visuomenės sudedamosios dalys, Nefio raštuose pradėjau ieškoti užuominų. Aš ... kviečiu jus atlikti savo asmeninį tyrimą. Tai gali užtrukti visą gyvenimą, tačiau yra verta. [...]

... Tos pačios sudedamosios gyvenimo dalys, dėl kurių Nefis ir jo žmonės 560 metų iki Kristaus mėgavosi laime, puikiai tinka ir šiais laikais“ („Living after the Manner of Happiness“, *Ensign*, 2002 m. gruodis, p. 56, 61).

Paraginkite mokinius priimti vyresniojo Dženseno kvietimą. Paprašykite jų tyliai perskaityti 2 Nefio 5:6, 10–18, 26–27 eilutes ir paieškoti „tikrai laimingos visuomenės ir gyvenimo sudedamųjų dalių“. Galite jiems pasiūlyti pasižymėti tuos principus, kurie prisidėjo prie nefitų laimės. Po kelių minučių pakvieskite kelis mokinius lentoje užrašyti tai, ką jie surado. (Galimi ir tokie atsakymai: Nefis ir jo pasekėjai pasiėmė savo šeimas [žr. 6 eil.]; pakluso Viešpačiui [žr. 10 eil.]; sunkiai dirbo, kad išlaikytų save [žr. 11, 15–17 eilutes]; su savimi pasiėmė Raštus [žr. 12 eil.]; pastatė šventyklą [žr. 16 eil.] ir sekė teisiais vadovais [žr. 18, 26 eilutes].)

Pakvieskite mokinius iš lentoje surašytų principų išsirinkti po vieną ar du ir papasakoti, kaip jie padėjo jiems „gyventi laimingą gyvenimą“.

Priklausomai nuo mokinių akcentuojamų dalykų, galite tęsti užduodami tokius klausimus:

- Kokių palaimų, pasak 2 Nefio 5:10–11, 16 eilučių, žmonės gavo už tai, kad laikėsi Viešpaties įsakymų? Kada jautėte, kad Viešpats yra su jumis? Kaip Viešpaties įtaka jūsų gyvenime prisidėjo prie jūsų laimės?
- Kaip šventykla galėjo prisidėti prie to, kad žmonės „gyveno laimingą gyvenimą“? Kaip šventykla jums ar jūsų pažįstamiems žmonėms atnešė daugiau laimės?
- Kaip sunkus darbas prisideda prie laimės?

Pakvieskite mokinius apibendrinti dalykus, sužinotus apie tai, kaip įgyti daugiau laimės. Nors mokiniai gali kalbėti apie kitokius principus, žiūrėkite, kad jie suprastų, jog, **kai Jėzus Kristus Evangelija tampa mūsų gyvenimo būdu, tampame laimingesni**. Šį principą galite užrašyti lentoje.

Pakvieskite mokinius panagrinėti savo gyvenimą ir nuspręsti padaryti ką nors tokio, kas padėtų jiems gyventi laimingesnį gyvenimą. Paraginkite juos apie tai užrašyti savo Raštų studijavimo žurnale arba užrašuose. Paliudykite apie tai, kokie principai ir poelgiai jūsų gyvenimą padarė laimingesnį.

2 Nefio 5:19–25

Lamanitai yra prakeikiami dėl nepaklusnumo

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 5:19–24 eilutes ir surasti skirtumų tarp to, kaip gyveno lamanitai ir kaip gyveno nefitai.

- Kas, pasak 2 Nefio 5:20 eilutės, nutiko dėl lamanitų nepaklusnumo?

Įsitikinkite, kad mokiniai supranta, jog šiame skyriuje minimas prakeikimas reiškia atskyrimą nuo Dievo. Jų odos pasikeitimas tebuvo to prakeikimo žymė arba ženklas. Aiškumo dėlei pakvieskite vieną mokinį perskaityti tokį Prezidento Džozefo Fildingio Smito teiginį:

„Lamanitų oda patamsėjo dėl to, kad jie išsiskirtų iš nefitų ir kad tarp šių dviejų tautų nebūtų kraujomaišos. Odos tamsumas buvo prakeikimo ženklas. O tas prakeikimas buvo Viešpaties Dvasios pasitraukimas. [...]

Į Bažnyčių atėjusių žmonių tamsi odos spalva jau nebereiškia to prakeikimo ženklo. Daugelis tų atsivertusiųjų yra žavingi žmonės ir su savimi turi Viešpaties Dvasios“ (*Answers to Gospel Questions*, sudarė Džozefas Fildingas Smitas

Jaunesnysis, 5 tomai. [1957–1966], 3:122–123).

Minčių ir jausmų reiškinys

Jaunimas, išreikšdamas savo mintis arba jausmus apie Evangelijos principus, kviečiasi Šventąją Dvasią, kad Ji pagilintų jų supratimą ir sustiprintų liudijimą. Jei šito norite savo pamokose, paraginkite mokinius Evangelijos principus paaiškinti savais žodžiais. Taip pat galite pakviesti mokinius pasidalinti susijusiais ar tinkamais patyrimais ir paliudyti apie tai, ko pasimokė iš tų patyrimų.

- Kaip 2 Nefio 5:21 eilutė jums padeda suprasti, kodėl lamanitai buvo atkirsti nuo Viešpaties? (Galite paaiškinti, kad titnagas yra kietas akmuo. Sakydamas, kad lamanitai „tapo kaip titnagas“, Nefis akcentavo lamanitų širdžių kietumą.)
- Kokį įspėjimą apie santuoką su Evangeliją atmetusiais lamanitais Viešpats davė nefitams? (Žr. 2 Nefio 5:23.)
- Kodėl svarbu vengti pasimatymų ir santuokos su tokiais žmonėmis, kurie neklauso Viešpaties? Kaip, jūsų manymu, jūsų pasimatymų partneriai ir, galiausiai, sutuoktiniai paveiks jūsų pastangas gyventi pagal Evangeliją? (Gali būti naudinga priminti mokiniams tokį Pirmosios Prezidentūros patarimą: „Susitikinėkite tik su tais, kurie gyvena pagal aukštus standartus ir kurių draugijoje jūs galite išlaikyti savuosius“ [*Jaunimo stiprybės vardan* (knygelė, 2001), p. 24]).
- Kokių principų galėtume pasimokyti iš 2 Nefio 5:20–24? (Kai mokiniai kalbės apie principus, pasirūpinkite, kad jie suprastų, jog, **kai žmonės užkietina širdis prieš Viešpatį, jie atsiskiria nuo Jo.**)

Pabrėžkite, kad 2 Nefio 5 skyriuje pateikiamas aiškus kontrastas tarp nefitų ir lamanitų. Mes galime rinktis, kuriuo pavyzdžiu seksime. Paraginkite mokinius prisiminti, ką jie nusprendė daryti, kad gyventų laimingesnį gyvenimą. Išreikškite savo įsitikinimą, kad jie gali sekti Nefio pavyzdžiu ir būti tikrai laimingi.

Komentaras ir kontekstas

2 Nefio 5:16. „Aš, Nefis, pastačiau šventyklą“

Vyresnysis Marlinas K. Džensenas iš Septyniiasdešimties paaiškino, kaip šventyklos lankymas veda į laimę:

Nefis rašo: „Aš, Nefis, pastačiau šventyklą“ (2 Nef 5:16). Nefio šventykla turbūt kažkuo skyrėsi nuo mūsų pastarųjų dienų šventyklų, tačiau jos esminė paskirtis greičiausiai buvo ta pati: mokyti Dievo vaikus ir padėti suvokti Jo laimės planą jiems, ir suteikti apeigas ir sandoras, būtinas norint pasiekti tą laimę.

Šioje geroje žemėje nugyvenęs daugiau nei penkis dešimtmečius, galiu sąžiningai pasakyti, kad dvasiškai

brandžiausi ir laimingiausi yra tie mano pažįstami žmonės, kurie yra uolūs šventyklos lankytojai. Yra gera to priežastis. Būtent šventykloje mums vėl ir vėl rodomas pilnas Dievo programos vaizdas, o su kiekvienu rodymu didėja supratimas ir pasiryžimas gyvenimą gyventi Jo būdu. [...]

Jei norite sužinoti, kaip sekasi eiti pas Kristų, tai atsakykite sau, ką manote apie šventyklą ir apie joje įgyjamus patyrimus. Žodis *šventykla* gali būti žodžių *laimė* ir *džiaugsmas* sinonimas. Taip buvo su Nefiu ir jo liaudimi“ („Living after the Manner of Happiness“, *Ensign*, 2002 m. gruodis, p. 60).

2 Nefio 6–8

Įvadas

Aprašydamas savo liaudies tarnystę, Nefis įtraukė savo jaunėlio brolio Jokūbo dviejų dienų pamokslą. Šis pamokslas yra 2 Nefio 6–10 skyriuose, o ši pamoka apie tai yra pirma iš trijų. Pamokslas pradžioje Jokūbas skaitė

Izaijo pranašystes apie Izraelio išsklaidymą ir surinkimą, parodydamas, kad „Viešpats Dievas įvykdys savo sandoras, kurias jis sudarė savo vaikams“ (2 Nefio 6:12).

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 6

Jokūbas liudija, kad Viešpats atmins Savo sandoros žmones

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip Jokūbo mokymai siejasi su jų pačių gyvenimu, paprašykite jų pagalvoti, kaip jie reaguotų, jeigu jų draugas ar šeimos narys pradėtų su jais šiurkščiai elgtis, netikėtų jų žodžiais arba savo veiksmais ar požiūriu parodytų, jog jūsų santykiai nebėra jam svarbūs.

Paprašykite mokinių tyliai apmąstyti tokį klausimą:

- Ar kada esate panašiai pasielgę su Viešpačiu?

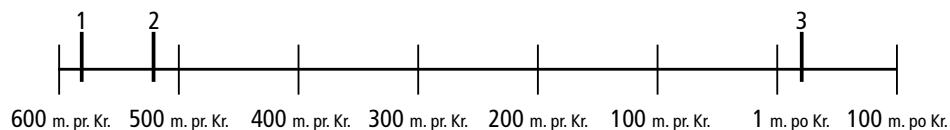
Papaiškinkite, kad 2 Nefio 6–8 skyriuose matome, kaip Viešpats atsako nuo Jo nūsikususiems žmonėms. Šiuose skyriuose Nefis pateikia dalį savo brolio Jokūbo pamokslą. Kita Jokūbo pamokslas dalis užrašyta 2 Nefio 9–10 skyriuose. Tie skyriai bus aptariami kitose dviejose pamokose.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 6:3–4 ir 9:1, 3. Paprašykite klasės surasti priežastį, dėl ko Jokūbas pasakė šį pamokslą.

Pakvieskite vieną mokinį pabūti raštininku. Paprašykite, kad jis arba ji lentoje užrašytų antraštę *Jokūbo pamokslas tikslai*. Tada pasiteiraukite mokinių apie tai, ką jie surado ką tik perskaitytose eilutėse. Tegul raštininkas (-ė) lentoje po antrašte užrašo jų atsakymus. Padėkite mokiniams suprasti, kad Jokūbas mokė dėl savo žmonių „sielų gerovės“ (2 Nefio 6:3). Jis norėjo jiems padėti „šlovinti savo Dievo vardą“ (2 Nefio 6:4), „žinot[-i] apie Viešpaties sandoras“ (2 Nefio 9:1), „džiaugtis ir amžiams pakelti savo galvas“ (2 Nefio 9:3). Pasiūlykite, kad mokiniai į savo sąrašą įtrauktų šiuos tikslus. Pasiūlykite mokiniams, studijuojant Jokūbo pamokslą, ieškoti mokymų, padėsiančių įgyvendinti šiuos tikslus.

Lentoje nubraižykite tokią chronologinę juostą: (Ją galite nubraižyti prieš pamoką.)

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 2 Nefio 6:4. Pabrėžkite, kad savo pamokslą Jokūbas pradeda pasakydamas, jog ketina kalbėti apie sąlygas, egzistavusias jo laikais ir egzistuojančias ateityje („apie tai, kas yra ir kas įvyks“).

Parodykite į chronologinėje juostoje esantį skaičių 1.

- Kas, pasak 2 Nefio 6:8 eilutėje užrašytų Jokūbo žodžių, nutiko žydams Jeruzalėje dėl to, kad jie nusigrėžė nuo Viešpaties? (Vieni buvo nužudyti, kiti – paimti nelaisvėn. Mokiniai galite priminti, kad apie šiuos dalykus pranašavo Lehis, Jeremijas ir kiti pranašai. Jų pranašystės išsipildė apie 587 m. pr. Kr., kai babiloniečiai užėmė Jeruzalę ir į Babilonės nelaisvę išsivedė daug žydų. Žr. Raštų rodyklės temą „Chronologija“, kurioje pateikiama ši ir kitos datos.)

Parodykite į skaičių 2.

- Kas, pasak 2 Nefio 6:9 eilutės pirmojo sakinio, galiausiai nutiks žydų palikuonims, paimtiems į Babilonės nelaisvę? (Jie sugrįš į Jeruzalę. Ši pranašystė išsipildė apie 537 m. pr. Kr., kada karalius Kiras leido žydams sugrįžti į savo gimtąją žemę.)

Parodykite į skaičių 3 ir paaiškinkite, kad Jokūbas pranašavo, jog Gelbėtojas savo žemiško gyvenimo metu gyvens tarp žydų.

- Kokios frazės 2 Nefio 6:9–10 eilutėse apibūdina kai kurių žydų veiksmus ir nusiteikimą Gelbėtojo atžvilgiu Jo žemiškosios tarnystės metu? (Atsakymai gali būti ir tokie: „nuplaks“, „nukryžiuos jį“ ir „užkietins savo širdis ir įtempis savo sprandus prieš“ Jį.)
- Kas, pasak 2 Nefio 6:10–11 eilučių, nutiks žydams, atmesiantiems Mesiją? (Jie bus kūniškai varginami, išblaškyti, mušami ir nekenčiami.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 6:6–7, 11–12, 14, 17. Galite paaiškinti, kad 6–7 eilutėse Jokūbas skaito Izaijo pranašystę apie Evangelijos sugražinimą ir Izraelio namų surinkimą. Paprašykite mokinių paieškoti frazių, apibūdinančių, kaip Viešpatys pasielgs su Izraelio namais, Viešpaties sandoros žmonėmis, net jiems Jį atmetus. Paprašykite, kad mokiniai pasidalintų rastomis frazėmis. Padėkite jiems suprasti kelių šių frazių prasmę, užduodami tokius klausimus:

- Ką, jūsų manymu, 2 Nefio 6:7 eilutėje reiškia „laukti“ Viešpaties?
- Jokūbas pažadėjo, kad „Viešpatys bus gailestingas“ Izraeliui (2 Nefio 6:11). Kas jūsų rastoje frazėse parodo Viešpaties gailestingumą?
- Jokūbas taip pat pažadėjo, kad Viešpatys „susigražins“ Izraelį (2 Nefio 6:14). Ką, jūsų manymu, reiškia, kad Gelbėtojas kažką susigražina?
- Ką, pasak 2 Nefio 6:11–12, 14 eilučių, turime daryti, kad pelnytume Viešpaties gailestingumą?

Kol mokiniai dalinsis savo įžvalgomis, įsitikinkite, kad jie supranta, jog **Viešpatys yra gailestingas tiems, kas pas Jį sugrįžta.**

Pažymėkite, kad 2 Nefio 6 skyriuje Jokūbas pasakoja apie Viešpaties gailestingumą Savo sandoros žmonėms net po to, kai jie buvo visiškai nelabi. Mokinius patikinkite, kad jei Viešpatys pasigailėjo tų žmonių, jis tikrai pasigailės kiekvieno iš mūsų asmeniškai, kai ateisime pas Jį ir laikysimės savo sandorų su Juo. Pakvieskite mokinius pagalvoti apie tai, kaip Viešpatys buvo jiems gailestingas. Paprašykite juos savo Raštų studijavimo žurnaluose ar užrašuose užsirašyti tokią frazę: *Žinau, kad Viešpatys gailestingas, nes...* Tada pakvieskite juos užbaigti tą teiginį užrašant savo mintis ir išgyvenimus. Skirkite mokiniams pakankamai laiko užsirašyti, ir kai jie baigs, galite kelis iš jų pakviesti garsiai paskaityti, ką parašė.

2 Nefio 7–8

Jokūbas dalinasi Izaijo pranašyste apie Gelbėtojo gebėjimą atpirkti Savo sandoros žmones

Paaiškinkite, kad 2 Nefio 7 ir 8 skyriuose Jokūbas skaito pranašystę iš Izaijo raštų. 7 skyriuje yra Viešpaties žodis Izraelio namų nariams, kurie dėl savo nuodėmių buvo išblaškyti ir nelaisvėje. Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 2 Nefio 7:1. Galite pakviesti klasę pasižymėti Viešpaties užduodamus klausimus.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti 1 eilutėje pateiktus klausimus, paaiškinkite, kad frazės „atleidau“, „jūsų motinos skyrybų raštas“ ir „pardaviau“ reiškia sandoros sulaužymą arba nutraukimą. Padėkite mokiniams suprasti, kad šiuos Viešpaties klausimus būtų galima perfrazuoti taip: „Ar Aš nuo jūsų nusigrėžiau? Ar Aš nustūmiau šalin mūsų sudarytą sandorą?“

- Koks yra atsakymas į šiuos klausimus? (Atsakymas yra ne. Viešpatys niekada nuo mūsų nenusigrėš ir niekada nepamirš Savo sudarytų sandorų.)
- Kodėl, pasak 2 Nefio 7:1 eilutės pabaigos, šie žmonės buvo atskirti nuo Viešpaties ir kentėjo nelaisvėje? (Todėl, kad jie nusidėjo ir nusigrėžė nuo Viešpaties.)

Pažymėkite, kad 2 Nefio 7:2 eilutėje Viešpatys užduoda kitą klausimą, padedantį pamatyti, kad Jis nori mums padėti ir kad turi tam galią. Pakvieskite mokinius surasti tą klausimą ir jį pasibraukti. („Ar mano ranka sutrumpėjo bent truputėlį, kad ji negalėtų išpirkti, ar nebeturiu galios išvaduoti?“)

Rašymas padeda išreikšti mintis

Kai, prieš mokiniams imant savo mintis reikšti klasėje, pakviečiate tas mintis pirmiau užsirašyti, jūs suteikiate jiems laiko suformuluoti savo mintis ir iš Šventosios Dvasios gauti įžvalgų. Mokiniai noriau dalinsis savo mintimis, jeigu jas pirmiau bus užsirašę; ir tos mintys dažniausiai bus prasmingesnės.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti šį klausimą, paklauskite jų, kaip jie šį klausimą perfrazuotų savais žodžiais. (Jei jiems nesiseka suprasti pasakymo „ar mano ranka sutrumpėjo“, tai pakvieskite vieną mokinį ištiesti ranką kitam mokiniui, lyg jis siūlytųsi padėti. Tada paprašykite pirmojo mokinio „sutrumpinti“ savo ranką ir taip išreikšti pagalbos sulaikymo mintį.) Mokiniai šį Viešpaties klausimą gali perfrazuoti ir maždaug taip: „Ar aš susilaikau ir nesiekiu jūsų išpirkti? Ar tikite, kad turiu galią jus išvaduoti?“

Mokiniams pasakykite, kad, kaip atsakymas į šį klausimą, likusiose 2 Nefio 7 ir 8 skyrių eilutėse pateikiami keli pavyzdžiai, rodantys Gelbėtojo troškimą atpirkti Savo sandoros žmones, ir keli pavyzdžiai, rodantys Jo galią tai padaryti.

Kad padėtumėte mokiniams surasti įrodymų apie **Gelbėtojo troškimą atpirkti Savo sandoros žmones ir apie tai, kad Jis tam turi galią**, kelioms mokinių grupėms padalinkite šias šešias ištraukas iš 2 Nefio 8 skyriaus: 1–3, 4–6, 7–8, 10–11, 12–13 ir 14–16 eilutės. (Jei jūsų klasėje yra 12 ar daugiau mokinių, tai šias ištraukas paskirkite poroms ar kitokioms nedidelėms grupėms. Jei yra mažiau nei 12 mokinių, tai kai kurioms grupėms paskirkite daugiau nei vieną ištrauką.) Kiekvienos grupės paprašykite jiems paskirtoje ištraukoje ar ištraukose surasti frazę, parodančią Viešpaties troškimą mus atpirkti ir Jo galią tai padaryti. Praėjus pakankamai laiko, paprašykite, kad grupės visai klasei perskaitytų surastą frazę. Paprašykite jų papasakoti apie tai, ką sužinojo iš paskirtos pastraipos. Mokiniams galite pasiūlyti pasižymėti savo draugų aptariamais frazėmis.

Pabaigoje apžvelkite lentoje surašytą Jokūbo tikslų sąrašą. Pakvieskite mokinius pagalvoti apie savo sandoras su Viešpačiu ir apie palaimas, kurias Jis pažadėjo jiems už tų sandorų laikymąsi. Paliudykite apie Viešpaties ištikimybę mums ir Savo sandoroms su mumis; taip pat apie gailestingumą ir išpirkimą, kurį gausime būdami ištikimi savo sandoroms su Juo.

Komentari ir kontekstas

2 Nefio 6:2. Kokią kunigystę turėjo Lehis, Nefis ir Jokūbas?

Jokūbas sakė, kad jis buvo „Dievo pašauktas ir paskirtas pagal šventąją jo tvarką“ ir kad jis buvo „pašvęstas savo brolio Nefio“ (2 Nefio 6:2). Minėdamas „šventąją tvarką“, omenyje jis turėjo Melchizedeko kunigystę. Prezidentas Džozefas Fildingas Smitas rašė, jog „nefitai pagal Melchizedeko kunigystės tvarką tarnavo nuo Lehis dienų iki mūsų Gelbėtojo pasirodymo tarp jų“ (*Answers to Gospel Questions*, comp. Joseph Fielding Smith Jr., 5 vols. [1957–66], 1:124).

2 Nefio 8. Surinkimas pastarosiomis dienomis

2 Nefio 8 skyriuje cituojamoje Izaijo pranašystėje kalbama apie Izraelio surinkimą pastarosiomis dienomis.

Vyresnysis Briusas R. Makonkis iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo mokė apie dvasinę šio surinkimo esmę:

„Kuo tad pasireiškia Izraelio surinkimas? Izraelio surinkimas susideda iš tikėjimo, priėmimo ir gyvenimo darne su visu tuo, ką Viešpats kadaise pasiūlė senovėje išrinktiems Savo žmonėms. Jis susideda iš tikėjimo Viešpačiu Jėzumi Kristumi, iš atgailos, iš pasikrikštijimo ir Šventosios Dvasios dovanos priėmimo, ir iš Dievo įsakymų laikymosi. Jis susideda iš tikėjimo Evangelija, prisijungimo prie Bažnyčios ir atėjimo į karalystę. Jis susideda iš šventosios kunigystės priėmimo, iš apdovanojimo su galia iš aukštybių gavimo šventose vietose ir visų Abraomo, Izaoko ir Jokūbo palaimų gavimo per celestialinės santuokos apeigas“ (*A New Witness for the Articles of Faith* [1985], p. 515).

2 Nefio 9:1–26

Įvadas

Pamokslą nefitams Jokūbas pradėjo cituodamas kai kurias Izaijo pranašystes apie tai, kaip Viešpats išpirks Savo sandoros žmones. Ši Jokūbo pamokslas dalis pateikta 2 Nefio 6–8 skyriuose (žr. 28 pamoką šiame vadovėlyje). Šio dviejų dienų pamokslas tęsinys pateikiamas 2 Nefio 9–10 skyriuose. Pacitavęs Izaiją, Jokūbas pasidalino savo asmeniniu liudijimu apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą – apie Gelbėtojo galią išgelbėti mus iš nuopulio

pasekmių ir mūsų nuodėmių padarinių. Prezidentas Džozefas Fildingas Smitas mokė, kad 2 Nefio 9 skyriuje yra užrašyta „viena gražiausių kada nors pasakytų kalbų apie Apmokėjimą“. Jis pasakė: „Ją atidžiai perskaityti turėtų kiekvienas išgelbėjimo ieškantis žmogus“ (*Answers to Gospel Questions*, comp. Joseph Fielding Smith Jr., 5 vols. [1957–66], 4:57).

Pasiūlymai, kaip mokytis

2 Nefio 9:1–9

Jokūbas aiškina nuopulio pasekmes

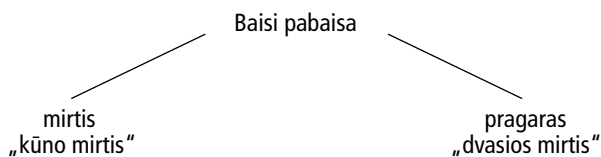
Prieš pamoką lentos viduryje užrašykite *baisi pabaisa*.

Pamoką pradėkite paaiškindami, kad 2 Nefio 9 skyriuje yra pamokslas, kurį mokiniai pradėjo studijuoti praeitą pamoką, tęsinys. Priminkite mokiniams, kad pirmoje to pamokslas dalyje, užrašytoje 2 Nefio 6–8 skyriuose, cituodamas Izaiją Jokūbas mokė apie Gelbėtojo gailingumą ir Jo galią išlaisvinti Savo sandoros žmones iš jų pasimetusių ir išblaškytos būsenos. Tęsdamas pamokslą Jokūbas mokė apie tai, kaip Gelbėtojas mus išperka iš mūsų puolusių ir nuodėmingos būsenos.

Atkreipkite mokinių dėmesį į lentoje užrašytą frazę.

- Apie ką galvojate, kai mąstote apie baisią pabaisą?

Atsakdami į šį klausimą mokiniai gali paminėti įsivaizduojamas būtybes. Jeigu jie jas paminės, paaiškinkite, kad kai kurie tikri dalykai gali būti labiau bauginantys už įsivaizduojamas būtybes, nes tie dalykai gali užtraukti ilgalaikę bėdą. Mokiniams pasakykite, kad frazė „baisi pabaisa“ Jokūbas panaudojo apibūdinti sąlygoms, su kuriomis mes visi susiduriame, ir amžinai žalai, kurią jos gali suteikti. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti 2 Nefio 9:10 eilutę ir surasti du Jokūbo apibūdinamos pabaisos bruožus. Mokiniams besidalinant savo surastais dalykais, lentoje surašykite žemiau pateiktus atsakymus:

Kad padėtumėte mokiniams suprasti kaip Jokūbas vartojo terminus *mirtis* ir *pragaras*, paaiškinkite, jog abu terminai reiškia tam tikrą atsiskyrimą. Savo pamoksle pavartodamas žodį *mirtis*, Jokūbas kalbėjo apie „kūno mirtį“, t. y. fizinio kūno atsiskyrimą nuo dvasios. Kai vartojo žodį *pragaras*, jis kalbėjo apie „dvasios mirtį“, t. y. asmens atsiskyrimą nuo Dievo akivaizdos. Raštuose šis atsiskyrimas dažnai vadinamas „dvasine mirtimi“.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 9:6. Paprašykite jų surasti, dėl ko ištinca fizinė mirtis ir dvasinė mirtis.

- Dėl kokie įvykio mus visus ištinca fizinė mirtis ir dvasinė mirtis? (Gali tekti paaiškinti, kad dėl nuopulio visi žmonės buvo atkirsti nuo Dievo akivaizdos ir kad visi žmonės galiausiai mirs fizine mirtimi.)

Paaiškinkite, kad 2 Nefio 9:7–9 eilutėse Jokūbas moko apie tai, kas mums būtų nutikę, jei nebūtų jokio Apmokėjimo ir nuopulio pasekmės išliktų per amžius. Kad paruoštumėte

mokinius šių eilučių studijavimui, galite paaiškinti kelis 7 eilutės terminus: Kalbėdamas apie „pirmąjį teismą, kuris ištiko žmogų“, Jokūbas turėjo omenyje Adomo ir Levos nuopuolio pasekmes. Kai kalbėjo apie „gendamumą“, omenyje jis turėjo mūsų mirtingus kūnus, kurie mirs. Kai kalbėjo apie „negendamumą“, omenyje jis turėjo mūsų prisikėlusius kūnus, kurie gyvens amžinai.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 9:7–9. Pakvieskite klasę ieškoti frazių, kurios apibūdina, kas nutiktų su mūsų kūnais ir dvasiomis, jei fizinė ir dvasinė mirtis tęstųsi amžinai.

- Kas nutiktų su mūsų kūnais, jei nebūtų jokio Apmokėjimo?
- Kas nutiktų su mūsų dvasiomis, jei nebūtų jokio Apmokėjimo?

Kad pabrėžtumėte, kokia būtų mūsų lemtis be Jėzaus Kristaus Apmokėjimo, paprašykite vieną mokinį garsiai perskaityti šį vyresniojo D. Todo Kristofersono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Jei mūsų atsiskyrimas nuo Dievo ir mūsų fizinė mirtis būtų amžini, tai valios laisvė nieko neberekštų. Taip, mes būtume laisvi rinktis, bet kokia tada būtų to prasmė? Galutinis rezultatas visada būtų tas pats, kad ir ką bedarytumėme: mirtis, be jokios vilties prisikelti ir be jokios vilties patekti į dangų. Kad ir kokį gerį ar blogį bepasirinktumėme, galiausiai taptumėme „velnio angelais“ [2 Nefio 9:9]“ („Moral Agency“, *Ensign*, 2009 m. birželis, p. 50).

2 Nefio 9:10–26

Jokūbas moko, kad per Apmokėjimą Gelbėtojas išperka mus iš nuopuolio padarinių ir siūlosi atleisti mūsų nuodėmes

Paprašykite mokinius dar kartą tyliai perskaityti 2 Nefio 9:10.

- Ką, pasak šios eilutės, mums yra paruošęs Dievas?

Pabrėžkite, kad šiame pamoksle pagrindinė Jokūbo žinia yra ta, jog Dievas yra paruošęs „kelį mums išgelbėti iš ... mirties ir pragaro [gniaužtų]“. Šis išsigelbėjimo kelias – iš dėl nuopuolio ištikusios fizinės ir dvasinės mirties – mums garantuojamas dėl apmokančios Jėzaus Kristaus aukos.

Padalinkite klasę į dvi grupes. Pakvieskite pirmą grupę tyliai perskaityti 2 Nefio 9:5, 19–21 eilutes ir surasti, kaip apibūdinamas Gelbėtojo pasiaukojimas dėl mūsų. Pakvieskite antrą grupę tyliai perskaityti 2 Nefio 9:11–12, 15, 22 eilutes ir surasti frazes apie tai, kaip Jėzus Kristus mus išgelbėja iš fizinės mirties. (Šias Raštų nuorodas būtų naudinga surašyti lentoje.)

Kai mokiniai perskaitys, pirmai grupei užduokite tokius klausimus:

- Ką Gelbėtojas buvo pasiruošęs iškentėti, kad galėtų mus išvaduoti iš fizinės ir dvasinės mirties? Kokie rasti apibūdinimai jums atrodo prasmingi?
- Jokūbas pabrėžė, kad Jėzus Kristus iškentėjo visų žmonių skausmus. Ką tai reiškia jums? Kaip šis žinojimas veikia jūsų požiūrį į Gelbėtoją? (Kad padėtumėte mokiniams apmąstyti Gelbėtojo pasiaukojimo didingumą, galite laikinai sustabdyti diskusiją ir pabrėžti, jog Gelbėtojas iškentėjo skausmus visų žmonių, ne tik kadaise žemėje gyvenusių, bet ir dar visų gyvensiančių. Kad padėtumėte mokiniams apmąstyti asmeninį Gelbėtojo pasiaukojimo pobūdį, pagalvokite, ar nevertėtų jiems 2 Nefio 9:21 eilutės paraštėje užsirašyti savo vardą, kas padėtų atminti, jog Gelbėtojas iškentėjo ir jų kančias.)

Antrai grupei užduokite tokius klausimus:

- Kokias radote frazes apie tai, kad Jėzus Kristus išgelbėja mus iš fizinės mirties?
- Kas, pasak 2 Nefio 9:22 eilutės, bus prikelti ir atvesti Dievo akivaizdon?

Dar kartą priminkite lentoje užrašytą frazę: „baisi pabaisa“. Pakvieskite mokinius savais žodžiais apibūdinti Jokūbo mokymą apie tai, kaip galime būti išgelbėti nuo šios „pabaisos“. Pasirūpinkite, kad mokiniai suprastų, jog **Jėzus Kristus Apmokėjimu išgelbsti visą žmoniją iš per nuopuolį atsiradusios fizinės ir dvasinės mirties**. Pakvieskite vieną mokinį šią tiesą užrašyti lentoje.

Priminkite mokiniams, kad, be visos žmonijos išvadavimo iš per nuopuolį atsiradusios fizinės ir dvasinės mirties, Jėzus Kristus dar gali išvaduoti mus iš dvasinės mirties, kuri ištinka mus dėl mūsų pačių nuodėmių.

Paašškinkite, kad Jokūbas apibūdino būseną tų žmonių, kurie prieš Dievą pasirodo su savo nuodėmėmis. Pakvieskite mokinius atkreipti į tai dėmesį, kai vienas mokinyš garsiai perskaitys 2 Nefio 9:15–16, 27 eilutes.

- Kaip Jokūbas apibūdino būseną žmonių, kurie prieš Dievą pasirodys su savo nuodėmėmis?

Paašškinkite, kad Jokūbas taip pat apibūdino būseną tų žmonių, kurie prieš Dievą pasirodo tyrumė. Pakvieskite mokinius atkreipti į tai dėmesį, kai vienas mokinyš garsiai perskaitys 2 Nefio 9:14, 18 eilutes.

- Kaip Jokūbas apibūdino būseną žmonių, kurie prieš Dievą pasirodys tyrumė?

Pabrėžkite, kad išvadavimas iš nuopuolio yra dovana visai žmonijai, o išvadavimas iš mūsų nuodėmių padarinių iš dalies priklauso nuo mūsų pačių troškimų ir veiksmų. Lentoje užrašykite: *Savo nuodėmių padarinius Jėzaus Kristaus Apmokėjimo dėka galėsime įveikti tuomet, kai ...*

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 9:21, 23–24. Paprašykite mokinių surasti frazes, kuriomis būtų galima užbaigti lentoje užrašytą sakinį.

- Kaip, pagal šias eilutes, jūs užbaigtumėte šį sakinį? (Mokinių atsakymai turėtų atspindėti tokią sakinio pabaigą: **Savo nuodėmių padarinius Jėzaus Kristaus Apmokėjimo dėka galėsime įveikti tuomet, kai tikėsime Jėzų Kristų, atgailausime, pasikrikštysime ir ištersime iki galo.** Jiems beatsakinėjant, lentoje pabaikite užrašytą teiginį.)

Pamoką užbaikite pasirinkdami vieną iš žemiau pateiktų veiklų. Abiejų veiklų tikslas yra padėti mokiniams susimąstyti apie Gelbėtojo Apmokėjimo reikšmę jiems ir pasidalinti savo mintimis apie Jį.

1. Paprašykite mokinių greitai peržvelgti 2 Nefio 9:1–22 eilutes ir surasti visas eilutes, kurias prasideda jaustuku *O*. Pakvieskite mokinius garsiai perskaityti pirmuosius tų eilučių sakinius.

Pakvieskite mokinius savo Raštų studijavimo žurnaluose ar užrašuose užrašyti panašius teiginius, išreiškiančius jų asmeninį dėkingumą Gelbėtojui ir už Jo pasiaukojimą dėl jų. Paprašykite jų sekti Jokūbo pavyzdžiu: kiekvieną sakinį pradėti žodeliu *O* ir užbaigti šauktuku. Paprašykite kelių mokinių perskaityti savo teiginius (jeigu jie tinkami). Pasistenkite, kad jie suprastų, jog neturi jaustis įpareigoti dalintis tokiomis mintimis ar patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.

2. Kartu su klase sugiedokite arba perskaitykite giesmės „Apstulbintas Jėzaus malonės nūnai esu“ žodžius (*Giesmės ir vaikų dainos*, p. 22) arba kitą giesmę apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Pakvieskite mokinius iš giesmės išrinkti tas eilutes, kurios atspindi jų mintis apie Gelbėtoją ir Jo apmokančią auką. Leiskite jiems papasakoti klasei, kokias eilutes pasirinko, ir paašškinti, kodėl tos eilutės jiems yra tokios prasmingos.

Komentaram ir kontekstas

2 Nefio 9:7. Kokie būtų nuopuolio padariniai, jei nebūtų Apmokėjimo?

Vyresnysis D. Todas Kristofersonas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo paašškino, kokia būtų mūsų lemtis, jei nebūtų Jėzaus Kristaus Apmokėjimo:

„Jei ne Kristus išpirkimas, tai mirtis mus sunaikintų ir mūsų pasirinkimo laisvė būtų beprasmė; jei ne Jo malonė, tai dėl savo nuodėmių ir blogų pasirinkimų

būtume amžiams prarasti. Nebūtų jokio būdo pilnai atitaisyti savo klaidų, o būdami nešvarūs niekada negalėtume vėl gyventi [Dievo] akivaizdoje.

... Mums būtinas Gelbėtojas, Tarpininkas, kuris gali įveikti mūsų nuodėmių ir klaidų padarinius, kad jie nebūtų mirtini. Būtent dėl Kristaus Apmokėjimo mes galime atitaisyti blogus pasirinkimus ir būti įstatymo išteisinti, lyg nebūtume nusidėję“ („Moral Agency“, *Ensign*, 2009 m. birželis, p. 50).

2 Nefio 9:27–54 ir 2 Nefio 10

Įvadas

Paliudijęs apie tai, kad Jėzus Kristus išvaduoja visą žmoniją iš nuopuolio padarinių ir siūlo mūsų nuodėmių atleidimą, Jokūbas užbaigia savo pamokslą. Jis įspėjo apie tokį požiūrį ir veiksmus, kurie veda prie atsiskyrimo nuo Viešpaties; jis taip pat liudijo apie tokį požiūrį ir veiksmus, kurie leidžia žmonėms ateiti pas Kristų ir būti išgelbėtiems. Kitą dieną Jokūbas pakartojo, kad nors Izraelio namai dėl nuodėmės bus išblaškyti, Viešpats

prisimins Savo sandoras su jais ir surinks juos tada, kai jie atgailaus ir sugrįš pas Jį. Jokūbas pranašavo apie Jėzaus Kristaus nukryžiuvimą. Jis taip pat pranašavo, kad jo žmonių pažadėtoji žemė bus laisvės vieta, apsaugota nuo visų tautų ir laisva nuo karalių valdymo. Savo žmones Jokūbas ragino susitaikyti su Dievo valia ir atminti, kad jie bus išgelbėti tik per Dievo malonę.

Mokykite su Dvasia

Evangelijos mokytojas ruošdamasis ir mokydamas turi siekti Šventosios Dvasios vadovavimo. „Ir per tikėjimo maldą jums bus duota Dvasia; ir jei Dvasios negausite, jūs nemokysite“ (DS 42:14).

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 9:27–54

Jokūbas visus kviečia ateiti pas Kristų ir perspėja dėl minčių ir veiksmų, atskiriančių mus nuo Viešpaties

Lentoje užrašykite šias frazes: *kodėl man reikia pagalbos* ir *ką turiu daryti*. Paprašykite, kad klasė įsivaizduotų baisia liga sergantį žmogų.

- Kodėl tam žmogui svarbu suprasti, jog jam reikia kreiptis pagalbos?
- Kodėl tam žmogui taip pat svarbu suprasti, ką reikia daryti, kad gautų pagalbą?
- Kas atsitiks, jei tas žmogus supras, kad jam reikia pagalbos, tačiau nesupras, kaip tą pagalbą gauti?

Priminkite mokiniam, kad praeitoje pamokoje, studijuodami apie nuopuolio padarinius ir mūsų nuodėmių pasekmes, jie sužinojo, kodėl mums reikia Gelbėtojo. Paliudykite, kad Jis nori mums padėti ir išvaduoti mus iš mūsų nuodėmių. Mokinių pasiteiraukite, ar jie žino, ką turėtų daryti, kad gautų visas Apmokėjimo palaimas.

Paašškinkite, kad Jokūbas norėjo savo žmonėms padėti pasirinkti „amžinojo gyvenimo kelią“ (2 Nefio 10:23). Jis padėjo jiems suprasti, kad amžinąjį gyvenimą jie įgys tik „[ateidami] pas Viešpatį“ (2 Nefio 9:41). Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 9:41. Paprašykite klasės surasti, kaip Jokūbas apibūdino „kelią“, kuriuo turėtumėte sekti.

- Ką reiškia ateiti pas Viešpatį? (Galite paraginti mokinius gyvenimą įsivaizduoti kaip kelią. Paprašykite jų tyliai pamąstyti apie tai, kur veda jų kelias. Ar jų pasirinkimai veda arčiau Gelbėtojo?)
- Kokiais žodžiais Jokūbas apibūdino „kelią“? Ko žodžiai *siauras* ir *tiesus* moko apie tai, kaip turėtumėte gyventi?

Pažymėkite, kad, be siauro ir tiesaus kelio, Jokūbas taip pat naudojo vartų vaizdinį. Gelbėtoją jis vaizdavo kaip tų vartų sargą. Paliudykite apie tai, kad mūsų nuodėmės gali būti atleistos ir amžinąjį gyvenimą galime įgyti tik per Jėzų Kristų ir Jo Apmokėjimą. Darydami tai, kas veda link amžinojo gyvenimo – įskaitant apeigų priėmimą, maldų kalbėjimą, liudijimų išsakymą ir mūsų gyvenimo būdą – viską turime daryti Jėzaus Kristaus vardu.

- Kodėl jums reikšminga, kad Gelbėtojas „nesamdo [prie vartų] jokio tarno“? (Galite pažymėti, kad Viešpats šaukia tarnautojus, pvz., vyskupus ir kuolų prezidentus, kad šie Jo vietoje veiktų kaip žmonių teisėjai. Tačiau Jis bus paskutinis mūsų Teisėjas, ir Jis paskelbs paskutinį nuosprendį pagal tai, kaip gyvenome.)
- Kaip žinojimas, kad Viešpaties „neapgausi“, darys įtaką mūsų pastangoms eiti pas Jį?

Paašškinkite, kad Jokūbo mokymai likusioje 2 Nefio 9 skyriaus dalyje padeda suprasti, kaip mūsų mintys ir veiksmai veikia mūsų gebėjimą eiti pas Gelbėtoją. Vienos mintys ir veiksmai padeda eiti pas Kristų, o kitos – trukdo eiti pas Jį.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kokios tai galėtų būti mintys, per lentos vidurį nubrėžkite vertikalią liniją. Vienoje tos linijos pusėje užrašykite *Atsitolinimas nuo Kristaus*. Po tuo užrašu užrašykite:

1. 2 Nefio 9:27–33
2. 2 Nefio 9:34–39

Kitoje linijos pusėje užrašykite *Artėjimas prie Kristaus*. Po tuo užrašu užrašykite:

3. 2 Nefio 9:23, 39, 42, 45–46
4. 2 Nefio 9:49–52

Kiekvienam mokiniui priskirkite skaičių nuo 1 iki 4. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti tas eilutes, kurios nurodytos prie jiems paskirto skaičiaus. Tegul skaičius 1 ir 2 gavę mokiniai ieško tų minčių ir veiksmų, kurie gali mus atitolinti nuo Gelbėtojo, o skaičius 3 ir 4 gavę mokiniai tegul ieško tų minčių ir veiksmų, kurie gali mums padėti artėti prie Gelbėtojo ir gauti visas Jo Apmokėjimo palaimas. Galite padrašinti mokinius rastus atsakymus pasižymėti savo Raštuose.

Po kelių minučių pakvieskite savanorius iš 1 ir 2 grupės ateiti prie lentos ir joje surašyti tuos jų atrastus požiūrius ir veiksmus, kurie mus tolina nuo Gelbėtojo. Padiskutuokite apie kelis Jokūbo įspėjimus, užduodami kelis arba visus žemiau pateiktus klausimus:

- Jokūbas minėjo mokytumą ir pinigus, ir abu tie dalykai gali būti geri. Kokie mūsų pasirinkimai, susiję su mokytumu ir pinigais, gali tolinti mus nuo Viešpaties? (Pažymėkite, kad 2 Nefio 9:28–29 yra Raštų įvaldymo eilutės. Galite mokinius paraginti šias eilutes pasižymėti.)
- Ką, jūsų manymu, reiškia būti dvasiškai kurčiam arba aklam? (Žr. 2 Nefio 9:31–32.)
- Frazė „neapipjaustyti širdimi“ (2 Nefio 9:33) reiškia tuos žmones, kurių širdys neatvertos Dievui ir kurie nenori laikytis sandorų su Juo. Kaip šitokia būseną mums trukdo gauti visas Apmokėjimo palaimas?
- Kokių stambeldystės apraiškų pastebite šiomis dienomis? (Žr. 2 Nefio 9:37.)

Pakvieskite 3 ir 4 grupės mokinius ateiti prie lentos ir užrašyti tuos jų rastus požiūrius ir veiksmus, kurie atves mus pas Gelbėtoją ir padės gauti Jo Apmokėjimo palaimas. Kad padėtumėte mokiniams analizuoti savo atsakymus, užduokite kelis arba visus šiuos klausimus:

- 2 Nefio 9:23 eilutėje Jokūbas mums primena apie Viešpaties įsakymą atgailauti ir pasikrikštyti. Kaip krikšto sandorų atnaujinimas per sakramentą mums padeda eiti pas Viešpatį ir gauti Jo Apmokėjimo palaimas?
- Ką, jūsų manymu, reiškia „dvasiškas mąstymas“? (2 Nefio 9:39). Kokių žinote veiklų, galinčių padėti mąstyti dvasiškai?
- Ką reiškia „[nusiogręžti] nuo savo nuodėmių“? (2 Nefio 9:45).
- Ką, jūsų manymu, omenyje turėjo Jokūbas, sakydamas gerti, valgyti ir „[mėgautis] riebumu“? (Žr. 2 Nefio 9:50–51. Galite paaiškinti, kad šiose eilutėse kalbama apie dvasinį maistą.)

Paliudykite, kad, **eidami pas Viešpatį ir gyvendami pagal Jo valią, mes gausime visas Apmokėjimo palaimas**. Užrašykite šį principą lentoje, aukščiau mokinių užrašyto sąrašo.

Padrašinkite mokinius pagalvoti, ar savo gyvenime jie yra pastebėję šio principo veikimą. Pakvieskite juos savo Raštų studijavimo žurnaluose arba užrašuose parašyti apie tai, kaip per vieną ar kelis požiūrius ar veiksmus, surašytus lentoje, antrajame sąrašo, jie priartėjo prie Gelbėtojo. Pakvieskite kelis mokinius paskaityti, ką užsirašė, (tačiau padėkite jiems suprasti, kad jie neturi jaustis įpareigoti dalintis pernelyg asmeniškai patirtimi).

2 Nefio 10

Jokūbas drašina savo žmones pradžiugti ir ateiti pas Viešpatį

Paklauskite mokinių, ar jie yra gavę dovaną, kuri jiems buvo ypač reikšminga dėl to, kad dėl jos kažkas įdėjo daug pastangų ar net pasiaukėjo. Pagalvokite, ar nevertėtų pakviesti vieno ar poros mokinių papasakoti apie tai.

Užduočių rašymas lentoje

Kai mokiniams paskiriama perskaityti kelias eilučių ištraukas, būtų naudinga tų ištraukų nuorodas surašyti lentoje. Tai padės mokiniams prisiminti, ką jų paprašė padaryti, ir išvengti painiavos dėl užduoties.

2 Nefio 9:28–29

yra Raštų įvaldymo eilutės. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šias eilutes, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje aprašytą mokymo idėją.

- Kaip galėtume išreikšti dėkingumą už tokias dovanas?
- Kaip galėtume išreikšti dėkingumą už Gelbėtojo Apmokėjimą?

Paaiškinkite, kad, praėjus dienai po to, kai pasakė pamokslą apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą, Jokūbas vėl liudijo apie iš nuodėmės pasekmių išvaduojantį Viešpatį. Savo žmones jis mokė, kaip šie turi priimti Apmokėjimo dovaną.

2 Nefio 10:1–19 eilutes apibendrinkite paaiškindami, kad Jokūbas pakartojo, jog, nors Izraelio namai dėl nuodėmės bus išblaškyti, Viešpats prisimins Savo sandoras su jais ir surinks juos tada, kai jie atgailaus ir sugrįš pas Jį. Galite pažymėti, kad 2 Nefio 10:3 eilutė yra pirmoji eilutė Mormono Knygoje, kurioje žodis *Kristus* pavartotas pirmą kartą, kalbant apie Gelbėtoją.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 10:20, 23–25. Pakvieskite klasę surasti, ką Jokūbas mus ragina daryti su Apmokėjimo dovana. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti šiose eilutėse rastus atsakymus. Pakvieskite juos pasidalinti savo atsakymais.

Išdalinkite po lapelį su tokiais klausimais (arba prieš pamoką surašykite juos lentoje). Pakvieskite mokinius pasirinkti po vieną klausimą ir su savo partneriu pasidalinti atsakymu.

- Ką, atsižvelgdami į tai, ko išmokote apie Gelbėtoją, norėtumėte apie Jį visuomet atsiminti?
- Kodėl atgaila yra svarbus būdas išreikšti dėkingumą už tai, ką dėl mūsų yra padaręs Viešpats?
- Ką tokio sužinojote apie Gelbėtoją, kas padeda jums jausti viltį?
- Ką, jūsų manymu, reiškia susitaikyti su Dievo valia?

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie tai, ko jie išmoko ir ką jautė studijuodami ir aptardami 2 Nefio 9–10 skyrius. Pakvieskite juos siekti Šventosios Dvasios vadovavimo ir nuspręsti, ką daryti, kad susitaikytų su Dievo valia ir aktyviau siektų Apmokėjimo palaimų. Pavyzdžiui, mokinys galėtų pradėti klausyti kokio nors Dievo patarimo (žr. 2 Nefio 9:29), nusigrežti nuo tam tikros nuodėmės (žr. 2 Nefio 9:45) arba surasti daugiau būdų, kaip kiekvieną dieną kuo dažniau atsiminti Gelbėtoją (žr. 2 Nefio 10:20). Paraginkite mokinius daryti viską, kas įmanoma, kad „[susitaikytų] su Dievo valia“ (2 Nefio 10:24). Paliudykite apie iš to išplaukiančias palaimas.

Raštų įvaldymas—2 Nefio 9:28–29

Pastaba: Ši veikla skirta padėti mokiniams įvaldyti 2 Nefio 9:28–29 eilutes. Dėl to, kad šian-dienos pamoka yra ilga, šią veiklą galite atlikti kitą dieną, kai turėsite daugiau laiko.

Kartu su mokiniais garsiai perskaitykite 2 Nefio 9:28–29 eilutes.

- Į kokius spąstus galime pakliūti siekdami mokytumo? Kaip galime siekti mokytumo ir išvengti šių spąstų?
- Kas, siekiant mokytumo, mums gali padėti „[klausymas] Dievo patarimų“?

Padrąsinkite mokinius ir toliau lankyti seminariją ir planuoti lankyti institutą po to, kai ją baigs.

Studijų namuose pamoka

2 Nefio 4–10 (6 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami 2 Nefio 4–10 (6 dalį), nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios raginimais.

1 diena (2 Nefio 4–5)

Studijuodami 2 Nefio 4 skyrių, mokiniai susitelkė į principą, kad Dievas palaiko tuos, kurie pasitiki Juo (žr. 2 Nefio 4:12–35), ir savo Raštų studijavimo žurnaluose užsirašė po vieną būdą, kuriuo jie norėtų didinti savo pasitikėjimą Dievu. 2 Nefio 5 skyriuje jie pamatė šių tiesų pavyzdžius: Paklusdami Dievo apreiškimams būsime saugesni (žr. 2 Nefio 5:1–8). Kai Jėzaus Kristaus Evangelija tampa mūsų gyvenimo būdu, tai tampame laimingesni (žr. 2 Nefio 5:9–18, 26–27). Mokiniai nagrinėjo savo gyvenimą ir nusprendė daryti kažką tokio, kas padėtų gyventi laimingesnį gyvenimą.

2 diena (2 Nefio 6–8)

Šioje pamokoje mokiniai sužinojo, kad Viešpats yra gailėstingas tiems, kas pas Jį sugrįžta (žr. 2 Nefio 6). Jie galvojo apie tai, kaip Viešpats buvo jiems gailėstingas. Jie taip pat sužinojo, kad Gelbėtojas trokšta išpirkti Savo sandoros žmones ir turi tam galią (žr. 2 Nefio 7–8).

3 diena (2 Nefio 9)

Pradėję studijuoti 2 Nefio 9 skyrių, mokiniai sužinojo, kas būtų nutikę, jei nebūtų buvę Apmokėjimo. Jie taip pat studijavo šias tiesas: Per Apmokėjimą Jėzus Kristus visą žmonių išvaduoja iš fizinės ir dvasinės mirties, atsiradusios dėl nuopuolio (žr. 2 Nefio 9:1–22). Savo nuodėmių padarinius Jėzaus Kristaus Apmokėjimo dėka galėsime įveikti tuomet, kai tikėsime Jėzų Kristų, atgailausime, pasikrikštysime ir ištersime iki galo (2 Nefio 9:14–27). Mokiniai parašė po trumpą rašinėlį, išreiškiantį jų jausmus apie Gelbėtojo pasiaukojimą dėl jų.

4 diena (2 Nefio 9–10)

Studijuodami likusią 2 Nefio 9 skyriaus dalį ir 2 Nefio 10 skyrių, mokiniai mąstė apie tai, kurie jų pasirinkimai gali tolinti juos nuo Viešpaties, o kurie padeda artėti prie Jo. Jie sužinojo, kad pasirinkę eiti su Viešpačiu ir gyventi pagal Jo valią, mes gausime visas Apmokėjimo palaimas.

Įvadas

Be visų kitų svarbių tiesų, kurias mokiniai studijavo šią savaitę, pabrėžkite Jėzaus Kristaus Apmokėjimo reikšmę. Melskite vadovavimo, kad suprastumėte, kaip geriausiai galėtumėte jiems padėti suprasti ir kliautis Apmokėjimu. Mokydami raginkite mokinius mąstyti apie tai, ką jie turi daryti, kad įgytų Gelbėtojo Apmokėjimo palaimas.

Pastaba: Pamaldžiai ruošdamiesi pamokai, pagalvokite apie savo mokinių poreikius, ypač apie poreikius tų mokinių, kuriems gali būti sunku. Kai melsitės dėl konkrečių mokinių ir dėl to, kad žinotumėte, kaip geriausiai juos išmokyti Raštuose esančių doktrinų ir principų, Šventoji Dvasia jus pamokys, kaip tiems mokiniams padėti.

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 4–5

Nefis reiškia pasitikėjimą Viešpačiu; Viešpats atskiria nefitus nuo lamanitų; nefitai gyvena laimingą gyvenimą

Žemiau pateiktą informaciją paruoškite išdalinti skirtuose lapeliuose arba surašykite lentoje.

2 Nefio 4	2 Nefio 5
<ol style="list-style-type: none"> 1. Perskaitykite skyriaus antraštę ir pasiruoškite savais žodžiais apibendrinti visą skyrių. 2. Perskaitykite 2 Nefio 4:19 eilutę ir paaiškinkite, ką, jūsų nuomone, reiškia „žinau, kuo pasitikėjau“? 3. Iš savo Raštų studijavimo žurnalo tyliai perskaitykite 1 dienos 4 užduoties užrašus ir pasiruoškite papasakoti apie vieną būdą, kuriuo norėtumėte didinti savo pasiklovimą Viešpačiu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Perskaitykite skyriaus antraštę ir pasiruoškite savais žodžiais apibendrinti visą skyrių. 2. Perskaitykite 2 Nefio 5:27 eilutę ir paaiškinkite, ką, jūsų manymu, reiškia „gyventi laimingą gyvenimą“. 3. Savo Raštų studijavimo žurnale tyliai perskaitykite 1 dienos 6 užduoties užrašus. Pasiruoškite pasidalinti vienu iš nefitų veiksmų bei požiūrių ir tuo, kaip jūsų laimę paveikė tai, kad darėte tokius pat veiksmus ir laikėtės tokių pačių nuostatų.

Padalinkite klasę pusiau. Vieną pusę mokinių paprašykite pasiruošti mokyti iš 2 Nefio 4 skyriaus, o kitą pusę – iš 2 Nefio 5 skyriaus.

Kiekvienam mokiniui, kuriam paskyrėte mokyti iš 2 Nefio 4 skyriaus, paskirkite po vieną mokinį, kuriam paskyrėte mokyti iš 2 Nefio 5 skyriaus. Pakvieskite mokinius su savo partneriu pasidalinti ta medžiaga, kuri jiems buvo paskirta paruošti.

2 Nefio 6–8

Jokūbas pranašauja apie Izraelio išblaškymą ir surinkimą ir cituoja Izaijo pranašystes apie Gelbėtojo ištikimybę sandoros žmonėms

Mokiniais priminkite, kad 2 Nefio 6–9 skyriuose yra užrašytas Jokūbo pirmos dienos pamokslas, pasakytas žmonėms. Jo antros dienos mokymas yra tęsiamas 2 Nefio 10 skyriuje. 2 Nefio 6 skyriuje Jokūbas pranašauja, kad žydai atmes Viešpatį ir bus išblaškyti. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 7:1–2 eilutes ir savais žodžiais nusakyti jų prasmę.

2 Nefio 9

Jokūbas moko, kaip Gelbėtojo Apmokėjimas išvaduoja mus iš nuopuolio pasekmių ir nuodėmės padarinių

Pasidalinkite tokiu Prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginiu:

„Kaip sotus žmogus nenori valgyti, lygiai taip ir išgelbėjimo per Kristų jis netrokš tol, kol nesupras, kodėl jam reikalingas Kristus.

Joks žmogus adekvačiai ir teisingai nesupras, kodėl jam reikalingas Kristus, kol nesupras ir nepriims nuopuolio doktrinos ir jos poveikio visai žmonijai. Ir jokia kita pasaulio knyga šios gyvybiškai svarbios doktrinos neišaiškina geriau nei Mormono Knyga“ („The Book of Mormon and the Doctrine and Covenants“, *Ensign*, 1987 m. gegužė, p. 85).

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad jų draugas klausia: „Kodėl jums reikalingas Gelbėtojas?“ Pakvieskite klasę pasiruošti atsakyti į šį klausimą pagal tai, ko jie išmoko iš 2 Nefio 9 skyriaus. Paprašykite juos atsakymo paieškoti 2 Nefio 9:7–10, 19–22 eilutėse. Paprašykite mokinių pasidalinti savo atsakymais į klausimą.

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti, kaip Jėzus Kristus gali mus išgelbėti iš nuopuolio pasekmių, mokinio vadovylyje perskaitykite Prezidento Džozefo Fildingio Smito palyginimą, pateiktą 6 dalies 3 dienos 2 Nefio 9:10–27 eilučių apžvalgoje. Pagalvokite, ar nevertėtų pakviesti vieną mokinį lentoje ar popieriaus lape nubraižyti Prezidento Smito palyginimą. Jei nuspręsite taip padaryti, tai tą mokinį taip pat pakvieskite paaiškinti, ką jis nupiešė.

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie save, įstrigusius gilioje duobėje, ir dėl savo padarytų pasirinkimų atskirtus nuo Dievo. Paaiškinkite, kad, jei nebūtų buvę Jėzaus Kristaus Apmokėjimo, nebūtų jokių progų atgailauti, nebūtų jokios vilties ir niekas negalėtų išsivaduoti iš nuodėmės padarinių.

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 2 Nefio 9:21–23 eilutes ir paprašykite kelių mokinių jas paaiškinti savais žodžiais. Nors jie galbūt aiškins kitaip, bet pasirūpinkite, kad būtų aiški tokia tiesa: **Jėzaus Kristaus Apmokėjimo dėka galime įveikti savo nuodėmių padarinius.**

Paaiškinkite, kad darbas grupėmis atveria galimybes tarpusavyje dalintis išgyvenimais ir liudijimais. Pakvieskite mokinius pasidalinti savo išgyvenimais ir liudijimais apie Jėzų Kristų ir Jo Apmokėjimą. Jeigu jiems sunku dalintis, galite jų paprašyti perskaityti, ką užsirašė savo Raštų studijavimo žurnale atlikdami 3 dienos 4 užduotį. Prie jų liudijimo galite pridėti ir savąjį.

Paprašykite, kad klasė įsivaizduotų baisia liga susirgusį žmogų. Tada aptarkite šiuos klausimus:

- Kodėl svarbu, kad tas žmogus suprastų, jog jam reikia kreiptis pagalbos?
- Kodėl tam žmogui taip pat svarbu suprasti, ką reikia daryti, kad gautų pagalbą?
- Kas atsitiks, jei tas žmogus supras, kad jam reikia pagalbos, tačiau nesupras, kaip tą pagalbą gauti?

Pasiteiraukite mokinių, ar jie žino, ką turėtų daryti, kad gautų Apmokėjimo palaimas. Priminkite jiems, kad jie studijavo 2 Nefio 9:23, 42–52 eilutes ir jose surado kelis veiksmus ir mintis, kurios mums padės eiti pas Kristų ir į savo gyvenimus priimti Jo apmokančios aukos galią. Paprašykite juos peržiūrėti pasižymėtas Raštų eilutes ir savo Raštų studijavimo žurnale sudarytą sąrašą tų dalykų, kurie mus veda pas Gelbėtoją (4 diena, 1 užduotis). Pakvieskite mokinius papasakoti apie tai, kaip vienas ar keli iš tų veiksmų ir minčių juos suartino su Gelbėtoju. Paliudykite, kad, jei seksime šių eilučių principais, tai padės mums įgyti visas Apmokėjimo palaimas.

2 Nefio 10

Jokūbas drąsina savo žmones pradžiugti ir ateiti pas Viešpatį

Su mokiniais perskaitykite 2 Nefio 10:23–24. Priminkite mokiniams, kad 3 dienos 6 užduotyje jie buvo pakviesti nuspręsti, ką darys, kad susitaikytų su Dievo valia. Paraginkite juos išnaudoti šį kvietimą iki galo.

Paprašykite mokinių pasidalinti savo įžvalgomis apie tai, ką dar jie suprato studijuodami šios savaitės skyrius. Jei liks laiko, tai šios savaitės pamoką užbaikite kartu su klase sugiedodami arba perskaitydami giesmės „Apstulbintas Jėzaus malonės nunai esu“ (*Giesmės ir vaikų dainos*, p. 22) (arba kitos giesmės apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą) žodžius. Paliudykite apie atėjimo pas Gelbėtoją svarbą ir apie Apmokėjimo palaimų realumą.

Kita dalis (2 Nefio 11–25)

Ateinančią savaitę, studijuodami 2 Nefio 11–25 skyrius, mokiniai susipažins su kai kuriais Izaijo raštais ir tuo, kaip jis matė mūsų dienas ir įspėjo mus pagal tai, ką matė. Kai kurie jo įspėjimai yra susiję su mūsų žiniasklaida, mūsų apranga, gyvenimo būdu ir požiūriu. Paraginkite mokinius perskaityti ir pasistengti suprasti 2 Nefio 11–25 skyrius, net jeigu ir nesupranta visų žodžių.

2 Nefio 11 ir 16

Įvadas

2 Nefio 11 skyriuje Nefis išreiškė savo meilę Izaijo žodžiams. Jis taip pat paliudijo, kad Jokūbas ir Izaijas regėjo „lšpirkėją, lygiai kaip aš jį mačiau“ (2 Nefio 11:2). 2 Nefio 16 skyriuje pateikiamas Izaijo pasakojimas apie savo apsilvymą nuo nuodėmių ir pašaukimą būti pranašu tuomet, kai regėjo „Viešpatį, sėdintį soste“ (žr. 2 Nefio 16:1, 5–8). Tiek Nefis, tiek ir Jokūbas mokė, kad Izaijo raštus verta pritaikyti sau (žr. 1 Nefio

19:23; 2 Nefio 6:5; 11:2), o Viešpats pareiškė: „didingi yra Izaijo žodžiai“ (3 Nefio 23:1). 2 Nefio 11 skyriuje pateikiami keli Nefio paaiškinimai apie tai, kodėl j savo metrašty jį įtraukė Izaijo pranašystes; tad šis skyrius dar yra lyg įvadas į Izaijo žodžius, užrašytus 2 Nefio 12–24 skyriuose. 2 Nefio 25 skyriuje baigiami Izaijo žodžiai; jame Nefis moko, kaip suprasti Izaijo žodžius (žr. šio vadovėlio 35 pamoką).

Pasiūlymai, kaip mokytis

2 Nefio 11

Nefis pasigėrėdamas liudija apie tai, kad išgelbėjimas ateina per Jėzų Kristų

Pakvieskite tris mokinius tyliai užrašyti po vieną sakinį apie tai, kas nutiko paskutinės pamokos metu. Neleiskite jiems tarpusavyje aptarinėti ar lyginti savo užrašytų sakinių. Kad pailiustruotumėte, kodėl naudinga turėti daugiau nei vieną liudytoją, paprašykite tų trijų mokinių garsiai perskaityti savo sakinius. Kai pirmasis mokinys perskaitys savo sakinį, klasės paklauskite, ar juo pasakyta viskas, kas įvyko praeitos pamokos metu. Tada paprašykite, kad savo sakinį perskaitytų antrasis mokinys; klasės paklauskite, ar juo pasakyta viskas, kas įvyko praeitos pamokos metu. Kai savo sakinį perskaitys trečiasis mokinys – užduokite tą patį klausimą.

- Kodėl naudinga turėti daugiau nei vieną liudytoją?

Paaiškinkite, kad Viešpats pranašus šaukia tam, kad jie būtų Jo liudytojai pasaulyje. Paraginkite mokinius pamąstyti apie tai, ką jiems reiškia girdėti apie Jėzų Kristų liudijančius pranašus.

Lentoje užrašykite tokį teiginį: *Studijuodami pranašų liudijimus apie Jėzų Kristų, galime stiprinti savo tikėjimą Jėzumi Kristumi ir juo džiūgauti.*

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 11:2–3.

- Ką, pasak šių eilučių, patyrė Nefis, Izaijas ir Jokūbas po to, kai tapo ypatingais Jėzaus Kristaus liudytojais?
- Kodėl, jūsų manymu, liudijimą apie Jėzų Kristų svarbu išgirsti iš kelių pranašų? (Taip pat žr. Mozijo 13:33–35.)

Pakvieskite mokinius greitomis perskaityti 2 Nefio 11:4–6 eilučių pirmąsias eilutes ir surasti frazę, kurią Nefis kartojė kiekvienoje iš tų eilučių.

- Ką reiškia kažkuo „mėgautis“?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 11:4–7 eilutes ir surasti, kuo mėgavosi Nefis. Tada klasės mokinius suskirstykite poromis. Paprašykite mokinių pasidalinti įdomiausiomis frazėmis ir paaiškinti, kodėl jos jiems įdomios. Taip pat pakvieskite juos papasakoti apie tai, kuo mėgaujasi arba kas jiems padeda džiūgauti Jėzumi Kristumi.

Garsiai perskaitykite 2 Nefio 11:8 eilutę ir paprašykite mokinių surasti priežastį, kodėl į savo metrašty Nefis įtraukė Izaijo raštus.

- Kokių patyrimų Nefis vyliėsi savo žmonėms ir būsimiems Mormono Knygos skaitytojams, kai šie skaitys Izaijo žodžius?

Toliau pateiktame sąraše yra keli pavyzdžiai apie tai, kodėl Nefis į savo metrašty įtraukė Izaijo raštus:

Kaip suprasti Izaiją

Mokytojams ir mokiniams gali būti sudėtinga suprasti Izaijo žodžius Mormono Knygoje. Prezidentas Boidas K. Pakeris iš Dvylikos Apaštalo Kvorumo pripažino, kad šie skyriai gali kliudyti studijuoti Mormono Knygą. Tada jis tarė: „Nesiliaukite skaitę! Ir toliau skaitykite tuos sunkiai suprantamus skyrius ... net jei ten mažai ką suprantate. Tęskite skaitymą, net jei tai darysite skaitydami prabėgomis, ir tik vietomis surasdami ką nors suprantamo“ („The Things of My Soul“, *Ensign*, 1986 m. gegužė, p. 61).

1. Izaijas regėjo Gelbėtoją, kurį taip pat regėjo Nefis ir Jokūbas (žr. 2 Nefio 11:2–3); taip pat žr. 2 Nefio 16:1–5 eilutes, kuriose aprašoma Izaijo vizija, kurioje jis regėjo Gelbėtoją).
2. Nefis mėgavosi liudydamas apie Kristų, Izaijas irgi liudijo apie Kristų (žr. 2 Nefio 11:4, 6; taip pat žr. 2 Nefio 17:14 ir 19:6–7 eilutes, du Izaijo pranašysčių apie Gelbėtoją pavyzdžius).
3. Nefis mėgavosi Viešpaties sandoromis (žr. 2 Nefio 11:5). Izaijo pranašystės siejosi su Viešpaties sandoromis. Pavyzdžiui, jis pranašavo apie šventyklos darbą pastarosiomis dienomis (žr. 2 Nefio 12:1–3).

Paiškinkite mokiniams, kad šioje ir kitose trijose pamokose jie studijuos Izaijo žodžius, užrašytus 2 Nefio 12–24 skyriuose. Paraginkite juos šiuose skyriuose ieškoti tiesų, sustiprinančių jų liudijimą apie Gelbėtoją ir padėsiančių jiems džiūgauti Juo. Pakvieskite mokinius pasidalinti savo mėgstamiausiomis šių skyrių eilutėmis su šeimos nariais ir draugais.

2 Nefio 16

Izaijas pašaukiamas tarnauti pranašu

Paiškinkite, kad klasė toliau studijuos 2 Nefio 16 skyrių, nes jame aprašomas Izaijo pasakojimas apie regėjimą, kuriame jis pašaukiamas būti pranašu. Kad padėtumėte mokiniams pasiruošti suprasti šį regėjimą, paaiškinkite, kad Izaijo raštai parašyti simbolių kalba. Raštai yra kupini simbolių, vaizdinių ir metaforiškų posakių. Pažymėkite, kad vienoje jų anksčiau skaitytų eilučių užrašytas Nefio pareiškimas: „Viskas, ką nuo pasaulio pradžios Dievas davė žmonėms, yra [Jėzaus Kristaus] pavaizdavimas“ (2 Nefio 11:4). Simbolių ir vaizdinių naudojimas Raštuose tėra vienas iš būdų, kuriais esame mokomi apie gelbstinčią Viešpaties misiją.

Lentoje užrašykite tokius žodžius ir frazes: *traukinys, serafai (angelai), kurių kiekvienas turi po šešis sparnus, dūmai, žarijos*.

Mokinių pasiteiraukite, apie ką jie galvoja matydami ir girdėdami šiuos žodžius. Po trumpos diskusijos paaiškinkite, kad Izaijas šiuos žodžius pavartojo pasakojime apie savo pašaukimą būti Dievo pranašu. (Padėkite mokiniams suprasti Izaijo norimą perteikti prasmę. Pernelyg neanalizuokite simbolinės kalbos prasmių. Verčiau padėkite mokiniams suprasti, kaip Izaijo žinia siejasi su jų gyvenimu.)

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 2 Nefio 16:1. (Jei mokiniai turi pastarųjų dienų šventųjų Karaliaus Jokūbo Biblijos leidimą, galite jų paprašyti atsiversti Izaijo 6 skyrių, kuriame pateikiamos išnašos ir kitos pagalbinės priemonės, padėsiančios geriau suprasti šios pamokos metu apžvelgiamą Raštų ištrauką.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 16:2–3. Paaiškinkite, kad „serafai“ yra angelai, kurie gyvena Dievo akivaizdoje.

- Ką galėtų simbolizuoti šeši serafų sparnai? (Kaip užuominą, galite mokiniams pasiūlyti tyliai perskaityti Doktrinos ir Sandorų 77:4 eilutę. Sparnų vaizdinys simbolizuoja galią judėti ir veikti.)
- Kokiais žodžiais bylojama apie serafų požiūrį į Viešpatį?
- Ar kada jūsų požiūris į Dievą buvo panašus?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 16:4 ir Apreiškimo 15:8. Paprašykite klasės surasti, ką reiškia frazė „prisipildė dūmų“. (Gali prirėkti mokiniams padėti suprasti, kad dūmai simbolizuoja Viešpaties akivaizdą, galią ir šlovę.) Pagalvokite, ar nevertėtų jiems pasiūlyti 2 Nefio 16:4 eilutės parašėteje užsirašyti nuorodos į Apreiškimo 15:8 eilutę.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 16:5, o klasės paprašykite surasti tokių frazių, kurios parodo, kaip Viešpaties akivaizdoje jautėsi Izaijas. (Jei naudojate pastarųjų dienų šventųjų Karaliaus Jokūbo Biblijos leidimą, paprašykite mokinių perskaityti Izaijo 6:5 eilutės *a* ir *b* išnašas.)

- Ką, jūsų manymu, omenyje turėjo Izaijas, kuomet pasakė: „Pražuvau; nes esu nešvarių lūpų žmogus“? (Gali prirėkti paaiškinti, kad Izaijo 6:5 eilutėje žodis *pražuvau* Biblijoje buvo išverstas iš hebrajų kalbos žodžio, reiškiančio „iškirstas“, o frazė *nešvarios lūpos* rodo Izaijo žinojimą apie savo ir savo žmonių nuodėmes. Izaijas parodė, jog nesijaučia esąs vertas būti Viešpaties akivaizdoje.)

Duokite mokiniams minutėlę pamąstyti apie tai, kodėl Izaijas galėjo taip jaustis. Paaškin-
kite, kad keletas pranašų pasaulimo metu kalbėjo apie savo netinkamumą. Prezidentas
Spenseris V. Kimbolas pasakojo apie vieną telefono skambutį, kuriuo Prezidentas Dž. Ru-
benas Klarkas jaunesnysis iš Pirmosios Prezidentūros jį informavo, kad yra pašaukiamas į
Dvylikos Apaštalų Kvorumą:

„O, Broli Klarkai! Tik ne mane! Tikrai neturite omenyje mane? Turbūt įvyko kokia nors
klaida. Man tikrai neteisingai pasigirdo.“ Rodės, kad žemė sprūdo iš po kojų. [...]

„O, Broli Klarkai! Tai tikrai neįmanoma. Aš toks silpnas, menkas, nenaudingas ir bejėgis“
(Edward L. Kimball ir Andrew E. Kimball Jr., *Spencer W. Kimball: Twelfth President of The
Church of Jesus Christ of Latter-day Saints* [1977], p. 189).

Padėkite mokiniams suprasti, kad Izaijas, teisus žmogus, Viešpaties akivaizdoje jautėsi
„pražuvęs“ ir „nešvarus“. Kas iš mūsų nesijaustų esąs nevertas, stovėdamas priešais Dievą?

Lentoje užrašykite tokią tiesą: **Per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą galime būti apvalyti
nuo savo nevertumo.**

Jei įmanoma, parodykite mokiniams gabalėlį anglies arba medžio nuodėgulį. Paklauskite,
kaip atrodytų šitas daiktas, jei būtų ką tik ištrauktas iš ugnies.

- Kas nutiktų žmogui, palietusiam karštą anglį?

Garsiai perskaitykite 2 Nefio 16:6–7 eilutes. Paprašykite, kad mokiniai sektų jūsų skaitymą
ir atkreiptų dėmesį į Izaijo patyrimą su žarijomis. (Jei naudojate pastarųjų dienų šventųjų
Karaliaus Jokūbo Biblijos leidimu, paprašykite mokinių perskaityti Izaijo 6:6 eilutės išnašą *a*
ir Izaijo 6:7 eilutės išnašas *a* ir *b*.)

- Ką, pagal 2 Nefio 16:7 eilutę, reiškė tai, kad angelas Izaijo lūpas simboliškai palietė karšta
žarija? (Mokiniams gali tekti paaiškinti, kad žarija simbolizuoja apvalymą. Kuomet ange-
las Izaijo regėjime žarija palietė jo lūpas, tai simbolizavo, kad Viešpats apvalo Izaiją nuo
jo nevertumo ir atleidžia jo nuodėmes.)

Duokite mokiniams kelias minutes pamąstyti apie metą, kada jie jautė apvalančią Jėzaus
Kristaus Apmokėjimo galią.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 16:8–13 eilutes. Pakvieskite vieną mokinį
apibendrinti Viešpaties žodžius apie Izaijo tarnystę tarp žmonių. (Gali prireikti paaiškinti,
kad Viešpats pranešė Izaijui, jog jo pamokslavimas maištingiesiems izraelitams dažniau-
siai bus ignoruojamas, tačiau jis turės nesiliauti pamokslavęs tol, „kol žemė nebus visiškai
nuniokota“. Kitaip tariant, Viešpats Savo gelbėjimo misiją per Savo tarnus maloningai tęs
tol, „kol egzistuos laikas arba žemė, arba ant jos veido bus bent vienas žmogus, kad būtų
išgelbėtas“ [Moronio 7:36].)

Paaškininkite, kad Izaijas tapo galingu Viešpaties Jėzaus Kristaus ir Jo Evangelijos liudytoju.
Paliudykite, kad Gelbėtojas yra realus ir gali atleisti mūsų nuodėmes; kad, kai savo gyve-
nime patiriame Apmokėjimo galią, galime būti Gelbėtojo liudytojai.

Komentarai ir kontekstas

2 Nefio 16:2–3. Ar angelai turi sparnus?

„Dievo angelai niekada neturi sparnų“ (Džozefas Smitas, *History of the Church*, 3:392). Bet kodėl Izaijas rašo, kad angelai turi sparnus? Vyresnysis Briusas R. Makonkis

paaškinio, kad toks aprašymas yra simbolinis: „Tai, kad šios šventos būtybės jam buvo parodytos su sparnais, tėra jų „galios judėti, veikti ir t. t.“ simbolinis pavaizdavimas, kaip buvo parodyta ir kitų regėjimuose (DS 77:4)“ (*Mormon Doctrine*, 2 leidimas. [1966], p. 703).

2 Nefio 12–15

Įvadas

Izaijas smerkia savo laikų žmonių nelabumą; jis taip pat smerkia daugelio žmonių paskutinėmis dienomis nelabumą. Jis įspėjo dėl blogio vadinimo gėriu ir gėrio vadinimo blogiu. Jis taip pat pabrėžė Evangelijos

Sugrąžinimą paskutinėmis dienomis, įskaitant šventyklų reikšmę ir apsivalymo nuo pasaulio svarbą. Daugiau informacijos apie Izaiją rasite šio vadovėlio 21 pamokoje.

Mokinių dėmesio išlaikymas

Toliau pateikti pasiūlymai gali jums padėti išlaikyti mokinių dėmesį pamokos metu: 1) Padėkite mokiniams suprasti, kaip pamoka siejasi su jų gyvenimu. 2) Mokydami keiskite balso intonaciją. 3) Palaikykite akių kontaktą su mokiniais. 4) Jei įmanoma, mokydami vaikščiokite po klasę.

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 12–15

Izaijas išskiria nelabąjį Izraelį iš teisiąjį Izraelio

Kad padėtumėte mokiniams suprasti šios pamokos kontekstą, pradėkite primindami, kad praeitoje pamokoje jie mokėsi apie Izaijo pašaukimą būti pranašu. Šiandien jie mokysis apie žmones, kuriuos jis mokė.

Padėkite mokiniams suprasti, kad, kalbėdamas apie savo laikų Viešpaties sandoros žmonių veiksmus, Izaijas taip pat kalbėjo apie kai kuriuos mūsų laikų žmones. Vyresnysis Dalinas H. Ouksas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo paaiškino: „Izaijo knygoje pateikiama daugybė pranašysčių, kurias, rodos, galima suvokti įvairiai. [...] Daugumos tokių pranašysčių daugiaprasmiškumo faktas pabrėžia, kad joms interpretuoti į pagalbą reikia pasitelkti apreiškimą iš Šventosios Dvasios“ („Scripture Reading and Revelation“, *Ensign*, 1995 m. sausis, p. 8).

Prieš prasidedant pamokai, lentoje nubraižykite tokią lentelę (arba paruoškite lapelius). Stulpeliuose palikite pakankamai vietos mokinių atsakymams.

	2 Nefio 12:5–12, 17–19; 13:8–9	2 Nefio 13:16–26
Kokiomis mintimis ir veiksmais pasireiškia šių žmonių nuodėmingumas?		
Kas nutiks su šiais žmonėmis dėl jų nuodėmių?		

Paaiškinkite, kad pasitelkdama šią lentelę klasė nagrinės tų žmonių, kurie gyvena priešingai savo sandoroms, veiksmų pasekmes.

Padalinkite klasę pusiau. Vieną mokinių pusę paprašykite studijuoti 2 Nefio 12:5–12, 17–19; 13:8–9 eilutes, kitą mokinių pusę – 2 Nefio 13:16–26 eilutes. Pakvieskite mokinius perskaityti paskirtas eilutes ir jose surasti atsakymus į du klausimus, užrašytus kairiajame lentelės stulpelyje. Jei lentelę nubraižėte lentoje, tai iš kiekvienos grupės pakvieskite po vieną mokinį, kad šis atitinkamame stulpelyje užrašytų jų atsakymus. Jei lentelė buvo padalinta lapeliuose, tai paprašykite mokinių savo atsakymus surašyti juose.

Kitai grupei paaiškinkite, kad Izaijas numatė tiek savo, tiek ir ateities laikais prabangia apranga vilkinčių pasauliečių moterų veiksmų pasekmes. 2 Nefio 13:16–26 eilutėse aprašoma, ką jis regėjo. Nors Izaijas kreipėsi konkrečiai į „Sionės dukras“, tačiau jo žodžiai tinka ir vyrams. (Galite pažymėti, kad 2 Nefio 14:1 eilutėje esanti pranašystė nesusijusi su daugpatyste. Ji susijusi su 2 Nefio 13:25–26 eilutėse aprašytame kare žuvusiais vyrais, našlėmis palikusiais daugybę moterų.)

Skirkite mokiniams pakankamai laiko, ir kai jie baigs atsakinėti į lentelės klausimus, paklauskite:

- Kokias nuodėmes tie žmonės darė? (Atsakymai gali būti ir tokie: išdidumas, stabmeldystė, pasaulietiškas ir savimeilė.) Kokios frazės rodo, kad tie žmonės buvo kalti dėl šių nuodėmių? Kokios buvo šių nuodėmių pasekmės?
- Izaijas minėjo žemę, „pilną stabų“ (2 Nefio 12:8). Kokių stabmeldystės formų yra šiomis dienomis?

Diskusijos metu perskaitykite tokį Prezidento Spenserio V. Kimbolo pamokymą:

„Šiuolaikiniais stabais, arba netikrais dievais, gali būti apranga, namai, verslai, mechanizmai, automobiliai, jachtos ir galybė kitokių materialių nukrypimų nuo kelio į dieviškumą. [...] Daug jaunuolių nusprendžia stoti į universitetą, nors pirmiau jie turėtų vykti į misiją. Per ją įgyjamas laipsnis, turtai ir saugumas atrodo taip patraukliai, kad misija pasilieka antroje vietoje. [...] Daugelis garbina medžioklę, žvejybą, atostogas, savaitgalio piknikus bei kitokias išvykas. Kitų stabai yra įvairios sporto šakos, krepšinis, futbolas, korida ar golfas. [...] O dar kiti žmonės garbina prestižo galią“ (*The Miracle of Forgiveness* [1969], p. 40–41).

- Izaijas pranašavo, kad žmonės savo išdidumą ir pasaulietišumą demonstruos per aprangą. Kaip jūs galite apsisaugoti nuo pasaulietiško idėjų ir madų?

Lentoje užrašykite žodį *vargas*. Paaiškinkite, kad žodis *vargas* reiškia bėdą arba rūpestį. Senovės pranašai šį žodį kartais vartojo pabrėždami nuodėmės pasekmes. (Mokiniai gali prisiminti, kad šis žodis kartojamas 2 Nefio 9:27–38 eilutėse.) Pakvieskite mokinius pasiklausyti, kaip jūs garsiai skaitysite 2 Nefio 15:18–23 eilutes. (Mokinius galite paraginti pasibraukti žodį *vargas* ir tas frazes, kurios susijusios su į bėdą ir rūpesčius vedančiais veiksmais bei mintimis.

- Ką jums reiškia 2 Nefio 15:20 eilutė?
- Kur matėte, kaip šiais laikais žmonės vadina „blogi geri ir geri blogi“?

Mokiniams pasakykite, kad dabar jie skaitys apie grupę žmonių, kurie laikėsi savo sandorų. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 14:2–4. Tegul likusioji klasės dalis ieško, kaip Izaijas apibūdino šią žmonių grupę.

- Kokie žodžiai ir frazės rodo, kad ši grupė skyrėsi nuo kitų mūsų nagrinėtų grupių? (Pagalvokite, ar nevertėtų mokinių atsakymų užrašyti lentoje.)

Paprašykite, kad mokiniai tyliai perskaitytų 2 Nefio 14:5–6 eilutes ir surastų tris vietas, kurios, pasak Izaijo, suteiks dvasinę apsaugą. Įsitinkite, kad mokiniai randa ir supranta šiuos žodžius: *gyvenamoji vieta* (namai), *susirinkimai* (susirinkimų namai, t. y. skyriai, apylinkės arba kuolai) ir *palapinė* (šventykla). Paaiškinkite, kad „debesis ir dūmai dieną bei liepsnos ugnies skaištumas naktį“ reiškia apsaugą ir vedimą, kuriuos Mozei ir jo žmonėms tyruose davė Viešpats (žr. Išėjimo 13:21–22). Šie žodžiai mums primena apie apsaugą ir vadovavimą, kuriuos galime gauti iš Viešpaties. Taip pat pažymėkite, kad šventyklą Izaijas palygino su pavėsine nuo karščio ir „slėptuve“, arba pastoge nuo audros ir lietaus.

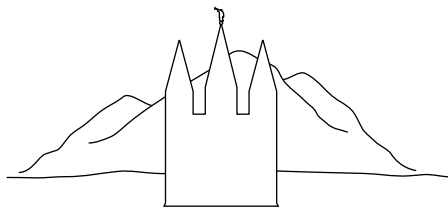
- Kada savo namuose ar bažnyčioje jautėte Viešpaties apsaugą ir vadovavimą?
- Kada šventykloje suradote dvasinę paguodą arba apsaugą?
- Kokie žmonės gyvena 5–6 eilutėse minimuose namuose ir garbina bažnyčiose bei šventyklose?
- Ką galime padaryti, kad mūsų namai ir skyriai arba apylinkės taptų ginimosi nuo pasaulio vieta?

Apibendrinkite 12–15 skyrius, paaiškindami, kad šiuose skyriuose sužinojome, jog **laikydami sadorų pelnome dvasinės apsaugos palaimas, o laužydami sandoras pasilikame be Viešpaties apsaugos**. Patikinkite mokinius, kad savo gyvenime jie gali sukurti tokią aplinką, kuri aprašyta 2 Nefio 14:5–6 eilutėse.

2 Nefio 12:1–5; 15:26

Izaijas pranašauja, kad paskutinėmis dienomis bus statomos šventyklos ir įkuriama Viešpaties Bažnyčia

Lentoje nubraižykite tokį piešinį su kalnu ir šventykla:

- Kuo kalnas panašus į šventyklą? (Galimi ir tokie atsakymai: jie abu atrodo kilniai ir didingai, ir abu įkvėpia žvelgti aukštyn į dangų.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 12:2–5 eilutes ir surasti, ką paskutinėmis dienomis pažadėjo įtvirtinti Dievas ir kaip tai laimins žmonių gyvenimus?

- Ką simbolizuoja terminas „Viešpaties kalnas“? (Kalbama konkrečiai apie Solt Leiko šventyklą, tačiau jis taip pat gali reikšti kitas paskutinėmis dienomis Viešpaties įkurtas šventyklas.)
- Kokie palaiminimai paskutinėmis dienomis plaukia iš „Viešpaties namų“? (Vienas iš mokinių pasiūlytų principų gali būti toks: **Šventykla Dievas įsteigė tam, kad jose būtų mokoma Jo kelių ir kad padėtų mums vaikščioti Jo takais** [žr. 2 Nefio 12:3].)
- Kaip šventyklos mums padeda vaikščioti Viešpaties takais?

Perskaitykite tokį Prezidento Gordono B. Hinklio teiginį, kuriame kalbama apie šventyklų reikšmę:

„Šie unikalūs ir nuostabūs pastatai bei jose atliekamos apeigos simbolizuoja mūsų garbinimo kulminaciją. Šios apeigos yra giliausia mūsų religijos išraiška. Pasitelkę visą turimą įtikinėjimo galią, aš raginu mūsų visur esančius žmones gyventi vertai šventyklos rekomendacijos, gauti ją ir laikyti ją brangiu turtu, dėti didesnes pastangas nuvykti į Viešpaties namus ir semtis ten esančios dvasios ir palaimų“ („Of Missions, Temples, and Stewardship“, *Ensign*, 1995 m. lapkritis, p. 53).

- Kaip šventyklos gali mums padėti išvengti 2 Nefio 12–15 eilutėse aprašytų nelabumo pasekmių? (Atsakymai galėtų būti ir tokie: šventyklos sandorų sudarymas ir laikymasis stiprina mus ir mūsų šeimas prieš nelabumą. Reguliarus garbinimas šventykloje primena mums apie Gelbėtoją, Jo apmokančiąją auką ir mūsų sudarytas sandoras. Kai esame verti šventyklos rekomendacijos, turime viltį įgyti amžinojo gyvenimo palaimas. Toji viltis mus motyvuoja ir toliau gyventi teisiai.)
- Kaip jus įkvėpė ir palaimino šventykla?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 15:26. Paprašykite klasės surasti, ką Viešpats „iškels“, kad surinktų paskutiniųjų dienų žmones. Paaiškinkite, kad *vėliava* būdavo iškeliamas sambūrių vietose arba kaip ženklas rinktis, ypač mūsų metu.

- Kas yra toji „vėliava tautoms“, apie kurią pranašavo Izaijas?

Perskaitykite šį Prezidento Džozefo Fildingio Smito teiginį:

„Toji vėliava [yra] Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia, įkurta paskutinį kartą, kad daugiau niekada nebūtų sunaikinta ar atiduota svetimiems žmonėms. Tai buvo didžiausias įvykis, kurį pasaulis regėjo nuo tos dienos, kai ant kryžiaus buvo iškeltas Išpirkėjas, kuris atliko beribį ir amžiną Apmokėjimą. Žmonijai tai reiškia daugiau nei bet kas kita, nutikusio nuo tos dienos“ (*Doctrines of Salvation*, 3 vols. [1954–1956], 3:254–255).

- Kokiais būdais Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia yra „vėliava tautoms“?
- Kokias palaimas patyrėte savo gyvenime dėl narystės šioje Bažnyčioje?
- Pagalvokite apie visas tas palaimas ir tiesas, kurias gavote ir įgijote dėl to, kad esate Bažnyčios nariai. Kokia viena tiesa, padėsiančia ateiti prie „vėliavos tautoms“, norėtumėte pasidalinti su kitais,?

Paliudykite, jog Viešpats palaimino mus didele pagalba, kad paskutinėmis dienomis gyventume sėkmingai. Jis laimins ir pašventins tuos, kurie pasirinks ateiti pas Jį. Jei mes sudarysime ir laikysimės sandorų su Juo, tai Jis padės mums eiti Jo takais.

33 PAMOKA

2 Nefio 17–20

Įvadas

2 Nefio 17–20 skyriuose Nefis užrašo Izaijo pasakojimą apie tai, kaip šis bando įtikinti Judo karalių ir jo žmones kliautis Viešpačiu, o ne pasaulinėmis sąjungomis.

Naudodamas pavaizdus ir šešėlius, Izaijas pranašavo apie savo laikų įvykius, Jėzaus Kristaus gimimą ir apie nelabųjų sunaikinimą Viešpaties antrojo atėjimo metu.

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 17–18; 19:1–7

Judo karalystės žmonės liaujasi klievęsi Jėzumi Kristumi

Pamoką pradėkite paprašydami mokinių išvardinti kuo daugiau kitų Jėzaus Kristaus vardų. Lentoje surašykite jų atsakymus. Tada pakvieskite juos tyliai perskaityti 2 Nefio 17:14. Prie sąrašo lentoje prirašykite vardą *Immanuelis* arba jį apibraukite, jei toks vardas jau užrašytas. Paprašykite mokinių Mato 1:23 eilutėje arba Raštų rodyklėje surasti šio vardo reikšmę.

- Ką reiškia vardas *Immanuelis*? („Dievas su mumis“)

Pažymėkite, kad svarbiausią Izaijo pranašystės apie Immanuelį reikšmę surasime Mato 1:18–25 eilutėse. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šią ištrauką.

- Kaip išsipildė Izaijo pranašystė apie Immanuelį?
- Kada savo gyvenime matėte Viešpaties kaip Immanuelio, arba „Dievas su mumis“, realumą?

Paaiškinkite, kad 2 Nefio 19:6–7 eilutės yra vienos iš geriausiai žinomų pranašysčių apie Gelbėtoją. Garsiai perskaitykite šią ištrauką. Pažymėkite, kad šiose eilutėse Jėzus Kristus vadinamas keliais vardais. (Jei kuris nors iš šių vardų dar neužrašytas lentoje, tai įrašykite jį į sąrašą.)

- Kuris iš šių vardų geriausiai atspindi jūsų jausmus Gelbėtojui? Kodėl?

Prieš mokydami likusią pamokos dalį, pateikite mokiniams istorinį 2 Nefio 17–18 skyrių kontekstą. Paaiškinkite, kad šiuose skyriuose dažnai minimos trys tautos – Judas, Izraelis ir Sirija – ir jų karaliai, o taip pat asirų imperija, kuri kėsinosi užkariauti visas šias tris mažesnes tautas. Jei mokiniai naudojami pastarųjų dienų šventųjų Biblijos leidimu, gali būti naudinga atsiversti 1, 3 ir 5 žemėlapius, kuriuose pavaizduotos šiuose skyriuose minimos geografinės vietovės. Taip pat padėsite mokiniams suprasti šių skyrių kontekstą, jei parodysite šią lentelę (adaptuota iš Victor L. Ludlow, *Isaiah: Prophet, Seer, and Poet* [1982], p. 140). Jei reikės, pamokos metu vis prie jos sugrįžkite.

Šalis	Judas	Sirija	Izraelis
Sostinė	Jeruzalė	Damaskas	Samarija
Teritorija arba pagrindinė giminė	Judas	Aramas	Efraimas
Vadovas	Ahazas (karalius) iš Dovydo namų	Recinas (karalius)	Pekachas (karalius), Remalijo sūnus

Lentoje užrašykite žodį *sąjunga*.

- Ką reiškia sąjunga? (Galimi ir tokie atsakymai: susivienijimas, unija, susitarimas arba sutartis.)
- Dėl kokių priežasčių viena tauta gali siekti sąjungos su kitomis tautomis?

Paašškinkite, kad pranašo Izaijo tarnystės Judo karalystėje metu Izraelio ir Sirijos karaliai norėjo susitikti Judo karaliumi Ahazu ir įtikinti jį kartu su jais sudaryti sąjungą prieš galingą asirų imperiją. Kai karalius Ahazas nesutiko, Izraelis ir Sirija užpuolė Judą, kad priverstų sudaryti sąjungą ir į Judo sostą pasodintų kitą valdovą (žr. 2 Nefio 17:1, 6). 2 Nefio 17–18 eilutėse pateikiamas pranašo Izaijo patarimas karaliui Ahazui, bandančiam sugalvoti, kaip nuo Izraelio, Sirijos ir Asirijos puolimų apginti Judą.

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 2 Nefio 17:1–2.

- Ką, jūsų manymu, reiškia, kad „sudrebėjo [Ahazo] širdis ir jo žmonių širdys, kaip miško medžiai dreba nuo vėjo“? (Ahazas ir jo žmonės bijojo ir nežinojo, ką daryti po to, kai juos užpuolė Izraelis ir Sirija.)

Paašškinkite, kad, baimindamasis Izraelio ir Sirijos ir norėdamas apsaugoti savo karalystę, Ahazas mąstė apie sąjungos sudarymą su Asirija (žr. 2 Karalių 16:7). Izaijas Ahazui pasakė, kad jeigu jis (Ahazas) mąstys, kaip pasikliauti Viešpačiu, o ne politinėmis sąjungomis, tai Viešpats apsaugos Judo karalystę.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 17:3–8. (Jei naudojate pastarųjų dienų šventųjų Karaliaus Jokūbo Biblijos leidimu, paprašykite mokinių perskaityti Izaijo 7:4 eilutės *a* išnašą.) Jei nesinaudojate, paašškinkite, kad frazė *rūkstantys nuodėguliai* reiškia užgesusį deglą. Viešpats iš esmės sakė: „Nesibaimink puolimo. Tie du karaliai tuoj išsikvėps.“ Izraelis ir Sirija išnaudojo savo stiprybę. Juos netrukus sutriuškins Asirija ir jie nebebus grėsmė Judui.)

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 2 Nefio 17:9, 17–25. Kol jie skaitys, likusios klasės paprašykite surasti, kas, pasak apreiškimo iš Viešpaties, nutiks Judo žmonėms, jeigu jie kliausis ne Viešpačiu, o politinėmis sąjungomis.

- Kas, pasak šių eilučių, nutiks Ahazui, jeigu jis nepasikliaus Viešpačiu? (Judas bus sunaikintas.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 17:10–12. (Gali prireikti paašškinti, kad kai Izaijas pasiūlė Ahazui prašyti ženklą, jis iš esmės ragino Ahazą siekti Viešpaties patarimo dėl iškilusios problemos. Nesutikdamas Ahazas parodė, kad jam nereikia Dievo pagalbos ir kad jis kliausis tik savo paties suvokimu.)

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 2 Nefio 17:13–14. Dar kartą atkreipkite mokinių dėmesį į 2 Nefio 17:14 eilutėje esantį žodį *Immanuelis* ir jo prasmę „Dievas su mumis“.

- Kodėl buvo svarbu, kad, tautą ištikus krizei, Ahazas norėtų, jog Dievas būtų su juo?
- Kodėl svarbu, kad atsisuktumėme į Viešpatį, o ne kliautumėmės savo išmintimi?

Mokiniams garsiai perskaitykite 2 Nefio 18:5–8. Kai skaitysite 6 eilutę, paašškinkite, kad žodis *Šiloachas* kartais reiškia Jėzų Kristų. Kai skaitysite 8 eilutę, frazę „pasieks net iki kaklo“, paašškinkite, kad Judo galva, arba sostinė, buvo Jeruzalė. Izaijas pranašavo, kad asirai prasibraus iki Jeruzalės sienų – t. y. iki miesto kaklo. Ši pranašystė išsipildė, kai 185 000 asirų karių, atvykę pulti Jeruzalės, apsistojo prie miesto sienų. Viešpats apgynė savo žmones pasiuntęs angelą sunaikinti puolančią armiją. (Žr. 2 Karalių 19:32–35.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 18:9–10 ir surasti Viešpaties įspėjimą tiems, kas kėsinsis užpulti Judą.

- Kokios pasekmės ištiks tuos, kurie kausis prieš Judą?
- Kodėl, pasak 2 Nefio 18:10 eilutės, tos šalys bus sunaikintos?

Mokiniams priminkite, kad karalius Ahazas, baimindamasis Izraelio ir Sirijos grėsmės, mąstė apie savo pajėgų sujungimą su Asirija. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 18:11–13 eilutes.

- Ką pasakė Viešpats dėl Judo konfederacijos sudarymo (prisijungimo prie Asirijos)?
- Kuo kliautis Izaijas sakė žmonėms?

Kad padėtumėte mokiniams šiuos skyrius pritaikyti savo gyvenime, paklauskite:

- Kokie kyla pavojai, kai imame kliautis ne Viešpačiu, o pasaulio galia ir įtaka? (Paraginkite mokinius pagalvoti apie situacijas, kuriose jie galimai susigundyti priiminti baime grįstus sprendimus.)
- Kada pastiprinimo prašėte Dievo, nors iš pradžių buvo kilusi pagunda kreiptis į kitus šaltinius? Kaip Dievas jums padėjo? Ko iš to pasimokėte?

Paliudykite, kad **Dievas bus su mumis tol, kol Juo pasiklausime, net sunkumų ir baimės metu.** (Šį principą galite užrašyti lentoje.)

2 Nefio 19:8–21; 20:1–22

Izaijas aprašo nelabųjų sunaikinimą per antrąjį atėjimą

Apibendrinkite 2 Nefio 19–20 skyrius, paaiškindami istorinį kontekstą, kad Ahazas atmetė Izaijo patarimą ir pasirinko sudaryti sąjungą su Asirija (žr. 2 Karalių 16:7–20). Judas tapo vasaline valstybe, mokačia duoklę Asirijai už apsaugą nuo Sirijos ir Izraelio. Kaip išpranašavo Izaijas, Asirija galiausiai nugalėjo šias mažesnes karalystes: Damaską (Siriją) – 732 m. pr. Kr. ir Samariją (Izraelį) – 722 m. pr. Kr. Asirija iki 701 m. pr. Kr. taip pat užgrobė visą Judą, išskyrus Jeruzalę.

Paaiškinkite, kad, Asirijai nugalėjus Siriją ir Izraelį bei apgulus Judo sostinę Jeruzalę, Ahazas nebebuvo Judo karaliumi. Soste tuomet jau buvo teisusis karalius Ezekijas. Kadangi Ezekijas pasikloivė Viešpačiu, tai Viešpats apgynė Jeruzalę nuo asirų armijos apgulties. Atėjus nakčiai, Viešpaties angelas smogė asirų stovyklai. Išaušus rytui, buvo rasta 185 000 negyvų asirų karių (žr. 2 Karalių 19:34–35; 2 Metraščių 32:21; Izaijo 37:36).

2 Nefio 19–20 skyriuose aprašomose Izaijo pranašystėse kalbama apie bauses, kurios per Asiriją ištiks Izraelį ir Judą. Izaijas perspėjo Izraelį, kad pastarasis netrukus bus sunaikintas ir pajungtas nelaisvėn; jis taip pat išpranašavo, kad Judas vėliau bus užpultas. 2 Nefio 17–18 skyrių mesijiškos pranašystės toliau vystomos 2 Nefio 19–20 skyriuose. Imanuelio pranašystė yra sustiprinama 2 Nefio 19 skyriuje, kuriame Izaijas žada naują šviesą ir valdovą: istoriškai – Ezekiją, o pranašišškai – Mesiją. Tai yra dualistinės pranašystės pavyzdys. Tai taip pat yra tokio tipo pavyzdys, kuris reiškia pranašystę apie įvykį ateityje. 2 Nefio 20 skyriuje pateikiama Izaijo pranašystė apie Asirijos sunaikinimą taip pat yra nelabųjų sunaikinimo antrojo atėjimo metu pavaizdas.

Lentoje užrašykite šias Raštų eilučių nuorodas: 2 Nefio 19:12, 17, 21; 20:4. Paprašykite mokinių surasti šiose eilutėse nuolat pasikartojančią frazę. Tą frazę užrašykite lentoje. („*Dėl viso to jo pyktis nenugręžtas, bet jo ranka vis dar ištiesta.*“) Paaiškinkite, kad šios eilutės yra apie tokius padarinius, kurie ištinka prieš Viešpatį maištaujančius ir atsisakančius atgailauti žmones. Jose reiškiamas Viešpaties nepasitenkinimas žmonėmis, kurie ir toliau nusideda.

Paaiškinkite, kad kitose Raštų vietose panašiais žodžiais reiškiamas Viešpaties gailestis tiems, kas atgailauja. Nors Jis yra teisingumo Dievas, tačiau Jis taip pat yra be galo gailestingas tiems, kurie ateina pas Jį. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 28:32. Tada perskaitykite šį vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Konferencija kreipiasi į visus, kurie manote esą pasiklydę ir praradę viltį, kurie manote, kad per ilgai ir per dažnai darėte tai, kas blogai. Ji kreipiasi į visus, kurie nerimaujate, kad esate įstrigę kažkur atšiauriose gyvenimo lygumose ir pakeliui sulaužę savo karutį. Jums ši konferencija skelbia nuolat kartojamą Jehovos kvietimą: „[Mano] ranka vis dar pakelta“ [žr. Izaijo 5:25; 9:17, 21]. „Aš tiesiu savo ranką į juos diena iš dienos, – sakė Jis, – [net jeigu jie ir] išsižadės manęs; tačiau aš būsiu jiems gailestingas... jeigu jie atgailaus ir ateis pas mane; nes mano ranka ištiesta visą dieną, – sako Pulkų Viešpats Dievas.“ [2 Nefio 28:32.] Jo gailestingumas amžinas ir Jo ranka tebėra ištiesta. Jis myli tyra Kristaus meile, tikrąja meile, kuri niekada nesibaigia, myli užjaučiančia meile, kuri lieka netgi tuomet, kai visa kita stiprybė išsenka [žr. Moronio 7:46–47]“ („Šalyje vėl pasirodė pranašai“, 2006 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite mokinius savais žodžiais perteikti šiose eilutėse sužinotą tiesą. (Įsitinkite, kad mokiniai supranta, jog **Jėzus Kristus yra teismo ir gailestingumo Dievas. Jo gailestingumas apima tuos, kurie atgailauja ir laikosi Jo įsakymų.**)

- Kaip jūs savo gyvenime pritaikytumėte šį principą?

Izaijas išpranašavo, kad paskutinėmis dienomis Viešpaties žmonės sugrįš pas Jį ir liausis taikos ir saugumo ieškojė nedieviškose sąjungose. (Jei mokiniai naudojami pastarųjų dienų šventųjų Karaliaus Jokūbo Biblijos leidimu, pakvieskite juos perskaityti Izaijo 10:20 eilutės išnašą *c* ir paaiškinkite, ką reiškia žodis *kliautis*. Gali prireikti paaiškinti, kad šiame kontekste žodis *kliautis* reiškia kažkuo remtis ar pasitikėti.) Mokinius patikinkite, kad, jei pasiklausime Viešpačiu, tai nereikės baimintis teismų, kurie artinantis antrajam atėjimui ištiks žemės žmones.

Apibendrinimas

Kartais jums nepavyks mokyti visų tam tikrai dienai skirtų Rašto ištraukų. Nesijaudinkite. Kai tokios Raštų ištraukos apima kelis skyrius, jums gali tekti apibendrinti ten aprašomus įvykius, siužetą ir kartais doktriną. Efektyviam apibendrinimui pasiruošite pasitelkę skyrių antraštes, medžiagą iš pamokų vadovėlio ir įspūdžius iš asmeninių studijų.

2 Nefio 21–24

Įvadas

Nemažai Mormono Knygoje užrašytų Izaijo pranašysčių yra susiję su paskutinėmis dienomis. Jis pranašavo apie Evangelijos Sugrąžinimą, Pranašą Džozefą Smitą, antrąjį atėjimą ir nelabųjų sunaikinimą. Jis išpranašavo, kad

paskutinėmis dienomis Viešpats „iškels vėliavą tautoms“ ir surinks Savo žmones (žr. 2 Nefio 21:11–12). Izaijas taip pat liudijo, kad Viešpats nugalės Šėtoną ir jves tūkstantmetį – ramybės ir džiaugsmo erą.

Liudijimas

Liudijimas yra paprastas, konkretus įsitikinimo išreiškimas. Besiruodami mokyti kiekvieną pamoką, melskitės, kad Dvasia padėtų žinoti, kada reiktų liudyti apie aptariamą tiesą. Troškimą liudyti pamokos metu galite pajusti kelis kartus, o ne tik jos pabaigoje.

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 21:1–5, 10–12

Izaijas pranašauja apie Jėzaus Kristaus Evangelijos sugrąžinimą paskutinėmis dienomis

Parodykite paveikslėlį „Džozefui Smitui jo kambaryje apsireiškia Moronis“ (62492; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 91). Paašškinkite, kad, kai Moronis pirmą kartą pasirodė Džozefui Smitui, „jis pacitavo vienuoliktą Izaijo knygos skyrių, sakydamas, jog tai netrukus išsipildys“ (Džozefas Smitas—Istorija 1:40). Izaijo 11 skyriuje užrašyta pranašystė taip pat užrašyta 2 Nefio 21 skyriuje.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 21:1. Atkreipkite jų dėmesį į frazę: „atžala iš Jesės kelmo“. Tada pakvieskite juos tyliai perskaityti 2 Nefio 21:10. Atkreipkite jų dėmesį į frazę: „Jesės šaknis“. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti šias frazes. Paašškinkite, kad Pranašas Džozefas Smitas gavo apreiškimą apie šias frazes. Pakvieskite mokinius atsiversti Doktrinos ir Sandorų 113:1–6. Garsiai perskaitykite šią ištrauką. Prieš skaitydami, paprašykite mokinių sekti jūsų skaitymą ir surasti šių frazių prasmes. Šias prasmes galite surašyti lentoje, kaip tai parodyta žemiau. Taip pat galite paraginti mokinius šias prasmes užrašyti savo Raštuose.

Jesės kelmas – Jėzus Kristus

Atžala – Kristaus tarnas, „kuriam suteikta daug galios“

Jesės šaknis – asmuo paskutinėmis dienomis, kuris turės kunigystę ir „karalystės raktus“

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti vyresniojo Briuso R. Makonkio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paprašykite klasės pasiklausyti ir atsakyti, kas yra „Jesės šaknis“ ir „atžala“.

„Argi mes neteisūs, teigdami, kad čia minimas pranašas yra Džozefas Smitas, kuriam buvo suteikta kunigystė, kuris gavo karalystės raktus ir kuris mūsų Evangelijos laikotarpyje iškėlė vėliavą Viešpaties žmonių surinkimui? Ir ar jis nėra „tarnas Kristaus rankose, kuris dalinai yra Jesės palikuonis ir taip pat Efraimo, arba Juozapo namų, kuriam suteikta daug galios?“ (The Millennial Messiah: The Second Coming of the Son of Man [1982], p. 339–340.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 21:10, 12. Paprašykite klasės surasti tuos žodžius ir frazes, kurios susijusios su Džozefu Smitu, Evangelijos sugrąžinimu ir Viešpaties Bažnyčios Atkūrimu. Kol mokiniai dar nepradėjo skaityti, galite jiems priminti, kad *vėliava* būdavo iškeliama arba sambūrių vietose, arba kaip ženklas rinktis, ypač į mūsų (žr. 32 pamoką).

- Kaip Džozefo Smito darbas išpildė pranašystę apie Jesės šaknį?
- Kokiais būdais šiais laikais mes, Bažnyčios nariai, renkamės? Kokiais būdais mes iškeliame vėliavą, kad ir kitiems padėtume žinoti kur rinktis?

Paliudykite, kad **Viešpats per Pranašą Džozefą Smitą sugrąžino Savo Evangeliją ir Savo Bažnyčią; o dabar, paskutinėmis dienomis, surenka Savo žmones.**

2 Nefio 21:6–9; 22

Izaijas aprašo tūkstantmetį

Mokinių paprašykite įsivaizduoti, kad jų draugas, priklausantis kitai bažnyčiai, paklausė, ką jie tiki apie tūkstantmetį. Paprašykite jų tyliai išstudijuoti 2 Nefio 21:6–9 ir 22:1–6 eilutes ir susirasti tas tiesas, kuriomis galėtų pasidalinti tokiaame pokalbyje. Pakvieskite juos savo idėjas užsirašyti Raštų studijavimo žurnaluose ar užrašuose. Kad padėtumėte jiems aptarti savo atsakymus, užduokite kelis arba visus šiuos klausimus:

- Kokios sąlygos, pasak 2 Nefio 21:6–8 eilučių, bus žemėje tūkstantmetyje?
- Kodėl, pasak 2 Nefio 21:9 eilučių, tūkstantmetyje žemė bus taikos vieta? (Padėkite mokiniams suprasti, kad **tūkstantmetyje žemė bus taikos vieta todėl, jog joje bus visas pažinimas apie Viešpatį.**)
- Kaip pažinimas apie Viešpatį gali mums padėti jau dabar gyventi taikingiau?
- 2 Nefio 22:1–6 eilutėse Izaijas aprašo garbinimo dvasią, kurią tūkstantmetyje turės žmonės. Kaip mes šiandien galime turėti tokį patį nusiteikimą?
- Kuriuos tūkstantmečio aspektus savo gyvenime norėtumėte patirti jau dabar? (Paraginkite mokinius pamąstyti apie tai, ką jie galėtų padaryti, kad savo gyvenime turėtų dalį tų palaiminimų.)

2 Nefio 23–24

Izaijas moko, kad nelabieji pražus ir kad Viešpats Savo žmonėms parodys gailėstingumą

Paašškinkite, kad 2 Nefio 23 skyriuje Izaijas pranašauja apie Babilonės sunaikinimą ir tai palygina su nelabųjų sunaikinimu Gelbėtojo antrojo atėjimo metu. Paprašykite mokinių Raštų rodyklėje tyliai perskaityti straipsnelį „Babilonė“. Paašškinkite, kad kai kuriose Raštų vietose žodis *Babilonė* paprastai reiškia pasaulio nelabumą. Izaijas pranašavo, kad paskutinėmis dienomis ant nelabųjų Babilonėje nužengs didis sunaikinimas.

Kad padėtumėte mokiniams surasti, kokios pasekmės paskutinėmis dienomis laukia nelabųjų, paprašykite jų tyliai perskaityti 2 Nefio 23:1, 5–9, 11, 15, 19 ir 22 eilutes.

Paašškinkite, kad Izaijas Liuciferio, arba Šėtono, kritimą panaudojo kaip dar vieną nelabųjų pražūties pavaizdavimą. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 24:12–16.

- Kokios frazės šiose eilutėse rodo Šėtono aroganciją?
- Koks, pasak 2 Nefio 24:16 eilutės, būtų mūsų požiūris į Šėtoną, jei galėtume matyti, kas jis yra?

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti šį Prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginį:

„Ikižemiškoje Taryboje Liuciferis, „Aušros sūnus“, suklupo būtent dėl išdidumo. (2 Nef 24:12–15; taip pat žr. DS 76:25–27; Mozės 4:3.) [...] Ikižemiškoje Taryboje Liuciferis pasiūlė savo planą, kuris kirtosi su Jėzaus Kristaus palaikomu Tėvo planu. (Žr. Mozės 4:1–3.) Jis norėjo būti pagerbtas labiau už visus. (Žr. 2 Nef 24:13.) Trumpiau tariant, jo išdidusis troškimas buvo nuversti Dievą (Žr. DS 29:36; 76:28.)“ („Beware of Pride“, *Ensign*, 1989 m. gegužė, p. 4–5).

Atkreipkite mokinių dėmesį į Viešpaties žodžius 2 Nefio 23:22 eilutės pabaigoje: „Būsiu gailėstingas savo žmonėms, bet nelabieji pražus.“ Galite mokinius padrašinti šį pareiškimą pasižymėti savo Raštuose. (Pažymėkite, kad paskutinio šio eilutės sakinio nėra atitinkamoje Karaliaus Jokūbo Biblijos versijos Izaijo knygos eilutėje. Tai galbūt rodo, jog skaistvario plokštelėse buvo tokia informacija, kurios nebuvo Biblijoje.)

- Ką, jūsų manymu, reiškia būti tarp Viešpaties žmonių?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis po vieną ar dvi eilutes garsiai perskaityti 2 Nefio 24:1–7, 24–27. Paprašykite, kad klasė ieškotų, ką Savo žmonėms pažadėjo Viešpats. Paraginkite juos savo atsakymais pasidalinti tarpusavyje. Pamąstykite, ar nevertėtų vieno mokinio paprašyti tuos atsakymus surašyti lentoje.

- Kokią žinią šiose eilutėse randate tiems, kurie kenčia dėl kitų žmonių nelabumo?
- Kokį laimės ir vilties įrodymą matote šiose eilutėse?

Įsitikinkite, kad mokiniai supranta, jog **Viešpats bus gailestingas Savo žmonėms, bet nelabieji pražus**. Padėkite mokiniams suprasti, kad 2 Nefio 21–24 skyriuose pateiktos Izaijo pranašystės atspindi pagrindines Mormono Knygos žinias: paklusnieji klestės, o nelabieji pražus. Paliudykite, kad, laukdami tūkstantmečio, mes jau šiandien galime gyventi teisiai ir klestėti.

Komentari ir kontekstas

2 Nefio 21:1. „Ir šaka išaugo iš jo šaknų“

Vyresnysis Briusas R. Makonkis iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo štai kaip paaiškino apie 2 Nefio 21:1 eilutėje minimą šaką:

„Tikėkite manimi, – tai Viešpaties žodis, – ateina metas, kai išauginsiu Dovydui teisią Atžalą. Kaip karalius jis viešpataus ir ... saugiai gyvens“ (žr. Jeremijo 23:3–6). Kitaip sakant, tūkstantmetyje žemę asmeniškai

valdysiantis Karalius bus Šaka, išaugusi iš Dovydo namų. Jis visoje žemėje vykdys teismą ir teisingumą, nes jis yra Viešpats Jehova, netgi tas, kurį vadiname Kristumi. Kad Dovydo Šaka yra Kristus – tai visiškai aišku. Dabar aišku, kad jis taip pat vadinamas Dovydu, kad jis yra naujasis Dovydas, Amžinasis Dovydas, valdysiantis per amžius iš savo senovės protėvio sosto [žr. Jeremijo 30:8–9]“ (*The Promised Messiah: The First Coming of Christ* [1978], p. 193).

Papildoma mokymo idėja

2 Nefio 21:9. „Žemė bus pilna Viešpaties pažinimo“

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 21:9. Perskaitykite šį vyresniojo Dalino H. Oukso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Šiomis dienomis patiriame tikrą pasaulio ir jo žmonių pažinimo sprogimą. Tačiau apie Dievą ir jo planą Savo

vaikams tie žmonės sužino ne tokiu pat mastu. Kalbant apie tai, pasauliui reikia ne daugiau išsimokslinimo ir technologijų, bet daugiau teismo ir apreiškimo. Laukiu tos Izaijo išpranašautos dienos, kuomet „žemė bus pilna Viešpaties pažinimo“ (Izaijo 11:9; 2 Nef 21:9)“ („Alternate Voices“, *Ensign*, 1989 m. gegužė, p. 30).

- Ko, pasak Vyresniojo Oukso, reikia pasauliui?
- Kaip mes galime padėti išpildyti šią Izaijo pranašystę?

2 Nefio 25

Įvadas

Toliau, pabrėždamas Izaijo pranašysčių svarbą, Nefis aiškina, kad, kas tik turi apreiškimo dvasią, tas gali suprasti ir branginti Izaijo žodžius. Jis taip išreiškė savo rašymo tikslą: „[[tikinti] savo vaikus ir taip pat savo brolius tikėti

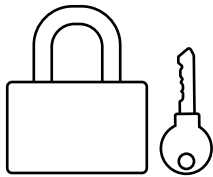
Kristų ir susitaikyti su Dievu“ (2 Nefio 25:23). Jis kvietė visus tikėti Jėzų Kristų ir „garbinti jį visa savo galia, protu ir stiprybe, ir visa savo siela“ (2 Nefio 25:29).

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 25:1–8

Nefis moko, kad Izaijo žodžius suprasime tada, kai turėsime apreiškimo dvasią

Parodykite pakabinamą spyną, kurios be raktų negalima atrakinti (arba lentoje nupieškite pakabinamą spyną ir raktą). Pažymėkite, kad norėdami apsaugoti savo brangenybes, žmonės jas užrakina. Jie gali turėti vienintelį tos spynos raktą arba to raktų dublikatą gali duoti patikimam draugui arba šeimos nariui.

Paaiškinkite, kad Nefis žinojo, jog Izaijo pranašystės buvo „labai vertingos“ (2 Nefio 25:8). Tačiau jis jų nelaike paslėpęs. Jis net mokė apie raktą, kuriuo bet kuris norintis žmogus gali atrakinti Izaijo žodžių prasmę. Pakvieskite vieną mokinį perskaityti pirmąjį 2 Nefio 25:4 eilutės sakinį. Paprašykite klasės ieškoti raktų, padėsiančio suprasti Izaijo žodžius.

- Kokį radote raktą? („Pranašystės dvasia“.)

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, ką reikia turėti „pranašystės dvasią“, perskaitykite tokį teiginį iš Raštų rodyklės:

„Pranašystę sudaro Dievo įkvėpti žodžiai ar raštai, kuriuos asmuo gauna apreiškimu iš Šventosios Dvasios. Jėzaus liudijimas yra pranašystės dvasia (Apr 19:10). Pranašystė gali būti susijusi su praeitimi, dabartimi ar ateitimi. Kai asmuo pranašauja, jis kalba arba rašo tai, ką Dievas nori jam pranešti jo paties ar kitų labui. Žmonės gali gauti pranašystę arba apreiškimą apie savo gyvenimą“ (Raštų rodyklė, „Pranašystė, pranašauti“, scriptures.lds.org).

Padėkite mokiniams suprasti, kad jų supratimas apie Izaijo žodžius didės tuomet, kai jie: 1) sieks Šventosios Dvasios mokymo ir 2) turės Jėzaus Kristaus liudijimą ir trokš mokytis apie Jį. Kai į Izaijo žodžius žiūrės šitokiu būdu, visada ieškodami kaip jo pranašystės liudija apie Gelbėtoją, jie gebės sužinoti tai, ką Dievas nori, kad jie sužinotų – tiek savo, tiek kitų labui.

Pažymėkite, kad Nefis dalinosi ir kitomis mintimis apie tai, kaip galime padidinti savo supratimą apie Izaijo žodžius. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti 2 Nefio 25:1 eilutę ir joje surasti priežastį, kodėl daug Nefio žmonių sunkiai suprato Izaijo pranašystes.

- Kokią priežastį suradote? („Jie nežino[jo] apie pranašavimo būdą tarp žydų.“)
- Kokiais galite paminėti žydų pranašysčių savybes, remdamiesi skaitytais Izaijo žodžiais? (Atsakymai gali būti ir tokie: Izaijas ir kiti pranašai vartojo simbolius ir poetinę kalbą.)
- Kodėl skaitant Izaijo žodžius naudinga žinoti apie šį pranašavimo būdą?

Paaškindite, kad kita naudinga mintis pateikiama 2 Nefio 25:5–6 eilutėse. Pakvieskite vieną mokinį šias eilutes perskaityti garsiai. Paprašykite klasės surasti, kokie patyrimai Nefiui padėjo suprasti Izaijo žodžius.

- Kodėl, jūsų manymu, Nefiui buvo naudingas gyvenimas Jeruzalėje? Pagal tai, ką skaitėte iš Izaijo žodžių, kodėl, jūsų manymu, Nefiui buvo pravartu matyti žydų raštus ir pažinti aplinkines Jeruzalės sritis?
- Kaip galėtume pažinti dalį šių dalykų? (Galime studijuoti senovės Izraelio kultūrą, istoriją ir geografiją.)

Mokiniam perskaitykite 2 Nefio 25:7–8. Kai skaitysite, pažymėkite, kad Izaijo pranašystės mums bus labai vertingos tuomet, jei jas laikysime išsipildžiusiomis. Kad tai pailiuotumėte, paklauskite:

- Kurios iš pastarosiomis dienomis mūsų studijuotų pranašysčių jau yra išsipildžiusios? (Mokiniai gali prisiminti pranašystes apie Solt Leiko šventyklą [žr. 2 Nefio 12:2–3], apie Jėzaus Kristaus gimimą [žr. 2 Nefio 19:6] ir apie Džozefą Smitą [žr. 2 Nefio 21:1, 10].) Kuo šios pranašystės jums tapo prasmingesnės, kai jau žinote, kad jos išsipildė?

Užbaigdami šią pamokos dalį išreikškite mokiniam įsitikinimą, kad jie galės geriau suprasti Izaijo žodžius, jei sieks pranašystės dvasios. Pažymėkite, kad savo supratimą jie praplės studijuodami senovės žydų pranašavimo būdą bei senovės Izraelio kultūrą, istoriją ir geografiją.

2 Nefio 25:9–19

Nefis pranašauja apie žydų išsklaidymą ir surinkimą

2 Nefio 25:9–19 eilutes apibendrinkite pasakydami, kad jose užrašyta Nefio pranašystė apie žydus ir jų gimtinę Jeruzalėje bei aplinkines vietas. Jis pasakė, kad žydai, kurie buvo išvesti į nelaisvę Babilonėn po Jeruzalės sugriovimo, sugrįš į „savo paveldo žemę“ (žr. 2 Nefio 25:9–11). Tarp jų gyvens Jėzus Kristus, Mesijas, tačiau dauguma Jį atmes ir Jį nukryžiuos (žr. 2 Nefio 25:12–13). Po Gelbėtojo mirties ir Prisikėlimo Jeruzalė vėl bus sugriauta, o žydai bus išsklaidyti ir plakami tarp kitų tautų (žr. 2 Nefio 25:14–15). Galiausiai jie įtikės Jėzų Kristų bei Jo Apmokėjimą, ir Viešpats juos atstatys „iš jų prapulties ir nuopuolio būsenos“ (žr. 2 Nefio 25:16–19).

2 Nefio 25:20–30

Nefis liudija apie Jėzų Kristų

Paprašykite mokinių pagalvoti, kaip jie atsakytų žmogui, teigiančiam, jog pastarųjų dienų šventieji netiki Jėzų Kristų. Galite paprašyti vieno ar poros mokinių trumpai papasakoti apie turėtą nutikimą, kuomet kiti žmonės metė iššūkį jų tikėjimui Jėzumi Kristumi. Kol mokiniai skaitys ir aptarinės 2 Nefio 25:20–30 eilutes, pakvieskite juos surasti tas vietas, kuriomis galėtų pasidalinti tokiose situacijose.

Paprašykite mokinių surasti 2 Nefio 25:28–29 eilutėse minimą „teisingą kelią“. Kai mokiniai suras, kad „teisingas kelias yra tikėti Kristų ir neišsižadėti jo“, lentoje užrašykite: *Kodėl tikėjimas Jėzumi Kristumi yra teisingas kelias?* Tada paprašykite mokinių patyrinėti 2 Nefio 25:20, 23–26 eilutes ir paieškoti priežasčių, dėl ko tikėjimas Jėzumi Kristumi yra teisingas kelias. Pakvieskite juos lentoje po jūsų užrašyta antrašte surašyti savo atsakymus. Atsakymai galėtų būti ir tokie:

Išgelbėjimas ateina tik per Jėzų Kristų.

Dėl Jėzaus Kristaus galime būti išgelbėti malone po to, kai padarome viską, ką galime.

Per Gelbėtojo Apmokėjimą galime gauti savo nuodėmių atleidimą.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 25:23 ir 2 Nefio 10:24. Pažymėkite, kad šiose eilutėse minimas žodis *susitaikyti* reiškia žmonių arba daiktų harmoniją arba tarpusavio susitaikinimą.

- Abiejose eilutėse pranašai ragina mus susitaikyti su Dievu. Ką, jūsų manymu, tai reiškia? Paaškindite, kad šiose abiejose eilutėse taip pat minimas žodis *malonė*. Malonė yra dovana nuo Dangiškojo Tėvo, duodama per Jo Sūnų Jėzų Kristų. Raštuose vartojamas žodis *malonė*

 2 Nefio 25:23, 26 yra Raštų įvaldymo eilutės. Galite mokinius paraginti tai pasižymėti savo Raštuose. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šias eilutes, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje aprašytą mokymo idėją.

visų pirma reiškia galią ir dvasinį gijimą, teikiamą per Jėzaus Kristaus gailestingumą ir meilę.

- Ko 2 Nefio 10:24 ir 25:23 eilutėse mokoma apie ryšį tarp malonės ir mūsų pastangų?

Pakvieskite mokinius pritaikyti sužinotas tiesas ir savo Raštų studijavimo žurnaluose arba užrašuose raštu atsakyti į toliau pateiktus klausimus. Šiuos klausimus galite surašyti lentoje.

- Ką reiškia būti išgelbėtam per malonę?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kodėl 2 Nefio 25:24–25 eilutėse Nefis tvirtino, jog įstatymas tapo miręs jo žmonėms, paaiškinkite, kad jis kalbėjo apie Mozės įstatymą. Tas įstatymas su visa savo ceremonijų, ritualų, simbolių ir įsakymų sistema, įskaitant gyvulių aukojimą, vis dar buvo praktikuojamas Nefio laikais. Nefis ir kiti žinojo, kad šis įstatymas bus išpildytas per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Po Apmokėjimo Gelbėtojo mokiniams neberekės laikytis Mozės įstatymo. Tačiau ištikimieji nefitai tuo metu ir toliau pakluso šiam įstatymui, nors žinojo, kad tuometinis įstatymas kažkada bus pakeistas.

Sakydamas, kad tas įstatymas jam ir kitiems tapo miręs, Nefis turėjo omenyje tai, kad tas įstatymas jų neišgelbės. Įstatymo jie laikėsi dėl to, kad norėjo būti paklusnūs ir žinojo, jog tas įstatymas buvo nukreiptas į Jėzų Kristų, kuris jiems suteiks išgelbėjimą.

- Kodėl, pasak 2 Nefio 25:23–26 eilučių, turėtumėte laikytis įsakymų?
- Ką darysite, kad „kalbėtumėte apie Kristų“ ir „džiūgautumėte Kristumi“ (2 Nefio 25:26)?
Ką darysite, kad padėtumėte kitiems tikėti Kristų?

Paprašykite mokinių pasidalinti tomis Raštų ištraukomis, kuriomis jie pasinaudotų atsakydami žmonėms, teigiantiems, jog pastarųjų dienų šventieji netiki Jėzų Kristų. Paprašykite jų paaiškinti, kuo jiems patinka tos Raštų ištraukos.

Išreikškite savo liudijimą apie šiandien aptartas tiesas. Pagalvokite, ar nevertėtų ir mokiniams suteikti progos paliudyti apie šias tiesas.

Raštų įvaldymas—2 Nefio 25:23, 26

Pastaba: Toliau pateikiamą pasiūlymą, kaip mokyti, siūlome panaudoti paskutinėje šios pamokos dalyje. Jei šios pamokos metu nebus laiko pasinaudoti šiuo pasiūlymu, tai jį, kaip apžvalgą, galite panaudoti kitoje pamokoje.

Kad padėtumėte mokiniams mintinai išmokti 2 Nefio 25:26 eilutę, vieną šios Raštų įvaldymo ištraukos eilutę, lentoje užrašykite:

Kalbame

Džiūgaujame

Pamokslaujame

Pranašaujame

Rašome

Kad mūsų vaikai ...

Į kokį šaltinį ...

Nuodėmių atleidimo ...

Pakvieskite mokinius, kad, pasinaudodami lentoje surašytais žodinėmis užuominomis, atmintinai pasakytų 2 Nefio 25:26. Po kelių tokių kartojimų paklauskite, ar klasėje yra kas nors, kas norėtų pabandyti šią eilutę pasakyti mintinai. Po to pakvieskite visus kitus mokinius, kad nežiūrėdami į lentą kartu mintinai atkartotų šią eilutę. Pabaigoje galite pridurti, kad verta įsiklausyti į savo tėvus, vadovus ir mokytojus, kurie darbuojasi tam, kad įtikintų mus žvelgti į Gelbėtoją.

Kiekvienam mokiniui duokite po popieriaus lapelį. Pakvieskite mokinius parašyti laišką savo būsimiems vaikams, kuriame ragintų juos savo gyvenimą sutelkti į Jėzų Kristų. Savo laiškus mokiniai gali įsidėti į savo Raštus, kad išsaugotų ateičiai.

Mokinių raginimas dalintis liudijimais

Kai mokiniai girdi vieni kitų liudijimus apie Evangelijos tiesas, auga jų supratimas apie Evangelijos principus, jie trokšta tuos principus pritaikyti savo gyvenime. Jūs galite paraginti juos per pamoką paliudyti, užduodami klausimus, prasidedančius tokio- mis frazėmis: „Kaip jūs įgijote liudijimą apie ...“ arba „Kada pirmą kartą sužinojote, jog ...“, arba „Kaip jūs paaiškintumėte arba paliudytumėte apie ...“.

Studijų namuose pamoka

2 Nefio 11–25 (7 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienių studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami 2 Nefio 11–25 skyrius (7 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios raginimais.

1 diena (2 Nefio 11–16)

Izaijas aprašo senovės Izraelio išdidumą bei nelabumą ir jų laukiančius teismus. Jis taip pat pranašavo apie paskutinėmis dienomis pastatytą šventyklą ir mokė, jog šventykla Dievas steigia tam, kad mokytų mus Savo kelių ir padėtų eiti Jo takais. Izaijas matė Viešpatį ir buvo apvalytas nuo nuodėmės. Iš Izaijo patyrimo mokiniai sužinojo, kad per Jėzų Kristaus Apmokėjimą galime būti apvalyti nuo savo nevertumo.

2 diena (2 Nefio 17–20)

Izaijas bara Judo karalystę dėl to, kad jos žmonės liaujasi kliovęsi Dangiškuoju Tėvu ir Jėzumi Kristumi. Mokiniai sužinojo, kad Dievas bus su mumis tol, kol Jūs pasikliausime net sunkumų ir baimės metu. Izaijas aprašė nelabųjų sunaikinimą antrojo atėjimo metu ir mokė, kad Jėzus Kristus yra teismo ir gailėstingumo Dievas, o Jo gailėstingumas apima tuos, kurie atgailauja ir laikosi Jo įsakymų.

3 diena (2 Nefio 21–24)

Šioje pamokoje mokiniai sužinojo, kad Jėzus Kristus teis teisai ir galiausiai per Pranašą Džozefą Smitą Viešpats sugrąžins Savo Evangeliją ir Savo Bažnyčią, kad paskutinėmis dienomis surinktų Savo žmones. Nefis taip pat žavėjosi Izaijo pranašyste, kad tūkstantmetyje žemę pripildys taika ir Viešpaties pažinimas. Mokiniai buvo paraginti pamąstyti apie šią tiesą ir kaip jie galėtų būti geriau pasiruošę šiam laikui.

4 diena (2 Nefio 25)

Apibendrinamas pagrindines Izaijo raštų žinias, Nefis apžvelgė paprastas tiesas apie Dievo darbą tarp žmonių vaikų: Jėzus Kristus yra vienintelis vardas po dangumi, „kuriuo žmogus gali būti išgelbėtas“ (2 Nefio 25:20), ir Jėzus Kristus yra vienintelis šaltinis, į kurį galime kreiptis savo nuodėmių atleidimo. Nefis norėjo, kad visi žinotų, jog, jei darysime „viską, ką galime“, Jėzus Kristus palaimins mus malone – dieviška pagalba ir stiprybe (žr. 2 Nefio 25:23).

Įvadas

Šią savaitę mokiniai studijavo kelis Izaijo skyrius, kuriuos į savo raštus įtraukė Nefis. Prezidentas Boidas K. Parkeris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo apie šiuos Izaijo skyrius sakė: „Nesiliaukite skaitę! Ir toliau skaitykite tuos sunkiai suprantamus Senojo Testamento pranašystės skyrius, net jei mažai ten ką suprantate. Tęskite skaitymą, net jei tai darysite skaitydami prabėgomis ir tik vietomis surasdami ką nors suprantamo“ („The Things of My Soul“, *Ensign*, 1986 m. gegužė, p. 61).

Kai šią savaitę susitiksime su mokiniais, paraginkite juos būti kantrius studijuojant Izaijo žodžius. Be to, galite juos pakviesti atsakyti, kaip Izaijo raštai jiems padėjo „pakylėti ... širdis ir džiaugtis“ Dievo gerumu (2 Nefio 11:8).

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 11–25

Nefis cituoja Izaijo pranašystes apie Jėzų Kristų

Parodykite padidinamąjį stiklą arba jį nupieškite lentoje. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 25:13. Paprašykite klasės surasti tai, ką „aukštino“ Nefis. Paaiškinkite, kad viena iš priežasčių, kodėl Nefis užrašė 2 Nefio 11–25 skyriuose pateiktus Izaijo žodžius, buvo aukštinti Jėzų Kristaus vardą, tarnystę ir Apmokėjimą gyvenime tų žmonių, kurie skaitys Nefio žodžius.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 11:4–8. Paprašykite klasės surasti tokias frazes, kurios atsakytų, kodėl Nefis cituoja Izaijo žodžius.

Studijuojant namuose buvo paprašyta, kad jie pasižymėtų vardą „Kristus“ kiekvieną kartą, kai jį perskaitys 2 Nefio 25:20–30 eilutėse. Pakvieskite juos atsiversti 2 Nefio 25:28–29 eilutes ir surasti frazę, kuri kartojasi šiose eilutėse. („Teisingas kelias yra tikėti Kristų ir neišsivadėti jo“.)

Mokinių paklauskite: kokie jūsų gyvenimo patyrimai pamokė, kad tikėjimas Jėzumi Kristumi ir sekimas Juo yra teisingas gyvenimo kelias?

Toliau pateikiamame sąraše yra tos tiesos, doktrinos ir principai, kuriuos mokiniai šią savaitę studijavo 2 Nefio 11–25 skyriuose. Lentoje arba išdalinti visiems mokiniams skirtuose lapeliuose užrašykite žemiau pateiktus devynis teiginius. Pakvieskite mokinius perskaityti sąrašą ir jame esančių tiesų, doktrinų ir principų ieškoti cituojamose eilutėse.

Kaip šiomis dienomis suprasti Izaijo mokymus

1. Šventykla Dievas steigia tam, kad mokytų mus Savo kelių ir padėtų eiti Jo takais (žr. 2 Nefio 12:2–3).
2. Nuo savo nevertumo galime būti apvalyti per Jėzų Kristaus Apmokėjimą (žr. 2 Nefio 16:5–7).
3. Dievas bus su mumis tol, kol Jūs pasikliausime net sunkumų ir baimės metu (žr. 2 Nefio 17:4, 7, 14).

4. Jėzus Kristus yra teismo ir gailestingumo Dievas. Jo gailestingumas apima tuos, kurie atgailauja ir laikosi Jo įsakymų (žr. 2 Nefio 19:12, 17, 21; 20:4).
5. Viešpats per Pranašą Džozefą Smitą sugrąžino Savo Evangeliją ir Savo Bažnyčią; o dabar, paskutinėmis dienomis, surenka Savo žmones (žr. 2 Nefio 21:10, 12).
6. Per tūkstantmetį žemė bus taikos vieta todėl, kad joje bus pilnas pažinimas apie Viešpatį (žr. 2 Nefio 21:6–9).
7. Viešpats bus gailestingas Savo žmonėms, bet nelabieji pražus (žr. 2 Nefio 23:22).

Nefio mokymai

8. Dėl Jėzaus Kristaus galime būti išgelbėti malone po to, kai padarome viską, ką galime (žr. 2 Nefio 25:23).
9. Per Gelbėtojo Apmokėjimą galime gauti savo nuodėmių atleidimą (žr. 2 Nefio 25:26).

Skirkite jiems pakankamai laiko, po to užduokite šiuos klausimus:

- Kokias temas pastebite šiuose Izaijo ir Nefio mokymuose? (Galimos temos yra: Dangiškasis Tėvas Savo Sūnų siuntė tam, kad Savo vaikams parūpintų išgelbėjimą ir ramybę. Dievu galime kliautis bet kokiomis aplinkybėmis. Šventyklose esame mokomi apie Dievą.)
- Kurie iš šių devynių teiginių jums atrodo prasmingiausi? Kodėl?

Kiekvienam mokiniui paskirkite po vieną aukščiau išvardintą doktriną ar principą ir paprašykite jų padaryti štai ką:

1. Perskaityti su ta doktrina ar principu susijusią Raštų ištrauką.
2. Atsakyti į tokį klausimą: Kaip ši doktrina ar principas gali jums padėti „mėgautis“ Viešpačiu? (Žr. 2 Nefio 11:4–6.)
3. Sugalvoti situaciją, kurioje šios doktrinos ar principo žinojimas gali jiems teikti vilties ir stiprybės.

Pakvieskite mokinius pasidalinti savo mintimis. Jiems tai darant, galite paklausti: „Kas dar galite paliudyti ar pasidalinti įžvalgomis

apie tai, kas dabar buvo mokoma?“ Jei leisite jiems dalintis įžvalgomis ir liudijimu, jų bei jų bendraamžių širdyse bus įtvirtinama tiesa. Padėkokite jiems už dalyvavimą.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 25:13. Paprašykite, kad klasė sektų skaitymą ir ieškotų atsakymo į tai, kodėl Nefis mėgavosi Viešpaties vardo garbinimu (t. y. aukštiniu). Paprašykite mokinių pasakyti, ką jie surado.

Grūpei perskaitykite tokį Prezidento Tomo S. Monsono liudijimą:

„Manau, kad nė vienas iš mūsų iki galo negali suvokti svarbos to, ką Kristus padarė dėl mūsų Getsemanėje, bet aš kiekvieną savo gyvenimo dieną jaučiu nuoširdų dėkingumą už Jo apmakančiąją auką už mus.

Paskutinę akimirką Jis galėjo atsitraukti – bet neatsitraukė. Jis nusileido žemiau visko, kad galėtų viską išgelbėti. Tai padarydamas, Jis suteikė mums gyvenimą po šios žemiškos būties. Jis išpirkio mus iš Adomo nuopuolio.

Esu nuoširdžiai dėkingas Jam. Jis mokė mus, kaip gyventi. Jis mokė mus, kaip mirti. Jis užtikrino mums išgelbėjimą“ („Atsisveikinant“, 2011 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

Paklauskite: Kokių panašumų pastebite tarp Prezidento Monsono žodžių ir Nefio žodžių 2 Nefio 25:13 eilutėje?

Šiandienos pamoką užbaikite mokinių paklausdami, kaip pastarųjų dienų šventieji gali garbinti (t. y. aukštinti) Viešpaties vardą. Po atsakymų paraginkite juos kasdien garbinti (t. y. aukštinti) Viešpaties vardą.

Kita dalis (2 Nefio 26–31)

Kitoje dalyje mokiniai studijuos kai kurias Nefio pranašystes apie paskutines dienas. Nefis regėjo, kad klestės daug netikrų bažnyčių ir slaptų sąjungų. Jis taip pat regėjo, kad Viešpats darys „nuostabų darbą ir stebuklą“ (2 Nefio 27:26) ir kad daug žmonių atmes Mormono Knygą dėl to, kad jau turi Bibliją. Be to, Nefis aiškina doktriną apie Kristų.

2 Nefio 26

Įvadas

Nefis pranašavo, kad jo palikuonis ateityje aplankys prisikėlęs Jėzus Kristus ir kad po to apsilankymo jie išstis tris kartas gyvens teisume. Tačiau Nefis sielojasi, kad ketvirtoje jo palikuonių kartoje bus tokių, kurie atpuls nuo teisumo, atmes Mesiją ir galiausiai bus sunaikinti.

Gyvensiančius paskutiniuosius dienomis Nefis įspėjo dėl išdidumo, slaptų sąjungų ir piktnaudžiavimo kunigavimu. Jis mokė, kad Viešpats myli visus žmones ir kviečia juos ateiti pas Jį.

Pasiūlymai, kaip mokytis

2 Nefio 26:1–13

Nefis pranašauja, kad jo žmonės bus sunaikinti dėl to, kad atmes Jėzų Kristų

Lentoje užrašykite: *Dievo teismai.*

- Apie ką pagalvojate, kai pamatote arba išgirstate šią frazę?

Paaiškinkite, kad nors daugumai žmonių ši frazė sukelia neigiamas asociacijas, bet iš tikrųjų Dievo teismai daugumai žmonių atneša palaiminimų. 2 Nefio 26 skyriuje skaitome apie tai, kokias pasekmes teisingumas atneša nelabiesiems ir teisiesiems.

Kad suprastumėte pagrindinės 2 Nefio 26 skyriaus žinios kontekstą, paaiškinkite, kad Nefis sakė, jog Jėzaus Kristaus gimimą, mirtį ir Prisikėlimą lydės daugybė ženklų. Jis pranašavo, kad netrukus po Gelbėtojo mirties žus daug žmonių, nes jie išmes lauk pranašus ir tarp jų gyvenusius ištikimus Jėzaus Kristaus pasekėjus. Jis taip pat pranašavo, kad net sulaukę prisikėlusio Gelbėtojo apsilankymo, daug jo palikuonių „[pasirinks] tamsos darbus vietoj šviesos“ ir bus sunaikinti. (Žr. 2 Nefio 26:1–11.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 26:7. Paprašykite klasės atkreipti dėmesį į tai, kaip Nefis reagavo į regėjimą apie žmonių sunaikinimą. Pakvieskite mokinius pasidalinti savo pastebėjimais. Galite mokiniams pasiūlyti pasižymėti eilutės pabaigoje esantį Nefio pareiškimą: „Teisingi tavo keliai!“

- Ką jums reiškia teiginys „Teisingi tavo keliai“? (Gali tekti paaiškinti, kad teisingas žmogus visuomet elgsis teisingai su kitais žmonėmis.)

Padėję mokiniams suprasti, kad Dievo teisingumas reikalauja bausti nelabuosius už jų veiksmus, paaiškinkite, kad Dievo teisingumas taip pat reikalauja teisiuosius apdovanoti už jų veiksmus. Tai aiškindami galite pakviesti mokinius tyliai perskaityti Doktrinos ir Sandorų 130:20–21 eilutes. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti 2 Nefio 26:8–9, 13 eilutes ir paieškoti, kokios palaimos, pasak Nefio, lydės jo teisiuosius palikuonis.

- Kokios 8 ir 13 eilutėse esančios frazės apibūdina teisiųjų veiksmus?
- Kada matėte 13 eilutėje minimas palaimas? Kokiais būdais mums Save apreiškia Viešpats?

Lentoje užrašykite tokį principą: *Kai naudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi, Jis mums apreiškia Save Šventosios Dvasios galia.*

- Kaip šios tiesos žinojimas gali sustiprinti jūsų tikėjimą Jėzumi Kristumi?

2 Nefio 26:14–33

Nefis pranašauja apie paskutiniąsias dienas ir kviečia visus ateiti pas Kristų

2 Nefio 26:14–19 eilutes apibendrinkite paaiškindami, kad Nefis pranašavo, jog paskutinėmis dienomis, kai dauguma žmonių bus išdidūs ir netikintys, išeis Mormono Knyga.

Paprašykite mokinių prisiminti laiką, kai jie buvo dėl ko nors suklypę (arba galite jų paprašyti įsivaizduoti, kad tamsoje jie už kažko užkliūva). Pakvieskite mokinius tyliai patyrinėti

2 Nefio 26:20–21 eilutes ir surasti kliūtis, dėl kurių paskutinėmis dienomis gali suklupti žmonės.

- Dėl kokių kliūčių, pagal Nefio regėjimą 2 Nefio 26:20–21 eilutėse, sukluops kitataučiai?
- Kokiomis kitomis kliūtimis naudojasi Šėtonas, kad žmonės sukluptų?

Paaškindite, jog be to, kad dėlioja „suklupimo kliūtis“ pas Dievą vedančiame kelyje, Šėtonas dar bando mus surišti. Parodykite siūlą ir pakvieskite mokinius greitai peržvelgti 2 Nefio 26:22 eilutę ir surasti, ką apie panašų daiktą rašė Nefis. Pakvieskite vieną mokinį ateiti į klasės priekį. Lengvai vienu siūlu suriškite mokinio riešus. Paprašykite to mokinio nutraukti siūlą. Pakartokite tai, tik šį kartą siūlą ant mokinio riešo apvyniokite kelis kartus. Taip kartokite tol, kol mokinys nebegalės nutraukti siūlą – tik įspėkite mokinį, kad būtų atsargus ir nesusižeistų. (Jei siūlą neturite, tai paprašykite, kad šią demonstraciją mokiniai įsivaizduotų.) Paprašykite mokinių pastudijuoti 2 Nefio 26:22 eilutes ir surasti, kaip šios eilutės siejasi su šia demonstracija.

- Kuo reikšminga 2 Nefio 26:22 eilutėse esanti frazė „kol suriša juos“? Ko šita eilutė pamoko apie Šėtono darbo metodą?
- Ar kada regėjote, kad Šėtonas būtų vedžiojęs žmones už „lininio špagato“? (Iš lino pluošto daroma lininė virvė.)
- Kurios iš tų nuodėmių (lininių špagatų), jūsų manymu, yra pačios pavojingiausios jūsų amžiaus žmonėms?

Priminkite mokiniams, kad Šėtonas gundo mus daryti tamsos darbus dėl to, kad galėtų mus surišti ir nuvesti nuo teismo kelio. Paaškindite, kad paskutinėse 2 Nefio 26 skyriaus eilutėse yra pateikiamas kontrastas tarp Šėtono kelių ir Dievo kelių. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 26:23–24 eilutes.

- Kaip, pasak šių eilučių, veikia Viešpaties? Koks yra visų Viešpaties darbų tikslas? (Galite mokiniams pasiūlyti pasižymėti tą 2 Nefio 26:24 eilutės dalį, kuri moko, jog **visi Viešpaties darbai yra pasaulio labui.**)

Paprašykite mokinių kelias akimirkas pagalvoti apie tą metą, kai jautėsi prislėgti arba nutolę nuo Viešpaties. Kad padėtumėte mokiniams įsisavinti, jog Nefio žinia apie Viešpaties meilę skirta ir jiems, pakvieskite juos patyrinti 2 Nefio 26:24–28, 33 eilutes. Galite pasiūlyti jiems pasižymėti žodžius *visiems*, *visi*, *kam nors*, *kuriam nors* ir *nieko*. Paprašykite, kad mokiniai dar kelias minutes paskaitytų tuos sakinius, kuriuose yra šie žodžiai.

Paprašykite, kad kiekvienas mokinys atsisuktų į kitą klasės narį ir trumpai aptartų, ką suprato iš šių eilučių. Kai mokiniai baigs tarpusavyje aptarinėti, pagalvokite, ar nevertėtų pakviesti kelių mokinių pasidalinti pagrindinėmis savo pokalbio mintimis. Viena iš pagrindinių tokio pokalbio minčių turėtų būti ta, kad **Viešpats myli visus žmones ir visus kviečia ateiti pas Jį ir ragauti Jo išgelbėjimo**. Šį teiginį galite užrašyti lentoje. Taip pat galite pakviesti mokinius savo Raštų studijavimo žurnaluose arba užrašuose raštu atsakyti į tokius klausimus:

- Kada savo gyvenime pastebėjote Viešpaties gerumą?
- Kuo jums gali padėti žinojimas, kad Viešpats myli visus žmones ir visus kviečia ateiti pas Jį?

Pabaigoje pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 26:25, 33. Prieš jam arba jai pradėdant skaityti, paraginkite mokinius pasižymėti tas frazes, kurios jiems teikia drąsos. Kad padėtumėte mokiniams pamatyti, kaip dar galima pritaikyti šias eilutes, perskaitykite tokį Prezidento Dyterio F. Uchtdorfo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Tikiuosi, kad mes šiltai priimame ir mylime visus Dievo vaikus, įskaitant tuos, kurie rengiasi, kalba ar elgiasi kitaip. Versti kitus jaustis netikusiais yra negerai. Pakylėkime savo aplinkinius. Ištieskime draugystės ranką. Su broliais ir seserimis Bažnyčioje elkimės labai humaniškai, atjaučiančiai ir maloningai, kad jie jaustųsi pagaliau suradę namus. [...]“

Vienintelis teisingas ir deramas sprendimas – kitiems pasiūlyti tai, ko taip karštai trokštame patys.

Nesiūlau apkabinti nuodėmę ir nepaisyti blogio gyvenant pasaulyje. Tačiau dėl savo uolumo kartais neskiriame nuodėmės nuo nusidėjėlio, per greitai ir per mažai atjausdami pasmerkiame. [...]

Mokinių kvietimas veikti

Efektyvus mokymas paprastai neapsieina be kvietimo veikti pagal mokomą principą. Jei Evangelijos principas yra tik išmokstamas, bet pagal jį neveikiama, tai toks mokymasis nėra užbaigtas. Kvietimas veikti gali ateiti iš mokytojo ir net dar galingiau – iš Šventosios Dvasios.

... Su užuojauta ištieskime savo širdis ir rankas kitiems, nes kiekvienas eina savo sunkiu keliu“ („Jūs esate mano rankos“, 2010 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

- Kaip galime pritaikyti 2 Nefio 26:33 eilutę ir Prezidento Uchtdorfo mokymus?

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie tai, kaip jie galėtų ieškoti problemų turinčių žmonių ir padėti jiems pajauti Viešpaties meilę.

Papildoma mokymo idėja

2 Nefio 26:29–31. Nefis perspėja dėl piktnaudžiavimo kunigavimu nuodėmės

Lentoje užrašykite tokius vardus: *Šeremas, Nehoras, Korihoras*. Mokinių pasiteiraukite, ką jie žino apie šiuos vyrus. Jei jiems sunkiai seksis, trumpai paaiškinkite, kad šie vyrai bandė žmones atkalbėti tikėti Jėzų Kristų. Jie buvo kalti dėl piktnaudžiavimo kunigavimu nuodėmės.

Nefis įspėjo savo žmones – ir gyvensiančius paskutinėmis dienomis – dėl piktnaudžiavimo kunigavimu. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 26:29–31. Paprašykite mokinių įsiklausyti į piktnaudžiavimo kunigavimu apibrėžimą.

- Ko siekia žmonės, piktnaudžiaujantys kunigavimu?

Vyresnysis M. Raselas Balardas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo įspėjo, kad piktnaudžiavimas kunigavimu gali vykti ir Bažnyčioje. Paprašykite vieno mokinio perskaityti jo patarimą:

„Saugokimės netikrų pranašų ir netikrų mokytojų, vyrų ir moterų, kurie apsiskelbia Bažnyčios doktrinų

aiškintojais ir kurie siekia sleisti savo netikrą Evangeliją ir pritraukti pasekėjų, finansuodami įvairius simpoziumus, knygų ir žurnalų leidimą, kurių turinys meta iššūkį pagrindinėms Bažnyčios doktrinoms. Saugokitės tokių, kurie kalba ir rašo priešingai tikriesiems Dievo pranašams, ir tokių, kurie aktyviai atvertinėja kitus, visiškai nepaisydami amžinosios savo suviliotų žmonių gerovės. Lyg Nehoras ir Korihoras iš Mormono Knygos jie pasitelkia sofistika, kad savo pažiūromis suklaidentų ir suviliotų kitus. Jie „iškelia save šviesa pasauliui, kad gautų pasaulio gyrių ir pelną; bet jie nesiekia Sionės gerovės“ (2 Nef 26:29) („Beware of False Prophets and False Teachers“, *Ensign*, 1999 m. lapkritis, p. 63).

- Kaip Bažnyčios nariai gali pakliūti į piktnaudžiavimo kunigavimo spąstus?
- Kas, pasak 2 Nefio 26:30 eilutės, gali sustabdyti piktnaudžiavimą kunigavimu? (Padėkite mokiniams suprasti, kad piktnaudžiavimo kunigavimu nuodėmės galėsime išvengti tuomet, kai visiems žmonėms jausime tikrąją Meilę.)

2 Nefio 27

Įvadas

Dažnai minėdamas Izaijo žodžius, Nefis pranašavo apie tai, kad paskutinėmis dienomis Viešpats darys „nuostabų darbą ir stebuklą“. Tas didis darbas bus Jėzaus Kristaus Evangelijos Sugrąžinimas. Nefio pranašystės centre yra Mormono Knygos išėjimas. Nefis pranašavo, kad Mormono Knygą matys liudininkai ir kad jie

paliudys apie jos tiesą. Jis taip pat liudijo apie esminį Mormono Knygos vaidmenį Viešpaties darbe paskutinėmis dienomis – ji bus stebuklinga dovana pasauliui. (Pastaba: 2 Nefio 27 skyrius labai panašus į Izaijo 29 skyrių. Biblijos pastarųjų dienų šventųjų leidimo Izaijo 29 skyriaus išnašos labai padės studijuojant abu skyrius.)

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 27:1–5

Nefis pranašauja, kad paskutinėmis dienomis žemė bus sklidina nelabumo

Parodykite šiuos daiktus: dezodoranto flakoną, dantų pastos tūbelę ir muilinę. Paaiškinkite, kad kiekvienas iš šių dalykų išsprendžia kažkokią problemą. Mokinių paprašykite paaiškinti, kokią problemą padeda išspręsti kiekvienas iš tų daiktų. (Galite parodyti ir kitokius daiktus, kurie padėtų išspręsti kažkokią problemą.)

Paaiškinkite, kad 2 Nefio 27 skyriuje užrašyta Nefio pranašystė kalba apie problemas, kurios egzistuos mūsų dienomis. Jis mokė, kad dėl savo nedorybių žmonės dviasiškai suklyps, kentės nuo dvasinio aklumo ir atmes pranašus. Nefis taip pat pranašavo apie tai, kaip šias problemas išspręš Dievas.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 2 Nefio 27:1–5. Paprašykite klasės atkreipti dėmesį į tuos žodžius ir frazes, kurios apibūdina paskutiniųjų dienų problemas. Kelių mokinių paprašykite pasidalinti surastomis frazėmis. Kad padėtumėte mokiniams analizuoti šias frazes, galite užduoti tokius klausimus:

- Ką, jūsų manymu, reiškia būti „[girtiems] nuo nedorybės“?
- 2 Nefio 27:3 eilutėje kai kurie žmonės yra palyginami su alkanu žmogumi, kuris sapnuoja apie valgymą, arba su ištroškusi žmogumi, kuris sapnuoja apie gėrimą, bet kai pabunda – pajunta sielos tuštumą. Ko iš to galime pasimokyti? (Valgymas arba gėrimas sapne neteikia jokio ilgalaikio pasitenkinimo ir nieko neišsprendžia, nes po sapno alkis ir troškulys išlieka. Panašiai yra ir su tais, kurie „kovoja prieš Sionę“, nes jie neturės nei ilgalaikio pasitenkinimo, nei atliks ką nors prasmingo.)
- Ką, jūsų manymu, reiškia frazė „jūs užmerkėte savo akis“?

Kad padėtumėte mokiniams atrasti Evangelijos tiesas, pakvieskite juos apibendrinti tai, ką sužinojo iš 2 Nefio 27:1–5 eilučių. Lentoje surašykite jų atsakymus. Įsitinkinkite, kad mokiniai supranta, jog **paskutinėmis dienomis daug žmonių bus kupini nedorybių ir atmes pranašus.**

- Kodėl, jūsų manymu, svarbu žinoti apie šią pranašystę ir jos išsipildymą?

2 Nefio 27:6–23

Nefis pranašauja apie Mormono Knygos išėjimą

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 27:6–7 eilutes. Paprašykite jų surasti, ką parūpins Viešpats, kad padėtų spręsti žmonių dvasines problemas paskutiniomis dienomis.

- Ką parūpins Viešpats?
- Kas bus toje knygoje?
- Kokią knygą, jūsų manymu, aprašo šios eilutės? (Kad padėtumėte mokiniams atsakyti į šį klausimą, galite jiems pasiūlyti peržiūrėti 2 Nefio 27:6 eilutės b išnašą. Taip pat, galite

Analizuoti skatinantys klausimai

Užduodami analizuoti skatinančius klausimus, mokinius galite paraginti galvoti apie jų studijuojamų eilučių prasmę. Tokius klausimus paprastai reikia užduoti tuomet, kai mokiniai bus perskaitę atitinkamas eilutes. Analizės klausimai dažnai prasideda tokio- mis frazėmis: „kodėl, jūsų manymu“ arba „ką, jūsų manymu“. Pavyzdžiui, galite paklausti: „Ką, jūsų manymu, reiškia ši (frazė ar žodis)?“

paaikškinti, kad frazė „tų, kurie užmigo“ reiškia mirusius pranašus, vedusius metraščius būsimai Mormono Knygai.

Iškelkite Mormono Knygos egzempliorių. Paaikškinkite, kad Viešpats išleido šią knygą tam, kad padėtų spręsti paskutiniųjų dienų problemas ir į tamsų pasaulį neštų šviesą. Senovės pranašus Viešpats smulkiai supažindino su Mormono Knygos išėjimu. Tas savo žinias Nefis užrašė 2 Nefio 27 skyriuje. Paaikškinkite, kad panaši pranašystė užrašyta Izaijo 29 skyriuje. (Galite paaikškinti, kad kai kurie žmonės meta iššūkį Mormono Knygai dėl to, kad apie ją neužsimenama Biblijoje. Pažymėkite, kad Izaijo 29 skyriuje esanti pranašystė rodo, kad Biblija tikrai liudija apie Mormono Knygą.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 27:12–14. Klasės paklauskite, kam, pasak Nefio, bus leidžiama pamatyti tą knygą.

- Kas yra tie trys liudininkai, kuriems „Šventosios Dvasios galia“ buvo leista pamatyti Mormono Knygą? (Oliveris Kauderis, Deividas Vitmeris ir Martinas Harisas. Žr. Mormono Knygoje esantį „Trijų liudytojų liudijimą“.)

Pažymėkite, kad Nefis minėjo „kelis“ kitus, kuriems bus leista pamatyti knygą.

- Kas, jūsų manymu, buvo tie kiti liudytojai? (Mokiniams galite priminti apie kitus aštuonis Mormono Knygos liudytojus. Žr. Mormono Knygoje esantį „Aštuonių liudytojų liudijimą“.)

Pažymėkite, kad 2 Nefio 27:14 eilutėje minima, kad Viešpats „įtvirtins savo žodį“ „[burna] tiekios liudytojų, kiek jam atrodys tinkama“.

- Ką, jūsų manymu, omenyje turėjo Nefis, kai pasakė, jog liudytojai įtvirtins Dievo žodį? (Tie, kas per Mormono Knygą gavo ir priėmė Dievo žodį, dalinsis ir liudys apie jos tikrumą.)
- Kas galėtų būti tie liudytojai?
- Kad padėtumėte mokiniams jausti dėkingumą už tai, jog ir jie gali liudyti apie Mormono Knygos tikrumą, galite juos pakviesti savo Raštuose, parašę ties 2 Nefio 27:14 eilute, užsirašyti savo vardą. Kaip kiekvienas Bažnyčios narys, įskaitant jus, gali padėti įtvirtinti Mormono Knygos tiesą?
- Kada jūs su kitais pasidalinote savo liudijimu apie Mormono Knygą?

Praeitoje pamokoje mokinius galbūt paraginate su kažkuo pasidalinti savo liudijimu apie Mormono Knygą. Jei taip padarėte, patikrinkite, kaip pavyko atlikti šią užduotį, pakviesti keli mokinius papasakoti, kaip sekėsi. Paraginkite mokinius ir toliau ieškoti progų su kitais, net ir kitų tikėjimų žmonėmis, dalintis savo liudijimu apie Mormono Knygą.

Lentoje nubraižykite žemiau pateiktą lentelę. (Kad sutaupytumėte laiko, tai galite padaryti prieš pamoką.)

Patikrinimas

Kartas nuo karto mokinių paprašykite atsiskaityti už paskirtas užduotis. Taip jiems sudarysite sąlygas dalintis pozityvia patirtimi, o kai kuriuos motyvuosite veikti pagal jūsų išsakytus kvietimus jiems. Tai taip pat leis jums atkreipti ypatingą dėmesį į tuos gerus dalykus, kurie nutiko mokiniams vykdant užduotį.

	Nefio pranašystė apie tai, ką žmogus darys	Žmogaus vardas	Pranašystės išsipildymas Džozefas Smitas— Istorija 1:63–65
Pirmasis žmogus („nemokytas“) 2 Nefio 27:9, 15, 19			
Antrasis žmogus („kitas“) 2 Nefio 27:15, 17			
Trečiasis žmogus („mokytas“) 2 Nefio 27:15–18			

Suskirstykite mokinius poromis. Paaikškinkite, kad kiekviena pora studijuos pranašystę apie Mormono Knygos išėjimą, taip pat apie tos pranašystės išsipildymą. Paprašykite mokinių į savo Raštų studijavimo žurnalus ar užrašus persibraižyti lentelę nuo lentos ir į ją surašyti

atsakymus pagal pateiktas Raštų nuorodas. (Galite paaiškinti, kad Džozefo Smito—Istorijos 1:63–65 eilutėse minimas žodis *rašmenys* reiškia raštą, kuris buvo išgraviruotas aukso plokštelėse, iš kurių buvo verčiama Mormono Knyga.) Kai mokiniai pabaigs, pakvieskite kelis iš jų savo atsakymais pasidalinti su klase.

- Kas, pasak 2 Nefio 27:15 ir Džozefo Smito—Istorijos 1:64 eilučių, buvo tas mokytojas žmogus, pas kurį Martinas Harisas nunešė knygos ištraukas? (Čarlzas Antonas.)
- Kodėl formalaus išsilavinimo neturintis žmogus (pvz., Džozefas Smitas) labiau tiko versti Mormono Knygą nei išsimokslinęs žmogus (pvz., Čarlzas Antonas)?

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti 2 Nefio 27:20–21 eilutes ir surasti frazę, kuri kartojasi abiejose eilutėse. („Esu pajėgus padaryti savo paties darbą“.)

- Ką jums reiškia frazė: „Esu pajėgus padaryti savo paties darbą“?
- Kaip Evangelijos Sugražinimas ir Mormono Knygos išėjimas patvirtina, kad Dievas pajėgus padaryti Savo paties darbą?
- Kokių principų mokoma šiose eilutėse? (Mokiniams besidalinant atsakymais, pažymėkite, kad **Mormono Knygos išėjimas tėra vienas būdas, kuriuo Dievas paskutiniomis dienomis vykdyt Savo darbą.**)
- Kaip šios pranašystės išsipildymas sustiprina jūsų liudijimą apie Mormono Knygą ir jos vaidmenį Viešpaties Bažnyčios atkūrimo?

2 Nefio 27:24–35

Nefis pranašauja apie teigiamą Jėzaus Kristaus Evangelijos Sugražinimo ir Mormono Knygos poveikį

Garsiai perskaitykite 2 Nefio 27:24–26 eilutes ir paprašykite mokinių jūsų skaitymą sekti savo Raštuose.

- Ar šiuos žodžius girdėjote anksčiau? Jei taip, tai kada? (Jei mokiniams sunku prisiminti, paaiškinkite, kad Viešpats Šventojoje Giraitėje panašiai kalbėjo su Džozefu Smitu; žr. Džozefas Smitas—Istorija 1:19.)

Vėl iškelkite vieną iš daiktų, kurį jau rodėte pamokos pradžioje; priminkite, kad tas daiktas yra sukurtas konkrečiai problemai spręsti.

- Kokias problemas egzistuosiant tarp žmonių paskutiniomis dienomis, pasak 2 Nefio 27:25 eilutės, įvardija Viešpats? (Mokinių atsakymus galite surašyti lentoje.)

Priminkite jiems kitas 2 Nefio 27:5 eilutėje minimas dvasines problemas paskutiniomis dienomis. (Prie lentoje esančio sąrašo galite prirašyti *nedorumas, dvasinis aklumas ir pranašų atmetimas.*)

- Kaip Mormono Knyga ir Jėzaus Kristaus Evangelijos Sugražinimas padeda spręsti šias problemas?

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti 2 Nefio 27:29–30, 34–35 eilutes ir ieškoti, kokiais būdais, pasak Viešpaties, Evangelijos sugražinimas ir Mormono Knyga palaimins paskutiniųjų dienų žmones. Pakvieskite vieną mokinį šias palaimas užrašyti lentoje.

- Pasak 2 Nefio 27:29 eilutės, Mormono Knyga padės „aklųjų [akims praregėti] iš nežinojimo ir iš tamsos“. Ką, jūsų manymu, tai reiškia?

Padėkite mokiniams suprasti, kad **Mormono Knyga ir sugražintoji Jėzaus Kristaus Evangelija jas studijuojantiems ir priimantiems žmonėms teikia džiaugsmą ir supratimą.** Paraginkite mokinius ieškoti Mormono Knygos keliamų iššūkių sprendimų ir su kitais pasidalinti savo liudijimu apie ją.

2 Nefio 28

Įvadas

Nefis pranašavo apie kai kuriuos paskutiniųjų dienų iššūkius, įskaitant neteisingus daugybės pastatytų bažnyčių mokymus ir išdidumą. Jis mokė, kaip atpažinti

netikras doktrinas ir pasaulio mąstymą ir perspėjo dėl būdų, kuriais Šėtonas bandys mus atitraukti nuo teisumo.

Pasiūlymai, kaip mokytis

2 Nefio 28:1–19

Nefis apibūdina mūsų dienų netikras bažnyčias ir netikrus mokymus

Lentoje nupieškite jūsų kultūroje gerai pažįstamus įspėjimo ženklus. Pavyzdžiui, galite nupiešti kelio ženklą, reiškiantį kokią nors pavojingą ar nuodingą medžiagą.

- Koks yra šių ženklų tikslas?

Paaiškinkite, kad Mormono Knyga mums gali padėti pamatyti įspėjančius ženklus apie dvasiškai kenksmingas įtakas. Prezidentas Ezra Taftas Bensonas paaiškino, kad vienas iš Mormono Knygos tikslų yra pavišinti tai, kaip priešininkas ir kiti Kristaus priešai veikia paskutiniuosius dienas. Pakvieskite vieną mokinį perskaityti šį Prezidento Bensono teiginį:

„Mormono Knyga pavišina Kristaus priešus. Ji griaua neteisingas doktrinas. [...] Ji sustiprina nuolankius Kristaus pasekėjus prieš blogus velnio kėslus, planus ir doktrinas mūsų dienomis. Mormono Knygoje aprašyti atsimetėliai yra panašūs į mūsų dienų atsimetėlius“ („The Book of Mormon Is the Word of God“, *Ensign*, 1988 m. sausis, p. 3).

- Kaip Mormono Knyga pavišina Kristaus priešus? (Aprašydama žmones, kurie bandė nuklaidinti žmones nuo tikėjimo Kristumi. Ji leidžia mums pamatyti jų klaidas ir neteisingus mokymus.)
- Kaip Mormono Knyga mus sustiprina prieš priešininką?

Paliudykite, kad **Mormono Knyga pavišina neteisingus velnio mokymus ir sustiprina mus prieš jo blogus kėslus**. Paaiškinkite, kad 2 Nefio 28 skyriuje mokiniai pamatys to pavyzdį. Šiame skyriuje pateikiama viena Nefio pranašystė apie paskutiniąsias dienas. Šioje pranašystėje Nefis perspėja dėl neteisingų mokymų, kurie mūsų dienomis bus plačiai pasklidę.

Pakvieskite mokinius tyliai patyrinti 2 Nefio 28:3–9 eilutes ir surasti Nefio įspėjimus apie neteisingus mokymus. Pažymėkite, kad 2 Nefio 28:7–9 yra Raštų įvaldymo eilutės. Galite paraginti mokinius šią ištrauką pasižymėti išskirtiniu būdu, kad ją galėtų greitai susirasti. Kai po pakankamai skirto laiko mokiniai baigs studijuoti šią ištrauką, pakvieskite kelis mokinius prie lentos. Kiekvieno iš jų paprašykite lentoje užrašyti po vieną ištraukoje paminėtą neteisingą mokymą ir nuorodą į konkrečią eilutę. Tuomet kitų mokinių pasiteiraukite, ar toje ištraukoje jie pastebėjo daugiau neteisingų mokymų. Jei pastebėjo, pakvieskite juos papildyti sąrašą lentoje.

Padėkite mokiniams aptarti kelis iš šių netikrų mokymų ir įsitikinimų, užduodami tokius klausimus:

- Kokį žinote šiuolaikinį pavyzdį apie vieną iš tų netikrų įsitikinimų? (Žiūrėkite, kad, atskleidę šį klausimą, mokiniai nemintų konkrečių bažnyčių pavadinimų.)
- Kaip šis neteisingas įsitikinimas kliudo žmonėms sekti Dangiškojo Tėvo planu?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 28:12–14. Pakvieskite klasę surasti Nefio įspėjimą apie tai, kas nutiks daugeliui bažnyčių ir žmonių paskutiniuosius dienas dėl išdidumo ir neteisingų doktrinų.

- Kokiais būdais išdidumas ir neteisingi mokymai veikia žmones?

2 Nefio 28:7–9

yra Raštų įvaldymo eilutės. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šias eilutes, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje pateiktą mokymo idėją.

- Kodėl „nuolankūs Kristaus pasekėjai“ nėra nuklaidinami išdidumo ir nelabumo? Kaip galime išvengti suklaidinimo per „žmonių priesakus“? (Gali prireikti paaiškinti, kad frazė „žmonių priesakai“ reiškia žmonių mokymus, kurie skiriasi nuo Viešpaties mokymų.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 28:15–16, 19 eilutes ir surasti neteisingų mokymų pasekmes.

- Kokie šių eilučių žodžiai ir frazės, jūsų manymu, nusako išdidumo ir neteisingų mokymų padarinius?

2 Nefio 28:20–32

Nefis įspėja apie tai, kaip Šėtonas mus bando apgauti

Mokiniams papasakokite tokią istoriją:

Vykdydamas pavedimą Afrikoje, Prezidentas Boidas K. Parkeris nuvyko pažiūrėti gyvūnų viename medžiojamų gyvūnų rezervate. Jis pastebėjo, kad prie seklaus vandens telkinio esantys gyvūnai kažko nerimauja. Kuomet jis pasiteiravo gido, kodėl gyvūnai negeria, šis atsakė, kad dėl krokodilų. Prezidentas Parkeris prisimena:

„Maniau, kad jis juokauja, tad rimtai paklausiau: „Tai kas per bėda?“ Šis vėl atsakė: „Krokodilai.“ [...]

Jis suprato, kad netikiu juo, ir, manau, nusprendė mane pamokyti. Nuvažiavome į kitą vietą, kur sustoję prie pylimo krašto galėjome iš aukštai stebėti drumzlino vandens duobę. „Štai, – tarė jis. – Pažiūrėkite pats.“

Nemačiau nieko, išskyrus purvą, šiek tiek vandens ir atokiau stoviniuojančius nerimaujančius gyvūnus. Tačiau netrukus pamačiau!– didžiulį krokodilą, pasislėpusį purve ir laukiantį, kol koks nenutuokiantis gyvūnas ištroš ir ateis atsigerti vandens.

Staiga patikėjau! Pamatęs, kad esu pasiruošęs klausytis, jis tęsė pamoką. „Krokodilų knibžda visas parkas, – tarė jis, – jų yra ne tik upėse. Pas mus nėra tokio vandens telkinio, prie kurio nebūtų krokodilų, tad verčiau tuo neabejokite.“ [...]

Kito vizito Afrikoje metu apie tai papasakojau kitam medžiojamų gyvūnų parko eiguliui. [...]

Po to jis man parodė vieną vietą, kurioje įvyko tragedija. Viešbutyje vienam sezonui įsidarbino jaunas vaikinys iš Anglijos. Nepaisydamas nuolat kartojamų perspėjimų, jis perlipo per apsauginę tvorą ir nuėjo kažko ieškoti sekloje vandens klampynėje, kuri net nesėmė jo sportbačių.

„Nespėjus žengti net dviejų žingsnių, – pasakojo eigulys, – jį pasičiupo krokodilas, ir mes jau niekaip nebegalėjome jo išgelbėti“ („Spiritual Crocodiles“, *Ensign*, 1976 m. gegužė, p. 30–31).

- Dėl ko šis vaikinys tapo krokodilo auka? Kaip jis galėjo išvengti šios tragedijos? (Paisydamas jam duotų perspėjimų.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šį Prezidento Parkerio pamokymą:

„Jūsų gyvenimo pirmtakai yra neblogai ištyrinėję vandens telkinius ir sustatę įspėjimus apie krokodilus. Ne apie tuos didelius, pilkus driežus, galinčius jus perkąsti pusiau, bet apie *dvasinius krokodilus*, žymiai pavojingesnius, daug apgaulingesnius ir pastebimus mažiau už tas gerai užsimaskavusias Afrikos reptilijas.

Šie dvasiniai krokodilai gali užmušti ar sudarkyti jūsų sielą. Jie gali sugriauti jūsų ir jūsų mylimųjų dvasinę ramybę. Būtent dėl jų reikia perspėti, nes visame žemiškame gyvenime sunku būtų rasti tokį vandens telkinį, kur jų neknibždėtų“ („Spiritual Crocodiles“, 31).

- Kuo Prezidento Parkerio pasakojime minėtieji krokodilai yra panašūs į Šėtono gundymus ir taktiką? Kokius perspėjimus gauname, kad išvengtume dvasinių pavojų?

Garsiai perskaitykite 2 Nefio 28:19 eilutę ir paprašykite mokinių jūsų skaitymą sekti savo Raštuose. Tada lentoje užrašykite: *Šėtonas savo galion mus bando pagauti per ...*

Paaiškinkite, kad toliau savo pranašystėje Nefis dėsto Šėtono taktiką, kurią jis naudos prieš mus paskutiniuosiomis dienomis. Suskirstykite mokinius poromis. Pakvieskite visas poras tyliai perskaityti 2 Nefio 28:20–29 eilutes ir paieškoti, kaip būtų galima užbaigti sakinį, užrašytą lentoje.

Pasakojimai

Pasakojimai gali pažadinti mokinių susidomėjimą ir padėti dalyvauti mokymo procese, klausantis apie kitų žmonių patyrimus. Be to, pasakojimai gali padėti mokiniams pamatyti, kaip Evangelijos principai veikia žmonių gyvenime.

Po kelių minučių pakvieskite poras atsakyti, kaip jos užbaigė lentoje užrašytą sakinį. Diskusijos metu įsitikinkite, kad mokiniai supranta, jog **Šėtonas, bandydamas mus užvaldyti, naudoja daugybę taktikų, pavyzdžiui, kursto mus pykčiui, ramina, užliūliuoja ir meilikuja.**

- Kokių žinote pavyzdžių apie tai, kaip Šėtonas bando „[kurstyti žmones] pykčiui prieš tai, kas gera“? Kaip pyktis trukdo žmonėms nuspręsti, kas yra gera, o kas – bloga?
- Kodėl, jūsų manymu, žmonėms pavojinga būti „[atsipalaidavusiems] Sionėje“ ir galvoti, jog nebebūtinas joks tobulėjimas? Kodėl, jūsų manymu, Šėtonas tokius žmones gali atsargiai „[nusivesti] ... į pragarą“?
- Ką reiškia kažkam meilikuoti? (Nenuoširdžiai girti ir žarstyti komplimentus.) Kodėl, jūsų manymu, meilikavimas kai kuriuos žmones gali atitraukti nuo Viešpaties?
- Kodėl Šėtonas bando žmones įtikinti, kad jis neegzistuoja?
- Kaip galime saugotis pykčio? Kaip galime saugotis jausmo, kad viskas ir taip gerai? Kaip galime saugotis meilikavimo?

Pamokos pabaigoje mokinius informuokite, kad 2 Nefio 28 skyriaus pabaigoje yra užrašytas paskutinis Viešpaties įspėjimas ir patikinimas. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 28:30–32 eilutes.

- Viešpats gerbia mūsų valios laisvę ir mūsų pastangas mokytis apie Jį. Pasak 2 Nefio 28:30 eilutės, Jis moko mus „eilutę po eilutės, priesaką po priesako“. Ką tai reiškia jums? Kas, pasak šios eilutės, nutiks tiems, kurie sako: „mes turime pakankamai“?
- 2 Nefio 28:32 eilutėje Viešpats kreipiasi į tuos, kurie Jo išsižadėjo. Ką, pasak šios eilutės, Jis turi omenyje, sakydamas „aš tiesiu savo ranką į juos diena iš dienos“? (Šioje eilutėje Viešpats kalba apie Savo gailėstingumą ir norą kasdien mums padėti, jei trokšime sekti Jo valia, net jei praaišiję buvome Jo išsižadėję. Padėkite mokiniams suprasti, kad **Viešpats bus gailėstingas visiems tiems žmonėms, kurie atgailaus ir ateis pas Jį.**)

Lentoje užrašykite: *Dėl to, ką šiandien išmokau, aš ...* Pakvieskite mokinius savo Raštų studijavimo žurnale arba užrašuose užrašyti, ką jie ketina daryti pagal 2 Nefio 28 skyriuje užrašytą Nefio pranašystę. Galite pakviesti kelis mokinius, kad šie savo atsakymais pasidalintų su klase. Tačiau įsitikinkite, kad jie supranta, jog neturi jaustis įpareigoti dalintis tokiais mintimis ar patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.

Paliudykite, kad su Viešpaties vadovavimu ir stiprybe galime įveikti pagundą. Ir net jei nusidėjome, Viešpats bus mums gailėstingas, jei tik nuoširdžiai atgailausime.

Raštų įvaldymas—2 Nefio 28:7–9

Paašikinkite, kad žmonės kartais bando pateisinti nuodėmę, sau sakydami, kad visi taip daro ir kad dėl to galės atgailauti vėliau. Klasę padalinkite į nedideles grupes. Pakvieskite grupes kartu perskaityti 2 Nefio 28:7–9 eilutes ir surasti su neteisingais įsitikinimais susijusius žodžius ir frazes. Pakvieskite mokinius savo grupelėse aptarti tokius klausimus (šiuos klausimus lentoje galite surašyti prieš pamoką):

- Kuom pavojingos mažos nuodėmės?
- Ar Dievas pateisins mūsų smulkias ir nedažnas nuodėmes? (Mokinių paprašykite perskaityti papildomą įžvalgą, užrašytą Doktrinos ir Sandorų 1:31 eilutėje.)
- Kaip žmogus gali „[pasinaudoti] kitu dėl jo žodžių“? Kaip kartais galime „[kasti] duobę savo artimui“?

Pakvieskite visas grupes šias eilutes perrašyti tokia kalba, kuria žmonės šiomis dienomis galėtų įtikinti jaunos žmones sekti šiomis kvailomis doktrinomis.

Paprašykite mokinių prisiminti laikus, kada, nepaisydami neteisingų įsitikinimų mokykloje, žiniasklaidoje ar draugų rate, jie sugebėjo išlaikyti savo dvasinę stiprybę. Pakvieskite juos apie tai parašyti savo Raštų studijavimo žurnaluose arba užrašuose. Pagalvokite, ar nevertėtų pakviesti kelių mokinių, kad šie paskaitytų ką parašė.

Pastaba: Šį mokymo pasiūlymą galite panaudoti pamokos metu, kuomet pristatote Raštų įvaldymo eilutes, arba pamokos pabaigoje.

2 Nefio 29–30

Įvadas

Nefis pranašavo apie Evangelijos Sugražinimą paskutiniuosiomis dienomis, Viešpaties vadinamąjį „nuostabų darbą“ (2 Nefio 29:1). Nefis liudijo, kad paskutiniuosiomis dienomis visi Raštai kartu parodys, jog Dievas

atmena Savo vaikus. Jis pranašavo, kad daug žmonių atmes Mormono Knygą, o tie, kurie ja tikės, bus surinkti į Bažnyčią. Be to, jis mokė, kad Dievo sandoros žmonės yra tie, kurie atgailauja ir tiki Dievo Sūnų.

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 29

Nefis pranašauja, kad paskutiniuosiomis dienomis daug žmonių atmes Mormono Knygą

Pakvieskite mokinius įsivaizduoti, kad vienas jų mokyklos draugas klausia: „Kodėl mormonai turi kitą Bibliją?“ Galite mokinių paprašyti pakelti ranką, jeigu jiems toks klausimas jau buvo užduotas. Tada kelis jų pakvieskite papasakoti apie tai, kaip jie atsakė į tokį klausimą.

Paašškinkite, kad Nefis šiuo klausimu pateikė tam tikrą atsakymą, užrašydamas Viešpaties žodžius apie Mormono Knygos vaidmenį Evangelijos Sugražinime paskutiniuosiomis dienomis, ką Viešpats vadino „nuostabių darbu“. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 29:1–2 eilutes ir surasti, ką paskutiniuosiomis dienomis reikš Viešpaties žodžiai. (Jie „išeis“ Nefio sėklai, arba palikuonims, o taip pat „šnypš tolyn iki žemės pakraščiu“.) Prezidentas Ezra Taftas Bensonas paašškino, kad „mes, Bažnyčios nariai, o ypač misionieriai, turime būti tais „šnypštėjais“, arba pasakotojais ir liudytojais apie Mormono Knygą – iki žemės pakraščiu“ („The Book of Mormon Is the Word of God“, *Ensign*, 1975 m. gegužė, p. 65).

Paašškinkite, kad 2 Nefio 29:2 eilutėje esantis žodis *vėliava* reiškia daiktą, kuriuo žymimas žmonių susirinkimas ir susivienijimas. (Žr. žodžio *vėliava* paašškirimą 32 pamokoje.)

- Kas, anot 2 Nefio 29:2 eilutės, yra toji „vėliava“, kuri eis „iki žemės pakraščiu“ surinkti Viešpaties žmonių? (Mormono Knyga – Nefio sėklos, arba palikuonių, žodžiai.)
- Kokio tikslo, pasak 2 Nefio 29:1–2 eilučių, siekia Viešpats, parūpindamas dar vienus Raštus, pavyzdžiui, Mormono Knygą? (Padėkite mokiniams suprasti, kad **Raštus Viešpats parūpina tam, kad būtų antras liudininkas ir kad surinktų žmones į Savo sandorą.**)

Lentoje užrašykite tokį vyresniojo Džefriso R. Holando iš Dvylikos Apaštalo Kvorumo teiginį (paimtą iš *Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon* [1997], p. 4.):

„Mormono Knyga yra išskirtinis pareiškimas apie Dievo sandorą su čia, žemėje, esančiais Savo vaikais ir Jo meilę jiems.“ (Vyresnysis Džefris R. Holandas)

Paašškinkite, kad 2 Nefio 29 skyriuje esantis žodis *kitataučiai* reiškia tuos žmones, kurie kilę ne iš Izraelio namų. Žodis *žydai* reiškia žmones, kurie yra kilę iš Izraelio namų, įskaitant Lehio šeimą ir palikuonis. Paprašykite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 29:3–6 eilutes ir atkreipti dėmesį į tai, kaip kai kurie kitataučiai reaguos į papildomus Raštus.

- Kaip kai kurie žmonės reaguos į papildomus Raštus?
- Ką apie taip reaguojančius žmones pasakė Viešpats?

Paašškinkite, kad, aprašydamas žmonių reakciją į Mormono Knygą, Nefis pranašavo. Mūsų laikais žmonės dažnai abejoja Mormono Knyga todėl, kad jie jau turi Bibliją.

Paskirkite mokiniams poromis pastudijuoti 2 Nefio 29:7–11 eilutes. Pakvieskite juos surasti, dėl kokių priežasčių, be Biblijos, Viešpats duoda papildomus Raštus. Praėjus kelioms minutėms, pasiteiraukite apie surastas priežastis. Galimi ir tokie atsakymai: 1) Viešpats prisimena visus žmones ir Savo žodį siunčia visoms tautoms (žr. 7 eil.); 2) Viešpats visoms tautoms siunčia tą pačią žinią, o Mormono Knyga yra antras liudijimas apie Biblijoje

Mokinių praktikavimasis

Prašydami mokinius praktikuotis aiškinti Evangelijos tiesas, jūs suteikiate jiems galimybę įsigilinti į tas tiesas ir pasiruošti mokytis Evangelijos kitus. (Atminkite, kad šį mokymo metodą turite taikyti saikingai. Mokytojai neturėtų atsisakyti savo vaidmens ir klasės mokymą perleisti mokiniams.)

esančias tiesas (žr. 8 eil.); 3) Viešpats niekada nesikeičia ir kalba pagal Savo pageidavimą (žr. 9 eil.); 4) Dievo darbas dar nebaigtas, tad Jis ir toliau kalbės, kad įvykdytų Savo darbą (žr. 9 eil.); 5) žmonės neturėtų manyti, kad Biblijoje yra visi Viešpaties žodžiai ir kad Viešpats neliepė užrašyti daugiau žodžių (žr. 10 eil.), ir 6) Viešpats visų tautų žmonėms įsako užrašyti Jo žodžius (žr. 11 eil.). Kad padėtumėte mokiniams apibendrinti ir pritaikyti šioje pamokos dalyje išmokus dalykus, užduokite kelis arba visus šiuos klausimus:

- Kaip būtų galima panaudoti 2 Nefio 29 skyrių, norint išsklaidyti abejones dėl Mormono Knygos, kaip dar vienos Raštų knygos?
- Kaip šios eilutės padėjo jums labiau branginti Mormono Knygą?

Vėl suskirstykite mokinius poromis. Paprašykite jų pasipraktikuoti atsakant į klausimą: „Kodėl mormonai turi kitą Bibliją?“ Pakvieskite vieną mokinį užduoti klausimą, o kitą – į jį atsakyti. Tada tegul jie abu pasikeičia vaidmenimis ir pakartoja diskusiją. Šios veiklos pabaigoje galite paraginti mokinius pagalvoti apie žmones, kuriems būtų naudinga išgirsti diskusiją apie šiuos principus ir siekti Šventosios Dvasios vadovavimo dėl supratimo, kaip kalbėti su tokiais žmonėmis.

Šios pamokos dalies pabaigoje pažiūrėkite, ar mokiniai supranta, jog **Viešpats atmena visus žmones ir jiems atsiųs Savo žodį.**

2 Nefio 30:1–8

Nefis pranašauja apie Mormono Knygos vaidmenį paskutiniomis dienomis

Paaškindite, kad pamokęs, jog Dievas prisimins Izraelio namus, Nefis savo žmones įspėjo nemanyti, kad jie yra teisesni už kitataučius. Jis taip pat priminė jiems, kad visi žmonės gali tapti Dievo sandoros žmonėmis. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 30:2 eilutę, o klasę pakvieskite surasti du dalykus, kuriuos turime padaryti, kad taptumėme Dievo sandoros dalininkais. Pakvieskite mokinius pasidalinti savo atsakymais. Pasirūpinkite, kad jie suprastų, jog **Dievo sandoros dalininkais tampame tuomet, kai atgailaujame ir tikime Jėzų Kristų.**

Paaškindite, kad 2 Nefio 30:3 eilutėje Nefis aprašo vieną iš būdų, kaip Viešpats paskutiniomis dienomis sandoron surenka Savo žmones. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 30:3 eilutę ir surasti tą būdą. (Viešpats pasiūnia Mormono Knygą. Daugelis ja patiki ir pasidalina su kitais.) Galite pažymėti, kad Nefis minėjo konkrečiai, jog Mormono Knygos žodžiai bus nešami „mūsų sėklos likučiu“, kitaip sakant – Lechio palikuonims.

Paraginkite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 30:4–8 eilutes ir paieškoti tokių frazių, kurios parodo, kaip žmonės, gavę Mormono Knygą, bus palaiminti.

- Kaip bus laiminami Lechio palikuonys, kai sužinos apie savo protėvius?
- Ko šios eilutės moko apie tai, kokį poveikį žmogaus gyvenimui gali padaryti Mormono Knyga?

Pasistenkite, kad mokiniai suprastų, jog **per Mormono Knygą žmonės gali pažinti Jėzų Kristų ir gyventi pagal Jo Evangeliją.** Šį teiginį galite užrašyti lentoje.

- Kaip galime padėti kitiems pažinti Jėzų Kristų per Mormono Knygą?
- Kaip Mormono Knyga padėjo jums pažinti Gelbėtoją?

Pakvieskite mokinius papasakoti apie tai, kaip jiems sekėsi dalintis Mormono Knyga. Paraginkite mokinius melstis dėl progų pasidalinti Mormono Knyga su kitais.

2 Nefio 30:9–18

Nefis pranašauja apie tūkstantmetyje būsimas sąlygas žemėje

Paaškindite, kad Nefis pranašavo ir apie tūkstantmetį – 1000 metų po Gelbėtojo antrojo atėjimo.

2 Nefio 30:9–10 eilutes apibendrinkite paaiškindami, kad Viešpaties antrojo atėjimo metu nelabieji bus sunaikinti. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 30:12–18 eilutes ir atkreipti dėmesį į tai, kaip apibūdinamas gyvenimas tūkstantmetyje. Pakvieskite mokinius įsivaizduoti, kad tūkstantmetyje jie rašo straipsnį laikraščiui apie juos supančius įvykius. Paprašykite jų tam straipsniui sugalvoti antraštę ir savo antraštėmis pasidalinti tarpusavyje.

- Kokių 2 Nefio knygoje studijuotų tūkstantmečio sąlygų jūs labiausiai laukiate? Kodėl?

Atkreipkite mokinių dėmesį į tokį 2 Nefio 30:18 eilutėje esantį teiginį: „Šėtonas ilgam laikui nebeturės galios žmonių vaikų širdims.“ Galite pasiūlyti mokiniams šį teiginį pasižymėti savo Raštuose.

- Kodėl naudinga žinoti, kad teisingumas galiausiai laimės prieš nelabumą?

Po mokinių atsakymų paliudykite, kad **tūkstantmetyje įsivyras teisumas ir taika, o Šėtonas neturės galios žmonių širdims**. Paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti žemiau pateiktą Džordžo K. Kenono iš Pirmosios Prezidentūros teiginį. Paprašykite klasės atkreipti dėmesį į priežastis, dėl kurių tūkstantmetyje Šėtonas neturės galios.

„Kalbame, kad Šėtonas bus surištas. Jis bus surištas Dievo galia; jis bus surištas Dievo žmonių pasiryžimu nesiklausyti jo ir nebūti jo valdomais. Viešpats nesuriš jo ir iš žemės nepaims jo galios tol, kol joje bus jo valdomų vyrų ir moterų. Tai prieštarautų išgelbėjimo planui. Atskirti žmonės nuo jų valios laisvės prieštarauja Dievo tikslams. Mes žinome pasakojimą apie kadaise šiame žemyne gyvenusius labai teisius žmones, kuriems Šėtonas neturėjo jokios galios. Beveik keturios kartos pragyveno teisume. Jie gyveno tyrai ir mirė be nuodėmės. Taip buvo dėl to, kad jie atsisakė pasiduoti Šėtonui. Tačiau neparašyta, kad Šėtonas tuo metu neturėjo galios kitose žemės dalyse. Pagal visą mūsų turimą istoriją žinome, kad Šėtonas turėjo tą pačią galią tiems žmonėms, kurie tik bandė jo klausytis. Tačiau toje žemėje jis neturėjo galios ir buvo surištas tiesiogine šio žodžio prasme. Manau, kad būtent taip bus tūkstantmetyje; ir galvoju apie tai kaip ir apie palaimingą būseną, kuri aprašoma mano minimuose užrašuose. Tikiu, kad kai nelabieji bus sunaikinti, Šėtonas bus surištas“ (Iš Conference Report, 1897 m. spalio, p. 65).

- Kaip tūkstantmetyje bus surištas Šėtonas?

Paraginkite mokinius gyventi teisiai, kad priešininkas neturėtų jiems jokios galios.

Papildoma mokymo idėja

2 Nefio 29:12–14. Kokie yra papildomų Raštų palaiminimai?

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti 2 Nefio 29:12–14 eilutes ir surasti, kas paskutiniosiomis dienomis nutiks su visais Dievo žodžiais, kuriuos buvo įsakyta užrašyti visoje žemėje.

- Kuo, jūsų manymų, įvairioms pasaulio tautoms bus naudinga turėti viena kitos metraščius?

Vyresnysis Nylas A. Maksvelas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo mokė, kad išeis kiti metraščiai, liudysiantys apie Jėzų Kristų:

„Prapuolusios knygos, kurios dar tik išeis, yra lobis. Turimuose Raštuose jų minima virš dvidešimt. Turbūt labiausiai stulbinantis ir storiausi bus prapuolusių Izraelio genčių metraščiai (žr. 2 Nefio 29:13). Mes net nebūtume žinoję apie būsimą trečiąjį Kristaus liudytoją, jei neturėtume brangiosios Mormono Knygos, antrojo Kristaus liudytojo! Trečiuoju šventųjų raštų rinkiniu bus užbaigta tiesos triada. O tuomet, kaip sakė Tobulasis Ganytojas, „Mano žodis bus surinktas į vieną“ (14 eil.). Sujungus daiktan visus krikščioniškosios žmonijos istorijos laikotarpus (žr. DS 128:18) bus „viena kaimenė ir vienas ganytojas (1 Nefio 22:25)“ („God Will Yet Reveal“, *Ensign*, 1986 m. lapkritis, p. 52).

2 Nefio 31

Įvadas

Dar prieš daug metų iki Jėzaus Kristaus gimimo Nefis gavo apreiškimą apie Gelbėtojo krikštą. Savo žmones mokydamas apie šį apreiškimą, Nefis mokė vadinamosios „Kristaus doktrinos“ – norėdami gauti amžinąjį

gyvenimą, turime naudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi, atgailauti už nuodėmes, pasikrikštyti, gauti Šventąją Dvasią ir išverti iki galo.

Pasiūlymai, kaip mokytis

2 Nefio 31:1–13

Nefis moko, kad pasikrikštydami sekame Gelbėtojo pavyzdžiu

Pamoką pradėkite mokiniams užduodami tokius klausimus:

- Ką prisimenate apie savo krikštą? Kaip jautėtės, kai buvote pakrikštytas?

Paiškinkite, kad pasikrikštydami jie sekė modeliu, kuris visuomet buvo Jėzaus Kristaus Evangelijos dalis. Nefis šį modelį vadino konkrečia fraze. Pakvieskite mokinius patyrinėti 2 Nefio 31:2 ir 2 Nefio 31:21 eilutes ir jose surasti tą frazę. Kai jie suras frazę „Kristaus doktrina“, paklauskite:

- Kokie 2 Nefio 31:2, 21 eilutėse esantys žodžiai rodo „Kristaus doktrinos“ svarbą? (Atsakymai gali būti ir tokie: „turiu pasakyti“, „jokio kito kelio“ ir „vienintelė ir tikra doktrina“.)

Parodykite paveikslėlį „Jonas Krikštytojas krikštija Jėzų“ (62133; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 35). Pakvieskite mokinius tyliai pastudijuoti 2 Nefio 31:5–9 eilutes ir paieškoti frazių, kurios paaiškintų, kodėl Jėzus Kristus pasikrikštijo. (Galite mokiniams pasiūlyti šias frazes pasižymėti.) Po kelių minučių paprašykite jų perskaityti surastas frazes.

- Ką, jūsų manymu, reiškia „įvykdyti visą teisumą“? (Kai mokiniai atsakys, galite paaiškinti, kad tai reiškia laikytis įsakymų. Prezidentas Džozefas F. Smitas sakė, kad „įvykdyti visą teisumą“ reiškia „įvykdyti įstatymą“ [iš Conference Report, 1912 m. balandis, p. 9].)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 31:10–12.

- Kaip šiose eilutėse aiškinama krikšto svarba? (Nefis moko, kad krikštas yra Dangiškojo Tėvo įsakymas, kad krikštas reikalingas norint gauti Šventosios Dvasios dovaną, o toji dovana reikalinga sekti Jėzumi Kristumi.)

Paprašykite mokinių apibendrinti iš 2 Nefio 31:5–12 eilučių sužinotus principus ir doktrinas. Mokiniams besidalinant atsakymais, pasirūpinkite, kad jie suprastų šiuos principus:

Jėzus Kristus mums parodė tobulą sektiną paklusnumo pavyzdį.

Turime sekti Jėzumi Kristumi, pasikrikštyti ir gauti Šventąją Dvasią.

Jėzus Kristus, nors ir be nuodėmės, pasikrikštijo tam, kad įvykdytų visą teisumą.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 31:13. Atkreipkite mokinių dėmesį į frazes: „visa širdimi“, „nedarydami jokios veidmainystės ir jokios apgaulės priešais Dievą“ ir „su tikru ketinimu“. Galite jiems pasiūlyti šias frazes pasižymėti.

- Ką jums reiškia šios frazės? (Gali prireikti pažymėti, kad visos trys frazės rodo, kad naudodami tikėjimą Gelbėtoju, atgailaudami už nuodėmes ir sekdami Gelbėtojo pavyzdžiu turime būti nuoširdūs.)

Kad padėtumėte mokiniams pagilinti savo supratimą apie tai, kaip įvairiose situacijose sekti Gelbėtojo pavyzdžiu, užduokite klausimus, panašius į šiuos:

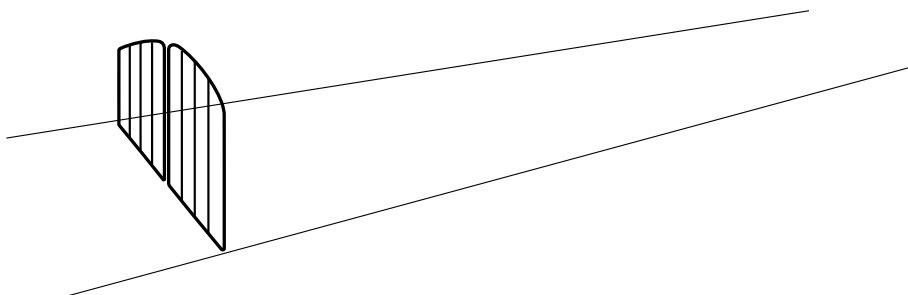
- Kaip šios frazės tinka kalbant apie kasdienį Raštų studijavimą ir Bažnyčios lankymą?
- Kuo skiriasi „maldos sukalbėjimas“ ir meldimasis „visa širdimi“?

- Kuo skiriasi sakramento duonos valgymas ir sakramento duonos priėmimas „su tikru ketinimu“?
- Koks skirtumas tarp paprasčiausio atsiprašymo už kokį nors savo poelgį ir atgailavimo „visa širdimi“?

2 Nefio 31:14–21

Nefis moko, kad po krikšto turime gauti Šventąją Dvasią ir toliau sekti Gelbėtojo pavyzdžiu

Paaiškinkite, kad Nefis kalbėjo apie vartus į kelią. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 31:17–18. Kai mokinys baigs skaityti, lentoje nupieškite žemiau pateiktą nesudėtingą iliustraciją:

- Kas, pasak 2 Nefio 31:17 eilutės, yra tie vartai? (Atgaila ir krikštas. Vartų apačioje užrašykite *Atgaila ir krikštas*.) Kuo atgaila ir krikštas panašūs į vartus?
- Kur, pasak 2 Nefio 31:18 eilutės, veda tas kelias? (Į amžinąjį gyvenimą. Kelio gale užrašykite *Amžinasis gyvenimas*. Gali prireikti paaiškinti, kad frazė „amžinasis gyvenimas“ reiškia išaukštinimą celestialinėje karalystėje.)
- Nefis mokė, kad po krikšto gauname Šventosios Dvasios dovaną (žr. 2 Nefio 31:13–14). Ką, pasak 2 Nefio 31:17–18 eilučių, dėl mūsų daro Šventoji Dvasia? (Padėkite mokiniams suprasti, kad **Šventoji Dvasia liudija apie Tėvą ir Sūnų ir atneša nuodėmių atleidimą**.)
- Kodėl mums svarbu liudijimą apie Tėvą ir Sūnų įgyti per Šventąją Dvasią?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti Šventosios Dvasios vaidmenį nuodėmių atleidime, gali prireikti paaiškinti frazė: „ugnis ir Šventosios Dvasios krikštas“ (2 Nefio 31:13–14; taip pat žr. 17 eil.). Pakvieskite vieną mokinį perskaityti žemiau pateiktą vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paprašykite klasės pasiklausyti, ką reiškia būti pakrikštytam ugnimi ir Šventąja Dvasia.

„Krikšto vartai veda į ankštą ir siaurą kelią. [...]

Mums įsakyta ir nurodyta gyventi taip, kad puolusi mūsų prigimtis būtų pakeista per pašventinančią Šventosios Dvasios galią. Prezidentas Marionas Dž. Romnis mokė, kad Šventosios Dvasios krikštas ugnimi „atverčia [mus] nuo kūniškumo į dvasingumą. Jis valo, gydo ir taurina sielą. [...] Tikėjimas Viešpačiu Jėzumi Kristumi, atgaila ir vandens krikštas yra parengiamosios ir būtinos tam apeigos, o [krikštas ugnimi] yra užbaigimas. To [krikšto ugnimi] gavimas – tai tarsi savo drabužių išplovimas apmokančiu Jėzaus Kristaus krauju“ (*Learning for the Eternities*, comp. George J. Romney [1977], p. 133; taip pat žr. 3 Nefio 27:19–20).

Taigi, mums atgimus iš naujo ir stengiantis, kad Jo Dvasia visada būtų su mumis, Šventoji Dvasia šventina ir valo mūsų sielas tarsi ugnimi (žr. 2 Nefio 31:13–14, 17). Galiausiai turėsime be dėmės stoti prieš Dievą“ („Švarios rankos ir tyra širdis“, 2007 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

- Ką, pasak vyresniojo Bednario ir Prezidento Romnio, mums duoda „krikštas ugnimi“?
- Kokių papildomų palaimų galime gauti per Šventąją Dvasią?
- Kaip jūs stengiatės, kad Jo Dvasia visada būtų su jumis?
- Kada jautėte, kad jūsų gyvenime veikia Šventoji Dvasia?

Iliustracijos

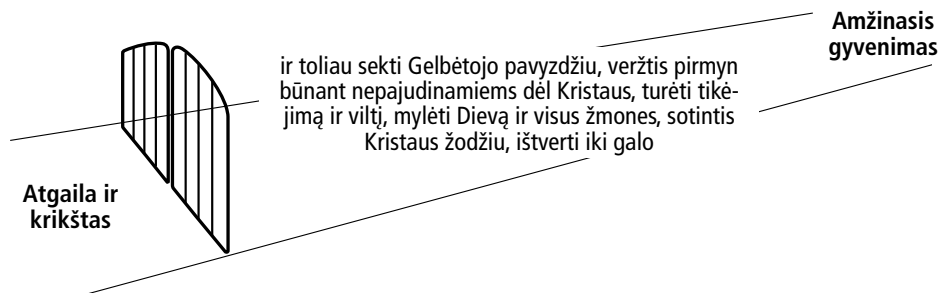
Iliustracijos lentoje gali padėti mokiniams suprasti abstrakčias idėjas. Kai piešite lentoje, atminkite, kad nesudėtingi piešiniai dažniausiai yra geresni už sudėtingus. Pravartu kelis kartus pasipraktikuoti piešti iliustraciją dar prieš mokiniams pradėdant rinktis į klasę. Jei nesi-seka piešti lentoje, pagalvokite, ar nevertėtų paprašyti kokio mokinio piešti už jus.

Paaškindite, kad 2 Nefio 31:18 eilutėje žodis *ankštas* reiškia siaurumą, griežtumą ir nenukrypstamumą. Nefis šiuo žodžiu apibūdino kelią, kuriuo po krikšto turime eiti, kad įgytume amžinąjį gyvenimą. Paprašykite mokinių tyliai apmąstyti tokį klausimą:

- Ką turime daryti po krikšto, kad išsilaukytume kelyje į amžinąjį gyvenimą?

Mokiniams apmąstant šį klausimą, pakvieskite juos atsakymų paieškoti 2 Nefio 31:15–16, 19–21 eilutėse. Galite jiems pasiūlyti pasižymėti tuos žodžius ir frazes, kurios paaškina, kaip galime įgyti amžinąjį gyvenimą. Po pakankamai skirto laiko pakvieskite kelis mokinius perskaityti tai, ką jie pasibraukė. Jiems beskaitant, jų atsakymus užrašykite lentoje. Jūsų iliustracija turėtų būti panaši į šią:

2 Nefio 31:19–20 yra Raštų įvaldymo eilutės. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šias eilutes, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje pateiktą mokymo idėją.

Pasirūpinkite, kad mokiniai suprastų, jog, **jei gyvensime pagal Kristaus doktriną, įgytume amžinąjį gyvenimą.**

Pamokos pabaigoje pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 31:20 eilutę. Pažymėkite, kad 2 Nefio 31:19–20 yra Raštų įvaldymo eilutės. Galite mokinius paraginti šią ištrauką pasižymėti išskirtiniu būdu, kad galėtų ją greitai susirasti. Pakvieskite juos savo Raštų studijavimo žurnaluose arba užrašuose atsakyti į vieną iš šių klausimų:

- Kas iš šioje pamokoje sužinotų dalykų jums teikia vilties įgyti amžinąjį gyvenimą?
- Kaip krikšto metu sudaryta sandora veikia jūsų gyvenimą?

Raštų įvaldymas—2 Nefio 31:19–20

Perskaitykite šį vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Raštų mokymasis mintinai gali suteikti didžią galią. Išmokti Raštų ištrauką mintinai — tai tarsi įžiebtį naują draugystę. Tai tarsi atrasti naują draugą, kuris, esant reikalui, gali padėti, įkvėpti, paguosti ar įtikinti, kad būtina pasikeisti“ („Raštų galia“, 2011 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

Ant plakato (arba popieriaus lapo) užrašykite: *Mintinai išmokau 2 Nefio 31:19–20*. Pakabininkite plakatą tokioje vietoje, kur jį galėtų matyti mokiniai. Meskite mokiniams iššūkį šias eilutes išmokti mintinai savarankiškai arba su savo šeima. Pakvieskite juos per artimiausias dienas pasirašyti plakate, jei jau bus išmokę šias eilutes. Jei šias eilutes mintinai mokėsi kartu su savo šeima, tai plakate gali užrašyti ir savo šeimos narių vardus. Nepamirškite šio iššūkio pritaikyti pagal individualius sugebėjimus ir aplinkybes, kad visi mokiniai galėtų jį sėkmingai įveikti.

Paliudykite apie Raštų eilučių, pvz., vilties žodžių kupinų 2 Nefio 31:19–20 eilučių, mokymosi mintinai svarbą.

Pastaba: Dėl šiandienos pamokos pobūdžio ir trukmės, šią veiklą galite panaudoti kitą dieną, kai turėsite daugiau laiko.

Studijų namuose pamoka

2 Nefio 26–31 (8 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami 2 Nefio 26–31 skyrius (8 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios raginimais.

1 diena (2 Nefio 26–27)

Mokiniai studijavo Nefio pranašystes apie paskutiniąsias dienas. Jie sužinojo, kad visi Viešpaties darbai nukreipti pasaulio labui ir kad Viešpats myli visus žmones ir visus kviečia ateiti pas Jį ir ragauti Jo išgelbėjimo. Mokiniai taip pat atrado tiesą, kad Mormono Knygos išėjimas yra vienas būdas, kuriuo Dievas paskutiniuosiomis dienomis vykdytų Savo darbą. Be to, jie sužinojo, kad Mormono Knyga ir sugrąžintoji Evangelija jas studijuojantiems ir priimantiems žmonėms suteiks džiaugsmą ir supratimą.

2 diena (2 Nefio 28)

Studijuodami Nefio įspėjimus apie paskutiniuosiomis dienomis paplisiančius neteisingus mokymus, mokiniai sužinojo, kad Mormono Knyga paviešina neteisingas velnio idėjas ir sustiprina mus prieš blogio planus. Jie taip pat sužinojo, kad Šėtonas bando mus užvaldyti per daugybę taktikų, pavyzdžiui, kurstydamas mus pykčiui, ramindamas, užliūliuodamas ir meilikaudamas.

3 diena (2 Nefio 29–30)

Mokiniai sužinojo, jog Viešpats duoda Raštus tam, kad surinktų žmones į Savo sandorą ir kad Mormono Knyga gali padėti visiems žmonėms pažinti Jėzų Kristų ir gyventi pagal Jo Evangeliją. Viešpats parodė Nefiui, kad paskutiniuosiomis dienomis daug žmonių atmes Mormono Knygą. Mokiniais buvo suteikta proga pagalvoti apie savo gyvenimą ir kaip pasikeis jų bendruomenė tūkstantmetyje, kai įsivyras teisumas ir taika, o Šėtonas neturės galios žmonių širdims.

4 diena (2 Nefio 31)

Buvo akcentuojamos šios tiesos apie Kristaus doktriną ir Gelbėtojo pavyzdį: Jėzus Kristus įvykdė visą teisumą, pakludamas visiems Tėvo įsakymams, o mes turime sekti Jėzaus Kristaus paklusnumo pavyzdžiu pasikrikštydami ir priimdami Šventąją Dvasią. Šventoji Dvasia liudija apie Tėvą ir Sūnų ir atneša nuodėmių atleidimą. Jei gyvensime pagal Kristaus doktriną, tai įgytume amžinąjį gyvenimą.

Įvadas

Šioje pamokoje akcentuojama, kad viskas, ką daro Dangiškasis Tėvas, yra pasaulio labui, ir kad Jis veikia motyvuojamas meilės Savo vaikams. Be to, šioje pamokoje trumpai aptariama, kaip Mormono Knyga paviešina mūsų dienomis paplitusius neteisingus Šėtono mokymus ir kaip amžinąjį gyvenimą įgyja tie, kurie seka Kristaus doktrina.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Pasiteiraukite mokinių, ar studijuojant Raštus, jiems kilo kokių nors minčių ar įžvalgų, kuriomis jie norėtų pasidalinti su klase, prieš prasidedant pamokai. Paraginkite mokinius užduoti klausimus, kurie jiems iškilo studijavimo metu. Pakvieskite juos užsirašyti dvasinius įspūdžius, atsirasiančius skaitant ir apmąstant Raštus ir namų darbus. Tai į jų gyvenimą įneš apreiškimo dvasios.

Paprašykite mokinių padėti jums lentoje ar ant popieriaus lapo surašyti kelis atsakymus į tokį klausimą: Jei sužinotumėte, kad artėja jūsų gyvenimo žemėje pabaiga ir kad galite parašyti vieną laišką, kurį perskaitytų jūsų ainija ir visas likęs pasaulis, kokias temas aprašytumėte savo žinioje?

Pakvieskite mokinius greitai peržvelgti 2 Nefio 26–31 skyrius ir savo Raštų studijavimo žurnalus ir pažiūrėti, kokias temas savo gyvenimo pabaigoje aptarė Nefis. Palyginkite jų rastus atsakymus su lentoje surašytais atsakymais. Paskutinius mokymus Nefis užrašė mums, gyvensiantiems paskutiniuosiomis dienomis, o jo mokymuose yra užuominų apie tai, kaip atpažinti tiesą, išvengti Šėtono statomų suklypimo kliūčių ir sekti Jėzaus Kristaus doktrina.

2 Nefio 26

Išpranašavęs savo žmonių sunaikinimą, Nefis pranašauja apie paskutiniąsias dienas ir kviečia visus ateiti pas Kristų

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 26:29–31 eilutes ir surasti vieną iš Šėtono taktikų, dėl kurios mus įspėjo Nefis. Kai keli mokiniai baigs dalintis savo atradimais, užduokite tokius klausimus:

- Kas, pasak 2 Nefio 26:29 eilutės, yra piktnaudžiavimai kunigavimu?
- Dėl kokių motyvų atsiranda piktnaudžiavimas kunigavimu?
- Dėl kokių motyvų, tikisi Viešpats, mes darbuojamės Bažnyčioje? Kas iš jūsų pažįstamų yra geras to pavyzdys?

Apžvelkite 2 Nefio 26:23–28, 33 eilutes ir 1 dienos 3 užduotį. Paklauskite: Kokie yra Viešpaties darbo motyvai?

Kai keli mokiniai baigs atsakinėti, paprašykite klasės atsakyti į tokius klausimus:

- Kokios frazės 2 Nefio 26:23–28, 33 eilutėse mus moko, kad **visi Viešpaties darbai yra pasaulio labui** ir kad **Viešpats myli visus žmones ir visus kviečia ateiti pas Jį ir ragauti Jo išgelbėjimo**?
- Kodėl svarbu mokytis būti motyvuojamiems meilės kitiems, o ne godumo ar troškimo būti giriamiems kitų?
- Kaip, jūsų manymu, darbuodamiesi Bažnyčioje galime būti labiau geraširdiški, mylintys ir panašesni į Kristų?

2 Nefio 28

Nefis įspėja apie Šėtono apgaules

Pasakykite mokiniams, kad 2 Nefio 28 skyriuje Nefis toliau viešina velnio mokomas neteisingas idėjas. Apžvelkite 2 Nefio 28:3–9 eilutėse aprašytas „klaidingas ir tuščias, ir kvailas doktrinas“ ir užduokite mokiniams žemiau pateiktus klausimus. Atsakyti jie gali ir iš to, ką Raštų studijavimo žurnale užsirašė per praėjusią savaitę.

- Ką reiškia „[pasinaudoti] kitu dėl jo žodžių“? (2 Nefio 28:8). (Galimi ir tokie pavyzdžiai: šaipymasis iš kitų ir kieno nors žodžių iškraipymas arba išpūtimas.)
- Kokiais būdais žmonės „kasa duobę“ (2 Nefio 28:8) savo artimui?
- Kodėl pavojinga nuo Viešpaties slėpti nuodėmes arba darbuotis tamsoje? (Žr. 2 Nefio 28:9.)
- Koks 2 Nefio 28:3–9 eilutėse pateiktas neteisingas mokymas, jūsų manymu, yra pats žalingiausias šiuolaikiniam jaunimui? Kodėl, jūsų manymu, tai žalinga? Kaip jaunimą pritraukia neteisingas mokymas? (Žr. 2 dienos 1 užduotį.)

Apžvelkite 2 Nefio 28:20–23 eilutes ir 2 dienos pamokoje pateiktą Prezidento Boido K. Pakerio pasakojimą apie dvasinius krokodilus. Pakvieskite mokinius su klase pasidalinti savo Raštų studijavimo žurnale nupieštais įspėjamaisiais ženklais (2 dienos 5 užduotis), iliustruojančiais dvasinius pavojus, dėl kurių, jų manymu, turi būti įspėtas šiuolaikinis jaunimas.

Paklauskite: Kodėl, jūsų manymu, iš visų dalykų, kuriuos Nefis galėjo užrašyti metraščio pabaigoje, jis užrašė Šėtono apgaules ir

taktikas? (Galite paliudyti apie tai, kaip atidus Mormono Knygos studijavimas sustiprina ir padeda mums atsilaikyti prieš Šėtono taktikas.)

2 Nefio 31

Nefis moko apie tai, kaip Gelbėtojas mums parodė tobulą pavyzdį

Nupieškite nesudėtingą paveikslėlį, kuriame būtų pavaizduotas pro vartus vedantis kelias. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 31:17–18 eilutes ir atkreipti dėmesį į tai, kaip panaudojamas kelio ir vartų vaizdinį Nefis pabrėžė vienintelį būdą ateiti pas Jėzų Kristų. Po to užduokite šiuos klausimus:

- Ką, pasak šių eilučių, reiškia vartai ir kelias? (Vartai reiškia atgailą, krikštą ir Šventosios Dvasios priėmimą.)
- Kodėl, pagal jūsų asmenines 2 Nefio 31 skyriaus studijas, Šventosios Dvasios priėmimas vadinamas „ugnies krikštu“? (Žr. 2 Nefio 31:13; taip pat žr. 17 eil.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 31:19–21. Mokinių paklauskite, ko iš mūsų reikalaujama po to, kaip praeiname pro „vartus“. Kai mokiniai baigs atsakinėti, užduokite tokius klausimus:

- Ką, jūsų manymu, omenyje turėjo Nefis, kuomet rašė „tai yra Kristaus doktrina“? (2 Nefio 31:21).
- Atsižvelgiant į šiandien jūsų studijuotus dalykus ir į Dangiškojo Tėvo norą jums padėti, ką, jūsų manymu, turėtumėte daryti, kad galėtumėte tobulėti ankštame ir siaurame kelyje? (Galite paraginti mokinius, atsakant į šį klausimą, užsibrėžti kokį nors tikslą.)

Kita dalis (2 Nefio 32–Jokūbo 4)

Ar mėgstate valgyti? Kitoje dalyje mokiniai sužinos, ką reiškia „sotintis Kristaus žodžiais“ (2 Nefio 32:3). Kaip pranašas turėtų pataisyti žmones, kuriuos apėmė meilė turtams arba kurie laužo skaistybės įstatymą? Atkreipkite dėmesį į tai, kaip šias problemas aptaria Jokūbas.

2 Nefio 32

Įvadas

Pamokęs apie ankštą ir siaurą kelią, kuris veda į amžinąjį gyvenimą (žr. 2 Nefio 31:18), Nefis suprato, kad jo žmonės svarsto, ką reikia daryti pradėjus eiti tuo keliu. Į jų klausimus jis atsakė paragindamas juos „sotintis

Kristaus žodžiais“ ir „visada melstis“ (2 Nefio 32:3, 9). Jis patikino juos, kad, jeigu jie tai darys, Šventoji Dvasia padės žinoti, ką daryti.

Pasiūlymai, kaip mokytis

2 Nefio 32:1–7

Nefis pataria dieviško pamokymo ieškoti Jėzaus Kristaus žodžiuose ir Šventosios Dvasios raginimuose

Pakvieskite mokinius prisiminti atvejį, kuomet jie kam nors paaiškino, kaip iš vienos vietos nusigauti į kitą. Pasiteiraukite, kodėl jiems buvo lengva arba sunku tai paaiškinti.

Priminkite mokiniams, kad praeitoje pamokoje jie studijavo Nefio paaiškinimus savo žmonėms. Baigdamas tuos paaiškinimus, jis tarė: „Tai yra kelias“ (2 Nefio 31:21). Kad padėtumėte mokiniams apžvelgti išmokus dalykus, užduokite tokius klausimus:

- Jei seksime Nefio paaiškinimais, kur galiausiai jie mus nuves? (Link amžinojo gyvenimo; žr. 2 Nefio 31:20.)
- Kaip, pasak 2 Nefio 31:17–18 eilučių, pradedama eiti keliu, vedančiu į amžinąjį gyvenimą?

Paaiškinkite, kad 2 Nefio 32 skyrius yra 2 Nefio 31 skyriuje pateiktų Nefio mokymų tęsinys. Paprašykite mokinių, kad 2 Nefio 32:1 eilutėje surastų klausimą, kuris iškilo Nefio žmonėms dėl jo mokymų. Pakvieskite kelis mokinius savais žodžiais suformuluoti tą klausimą. (Pasirūpinkite, kad mokiniai suprastų, jog tie žmonės svarstė, ką daryti, pradėjus eiti keliu, vedančiu į amžinąjį gyvenimą.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 32:2–3. Paprašykite klasės surasti, kaip Nefis atsakė į savo žmonių klausimą. Pažymėkite, kad 2 Nefio 32:3 yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite mokinius paraginti ją pasižymėti išskirtiniu būdu, kad galėtų greitai ją susirasti.

- Kokie 2 Nefio 32:3 eilutės žodžiai apibūdina, kaip turėtume priimti Kristaus žodžius? Kuo sotinimasis skiriasi nuo užkandžiavimo?
- Ką, jūsų manymu, reiškia sotintis Kristaus žodžiais?
- Pasak Nefio, kokių rezultatų pasieksime sotindamiesi Kristaus žodžiais?
- Kur galime rasti Jėzaus Kristaus žodžius? (Galimi ir tokie atsakymai: Raštuose, dabartinių pranašų žodžiuose, įkvėpime iš Šventosios Dvasios.)

Pasirūpinkite, kad mokiniai suprastų, jog, **kai sotinsimės Kristaus žodžiais, Kristaus žodžiai pasakys viską, ką turime daryti.**

Kad padėtumėte mokiniams pamąstyti apie tai, kaip jiems sekasi sotintis Jėzaus Kristaus žodžiais, perskaitykite žemiau pateiktą sąrašą, sustodami po kiekvieno punkto. Paprašykite mokinių šį sąrašą užsirašyti savo Raštų studijavimo žurnale, užrašuose arba popieriaus lape.

1. Asmeninis Raštų studijavimas
2. Sakramento susirinkimas
3. Visuotinė konferencija
4. Raštų studijavimas su šeima
5. Seminarija
6. Šeimos namų vakaras

 2 Nefio 32:3 yra Raštų įvaldymo eilutė. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šią eilutę, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje pateiktą mokymo idėją.

7. Aarono kunigijos kvorumo susirinkimas arba Merginų organizacijos klasė

8. Asmeninė malda

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie tai, kaip jiems sekasi ieškoti Jėzaus Kristaus žodžių kiekvienu minėtu atveju. Paprašykite jų kiekvieną punktą įvertinti žodžiais *puotauju*, *užkandžiauju* arba *badauju*. Pavyzdžiui, mokinys gali puotauti per asmenines Raštų studijas, bet tik užkandžiauti per Visuotinę konferenciją. Mokinys, kuris nesusikaupia sakramento susirinkimo metu, prie atitinkamo punkto gali parašyti *badauju*.

Mokinių paprašykite pasirinkti vieną situaciją, kurioje šiuo metu jie „užkandžiauja“ arba „badauja“; pakvieskite juos užsibrėžti tikslą, padėsiantį jiems toje situacijoje labiau „sotintis Kristaus žodžiais“. (Galite juos paraginti pagalvoti apie su šiais tikslais susijusius įvykdysiu savo pareigą Dievui arba Asmeninio tobulėjimo programų tikslus).

Kad įtvirtintumėte mokinių supratimą apie savo pareigą siekti asmeninio vadovavimo iš Šventosios Dvasios, paprašykite jų tyliai perskaityti 2 Nefio 32:4–7 eilutes. Po to paprašykite jų žemiau pateiktus klausimus aptarti su savo partneriu. (Šiuos klausimus galite pateikti išdalinti skirtuose lapeliuose arba prieš pamoką surašyti lentoje.)

- Ką, jūsų manymu, 4 eilutėje reiškia žodžiai „klausti“ arba „belstis“? Kokios pasekmės, pasak Nefio, laukia tų, kurie neklaus arba nesibels?
- Kokią palaimą, pasak Nefio pažado, galime gauti priimdami Šventąją Dvasią?
- Kodėl Nefis gedėjo dėl savo žmonių?

Išreikškite savo įsitikinimą, kad, jei mokiniai sotinsis Jėzaus Kristaus žodžiais, Šventoji Dvasia padės jiems eiti link amžinojo gyvenimo vedančiu taku.

2 Nefio 32:8–9

Nefis moko, kad melstis turėtume visada

Paaškindite, kad toliau Nefis susitelkė į vieną dalyką, kuriuo galime gauti Jėzaus Kristaus žodžių. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 32:8 eilutę ir surasti, ką, pasak Nefio, turime daryti. Kai jie suras atsakymą, užduokite žemiau pateiktus klausimus, padėsiančius apmąstyti maldos svarbą:

- Kodėl, jūsų manymu, Šventoji Dvasia nori, kad mes melstumėmės?
- Kodėl, jūsų manymu, Šėtonas nenori, kad mes melstumėmės? Kokiais būdais Šėtonas gali įtikinti žmones nesimelsti?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 32:9. Pažymėkite, kad 2 Nefio 32:8–9 yra Raštų įvaldymo eilutės. Galite paraginti mokinius jas pasižymėti išskirtiniu būdu, kad galėtų greitai jas susirasti.

- Kaip dažnai turime melstis? Ką, jūsų manymu, reiškia „visada melstis“?

Perskaitykite šį vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį: (Jei įmanoma, padarykite šios citatos kopiją, kad mokiniai galėtų skaityti kartu su jumis ir susitelkti į vyresniojo Bednario žodžius. Jei taip darysite, atkreipkite dėmesį į tai, kad ši citata bus tęsiama vėliau, po trumpos diskusijos. Tad kopijuodami įtraukite ir tą teiginio dalį.) Pakvieskite mokinius pasiklausti, kaip vyresnysis Bednaris mus moko „visada melstis“.

„Mūsų charakteryje, mūsų elgsenoje ar dalykuose, susijusiuose su mūsų dvasiniu augimu, gali būti dalykų, kuriuos mums reikia aptarti su Dangiškuoju Tėvu rytinėje maldoje. [...]

Per dieną maldą laikome savo širdyje, kad padėtų ir vestų. [...]

Pastebime, kad būtent tokią dieną iškyla atvejai, kai dažniausiai būtume linkę kalbėti šiurkščiai, bet susilaikome, arba būtume linkę supykėti, bet nesupykstame. Mes atpažįstame dangiškąją pagalbą bei galią ir nuolankiai pripažįstame, kad į mūsų maldą buvo atsakyta. Net ir tuo atpažinimo momentu tyliai padėkojame maldoje“ („Visada melskitės“, 2008 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

Kad padėtumėte mokiniams apmąstyti šį pamokymą, paklauskite:

- Ar galite prisiminti ką nors iš šiandienos arba iš pastarųjų dienų, kai galėjote sekti šiuo vyresniojo Bednario pasiūlymu? (Galite paprašyti mokinių šį klausimą apmąstyti tyliai, o ne garsiai į jį atsakyti.)

Toliau skaitykite vyresniojo Bednario mokymą:

2 Nefio 32:8–9

yra Raštų įvaldymo eilutės. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šias eilutes, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje pateiktą mokymo idėją.

„Dienos pabaigoje vėl atsiklaupiame ir atsiskaitome savo Tėvui. Mes apžvelgiame dienos įvykius ir išreiškiame širdingiausią dėkingumą už gautus palaiminimus ir pagalbą. Mes atgaillaujame ir, padedami Viešpaties Dvasios, atrandame būdus, kaip rytoj pasielgti geriau ir tapti geresniais. Taigi mūsų vakarinės maldos remiasi mūsų rytinėmis maldomis ir yra tarsi jų tęsinys. Taip pat mūsų vakarinės maldos yra pasiruošimas prasmingoms rytinėms maldoms.

Rytinės ir vakarinės maldos – bei visos maldos tarp jų – nėra tarpusavyje nesusiję atskiri įvykiai; ryšys tarp jų driekiasi kiekvieną dieną, per dienas, savaites, mėnesius ir net metus. Tai iš dalies parodo, kaip vykdome Raštų perspėjimą „visada melskitės“ (Luko 21:36; 3 Nefio 18:15, 18; DS 31:12). Tokios prasmingos maldos reikalingos norint gauti aukščiausius palaiminimus, kuriuos Dievas turi paruošęs savo ištikimiems vaikams“ („Visada melskitės“).

Kad padėtumėte mokiniams suprasti paskutinę 2 Nefio 32:9 eilutės dalį, paaiškinkite, kad žodis *pašvęsti* reiškia „pašvęsti, padaryti šventą ar tapti teisiu“ (Raštų rodyklė, „Pašvęsti, pašventimo įstatymas“, scriptures.lds.org).

- Kodėl turėtumėte pirma pasimelsti, kai kažką darome Viešpačiui?
- Ką, jūsų manymu, reiškia, kad Viešpats pašvęs mūsų poelgius mūsų sielų gerovei?
- Kaip vyresniojo Bednario pamokymas mums gali padėti gyventi labiau pašvęstą gyvenimą?

Paliudykite, kad **visada melsdamiesi galėsime daryti visą tai, ką Viešpats nori, kad darytumėte, dėl savo sielų gerovės.**

Kad apibendrintumėte tai, ką mokiniai aptarė pamokoje, perskaitykite šį vyresniojo Spenserio Dž. Kondžio iš Septyniadešimties teiginį:

„Jūsų gali laukti sprendimai dėl misijos, būsimos karjeros ir, galiausiai, dėl santuokos. Kai skaitote Raštus ir meldžiate patarimo, lape išspausdintuose žodžiuose galite ir nesurasti atsakymo, tačiau skaitydami patirsite neįprastų įspūdžių, raginimų ir, kaip pažadėta, Šventoji Dvasia „nurodys jums viską, ką turėtumėte daryti“ [2 Nefio 32:5]“ („Becoming a Great Benefit to Our Fellow Beings“, *Ensign*, 2002 m. gegužė, p. 45).

Raštų įvaldymas—2 Nefio 32:3

Paklauskite mokinių, kiek laiko jiems prireiktų mintinai išmokti 2 Nefio 32:3 eilutę, jeigu ją skaitytų kaskart, kai pavalgo. Duokite jiems iššūkį peržiūrėti šią Raštų eilutę – sotintis Kristaus žodžiais – per kelias ateinančias dienas, kaskart kai pavalgys. Kai išmoks šią eilutę, pakvieskite juos atsakyti, kiek kartų valgė, kol ją išmoko.

Raštų įvaldymas—2 Nefio 32:8–9

Mokinių paklauskite, ar jiems kada nors teko širdimi melstis visą dieną ar visą savaitę. Pakvieskite juos pasidalinti savo patirtimi. Pakvieskite klasę pasvarstyti, kaip per ateinančias 24 valandas jie galėtų „visada melstis“. Duokite jiems šį iššūkį ir paprašykite kitos pamokos pradžioje papasakoti apie tai, kaip sekėsi.

Pastaba: Jei šios pamokos metu nebus laiko pasinaudoti šiomis mokymo idėjomis, tai jas, kaip apžvalgą, galite panaudoti būsimose pamokose.

Komentarai ir kontekstas

2 Nefio 32:2. Ką reiškia kalbėti angelų liežuviu?

Kai kurie žmonės gali spėlioti, ką reiškia „kalbėti angelų liežuviu“. Prezidentas Boidas K. Pakeris mokė, kad

kalbėjimas angelų liežuviu „paprasčiausiai reiškia tai, kad galite kalbėti Šventosios Dvasios galia“ („The Gift of the Holy Ghost: What Every Member Should Know“, *Ensign*, 2006 m. rugpjūtis, p. 50).

2 Nefio 33

Įvadas

Savo metraštyje Nefis užbaigė pareiškdamas, kad jo surašyti žodžiai liudija apie Jėzų Kristų ir įtikinėja žmones daryti gera, ir išverti iki galo. Jis sakė, kad nors rašė „silpnume“, tačiau jo žodžiai yra didžiai vertingi ir bus

„padaryti stiprūs“ tiems, kurie juos skaitys (žr. 2 Nefio 33:3–4). Jis liudijo, kad jo raštai yra „Kristaus žodžiai“ ir kad žmonės atsiskaitys Dievui už tai, kaip į juos žiūrėjo (žr. 2 Nefio 33:10–15).

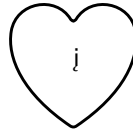
Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 33:1–2

Nefis moko apie Šventosios Dvasios galią tiesą atnešti į mūsų širdis

Lentoje nupieškite tokį paveikslėlį:

iki

- Koks skirtumas, kai žinia nueina *iki* kieno nors širdies ir *į* kieno nors širdį?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 2 Nefio 33:1. Tada pakvieskite mokinius tyliai apmąstyti tokį klausimą:

- Kodėl, jūsų manymu, yra reikšminga tai, kad Šventoji Dvasia tiesą neša *iki* mūsų širdžių, o ne *į* mūsų širdis?

Kai mokiniai apmąstys šį klausimą, garsiai perskaitykite žemiau pateiktą vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paaiškinkite, kad šiame teiginyje vyresnysis Bednaris kalba apie 2 Nefio 33:1 eilutę.

„Prašau atkreipti dėmesį į tai, kad žinia Dvasios galia yra nešama *iki* širdies, bet nebūtinai *į* širdį. Mokytojas gali paaiškinti, pademonstruoti, įtikinti ir liudyti – visa tai daryti su didžia dvasine galia ir efektyvumu, tačiau žinios turinys ir Šventosios Dvasios liudijimas širdį persmelks tik tuomet, jei žmogus tai leis“ („Seek Learning by Faith“ [kalba, pasakyta BŠS religijos švietėjams, 2006 m. vasario 3 d.], p. 1, si.lds.org).

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šį vyresniojo Džeraldo N. Lando, iš Septyniadešimties teiginį:

„Kodėl tik *iki* širdies? Asmens valios laisvė yra tokia šventa, kad Dangišskasis Tėvas niekada nevers žmogaus širdies, netgi turėdamas visą beribę galią. [...] Dievas leidžia mums būti savo širdies sargybiniais, arba vartų sargais. Privalome savo laisva valia atverti savo širdis Dvasiai“ („Atverkime savo širdis“, 2008 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

- Nuo ko priklauso, ar žinia įeis į žmogaus širdį?
  - Kada jautėte, kad Evangelijos žinia įėjo į jūsų širdį? Ką tuomet tai byloja apie jūsų širdį?
- Paprašykite mokinių tyliai perskaityti 2 Nefio 33:2 eilutę ir surasti, kaip žmonės su užkietintomis širdimis reaguoja į Šventąją Dvasią.

- Kaip elgiasi ir mąsto žmonės su užkietintomis širdimis?
- Kokia žinia, jūsų manymu, yra 2 Nefio 33:2 eilutėje? (Mokiniai gali atsakyti, kad mes renkames ar atverti, ar užverti širdis Šventosios Dvasios įkvėpimui. Pasirūpinkite, kad jie suprastų, jog, **atverdami savo širdis, į ją įsileidžiame Šventosios Dvasios žinias.**)

Prieš tęsdami pamoką leiskite mokiniams truputėlį pamąstyti apie savo širdį ir nuspręsti, ar jie įsileidžia į ją tiesos žinias.

2 Nefio 33:3–15

Nefis paaiškina savo metraščio tikslą ir viliasi, kad jo skaitytojai įtikės Kristų

Lentoje užrašykite:

2 Nefio 33:3—*Aš nuolat meldžiuosi už ...*

2 Nefio 33:4—*Žinau ...*

2 Nefio 33:6—*Aš džiūgauju ...*

2 Nefio 33:7—*Aš turiu ...*

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 33:3–7 ir surasti, ko Nefis tikisi iš jo žodžių skaitytojų. Pakvieskite kelis mokinius ateiti prie lentos ir sakinius užbaigti arba savais, arba Nefio žodžiais. (Kelioms lentoje užrašytoms frazėms reikia daugiau nei vieno atsakymo.)

- Kaip galime stiprinti asmeninį liudijimą apie Jėzų Kristų ir Jo Apmokėjimą?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 2 Nefio 33:10–14. Paprašykite, kad klasė sektų skaitymą ir surastų tokias Nefio atsiveikinimo frazes, kurios jiems atrodo prasmingos. Galite mokiniams pasiūlyti tas frazes pasižymėti.

- Kokios frazės jums yra prasmingos? Kodėl?
- Jei žmonės tiki Kristų, kaip jie priima Mormono Knygą? (Žr. 2 Nefio 33:10.)
- Kas, pasak Nefio įspėjimo, nutiks tiems, kas atmes jo žodžius? (Kai mokiniai atsakinės, galite jiems pasiūlyti pamąstyti apie tai, kaip jie jaustųsi Viešpaties akivaizdoje, jei būtų sekę Nefio ir kitų pranašų žodžiais.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 2 Nefio 33:15 eilutę ir apmąstyti paskutinius Nefio žodžius: „Aš turiu paklusti.“ Tada duokite jiems kelias minutes apžvelgti 1 ir 2 Nefio knygas ir jose paieškoti Nefio paklusnumo pavyzdžių. Praėjus kelioms minutėms, mokinių pasiteiraukite, ką jie surado. Tarp atsakymų jie gali paminėti išvykimą iš Jeruzalės, sugrįžimą į Jeruzalę paimti skaistvario plokštelių, pakartotinį sugrįžimą į Jeruzalę paprašyti Izmaelio šeimą jungtis prie jų, dviejų plokštelių rinkinių vedimą, sekimą Liahonos nuorodomis, laivo pastatymą, kelionę į pažadėtąją žemę, atsiskyrimą nuo Lamano ir Lemuelio ir teisų vadovavimą savo žmonėms. Mokinių pateikiamus pavyzdžius galite užrašyti lentoje.

Lentoje užrašykite: *Aš turiu ...*

Pakvieskite mokinius šį sakinį užbaigti savo Raštų studijavimo žurnale arba užrašuose. Išreikškite savo įsitikinimą, kad jie gali pasirinkti būti paklusnūs. Pasidalinkite savo mintimis apie tai, kaip Nefio žodžiai gali padėti jiems stiprinti savo tikėjimą Jėzumi Kristumi ir didinti savo gebėjimą daryti gera.

2 Nefio knygos apžvalga

Skirkite šiek tiek laiko, kad padėtumėte mokiniams apžvelgti 2 Nefio knygą. Paprašykite jų pagalvoti apie tai, ko tiek seminarijoje, tiek asmeninių studijų metų jie pasimokė iš šios knygos. Jei reikia padėti prisiminti, paraginkite juos greitai perversti 2 Nefio knygą. Paprašykite jų pasiruošti pasidalinti juos įkvėpusiu ar jų tikėjimą Jėzumi Kristumi sustiprinusiu dalyku iš 2 Nefio knygos, kaip sakė Nefis (žr. 2 Nefio 33:4). Praėjus pakankamai laiko, paprašykite kelių mokinių pasidalinti savo mintimis ir išgyvenimais.

Perskaitykite žemiau pateiktus teiginius apie mūsų pareigą skaityti Mormono Knygą ir apie tai, kokias palaimas patirsime savo gyvenime, jei šią pareigą vykdysime.

Raginkite mokinius tiesas išreikšti žodžiais

Mokiniams yra labai naudingos dažnos progos dalintis savo mintimis ir jausmais, aiškinti Evangelijos principus ir liudyti apie tiesą. Vyresnysis Ričardas G. Skotas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo pastebėjo: „Kai mokiniai žodžiais išreiškia tiesas, tos tiesos yra patvirtinamos jų sielose ir sustiprina jų asmeninį liudijimą“ („To Understand and Live Truth“ [kalba BŠS religijos švietėjams, 2005 m. vasario 4 d.], 3, si.lids.org). Tačiau, nors ir svarbu mokiniams duoti progų reikšti mintis, jie neturėtų jaustis verčiami ar spaudžiami tai daryti.

Prezidentas Džozefas Fildingas Smitas sakė: „Man regis, kad joks Bažnyčios narys nebus iki galo patenkintas, jeigu vėl ir vėl neperskaitys Mormono Knygos ir nuosekliai jos neapmąstys, kad galėtų paliudyti, jog ji iš tiesų yra Visagalio įkvėptas metraštis ir jos istorija yra tikra“ (iš Conference Report, 1961 m. spalio, p. 18).

Prezidentas Gordonas B. Hinklis mokė, kad, jei Bažnyčios nariai skaitys Mormono Knygą, tai „[jū] gyvenime ir namuose bus stipriau jaučiama Viešpaties Dvasia, stipresnis ryžtas nuolankiai laikytis Jo įsakymų ir stipresnis liudijimas apie gyvojo Dievo Sūnaus realumą“ („A Testimony Vibrant and True“, *Ensign*, 2005 m. rugpjūtis, p.6).

Pagalvokite, ar pamokos pabaigoje vietoj liudijimo jums nevertėtų pasidalinti asmenine patirtimi apie tai, kaip šiame skyriuje esantys Nefio žodžiai pildėsi jūsų gyvenime.

Jokūbo knygos studijų ĮVADAS

Kodėl turėtume studijuoti šią knygą?

Studijuodami Jokūbo knygą mokiniai gali išmokti daug svarbių pamokų iš vyro, kuris nepajudinamai tikėjo Jėzų Kristų. Jokūbas ne kartą liudijo apie Gelbėtoją ir kvietė savo žmones ir kitus, skaitysiančius jo žodžius, atgailauti. Jis mokė ir pats rodė, kaip svarbu uoliai vykdyti Viešpaties duotus pašaukimus. Jis įspėjo savo žmones apie išdidumo, turtų ir amoralumo keliamus pavojus. Jokūbas taip pat citavo ir komentavo Zenoso alegoriją apie alyvmedžius, kuri iliustruoja nenuilstamas Gelbėtojo pastangas įgyvendinti visų Dievo vaikų išgelbėjimą ir apibendrina Dievo darbus Izraelio namams. Susidūręs su antikristu Šeremu, Jokūbas parodo, kaip tinkamai atsakyti tiems, kurie prieštarauja mūsų įsitikinimams arba juos kritikuoja.

Kas parašė šią knygą?

Šią knygą parašė Jokūbas, penktasis Sarijos ir Lehio sūnus. Jis gimė tyruose, kai jų šeima keliavo į pažado žemę. Vaikystėje Jokūbas „dėl savo brolių grubumo [...] iškentė[į]ospauidimus ir daug sielvarto“ (2 Nefio 2:1). Tačiau Lehis pažadėjo Jokūbui, kad Dievas „pašvęs [jo]ospauidimus [jo] naudai“ ir kad jis savo dienas praleis „tarnaudamas savo Dievui“ (2 Nefio 2:2–3). Jaunystėje Jokūbas matė Gelbėtojo šlovę (žr. 2 Nefio 2:3–4). Nefis pašventė Jokūbą, kad būtų nefitų mokytojas ir kunigas (žr. 2 Nefio 5:26), o vėliau patikėjo jam mažąsias Nefio plokšteles (žr. Jokūbo knygos 1:1–4). Jokūbas, būdamas ištikimas kunigijos vadovas ir mokytojas, uoliai stengėsi įtikinti savo žmones tikėti Kristų (žr. Jokūbo knygos 1:7). Jis gavo apreiškimus apie Gelbėtoją, jam tarnavo angelai, jis girdėjo Viešpaties balsą (žr.

Jokūbo knygos 7:5), ir jis regėjo Išpirkėją (žr. 2 Nefio 11:2–3). Jokūbas buvo Enoso tėvas ir jam prieš savo mirtį patikėjo plokšteles.

Kam ir kodėl ši knyga parašyta?

Nefis nurodė Jokūbui užrašyti šventus mokymus, apreiškimus ir pranašystes „Kristaus ir mūsų žmonių labui“ (Jokūbo knygos 1:4). Jokūbas pakluso tam nurodymui ir išsaugojo užrašus, kurie jam „atrod[ė] patys vertingiausi“ (Jokūbo knygos 1:2). Jis rašė: „Mes [...] stropiai darbuojamės, kad išraižytume šiuos žodžius ant plokštelių, tikėdamiesi, kad mūsų mylimi broliai ir mūsų vaikai priims juos dėkingomis širdimis [...] Nes mes parašėme tai, kad jie žinotų, jog mes žinome apie Kristų ir daug šimtų metų prieš jo atėjimą turėjome jo šlovės viltį“ (Jokūbo knygos 4:3–4). Savo užrašų pagrindinę temą jis paaikškino tokiais žodžiais: „Kodėl gi nekalbėti apie Kristaus apmokėjimą ir nesiekti tobulo jo pažinimo...?“ (Jokūbo knygos 4:12).

Kada ir kur tai buvo užrašyta?

Jokūbo knyga prasideda maždaug 544 m. pr. Kr., kada Nefis patikėjo Jokūbui mažąsias plokšteles. Ji baigiasi prieš pat Jokūbo gyvenimo pabaigą, kada jis perdavė plokšteles savo sūnui Enosui. Jokūbas vedė šį metraščių gyvendamas Nefio žemėje.

Kokie yra šios knygos išskirtiniai bruožai?

Jokūbo knygoje pateikiama informacija apie nefitų valdymą po Nefio mirties. Nefis patepė vieną vyrą, kad perimtų iš jo liaudies karaliaus ir valdovo pareigas,

o tuo tarpu Jokūbas ir jo brolis Juozapas toliau buvo dvasiniai nefitų vadovai. Dar vienas išskirtinis šios knygos bruožas – Jokūbo išsakytas neleistinos daugpatystės pasmerkimas. Mormono Knygoje ta tema minima vienoje vietoje – Jokūbo knygos 2 skyriuje. Jokūbo knygoje taip pat yra ilgiausias skyrius Mormono Knygoje – Jokūbo knygos 5 skyrius, kuriame yra Zenoso alegorija apie alyvmedžius. Taip pat Jokūbo knygoje yra užrašytas pirmas atvejis Mormono Knygoje, kada pranašas tiesiogiai perspėja nefitus dėl išdidumo, nuodėmės, kuri taps visiško jų sunaikinimo priežastimi (žr. Jokūbo knygos 2:12–22; Moronio 8:27). Joje taip pat yra aprašytas pirmojo antikristo pasirodymas tarp nefitų.

Santrauka

Jokūbo knygos 1 Jokūbas paklūsta Nefio įsakymui vesti šventą metraščių. Nefis miršta. Jokūbas ir Juozapas tarnauja žmonėms mokydami juos Dievo žodžio.

Jokūbo knygos 2–3 Kalbėdamas šventykloje Jokūbas perspėja nefitus dėl išdidumo, meilės turtams ir amoralumo.

Jokūbo knygos 4–6 Jokūbas liudija apie Kristų ir cituoja Zenoso alegoriją apie alyvmedžius. Jis ragina savo žmones atgailauti, priimti Viešpaties gailestingumą ir pasirošti teismui.

Jokūbo knygos 7 Viešpaties padedamas Jokūbas pergali antikristą Šeremą. Jis pamini nesutarimus tarp nefitų ir lamanitų ir perduoda mažąsias plokšteles Enosui.

Jokūbo knygos 1–2:11

Įvadas

Po Nefio mirties, valdant naujam karaliui, nefitai pradėjo mėgautis nelabais papročiais (žr. Jokūbo knygos 1:15). Jokūbas ir jo brolis Juozapas, būdami Nefio pašvęsti kaip žmonių mokytojai ir kunigai, uoliai stengėsi

įtikinti žmones atgailauti ir ateiti pas Kristų. Jokūbas pakluso Nefio įsakymui mažosiose plokštelėse užrašinėti šventus mokymus, apreiškimus ir pranašystes.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Jokūbo knygos 1:1–8

Jokūbas užrašo šventas tiesas ir stengiasi padėti kitiems ateiti pas Jėzų Kristų

Paprašykite mokinių pateikti įvairių kunigystės vadovų titulų pavyzdžių (Atsakymai gali būti: pranašai ir apaštalai, visuotiniai įgaliotiniai, kuolų prezidentai, vyskupai ir kvorumų prezidentai.) Pakvieskite kelis mokinius trumpai papasakoti, kaip kunigijos vadovai palaimino jų gyvenimą per kunigystės tarnystę.

Paaiškinkite, kad Nefis pašventė savo jaunesnius brolius Jokūbą ir Juozapą kaip žmonių mokytojus ir kunigus (žr. 2 Nefio 5:26; Jokūbo knygos 1:18). Kai Nefio gyvenimas artėjo į pabaigą, jis Jokūbo žinion perdavė plokšteles, kuriose buvo jų žmonių metraštis.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Jokūbo knygos 1:1–4. Paprašykite juos nustatyti, ką ir kodėl Nefis įsakė Jokūbui rašyti plokštelėse. (Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti Nefio nurodymus Jokūbui.) Po to, kai mokiniai turės pakankamai laiko perskaityti, pakvieskite kelis iš jų papasakoti klasei, ką sužinojo.

Jeigu mokiniai nepamini, atkreipkite jų dėmesį į paskutinę Jokūbo knygos 1:4 frazę „mūsų žmonių labui“.

- Ką reiškia frazė „mūsų žmonių labui“? (Jų naudai.)

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Jokūbo knygos 1:5–6. Paprašykite, kad mokiniai nustatytų, ką Viešpats apreiškė Jokūbui ir Juozapui, kas galėjo padėti jiems mokytis savo žmones. (Siūlome paaiškinti, kad „didelis susirūpinimas“ reiškia jų didelį nerimą dėl žmonių.)

- Ką Viešpats apreiškė Jokūbui ir Juozapui? (Jis parodė jiems, kas nefitams nutiks ateityje, ir atskleidė Kristaus atėjimo detales.)
- Kaip tų dalykų žinojimas galėjo padėti Jokūbui ir Juozapui mokytis savo žmones?

Lentoje užrašykite žodį *įtikinti*. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Jokūbo knygos 1:7–8 ir ieškoti, ką daryti Jokūbas ir Juozapas norėjo įtikinti žmones. (Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti tai, ką randa.) Pakvieskite kelis mokinius lentoje užrašyti po vieną jų atrastą dalyką.

Pakvieskite mokinius iš sąrašo lentoje nurodyti po frazę ar dvi, kurias jie norėtų geriau suprasti. Mokiniams nurodžius tas frazes, paklauskite, ar kiti mokiniai gali padėti jas paaiškinti. Šiame aptarime gali praversti tokie apibrėžimai:

„Įeiti į jo atilsį“. Įeiti į Viešpaties atilsį reiškia šiame gyvenime patirti ramybę ir ateinančiame gyvenime gauti „[Dievo] šlovės pilnatvę“ (DS 84:24).

„Žiūrėti į [Kristaus] mirtį“. Viena iš *žiūrėti* reikšmių yra atidžiai iširti. Kada Jokūbas rašė, kad norėjo įtikinti žmones, kad jie „tikėtų Kristų ir žiūrėtų į jo mirtį“, jis galbūt turėjo omenyje tai, jog nori, kad jie atidžiai iširtų Jėzaus Kristaus Apmokėjimą, suvoktų jo svarbą ir įgytų asmeninį liudijimą apie jį.

„Kęsti jo kryžių“. Ta frazė reiškia mūsų pasiryžimą atsisakyti bedievyستės bei pasaulio geidulių ir laikytis Viešpaties įsakymų (žr. DžSV Mato 16:26; Luko 9:23; 2 Nefio 9:18). Tai taip pat reiškia mūsų pasiryžimą išverti ir aukotis sekant Gelbėtoju.

Sudėtingų žodžių ir frazių apibrėžimas

Kada padėsite mokiniams suprasti Raštuose esančius sudėtingus žodžius ir frazes, jie galės geriau pritaikyti Raštus savo gyvenime. Kai bandote apibrėžti sudėtingą žodį ar frazę, gali būti naudinga pasitelkti žodyną arba tyrinėti, kaip tas žodis ar frazė vartojami kitur Raštuose.

„Nešti pasaulio gėdą“. Ta frazė reiškia laikytis įstatymų nepaisant pasaulio spaudimo, pažeminimo ir pasipriešinimo, kurie dažnai ištinka Jėzaus Kristaus mokinius.

Paprašykite mokinius apibendrinti, ką apie kunigijos vadovų pareigas jie sužinojo iš Jokūbo knygos 1:1–8. Mokiniams dėstant savo mintis, pabrėžkite, kad **kunigijos vadovai uoliai stengiasi mums padėti ateiti pas Kristų**. (Siūlome tą principą užrašyti lentoje.)

- Kaip mūsų kunigijos vadovai stengiasi mums padėti ateiti pas Kristų?

Duokite mokiniams truputį laiko, kad jie galėtų savo Raštų studijavimo žurnaluose aprašyti būdus, kaip pranašai ar kiti kunigijos vadovai padėjo jiems vienoje ar dviejose iš Jokūbo knygos 1:7–8 nurodytų sričių. Pakvieskite kelis mokinius papasakoti, ką jie užsirašė. (Priminkite jiems, kad nepasakotų nieko, kas yra per daug asmeniška.)

Jokūbo knygos 1:9–2:11

Jokūbas perspėja žmones dėl jų nelabumo

Paraginkite mokinius pamokos metu apmąstyti šiuos klausimus:

- Kodėl Bažnyčios vadovai perspėja mus dėl nuodėmės?

Jokūbas užrašė, kad po jo brolio Nefio mirties žmonės pradėjo atsiduoti tam tikriems nelabais papročiams. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Jokūbo knygos 1:15–16. Pakvieskite juos nustatyti tris sritis, dėl kurių nerimavo Jokūbas. (Siūlome, mokiniams atsakius, lentoje užrašyti žodžius *amoralumas*, *pasaulietiškas* ir *išdidumas*.)

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Jokūbo knygos 1:17–19 ir paieškoti, ką darė Jokūbas ir Juozapas siekdami padėti savo žmonėms. Paprašykite jų papasakoti, ką jie surado. Pakvieskite vieną mokinį atsakymus užrašyti lentoje.

- Ką, jūsų manymu, reiškia gauti „pavedimą iš Viešpaties“? Jokūbo knygos 1:17 (Sužinoti, ką Viešpats nori, kad mes darytume.)

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti žemiau pateiktą vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paprašykite mokinių išrinkti būdus, kaip Bažnyčios vadovai, ruošdamiesi mokyti visuotinėje konferencijoje, siekia gauti pavedimą iš Viešpaties:

„Gal būt jau žinote (jei nežinote, tai turite žinoti), kad, su retomis išimtimis, nė vienam [visuotinėje konferencijoje] kalbėsiančiam vyrui ar moteriai nėra paskiriama kalbos tema. Kiekvienas jų turi pasninkauti ir melstis, studijuoti ir ieškoti, pradėti, sustoti ir vėl pradėti, kol jausis užtikrintas, jog šiai konferencijai, šiuo metu, jų kalbos tema yra tai, ką Viešpats norėtų, kad kalbėtojas pasakytų, nepriklausomai nuo asmeninių norų ar privačių pomėgių. [...]

Kiekvienas verkė, jaudinosi ir stropiai siekė Viešpaties nurodymo, nukreipiančio jo mintis ir kalbą“ („Ženklas tautoms“, 2011 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

- Ką kalbantieji visuotinėje konferencijoje daro, siekdami gauti pavedimą iš Viešpaties?
- Kodėl svarbu suprasti, kad Bažnyčios vadovai stengiasi mokyti mus to, ką Viešpats nori, kad žinotume? Kaip žinojimas apie tai veikia mūsų požiūrį, kada klausomės jų kalbos?
- Kokios, pagal Jokūbo knygos 1:19, buvo Jokūbo ir Juozapo pareigos? (Mokiniams atsakinėjant pasirūpinkite, kad jie suprastų, jog **kunigijos vadovai turi Dievo duotą pareigą mokyti Dievo žodžio ir perspėti dėl nuodėmės**. Siūlome tą tiesą užrašyti lentoje.)
- Kodėl esame palaiminti, kad turime gimdytojus ir Bažnyčios vadovus, kurie perspėja mus dėl nuodėmingo požiūrio ir elgsenos?
- Kokius žodžius pasitelkia Jokūbas aprašydamas, kaip jie turėjo mokyti? Kokios būtų pasekmės, jeigu jie nevykdytų savo pareigų?

Paprašykite, kad mokiniai pagalvotų, kaip jie jaustųsi, jeigu, kaip ir Jokūbas, jie užimtų vadovaujančias pareigas ir būtų įkvėpti kviesti žmones atgailauti dėl amoralumo, pasaulietiško ir išdidumo. Suskirstykite mokinius poromis. Pakvieskite mokinius porose paeiliui vienas kitam skaityti iš Jokūbo knygos 2:1–3, 6–7, 10–11. Paprašykite jų surasti frazes, parodančias Jokūbo jausmus gavus užduotį šaukti žmones į atgailą. Praėjus pakankamai laiko, pakvieskite kelis mokinius papasakoti klasei, ką rado.

- Kaip tose frazėse atsispindi Jokūbo jausmai gavus pašaukimą kviesti žmones atgailauti? (Išitikinkite, jog mokiniai supranta, kad, nors ta pareiga buvo sunki, Jokūbas vykdė ją, nes jam rūpėjo žmonės ir jis norėjo paklusti Dievo įsakymams.)

Baigdami pamoką nurodykite mokiniams savo studijavimo žurnaluose užrašyti: 1) ko Bažnyčios vadovai neseniai juos mokė ir kaip jie gali pritaikyti tai savo gyvenime arba 2) kaip tai, ko šiandien išmoko, jie gali pritaikyti vykdydami savo pašaukimus klasės ar kvorumo prezidentūrose, kitose vadovaujančiose pareigose, arba atlikdami savo, kaip namų mokytojų, pareigas. (Siūlome užrašyti šiuos nurodymus lentoje.) Paraginkite mokinius laikytis kunigijos vadovų patarimų. Baigdami pamoką paliudykite apie šioje pamokoje mokytus principus.

Komentaras ir pagalbiniė informacija

Jokūbo knygos 1:19. „Mes aukštiname savo pareigybę Viešpačiui“

Prezidentas Tomas S. Monsonas paaiškino, ką reiškia išaukštinti pašaukimą:

„Ką reiškia išaukštinti pašaukimą? Tai reiškia kurti jį kilnumu ir reikšmingumu, daryti jį garbingą ir pagirtiną visų žmonių akyse, išplėsti ir sustiprinti jį, leisti dangaus šviesai spindėti per jį kitų žmonių akiračiui.“

O kaip žmogus išaukština pašaukimą? Paprasčiausiai atlikdamas su pašaukimu susijusį tarnavimą. Vyresnysis išaukština įšventinimu gautą vyresniojo pašaukimą suprasdamas, kokios jo, kaip vyresniojo, pareigos, ir tuomet jas atlikdamas. Kaip yra su vyresniuoju, taip yra ir su diakonu, mokytoju, vyskupu ir su kiekvienu, kuris turi kunigystės pareigybę“ („Šventas tarnavimo pašaukimas“, 2005 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Jokūbo knygos 1:19; 2:2. „Atsakydami už šių žmonių nuodėmes savo galvomis“

Užimantys vadovaujančias pareigas Bažnyčioje neša didelę atsakomybę. Jokūbas mokė, kad, jeigu vadovai nemoko Dievo žodžio tuos, kuriems yra pašaukti vadovauti, jie tampa iš dalies atsakingi už tų žmonių nuodėmes. Prezidentas Džonas Teiloras, kalbėdamas kunigijos broliams, smulkiau paaiškino Jokūbo apibūdintą atsakomybę:

„Jeigu neišaukštinate savo pašaukimų, Dievas laikys jus atsakingus už tuos, kuriuos galėjote išgelbėti, jei būtumėte atlikę savo pareigą“ (*Teachings of Presidents of the Church: John Taylor* [2001], p. 164).

Prezidentas Hjugas B. Braunus iš Pirmosios Prezidentūros taip vėliau pakomentavo Prezidento Teiloro teiginį:

„Tai yra teiginys iššūkis. Jeigu aš dėl nusižengimo ar aplaidumo nuodėmės prarasiu tai, ką būčiau galėjęs turėti po šio gyvenimo, tai turėsiu kentėti pats ir, be abejo, su manimi kentės mano artimieji. Tačiau, jeigu aš nevykdysiu savo pavidimo kaip vyskupas, kuolo prezidentas, misijos prezidentas arba vienas iš Bažnyčios visuotinių įgaliotinių – jeigu kuris iš mūsų nemokys, nevadovaus, neves ir nepadės, kad išgelbėtų tuos, kuriems vadovaujame savo įgaliotimų ribose, tuomet Viešpats laikys mus atsakingais, jeigu jie dėl mūsų aplaidumo bus prarasti“ (Iš Conference Report, Oct. 1962, p. 84).

Jokūbo knygos 2:8. „Dievo [žodis]... gydo sužeistą sielą“

Kada nauja informacija žmonėms yra paini arba neduoda ramybės, tada jiems geriau siekti atsakymo iš Dievo, kuris viską žino, o ne atlikti visuotinę paiešką internete ar pasitelkti antimormonišką medžiagą. Atsakymų kreipdamiesi tiesiogiai į Dievą, parodome savo tikėjimą Juo ir galime juos gauti per Šventąją Dvasią. Mes taip pat turėtume pasitelkti Raštus ir pastarųjų dienų apaštalų bei pranašų žodžius, kurie gali atsakyti į sunkius klausimus ir išgydyti žaizdas. Žemiau pateiktos Raštų ištraukos moko mus, kur turime kreiptis ir ką turime daryti, kai iškyla sunkūs arba neduodantys ramybės klausimai:

Jokūbo knygos 2:8 – „Dievo [žodis]... gydo sužeistą sielą.“

Jokūbo 1:5–6 – „Jei kuriam iš jūsų trūksta išminties, teprašo Dievą [...] ir jam bus suteikta. Tegul prašo tikėdamas.“

Moronio 10:5 – „Šventosios Dvasios galia jūs galite pažinti tiesą apie viską.“

Jokūbo knygos 2:12–35

Įvadas

Ištikimai vykdydamas savo, kaip kunigijos vadovo, pareigą Jokūbas kvietė žmones atgailauti perspėdamas juos dėl išdidumo ir lytinio amoralumo nuodėmių. Jis

mokė apie iš tų dviejų vyraujančių nuodėmių kylančius pavojus ir pasekmes.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Jokūbo knygos 2:12–21

Jokūbas bara savo žmones už jų išdidumą

Lentoje užrašykite šiuos žodžius: *pinigai, protiniai gabumai, draugai, talentai, Evangelijos pažinimas*. Pakvieskite mokinius pagalvoti apie Viešpaties jiems duotas to pobūdžio palaimas. Paraginkite juos pamąstyti, ką jie galvoja apie tas palaimas skaitydami Jokūbo knygos 2 skyrių.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Jokūbo knygos 2:12–13. Kitus mokinius pakvieskite sekti skaitomą tekstą ir nustatyti, ko ieškojo dauguma nefitų.

Mokiniams atsakius, pabrėžkite, kad Jokūbas savo žmonėms pasakė, jog turtus jie gavo „apvaizdos rankos“ dėka. Siūlome paaiškinti, kad *apvaizda* reiškia Dievą.

- Kodėl mums svarbu prisiminti, kad visos palaimos ateina iš Dangiškojo Tėvo?
- Kodėl, pasak Jokūbo knygos 2:13, daugelis nefitų aukštinosi dėl išdidumo?

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti žemiau pateiktą Prezidento Dyterio F. Uchtdorfo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį. Paprašykite, kad klausydamiesi mokiniai ieškotų įžvalgų apie tai, ką reiškia aukštintis dėl išdidumo:

„Iš esmės, išdidumas yra lyginimo nuodėmė, ir nors jis dažnai prasideda nuo „Pažvelk, koks esu nuostabus ir kokių didžiųjų dalykų padariau“, jis visada baigiasi „Todėl esu geresnis už tave“. [...]

Tą nuodėmę galima išreikšti žodžiais „Dėkui Dievui, kad esu ypatingesnis už tave“. Jos gelmėje yra troškimas, kad tavimi žavėtusi arba tau pavydėtų. Tai savęs šlovinimo nuodėmė“ („Pride and the Priesthood“, *Ensign*, p. 56 arba „Išdidumas ir kunigystė“, 2010 m. spalio mėnesio visuotinės konferencijos medžiaga).

Paraginkite mokinius tyliai pagalvoti, ar jie kada nors yra nusidėję manydami, kad yra geresni už ką nors kitą.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Jokūbo knygos 2:14–16. Paprašykite mokinių ieškoti frazių, parodančių išdidumo pasekmes. Paprašykite jų papasakoti, ką surado.

- Kodėl, jūsų manymu, išdidumas turi galią „sunaikinti [mūsų] sielas“? (Jokūbo knygos 2:16).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Jokūbo knygos 2:17–21. Paprašykite jų ieškoti frazių, kurios moko, kaip galime įveikti išdidumą ir netinkamą požiūrį į materialinę gerovę. Galite jiems pasiūlyti pasižymėti rastas frazes. Po to, kai bus išstudijavę tas eilutes, paprašykite jų pasirinkti vieną rastą frazę. Keletui mokinių suteikite galimybę paaiškinti, kaip jų rastos frazės gali padėti mums įveikti išdidumą ir netinkamą požiūrį į materialinę gerovę. (Šioje veikloje taip pat galite mokiniams pasiūlyti perskaityti šias Raštų ištraukas: 1 Karalių 3:11–13; Morkaus 10:17–27; 2 Nefio 26:31; Almos 39:14; DS 6:7.)

- Ką, jūsų manymu, reiškia ieškoti Dievo karalystės? Ką, jūsų manymu, reiškia įgyti viltį Kristuje?
- Kaip Dievo karalystės ieškojimas ir atrasta viltis Kristuje veikia mūsų požiūrį į gerovę ir materialinius turtus?

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kaip jie kuriam nors mokiniui, kurio šiandien klasėje nėra, nusakytų pagrindinę Jokūbo knygos 2:12–21 mintį. Suteikite galimybę dviem arba trimis mokiniams papasakoti, ką jie pasakytų. Mokiniai gali nurodyti įvairius teisingus principus. Įsitikinkite, kad jie supranta, jog **Dievo karalystės turėtume siekti labiau nei kitų dalykų**. Skirkite mokiniams pakankamai laiko savo Raštų studijavimo žurnaluose arba klasės sąsiuvinuose užsirašyti vieną būdą, kaip jie gali pasinaudoti Viešpaties jiems suteiktais palaiminimais ir progomis statyti Dievo karalystę ir laiminti kitų žmonių gyvenimą.

Mokymas apie skaistybės įstatymą

Mokydami apie skaistybės įstatymą kalbėkite pagarbiai, pozityviai ir aiškiai. Jeigu vadovausitės pamokos medžiaga ir seksite Šventosios Dvasios vedimu, galėsite padėti mokiniams suprasti, ką jie turi daryti, kad laikytųsi skaistybės įstatymo.

Jokūbo knygos 2:22–35

Jokūbas papeikia žmones, kurie pažeidė skaistybės įstatymą

Lentoje užrašykite šį Prezidento Ezros Tafto Bensono teiginį:

„Plintanti kaip maras šios kartos nuodėmė –...“

Paprašykite mokinių pagalvoti, kaip Prezidentas Bensonas galėjo baigti šį sakinį. Perskaitykite žemiau pateiktą teiginį:

„Plintanti kaip maras šios kartos nuodėmė – lytinis amoralumas. Pranašas Džozefas sakė, kad iš to Izraelio vyresniesiems kilns daugiau pagundų, daugiau smūgių ir daugiau sunkumų nei iš bet kur kitur“ (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [1988], p. 277).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Jokūbo knygos 2:22–23, 28 ir surasti frazes ir žodžius, kuriais Jokūbas apibūdino lytinio amoralumo nuodėmės rimtumą. (Jums gali tekti paaiškinti, kad žodis *paleistuvystės* reiškia lytines nuodėmes.) Paprašykite mokinių pasidalinti jų surastais žodžiais ir frazėmis.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti skaistybės įstatymą, perskaitykite žemiau pateiktą teiginį iš knygelės *Jaunimo stiprybės vardan*. Paprašykite mokinių klausantis ieškoti veiksmų, kurių jie turėtų vengti.

„Su lytiniu tyrumu susiję Viešpaties standartai yra aiškūs ir nesikeičiantys. Neturėkite jokių lytinių santykių iki santuokos ir būkite joje visiškai ištikimi savo sutuoktiniui. [...]

Niekada nedarykite nieko, kas gali nuvesti į lytinį prasižengimą. Elkitės su kitais pagarbiai, o ne kaip su savo geidulingų ir savanaudiškų troškimų patenkinimo objektais. Iki santuokos nesibučiuokite aistringai, negulėkite vienas ant kito, nelieskite intymių, šventų kito asmens kūno vietų, su drabužiais ar be jų. Nedarykite nieko, kas sužadintų lytinius jausmus. Nežadinkite tų emocijų savo kūne“ (*Jaunimo stiprybės vardan* [knygelė, 2012], p. 35–36).

Pabrėžkite, kad pagal Jokūbo knygos 2:23–24, kai kurie Jokūbo dienomis gyvenę žmonės bandė pateisinti savo lytines nuodėmes.

- Kaip žmonės kartais bando pateisinti lytinį amoralumą šiais laikais?
- Ką jaunimas gali daryti, kad nebūtų nugalimi lytinių pagundų? (Atsakymai gali būti: melstis stiprybės, bendrauti su gerais draugais, pasirinkti naudingas pramogas ir vengti situacijų ir vietų, kur galimos pagundos.)

Siūlome pabrėžti, jog viena iš tokių nuodėmių, pasirodo, buvo neteisėta daugpatystė. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Jokūbo knygos 2:27–30. Prieš jiems skaitant galite paaiškinti, kad žodis *sugulovė* reiškia moterį, kuri buvo teisėtai ištekėjusi už vyro, bet užimanti žemesnę padėtį nei žmona.

- Koks, pagal Jokūbo knygos 2:27, buvo „Viešpaties žodis“ dėl daugiau nei vienos žmonos turėjimo? (Užtikrinkite, kad būtų aišku, jog nuo pradžios Viešpats įsakė, kad vyras būtų susituokęs su viena žmona. Taip pat žr. DS 49:15–16.)

Paaiškinkite, kad neteisėta daugpatystė yra paleistuvystės arba lytinės nuodėmės pavyzdys. Dievo akyse lytinės nuodėmės yra labai rimtos.

- Kada, pagal Jokūbo knygos 2:30, Viešpaties žmonėms leidžiama praktikuoti daugpatystę? (Kada įsako Viešpats.)

Pažymėkite, kad tam tikrais pasaulio istorijos momentais Viešpats įsakė Savo žmonėms praktikuoti daugpatystę. Pavyzdžiui, Senojo Testamento laikais daugpatystę praktikavo Abraomas ir Sara (žr. Pradžios 16:1–3; DS 132:34–35, 37) ir jų anūkas Jokūbas (žr. DS 132:37), ir pradėdant Džozefu Smitu ji ilgą laiką buvo praktikuojama ankstyvosiomis atkurtoji Bažnyčios dienomis (žr. DS 132:32–33, 53).

Norėdami pabrėžti, kad lytinis amoralumas griaušančiai veikia šeimas, garsiai perskaitykite Jokūbo knygos 2:31–35. Paprašykite mokinių sekti tekstą ir ieškoti išvardintų amoralumo pasekmių. Pažymėkite, kad nors Jokūbas ir kalba tik vyrams, skaistybės įstatymas lygiai taip pat svarbus ir moterims.

- Kaip, pasak Jokūbo, šeimas veikia tai, kad kuris nors šeimos narys pažeidžia skaistybės įstatymą? Kaip tai padeda paaiškinti, kodėl skaistybės įstatymo nesilaikymas yra tokia rimta nuodėmė?
- Kai kurie jauni žmonės pasiteisina, kad jie gali laužyti skaistybės įstatymą, nes jų veiksmai neskaudina nieko kito. Kaip žmogaus amoralumas gali paveikti kitus žmones?

Užbaigdami šią diskusiją apie lytinių nuodėmių pasekmes galite perskaityti žemiau pateiktą vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paprašykite mokinių klausytis ir ieškoti lytinio amoralumo pasekmių.

„Tuos intymius veiksmus Viešpats draudžia už ilgalaikio santuokos įsipareigojimo ribų, nes jie prieštarauja Jo tikslams. Tokie santykiai šventos santuokos sandoros ribose atitinka Jo planą. Patiriami kuriuo nors kitu būdu jie prieštarauja Jo valiai. Jie atneša rimtą emocinę ir dvasinę žalą. Nors tuo užsiimantys nesuvokia tuo metu, kada tai vyksta, jie suvoks tai vėliau. Lytinis amoralumas sukuria užkardą Šventosios Dvasios įtakai ir visoms Jos pakylėjančioms, apšviečiančioms ir stiprinančioms galioms. Jis sukelia galingus fizinius ir emocinius jausmus. Ilgainiui tai sukelia nepasotinamą troškimą, kuris nusižengėlį veda prie dar sunkesnės nuodėmės. Jis sukelia savanaudiškumą ir gali skatinti agresyvius veiksmus, tokius kaip žiaurumą, lytinę prievartą ir žiaurų nusikaltimą. Toks sužadėjimas gali atvesti prie homoseksualumo ir tai yra blogis ir visiškai neteisinga“ („Making the Right Choices“, *Ensign*, Nov. 1994, p. 38).

Paprašykite mokinių peržvelgti Jokūbo knygos 2:28 pradžią ir nustatyti, kuo gėrisi Viešpats. (Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti tai, ką suranda. Įsitinkite, kad jie supranta, jog **Viešpats gėrisi skaistyste.**)

- Kodėl, jūsų manymu, remiantis tuo, apie ką šiandien kalbėjomės, Viešpats gėrisi skaistyste?

Galite parodyti savo šeimos nuotrauką. Paliudykite apie jums ir jūsų šeimai atėjusias palaimas dėl to, kad laikotės Viešpaties duoto skaistybės įstatymo. Pabrėžkite, kad galia turėti vaikų, jeigu ji naudojama Jo nustatytuose rėmuose, yra nuostabi mūsų Dangiškojo Tėvo dovana. Paraginkite mokinius būti tyrus ir švarius, kad Viešpats galėtų „gėrėtis [jū] skaistyste“ (Jokūbo knygos 2:28).

Kad padėtumėte mokiniams dalintis savo liudijimu apie skaistybės įstatymo laikymąsi, siūlome užduoti tokį klausimą:

- Ką galėtumėte pasakyti kam nors, kas teigia, kad skaistybės įsakymas yra pasenęs ir nereikalingas? (Mokiniams atsakinėjant į šį klausimą, paraginkite juos paliudyti apie skaistybės įstatymo laikymosi palaimas, o ne tik apie nesilaikymo pavojus.)

Pasakykite mokiniams, kad tikite, jog jie gali būti moraliai švarūs. Pabrėžkite, kad, jeigu nusidėjo skaistybės įstatymui, jie turėtų kreiptis pagalbos į vyskupą arba skyriaus prezidentą, kuris gali padėti jiems atgailauti ir tapti švariems per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą.

Jokūbo knygos 3–4

Įvadas

Jokūbo knygos 3 skyriuje skaitome Jokūbo pamokslo savo žmonėms pabaigą. Jokūbas trumpai kreipėsi į tyraširdžius paguodos ir pažado žodžiais. Jis taip pat papeikė tuos savo žmones, kurie buvo išdidūs ir nedori, perspėdamas juos dėl būsiančių pasekmių, jeigu jie neatgailaus. Jokūbo knygos 4 skyriuje yra žodžiai, kuriuos

užrašyti žmonėms, kurie kada nors skaitys jo metrašį, Jokūbas jautė įkvėpimą. Jis liudijo apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą ir ragino savo skaitytoją susitaikyti su Dievu Tėvu per Apmokėjimą. Įspėjimo žodžiais jis kalbėjo žydams, kurie atmes Jėzų Kristų ir Jo Evangelijos aiškumą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Jokūbo knygos 3

Jokūbas guodžia ir pamoko tyraširdžius, o kitus ragina atgailauti

Paprašykite mokinių pagalvoti, ką jie galėtų patarti žmonėms tokiose situacijose:

1. Mergina stengiasi gyventi teisiai, tačiau kenčia, nes jos tėvas alkoholikas.
2. Vaikinas iš visų jėgų stengiasi gyventi pagal Evangeliją, bet išgyvena sunkumus dėl savo gimdytojų skyrybų.
3. Mergina uoliai bando mylėti savo šeimą, tačiau patiria sunkumų namuose dėl savo sesers savanaudiškumo ir neapgalvotų veiksmų.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Jokūbo knygos 3:1 pirmąjį sakinį. Paprašykite jų nustatyti, į ką šiame skyriuje pirmiausiai kreipiasi Jokūbas.

Paaškindite, kad Jokūbas tiesiogiai kalbėjo žmonėms, nusikaltusiems išdidumu ir lytinėmis nuodėmėmis. Tada jis kreipiasi į teisius žmones, patiriančius išbandymus dėl kitų žmonių nelabumo. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Jokūbo knygos 3:1–2. Paprašykite jų ieškoti, kokių keturių dalykų Jokūbas prašė iš tyraširdžių.

- Kokius keturis dalykus Jokūbas nurodo tyraširdžiams daryti? („Žvelkite į Dievą su proto tvirtumu ir melskitės jam su begaliniu tikėjimu, [...] pakelkite galvas ir priimkite maloningąjį Dievo žodį, ir sotinkitės jo meile.“) Ką Jokūbas pažadėjo tyraširdžiams, jeigu jie išliks ištikimi? (Nuraminimą suspaudimuose ir apsaugą nuo priešų.)
- Ką, jūsų manymu, galime daryti, kad priimtume Dievo žodį?

Kalbėdami apie Jokūbo pažadus tyraširdžiams, įsitinkite, kad mokiniai supranta, jog **Dievas nuramins tyraširdžius jų suspaudimuose**. Jums gali tekti paaiškinti, kad žodis *nuraminti* reiškia paguosti tą, kuris liūdi arba yra susirūpinęs. Kad padėtumėte mokiniams apmąstyti ir pritaikyti šią tiesą, paklauskite:

- Kaip Viešpats nuramino jus?
- Kaip meldimasis su tikėjimu padėjo jums išbandymo metu?
- Kada Dievo žodis padėjo jums jausti Jo meilę?

Paaškindite, kad pakalbėjęs tyraširdžiams Jokūbas vėl kalbėjo tiems, kurių širdys nebuvo tyros.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Jokūbo knygos 3:3–4. Paprašykite mokinių nustatyti, ką daryti Jokūbas skatino netyruosius.

- Kas būtų nutikę, jeigu Jokūbo žmonės nebūtų atgailavę?

Pabrėžkite, kad Jokūbas pareiškė, jog lamanitai buvo teisesni negu kai kurie tuometiniai nefitai. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Jokūbo knygos 3:5–7 ir ieškoti dalykų, kuriuose lamanitai buvo teisesni už kai kuriuos nefitus.

- Kokiuose dalykuose lamanitai buvo teisesni už kai kuriuos nefitus?

- Kokių principų apie šeimos santykius išmokote iš Jokūbo knygos 3:7? (**Vyrai ir žmonos turi vieni kitus mylėti, o gimdytojai turi mylėti savo vaikus.**)
- Kokios gali būti pasekmės, kada šeimos nariai nemyli vienas kito ir nevykdo savo pareigų šeimoje?

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Jokūbo knygos 3:10 ir surasti, kaip konkrečiai Jokūbas įspėjo nefitus tėvus.

- Kokį perspėjimą Jokūbas davė nefitams tėvams?
- Kodėl, jūsų manymu, šeimos nariams yra svarbu rodyti gerą pavyzdį vieni kitiems?

Garsiai perskaitykite mokiniams Jokūbo knygos 3:11–12. Jums gali tekti paaiškinti, kad 11 eilutėje frazė „pažadinkite savo sielų sugebėjimus“ reiškia poreikį pabusti dvasiškai. Jokūbo knygos 3:12 frazė „ištvirkavimas ir gašlavimas“ reiškia lytines nuodėmes. Skaitydami šias eilutes pabrėžkite lytinių nuodėmių „baisias [...] pasekmes“. Taip pat priminkite mokiniams Jokūbo pažadus tyraširdžiams (žr. Jokūbo knygos 3:1–2). Padėkite mokiniams suprasti, kad geriausias būdas pažadėtoms palaimoms gauti, tai visuomet būti tyraširdžiams. Tačiau žmonės, padarę lytines nuodėmes, gali kreiptis pagalbos į savo vyskupą arba skyriaus prezidentą, kuris padės jiems atgailauti, tapti švariems per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą ir gauti tyraširdžiams pažadėtas palaimas.

Jokūbo knygos 4

Jokūbas liudija, kad per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą galime susitaikyti su Dievu

Prieš pamoką lentos viduryje pakabinkite Jėzaus Kristaus paveikslėlį. Aplink paveikslėlį parašykite kelis žodžius, kurie nurodytų tai, kas gali atitraukti žmones nuo Gelbėtojo ir Jo Evangelijos. Pavyzdžiui, galite užrašyti kelis gerus dalykus – tokius kaip išsilavinimas, sportas ir draugai – kurie yra svarbūs, tačiau kuriems mūsų gyvenime neturėtų būti skiriama pirmenybė. Jūs taip pat galite išvardinti kitus dalykus – tokius kaip pornografija, netinkama muzika ir narkotikai – kurie kenkia mūsų dvasiai ir atitraukia mus nuo Gelbėtojo.

Paprašykite mokinių atsiversti Jokūbo knygos 4:14. Paaiškinkite, kad šioje eilutėje yra frazė „žiūrėto toliau tikslo“. Vyresnysis Nylas A. Maksvelas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo mokė, kad šioje eilutėje „tikslas“ yra Kristus („Jesus of Nazareth, Savior and King“, *Ensign*, Dec. 2007, p. 45). Siūlome paraginti mokinius užsirašyti šį teiginį savo Raštuose šalia Jokūbo knygos 4:14.

Perskaite šį paaiškinimą, pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Jokūbo knygos 4:14–15.

- Ką, jūsų manymu, reiškia žiūrėti toliau tikslo? (Savo gyvenimo centru laikyti kažką kitą, o ne Gelbėtoją ir Jo Evangeliją.)
- Kokie veiksmai ir nuostatos, pasak Jokūbo, trukdė žydams priimti Jėzų Kristų?

Paaiškinkite, kad nors Jokūbas kalbėjo konkrečiai apie kai kurių žydų nuodėmes, Jokūbo knygos 4:14–15 dalys taip pat gali būti taikomos mums ir perspėti mus. Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip tai pritaikyti, užduokite šiuos klausimus:

- Kodėl žmonės kartais atmeta „aiškumo žodžius“ ir ieško dalykų, kurių negali suprasti? Kokius žinote pavojus, kylančius iš to, kad nepastebime paprastų Evangelijos tiesų?
- Ką galėtume pridėti lontoje kaip kitus trukdžių, atitraukiančių nuo Gelbėtojo ir Jo Evangelijos, pavyzdžių? (Pridėkite mokinių atsakymus prie lontoje jūsų jau užrašytų žodžių.)

Ištrinkite savo užrašytus žodžius ir užrašykite tokį klausimą: *Ką galime daryti, kad nežiūrėtume toliau tikslo, bet išliktume susitelkę į Jėzų Kristų?*

Lontoje užrašykite šias Raštų nuorodas: *Jokūbo knygos 4:4–5; Jokūbo knygos 4:6–7; Jokūbo knygos 4:8–9; Jokūbo knygos 4:10; Jokūbo knygos 4:11–13*. Paaiškinkite, kad Jokūbo knygos 4 skyriuje Jokūbas nurodo principus, kurie mums gali padėti susitelkti į Jėzų Kristų. Suskirstykite mokinius taip, kad dirbtų poromis ir ieškotų tų principų vienoje iš lontoje surašytų Raštų nuorodų. (Priklausomai nuo mokinių skaičiaus klasėje, jums gali tekti kiekvieną nuorodą paskirti daugiau negu vienai mokinių porai arba vienai mokinių porai pavesti skaityti daugiau negu vieną ištrauką.)

Po kelių minučių paprašykite mokinius pateikti atsakymus. Siūlome, jiems atsakinėjant, užduoti klausimus, padedančius labiau įsigilinti į tai, ką sužinojo iš tų eilučių. Kad jums būtų lengviau vesti šią diskusiją, žemiau pateikti klausimai yra sudėlioti pagal paskirtas eilutes:

- Jokūbo knygos 4:4–5. Kaip pranašų liudijimai padėjo jums susitelkti į Jėzų Kristų? Kaip jus sustiprino kitų žmonių liudijimai apie Gelbėtoją? Jokūbas sakė, kad jo žmonių paklusnumas Mozės įstatymui veiksmingai „nukreipia [jų] sielas į“ Viešpatį. Kokiais būdais mūsų pastangos priimti kunigystės apeigas ir laikytis įsakymų gali nukreipti mūsų sielas į Viešpatį?
- Jokūbo knygos 4:6–7. Kaip apreiškimai pranašams padeda mums įgyti viltį ir tikėjimą Jėzumi Kristumi? Kaip asmeninis apreiškimas ar jūsų gautas dvasinis liudijimas sustiprino jūsų tikėjimą? Kodėl, jūsų manymu, yra svarbu atminti, kad tik per Viešpaties malonę galime daryti Jo darbą?
- Jokūbo knygos 4:8–9. Kodėl, jūsų manymu, yra svarbu atpažinti, kad Viešpaties darbai yra „didingi ir nuostabūs“? Kaip Gelbėtojo, kaip žemės Kūrėjo, darbas paveikė jūsų liudijimą apie Jį? Ką jums reiškia „neniekin[ti] Dievo apreiškimų“? Kaip galime parodyti Viešpačiui, kad branginame Jo duotus apreiškimus?
- Jokūbo knygos 4:10. Kokius žinote pavyzdžius to, kaip žmogus gali „[stengtis] ne patarinėti Viešpačiui, bet priimti patarimą iš jo rankos“?
- Jokūbo knygos 4:11–13. Kaip buvo minima 35 pamokoje, žodis *sutaikyti* reiškia sude-rinti. Kaip Apmokėjimas padeda mums susiderinti su mūsų Dangiškuoju Tėvu? Jokūbas priminė mums mokymo apie Apmokėjimą svarbą, paklausdamas: „Kodėl gi nekalbėti apie Kristaus apmokėjimą...?“ Kaip galime laikytis to principo, kada dalinamės savo liudijimais su kitais ir kada turime kitas progas mokyti Evangelijos? Kodėl svarbu dalintis savo liudijimais taip, kad žmonės galėtų suprasti? Kokiais būdais Dvasia mums padeda tai atlikti?

Įsitikinkite, kad šios diskusijos metu yra aiški tokia tiesa: **Per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą galime būti kupini vilties ir susitaikyti su Dievu.**

Papasakokite, kokį dėkingumą jaučiate dėl Gelbėtojo ir Jo Apmokėjimo. Paliudykite, kad Jėzus Kristus yra tas „tikslas“, į kurį turime sutelkti savo gyvenimus. Baigdami pamoką paprašykite mokinių pagalvoti, ką jie darys, kad ateinančias kelias dienas susitelktų į Gelbėtoją. Galite pasiūlyti, kad savo planus jie užrašytų savuosiuose Raštų studijavimo žurnaluose. Galite keletą iš jų pakviesti papasakoti klasei, ką jie planuoja daryti.

Raštų įvaldymo eilučių apžvalga

Kartojimas padeda mokiniams prisiminti, kur rasti Raštų įvaldymo ištraukas. Vienas iš būdų, kaip skatinti kartojimą, tai naudoti Raštų įvaldymo korteles (jos numeris 32335; be to, PDF formate ją galima rasti adresu si.lds.org). Jeigu neturite kortelių, padėkite mokiniams susikurti savo korteles, kurių vienoje pusėje būtų raktiniai tų ištraukų žodžiai, o kitoje – nuoroda. Suskirstykite mokinius poromis. Tegu kelias minutes jie vieni kitus klausinėja iš tų kortelių. Pavyzdžiui, vienas mokinytis gali skaityti raktinius žodžius, o kitas turi nustatyti ištraukos nuorodą. Paprašykite mokinius dažnai naudoti tas korteles tikrinant savo ir kitų žinias.

Pastaba: Šioje pamokoje gali likti laiko Raštų įvaldymo eilučių apžvalgos veiklai. Tą veiklą galite pravesti pamokos pradžioje, tarp atskirų pamokos dalių arba pamokai baigiantis. Veiklą darykite trumpą, kad užtektų laiko pamokai. Kitų apžvalgos veiklų ieškokite vadovėlio priede.

Studijavimo namuose pamoka

2 Nefio 32–Jokūbo knygos 4 (9 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų santrauka

Žemiau pateikiama doktrinų ir principų, kuriuos mokiniai išmoko studijuodami 2 Nefio 32–Jokūbo knygos 4 (9 dalį), santrauka neskirta mokymui pamokoje. Jūsų mokoma pamoka bus sutelkta tik į kelis iš šių principų ir doktrinų. Sekite Šventosios Dvasios kuždesiais galvodami apie savo mokinių poreikius.

1 diena (2 Nefio 32)

Studijuodami 2 Nefio 32 skyrių mokiniai sužinojo, kad, kai sotinamės Kristaus žodžiais, Kristaus žodžiai pasakys mums viską, ką turėtumėme daryti. Jie taip pat sužinojo, kad visada meldamiesi galėsime daryti viską, ką Viešpats norėtų, kad darytume dėl savo sielų gerovės. Pamokoje mokiniai buvo kviečiami 24 valandas naudoti viską, ką sužinojo apie meldimą visada.

2 diena (2 Nefio 33)

Šioje pamokoje apie paskutinį Nefio liudijimą mokiniai sužinojo, kad mes pasirenkame, ar atverti savo širdis Šventosios Dvasios įkvėpimui ar ne. Jie taip pat apžvelgė 1 Nefio ir 2 Nefio knygas ir pasirinko Raštų ištrauką, kuri įkvėpė juos daryti gera arba tikėti Kristų.

3 diena (Jokūbo knygos 1–2)

Pamokoje apie Jokūbo knygos 1–2 skyrius mokiniai sužinojo, jog kunigijos vadovai uoliai darbuojasi, kad padėtų mums ateiti pas Kristų, ir kad jie turi Dievo duotą pareigą mokyti Dievo žodžio ir įspėti dėl nuodėmės. Studijuodami Jokūbo pamokslą savo žmonėms, mokiniai sužinojo, kad turėtume siekti Dievo karalystės labiau nei kitų interesų. Savo Raštų studijavimo žurnaluose jie užrašė vieną būdą, kaip gali pasinaudoti Viešpaties jiems suteiktais palaiminimais ir progomis statyti Dievo karalystę ir laiminti kitų žmonių gyvenimą. Jie taip pat susitelkė į tiesą, kad Viešpats gėrisi visų žmonių, tiek vyrų, tiek moterų, skaistybe. Jų buvo prašoma pagalvoti apie tai, kaip skaistybės įstatymo laikymasis laimina šeimas ir patinka Viešpačiui.

4 diena (Jokūbo knygos 3–4)

Toliau studijuodami Jokūbo pamokslą mokiniai sužinojo, kad Dievas paguos tyraširdžius jų suspaudimuose. Pamokos centre buvo ši doktrina: per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą galime būti kupini vilties ir susitaikyti su Dievu. Mokiniai užrašė asmenines priežastis, kodėl norėtų liudyti apie Jėzų Kristų ir Apmokėjimą.

Įvadas

Ši pamoka padės mokiniams suprasti, kad Nefis liudijo apie Jėzaus Kristaus misiją. Mokiniai turės galimybę pasidalinti mintimis, kaip Jokūbo žodžiai gali padėti jiems įveikti išdidumą ir iš Dievo gauti palaiminimus panaudoti Jo karalystės statymui. Jie turės galimybę principus ir doktrinas, kurių išmoko studijuodami Jokūbo knygos 2 skyrių, panaudoti aptariant Viešpaties skais-tybės įstatymo laikymosi svarbą. Jie aptars būdus, kaip ieškoti progų kalbėti apie Jėzų Kristų ir Apmokėjimą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

2 Nefio 32–33

Nefis pataria mums ieškoti dieviško vadovavimo per Jėzaus Kristaus žodžius

Pradėkite pamoką užduodami tokį klausimą:

- Kokias veiklas ar sporto šakas mėgstate?
- Kokius pagrindinius įgūdžius turite dažnai lavinti, kad pasižymėtumėte toje veikloje arba sporto šakoje?
- Kas nutinka, jeigu kas nors nelavina tų pagrindinių įgūdžių?

Papasakokite klasei, kokie pagrindiniai veiksmai pakviečia Šventąją Dvasią, kad teiktų mums vadovavimą nuo mūsų Tėvo danguje. Ant lentos nubraižykite šią lentelę arba atspausdinę ant popieriaus paruoškite ją išdalinti.

Malda	Kaip gauti vadovavimą iš Šventosios Dvasios	Raštų studijavimas
2 Nefio 32:8–9	2 Nefio 32:5; 33:1–2	2 Nefio 32:3; 33:4

Paprašykite visų mokinių pasirinkti vieną iš lentelėje užrašytų veiksmų ir perskaityti atitinkamą Raštų ištrauką. Suskirstykite mokinius poromis arba į nedideles grupes. Paprašykite mokinių, kad paeilui vieni kitiems papasakotų, kaip malda, vadovavimo iš Šventosios Dvasios gavimas ir Raštų studijavimas padėjo jiems gauti vadovavimą iš Dievo.

Galite paprašyti mokinių papasakoti, kaip jiems padėjo vyresniojo Deivido E. Bednario nurodymai dėl įsakymo visada melstis. Taip pat galite paklausti jų, kaip pagerėjo jų maldos vykdant užduotį 24 valandas taikyti tai, ką sužinojo apie meldimą visada. (Tai buvo 1 dienos užduotys.)

Jokūbo knygos 1–2

Jokūbas bara savo žmones už jų meilę turtams, išdidumą ir lytinį amoralumą

Užrašykite lentoje tokį sakinį: *Kadangi kai kurie žmonės turi daugiau ... nei kiti, jie gali jausti pagundą tikėti, kad yra geresni už kitus.*

Pakvieskite mokinius pateikti įvairius žodžius, kurie užbaigtų tą teiginį. Galimi tokie atsakymai: pinigai, turtai, muzikiniai gabumai, sportiniai įgūdžiai, talentai, išsilavinimas, protiniai gabumai, galimybės augti, Evangelijos pažinimas ir materialiniai dalykai. Pakvieskite mokinius tyliai apsvarstyti, ar tas teiginys, pavartojus bet kurį iš jų pasiūlytų žodžių, kažkada tiko jiems apibūdinti.

Priminkite mokiniams, jog todėl, kad mylėjo savo žmones ir pakluso Viešpaties įsakymams, Jokūbas įspėjo juos dėl jų silpnųjų ir nuodėmių. Pakvieskite mokinius perskaityti Jokūbo knygos 2:12–13 ir pasiūlyti būdus, kaip jie galėtų užbaigti lentoje užrašytą teiginį, kad šis apibūdintų kai kuriuos nefitus iš Jokūbo tarnystės laikų.

Pakvieskite mokinius perskaityti Jokūbo knygos 2:17–21 ir ieškoti patariančių žodžių, kurie galėtų padėti jiems įveikti išdidumą. (Galbūt jie pasižymėjo tuos patariančius žodžius studijuodami asmeniškai.) Pakvieskite mokinius pasidalinti kai kuriais patariančiais žodžiais, kuriuos jie surado, ir paaiškinti, kaip tas patarimas galėtų padėti jiems įveikti išdidumą.

Paaiškinkite, kad tose eilutėse mokoma tokios tiesos: **Dievo karalystės turėtume siekti labiau už kitus dalykus.** Pakvieskite kelis mokinius papasakoti po vieną būdą, kaip jie gali panaudoti Viešpaties duotus palaiminimus ir progas Dievo karalystei statyti ir kitiems laiminti.

Kad paruoštumėte mokinius peržvelgti Jokūbo mokymus apie lytinį tyrumą, pakvieskite juos įsivaizduoti, kad kažkas paklausė jų, kodėl jie tiki, kad reikia laikytis skaisybės įstatymo. Paprašykite mokinių ieškant pagalbos, kaip atsakyti į šį klausimą, perskaityti Jokūbo knygos 2:28–35. Gali būti pravartu priminti jiems, kad asmeniškai studijuodami jie sužinojo tokią tiesą: **Viešpats gėrisi skaistybe.** Jie taip pat studijavo tose eilutėse aprašyto lytinio amoralumo pasekmes. Pakvieskite mokinius papasakoti, kaip remdamiesi Jokūbo knygos 2:28–35 jie galėtų paaiškinti, kaip atsakyti į šį klausimą.

Paklauskite: Koks, pagal Jokūbo knygos 2:27, buvo „Viešpaties žodis“ dėl daugiau nei vienos žmonos turėjimo? (Įsitinkinkite, kad yra aišku, jog Viešpats įsakė, kad vyras būtų susituokęs su viena žmona.)

Pažymėkite, kad tam tikrais pasaulio istorijos momentais Viešpats įsakė Savo žmonėms praktikuoti daugpatystę. Pavyzdžiui, Senojo Testamento laikais daugpatystę praktikavo Abraomas ir Sara (žr. Pradžios 16:1–3; DS 132:34–35, 37) ir jų sūnus Izaokas,

ir anūkas Jokūbas (žr. DS 132:37), ir pradėdant Džozefu Smitu, ji ilgą laiką buvo praktikuojama ankstyvosiomis sugrąžintos Bažnyčios dienomis (žr. DS 132:32–33, 53). Tačiau 1890 m. Dievas įsakė Savo pranašui Vilfordui Vudrafui nutraukti daugpatystės praktikavimą (žr. DS, 1 Oficialus pareiškimas).

Duokite mokiniams laiko pagalvoti, kaip Viešpats ir kiti gali gėrėtis jų pasirinkimu būti skaisčiams ir švairiems. Pakvieskite juos paaiškinti, kaip skaisčybės įstatymo laikymasis palaimins juos bei jų šeimas dabar ir ateityje. Paaiškinkite, kaip skaisčybės įstatymo laikymasis palaimino jus ir jūsų šeimą.

Jokūbo knygos 3–4

Jokūbas ragina savo žmones atgailauti ir įgyti viltį, kad jie gali grįžti Dievo akivaizdon

Lentos viduryje ant plakato arba ant popieriaus lapo pakabinkite nedidelį Jėzaus Kristaus paveikslėlį. Aplink paveikslėlį parašykite kelis žodžius, kurie nurodytų tai, kas gali žmones atitraukti nuo Gelbėtojo ir Jo Evangelijos. Paprašykite mokinių atsiversti Jokūbo knygos 4:14. Paaiškinkite, kad šioje eilutėje yra frazė „žiūrėjo toliau tikslo“. Paklauskite jų, ką reiškia „tikslas“ šioje eilutėje. (Vyresnysis Nylas A. Maksvelas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo mokė, kad „tikslas“ yra Kristus [„Jesus of Nazareth, Savior and King“, *Ensign*, Dec. 2007, p. 45]). Perskaite šį paaiškinimą pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Jokūbo knygos 4:14–15.

Paklauskite: Ką, jūsų manymu, reiškia žiūrėti toliau tikslo? (Savo gyvenimo centru laikyti kažką kitą, o ne Gelbėtoją ir Jo Evangeliją.)

Pakvieskite mokinius perskaityti Jokūbo knygos 4:4–12 ir nustatyti kelias priežastis, kodėl Jokūbas tikėjo Jėzų Kristų ir kodėl jautė, kad buvo svarbu papasakoti kitiems apie Apmokėjimą. Įsitinkinkite, kad šios diskusijos metu yra aiški tokia tiesa: **Per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą galime būti kupini vilties ir susitaikyti su Dievu.**

Papasakokite, kokį dėkingumą jaučiate už Gelbėtoją ir Jo Apmokėjimą. Paliudykite, kad Jėzus Kristus yra tas „tikslas“, į kurį turime sutelkti savo gyvenimus. Baigdami pamoką paprašykite mokinių pagalvoti, ką jie darys, kad ateinančias kelias dienas susitelktų į Gelbėtoją.

Kita dalis (Jokūbo knygos 5 iki Omnio knygos)

Paklauskite mokinių: Kas yra antikristas? Kaip jūs atsakytumėte antikristui? Skaitydami kitoje dalyje nurodytus Raštus, pastebėsite, ką sakė ir ką darė Jokūbas, susidūręs su antikristu Šeremu. Taip pat ieškokite Enoso gautų palaiminimų dėl to, kad jis ieškojo Dievo visa širdimi, meldėsi visą dieną ir naktį. Ieškokite priežasčių, kodėl nefitai paliko savo pirmojo paveldo žemes ir prisijungė prie Muleko palikuonių.

Jokūbo knygos 5:1–51

Įvadas

Mokydamas savo žmones Jokūbas citavo alegoriją apie prigimtinį ir laukinį alyvmedžius, kurią pirmą kartą pateikė pranašas Zenasas ir kuri buvo įtraukta į skaistvario plokštes. Jokūbas panaudojo šią alegoriją

mokydamas, kad Viešpatys sieks nešti išgelbėjimą visiems žmonėms – netgi tiems iš Jo sandoros žmonių, kurie nusigręžė nuo Jo. Dėl didelės Jokūbo knygos 5 skyriaus apimties, jis padalintas į dvi pamokas.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Jokūbo knygos 5:1–14

Jokūbas cituoja Zenosą, kuris Izraelio namus prilygina prigimtiniam alyvmedžiui

Pagalvokite, ar nevertėtų pamoką pradėti nuo žemiau pateiktų pavyzdžių apie jaunuolius, kurie abejojo Viešpaties noru atleisti jiems jų nuodėmes, skaitymo:

- Jaunas kunigystės turėtojas išsiugdo nuodėmingą įprotį. Jis tiki, kad kitiems gali būti atleidžiama, bet abejoja, ar Viešpatys priims jo atgailą.
- Mergina nusižengia vienam įsakymui. Ji jaučia kaltę, blogai galvoja apie save ir nežino, ar Viešpatys vis dar myli ją.

Pakvieskite mokinius, neatsakant garsiai, apgalvoti žemiau pateiktą klausimą:

- Ar kada abejojote, kad Viešpatys nori atleisti jums jūsų nuodėmes?

Paašškinkite, kad Jokūbas pranašavo, jog žydai atmes Jėzų Kristų (žr. Jokūbo knygos 4:15). Jis taip pat mokė, kad Jėzus Kristus tęs darbą dėl Savo žmonių išgelbėjimo netgi po to, kai jie atmes Jį (žr. Jokūbo knygos 4:17–18). Kad pailiustruotų tą tiesą, Jokūbas pacitavo pranašo Zenoso pateiktą alegoriją. Alegorijoje per simbolinius veikėjus, daiktus ir veiksmus mokoma tiesos. Studijuodami šią alegoriją mokiniai gali išmokyti svarbių dalykų apie Jėzaus Kristaus norą padėti tiems, kurie nusigręžė nuo Jo.

Kurį nors mokinį pakvieskite garsiai perskaityti Jokūbo knygos 5:1–2, o likusieji tegu ieško, kam kalbėjo Zenasas (Izraelio namams). Jums gali tekti paaiškinti, kad, kai Senojo Testamento pranašas Jokūbas su Viešpačiu sudarė sandorą, Viešpatys pakeitė jo vardą į Izraelį. Frazė „Izraelio namai“ reiškia Jokūbo palikuonis ir visus žmones, kurie pasikrikštijo ir sudarė sandorą su Viešpačiu.

- Kas klasėje yra Izraelio namų nariai? (Jums gali tekti paaiškinti, kad visi pasikrikštiję Bažnyčios nariai priklauso Izraelio namams. Apie juos taip pat kalbama alegorijoje, Jokūbo knygos 5 skyriuje.)

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Jokūbo knygos 5:3. Paprašykite mokinių surasti, ką pavartojo Zenasas Izraelio namams nusakyti. Po to, kai mokiniai papasakos, ką rado, paaiškinkite, kad senovės Izraelyje, kada gyveno Zenasas, alyvmedis buvo labai vertingas. Alyvuogės buvo vartojamos maistui ir maisto gaminimui, medicinoje ir kaip šviestuvų degalai. Kad alyvmedžiai vestų gerą vaisių, reikėjo daug darbo ir priežiūros. Pabrėžkite, kad šioje alegorijoje prigimtinis alyvmedis auga vynuogyne, kuris vaizduoja pasaulį.

- Kas, pasak Jokūbo knygos 5:3, pradėjo darytis su prigimtinu alyvmedžiu? Ką simbolizuoja medžio gedimas? (Paraginkite mokinius ieškant atsakymo į šį klausimą pasinaudoti 3d išnaša.)
- Kas yra atsimetimas? (Nusigręžimas nuo Viešpaties ir Jo Evangelijos.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Jokūbo knygos 5:4–6. Paprašykite jų pagalvoti, kas yra vynuogyno šeimnininkas ir ką galėtų reikšti jo genėjimo, apkasimo ir puoselėjimo veiksmai. Tada paprašykite jų paaiškinti, ką, jų manymu, reiškia tie simboliai. (Jums gali tekti padėti jiems suprasti, kad vynuogyno šeimnininkas simbolizuoja Jėzų Kristų. Genėjimas,

apkasimas ir puoselėjimas simbolizuoja Viešpaties pastangas padėti mums priimti Jo Apmokėjimo palaiminimus ir pranašų pastangas mokyti ir kvieisti žmones atgailauti.) Pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti žemiau pateiktą vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Ši alegorija, kurią papasakojo Jokūbas, iš pat pradžių buvo skirta pavaizduoti Kristų. [...] Netgi kai vynuogyno Viešpats ir jo darbininkai stengėsi paremti, genėti, išvalyti ir kitais būdais pasiekti, kad jų medžiai būtų vaisingi, kas, atrodo, sudaro tik vieno skyriaus apimties istorinę apybraižą apie Izraelio išsklaidymą ir surinkimą, jų darbuose glūdi gilesnė Apmokėjimo prasmė“ (*Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon* [1997], p. 165).

Kad padėtumėte mokiniams pamatyti, kaip ši alegorija vaizduoja Viešpaties rūpinimąsi jais, mokykite juos, kad vietoje minimų alyvmedžių jie gali įrašyti savo vardus. Galite tai pavaizduoti pateikdami šį pavyzdį iš Jokūbo knygos 5:7: „Mane liūdina tai, kad turėčiau prarasti [įterpkite savo vardą].“ Paaiškinkite, kad Jokūbo knygos 5 skyriuje, reikšmingose ir tinkamose vietose įterpdami savo vardus, galime daugiau sužinoti apie Viešpaties rūpinimąsi mumis.

Parodykite žemiau pateiktą lentelę. Paaiškinkite, kad joje yra surašytos Zenoso alegorijos simbolių reikšmės. (Siūlome padaryti kopijas ir išdalinti jas arba nurodyti mokiniams nusibraižyti lentelę savo Raštų studijavimo žurnaluose.)

Jokūbo knygos 5: Alegorija apie prigimtinį ir laukinį alyvmedžius	
Simbolis	Galima reikšmė
Prigimtinis alyvmedis	Izraelio namai, Dievo sandoros žmonės
Vynuogynas	Pasaulis
Gedimas	Nuodėmė ir atsimetimas
Vynuogyno Viešpats ir šeimininkas	Jėzus Kristus
Genėjimas, apkasimas ir puoselėjimas	Viešpaties pastangos padėti žmonėms priimti Jo Apmokėjimo palaiminimus
Vynuogyno šeimininko tarnai	Viešpaties pranašai
Šakos	Žmonių grupės
Laukinis alyvmedis	Kitataučiai – tie, kurie nesudarė sandoros su Viešpačiu. Vėliau alegorijoje prigimtinės alyvmedžio šakos tampa laukinės, pavaizduodamos tas Izraelio namų dalis, kurios atsimetė.
Šakų įskiepijimas ir sodinimas	Viešpaties sandoros žmonių išsklaidymas ir surinkimas. Be to, laukinių šakų įskiepijimas į prigimtinį alyvmedį vaizduoja atsivertimą tų, kurie tampa Viešpaties sandoros žmonėmis.
Šakų sudeginimas	Dievo teismas nelabiesiems
Vaisius	Žmonių gyvenimai arba darbai

Paprašykite kurio nors mokinio garsiai perskaityti Jokūbo knygos 5:7, 9–10 ir nurodykite mokiniams ieškoti, ką toliau darė vynuogyno šeimininkas, kad išgelbėtų prigimtinį alyvmedį. Tegu mokiniai papasakoja, ką rado. (Jums gali tekti paaiškinti, kad įskiepyti reiškia vieno medžio šaką prigydyti kitam medžiui. Įskiepijimas šiose eilutėse reiškia Viešpaties pastangas padėti kitataučiams tapti Jo sandoros žmonėmis per krikštą ir atsivertimą. Kai kurių šakų sudeginimas reiškia Viešpaties teismus nelabiausiems Izraelio namų nariams.) Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Jokūbo knygos 5:11. Paprašykite mokinių ieškoti šeimininko susirūpinimo prigimtinio alyvmedžio šaknimis įrodymų. Tegu mokiniai papasakoja, ką rado.

Priminkite mokiniams, kad Jokūbo knygos 5:6 teigiama, kad prigimtinis alyvmedis pradėjo leisti jaunas ir glėžnas šakeles. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Jokūbo knygos 5:8, 13–14. Paprašykite mokinių nustatyti, ką šeimnininkas darė su tomis šakomis. Taip pat galite paprašyti jų pagalvoti, kaip Lechio šeimos kelionė yra šeimnininko veiksmų, aprašytų Jokūbo knygos 5:8, 13–14, pavyzdys.

Jokūbo knygos 5:15–40

Vynuogyno šeimnininkas ir jo tarnai darbuojasi, kad vynuogynas galėtų vesti gerą vaisių

Padalinkite klasę į dvi grupes. Pirmajai grupei paskirkite perskaityti Jokūbo knygos 5:15–28, o antrajai grupei – Jokūbo knygos 5:29–40. Paprašykite mokinių, kad studijuodami atliktų šias užduotis (siūlome šiuos nurodymus užrašyti lentoje):

1. Apibendrinkite, kas atsitiko vynuogyne, ir ką tai galėtų reikšti.
2. Suraskite frazes, parodančias vynuogyno šeimnininko pastangas išsaugoti prigimtinių alyvmedį ir jo šakas.

Duokite mokiniams pakankamai laiko išstudijuoti jiems paskirtas eilutes, po to paprašykite jų apibendrinti tai, kas atsitiko vynuogyne, ir paaiškinti, ką tai galėtų reikšti. Pradėkite nuo mokinių, kurie studijavo Jokūbo knygos 5:15–28. Žemiau yra pateikti apibendrinimo ir paaiškinimų pavyzdžiai.

Jokūbo knygos 5:15–28. Kas atsitiko: Visos įskiepytos šakos vedė gerą vaisių, tačiau, viena šaka, nežiūrint to, kad buvo pasodinta gerojoje vynuogyno vietoje, atvedė ir prigimtinių, ir laukinių vaisių. Ką tai galėtų reikšti: Geras arba prigimtinis vaisius didesnėje vynuogyno dalyje simbolizuoja teisumą žemėje Kristaus ir Jo apaštalų laikais. Šaka, kuri vedė kažkiek gerų vaisių ir kažkiek laukinių vaisių, simbolizuoja Lechio palikuonių teisumą ir nelabumą.

Jokūbo knygos 5:29–40. Kas atsitiko: Visas viso vynuogyno vaisius sugedo. Ką tai galėtų reikšti: Vaisiaus sugedimas simbolizuoja didįjį atsimetimą, kai po žemiškos Kristaus apaštalų tarnystės buvo prarasta Jėzaus Kristaus Evangelijos pilnatvė.

Po to, kai abi grupės pasidalins savo santraukomis, paklauskite:

- Kokios frazės rodo šeimnininko pastangas išsaugoti prigimtinių alyvmedį ir jo šakas? Ką tai parodo apie Viešpaties jausmus Jo sandoros žmonėms?
- Ką sužinojote apie Jėzų Kristų, vynuogyno šeimnininką, kai aptarinėjome šią alegoriją? (Be daugelio tiesų, mokomų šiose eilutėse, mokiniai turėtų suprasti, kad **Viešpats myli mus ir uoliai darbuojasi dėl mūsų išgelbėjimo.**)
- Ką bendro šita alegorija turi su pamokos pradžioje pateiktais dviejų jaunuolių, kurie nežinojo, ar Viešpats norėtų atleisti jų nuodėmes, pavyzdžiais?

Jokūbo knygos 5:41–51

Šeimnininkas liūdi dėl savo vynuogyno

Pakvieskite kelis mokinius paeiliui skaityti Jokūbo knygos 5:41–42, 46–50. (Siūlome pabrėžti, kad frazė „vynuogyno iškilumas“ Jokūbo knygos 5:48 gali reikšti išdidumą.) Paprašykite mokinių ieškoti frazių, kurios parodo šeimnininko meilę ir rūpinimąsi vynuogynu ir jo liūdesį tada, kai medžiai neveda gero vaisiaus. Pakvieskite mokinius paminėti frazes iš tų eilučių, kurios jiems yra ypatingai svarbios, ir paaiškinti, kodėl tos frazės yra svarbios. Po to paklauskite klasės:

- Kaip šeimnininko rūpinimasis savo vynuogynu parodo Viešpaties meilę mums?
- Ar žinote pavyzdžių iš Raštų arba iš savo gyvenimo, kurie iliustruoja, kad Viešpats nesiliauja mylėjęs žmonių ir rūpinasi jais netgi po to, kai jie nusigręžia nuo Jo?

Baigdami priminkite mokiniams, kad šeimnininkas galvojo nukirsti visus medžius dėl to, kad visų jų vaisius sugedo nepaisant visko, ką jis padarė (žr. Jokūbo knygos 5:49).

- Kaip manote, ar šeimnininkas nusivils savo vynuogynu? Kodėl taip arba ne?

Mokiniams pateikus savo atsakymus, perskaitykite klasei Jokūbo knygos 5:51. Paliūdykite, kad Viešpats myli mus ir rodo didį gailestingumą ir kantrybę darbuodamasis, kad padėtų mums ateiti pas Jį ir daryti gerus darbus. Paaiškinkite, kad kitoje pamokoje bus aptariamos paskutinės šeimnininko pastangos išgelbėti savo vynuogyną.

Jokūbo knygos 5:52–77; Jokūbo knygos 6

Įvadas

Praeitoje pamokoje mokiniai pradėjo studijuoti Zenoso alegoriją apie prigimtinį ir laukinį alyvmedžius. Šioje pamokoje jie studijuos paskutinę alegorijos dalį, kurioje vynuogyno šeimininkas darbuojasi su savo tarnais

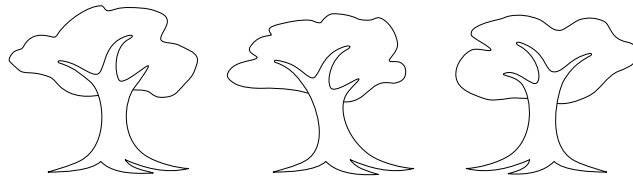
paskutinį kartą, kad medžiai galėtų vesti gerą vaisių. Jie taip pat studijuos Jokūbo knygos 6 skyrių, kuriame Jokūbas komentuoja alegoriją ir ragina savo žmones atgailauti.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Jokūbo knygos 5:52–60

Alegorijoje apie prigimtinį ir laukinį alyvmedžius vynuogyno šeimininkas išgelbėja medžius ir rūpinasi, kad jie galėtų vesti gerą vaisių

Prieš pamoką lentoje nupieškite trijų medžių paveikslėlius.

Suskirstykite mokinius dirbti porose

Darbas porose mokiniams gali suteikti galimybę „mokyti vienas kitą karalystės doktrinos“ (DS 88:77). Rūpestingai parinkite, kurias mokinius paskirti dirbti kartu. Kai kurie mokiniai turėdami dirbti kartu gali padėti vienas kitam arba trukdyti.

Priminkite mokiniams, kad praeitoje pamokoje jie pradėjo studijuoti Jokūbo knygos 5 skyriuje aprašytą Zenoso alegoriją apie prigimtinį ir laukinį alyvmedžius. Tos pamokos pabaigoje buvo kalbėta, kad visi vynuogyno medžiai vedė laukinį vaisių (žr. Jokūbo knygos 5:30–42). Tai simbolizuoja didįjį atsimetimą.

Kad apžvelgtumėte ankstesnę pamoką, suskirstykite klasę poromis. Tegų kiekviena pora aptaria, kaip jie užbaigtų šiuos nebaigtus teiginius (siūlome šiuos teiginius užrašyti lentoje):

1. Vynuogyno šeimininkas simbolizuoja...
2. Vynuogyno šeimininko pastangos išgelbėti savo medžius simbolizuoja...
3. Iš vynuogyno šeimininko veikslių apie Jėzų Kristų sužinojau tokį dalyką: ...
4. Po to, kai visi vynuogyno medžiai ir vaisiai sugedo, šeimininkas nusprendė...

Po to, kai mokiniai tuos teiginius aptars porose, jų atsakymus trumpai apžvelkite su visa klase. Kada mokiniai pasakys savo atsakymus į pirmus du teiginius, užtikrinkite, kad būtų aišku, jog vynuogyno šeimininkas simbolizuoja Jėzų Kristų, ir kad Jo pastangos išgelbėti savo medžius simbolizuoja Gelbėtojo pastangas padėti Savo žmonėms grįžti pas Jį. Užbaigdami trečią teiginį mokiniai gali pasidalinti įvairiomis vertingomis mintimis. Tegų mokiniai pasitikrina savo atsakymus į ketvirtą teiginį pažiūrėdami į Jokūbo knygos 5:51, kur yra sakoma, kad šeimininkas nusprendė pasigailėti vynuogyno „dar kurį laiką“.

Paaškininkite, kad šios dienos pamoka apima paskutinę alegorijos dalį, kuri simbolizuoja paskutiniąsias dienas, įskaitant Evangelijos sugrąžinimą.

Pažymėkite, kad vynuogyno šeimininkas nusprendė išsaugoti vynuogyną įskiepydamas daugiau šakų. Tegų keli mokiniai paeiliui garsiai perskaito Jokūbo knygos 5:52–58. Pakvieskite klasę ieškoti, ką padarė šeimininkas, kad sustiprintų šakas ir šaknis. (Padėkite mokiniams pamatyti, kad vynuogyno šeimininkas prigimtinių medžio šakas įskiepijo atgal į gimtąjį medį – į tą medį, kuris simbolizuoja Izraelio namus. Tada šakas iš to medžio jis įskiepijo ir į kitus prigimtinus medžius. Be to, šakas, kurios vedė karčiausius vaisius, jis sumetė į ugnį. Galite lentoje nupieštus medžius panaudoti šiam paaškinimui pavaizduoti. Pavyzdžiui, galite ištrinti šaką viename iš medžių ir nupiešti naują šaką kitame.)

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Jokūbo knygos 5:59. Paprašykite klasės atkreipti dėmesį į tai, kokio tų veiksmų poveikio medžio šaknims tikėjosi vynuogyno šeimininkas.

- Ką šeimininkas tikėjosi nutiksiant su šaknimis? (Jis norėjo, kad jos „įgytų stiprybės“.)

Priminkite mokiniams, kad tuo metu visi medžiai vedė blogą vaisių, kas simbolizavo visą pasaulį, esantį atsimetimo būsenos. Paaiškinkite, kad šaknims įgyjant stiprybės, šakos visame vynuogyne pasikeistų ir „gerosios nugalėtų blogąsias“ (Jokūbo knygos 5:59).

Užtikrinkite, kad mokiniai suprastų, jog šiose eilutėse mokoma, kad **Evangelijos sandorų poveikis leidžia Dangiškojo Tėvo vaikams nugalėti nuodėmę ir įgyvendinti teisumą.**

- Kokiais būdais Evangelijos sandoros stiprina mus? Kaip jūsų sandoros paveikė jūsų gyvenimą? (Siūlome pasidalinti savo jausmais ir liudijimu apie šį principą.)

Jokūbo knygos 5:61–77

Vynuogyno šeimininkas darbuojasi vynuogyne su savo tarnais

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Jokūbo knygos 5:61–62 ir ieškoti, ką vynuogyno šeimininkas savo tarnams nurodė daryti ir kodėl jis paprašė jų tai daryti.

- Alegorijos pradžioje tarnas simbolizavo Viešpaties pranašus. Ką Jokūbo knygos 5:61 galėtų simbolizuoti daug tarnų? (Padėkite mokiniams suprasti, kad šie tarnai gali simbolizuoti visus Bažnyčios narius: pranašus ir apaštalus, visuotinius ir vietinius Bažnyčios vadovus, misionierius, namų mokytojus, lankančiąsias mokytojas ir bet ką, kas dalyvauja Viešpaties darbe.)
- Kuo Jokūbo knygos 5:61–62 yra svarbūs žodžiai *mes*, *mūsų* ir *mus*? (Viešpats darbuojasi su mumis. Mes nesame palikti vieni dirbti Jo darbą.)
- Kuo, pasak Jokūbo knygos 5:62, yra unikalus metas, kuriame tie tarnai buvo pašaukti dirbti? (Tai buvo „paskutinis kartas“, kada šeimininkas apkas vynuogyną. Pranašai apie šį „paskutinį kartą“ kalbėjo kaip apie „laikų pilnatvės Evangelijos laikotarpį“. Pavyzdžiui, žr. Efeziečiams 1:10 ir DS 128:20.)

Kad padėtumėte mokiniams pamatyti, kaip ši alegorijos dalis susijusi su jais, paprašykite kurį nors mokinį perskaityti šį vyresniojo Dyno L. Larseno iš Septyniadešimtųjų teiginį:

„[Dabar] yra laikmetis, per kurį Viešpats ir Jo tarnai imsis paskutinių ir didžiųjų pastangų nešti tiesos žinią visiems pasaulio žmonėms ir susigrąžinti senovės Izraelio palikuonis, kurie prarado savo tikrąją tapatybę. [...]

Atėjote į žemę, kuomet buvo paklotas pamatas šiam didžiam darbui. Evangelija buvo sugrąžinta paskutinį kartą. Bažnyčia buvo įsteigta beveik visose pasaulio dalyse. Scena yra paruošta, kad būtų suvaidinamos finalinės dramatiškos scenos. Jūs būsite pagrindiniai veikėjai. Jūs esate tarp vynuogyno darbininkų. [...] Tai tarnystė, kuriai buvote išrinkti“ („A Royal Generation“, *Ensign*, May 1983, p. 33).

- Kokį poveikį jums daro žinojimas, kad esate pašaukti tarnauti Viešpačiui šiame paskutiniame darbo laikmetyje?
- Kada jautėte, kad Viešpats darbuojasi su jumis, kuomet dalyvavote Jo darbe?
- Kokias galimybes tarnauti Viešpačiui ir padėti kitiems vesti „gerą vaisių“ turite jūs? (Mokiniai gali paminėti savo Bažnyčios pašaukimus ir pavedimus; savo pareigą padėti šeimos nariams, draugams ir kitiems priartėti prie Gelbėtojo; ir būsimą galimybę tarnauti Viešpačiui nuolatiniais misionieriais.)

Užrašykite lentoje *Jokūbo knygos 5:70–75*. Pristatykite tas eilutes paaiškindami, kad jose mokoma apie Viešpaties ir Jo tarnų ryšį. Jose taip pat apibūdinama, ką Viešpats ir Jo tarnai gali pasiekti dirbdami kartu. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti tas eilutes ir išrinkti eilutę, kurioje bus jiems labiausiai patinkantis Viešpaties ir Jo tarnų ryšio apibūdinimas. Duokite mokiniams pakankamai laiko perskaityti, po to pakvieskite kelis iš jų pasakyti, kurią eilutę jie pasirinko, kodėl ji jiems patiko ir kodėl ji gali padėti jiems tarnauti Viešpačiui.

Mokiniams dalyvaujant šioje veikloje įsitikinkite, kad jie supranta, jog **Viešpats pažada mums džiaugsmą, kada mes tarnaujame Jam vykdydami Jo darbą.** Kad padėtumėte mokiniams įsigilinti į Jokūbo knygos 5:70–75, galite užduoti kelis iš žemiau pateiktų klausimų:

- Ką vynuogyno šeimininkas pažada tiems, kurie darbuojasi su juo? (Žr. Jokūbo knygos 5:71, 75.) Kada jūs jautėte džiaugsmą dirbdami Viešpaties darbą?
- Kodėl, jūsų manymu, yra svarbu, kad tarnai darbuotųsi „visomis savo išgalėmis“ ir „su visu stropumu“? (Žr. Jokūbo knygos 5:72, 74.) Ko galite pasimokyti iš šių frazių tarnaudami Viešpačiui?

Užbaikite šią pamokos dalį paprašydami mokinių į žemiau pateiktą klausimą atsakyti savo Raštų studijų žurnaluose arba klasės užrašuose (siūlome jį užrašyti lentoje):

- Kaip, galvodami apie savo progas tarnauti Viešpačiui, pritaikysite mūsų aptartas tiesas iš Jokūbo knygos 5 skyriaus?

Duokite mokiniams pakankamai laiko tai užrašyti, po to galite vieno ar dviejų mokinių paprašyti savo atsakymus perskaityti klasei.

Jokūbo knygos 6

Jokūbas moko apie Viešpaties gailingumą ir teisingumą ir kviečia savo žmones atgailauti

Trumpai pristatykite Jokūbo knygos 6 skyrių, paaiškindami, kad jame yra Jokūbo padarytas svarbių tiesų iš alegorijos apie prigimtinį ir laikinį alyvmedžius apibendrinimas.

Pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti Jokūbo knygos 6:4–6. Paprašykite pusę klasės ieškoti, ko Jokūbas norėjo išmokyti savo žmones apie Viešpatį. (Kad Jis prisimena Savo žmones, kad Jis „glaudžiasi prie [jų]“ ir kad Jo „gailingumo ranka ištiesta į [juos]“.) Jums gali tekti paaiškinti, kad šioje ištraukoje žodis *glaustis* reiškia kažko artimai laikytis.) Paprašykite, kad kita klasės pusė ieškotų, ką daryti Jokūbas ragino savo žmones dėl to, kad jie tai žinojo. (Kad neužkietintų savo širdžių, atgailautų, ateitų pas Viešpatį „visa širdimi“ ir „glaustųsi prie Dievo, kaip jis glaudžiasi prie [jų]“.) Po to, kai mokiniai papasakos klasei, ką sužinojo, paklauskite:

- Kaip Jokūbas apibūdino Viešpatį? Ką jums reiškia, kad Viešpaties „gailingumo ranka ištiesta į jus“?
- Ką tokio sužinojote apie Viešpatį iš alegorijos apie alyvmedžius, kas parodo, kaip Jis glaudžiasi prie jūsų? Ką galite daryti, kad parodytumėte, jog glaudžiatės prie Viešpaties?

Apibendrinkite Jokūbo knygos 6:7–10 paaiškindami, kad po to, kai buvome „maitinami geruoju Dievo žodžiu“, neturime vesti pikto vaisiaus. Turime sekti pranašų žodžiais. Jokūbas perspėjo, kad, jei neatgailausime, būsime atsakingi už savo nuodėmes stovėdami priešais Viešpaties teismo pertvarą. Paraginkite mokinius tyliai perskaityti Jokūbo knygos 6:11–13 ir ieškoti paskutinio Jokūbo pamokymo. Kai jie papasakos, ką rado, paklauskite:

- Kodėl išmintinga pasirinkti atgailauti ir dabar pasiruošti stovėti priešais Viešpatį, kad būtume Jo teisiame?

Patvirtinkite, kad **būsime išmintingi, jei dabar pasiruošime teismui atgailaudami ir priimdami Viešpaties gailingumą.**

Baigdami pamoką, pabrėžkite, kad atgaila paruošia mus ne tik galutiniam teismui, bet ir tam, kad galėtume tarnauti Viešpačiui dabar. Paliudykite mokiniams, kad Viešpats nori, kad jie tarnautų Jam ir rastų džiaugsmą su Juo ir kad jie gali būti verti tai daryti, pakludami Jo įsakymams, atgailaudami ir priimdami Jo gailingumą.

Papildoma mokymo idėja

Jokūbo knygos 5. Vaizdo medžiaga

Mokydami 47 pamoką galite parodyti vaizdo medžiagos „The Olive Tree Allegory“, kuri yra *Book of*

Mormon DVD Presentations 1–19, paskutinę dalį. Galite parodyti šią dalį antroje pamokos dalyje po vyresniojo Dyno L. Larseno teiginio.

Jokūbo knygos 7

Įvadas

Kad įveiktų klaidingas antikristo Šeremo idėjas ir argumentus, Jokūbas rėmėsi Viešpačiu ir savo nepajudinamu liudijimu. Stiprybės jis ypatingai sėmėsi iš ankstesnių potyrių, kurie stiprina jo tikėjimą Jėzumi Kristumi. Jis taip pat pasitikėjo Šventosios Dvasios vedimu, Raštų supratimu, pranašų žodžiais ir savo liudijimu apie Jėzų

Kristų. Kada Šeremas pareikalavo ženklų, patvirtinančio tiesą apie Jokūbo žodžius, Dievas jį ištikio. Jokūbas savo metrašty baigė aprašymu, kaip nefitai pasitikėjo Viešpačiu įsitvirtindami prieš lamanitus. Prieš mirtį mažąsias plokšteles Jokūbas patikėjo savo sūnui Enosui.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Jokūbo knygos 7:1–14

Jokūbas, susidūręs su antikristu Šeremu, pasikliauna Viešpačiu

Prieš pamoką lentoje užrašykite šį vyresniojo Roberto D. Heilso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį (paimtą iš kalbos „Kriščiioniška drąsa – mokinystės kaina“, 2008 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga):

„Vienas didžiausių mūsų mirtingojo gyvenimo išbandymų vyksta tada, kai prieštaraujama mūsų įsitikinimams ar jie yra kritikuojami“ (Vyresnysis Robertas D. Heilsas).

Paprašykite mokinių pagalvoti apie metą, kada kas nors prieštaravo jų įsitikinimams ar kritikavo juos. Pakvieskite kelis iš jų papasakoti apie tai, kaip jie jautėsi tada, kai tai vyko. Taip pat galite trumpai papasakoti nutikimą iš savo gyvenimo.

Paašškinkite, kad Jokūbo knygos 7 skyriuje pasakojama apie Jokūbo susidūrimą su antikristu Šeremu. (Siūlome paašškinti, kad antikristas yra „bet kuris arba bet kas, klastojantis tikrąjį evangelijos išgelbėjimo planą, ir kas atvirai ar slapta priešinasi Kristui“ [Raštų rodyklė, „Antikristas“]). Šeremas ieškojo Jokūbo, kad išbandytų jo tikėjimą.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Jokūbo knygos 7:1–5. Paprašykite jų nustatyti: 1) ką bandė padaryti Šeremas ir 2) kaip jis norėjo pasiekti savo tikslus. Po to, kai mokiniai baigs skaityti, paprašykite jų apibūdinti, ką jie sužinojo apie Šeremą. Kad paskatintumėte diskusiją, siūlome užduoti kai kuriuos iš žemiau pateiktų klausimų:

- Kaip Šeremas paveikė žmones?
- Kas jums Jokūbo knygos 7:1–5 primena situacijas, kada kiti prieštaravo jūsų tikėjimui arba kritikavo jį? (Aptariant šitą klausimą, gali tekti padėti mokiniams suprasti, kad ne visų žmonių, kurie prieštarauja mūsų įsitikinimams arba juos kritikuoja, motyvai yra tokie kaip Šeremo. Nors kai kurie žmonės, panašiai kaip Šeremas, siekia sunaikinti tikėjimą, kiti gali abejoti mūsų tikėjimu, nes jiems smalsu, arba todėl, kad juos klaidingai informavo apie mūsų įsitikinimus.)
- Kodėl kartais sunku ginti savo tikėjimą priešais tokius žmones kaip Šeremas?

Lentoje užrašykite šiuos Raštų nuorodas ir teiginius: (Kad sutaupytumėte laiko, siūlome tai padaryti prieš pamoką. Taip pat galite pasiruošti juos išdalinti atspausdintus.)

1. Jokūbo knygos 7:5	a. Liudijo apie Raštus ir pranašų žodžius.
2. Jokūbo knygos 7:8	b. Pasekmes paliko Dievo rankose.
3. Jokūbo knygos 7:10–11	c. Pasitikėjo Šventosios Dvasios teikiamu vadovavimu ir stiprybe.
4. Jokūbo knygos 7:12	d. Prisiminė patyrimus, kurie sustiprino jo tikėjimą.
5. Jokūbo knygos 7:13–14	e. Pasidalino liudijimu, kurį buvo gavęs per Šventąją Dvasią.

Paašškinkite, kad šio sąrašo eilutės apibūdina Jokūbo atsakymus, kai Šeremas prieštaravo jo įsitikinimams. Teiginiai dešinėje pristato Jokūbo atsakymus, bet jie yra surašyti ne eilės

Pakvieskite mokinius papasakoti savo patyrimus

Kada mokiniai pasakoja savo įkvėpiančius patyrimus, tai į klasę pakviečia Viešpaties Dvasią. Kada mokiniai girdi savo bendraamžių patyrimus ir liudijimus, jų liudijimai sustiprėja ir jie sužino naujus būdus, kaip savo gyvenime pritaikyti Evangelijos principus. Paprastai pakanka, kad nuo vieno iki trijų mokinių papasakotų savo patyrimus. Venkite kiekvieną dieną kviešti tuos pačius mokinius; stenkitės įtraukti visus.

tvarka, ir juos reikia susieti su juos atitinkančiomis eilutėmis. Pakvieskite kelis mokinius paeiliui garsiai perskaityti Jokūbo knygos 7:5–14. Tegu skaitydami jie sustoja po kiekvienos lentosje užrašytos ištraukos. Paprašykite mokinių susieti kiekvieną ištrauką su ją atitinkančiu teiginiu. Galite pakviesti vieną mokinį ateiti prie lentos ir nubrėžti linijas, jungiančias ištraukas su tinkamais teiginiais. (Atsakymai: 1–d; 2–c; 3–a; 4–e; 5–b.)

Kai mokiniai baigs tą veiklą, paklauskite:

- Kokius mokomus principus išvelgėte ką tik mūsų perskaitytose eilutėse?

Jeigu niekas nepaminės, įsitinkite, kad mokiniai supranta, jog **pasikliaudami Viešpačiu galime įveikti mūsų tikėjimo išbandymus**. (Siūlome tą principą užrašyti lentosje.)

Paaiškinkite, kad Jokūbo atsakymai Šeremui rodo mums sektinus pavyzdžius, kuomet turime atsakyti tiems, kurie prieštarauja mūsų įsitikinimams arba juos kritikuoja.

Žemiau pateikti patikrinimo klausimai, padėsiantys mokiniams įsigilinti į tai, ką Jokūbas darė, kad parodytų, jog pasikliauja Viešpačiu. Atsakinėdami į šiuos klausimus mokiniai turi galimybę paaiškinti ir paliudyti, kaip panašūs veiksmai padėjo jiems, kai kiti metė iššūkį jų tikėjimui. Taip pat tai padės jiems sužinoti, kaip tinkamai reaguoti į jų tikėjimo išbandymus ateityje. Kadangi žemiau yra pateikta daugiau klausimų, negu galėsite užduoti vienoje pamokoje, jūsų diskusijai parinkite tik keletą iš jų. Tai darydami siekite Šventosios Dvasios vadovavimo ir prisiminkite pamokos pradžioje mokinių papasakotus patyrimus. Taip pat galite pagalvoti, ar nevertėtų mokinių paklausti, kuriuos Jokūbo veiksmus jie norėtų daugiau aptarti.

- Koks praeities įvykis pavertė Jokūbo tikėjimą nepajudinamu? (Žr. Jokūbo knygos 7:5.)
- Kokius galite paminėti patyrimus, sustiprinusius jūsų tikėjimą? (Prieš prašydami atsakyti, galite duoti mokiniams laiko pagalvoti, kaip atsakyti. Pasistenkite, kad jie suprastų, jog neturėtų pasakoti per daug asmeniškų patyrimų.) Kaip tų patyrimų prisiminimas padeda jums, kai kas nors prieštarauja jūsų tikėjimui arba kritikuoja jį?
- Kada Šventoji Dvasia padėjo jums atsakyti į klausimus arba į jūsų tikėjimo kritiką? (Žr. Jokūbo knygos 7:8.)
- Kaip įprotis kasdien studijuoti Raštus ir pastarųjų dienų pranašų žodžius gali padėti jums, kai kiti prieštarauja jūsų tikėjimui arba jį kritikuoja? (Žr. Jokūbo knygos 7:10–11.)
- Kada pasidalinote savo liudijimu su kuo nors, kas prieštaravo jūsų tikėjimui arba kritikavo jį? (Žr. Jokūbo knygos 7:12.) Kuo tai baigėsi?
- Kodėl, Šeremui pareikalavus ženklų, Jokūbas išmintingai pasiūlyė palikdamas Viešpačiui pasirūpinti pasekmėmis, o ne siekdamas pats įrodyti savo liudijimo tikrumą? (Žr. Jokūbo knygos 7:14.) Kaip jums padeda žinojimas, kad nebūtinai turite įrodyti savo liudijimo teisingumą tiems, kurie meta iššūkį jūsų tikėjimui?

Užduokite patikrinimo klausimus

Užduodami patikrinimo klausimus, suteikiate mokiniams progą išreikšti tai, ką išmoko, pagilinti savo supratimą ir pagalvoti, kaip Evangelijos tiesos siejasi su jų gyvenimu. Nemėginkite paskubomis užduoti visų ilgo sarašo klausimų. Dažniausiai yra geriau paklausti keleto klausimų ir duoti mokiniams laiko apmąstyti savo atsakymus.

Jokūbo knygos 7:15–27

Būdamas ištiktas, Šeremas išpažįsta savo nuodėmes, liudija apie tiesą ir po to miršta, paskatindamas daugybę nefitų atsigręžti į Viešpatį

Perskaitykite šį vyresniojo Roberto D. Heislo teiginį:

„Bėgant metams mes suvokiame, kad mūsų tikėjimo išbandymai nėra jokia naujiena ir kad nepanašu, jog jie greitai išnyks. Bet *tikrieji Kristaus mokiniai net ir apsupti priešiško mato progą. [...]*“

Laimei, Viešpats žino mūsų kaltintojų širdis ir kaip galime veiksmingiausiai jiems atsakyti. *Jei tikri mokiniai sieks Dvasios vadovavimo, tai jie gaus atsakymą, geriausiai tinkantį konkrečiam susidūrimui. O kiekvieno susidūrimo metu tikri mokiniai reaguoja taip, kad tai pakviestų Viešpaties Dvasią*“ („Krisčioniška drąsa – mokinystės kaina“; kursyvas pagal originalą).

- Ką, jūsų manymu, reiškia apsuptiems priešiško matyti progą? (Mokiniams atsakinėjant į šį klausimą, padėkite jiems suprasti, kad pasiekti gerų rezultatų galima tada, kai į savo tikėjimo išbandymą atsiliepiame Viešpaties Dvasią kviečiančiais būdais.)

Suskirstykite mokinius poromis. Tegu kiekviena pora perskaito Jokūbo knygos 7:15–23 ir ieško bet kokių gerų Jokūbo susidūrimo su Šeremu rezultatų. Po to, kai mokiniai baigs skaityti, pakvieskite kelis iš jų paaiškinti, ką surado. Galite panaudoti kai kuriuos iš žemiau pateiktų klausimų, kad padėtumėte mokiniams išanalizuoti šias eilutes:

- Kokius matote įrodymus, kad Jokūbas tikėjosi, jog jo susidūrimas su Šeremu padės kitiems? (Žr. Jokūbo knygos 7:22. Padėkite mokiniams pamatyti, kad Jokūbas meldėsi dėl nefitų minios, kurie buvo Šeremo išpažinties ir mirties liudytojai.)
- Kaip, pasak Jokūbo knygos 7:23, Jokūbo susidūrimas su Šeremu galiausiai paveikė minią?
- Kokias tiesas galime sužinoti iš Jokūbo susidūrimo su Šeremu rezultatų? (Mokiniai gali pateikti daugybę atsakymų į šį klausimą. Žemiau pateikiami kai kurie galimi principai.)

Visi pranašai liudija apie Jėzų Kristų.

Kai į klausimus apie mūsų tikėjimą ir kritiką atsakome Dvasią kviečiančiais būdais, tada galime padėti kitiems atsigręžti į Viešpatį.

Pranašai padeda mums atpažinti ir įveikti Šėtono apgaulės.

Maištaujantieji prieš Dievą ir aktyviai pamokslaujantys prieš tiesą patirs sunkias pasekmes iš Viešpaties.

Raštų tyrinėjimas padės mums išvengti apgaulės.

Mokiniams nustatant viršuje išvardintus principus, pagalvokite, ar nevertėtų užduoti patikrinančius klausimus, kad padėtumėte jiems pritaikyti tuos principus savo gyvenime.

- Kaip to principo laikymasis gali padėti jums?
- Kaip žinojimas, kad tas principas padeda jums, gali padėti kitiems?
- Kaip galite siekti pritaikyti tą principą savo gyvenime?

Pakvieskite mokinius savo Raštų studijų žurnaluose atsakyti į žemiau pateiktą klausimą:

- Kokių konkrečių veiksmy, padėsiančių jums pasiruošti situacijai, imsitės (arba tęsite), kada kas nors bandys jūsų tikėjimą?

Pasidalinkite savo liudijimu, kad galime sėkmingai įveikti mūsų tikėjimo išbandymus, jeigu sekame Jokūbo pavyzdžiu pasikliauti Viešpačiu.

Jokūbo knygos apžvalga

Skirkite šiek tiek laiko padėti mokiniams apžvelgti Jokūbo knygą. Paprašykite jų pagalvoti apie tai, ko jie išmoko iš tos knygos, tiek seminarijoje, tiek savo asmeninėse Raštų studijose. Jei reikia, pakvieskite juos greitai peržvelgti septynis Jokūbo knygos skyrius, kad būtų lengviau prisiminti. Paprašykite jų pasiruošti papasakoti ką nors, kas jiems paliko įspūdį, apie Jokūbą arba jo užrašus. Galite priminti jiems, kad Jokūbas gimė tyruose Dosniojoje žemėje (netoli Raudonosios jūros), o mirė Nefio žemėje. Jis taip pat gavo Lehio palaiminimą (žr. 2 Nefio 2:1–4) ir regėjo Gelbėtoją (žr. 2 Nefio 11:3). Jo vyresnysis brolis Nefis kai kuriuos jo pamokslus įtraukė į mažąsias plokštes (žr. 2 Nefio 6–10). Po kurio laiko pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo mintimis ir jausmais. Pagalvokite, ar nevertėtų pasidalinti savo liudijimu apie tai, kaip Jokūbo pavyzdys ir mokymai palaimino jūsų gyvenimą.

Kodėl turėtume studijuoti šią knygą?

Enoso knyga iliustruoja Jėzaus Kristaus Apmokėjimo galią išvalyti žmones nuo nuodėmės ir padaryti juos švairius. Enosas kovojo priešais Dievą galingoje maldoje, kol jo nuodėmės buvo atleistos. Tada jis meldėsi dėl nefitų ir lamanitų gerovės ir likusį gyvenimą praleido darbuodamas dėl jų išgelbėjimo. Mokiniai, studijuodami Enoso knygą, gali pasimokyti svarbių dalykų apie maldą, atgailą ir apreiškimą. Jie taip pat gali sužinoti, kad asmenys, gavę Apmokėjimo palaimas, nori pasidalinti tomis palaimomis su kitais.

Kas parašė šią knygą?

Šią knygą parašė Enosas, Jokūbo sūnus ir Lehio bei Sarijos anūkas. Enosas užrašė, kad jo tėvas mokė jį „Viešpaties ugdymo bei pamokymo“ (Enoso 1:1). Kai Enoso gyvenimas ėjo į pabaigą, jis užrašė, kad visas savo gyvenimo dienas skelbė „tiesą, kuri yra Kristuje“ (Enoso 1:26). Prieš savo mirtį Enosas mažąsias Nefio plokšteles perdavė savo sūnui Jaromui (žr. Jaromo 1:1). Enosas baigė savo metraščių paminėdamas, kad džiaugiasi ta diena, kada stovės prieš savo Išpirkėją. Jis pareiškė: „Tada išvysiu jo veidą su džiaugsmu, ir jis tars man: Ateik pas mane, palaimintasis, štai tau paruošta vieta mano Tėvo buveinėse“ (Enoso 1:27).

Kam ir kodėl buvo parašyta ši knyga?

Gavęs mažąsias plokšteles iš savo tėvo, Enosas pažadėjo išraižyti tik tuos užrašus, kuriuos laikė vertingiausiais, kuriuose buvo šventi mokymai, apreiškimai ir pranašystės (žr. Jokūbo knygos 1:1–4; 7:27). Enosas žinojo, kad jo žmonės nefitai galiausiai bus sunaikinti. Jis meldėsi, kad Viešpats išsaugotų nefitų metraščių, „idant kada nors ateityje jis būtų atneštas lamanitams, kad galbūt jie būtų atvesti į išgelbėjimą“ (Enoso 1:13).

Kada ir kur tai buvo užrašyta?

Enosas užbaigė savo metraščių pareikšdamas, kad nuo Lehio išvykimo iš Jeruzalės praėjo 179 metai (žr. Enoso 1:25). Tai parodo, kad jo metraščių apima nuo maždaug 544 m. pr. Kr. (kada Jokūbas baigė savo metraščių) iki 421 m. pr. Kr. Enosas rašė savo metraščių gyvendamas Nefio žemėje.

Kokie yra šios knygos išskirtiniai bruožai?

Enoso knygoje pateikiamas pavyzdys, kaip žmonės gali gauti Jėzaus Kristaus Apmokėjimo palaimas ir dalintis jomis su kitais. Pirmiau Enosas buvo mokomas Jėzaus Kristaus Evangelijos (žr. Enoso 1:1, 3). Po to jis pripažino, kad jam reikia Gelbėtojo, ir meldė atleidimo (žr. Enoso 1:2–4). Tada, gavęs nuodėmių atleidimą, jis meldėsi ir stropiai darbavosi nešdamas išgelbėjimą

kitiems (žr. Enoso 1:5–27). Tas pavyzdys randamas visoje Mormono Knygoje. Galimi pavyzdžiai yra Alma (žr. Mozijo 17:1–2; 18:1–2), Alma jaunesnysis ir Mozijo sūnūs (žr. Mozijo 27–28), Lamonis ir jo žmonės (žr. Almos 18–19).

Be to, Enoso knyga yra pirmą knygą, kurioje detalai aprašoma puolusi Lamano ir Lemuelio palikuonių būseną (žr. Enoso 1:20). Joje taip pat minima, kad tarp nefitų yra „nepaprastai daug pranašų“, nors dauguma nefitų buvo kietasprandžiai žmonės, kuriuos reikėjo nuolatos žadinti, kad „išlaikyt[ų] juos Viešpaties baimėje“ (Enoso 1:22–23).

Santrauka

Enoso 1:1–8 Enosas meldžiasi dėl savo nuodėmių atleidimo ir gauna jį dėl savo tikėjimo Jėzumi Kristumi.

Enoso 1:9–18 Enosas meldžiasi dėl nefitų bei lamanitų ir prašo Viešpaties išsaugoti nefitų metraščių.

Enoso 1:19–24 Enosas apibūdina lamanitų nelabumą ir nefitų kietasprandiškumą. Jis ir kiti pranašai nuolat darbuojasi dėl jų išgelbėjimo.

Enoso 1:25–27 Enosas tęsia savo metraščių ir rašo apie amžinojo gyvenimo patikinimą, kurį gavo iš savo Išpirkėjo.

Enoso knyga

Įvadas

Apmąstydamas savo tėvo žodžius Enosas meldėsi dėl savo nuodėmių atleidimo ir jį gavo. Tada jis meldėsi dėl

nefitų ir lamanitų dvasinės gerovės ir savo gyvenimą praleido darbuodamasis dėl jų išgelbėjimo.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Enoso 1:1–8

Apmąstydamas savo tėvo žodžius Enosas meldėsi dėl savo nuodėmių atleidimo ir jį gavo

Užrašykite lentoje žodžius *mano siela alko*. Pakvieskite mokinius prisiminti, kada jie jautėsi labai alkani.

- Kokius žodžius panaudotumėte apibūdinti, ką jaučiate, kai esate alkani? (Mokiniai gali apibūdinti alkį kaip tuštumo, skausmo, silpnumo jausmą arba kaip norą pasisotinti.)
- Ką žmogus gali turėti omenyje, sakydamas „mano siela alko“? (Dvasinio tuštumo, skausmo ar silpnumo jausmus arba norą pasisotinti Dvasia.)

Pakvieskite mokinius prisiminti, kada jų sielos alko. Paaškindite, kad šiandien jie studijuos žmogaus, kurio siela alko, patyrimą. Parodykite paveikslėlį Enosas meldžiasi (62604; *Evan-gelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 72).

- Ką žinote apie paveikslėlyje pavaizduotą asmenį? (Jeigu mokiniai nežino, paaškindite, kad čia vaizduojamas Enosas, kuris buvo Lehio ir Sarijos anūkas ir Jokūbo sūnus. Prieš pat jo tėvo mirtį jam buvo patikėtos mažosios plokštelės [žr. Jokūbo knygos 7:27].)

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Enoso 1:1, 3. Paprašykite mokinių ieškoti, kokia buvo Jokūbo įtaka Enosui. Pakvieskite kelis mokinius papasakoti visai klasei, ką jie rado.

Nubraižykite lentoje žemiau pateiktą lentelę. (Kad sutaupytumėte laiko, jūs galite tai padaryti prieš pamoką.) Lentelės tikslas padėti mokinių grupėms studijuojant Enoso 1:2–8 susitelkti į skirtingas Enoso patyrimo detales.

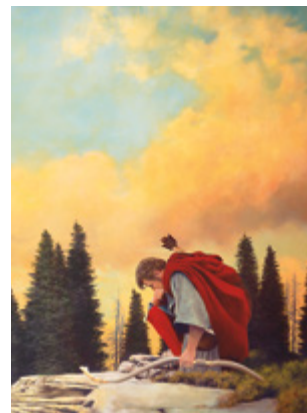
Ko Enosas troško	Ką Enosas darė	Enoso veiksmų rezultatai
Enoso 1:2	Enoso 1:2	Enoso 1:5
Enoso 1:3	Enoso 1:4	Enoso 1:6
	Enoso 1:8	Enoso 1:8

Paaškindite, kad galvodamas apie savo tėvo mokymus Enosas patyrė dvasinius jausmus, skatinusius jį daryti kažką, kas savo ruožtu jo gyvenime atnešė tam tikrų rezultatų.

Padalinkite klasę į tris grupes. Garsiai perskaitykite Enoso 1:2–8. Kai skaitysite, tegu viena grupė ieško frazių, parodančių Enoso troškimus. Antrąją grupę pakvieskite ieškoti, ką Enosas darė. Trečiosios grupės paprašykite ieškoti Enoso troškimų ir veiksmų rezultatų. (Pažymėkite, kad lentelėje išvardintose eilutėse yra informacija, susijusi su kiekvienos grupės užduotimi.)

Baigę skaityti Enoso 1:2–8, pakvieskite pirmosios grupės mokinius išvardinti jų rastas frazes apie Enoso troškimus. Tegų vardindami tas frazes mokiniai užrašo jas lentoje. Galite paraginti mokinius pasižymėti tas frazes savo Raštuose. Mokiniai gali paminėti tokias frazes kaip „nuodėmių atleidimas“, „amžinasis gyvenimas“ ir „šventųjų džiaugsmas“.

Po to, kai bus užpildytas pirmas stulpelis, pakvieskite mokinius peržvelgti Enoso 1:4 pradžią. Tegų jie nustato, ką patyrė Enosas, kada jo tėvo žodžiai „apie amžinąjį gyvenimą ir

Detalių ieškojimas ilgose Raštų ištraukose

Kai kuriuos mokinius vargina, kada jų yra prašoma rasti daug detalių ilgose Raštų ištraukose. Kad padėtumėte tiems mokiniams, padalinkite klasę į kelias grupes. Nukreipkite kiekvieną grupę ieškoti skirtingų detalių ilgoje ištraukoje. Tai gali padėti mokiniams skaitant susitelkti į pagrindines mintis. Taip pat tai suteiks jiems progą vienas kitą mokyti svarbių detalių, aptiktų Raštuose.

šventųjų džiaugsmą giliai įsismelkė į [jo] širdį“ (Enoso 1:3). Mokiniai turėtų pastebėti frazę „ir mano siela alko“. (Galite paraginti mokinius pasižymėti tą frazę savo Raštuose.)

- Kaip pranašo mokymai apie amžinąjį gyvenimą ir šventųjų džiaugsmą gali sukelti žmogaus sielos alkį? (Tai gali padėti žmogui trokšti būti vertam būti su Viešpačiu ir trokšti to džiaugsmo, kuris kyla iš gyvenimo pagal Evangeliją.)

Pabrėžkite, kad Enosas taip pat troško savo nuodėmių atleidimo. Paaiškinkite, kad frazė „mano siela alko“ gali parodyti dvasinio tuštumo, kylančio iš nuodėmės, jausmą. Ji taip pat gali parodyti žmogaus troškimą priartėti prie Viešpaties ir mokytis iš Jo.

- Kodėl nuodėmė verčia mus jausti dvasinę tuštumą? (Nuodėmė verčia Šventąją Dvasią atsitraukti nuo mūsų, ir mes jaučiamės atitolę nuo Viešpaties.)

Kad padėtumėte mokiniams pritaikyti Enoso patyrimą sau, pakvieskite juos tyliai pagalvoti, ar jie jaučia panašius į Enoso aprašytus dvasinio alkio jausmus.

Kad padėtumėte mokiniams matyti, ką Enosas darė, kad numalšintų savo dvasinį alkį, pakvieskite antros grupės mokinius papasakoti, ką jie rado, ir užrašyti savo atsakymus lentoje. Jų atsakymuose turėtų būti: „kovą... Dievo akivaizdoje“, „šaukiausi jo, karštai meldamasis“ ir „[panaudojo] tikėjimą] Kristumi“.

- Kaip frazė „kovojau... Dievo akivaizdoje“ gali apibūdinti žmogaus pastangas gauti nuodėmių atleidimą? (Pabrėžkite, kad Enosas kovojo ne *su* Dievu, bet *maldoje* Dievo *akivaizdoje*. Ta kova parodo Enoso pastangas parodyti Dangiškajam Tėvui savo troškimų ir noro atgailauti, darant reikiamus pakeitimus savo gyvenime, nuoširdumą.) Kodėl žodis *kovoti* tinka apibūdinti mūsų pastangas atgailauti?
- Kokius Enoso 1:4 matote įrodymus, kad Enosas nuoširdžiai siekė savo nuodėmių atleidimo? (Jums gali tekti padėti mokiniams suprasti, kad *melsdamas* reiškia nuolankiai ir karštai prašydamas maldoje.)
- Kaip galime parodyti savo nuoširdumą prašydami Viešpaties atleidimo? (Siūlome pabrėžti, kad mūsų maldos neturi būti tokios ilgos kaip Enoso, bet jos turi būti nuoširdžios.)

Kad padėtumėte mokiniams pamatyti Enoso veiksmų rezultatus, pakvieskite trečios grupės mokinius papasakoti, ką jie rado, ir užrašyti savo atsakymus lentoje. Jų atsakymuose turėtų būti: „tavo nuodėmės tau atleistos“, „mano kaltė buvo nušluota“ ir „tavo tikėjimas padarė tave sveiką“. (Siūlome paaiškinti, kad čia būti padarytu sveiku reiškia būti išgydytam arba apvalytam nuo nuodėmės.)

- Kas, pasak Enoso 1:7–8, įgalino Enosą gauti atleidimą ir būti padarytam sveiku? (Jo tikėjimas Jėzumi Kristumi.)
- Ko iš Enoso galime pasimokyti apie savo nuodėmių atleidimo gavimo procesą? (Išitinkite, kad be kitų tiesų, kurias išvardins mokiniai, jie supranta, kad, **kai panaudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi, mūsų nuodėmės gali būti atleistos ir galime būti padaryti sveiki.**) Kodėl turime panaudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi, kad gautume šiuos palaiminimus? (Jėzus Kristus apmokėjo mūsų nuodėmes. Tik per Jo Apmokėjimą galime būti padaryti sveiki.)
- Kaip, pasak Enoso 1:5–6, Enosas žinojo, kad jam buvo atleista? (Siūlome pabrėžti, kad Enoso 1:5 minimas balsas buvo balsas Enoso prote [žr. Enoso 1:10].)
- Kaip galite žinoti, kad jums buvo atleistos nuodėmės?

Aptardami paskutinį prieš tai buvusį klausimą, perskaitykite šį prezidento Dyterio F. Uchtdorfo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Kai tikrai atgailaujame, Kristus nuima mūsų kaltės dėl nuodėmių našta. Mes patys galime žinoti, kad mums yra atleista ir tapome švarūs. Šventoji Dvasia mums tai patvirtina; Ji yra Šventintoja. Negali būti kito, didesnio liudijimo apie atleidimą“ („Saugaus grįžimo taškas“, 2007 m. balandžio mėnesio visuotinės konferencijos medžiaga).

- Kodėl pravartu žinoti, kad Kristus nuima mūsų kaltės dėl nuodėmių našta, kai mes nuoširdžiai atgailavome?

Paprašykite mokinių tyliai apmąstyti šiuos klausimus:

- Kada jautėte, kad Viešpats atleido jums jūsų nuodėmes?
- Kaip panaudojote tikėjimą Jėzaus Kristaus Apmokėjimu?

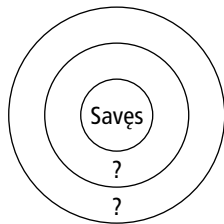
- Kaip žinojote, kad jums buvo atleista?
- Ar pastaruoju metu jautėte Viešpaties atleidimą?

Paliudykite, kad mums bus atleista, jeigu panaudosime tikėjimą Jėzumi Kristumi ir nuoširdžiai atgailausime dėl savo nuodėmių. Dėl Gelbėtojo mūsų kaltė gali būti nušluota, ir mes galime būti padaryti sveiki.

Enoso 1:9–27

Enosas meldžiasi dėl nefitų ir lamanitų dvasinės gerovės ir uoliai darbuojasi dėl jų išgelbėjimo

Lentoje nupieškite šią diagramą. Paaiškinkite, kad, pasimeldęs dėl savęs, Enosas išplėtė savo maldas ir meldėsi dėl kitų gerovės. Paskirkite mokinius dirbti porose. Pakvieskite visų porų mokinius paeiliui garsiai skaityti Enoso 1:9–14. Paprašykite jų nustatyti dvi žmonių grupes, dėl kurių Enosas meldėsi, ir ko jis prašė kiekvienai iš jų. Mokiniais pasakojant, ką jie sužinojo, diagramoje vietoje klausukų įrašykite žodžius *nefitų* ir *lamanitų*.

- Kokie, pagal Enoso 1:14, buvo lamanitų ketinimai dėl nefitų?
- Ką apie Enosą sužinome iš jo maldos dėl lamanitų?

Perskaitykite žemiau pateiktą Prezidento Hovardo V. Hanterio teiginį. Paprašykite mokinių klausantis ieškoti, kaip tai susiję su Enoso potyriu:

„Kaskart, kai jaučiame Apmokėjimo palaiminimus savo gyvenime, negalime išvengti susirūpinimo mūsų brolių gerove. [...]“

Didelis asmens atsivertimo rodiklis yra troškimas dalintis Evangelija su kitais“ (*The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams [1997], p. 248–249).

- Kaip tas teiginys siejasi su Enoso patyrimu? (Enosas parodė, kad, **patirdami Jėzaus Kristaus Apmokėjimo palaiminimus, sieksime padėti kitiems gauti išgelbėjimą.** Siūlome paraginti mokinius užsirašyti šį principą savo Raštuose.)

Paprašykite mokinių tyliai studijuoti Enoso 1:12, 15–20 ir ieškoti, ką Enosas parodė apie ryšį tarp maldos, tikėjimo ir uolumo.

- Ką, jūsų manymu, reiškia melstis su tikėjimu?
- Kaip, pasak Enoso 1:12, 19–20, Enosas parodė uolumą per maldą ir po jos?
- Ko iš Enoso pavyzdžio galime pasimokyti apie maldą? (Mokiniai turėtų pamatyti, kad **Viešpats atsako į mūsų maldas, pagal mūsų tikėjimą ir uolumą.**)

Kad padėtumėte mokiniams pagalvoti, kaip jie gali sekti Enoso pavyzdžiu, užrašykite lentoje arba išdalinkite atspausdintus žemiau pateiktus teiginius. Pakvieskite mokinius pasirinkti vieną teiginį ir atsakyti į jį savo Raštų studijavimo žurnaluose.

1. *Kaip ir Enosas, aš trokštu gauti savo nuodėmių atleidimą. Kad parodyčiau Viešpačiui savo nuoširdų troškimą, aš...*
2. *Kaip ir Enosas, trokštu padėti savo šeimos nariams ir draugams ateiti pas Kristų. Žmogus, kuriam stengsiuosi padėti, yra... Aš stengsiuosi padėti šiam žmogui...*
3. *Enosas meldėsi dėl lamanitų, kurie buvo laikomi jo priešais. Kaip ir Enosas, noriu parodyti Viešpačiui meilę tiems, kurie nėra man malonūs. Tai darysiu tokiu būdu:...*

Po to, kai mokiniai baigs rašyti, paprašykite vieną mokinį perskaityti Enoso 1:26–27. Pakvieskite mokinius ieškoti įrodymo, kad Enosas dėl savo pastangų patyrė džiaugsmą. Po to, kai mokiniai papasakos, ką rado, paraginkite juos įvykdyti tai, ką jie užrašė savo Raštų studijavimo žurnaluose. Paliudykite, kad panaudodami tikėjimą Jėzumi Kristumi galime patirti atleidimą ir džiaugsmą, ir mūsų troškimas padėti kitiems ateiti pas Kristų augs.

ĮVADAS

Kodėl reikia studijuoti šią knygą?

Studijuodami Jaromo knygą mokiniai pamatys, kad Dievas laikosi Savo pažado laiminti tuos, kurie paklūsta Jo įsakymams. Jie taip pat sužinos, kaip Jaromo dienomis nefitų karaliai, pranašai, mokytojai ir kunigai stengėsi padėti žmonėms atgailauti ir išvengti sunaikinimo.

Kas parašė šią knygą?

Šią knygą parašė Enoso sūnus Jaromas. Jaromas, kaip ir jo tėvas, jo senelis Jokūbas ir prosenelis Lehis, turėjo pranašystės ir apreiškimo dvasią (žr. Jaromo 1:2). Baigęs metraščių, plokšteles jis perdavė savo sūnui Omniui.

Kam ši knyga parašyta ir kodėl?

Jaromas sakė, kad rašo „pagal savo tėvo Enoso įsakymą, kad būtų vedama [jų] genealogija“ (Jaromo 1:1). Jis taip pat pažymėjo, kad jo metraščių „[užrašytas] norint padėti [jo] broliams lamanitams“ (Jaromo 1:2; taip pat žr. Enoso 1:13–18). Jaromas nerašė savo pranašysčių ir apreiškimų, nes manė, kad jo protėvių užrašytos

pranašystės ir apreiškimai pakankamai „[apreikė] išgelbėjimo [planą]“ (Jaromo 1:2). Jis aprašė tik tai, ką jo tarnystės metu nuveikė nefitų vadovai. Tie vadovai „tikėjimu į Viešpatį buvo galingi vyrai“ (Jaromo 1:7), nuolat įtikinę žmones atgailauti ir paklusti įsakymams (žr. Jaromo 1:3–5, 10–12). Jaromas pastebėjo, kad, kol žmonės pasirinkdavo sekti savo teisiųjų vadovų patarimais, tol jie klestėjo ir galėjo atsilaikyti prieš lamanitus. Jis liudijo: „Buvo patvirtintas Viešpaties žodis, kurį jis kalbėjo mūsų tėvams, sakydamas: Kiek laikysitės mano įsakymų, tiek klestėsite žemėje“ (Jaromo 1:9; taip pat žr. 1 Nefio 2:19–20).

Kada ir kur ji buvo parašyta?

Jaromo knyga apima maždaug 59 metus, nuo 420 m. pr. Kr. iki 361 m. pr. Kr. (žr. Enoso 1:25; Jaromo 1:13). Ji buvo parašyta Nefio žemėje.

Kokie yra išskirtiniai šios knygos bruožai?

Jaromo knyga yra trumpiausia knyga Mormono Knygoje. Joje detalizuojamas nefitų civilizacijos augimas, pareiškiant, kad jie

„nepaprastai padaugėjo ir [pasklido] ant šios žemės veido“ (Jaromo 1:8). Taip pat jie buvo turtingi išteklių ir tapo kvalifikuotais medžio ir metalo apdirbėjais, pastatų statytojais, įrengimų, įrankių ir ginklų gamintojais (žr. Jaromo 1:8).

Knygos planas

Jaromo 1:1–2 Jaromas gauna plokšteles ir paaiškina, kodėl rašo.

Jaromo 1:3–12 Jaromas rašo apie Viešpaties pažado išsipildymą, sakantį, kad nefitus Jis laimins ir bus jiems palankus tol, kol jie laikysis Jo įsakymų. Jis liudija apie Gelbėtojo galią išgelbėti žmones iš nuodėmės, dar net neprasidėjus Jo žemiškai tarnystei, taip sudarydamas žmonėms sąlygas „tikėti jį ateisiant, lyg jis jau būtų atėjęs“ (Jaromo 1:11).

Jaromo 1:13–15 Jaromas pareiškia, kad pasakojimas apie karus tarp nefitų ir lamanitų buvo užrašomas didžiosiose Nefio plokštelėse. Mažąsias plokšteles jis perdavė savo sūnui Omniui.

ĮVADAS

Kodėl reikia studijuoti šią knygą?

Studijuodami Omnio knygą mokiniai sužinos, kad Viešpats saugojo teisiuosius nefitus ir atvedė juos į Zarahemlos žemę (žr. Omnio 1:7, 12–13). Jie taip pat sužinos apie kitas žmonių grupes – mulekitus (arba Zarahemlos žmones) ir Jareditus – kuriuos Viešpats atvedė į pažadėtąją žemę.

Kas parašė šią knygą?

Omnio knygą rašė penki žmonės: Omnis, Amaronas, Kemišas, Abinadomas ir Amalekis. Omnis buvo Jaromo sūnus bei Lehio ir Sarijos proprovaikaitis. Apie save jis sakė, kad esąs „nedoras žmogus“, kuris „[nesilaiko] Viešpaties nuostatų ir įsakymų“ (Omnio 1:2). Amaronas (Omnio sūnus), Kemišas (Amarono brolis) ir Abinadomas (Kemišo sūnus) – visi šį tą užrašė. Abinadomo sūnus Amalekis užrašė didžiąją Omnio knygos dalį ir buvo paskutinis žmogus, rašęs mažosiose Nefio plokštelėse. Tas plokšteles jis patikėjo karaliui Benjaminui.

Kam ši knyga parašyta ir kodėl?

Omnis pareiškė, kad gavo „įsakymą iš savo tėvo Jaromo, jog [turįs] [...] parašyti [...] idant [išsaugotų jų] genealogiją“

(Omnio 1:1). Šis pareiškimas byloja, kad Omnis rašė savo palikuonių labui. Kiti trys Omnio knygos rašytojai nerašo konkrečiai auditorijai ir nepareiškia, kodėl rašo. Tačiau Amalekio kvietimas visiems žmonėms „[ateiti] pas Kristų [...] ir [ragauti] jo išgelbėjimo“ (Omnio 1:26) rodo, kad jis buvo susirūpinęs jo žodžius skaitysiančių žmonių išgelbėjimu.

Kada ir kur ji buvo parašyta?

Visi Omnio knygos autoriai rašė maždaug nuo 361 m. pr. Kr. iki 130 m. pr. Kr. Pirmieji keturi autoriai rašė Nefio žemėje. Amalekis savo metraščių rašė Zarahemlos žemėje.

Kokie yra išskirtiniai šios knygos bruožai?

Omnio knyga yra paskutinė knyga mažosiose Nefio plokštelėse. Omnio knygoje aprašomas didžiausias laiko tarpas iš visų kitų mažųjų plokštelių knygų. Iš visos Mormono Knygos tik 4 Nefio ir Etero knygos aprašomas ilgesnis laiko tarpas nei Omnio knygoje.

Omnio knygoje taip pat detalizuojamas pirmojo karaliaus Mozijo, kuris buvo karaliaus Benjaminio tėvas ir antrojo karaliaus Mozijo senelis, valdymas. Pirmasis karalius Mozijas išvedė teisiuosius nefitus iš Nefio žemės ir sujungė juos su Zarahemlos

žmonėmis (žr. Omnio 1:12–23). Omnio knygoje pasakojama, kad Viešpats Zarahemlos žmones (dar žinomus mulekitų vardu) iš Jeruzalės į pažadėtąją žemę atvedė netrukus po to, kai Lehis su savo šeima pasitraukė iš Jeruzalės (žr. Omnio 1:15).

Omnio knyga yra pirmoji Mormono Knygoje, kurioje paminimi Jareditai. Joje taip pat minima, kad kai kurie nefitai paliko Zarahemlą ir sugrįžo į Nefio žemę; tai aprašoma Mozijo 7–24 skyriuose. Galiausiai, Omnio knygoje pristatomas karalius Benjaminas ir paaiškinama, kodėl Amalekis jam patikėjo šventus metraščius (žr. Omnio 1:25).

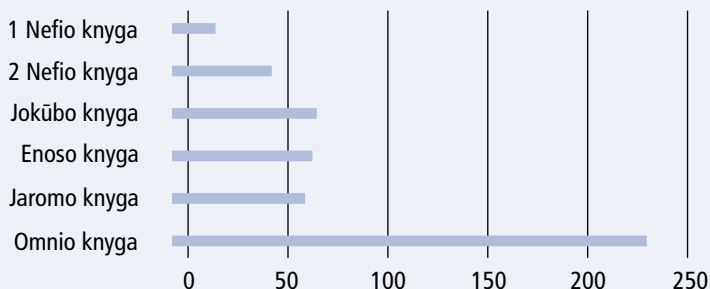
Knygos planas

Omnio 1:1–3 Omnis aprašo taikos ir karų tarp nefitų ir lamanitų laikotarpius.

Omnio 1:4–11 Mažosiose Nefio plokštelėse rašo Amaronas, Kemišas ir Abinadomas. Tuo laiku nefitai buvo atsimetimo būsenos.

Omnio 1:12–30 Amalekis aprašo svarbiausius karaliaus Mozijo ir karaliaus Benjaminio valdymo laikotarpių įvykius. Jis visus kviečia ateiti pas Kristų.

Apytikslis metų skaičius, apimantis kiekvieną mažųjų plokštelių knygą

Jaromo ir Omnio knygos

Įvadas

Jaromo ir Omnio knygos yra paskutinės knygos iš mažųjų Nefio plokštelių. Jaromas plokšteles gavo iš savo tėvo Enoso; jose jis užrašė nefitų bėdas ir palaimas per maždaug 60 metų laikotarpį. Vėliau tas plokšteles jis perdavė savo sūnui Omniui. Omnio knygoje rašė penki

metraštininkai; joje aprašomi maždaug 230 metų įvykiai. Amalekis, paskutinis Omnio knygos rašytojas, savo metrašį užbaigia kvietimu ateiti „pas Kristų [...] ir [atnašauti] visą savo sielą kaip atnašą jam“ (Omnio 1:26).

Bažnyčios vadovų nuotraukų rodymas

Kai mokydami Bažnyčios vadovų žodžių rodysite jų nuotraukas, padėsite mokiniams artimiau susipažinti su Viešpaties pašauktais pranašais, regėtojais ir apreiškėjais. Tai padidins mokinių susidomėjimą jų žodžiais. Jei planuojate pasidalinti teiginiu iš visuotinės konferencijos kalbos, siūlome jį pateikti panaudojant skaitmeninį vaizdo ar garso įrašą iš LDS.org tinklalapio.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Jaromo 1:1–15

Jaromas aprašo, kaip nefitai suklesti laikydamiesi Viešpaties įsakymų

Perskaitykite žemiau pateiktą Prezidento Dyterio F. Uchtdorfo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį. Jei įmanoma, skaitydami parodykite Prezidento Uchtdorfo nuotrauką:

„Atsimenu, kaip ruošiausi mokymams tapti naikintuvo pilotu. Pradinio karinio parengimo metu labai daug laiko praleisdavome darydami fizinius pratimus. Vis dar nelabai suprantu, kodėl tas begalinis bėgiojimas buvo laikomas tokia būtina pasiruošimo tapti pilotu dalimi. Vis dėlto mes bėgiojome, bėgiojome ir dar daugiau bėgiojome.

Bėgiodamas ėmiau pastebėti tai, kas, tiesą sakant, kėlė man nerimą. Laikas nuo laiko mane aplenkdamo vyrai, kurie rūkė, gėrė ir darė visokiausius dalykus, priešingus Evangelijai ir ypač Išminties Žodžiui.

Atsimenu, kad galvodavau: „Minutėlė! Argi ne aš turėčiau bėgti ir nepavargti?“ Tačiau aš *pavargdavau*, ir mane aplenkdamo žmonės, kurie tikrai nesilaikė Išminties Žodžio. Prisi-pažįstu, tuo metu tai mane neramino. Savęs klausdavau: „Ar tas pažadas tikras ar ne?“ („Kantriai tęskite“, 2010 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite mokinius pagalvoti, ar jie kada nors jautė panašų nerimą, ar svarstė, ar Viešpatis tikrai išpildys Savo pažadą laiminti juos už Jo įsakymų laikymąsi ir kada Jis tai išpildys.

Lentoje užrašykite žodį *patvirtinti* ir paprašykite mokinių paaiškinti, ką tas žodis reiškia (įrodyti, kad kažkas yra tikra ar teisinga). Paaiškinkite, kad Jaromas, kuris buvo Enoso sūnus, žodį *patvirtintas* vartojo aprašydamas jo protėviams duotą pažadą. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Jaromo 1:9 eilutę ir surasti, koks Viešpaties pažadas buvo patvirtintas. (Galite pasiūlyti mokiniams šį pažadą pasižymėti savo Raštuose.) Mokiniai turėtų surasti tokį pažadą: „Kiek laikysitės mano įsakymų, tiek klestėsite žemėje.“

Lentoje užrašykite žemiau pateiktas Raštų eilučių nuorodas ir klausimus. (Kad sutaupytumėte laiko, visą tai galite padaryti prieš prasidedant pamokai.)

Jaromo 1:4–5, 8	Kaip nefitai buvo laiminami dėl savo paklusnumo?
Jaromo 1:7, 10–12	Kaip vadovai ir pranašai padėjo nefitams paklusti ir suklestėti?
Omnio 1:5–7	Kokiu kitoku būdu vėliau buvo patvirtintas Dievo pažadas?

Suskirstykite mokinius grupelėmis po tris. Kiekvienos grupelės mokiniams paskirkite po vieną Raštų ištraukos nuorodą, užrašytą lentoje. Paprašykite, kad mokiniai tyliai perskaitytų paskirtas Raštų ištraukas ir surastų atsakymus į atitinkamus klausimus. Tada duokite vieną dvi minutes, kad kiekvienas grupelės mokinys apibendrintų tai, ką perskaitė, ir tai, kaip atsakytų į užduotą klausimą. Vieną ar du mokinius pakvieskite visai klasei apibendrinti tiesą, kurią sužinojo studijuodami ir aptardami šias Raštų ištraukas. Savo atsakymais besidalinantys mokiniai turėtų suprasti, kad, **jei paklusime Dievo įsakymams, klestėsime.**

- Kaip, pagal jūsų turimas žinias apie nefitų istoriją, Dievas laimina žmones, kurie laikosi Jo įsakymų?

Norėdami užacentuoti šį principą, priminkite mokiniams Prezidento Uchtdorfo pasakojimą apie nerimą dėl Viešpaties pažado Išminties Žodyje patvirtinimo. Perskaitykite likusią jo pasakojimo dalį:

„Atsakymas neatėjo iš karto, tačiau galiausiai sužinojau, kad Dievo pažadai ne visada išsipildo taip greitai ar tokiu būdu, kaip galime norėti; jie išsipildo Jo laiku ir Jo būdais. Be dvasinių palaimų, tučiuojau išliejamų dėl paklusnumo bet kuriam iš Dievo įstatymų, po daugelio metų galėjau matyti aiškų įrodymą ir pasaulietišku palaimų, išliejamų ant paklūstančiųjų Išminties Žodžiui. Žvelgdamas atgal tvirtai žinau, kad Viešpaties pažadai galbūt ir ne visada išsipildo greitai, bet visuomet būtinai išsipildo“ („Kantriai tęskite“).

Paprašykite mokinių apmąstyti tokius klausimus:

- Kada Viešpats jus laimino ar jums padėjo dėl to, kad laikėtės Jo įsakymų? Ką iš savo patirties galite paliudyti apie Viešpatį ir Jo pažadus?

Omnio 1:1–30

Metraštininkai rašo nefitų istoriją

Trumpai pristatykite Omnio knygą: paaiškinkite, kad ją parašė Jaromo palikuonys ir kad ji apima maždaug 230 metų laikotarpį. Pakvieskite mokinius greitai peržvelgti Omnio knygą ir surasti vardus vyrų, po Jaromo rašiusių ant mažųjų plokštelių. Kad padėtumėte mokiniams greičiau surasti tuos vardus, siūlome pateikti tokias Raštų eilučių nuorodas: Omnio 1:1, 4, 8, 10, 12, 25.

Paaiškinkite, kad Omnio knygoje aprašomi keli svarbūs Mormono Knygos žmonių istorijos įvykiai. Joje minimi Zarahemlos žmonės (taip pat žinomi mulekitų vardu) ir Koriantumras (paskutinis Jareditas); joje taip pat trumpai pasakojama apie nefitų persikėlimą į Zarahemlą ir susijungimą su mulekitais. Taip pat galite pakviesti mokinius pasižiūrėti į Mormono Knygos skirtuke išspausdintą chronologiją (leidinio nr. 32336) ir padėti jiems surasti nefitų susijungimo su mulekitais datą. Taip pat paprašykite mokinių skirtuke surasti Koriantumro vardą, esantį po antrašte „Jareditai“.

Lentoje nubraižykite šiame puslapyje pavaizduotą žemėlapi, tačiau be rodyklių. Paraginkite mokinius šį žemėlapi nusbraižyti savo Raštų studijavimo žurnale arba klasės užrašuose.

Priminkite mokiniams, kad Nefio laikais nefitai atsiskyrė nuo lamanitų ir apsigyveno vietovėje, kurią pavadino Nefio žeme. Žemėlapyje nubrėžkite rodyklę iš Pirmojo paveldo žemės į Nefio žemę. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Omnio 1:12–13 eilutes ir surasti, kaip nefitai vyko į Zarahemlos žemę. Kol mokiniai dalinsis savo atsakymais, nubrėžkite rodyklę nuo Nefio žemės į Zarahemlos žemę. Pažymėkite, kad Omnio 1:12–13 eilutėse mokoma apie tai, jog **Viešpats teisiesiems parodo kelią**.

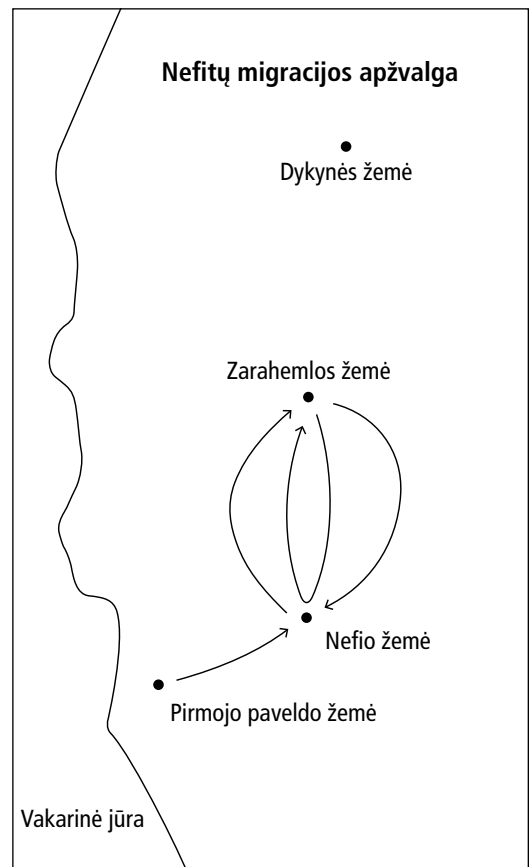
Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Omnio 1:14–19. Paprašykite mokinių paieškoti panašumų ir skirtumų tarp nefitų ir žmonių, kuriuos jie atrado Zarahemlos žemėje. Pakvieskite kelis mokinius papasakoti apie tai, ką sužinojo.

Apibendrinkite Omnio 1:20–22 eilutes, pasakydami, kad Zarahemlos žmonės matė Koriantumrą – vieną iš paskutinių išlikusių gyvų Jareditų tautos žmonių (kitas buvo pranašas Eteras). Žemėlapyje parodykite Dykynės žemę ir paaiškinkite, kad ši vietovė yra šiaurėje, kur Jareditai buvo sunaikinti, o jų „kaulai guli išsklaidyti“ (Omnio 1:22). Mokiniams pasakykite, kad daugiau apie Jareditus jie sužinos studijuodami Etero knygą. Galite mokinius paraginti savo Raštuose prie Omnio 1:20–22 eilučių užsirašyti *Jareditai*.

Nubrėžkite rodyklę nuo Zarahemlos žemės į Nefio žemę ir atgal į Zarahemlą. Nubrėžkite dar vieną rodyklę nuo Zarahemlos žemės į Nefio žemę. Paprašykite mokinių paaiškinti, ką reiškia šios dvi rodyklės. Jei

Susikoncentruokite į doktrinas ir principus

Nors istoriniai ir geografiniai faktai yra svarbūs jūsų mokomų Raštų eilučių konteksto suvokimui, tačiau pamokose reikia stengtis padėti mokiniams surasti, suprasti ir pritaikyti Evangelijos doktrinas ir principus. Neužgožkite Omnio knygoje mokomos doktrinos pernelyg daug laiko skirdami istorijai ir geografijai.

reikės pagalbos, apibendrinkite Omnio 1:27–30 eilutes paaiškindami, kad dvi grupės bandė iš Zarahemlos grįžti į Nefio žemę. Pirmai grupei nepasisėkė, ir ji grįžo į Zarahemlą. Amalekis, baigdamas savo metrašty, paminėjo, kad nežino antrosios grupės likimo. Mokiniam pasakykite, kad apie šią grupę, t. y. apie Zenifo žmones, jie sužinos studijuodami Mozijo knygą. Galite paraginti mokinius savo Raštuose prie Omnio 1:29–30 eilučių užsirašyti *Zenifo žmonės*.

Paaiškinkite, kad Mormono Knygoje nebandoma aprašyti visų žmonių, kurie kada nors gyveno senovės Amerikose. Be Jareditų, mulekitų ir Lehio grupės, greičiausiai buvo ir kitų į Amerikos žemyną atvykusių žmonių grupių.

Paaiškinkite, kad baigdamas savo metrašty Amalekis užrašė svarbų kvietimą tiems, kurie skaitys jo žodžius. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Amalekio kvietimą Omnio 1:25–26 eilutėse ir surasti mintį, kurią jis pakartojo tris kartus. (Galite paraginti mokinius pasižymėti savo atsakymą.)

- Ką jums reiškia ateiti pas Kristų?

Pabrėžkite, kad Amalekis ne tik kvietė ateiti pas Kristų, bet ir patarė daryti tam tikrus dalykus. Lentoje užrašykite:

Ateikite pas Kristų ir ...

Paprašykite mokinių vėl perskaityti Omnio 1:25–26 eilutes. Pakvieskite kelis mokinius prie lentos užbaigti sakinių frazėmis iš šių eilučių.

- Kaip, pasak Omnio 1:26 eilutės, būsime laiminami už tai, kad darome šiuos dalykus? (Padėkite mokiniams suprasti, kad, **jei ateisime pas Kristų ir ištersime iki galo, būsime išgelbėti**. Šį principą galite užrašyti lentoje.)

Paprašykite mokinių išsirinkti vieną iš lentoje užrašytų frazių. Pakvieskite juos savo Raštų studijavimo žurnale parašyti trumpą kalbą sakramento susirinkime apie tai, kaip jie pasirinktu būdu galėtų eiti pas Kristų, arba tokios kalbos panelį. Pasiūlykite šioje kalboje: 1) perskaityti Omnio 1:25–26 eilutes ir pasirinktą frazę persakyti savais žodžiais, 2) perskaityti kitas Rašto eilutes, paaiškinančias ar papildančias pasirinktos frazės prasmę, 3) papasakoti savo asmeninę ar pažįstamų žmonių gyvenimo patirtį, arba 4) išsakyti savo mintis, jausmus ar liudijimą. (Šiuos pasiūlymus galite surašyti lentoje, išdalinti lapeliuose arba garsiai perskaityti, kad mokiniai galėtų juos užsirašyti į savo Raštų studijavimo žurnalą.)

Duokite mokiniams šešias septynias minutes savo kalbai paruošti. Pakvieskite kelis mokinius kalbėti prieš visą klasę. (Jei tam neužteks laiko, siūlome kelių mokinių paprašyti savo kalbomis pasidalinti kitos pamokos pradžioje arba būsimų klasės dvasinių valandėlių metu. Taip pat galite juos paraginti savo paruoštomis kalbomis pasidalinti šeimos namų vakaro metu arba pokalbiuose su savo šeimos nariais ar draugais.) Baigdami paliudykite, kad, jei ateisime pas Kristų ir ištersime iki galo, būsime išgelbėti.

Raštų įvaldymo apžvalga

Mokiniam pristatykite kelias naujas Raštų įvaldymo eilučių ištraukas. Tam tikslui lentoje surašykite kelias ištraukas ir paprašykite mokinių jas suradus perskaityti. Be to, mokinius galite paraginti pasižymėti jas išskirtiniu būdu, kad galėtų greitai jas susirasti. Kad padėtų mokiniam įsiminti šias Raštų ištraukas ir pagrindinius žodžius, siūlome pasinaudoti „Taikinio“ pratimu, aprašomu šio vadovėlio gale esančiame priede.

Pastaba: Šį pratimą galite panaudoti kitą dieną, kai turėsite daugiau laiko.

Studijų namuose pamoka

Jakūbo knygos 5 –Omnia knyga (10 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienių studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami nuo Jokūbo knygos 5 skyriaus iki Omnia knygos imtinai (10 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje susikoncentruokite tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (Jokūbo knygos 5–6)

Pamokoje apie Jokūbo knygos 5 skyriuje aprašomą alyvmedžių alegoriją mokiniai susikoncentravo į principą, teigiantį, kad Viešpats mus myli ir stropiai darbuojasi mūsų išgelbėjimo labui. Mokiniai užsirašė, ką iš Jokūbo knygos 5 skyriaus jie sužinojo apie Viešpaties meilę jiems. Jokūbo knygos 6 skyriuje mokiniai sužinojo, kad per atgailą ir Viešpaties gailingumą yra protinga jau dabar ruoštis teismui.

2 diena (Jokūbo knygos 7)

Mokiniai studijavo apie Jokūbą ir Šeremą, antikristą. Jie sužinojo, kad pasikliaudami Viešpačiu galime įveikti tikėjimo iššūkius. Iš Jokūbo pavyzdžio jie taip pat pasimokė, kad mūsų tikėjimas nebus supurtytas, jei mūsų liudijimai bus pagrįsti apreiškimu ir tikrais dvasiniais patyrimais. Be to, mokiniams buvo parodytas principinis pavyzdys apie tai, kad, į mūsų tikėjimo kritikų klausimus atsakydami Dvasią pakviečiančiu būdu, galime kitus atgręžti į Viešpatį. Mokiniai rašė apie tai, kaip jie pritaikys principą, surastą Jokūbo knygos 7:15–23 eilutėse.

3 diena (Enoso knyga)

Iš Enoso pavyzdžio mokiniai pasimokė, kad, veikdami pagal tikėjimą Jėzumi Kristumi, galėsime gauti savo nuodėmių atleidimą ir tapsime sveiki. Jie taip pat sužinojo, kad, patirdami Jėzaus Kristaus Apmokėjimo palaimas, siekiame padėti kitiems gauti išgelbėjimą. Mokiniai rašė apie tai, kaip jie galėtų pritaikyti vieną iš šių principų.

4 diena (Jaromo ir Omnia knygos)

Studijuodami Jaromo ir Omnia knygas mokiniai surado tokią tiesą: jei paklusime Dievo įsakymams, tai klestėsime. Jie rašė apie tai, kaip Viešpats juos laimino dėl to, kad laikėsi Jo įsakymų. Be to, mokiniai trumpai panagrinėjo nefitų migraciją į Zarahemlos žemę ir sužinojo apie Zarahemlos žmones, jareditus ir grupę nefitų (Zenifo žmones), kurie sugrįžo į Nefio žemę. Mokiniai išmoko tokio principo: jei ateisime pas Kristų ir ištersime iki galo, būsime išgelbėti. Šios pamokos pabaigoje jie parašė 1–2 minučių kalbą apie tai, kaip Amalekis ragino mus ateiti pas Kristų.

Įvadas

Šios pamokos metu mokiniams bus suteikiama proga apgalvoti Viešpaties meilę jiems, kaip ji parodyta Jokūbo knygos 5 skyriuje. Jei liks laiko, tai iš Jokūbo knygos 5 skyriaus dar galite pamokyti apie jį, kaip Viešpaties tarną, vaidmenį. Mokiniai gebės aptarti tiesas iš Jokūbo knygos 7 skyriaus, padėsiančias jiems tuomet, kai kiti klausinės apie jų įsitikinimus ar kritikuos juos. Jiems taip pat bus suteikta proga visai klasei papasakoti apie tai, kaip pritaikė žinias iš Enoso knygos. Be to, mokiniai gali pasidalinti savo paruoštomis nedidelėmis kalbomis apie tai, kaip galime įsiklausyti į Omnia knygoje išsakytą kvietimą ateiti pas Kristų. Jei norėsite, kad jie tai padarytų, tai būtų naudinga iš anksto susisiekti su keliais mokiniais ir pakviesti juos kalbėti prieš visą klasę.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Jokūbo knygos 5–6

Jokūbas cituoja alegoriją apie alyvmedžius ir pademonstruoja, kaip mūsų išgelbėjimo labui darbuojasi Viešpats

Mokiniams priminkite, kad alegorijoje apie alyvmedžius kultūrinio alyvmedžio šakų buvo prisodinta įvairiose vynuogyno dalyse. Tai simbolizuoja Dievo sandoros žmonių – Izraelio namų narių – išblaškymą po pasaulį. Tačiau galiausiai visi vynuogyno medžiai sugedo (žr. Jokūbo knygos 5:46). Paaškindite, kad tai simbolizuoja didžiojo atsimetimo laikmetį.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Jokūbo knygos 5:61–62 eilutes ir surasti, ką Viešpats nurodė Savo tarnui (Savo pranašui) daryti, kad tie medžiai vėl vestų gerą vaisių. Paskui užduokite šiuos klausimus:

- Kas, jūsų manymu, galėtų būti tie „tarnai“? (Bažnyčios vadovai, misionieriai ir visi Bažnyčios nariai.)
- Kuo ypatingas laikas, kuriuo šie tarnai yra pašaukti darbuotis?

Paaškindite, kad tas darbas simbolizuoja Izraelio surinkimą. Kad padėtumėte mokiniams suprasti, jog jie irgi priklauso tarnų grupei, pašauktai darbuotis Viešpaties vynuogyne, perskaitykite žemiau pateiktą vyresniojo Dyno L. Larseno iš Septyniadesimties teiginį. Paprašykite mokinių klausytis atsakymo į klausimą, kas yra „paskutiniai vynuogyno darbininkai“:

„[Dabar] yra laikas, kuomet Viešpats ir Jo tarnai paskutinį kartą galingai paskleis tiesą visoms žemės tautoms ir sugrąžins senovės Izraelio palikuonis, kurie prarado savo tikrąją tapatybę. [...]

Į žemę jūs atėjote tuomet, kai buvo klojami šio didingo darbo pamatai. Evangelija yra sugrąžinta paskutinį kartą. Bažnyčia yra įkurta beveik visuose pasaulio kraštuose. Scena paruošta suvaidinti paskutinį dramatišką veiksmą. Jūs būsite pagrindiniai veikėjai. Jūs esate vieni iš paskutiniųjų darbininkų vynuogyne. [...] Tai yra tarnystė, kuriai esate išrinkti“ („A Royal Generation“, *Ensign*, 1983 m. gegužė, p. 3).

Užduokite tokius klausimus:

- Kas, pasak vyresniojo Larseno, yra tie tarnai, arba „paskutiniai darbininkai“, pašaukti dirbti vyruogynė?
- Kokių progų turite tarnauti Viešpačiui ir padėti kitiems atnešti „gerą vaisių“?

Kartu su klase garsiai perskaitykite Jokūbo knygos 5:71 eilutę. Pakvieskite mokinius surasti, ką Viešpats žada tiems, kas darbuojasi kartu su Juo. Paklauskite mokinių, ar jie kada jautėsi laiminami už tai, kad tarnauja Viešpačiui.

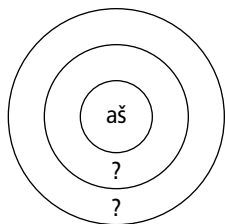
Jokūbo knygos 7

Jokūbas, kalbėdamas su Šeremu, kliaujasi Viešpačiu ir nefitu minias skatina atsigręžti į Viešpatį

Pastaba: Jokūbo knygos 7 skyriuje mokiniai sužinojo apie tai, kaip Jokūbas įveikė Šeremo, antikristo, priešinimąsi jo tikėjimui Jėzumi Kristumi. Šioje pamokoje nebus skiriama dėmesio Jokūbo pokalbiui su Šeremu, tačiau galite pakviesti mokinius apibendrinti šią istoriją ir papasakoti, ko jie pasimokė iš Jokūbo pavyzdžio. Ypač galite pabrėžti tokią tiesą: **mūsų tikėjimas nebus sudrebtas, jei mūsų liudijimai bus pagrįsti apreiškimu ir tikrais dvasiniais patyrimais.**

Enoso knyga

Gavęs savo nuodėmių atleidimą, Enosas meldžiasi už kitus ir darbuojasi dėl jų išgelbėjimo

Nubraižykite šią schemą lentoje arba popieriaus lape. Paklauskite mokinių, kaip ji susijusi su Enoso istorija.

Suskirstykite mokinius į tris grupes. (Jei jūsų klasė nedidelė, tai vienoje grupėje gali būti vienas žmogus.) Paprašykite pirmosios grupės perskaityti Enoso 1:4–6 eilutes ir pasiruošti paaiškinti, kokios tiesos iš Enoso maldos galime pasimokyti dėl savęs. Antrosios grupės paprašykite perskaityti Enoso 1:9–10 eilutes ir pasiruošti paaiškinti, kokios tiesos galime pasimokyti iš tos Enoso maldos dalies. Trečiosios grupės paprašykite perskaityti Enoso 1:11–14 eilutes ir pasiruošti paaiškinti, kokios tiesos galime pasimokyti iš tos Enoso maldos dalies. Tada paprašykite, kad vienas kiekvienos grupės narys papasakotų, ką paruošė jo grupė. Pakvieskite mokinius peržiūrėti, ką savo Raštų studijavimo žurnaluose jie užsirašė, atlikdami 3 dienos 9 užduotį; kelis iš jų pakvieskite papasakoti, kaip jie nusprendė pritaikyti tiesas iš Enoso knygos.

Jaromo ir Omnio knygos

Metraštininkai pasakoja apie nefitų bėdas ir palaimas

Jei mokiniai turi klausimų apie įvairių žmonių migraciją Vakarų pusrutulio žemėse, tai galite su jais aptarti medžiagą, pateiktą mokinio vadovėlyje, Omnio 1:1–30 eilučių aptarime, įskaitant Prezidento Antonio V. Aivinsio iš Pirmosios Prezidentūros teiginį.

Pakvieskite mokinius peržvelgti savo paruoštas kalbas apie ėjimą pas Kristų (4 dienos 4 užduotis). Jei užteks laiko, tai galite pakviesti kelis mokinius savo kalbas pasakyti visai klasei. Jei iš anksto paprašėte kelių mokinių pakalbėti, tai nepamirškite palikti tam laiko.

Nepamirškite padėkoti mokiniams už jų dalyvavimą. Paliudykite, kad Dangiškas Tėvas ir Jėzus Kristus myli visus jūsų mokinius; patikinkite juos, kad, jeigu jie visa siela eis pas Kristų, bus išgelbėti Jo karalystėje.

Kita dalis (Mormono žodžiai–Mozijo 6)

Kitoje dalyje mokiniai skaitys apie karaliui Benjaminui pasirodžiusį Dievo angelą, kuris jį mokė ir pasakė, ką sakyti savo žmonėms (žr. Mozijo 3). Karalius Benjaminas tuos žodžius perdavė savo žmonėms, kurie savo širdyse patyrė galingą permainą.

Kodėl reikia studijuoti šią knygą?

Studijuodami Mormono žodžius mokiniai gali sustiprinti tikėjimą, kad „Viešpats žino viską“ (Mormono žodžių 1:7) ir kad Jis padeda Savo tarnams įgyvendinti Jo tikslus. Ši knyga, istorinis metraštis, yra lyg jungiamoji grandis tarp mažųjų Nefio plokštelių (nuo 1 Nefio iki Omnio knygų) ir Mormono sutrumpintų didžiųjų Nefio plokštelių (nuo Mozijo iki 4 Nefio knygų). Mormono žodžiai gali padėti mokiniams suprasti, kuriuos metraščius Mormonas trumpino sudarydamas Mormono Knygą. Mokiniai čia supažindinami su karaliaus Benjamino tikėjimu ir pasiekimais.

Kas parašė šią knygą?

Šią knygą parašė Mormonas. Jis buvo pranašas, metraštininkas, trumpintojas ir Mormono Knygos sudarytojas. Be to, jis buvo teisingas tėvas ir nefitų karo vadas. Pranašas Moronis buvo jo sūnus.

Kam ši knyga parašyta ir kodėl?

Mormonas rašė ateities skaitytojams, vildamasis, kad jo ir jo sūnaus Moronio raštai „bū[s] jiems [naudingi]“ (Mormono žodžių 1:2). Jis rašė konkrečiai lamanitų labui. Apie juos jis pasakė: „Aš meldžiuosi Dievui dėl savo brolių, kad jie vėl ateitų į Dievo pažinimą, taip, Kristaus išpirkimo pažinimą; kad jie vėl būtų pasigėrėtina liaudis“ (Mormono žodžių 1:8).

Kada ir kur ji buvo parašyta?

Šią knygą parašė Mormonas maždaug 385 m. po Kr., po to, kai „[matė] beveik visų [savo] žmonių, nefitų, sunaikinimą“ (Mormono žodžių 1:1). Mormonas neužsiminė apie tai, kur jis buvo, kai rašė šią knygą.

Kokie yra išskirtiniai šios knygos bruožai?

Ši trumpa knyga pertraukia chronologinę knygų seką Mormono Knygos pradžioje. Mormonas ją parašė praėjus daugiau nei 500 metų po to, kai Amalekis užbaigė Omnio knygą. Šioje knygoje Mormonas trumpai paaiškina, kaip sudaro ir trumpina savo žmonių metraščius. Kad suprastume jo paaiškinimą, naudinga atminti, kad Viešpats liepė Nefiui padaryti du plokštelių rinkinius „ypatingam“ ir „išmintingam“ tikslui (žr. 1 Nefio 9:3, 5). Viename plokštelių rinkinyje, dažnai vadinamame didžiosiomis plokštelėmis, buvo rašoma pasaulietinė nefitų istorija, o kitame rinkinyje, dažnai vadinamame mažosiomis plokštelėmis, buvo rašomas šventas metraštis apie nefitų pamokslavimus, apreiškimus ir pranašystes (žr. 1 Nefio 9:2–4; Jokūbo knygos 1:3–4).

Mažąsias Nefio plokšteles Mormonas atrado po to, kai jau buvo sutrumpinęs dalį didžiųjų plokštelių (žr. Mormono žodžių 1:3). Vedamas Viešpaties Dvasios, Mormonas mažąsias plokšteles įtraukė kartu su didžiųjų plokštelių santrauka. Taip jis darė „išmintingam tikslui“ pagal Viešpaties valią (žr. Mormono žodžių 1:4–7).

Po daugelio metų paaiškėjo viena tokio įkvėpimo priežasčių. Džozefas Smitas Mormono Knygą pradėjo versti iš Mormono sutrumpintų didžiųjų Nefio plokštelių – pasaulietinės istorijos. Martinas Harisas, kuris verčiant šią dalį buvo Pranašo raštininkas, prarado 116 rankraščio puslapių. Viešpats Džozefui Smitui apreiškė, kad nelabi žmonės surado tuos puslapius ir pakeitė juose esančius žodžius (žr. DS 10:8–10). Jei Džozefas būtų vertęs tą pačią medžiagą, tai tie žmonės būtų tvirtinę, kad jis joks pranašas, nes antrą kartą nesugeba knygos išversti taip pat (žr. DS 10:11–19). Viešpats liepė Džozefui neversti tos dalies iš naujo ir pradėti versti mažąsias Nefio

plokšteles, kurias Mormonas įtraukė kartu su didžiųjų plokštelių santrauka (žr. DS 10:30–45). Tokiu būdu Mormono žodžiai padeda pamatyti, kaip Viešpats paruošė būdą sukliudyti nelabiems žmonėms ir įtraukti tokius Raštus, kurie ne tik apima tą patį periodą kaip ir prarastame rankraštyje, bet ir „geriau nušviečia [Viešpaties] evangeliją“ (DS 10:45). Vyresnysis Džefris R. Holandas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo mokė: „Žinoma, būtų labai gerai, jei kas nors vieną dieną surastų tuos 116 prarastų puslapių iš pirmojo Mormono Knygos rankraščio. Bet kad ir kas tuose puslapiuose bebūtų užrašyta, tai nebūtų svarbiau ar labiau fundamentalu Mormono Knygos paskirčiai nei mokymai [...] užrašyti mažosiose plokštelėse“ (*Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon* [1997], p. 35–36).

Mormonas, užrašydamas savo pamąstymus apie šventų metraščių sudarymą, taip pat trumpai aprašė karaliaus Benjamino tarnystę (žr. Mormono žodžių 1:10–18). Šis aprašymas padeda sujungti mažąsias Nefio plokšteles su Mormono sutrumpintomis didžiosiomis plokštelėmis. Apie karalių Benjamino užsimenama Omnio knygos, paskutinės mažųjų plokštelių knygos, pabaigoje (žr. Omnio 1:23–25). Mozijo knyga, pirmoji Mormono sutrumpintų didžiųjų plokštelių knyga, prasideda nuo pasakojimo apie karaliaus Benjamino valdymo pabaigą ir tarnystę (žr. Mozijo 1:1, 9).

Knygos planas

Mormono žodžių 1:1–9 Mormonas atranda mažąsias Nefio plokšteles ir jas įtraukia į savo sutrumpintas didžiąsias plokšteles.

Mormono žodžių 1:10–18 Mormonas apibendrina karaliaus Benjamino valdymą.

ĮVADAS

Kodėl reikia studijuoti šią knygą?

Studijuodami Mozijo knygą mokiniai skaitys galingus liudijimus apie Jėzaus Kristaus misiją. Jie taip pat sužinos apie žmones, kuriuos Viešpats išvadavo iš nuodėmės vergijos arba iš fizinės priespaudos. Mokiniai dar sužinos, kaip teisių asmenų, pvz., karaliaus Benjamino, Abinadžio ir Almos, pastangų dėka buvo nepaprastai laimimi kiti. Ir atvirkščiai, mokiniai pamatys, kaip netinkami asmenų, pvz., Zenifo ir jo sūnaus karaliaus Nojaus, pasirinkimai atnešė neigiamus padarinius tiek jiems patiems, tiek jų žmonėms.

Kas parašė šią knygą?

Mormonas sukompiliavo ir sutrumpino kelių kitų rašytojų metraščius ir taip sudarė Mozijo knygą. Knyga vadinasi Mozijo, karaliaus Benjamino sūnaus, vardu. Mozijas buvo pranašas, regėtojas, apreiškėjas ir Zarahemlos karalius, valdęs maždaug nuo 124 m. pr. Kr. iki 91 m. pr. Kr. Jis buvo pavadintas savo senelio Mozijo, kuris irgi buvo Zarahemlos karalius, vardu (žr. Omnio 1:12–13, 19).

Kompiliuodamas Mozijo knygą, Mormonas naudojo daugeliu kitų metraščių. Jis trūpino metraščius, kuriuos Mozijas rašė ant didžiųjų Nefio plokštelių, ir citavo iš jų; jose buvo detalizuojama nefitų istorija Zarahemlos žemėje (žr. Mozijo 1–7; 25–29). Jis taip pat panaudojo Zenifo metraščių, kuriame aprašyta Zenifo žmonių istorija nuo jų išvykimo iš Zarahemlos iki sugrįžimo į ją (žr. Mozijo 7–22). Mormonas taip pat citavo ir sutrumpino Almos raštų ištraukas, nes Alma išsaugojo Abinadžio žodžius ir užrašė savo žmonių metraščių (žr. Mozijo 17:4; 18; 23–24).

Kam ši knyga parašyta ir kodėl?

Mormonas Mozijo knygą sudarė ne kažkuriai konkrečiai auditorijai, jis taip pat nepaaiškino, kodėl parašė šią knygą. Tačiau Mozijo knyga ženkliai prisideda prie pačių svarbiausių Mormono Knygos tikslų – liudyti, kad Jėzus yra Mesijas, ir paskleisti

žinią apie Viešpaties sandoras (žr. antraštinį Mormono Knygos puslapį). Mormono Knygoje yra dvi meistriškos prakalbos apie Jėzaus Kristaus misiją: karaliaus Benjamino žodžiai Mozijo 2–5 skyriuose ir Abinadžio žodžiai Mozijo 12–16 skyriuose. Be to, Mozijo knygoje kelis kartus iliustruojama sandorų sudarymo su Viešpačiu ir jų laikymosi svarba (žr. Mozijo 5:5–9; 18:5–10; 21:31–32; 24:13–15; 25:16–18; 26:20).

Kada ir kur ji buvo parašyta?

Pirminiai metraščiai, kuriais remiantis buvo sudaryta Mozijo knyga, turbūt buvo parašyti nuo 200 m. pr. Kr. iki 91 m. pr. Kr. Mormonas tuos metraščius sutrumpino maždaug nuo 345 m. po Kr. iki 385 m. po Kr. Mormonas neužsiminė apie tai, kur jis buvo, kai sudarė šią knygą.

Kokie yra išskirtiniai šios knygos bruožai?

Mozijo knyga yra pirmoji knyga Mormono Knygoje, kuri yra sutrumpinimas iš didžiųjų Nefio plokštelių. Joje pateikiami mokymai apie regėtojo sugebėjimus (žr. Mozijo 8:13–18; 28:10–17). Be to, Mozijo knyga yra unikali pasakojimu apie įvairių nefitų grupių patyrimus ir keliones – tiek buvusių Zarahemlos žemėje, tiek valdomų Zenifo, Nojaus ir Lehio Nefio žemėje, tiek kartu su Alma pabėgusių iš Nefio žemės. Daugiau apie šias grupes galite sužinoti Mozijo 7–24 skyriuose aprašomų kelionių apžvalgoje, pateiktoje šio vadovėlio gale esančiame priede.

Mozijo knygoje aprašomas Limhio ir Almos vadovaujamų žmonių susijungimas su nefitais Zarahemlos žemėje (žr. Mozijo 25:1–13). Joje taip pat detalai aprašomas Jėzaus Kristaus Bažnyčios administravimas Zarahemlos žemėje (žr. Mozijo 25:14–24; 26). Galiausiai, Mozijo knygoje pradedama rašyti apie teisėjų valdymą (žr. Mozijo 29).

Knygos planas

Mozijo 1–5 Karalius Benjaminas savo įpėdiniu paskiria Moziją ir atsiskaito už savo valdymą. Benjaminas moko apie Jėzų Kristų ir kviečia visus žmones sudaryti sandorą su Dievu.

Mozijo 6–8 Valdyti pradeda Mozijas. Amonas su kitais 15 žmonių Nefio žemėje ieško Zenifo žmonių palikuonių. Amonas netikėtai sutinka karalių Limhį, Zenifo anūką, ir sužino, kaip buvo pavergti tie žmonės.

Mozijo 9–17 Pasakojimas apie Zenifo žmones. Mirus Zenifui pradeda valdyti nelabasis Nojus. Abinadis liudija apie Jėzų Kristų ir ragina karalių Nojų ir jo žmones atgailauti. Abinadis sudeginamas.

Mozijo 18–20 Alma, karaliaus Nojaus kunigas, atgailauja. Jis moko Evangelijos ir kartu su savo pasekėjais pabėga į tyrus. Nefitus Nefio žemėje užpuola lamanitai ir juos pavergia. Nojų nužudo jo žmonės; jo vietą užima sūnus Limhis.

Mozijo 21–22 Limhis ir jo žmonės atgailauja. Viešpats išvaduoja juos iš vergovės, o Amonas atveda į Zarahemlos žemę.

Mozijo 23–24 Alma su savo pasekėjais įkuria Helamo miestą. Juos pavergia lamanitai, persekioja Amulonas su savo broliais, buvusiais karaliaus Nojaus kunigais. Viešpats išvaduoja Almą ir jo žmones ir atveda juos į Zarahemlos žemę.

Mozijo 25–29 Nefitai, vadovaujant Mozijui, susivienija, o Alma vadovauja Bažnyčiai. Atsiverčia Almos sūnus Alma (dažnai vadinamas Alma jaunesniuoju) ir Mozijo sūnūs. Prieš savo mirtį Mozijas įveda teisėjų valdymą.

Mormono žodžiai–Mozijo 1

Įvadas

Knyga, pavadinimu Mormono žodžiai, yra lyg jungiamoji grandis tarp mažųjų Nefio plokštelių ir Mormono sutrumpintų didžiųjų Nefio plokštelių. Šioje knygoje, kurią Mormonas parašė maždaug 400 m. po Jėzaus Kristaus gimimo, jis aiškina, kad siekė Dievo vadovavimo ir šventoji Dvasia jam patarė, ką įtraukti į savo metraščių.

Jis taip pat minėjo karalių Benjaminą ir užrašė vertingų pastabų apie tai, kodėl karalius Benjaminas savo žmonėms darė didelę įtaką. Mozijo 1 skyriuje pateikiami keli karaliaus Benjaminio mokymai savo sūnams. Jis mokė juos, kad Raštai padeda atminti Dievą ir laikytis Jo įsakymų.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mormono žodžių 1:1–11

Mormonas liudija, kad Dievas išsaugojo įvairius metraščius išmintingam tikslui

Paprašykite mokinių prisiminti, kaip Dvasia paragino juos ką nors daryti. Galite paprašyti, kad jie užrašytų tai savo Raštų studijavimo žurnale arba klasės užrašuose. Kad padėtumėte mokiniams susimąstyti apie savo patyrimus, galite trumpai papasakoti apie savąjį. Pasakykite mokiniams, kad vėliau per pamoką kelis iš jų pakviesite savo patyrimais pasidalinti su klase.

Mokiniams paaiškinkite, kad šiandien jie studijuos pavyzdį apie tai, kaip vienas žmogus sekė raginimu net tuomet, kai ne visai suprato, kodėl turi tai daryti.

Paprašykite mokinių atsiversti Mormono žodžius ir surasti (puslapio apačioje arba skyriaus santraukoje) apytikslių datų, kada Mormonas parašė šią knygą. Paprašykite jų palyginti šią datą su Omnio ir Mozijo knygų datomis.

- Ką iš šių datų sužinome apie Mormono žodžių knygą?

Parodykite paveikslėlį „Mormonas daro plokštelių santrauką“ (62520; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 73). Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mormono žodžių 1:1–2. Padėkite mokiniams suprasti, kad Mormonas šią knygą rašė tada, kai dauguma Mormono Knygoje aprašytų įvykių jau buvo atsitikę. Paaiškinkite, kad Mormono žodžiai padeda mums suprasti, jog Mormono Knyga buvo sudaryta iš įvairių metraščių. Šie žodžiai taip pat rodo, kad šį procesą lydėjo apreiškimas.

Kad padėtumėte mokiniams įsivaizduoti, kaip Mormono Knygoje tarpusavyje dera Mormono žodžiai, mažosios Nefio plokštelės ir Mormono sutrumpintos didžiosios Nefio plokštelės, galite jiems parodyti šio vadovėlio gale esančiame priede pateikiamą schemą pavadinimu „Plokštelės ir jų ryšys su išleista Mormono Knyga“. Prieš pamoką taip pat galite paruošti tokią vaizdinę priemonę:

Susiraskite dvi knygas ir vieną popieriaus lapą. Viena knyga turėtų būti maždaug dvigubai storesnė už kitą. Ant plonesniosios knygos nugarėlės priklijuokite popieriaus juostelę su užrašu *Mažosios Nefio plokštelės*. Ant storesniosios knygos nugarėlės priklijuokite popieriaus juostelę su užrašu *Mormono sutrumpintos didžiosios Nefio plokštelės*. Ant popieriaus lapo užrašykite *Mormono žodžiai*.

Šios vaizdinės priemonės demonstravimo metu parodykite knygą, simbolizuojančią Mormono sutrumpintas didžiąsias Nefio plokšteles. Paaiškinkite, kad didžiosiose Nefio plokštelėse užrašyti metraščiai yra pagrindinis Mormono Knygos šaltinis. Iš šių metraščių, kuriuos sutrumpino Mormonas, Džozefas Smitas išvertė Mozijo, Almos, Helamano, 3 Nefio ir 4 Nefio knygas.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mormono žodžių 1:3 eilutę. Paprašykite mokinių surasti, ką atrado Mormonas sutrumpinęs dalį didžiųjų Nefio plokštelių. Kai mokiniai atsakinės, padėkite jiems suprasti, kad frazė „šitos plokštelės“ reiškia mažąsias Nefio

plokšteles. Parodykite knygą, simbolizuojančią mažąsias Nefio plokšteles. Paaiškinkite, kad iš šių plokštelių Džozefas Smitas išvertė visas knygas nuo 1 Nefio iki Omnio knygos.

Kad padėtumėte mokiniams sužinoti, ką apie mažąsias plokšteles manė Mormonas, paprašykite mokinių perskaityti Mormono žodžių 1:4–6 eilutes.

- Kas mažosiose Nefio plokštelėse patiko Mormonui?
- Ką Mormonas padarė su mažosiomis Nefio plokštelėmis?

Kad parodytumėte, jog Mormonas mažąsias Nefio plokšteles įtraukė į didžiųjų Nefio plokštelių sutrumpinimą, plonesniąją knygą padėkite ant storesniosios viršaus.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mormono žodžių 1:7 eilutę. Paprašykite klasės surasti priežastį, dėl kurios Mormonas mažąsias Nefio plokšteles įtraukė į didžiųjų Nefio plokštelių santrauką?

- Kodėl Mormonas mažąsias plokšteles įtraukė į didžiųjų plokštelių santrauką? (Jis sekė Dvasios raginimu.) Ar jis gerai suprato, kodėl taip turi daryti?

Padėkite mokiniams suprasti, kad Mormonas tik dalinai suprato, kodėl mažosios plokštelės galėtų būti svarbios. Jis suprato, kad jos turi didelę dvasinę vertę, ir jam patiko, kad jose užrašytos pranašystės apie Jėzų Kristų (žr. Mormono žodžių 1:4–6). Tačiau jis ne visai suprato, kodėl turi jas įtraukti kartu su didžiosiomis plokštelėmis, kuriose buvo aprašytas tas pats istorinis laikotarpis. (Viena priežastis, kurios tuo metu nežinojo Mormonas, yra parašyta šio vadovėlio Mormono žodžių skyriaus įvade.)

Paprašykite mokinių tyliai peržiūrėti Mormono žodžių 1:7 eilutę ir surasti, kokių doktrinų apie Viešpatį mokė Mormonas. Siekite, kad jie suprastų, jog **Viešpats viską žino** ir jog **Savo valią Jis gali vykdyti per mus**.

- Kaip šios doktrinos galėjo padėti Mormonui veikti pagal gautus raginimus?
- Kaip šios tiesos galėtų padėti jums, kai būsite Dvasios raginami?

Paraginkite mokinius peržiūrėti tai, ką užsirašė, arba prisiminti, ką mąstė pamokos pradžioje. Pakvieskite kelis iš jų papasakoti apie patirtus raginimus, apie tai, ką darė ir kas iš viso to gavosi. (Pasistenkite, kad jie suprastų, jog neturi jaustis įpareigoti dalintis tokiomis mintimis ar patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.) Kai mokiniai pasakos, galite užduoti keletą iš tokių klausimų:

- Ar žinote, kaip viskas būtų buvę, jei būtumėte sekę šiuo raginimu?
- Iš kur sėmėtės ryžto ir tikėjimo veikti pagal šį raginimą?

Parodykite knygą, simbolizuojančią Mormono sutrumpintą didžiųjų Nefio plokšteles kartu su ant jos viršaus uždėta kita knygą, simbolizuojančią mažąsias Nefio plokšteles. Tada parodykite Mormono žodžius simbolizuojantį popieriaus lapą.

- Kurioje vietoje tarp šių dviejų knygų derėtų Mormono žodžiai?

Kai mokiniai atsakinės, Mormono žodžius simbolizuojantį lapą ikiškite tarp dviejų knygų. Paaiškinkite, kad Mormono žodžiai yra lyg jungiamoji pasakojimo grandis tarp mažųjų Nefio plokštelių ir Mormono sutrumpintų didžiųjų Nefio plokštelių.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mormono žodžių 1:8 eilutę. Paprašykite mokinių surasti, ko vylėsi Mormonas dėl to, kad seka raginimu į metraščių santrauką įtraukti ir mažąsias Nefio plokšteles.

Pažymėkite, kad Mormono Knygos raštai, kuriuos šiais metais jau studijavo mokiniai (1 Nefio–Omnio knygos), jiems yra prieinami todėl, kad Mormonas sekė dvasiniu raginimu įtraukti mažąsias plokšteles.

- Kaip Mormono paklusnumas sekti Šventosios Dvasios raginimais palaimino jūsų gyvenimą?
- Už kuriuos mokymus, aprašytus knygoje nuo 1 Nefio iki Omnio imtinai, esate dėkingi? Kodėl esate dėkingi už šiuos mokymus?
- Pagalvokite apie Mormono norą sekti dvasiniais raginimais. Kaip mūsų noras sekti dvasiniais raginimais gali daryti įtaką mūsų gyvenimui? Kaip šis noras gali daryti įtaką kitų gyvenimui? (Paaiškinkite, kad, jei seksime Šventosios Dvasios raginimais, Viešpats per mus gali palaiminti ir kitus.)

Paliudykite, kad, jei ištikimai seksime Šventosios Dvasios raginimais, tai Viešpats veiks mumyse, „kad įvykdytų viską pagal savo valią“ (Mormono žodžių 1:7).

Mormono žodžių 1:12–18

Karalius Benjaminas savo žemėje įtvirtina taiką

Lentoje užrašykite *Nuo nesantaikos iki taikos*. Paaiškinkite, kad Mormono žodžių 1:12–18 eilutėse Mormonas pristato karaliaus Benjaminą valdymą. Tarnaudamas pranašu ir žmonių karaliumi, šis teisus vyras susidūrė su daugybe kliūčių. Paprašykite mokinių susiskirstyti poromis ir porose perskaityti Mormono žodžių 1:12–18 eilutes. Paprašykite jų surasti, ką darė karalius Benjaminas ir kiti pranašai, kad įtvirtintų taiką savo žemėje.

Kai mokiniai baigs skaityti, paprašykite juos savo Raštų studijavimo žurnale apibendrinti, ką darė karalius Benjaminas ir jo žmonės, kad iš nesantaikos pereitų į taiką. Pakvieskite kelis mokinius savo teiginius užrašyti ant lentos. Mokinių apibendrinimai galėtų būti panašūs į tokius:

Jei sekame įkvėptu pranašų vadovavimu, tai galime įtvirtinti taiką.

Viešpaties stiprybėje galime įveikti iššūkius.

Esame šaukiami su visa savo galia įtvirtinti taiką.

Atkreipkite mokinių dėmesį į Mormono žodžių 1:17 eilutę, kurioje Mormonas sako, kad karalius Benjaminas ir „daug šventų žmonių šalyje [...] kalbėjo Dievo žodį su galia ir valdžia“. Paaiškinkite mokiniams, kad kitose pamokose jie studijuos karaliaus Benjaminą pamokslą, parodysiantį jo mokymo galią ir valdžią.

Mozijo 1:1–18

Karalius Benjaminas savo sūnus moko apie Raštų svarbą

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad jie nieko nežino apie Raštus.

- Koks būtų jūsų gyvenimas, jei neturėtumėte Raštų?
- Be kokių tiesų jums būtų sunkiausia gyventi?

Trumpai pristatykite Mozijo knygą. Paaiškinkite, jog šios knygos pradžioje parodomas karaliaus Benjaminą troškimas, kad jo sūnūs ir toliau mokytųsi iš Raštų (žr. Mozijo 1:2). Mokydamas savo sūnus karalius Benjaminas aiškino, koks būtų buvęs jų gyvenimas, jeigu jie nebūtų turėję Raštų.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Mozijo 1:3–8 eilutes. Paprašykite, kad klasė ieškotų, kaip nefitai buvo laiminami dėl to, kad turėjo Raštus. Paprašykite mokinių papasakoti apie tai, ką sužinojo.

- Kokios pagalbos iš Raštų karalius Benjaminas tikėjosi savo sūnams?
- Koks ryšys, pasak karaliaus Benjaminą, yra tarp Raštų tyrinėjimo ir Dievo įsakymų laikymosi? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų suprasti, tokią tiesą: **Raštų tyrinėjimas padeda žinoti įsakymus ir jų laikytis.** (Galite pasiūlyti mokiniams šią tiesą pasižymėti savo Raštuose, ties Mozijo 1:3–8 eilutėmis.)
- Kada Raštai jums padėjo laikytis įsakymų?

Pasidalinkite liudijimu, kad Raštai yra tikri ir kad jie padeda laikytis įsakymų.

Lentoje užrašykite tokius klausimus. (Juos surašyti galite ir prieš pamoką.)

Kokį pranešimą apie savo sūnų Moziją planavo pasakyti karalius Benjaminas?

Ką karalius Benjaminas pasakė apie „vardą“, kuriuo išsiskirtų jo žmonės?

Kodėl lamanitai nesunaikino nefitų?

Kokius daiktus karalius Benjaminas paprašė Mozijo saugoti?

Paprašykite mokinių atsakymų į šiuos klausimus minutėlę paieškoti Mozijo 1:10–18 eilutėse.

Kai mokiniai trumpai atsakys į šiuos klausimus, pasakykite, kad kitose pamokose jie studijuos pamokslą, kuriame karalius Benjaminas savo žmonėms davė „vardą, kuris niekada nebus ištrintas, nebent tai būtų dėl prasižengimo“ (Mozijo 1:12).

Leiskite mokiniams mintis reikšti savais žodžiais

Mokiniams kalbant apie Raštuose rastas doktrinas ir principus, nesakykite, jog jų atsakymai neteisingi vien dėl to, kad jų žodžiai skiriasi nuo šio vadovėlyje užrašytų žodžių. Tačiau, jei mokinio teiginys yra doktriniškai neteisingas, jūsų pareiga yra jį arba ją švelniai pataisyti. Jei taip darysite, tai ne tik išmokysite svarbių dalykų, bet ir išlaikysite meilės ir pasitikėjimo atmosferą.

Mozijo 2

Įvadas

Karalius Benjaminas, jo gyvenimui einant į pabaigą, troško savo žmonėms pasakyti paskutinį pamokslą. Jo pamokslas, užrašytas Mozijo 2–5 skyriuose, aptariamas šioje ir 53–55 pamokose. Pamokslas pradžioje jis

pasakojo apie savo tarnystę žmonėms, pabrėždamas, kad tarnaudami kitiems mes tarnaujame Dievui. Jis taip pat liudijo apie palaimingą būseną tų žmonių, kurie laikosi Dievo įsakymų.

Ilgų pamokslų apžvalgos

Šiame pamokų vadovėlyje ypatingas dėmesys kreipiamas į tokius ilgus pamokslus kaip Mozijo 2–5 skyriai. Tokie pamokslai dažnai aptariami keliose pamokose. Tad šiuos pamokslus būtų naudinga trumpai apžvelgti. Šios dienos pamokoje apžvalga gali padėti mokiniams giliau pažvelgti į karaliaus Benjaminą pamokslą tikslus ir į galingą pasiūlymą, kurį žmonės patyrė savo širdyse po to, kai išklausė to pamokslą (žr. Mozijo 5:2).

Pasiūlymai, kaip mokyti

Pastaba: Toliau pateikta apžvalga gali būti naudinga, jei šios pamokos pradžioje nuspręsite apibendrinti karaliaus Benjaminą pamokslą.

Gyvenimo pabaigoje karalius Benjaminas prie šventyklos Zarahemloje sienų kreipėsi į savo karalystės žmones. Jis atsiskaitė už savo tarnystę žmonėms ir už savo švartų sąžinę priešais Dievą, jis taip pat pristatė savo sūnų Moziją – naująjį tų žmonių karalių. Šiame paskutiniame pamoksle, kuris pateiktas Mozijo 2–5 skyriuose, karalius Benjaminas kalba keliomis temomis: apie tarnavimo kitam svarbą, apie mūsų amžiną skolą Dangiškajam Tėvui, apie Jėzaus Kristaus tarnystę žemeje ir Jo Apmokėjimą, apie būtinybę nusivilkti prigimtinių žmogų, apie tikėjimą Dievu dėl išgelbėjimo, apie turto atseikėjimą vargšams padėti, apie nuodėmių atleidimo išlaikymą ir apie tapimą Kristaus sūnumis ir dukromis per tikėjimą ir nuolatinius gerus darbus. Ypač pažymėtina tai, kad Mozijo 3 skyriuje pateikiama žinia, kurią karalius Benjaminas gavo iš angelo.

Mozijo 2:1–9

Šeimos renkasi kartu ir ruošiasi išklaudyti karaliaus Benjaminą žodžiu

Lentos viršuje užrašykite tokius klausimus: *Kas? Kur? Ką? Kodėl?*

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Mozijo 2:1–6 eilutes ir surasti atsakymus į lentoje surašytus klausimus. Kai mokiniai perskaitys, pakvieskite kelis jų lentoje po kiekvienu klausimu kuo daugiau surašyti atsakymus. (Gali prireikti paaiškinti, kad žmonės karaliaus Benjaminą žodžių ruošėsi klausyti atnašaudami aukas, susijusias su Mozės įstatymu. Atnašaudami šias aukas žmonės reikšdavo dėkingumą Dievui ir pasišvėsdavo Jam.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 2:9 eilutes ir surasti tokius žodžius ir frazes, kurios atsakytų, ko karalius Benjaminas norėjo iš jo besiklausančių žmonių.

- Ką, jūsų manymu, sprendžiant iš surastų žodžių ir frazių, karalius Benjaminas galvojo apie savo žinią?
- Kas, pagal Mozijo 2:9 eilutės pabaigą, karaliaus Benjaminą manymu, atsitiktų, jei žmonės atvertų savo ausis ir savo širdį jo žinią?
- Ką, jūsų manymu, reiškia atverti savo ausis ir širdį tiems, kas yra pašaukti mokyti?

Paraginkite mokinius studijuojant karaliaus Benjaminą žinią ir klausant pastarųjų dienų pranašų žodžių, omenyje turėti jo kvietimą.

Mozijo 2:10–28

Karalius Benjaminas moko apie tarnavimo Dievui ir vienas kitam svarbą ir apie mūsų amžiną skolą Dievui

Parodykite mokiniams paveikslėlį „Karalius Benjaminas kalba savo žmonėms“ (62298; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 74). Priminkite mokiniams, kad karalius Benjaminas sušaukė savo žmones pranešti apie tai, kad jo sūnus Mozijas pakeis jį kaip karalių ir kad jiems duos „vardą, kuriuo jie skirsis iš visų liaudžių, kurias Viešpats Dievas išvedė iš Jeruzalės žemės“ (žr. Mozijo 1:9–12).

Klasei garsiai perskaitykite Mozijo 2:10–15 eilutes. Paprašykite mokinių surasti tokias frazes, kurios parodytų karaliaus Benjaminio susirūpinimą tarnyste žmonėms, o ne savo statusu ar pripažinimu. Tegul jie pakelia ranką tuomet, kai išgirsta vieną iš tokių frazių. Jiems pakėlus ranką, nutraukite skaitymą ir paprašykite jų paaiškinti, ką surado ir ką tai byloja apie karalių Benjaminą.

Diskusijos metu perskaitykite tokį Prezidento Hovardo V. Hanterio teiginį:

„Pernelyg nesirūpinkite savo statusu. [...] Svarbu būti vertinamam. Tačiau turėtumėte dėmesį kreipti į teisumą, o ne į pripažinimą; į tarnavimą, o ne į statusą“ („To the Women of the Church“, *Ensign*, 1992 m. lapkritis, p. 96).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 2:16–17 eilutes ir surasti, ko karalius Benjaminas norėjo išmokyti savo žmones. Padėkite jiems suprasti, kad **tarnaudami kitiems tarnaujame Dievui**. Šį teiginį užrašykite lentoje. Pažymėkite, kad Mozijo 2:17 yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite mokinius paraginti šią ištrauką pasižymėti išskirtiniu būdu, kad galėtų ją lengvai susirasti.

Pakvieskite mokinius prisiminti, kada jie tarnavo kitiems žmonėms.

- Kaip tarnaudami kitiems, jūs tarnavote ir Dievui?
- Kada kiti žmonės per tarnavimą palaimino jūsų gyvenimą? Kaip tarnaudami jums, jie tarnavo ir Dievui?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Mozijo 2:18–24, 34.

- Kodėl karalius Benjaminas save ir savo žmones vadino „nenaudingais tarnais“? (Gali prireikti paaiškinti, kad naudą žmonės gauna tada, kai gauna daugiau, nei duoda. Dangiškajam Tėvui esame nenaudingi tarnai todėl, kad Jo duodamų palaimų vertė yra žymiai didesnė už vertę tos tarnystės, kurią Jis gauna iš mūsų.)
- Kokių esate gavę palaimų, dėl kurių jaučiatės skolingi Dievui?
- Kodėl svarbu suvokti, kad esame „amžinai skolingi“ Dievui? (Atsakymai gali būti ir tokie: kai suvokiame savo skolą Dievui, tai jaučiame didesnę dėkingumą, trokštame laikytis įsakymų ir labiau norime tarnauti kitiems.)

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie tai, kaip jie galėtų „atiduoti [Dangiškajam Tėvui] viską, ką turi ir kuo [yra]“. Paliudykite, kad, kai laikomės Dievo įsakymų ir siekiame nuoširdžiai tarnauti, Jis mus laimina.

Mozijo 2:29–41

Karalius Benjaminas ragina savo žmones būti paklusnius Dievui

Lentoje užrašykite žodį SAUGOKITĖS. Paprašykite mokinių prisiminti, ar jie matė kokį nors ženklą su tokiu žodžiu arba su tokia pačia potekste. Pažymėkite, kad tokie įspėjimai saugo mus ir mūsų gyvybę.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 2:32–33, 36–38 eilutes ir surasti tai, ko saugotis karalius Benjaminas kvietė savo žmones.

- Dėl ko karalius Benjaminas įspėjo savo žmones?
- Kaip galime žinoti, kad pradėdame sekti netinkama dvasia? Kodėl svarbu tai suvokti kuo anksčiau?
- Kas, pasak Mozijo 2:38 eilutės, nutinka tiems, kurie miršta savo nuodėmėse?

Mokydami Mozijo 2:36 eilutės, galite pabrėžti, kad pats asmuo per savo elgesį gali atitraukti nuo Viešpaties Dvasios. Vyresnysis Deividas A. Bednaris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo pakomentavo tai, kaip svarbu pastebėti, kada atsitraukiame nuo Dvasios:

„Turime stengtis įžvelgti, kada „[atsitraukiame] nuo Viešpaties Dvasios ir ji nebeturi vietos [mumyse], kad vestų [mus] išminties takais, idant [būtume] palaiminti, klestintys ir apsaugoti“ (Mozijo 2:36). [...]

Jei kas nors, ką mes galvojame, matome, klausome ar darome, tolina mus nuo Šventosios Dvasios, tuomet turime nustoti galvoti tai, žiūrėti į tai, klausytis ar daryti tai. Jei, pavyzdžiui, tai, kas skirta linksminimui, atskiria mus nuo Šventosios Dvasios, tuomet tikrai tokio pobūdžio pasilinksminimas ne mums. Kadangi Dvasia negali pakęsti to, kas yra vulguru, žiauru ar nepadoru, tuomet akivaizdu, kad tokie dalykai ne mums. Kadangi, įsitraukdami į užsiėmimus, kurių žinome, kad turėtume vengti, mes atstumiamės Viešpaties Dvasią, todėl

Mozijo 2:17 yra Raštų įvaldymo eilutė. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šią eilutę, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje pateiktą mokymo idėją.

tie dalykai tikrai ne mums“ („Kad Jo Dvasia visuomet būtų su mumis“, 2006 m. visuotinės konferencijos medžiaga).

- Kas, pasak vyresniojo Bednario, gali mus atitolinti nuo Šventosios Dvasios?
- Kaip galime žinoti, kad atsitolinome nuo Šventosios Dvasios?

Lentoje, šalia žodžio SAUGOKITĖS, užrašykite žodžius ATMINKITE ir PAGALVOKITE.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 2:40–41 eilutes. Paprašykite, kad klasė surastų, apie ką, kaip norėjo karalius Benjaminas, jo žmonės turėtų pagalvoti ir ką jie turėtų atminti. Mokiniam atsakinėjant galite pabrėžti karaliaus Benjaminio mokymą lentoje užrašydami tokią tiesą: **Jei laikysimės įsakymų, tai būsime laiminami tiek laikiniais, tiek dvasiniais dalykais.**

- Kada matėte ar patys patyrėte laimę dėl paklusnumo Viešpaties įsakymams?

Paliudykite apie šiandien mokinių aptartų dalykų tikrumą. Užbaikite paragindami mokinius nusistatyti konkrečius tikslus būti labiau paklusniems tuose dalykuose, kurie jiems sekasi sunkiau, arba patobulėti vienoje iš Asmeninio tobulėjimo (merginoms) arba Pareigos Dievui (vaikinams) programose minimų sričių.

Raštų įvaldymo eilutė – Mozijo 2:17

Pakvieskite mokinius perskaityti Mozijo 2:17, Mato 22:36–40 ir Mato 25:40. Ištraukos iš Evangelijos pagal Matą padeda paaiškinti Mozijo 2:17 eilutėje esančią doktriną, atverti jos supratimą ir aiškiau pamatyti jos prasmę. Galite paraginti mokinius sudaryti Raštų grandinę, prie Mozijo 2:17 eilutės užrašydami *Mato 22:36–40*, prie Mato 22:36–40 eilučių užrašydami *Mato 25:40* ir prie Mato 25:40 eilutės – *Mozijo 2:17*.

Paprašykite kelių mokinių papasakoti apie tai, kaip tarnaudami kitiems žmonėms jie jautėsi tarnaujant Dievui.

Pakvieskite mokinius iki kitos pamokos kam nors patarnauti. Pasiūlykite jiems pasirošti papasakoti apie šios užduoties vykdymą (tačiau pasistenkite, kad jie suprastų, jog neturi jaustis įpareigoti dalintis patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški).

Taip pat galite duoti iššūkį mokiniams iki kito susitikimo pamokoje mintinai išmokti Mozijo 2:17 eilutę.

Paliudykite, kad, nuoširdžiai tarnaudami kitiems, tarnaujame Viešpačiui.

Pastaba: Dėl to, kad šiandienos pamoka yra ilga, šią veiklą galite atlikti kitą dieną, kai turėsite daugiau laiko.

Komentari ir kontekstas

Mozijo 2:33, 38–39. „Nesibaigiančioji bausmė“, „neužgesinama ugnis“ ir „nesibaigianti kankynė“

Perspėdamas apie maišto prieš Dievą padarinius, karalius Benjaminas naudojo frazes „nesibaigiančioji

bausmė“ (žr. Mozijo 2:33), „neužgesinama ugnis“ (žr. Mozijo 2:38) ir „nesibaigianti kankynė“ (žr. Mozijo 2:39). Kad geriau suprastumėte šiuos terminus, peržiūrėkite Viešpaties žodžius, užrašytus Doktrinos ir Sandorų 19:6–12 eilutėse.

Mozijo 3

Įvadas

Tęsdamas savo kalbą žmonėms, karalius Benjaminas perdavė angelo jam išsakytus žodžius apie Jėzaus Kristaus tarnavimą. Karalius Benjaminas liudijo, kad nusidėjusieji gali būti išgelbėti per tikėjimą Jėzumi

Kristumi ir atgailą. Jis taip pat mokė, kad žmogus, kuris pasiduoda Šventosios Dvasios vilionėms, per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą „nusivilks prigimtinį žmogų, ir taps šventuoju“ (Mozijo 3:19).

Pasiūlymai, kaip mokyti

Pastaba: Jei ankstesnėje pamokoje mokinius paraginote mintinai išmokti ir pritaikyti Mozijo 2:17 eilutę, pasiūlykite jiems pasidalinti savo patyrimais kuriuo nors šios pamokos metu, tačiau žiūrėkite, kad tai neužimtų pernelyg daug laiko. Palikite pakankamai laiko Mozijo 3 skyriaus doktrinoms ir principams aptarti.

Mozijo 3:1–10

Karalius Benjaminas perduoda angelo žodžius apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą

Parodykite tuščią stiklinę ir butelį su vandeniu. Pakvieskite kurį nors vieną mokinį parodyti, kiek vandens į stiklinę jis įpiltų žmogui, kuris tenori paragauti vandens. Tada paprašykite, kad tas mokinys įpiltų tiek vandens, kad numalšintų kieno nors troškulį. Paprašykite mokinių apmąstyti tokį klausimą:

- Jei vanduo simbolizuotų džiaugsmą, kiek vandens norėtumėte savo stiklinėje?

Mokiniams paaiškinkite, kad Mozijo 3 skyriaus mokymai padės jiems pamatyti, kaip jie gali prisipildyti džiaugsmo.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 3:2–5 eilutes. Paprašykite mokinių nurodyti Mozijo 3 skyriuje aprašytos karaliaus Benjamino žinios šaltinį.

Pabrėžkite, kad Mozijo 3 skyriuje yra angelo pareiškimas apie „didžiai džiaugsmingą gerąją naujieną“ (Mozijo 3:3). Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Mozijo 3:5–10 eilutes. Paprašykite mokinių ieškoti tokių žodžių ir frazių, kurios jiems padėtų labiau vertinti Jėzaus Kristaus misiją. Galite jiems pasiūlyti tas frazes ir žodžius pasižymėti. Paprašykite kelių mokinių pasidalinti atrastomis frazėmis ir žodžiais.

- Ką Mozijo 3:7 eilutė jums padeda suprasti apie Gelbėtojo misiją?
- Kodėl, jūsų manymu, angelas pasakė, kad ši žinia gali atnešti didį džiaugsmą?

Pakvieskite mokinius savo Raštų studijavimo žurnale arba klasės užrašuose vienu sakiniu apibendrinti Mozijo 3:5–10 eilutes. Skirkite mokiniams pakankamai laiko tai užrašyti, o kai baigs, pakvieskite kelis iš jų paskaityti, ką parašė. Mokinių apibendrinimai turėtų atspindėti tokį supratimą apie angelo mokymą: **Jėzus Kristus kentėjo tam, kad mes galėtume būti išgelbėti iš savo nuodėmių.**

Po mokinių atsakymų galite jiems užduoti tokį klausimą:

- Ką jaučiate galvodami apie tai, ką dėl jūsų padarė Gelbėtojas?

Kad padėtumėte mokiniams giliau suprasti Gelbėtojo kančią, pasidalinkite tokiu vyresniojo Džeimso E. Talmidžo iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginiu:

„Kristaus agonija sode yra nesuvokiama ribotu protu; nesuvokiamas nei tos kančios stiprumas, nei ją sukėlusios priežastys. [...] Jis kentėjo ir dejavo dėl tokios naštos, apie kokią joks kitas gyvas, šia žeme kada nors vaikščiojęs žmogus nepagalvotų, jog tai įmanoma. Tokią kančią, kai iš kiekvienos poros pradeda sunktis kraujas, Jam sukėlė ne tik fizinis skausmas ar protinė kančia; Jį dar buvo apėmusi tokia dvasinė sielos agonija, kurią patirti galėjo tik Dievas. [...] Tą didelio skausmo valandą Kristus patyrė ir įveikė visus siaubus, kuriuos Šėtonas, „šio pasaulio princas“, galėjo sukelti. [...] Tokiu pat ir siaubingai realiu būdu, nors žmogui ir nesuvokiamu, Gelbėtojas prisiėmė ant Savęs visas žmonijos nuodėmes nuo Adomo iki pat pasaulio pabaigos“ (*Jesus the Christ*, 3 leid. [1916 m.], p. 613).

Užduokite klausimus, kurie skatintų mokinius dalintis savo jausmais ir liudijimu

Kad padėtumėte mokiniams pasiruošti dalintis savo jausmais ar liudijimais, siūlome jiems užduoti tokius klausimus, kurie padėtų apgalvoti su aptariamu principu ar doktrina susijusius patyrimus. Galite pasakyti: „Kaip sužinojote, kad ... ?“ arba „Kada jautėte ... ?“ Tada pakvieskite juos pasidalinti savo patirtimi ir jausmais. Priimdami šį kvietimą jie leis Šventajai Dvasiai liudyti apie tiesą jiems ir jų bendraklasiams.

Mozijo 3:11–27

Karalius Benjaminas liudija, kad per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą galime nusivilkti prigimtinį žmogų ir tapti šventaisiais

Mokiniam pasakykite, kad karalius Benjaminas kalbėjo apie angelo apibūdintas kelias žmonių grupes ir apie tai, kaip kiekvienai iš tų grupių taikytinas Jėzaus Kristaus Apmokėjimas. Lentoje užrašykite tokius klausimus. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Mozijo 3:11–13, 16 eilutes ir surasti atsakymus į šiuos klausimus:

Kaip Apmokėjimas taikomas:

Tiems, kurie mirė nepažinę Evangelijos?

Tiems, kurie maištauja prieš Dievą ir sąmoningai nusideda?

Vaikams, mirusiems iki savo atskaitomybės amžiaus?

Po kurio laiko paprašykite mokinių pasidalinti savo atsakymais į šiuos klausimus. (Kad padėtumėte atsakyti į pirmą klausimą, paprašykite jų perskaityti Doktrinos ir Sandorų 137:7–10. Kad padėtumėte atsakyti į trečią klausimą, paprašykite jų perskaityti Moronio 8:8, 17 ir Doktrinos ir Sandorų 29:46–47.)

Perskaitykite šį vyresniojo Dalino H. Oukso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį apie tai, kaip Apmokėjimas veikia visus Dangiškojo Tėvo vaikus:

„Skaitome, kad „Jo kraujas [...] apmoka nuodėmes tų, [...] kurie mirė nežinodami Dievo valios jiems arba kurie nusidėjo to nežinodami“ (Mozijo 3:11). Panašiai „Kristaus kraujas apmoka [už mažus vaikus]“ (Mozijo 3:16). Šitie mokymai, kad Prisikėlimas ir Apmokėjimo apvalančioji galia yra visiems, prieštarauja teiginiui, kad Dievo malonė išgelbėja tik keletą išrinktųjų. Jo malonė yra visiems. Šitie Mormono Knygos mokymai praplečia mūsų viziją ir visa apimančios Dievo meilės bei Jo Apmokėjimo visuotinio poveikio supratimą“ („Visiems žmonėms visur“, 2006 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

- Kokio principo pasimokome iš Mozijo 3:12 eilutės apie tai, kaip Apmokėjimas taikytinas mums? (**Iš savo nuodėmių būsime išgelbėti tuomet, kai naudosisime tikėjimą Jėzumi Kristumi ir atgailausime.**)
- Kas, pasak šios eilutės, nutiks tiems, kurie pasirinks nenaudoti tikėjimo Jėzumi Kristumi ir neatgailaus?

Mozijo 3:19 yra Raštų įvaldymo eilutė. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šią eilutę, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje pateiktą mokymo idėją.

Pažymėkite, kad Mozijo 3:19 yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite mokinius paraginti šią ištrauką pasižymėti išskirtiniu būdu, kad galėtų ją lengvai susirasti. Taip pat atkreipkite dėmesį į Mozijo 3:19 eilutėje angelo pavartotą terminą „prigimtinis žmogus“. Kad padėtumėte mokiniams suprasti šį terminą, iš Raštų rodyklės perskaitykite tokį paaiškinimą:

Prigimtinis žmogus yra „asmuo, kuris pasirenka klausyti kūno aistrų, norų, potraukių ir pojūčių, o ne Šventosios Dvasios raginimų. Toks žmogus gali suprasti fizinius dalykus, bet ne dvasinius. Visi žmonės yra kūniški, arba mirtingi, dėl Adomo ir Ievos nuopuolio. Kiekvienas asmuo turi užgimti iš naujo per Jėzaus Kristaus apmokėjimą“ (Raštų rodyklė, „Prigimtinis žmogus“, scriptures.lds.org).

Lentoje užrašykite tokius klausimus. Paprašykite, kad mokiniai tyliai tyrinėdami Mozijo 3:19 eilutę, surastų atsakymus į šiuos klausimus.

Kaip angelas apibūdino prigimtinio žmogaus ryšį su Dievu?

Kaip, pasak šios eilutės, galime nusivilkti prigimtinį žmogų?

Pažymėkite, kad per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą žmogus ne tik nusivelka „prigimtinį žmogų“. Jis „tampa šventuoju“. Gelbėtojas ne tik išgelbsti mus iš nuodėmių, Jis dar padaro mus geresniais žmonėmis, tokiais, kokiais patys nesugebėtume tapti. Jis padeda mums tapti panašesniems į Jį. Kad padėtumėte mokiniams suprasti šią doktriną, perskaitykite tokį vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Norint užkopti į Viešpaties kalną ir stovėti Jo šventose vietose, reikia ir nekaltų rankų, ir tyros širdies [žr. Psalmių 24:3–4].

Leiskite man pasakyti, kad rankos padaromos nekaltos per Gelbėtojo Apmokėjimą, nusivilkus prigimtinį žmogų ir nugalėjus nuodėmę bei blogas mūsų gyvenimo įtakas. Širdys ištaurinama, kai gauname Jo stiprinančią galią daryti gera ir tapti geresniems. Visi mūsų geri norai ir geri darbai, kokie reikalingi jie bebūtų, negali padaryti, kad rankos būtų nekaltos, o širdis tyra.

Tik Jėzaus Kristaus Apmokėjimas suteikia *apvalančią ir išperkančią galią*, kuri padeda mums įveikti nuodėmę, ir *šventinančią, ir stiprinančią galią*, kuri padeda mums tapti geresniems, nei galėtume tapti pasikliaudami vien savo jėgomis. Beribis Apmokėjimas skirtas tiek nusidėjėliui, tiek šventajam, esančiam kiekviename iš mūsų“ („Švarios rankos ir tyra širdis“, 2007 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

Kad padėtumėte mokiniams apibendrinti Mozijo 3:19 eilutės doktrinas, paklauskite:

- Kokių Evangelijos tiesų randate Mozijo 3:19 eilutėje?

Šioje eilutėje mokiniai gali rasti kelias doktrinas, įskaitant ir tokias:

Prigimtinis žmogus yra Dievo priešas.

Pasiduodami Šventosios Dvasios vilionėms, mes nusivelkame prigimtinių žmogų.

Per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą galime nusivilkti prigimtinių žmogų ir tapti šventaisiais.

Pakvieskite mokinius savo Raštų studijavimo žurnale atsakyti į vieną iš žemiau pateiktų klausimų. (Šiuos klausimus galite užrašyti lentoje, išdalinti lapeliuose arba lėtai skaityti, kad mokiniai galėtų juos užsirašyti į savo Raštų studijavimo žurnalą.)

- Kaip galėtumėte labiau pasiduoti „Šventosios Dvasios vilionėms“? Ką per ateinančią savaitę darysite, kad pasitobulintumėte šioje savo gyvenimo srityje?
- Kokią vaiko savybę iš išvardintų Mozijo 3:19 eilutėje jums labiausiai reikia tobulinti? Ką ateinančią savaitę darysite, kad tobulintumėte šią savybę?

Kad padėtumėte mokiniams labiau vertinti Gelbėtojo Apmokėjimą, perskaitykite jiems Mozijo 3:23–26 eilutes. Paaiškinkite, kad 26 eilutėje esanti frazė „Dievo rūstybės taurė“ reiškia, jog tie, kurie sąmoningai nusideda ir neatgailauja, galiausiai kentės. Tada pakvieskite vieną mokinį perskaityti Doktrinos ir Sandorų 19:16–19. Paprašykite mokinių įsiklausyti į 18 eilutėje esantį žodį *taurė*.

- Ką padarė Jėzus Kristus, kad mums nereikėtų gerti „iš Dievo rūstybės taurės“? (Jis Pats išgėrė iš tos taurės, taip ant Savęs prisiimdamas bausmę už mūsų nuodėmes. Jei tikrai atgailausime, tai nereikės kentėti tokios kančios.)

Pabaikite paliudydami apie pamokoje aptartas tiesas.

Raštų įvaldymo eilutė – Mozijo 3:19

Kad padėtumėte mokiniams mintinai išmokti Mozijo 3:19 eilutę, suskirstykite juos į poromis. Paprašykite juos porose garsiai perskaityti Mozijo 3:19 eilutę skaitant atskirai po vieną žodį. Paprašykite šį pratimą pakartoti kelis kartus. Šį pratimą galite pajvairinti paprašydami porose skaityti atskirai po du ar tris žodžius.

Šio pratimo kartojimas padės mokiniams geriau pažinti eilutės turinį ir lengviau mintinai išmokti visą eilutę. Duokite jiems iššūkį savarankiškai išmokti Mozijo 3:19 eilutę.

Pastaba: Dėl šiandieninės pamokos trukmės ir pobūdžio šį Raštų įvaldymo pratimą galite atlikti kitą dieną, kai turėsite daugiau laiko.

Mozijo 4

Įvadas

Sujaudinti karaliaus Benjamino mokymų, žmonės atgailavo ir gavo savo nuodėmių atleidimą. Jie „buvo pripildyti džiaugsmo“ ir turėjo „sąžinės ramybę“ (Mozijo 4:3). Karalius Benjaminas toliau juos mokė, padėdamas suprasti, ką reikia daryti norint „[išlaikyti] savo

nuodėmių atleidimą“ (Mozijo 4:12). Tad mokydamas jis palygino juos su elgetomis, priklausančiais nuo Dievo išgelbėjimo. Be to, jis perspėjo juos apie tai, kad pavojinga nepaisyti savo minčių, žodžių ir darbų.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 4:1–8

Karaliaus Benjamino žmonės gauna savo nuodėmių atleidimą ir prisipildo džiaugsmo ir ramybės

Paprašykite mokinių apmąstyti tokį klausimą:

- Kaip žinoti, ar mūsų nuodėmės mums atleistos?

Perskaitykite šį Prezidento Haroldo B. Ly teiginį:

„Jei ateis laikas, kai padarysite viską, kad atgailautumėte už savo nuodėmes, kad ir kas jūs bebūtumėte, kad ir kur jūs bebūtumėte, ir kaip įmanoma geriau būsite atitaisę žala; jei padarysite ką nors tokio, kas paveiks jūsų padėtį Bažnyčioje, bet būsite kreipęsi į tinkamus vadovus, tai norėsite to patvirtinančio atsakymo – ar Viešpatis mane priima, ar ne? Jei betyrinėdami savo sielą ieškosite ir atrasite sąžinės ramybę, tai bus ženklas, leisiantis žinoti, kad Viešpatis jūsų atgailavimą priėmė“ („Stand Ye in Holy Place“, *Ensign*, 1973 m. liepa, p. 122).

Priminkite mokiniams, kad karalius Benjaminas perdavė angelo žodžius apie tai, kaip gauti nuodėmių atleidimą. Konkrečiai jiems galite priminti angelo žodžius apie tai, kad prigimtinis žmogus yra Dievo priešas, ir apie tai, kas nutiks žmonėms, kurie numiršta neatgailavę už savo nuodėmes (žr. Mozijo 3:19, 23–27).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 4:1–2 eilutes ir surasti, kaip karaliaus Benjamino žmonės reagavo į angelo žodžius. Paprašykite kelių mokinių pasidalinti tuo, ką surado. Jei mokiniams neaiški frazė „kūniška būseną“, tai paaiškinkite, kad žodis *kūniškas* yra priešingas žodžiui *dvasiškas*. Tas žodis susijęs su mūsų instinktyviais potraukiais, o ne su dvasiniu troškimu artėti prie Viešpaties. Galite paprašyti mokinių perskaityti Almos 41:11 eilutę ir savais žodžiais paaiškinti frazę „kūniška būseną“. Kad padėtumėte mokiniams suprasti frazę „žemesnius [...] už žemės dulkes“, pakvieskite juos perskaityti Helamano 12:4–8 eilutes. Tada paprašykite jų savais žodžiais paaiškinti, kodėl Viešpaties patarimų nesiklausantis žmogus gali būti apibūdinamas kaip žmogus, žemesnis už žemės dulkes. Pasistenkite, kad jie suprastų, jog Dangiškas Tėvas Savo vaikų nelaiko žemesniais už žemės dulkes.

Pabrėžkite, kad kai žmonės suprato savo nuodėmingumą, jie ėmė atgailauti ir rodyti savo tikėjimą Jėzumi Kristumi ir Jo Apmokėjimu. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 4:3. Paprašykite mokinių atkreipti dėmesį į tai, kaip žmonės sužinojo, kad jų nuodėmės atleistos.

- Ką, pasak Mozijo 4:3 eilutės, jaučia tie žmonės, kuriems atleido Viešpatis?
- Žmonės nuodėmių atleidimą gavo dėl „savo nepaprasto tikėjimo Jėzumi Kristumi“. Kokie veiksmai rodė jų tikėjimą? (Žr. Mozijo 4:1–2.)
- Savais žodžiais pasakykite, ko iš Mozijo 4:1–3 eilučių galime pasimokyti apie tai, kaip gauti savo nuodėmių atleidimą? (Vienas iš galimų atsakymų yra: **kai naudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi ir nuoširdžiai atgailaujame, tai gauname nuodėmių**

atleidimą. Galite mokinius pakviesti Mozijo 4:1–3 eilutėse pasižymėti svarbiausius žodžius ir frazes, pabrėžiančias šį principą.)

Perskaitykite žemiau pateiktą vyresniojo Nylo L. Anderseno iš Dvylikos Apaštalo Kvorumo teiginį, kuriame apibendrinama tai, ką turime daryti, kad gautume nuodėmių atleidimą:

„Sąžiningai išpažindami nuodėmes, kaip galėdami atlygindami žalą nusikraustiesiems ir palikdami savo nuodėmes per įsakymų laikymąsi, esame atleidimo gavimo procese. Su laiku pajusime, kad mūsų širdgėlos skausmas rimsta, nusinešdamas „kalnę iš mūsų širdžių“ (Almos 24:10) ir užleisdamas vietą „sąžinės ramybei“ (Mozijo 4:3).

Tiems, kurie nuoširdžiai atgailauja, bet, kaip atrodo, negali pajusti palengvėjimo: toliau laikykitės įsakymų. Pažadu jums, kad Viešpaties nustatytu laiku palengvėjimas tikrai ateis. Tam, kad išgytume, taip pat reikia laiko“ („[Atgailaukite] ... kad galėčiau jus išgydyti“, 2009 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite mokinius savo Raštų studijavimo žurnale arba klasės užrašuose parašyti, ko jie išmoko apie atgailą aptardami Mozijo 4:1–3 eilutes. Taip pat paprašykite jų raštu atsakyti, kaip siekdami gauti nuodėmių atleidimą jie galėtų panaudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi.

Paaiškinkite, kad matydamas savo žmonių atgailavimą karalius Benjaminas jiems priminė apie visišką jų priklausomybę nuo Viešpaties. Paprašykite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Mozijo 4:4–8 eilutes. Paprašykite mokinių surasti, ką karalius Benjaminas norėjo, kad jo žmonės suprastų, gavę nuodėmių atleidimą.

- Kokios, pasak šių eilučių, yra vienintelės sąlygos, „kuriomis žmogus galėtų būti išgelbėtas“?

Kai mokiniai atsakys į šį klausimą, pakvieskite juos tyliai peržiūrėti Mozijo 4:4–8 eilutes ir surasti tas frazes, kurios apibūdina, kokie žmonės gauna išgelbėjimą. Galite jiems pasiūlyti šias frazes pasižymėti. Siūlome jiems užduoti šiuos klausimus:

- Ką, jūsų manymu, reiškia „stropiai [laikytis Viešpaties] įsakymų“?
- Kokie veiksmai rodo, kad žmogus „[sudedą] savo viltis į Viešpatį“?
- Ar matėte, kaip reiškiasi „Dievo gerumas“ ir Jo „neprilygstama galia“?

Pabrėžkite, kad atgaila ir paklusnumas iš mūsų reikalauja daug darbo ir pastangų. Tačiau, kad ir kaip sunkiai bedirbtumėme, niekada negautume nuodėmių atleidimo ir išgelbėjimo dovanos, jei nebūtų Jėzaus Kristaus Apmokėjimo.

Mozijo 4:9–30

Karalius Benjaminas moko apie tai, kaip išlaikyti nuodėmių atleidimą

Lentoje užrašykite *Išlaikyti nuodėmių atleidimą*. Mokinius informuokite, kad žmonėms gavus savo nuodėmių atleidimą, karalius Benjaminas juos mokė, kaip išlaikyti tą švrią ir tyrą būseną.

- Kodėl kiekvienam iš mūsų tai irgi svarbu žinoti?

Pakvieskite mokinius tyliai patyrinėti Mozijo 4:9–11 eilutes ir surasti, ką turime daryti, kad išlaikytume savo nuodėmių atleidimą. Duokite mokiniams pakankamai laiko, tada pakvieskite juos pasidalinti tuo, ką surado. Siūlome jų atsakymus surašyti lentoje. Atsakymai galėtų būti ir tokie: turime atminti Dievo didybę, nusižeminti, kasdien melstis ir būti nepajudinami tikėjime.

Kad padėtumėte mokiniams giliau suprasti ir pritaikyti tai, ką skaitė, siūlome užduoti šiuos klausimus:

- Karalius Benjaminas mokė, kad turime tikėti Dievą (žr. Mozijo 4:9). Jis taip pat kalbėjo apie Dievo meilės ragavimą ir nuolatinį prisiminimą apie „Dievo didybę“ (Mozijo 4:11). Kokie patyrimai padėjo jums suprasti, kad Dievas yra tikras, galingas ir kad Jis jus myli?
- Kaip prisiminimas apie Dievo galią, gerumą ir meilę veikia mūsų norą paklusti Jam?

Mokiniams garsiai perskaitykite Mozijo 4:12. Paprašykite jų šioje eilutėje surasti palaimas, kurias žmonės gauna darydami tai, ko mokoma Mozijo 4:5–11 eilutėse.

Paaiškinkite, kad Mozijo 4:13–16 eilutėse karalius Benjaminas apibūdina žmones, kurie išsaugo savo nuodėmių atleidimą. Klasę suskirstykite į tris grupes. Pirmosios grupės paprašykite patyrinėti Mozijo 4:13 eilutę, antrosios grupės – Mozijo 4:14–15 eilutes, o trečiosios

– Mozijo 4:16 eilutę. Paprašykite, kad kiekvienas mokinys asmeniškai perskaitytų paskirtą eilutę ar eilutes ir jose surastų, kaip karalius Benjaminas apibūdino žmones, siekiančius išlaikyti savo nuodėmių atleidimą.

Paskui pakvieskite mokinius pasidalinti savo atsakymais. Jiems tai darant, pabrėžkite tokią tiesą: **jei nusižeminame priešais Dievą ir stengiamės savyje tobulinti Kristaus savybes, tai galime išlaikyti savo nuodėmių atleidimą.** Kai mokiniai paminės kokią nors savybę, padėkite jiems pritaikyti mokinamus dalykus užduodami vieną ar abu iš šių klausimų:

- Kodėl, jūsų manymu, ši savybė yra naudinga, norint išlaikyti savo nuodėmių atleidimą?
- Kada matėte šios savybės pavyzdžių?

Karalius Benjaminas panaudojo efektyvų palyginimą, galintį padėti mokiniams vertinti iš Viešpaties gautas palaimas ir motyvuoti juos tobulinti Mozijo 4:13–16 eilutėse studijuotas savybes. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 4:16–23 eilutes.

- Kodėl, pasak karaliaus Benjaminio, visi esame elgetos?
- Kaip šis supratimas gali mums padėti labiau atjausti kitus?
- Kokį patarimą Mozijo 4:24–26 eilutėse karalius Benjaminas davė tiems, kurie negali sušėlpti elgetos arba kurie patys nedaug turi ką duoti?
- Kaip šiais laikais Bažnyčioje, aukodami pasninko atnašas, sekame Mozijo 4:26 eilutėje duotu patarimu? Kaip jaunimas gali prisidėti prie pasninko atnašų? (Atsakymai gali būti ir tokie: jie gali pasninkauti, kai kurie gali mokėti pasninko atnašas, Aarono kunigystės turėtojai kai kuriose pasaulio šalyse iš savo apylinkės ar skyriaus narių surenka pasninko atnašas.)

Pabrėžkite, kad mūsų prašoma daryti tiek daug gerų dalykų, jog kartais gali būti sunku jausti gyvenimo pusiausvyrą. Paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Mozijo 4:27.

- Ką, jūsų manymu, reiškia viską daryti „išmintingai ir tvarkingai“?
- Kaip šis patarimas gali padėti jums?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 4:29–30. Pažymėkite, kad Mozijo 4:30 yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite mokinius paraginti šią ištrauką pasižymėti išskirtiniu būdu, kad galėtų ją greitai susirasti.

- Koks ryšys yra tarp mūsų minčių, žodžių ir darbų? Kaip galime stebėti savo veiksmus? Kokiais būdais galime vienas kitam padėti?

Siūlome mokiniams skirti keletą minučių, kad savo Raštų studijavimo žurnale parašytų apie tai, kaip Mozijo 4:9–30 eilutėse esantys principai gali jiems padėti stengiantis išlaikyti savo nuodėmių atleidimą. Paliudykite, jog Viešpats myli kiekvieną iš jų ir trokšta, kad jie atgailautų ir išlaikytų savo nuodėmių atleidimą.

Raštų įvaldymo eilutė – Mozijo 4:30

Kad padėtumėte mokiniams pamatyti sąsajas tarp minčių, žodžių ir darbų, kaip tai rašoma Mozijo 4:30 eilutėje, perskaitykite šį Prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginį:

„Mąstykite švariai. Kas mąsto švariai, tas nedaro nešvarių darbų. Dievui atsakote ne tik už savo darbus, bet ir už savo minčių kontrolę. Taigi, gyvenkite taip, kad netektų raudonuoti iš gėdos, kai pas jus Bažnyčioje ekrane rodys jūsų mintis ir darbus. Vis dar tinka senas posakis: sėji mintis – pjauni darbus, sėji darbus – pjauni įprotį, sėji įprotį – pjauni charakterį, o charakteris nulems tavo likimą amžinybėje. Kaip galvoji savo širdyje, toks ir esi“ (Iš Conference Report, 1964 m. spalio, p. 60).

Paaiškinkite, kad tuo pačiu metu toje pačioje erdvėje negali būti ir šviesa, ir tamsa. Šviesa išsklaido tamsą. Pavyzdžiui, tinkama muzika, pakylėjantys vaizdai, turininga veikla, švarios mintys ir žodžiai į mūsų gyvenimą pakvies Dvasią ir iš mūsų proto išstums netinkamas mintis. Padėkite mokiniams suprasti, kad su tamsa galima susidoroti savo gyvenimą pripildydami šviesos.

- Kaip galime savo mintis, žodžius ir darbus išlaikyti švarius?

Paraginkite mokinius sugalvoti konkretų planą, kaip savo gyvenimą pripildys šviesos. Galite paprašyti jų tai užrašyti savo Raštų studijavimo žurnale.

 Mozijo 4:30 yra Raštų įvaldymo eilutė. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šią eilutę, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje pateiktą mokymo idėją.

Įspūdžių užrašymas

Vyresnysis Ričardas G. Skotas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo ragino mokinius užsirašyti patiriamus įspūdžius: „Įpraskite mokyti iš to, ką matote, ir ypač iš to, ką Šventoji Dvasia jums siunčia per jausmus. [...] Saugioje vietoje užsirašykite iš Dvasios sužinotus svarbius dalykus. Pastebėsite, kad, jei užsirašinėsite brangius įspūdžius, jų patirsite dar daugiau“ („To Acquire Knowledge and the Strength to Use It Wisely“, *Ensign*, 2002 m. birželis, p. 32).

Mozijo 5–6

Įvadas

Mozijo 5 skyriuje baigiama karaliaus Benjamino kalba savo žmonėms, kuri prasidėjo Mozijo 2 skyriuje. Patikėję karaliaus Benjamino žodžiais, žmonės savo širdyse patyrė galingą permainą. Jie sudarė sandorą su Dievu

ir priėmė Jėzaus Kristaus vardą. Mozijo 6 skyriuje parašyta, kad karalius Benjaminas savo karalystę perleido savo sūnui Mozijui, kuris valdė pagal tėvo parodytą pavyzdį.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 5:1–4

Karaliaus Benjamino žmonės kalba apie galingą permainą, kurią jie patyrė per Dvasią

Prieš pamoką lentoje užrašykite tokius klausimus:

Ar kada jautėte, kad jums reikia pasikeisti dvasiškai?

Kaip bandėte tai padaryti?

Jei patyrėte kokį pokytį, ar išlaikėte tą pokytį iki šios dienos?

Paprašykite mokinių savo Raštų studijavimo žurnale arba klasės užrašuose atsakyti į šiuos klausimus. Tada perskaitykite tokį vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Jėzaus Kristaus Evangelijos esmė yra iš pagrindų ir visam laikui pakeisti mūsų prigimtį, o tas pokytis įmanomas „tik per nuopelnus ir gailestingumą, ir malonę Šventojo Mesijo“ (2 Nefio 2:8). Kai nusprendžiame sekti Mokytoju, nusprendžiame pasikeisti – dvasiškai atgimti“ („Ye Must Be Born Again“, *Ensign* arba *Liahona*, 2007 m. gegužė, p. 20).

Galite mokiniams pasiūlyti toliau pateiktą citatą užsirašyti savo Raštuose, prie Mozijo 5:2 eilutės, arba savo Raštų studijavimo žurnale: „Kai nusprendžiame sekti Mokytoju, nusprendžiame pasikeisti“ (Vyresnysis Deividas A. Bednaris).

- Kaip galime pasikeisti, kai nusprendžiame sekti Jėzumi Kristumi?

Skirkite mokiniams kelias minutes peržiūrėti Mozijo 2–4 skyrius. Galite jiems pasiūlyti perskaityti skyrių santraukas. Pasiteiraukite jų, apie ką rašoma tuose skyriuose. Tada pakvieskite juos tyliai perskaityti Mozijo 5:1.

- Ką karalius Benjaminas norėjo sužinoti iš savo žmonių?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 5:2–5 eilutes ir surasti, kaip žmonės atsakė į karaliaus Benjamino klausimą. Kai jie perskaitys, užduokite žemiau pateiktus klausimus, padėsančius analizuoti tas eilutes:

- Ką žmonės kalbėjo apie savo polinkius?
- Kas pakeitė tokius jų polinkius? (Jie patikėjo karaliaus Benjamino mokymais apie Jėzų Kristų ir apie Apmokėjimą, ir Dvasia pakeitė jų širdis.)

Pabrėžkite, kad pokytis širdyje – tai ne tik elgesio pokytis. Kai patyriame širdies pokytį, tai Gelbėtojo Apmokėjimo galios dėka tampame naujais, pasikeitusiais žmonėmis. Kad padėtumėte mokiniams suprasti šią tiesą, pakvieskite vieną mokinį perskaityti tokį vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Jėzaus Kristaus Evangelija yra kur kas daugiau nei vien nuodėmės vengimas, jos nugalėjimas ir apsisvalymas nuo nuodėmės bei blogų gyvenimo įtakų. Evangelija skatina daryti gera, būti geram ir tapti dar geresniam. [...] Ši galinga permaina nėra tik sunkesnio darbo ar didesnės savidrausmės rezultatas. Greičiau tai yra esminis mūsų norų, motyvų ir prigimties pasikeitimas, įmanomas tik dėl Viešpaties Kristaus Apmokėjimo. Mūsų dvasinis tikslas yra nugalėti nuodėmę ir norą nusidėti, įveikti nuodėmės purvą ir tironiją“ („Švarios rankos ir tyra širdis“, 2007 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

• Kodėl, jūsų manymu, tikram pokyčiui reikalingas Jėzaus Kristaus Apmokėjimas? Atkreipkite mokinių dėmesį į Mozijo 5:2 eilutės frazę „dėka Viešpaties visagalio Dvasios“.

• Kaip, pasak Mozijo 5:2–4 eilučių, savo gyvenime galime patirti galingą permainą?

Kol mokiniai atsakinės į šį klausimą, žiūrėkite, kad jie suprastų, jog, **naudodami tikėjimą Jėzumi Kristumi ir priimdami Šventąją Dvasią, galime patirti galingą širdies permainą.**

Paaiškinkite, kad galingas širdies pokytis vyksta visą gyvenimą, o ne iš karto. Pasidalinkite tokiu Prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginiu:

„Tapimas panašiu į Kristų yra viso gyvenimo darbas, į kurį dažniausiai įeina lėtas, vos pastebimas augimas ir keitimasis. [...]“

Tikra atgaila keičia ne tik elgesį, bet ir širdį. [...] Dauguma atvejų atgailaudami nepatiriame sensacingų ar dramatiškų potyrių; tačiau žingsnelis po žingsnelio, stabiliai ir nuosekliai artėjame prie dieviškumo“ („A Mighty Change of Heart“, *Ensign*, 1989 m. spalio, p. 5).

Kad padėtumėte mokiniams pritaikyti šį principą ir įvertinti, kaip jiems sekasi patirti galingą širdžių permainą, paprašykite jų savo Raštų studijavimo žurnale atsakyti į žemiau pateikiamus klausimus. (Šiuos klausimus galite užrašyti lentoje, išdalinti užrašytus lapeliuose arba lėtai skaityti, kad mokiniai galėtų juos užrašyti į savo Raštų studijavimo žurnalą.)

• Kaip keitėsi jūsų polinkiai, kai sekėte Gelbėtoju?

• Ką jums reikia daryti, kad Viešpats ir toliau padėtų jums patirti šią permainą?

Suteikite progą vienam ar dviem mokiniams pasidalinti savo atsakymais į šiuos klausimus. Pasistenkite, kad jie suprastų, jog neturi jaustis įpareigoti dalintis tokiomis mintimis ar patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.

Mozijo 5:5–15

Karaliaus Benjamino žmonės su Dievu sudaro sandorą, ir jiems suteikiamas naujas vardas

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 5:5. Paprašykite mokinių surasti, ką karaliaus Benjamino žmonės buvo pasiruošę daryti dėl savo širdžių permainos.

• Ką tie žmonės norėjo daryti po to, kai dėl Jėzaus Kristaus Apmokėjimo pasikeitė jų polinkiai?

Kad padėtumėte mokiniams praplėsti supratimą apie sandoras, skirkite jiems kelias minutes asmeniškai pastudijuoti šią temą. Galite jiems pasiūlyti apie tai pasiskaityti Raštų rodyklėje arba knygelėje *Ištikimi tikėjimui* arba peržiūrėti Mormono Knygos arba Triknygės teminėse rodyklėse nurodytas su šia tema susijusias Raštų eilutes. Skirkite mokiniams pakankamai laiko, o tada paprašykite jų susiskirstyti poromis ir vienas kitam savais žodžiais paaiškinti apie sandoras.

- Kurie Mozijo 5:5 eilutėje esantys žodžiai parodo, kad žmonės nuoširdžiai trokšta su Dievu sudaryti sandorą ir jos laikytis? (Atsakymai gali būti ir tokie: „vykdysime tavo valią“, „visame kame“ ir „per visas likusias mūsų dienas“.)
- Kurie Mozijo 5:5 eilutėje esantys žodžiai ar frazės jums primena pažadus, kuriuos atnaujiname kaskart priimdami sakramentą?
- Kaip, jūsų manymu, sandorų sudarymas ir jų laikymasis padeda mums tęsti širdies permainos procesą?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 1:11. Paprašykite jų surasti vieną priežastį, dėl kurios karalius Benjaminas žmones subūrė kartu. (Kad duotų jiems vardą.) Paaiškinkite, kad Mozijo 5:7–15 eilutėse rašoma apie tai, kaip karalius Benjaminas paaiškina vardą, kurį jis pažadėjo suteikti savo žmonėms. Duokite mokiniams kelias minutes peržiūrėti Mozijo 5:7–14 eilutes ir surasti žodžius *vardas* ir *adinamas*. Galite pasiūlyti mokiniams visus tuos žodžius pasižymėti.

Pakvieskite kelis mokinius paaiškinti, kodėl jiems buvo duotas jų vardas. Pavyzdžiui, galite jų paprašyti papasakoti, kodėl jų tėvai nusprendė suteikti tokius vardus, arba galite paklausti, ar jų vardai turi kokią nors konkrečią prasmę. Po to klasės paklauskite:

- Kokią reikšmę turi vardas? (Lentoje apibendrinkite mokinių atsakymus į šį klausimą. Tarp atsakymų gali būti ir tokie: mus atpažįsta pagal vardą, jis susijęs su mūsų tapatybe,

Leiskite mokiniams aiškinti

Retkarčiais leiskite mokiniams vienas kitam aiškinti doktrinas ir principus. Taip darydami padėsite mokiniams sustiprinti savo tikėjimą ir patobulinti supratimą apie Jėzaus Kristaus Evangeliją. Taip pat padėsite jiems išmokti, kaip su kitais dalintis Evangelijos tiesomis.

tai vienas iš būdų atskirti mus nuo kitų, dažnai šeimose su juo susijusi tam tikra reputacija ir lūkesčiai.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 5:7–8. Paprašykite klasės surasti vardą, kurį karalius Benjaminas suteikė savo žmonėms. Taip pat paprašykite jų surasti žodžius ir frazes, parodančius to vardo svarbą. Galite juos paraginti tas frazes ir žodžius pasižymėti.

- Kokį vardą karalius Benjaminas suteikė savo žmonėms?
- Kokius žodžius ir frazes jūs radote? Ko šie žodžiai ir frazės moko jus apie Kristaus vardą?
- Kada prisiimame Jėzaus Kristaus vardą? (Žiūrėkite, kad mokiniai suprastų, jog **Jėzaus Kristaus vardą prisiimame tada, kai sudarome šventas sandoras ir laikomės jų.**)

Mokiniais aptarinėjant šias eilutes, gali prireikti jiems padėti suprasti doktriną apie tai, kad galime tapti „Kristaus vaikais“ (Mozijo 5:7). Galite pažymėti, kad tėvas suteikia gyvybę vaikui. Esame dvasiniai Dangiškojo Tėvo vaikai. Taip pat esame savo žemiškųjų tėvų vaikai, kurie kartu su mūsų mamomis suteikė galimybę mums fiziniuose kūnuose gyventi čia žemėje. Kalbėdamas apie Mozijo 5:7 eilutę Prezidentas Džozefas Fildingas Smitas mokė, kad Jėzus Kristus irgi „tampa mūsų Tėvu“, nes Jis „siūlo mums gyvenimą, amžiną gyvenimą per Apmokėjimą, kurį Jis dėl mūsų atliko“. Prezidentas Smitas aiškino: „Jėzaus Kristaus vaikais, sūnumis ir dukromis, tampame per savo sandoras ir paklusnumą Jam“ (*Doctrines of Salvation*, comp. Bruce R. McConkie, 3 vols. [1954–56], 1:29).

Atkreipkite mokinių dėmesį į lentoje surašytus žodžius, apibūdinančius to vardo reikšmę.

- Kaip lentoje esantys žodžiai gali mums padėti suprasti Jėzaus Kristaus vardo prisiėmimo svarbą?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 5:9–13 eilutes ir surasti papildomų karaliaus Benjaminio patarimų apie Jėzaus Kristaus vardo prisiėmimą. Galite mokiniams pasiūlyti šias eilutes perskaityti taip, lyg karalius Benjaminas kalbėtų asmeniškai jiems. Suskirstykite mokinius poromis ir paprašykite jų šiuos klausimus aptarti atsižvelgiant į tai, ką perskaitė. (Šiuos klausimus galite pateikti išdalumuose lapeliuose arba surašyti lentoje.)

- Pagalvokite apie Kristaus vardo prisiėmimo reikšmę. Ką, jūsų manymu, reiškia į savo širdį įsirašyti Kristaus vardą? Kokių palaimų sulaukia tie žmonės, kurių širdyse užrašytas Kristaus vardas?
- Pagalvokite apie pažįstamus žmones, kurie gerbia Kristaus vardą. Kaip tie žmonės rodo pagarbą ir meilę Kristaus vardui?

Paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Mozijo 5:15. Pakvieskite klasės surasti veiksmus, kuriais galima būtų identifikuoti sandorų besilaikančius žmones.

- Kokių klausimų galime užsiduoti sau, kad įvertintume, kaip rimtai prisiėmėme Kristaus vardą?

Pasidalinkite savo pamąstymais apie tai, ką jums reiškia prisiimti Jėzaus Kristaus vardą. Paliudykite apie to svarbą jūsų gyvenime.

Mozijo 6:1–7

Mozijas pradeda karaliauti

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 6:1–3 eilutes ir surasti, ką prieš išleisdamas žmones padarė karalius Benjaminas.

- Kodėl, jūsų manymu, buvo svarbu surašyti vardus visų tų žmonių, kurie sudarė sandorą? Kodėl karalius Benjaminas tarp tų žmonių paskyrė kunigus?

Paaiškinkite, kad, pakalbėjęs žmonėms, karalius Benjaminas karalystę perleido savo sūnui Mozijui. Po trijų metų karalius Benjaminas mirė. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 6:6–7. Paprašykite mokinius surasti tokius žodžius ir frazes, kurie parodytų, jog Mozijas sekė savo tėvo pavyzdžiu ir padėjo žmonėms toliau patirti galingą permainingą savo širdyse.

Studijų namuose pamoka

Mormono žodžiai–Mozijo 6 (11 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami nuo Mormono žodžių iki Mozijo 6 skyriaus imtinai (11 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (Mormono žodžiai–Mozijo 2)

Studijuodami apie tai, kad sekdamas Dvasia Mormonas mažąsias Nefio plokšteles įtraukė į savo metrašty, mokiniai sužinojo, kad Viešpats žino viską. Karalius Benjaminas mokė, kad, jei nefitai nebūtų turėję Raštų, jie būtų nusirinę į netikėjimą, ir kad Raštų tyrinėjimas mums padeda pažinti įsakymus ir laikytis jų. Savo žmones jis mokė tokių svarbių principų kaip šis: kai tarnaujame kitiems, tarnaujame Dievui. Kai jaučiamės skolingi Dievui, norime tarnauti kitiems, o mūsų dėkingumas auga. Jei laikysimės įsakymų, tai busime laiminami tiek laikiniais, tiek dvasiniais dalykais.

2 diena (Mozijo 3)

Karalius Benjaminas persakė žodžius angelo, atnešusio „didžiai džiaugsmingą gerąją naujieną“ apie Viešpaties atėjimą mirtingume. Mokiniai sužinojo, kad tai, jog Jėzus Kristus kentės dėl to, kad išgelbėtų mus iš mūsų nuodėmių, buvo išpranašauta daugiau nei šimtas metų prieš tam įvykstant. Iš savo nuodėmių galime būti išgelbėti tuomet, kai naudosime tikėjimą Jėzumi Kristumi ir atgailausime. Jei pasiduosime Šventosios Dvasios vilionėms, tai per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą galėsime nugalėti prigimtinių žmogų.

3 diena (Mozijo 4)

Karaliaus Benjaminas žinia pripildė jo žmones Viešpaties Dvasios. Mokiniai sužinojo, kad naudodami tikėjimą Jėzumi Kristumi ir nuoširdžiai atgailaudami gauname savo nuodėmių atleidimą. Savo žmones karalius Benjaminas mokė, kad, jei nusižeminame priešais Dievą ir stengiamės savyje tobulinti Kristaus savybes, galime išlaikyti savo nuodėmių atleidimą.

4 diena (Mozijo 5–6)

Skaitydami apie karaliaus Benjaminą žmonių pasikeitimą, mokiniai sužinojo, kad naudodami tikėjimą Jėzumi Kristumi ir priimdami Šventąją Dvasią galime patirti galingą širdies permainą. Karaliaus Benjaminas žmones sudarė sandorą vykdyti Viešpaties valią ir laikytis Jo įsakymų, taip parodydami, kad Jėzaus Kristaus vardą prisiimame tada, kai sudarome ir laikomės šventų sandorų.

Įvadas

Ši pamoka padės mokiniams suprasti karaliaus Benjaminą mokymus savo sūnams ir savo žmonėms, likus trejiems metams iki jo mirties. Karalius Benjaminas savo žmones mokė, kaip gauti ir išlaikyti nuodėmių atleidimą per tikėjimo Jėzumi Kristumi panaudojimą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mormono žodžiai

Nefis ir Mormonas rodo pasitikėjimą Dievu

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 1 Nefio 9:2–3 ir taip mokiniams priminti, kad Nefiui buvo įsakyta sudaryti du plokštelių rinkinius. Padėkite jiems suprasti, kad šioje ištraukoje frazė „šitos plokštelės“ reiškia mažąsias Nefio plokšteles, kuriose daugiausia dėmesio buvo skiriama šventiems dalykams. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 9:4. Paprašykite mokinių surasti, kokia buvo didžiųjų plokštelių paskirtis (pasakojimas apie karalių valdymą ir žmonių karus).

Mokiniams priminkite, kad trumpindamas didžiąsias Nefio plokšteles Mormonas tarp kitų metraščių atrado mažąsias plokšteles. Šventoji Dvasia jį įkvėpė mažosiose plokštelėse rastą medžiagą įtraukti į savo santrauką, nors jis ir nesuprato kodėl (žr. Mormono žodžių 1:7).

Pakvieskite pusę klasės patyrinti 1 Nefio 9:5–6 eilutes ir surasti, kodėl Nefiui buvo įsakyta padaryti mažąsias plokšteles. Kita klasės pusė tegul patyrintėja Mormono žodžių 1:6–7 eilutes ir suranda, kodėl Mormonas nusprendė mažąsias plokšteles įtraukti į savo santrauką. Kai mokiniai baigs atsakinėti, paklauskite, ko šios ištraukos iš Nefio knygos ir Mormono žodžių moko apie Viešpatį. (Nors mokiniai gali atsakyti savaip, tačiau žiūrėkite, kad jie suprastų, jog **Viešpats žino viską**.)

- Koks tas „išmintingas tikslas“, apie kurį užsiminė Nefis ir Mormonas? (Viešpats žinojo, kad 1828 metais bus prarasta 116 Mormono Knygos rankraščių puslapių, kuriuose bus išverstos mažosios plokštelės. Žr. mokinių vadovėlio 6 dalies 1 dienos medžiagą.)
- Kaip supratimas apie tai, kad Viešpats žino visą ateitį, teikia tikėjimo paklusti gaunamiems dvasiniams raginimams?

Jei norite šiai pamokos daliai skirti daugiau laiko, paprašykite mokinių pasidalinti patyrimais apie tai, kaip jie buvo Dvasios raginami ką nors padaryti, bet apie to raginimo priežastį sužinojo ne iš karto, o vėliau.

Mozijo 1

Karalius Benjaminas kviečia žmones susirinkti

Paaškindite, kad mažosiose plokštelėse yra užrašyta nefitų istorija nuo Lehio tarnavimo laikų iki to laiko, kai karalius Mozijas suvienijo Nefio ir Zarahemlos žmones ir Mozijo sūnus Benjaminas

teisiai vadovavo karalystei. Karaliui Benjaminui buvo pavesti šventi metraščiai. (Žr. Omnio 1:23, 25.)

Savo gyvenimo pabaigoje karalius Benjaminas paprašė savo sūnaus Mozijo sukviesti visus žmones. Pakvieskite mokinius perskaityti Mozijo 1:10–11 eilutes ir surasti, dėl ko karalius Benjaminas norėjo kreiptis į žmones. (Jis norėjo pranešti, kad Mozijas bus jų kitas karalius ir suteikti žmonėms vardą.)

Mozijo 2–6

Karalius Benjaminas moko žmones apie Gelbėtojo Apmokėjimą

Parodykite mokiniams paveikslėlį „Karalius Benjaminas kalba savo žmonėms“ (62298; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 74). Klasei perskaitykite Mozijo 2:12–19 eilutes. Pakvieskite mokinius pakelti ranką tada, kai išgirs frazę, nusakančią kokią nors karaliaus Benjaminos savybę. Jiems pakėlus ranką, nutraukite skaitymą ir paprašykite jų paaiškinti, ką išgirdo ir ką tai byloja apie karalių Benjaminą.

Mokinių galite pasiteirauti apie tai, ką iš Mozijo 2:17 eilutės jie sužinojo apie tarnavimą. (Mokinių atsakymai turėtų rodyti tokį supratimą: **kai tarnaujame kitiems, tarnaujame Dievui.**) Taip pat galite paprašyti klasės Mozijo 2:17 eilutę, t. y. Raštų įvaldymo eilutę, pasakyti atmintinai. Pagalvokite, ar nevertėtų mokinių pakviesti papasakoti, kaip jie pastaruoju metu tarnaudami kitiems tarnavo Dievui?

Lentoje ar ant popieriaus lapelio užrašykite šias Raštų eilučių nuorodas. Nerašykite skliausteliuose esančių atsakymų. Kiekvienam mokiniui paskirkite peržvelgti vieną iš šių nuorodų. Priminkite jiems, kad karaliaus Benjaminos pamoksle dėmesys buvo skiriamas tokiai temai: „Žmonių vaikai gali būti išgelbėti tik Kristus, Viešpaties Visagalio, vardu ir tik per jį“ (Mozijo 3:17). Kiekvienoje šių Raštų eilučių mokoma šia tema.

1. Mozijo 2:20–25, 34. (Kai pripažįstame savo įsiskolinimą Dievui, tada auga mūsų dėkingumas.)
2. Mozijo 3:7–11, 17–18. (Jėzus Kristus kentėjo tam, kad galėtume būti išgelbėti iš savo nuodėmių. Iš savo nuodėmių galime būti išgelbėti tuomet, kai per atgailą naudosisime tikėjimą Jėzumi Kristumi.)

3. Mozijo 3:12–16, 19–21. (Jei pasiduosime Šventosios Dvasios vilionėms, tai per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą galėsime nugalėti prigimtinį žmogų ir tapti šventuoju.)

4. Mozijo 4:5–8, 19–21, 26. (Jei nusižeminame priešais Dievą ir stengiamės savyje tobulinti Kristaus savybes, tai galime išlaikyti savo nuodėmių atleidimą.)

Duokite mokiniams pakankamai laiko, o paskui leiskite jiems visai klasei ar mažose grupelėse paaiškinti, ką sužinojo. Po to paprašykite kelių mokinių išsirinkti po vieną principą ir paaiškinti, kaip jie galėtų jį pritaikyti savo gyvenime.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 4:1–3. Paprašykite, kad klasė sektų skaitymą ir surastų, kaip žmonės atsiliepė į karaliaus Benjaminos žodžius. Po to pakvieskite dar vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 5:1–2, 5–8. Paprašykite klasės surasti, kaip galime prisiimti Viešpaties vardą. Žiūrėkite, kad mokiniai suprastų tokį principą: **Jėzaus Kristaus vardą prisiimame tada, kai sudarome šventas sandoras ir laikomės jų.** Galite priminti mokiniams, kad karalius Benjaminas sukviė žmones dar ir dėl to, kad pamokyti juos apie sandorų sudarymą. Jis taip pat paskyrė savo sūnų Moziją būti žmonių karaliumi (žr. Mozijo 6:3).

Pabaigoje galite mokinių paklausti, ar kas nors norėtų papasakoti, ką jiems reiškia Jėzaus Kristaus vardo prisiėmimas per krikštą. Paprašykite jų apmąstyti tokius klausimus:

- Kaip asmeniškai galite pritaikyti principus iš karaliaus Benjaminos kalbos?
- Ką jums reiškia prisiimti Jėzaus Kristaus vardą?

Taip pat galite paliudyti apie džiaugsmą, ateinantį per tikėjimą Jėzumi Kristumi ir pasiklovimą Jo Apmokėjimu.

Kita dalis (Mozijo 7–17)

Mokinių paklauskite: Ar stotumėte už Jėzų Kristų, net jei tai reikštų jūsų pasmerkimą mirčiai? Mokinius informuokite, kad kitą savaitę jie studijuos pranašo Abinadžio mokymus. Paraginkite juos atkreipti dėmesį į tai, kokią žinią Abinadis norėjo paskelbti nefitams, nors ir žinojo, kad už tai bus pasmerktas myriop.

Mozijo 7–8

Įvadas

Maždaug 80 metų prieš karaliaus Benjamino sūnui Mozijui tampant karaliumi, vienas vyras, vardu Zenifas, iš Zarahemlos išsivedė grupę nefitų gyventi Nefio žemėje, kurią jie laikė „savo paveldo žeme“ (žr. Omnio 1:27–30). Karalius Mozijas įgaliojo vyrą, vardu Amonas, vesti mažą grupę į Nefio žemę ir sužinoti apie Zenifo grupės likimą. Amonas ir jo draugai pamatė, kad

Zenifo grupės palikuonys gyvena lamanitų vergijoje. Jų karalius buvo Zenifo anūkas Limhis. Amono atvykimas Limhiui ir jo žmonėms suteikė vilties. Limhis paklausė, ar Amonas galys išversti rašmenis ant 24 aukso plokštelių, kurias surado jo žmonės. Amonas paaiškino, kad Zarahemlos karalius Mozijas yra regėtojas ir gali išversti tuos senus metraščius.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Mozijo 7

Amonas suranda Lehio-Nefio žemę ir sužino, kaip karaliaus Limhio žmonės buvo pavergti

Lentoje užrašykite: *gedėti – jausti gailestį arba liūdėti*

- Dėl kokių priežasčių žmonės gedi?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 7:24, o likusi klasės dalis tegul seka skaitymą. Atkreipkite dėmesį į frazę „visa tai dėl nedorybės“. Paaiškinkite, kad šioje eilutėje kalbama apie žmonių grupę ištikusius padarinius dėl neteisių jų poelgių. Pakvieskite mokinius pamąstyti, ar jie kada gedėjo dėl kokios nors situacijos, nutikusios „dėl nedorybės“. Paaiškinkite, kad šiandien jie studijuos Mozijo 7–8 skyrius, kuriuose susipažins su karaliumi, vardu Limhis, ir žmonių gedėjimo priežastimis. Pakvieskite mokinius surasti, kaip Limhis ragino savo žmones įveikti liūdesį.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 7:1. Paprašykite klasės pasakyti, kokios dvi vietovės paminėtos šioje eilutėje. Lentoje nubraižykite pirmąjį prie šios pamokos pridėtą brėžinį ir pakvieskite mokinius tą patį padaryti savo Raštų studijavimo žurnale arba klasės užrašuose. Kai naudosite šį brėžinį, paaiškinkite, kad Bažnyčia neturi oficialios nuomonės dėl Mormono Knygoje aprašytų įvykių geografinės vietos, išskyrus tai, kad jie vyko kažkur Amerikose.

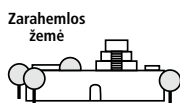
Pastaba: Studijuodami Mozijo knygą mokiniai savo brėžinyje įrašys daugiau informacijos. Kad mokiniai turėtų pakankamai vietos įrašyti papildomą informaciją, brėžinį lentoje nubraižykite tiksliai taip, kaip parodyta. Kol mokiniai dar nepradėjo braižyti, atkreipkite jų dėmesį į papildomą vietą. (Visas brėžinys pateikiamas šio vadovėlio pabaigoje esančiame priede.)

Paaiškinkite, kad, atvykusi į pažadėtąją žemę, Lehio šeima įsikūrė Nefio žemėje (dar kartais vadinamoje Lehio-Nefio žeme arba pirmojo paveldo žeme). Netrukus po Lehio mirties Viešpats įsakė Nefiui bėgti į tyrus ir su savimi vestis visus, kurie norės bėgti kartu. Nefio žmonės ir toliau

gyveno Nefio žemėje, tačiau jie buvo atsiskyrę nuo Lamano ir Lemuelio pasekėjų. Po daugelio metų Viešpats įsakė grupei nefitų bėgti iš Nefio žemės. Toji grupė galiausiai apsistojo žemėje, pavadinimu Zarahemla, kuri buvo į šiaurę nuo Nefio žemės.

Praėjus kelioms kartoms, vienas vyras, vardu Zenifas, išsivedė grupę nefitų į Nefio žemę „užimti savo paveldo žemę“ (žr. Omnio 1:27–30). Zenifas buvo prisijungęs prie kitos

Kelionių Mozijo 7–24 skyriuose planas

grupės, kuriai nepavyko užimti žemės tame krašte (žr. Mozijo 9:1–2). Pakvieskite mokinius nupiešti rodyklę nuo Zarahemlos iki Nefio žemės ir ją pavadinti „Zenifo vedama nefitų grupė“. Ši grupė iš Zarahemlos išvyko 80 metų prieš Mozijui tampant karaliumi.

Pakvieskite mokinius vėl greitai peržvelgti Mozijo 7:1 eilutę ir surasti, ką norėjo sužinoti Mozijas. Kai atsakys, pakvieskite juos perskaityti Mozijo 7:2–3 eilutes ir surasti, ką Mozi-
jas padarė, kad gautų atsakymą į savo klausimą. Paprašykite mokinių nubrėžti antrą rodyklę nuo Zarahemlos į Nefio žemę, reiškiančią Amono vadovaujamos paieškos grupės kelionę, ir atitinkamai ją pavadinti.

Apibendrinkite Mozijo 7:4–11 eilutes, paaiškindami, kad Amonas surado miestą, kuriame valdomi Zenifo anūko Limhio gyveno Zenifo žmonių palikuonys. Limhis Amono grupę pamatė nuo miesto sienų. Manydamas, kad atvykę-
liai yra kokie nors nelabi jo mirusio tėvo Nojaus kunigai, jis įsakė savo sargybiniams juos suimti ir uždaryti į kalėjimą (žr. Mozijo 21:23). Po dviejų dienų jis juos apklausė. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Mozijo 7:12–15 eilutes ir surasti, kokia buvo Limhio reakcija po to, kai sužinojo, kas toks yra Amonas ir iš kur jis yra.

- Kodėl Limhis džiaugėsi sužinojęs, kad Amonas buvo iš Zarahemlos žemės?

Dar kartą atkreipkite jų dėmesį į lentoje užrašytą žodį *gedėti*. Apibendrinkite Mozijo 7:16–19 eilutes, paaiškindami, kad karalius Limhis sukvietė savo žmones ir jiems pristatė Amoną, kalbėjo apie jų liūdesio ir apgailėstajimo priežastis ir padėjo jiems suprasti, kaip išsivaduoti.

Lentoje užrašykite žodį *priežastys* po apibrėžimu *gedėti*. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Mozijo 7:20–28. Paprašykite klasės surasti veiksmus, kurie, pasak Limhio, buvo jo žmonių išbandymų ir liūdesio priežastimi. (Gali būti naudinga mokinius informuoti, kad Mozijo 7:26 eilutėje minimas pranašas yra Abinadis, kuris buvo sudegin-
tas Limhio tėvo Nojaus karaliavimo metu.) Kai eilutės bus perskaitytos, pakvieskite kelis mokinius lentoje po žodžio *priežastys* išvardinti, ką jie surado.

- Kaip manote, kokia buvo pagrindinė tų žmonių liūdesio priežastis? (Nedorybė, arba nuodėmė.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 7:29–32 eilutes. Pakvieskite juos išsirinkti frazę, kuri parodytų Limhio supratimą apie ryšį tarp žmonių nuodėmių ir tų žmonių liūdesio. (Gali prireikti paaiškinti, kad *pelai* yra tai, kas lieka po to, kai kulant grūdai atskiriami nuo varpų. Mozijo 7:30 eilutėje „pjauti pelus“ reiškia gauti kažką beverčio.) Pakvieskite kelis mokinius perskaityti ir paaiškinti pasirinktas frazes.

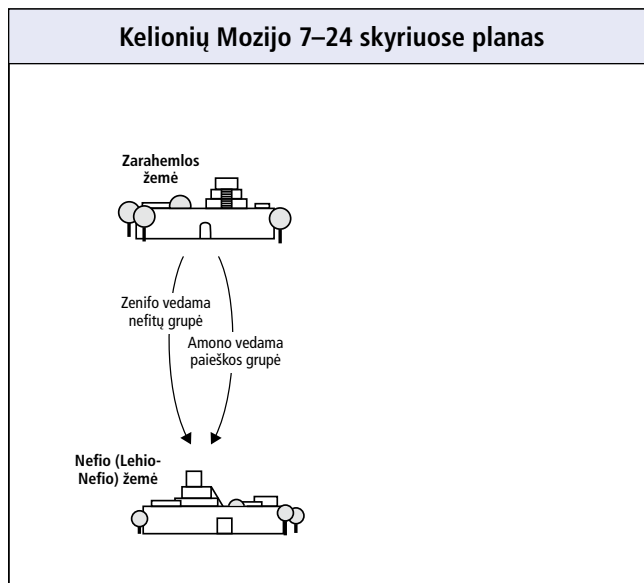
- Kuo gali būti naudingas nuodėmių padarinių žinojimas?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 7:33. Paprašykite klasės surasti, ką daryti Limhis ragino savo žmones.

- Kokių principų galime pasimokyti iš Limhio ir jo žmonių apie savo nuodėmių pripažinimo ir liūdėjimo dėl jų padarinių? (Kai mokiniai šiame skyriuje ieškos tiesų, padėkite jiems suprasti, kad **nuodėmių pripažinimas ir liūdėjimas dėl jų gali nukreipti mus pas Viešpatį, kad Jis išvaduotų**. Šį principą galite užrašyti lentoje.)

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti šį principą, paprašykite jų įsivaizduoti, kad jie turi brangų žmogų, kuris gailisi dėl savo nuodėmių ir trokšta atgailauti bei atsigręžti į Viešpatį, tačiau nežino, kaip tai padaryti. Paliudykite, kad Mozijo 7:33 eilutėje pateikiamas Limhio patarimas savo žmonėms yra svarbus būdas, kaip galima nugalėti dėl nuodėmės atsiradusį liūdesį ir apgailėstavimą. Pakvieskite mokinius tyliai patyrinėti Mozijo 7:33 eilutę ir surasti frazes, padėsiančias žinoti, kaip „atsigręžti į Viešpatį“. (Galite mokiniams pasiūlyti šias frazes pasižymėti.)

Kai praeis pakankamai laiko, pakvieskite kelis mokinius pasidalinti jiems įstrigusiomis frazėmis. Tegul kiekvienas mokinys tos pasirinktos frazės prasmę paaiškina, 1) ją persakydamas savais žodžiais arba 2) pateikdamas pavyzdžių apie veiksmus ir mintis tokio žmogaus, kuris stengiasi pritaikyti pasirinktoje frazėje išsakytą principą.

Paprašykite mokinių pamąstyti, ar jie turi nuodėmių, už kurias nėra atgailavę ir dėl kurių galbūt apgailestauja ir jaučia liūdesį ne tik jie patys, bet ir jų mylimi žmonės. Pakvieskite mokinius savo Raštų studijavimo žurnaluose raštu atsakyti į tokį klausimą:

- Kaip šiandien galite pritaikyti Mozijo 7:33 eilutę?

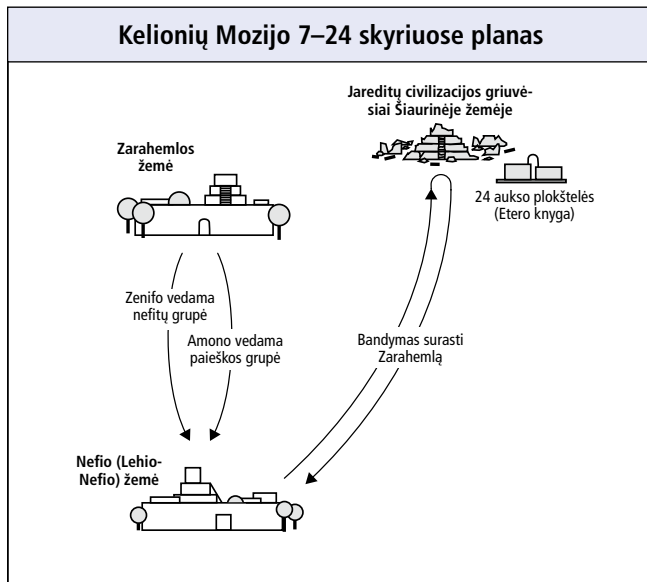
Paliudykite, kad, kai visa širdimi ir protu atsigręšime į Viešpatį, Jis išlaisvins mus iš gedėjimo dėl savo nuodėmių.

Mozijo 8

Amonas sužino apie 24 aukso plokšteles ir pasako Limhiui apie regėtoją, kuris gali išversti jose esančius rašmenis

Pakvieskite du mokinius ateiti į klasės priekį. Užriškite vienam mokiniui akis ir po klasę ant grindų išdėliokite knygų, popieriaus lapų ir kitokių nepavojingų daiktų. Paprašykite antrojo mokinio duoti žodinius nurodymus pirmajam mokiniui, kad šis galėtų per klasę pereiti nekliudydamas nei vieno iš tų daiktų. Tada tegul antras mokiny užsiriša akis. Pakeiskite ant grindų sudėtų daiktų vietas ir paprašykite, kad pirmasis mokiny duotų žodinius nurodymus. Tačiau šį kartą akis užsirišęs mokinys tyčia neseks nurodymais. (Šiam mokiniui dar prieš pamokos pradžią pasakykite, kad nekreiptų dėmesio į nurodymus.)

- Kodėl naudinga klausytis nurodymų to žmogaus, kuris mato tai, ko nematome mes?

Apibendrinkite Mozijo 8:5–12 eilutes, paaiškindami, kad Limhis prieš Amono atvykimą jau buvo išsiuntęs ekspediciją, kad gautų pagalbos iš Zarahemlos. Toji ekspedicija nuklydo į tyrus ir vietoj Zarahemlos surado sunaikintos civilizacijos likučius. Jie rado 24 aukso plokšteles su rašmenimis. (Galite paaiškinti, kad Limhio žmonių rasti griuvėsiai buvo viskas, kas liko iš Jareditų civilizacijos. Jareditų metraštis, paimtas iš tų 24 aukso plokštelių, į Mormono Knygą yra įtrauktas kaip Etero knyga.) Šią kelionę prie lentoje nubraižyto brėžinio pridėkite taip, kaip parodyta šio puslapio paveikslėlyje. Tegul tą patį savo brėžiniuose padaro ir mokiniai. Paaiškinkite, kad karalius Limhis norėjo suprasti rašmenis, kurie buvo išraižyti 24 aukso plokštelėse. Jis pasiteiravo Amono, ar jis žinąs ką nors, kas galėtų juos išversti.

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti Amono atsakymą iš Mozijo 8:13–15. Paprašykite klasės surasti, kaip Amonas pavadino žmogų, turintį galios versti tokius metraščius. Paprašykite mokinių tyliai patyrinėti Mozijo 8:16–19 eilutes ir paieškoti papildomų regėtojo sugebėjimų. Keleto mokinių paprašykite pasidalinti savo pastebėjimais.

Lentose užrašykite tokį teiginį: **Pranašus, regėtojus ir apreiškėjus Viešpats siunčia žmonių labui.**

- Kiek regėtojų šiuo metu yra žemėje? (Penkiolika – Pirmosios Prezidentūros nariai ir Dvylikos Apaštalų Kvorumas.)
- Kokių dalykų mums atskleidžia pranašai, regėtojai ir apreiškėjai? (Jei mokiniams sunku atsakyti, paklauskite, ką regėtojai atskleidė tokiomis temomis kaip santuoka ir šeima, švietimas, pramogos ir žiniasklaida ar lytinis tyrumas.)
- Kaip jūsų gyvenimą palaimino šių laikų pranašai, regėtojai ir apreiškėjai?

Galite ir jūs pasakyti, kaip jūsų gyvenimą palaimino pranašai, regėtojai ir apreiškėjai. Pakvieskite mokinius savarankiškai perskaityti ir apmąstyti naujausios konferencijos kalbą, pasakytą Pirmosios Prezidentūros ar Dvylikos Apaštalų Kvorumo nario, ir sekti toje kalboje išsakytu patarimu.

Mozijo 9–10

Įvadas

Karaliaus Benjamino valdymo metais Zenifas išsivedė grupelę nefitų iš Zarahemlos ir apsigyveno tarp lamanitų Nefio žemėje. Mozijo 9–22 skyriuose pasakojama apie tų žmonių patyrimus. Lamanitų karalius leido Zenifo žmonėms apsigyventi tarp jų todėl, kad slapčia

manė juos pavergsiąs. Neteisingos lamanitų tradicijos ir neapykanta nefitams galiausiai atvedė prie karo. Zenifo žmonės pasikloviė Viešpačiu, kad Šis suteiktų stiprybės, todėl jie sugebėjo iš savo žemės išvaryti lamanitus.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 9:1–13

Zenifas su grupele nefitų grįžta į Nefio žemę

Paprašykite mokinių prisiminti laiką, kai jie ko nors labai norėjo. Pakvieskite kelis iš jų apie tai papasakoti. Paaiškinkite, kad šiandien jie sužinos apie vyrą, kuris tiek kažko norėjo, kad nebegebėjo išvelgti galimų savo troškimų padarinių.

Pakvieskite mokinius pažiūrėti į kelionių brėžinį, kurį jie pradėjo braižyti praeitoje pamokoje. Priminkite jiems, kad vyras, vardu Amonas, vedė grupę, kuri keliavo iš Zarahemlos ir Nefio žemėje surado Limhį ir jo žmones. (Galite paaiškinti, kad Mormono Knygoje pasakojama apie du vyrus, vardu Amonas. Apie vieną iš tų vyrų mokiniai mokysis šiandien. Kitas vyras buvo Mozijo sūnus, kuris tapo didžiu misionieriumi tarp lamanitų. Mokiniai apie jį pradės skaityti Mozijo 27 skyriuje.) Paprašykite mokinių atsiversti Mozijo 7–8 skyrius ir pasižiūrėti į datą, pateiktą arba puslapio apačioje, arba skyrių santraukose (apie 121 m. pr. Kr.). Paprašykite jų šią datą palyginti su Mozijo 9 skyriaus data (apie 200 m. pr. Kr., maždaug 80 metų anksčiau). Paklauskite, ar kas galėtų paaiškinti tokį staigų šių datų pasikeitimą?

Paaiškinkite, kad nuo Mozijo 8 iki Mozijo 9 skyriaus pasakojimas nusikelia 80 metų į praeitį ir pasakoja apie karaliaus Limhio senelį Zenifą. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mormono įžangą į Zenifo metraščių, pateikiamą Mozijo 9 skyriaus pradžioje. Paskui kitą mokinį pakvieskite garsiai perskaityti Mozijo 9:1–2.

Paprašykite mokinių savo brėžiniuose nupiešti rodyklę, rodančią pirmosios grupės, keliavusios iš Zarahemlos į Nefio žemę, kelioną. Pabrėžkite, kad šioje grupėje buvo Zenifas. Kaip parodyta šiame puslapyje esančiame brėžinyje, rodyklė taip pat turėtų parodyti, kad toji grupė grįžo atgal į Zarahemlą. Rodyklės pavadinimas turi būti toks: „Kai kurie nefitai bando susigrąžinti Nefio žemę“. (Visas brėžinys pateikiamas šio vadovėlio pabaigoje esančiame priede.)

Paprašykite kito mokinio perskaityti Mozijo 9:3–4. Likusią klasės dalį pakvieskite sekti skaitymą ir surasti, 1) ką Zenifas labai norėjo gauti ir 2) ką jis buvo lėtas prisiminti.

- Ką reiškia būti pernelyg uoliam? (Būti labai nekantriam arba perdėtai atkakliai ko nors siekti.)
- Ką, jūsų manymu, reiškia būti lėtam prisiminti Viešpatį?

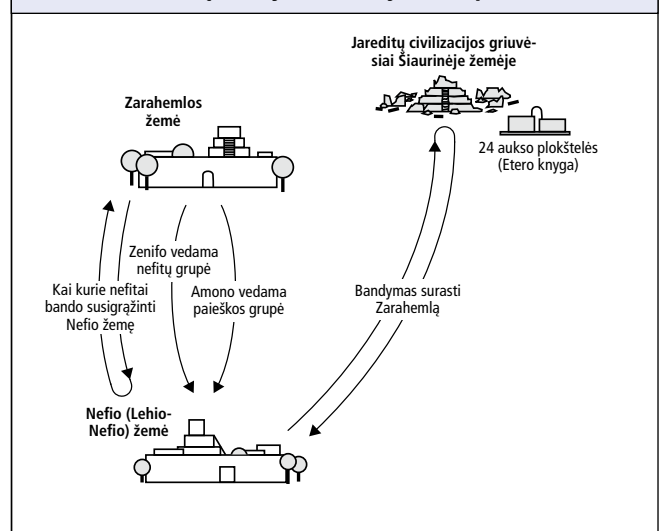
Paaiškinkite, kad, kadangi Zenifas buvo per daug uolus ir lėtas prisiminti Viešpatį, jis padarė klaidą. Paprašykite mokinių perskaityti Mozijo 9:5–7, 10 eilutes ir surasti tą klaidą.

- Ko nepastebėjo Zenifas dėl savo pernelyg uolaus troškimo atgauti Nefio žemę?

Datos išnašose ir skyrių santraukose

Mokiniams parodykite, kad kiekvieno Mormono Knygos puslapio apačioje (arba skyriaus santraukoje) pateikiamos apytikslės datos; jos padeda orientuotis tuose puslapiuose aprašomų įvykių istoriniame kontekste. Kai mokiniai įpras kreipti dėmesį į šias datas, jie sugebės suprasti, kaip Mormono Knygoje aprašomi įvykiais siejasi tiek tarpusavyje, tiek su kitais istoriniais įvykiais.

Kelionių Mozijo 7–24 skyriuose planas

- Kuo rizikuojame, kai priimame sprendimus labai nekantraudami?
- Kuo rizikuojame, kai nepasitarę su Viešpačiu priimame sprendimus?

Apibendrindami Mozijo 9:11–13 eilutes mokiniams pasakykite, kad po 12 metų Zenifo žmonių pagausėjo tiek, kad lamanitų karalius ėmė nerimauti, jog nebesugebės jų pavergti; taigi jis „pradėjo kurstyti savo žmones, kad jie kovotų su [Zenifo] žmonėmis“ (Mozijo 9:13).

Mozijo 9:14–10:22

Lamanitai bando pavergti Zenifo žmones

Lentoje užrašykite tokius žodžius ir frazes: *mokyklos namų darbai, nepasidavimas pagundai, problemos su draugais, vadovavimas, darbas, konfliktas su šeimos nariais, sportas*. (Priklausomai nuo jūsų mokinių poreikių ir pomėgių prie šio sąrašo galite pridėti kitus dalykus.)

Pakvieskite vieną mokinį ateiti į klasės priekį ir ištiesti rankas. Ant mokinio rankų uždėkite nedidelius daiktus, pvz., knygas arba akmenėlius; paprašykite mokinio juos palaikyti. Paaiškinkite, kad tie daiktai simbolizuoja lentoje surašytus iššūkius. Paklauskite klasės:

- Kuriose iš šių sričių norėtumėte būti stipresni ir labiau palaikomi?

Ant abiejų mokinio rankų uždėkite dar po vieną ar du daiktus. Paklauskite klasės:

- Ar kada jautėtės lyg neštumėte pernelyg didelę naštą ir kad iššūkiams įveikti norite tapti stipresni?

Į klasės priekį pakvieskite du mokinius ir paprašykite prilaikyti daiktus laikančio mokinio rankas. Paaiškinkite, kad likusi pamokos dalis yra apie grupę žmonių, kuriems prireikė papildomos stiprybės. Mokiniams pasiūlykite visos šios pamokos metu ieškoti, kaip jie galėtų tapti stipresni. (Klasės priekyje esančius mokinius pakvieskite sugrįžti į savo vietas.)

Paaiškinkite, kad Mozijo 9 ir 10 skyriuose pasakojama apie du kartus, kuomet lamanitai ėjo kariauti su Zenifu ir jo žmonėmis. Lentoje nubraižykite žemiau pateiktą lentelę, tačiau skliausteliuose esančios informacijos nerašykite. Mokiniams pasakykite, kad jie skaitys lentelėje nurodytas Raštų ištraukas ir jose ieškos atsakymų į lentelės antraštinėje eilutėje pateiktus klausimus. Paprašykite, kad pusė klasės skaitytų antrosios eilutės Raštų ištraukas ir ieškotų atsakymų apie Zenifą ir jo žmones. Kitą klasės pusę pakvieskite skaityti trečiosios eilutės Raštų ištraukas ir ieškoti atsakymų apie lamanitus. Tegul po vieną mokinį iš abiejų grupių lentoje užrašo jų surastus atsakymus.

	Kaip žmonės ruošėsi?	Kaip jie kliovėsi Viešpačiu?	Koks to rezultatas?
Zenifas ir jo žmonės	Mozijo 9:14–16; 10:1–2, 7, 9–10 (Jie apsiginklavo ir išėjo kautis.)	Mozijo 9:17; 10:19 (Jie meldėsi ir prisiminė, kad Viešpats išvadavo jų protėvius.)	Mozijo 9:18; 10:20 (Viešpats juos sustiprino, tad jie sėkmingai iš savo žemės išvijė lamanitus.)
Lamanitai	Mozijo 10:6–8 (Jie apsiginklavo ir išėjo kautis.)	Mozijo 10:11 (Nieko. Jie kliovėsi savo stiprybe.)	Mozijo 10:19–20 (Lamanitai iš žemės buvo išvyti per dideles žudynes.)

Kai mokiniai užpildys lentelę, paklauskite:

- Kokių panašumų ir skirtumų pastebite Zenifo žmonių ir lamanitų požiūryje į mūšį?
- Kokios tiesos galime pasimokyti iš šio palyginimo?

Lentoje užrašykite tokį principą: ***Viešpats mus sustiprins tuomet, kai padarysime viską, ką galime, kad kliautumėmės juo.***

Vėl atkreipkite dėmesį į lentoje surašytus iššūkius ir mokiniams priminkite apie pavyzdį su ištiestomis rankomis.

- Kaip, jūsų manymu, šis principas siejasi su kai kuriais iš šių iššūkių?

Siūlome pateikti šiuos pavyzdžius, kad padėtumėte mokiniams susimąstyti apie pasiklovimą Viešpačiu, kai prireiks stiprybės:

1. Mokykloje rašysite svarbų kontrolinį darbą ir jums reikia stiprybės jį gerai parašyti.
2. Jums sunkiai sekasi įveikti blogą įprotį ir manote, kad vienas jo įveikti neturite pakankamai stiprybės.
3. Jūsų šeimoje yra problemų ir manote, kad be papildomos pagalbos nesugebėsite suvaldyti dėl to kylančių stiprių emocijų.

Paprašykite mokinių peržvelgti pirmas tris Mozijo 9:18 eilutes. (Galite mokiniams pasiūlyti tas eilutes pasižymėti savo Raštuose.)

- Kada esate patyrę šiose eilutėse aprašomas tiesas?

Galite pasidalinti savo asmeniniu patyrimu, parodančiu, kad Viešpats mus sustiprins tuomet, kai padarysime viską, ką galime, kad kliautumėmės Juo.

Paaiškinkite, kad antrą kartą su savo žmonėmis eidamas į mūsų Zenifas paaiškino jiems, kodėl lamanitai nekenčia nefitų.

Kad padėtumėte mokiniams pamatyti, jog **įsižeidimas, pykčio laikymas ir atsakymas atleisti gali paveikti ištisas kartas**, suskirstykite juos į poras ir tegul kiekviena pora perskaito Mozijo 10:12–18 eilutes. Paprašykite jų ieškoti priežasčių, dėl kurių Lamano ir Lemuelio palikuonys nekenė Nefio palikuonių.

Kai mokiniai porose kartu perskaitys šias eilutes, paprašykite jų aptarti tokius klausimus. (Siūlome, mokiniams skaitant paskirtas eilutes, šiuos klausimus surašyti lentoje arba kiekvienai porai pateikti juos, užrašytus lapeliuose.)

- Kodėl lamanitai taip smarkiai nekenė nefitų?
- Kam skaudu, kai supykstame arba atsiskakome atleisti?
- Kaip žmogaus pyktis gali paveikti jo šeimą tiek dabar, tiek ateityje?

Perskaitykite toliau pateiktą vyresniojo Donaldso L. Holstromo iš Septyniadesimties teiginį. Paprašykite mokinių atkreipti dėmesį į tai, ką galime daryti, kai jaučiamės įžeisti ar ant ko nors pykstame.

„Jeigu jaučiatės taip, lyg jus kas nors (šeimos narys, draugas, kitas Bažnyčios narys, Bažnyčios vadovas, bendradarbis) nuskriaudė, arba kažkas atsitiko (mylimo žmogaus mirtis, sveikatos problemos, finansinė krizė, prievarta, žalingi įpročiai), spręskite problemą tiesiogiai ir iš visų jėgų. [...] Ir nedelsdami atsigręžkite į Viešpatį. Panaudokite visą savo turimą tikėjimą Juo. Leiskite Jam kartu nešti jūsų naštą. Leiskite, kad Jo malonė palengvintų jūsų naštą. [...] Niekada neleiskite, kad žemiškos aplinkybės padarytų jus dvasiškai neįgalius“ („Atsigręžkite į Viešpatį“, 2010 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

Paprašykite mokinių apmąstyti visus toliau pateiktus klausimus. (Galite juos paraginti šiuos klausimus užsirašyti savo Raštų studijavimo žurnale arba klasės užrašuose.)

- Ar jaučiatės nuskriausti ar ant ko nors pikti?
- Kas jums galėtų padėti atleisti? Kaip galite ateityje išvengti įsižeidimo ar pykčio?

Paprašykite mokinių prisiminti apie tai, kaip kam nors atleido. Pakvieskite mokinius papasakoti, ką jie jautė, kai kam nors atleido ir nusikratė įsižeidimo ar pykčio jausmo. Pagalvokite, ar nereiktų jums paliudyti apie tai, kad Viešpats gali žmogui padėti kam nors atleisti.

Mozijo 11–12:17

Įvadas

Kadangi karaliaus Nojaus išdidumas ir palaidas gyvenimas daugelį jo žmonių nuvedė į nelabumą, tai Viešpats pasiuntė pranašą Abinadjį, kad šis įspėtų Nojų ir jo

žmones. Abinadis juos įspėjo, kad, jei neatgailaus, atsidurs vergijoje. Žmonės nusprendė neklaustyti įspėjimų, o karalius Nojus įsakė įmesti Abinadjį į kalėjimą.

Pamokas pritaikykite mokinių poreikiams

Daugumoje pamokų pateikiama daugiau Raštų tiesų, nei turėsite laiko jas visas aptarti. Studijuodami Raštus ir mokyimo medžiagą, Šventosios Dvasios pagalba stenkitės išsiaiškinti, kurias doktrinas ir principus labiausiai reiktų aptarti per pamoką kartu su mokiniais. Šventoji Dvasia padės kiekvieną pamoką pritaikyti jūsų mokinių poreikiams.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 11:1–19

Karalius Nojus nuveda savo žmones į nelabumą

Prieš pamoką lentoje užrašykite tokius klausimus:

Kaip reaguotumėte, jeigu jūsų tėvai pasakytų, kad kai kurie jūsų draugai jums daro blogą įtaką?

Kaip reaguotumėte, jei Bažnyčios vadovas pasakytų, kad vienas iš jūsų mėgstamiausių užsiėmimų trukdo jums dvasiškai augti?

Kaip reaguotumėte, jei pranašas pasisakytų prieš jums labai patinkančią pasilinksminimo formą?

Pakvieskite mokinius tyliai apmąstyti šiuos klausimus. Tada paklauskite:

- Kodėl šios situacijos yra keblios?
- Ką galėtumėte padaryti, kad panašiomis situacijomis sektumėte savo tėvų ar vadovų patarimais?
- Kodėl teisūs žmonės ryžtasi sekti patarimais net tuomet, kai gyvenime reikia padaryti didelius pakeitimus?

Paaiškinkite, kad mokiniai šioje pamokoje sužinos apie grupę žmonių, kurie nenorėjo sekti pranašo patarimais.

Mokiniais papasakokite šios pamokos kontekstą: Zenifas nusivedė grupę žmonių į Nefio žemę, kurioje juos pavergė lamanitai. Nors Zenifas, dėl pernelyg didelio savo uolumo, buvo apgautas lamanitų, vis dėlto jis buvo geras žmogus, savo žmones mokęs kliautis Viešpačiui. Prieš savo mirtį Zenifas karalystę perleido savo sūnui Nojui. (Žr. Mozijo 9–10.)

Paaiškinkite, kad Nojus buvo nedoras žmogus. Kad pademonstruotumėte, kaip jo nedorumas darė įtaką jo žmonėms, padalinkite klasę į dvi grupes. Pirmąją grupę paprašykite perskaityti Mozijo 11:1–2, 5–7 eilutes, o antrąją grupę – Mozijo 11:14–19 eilutes. Abi grupės pakvieskite ieškoti, kaip konkrečiai karaliaus Nojaus nelabumas darė įtaką žmonėms. Kad padėtumėte mokiniams analizuoti šias eilutes, galite užduoti tokius klausimus:

- Kodėl, jūsų manymu, žmonės buvo linkę palaikyti Nojų jo nelabume?
- Kodėl „tušti ir pataikūniški žodžiai“ suklaidina žmones?
- Ko, remdamiesi šiuo pasakojimu apie Nojaus žmones, galime pasimokyti apie tai, kaip turėtume reaguoti į tuščius ir pataikūniškus žodžius? (Tikėdami tuščiais ir pataikūniškais žmonių žodžiais, galime būti nuklaidinti.)
- Ką galime daryti, kai dauguma mus supančių žmonių gyvena neteisiai?

Mozijo 11:20–12:17

Abinadis žmones įspėja, kad, jeigu neatgailaus, jie atsidurs vergijoje

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 11:20.

- Ką darė Viešpats, kad padėtų Nojaus žmonėms? (Jis pasiuntė pranašą, kad šis šauktų juos atgailauti.)

Lentoje užrašykite tokį principą: *Dievas pranašus siunčia tam, kad padėtų mums atgailauti ir išvengti bėdų*. Paaiškinkite, kad Viešpats Abinadi siuntė du kartus, kad šis išpėtų žmones.

Lentoje nubraižykite žemiau pateiktą lentelę. Po kiekvienos Raštų nuorodos palikite pakankamai vietos santraukai užrašyti.

	Abinadžio žinia	Žmonių reakcija
Pirmas išpėjimas	Mozijo 11:20–25	Mozijo 11:26–29
Antras išpėjimas	Mozijo 12:1–8	Mozijo 12:9–17

Kad padėtumėte mokiniams suprasti Abinadžio žinią, pusės jų paprašykite perskaityti Mozijo 11:20–25 eilutes, kuriose rašoma apie pirmąjį Abinadžio išpėjimą, o kitą mokinių pusę – perskaityti Mozijo 12:1–8 eilutes, kuriose rašoma apie antrąjį išpėjimą. Pakvieskite abiejose grupėse esančius mokinius apibendrinti Abinadžio žinias, o vieną mokinį tuos apibendrinimus surašyti lentoje po atitinkamomis Raštų nuorodomis.

- Kokius matote skirtumus tarp abiejų Abinadžio išpėjimų?

Kad padėtumėte mokiniams pamatyti tuos skirtumus, atkreipkite jų dėmesį į Mozijo 11:20–25 eilutes ir jose kartojamas frazes „jeigu jie neatgailaus“ ir „jei šie žmonės neatgailaus“. Galite juos paraginti šias frazes pasižymėti. Paskui paraginkite juos rasti skirtumą tarp šių eilučių žodžių ir Mozijo 12:1–8 eilutėse esančių žodžių. Galite mokiniams pasiūlyti ypatingą dėmesį atkreipti į tai, kad šiose eilutėse vartojamas būsimasis laikas. (Padėkite mokiniams suprasti, kad tie žmonės galėjo išvengti šių padarinių, jei būtų atgailavę po pirmojo išpėjimo. Bet kadangi jie atsisakė atgailauti, tai tie padariniai buvo neišvengiami ir žymiai skaudesni antrajame Abinadžio išpėjime.)

- Ko šie skirtumai moko apie neįsiklausymo į pranašo išpėjimą pasekmes?
- Kuo rizikuojame, jei ir toliau darome nuodėmes ir neatgailaujame?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti tų žmonių reakciją į Abinadžio žinias, paprašykite pusės mokinių perskaityti Mozijo 11:26–29 eilutes ir atkreipti dėmesį į tų žmonių ir jų karaliaus reakciją į pirmąją Abinadžio žinią. Kitos mokinių pusės paprašykite perskaityti Mozijo 12:9–17 eilutes ir atkreipti dėmesį į tai, kokia buvo reakcija į antrąją Abinadžio žinią. Paprašykite kiekvienos grupės mokinių tas reakcijas apibendrinti, o vieną mokinį tuos apibendrinimus surašyti į lentelę lentoje.

- Kodėl, jūsų manymu, tie žmonės piktinosi Abinadžiu, nors šis norėjo jiems padėti? Kodėl, jūsų manymu, jie gynė karalių Nojų, nors jis vedė juos į nelaimę?
- Mozijo 11:29 eilutėje skaitome, kad „žmonių akys buvo apakintos“. Kaip šie žmonės tapo akli tiesai?

Kai mokiniai aptarinės šiuos klausimus, padėkite jiems suprasti tokį principą: **Nuodėmė gali mus padaryti aklius pranašo žodžiams**. Paaiškinkite, kad būdami akli tie žmonės manė, jog Nojus yra jų draugas, o Abinadis – jų priešas; bet iš tikrųjų buvo atvirksčiai. Paprašykite mokinių tyliai apmąstyti šiuos klausimus:

- Ar, kai kas nors jus pataisė, pykote ir gynėte savo klaidas, nors žinojote, kad esate neteisūs?
- Ką galite daryti, kad priimtumėte savo šeimos narių, vietinių Bažnyčios vadovų ir pranašų patarimus, kaip sekti Dievo žodžiu?

Pažymėkite, kad daug žmonių mus ragina gyventi pagal Dievo žodį. Kad padėtumėte mokiniams ir toliau mąstyti apie tai, kaip tinkamai reaguoti į pasikeisti ir atgailauti patariančius žmones, sugrįžkite prie lentoje prieš pamoką užrašytų trijų klausimų. Paprašykite mokinių savo Raštų studijavimo žurnale arba klasės užrašuose atsakyti į vieną iš šių

Pakvieskite mokinius rašyti lentoje

Kol mokiniai rašo lentoje, jūs galite žiūrėti į klasę ir toliau vesti diskusiją. Tai atkreipia mokinių dėmesį į lentą ir skatina dalyvauti. Priminkite mokiniams, kad nereikia rašyti pilno atsakymo – užteks kelių pagrindinių žodžių iš žmonių komentarų. Kad paskatintumėte dalyvauti daugiau mokinių, galite vienam mokiniui leisti rašyti lentoje kelias minutes, o po to šią galimybę suteikti kitam mokiniui.

klausimų. Jiems baigus rašyti, pakvieskite kelis mokinius papasakoti apie tai, kaip jie buvo palaiminti dėl to, kad sekė savo tėvų ar vadovų patarimu. Paraginkite juos siekti ir paklusti patarimams, kuriuos jiems duoda tėvai, vietiniai Bažnyčios vadovai bei pranašai.

Raštų įvaldymo apžvalga

Mokiniai Raštų ištraukas supras geriau, jei patys sugalvos klausimus pagal tas ištraukas. Pakvieskite mokinius kartu su visa klase arba mažomis grupelėmis surašyti užuominas apie konkrečias Raštų įvaldymo eilutes. (Galite parinkti kelias eilutes, kurias norite, kad mokiniai išminktų arba apžvelgtų.) Tada jų paprašykite paskaityti sugalvotas užuominas. Jei teisingai atspėjate Raštų įvaldymo eilutę – gaunate taškų. Jei neteisingai atspėjate Raštų įvaldymo eilutę – taškus pelno klasė.

Pastaba: Jei šios pamokos metu nebus laiko atlikti šią veiklą, tai ją galite panaudoti kitą dieną. Kitos apžvalginės veiklos surašytos šio vadovėlio priede.

Mozijo 12:18–14:12

Įvadas

Kai karalius Nojus ir jo kunigai apklausė Abinadj, šis peikė juos už tai, kad jie nemoko ir patys nesilaiko įsakymų. Karalius Nojus savo kunigams įsakė užmušti

Abinadj, tačiau Dievas apsaugojo Abinadj ir suteikė jam galios tęsti savo žinią. Abinadis, cituodamas Izaiją, liudijo apie Jėzų Kristų ir Jo Apmokėjimą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 12:18–13:26

Abinadis peikia karalių Nojų ir jo kunigus dėl to, kad jie atsisako laikytis įsakymų ir jų mokyti

Pamokai prasidėjus lentoje užrašykite tokius teiginius:

ŽINAU, ką reiškia gyventi pagal Jėzaus Kristaus Evangeliją.

GYVENU pagal Jėzaus Kristaus Evangeliją.

Paprašykite mokinių įvertinti, kiek tiksliai šie teiginiai apibūdina juos, ir tai padaryti dešimtbalėje sistemoje (10 reiškia, kad teiginys juos apibūdina labai tiksliai).

- Kodėl, jūsų manymu, svarbu, kad galėtumėte nuoširdžiai save apibūdinti šiais teiginiais?

Paaiškinkite, kad aptarinėdami Abinadžio žodžius mokiniai daugiau sužinos apie tai, kaip svarbu žinoti Evangeliją ir gyventi pagal ją. Priminkite mokiniams, kad praeitoje pamokoje jie aptarė pasakojimą apie karalių Nojų ir jo kunigus, kurie Abinadj įmetė į kalėjimą už tai, kad jis pranašavo prieš juos (žr. Mozijo 12:1–17). Apibendrinkite Mozijo 12:18–24 eilutes paaiškindami, kad vėliau Abinadis buvo atvesdintas prieš karalių Nojų ir jo kunigus. Kunigai bandė jį supainioti, kad jis pasakytų tai, ką jie galėtų panaudoti prieš jį patį. Tada vienas iš jų paprašė jo paaiškinti vieną Raštų eilutę.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 12:25–30 eilutes ir surasti, dėl ko Abinadis peikė Nojų ir jo kunigus. Kai mokiniai atsakys, paklauskite:

- Abinadis kalbėjo, kad Nojus ir jo pranašai iškreipė Viešpaties kelius (žr. Mozijo 12:26). Kitaip tariant, jie iškreipė šventus dalykus ir nusigręžė nuo teisingo gyvenimo būdo. Kaip Nojus ir kunigai iškreipė Viešpaties kelius?

Kad padėtumėte mokiniams atsakyti į šį klausimą, galite pabrėžti, kad kunigai skelbė, jog išgelbėjimas atėjo per Mozės įstatymą (žr. Mozijo 12:32). Tačiau patys nesilaikė nei Dešimties Įsakymų, kurie buvo to įstatymo dalis, nei mokė žmones tų įsakymų laikytis (žr. Mozijo 11:1–15; 12:27–29, 37; 13:25–26).

Atkreipkite dėmesį į lentoje užrašytus teiginius.

- Kaip tiksliai, vertinant dešimtbalėje sistemoje, kiekvienas iš šių teiginių apibūdina Nojų ir jo kunigus?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 12:31–33. Paprašykite klasės surasti principą, kurio Abinadis mokė Nojų ir jo kunigus. (Jis mokė, kad, **jei laikomės Dievo įsakymų, būsime išgelbėti.**)

Perskaitykite vyresniojo F. Melvino Hemondo iš Septyniadesimties pateiktus pavyzdžius. Paraginkite mokinius atkreipti dėmesį į tai, kaip svarbu įsakymus ne tik žinoti, bet ir jų laikytis.

„Prieš daugelį metų vienas sugrįžęs misionierius sakramento susirinkime drąsiai ir garsiai skelbė, kad per asmenines Raštų studijas jis žino, jog Evangelija yra tikra, ir kad visą savo gyvenimą jis pašvęs Viešpačiui ir Jo Bažnyčiai. Po dviejų savaitių jis, pažemintas ir išsigandęs, jau stovėjo priešais studentų apylinkės vyskupą ir prisipažino, kad silpnumo akimirka prarado nekaltybę. Kažkaip jo skelbtas pasišventimas Gelbėtoju užsimiršo aistros sukuryje.

Raiškus skaitymas

Raiškus Raštų skaitymas gali padėti mokiniams įsivaizduoti Raštuose aprašomus žmones ir įvykius. Paraginkite mokinius skaityti taip, kad būtų įdomu ir malonu klausyti, bet nesumenkintų Raštuose pasakojamų įvykių šventumo.

Nors studijavo Dievo žodį, tačiau to studijavimo jis nesusiejo su praktiniu kasdieniu pritaikymu savo krikščioniškame gyvenime.

Graži mergina atkakliai darbuosi, kad įvykdytų visus reikalavimus, keliamus „Merginos apdovanojimui“ gauti. Savo asmeninius tikslus ji apgalvotai ir kruopščiai surašė į savo atminimo knygą. Ji tvirtai užrašė, kad į pasimatymus eis tik su vertais vaikinais ir kad susiras tą, kuris ją nusives į šventyklą. Tuos savo tikslus ji pamiršo sulaukusi aštuoniolikos; ji išėjo iš namų pas vaikina, kuris nebuvo Bažnyčios narys. Daug ašarų dėl jos išliejo jos artimieji ir geri pažįstami: jos tėvai, mokytojai ir draugai. Ji nukrito į baisią prarają tarp įstatymo reikalavimų ir tikros mokinystės realybės“ („Eliminating the Void between Information and Application“, BŠS palydovinė mokymo transliacija, 2003 m. rugpjūtis, p. 17, si.lids.org).

- Kodėl išgelbėjimui nepakanka įsakymų žinojimo?

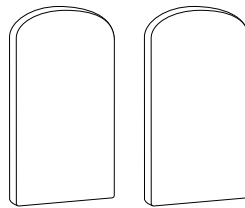
Parodykite paveikslėlį „Abinadis priešais karalių Nojų“ (62042; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 75). Pakvieskite mokinius apibūdinti, kas pavaizduota paveikslėlyje. (Karalius įsako užmušti Abinadį. Viešpats Abinadį apsaugo.) Kad padėtumėte mokiniams suprasti šį pasakojimą, pasiūlykite trims mokiniams atsistojus raiškiai paskaityti. Vienas mokinytėg tegul būna pasakotoju. Antras mokinytėg tegul skaito karaliaus Nojaus žodžius. O trečias mokinytėg – Abinadžio žodžius. Iš pradžių mokinius, paskirtus skaityti pasakotojo ir Nojaus žodžius, paprašykite perskaityti savo ištraukas iš Mozijo 13:1–2 eilučių. Paskui Abinadžio žodžius skaityti paskirtą mokinį paprašykite atsakyti žodžiais iš Mozijo 13:3–4 eilučių. Tada pasakotojas tegul perskaito Mozijo 13:5–6 eilutes. Galiausiai, Abinadžio žodžius skaitantis mokinytėg tegul užbaigia žodžiais iš Mozijo 13:7–11 eilučių.

Atkreipkite mokinių dėmesį į Mozijo 13:11 eilutę.

- Ką, jūsų manymu, reiškia įsakymus įsirašyti į savo širdį? (Padėkite mokiniams suprasti, kad norėdami įsakymus įsirašyti į savo širdį turime žinoti Evangeliją ir gyventi pagal ją.)

Pažymėkite, kad prieš Nojui nusprendžiant užmušti Abinadį, šis jam pradėjo cituoti vieną Raštų ištrauką, kurią karalius ir jo kunigai galimai žinojo, o jos ignoravimas buvo jų nelabumo įrodymas. Paprašykite klasės mokinių tyliai perskaityti Mozijo 12:34–36 eilutes ir pažiūrėti, ar jiems jau žinoma Abinadžio Nojui ir jo kunigams skaitoma Raštų ištrauka. Padėkite jiems suprasti, kad Abinadis pradėjo cituoti Dešimt Įsakymų.

Lentoje nupieškite dvi dideles neprirašytas akmens plokštes. Pakvieskite vieną mokinį tose plokštėse užrašyti vieną iš Dešimties Įsakymų. Tegul tas mokinytėg kreidą perduoda kitam mokiniui, kad šis užrašytų kitą iš Dešimties Įsakymų. Taip kartokite tol, kol mokiniai surašys viską, ką prisimena. Pakvieskite juos savo atsakymus pasitikrinti Mozijo 12:34–36 ir 13:12–24. eilutėse. Galite juos paraginti Dešimt Įsakymų pasižymėti šiose eilutėse bei Išėjimo 20:3–17 eilutėse (Raštų įvaldymo eilutėse).

Perskaitykite šį Prezidento Gordon B. Hinklio teiginį:

„Dešimt Įsakymų akmens plokštėse Jehova pirštu užrašė dėl Izraelio vaikų išgelbėjimo, saugumo, apsaugos ir laimės, o taip pat visų po jų seksiančių kartų labui“ („Our Solemn Responsibilities“, *Ensign*, 1991 m. lapkritis, p. 51).

Paraginkite mokinius tyliai peržvelgti Dešimt Įsakymų ir pagalvoti, kaip jie jų laikosi.

Mozijo 13:27–14:12

Abinadis moko apie išgelbėjimą per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą

Lentoje užrašykite toliau pateikiamą citatą (ją galite užrašyti prieš pamokos pradžią). Paprašykite mokinių pagalvoti, ką būtų galima parašyti tuščioje vietoje.

„Po viso savo paklusnumo ir gerų darbų, vis tiek negalėsime būti išgelbėti iš mirties ar savo asmeninių nuodėmių padarinių, jei ne ...“

Garsiai perskaitykite tokį vyresniojo Dalino H. Oukso teiginį:

„Po viso savo paklusnumo ir gerų darbų vis tiek negalėsime būti išgelbėti iš mirties ar savo asmeninių nuodėmių padarinių, jei ne malonė per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Apie tai aiškiai parašyta Mormono Knygoje. Joje mokoma, kad „išgelbėjimas neateina vien tik per įstatymą“ (Mozijo 13:28). Kitaip sakant, išgelbėjimas neateina vien per įsakymų laikymąsi. [...] Net bandantys paklusti visa savo širdimi, galia, protu ir stiprybe ir tarnauti Dievui vis tiek yra „nenaudingi tarnai“ (Mozijo 2:21). Žmogus negali pats savęs išgelbėti“ („Another Testament of Jesus Christ“, *Ensign*, 1994 m. kovas, p. 67).

Užbaikite lentoje užrašytą sakinį tokiais žodžiais: *malonė per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą*. Paskui pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Mozijo 13:28, 32–35 eilutes. Paprašykite jų surasti tuos žodžius ir frazes, kurie siejasi su vyresniojo Oukso teiginiu. Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo pastebėjimais. (Galimi ir tokie atsakymai: „Apmokėjimas“, „Dievo išpirkimas“, „Mesijo atėjimas“ ir pažadas, kad „Dievas pats ateis žemyn tarp žmonių vaikų“.)

Paaiškinkite, kad, kai Mozijo 13:28 ir 32 eilutėse Abinadis mini „įstatymą“, omenyje turimas Mozės įstatymas, į kurį įėjo rinkinys griežtų įsakymų apie aukojimus, šventes ir kitus veiksmus. Šis įstatymas izraelitams buvo duotas tam, kad jie atmintų Dievą ir žvelgtų ateitinį Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Po kurio laiko daug izraelitų nebepajėgė suprasti, kodėl Jėzus Kristus yra jų Gelbėtojas; jie manė, kad išsigelbėti galima vien paklūstant Mozės įstatymui.

- Abinadis liudijo, kad **nė vienas žmogus negali būti išgelbėtas kitaip, kaip tik per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą** (žr. Mozijo 13:28, 32). Kodėl mums svarbu suprasti šią tiesą?

Paaiškinkite, kad kalbėdamas Nojui ir jo kunigams, Abinadis citavo kai kurias Izaijo pranašystes apie Jėzų Kristų. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 14:3–12. Paprašykite jų surasti žodžius ir frazes, apibūdinančias tai, kaip Gelbėtojas įgyvendina jų išgelbėjimą?

Praėjus kelioms minutėms, mokinių paprašykite pasakyti, ką jie surado. Siūlome jų atsakymus surašyti lentoje. Kad padėtumėte mokiniams susimąstyti apie tai, kokią širdgėlą ir sielbartą už juos iškentė Gelbėtojas, ir padėtumėte jiems susimąstyti apie Jo kančią už jų nuodėmes, perskaitykite tokius teiginius. Pakvieskite juos šiuos teiginius užbaigti savo mintyse:

Jėzus Kristus iškentė tokį mano sielbartą: ...

Jėzus Kristus buvo sužeistas ir sumuštas už tokius mano nusižengimus: ...

Pasiteiraukite mokinių, ką jiems reiškia teiginys: „Jo režiais mes išgydyti“ (Mozijo 14:5).

Gali prireikti paaiškinti, kad žodis *režiai* reiškia konkrečiai ant Gelbėtojo kūno po nuplakdinimo likusias žaizdas (žr. Jono 19:1). Bendresne prasme šis žodis reiškia Jo visą kančią.

Kai mokiniai baigs dalintis savo mintimis apie šį teiginį, paliudykite, kad dėl Gelbėtojo kančios ir mūsų pačių pastangų laikytis įsakymų galėsime šiame gyvenime turėti ramybę ir atleidimą, o ateinančiame gyvenime gauti išgelbėjimą (žr. DS 59:23; Tikėjimo Teiginių 1:3). Pakvieskite mokinius per įsakymų laikymąsi rodyti savo meilę ir dėkingumą Gelbėtojui.

Mozijo 15–17

Įvadas

Tęsdamas pamokslą karaliui Nojui ir jo kunigams, Abinadis liudijo apie Jėzaus Kristaus, Išpirkėjo, vaidmenį. Alma, vienas Nojaus kunigų, patikėjo Abinadžiu. Karalius Nojus išvarė Almą iš savo rūmų ir įsakė tarnams jį užmušti, tačiau Alma pabėgo ir užrašė iš Abinadžio išgirstus

mokymus. Kai Abinadis baigė dalintis Viešpaties jam pasiūsta žinia, karalius Nojus ir jo kunigai pagrasino jį užmušti, jeigu jis neatsiims savo žodžių. Atsisakęs išsižadėti savo liudijimo, jis iškentėjo „mirtį nuo ugnies“ ir užant-spaudavo „savo žodžių tiesą savo mirtimi“ (Mozijo 17:20).

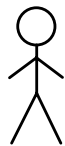
Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 15–16

Abinadis moko apie Jėzaus Kristaus, Išpirkėjo, vaidmenį

Skirkite mokiniams porą minčių Mozijo 15–16 skyriuose surasti žodžius *išpirks*, *išpirktų*, *išpirko* ir *išpirkimas*. Galite jiems pasiūlyti tuos žodžius pasižymėti. Paaiškinkite, kad, kai Raštų ištraukoje kartojasi skirtingos to paties žodžio formos, tai gali būti signalas, jog tas žodis yra labai svarbus rašytojo žinioje. Paraginkite mokinius šios dienos pamokoje atkreipti dėmesį į Abinadžio mokymus apie išpirkimą.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti Jėzaus Kristaus, Išpirkėjo, vaidmenį, lentoje nubraižykite tokį paveikslėlį:

Nusikaltėlis

Baudos

Bausmė

Parodykite į figūrą su užrašu „Nusikaltėlis“ ir paprašykite mokinių įsivaizduoti padarius nusikaltimą. Jiems yra priteista sumokėti didelę baudą, kurios mokėjimo jiems nepavyks išvengti jokiomis teisinėmis ir sąžiningomis priemonėmis. Pasiteiraukite mokinių, kaip jie jaustųsi gavę tokią bausmę. Tada paprašykite jų įsivaizduoti, kad vienas jų šeimos narys ar draugas pasisiūlo sumokėti baudą už juos.

- Ką pagalvotumėte apie tą žmogų?

Paaiškinkite, kad mokėdamas baudą tas šeimos narys ar draugas išpirktų juos iš bausmės.

Užrašykite *Mes* žemiau žodžio *Nusikaltėlis*. Užrašykite *Teisingumas* žemiau žodžio *Bausmė*. Paaiškinkite: kadangi mes nusidėjome ir sulaužėme Dievo įstatymus, todėl turime būti nubausti. Kitaip sakant, turime patenkinti teisingumo reikalavimus. Perskaitykite toliau pateiktą vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paprašykite mokinių atkreipti dėmesį į Dievo įstatymų laužymo pasekmes:

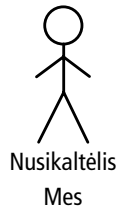
„Teisingumas [...] reikalauja, kad už kiekvieną įstatymo pažeidimą būtų atlyginta. Kai laikotės Dievo įstatymų, esate laiminami. Bet jūs negalite sukaupti kredito, kuriuo galėtumėte padengti jūsų padarytus įstatymo pažeidimus. O nepadengti įstatymų pažeidimai veda į nelaimingą gyvenimą ir neleidžia sugrįžti pas Dievą“ („Apmokėjimas gali apsaugoti tavo ramybę ir laimę“, 2006 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

- Kokios, pasak vyresniojo Skoto, yra Dievo įstatymų laužymo pasekmės?

Kai mokiniai išsiaiškina Dievo įstatymų laužymo pasekmes, lentoje nuvalykite žodį *Baudos*. Jo vietoje užrašykite *Nelaimingumas* ir *Atskirti nuo Dievo akivaizdos*. Tegul mokiniai tyliai perskaito Mozijo 15:1, 8–9 eilutes. Kad padėtumėte jiems suprasti tose eilutėse esančias doktrinas, galite užduoti tokius klausimus:

- Ką, jūsų manymu, reiškia, kad Jėzus Kristus mus užtars?
- Ką, jūsų manymu, reiškia, kad Gelbėtojas stovi „tarp [mūsų] ir teisingumo“? Ką, jūsų manymu, reiškia patenkinti „teisingumo reikalavimus“?

Padėkite mokiniams suprasti, kad teisingumas reikalauja, jog būtume nubausti už savo nuodėmes. Gelbėtojas neištrina teisingumo reikalavimų; Jis stovi tarp mūsų ir teisingumo ir, prisiimdamas bausmę už mus, patenkina teisingumo reikalavimus. Jis sumokėjo išpirką, kad išpirktų mus – atleistų mus nuo bausmės. Lentoje tarp žodžių Nusikaltėlis ir Bausmė pakabinkite paveikslėlį su Gelbėtojo atvaizdu (pvz., „Viešpats Jėzus Kristus“ [64001]).

Bausmė
Teisingumas
Nelaimingumas
Atskirti nuo Dievo
akivaizdos

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Mozijo 15:5–7 eilutes ir pamąstyti apie tai, kokią kainą Jėzus Kristus sumokėjo už jų išpirkimą – už tai, kad būtų tarp jų ir teisingumo reikalavimų.

Lentoje užrašykite:

<i>Pasirenkantys būti išpirkti</i>	<i>Atsisakantys būti išpirkti</i>
<i>Mozijo 15:11–12</i>	<i>Mozijo 16:2–5, 12</i>

Padalinkite klasę pusiau. Vienos pusės mokinių paprašykite Mozijo 15:11–12 eilutėse surasti savybes žmonių, kurie pasirenka būti išpirkti. O kitos pusės mokinių paprašykite Mozijo 16:2–5, 12 eilutėse surasti savybes žmonių, kurie atsisako būti išpirkti. Duokite mokiniams pakankamai laiko, tada pakvieskite pirmą mokinių grupę pasidalinti tuo, ką surado.

- Kas, pasak Mozijo 15:11–12 eilučių, bus išpirkti iš savo nuodėmių? (Žiūrėkite, kad mokiniai suprastų, jog **Jėzus Kristus patenkina teisingumo reikalavimus už tuos žmones, kurie klauso pranašų žodžių, tiki Jo išperkančią galia ir atgailauja už savo nuodėmes.**)

Paaiškinkite, kad Gelbėtojo sumokėta kaina yra asmeninė dovana visiems tiems, kurie per atgailavimą ir stengimąsi laikytis įsakymų ir savo sandorų su Viešpačiu pasirinks būti verti išpirkimo.

Kad pabrėžtumėte Apmokėjimo individualumą, pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 15:10. Tada atkreipkite mokinių dėmesį į toje eilutėje esančią frazę „jis matys savo sėklą“. Galite jiems pasiūlyti šią frazę pasižymėti. Paaiškinkite, kad šioje eilutėje žodis *sėkla* reiškia vaikus.

- Kada mokėmės apie tapimą „Kristaus vaikais“? (Mokiniams priminkite karaliaus Benjamino žodžius šia tema, esančius Mozijo 5 skyriuje. Taip pat žr. 55 pamoką.)

Taip pat galite pasiūlyti mokiniams suasmeninti Mozijo 15:10 eilutę, vietoj frazės „jo sėkla“ įrašius savo vardą. Pakvieskite juos trumpai pagalvoti apie tai, ką jiems tai reiškia.

- Kaip šis mokymas keičia jūsų supratimą apie Apmokėjimą?

Paprašykite Mozijo 16:2–5, 12 eilutes skaitančių mokinių pasidalinti tuo, ką jie surado apie tuos žmones, kurie atsisako būti išpirkti. Kad pabrėžtumėte atsisakymo būti išpirktiems rimtumą, paprašykite visų mokinių tyliai perskaityti Mozijo 16:5 eilutę.

- Kas atsitiktų lentoje esančiam paveikslėliui, jei nusikaltėlis ir toliau darytų nuodėmes ir atsisakytų atgailauti? (Mokiniams atsakinėjant, nuo lentos nukabinkite Jėzaus Kristaus paveikslėlį. Galite pabrėžti, kad tokiam žmogui yra taip, „lyg nebūtų padaryta jokie išpirkimo“.)

Pakvieskite mokinius perskaityti Doktrinos ir Sandorų 19:16–17 eilutes ir surasti, kas nutiks atsisakantiems atgailauti ir priimti Gelbėtojo išpirkimą. Galite mokinius paraginti savo Raštuose prie Mozijo 16:5 eilutės užsirašyti *DS 19:16–17*.

Paveikslėlį su Gelbėtojo atvaizdu pakabinkite atgal į jo vietą lentoje.

- Kokių tiesų šiandien sužinojote apie jūsų Išpirkėją?

Kai mokiniai baigs atsakinėti į šį klausimą, paaiškinkite, kad Abinadis mokė ne tik apie tai, kad Gelbėtojas išpirko mus iš mūsų nuodėmių bet ir apie tai, kad Gelbėtojas išpirko mus iš mirties. Paprašykite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Mozijo 16:6–11 eilutes. Paliudykite, kad **dėl Jėzaus Kristaus Apmokėjimo visi žmonės bus prikelti**. Taip pat galite pažymėti, kad teisieji bus prikelti į laimės būseną.

Pakvieskite mokinius savo Raštų studijavimo žurnale arba klasės užrašuose užrašyti savo pamąstymus apie Išpirkėją ir tai, ką jie darys, kad galėtų gauti Jo siūlomą išpirkimą.

Mozijo 17

Alma patiki Abinadžiu ir už tai yra išmetamas; Abinadis sudeginamas

Mokinių paklauskite:

- Ar kada matėte tokį žmogų, kuris nepaisydamas savo keblios padėties vis tiek gintų savo tiesą? Kas atsitiko?

Parodykite paveikslėlį „Abinadis priešais karalių Nojų“ (62042; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 75). Apibendrinkite Mozijo 17:1–6 eilutes paaiškindami, jog Abinadžiu baigus savo žinią, vienas kunigas, vardu Alma, bandė karalių įtikinti, kad Abinadis kalbėjo tiesą ir kad jis turėtų būti paleistas. Karalius išvijo Almą ir pasiuntė tarnus jį užmušti. Alma pasislėpė ir užrašė Abinadžio žodžius. Po trijų dienų karalius ir jo kunigai nuteisė Abinadį myriop.

Suskirstykite mokinius poromis. Paprašykite jų porose pastudijuoti šias Raštų ištraukas: Mozijo 17:7–10, kur kalbama apie Abinadžio pasirinkimus, ir Mozijo 17:11–12, kur kalbama apie karaliaus Nojaus pasirinkimus. Paprašykite jų palyginti Abinadžio pasirinkimus su karaliaus Nojaus pasirinkimais. Paprašykite jų aptarti toliau pateikiamus klausimus. (Šiuos klausimus galite surašyti lentoje.)

- Kodėl, jūsų manymu, Abinadžio žodžiai karalių Nojų paveikė būtent taip? (Žr. Mozijo 17:11.) Kokią įtaką jam darė jo kunigai? (Žr. Mozijo 17:12–13.)
- Ko galime pasimokyti iš Abinadžio pavyzdžio? (Vienas iš mokinių atsakymų gali būti toks: **galime išlikti ištikimi Dievui bet kokiomis aplinkybėmis**.)

Jei įmanoma, padalinkite mokiniams po lapelį su tokiu Prezidento Gordon B. Hinklio teiginiu:

„Būkite stiprūs gindami tiesą. Gyvename kompromisų laikais. [...] Kasdien susidurdami su įvairiomis situacijomis mes žinome, kas yra teisu. [...] Privalome išsiugdyti stiprybę sekti savo įsitikinimais“ („Building Your Tabernacle“, *Ensign*, 1992 m. lapkritis, p. 52).

Galite mokinius paraginti savo Raštuose, prie Mozijo 17:9–12 eilučių, užsirašyti *Bet kokiomis aplinkybėmis išliksiu ištikimas Dievui*. Atkreipkite mokinių dėmesį į Mozijo 17:19 eilutėje esančius paskutinius Abinadžio žodžius „O Dieve, priimk mano sielą“. Tada paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Mozijo 17:20.

- Kokį įspūdį jums paliko paskutiniai Abinadžio žodžiai?

Paprašykite mokinių savo Raštų studijavimo žurnale atsakyti į tokį klausimą:

- Ką darysite, kad bet kokiomis aplinkybėmis išliktumėte ištikimi Dievui?

Kaip po tam tikro laiko mokiniai baigs rašyti, pakvieskite kelis mokinius paskaityti, ką parašė. Taip pat pasiteiraukite, ar yra mokinių, kurie norėtų papasakoti, ką jiems reiškia Evangelija, ir kaip jie elgėsi, kad keblioje padėtyje išliktų ištikimi Dievui. Užbaikite savo liudijimu.

Studijų namuose pamoka

Mozijo 7–17 (12 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienių studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Mozijo 7–17 (12 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (Mozijo 7–8)

Studijuodami Mozijo 7–8 skyrius, mokiniai dėmesį sukoncentravo į ryšį tarp nelabumo ir vergovės. Iš karaliaus Limhio žodžių jie taip pat sužinojo, kad savo nedorybių pripažinimas ir gailėjimasis dėl jų gali nukreipti mus pas Viešpatį išvadavimui. Amonas patikino Limhį, kad pranašus, regėtojus ir apreiškėjus Viešpats siunčia žmonijos labui.

2 diena (Mozijo 9–10)

Mokiniai plačiau susipažino su tarp lamanitų apsigyvenusių nefitų grupe, vadinama Zenifo žmonėmis. Kai Zenifas ir jo žmonės išėjo kautis su karingaisiais lamanitais, buvo akcentuota tokia tiesa: Viešpats mus sustiprins tuomet, kai padarysime viską, ką galime, kad kliautumėmės Juo.

3 diena (Mozijo 11–14)

Dėl karaliaus Nojaus žmonės pradėjo daryti bjaurumus ir nedorybes. Mokiniai sužinojo, kad Dievas pranašus siunčia tam, kad padėtų mums atgailauti, išvengti bėdų ir įgyti išgelbėjimą. Iš pranašo Abinadžio mokiniai sužinojo, kad, jei laikomės Dievo įsakymų, būsime išgelbėti. Jie taip pat sužinojo, kad išgelbėjimo šaltinis yra Jėzaus Kristaus Apmokėjimas.

4 diena (Mozijo 15–17)

Prieš savo kankinišką mirtį Abinadis drąsiai pareiškė, kad Jėzus Kristus patenkina teisingumo reikalavimus už tuos žmones, kurie tiki išperkančią Gelbėtojo galia, atgailauja už savo nuodėmes ir laikosi įsakymų. Abinadis taip pat mokė, kad dėl Jėzaus Kristaus Apmokėjimo visi žmonės bus prikelti. Mokiniai, studijuodami šias doktrinas, mąstė apie tai, kaip svarbu kliautis Gelbėtoju ir visomis aplinkybėmis likti ištikiems Dievui.

Įvadas

Mozijo 7–17 skyriuose aprašomos įvairių asmenų ir žmonių grupių kelionės ir patyrimai. Zenifo sprendimas kartu su grupe nefitų apsigyventi tarp lamanitų turėjo įtakos abiem tautoms. Pavyzdžiui, Zenifo žmonės ir jų palikuonys patyrė išmėginimus, atsimetimą, vergiją, dvasinį atgimimą ir išvadavimą. Pirmoji šios pamokos dalis mokiniams suteiks progą prisiminti jų šią savaitę studijuotus vardus, vietas ir įvykius. Antroji pamokos dalis padės mokiniams atpažinti pagrindinę pranašo Abinadžio žinios žmonėms temą – Jėzus Kristus ir Jo Apmokėjimas. Dėl šios žinios Abinadis buvo pasiryžęs mirti.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 7–17

Istorinio konteksto ir doktrinos apžvalga

Šioje pamokoje aptariamus įvykius jums padės paaiškinti mokinio vadovėlio 12 dalies 1 dienos studijavimo medžiagoje esanti schema „Mozijo 7–24 skyrių apžvalga“. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 7:1–2 eilutes ir surasti joje minimų žemių pavadinimus. Paprašykite jų paaiškinti, kodėl įvairios nefitų grupės norėjo keliauti iš vienos žemės į kitą.

Skirtingose lentos (arba popieriaus lapo) pusėse užrašykite tų žemių pavadinimus:

Zarahemlos žemė	Nefio (Lehio-Nefio) žemė
-----------------	--------------------------

Kad padėtumėte mokiniams apžvelgti įvykius, užduokite toliau pateiktus klausimus. Lentoje užrašykite aptariamų asmenų vardus. Priklausomai nuo mokinių komentarų, galite panaudoti visus arba kelis iš šių klausimų:

- Kodėl Zenifas norėjo palikti Zarahemlos žemę? (Žr. Mozijo 9:1, 3.)
- Koks ryšys yra tarp Zenifo, Nojaus ir Limhio? (Žr. Mozijo 7:9.)
- Koks karalius buvo Nojus? (Žr. Mozijo 11:1–5, 11.)
- Ką Dievas darė, kad įtikintų Nojų ir jo žmones nusigręžti nuo savo didelio nelabumo ir bjaurumų? (Jis pasiuntė Savo pranašą Abinadžį, kad šis šauktų juos atgailauti.)
- Ką mums galite pasakyti apie Almą? (Atsakymai gali būti ir tokie: jis buvo vienas iš karaliaus Nojaus kunigų, jis patikėjo Abinadžio žodžiais ir užrašė juos, jis pabėgo, kad išvengtų mirties.)
- Kodėl šiuose skyriuose svarbūs Mozė ir Izaijas, nors jie gyveno daug seniau nei Abinadis ir kitoje pasaulio dalyje?
- Kodėl Limhis į tyrus išsiuntė savo 43 žmones? (Limhis ir jo žmonės buvo lamanitų vergijoje ir norėjo sulaukti pagalbos iš Zarahemlos žmonių.) Ką jie surado vietoj Zarahemlos? (Jie rado pražuvusios civilizacijos likučius ir 24 aukso plokšteles su jose išraižytas rašmenimis.)

- Ką darė Amonas ir kiti 15 žmonių? (Mozijas išsiuntė juos sužinoti, kas nutiko Zenifo žmonėms. Jie surado tų žmonių palikuonis, gyvenančius vergijoje. Jų karalius buvo Zenifo anūkas Limhis.)
- Kas Zarahemloje buvo karalius, pranašas, regėtojas ir apreiškėjas? (Mozijas.) Kodėl Limhio dėmesį patraukė regėtojo vaidmuo? (Limhis sužinojo, kad Mozijas gali išversti 24 aukso plokštelėse esančius rašmenis.)

Pabrėžkite, kad nuo Zenifo ir jo žmonių išvykimo iš Zarahemlos iki Amono bei jo bendražygių atvykimo į Nefio žemę praėjo maždaug 80 metų.

Padėję mokiniams geriau suprasti istorinį kontekstą, priminkite, kad jie studijavo ir apie kitą asmenį, kurio vardas lentoje dar neužrašytas.

Visų mokinių paprašykite tyliai perskaityti Mozijo 16:6–8 eilutes ir surasti šio asmens vardą. Mokiniais pasakykite, kad nors šioje Mormono Knygos dalyje pateikiama daug istorijos, joje taip pat išryškinama doktrina apie išgelbėjimą per Jėzų Kristų.

Kad pabrėžtumėte išgelbėjimo per Jėzų Kristų svarbą, lentoje nubraižykite toliau pateiktą lentelę (arba išdalinkite lapelius su nubraižyta lentele). Pakvieskite mokinius porose išstudijuoti šioje lentelėje nurodytas Raštų ištraukas ir tarpusavyje aptarti savo pastebėjimus. Kadangi kai kurie iš šių pritaikymo klausimų yra asmeninio pobūdžio, mokiniai gali pasirinkti, ar į juos atsakyti garsiai visiems, raštu savo Raštų studijavimo žurnale ar atsakymus apgalvoti tyliai.

Kad padėtumėte mokiniams susimąstyti apie tai, ką jie studijavo šiame Raštų pratime bei šios savaitės pamokose, paklauskite: Kaip šią savaitę studijuoti principai ir doktrinos jums padeda viltis nuodėmių atleidimo?

Suteikite mokiniams progą paliudyti apie Jėzų Kristų.

Šią pamoką galite baigti perskaitydami Mozijo 16:13–15 eilutes ir pasidalindami savo liudijimu apie tai, kodėl mums reikia Gelbėtojo. Kitas galimas būdas šiai pamokai baigti – tai pabrėžti mokiniams tokias dvi šią savaitę jų išmoktas doktrinas ar principus: **Išgelbėjimo šaltinis yra Jėzaus Kristaus Apmokėjimas ir Jėzus Kristus patenkina teisingumo reikalavimus už visus tuos, kurie atgailauja.**

Kita dalis (Mozijo 18–25)

Mozijo 18–25 skyriuose atskleidžiama, kaip dvi grupės išsi-gelbėjo iš savo priešų vergijos ir saugiai sugrįžo į Zarahemlą. Sužinosite, kaip Dievas kiekvienai tų grupių padėjo išsigelbėti. Viena grupė sekė Gideonu planu nugirdyti sargus, o kita grupė lamanitams miegant išsigelbėjo sekdamas Alma. Kodėl lamanitai užmigo?

Raštų nuorodos	Ko ieškoti	Pritaikymo klausimai
Mozijo 7:33	Kaip esame išvaduojami iš dvasinės ir fizinės vergijos?	Kurį iš trijų Limhio pabrėžtų dalykų jums reikėtų sustiprinti šiuo metu?
Mozijo 13:11	Kodėl karalius Nojus ir daugelis jo žmonių nesugebėjo suprasti Jėzaus Kristaus misijos?	Kokių įrodymų yra jūsų gyvenime, bylojančių, kad įsakymai yra įrašyti į jūsų širdį? Kaip galite studijuoti ir mokyti teismo?
Mozijo 14:3–7	Prasmingi žodžiai ir frazės apie Gelbėtojo kentėjimą ir atmetimą.	Kaip šiais laikais žmonės niekina Gelbėtoją ir atmeta Jį? Kaip žmonės slepia savo veidus nuo Jo? Kaip žmonės jų neslepia?
Mozijo 15:6–9, 11	Ką Jėzus Kristus „sutraukė“ ir ką Jis „pasiekė“; taip pat ką dėl Gelbėtojo aukos gauname mes?	Kaip pastaruoju metu jus užtarė Viešpats? Kaip Jis stojo tarp jūsų ir teisingumo reikalavimų?

Mozijo 18

Įvadas

Mirus Abinadžiui, Alma tarp žmonių slapta mokė Abinadžio žodžiu. Tie, kas patikėjo juo ir norėjo sužinoti daugiau, rinkosi prie Mormono vandenų. Alma skelbė žinią apie „atgailą ir išpirkimą, ir tikėjimą Viešpačiu“

(Mozijo 18:7). Priėmusieji jo mokymus ir atgailavusieji už savo nuodėmes įėjo į krikšto sandorą. Žmonės buvo ištikimi tai sandorai, jie padėjo vienas kitam tiek materialiai, tiek dvasiškai.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 18:1–16

Alma moko ir krikštija žmones

Parodykite paveikslėlį „Abinadis priešais karalių Nojų“ (62042; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 75). Parodykite į paveikslėlio antrame plane esančius kunigus. Paaiškinkite, kad Mozijo 18 skyriuje pasakojama apie karaliaus Nojaus kunigą Almą.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 18:1, 3–6. Tegul klasė atkreipia dėmesį į tai, ką darė Alma, išgirdęs Abinadžio liudijimą. Kai mokiniai baigs atsakinėti, pakvieskite juos atsiversti Mozijo 7–24 skyriuose aprašomų kelionių brėžinį. Nurodykite jiems tinkamoje vietoje nupiešti Mormono vandenį. (Visas brėžinys pateikiamas šio vadovėlio pabaigoje esančiame priede.)

Paaiškinkite, kad savo mokymais Alma ruošė žmones krikštui. Paprašykite mokinių trumpai prisiminti savo krikštą. Kad padėtumėte jiems apmąstyti tai, ką jiems reiškia jų krikštas, galite užduoti klausimus, panašius į šiuos:

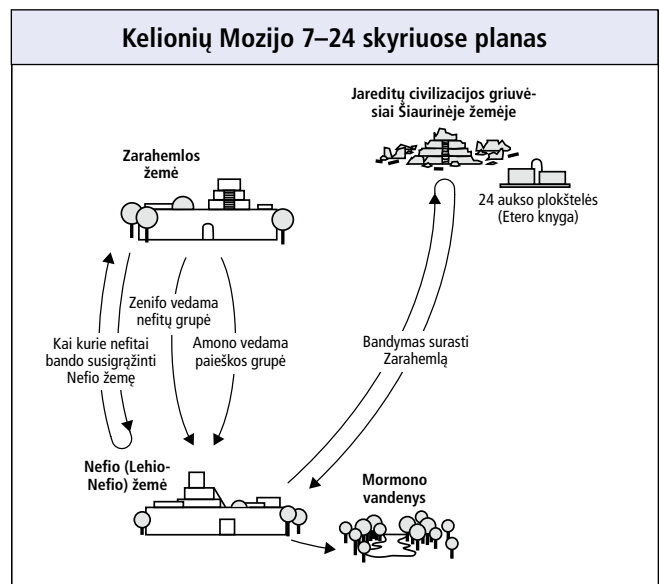
- Ką konkrečiai prisimenate apie savo krikštą?
- Kaip pasiruošti krikštui jums padėjo tėvai, mokytojai ir vadovai?
- Kuo krikštas jums yra vertingesnis dabar, nei buvo tada, kai pasikrikštijote?

Paaiškinkite, kad pasakojimas apie prie Mormono vandenų žmones mokantį ir krikštijantį Almą gali mums padėti giliau suvokti krikšto sandorą.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Mozijo 18:2, 7 eilutes ir atkreipti dėmesį į tai, ko Alma mokė žmones, kad paruoštų juos krikštui.

- Pasak šių eilučių, kokias doktrinas ir principus pabrėžė Alma?
- Kaip, jūsų manymu, šių tiesų supratimas gali kam nors padėti pasiruošti krikštui?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip jie galėtų laikytis krikšto sandoros ir vertinti dėl to ateisiančias palaimas, lentoje nubraižykite toliau pateiktą lentelę. Nerašykite apatinėje lentelės dalyje esančių teiginių ir Raštų nuorodų.

<i>Esu pasiryžęs ...</i>	<i>Dievas pažada...</i>
Padėti nešti kito naštas, kad jos būtų lengvos (žr. Mozijo 18:8). Gedėti su tais, kurie gedi (žr. Mozijo 18:9). Guosti tuos, kuriems reikia paguodos (žr. Mozijo 18:9). Būti Dievo liudytojas visada ir visame, ir visur (žr. Mozijo 18:9). Tarnauti Dievui ir laikytis Jo įsakymų (žr. Mozijo 18:10).	Kad būsiu išpirktas Dievo (žr. Mozijo 18:9). Kad būsiu priskaičiuotas prie tų iš pirmojo prisikėlimo (žr. Mozijo 18:9). Kad turėsiu amžinąjį gyvenimą (žr. Mozijo 18:9). Jis išlies Savo Dvasią ant manęs (žr. Mozijo 18:10).

Papaiškinkite, kad, prieš kviesdamas žmones krikštytis, Alma jiems kalbėjo apie tai, kokios mintys ir veiksmai rodo, kad jie yra pasiruošę sudaryti sandorą su Viešpačiu ir laikytis jos. (Mokiniamis galite priminti, kad sandora yra susitarimas tarp Dievo ir žmogaus, tačiau Dievas ir žmogus „nėra lygios sutarties šalys. Sandoros sąlygas pateikia Dievas, o žmonės sutinka daryti tai, ko Jis prašo jų daryti. Tada Dievas pažada žmonėms tam tikrus palaiminimus už jų paklusnumą“ [Raštų rodyklė, „Sandora“, scriptures.lds.org]. Kokie krikšto reikalavimai yra pastarosiomis dienomis, paaiškinama Doktrinos ir Sandorų 20:37.)

Padalinkite klasę pusiau. Vieną klasės pusę pakvieskite panagrinėti Mozijo 18:8–11 eilutes ir jose paieškoti ką, pasak Almos mokymų, turėtume būti pasiryžę daryti pasikrikštyję. Kitą klasės pusę pakvieskite panagrinėti tas pačias eilutes ir paieškoti, kaip Viešpats pažada mus palaiminti, jei laikysimės savo sandoros. Duokite mokiniams laiko šioms eilutėms išnagrinėti, paskui keletą jų pakvieskite prie lentos ir paprašykite atitinkamuose stulpeliuose surašyti savo atsakymus.

Kad padėtumėte mokiniams labiau vertinti savo krikšto sandorą, paklauskite:

- Ką jums reiškia pirmame stulpelyje surašytos mintys ir veiksmai?
- Kodėl antrame stulpelyje surašyti palaiminimai jums yra svarbūs?

Paprašykite mokinių tyliai išnagrinėti Mozijo 18:12–16 eilutes ir atkreipti dėmesį į tai, kaip Alma ir jo žmonės buvo palaiminti už sandorą tarnauti Viešpačiui. Paprašykite mokinių pasakyti savo rastus atsakymus. Galite pažymėti, kad Alma buvo pripildytas Viešpaties Dvasios, kai ruošėsi krikštyti Helamą, o kai krikštas buvo atliktas, tos Dvasios prisipildė tiek Alma, tiek Helamas; tai rodė, kad Viešpats jau pradėjo pildyti Savo sandoros dalį – išlieti savo Dvasios ant žmonių.

Paliudykite, kad **Viešpaties Dvasios ir amžinojo gyvenimo pažadą įgyjame tuomet, kai sudarome krikšto sandorą ir jos laikomės.**

Mozijo 18:17–30

Alma tarp žmonių įkuria Jėzaus Kristaus Bažnyčią

Perskaitykite šį Prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Nuo krikšto dienos per svarbius dvasinius gyvenimo posūkius mes pasižadame Dievui ir Jis pasižada mums. Jis visada laikosi Savųjų pažadų, išpildomų per Jo įgaliotus tarnus; tačiau svarbus mūsų gyvenimo išbandymas yra tai, ar sudarysime ir ar mes laikysimės savo sandorų su Juo“ („Witnesses for God“, *Ensign*, 1996 m. lapkritis, p. 30).

Atkreipkite mokinių dėmesį į lentoje esančią lentelę. Paaiškinkite, kad dabar jie sužinos, kaip Almos žmonės laikėsi krikšto sandoros ir kaip už tai jie buvo palaiminti. Padalinkite mokinius į dvi grupes. Pirmosios grupės paprašykite išstudijuoti Mozijo 18:17–23 eilutes, o antrosios grupės – išstudijuoti Mozijo 18:24–30 eilutes. Pakvieskite juos skaitant paieškoti, kaip gyventi Alma mokė žmones, kad šie laikytųsi krikšto sandoros. Paprašykite, kad atskiri vienos grupės mokiniai apie savo pastebėjimus papasakotų pasirinktam kitos grupės mokiniui. Arba galite paprašyti kiekvienos grupės atstovą apie savo pastebėjimus papasakoti visai klasei.

- Kaip jūsų krikšto sandora daro įtaką jūsų kasdieniam gyvenimui? (Pagalvokite, ar nevertėtų pakviesti mokinius į šį klausimą atsakyti pakalbant apie tai, kaip jų krikšto sandora daro įtaką jų požiūriui į šeimos narius, pramogų rinkimąsi arba bendravimą su bendraamžiais.)

Pakvieskite mokinius peržiūrėti Mozijo 18:17, 22, 29 eilutes ir surasti žodžius ir frazes, parodančias, kaip žmonės buvo laiminami už savo sandorų laikymąsi. Tuos palaiminimus surašykite po lentoje nubraižyta krikšto sandoros lentele. (Mokiniams gali pririekti priminti, kad frazė „Dievo vaikai“ [Mozijo 18:22] reiškia mūsų tapimą amžinojo gyvenimo paveldėtojais per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą [žr. Mozijo 5:6–8, 15].)

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, jog **besilaikantiems krikšto sandoros yra išliejamoms palaimos**, paprašykite mokinių pažvelgti į lentoje esančią lentelę ir paklauskite:

- Ar matėte, kaip už savo sandorų laikymąsi yra laiminami jūsų draugai, šeimos nariai ar apylinkės nariai?
- Kaip Viešpats palaimino jus už savo krikšto sandorų laikymąsi?

Paliudykite apie tai, kaip sandorų laikymasis palaimino jūsų gyvenimą.

Mozijo 18:31–35

Priklausantieji Bažnyčiai pabėgo nuo karaliaus Nojaus persekiojimo

Apibendrinkite Mozijo 18:31–33 eilutes, paaiškindami, kad vieną dieną, kada Alma ir jo žmonės susirinko pasiklausti Viešpaties žodžio, juos užtiko karaliaus Nojaus tarnai. Karalius pasiuntė savo armiją, kad juos sunaikintų.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 18:34. Atkreipkite dėmesį į tai, kad išnaša *a* nukreipia skaitytojus į Mozijo 23:1 eilutę. (Galite mokinius paraginti šią išnašą pasižymėti.) Paaiškinkite, kad Mozijo 18:34 eilutėje pradėtas pasakojimas tęsiamas Mozijo 23:1 eilutėje, nes 19–22 skyriuose pasakojama apie Limhio žmonių patyrimus. Paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Mozijo 23:1–2.

- Kaip Alma buvo „informuotas“ apie pavojų jo žmonėms?

Lentoje užrašykite tokį principą: **Viešpats teisiuosius gali išpėti, kai jiems gresia pavojus.** (Galite mokinius pakviesti šį principą užrašyti savo Raštuose, parašėte ties Mozijo 18:34 eilute.) Šią tiesą pailustruokite perskaitydami tokį vyresniojo Nylo L. Anderseno iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo pasakojimą:

„Dirbdamas specialiuoju FTB agentu, mano draugas tyrė organizuotų nusikalstamų grupuočių, gabenančių narkotikus į Jungtines Valstijas, nusikaltimus.

Vieną kartą jis su kitu agentu prisiartinio prie buto, kur, jų manymu, gerai žinomas narkotikų prekeivis platino kokainą. Mano draugas taip pasakoja, kas įvyko:

„Mes pasibeldėme į narkotikų prekeivio duris. Įtariamasis atidarė duris ir, išvydęs mus, suskubo užstoti vaizdą. Bet buvo per vėlu; mes pamatėme kokainą ant jo stalo.

Vyras ir moteris, sėdėję prie stalo, staiga pradėjo slėpti kokainą. Mes turėjome neleisti jiems sunaikinti įkalčius, todėl aš greitai nustūmiau įtariamąjį, kuris buvo užstojęs duris iš šono. Kai jį pastūmiau, mūsų žvilgsniai susitiko. Netikėtai jis neatrodė supykęs ar išsigandęs. Jis man šypsojosi.

Jo akys ir nuginkluojanti šypsena sudarė man įspūdį, kad jis nepavojingas, todėl aš greitai palikau jį ir pradėjau judėti link stalo. Įtariamasis dabar jau buvo man už nugaros. Tą akimirką mano mintyse atsirado aiškus, galingą jausmas: „Saugokis blogio, kuris slepiasi už besišypsančių akių.“

Aš staigiai atsiskau į įtariamąjį. Jis buvo įkišęs ranką į didžiulę priekinę kišenę. Instinktyviai sugriebiau jam už rankos ir ištraukiau ją iš kišenės. Tik tada išvydau jo rankoje suspaustą pusiau automatinį pistoletą, paruoštą šauti. Toliau sekė staigūs veiksmai, ir aš nuginklavau tą vyrą.“ [...]

[...] Šventoji Dvasia perspėjo mano draugą dėl fizinio pavojaus; Šventoji Dvasia taip pat perspės jus dėl dvasinio pavojaus“ („Saugokitės blogio, kuris slepiasi už besišypsančių akių“, 2005 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

Patvirtinkite, kad Viešpats dažnai įspėja teisiuosius apie artėjančią pavojų, tačiau, kai patenkame į pavojingas situacijas, neturime manyti, kad buvome neteisūs ir dėl to nejutome Šventosios Dvasios perspėjimo.

- Ar kada nors jutote, kad Viešpats jus būtų įspėjęs dėl fizinio ar dvasinio pavojaus? (Kai mokiniai baigs pasakoti, galite pasidalinti savo pasakojimu.)

Mozijo 19–20

Įvadas

Kai Alma ir jo žmonės išvengė karaliaus Nojaus armijos, karalius Nojus ir jo žmonės pradėjo kęsti savo neteismo pasekmes, kaip apie tai pranašavo Abinadis: juos užpuolė ir pavergė lamanitai, o pats karalius Nojus buvo sudegintas. Po Nojaus mirties karaliumi tapo jo sūnus Limhis. Kai buvusieji Nojaus kunigai pagrobė

grupelę lamanitų dukrų, lamanitai apkaltino Limhio žmones ir ruošėsi juos pulti. Limhio žmonės narsiai kovodami sužeidė ir sugavo lamanitų karalių. Limhis nuramino lamanitų karalių, o šis įtikino savo žmones taikiai grįžti į savo žemę.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 19–20

Lehio-Nefio žemėje esantys nefitai patiria Abinadžio pranašysčių išsipildymą

Pakvieskite mokinius prisiminti atvejį, kuomet juos kas nors įspėjo dėl pavojaus, kurio jie negalėjo numatyti. Paprašykite jų papasakoti apie tai, kaip jie buvo palaiminti dėl to, kad paisė įspėjimo. Kad padėtumėte mokiniams aptarti įspėjimų tikslą, užduokite tokius klausimus:

- Koks yra įspėjimo tikslas? Kas jus įspėja dėl ko nors, ko neturėtumėte daryti, arba dėl kažko, kas jums būtų žalinga?
- Kam Dievas apreiškia dvasinius įspėjimus Savo Bažnyčiai?

Priminkite mokiniams, kad Viešpats pasiuntė Abinadžį įspėti nefitus apie jų nuodėmių pasekmes. Kad padėtumėte mokiniams apžvelgti Abinadžio pranašystes Lehio-Nefio žemėje esantiems nefitams, lentoje nubraižykite toliau pateiktą lentelę. Nepamirškite po Raštų nuorodomis palikti pakankamai vietos rašyti mokiniams.

Pranašystė apie karaliaus Nojaus žmones (Mozijo 12:1–2; 17:17)	Išsipildymas (Mozijo 19:10, 14–15; 20:20; 21:2–4)
Pranašystė apie karalių Nojų (Mozijo 12:3; 17:18)	Išsipildymas (Mozijo 19:18–20)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 12:1–2. Paprašykite klasės surasti, kas, pasak Abinadžio pranašystės, nutiks karaliaus Nojaus žmonėms, jeigu jie neatgailaus. Pakvieskite vieną mokinį pasekmes surašyti lentoje esančios lentelės viršutinėje kairiojoje dalyje. Paprašykite kito mokinio garsiai perskaityti Mozijo 12:3. Paprašykite klasės surasti, kas, pasak Abinadžio pranašystės, nutiks karaliui Nojui. Paprašykite vieną mokinį pasekmes įrašyti į lentelę.

Kad padėtumėte mokiniams susimąstyti apie per pranašus gaunamų dvasinių įspėjimų svarbą, perskaitykite tokį vyresniojo Deivido R. Stouno iš Septyniasdešimties pasakojimą:

„Vieną gražų sekmadienio rytą, daugiau nei prieš metus, pabudome Santo Dominge, Dominikos respublikoje. Švietė Karibų saulė, ir buvo giedra. Pūtė švelnus vėjelis, vos kedenantis medžių lapus; buvo šilta, ramu ir tylu. Tačiau toli jūroje, toliau už mūsų fizinių pojūčių ribų, į mūsų pusę artinosi mirtinas naikintojas – nenumaldomas ir nenugalimas. Uraganų centras, kurio atsakomybė buvo sekti ir numatyti uragano „Džordžesas“ kelią, internete nuolat atnaujindavo turimą informaciją. Tą ramų ir taikų rytą tą „akių“ danguje dėka išvydau audros kelią, kuris lyg kokia strėlė taikėsi į patį Santo Domingo centrą.

Po 48 valandų toji audra salai smogė smarkiu [...] įsiūčiu, savo kelyje palikdama nuniokojimą, nusiaubimą ir mirtį. [...]

Kad ir kokia būtų to neapsakomo fizinės jėgos fenomeno padaryta žala, nuniokojimas ir sukelta mirtis, žmonių gyvenimus dar labiau nusiaubia dvasiniai uraganai. Tokios smarkios jėgos gali pridaryti žymiai didesnės žalos nei fiziniai ciklonai, nes jie naikina sielas ir atplėšia mus nuo mūsų amžinųjų perspektyvų ir pažadų. [...]

Tačiau mes irgi turime sargus nuo dvasinių uraganų; jų pašaukimas yra stebėti ir įspėti, padėti mums išvengti dvasinės žalos, sunaikinimo ar net mirties. Tuos bokšto sargus vadiname apaštalais ir pranašais. Jie yra mūsų dvasinės akys danguje, nes jie įkvėpimo, įžvalgos ir tyro proto dėka žino galimus audrų kelius. Jie ir toliau kelia savo balsus, įspėdami mus apie tragiškas pasekmes tiems, kurie tyčia ir beprasmiškai laužo Viešpaties įsakymus. Sąmoningas jų įspėjimų nepaisymas prilygsta flirtui su vargu, sielvartu ir pražūtimi. Sekimas jais prilygsta sekimui rinktiniais Viešpaties tarnais į dvasines ramybės ir gausos ganyklas“ („Spiritual Hurricanes“, *Ensign*, 1999 m. lapkritis, p. 31–32).

- Kaip šis pasakojimas susijęs su Abinadžio vaidmeniu tarp karaliaus Nojaus žmonių?

Paaiškinkite mokiniams, kad toliau pateiktas pratimas padės jiems geriau žinoti Mozijoj 19–20 skyrių pasakojimo siužetą ir atkreipti dėmesį į tai, kaip išsipildo Abinadžio pranašystės. Po šio pratimo mokiniai galės užpildyti lentoje esančios lentelės dešiniąją pusę.

Lentoje arba išdalumuosiuose lapeliuose surašykite žemiau pateiktus 11 teiginių. Pakvieskite mokinius greitai peržvelgti Mozijoj 19–20 skyrius. Tegul skaitydami jie pagal eilę sunumeruoja sąrašė esančius įvykius. Mokiniams galite pasakyti, kad skyrių santraukose galime rasti naudingų užuominų.

- _____ *Gideonas kėsinaisi nužudyti karalių Nojų.*
- _____ *Nefitų moterys ir vaikai maldauja lamanitus jų neužmušti.*
- _____ *Karalius Nojus sudeginamas.*
- _____ *Lamanitų armija priartėja prie Šimlono.*
- _____ *Nojaus kunigai pagrobia 24 lamanitų dukras.*
- _____ *Lamanitų karalius savo armijos maldauja išlaisvinti Limhio žmones.*
- _____ *Nojus ir keli jo vyrai pabėga nuo lamanitų, palikdami savo žmonas ir vaikus.*
- _____ *Limhis įsako savo žmonėms nežudyti lamanitų karalius.*
- _____ *Tarp nefitų ir lamanitų du metus vyrauja taika.*
- _____ *Limhis pažada, kad jo žmonės lamanitams mokės pusę savo turto.*
- _____ *Nefitai atremia lamanitų puolimą ir sugauna lamanitų karalių.*

Šiam pratimui atlikti mokiniams skirkite 5–10 minučių. Po to pasinaudodami sąrašu apžvelkite Mozijoj 19–20 skyrių pasakojimo siužetą. (Teisinga įvykių seka, pradėdant nuo viršaus, yra tokia: 1, 4, 5, 2, 8, 11, 3, 10, 7, 6, 9.)

Vėl atkreipkite mokinių dėmesį į lentelę lentoje. Padalinkite klasę į dvi grupes. Pirmosios grupės paprašykite patyrinti Mozijoj 19:10, 14–15; 20:20; 21:2–4 eilutes ir atkreipti dėmesį į tai, kaip išsipildė Abinadžio pranašystės karaliaus Nojaus žmonėms. Antrosios grupės paprašykite patyrinti Mozijoj 19:18–20 eilutes ir atkreipti dėmesį į tai, kaip išsipildė Abinadžio pranašystės karaliui Nojui. Pakvieskite po vieną mokinį iš abiejų grupių apibendrinti, kaip išsipildė Abinadžio pranašystės. Tegul kitas mokinyš jų apibendrinimus surašo į lentelę.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijoj 20:21.

- Kokia, pasak Gideoną, buvo žmonių kentėjimų priežastis?

Paprašykite mokinių savais žodžiais paaiškinti, ką norėjo Gideonas, kad jo žmonės suprastų. Nors mokiniai gali atsakyti kitaip, bet iš jų atsakymų turėtų būti aišku, kad **Viešpaties tarnų žodžių atmetimas atneša kančias ir sielvartą.** (Šį principą galite užrašyti lentoje.)

Mokiniams pasakykite, kad panašų įspėjimą Viešpats yra davęs tiems paskutinių dienų žmonėms, kurie nesiklausys Jo žodžio. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Doktrinos ir Sandorų 133:70–72. Galite pasiūlyti mokiniams šią nuorodą pasižymėti savo Raštuose, prie Mozijoj 20:21 eilutės.

- Kokių dalykų šiandien mus moko pranašai ir apaštalai, kad išvengtume sielvarto ir kančios? Ko jie moko, kad padėtų mums surasti ramybę ir laimę ir padėtų sugrįžti Dievo akivaizdon? (Mokiniais galite parodyti knygutę su naujausios visuotinės konferencijos medžiaga ir paminėti kelis pranašų pasisakymų pavadinimus.)

Pakvieskite mokinius papasakoti apie tai, kaip jie buvo palaiminti dėl to, kad paisė Bažnyčios vadovų patarimo.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, jog pranašų žodžių paisymas veda į ramybę ir padeda sugrįžti Dievo akivaizdon, perskaitykite tokį vyresniojo Roberto D. Heilso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Dvasiškai saugūs būsimė tada, kai klausysimės aiškaus mūsų dabartinio pranašo balso. Jei klausysimės jo balso ir paisysime jo patarimų, tai gyvenime taip, kaip norėtų Kristus, ir ištversime iki galo, kad vieną dieną kartu su savo šeimomis sugrįžtume mūsų Dangiškojo Tėvo ir mūsų Gelbėtojo Jėzaus Kristaus akivaizdon“ („Hear the Prophet’s Voice and Obey“, *Ensign*, 1995 m. gegužė, p. 17).

Pamoką baikite paliudydami apie ramybę ir dvasinį saugumą, kuri turime, jei paisome Viešpaties tarnų patarimų.

Raštų įvaldymo apžvalga

Jei užteks laiko, tai galite peržvelgti visas iki šiol šiais metais mokytas Raštų įvaldymo eilutes ir taip padėti mokiniams prisiminti svarbiausius tų eilučių žodžius.

Skirkite mokiniams kelias minutes apžvelgti visas jų šiais metais išmoktas Raštų įvaldymo eilutes. Pakvieskite vieną mokinį su savo Raštais ateiti į klasės priekį. Paprašykite jo atsiversti kokią nors vieną Raštų įvaldymo eilutę, bet niekam nesakyti kurią. (Jei turite Raštų įvaldymo korteles, tai galite to mokinio paprašyti pasinaudoti viena iš tų kortelių.) Paprašykite to mokinio lentoje užrašyti vieną žodį iš jo išrinktos Raštų įvaldymo eilutės. (Paraginkite mokinį parinkti prasmingus žodžius, o ne kokius nors jungtukus *ir* ar *jaustukus*.) Likusią klasės dalį pakvieskite savo Raštuose surasti tą Raštų įvaldymo eilutę, kurioje, jų manymu, yra tas žodis. Jei niekas negali surasti eilutės iš vieno žodžio, paprašykite mokinio lentoje užrašyti kokią nors kitą žodį iš tos pačios Raštų įvaldymo eilutės. Taip darykite tol, kol bent vienas mokinys suras teisingą eilutę. Pakvieskite likusią klasės dalį irgi atsiversti tą eilutę ir visiems kartu pasakyti ją mintinai. Šį pratimą pakartokite su kitu mokiniu ir kita Raštų įvaldymo eilute.

Mozijo 21–22

Įvadas

Po trijų nesėkmingų bandymų išsivaduoti iš lamanitų vergovės Limhio žmonės galiausiai atsigręžė į Viešpatį, kad juos išlaisvintų. Vėliau į Lechio-Nefio žemę atvyko

Amonas ir jo broliai. Sudarę sandorą tarnauti Viešpačiui, Limhio žmonės išsivadavo iš lamanitų vergovės, o Amonas juos nuvedė į Zarahemlą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 21:1–22

Kai Limhio žmonės nesėkmingai sukilo prieš lamanitus, o šie tris kartus juos sumušė, jie nusižemino prieš Viešpatį ir pradėjo klestėti

Lentoje užrašykite žodžius *vergovė* ir *išlaisvinimas*.

- Ką įsivaizduojate, kai mąstote apie šiuos žodžius?
- Kokias emocijas jums sukelia šie žodžiai?
- Ką bendro šie žodžiai turi su išgelbėjimo planu?

Paaiškinkite, kad Mozijo 21–24 skyriuose pasakojama apie dvi grupes žmonių, kurie vergavo lamanitams, bet galiausiai buvo Viešpaties išvaduoti. Mozijo 21–22 skyriuose skaitome apie Limhį ir jo žmones, kurie dėl savo nedorybių tapo belaisviais. Jų fizinė nelaisvė atspindėjo jų dvasinę nelaisvę, patirtą dėl jų nuodėmių. Mozijo 23–24 skyriuose pateiktas pasakojimas apie antrąją grupę bus aptariamas kitoje pamokoje. Ten pasakojama apie Almos žmones, kurie nelaisvę ir priespaudą patyrė po to, kai pasikrikštijo. Abu pasakojimai moko svarbių tiesų apie Viešpaties galią išvaduoti mus iš nuodėmių ir priespaudos. Kai mokiniai studijuos Mozijo 21–22 skyriuose aprašomų žmonių nelaisvę ir išvadavimą, paraginkite juos mąstyti apie Viešpaties galią išvaduoti mus iš nuodėmės.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 21:2–6. Paprašykite juos surasti tokius žodžius ir frazes, kurios apibūdintų tai, ką patyrė Limhis ir jo žmonės ir kaip jie dėl to jautėsi. Kad pabrėžtumėte Limhio žmonių patiriamus sunkumus, galite mokinius paraginti pasižymėti Mozijo 21:5 eilutėje esančią frazę „nebuvo galimybės jiems išsivaduoti“.

- Kokios Mozijo 21:6 eilutėje esančios detalės leidžia suprasti, kad tie žmonės dar nenusižemino ir neatsigręžė į Viešpatį?
- Kokį sprendimą pasiūlė Limhio žmonės, kad palengvintų savo priespaudą?

Apibendrinkite Mozijo 21:7–12 eilutes, mokiniams pasakydami, kad Limhio žmonės dėl išsivadavimo tris kartus kovėsi su lamanitais, tačiau visus tris kartus buvo nugalėti ir patyrė didelių nuostolių.

- Kaip žmonės galėjo sureaguoti į trečią kartą patirtą nesėkmę bandant išsivaduoti?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Mozijo 21:13–16 eilutes ir sužinoti, kaip tie žmonės reagavo. Siūlome jiems užduoti visus arba kelis iš šių klausimų:

- Kaip tie žmonės pasikeitė po trečio pralaimėjimo?
- Kodėl, pasak Mozijo 21:15 eilutės, Viešpats neskubėjo išklausti jų maldų?
- Ką, pasak Mozijo 11:23–25 eilučių, Abinadis tiems žmonėms pasakė daryti, jeigu jie nori, kad Viešpats išgirstų jų maldas dėl išvadavimo?
- Nors tie žmonės iš nelaisvės buvo išvaduoti ne iš karto, tačiau kaip Viešpats juos laimino, kai jie pradėjo atgailauti? (Kai mokiniai atsakinės, siūlome juos paraginti Mozijo 21:16 eilutėje pasižymėti frazę „palaipsniui klestėti“.)
- Ko galime pasimokyti apie tai, ką Viešpats daro, kai žmonės nusižemina, pradeda atgailauti ir šauktis Jo pagalbos?

Apibendrinkite Mozijo 21:16–22 eilutes, paaiškindami, kad likusį Limhio žmonių nelaisvės laiką Viešpats buvo jiems toks palankus, kad jie nealko. Taip pat „daugiau nebebuvo neramumų tarp lamanitų ir Limhio žmonių“ (Mozijo 21:22).

Pakvieskite mokinius pasakyti, kokių principų jie pasimokė iš pasakojimo apie Limhio žmones. Nors mokiniai gali išsakyti kitokius principus, tačiau žiūrėkite, kad jie suprastų, jog, **kai nusizeminame, šaukiames Viešpaties ir atgailaujame už savo nuodėmes, Jis išgirs mūsų maldas ir Savo laiku palengvins mūsų nuodėmių našta.** (Ši principą galite užrašyti lentoje. Taip pat galite pakviesti mokinius šį principą užrašyti savo Raštuose prie Mozijo 21:15–16 eilučių arba savo Raštų studijavimo žurnale, arba klasės užrašuose.)

- Kaip, jūsų manymu, mums gali būti naudinga laukti, kol Viešpats išvaduos mus iš mūsų nuodėmių naštos?

Kad padėtumėte mokiniams pritaikyti išmokus dalykus, skirkite jiems kelias akimirkas apmąstyti toliau pateiktus klausimus ir savo Raštų studijavimo žurnaluose raštu į juos atsakyti. (Šiuos klausimus galite surašyti lentoje.)

- Kaip siekiate Viešpaties galios išvaduoti jus iš jūsų nuodėmių?
- Kokiais būdais jūs „palaipsniui klestėjote“, kai siekėte Viešpaties pagalbos?

Mozijo 21:23–22:16

Limhis, Amonas ir Gideonas darbuojasi išvien, kad padėtų žmonėms išsivaduoti iš nelaisvės ir sugrįžti į Zarahemlą

Pastaba: Mokiniais galite priminti, kad Mozijo 7 ir 8 skyriuose rašoma apie tai, kaip Amonas ir jo broliai surado karalių Limhį ir jo žmones. Tolimesniuose 14 skyrių, Mozijo 9–22, pasakojama apie Limhio žmones, gyvenusius 80 metų, iki kol juos surado Amonas. Ši istorija baigiasi kai kurių ankstesniuose skyriuose minimų įvykių perpasakojimu. Dėl šios priežasties nemaža Mozijo 21:23–30 eilučių turinio dalis buvo aptarta Mozijo 7–8 ir Mozijo 18 skyrių pamokose. Kad padėtumėte mokiniams įsiminti Mozijo 21:23–30 eilutėse aprašytus įvykius, gali būti naudinga trumpai peržiūrėti Mozijo 7–24 skyriuose aprašomų kelionių apžvalgą, pateikiamą šio vadovėlio gale esančiame priede.

Priminkite mokiniams, kad Limhio žmonės pripažino, jog priespaudą jie užsitraukė dėl to, kad atmetė Viešpaties kvietimą atgailauti (žr. Mozijo 12:1–2; 20:21). Pripažinę savo nuodėmes, Limhio žmonės pradėjo atgailos ir atsivertimo procesą. Perskaitykite tokį atgailos apibrėžimą:

„[Atgaila] būtina jūsų laimei šiame gyvenime ir amžinybėje. Atgaila yra kur kas daugiau nei vien prasižengimų pripažinimas. Tai proto ir širdies permaina. [...] Į ją įeina nusigręžimas nuo nuodėmės ir atsigręžimas į Dievą atleidimo. Ji kyla iš meilės Dievui ir nuoširdaus troškimo paklusti Jo įsakymams“ (*Ištikimi tikėjimui. Evangelijos žinynas* [2006], p.15).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 21:32–35. Paprašykite juos surasti tuos žodžius ir frazes, kurios parodytų, jog Limhis ir jo žmonės tikrai atgailavo ir širdimis atsigręžė į Viešpatį. Galite jiems pasiūlyti tuos žodžius ir frazes pasižymėti. Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo pastebėjimais. (Tarp jų pastebėjimų taip pat turėtumėte išgirsti, kad Limhis ir daugelis jo žmonių sudarė sandorą tarnauti Dievui ir laikytis Jo įsakymų, kad jie troško pasikrikštyti ir kad buvo pasiryžę visa širdimi tarnauti Dievui.)

Toliau pateiktas pratimas padės mokiniams pamatyti, kad Viešpats padėjo Limhio žmonėms išsivaduoti iš vergijos tada, kai jie gerbė savo sandorą tarnauti Jam ir laikytis Jo įsakymų. Lentoje prieš pamokos pradžią surašykite tokius klausimus ir Raštų eilučių nuorodas:

Kokiu būdu Amono ir jo brolių atvykimas buvo atsakas į Limhio žmonių maldas? (Žr. Mozijo 7:14–15, 18–20; 21:14–15, 22–24.)

Ką dar, neskaitant pastangų maldomis prašyti Viešpaties pagalbos, darė Limhio žmonės, vadovaujami Gideono, kad išsilaisvintų? (Žr. Mozijo 21:36; 22:1–10.)

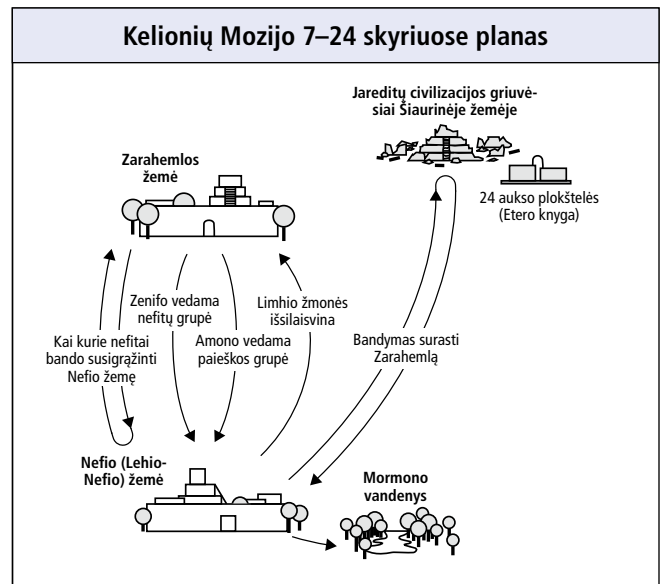
Kokios šiose eilutėse esančios detalės rodo, kad Viešpats padėjo Limhio žmonėms saugiai išsilaisvinti? (Žr. Mozijo 22:11–16; 25:15–16.)

Suskirstykite mokinius į tris grupes. Paprašykite, kad kiekviena grupė pasiruoštų atsakyti į vieną lentoje užrašytą klausimą ir tam išstudijuotų su tuo klausimu susijusias Raštų ištraukas. Po kelių minučių iš kiekvienos grupės pakvieskite po vieną mokinį ir paprašykite jį pateikti paruoštus atsakymus. Taip pat būtų pravartu paprašyti mokinių į Mozijų 7–24 skyriuose aprašytų kelionių brėžinį įrašyti frazę „Limhio žmonės išsilaisvina“. (Visas brėžinys pateiktas šio vadovėlio pabaigoje esančiame priede.) Taip pat galite paprašyti mokinių pažiūrėti į Mormono Knygos skirtuką ir ten surasti, kas galiausiai atsitiks su Limhio žmonėmis (žr. Mozijų 22:13–14).

Pažymėkite, kad nors mums ir nereikia išlaisvinimo iš fizinės vergijos, kaip to reikėjo Limhio žmonėms, tačiau mums visiems reikia išlaisvinimo iš nuodėmės.

- Ko iš Mozijų 21–22 skyrių išmokote apie tai, kas padarsintų tuos, kuriems reikia patirti Viešpaties galią išlaisvinti iš nuodėmės?

Pabaikite paliudydami apie Viešpaties galią išlaisvinti mus iš nuodėmės. Pabrėžkite, kad, kai nusizeminame, šaukiame Viešpaties ir atgailaujame už savo nuodėmes, Jis išgirs mūsų maldas ir Savo laiku palengvins mūsų nuodėmių našta.

Komentaras ir kontekstas

Mozijų 21:15, 29–30. Kentėjimas už nuodėmę gali būti prasmingas

Kai darome nuodėmes ir atsisakome atgailauti, panašiai kaip karaliaus Limhio žmonės, užsitraukiame papildomo – kartais fizinio ir visada dvasinio – skausmo. Vyresnysis Kentas F. Ričardas iš Septyniadešimties paaiškino, kodėl skausmas gali būti būtina mūsų dvasinio gijimo ir augimo dalis:

„Pagal skausmą galima spręsti apie gijimo procesą. Dažnai jis moko mus kantrybės. [...]

Vyresnysis Orsonas F. Vitnis rašė: „Joks mūsų patiriamas skausmas ar išbandymai nepraeina veltui. Tai padeda išsiugdyti tokias savybes kaip kantrybė, tikėjimas, dvasios tvirtumas ir nuolankumas. [...] Būtent per širdgėlą ir kančias, triūsą ir negandas mes mokomės tų dalykų, kurių išmokti čia atėjome.“

Labai panašiai pasakė vyresnysis Robertas D. Heilsas:

„Skausmas veda į susimąstyti verčiantį nuolankumą. Esu dėkingas, kad ištvėriau tokį patyrimą. [...]

Supratau, kad [...] fizinis kūno skausmas ir gijimas yra labai panašūs į atgailos proceso metu patiriamą dvasinį sielos skausmą ir gijimą“ („Apmokėjimas apima visokį

skausmą“, 2011 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

Mozijų 21:15–16. Kaip reaguojate į suspaudimus?

Vyresnysis Ričardas G. Skotas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo mokė apie tai, kaip neturėtume ir kaip turėtume stengtis reaguoti, kai patiriame suspaudimus:

„Jei išlaisvinimo sieksite nuolankiai ir *tikėdami Jėzų Kristų*, tai Viešpats dieviška galia jums padės.

Nesakykite „Niekas manęs nesupranta; negaliu to išspręsti ar negaliu sulaukti reikiamos pagalbos.“ Taip tik pasmerkiate save. Niekas jums nepadės, jei patys netikėsite ir nedėsite pastangų. To reikia jūsų asmenybės vystymuisi. Nemanysite, kad gyvenime beveik nėra diskomforto, skausmo, spaudimo, iššūkių ar sielvarto, juk visa tai mylintis Tėvas panaudoja tam, kad padėtų augti jūsų asmenybei ir plėstis jūsų suvokimui. Raštuose nuolat kartojama, kad pagalbos sulauksite tuomet, kai panaudosite *tikėjimą Jėzumi Kristumi*. [...] Tikėjimas Kristumi reiškia, kad pasikliauname Juo; pasikliauname Jo mokymais. Tai veda į viltį, viltis veda į Meilę, tyrą Kristaus meilę – tą taikų jausmą, kai pajuntame Jo susirūpinimą, Jo meilę ir Jo gebėjimą Savo gydančią galia pagydyti mus ar palengvinti mūsų naštas“ („To Be Healed“, *Ensign*, 1994 m. gegužė, p. 8).

Mozijo 23–24

Įvadas

Pabėgę nuo karaliaus Nojaus armijos, Alma ir jo žmonės įkūrė teisiųjų miestą. Nors jie ir buvo atsivertę į Evangeliją, tačiau vis tiek patyrė suspaudimų ir iššūkių. Lamanitai juos pavergė. Kadangi Alma ir jo žmonės naudojo

tikėjimą ir kantrybę, tai Viešpats palengvino jų naštas ir galiausiai išlaisvino iš vergovės. Atkreipkite dėmesį į tai, kad Mozijo 23–24 skyriuose aprašomi įvykiai apima tokį patį laikotarpį, kaip įvykiai Mozijo 19–22 skyriuose.)

Pasiūlymai, kaip mokytis

Mozijo 23:1–20

Viešpats padeda Almai ir jo žmonėms pabėgti nuo karaliaus Nojaus armijų ir įkurti teisiųjų miestą

Parodykite mokiniams paveikslėlį „Alma krikštija Mormono vandenyse“ (62332; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 76). Pakvieskite vieną mokinį visai klasei pasakyti, ką jis žino apie tame paveikslėlyje matomą kitus žmones krikštijantį žmogų. (Jei mokiniams sunku atsakyti, galite jiems pasiūlyti tyliai perskaityti Mozijo 18 skyriaus santrauką ir priminti pasakojimą apie Almą ir jo žmones prie Mormono vandenų.)

Suskirstykite mokinius į poras. Visas poras pakvieskite pakaitomis vienas kitam perskaityti Mozijo 23:1–5, 19 eilutes. Paprašykite juos paieškoti tų frazių, kurios parodo, kaip Viešpats laimino Almą ir jo žmones, kai jie atgailavo ir pasirinko gyventi teisiai. (Galite pasiūlyti mokiniams šias frazes pasižymėti.) Paprašykite mokinių papasakoti apie tai, ką surado.

Pakvieskite mokinius pažvelgti į savo nusibraizytą Mozijo 7–24 skyriuose aprašomų kelionių brėžinį. Nurodykite jiems atitinkamoje savo brėžinio vietoje nupiešti Helamo žemę. Taip pat paprašykite juos nubrėžti rodyklę nuo Mormono vandenų link Helamo žemės ir tą rodyklę pavadinti „Alma ir jo žmonės išvyksta“. (Visas brėžinys pateikiamas šio vadovėlio pabaigoje esančiame priede.)

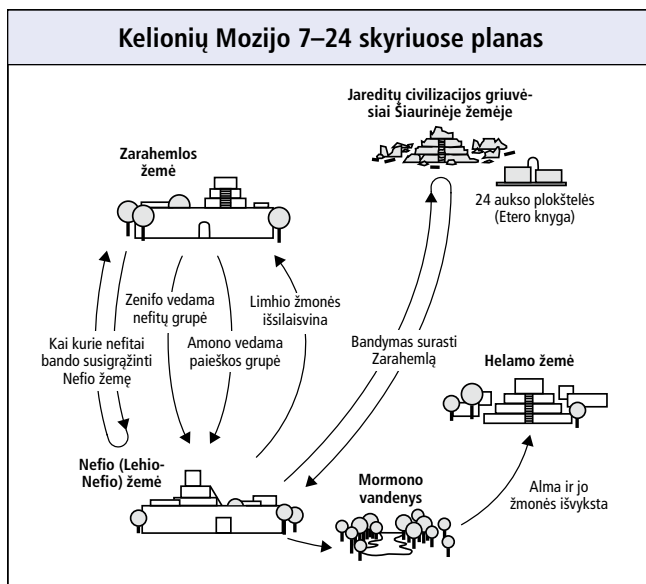
Trumpai paaiškinkite, kad Mozijo 23:6–14 eilutėse skaitome apie tai, jog Alma atmetė savo žmonių prašymą tapti jų karaliumi. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 23:9–10, 12. Paprašykite klasės surasti, kaip Alma apibūdino karaliaus Nojaus jam ir jo žmonėms padarytą poveikį. Paprašykite mokinių papasakoti apie tai, ką surado.

- Ko frazės „pagautas į spąstus“ ir „supančioti nedorybės pančiais“ moko apie nuodėmės pasekmes?
- Kodėl mums naudinga žinoti, kokie veiksniai praeityje paskatino mus nusidėti?
- Kodėl po atgailos mums būtų svarbu prisiminti, kokia „skausminga“ gali būti atgaila?

Paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Mozijo 23:13. Atkreipkite dėmesį į Almos patarimą „virtai stovėt[i] šitoje laisvėje, kuria buvote išlaisvinti“.

- Kaip šis patarimas susijęs su atgailos procesu? (Padėkite mokiniams suprasti, kad, kai Viešpats mus išvaduoja iš nuodėmės ir mes patiriame atleidimo laisvę, turime ir toliau teisingai pasirinkti, kad tą laisvę išlaikytume.)

Pakvieskite mokinius tyliai patyrinėti Mozijo 23:14–18 eilutes ir surasti kelis dalykus, kuriuos, kaip Alma mokė savo žmones, reikia daryti, kad išlaikytume laisvę. Paprašykite kelių mokinių papasakoti apie savo rastus atsakymus.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 23:19–20. Paprašykite klasės surasti frazę, kuri parodytų, kaip Viešpats palaimino tuos žmones už tai, kad jie pasirinko gyventi teisiai („pradėjo nepaprastai klestėti“).

- Kaip apibendrinsite tai, ko išmokote iš pasakojimo apie Almą ir jo žmones? (Be kitų tiesų, mokiniai dar gali sakyti, kad, **kai atgailaujame ir pasirenkame gyventi teisiai, Viešpats mus laimina ir išlaisvina iš nedorybės pančių.**)
- Kada šis principas išsipildė jūsų ar jūsų draugo, ar šeimos nario gyvenime? (Priminkite mokiniams, kad jiems nebūtina dalintis tokiais patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.)

Mozijo 23:21–29

Lamanitų armija ir nelabieji Nojaus kunigai paima Almą ir jo žmones į vergiją

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, jog teisieji taip pat turi patirti išbandymų, paprašykite mokinių prisiminti tokį savo gyvenimo atvejį, kuris sietųsi su šiuo vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginiu:

„Išbandymas [...] reikalingas net tuomet, kai gyvenate vertą, teisybę gyvenimą ir paklūstate [Dievo] įsakymams. Kai jau atrodo, kad viskas klojasi gerai, tai ima ir iš visų pusių vienu metu pasipila iššūkiai“ („Trust in the Lord“, *Ensign*, 1995 m. lapkritis, p. 16).

Paprašykite mokinių Mozijo 23:21–22 eilutėse surasti, kodėl Viešpats leidžia, kad pasirenkantys gyventi teisiai patirtų išbandymus ir priespaudą. Kai mokiniai atsakinės, padėkite jiems suprasti, kad **Viešpats mūsų kantrybę ir tikėjimą bando tam, kad padėtų mums labiau pasikliauti Juo.**

Pakvieskite mokinius savo Raštų studijavimo žurnaluose ar klasės užrašuose užsirašyti toliau pateikiamus klausimus. Paprašykite jų apmąstyti šiuos klausimus, kai studijuos likusią Mozijo 23 skyriaus dalį. Atsakymų jie neturėtų rašyti tol, kol nepaprašysite tai padaryti vėliau šios pamokos metu.

- Kokius išbandymus šiuo metu patiriate?
- Kaip savo išbandymo metu galite panaudoti tikėjimą ir pasiklovimą Dievu?

Paprašykite mokinius perskaityti Mozijo 23:23–29 eilutes. Pakvieskite juos surasti, kaip buvo išbandomi Alma ir jo žmonės bei ką jie darė, kad parodytų, jog pasikloja Dievu.

- Kaip malda ir sekimas pranašo patarimu gali padėti išbandymo metu? (Gali padėti tapti kantresniems ir labiau tikintiems. Taip pat gali padėti įgyti stiprybės, gauti asmeninį apreiškimą, jausti ramybę ir pasitikėjimą, o viso to dėka – išverti išbandymus ir suprasti, kaip iš jų išsivaduoti.)

Mozijo 23:30–24:25

Alma ir jo žmonės kenčia nuo persekiojimo, tačiau Viešpats palengvina jų naštas ir stebuklingai juos išlaisvina

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip Amulonas susijęs su lamanitais ir jų karaliumi, apibendrinkite Mozijo 23:30–39 ir 24:1–7 eilutes. Paaiškinkite, kad Amulonas buvo nelabųjų kunigų vadovas pas karalių Nojų, kuris už Abinadžio palaikymą išvarė Almą. Amulonas kartu su kitais nelabaisiais kunigais ir lamanitėmis jų žmonomis prisijungė prie lamanitų. Kai Amulonas užsitarnavo lamanitų karaliaus palankumą, jis buvo paskirtas valdyti visus Helamo žemėje esančius nefitus, įskaitant Almos žmones.

Į klasės priekį pasikvieskite vieną mokinį ir paprašykite jo užsidėti tuščią kuprinę. (Tam mokiniui reikės turėti Raštus.) Mokinio paklauskite, kaip būtų lengva visą likusią dienos dalį nešioti tuščią kuprinę. Pakvieskite tą mokinį garsiai perskaityti Mozijo 24:8–11. Kaskart, kai mokinys perskaito ką nors, kas Almai ir jo žmonėms galėtų būti išbandymas, į to mokinio kuprinę įdėkite akmenį ar kokią kitą sunkų daiktą. Kai mokinys baigs skaityti, pasiteiraukite, ar būtų jam lengva visą likusią dienos dalį nešiotis prikrautą kuprinę. (Mokinys klasės priekyje užsidėjęs sunkią kuprinę turėtų likti tol, kol jam bus leista atsisėsti.) Paklauskite klasės:

- Ką kuprinėje esantys akmenys ar sunkūs daiktai galėtų simbolizuoti mūsų gyvenime?
- Kaip tokia našta mus veikia?

Mokinių dalyvavimas

Mokinių kvietimas į klasės priekį padeda visiems mokiniams labiau įsitraukti į mokymąsi, kadangi vienas iš jų bendraamžių prisideda prie mokymo. Kai mokinį į klasės priekį kviečiate ilgesniam laikui, paprašykite jo su savimi pasiimti Raštus, kad jis galėtų su likusia klasės dalimi dalyvauti Raštų skaityme ir aptarime.

Paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Mozijo 24:10–12. Pakvieskite klasę atkreipti dėmesį į tai, ką Almos žmonės darė, kad gautų pagalbos dėl savo naštų. Pakvieskite mokinius pasidalinti savo atsakymais.

- Kaip nešant sunkias naštas mums gali padėti malda?
- Kodėl išbandymų metu mus gali guosti žinojimas, jog Dievas žino „[mūsų] širdžių mintis“?

Pakvieskite mokinius perskaityti Mozijo 24:13–15 eilutes ir surasti, kas atsitiko Almos žmonėms, kai jie nesiliovė meldęsi dėl pagalbos.

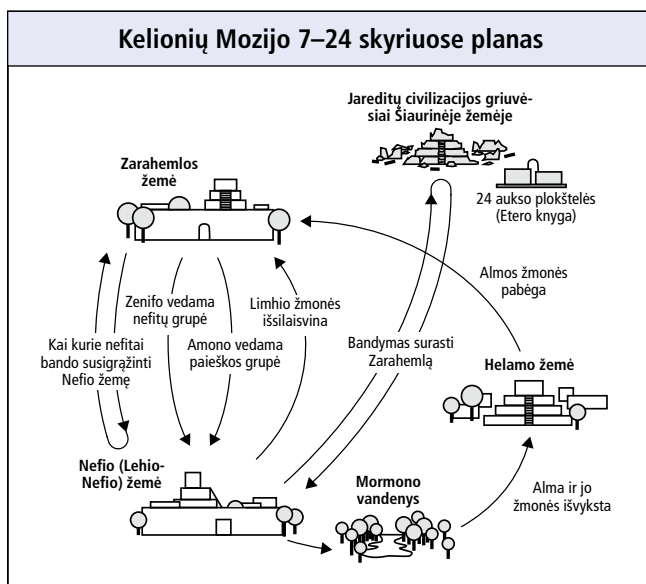
- Ką Viešpats pažadėjo padaryti dėl Almos žmonių? (Kai mokiniai atsakinės, galite paprašyti kito mokinio ar dviejų mokinių pakelti už kuprinės apačios ir taip palengvinti kuprinę nešančio mokinio naštą – tai simbolizuotų mūsų naštas galintį palengvinti Viešpatį.) Kaip šis pažadas siejasi su sandora, kurią jie sudarė prie Mormono vandens? (Žr. Mozijo 18:8–10.)
- Kodėl naudinga žinoti, kad Viešpats ne visada iš karto pašalina mūsų naštas ar išbandymus?
- Ko galime pasimokyti iš to, kaip į išbandymus reagojo Alma ir jo žmonės?
- Ar kada jautėte, kai Viešpats jums suteikė stiprybės išverti išbandymą ar pakelti naštą?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 24:16–17, 21. Paprašykite jų surasti tuos žodžius ir frazes, kurios papildomai parodytų, kaip tie žmonės reagojo į išbandymus ir kaip jiems padėjo Viešpats. Pakvieskite vieną ar du mokinius savais žodžiais paaiškinti, kokį jie mato ryšį tarp tų žmonių veiksmų ir Viešpaties veiksmų. Lentoje užrašykite tokį principą: ***Kai kantriai atsiduosime Viešpaties valiai, Jis mus sustiprins ir Savo laiku išlaisvins iš mūsų išbandymų.***

Pakvieskite klasės priekyje esantį mokinį nusiimti kuprinę. Pasiteiraukite jo, kaip jis jaučiasi būdamas laisvas nuo naštos? Pakvieskite jį perskaityti Mozijo 24:21–22. Galite to mokinio pasiteirauti, kuo jo situacija susijusi su jo perskaitytose eilutėse esančių žmonių situacija.

Mozijo 24:18–25 eilutes apibendrinkite paaiškindami, kad Alma ir jo žmonės sugebėjo pabėgti todėl, kad Viešpats giliai užmigdė lamanitus. Tada Viešpats Almą ir jo žmones atvedė į Zarahemlą, kur juos su džiaugsmu sutiko karalius Mozijas. Alma ir jo žmonės „liejo savo padėkas Dievui“ žinodami, kad „niekas negalėjo jų išvaduoti, išskyrus Viešpatį, jų Dievą“ (Mozijo 24:21; taip pat žr. Mozijo 25:16).

Paprašykite mokinių Mozijo 7–24 skyriuose aprašomų kelionių brėžiniuose nuo Helamo žemės link Zarahemlos žemės nusipiešti rodyklę. Nurodykite jiems šią kelionę pavadinti „Almos žmonės pabėga“.

Baigdami pakvieskite mokinius savo Raštų studijavimo žurnale raštu atsakyti į anksčiau pamokoje jų užsirašytus du klausimus. Paprašykite jų pamąstyti apie savo išbandymus ir kaip jie gali išverti panaudodami tikėjimą ir pasikliaudami Dievu. Paliudykite, kad, jei kantriai atsiduosime Viešpaties valiai, Jis mus sustiprins ir Savo laiku išvaduos iš mūsų išbandymų. Taip pat galite pakviesti mokinius pasidalinti pasakojimais apie tai, kaip išbandymų metu juos sustiprino Viešpats.

Mozijo 25

Įvadas

Mozijo 25 skyriuje baigiamas pasakojimas apie Zenifo žmones (žr. Mozijo 7–24). Limhio žmonės ir Almos pasekėjai sugrįžo į Zarahemlą, kur, valdant karaliui Mozijui, jie saugiai susivienijo. Kai atvyko šios grupės, Limhis ir

jo žmonės pasikrikštijo. Karalius Mozijas įgaliojo Alma visoje žemėje įkurti bažnyčias ir tarp nefitų tvarkyti Dievo Bažnyčios reikalus.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 25:1–13

Atvykusieji į Zarahemlą susivienija ir tampa nefitais

Pakvieskite mokinius prisiminti kokius nors girdėtus ar skaitytus pasakojimus apie tai, kaip Viešpats kam nors padėjo suteikdamas vadovavimą, stiprybę, apsaugą ar išvadavimą. Galite jiems pasiūlyti pagalvoti apie pasakojimus iš Raštų, Bažnyčios istorijos arba jų šeimos narių ar draugų gyvenimo. Pavyzdžiui, galite pasidalinti merginos pasakojimu apie tai, kaip ji per vieną laukę vykusių apylinkės veiklą nuklydo nuo savo grupės ir nusileido nuo kalvos:

„Įspėjantis balsas – tvirtas, bet kartu ir tylus – tarė: „Grįžk atgal.“ Į tą balsą beveik nekrepčiau dėmesio, tačiau jis vėl prabilo. Šį kartą aš jo paklausiau ir sugrįžau prie grupės. Kai pradėjome leistis žemyn pamatėme, kad aukštyn spėriai kyla įniršę juodi buliai. Didžiausias jų, spoksodamas į mus, pradėjo kasti žemę kanopa. [...] Kol mūsų kunigijos vadovas nukreipė jo dėmesį, mes perlipome per tvorą į saugią vietą.

Sugrįžusi į stovyklą supratau, kad, jei nebūčiau paklausiusi to Dvasios įspėjimo, tai galėjau būti sunkiai sužeista ar net užmušta. Supratau, kad Dangišskasis Tėvas asmeniškai rūpinosi manimi ir mane apsaugojo. Labai dėkoju Viešpačiui už tą įspėjimą. Ši istorija sustiprino mano liudijimą, ir už tai labiau pamilau Viešpatį“ („Turn Back“, *New Era*, 2010 m. lapkritis, p. 47).

Pakvieskite vieną ar du mokinius papasakoti tai, kas galėtų iliustruoti Dievo gerumą ir galią kieno nors gyvenime. Paklauskite klasės:

- Kaip jums padeda pasakojimai apie Dievo gerumą ir galią kitų gyvenime?

Apibendrinkite Mozijo 25:1–6 eilutes, paaiškindami, kad po to, kai Limhio žmonės ir Almos žmonės (visi jie buvo Zenifo žmonių palikuonys) pabėgo iš vergijos ir susijungė su Zarahemloje gyvenusiais žmonėmis, karalius Mozijas visiems žmonėms skaitė jų metraščius. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Mozijo 25:7 eilutę ir surasti, kokia buvo bendra žmonių reakcija į pasakojimus apie Dievo reikalus su Zenifo žmonėmis. Pakvieskite vieną mokinį pasidalinti savo pastebėjimais.

Lentoje nubraižykite žemiau pateiktą lentelę. Paaiškinkite, kad Mozijo 25:8–11 eilutėse sužinome daugiau apie tai, kaip žmonės reagavo į pasakojimus apie Zenifo ir Almos žmones. Paprašykite mokinių perskaityti nurodytas Raštų ištraukas ir surasti, ką tie žmonės išgirdo ir kaip į tai reagavo. Skliausteliuose esantys atsakymai į pirmąją nuorodą pateikiami dėl pavyzdžio.

	Ką išgirdo žmonės	Kaip žmonės reagavo
Mozijo 25:8	(Jie išgirdo apie tai, kaip iš vergijos buvo išlaisvinti Limhio žmonės.)	(Tai juos pripildė didelio džiaugsmo.)
Mozijo 25:9		
Mozijo 25:10		
Mozijo 25:11		

Duokite mokiniams pakankamai laiko išstudijuoti nuorodytas Raštų eilutes, paskui kelis iš jų pakvieskite prie lentos užrašyti tai, ką surado. Paprašykite mokinių apibendrinti tai, ką jie sužinojo Mozijo 25:8–11 eilutėse, ir tai padaryti išvardinant principus iš šios ištraukos, kuriuos jie galėtų pritaikyti sau. Kai mokiniai atsakinės, padėkite jiems suprasti, kad **studijuodami Dievo reikalų su kitais žmonėmis metraščius, galime jausti džiaugsmą ir dėkingumą už Dievo gerumą.** (Studijuodami šias eilutes mokiniai dar gali pastebėti dėl nuodėmės patiriamą liūdesį ir netektį.)

- Kokiuose šaltiniuose galime atrasti kitų žmonių patyrimų ir pasimokyti iš jų apie Dievo gerumą? (Mokinių atsakymus surašykite lentoje. Atsakymai gali būti ir tokie: Raštuose, visuotinės konferencijos kalbose, Bažnyčios žurnaluose, Bažnyčios vadovų ir kitų žmonių biografijose bei šeimų istorijose.)

Pakvieskite mokinius prisiminti, ką apie Dievo gerumą kitiems žmonėms jie sužinojo iš kurio nors lentoje užrašyto šaltinio.

- Kokią naudą gavote iš vieno šių šaltinių sužinoję apie Dievo gerumą kitiems žmonėms?
- Koks, jūsų manymu, būtų ilgalaikis efektas tam žmogui, kuris reguliariai mokosi apie Dievo gerumą per Jo reikalus su kitais?

Paraginkite mokinius surasti laiko savarankiškai pasirinkti vieną lentoje užrašytą šaltinį ir jame paieškoti įkvepiančių pasakojimų apie Dievo gerumą.

Mozijo 25:14–24

Alma visoje nefitų žemėje įkuria Dievo Bažnyčią

Kad paruoštumėte mokinius studijuoti tarp nefitų buvusios Bažnyčios organizaciją ir mokymus, paklauskite:

- Kada lankėtės kitoje mūsų Bažnyčios apylinkėje ar skyriuje? Kokių panašumų pastebėjote tarp savo apylinkės ar skyriaus ir jūsų aplankytos apylinkės ar skyriaus?
- Kodėl naudinga žinoti, kad Bažnyčios organizacija ir mokymai yra tokie pat visuose Bažnyčios skyriuose ar apylinkėse?

Apibendrinkite Mozijo 25:14–17 eilutes, paaiškindami, kad, baigęs kalbėti ir skaityti žmonėms, Mozijas pakvietė Almą, kad šis juos mokytų. Po to karalius Limhis ir jo žmonės paprašė krikšto. Alma juos pakrikštijo ir visoje žemėje pradėjo organizuoti Bažnyčią.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Mozijo 25:18–22. Paprašykite klasės atkreipti dėmesį į tai, kaip Almos laikais tarp nefitų veikė Bažnyčia. Kad padėtumėte mokiniams suprasti, jog **Bažnyčios struktūra yra tokia, jog užtikrina, kad visi nariai gali gauti tiesą**, užduokite klausimus, panašius į šiuos:

- Kuo Bažnyčia tarp nefitų panaši į šių dienų Bažnyčią? (Turime apylinkes ir skyrius, kurie panašūs į Mozijo 25:21 eilutėje paminėtus „atskirus būrius“. Skyrių prezidentai, vyskupai ir kuolų prezidentai yra kaip ir kunigai bei mokytojai, kurie Almos laikais vadovavo Bažnyčioje.)

- Kokias tiesas, pasak Mozijo 25:15–16, 22 eilučių, Mozijo laikais Bažnyčioje akcentavo kunigai ir mokytojai? (Galite pažymėti, kad Viešpats yra davęs panašų nurodymą tėvams, vadovams Bažnyčioje ir misionieriams šiais laikais. [Žr. DS 15:6; 19:31; 68:25].)
- Kodėl svarbu nepalaujamai mokyti atgailos ir tikėjimo Dievu?

Paprašykite mokinių Mozijo 25:23–24 eilutėse surasti tokias frazes, kurios apibūdintų prie Bažnyčios prisijungusių žmonių gautas palaimas.

- Kaip už pasikrikštijimą ir prisijungimą prie Dievo Bažnyčios buvo laiminami žmonės?
- Kaip Viešpats palaimino jus už tai, kad esate Bažnyčios narys?

Lentoje užrašykite tokį principą: ***Jei prisiimame Jėzaus Kristaus vardą ir gyvename atitinkamai, tai Viešpats ant mūsų išlieja Savo Dvasios.***

Mokiniais paliudykite, kad tie palaiminimai, kuriuos jie patiria dėl savo narystės Bažnyčioje, gali išaugti, jeigu laikysis savo sandorų ir gaus Dvasios.

Liudykite apie pažadėtus palaimas

Brolis Raselas T. Osgutorpas, visuotinis Sekmadieninės mokyklos prezidentas, pateikė paprastą efektyvaus mokymo metodą: 1) mokykite pagrindinės doktrinos, 2) kvieskite mokinius veikti ir 3) liudykite apie pažadėtus palaiminimus (žr. „Mokymas padeda gelbėti gyvybes“, 2009 m. visuotinės konferencijos medžiaga). Jei liudysite apie Raštuose ir pastarųjų dienų pranašų žodžiuose randamus pažadus, tai mokiniai bus labiau motyvuoti taikyti studijuojamą medžiagą.

Komentaras ir kontekstas

Mozijo 25:17–22. Kunigystės įgaliojimas tarp nefitų

Mormono Knygoje mažai informacijos apie tarp nefitų ir lamanitų tarnavusių pranašų ir brolių turėtą kunigystę. Tačiau užuominos apie apeigas ir Bažnyčios tvarkymą pateikia nemažai įrodymų apie tai, kad jie turėjo Melchizedeko kunigystę. Prezidentas Džozefas Fildingas Smitas mokė, kad „kunigystė, kurią turėjo [nefitai] ir

pagal kurią jie tarnavo, buvo kunigystė pagal šventąją tvarką, Dievo Sūnaus tvarką [žr. Almos 13:1–20]. Turint šią aukštesniąją kunigystę galima tarnauti visose Evangelijos apeigose“ (*Doctrines of Salvation*, red. Bruce R. McConkie, 3 tomai. [1954–1956], 3:87).

Daugiau informacijos apie kunigystės įgaliojimą Mormono Knygoje rasite šio vadovėlio Mozijo 18 skyriaus komentaro ir konteksto dalyje.

Studijų namuose pamoka

Mozijo 18–25 (13 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Mozijo 18–25 (13 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (Mozijo 18)

Po Abinadžio mirties Alma atgailavo ir prie Mormono vandenų mokė kitus žmones Jėzaus Kristaus Evangelijos. Studijuodami šį pasakojimą, mokiniai sužinojo, kad Viešpaties Dvasios ir amžinojo gyvenimo pažadą įgyjame tuomet, kai sudarome krikšto sandorą ir laikomės jos, ir kad besilaikantieji krikšto sandoros patiria didžiųjų palaimų.

2 diena (Mozijo 19–20)

Kai karalius Nojus ir jo žmonės atmetė Abinadžio mokymus ir siekė sunaikinti Alma ir jo pasekėjus, juos užpuolė lamanitai. Nojų užmušė jo paties žmonės, o jo sūnus Limhis tapo karaliumi. Skaitydami apie Limhio žmonių patekimą vergijon pas lamanitus, mokiniai sužinojo, kad Viešpaties tarnų žodžių nepaisymas užtraukia kančias ir sielvartą. Jie buvo paraginti prisiminti atvejį, kuomet, sekdami Viešpaties tarnų patarimais, jautė ramybę ir dvasinį saugumą.

3 diena (Mozijo 21–24)

Mokiniai sužinojo, kad Alma ir jo žmonės, nors ir būdami teisūs taip pat buvo lamanitų paimti vergijon. Savo Raštų studijavimo žurnaluose jie nusibraizė lentelę, kurioje palygino Limhio ir jo žmonių vergiją ir išlaisvinimą su Almos ir jo žmonių vergija ir išlaisvinimu. Pasakojimas apie Limhio žmones pamokė, kad, jei trokštame sudaryti sandoras ir laikytis jų, Viešpats parūpins būdą mums išsilaisvinti. Iš Almos grupės mokiniai pasimokė, kad, jei kantriai atsiduosime Viešpaties valiai, Jis mus sustiprins ir Savo laiku išvaduos iš išbandymų.

4 diena (Mozijo 25)

Kai Limhio žmonės ir Almos žmonės saugiai sugrįžo į Zarahemlą pas karalių Moziją, visiems žmonėms buvo skaitomi jų metraščiai. Mokiniai sužinojo, kad studijuodami Dievo reikalus su kitais žmonėmis, galime jausti džiaugsmą ir dėkingumą už Dievo gerumą. Mąsliai palygindami narystę Bažnyčioje nefitų laikais su naryste Bažnyčioje šiais laikais, mokiniai sužinojo, kad, jei prisiimsime Jėzaus Kristaus vardą ir gyvensime atitinkamai, Viešpats mus laimins Savo Dvasia. Mokiniai rašė apie tai, kaip pasiryžimas prisiimti Jėzaus Kristaus vardą daro įtaką jų gyvenimui.

Įvadas

Almos žmonių patyrimų palyginimas ir sugretinimas su Limhio žmonių patyrimais gali padėti mokiniams atrasti vertingų principų apie mūsų išbandymų šaltinius ir kaip iš sunkių išmėginimų galime išsivaduoti tikėdami Jėzų Kristų. Padėkite mokiniams žinoti, kad, jeigu jie, sudarę šventas sandoras, laikysis jų, pasikliaus Viešpačiu ir šauksis Jo pagalbos, Jis juos sustiprins ir Savo būdu bei Savo laiku išvaduos iš sunkių išmėginimų.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 18

Alma skelbia Evangeliją karaliaus Nojaus žmonėms, daug jų atgailauja ir trokšta pasikrikštyti

Paprašykite mokinių prisiminti savo krikštą. Pakvieskite juos pasakoti apie įsimintiniausias to įvykio akimirkas. Tada, jei turite, parodykite paveikslėlį „Alma krikštija Mormono vandenyse“ (62332; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 76) ir paprašykite juos prisiminti Mozijo 18:8–11 eilutėse aprašomus įvykius. Mokinių paklauskite, ką apie krikšto prasmę ir krikšto sandorą jie suprato savo krikšto metu.

Kai mokiniai baigs aptarinėti Mozijo 18 skyriaus pasakojimą, paprašykite jų savo Raštų studijavimo žurnaluose atsiversti 1 dienos 1 užduotį, kurioje jie pavaizdavo, ko apie krikšto sandorą Mozijo 18:8–11 eilutėse mokė Alma. Pakvieskite vieną mokinį lentoje nubraižyti lentelę iš savo žurnalo arba ją parodyti visai klasei, o kitų mokinių pasiteiraukite, ar jie turi ką pridėti stulpeliuose „Aš pasižadau“ ir „Dievas pažada“. Tada lentoje ar ant popieriaus lapo užrašykite tokį principą: **Viešpaties Dvasios ir amžinojo gyvenimo pažadą įgyjame tuomet, kai sudarome krikšto sandorą ir laikomės jos.** Galite pasiūlyti mokiniams šį principą užsirašyti savo Raštuose, ties Mozijo 18:8–11 eilutėmis.

Paklauskite: kaip jūsų supratimas apie krikšto sandorą veikia jūsų troškimą laikytis šios sandoros?

Mozijo 19–24

Limhio žmonės ir Almos pasekėjai yra išvaduojami iš lamanitų vergijos

Vieno mokinio paprašykite perskaityti pirmąjį vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį, užrašytą mokinio vadovėlio šios dalies 3 dienos pamokoje. Paklauskite mokinių, su kokiais dviejų rūšių išmėginimais susiduriame gyvenime. (Jie turi būti tai pasižymėję savo vadovėlyje.) Lentoje užrašykite: *Iššūkiai, ateinantys dėl prasižengimo* ir *Tobulėjimas, ateinantys per išmėginimus.*

Paprašykite mokinių savo Raštų studijavimo žurnale peržiūrėti 3 dienos 1 užduoties atsakymą. Tada po užrašu „Iššūkiai, ateinantys dėl prasižengimo“ užrašykite *Limhio žmonės* (žr. Mozijo 19:10, 25–28; 20:20–21), o po užrašu „Tobulėjimas, ateinantys per išmėginimus“ užrašykite *Almos žmonės* (žr. Mozijo

23:18–21). Pakvieskite mokinius lentoje užrašyti kelis pavyzdžius apie tai, kaip šiais laikais žmonės susiduria su kiekvienu iš šių iššūkių.

Kartu su mokiniais apžvelgdami toliau pateiktus principus, užrašykite juos lentoje.

Pakvieskite mokinius porose perskaityti Mozijo 21:13–16.

Paprašykite juos surasti tuos žodžius ir frazes, kurios mokyty tokio principo: ***kai nusižeminame, šaukiamės Viešpaties ir atgailaujame už savo nuodėmes, tada Dievas išgirs mūsų maldas ir Savo laiku palengvins mūsų nuodėmių našta.***

Paprašykite mokinių paaiškinti, kaip, jų manymu, būtų galima pritaikyti šį principą tuomet, kai ateina vienas iš lentoje išvardintų iššūkių.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 21:31–32, 35 eilutes ir apibendrinti Mozijo 22 skyriuje aprašomą Limhio žmonių pabėgimą, pritaikant tokį principą: ***jei sudarome sandorą tarnauti Dievui ir laikomės Jo įsakymų, tai Viešpats parūpins mums būdą išsilaisvinti.*** Galite paraginti mokinius šį principą užsirašyti savo Raštuose ties Mozijo 21:31–35 eilutėmis.

Kad pakartotumėte principą, kurio mokiniai išmoko studijuodami apie Almos žmones, paprašykite vieno mokinio trumpai papasakoti apie tai, kaip Almos žmonės pateko į lamanitų vergiją (žr. Mozijo 23:25–24:11). Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Mozijo 24:12–17. Paprašykite juos akcentuoti tuos žodžius ir frazes, kurie moko tokio principo: ***jei kantriai atsiduosime Viešpaties valiai, tai Jis mus sustiprins ir Savo laiku išvaduos iš mūsų išbandymų.*** Galite paraginti mokinius šiose eilutėse pasižymėti svarbius žodžius ar frazes.

Lentoje arba išdalinimui skirtuose lapeliuose surašykite toliau pateiktus pavyzdžius. Pasiteiraukite mokinių, kaip, panaudodami studijuojant apie Limhio ir Almos žmones sužinotas tiesas, jie galėtų padėti žmonėms tokiose situacijose.

1. Draugas pripažįsta, kad jam reikia atgailauti, ir jaučiasi labai nevertas ir prislėgtas; jis abejoja, ar jam bepavyks įveikti

pagundas ir kaltės jausmą. Kaip, panaudodami pasakojimą apie Limhio žmones, galėtumėte padrašinti savo draugą ir suteikti vilties atgailauti? (Galite mokinius paraginti Mozijo 21 skyriuje surasti konkrečias eilutes, kurias galėtų perskaityti savo draugui. Pakvieskite mokinius paaiškinti, kodėl jie mano, kad jų pasirinktos eilutės galėtų padėti jų draugui.)

2. Draugas mėgsta bendrauti ir stengiasi gyventi pagal Evangelijos standartus. Kai kurie žmonės nenori su juo bendrauti, sakydami, kad jis jiems yra „per geras“. Kaip galėtumėte panaudoti pasakojimą apie Almos žmones, kad padėtumėte savo draugui pasikliauti Viešpačiu ir šio išbandymo metu atrasti stiprybės ir paguodos. (Galite mokinius paraginti Mozijo 24 skyriuje surasti konkrečias eilutes, kurias galėtų perskaityti savo draugui. Pakvieskite juos paaiškinti, kodėl jie mano, kad jų pasirinktos eilutės galėtų padėti.)

Pakvieskite mokinius papasakoti apie tai, kaip jie ar jų pažįstami žmonės savo gyvenime regėjo išlaisvinančią Dievo galią. (Būkite atsargūs, kad nepaskatintumėte mokinių klasėje pasakoti apie savo netikusius praeities nusižengimus.) Paraginkite mokinius ir toliau laikytis savo sandorų, šauktis Viešpaties pagalbos ir, susidūrus su iššūkiais, kliautis Jo išvaduojančia galia. Pamoką užbaikite paliudydami apie Viešpaties galią išlaisvinti mus iš tų iššūkių ir sunkumų, kurie kyla tiek dėl mūsų prasižengimų, tiek ir dėl mūsų tobulėjimui reikalingo išmėginimo.

Kita dalis (Mozijo 26–Almos 4)

Kitą savaitę mokiniai sužinos apie angelą, kuris buvo pasiūstas sustabdyti Almą jaunesnįjį, išsiruošusį sugriauti Bažnyčią. Jie studijuos apie tai, kas po šio nutikimo atsitiko Almai, ir skaitys bene svarbiausius Raštuose randamus mokymus apie dvasinį atgimimą. Mirus Mozijui, Alma buvo išrinktas nefitų vadovu. Amlisis, nedoras vyras, bandė jį nuversti. Paraginkite mokinius atkreipti dėmesį į tai, ką darė Alma, kad šioje situacijoje pasireikštų išlaisvinanti Viešpaties galia.

Mozijo 26

Įvadas

Valdant Mozijui, nemaža augančios kartos dalis – karaliaus Benjamino paskutinio pamokslo metu buvę maži vaikai – netikėjo Bažnyčios mokymais ir atsiskakė šauktis Viešpaties. Šis netikintis jaunimas paveikė kitus Bažnyčios narius daryti rimtas nuodėmes. Daug šių prasižengėlių buvo atvesti priešais Almą, Bažnyčios vadovą. Iš pradžių Alma nežinojo, ką daryti, bet galiausiai

pasiteiravo Viešpaties, kaip teisti nepaklusnius narius. Viešpats Almai apreiškė, ką jis turėtų daryti, laikydamas Bažnyčios narius atsakingais už savo nuodėmes. Alma taip pat sužinojo apie Dievo gailestingumą ir pasiryžimą atleisti atgailaujantiems. Alma sekė Viešpaties patarimais ir Bažnyčioje įvedė tvarką.

Jaunimo mokymas

Prezidentas Dž. Rubenas Klarkas jaunesnysis iš Pirmosios Prezidentūros mokė:

„Bažnyčios jaunimas alksta Dvasios dalykų; jie nekantrauja mokytis Evangelijos tiesų ir nori, kad jos būtų aiškios ir grynos. [...]“

[...] religinių tiesų nereikia slėpti po pasaulietišku dalykų šydu; tas tiesas [jiems] galite pateikti atvirai“ (*The Charted Course of the Church in Education*, pataisytas leid. [lankstinukas, 1994], p. 3, 9).

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 26:1–6

Nemaža augančios kartos dalis netiki Evangelija ir veda kitus daryti nuodėmes

Prieš pamoką lentoje užrašykite tokius klausimus:

Kaip apibūdintumėte savo šiandieninį liudijimą?

Kaip norėtumėte patobulinti savo liudijimą?

Paprašykite mokinių savo Raštų studijavimo žurnale arba klasės užrašuose atsakyti į šiuos klausimus. Duokite mokiniams pakankamai laiko, tada paaiškinkite, kad Mozijo 26 skyriuje yra pasakojimas apie grupę žmonių, kurie nedarė nieko, kad puoselėtų savo liudijimą. Dėl to jų tikėjimas Dievu nebesivystė, ir per juos daug Bažnyčios narių pradėjo daryti nuodėmes ir klysti. Pasiūlykite mokiniams, studijuojant šį pasakojimą, pagalvoti apie tai, ko jis moko apie jų pačių liudijimų plėtojimą ir stiprinimą.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 26:1–3. Po to klasės paklauskite:

- Ką pasirinko didelė augančios kartos dalis? (Jie pasirinko netikėti savo tėvų tradicijomis.)
- Kodėl, jūsų manymu, žmonių netikėjimas kliudo jų gebėjimui „suprasti Dievo žod[į]“? (Mozijo 26:3).

Paaiškinkite, kad tikėjimas (ar net troškimas tikėti) veda prie veiksmų, stiprinančių mūsų liudijimą. Ir priešingai, kai žmonės pasirenka netikėti, jie taip pat pasirenka nedaryti to, kas padėtų jiems išsiugdyti stiprų liudijimą. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 26:3–4, 6. Pusės klasės paprašykite surasti, ko toji auganti karta nedarė dėl savo netikėjimo. Kitos klasės pusės paprašykite surasti to netikėjimo pasekmes.

- Ką toji augančioji karta atsiskakė daryti dėl savo netikėjimo?
- Kokios buvo jų netikėjimo pasekmės?

Kai mokiniai aptars šiuos klausimus, lentoje užrašykite: *Kad savo liudijimą vystytume ir išlaikytume, turime ...*

Paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti žemiau pateiktą Prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį. Paprašykite mokinių atkreipti dėmesį į tai, kaip būtų galima užbaigti lentoje užrašytą sakinį.

„Liudijimas turi būti puoselėjamas tikėjimo malda, Dievo žodžio Raštuose alkiu ir paklusnumu mums suteiktai tiesai. Pavojinga ignoruoti maldą. Mūsų liudijimui kils grėsmė, jei Raštus studijuosime ir skaitysime tik retkarčiais ar atsainiai. Tai yra mūsų liudijimui būtinos maistingosios medžiagos. [...]“

Maitinimasis Dievo žodžiu, širdinga malda ir paklusnumas Viešpaties įsakymams turi būti vykdomas nuosekliai ir nuolat“ („Gyvasis liudijimas“, 2011 m. visuotinio merginų organizacijos susirinkimo medžiaga).

- Ką, pasak Prezidento Airingo, turime daryti, kas mums padėtų puoselėti savo liudijimą? (Kai mokiniai atsakinės, jų atsakymus įrašykite į sakinį lentoje: **Kad mūsų liudijimas vystytųsi ir išliktų, turime sotintis Dievo žodžiu, melstis su tikėjimu ir paklusti Viešpaties įsakymams.**)
- Kaip šių dalykų darymas paveikė jūsų liudijimą?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 26:5–6 eilutes ir paieškoti, kokią įtaką netikintis jaunimas darė kai kuriems Bažnyčios nariams.

- Pavyzdžiui, toks teiginys: „Iškilo būtinybė, kad tie, kas padarė nuodėmę, priklausydami bažnyčiai, būtų bažnyčios sudrausti“ (Mozijo 26:6). Ką, jūsų manymu, tai reiškia? (Buvo būtina, kad nusidėję Bažnyčios nariai būtų teisiami ir prisiimtų atsakomybę.)

Mozijo 26:7–14

Alma teiraujasi Viešpaties, kaip teisti nusidėjėlius

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kas būtų, jeigu jie būtų vyskupu apylinkėje, kurios nariai būtų padarę rimtų nuodėmių ir dėl jų neatgailautų. Paprašykite mokinių tyliai pamąstyti, ką jie tokiu atveju darytų. Kaip jie vykdytų savo pareigą laikyti narius atskaitingus už savo nuodėmes ir padėti jiems atgailauti? Paaiškinkite, kad Alma, Bažnyčios vadovas, susidūrė su panašiu iššūkiu.

Apibendrinkite Mozijo 26:7–12 eilutes, paaiškindami, kad nusidėjėliai būdavo atvesdinami priešais Almą. Iki tol Bažnyčioje nieko panašaus nebūdavo, tad Alma nežinojo, ką daryti. Jis nusprendė siųsti prasižengėlius karaliaus Mozijo teismui. Karalius Mozijas grąžindavo juos atgal Almai, kuris turėjo Dievo įgaliojimą teisti nusidėjusius Bažnyčios narius.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 26:13–14. Paprašykite klasės atkreipti dėmesį į tai, kaip Alma jautėsi dėl savo pareigos teisti nusidėjusiuosius.

- Kai darė Alma, kai jį pradėjo slėgti pareiga teisti prasižengėlius?
- Kodėl svarbu žinoti, kad norėdami padėti nusidėjėliams vyskupai ir skyrių prezidentai ieško Viešpaties pagalbos ir ją gauna?

Mozijo 26:15–32

Viešpats Almai apreiškia, kaip Bažnyčios narius laikyti atskaitingais už savo nuodėmes, ir išdėsto atgailos sąlygas

Kad padėtumėte mokiniams suprasti Mozijo 26:15–32 eilučių kontekstą, pažymėkite, jog šiose eilutėse pateikiamas Viešpaties atsakymas į Almos klausimą, ką daryti su prasižengėliais. Kai mokiniai studijuos šį Viešpaties atsakymą, paraginkite juos atkreipti dėmesį į tuos principus ir doktrinas, kurie padėtų jiems geriau suprasti šių kunigų teisėjų: vyskupų ir skyriaus prezidentų (o Melchizedeko kunigystės turėtojams – kuolo, apygardos ir misijos prezidentų) vaidmenį. Taip pat paprašykite jų atkreipti dėmesį į atleidimo siekimo principus ir doktrinas.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 26:17–28 eilutes ir atkreipti dėmesį į tai, kada Viešpats vartoja žodį *mano* arba *Aš*. Galite pasiūlyti mokiniams visus tuos žodžius pasižymėti. Paskui paklauskite klasės:

- Ką Mozijo 26:17–28 eilutėse esantys žodžiai *Aš* ir *mano* byloja apie Viešpaties vietą atgailos procese? (Galite mokinius pakviesti savo atsakymams pagrįsti pavartoti konkrečias frazes ar eilutes.)
- Kokių tiesų galime pasimokyti iš Mozijo 26:20–21 eilučių apie Viešpaties tarnų vaidmenį atgailos procese? (Padėkite mokiniams suprasti, kad **kunigijos vadovai atstovauja Viešpačiui** ir kad **rimtos nuodėmės atveju vyskupai ir skyrių prezidentai gali padėti mums atgailauti ir siekti atleidimo.**)
- Kokiais būdais vyskupas ar skyriaus prezidentas gali padėti tiems, kurie kovoja su nuodėme ar pagundomis?

Paaiškinkite, kad Viešpats Almą mokė apie tai, ką atgailaudami turi daryti siekiantieji atleidimo. Pakvieskite mokinius poromis patyrinėti Mozijo 26:29–32 eilutes ir surasti principus, padėsiančius suprasti, ko iš atgailaujančiųjų reikalauja Viešpats.

Kai mokiniai po pakankamai skirto laiko baigs studijuoti šias eilutes, prie lentos pakvieskite kelis mokinius, kad šie savais žodžiais užrašytų surastus principus. Galimi ir tokie jų atsakymai:

Nuodėmių išpažinimas veda į atleidimą.

Viešpats atleis tiems, kas nuoširdžiai atgailauja.

Kad Viešpats mums atleistų, turime atleisti kitiems.

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti šiuos principus, užduokite kelis arba visus šiuos klausimus:

- Ką Mozijo 26:29 eilutėje reiškia frazė „išpažįsta savo nuodėmes prieš tave ir mane“? (Gali prireikti pažymėti, kad šiose eilutėse žodžio *tu* formos reiškia Almą.)
- Kaip jūs manote, kodėl iš rimtą nuodėmę padariusio žmogaus reikalaujama prisipažinti Viešpačiui ir atitinkamam vadovui Bažnyčioje? (Rimti prasižengimai, pvz., skaistybės įstatymo pažeidimai, gali kelti pavojų to asmens narystei Bažnyčioje. Todėl tokiais atvejais šis asmuo turi nuodėmę išpažinti tiek Viešpačiui, tiek ir Jo atstovui Bažnyčioje. Vyskupai ir skyrių prezidentai turi kunigystės raktus, kad padėtų nusidėjėliams siekti atleidimo. Nors atleisti nuodėmes gali tik Viešpats, kunigijos vadovai vaidina pagalbinį vaidmenį padedant žmonėms gauti atleidimą. Visas išpažintis jie laiko konfidencialiomis ir prisipažinusiems padeda eiti per atgailos procesą.)
- Ką, jūsų manymu, reiškia kažkam „nuoširdžiai atgailau[ti]“? (Mozijo 26:29).
- Kodėl, jūsų manymu, Viešpats reikalauja atleisti kitiems? Kaip atgaila siejasi su atleidimu kitiems? (Žr. 3 Nefio 13:14–15; DS 64:8–11.)
- Kokios šiose eilutėse esančios frazės gali padrąsinti ar paguosti tuos, kurie trokšta atgailauti, tačiau nemano, kad jiems bus galima atleisti?

Mozijo 26:33–39

Alma paklūsta Viešpaties patarimams, teisia nusidėjėlius ir Bažnyčioje įveda tvarką

Paašškinkite, kad Mozijo 26:33–37 eilutėse pasakojama apie tai, kaip Alma sekė Viešpaties nurodymais, teisė nusidėjusius Bažnyčios narius ir įvedė Bažnyčioje tvarką. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 26:34–37 eilutes ir atkreipti dėmesį į tai, ko buvo pasiekta Almai stengiantis sekti Viešpaties patarimais. Paliudykite apie tai, kad, kai atgailaujame ir gyvename teisiai, galime turėti širdies ramybę ir dvasinį klestėjimą.

Mozijo 27

Įvadas

Alma jaunesnysis ir karaliaus Mozijo sūnūs maištavo prieš savo tėvus ir Viešpatį ir bandė sugriauti Dievo Bažnyčią. Jų pastangoms sutrukdęs angelas, pasiūstas atsakant į teisiųjų maldas, kvietė juos atgailauti. Šio

stebuklingo įvykio dėka jie užgimė iš naujo per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą, keliavo po visą Zarahemlą skelbdami Evangeliją ir atitaisydami padarytą žalą.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Mozijo 27:1–22

Angelas kviečia Almą jaunesnį ir Mozijo sūnus atgailauti

Kad supažindintumėte su šios pamokos kontekstu, Mozijo 27:1–7 eilutes apibendrinkite paaiškindami, kad daugelis Zarahemloje gyvenančių netikinčiųjų pradėjo persekioti Bažnyčios narius. Kai karalius Mozijas savo pareiškimu uždraudė tokius veiksmus, dauguma žmonių pakluso ir grįžo ramybė. Tačiau keli žmonės ir toliau tęsė Bažnyčios griovimą. Jų buvo penki: Almos sūnus Alma ir karaliaus sūnūs Amonas, Aaronas, Omneris ir Himnis. Almos sūnus Alma dažnai vadinamas Alma jaunesniuoju.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 27:8–10. Paprašykite klasės surasti tuos žodžius ir frazes, kurios apibūdintų Almą jaunesnį ir Mozijo sūnus.

- Kuri Almos ir Mozijo sūnų apibūdinimo dalis jums įsimintiniausia? Kodėl? (Mokiniam atsakinėjant, tuos žodžius ir frazes surašykite lentoje. Tačiau lentoje palikite vietos kitam sąrašui, kurį sudarysite vėliau pamokos metu.)

Paprašykite mokinių tyliai apmąstyti tokį klausimą:

- Jei gyventumėte tuometinėje Zarahemloje, kaip, jūsų manymu, reaguotumėte į Almos ir Mozijo sūnų veiksmus?

Parodykite paveikslėlį „Almos jaunesniojo atsivertimas“ (*Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 77). Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Mozijo 27:11–13 eilutes, kuriose aprašomas šio paveikslėlio turinys. Tada pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 27:14. Paprašykite mokinių atkreipti dėmesį į tai, kuo savo vizitą pas Almą ir Mozijo sūnus pagrindė angelas.

- Ko šios eilutės moko apie tai, kaip galime padėti tiems, kuriems sunku? (Žiūrėkite, kad mokiniai suprastų, jog **Viešpats atsako į mūsų ištikimas maldas dėl kitų**. Šį principą galite užrašyti lentoje ir pasiūlyti mokiniams užsirašyti savo Raštuose, prie Mozijo 27:14 eilutės. Taip pat galite pasiūlyti užsirašyti kryžminę nuorodą į Jokūbo laiško 5:16 eilutę. Pažymėkite, kad Viešpats atsako į mūsų maldas ne tik už tuos, kuriems dvasiškai sunku, bet ir už tuos, kurie turi kitokių iššūkių ir poreikių.)
- Kada kieno nors maldos paveikė jūsų gyvenimą?
- Kada jautėte, kad jūsų maldos padarė įtakos kieno nors gyvenime?

Paraginkite mokinius ir toliau melstis dėl kitų. Paliudykite, kad pasakojimas apie Almą jaunesnį ir Mozijo sūnus yra įrodymas, kad Viešpats išklauso mūsų maldų dėl kitų labo. Jis nepakeis valios laisvės tų, dėl kurių meldžiamės, tačiau Jis išklausys mūsų maldų ir į jas atsakys Savo laiku.

Pakvieskite vieną mokinį ateiti į klasės priekį ir garsiai perskaityti Mozijo 27:15–16. Paaiškinkite, kad tai yra angelo žodžiai, skirti Almai ir Mozijo sūnams. Pabrėžkite, kad angelas kalbėjo „lyg griaustinio balsu, kuris privertė drebėti žemę“ (Mozijo 27:11).

- Kokie angelo veiksmai ir jo pasakyti dalykai jums įstrigo? Kodėl jums tai įstrigo?

Apibendrinkite Mozijo 27:19–22 eilutes, paaiškindami, kad angelui pasidalinus savo žinia, Alma nebegalėjo kalbėti, nusilpo ir buvo bejėgis nuneštas pas savo tėvą (žr. Mozijo 27:19). Almos tėvas išgirdęs, kas nutiko, „džiūgavo, nes jis žinojo, kad tai buvo Dievo galia“

Mokymas su Šventąja Dvasia

Viešpats yra pasakęs, kad turime „skelbti [Jo] evangeliją Dvasia, būtent Guodėju, kuris buvo pasiūstas mokytis tiesos“ (DS 50:14). Kai mokysite, siekite Dvasios, kuri jums padėtų pritaikyti pamoką jūsų mokinių poreikiams, vadovavimui.

(Mozijo 27:20). Jis susikvietė žmones, „kad jie galėtų pamatyti, ką Viešpats padarė jo sūnui“ (Mozijo 27:21). Jis taip pat susikvietė kunigus, ir jie pasninkavo bei meldėsi, kad jo sūnus sustiprėtų ir prakalbėtų (žr. Mozijo 27:22).

Mozijo 27:23–31

Alma jaunesnysis atgailauja ir už gimsta iš naujo

Sugrįžkite prie lentoje anksčiau surašyto sąrašo, apibūdinančio Almą ir Mozijo sūnus. Tą sąrašą pavadinkite *Prieš*. Kitoje lentos pusėje užrašykite *Po*. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 27:23–24, 28–29 eilutes ir atkreipti dėmesį į tuos žodžius ir frazes, kurie apibūdina Almos pasikeitimą. Suteikite keliems mokiniams progą tuos žodžius ir frazes surašyti lentoje.

- Pasak Mozijo 27:24 ir 28 eilučių, dėl kokių Almos veiksmų įvyko šis pokytis? Ką padarė Viešpats? Kodėl svarbu suprasti, ką turime daryti, kai siekiame pasikeisti ir sekti Gelbėtoju? Kodėl svarbu suprasti, ką dėl mūsų padarys Viešpats?
- Kaip žinojimas apie Almos patyrimą galėtų padėti tokiam žmogui, kuris mano, jog jam nebebus atleista?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 27:25–26. Paprašykite klasės nustatyti, kokios doktrinos Viešpats mokė Almą. (Nors mokiniai gali pavartoti kitokius žodžius, tačiau žiūrėkite, kad jie suprastų, jog **visi turime užgimti iš naujo per Jėzų Kristaus Apmokėjimą**.) Šią tiesą galite užrašyti lentoje.)

Paaiškinkite, kad gimimas iš naujo reiškia leisti Viešpaties Dvasiai mūsų širdyje padaryti galingą permainą, tokią, kad žmogus nebetrokštų daryti bloga, o trokštų Dievo dalykų (žr. Mozijo 5:2).

Taip pat galite paaiškinti, kad nors Almai ir Mozijo sūnams toji galinga širdies permaina įvyko palyginti staigiai, dauguma iš mūsų per Apmokėjimą keisimės palaipsniui. Tai yra labiau procesas, o ne įvykis. Kad padėtumėte mokiniams geriau suvokti šią doktriną, pakvieskite vieną jų perskaityti tokį Prezidento Ezros Tafto Bensono teiginį:

„Kai bandome tapti vis labiau ir labiau panašesni į Dievą, turime būti atsargūs, kad nenuleistume rankų ir nenusiviltume. Tapimas panašiu į Kristų yra viso gyvenimo darbas, kurį dažniausiai sudaro lėtas, vos pastebimas augimas ir keitimasis. Raštuose užrašyti nepaprasti pasakojimai apie vyrus, kurių gyvenimai beveik akimirksniu apsivertė aukštyn kojomis: Alma jaunesnysis, į Damaską keliaujantis Paulius, iki nakties gilumos besimeldžiantis Enosas, karalius Lamonis. Šie pribloškiantys galios pasikeisti pavyzdžiai, net giliai į nuodėmę įnikusiųjų atveju, suteikia vilties, kad Apmokėjimas gali pasiekti net ir tuos, kurie yra visiškoje neviltyje.

Tačiau, aptarinėdami šiuos nepaprastus pavyzdžius, turime būti atsargūs. Nors jie yra tikri ir galingi, bet vis dėlto jie yra labiau išimtis nei taisyklė. Kiekvieno Pauliaus, kiekvieno Enoso ir kiekvieno karaliaus Lamonio atveju yra šimtai ir tūkstančiai žmonių, kuriems atgailos procesas vyksta žymiai subtiliau, žymiai nepastebimiau. Diena iš dienos jie artėja prie Viešpaties, net nesuvokdami, kad savo gyvenimą daro panašesnį į Dievo. Jie gyvena tylų gerumo, tarnavimo ir įsipareigojimo gyvenimą“ („A Mighty Change of Heart“, *Ensign*, 1989 m. spalio, p. 5).

Kai mokiniai baigs dalintis savo nuomone apie šį teiginį, pakvieskite juos skirti kelias minutes ir savo Raštų studijavimo žurnale atsakyti į vieną iš žemiau pateiktų klausimų. (Šiuos klausimus galite užrašyti lentoje, išdalinti užrašytus lapeliuose arba lėtai skaityti, kad mokiniai galėtų juos užsirašyti savo Raštų studijavimo žurnaluose.)

- Kaip jus pakeitė Apmokėjimas po to, kai atgailavote ir padarėte viską, kad sektumėte Gelbėtoju?
- Kokį vieną dalyką galite padaryti, kad pilniau atsiduotumėte Viešpačiui ir dėl to galėtumėte pasikeisti per Apmokėjimą?

Pakvieskite kelis mokinius paskaityti, ką parašė, ir paaiškinti, kaip pasikeistume, jei atgailautume ir panaudotume tikėjimą Jėzumi Kristumi ir Jo Apmokėjimu. (Mokiniams priminkite, kad jiems nebūtina dalintis tokiais patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniškai. Žiūrėkite, kad jie suprastų, jog nereikia kalbėti apie savo praeities nuodėmes.)

Pranašų citavimas

Kai citata yra ilga, gali būti labai naudinga mokiniams ją išdalinti lapeliuose arba užrašyti lentoje. Be tokios pagalbos mokiniams gali būti sunku susikonsultuoti arba per sudėtinga suprasti.

Mozijo 27:32–37

Alma jaunesnysis kartu su Mozijo sūnumis keliauja po šalį, stengiasi atitaisyti padarytą žalą ir stiprinti Bažnyčią

Paaškindite, kad tikroji atgaila yra širdies permaina, o ne tik apsisprendimas nebedaryti kažko blogo. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 27:32–37. Paprašykite klases surasti, ką tokio, kas buvo žymiau daugiau nei paprastas liovimasis daryti kažką blogo, darė Alma ir Mozijo sūnūs.

- Kas, jūsų manymu, rodo, kad Alma ir Mozijo sūnūs tikrai pasikeitė?
- Ko galime pasimokyti iš jų pavyzdžio?

Mokinių atsakymai galėtų būti ir tokie:

Atleista gali būti net ir prieš Viešpatį bei Jo mokymus maištaujantiems.

Visiška atgaila reiškia, jog žmogus daro viską, kas tik įmanoma, kad atitaisytų savo padarytą žalą.

Per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą mes galime būti atmainyti į teisumo būseną.

Pabaikite liudijimu, kad pasakojimas apie Almą ir Mozijo sūnus yra pavyzdys to, kaip mes gali pakeisti Jėzaus Kristaus Apmokėjimo galia. Paliudykite apie Gelbėtojo troškimą atleisti visiems tiems, kurie, kaip ir šie jaunuoliai, panaudoja tikėjimą Juo ir siekia Juo sekti.

Komentarai ir kontekstas

Mozijo 27:25. Naujai užgimę

Vyresnysis Deividas A. Bednaris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo paaškindo užgimimo iš naujo procesą:

„Atgimimo procesas prasideda nuo įtikėjimo Kristumi, atgailos už savo nuodėmes ir krikšto panardinimu nuodėmėms atleisti, kurį atlieka kunigystės įgaliojimą turintis asmuo.

[...] Išlipus iš krikšto vandenų, mūsų sielas tebereikia nuolat laikyti pamerktas ir marinuoti Gelbėtojo Evangelijos tiesoje ir šviesoje. Atsitiktinis ir negilus murktelėjimas Kristaus doktrinoje ir dalinis dalyvavimas sugrąžintoje Jo Bažnyčioje negali įvykdyti to dvasinio virsmo, kuris leistų mums gyventi atnaujintą gyvenimą. Jei norime gauti amžinybės palaimas, reikalinga ištikimybė sandoroms, tvirtas įsipareigojimas ir visiškas pasišventimas Dievui. [...]

Visiškas panardinimas Gelbėtojo Evangelijoje ir marinavimas joje yra būtini atgimimo proceso etapai“ („Jūs turite užgimti iš naujo“, 2007 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

Vyresnysis Briusas R. Makonkis, taip pat iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo, aiškino:

„Iš naujo užgimstame, kai mirštame neteisume ir gyvename dvasingume. Tačiau tai nenutinka per akimirką, staiga. Tai [...] yra procesas. Užgimimas iš naujo yra palaipsnis dalykas, išskyrus tuos pavienius atvejus, kurie buvo tokie stebuklingi, kad net pateko į Šventuosius Raštus. O kas dėl mūsų, Bažnyčios narių apskritai, mes užgimstame iš naujo palaipsniui, kai laikomės įsakymų, mes užgimstame didesne šviesa, didesniu pažinimu ir didesniu teisumo troškimu. [...]

Jei, būdami Bažnyčios nariai, nusibrėžiame kelią į amžinąjį gyvenimą; jei pradėdame dvasinio užgimimo procesą ir einame tinkama kryptimi; jei nusibrėžiame kelią savo sieloms pašvęsti ir palaipsniui ta kryptimi einame; jei nusibrėžiame kelią į tapimą tobulais ir žingsnis po žingsnio, fazė po fazės tobuliname savo sielas įveikdami pasaulį, tai tikrai garantuota – net nėra jokių abejonių – kad įgysime amžinąjį gyvenimą. Net jei mūsų dar tik laukia dvasinis užgimimas, dar tik laukia tobulumas, dar tik laukia pasišventimas iki aukščiausio laipsnio, jei tik nusibrėšime kelią ir juo šiame gyvenime kaip įmanydami seksime, tai, kai išeisime iš šio gyvenimo, kelionę tęsime tuo pačiu keliu“ („Jesus Christ and Him Crucified“, Brigham Young University 1976 Speeches, 1976 m. rugsėjo 5 d., p. 5–6, speeches.byu.edu).

Mozijo 28–29

Įvadas

Kai karaliaus Mozijo sūnūs atsivertė, jie pajuto stiprų troškimą Evangeliją paskelbti lamanitams. Apie tai pasiteiravęs Viešpaties ir gavęs patikinimą, kad jie bus palaiminti sėkme ir apsauga, Mozijas leido jiems vykti. Tuo pačiu metu Mozijas rūpinosi jam patikėtais šventais

metraščiais. Jis išvertė jareditų metraščius ir po to visus tuos metraščius perleido Almai jaunesniajam. Kadangi jo sūnūs atsisakė galimybės tapti karaliumi, jis įvedė teisėjų sistemą – naują šalies valdymo formą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 28:1–9

Mozijo sūnūs trokšta pamokslauti lamanitams

Prieš pamoką lentoje užrašykite tokius teiginius:

1. Nuoširdžiai trokštu, kad kiti būtų amžinai laimingi.
2. Esu pasiryžęs aukotis, kad padėčiau kitiems.
3. Trokštu su kitais pasidalinti Evangelija.

Pamokos pradžioje paprašykite mokinių tyliai paanalizuoti save pagal lentoje surašytus teiginius. Paprašykite jų tai padaryti dešimtbalėje vertinimo sistemoje: 1 reiškia, kad teiginys jiems visai netinka, o 10 reiškia, kad teiginys jiems labai tinka.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 27:8–10.

- Kaip Alma ir Mozijo sūnūs tuo savo gyvenimo tarpsniu būtų įvertinę save pagal tą pačią vertinimo sistemą?

Paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Mozijo 28:1–4.

- Kaip Mozijo sūnūs būtų save įvertinę pagal tą pačią vertinimo sistemą tuo gyvenimo tarpsniu? Kurios Mozijo 28:1–4 eilutėse esančios frazės rodo, kiek jie pasikeitė?
- Kodėl pasikeitė Mozijo sūnų troškimai? (Jie panaudojo tikėjimą Jėzumi Kristumi, atgailavo už visas savo nuodėmes ir tada atsivertė; žr. Mozijo 27:34–36. Taip pat, kad pabrėžtumėte, kaip juos paveikė Viešpaties Dvasia, galite pasiremti Mozijo 28:4 eilute.)
- Remiantis jūsų žiniomis apie tuometinius lamanitus, kokių sunkumų jie galėtų sukelti misionieriams?
- Kaip, pasak Mozijo 28:2 eilutės, Mozijo sūnūs tikėjosi savo pamokslavimais pakeisti lamanitų gyvenimą?
- Kaip Mozijo sūnų atsivertimas paveikė jų troškimą dalintis Evangelija? Kokių principų galime pasimokyti iš jų patyrimų? (Mokinių atsakymus apibendrinkite lentoje užrašydami tokį principą: **Kuo gilesnis mūsų atsivertimas, tuo didesnis mūsų troškimas dalintis Evangelija.**)

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti žemiau pateiktą vyresniojo Dalino H. Oukso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Galite paraginti mokinius šį principą užsirašyti savo Raštuose, prie Mozijo 28:1–4 eilučių.

„Mūsų troškimo dalintis Evangelija stiprumas yra geras mūsų asmeninio atsivertimo masto rodiklis“ („Sharing the Gospel“, *Ensign*, 2001 m. lapkritis, p. 7).

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie tai, kaip jų troškimas dalintis Evangelija su kitais didėjo tuomet, kai jie artėjo prie Viešpaties.

- Kokie jūsų gyvenimo patyrimai paskatino jus pasidalinti Evangelija su kitais?

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad jie pažįsta vieną jaunuolį, kuris yra Bažnyčios narys, tačiau nelabai trokšta tarnauti misijoje.

- Kaip šis jaunuolis galėtų padidinti savo troškimą dalintis Evangelija? (Kai mokiniai dalinsis savo įžvalgomis, paraginkite juos prisiminti tai, kas pagilino jų atsivertimą į Jėzaus Kristaus Evangeliją, ir ką iš savo patirties jie galėtų rekomenduoti šiam jaunuoliui. Padėkite jiems suprasti, kad didesnis atsivertimas veda į didesnę troškimą dalintis Evangelija su kitais.)

Galite paaiškinti, kaip jūs įgijote troškimą mokyti Evangelijos kitus. Kai tai darysite, pagalvokite, ar nevertėtų paliudyti apie tai, kad, jei artėsime prie Viešpaties ir jausime Jo Dvasią, augs mūsų troškimas dalintis Evangelija su kitais.

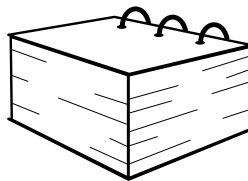
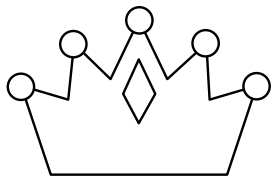
Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Mozijo 28:5–8 eilutes ir surasti, kodėl Mozijas leido savo sūnams leisti į tokią pavojingą misiją.

- Kokių palaiminimų Viešpats pažadėjo Mozijo sūnams, atsakydamas į Mozijo maldą?

Mozijo 28:10–20

Mozijas išverčia Jareditų plokšteles ir Almai perduoda šventuosius metraščius

Lentoje nupieškite tokius paveikslėlius:

Parodykite į paveikslėlį su karūna ir paprašykite vieno mokinio perskaityti Mozijo 28:10. Paprašykite klasės surasti problemą, su kuria susidūrė karalius, kai jo sūnūs išvyko į misiją. (Jam reikėjo surasti, kas galėtų pakeisti jį soste.)

Apibendrinkite Mozijo 28:11–19 eilutes, paaiškindami, kad Mozijas senėjo ir dalį savo dėmesio nukreipė į jam patikėtus šventus metraščius: jo tėvo jam perduotus metraščius, kuriuos jis turėjo vesti, ir metraščius, kuriuos jam perdavė karalius Limhis. Būdamas regėtojas, jis išvertė Jareditų metraščius – plokšteles, kurias surado grupė žmonių, kuriuos karalius Limhis išsiuntė ieškoti Zarahemlos žemės (žr. Mozijo 8:7–9). Atkreipkite mokinių dėmesį į lentoje nupieštą paveikslėlį su aukso plokštelėmis.

Paaiškinkite, kad Mozijui reikėjo ne tik paskirti karalystės vadovą, bet ir surasti, kas rūpinsis plokštelėmis. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Mozijo 28:20 eilutę.

- Kas gavo šventus metraščius?
- Kodėl šių metraščių perdavimas Almai buvo teisingas pasirinkimas?

Mozijo 29

Žmonės seka Mozijo patarimu pradėti naują valdymo formą – teisėjų sistemą

Paprašykite tų mokinių, kurie norėtų būti karaliumi ar karaliene, pakelti ranką. Iš ranką pakėlusiujų išsirinkite vieną mokinį, paprašykite jį ateiti į klasės priekį ir atsistoti prie lentoje nupieštos karūnos (arba ant jo galvos uždėkite popierinę karūną). Paprašykite to mokinio pasakyti, kokių privilegijų jis turėtų, jei būtų karalius arba karalienė.

Paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Mozijo 29:1–3.

- Ką žmonės norėjo matyti savo karaliumi?
- Ko Mozijo sūnūs atsisakė, kad galėtų pamokslauti lamanitams?
- Ką šių laikų vaikinai ir merginos aukoja ar atideda, kad galėtų tarnauti misijoje?

Apibendrinkite Mozijo 29:4–10 eilutes, paaiškindami, jog karalius Mozijas nerimavo, kad naujo karaliaus paskyrimas gali atvesti į nesutarimus ir net į karą. Jis taip pat minėjo ir kitas problemas, kurios atsitiktų, jei valdžią užimtų neteisūs karalius. Paprašykite mokinių perskaityti Mozijo 29:16–18 eilutes ir surasti tas kitas problemas.

Paaiškinkite, kad karalius Mozijas pasiūlė, jog nefitams nebevadovautų karalius. Jis rekomendavo teisėjų sistemą, o teisėjus išsirinkti žmonių balsu.

Gyvenimiškos situacijos

Evangelijos principo pritaikymas gyvenimiškai situacijai gali padėti mokiniams tą principą analizuoti ir suvokti jo sąsajas su jų pačių gyvenimu. Galite mokiniams patarti, kad kuo nuodėrdžiau jie įsijaus į tokį pavyzdį, tuo efektyvesnis jis bus jų mokymosi procese.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Mozijo 29:11, 25 eilutes ir atkreipti dėmesį į tai, kaip teisėjai turėtų teisti žmones. („Pagal Dievo įsakymus“ ir „pagal mūsų tėvų jums duotus įstatymus“.)

Lentoje užrašykite *Mozijo 29:26–27, 30, 33–34, 37–38*. Klasės mokinius suskirstykite poromis. Paprašykite mokinių panagrinėti šias eilutes ir surasti, kokios būtų žmonių pareigos karaliaus Mozijo pasiūlytos formos valdžioje. Tada paprašykite, kad visos poros aptartų tokius klausimus: (Šiuos klausimus taip pat galite išdalinti lapeliuose arba surašyti lentoje.)

- Kuo, pasak karaliaus Mozijo, naudingas sprendimų priėmimas žmonių balsu? (Jis sakė, kad žmonių balsas įprastai netrokšta tų dalykų, kurie yra „priešing[i] tam, kas teisu“. Jis taip pat kalbėjo apie tai, kad visi piliečiai turi dalintis valdymo našta ir turėti „vienodas galimybes“.)
- Kokie būtų padariniai, jei žmonių balsas pasirinktų blogį? (Ant jų kristų Dievo teismai ir jie būtų sunaikinti.)
- Ką, jūsų manymu, Mozijo 29:34 eilutėje reiškia frazė „kad kiekvienas galėtų nešti savo dalį“? Kaip ši frazė galėtų būti taikoma kalbant apie piliečių pareigą dalyvauti savo vietos ar šalies valdyme?

Perskaitykite šį vyresniojo Nylo A. Maksvelo iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Nes smunkant kultūrai, už tai atsako tiek vadovai, tiek jų sekėjai. [...] Lengva kritikuoti blogus vadovus, tačiau neturėtume pamiršti ir jų sekėjų“ („Repent of [Our] Selfishness“, *Ensign*, 1999 m. gegužė, p. 24).

- Kodėl svarbu, kad už savo veiksmus atsakytų tiek vadovai, tiek ir jų sekėjai?
- Kaip galite palaikyti teisius įstatymus ir vadovus? (Galite mokinius nukreipti į Tikėjimo Teiginių 1:12.)

Patikinkite, kad nors ne visose šalyse žmonės turi galimybę rinkti savo vadovus, tačiau Viešpats visada padės tiems, kurie kliaujasi Juo, kad ir kur begyventų.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Mozijo 29:41–43.

- Ką žmonės išrinko būti pirmuoju vyriausiuoju teisėju? Ar jis pateisino lūkesčius būti teisiu ir teisingu vadovu? Kas nutiko jam vadovaujant?

Paprašykite mokinių savais žodžiais paaiškinti, ko išmoko iš Mozijo 29 skyriaus. Jie gali užsiminti apie kai kurias iš šių tiesų:

Neteisi valdžia gali privesti prie nesutarimų ir nuodėmės.

Neįprasta, kad bendras žmonių balsas pasirinktų tai, kas nėra teisinga.

Jei žmonės pasirinktų blogį, tai ant jų kristų Dievo teismai.

Kiekvienas žmogus turi pareigą palaikyti teisius įstatymus ir vadovus.

Užbaikite paliudydami apie šiandienos pamokoje aptartus principus.

Mozijo knygos apžvalga

Skirkite šiek tiek laiko, kad padėtumėte mokiniams apžvelgti Mozijo knygą. Paprašykite jų pagalvoti apie tai, ko tiek seminarijoje, tiek asmeninių studijų metu jie pasimokė iš šios knygos. Jei reikia padėti prisiminti, pakvieskite juos greitai peržvelgti Mozijo knygą. Praėjus pakankamai laiko, pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo mintimis ir jausmais apie tai, kas šioje knygoje jiems labiausiai įstrigo.

Kodėl reikia studijuoti šią knygą?

Studijuodami Almos knygą mokiniai mokysis apie Jėzų Kristų ir apie Jo Apmokėjimo bei Prisikėlimo būtinumą Išgelbėjimo plane. Jie taip pat mokysis apie tai, kaip Dievo žodžio galia įveikti piktnaudžiavimą kunigavimu, neteisingą doktriną, nuodėmę, neapykantą bei atsimetimą ir vesti asmenis, kad jie patirtų galingą širdies permainą. Skaitydami apie Almos, Amuleko bei Mozijo sūnų misionierišką darbą ir apie anti nefi lehių atsivertimą bei ištikimybę, mokiniai galės būti ugdomi ir įkvėpti. Studijuodami skyrius, kuriuose detalizuojami karai tarp nefitų ir lamanitų, jie galės pasimokyti principų, kurie ves juos per dabartinius neramius laikus ir padės nugalėti savo asmeninėse kovose su Priešininku.

Kas parašė šią knygą?

Mormonas, sudarė ir sutrumpino didžiųjų Nefio plokštelių metraščius, ir taip sukūrė Almos knygą. Knyga pavadinta vardu Almos, kuris kaip Almos sūnus dažnai vadinamas Alma jaunesniuoju. Kai karalius Mozijas pradėjo teisėjų valdymą tarp nefitų, Alma jaunesnysis tapo pirmuoju vyriausiuoju teisėju ir po savo tėvo tęsė aukštojo Bažnyčios kunigo pareigas (žr. Mozijo 29:42). Po kurio laiko jis pasitraukė iš vyriausiojo teisėjo pareigų ir visiškai pasišventė aukštajai kunigystei bei Dievo žodžio skelbimui visoje nefitų žemėje (žr. Almos 4:20; 5:1). Mormonas pasinaudojo Almos tarnystės metraščiais (žr. Almos 1–44), Almos sūnų Helamano (žr. Almos 45–62) ir Šiblonu (žr. Almos 63) raštais, kad sudarytų Almos knygą.

Kam ir kodėl ši knyga parašyta?

Mormonas Almos knygos neskyrė konkrečiai auditorijai ir nepaaiškino, kodėl ją parašė. Tačiau daugybė šios knygos mokymų apie išperkančiąją Jėzaus Kristaus misiją prisideda prie pagrindinės Mormono Knygos paskirties – liudyti, kad „Jėzus yra Kristus, Amžinasis Dievas“ (antraštinis Mormono Knygos puslapis; taip pat žr. Almos 5; 7; 13; 32–34; 36; 39–42).

Kada ir kur ji buvo parašyta?

Pirminiai metraščiai, kuriais remiantis buvo sudaryta Almos knyga, turbūt buvo parašyti tarp 91 m. pr. Kr. ir 52 m. pr. Kr. Mormonas tuos metraščius sutrumpino maždaug tarp 345 m. po Kr. ir 385 m. po Kr. Mormonas neužsiminė apie tai, kur buvo, kai sudarė šią knygą.

Kokie yra išskirtiniai šios knygos bruožai?

Nors Almos knyga yra ilgiausia Mormono Knygoje, tačiau apima vos 39 metų periodą – apytiksliai nuo 91 m. pr. Kr. iki 52 m. pr. Kr. Knygoje pasakojama apie pirmuosius sėkmingus misionieriškus darbus tarp lamanitų. Joje taip pat išryškina

atsivertusių lamanitų ištikimybė laikantis savo sandorų (žr. Almos 23:6–7; 24). Almos knygoje taip pat yra mokymai apie išankstinio įšventinimo doktriną bei Melchizedeko tarnystę (žr. Almos 13); apie Dievo žodžio galią (žr. Almos 31); apie tai, kaip ugdyti tikėjimą Jėzumi Kristumi (žr. Almos 32–34); apie skaistybės įstatymo sulaužymo rimtumą (žr. Almos 39); apie mūsų dvasių būseną po mirties (žr. Almos 40); apie prikėlimo ir atstatymo doktrinas (žr. Almos 40–41) ir apie teisingumo bei gailėstingumo vaidmenis Dangiškojo Tėvo išpirkimo plane (žr. Almos 42). Šioje knygoje taip pat yra Viešpaties nurodymai dėl savignyos ir karo pateisinimo (žr. Almos 43:45–47).

Knygos planas

Almos 1–3 Nehoras tarp nefitų pradeda piktnaudžiavimą kunigavimu. Alma vadovauja teisiesiems nefitams, besiginantiems nuo Amlisio ir jo pasekėjų, prisijungusių prie lamanitų armijos. Sukliudę Amlisio bandymams tapti karaliumi ir sunaikinti Bažnyčią, nefitai nugalė dar vieną lamanitų armiją.

Almos 4–16 Alma užleidžia vyriausiojo teisėjo pareigas. Jis keliauja po nefitų žemę, kad, skelbdamas Dievo žodį, kovotų su išdidumu ir nelabumu. Prie Almos prisijungia Amulekas, ir jiedu moko apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą, Prisikėlimą ir apie poreikį tikėti Viešpatį ir atgailauti. Atsiverčia ir pasikrikštija Ziezromas.

Almos 17–28 Mozijo sūnūs ir kiti skelbia Dievo žodį Nefio žemėje esantiems lamanitams. Tūkstančiai atverčiami į Viešpatį. Atsivertusieji atsisako savo karo ginklų ir apsigyvena pas nefitus. Daug žmonių žūsta dideliame mūšyje tarp nefitų ir lamanitų.

Almos 29–42 Alma trokšta atvesti sielas į atgailą. Jis pergali Korihorą, antikristą. Mokydamas zoramininkus (grupele nefitų atskalučių)

Alma palygina Dievo žodį su sėkla, kuri turi būti puoselėjama tikėjimu. Amulekas liudija apie Apmokėjimą ir moko zoramininkus naudoti tikėjimą atgailai. Alma išsako asmeninius patarimus ir liudijimus savo sūnams Helamanui, Šiblonui ir Koriantonui. Alma patiki šventus metraščius Helamanui. Jis moko apie pomirtinį dvasių pasaulį, prikėlimą ir apie teisingumo bei gailėstingumo vaidmenis Dievo plane.

Almos 43–45 Nefitų atskalučių sukurstyti pykčiui, lamanitai ateina kariauti su nefitais. Moronis vadovauja nefitams ir nugalė Zerahemno armiją. Alma asmeniškai kalbasi su Helamanu ir laimina jį, išpranašauja nefitų sunaikinimą ir išvyksta iš žemės.

Almos 46–63 Moronis, Lehis, Teankumas, Helamanas ir Pahoranas veda nefitus į pergalę prieš lamanitų armijas, kontroliuojamas Amalikijo ir Amorono. Moronis ir Pahoranas taip pat nuslopina nefitų atskalučių, dar vadinamų karalininkais, maištą. Šiblonas gauna nefitų metraščius ir vėliau juos perduoda Helamano sūnui Helamanui. Moroniho armija nugalė lamanitus dar viename mūšyje.

Almos 1–2

Įvadas

Netrukus po to, kai Alma tapo vyriausiuoju teisėju, vienas vyras, vardu Nehoras, pradėjo pamokslauti tarp žmonių. Jis pasisakė prieš Bažnyčią ir jos doktrinas ir daug žmonių įtikino tikėti juo ir duoti jam pinigų. Kai Nehoras nužudė Gideoną, ištikimą Bažnyčios narį, jis buvo atvestas pas Almą. Pripažinęs Nehorą kaltu dėl piktnaudžiavimo kunigavimu ir bandymu tą piktnaudžiavimą kunigavimu įtvirtinti kalaviju, Alma nuteisia jį

myriop. Bažnyčia suklesti vadovaujama uolių ir nuolankių kunigų, tačiau piktnaudžiavimas kunigavimu tęsiasi. Amlisis, klastingas vyras pagal Nehoro tvarką, patraukė į save daugybę žmonių ir nesėkmingai bandė tapti nefitų karaliumi. Jis ir jo pasekėjai sukilo, ėmė kovoti su nefitais ir galiausiai savo pajėgas apjungė su lamanitų armija. Sustiprinti Viešpaties, nefitai nugalėjo šias armijas, nors ir patyrė nemažai netekčių.

Bažnyčios vadovėlių panaudojimas ir pamokų pritaikymas

Bažnyčios vadovėliai yra ruošiami rūpestingai, nes norima išlaikyti Bažnyčios doktrinų tyrumą. Rūpestingai apmąstykite šiame vadovėlyje esančius mokymo pasiūlymus, padėsiančius jums nenuolti nuo tikslų tų pranašų, kurie parašė Raštus. Tačiau šias pamokas galite pritaikyti pagal savo mokinių poreikius ir aplinkybes.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 1

Nepaisant piktnaudžiavimo kunigavimu ir persekiojimo plitimo, daug žmonių lieka nepajudinami tikėjime

Lentoje užrašykite žodį *populiarus*.

- Kodėl siekti populiarumo gali būti pavojinga? Kodėl sekti žmonėmis, kurie yra tiesiog populiarūs, gali būti pavojinga?

Paaškindite, kad vienas vyras, vardu Nehoras, tapo populiarus tarp kai kurių Zarahemlos žmonių. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 1:2–6 eilutes ir surasti, ko mokė Nehoras ir kaip į tai reagavo žmonės. Kai mokiniai atsakys, pamąstykite, ar nevertėtų jiems užduoti klausimų, panašių į šiuos:

- Kodėl Almos 1:4 eilutėje paminėtas Nehoro mokymas yra pavojingas? (Jei mokiniams sunkiai sekasi atsakyti į šį klausimą, pažymėkite, kad Nehoras mokė, jog „visi žmonės turės amžinąjį gyvenimą“, nepriklausomai nuo jų darbų. Šis mokymas ignoruoja atgailos, apeigų ir Dievo įsakymų laikymosi poreikį. Taip pat žr. Almos 15:15.)
- Kokių pasekmių gali sulaukti žmogus, patikėjęs šia doktrina?
- Kaip Nehoro sėkmė atsiliepė jam pačiam? (Žr. Almos 1:6.)

Apibendrinkite Almos 1:7–15 eilutes, paaškindami, kad vieną dieną Nehoras vyko pamokslauti grupei savo pasekėjų ir sutiko Gideoną, kuris padėjo išvaduoti Limhio žmones iš vergovės ir kuris tuo metu tarnavo mokytoju Bažnyčioje. Nehoras „pradėjo šiurkščiai ginčytis su [Gideonu], idant galėtų nuklaidinti bažnyčios žmones; bet [Gideonas] atrėmė jį, drausmindamas Dievo žodžiais“ (Almos 1:7). Nehoras, apimtas pykčio, išsitraukė kalaviją ir užmušė Gideoną. Bažnyčios žmonės atvedė Nehorą pas Almą, vyriausiąjį teisėją, kad būtų teisiamas dėl savo nusikaltimų. Alma nuteisė Nehorą myriop, ir Nehoras „iškentėjo gėdingą mirtį“ (Almos 1:15).

Pakvieskite mokinius Almos 1:12 eilutėje surasti žodį, kuriuo Alma apibūdino tai, ką tarp šių žmonių Nehoras pradėjo daryti pirmą kartą. Pakvieskite mokinius atkreipti dėmesį į 12 eilutės išnašą *a*. Paprašykite jų atsiversti pirmąją nuorodytą eilutę: 2 Nefio 26:29. Paprašykite jų šią eilutę perskaityti tyliai.

- Kaip savais žodžiais apibūdintumėte piktnaudžiavimą kunigavimu? Ką, jūsų manymu, reiškia, kai žmonės „iškelia save šviesa pasauliui“? Kodėl tai yra pavojinga?
- Kokiu būdu Nehoro pamokslavimas prilygo piktnaudžiavimui kunigavimu?
- Kas, pasak Almos, nutiktų žmonėms, jeigu jiems būtų primestas piktnaudžiavimas kunigavimu?
- Kodėl, jūsų manymu, žmonėms kyla pagunda mokyti taip, kad kiti juos imtų girti?

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 1:16. Pakvieskite klasės mokinius surasti, kaip ir kodėl piktnaudžiavimas kunigavimu plito net po Nehoro mirties. Kai mokiniai atsakys, paklauskite:

- Kokie, pasak Almos 1:16 eilutės, yra piktnaudžiavimą kunigavimu praktikuojančių žmonių tikslai? (Jie tai daro dėl „dėl turtų ir garbės“, kitaip sakant, dėl to, kad gautų pinigų ir būtų populiarūs.)

Paaškindite, kad piktnaudžiavimas kunigavimu ir dėl jo kilę padariniai kamavo nefitus daugelį metų (žr. Almos 2; 15:15; 24:28). Pažymėkite, kad dabartiniais laikais irgi turime saugotis piktnaudžiavimo kunigavimu tiek Bažnyčios viduje, tiek už jos ribų. Neturime leisti suvedžiojami piktnaudžiautojų kunigavimu. Be to, turime saugotis į piktnaudžiavimo kunigavimu panašaus požiūrio ir elgesio patys mokydami Evangelijos.

- Kokių progų mokyti Evangelijos pasitaiko jums? (Padėkite mokiniams suprasti, kad jiems pasitaiko daug progų mokyti Evangelijos. Jie moko vieni kitus dalyvaudami seminarijoje ir savo kvorumuose bei klasėse. Jie gali mokyti savo šeimas per šeimos namų vakarus. Vaikiniai tarnauja namų mokytojais. Vaikiniai ir merginos gali būti pakviesti pasisakyti per sakramento susirinkimą. Jie jau dabar gali dalintis Evangelija ir ruoštis tarnauti nuolatiniame misijoje.)

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti šį vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Viskas, ką aš ar jūs, žinodami ir tyčia darome mokytojuodami ir taip traukiame į save dėmesį – tiek savo išsakoma žinia, tiek savo taikomais metodais arba asmeniniu elgesiu – jau yra piktnaudžiavimo kunigavimu forma, neleidžianti Šventajai Dvasiai mokyti efektyviai“ („Seek Learning by Faith“, *Ensign*, Sept. 2007, 66–67).

Pažymėkite, kad, jei mokydami Evangelijos tyčia atkreipiame dėmesį į save, tai Šventajai Dvasiai neleidžiame mokyti efektyviai.

Perskaitykite žemiau pateiktus motyvus, kuriuos žmonės gali turėti mokydami. Pakvieskite mokinius aptarti, kurie motyvai galėtų būti piktnaudžiavimo kunigavimu pavyzdžiai ir kodėl.

Vesti kitus pas Gelbėtoją.

Pademonstruoti savo humoro jausmą.

Padėti kitiems jausti Dvasią.

Parodyti savo intelektą.

Padėti kitiems savo gyvenime pritaikyti Evangelijos tiesas.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 1:26–27. Paprašykite klasės mokinių surasti, kuo Dievo kunigų elgesys skyrėsi nuo Nehoro elgesio.

- Kaip nefitų kunigų pavyzdys gali mums padėti išvengti piktnaudžiavimo kunigavimu?
- Kaip šie kunigai rodo savo pasišventimą Dievui?

Paaškindite, kad piktnaudžiavimas kunigavimu sąlygojo nesutarimus ir persekiojimus tarp nefitų. Kad padėtumėte mokiniams pasiruošti studijuoti Almos 1:19–33 eilutes, užduokite tokius klausimus:

- Kada matėte žmones, kurie erzino, šaipėsi ar persekiojo tuos, kurie laikosi Dievo įsakymų?
- Ar patys kada buvote erzunami, pašiepiami ar persekiojami už tai, kad laikotės įsakymų? Jei taip, tai kaip reagavote?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 1:19–20 eilutes ir surasti, kaip buvo persekiojami Bažnyčios nariai. Kai mokiniai atsakys, lentoje užrašykite žemiau pateiktus klausimus ir pakvieskite mokinius persirašyti juos į savo užrašus ar Raštų studijavimo žurnalus. Skirkite jiems pakankamai laiko perskaityti Raštų ištraukas ir atsakyti į klausimus.

Kaip, pasak Almos 1:21–24 eilučių, kai kurie nariai reagavo į persekiojimą? Kokios buvo jų veiksmų pasekmės?

Kaip, pasak Almos 1:25–31 eilučių, gyveno kiti Bažnyčios nariai, nepaisant persekiojimo? Kokias jie gavo palaimas?

Kai mokiniai baigs studijuoti šias ištraukas, pasiteiraukite, ko galėtume pasimokyti iš tų ištraukų. Mokiniai gali pateikti kelis ar visus šiuos principus:

Net kai mus supa nepaklusnūs žmonės, mes vis tiek galime tvirtai ir nepajudinamai laikytis įsakymų.

Jei gyvename pagal Evangeliją, tai galime išlikti ramūs net tada, kai esame persekiojami.

- Kada matėte, kad šie principai yra teisingi?

Almos 2

Amlisis ir kiti sukyla ir galiausiai prisijungia prie lamanitų, kad kovotų prieš nefitus

Paašškinkite, kad, praėjus maždaug ketveriems metams po Nehoro mirties, nefitai susidūrė su dar vienu nelabu vyru, sugebėjusiu įgyti populiarumą ir paramą. Suskirstykite mokinius poromis. Tegul kiekvienoje poroje vienas mokinyš skaito Almos 2:1–7 eilutes, o kitas – Almos 2:8–18 eilutes. Nurodykite mokiniams pagal paskirtas eilutes paruošti naujienų antraštes, kuriose atsispindėtų tai, ką teisieji darė, kad atsilaikytų prieš nelabumą. Po keturių penkių minučių pakvieskite mokinius porose pasidalinti savo antraštėmis. Galite pakviesti kelis mokinius, kad šie savo antraštėmis pasidalintų su klase.

Kad patikrintumėte, kaip mokiniai supranta išstudijuotas eilutes, užduokite šiuos klausimus:

- Ką norėjo daryti Amlisis?
- Kodėl, pasak Almos 2:18 eilutės, nefitai sugebėjo užkirsti kelią Amlisio bandymui tapti karaliumi? („Viešpats sustiprino nefitų ranką.“ Galite mokinius paraginti šį sakinį pasižymėti savo Raštuose.)

Paprašykite klasės mokinių pateikti pavyzdžių apie nelabumą, su kuriuo šiais laikais susiduria jaunimas. Jie gali paminėti pagundas ir išbandymus, kurie jiems kyla dėl kitų nelabumo. Kai jie toliau studijuos Almos 2 skyrių, pakvieskite juos pamąstyti apie tai, kaip jie gali sulaukti Viešpaties pagalbos įveikiant apnikusias pagundas ir iššūkius.

Paašškinkite, kad nefitų kariai nugalėjo daug amlisininkų, tačiau jie buvo priblokšti pamatę, kad likusieji amlisininkai prisijungė prie lamanitų armijos (žr. Almos 2:19–25). Nefitų armijoms dar nespėjus sugrįžti į Zarahemlos miestą, juos užpuolė jungtinė armija. Paprašykite mokinių Almos 2:27 eilutėje surasti frazę, parodančią, kokio dydžio buvo jungtinė lamanitų ir amlisininkų armija.

Pakvieskite mokinius minutėlei stabtelėti ir įsivaizduoti, kaip jie jaustųsi ir ką galvotų, jei būtų nefitų armijos dalimi. Pakvieskite kurį nors vieną mokinių garsiai perskaityti Almos 2:28–31, 36 eilutes, o klasės pasiteiraukite apie tai, kaip baigėsi tas mūšis. Kai mokiniai baigs atsakinėti, galite jiems pasiūlyti šiose eilutėse pasibraukti žodžius *sustiprino* ir *sustiprintas*.

- Kodėl, pasak Almos 2:28 eilutės, Viešpats sustiprino nefitus? (Mokiniai į šį klausimą gali atsakyti įvairiai. Padėkite jiems surasti tokį principą: **Jeį šauksimės Dievo, kad padėtų mums atsilaikyti prieš nelabumą, Jis mus sustiprins.**)
- Kodėl, jūsų nuomone, svarbiau būti Dievo pastiprintiems atsilaikyti prieš nelabumą, o ne visiškai pašalinti nelabumą iš mūsų gyvenimo?
- Kaip atsilaikydami prieš nelabumą galite sekti Almos pavyzdžiu?

Pakvieskite mokinius raštu atsakyti į vieną iš šių klausimų:

- Kaip Viešpats sustiprino jus, kai susidūrėte su nelabumu?
- Koku vienu būdu jūs dabar galite atsilaikyti prieš nelabumą?

Mokiniams skyrę pakankamai laiko užsirašyti, pakvieskite kelis iš jų pasidalinti savo atsakymais. Jūs irgi galite pasidalinti savo atsakymais. Paraginkite mokinius sekti nefitų pavyzdžiu – melsti Viešpaties pagalbos ir būti vertiems Dievo pastiprinimo savo darbuose. Užbaikite liudijimu apie tai, kad Dievas mus sustiprins, kada kovosime prieš nelabumą.

Almos 3–4

Įvadas

Prisijungę prie lamanitų armijos, amlisininkai išsiskyrė iš nefitų, savo kaktas pasiženkinę raudonais ženklais. Amlisininkai ir lamanitai kovojo prieš nefitus, ir kovoje žuvo „tūkstančiai ir dešimtys tūkstančių“ (žr. Almos 3:26). Po šios kovos daugelis nefitų nusižemino ir „buvo pažadinti prisiminti savo pareigą“ (Almos 4:3). Pasi-krikštijo ir prie Bažnyčios prisijungė apie 3500 žmonių.

Tačiau po metų daug Bažnyčios narių tapo išdidūs ir pradėjo persekioti kitus. Susirūpinęs dėl šio nelabumo, Alma pasitraukė iš vyriausiojo teisėjo pareigų ir tęsė tarnystę aukštuoju Bažnyčios kunigu. Šios tarnystės metu jis planavo keliauti po visą regioną, išsakyti gryną liudijimą ir šaukti žmones į atgailą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 3:1–19

Nefitai nesutaria su amlisininkais ir lamanitais

Suskirstykite mokinius į mažas grupes. Kiekvienai grupei duokite po popieriaus lapą su tokiais jame užrašytais žodžiais: *rūbai, šukuosenos, auskarai ir papuošalai, tatuiruotės*. Paprašykite grupelių aptarti, kokias žinias (sąmoningai ar nesąmoningai) žmonės gali pasiūsti šiais daiktais.

Mokiniais priminkite, kad amlisininkai atsiskyrė nuo Nefitų ir prisijungė prie lamanitų armijos (žr. Almos 2). Pakvieskite mokinius perskaityti Almos 3:4 eilutę ir surasti, kaip amlisininkai pakeitė savo išvaizdą.

- Iš ko amlisininkai norėjo išsiskirti?
- Kaip šiais laikais kai kurie žmonės savo išvaizda išsiskiria iš teisiųjų? (Kai mokiniai atskirė, žiūrėkite, kad būtų aišku, jog kai kurie žmonės sąmoningai pakeičia savo išvaizdą dėl to, kad išsiskirtų iš teisiųjų arba kad maištautų prieš Bažnyčios standartus. Kiti vaikosi pasaulio madų, net nesuvokdami, kad siunčia žinią apie save.)

Paaiškinkite, kad, kai amlisininkai išskirdami save iš nefitų pažymėjo savo kaktas, taip jie parodė, kad ant savęs prisiėmė lamanitų prakeikimą. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 3:14–19. Kad padėtumėte mokiniams išanalizuoti šias eilutes, galite užduoti tokius klausimus:

- Kokia Almos 3:18 eilutėje esanti frazė apibūdina amlisininkų veiksmus ir požiūrį į Dievą? („Atvirai maištavo prieš Dievą.“)
- Kaip amlisininkai užsitraukė prakeikimą? (Almos 3:19).
- Kokių tiesų galime pasimokyti iš šių eilučių? (Galimi ir tokie atsakymai: **atvirai maištauojantieji prieš Dievą užsitraukia neigiamus padarinius; jei esame atskirti nuo Dievo, tai tik dėl to, kad patys nuo Jo atsiskyrėme.**)

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kodėl svarbu išsiskirti teisiais būdais, užduokite tokį klausimą:

- Kaip savo apranga ir išvaizda galime parodyti, kad esame Jėzaus Kristaus mokiniai? (Jei mokiniams sunku atsakyti į šį klausimą, galite jiems perskaityti skyrelį „Apranga ir išvaizda“ iš knygelės *Jaušimo stiprybės vardan* [2012], 6–8 p. Pažymėkite, kad mūsų vidinis liudijimas apie Evangeliją turėtų daryti įtaką tam, kaip rengiamės ir kaip atrodome.)

Paraginkite mokinius parodyti, kad Viešpačiu jie seka kasdieniais pasirinkimais, įskaitant pasirinkimą, kaip rengtis ir atrodyti. Pabrėžkite, kad **savo apranga ir išvaizda galime išsiskirti kaip Jėzaus Kristaus mokiniai.**

Almos 3:20–27

Mūšyje tarp nefitų ir lamanitų su amlisininkais žūva tūkstančiai žmonių

Almos 3:20–25 eilutes apibendrinkite pasakydami, kad nefitai privertė lamanitus atsi-traukti, tačiau abi pusės patyrė tūkstantines netektis. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 3:26–27. Paprašykite mokinių išklausti pamoką, kurią Mormonas nori, kad suprastume.

- Koks atpildas, pasak šių eilučių, laukia tų, kurie paklūsta Viešpačiui?
- Kokios pasekmės laukia tų, kurie neseka Viešpačiu?

Kaip apibendrinimą lentoje galite užrašyti tokį principą: **Ar būsime laimingi ar nelai-mingi priklausys nuo mūsų pasirinkimo kam paklusti.**

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie tai, kokios palaimos ateina pasirinkus sekti Viešpačiu.

- Kokių palaimų patyrėte iš Viešpaties, kai pasirinkote sekti Juo?

Almos 4:1–14

Po tam tikro Bažnyčios augimo periodo jos nariai tapo išdidūs ir ėmė vieni su kitais nesutarti

Lentoje užrašykite *nuolankus* ir *išdidus*.

- Ką reiškia būti nuolankiam? (Būti nuolankiam reiškia būti mokomam ir su dėkingumu pripažinti savo priklausomumą nuo Viešpaties – suvokti, kad mums nuolat reikia Jo paramos.)

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 4:1–5. Paprašykite moki-nių surasti įrodymų, kad nefitai tapo nuolankūs. Kai mokiniai aiškina, ką surado, gali būti pravartu pažymėti, jog nebūtina išverti didelę tragediją tam, kad taptume nuolankūs; mes galime pasirinkti būti nuolankūs.

Pažymėkite, kad Almos 4:6 eilutėje esantis nefitų apibūdinimas labai skiriasi nuo apibūdi-nimo, esančio Almos 4:3–5 eilutėse. Atkreipkite dėmesį į lentoje užrašytą žodį *išdidus*.

- Ką reiškia būti išdidžiam? (Išdidumas yra priešingas nuolankumui. Išdidūs žmonės išskiria save iš kitų ir Dievo. Jie laiko save geresniais už aplinkinius ir vadovaujasi savo troškimais, o ne Dievo valia.)

Pakvieskite pusę klasės mokinių tyliai perskaityti Almos 4:6–8 eilutes, o kitą klasės mokinių pusę tyliai perskaityti Almos 4:9–12 eilutes. Abiejų grupių pasiteiraukite, kuo pasireiškė nefitų išdidumas ir kaip tas išdidumas veikė kitus. Duokite mokiniams pakankamai laiko, tada pakvieskite juos pasidalinti tuo, ką surado.

- Ko šios eilutės moko apie tai, kaip išdidumas veikia mūsų elgesį su kitais?
- Kokį įspėjimą jūs matote Almos 4:10 eilutėje? (Žiūrėkite, kad mokiniai suprastų, jog **jei rodysime neteisų pavyzdį, mūsų veiksmai gali trukdyti kitiems priimti Evangeliją.**)

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 4:13–14. Paprašykite mokinių paieš-koti pavyzdžių, kaip kai kurie nefitai išliko nuolankūs, kai kiti buvo išdidūs.

- Ko šios eilutės moko apie tai, kaip nuolankumas veikia mūsų elgesį su kitais?

Pažymėkite, kad **mūsų sprendimai būti nuolankiems arba išdidiems veikia tiek mus pačius, tiek kitus**. Jei liks laiko, pakvieskite mokinius savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose aprašyti atvejus, iliustruojančius šio teiginio teisingumą.

Almos 4:15–20

Alma pasitraukia iš vyriausiojo teisėjo pareigų, kad galėtų pašvęsti savo laiką šaukti žmones į atgailą

Pakvieskite mokinius įsivaizduoti save Almos vietoje. Jie yra vyriausieji teisėjai, o tuo tarpu daug žmonių pasidarė išdidūs ir ėmė persekioti nuolankiuosius.

- Kaip galėtumėte padėti tiems žmonėms pasikeisti?

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 4:15–19. Paprašykite mokinių surasti, ką nusprendė veikti Alma.

- Ką nusprendė daryti Alma? (Jis nusprendė atsisakyti vyriausiojo teisėjo posto tam, kad galėtų savo laiką pašvęsti žmonių mokymui.)
- Ką frazė „veikti grynu liudijimu“ (Almos 4:19) byloja apie būsimą Almos mokymo metodą?
- Kada girdėjote, kai žmonės kalbėjo „gryną liudijimą“? Kokią įtaką jums padarė šie patyrimai?
- Kokių tiesų galime pasimokyti iš Almos 4:19 eilutėje pateikto Almos pavyzdžio?

Mokinių atsakymai galėtų būti ir tokie:

Vykdamas savo dvasines pareigas gali tekti aukotis.

Gryno liudijimo išsakymas padeda kitiems artėti prie Dievo.

Paraginkite mokinius ieškoti gryno Almos liudijimo, kai asmeninio studijavimo metu ir būsimų pamokų metu aptarinės Almos 5–16 skyrius. Taip pat paraginkite juos atkreipti dėmesį į tai, kokią įtaką žmonėms darė Almos liudijimas.

Raštų įvaldymo apžvalga

Mokiniams pristatykite kelias naujas Raštų įvaldymo ištraukas arba apžvelkite kelias jiems jau žinomas ištraukas. Paruoškite tokius klausimus, kurie jiems padėtų ištraukoje atrasti principus. Pakvieskite juos savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose užsirašyti, ką darys, kad geriau laikytųsi vieno iš tų principų. Tikslui pasiekti duokite jiems tam šiek tiek laiko ir paprašykite, kad pasiruoštų po to apie tai papasakoti bendraklasiui arba visiems mokiniams.

Pastaba: Jei šios pamokos metu nebus laiko atlikti šią veiklą, tai ją galite padaryti kitą dieną. Kitos apžvalginės veiklos surašytos šio vadovėlio priede.

Kvieskite mokinius tyrinėti toliau

Retkarčiais užbaikite pamoką užduodami mokiniams ko nors paieškoti Raštuose. Tokie pasiūlymai gali padėti jiems susitelkti asmeninio studijavimo metu ir suprasti, kaip vienas skyrius susijęs su kitu skyriumi ar skyriais.

Komentarai ir kontekstas

Almos 3:6–17. Žymė ir prakeikimas

Studijuojant Almos 3 skyrių, mokiniams gali iškilti klausimų apie žymę ir apie lamanitų užsitrauktą prakeikimą. Galite paaiškinti, kad yra skirtumas tarp žymės ir prakeikimo. Lamanitams uždėta žymė buvo jų tamsi oda (žr. Almos 3:6). Jos paskirtis buvo išskirti ir atskirti lamanitus nuo nefitų (žr. Almos 3:8). Prakeikimas buvo rimtesnis dalykas – tai atkirtimo nuo Viešpaties akivaizdos būseną (žr. 2 Nefio 5:20). Šį prakeikimą lamanitai ir amlisininkai užsitraukė dėl savo maištavimo prieš Dievą (žr. 2 Nefio 5:20; Almos 3:18–19). Nors šiuo atveju tamsi oda buvo lamanitams uždėto prakeikimo žymė, Mormono Knyga moko, kad Viešpats „neatstumia nė vieno, kas ateina pas jį: juodo ar balto, vergo ar laisvojo, vyro

ar moters; [...] Dievui visi yra vienodi“ (2 Nefio 26:33). Jėzaus Kristaus Evangelija skirta visiems. Bažnyčia vienareikšmiškai smerkia rasizmą, įskaitant visus paskirus jo atvejus tiek Bažnyčios viduje, tiek už jos ribų. Prezidentas Gordonas B. Hinklis pareiškė:

„Joks žmogus, kuris šiurkščiai atsiliepia apie kitos rasės žmones, negali įsivaizduoti esąs tikras Kristaus mokinys ar manyti esąs daroje su [...] Bažnyčios mokymais. [...]

Pripažinkime visi, kad kiekvienas esame sūnus ar dukra mūsų Tėvo Danguje, kuris myli visus savo vaikus“ („Reikia būti maloningesniems“, 2006 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga). Papildomos pagalbos šia tema ieškokite 27 pamokoje.

Studijų namuose pamoka

Mozijo 26–Almos 4 (14 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Mozijo 26–Almos 4 (14 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Sekite Šventosios Dvasios kuždesiais galvodami apie savo mokinių poreikius.

1 diena (Mozijo 26)

Studijuodami apie Evangelijos liudijimo neišsiugdžiusią nefitų kartą, mokiniai pamatė, kad, norint išsiugdyti liudijimą ir jį išlaikyti, reikia maitintis Dievo žodžiu, melstis su tikėjimu ir paklusti Viešpaties įsakymams. Iš Almos pastangų padėti kitiems atgailauti mokiniai sužinojo, kad Viešpats atleis tiems, kurie nuoširdžiai atgailauja.

2 diena (Mozijo 27)

Studijuodami apie Almos jaunesniojo ir Mozijo sūnų atsivertimą, mokiniai sužinojo tokias tris Evangelijos tiesas: Viešpats atsako į mūsų ištikimas maldas dėl kitų, tačiau vis tiek leidžia jiems naudotis savąja valios laisve; visi turime užgimti iš naujo per Jėzų Kristaus Apmokėjimą; tikra atgaila iš asmens reikalauja padaryti viską, kas įmanoma, kad atitaisytų padarytą žalą. Mokiniai savo Raštų studijavimo žurnaluose užrašė, kaip jie pasikeitė per Apmokėjimą.

3 diena (Mozijo 28–29)

Studijuodami apie Mozijo sūnų troškimą skelbti lamanitams Evangeliją, mokiniai sužinojo, kad, gilėjant atsivertimui, didėja troškimas dalintis Evangelija. Jie taip pat užsirašė patyrimus, kurie suteikė jiems noro dalintis Evangelija. Mokiniai skaitė apie nefitų valdymo pasikeitimą ir sužinojo, kad piliečiai turi pareigą palaikyti teisius įstatymus ir vadovus.

4 diena (Almos 1–4)

Studijuodami nuolankių nefitų pavyzdžius, mokiniai sužinojo, kad, jei gyvensime pagal Evangeliją, net ir būdami persekiojami jausime ramybę gyvenime. Skaitydami apie amlisninkų maištą, jie sužinojo, kad laimę arba kančią patiriame priklausomai nuo to, kam paklusti pasirenkame. Alma buvo pavyzdys asmens, kuris pasirinko paklusti Viešpačiui. Jo nevyruojantis pasišventimas šaukti išdidžiuosius nefitus atgailai padėjo mokiniams pamatyti, jog Viešpaties tarnai išsako liudijimą ir šaukia atgailauti nusidėjusiuosius.

Įvadas

Ši pamoka leidžia mokiniams apžvelgti atgailos principus ir pamąstyti, kodėl reikia pasikeisti per Jėzų Kristaus Apmokėjimą – kaip tai nutiko su Alma jaunesniuoju ir Mozijo sūnumis. Melskite supratimo žinoti, kaip labiausiai galite padėti mokiniams savo gyvenime siekti šio pokyčio.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mozijo 26

Alma gauna įkvėpiančią mintį apie tai, kaip teisti padariusius rimtų nuodėmių

Šios pamokos pradžioje pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 26 skyriaus pradžioje esančią santrauką. Mokiniam perskaitykite toliau pateiktas situacijas. Paprašykite mokinių pagalvoti apie tai, kaip jie galėtų padėti žmogui kiekvienoje iš situacijų.

1. Rimtą nuodėmę padariusi mergina bijo kalbėtis su vyskupu.
2. Vaikinas trokšta atgailauti, tačiau nežino, kaip tai padaryti.
3. Mergina vėl padarė tą pačią nuodėmę ir jaudinasi, kad Viešpats jai nebeatleis.
4. Vaikinas nusprendžia atgailauti, tačiau atsisako atleisti savo įžeidėjui.

Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas: *Mozijo 26:21–23, 29–31*. Paašrinkite mokiniams, kad šiose eilutėse užrašytas Viešpaties apreiškimas Almai apie žmones, kurie padarė rimtų nuodėmių. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti šias eilutes ir surasti bent vieną principą, padėsiantį žmonėms aukščiau pateiktose situacijose. Pakvieskite kelis mokinius savo atsakymais pasidalinti su klase. Jūs taip pat galite pasidalinti savo atsakymu ir liudijimu apie kokią nors atgailos principą, esantį Mozijo 26 skyriuje.

Mokiniams priminkite apie tai, kad savo atgailoje jie planavo pritaikyti kokią nors vieną principą iš Mozijo 26 skyriaus. Paraginkite juos iki galo įvykdyti savo planus.

Mozijo 27–28

Alma jaunesnysis ir Mozijo sūnūs atgailauja ir užgimsta iš naujo

Kad mokiniai turėtų pavyzdį apie ką nors, kas patyrė galingą širdies permainą, pakvieskite juos paeiliui perskaityti toliau pateiktą pasakojimą, kuriuo pasidalino vyresnysis Kytas K. Hilbigas iš Septyniadasdešimties:

„[Rytų Europoje tarnaujantis jaunas vyresnysis] kartu su savo porininku surado ir mokė pusamžį vyriškį, vardu Ivanas. [...] Jų besidomintysis gyveno sunkų gyvenimą, tai matėsi iš jo gerokai nudėvėtų rūbų, susivėlusios barzdos ir neryžtingo elgesio. Gyvenimas jam buvo žiaurus ir negailestingas.

Kadangi Ivanas anksčiau neturėjo reikalų su religija, jam reikėjo gerokai pasikeisti. Jam teko atsisakyti įpročių, nesiderinančių su

sugrąžintą Evangeliją. Reikėjo priimti naujus principus ir juos įsisavinti. Ivanas norėjo mokytis ir stropiai ruošėsi savo krikštui ir patvirtinimui. Nors vis dar vilkėjo apsitrynusiais rūbais, o barzda tebebuvo susivėlususi, jis vis dėlto žengė pirmuosius žingsnius. Netrukus po Ivano krikšto tas misionierius buvo perkeltas kitur. Jis vylėsi kažkaip vėl susitikti su Ivanu.

Po šešių mėnesių misijos prezidentas sugrąžino jaunąjį vyresnįjį į jo buvusį skyrių. Nustebęs, bet kartu ir nekantraudamas, šis vyresnysis kartu su nauju porininku pirmąjį po sugrąžimo į skyrių sekmadienį anksti atvyko į sakramento susirinkimą. [...]

Vyresnysis atpažino beveik visus žmones iš tos nedidelės tikinčiųjų grupelės. Tačiau tarp tų veidų jis bergždžiai ieškojo vyro, kurį su porininku mokė ir pakrikštijo prieš šešis mėnesius. Vyresnįjį tada apėmė nusivylimas ir liūdesys. [...]

To vyresniojo baimės ir apmąstymus nutraukė vienas prie jo priėjęs nepažįstamas vyras, skubėjęs apkabinti misionierių. Švariai nusiskutęs vyriškas ryžtingai šypojojosi, o jo veidas akivaizdžiai spinduliavo gerumu. Tą Šabo rytą, vilkėdamas baltus marškinius ir kruopščiai užsirišęs kaklaraiščių, jis ėjo ruošti sakramento tai negausiai susirinkusiųjų grupei. Tik tam vyriškiui prakalbus, vyresnysis jį atpažino. Tai buvo naujasis Ivanas, ne tas buvęs Ivanas, kurį jie mokė ir pakrikštijo! Vyresnysis tą draugą išvydo kaip įsikūnijusį tikėjimo, atgailos ir atleidimo stebuklą; jis pamatė, kad Apmokėjimas yra tikras.

[...] [Ivanas] patyrė „širdies permainą“ (Almos 5:26), kurios pakako tiek krikštui, tiek toliau veržiantis nuolatinio atsivertimo keliu“ („Experiencing a Change of Heart“, *Ensign*, June 2008, 29–31).

Paklauskite: Kas šiame pasakojime parodo, kaip pasikeitė Ivanas? (Žiūrėkite, kad būtų aišku, jog išoriniai Ivano pokyčiai bylojo apie gilesnę permainą jo viduje.)

Mokiniam priminkite, kad Mozijo 27 skyriuje aprašytas dar vienas permainos per Apmokėjimą atvejis. Pakvieskite vieną mokinį ateiti į klasės priekį ir apibendrinti Mozijo 27 skyrių. Jei turite, parodykite paveikslėlį „Almos jaunesniojo atsivertimas“ (*Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 77). Paprašykite kito mokinio perskaityti Mozijo 27:24–26. Tada paprašykite klasės nuspręsti, kas turi pasikeisti per Apmokėjimą arba „užgimti iš Dievo“. Atsakinėdami mokiniai turi parodyti, kad supranta tokią tiesą: **Visi turime užgimti iš naujo per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą.**

Paklauskite: Ar esate matę, kaip kas nors per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą pasikeičia į gera?

Pakvieskite mokinius apmąstyti klausimus, kuriuos misionierius iš pasakojimo uždavė sau, vėl susitikęs su Ivanu: „Kiek „širdies permainos“ per pastaruosius šešis mėnesius patyriau aš *pats*?“ [...] „Ar aš *pats* „užgimiau iš naujo?““ (quoted in Keith K. Hilbig, „Experiencing a Change of Heart“, 31).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mozijo 27:24, 28 eilutes ir paieškoti, ką padarė Alma ir ką padarė Viešpats, kad Alma pasikeistų. Paprašykite jų paaiškinti, kodėl, jų manymu, galinga širdies permaina įvyksta tik tada, kai žmogus darbuojasi išvien su Viešpačiu.

Mokiniam priminkite, kad jie pildė lentelę, koks buvo Alma prieš ir po jo širdies permainos (2 dienos pamokoje). Atlikdami 2 dienos 2 užduotį mokiniai savo Raštų studijavimo žurnaluose iš stulpelio „Po“ persirašė po vieną frazę, kuri, jų manymu, apibūdins juos visą jų gyvenimą, taip pat jie paaiškino kodėl. Pakvieskite kelis mokinių perskaityti, ką užsirašė. Paliudykite, kad galingą širdies permainą mes galime patirti per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą.

Paprašykite mokinių pamąstyti apie tai, kaip jie pasikeitė per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Jei nori, pakvieskite juos pasidalinti savo mintimis. Jūs irgi galite papasakoti, kaip pasikeitėte per Apmokėjimą.

Paraginkite mokinius stengtis patirti galingą širdies permainą, kurios dėka galėtų artėti prie Viešpaties ir leistų Apmokėjimui veikti jų gyvenime.

Prieš pamoką lentoje nubraižykite toliau pateiktą lentelę arba padarykite lentelės kopiją kiekvienam mokiniui:

Mozijo 27:32–37	Mozijo 28:1–4
<p>Kaip pasikeitė Alma ir Mozijo sūnūs? Kokio principo pasimokėte iš šių eilučių? Kodėl, jūsų manymu, skriaudos atitaisymas yra svarbi atgailos dalis?</p>	<p>Kaip pasikeitė Mozijo sūnūs? Kokio principo pasimokėte iš šių eilučių? Kokie gyvenimo patyrimai paskatino jus pasidalinti Evangelija su kitais?</p>

Paprašykite pusės klasės mokinių atsakyti į pirmojo lentelės stulpelio klausimus, o likusią pusę – į antrojo stulpelio klausimus. Tegul kiekvienas mokinytis darbuojasi savarankiškai. Pakvieskite po kelis mokinius iš abiejų grupių perskaityti savo atsakymus.

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie tai, kaip jie galėtų atitaisyti skriaudą dėl padarytų nuodėmių ir kaip galėtų sustiprinti troškimą dalintis Evangelija su kitais.

Mozijo 29–Almos 4

Dievas laimino tuos nefitus, kurie persekiojimo metu išliko teisūs

Priminkite mokiniams, kad pirmuose Almos knygos skyriuose aprašomos teisiųjų nefitų negandos ir persekiojimas. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 1:25, 27. Paprašykite jų surasti, ką šie nefitai darė persekiojimo metu.

Pažymėkite, kad Viešpats palaimino teisiuosius nefitus tiek, kad jie suklestėjo labiau už nelabuosius (žr. Almos 1:29–32). Paprašykite mokinių, susidūrus gyvenime su sunkumais, stengtis sekti šių teisiųjų nefitų pavyzdžiu.

Kita dalis (Almos 5–10)

Kaip žinoti, ar užgimiau iš naujo? Ką reiškia būti užgimusiui iš naujo? Studijuodami Almos 5–10 skyrius, mokiniai suras klausimų, kuriuos galės užduoti sau ir įvertinti, ar jie yra užgimę iš naujo ir patyrę galingą širdies permainą. Be to, jie geriau supras Apmokėjimo gilumą ir galią.

Almos 5:1–36

Įvadas

Kai dėl vidaus nesutarimų ir nelabumo Bažnyčiai kilo grėsmė (Almos 4:9–11), Alma pasitraukė iš teisėjo pareigų ir susitelkė į Bažnyčios stiprinimą. Jis išsiruošė į misiją, kurios metu veikdamas grynų liudijimu prieš Nefio žmones (žr. Almos 4:19) galėtų juos susigrąžinti. Alma

savo misiją pradėjo primindamas Zarahemlos žmonėms apie tai, kad Viešpats jų protėvius buvo išvadavęs iš fizinės ir dvasinės vergovės. Jis ragino juos ruoštis pasukiniąjam teismo dienai ir tai daryti tikint Dievo žodžiu ir įvertinant dvasinę savo širdies būklę.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 5:1–14

Alma atpasakoja savo tėvo ir jo pasekėjų atsivertimą

Užrašykite lentoje žodį *permaina*. Paprašykite mokinių pateikti pavyzdžių apie tai, kaip žmonės gali pakeisti savo išvaizdą ar elgesį. Pakvieskite juos paaiškinti, kas galėtų versti žmones taip keistis.

Mokiniams priminkite, kad Alma nerimavo dėl nelabumo, pradėjusio augti tarp nefitų. Jis suprato, kad, jeigu nepasikeis, jie neteks palaiminimų, kurie jiems buvo pažadėti sudarant sandoras. Jis pasitraukė iš teisėjo pareigų ir pasišventė tarnauti tarp žmonių ir šaukti juos į atgailą. Jis pradėjo nuo Zarahemlos žmonių mokymo.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 5:3–6. Paprašykite, kad likę mokiniai atidžiai klausytųsi ir atkreiptų dėmesį į tai, kokius įvykius, pradėjęs mokyti šiuos žmones, pabrėžė Alma.

- Kaip Almos žmonėms galėjo padėti pasakojimas apie Almos tėvo ir jo pasekėjų vergiją, išsivadavimą ir atsivertimą?
- Pažvelkite į Almos 5:7 eilutę. Koks pokytis, pasak šios eilutės, įvyko Almos tėvo ir jo žmonių gyvenime?

Lentoje prieš žodį *permaina* prirašykite žodį *širdies*, kad gautųsi frazė *širdies permaina*.

- Ką, jūsų manymu, reiškia patirti „širdies permainą“? (Kad padėtumėte mokiniams atsakyti į šį klausimą, galite jiems pasakyti vyresniojo Džeraldo N. Lando iš Septyniadesimties pamokymų apie tai, jog Raštuose žodis *širdis* dažnai reiškia „tikrąjį vidinį žmogų“ [„Understanding Scriptural Symbols“, *Ensign*, Oct. 1986, 25].)
- Koks skirtumas yra tarp širdies permainos ir pokyčių, kuriuos aptarinėjome šios pamokos pradžioje?

Paaiškinkite, kad Alma širdies permainai apibūdinti Almos 5:7–9, 14 eilutėse vartojo įvairias frazes. Lentoje užrašykite papildomų žodžių, kad būtų užrašyta *Širdies permaina yra lyg ...*

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 5:7–9, 14 eilutes ir paieškoti, su kuo Alma lygina širdies permainą. Pakvieskite juos pasakyti, ką surado. Kai mokiniai pasakys, prirašykite jų frazes lentoje. (Jūsų sąrašas gali atrodyti taip: *Širdies permaina yra lyg ... pažadinimas iš gilaus miego; prisipildymas šviesos; išsilaisvinimas iš grandinių; sielos išsiskleidimas; išperkančios meilės giedojimas; užgimimas iš Dievo; Viešpaties atvaizdo įgijimas savo veide.*)

- Kuo širdies pasikeitimas panašus į lentoje išvardintus apibūdinimus?
- Kaip širdies permaina gali atsispindėti asmens veiksniuose? Kaip širdies permaina kartais yra pastebima asmens veide? (Galite paprašyti mokinių papasakoti apie išvaizdą ar elgesį jų pažįstamo žmogaus, kuris, jų manymu, „įgij[o] [Viešpaties] atvaizdą savo veid[e]“.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 5:10 eilutę ir paprašykite mokinių surasti tris klausimus, kuriuos Alma uždavė žmonėms. (Galite mokiniams pasiūlyti pasižymėti

šiuos klausimus.) Perskaityt šias eilutes, mokiniai tolimesnėse eilutėse lengviau suras, dėl ko Alma ir jo žmonės patyrė galingą širdies permainą.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 5:11–13 eilutes ir paprašykite mokinių surasti, dėl ko Almos tėvas ir jo pasekėjai patyrė galingą širdies permainą. (Dėl tikėjimo Dievo žodžiu ir per jį atsiradusio tikėjimo ir pasitikėjimo Dievu. Taip pat galite pabrėžti Almos 5:5, 7 eilutes paminėto Dievo žodžio įtaką.)

- Kokį ryšį matote tarp tikėjimo Dievo žodžiu ir galingos širdies permainos patyrimo? (Padėkite mokiniams surasti tokį principą: **Itikėję Dievo žodžiu ir panaudoję tikėjimą Jėzumi Kristumi, galime patirti galingą širdies permainą.** Pabrėžkite, kad Abinadžio ir Almos skelbiamas Dievo žodis buvo sutelktas į per Jėzų Kristų ateinančių išpirkimą [žr. Mozijo16:4–9; 18:1–2].)

Paaškindite, kad asmens patiriamą galingą širdies permainą dar galima apibūdinti kaip užgimimą iš naujo. Padėkite mokiniams suprasti, kad „užgimimas iš Dievo“ arba „užgimimas iš naujo“ reiškia asmens patiriamą pokytį po to, kai jis priima Jėzų Kristų ir pradeda naują gyvenimą kaip Jo mokinys. Kad padėtumėte mokiniams suprasti, jog galinga širdies permaina arba užgimimas iš naujo dažniausiai yra palaipsnis procesas, perskaitykite šį vyresniojo D. Todo Kristofersono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Galite paklausti: kodėl toji galinga permaina manyje nevyksta greičiau? [...] Daugumai iš mūsų tie pokyčiai yra laipsniški ir vyksta tam tikrą laiką tarpą. Užgimimas iš naujo ... yra labiau procesas, o ne įvykis. O įsitraukimas į šį procesą yra esminė mirtingojo gyvenimo paskirtis“ („Born Again“, *Ensign* arba *Liahona*, May 2008, 78).

- Kada stengdamiesi gyventi pagal Dievo žodį patyrėte permainą savo širdyje?
- Kaip jūs apibūdintumėte tuos jausmus ir elgesį, kurie lydi širdies permainą?
- Kaip šiais metais seminarijoje studijuojant Mormono Knygą pasikeitė jūsų širdis?

Skirkite mokiniams keletą minučių savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti vieną ar porą dalykų, kuriuos jie darys, kad nuoširdžiau laikytųsi Dievo žodžio savo gyvenime.

Almos 5:15–36

Alma moko, kad norint patekti į dangaus karalystę yra būtina galinga širdies permaina

Mokiniams išdalinkite lapelius su toliau pateikta lentele arba tą lentelę nubraižykite lentoje, kad ją persibraižytų mokiniai.

Dvasinė kardiograma									
	Almos 5:15		Almos 5:16	Almos 5:19		Almos 5:26	Almos 5:27		Almos 5:28
Visada									
Beveik visada									
Įprastai									
Kartais									
Retai arba niekada									

Paaškindite, kad kardiograma yra diagrama, kuria gydytojai kartais naudojami, norėdami įvertinti fizinį mūsų širdies funkcionavimą. Ji padeda jiems atrasti problemą arba būklę, kurią reikia gydyti.

Mokiniams pasakykite, kad mokydamas apie tai, jog dėl Dievo žodžio jo tėvas ir kiti žmonės patyrė galingą širdies permainą, Alma žmonėms uždavė klausimų, padėjusių jiems

Duokite mokiniams laiko pamąstyti

Vienas iš būdų, kaip padėti mokiniams mokytis. Dvasia, tai skirti jiems laiko pamąstyti. Tokiu metu venkite papildomų klausimų, nurodymų ar pokalbių, kurie galėtų juos blaškyti.

įvertinti savo pačių širdžių būklę. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 5:14 eilutę ir surasti, kokius tris klausimus Alma uždavė žmonėms. (Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti šiuos klausimus.)

Paašrinkite, kad Alma uždavė daugiau klausimų, kad padėtų žmonėms atkreipti dėmesį į savo širdžių būklę. Pakvieskite mokinius kelias minutes praleisti studijuojant ir apmąstant Raštų eilutes, išvardintas viršutinėje dvasinės kardiogramos dalyje. Paraginkite juos pažymėti tą langelį, kuris, jų manymu, geriausiai atsako į klausimus kiekvienoje ištraukoje. (Atkreipkite dėmesį į tai, kad kai kuriose eilutėse yra daugiau nei vienas klausimas.) Kadangi ši veikla yra asmeninio pobūdžio, neprašykite jų savo atsakymais dalintis su klasės mokiniais.

Kai mokiniai užbaigs savo diagramas, pakvieskite juos tyliai perskaityti Almos 5:29–31 eilutes ir surasti daugiau klausimų, kuriuos Alma uždavė savo žmonėms, kad jie įvertintų savo širdis. (Galite mokiniams pasiūlyti tuos klausimus perfrazuoti taip, kad tiktų jiems patiems: „Ar atsikračiau bet kokio pavydo?“ „Ar šaipausi iš kitų?“ „Ar persekiuju kitus?“)

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 5:17–18, 20–25. Paprašykite mokinių ieškoti priežasčių, dėl kurių ruošiantis Teismo dienai reikia pakeisti savo širdis. Kad padėtumėte mokiniams suprasti, jog **patirdami širdies permainą pasiruošiamo įgyti vietą dangaus karalystėje**, užduokite jiems tokius klausimus:

- Kokius žodžius ir frazes pavartojo Alma, apibūdinamas būklę, kurioje norėtumėte būti stovėdami teisme priešais Dievą? (Kai mokiniai atsakinės į šį klausimą, galite jų dėmesį atkreipti į Almos 5:16, 19 eilutes.)
- Kaip širdies permainos patyrimas dabar padės pasiruošti įgyti vietą dangaus karalystėje?

Lentoje užrašykite tokius klausimus. (Galite šiuos klausimus lentoje užrašyti prieš pamoką.)

Ką Viešpats mus kviečia daryti?

Kokios yra šio kvietimo priėmimo arba atmetimo pasekmės?

Ko šios eilutės moko apie Gelbėtoją?

Pakvieskite kurį nors vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 5:33–36 eilutes, o visus likusius mokinius paieškoti atsakymų į lentoje surašytus klausimus. Pakvieskite mokinius perskaityti surastus atsakymus.

Užbaikite skirdami kelias minutes mokiniams rašyti. Paprašykite jų iš Almos 5:1–36 eilučių išsirinkti vieną eilutę arba frazę. Pakvieskite juos parašyti, ką jiems reiškia toji eilutė arba frazė ir kaip jie galėtų atlikti tai, kas joje siūloma, – visa tai tam, kad pakeistų savo širdis per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Paliudykite apie tai, kad, jei nuolat patirsime širdies permainą ir darysime teisumo darbus, būsime pasiruošę įžengti į Dievo karalystę.

Almos 5:37–62

Įvadas

Tęsdamas pamokslavimą Zarahemloje, Alma įspėjo žmones, kad jų sprendimas sekti jo žodžiais arba atmesti juos turės rimtų pasekmių. Alma taip pat palygino Jėzų Kristų su Geruoju Ganytoju, kuris juos šaukė ir troško

susigražinti atgal į savo kaimenę. Jis ragino žmones atgailauti ir vengti pasaulio nešvaros – tam, kad galėtų paveldėti dangaus karalystę.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 5:37–42, 53–62

Alma perspėja nelabuosis ir kviečia visus įsiklausyti į Gerojo Ganytojo balsą

Parodykite paveikslėlį „Jėzus neša pražuvusią avelę“ (62041; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 64).

- Kokiais būdais Gelbėtojas yra Gerasis Ganytojas?

Kai atsakys keli mokiniai, perskaitykite šį Prezidento Ezros Tafto Bensono teiginį:

„Jėzaus laikais Palestinos ganytojai buvo žinomi dėl to, kad labai saugodavo savo avis. Skirtingai nuo šių laikų piemenų, ganytojas visada ėjo savo kaimenės priekyje. Jis vedė savo avis. Ganytojas pažinojo kiekvieną avį ir dažniausiai kiekvienai duodavo vardą. Avys pažinojo jo balsą, juo pasitikėjo ir nesekdavo paskui pašalietį. O ganytojui pašaukus, avys ateidavo pas jį. (Žr. Jono 10:14, 16.) [...]

Jėzus šį visiems jo laikais suprantamą vaizdinį panaudojo pareikšti apie tai, kad Jis yra tas Gerasis Ganytojas, Tikrasis Ganytojas. Iš meilės Savo broliams ir seserims Jis ryžosi savanoriškai atiduoti už juos Savo gyvybę“ („A Call to the Priesthood: „Feed My Sheep“, *Ensign*, May 1983, 43; taip pat žr. John R. Lasater, „Shepherds of Israel“, *Ensign*, May 1988, 74–75).

Padėkite mokiniams prisiminti Almos 5 skyriaus kontekstą, paaiškindami, kad Alma išėjo pamokslauti Zarahemlos žmonėms, kurie buvo „kaip avys be ganytojo“ (Almos 5:37). Paprašykite mokinių prisiminti, su kokiais sunkumais buvo susidūrę Zarahemlos žmonės ir ką daryti juos ragino Alma. Kad padėtumėte mokiniams truputį tai prisiminti, galite trumpai apžvelgti kelias pagrindines Raštų eilutes iš praeitos pamokos, pvz., Almos 5:14–20. Žiūrėkite, kad mokiniai suprastų, jog baisyje padėtyje Zarahemlos žmonės atsidūrė dėl savo nelabumo (žr. Almos 7:3).

Pakvieskite du ar tris mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 5:37–42. Paprašykite mokinių pasakyti, kaip koks nors asmuo galėtų pasakyti, kad jis arba ji yra Gelbėtojo avelė. Kai mokiniai baigs atsakinėti, užduokite tokius klausimus:

- Kuo žmonės yra panašūs į avelės, kurioms reikia ganytojo?
- Kaip, pasak Almos 5:37–38 eilučių, Gerasis Ganytojas išreiškia Savo meilę ir rūpestį avelėms? (Jis nepaliaudamas šaukia jas Savo vardu.)
- Kaip, pasak Almos 5:41 eilutės, galime žinoti, kad klausomės Gerojo Ganytojo balso?
- Kokie darbai galėtų parodyti, kad asmuo seka Geruoju Ganytoju?

Kai mokiniai baigs atsakinėti, pakvieskite kurį nors mokinių garsiai perskaityti šį Prezidento Ezros Tafto Bensono teiginį, apibūdinantį tuos vyrus ir moteris, kurie yra pasišventę sekti Jėzumi Kristumi. (Galite iš anksto paruošti šio teiginio kopiją ir išdalinti visiems mokiniams.)

„Kai pasirenkate sekti Kristumi, renkatės pasikeisti. [...]

Tie vyrai [ir moterys], kurie keičiasi dėl Kristaus, bus vedami Kristaus. [...]

Jų valia bus praryta Jo valios. (Žr. Jono 5:30.)

Jie visuomet daro tai, kas patinka Viešpačiui. (Žr. Jono 8:29.)

Jie ne tik miršta dėl Viešpaties, bet, svarbiausia, jie nori gyventi dėl Jo.

Įeikite į jų namus, ir paveikslai ant jų sienų, jų lentynose esančios knygos, ten skambanti muzika, jų žodžiai ir elgesys atskleis, kad jie yra krikščionys.

Jie yra Dievo liudytojai visada, visame kame ir visur. (Žr. Mozijo 18:9.)

Jų protuose yra Kristus, kai dėl kiekvienos minties jie žvelgia į Jį. (Žr. DS 6:36.)

Jų širdyse yra Kristus, kadangi jų širdies meilė nukreipta į Jį per amžius. (Žr. Almos 37:36.)

Beveik kiekvieną savaitę jie priima sakramentą ir iš naujo paliudija savo Amžinajam Tėvui, kad jie yra pasiryžę priimti Jo Sūnaus vardą, visuomet Jį atminti ir laikytis Jo įsakymų. (Žr. Moronio 4:3.)“ („Born of God“, *Ensign*, Nov. 1985, 5, 6–7).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 5:53–56 eilutes ir surasti, dėl kokio požiūrio ir veiksmų kai kuriems asmenims sunku įsiklausyti į Gelbėtojo balsą. Po kelių minučių pakvieskite kelis mokinius lentoje užrašyti tai, ką jie surado. Tegul savo atsakymus jie rašo tol, kol bus pilna lenta. Paprašykite jų dar užrašyti tokių požiūrių ir veiksmų, kuriuos jie pastebi aplink save ir kurie apsunkina įsiklausymą į Gelbėtojo balsą. (Galimi ir tokie mokinių atsakymai: Dievo mokymų nepaisymas, išdidumas, tuštybė, širdžių nukreipimas į pasaulio turtus ir dalykus, savęs laikymas geresniais už kitus, teisiųjų persekiojimas ar nusigręžimas nuo skurdžių ir vargšų. Galite atkreipti mokinių dėmesį į tai, kad Alma kelis kartus pavartojo žodžius *ir toliau*, pabrėždamas, kad Zarahemlos žmonės ir toliau darė nuodėmes ir netinkamai mąstė.)

Lentos viduryje nuvalykite kelis mokinių atsakymus ir padarykite šiek tiek vietos rašyti. Toje nuvalytoje vietoje užrašykite *sekti Gerojo Ganytojo balsu*.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 5:57. Paprašykite mokinių surasti frazes, kurios pamokytų, kaip turėtume reaguoti į blogą įtaką. („Išeikite iš nelabųjų“, „atsiskirkite“ ir „nelieskite jų nešvarių dalykų“.) Galite pasiūlyti mokiniams tas frazes pasižymėti savo Raštuose. Pažymėkite, kad šios frazės pabrėžia poreikį vengti visko, kas sugadintų ar užterštų mus dvasiškai. Kad padėtumėte mokiniams aptarti, kaip jie galėtų išvengti trikdžių, blogos įtakos ir sekti Gerojo Ganytojo balsu, užduokite jiems klausimą, panašų į šiuos:

- Ką gali daryti pastarųjų dienų šventųjų jaunimas, kad atsiskirtų nuo nelabųjų? (Kad patvirtintumėte, jog mokinių atsakymai teisingi, galite pasidalinti pastebėtu pozityviu kurio nors vieno savo klasės mokinio pavyzdžiu. Taip pat, galite pakviesti mokinius pasidalinti gerais pavyzdžiais, kuriuos jie matė vieni kituose.)
- Kokios, pasak Almos 5:56–57 eilučių, pasekmės laukia tų, kurie ir toliau elgiasi nedorai? **(Jei ir toliau elgsimės nedorai, tai negalėsime išgirsti Gerojo Ganytojo balso ir negalėsime būti priskaičiuoti prie teisiųjų.)**

Jei liks laiko, skirkite mokiniams kelias minutes apmąstyti toliau pateiktą klausimą. Galite paprašyti jų atsakyti savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose.

- Ką Viešpats norėtų, kad jūs padarytumėte, jog geriau priimtumėte Jo kvietimą ateiti pas Jį? (Galite pasiūlyti, kad jų atsakyme būtų kažkas, ką jie jaučia, kad reikia padaryti geriau, arba kažkas, ką jie turėtų liautis darę.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 5:58–62 eilutes ir surasti, kokie palaiminimai pažadėti tiems, kurie susirinks pas Viešpatį ir Jo žmones. (Galite mokiniams pasiūlyti tuos palaiminimus pasižymėti savo Raštuose.)

- Kaip galėtumėte apibendrinti Viešpaties palaiminimus tiems, kas įsiklauso į Jo balsą? (Nors mokiniai pasiūlys kitokių principų, žiūrėkite, kad jie suprastų, jog, **jei seksime Viešpaties [Gerojo Ganytojo] balsu, būsime surinkti į Jo karalystę**. Šį principą galite užrašyti lentoje.)
  - Kokius išsiugdėte įpročius, padedančius jums įsiklausyti į Gerojo Ganytojo balsą?
  - Kaip tie įpročiai padėjo jums nepaisyti kai kurių lentoje išvardintų blogio įtakų?
- Paliudykite, kad, jei klausysime Gelbėtojo žodžių, būsime tarp teisiųjų, surinktų į Viešpaties karalystę.

Almos 5:43–52

Alma vykdo pareigą skelbti atgailą

Paprašykite mokinių išvardinti penkis fizinius pojūčius (rega, klausa, lytėjimas, uoslė ir skonis). Pagalvokite, ar nevertėtų atsinešti kokių nors daiktų, kurie leistų mokiniams panaudoti tuos pojūčius.

- Ko išmokote naudodamiesi kiekvienu iš tų pojūčių?
- Ar galima ką nors sužinoti ar ko nors išmokyti nesinaudojant nei vienu iš tų penkių pojūčių?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 5:44–48. Paprašykite mokinių atkreipti dėmesį į tai, ką Alma sakėsi žinąs ir kaip tai sužinojęs.

- Ką, pasak Almos 5:48 eilutės, žinojo Alma?
- Kas, pasak Almos, buvo jo liudijimo šaltinis?
- Ką Alma darė, kad gautų šį liudijimą iš Šventosios Dvasios?
- Kaip malda ir pasninkas gali mums padėti įgyti ir sustiprinti liudijimą apie Evangeliją?
- Kada jutote, kad jūsų liudijimas sustiprėjo maldos ir pasninko dėka?

Paliudykite, kad **mes patys, per Šventąją Dvasią, galime sužinoti, jog Jėzus Kristus yra žmonijos Išpirkėjas**. Kad pabrėžtumėte, kaip svarbu siekti ir įgyti asmeninį liudijimą apie tai, jog Jėzus Kristus yra žmonijos Išpirkėjas, perskaitykite šį vyresniojo M. Raselo Balardo iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Individualus, asmeninis liudijimas apie Evangelijos tiesą, ypač apie Viešpaties Jėzaus Kristaus dievišką gyvenimą ir misiją, yra būtinas mūsų amžinajam gyvenimui. [...] Kitaip tariant, mūsų amžinasis gyvenimas priklauso nuo mūsų individualaus, asmeninio žinojimo apie mūsų Tėvą Danguje ir Jo Šventąjį Sūnų. Vien žinojimo apie juos nepakanka. Turime patirti asmeninį, dvasinį patyrimą, kuris taptų mūsų inkaru. Tai patirsime ieškodami jų taip pat intensyviai ir sutelktai, kaip alkanas žmogus ieško maisto“ („Feasting at the Lord’s Table“, *Ensign*, May 1996, 80).

Skirkite mokiniams laiko užrašyti atsakymą į toliau pateiktą klausimą. Taip pat paraginkite juos užsirašyti tai, ką jie darys, kad įgytų ar sustiprintų savo liudijimą apie Jėzų Kristų. Raginkite juos siekti savo tikslų, nors tai užtruktų „daug dienų“ (Almos 5:46).

- Kada jutote, kad Šventoji Dvasia jums liudija, jog Jėzus Kristus yra pasaulio Išpirkėjas?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 5:49–52 eilutes ir surasti, ką, pasak Almos, reikėjo daryti žmonėms, kad pasiruoštų paveldėti dangaus karalystę.

- Kodėl norint įžengti į Dievo karalystę yra būtina atgaila?

Kad padėtumėte mokiniams pritaikyti Almos mokymus apie pasiruošimą įžengti į Dievo karalystę, pakvieskite vieną mokinių perskaityti šį vyresniojo Dalino H. Oukso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„O jeigu jau rytoj būtų Jo atėjimo diena? Jei sužinotumėme, kad jau rytoj susitiksim su Viešpačiu – per pirmalaikę mirtį ar per netikėtą Jo atėjimą – ką šiandien padarytume? Ką prisipažintumėme? Ką liautumėmės daryti? Kokius ginčus išspręstume? Kam atleistumėme? Kokius liudijimus išsakytume?“

Jei visa tai darytume tada, tai kodėl ne dabar? Kodėl negalime siekti ramybės tuomet, kai ją galime gauti?“ („Preparation for the Second Coming“, *Ensign* arba *Liahona*, May 2004, 9).

Užbaikite skirdami mokiniams laiko pamąstyti apie tai, ką jiems reikėtų pakeisti savo gyvenime, kad pasiruoštų susitikti su Gelbėtoju ir įžengti į Jo karalystę. Pakvieskite juos visa tai užsirašyti, kad vėliau vėl galėtų perskaityti tas mintis ir nepamirštų veikti pagal gaunamus raginimus.

Skatinkite pritaikymą

Prezidentas Tomas S. Monsonas pasakė: „[Evangelijos mokymo] tikslas yra įkvėpti žmogų mąstyti apie gyvenimą pagal Evangelijos principus, norėti pagal juos gyventi, o tada ką nors daryti, kad pagal juos gyventų“ (Iš Conference Report, Oct. 1970, p. 107). Kai mokysite mokinius Evangelijos principų, kvieskite juos sekti Šventosios Dvasios raginimais, kad žinotų, kaip pagerinti savo elgesį ir sustiprinti savo tikėjimą Jėzumi Kristumi.

Almos 6–7

Įvadas

Zarahemloje įvedęs tvarką Bažnyčioje, Alma patraukė į Gideono miestą. Ten jis rado žmones, kurie buvo ištikimesni už Zarahemlos žmones. Todėl jo žinia Gideone skyrėsi nuo žinios Zarahemloje. Tenykščius žmones jis ragino nuolat kliautis Viešpačiu ir siekti savo gyvenime

taikyti Jo Apmokėjimą. Jis liudijo, kad Gelbėtojas paims ant Savęs mirtį ir mūsų nuodėmes ir kad Jis taip pat paims ant Savęs mūsų skausmus, suspaudimus, ligas ir silpnybes tam, kad žinotų, kaip mums padėti.

Mokykite iš Raštų

Kai kurie Evangelijos mokytojai ruošdamiesi, be Raštų, naudojami dar ir kita medžiaga. Nors kai kuri medžiaga, pvz., šis vadovėlis, gali būti naudinga, tačiau koncentruokitės į mokymą tiesiai iš paties Mormono Knygos teksto. Tai leis Šventajai Dvasiai paliudyti jūsų mokiniams apie Raštų tikrumą ir jų studijavimo vertumą.

Pasiūlymai, kaip mokyti**Almos 6****Alma įveda tvarką Bažnyčioje Zarahemloje ir vyksta pamokslauti į Gideoną**

Prieš pamoką pakvieskite kurį nors vieną mokinį paruošti trumpą pasakojimą klasės mokiniams apie tai, kaip jis yra laiminamas dėl savo pastangų lankyti Bažnyčią. Pamokos pradžioje paprašykite to mokinio ateiti į klasės priekį ir papasakoti tai, ką pasiruošė. Jūs irgi galite papasakoti apie tai, kaip buvote palaiminti dėl Bažnyčios lankymo.

Su Almos 6 skyriumi supažindinkite paaiškindami, kad šiame skyriuje mokoma apie tai, kaip Alma ir kiti kunigijos vadovai stiprino Bažnyčią Zarahemloje.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 6:4–6. Paprašykite mokinių sekti skaitymą ir surasti, ką Bažnyčios Zarahemloje nariai darė dėl tų, kurie nepažinojo Dievo. Paprašykite mokinių atsakyti.

Užrašykite lentoje tokią tiesą: **Bažnyčia yra įkuriama visų žmonių gerovei.** Kad padėtų mėtė mokiniams pamąstyti, kaip ši tiesa gali paveikti jų gyvenimą, paklauskite:

- Kaip, jūsų manymu, Bažnyčia gali palaiminti Dievo nepažįstančius žmones?

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie kurį nors žmogų, kuriam reikia geriau pažinti Dievą. Tuo žmogumi galėtų būti Bažnyčios narys arba kito tikėjimo narys. Paliudykite apie palaiminimus, kuriuos gauname dėl narystės Bažnyčioje, ir paraginkite mokinius kviesti kitus žmones patirti tas pačias palaimas.

Almos 7:1–13**Alma pranašauja apie Jėzaus Kristaus atėjimą**

Klasės mokinius suskirstykite poromis. Kiekvienos poros paprašykite tarpusavyje aptarti atsakymą į šį klausimą:

- Dėl kokių būsimų įvykių jūs labiausiai nekantraujate?

Kai poros turės pakankamai laiko aptarti atsakymus į šį klausimą, kelių mokinių paprašykite savo atsakymais pasidalinti su visa klase. Tada paaiškinkite, kad Alma, Zarahemloje įvedęs tvarką Bažnyčioje, patraukė į Gideono miestą. Ten esantiems žmonėms jis pasakė, kad iš visų būsimų dalykų „yra vienas dalykas, kuris svarbesnis už juos visus“ (Almos 7:7). Jis mokė principų, padėsiančių tiems žmonėms pasiruošti palaimoms, kurios išsilis dėl šio būsimo įvykio.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 7:3–6. Paprašykite mokinių surasti, kokias viltis Alma dėjo į Gideono žmones. Tada pakvieskite kurį nors kitą mokinį garsiai perskaityti Almos 7:18–19. Mokinių paprašykite pasakyti, ką per įkvėpimą Alma sužinojo apie Gideono žmones.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 7:7, 9–10 eilutes ir surasti, su koku įvykiu Alma labiausiai norėjo supažindinti tenykščius žmones.

- Kas, pasak Almos, buvo tas „vienas dalykas, kuris [buvo] svarbesnis už“ bet ką kitą, kas įvyks? Kodėl, jūsų manymu, Gelbėtojo atėjimas yra svarbiausias visų laikų įvykis?

- Kodėl, jūsų manymu, Alma jau įtikėjusiems ir turintiems stiprų tikėjimą žmonėms sakė, kad jiems reikia atgailauti?

Paaiškinkite, kad tada Alma ėmė mokyti, kodėl Jėzaus Kristaus atėjimas yra pats svarbiausias įvykis visoje žmonijos istorijoje. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 7:11–13. Pakvieskite likusią klasės dalį sekti skaitymą ir surasti, ką dėl mūsų ant Savęs paėmė Gelbėtojas.

Pažymėkite, kad Almos 7:11–13 yra Raštų įvaldymo eilutės. Galite pasiūlyti mokiniams išskirtiniu būdu pasižymėti šias eilutes, kad lengvai galėtų jas rasti.

Mokinių atsakymus surašykite lentos viršutinėje dalyje kaip antraštes. Atsakymai gali būti ir tokie: *skausmus, suspaudimus, gundymus, ligas, mirtį, silpnybes ir nuodėmes*.

Galite mokiniams pasiūlyti Almos 7:11 eilutėje pasižymėti žodį „visokius“. Paprašykite jų pateikti pavyzdžių apie kiekvieną lentoje užrašytą būseną. Mokiniams atsakinėjant, jų atsakymus užrašykite po atitinkama antrašte. (Pavyzdžiui, *vėžys* gali būti užrašytas po antrašte *ligas* ir *fizines negalias* po antrašte *silpnybes*.)

Pakvieskite kurį nors vieną mokinį perskaityti šį vyresniojo Briuso K. Heifeno iš Septyniadešimties teiginį:

„Apmokėjimas skirtas ne vien nusidėjėliams“ („Beauty for Ashes: The Atonement of Jesus Christ“, *Ensign*, Apr. 1990, 7). Šį principą galite užrašyti lentoje ir pasiūlyti mokiniams užsirašyti savo Raštuose, prie Almos 7:11–13 eilučių.

- Atsižvelgiant į jūsų perskaitytas Almos 7:11–13 eilutes, ką vyresnysis Heifenas turėjo omenyje sakydamas, kad „Apmokėjimas skirtas ne vien nusidėjėliams“?

Užrašykite lentoje šią tiesą: **Jėzus Kristus kentėjo, kad išgelbėtų mus nuo nuodėmės ir mirties ir kad padėtų mums mirtingojo gyvenimo iššūkiuose.**

Kad padėtumėte mokiniams labiau suprasti, kaip jie gali kliautis Gelbėtojo Apmokėjimu, perskaitykite toliau pateiktą vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Ar jūs kovojate su įpročio demonu – tabaku, narkotikais ar lošimu, ar su šių laikų pražūtingu pornografijos maru? [...] Ar jūs pasimetę dėl lyties tapatybės ar stokojate savigarbos? Ar jūs, o gal kas nors, ką mylite, susidūrėte su liga, depresija ar mirtimi? Kokie bebūtų kiti žingsniai, kuriuos jums reikia žengti, kad išspręstumėte šituos rūpesčius, *pirma* ateikite pas Kristų. Pasitėkite dangaus pažadais. [...]

Šitas pasitėkėjimas Dievo gailestinga prigimtimi yra pati Evangelijos, kurios mokė Kristus, ašis. Aš liudiju, kad Gelbėtojo Apmokėjimas nuima nuo mūsų ne tik mūsų nuodėmių našta, bet taip pat mūsų nusivylimų ir sielvarto, širdgėlos ir nevilties našta. [Žr. Almos 7:11–12.] Nuo pat pradžios pasitėkėjimas tokia pagalba turi suteikti mums tiek priežastį, tiek būdą mūsų pažangai, paskatinimą sudėti savo naštas ir pasiimti savo išgelbėjimą“ („Sulūžusius daiktus pataisyti“, 2006 m. balandžio visuotinės konferencijos medžiaga).

- Kaip Almos 7:11–13 eilučių supratimas gali mums padėti, kai susiduriame su iššūkiais?

Kad pailiuotumėte, kaip per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą galime sulaukti pagalbos, perskaitykite toliau pateiktas situacijas. Kai perskaitysite kiekvieną iš jų, mokinių paprašykite paaiškinti, kaip Jėzus Kristus per Savo Apmokėjimą gali padėti su iššūkiu susidūrusiam asmeniui.

1. Mergina papuolė į autoavariją, po kurios jos kojos liko paralyžuotos.
2. Vaikinas gėdijasi dėl kai kurių blogų savo padarytų pasirinkimų. Jis jaučiasi prislėgtas ir bevertis.
3. Neseniai mirė vieno vaikinio tėvas; tas vaikinas su savo mama neseniai persikėlė į kitą miestą. Jis jaučiasi liūdnas ir vienišas; jis nemato jokių situacijos prošvaisčių.

Pasidalinkite savo liudijimu apie Apmokėjimo galią ir tos galios mastą. Tada skirkite mokiniams kelias minutes savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti atsakymus ir toliau pateiktus klausimus. (Šiuos klausimus galite užrašyti lentoje, išdalinti užrašytus lapeliuose arba lėtai skaityti, kad mokiniai galėtų juos užsirašyti.)

- Kada Apmokėjimas padėjo jums ar jūsų pažįstamam žmogui vienu iš Almos 7:11–13 eilutėse išvardintų būdų?
- Ką darysite, kad susidūrę su iššūkiais pasikliautumėte Apmokėjimu?

Almos 7:11–13

yra Raštų įvaldymo eilutės. Padėkite mokiniams išmokyti mintinai šias eilutes, peržiūrėdami šios pamokos pabaigoje esančią mokymo idėją.

Pakvieskite kelis mokinius perskaityti, ką parašė. (Priminkite jiems, kad nepasakotų nieko, kas yra per daug asmeniškai ar slapta.)

Almos 7:14–27

Alma ragina žmones toliau eiti į Dievo karalystę vedančiu keliu

Kad primintumėte mokiniams, kaip Alma apibūdino Gideono žmonių dvasinę būklę, pakvieskite kurį nors vieną iš jų garsiai perskaityti Almos 7:19. Pabrėžkite, kad tie žmonės „[yra] kelyje, kuris veda į Dievo karalystę“. Paaiškinkite, kad Alma norėjo, jog tie žmonės išliktų tame kelyje.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, jog, **gyvendami pagal Evangelijos principus, einame keliu į Dievo karalystę**, lentoje nubraižykite kelią. Kelio pradžioje užrašykite *Mirtingasis gyvenimas*. Kelio pabaigoje užrašykite *Dievo Karalystė*. Suskirstykite mokinius į dvi grupes. Pakvieskite vieną grupę studijuoti Almos 7:14–16 eilutes, o kitą – Almos 7:22–24 eilutes. Abiejų grupių paprašykite surasti, ką turime *daryti* ir kuo turime *būti*, kad eitume į Dievo karalystę vedančiu keliu.

Po to, kai mokiniai turės pakankamai laiko perskaityti, pakvieskite kelis iš jų ateiti prie lentos. Paprašykite jų lentoje, šalia kelio, surašyti tuos jų surastus veiksmus ir tas savybes, kurios veda į Dievo karalystę. Galite mokinių paprašyti paaiškinti, ką jiems asmeniškai reiškia kurios nors iš tų šalia kelio išvardintų savybių ar veiksmų. Taip pat galite jų paprašyti pagalvoti apie tai, kaip savo gyvenime jie galėtų eiti šiuo keliu. Paliudykite, kad kai gyvename ištikimai, tai einame keliu, „kuris veda į Dievo karalystę“ (Almos 7:19).

Raštų įvaldymas – Almos 7:11–13

Raštų įvaldymo eilutės Almos 7:11–13 yra per ilgos, kad mokiniai jas lengvai išminktų mintinai. Tačiau Almos kalboje yra konkrečių žodžių, kurie gali padėti mokiniams visą savo gyvenimą prisiminti Apmokėjimo galią ir platų tos galios mastą. Kad padėtumėte jiems išmolti mintinai tuos pagrindinius žodžius, prieš pamoką lentoje užrašykite Almos 7:11–13 eilučių tekstą, ir kur tik pasirodys toliau pateikti žodžiai – palikite tarpą. *skausmus, suspaudimus, gundymus, ligas, mirtį, silpnybes, nuodėmes, prasižengimus*. (Pavyzdžiui, Almos 7:11 eilutės pradžia turėtų prasidėti taip: „Ir jis eis, kęsdamas visokius ... ir ..., ir ...“)

Kai kartu su klase skaitysite Almos 7:11–13 eilutes, paprašykite mokinių įterpti trūkstamus žodžius. Kai tai padarysite kelis kartus, paprašykite mokinių atskirame popieriaus lapelyje surašyti tuos žodžius, kurie nusakytų, ką Gelbėtojas dėl jų pasiėmė ant Savęs. Pakvieskite mokinius visuomet prisiminti, ką dėl jų padarė Jėzus Kristus, kad susidūrę su iššūkiu jie turėtų didesnę tikėjimą „išlaisvinimo galia“.

Pastaba: Kitos pamokos pradžioje galite skirti kelias minutes pažiūrėti, ar mokiniai vis dar prisimena pagrindinius žodžius, susijusius su begaliniu Gelbėtojo Apmokėjimo mastu.

Almos 8

Įvadas

Daug žmonių Zarahemlos, Gideonio ir Meleko miestuose priėmė Almos žinią, tačiau Amonio žmonės atmetė Almą ir išvarė jį iš savo miesto. Kol Alma sielvartavo dėl šių žmonių nelabumo, jam pasirodė tas pats angelas, kuris jau anksčiau buvo pasirodęs jam ir Mozijai sūnams. Angelas pagyrė Almą už jo ištikimybę ir įsakė

jam sugrįžti į Amoniją. Alma ištikimai pakluso Viešpaties įsakymams, tad Viešpats jam į pagalbą tarnystėje pašaukė Amuleką. Alma ir Amulekas ištikimai išsiruošė mokyti Amonio žmones, būdami pripildyti Šventosios Dvasios ir galios vykdyti Viešpaties darbą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 8:1–6

Daug žmonių Meleke priima Almos žinią ir pasikrikštija

Paprašykite pakelti ranką tuos mokinius, kurių giminaitis ar draugas tarnavo Bažnyčios misijoje. Paprašykite dviejų ar trijų ranką pakėlusių mokinių papasakoti apie tai, kaip, pasak jų giminaičio ar draugo, jaučiasi misionieriai, kai jų žinia yra priimama. (Taip pat, galite pakviesti mokinius papasakoti apie tai, kaip kas nors sureagavo į jų pačių pastangas pasidalinti Evangelija. Galite papasakoti ir savo paties patyrimą.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 8:1–5. Paprašykite jų surasti pavadinimus trijų miestų, kuriuose Alma skelbė Evangeliją. Tų trijų miestų pavadinimus užrašykite lentoje. (*Zarahemla, Gideonas ir Melekas.*)

- Kokie buvo Almos pamokslavimo šiuose trijuose miestuose rezultatai? (Kad padėtų mėti mokiniams atsakyti į šį klausimą, galite jiems pasiūlyti peržiūrėti Almos 6–8 skyrių santraukas.)

Pažymėkite, kad nors šiuose miestuose žmonės ir priėmė Almos žinią, tačiau jo misionieriška tarnystė neapsiėjo be iššūkių.

Almos 8:7–32

Po to, kai Amonio Alma atmetamas, Viešpats įsako jam ten sugrįžti

Paklauskite mokinių, ar jų nuolatinėje misijoje tarnavę giminaičiai ar draugai matė, kaip žmonės atmeta Evangelijos žinią. Pagalvokite, ar nevertėtų pakviesti kelių mokinių papasakoti, kaip jų giminaičiai ar draugai reagavo tokiais atvejais.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 8:7–14. Paraginkite mokinius pagalvoti, kaip galėjo jaustis Alma, bandantis Amonio žmones mokyti Evangelijos. Kol mokiniai skaitys šias eilutes, paprašykite jų retkarčiais sustoti ir atsakyti į šiuos klausimus:

- Ką šios eilutės byloja apie Almos charakterį? (Žr. Almos 8:8–10.)
- Kaip būtumėte reagavę jūs Almos atveju? (Žr. Almos 8:11–13.)
- Kuo jūsų reakcija panašioje situacijoje skirtųsi arba būtų panaši į Almos reakciją? (Žr. Almos 8:14. Galite užsiminti, kad Almos sprendimas tęsti Viešpaties darbą Aaronio mieste rodė jo tikėjimą Viešpačiu ir kad jis nepasiduoda.)

Pažymėkite tai, kad nors Almos maldos už Amonio žmones ir buvo nuoširdžios (žr. Almos 8:10), jo prašymas nebuvo patenkintas iš karto. (Vėliau kai kurie Amonio žmonės atgailavo. Žr. Almos 14:1.)

Perskaitykite tokį vyresniojo Raselo M. Nelsono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Pripažįstu, jog kartais atrodo, kad keletas karščiausių mūsų maldų lieka neatsakytos. Mes stebimės: „Kodėl?“ Pažįstu tą jausmą! Pažįstu tokių momentų baimes ir ašaras. Bet tai pat žinau, kad mūsų maldos niekada nėra ignoruojamos. Mūsų tikėjimas niekada nėra neįvertintas. Žinau, kad visažinio Dangiškojo Tėvo perspektyva yra daug platesnė nei mūsų. Mums težinant mūsų žemiškas problemas ir skausmą, Jis žino apie mūsų nemirtingą progresą ir potencialą“ („Jėzus Kristus – Didis Gydytojas“, 2005 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

- Ko moko vyresnysis Nelsonas apie tai, kas mums galėtų padėti neprarasti tikėjimo net tuomet, kai į mūsų teisiais maldas iš karto neatsakoma arba atsakoma ne taip, kaip vylėmės ar tikėjomės?

Pakvieskite kurį nors mokinių garsiai perskaityti Almos 8:14–17. Paprašykite mokinių sekti skaitymą ir angelo žodžiuose ieškoti tiek guodžiančių žinių, tiek ir įsakymų, kurie Almai galbūt buvo sunkūs įvykdyti.

- Kaip Almos 8:15 eilutėje esantys angelo žodžiai galėjo paguosti Almą? Kaip to angelo žodžiai gali paguosti jus?
- Kodėl šioje situacijoje Almai galėjo būti sunku paklusti?

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 8:18 eilutę ir surasti žodžius, apibūdinančius, kaip Alma reagavo į Viešpaties įsakymą sugrįžti į Amonihio miestą. (Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti žodį *skubiai*.)

- Ką galime sužinoti apie Almą iš to fakto, kad jis skubiai sugrįžo į Amonihą?

Perskaitykite toliau pateiktą Prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį. Paprašykite mokinių atkreipti dėmesį į tai, kuo mums gali būti naudinga greitai paklusti Viešpačiui:

„Nepriklausomai nuo to, kiek dabar mes turime tikėjimo paklusti Dievui, mums reikia be perstojo jį stiprinti ir palaikyti pastoviai atgaivintą. Mes galime tai daryti dabar, nusprenddami būti greičiau paklūstantys ir labiau pasiryžę ištvirti. Išmokti, kaip pradėti nedelsiant ir būti pastoviams, yra dvasinio pasiruošimo raktai. [...]

Mylintis Dangiškasis Tėvas ir jo mylimasis Sūnus davė mums visą pagalbą, kokią tik gali, kad pereitumėm mums pateiktą gyvenimo išbandymą. Bet mes turime nuspręsti paklusti ir tuomet daryti tai. Laikui bėgant, savo kasdieniais pasirinkimais mes stipriname tikėjimą pereiti paklusnumo išbandymus. Mes galime nuspręsti dabar greitai daryti tai, ko tik Dievas mūsų bepaprāšo. Ir mes galime nuspręsti būti pastovūs mažuose paklusnumo išbandymuose, kurie stiprina tikėjimą, galintį pernešti mus per didžiuosius išbandymus, kurie tikrai ateis“ („Dvasinis pasiruošimas: pradėkite neatidėliodami ir būkite pastovūs“, 2005 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

- Kas, pasak Prezidento Airingo, nutinka su mūsų tikėjimu, kai pasirenkame skubiai paklusti Viešpačiui?
- Kada jutote, kad jūsų tikėjimas Viešpačiu sustiprėjo dėl to, kad greitai ir nuolat Jam paklūstate?

Paklauskite mokinių, kaip kiekvienoje toliau išvardintoje situacijoje esantį žmogų galėtų palaiminti neatidėliojamas paklusnumas:

1. Merginai išeinant į mokyklą mama paprašo jos apsilikti kuklesnę palaidinę.
2. Asmeniniame pokalbyje su vyskupu vaikinui duodamas iššūkis užsitarnauti Pareigos Dievui apdovanojimą.
3. Du misionieriai, planuodami savo dieną, pajunta, kad turi aplankyti mažiau aktyvią šeimą, kurioje mama nėra Bažnyčios narė.

Paaiškinkite, kad Viešpats palaimino Almą už tai, kad jis skubiai paklus. Pakvieskite tris mokinius į klasės priekį, kad raiškiai perskaitytų Almos 8:19–26 eilutėse aprašytą Almos ir Amuleko susitikimą. Tegul vienas iš mokinių skaito Almos žodžius, antras – Amuleko, o trečiasis – pasakotojo. Paraginkite mokinius savuosius žodžius perskaityti bandant pamėgdžioti Almos ir Amuleko kalbėjimo maniera.

Raiškus skaitymas

Per raiškųjį Raštų skaitymą mokiniai gali geriau suprasti Evangelijos principus. Paraginkite mokinius skaityti taip, kad būtų įdomu ir malonu klausyti, bet nesumenkintų Raštuose pasakojamų įvykių šventumo.

Po skaitymo paklauskite:

- Kaip Viešpats palaimino Almą už paklusnumą?
- Kaip Almos susitikimas su Amuleku parodo, kad Viešpats išklausė ir atsakė į Almos maldas? (Žr. Almos 8:10.)
- Kokių principų galime pasimokyti iš Almos patyrimo? (Mokiniai gali vardinti įvairius principus. Vienas iš galimų atsakymų yra tai, kad, **jei skubiai reaguojame į Viešpaties žodį, tai Jis padeda mums paklusti Jo įsakymams.**)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 8:27–32 eilutes ir surasti papildomų įrodymų, kad, jei būsimė ištikimi ir stropūs, Viešpats padės mums paklusti Jo įsakymams.

- Su kokiais sunkumais, išsiruošę pamokslauti tiems žmonėms, susidūrė Alma ir Amulekas? (Žr. Almos 8:28–29. Žmonės tapo nelabesni, tad Viešpats įsakė Almai ir Amulekui šaukti juos į atgailą.)
- Kaip Viešpats padėjo Almai ir Amulekui? (Žr. Almos 8:30–31. Jie buvo pripildyti Šventosios Dvasios ir gavo dieviškos, juos saugančios galios. Galite mokiniams pasiūlyti tuos palaiminimus pasižymėti savo Raštuose.)
- Kada jautėte, kad Viešpats jums padėjo dėl jūsų ištikimybės ir stropumo?

Pakvieskite mokinius į savo užrašus arba Raštų studijavimo žurnalus užsirašyti šį Prezidento Hovardo V. Hanterio teiginį:

„Viešpačiui tikrai labiau už viską patinka nesvyruojantis ryžtas paklusti Jo mokymui“ („Commitment to God“, *Ensign*, Nov. 1982, 58).

Po to skirkite jiems penkias minutes raštu atsakyti į tokį klausimą:

- Kaip šiandien Dangiškajam Tėvui parodysite, kad nedelsdami paklusite Jo mokymui ir ištikimai bei stropiai Jam tarnausite?

Paliudykite apie palaimas, kurias patiriame ištikimai sekdami Viešpaties mokymais. Galite duoti progą mokiniams patiems paliudyti apie šią tiesą.

Komentaras ir kontekstas

Almos 8:10. „Karšta malda“

Frazė „karšta malda“ reiškia galingą, tikėjimo kupiną bendravimą su Dievu. Vyresnysis Džozefas B. Virtlinas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo pasiūlė tris būdus, kuriais galime įvertinti savo maldas ir jas stiprinti:

„Ar galėčiau jūsų paprašyti, kad apgalvotumėte, ar jūsų maldos efektyvios? Kaip arti savo Dangiškojo Tėvo jaučiatės? Ar jaučiate, kad į jūsų maldas yra atsakoma? Ar jaučiate, kad maldose praleistas laikas praturtina ir pakylėja jūsų sielą? Ar yra kur patobulėti?“

Yra daug priežasčių, kodėl mūsų maldoms trūksta galios. Kartais jos tampa rutina. Mūsų maldos tampa tuščios, jei vienodai kartojame panašius žodžius, ir tai darome taip dažnai, kad tie žodžiai labiau supanašėja

su poteriais, o ne su bendravimu. Štai ką Gelbėtojas vadinė „daugžodžiu“ (žr. Mato 6:7). Tokios maldos, pasak Jo, nebus išgirstos. [...]

Ar jūsų maldos kartais neskamba ir neatrodo vienodai? Ar kada sakėte maldą mechaniškai, lyg būtumėte koks automatinis garso prietaisas? Ar nebuvo taip, kad besimeldžiant jums būtų buvę nuobodu?

Maldos, kurioms nereikia daug mąstymo, greičiausiai nenusipelno didesnio mūsų Dangiškojo Tėvo dėmesio. Jei pastebite, kad jūsų maldos tampa rutina, sustokite ir susimąstykite. Pamąstykite truputį apie tai, už ką esate labiausiai dėkingi“ („Improving Our Prayers“, [Brigamo Jango universiteto dvasinės valandėlės kalba, Jan. 21, 2003], 2, speeches.byu.edu).

Almos 9–10

Įvadas

Almai ir Amulekui nelabai sekėsi pamokslauti Amonihio žmonėms, nes Šėtonas „buvo smarkiai užvaldęs [...] žmonių širdis“ (žr. Almos 8:9). Dauguma jų užkietino savo širdis Evangelijai ir priešinosi Almos ir Amuleko kvietimui atgailauti. Tačiau Alma ir Amulekas ištikimai šaukė juos atgailauti, liudydami, jog, kadangi jie jau

buvo mokyti tiesos ir buvo patyrę Dievo galią, Viešpats tikisi juos būsiant teisesnius už lamanitus, kurie tiesos nebuvo mokomi. Alma ir Amulekas mokė, kad, jei Amonihio žmonės neatgailaus, jie susidurs su sunaikinimu. Be to, jie mokė tuos žmones, kad išpirkimas yra įmanomas tik per Jėzų Kristų.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 9

Alma įspėja Amonihio žmones atgailauti ir ruošti Jėzaus Kristaus atėjimui

Pateikite tokią situaciją: Į mokyklą atvyksta du mokiniai ir mokytojas praneša, kad jie turės rašyti neplanuotą kontrolinį. Pirmasis mokinys pamokas lankė kasdien, o antrasis mokinys paskutines dvi savaites nelankė pamokų dėl ligos.

- Kuris mokinys, jūsų manymu, gaus geresnį įvertinimą?

Pakvieskite mokinius greitai peržiūrėti Almos 9:1–7 eilutes ir surasti tuos žodžius bei frazes, kurias nusakytų, kaip gerai Amonihio žmonės suprato Evangeliją ir Dievo galią. Paprašykite juos papasakoti, ką surado.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 9:8–13. Paprašykite mokinių ieškoti žodžių ir frazių, kurios parodytų, ar šie žmonės buvo mokyti Evangelijos ir pažinojo Dievo galią. (Turi būti ir tokie atsakymai: „jūs užmiršote“ ir „argi neatsimenate“.)

- Ar Amonihio žmonės kada nors žinojo apie Evangeliją arba buvo mokyti apie Dievo galią?
- Dėl kokių priežasčių žmonės, kurie buvo mokyti Evangelijos, pamiršta išmokus dalykus arba nesupranta to, ko buvo mokomi?

Pakvieskite mokinius greitai peržiūrėti Almos 8:9, 11; 9:5, 30 ir 12:10–11 eilutes ir paieškoti tų žodžių ir frazių, kurios galėtų paaiškinti, kodėl Amonihio žmonės pamiršo arba nesuprato dalykų, kurių buvo mokomi. („Šėtonas buvo smarkiai užvaldęs [jų] širdis“; „jie užkietino savo širdis“; „jie buvo kietaširdžiai ir kietasprandžiai žmonės“; „[jų] širdys buvo didžiai užkietintos prieš Dievo žodį“.)

Toliau pateiktą lentelę nubraižykite lentoje ir paprašykite mokinių ją nusibraizyti savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose. (Nepamirškite palikti pakankamai vietos rašymui.)

	Dvasinė žmonių patirtis	Ko Viešpats tikėjosi iš žmonių, ir ką tiems žmonėms Jis pažadėjo
Lamanitai (Almos 9:14–17)		
Amonihio žmonės (Almos 9:18–24)		

Suskirstykite mokinius poromis. Pakvieskite visas poras lentelę užpildyti skaitant nurodytas Raštų vietas. Kai mokiniai baigs pildyti lentelę, paprašykite juos po lentele vienu sakiniu raštu apibendrinti tai, ko išmoko. Pakvieskite kelis jų perskaityti, ką parašė. (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jų atsakymai turėtų atspindėti tokią tiesą: **Viešpats tikisi didesnio paklusnumo iš tų žmonių, kurie jau turi pažinimą ir patyrė Evangelijos**

palaimas. Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip šis principas siejasi su jų gyvenimu, užduokite tokius klausimus:

- Kodėl, jūsų manymu, Viešpats daugiau tikėjosi iš Amonio žmonių?
- Kodėl yra sąžininga tai, kad Viešpaties lūkesčiai didesni dėl tų žmonių, kurie jau gavo pažinimą ir patyrė Evangelijos palaimas?

Pabrėžkite frazę „didžiai Viešpaties globojama liaudis“, esančią Almos 9:20 eilutėje. (Galite mokiniams pasiūlyti šią frazę pasižymėti savo Raštuose.)

- Kokiais būdais Bažnyčios nariai šiais laikais yra „didžiai Viešpaties globojama liaudis“?
- Kokias dovanas ir palaimas, pasak Almos 9:19–23 eilučių, gavo ir patyrė nefitai (įskaitant Amonio žmones) dėl to, kad jie buvo Viešpaties sandoros liaudis?
- Kokių dovanų gavote ir kokių palaimų patyrėte dėl to, kad esate Viešpaties Bažnyčios narys?
- Kokių dalykų iš mūsų tikisi Viešpats dėl to, kad iš Jo gavome dovanų ir sulaukėme palaimų?

Paprašykite, kad pusė klasės mokinių individualiai pastudijuotų Almos 9:24–27 eilutes, o likusi pusė – Almos 9:28–30 eilutes. Paprašykite mokinių pasiruošti savais žodžiais apibendrinti paskirtas Raštų ištraukas. Jiems beruošiant apibendrinimus, lentoje užrašykite tokius pagalbinius klausimus:

Kokių įrodymų pastebite šiose eilutėse apie tai, kad Viešpats daugiau tikisi iš tų, kurie turi gilesnį Evangelijos pažinimą?

Apie kokias galimas palaimas Alma priminė tiems žmonėms?

Ką, pasak Almos, turėjo padaryti žmonės, kad gautų tas palaimas?

Kai praeis pakankamai laiko, kad mokiniai spėtų perskaityti, iš kiekvienos klasės pusės pakvieskite po vieną mokinį apibendrinti paskirtas ištraukas. Po to mokinių paklauskite:

- Kokiais būdais galime likti ištikimi gautai šviesai ir pažinimui? (Mokiniai gali pasiūlyti Raštų studijavimą, dėkojimą Dievui už savo palaiminimus, reguliarių liudijimų išsakymą, kas savaitinį lankymąsi Bažnyčios susirinkimuose, dienoraščio rašymą ir t. t.)

Almos 10:1–12

Amulekas įsiklauso į Viešpaties pašaukimą ir patvirtina dievišką Almos pašaukimą

Paaiškinkite, kad, Almai baigus kalbėti žmonėms, jie supyko ir panoro jį uždaryti į kalėjimą. Tada Amulekas drąsiai kreipėsi į žmones ir prie Almos liudijimo pridėjo savąjį. (Žr. Almos 9:31–34.) Apibendrinkite Almos 10:1–4 eilutes, paaiškindami, kad Amulekas buvo Nefio palikuonis. Jis buvo sunkiai dirbantis vyras, susikrovęs nemažą turtą. Taip pat, jis buvo gerai žinomas ir „turintis gerą vardą“ tarp daugelio savo šeimos narių ir draugų (žr. Almos 10:4). Tačiau jis negyveno pagal tas Evangelijos tiesas, kurių buvo mokomas.

- Kodėl, jūsų manymu, labai gerai savo bendruomenėje žinomam Amulekui galėjo būti naudinga lydėti Alma?

Paklauskite mokinių apie tai, kaip jie šį rytą pabudo. (Pavyzdžiui, ar juos pažadino žadintuvas, ar kitas šeimos narys? Jei turite atsinešę žadintuvą arba žadintuvo nuotrauką, pagalvokite, ar nevertėtų jo parodyti.) Paklauskite mokinių, kiek iš jų turėjo būti „pašaukti“ keltis iš lovos daugiau nei vieną kartą.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 10:5–6. Paprašykite mokinių atkreipti dėmesį į tai, kaip Amulekas reagavo į Viešpaties jam siųstus „šaukimus pabusti“.

- Ką, jūsų manymu, Amulekas turėjo omenyje, kai sakė: „nenorėjau girdėti“ ir „nenorėjau žinoti“?
- Kokiais būdais Viešpats mus šaukia? (Galimi ir tokie atsakymai: per Šventosios Dvasios raginimus, per tėvų ir Bažnyčios vadovų mokymus ir per pašaukimus Bažnyčioje.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 10:7–10 eilutes ir surasti svarbiausius Amuleko liudijimo savo žmonėms įžangos punktus.

- Kaip Amuleko patyrimas paruošė jį būti antruoju Almos žinios liudytoju Amonio žmonėms?

Kvieskite mokinius apibendrinti

Paprašydami mokinių apibendrinti grupę eilučių, kviečiate juos kruopščiau analizuoti Raštus. Jei matote, kad mokinys savo apibendrinime nepateikė svarbių detalių, galite pakviesti kitus mokinius, kad šie papildytų reikšmingomis detalėmis.

- Kaip, jūsų manymu, Amuleko sprendimas paklusti pakeitė jo gyvenimą?

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 10:11–12 eilutes, o likusių mokinių – atkreipti dėmesį į tai, kaip dėl Amuleko sprendimo įsiklausyti į Viešpaties šaukimą buvo paveikti kiti žmonės. Pakvieskite juos pasidalinti savo atsakymais.

Lentoje užrašykite tokį principą: ***Kai įsiklausome ir paklūstame Viešpačiui, tai palaimas patiriame ir mes, ir kiti.*** (Galite pasiūlyti mokiniams šį principą užrašyti savo Raštuose, šalia Almos 10:11–12 eilučių.) Kad padėtumėte mokiniams pajauti šio principo teisingumą ir svarbą, paklauskite:

- Kada jautėte, kad buvote palaiminti todėl, kad paklusote Viešpaties šaukimui?
- Ar matėte, kaip buvo palaiminti kiti dėl to, kad jūs ar kiti atsiliepėte į Viešpaties šaukimą?
- Kaip šie patyrimai didina jūsų troškimą įsiklausyti ir paklusti Viešpaties šaukimams?

Almos 10:13–32

Amulekas atsako savo oponentams ir ragina žmones atgailauti

Lentoje užrašykite tokias frazes:

1. *Supykstu ir imu gintis*
2. *Abejoju pamokymo svarbumu*
3. *Imu kritikuoti pamokymą davusį asmenį*
4. *Abejoju arba ginčiju duotą pamokymą*
5. *Nuolankiai klausau ir paklūstu*

Paprašykite mokinių tyliai pamąstyti apie tai, kuri lentoje užrašyta frazė geriausiai nusakytų jų reakciją tuomet, kai kuris nors iš tėvų ar Bažnyčios vadovų juos pataiso arba paprašo ką nors daryti kitaip.

- Dėl kokių priežasčių žmonės į pataisymą gali reaguoti šiais būdais?

Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas: *Almos 9:2–3; Almos 9:4–5; Almos 10:13, 16–17; Almos 10:24, 28–30*

Pakvieskite mokinius pasirinkti vieną iš lentoje nurodytų Raštų ištraukų ir išstudijuoti ją savarankiškai. Paprašykite mokinių savo pasirinktoje Raštų ištraukoje atkreipti dėmesį į tai, kaip apibūdinama Amonio žmonių reakcija į Almos ir Amuleko žinią. Taip pat paprašykite jų pasirinkti tokią lentoje užrašytą frazę, kuri geriausiai nusako tų žmonių reakciją. Kai praeis pakankamai laiko, paprašykite mokinių paaiškinti, kuri iš penkių lentoje užrašytų reakcijų geriausiai apibūdina jų studijuotą ištrauką.

- Kodėl pirmosios keturios lentoje užrašytos reakcijos yra dvasiškai pavojingos?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 10:19–23. Paraginkite juos atkreipti dėmesį į tai, ko Amulekas mokė apie nuodėmės ir teisiųjų išsivymo pasekmes.

Kad padėtumėte mokiniams susimąstyti apie pragaištingas neatgailavimo už savo nuodėmes pasekmes, perskaitykite tokį Prezidento Gordono B. Hinklio teiginį:

„Blogo pilna visur. Pagunda, su visu savo kutenančiu poveikiu, tykoja mūsų visur. Deja, dėl kai kurių šių pragaištingų jėgų mes prarandame žmones. Gedime kiekvieno, kuris paklydo. Mes norime jiems padėti, juos išgelbėti, bet pernelyg dažnai mūsų maldavimai yra atstumiami. Jų pasirinktas kelias yra tragiškas. Tas kelias veda į sunaikinimą“ („My Testimony“, *Ensign*, May 2000, 69).

- Kokios pragaištingos pasekmės laukia Dievo įsakymams nepaklūstančių asmenų ar žmonių grupių?

Jei liks laiko, pakvieskite mokinius raštu atsakyti į šį klausimą:

- Kaip jus gali palaiminti šiandieninės pamokos metu išmoktos tiesos?

Studijų namuose pamoka

Almos 5–10 (15 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Almos 5–10 (15 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Galvodami apie savo mokinių poreikius, sekite Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (Almos 5:1–36)

Studijuodami Almos pamokslą Zarahemlos žmonėms, mokiniai sužinojo, kad, įtikėję Dievo žodžiu ir panaudoję tikėjimą Jėzumi Kristumi, galime patirti galingą širdies permainą. Atsakinėdami į Almos klausimus, mokiniai taip pat sužinojo, kad patirdami širdies permainą ruošiamės įgyti vietą dangaus karalystėje.

2 diena (Almos 5:37–62)

Studijuodami antrąją Almos 5 skyriaus dalį, mokiniai išmoko šių principų: jei seksime Viešpaties [Gerojo Ganytojo] balsu, tai būsime surinkti į Jo karalystę. Mes patys, per Šventąją Dvasią, galime sužinoti, jog Jėzus Kristus yra žmonijos Išpirkėjas.

3 diena (Almos 6–7)

Studijuodami Almos 6 skyrių mokiniai sužinojo, kad tiek nefitų dienomis, tiek ir mūsų dienomis Bažnyčia yra įkuriamas visų žmonių gerovei. Iš Almos pamokslo Gideono žmonėms mokiniai sužinojo, kad Jėzus Kristus kentėjo, kad išgelbėtų mus nuo nuodėmės bei mirties ir kad padėtų mums mirtingojo gyvenimo iššūkiuose. Jie taip pat sužinojo, kad gyvendami pagal Evangelijos principus mes einame keliu, vedančiu į Dievo karalystę.

4 diena (Almos 8–10)

Studijuodami apie Almos ryžtą sugrįžti pas Amonio žmones po to, kai šie jį atmetė, mokiniai sužinojo, kad, jei į Viešpaties žodį reaguojame skubiai, Jis mums padeda paklusti Jo įsakymams. Alma šaukė žmones į atgailą ir mokė juos apie tai, kad reikia ruošti Gelbėtojo atėjimui. Iš Amuleko patyrimo su angelu mokiniai sužinojo, kad, kai įsiklausome ir paklūstame Viešpačiui, palaimas patiriame ir mes, ir kiti.

Įvadas

Šioje pamokoje siekite, kad mokiniai susikoncentruotų į tuos principus, kurie galėtų vesti juos į širdies permainą. Paieškokite būdų, kaip jiems padėti pasikliauti Dievo žodžiu ir sustiprinti savo liudijimą apie Gelbėtoją.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 5:1–36

Alma moko, kad norint patekti į dangaus karalystę būtina galinga širdies permaina

Lentoje ar ant popieriaus lapo užrašykite žodį *permaina*. Paprašykite mokinių pateikti pavyzdžių apie tai, kaip žmonės gali pasikeisti, pavyzdžiui, savo išvaizda, elgesiu ar požiūriu. Pakvieskite juos paaiškinti, dėl ko žmonės galėtų taip pasikeisti.

Paprašykite mokinių perskaityti Almos 5:14 eilutę ir surasti, kokius tris klausimus apgalvoti Alma paprašė Zarahemlos žmonių. Pagalvokite, ar nevertėtų pakviesti keletą mokinių apibūdinti, ką reiškia frazė „galinga permaina jūsų širdyse“.

Pakvieskite mokinius perskaityti Almos 5:3–7 eilutes ir surasti, ką Zarahemlos žmonėms pasakė Alma, kad padėtų jiems pasiruošti pakeisti savo širdis.

Alma Zarahemlos žmonėms papasakojo apie savo tėvo ir kitų žmonių atsivertimą, o taip pat ir apie jų išvadavimą iš nelaisvės. Paklauskite: Kaip, jūsų manymu, šių istorijų žinojimas padėjo tiems žmonėms pasiruošti patirti širdies permainą? (Galite mokiniams priminti, kad į šį klausimą 1 dieną jie atsakė mokinio vadovėlyje.)

Pasiteiraukite, ar yra mokinys, kuris norėtų papasakoti apie kokį nors nutikimą, paskatinusį jį pakeisti savo širdį. Galite papasakoti ir savo paties patyrimą. Taip pat galite priminti mokiniams apie vyresniojo D. Todo Kristofersono teiginį (1 dienos pamokoje, jų vadovėlyuose). Paaiškinkite, kad daugeliui žmonių širdies permaina vyksta palaipsniui, studijuojant ir augant Evangelijoje.

Paprašykite mokinių atsiversti „Almos 5 skyriaus dvasinę kardiogramą“, esančią jų vadovėlių pirmos dienos pamokoje. Pakvieskite juos apžvelgti keletą Almos 5 skyriaus eilučių, užrašytų toje diagramoje. Paskui užduokite šiuos klausimus:

- Kurie Almos klausimai yra ypač aktualūs jums?
- Kaip šie klausimai gali padėti žmogui patirti širdies permainą?

Paašikinkite mokiniams, kad Gelbėtojas labai trokšta, jog visi žmonės ateitų pas Jį ir patirtų galingą širdies permainą tam, kad įgytų amžinąjį gyvenimą. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 5:33–36. Paklauskite:

- Ką Viešpats kviečia mus daryti?
- Kaip būsime apdovanoti, jei priimsime Jo kvietimą?

Almos 5:43–52

Alma pasakoja apie tai, kaip įgijo liudijimą, ir moko apie atgailą

Paašikinkite, kad, norėdamas paraginti Zarahemlos žmones siekti širdžių permainos, Alma išsakė savo liudijimą ir paašikino, kaip jį įgijo. Iš jo pamokymo galime sužinoti, kaip įgyti ir sustiprinti savo liudijimus. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 5:45–48. Paprašykite jų surasti tai, ką Alma sakėsi žinąs. Taip pat paprašykite jų surasti Almos atsakymus į klausimą „Ir kaip, jūsų manymu, aš žinau apie viso to tikrumą?“

Paprašykite mokinių pasidalinti tuo, ką surado, ir užrašykite jų atsakymus lentoje. Taip pat užrašykite tokį principą: **Mes patys per Šventąją Dvasią galime sužinoti, kad Jėzus Kristus yra žmonijos Išpirkėjas.**

Padėkite mokiniams suprasti, kad vieną dieną grėsmę jų liudijimui sukels koks žmogus ar koks nors įvykis. Galbūt tai jau nutiko. Almos pamokymai pateikia mums sprendimą, kaip, nepaisant iššūkių, mūsų liudijimai gali išlikti tvirti ir stiprūs. Pagalvokite, ar nereikėtų papasakoti apie metą, kuomet jūsų liudijimas susidūrė su koku nors iššūkiu, ir kaip tai įveikėte, arba apie metą, kuomet tai patyrė koks nors jūsų pažįstamas. Taip pat galite pasidalinti pasakojimu iš kokios nors visuotinės konferencijos kalbos arba Bažnyčios žurnalo straipsnio. Taip pat galite pakviesti kurį nors mokinį papasakoti savo atvejį.

Paašikinkite, kad Alma toliau mokė žmones apie atgailą. Galite paprašyti kurio nors mokinio perskaityti Almos 5:50 eilutę ir vyresniojo Dalino H. Oukso teiginį, esantį jų vadovėlio 15 dalies 2 dienos pamokoje. Paprašykite mokinių pasidalinti savo mintimis apie tai, kodėl kiekvieną dieną turėtume gyventi taip, lyg ruoštumėmės susitikti su Viešpačiu.

Almos 7–10

Alma moko Gideone ir Amonihę

Pateikite tokias situacijas ir paprašykite mokinių turėti jas omenyje apžvelgiant Almos mokymus Gideono žmonėms:

1. Mergina supranta, kad Apmokėjimas gali padėti įveikti nuodėmes, tačiau jai buvo diagnozuota rimta liga, ir ji nemananti, kad Apmokėjimas jai gali padėti.
2. Vaikinui sunku, nes skiriasi jo tėvai, tačiau jis neieško Gelbėtojo pagalbos.
3. Merginai nesiseka suvaldyti savo ūmaus būdo. Ji net nesvarstė, kaip jai gali padėti Apmokėjimas.

Pakvieskite mokinius perskaityti Almos 7:11–13 eilutes ir apžvelgti tas būsenas, kurias Gelbėtojas yra pasiryžęs paimti ant Savęs mūsų labui. Pakvieskite kelis mokinius apibendrinti tai, ko šios eilutės moko apie Jėzų Kristaus Apmokėjimą. Taip pat paraginkite mokinius atsiversti lentelę su mūsų mirtingojo gyvenimo būsenomis, kurias mes turime iškęsti (Mokinio vadovėlio 3 dienos pamoka).

Mokiniams paašikinkite, kad per Apmokėjimo galią nuo mūsų gali būti nuimtas gyvenimo kančių skausmas ir kartėlis. Žiūrėkite, kad mokiniai suprastų tokį principą: **Jėzus Kristus kentėjo, kad išgelbėtų mus nuo nuodėmės ir mirties ir kad padėtų mums mirtingojo gyvenimo iššūkiuose.**

Pakvieskite mokinius pasidalinti mintimis apie tai, ką jie pasakytų tiems vaikams ir merginoms jūsų perskaitytose trijose situacijose. Paklauskite: kaip šiose situacijose tiktų Almos mokymai apie Apmokėjimą?

Mokiniams priminkite apie tris paveikslėlius ir Raštų nuorodas apie Almą Amonihio mieste (Mokinio vadovėlio 4 dienos pamoka), kurias jie studijavo ir kurioms rašė antraštes. Galite paprašyti kelių mokinių perskaityti savo užrašytas antraštes apie Almos patyrimą su angelu. Paprašykite mokinių pasidalinti savo nuomone apie tai, kaip šis patyrimas iliustruoja tokį principą: **Jeį nedelsdami reaguojame į Viešpaties žodį, tai Jis padeda mums paklusti Jo įsakymams.**

Kita dalis (Almos 11–16)

Paprašykite mokinių, ruošiantis studijuoti kitos savaitės užduoties medžiagą, pamąstyti apie tokius klausimus: Kaip jaustumėtės, jei būtumėte priversti žiūrėti, kaip nekalti žmonės žudomi dėl savo tikėjimo Jėzumi Kristumi ir Jo Evangelija? Kaip, jūsų manymu, jautėsi tai matydami Alma ir Amulekas? Ką jie sakė vienas kitam, kai matė tai vykstant? Ką jie darė?

Almos 11

Įvadas

Almai ir Amulekui toliau mokant Amonio žmones, vienas teisėjas, vardu Ziezromas, pasiūlė Amulekui pinigų, kad šis paneigtų Dievo egzistavimą. Ziezromas taip pat bandė iškreipti Amuleko žodžius ir diskredituoti jo mokymą apie Jėzų Kristų. Amulekas, gindamasis nuo Ziezromo bandymų jį sukompromituoti, liudijo, kad

išsigelbėjimas iš nuodėmės ateina tik per Jėzų Kristų. Amulekas taip pat liudijo, kad visa žmonija bus prikelta ir Teismo dieną atvesta „atsiskaityti priešais Kristaus – Sūnaus ir Dievo Tėvo, ir Šventosios Dvasios [...] teismo pertvarą“ (Almos 11:44).

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 11:1–25

Amulekas atmeta Ziezromo gundymą paneigti Dievo egzistavimą

Paprašykite mokinių pagalvoti, ką tokio labai vertingo jie turi, ko nieku gyvu neparduotų. Pakvieskite mokinius papasakoti, apie ką pagalvojo ir kodėl jiems tai yra taip brangu.

Paaškininkite, kad Almos 11 skyriuje toliau pasakojama apie tai, kaip Alma ir Amulekas moko Amonio žmones. Amulekui bemokant, įsiterpė teisėjas, vardu Ziezromas, ir pasiūlė pinigų už tai, kas Amulekui buvo labai brangu.

Pakvieskite mokinius patyrinti Almos 11:21–22 eilutes ir surasti, kiek pinigų ir už ką Ziezromas pasiūlė Amulekui. Paprašykite mokinių papasakoti apie tai, ką sužinojo.

Pažymėkite, kad Mormono paaiškinimas apie nefitų piniginę sistemą, užrašytas Almos 11:4–19 eilutėse, padeda mums suvokti Ziezromo pasiūlyto kyšio dydį. Padėkite mokiniams suprasti, kad *ontis* buvo didžiausios vertės sidabrinis pinigas (žr. Almos 11:6, 11–13). Vienas ontis prilygo maždaug vienos savaitės teisėjo darbo užmokesčiui (žr. Almos 11:3, 11–13), o tai reiškia, kad šeši ontiai prilygo maždaug šešių savaičių teisėjo atlyginimui.

- Kodėl kai kuriems žmonėms Ziezromo pasiūlymas galėjo atrodyti viliojantis?

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 11:23–25.

- Ką Amuleko atsakymas sako apie jį patį?
- Ką, pasak Almos 11:25 eilutės, ketino daryti Ziezromas, jei Amulekas būtų priėmęs jo pasiūlymą? Kuo tai panašu į Šetono darbus, kai žmonės pasiduoda pagundoms?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip Amulekas sugebėjo atsispirti Ziezromo pasiūlymui, lentoje užrašykite: *Aš ... nieko, kas priešinga Viešpaties Dvasiai.*

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 11:22. Paprašykite mokinių surasti Amuleko pasakytą žodį ir užbaigti šį teiginį.

- Kokių dar žodžių galėtume įrašyti į tuščią vietą, kurie padėtų mums pasikliauti Šventąja Dvasia, kad atsispirtume pagundai? („nedarysiu“, „negalvosiu“, arba „nežiūrėsiu į“.)

Paprašykite mokinių, remiantis Almos 11:22 eilute, pasakyti kokį nors principą, kuris padėtų jiems prisiminti, kaip galima įveikti pagundą. Nors mokinių atsakymai bus įvairūs, tačiau jie turėtų atspindėti tokį principą: **Jei pasikliaujame Šventąja Dvasia, tai galime įveikti pagundą.** (Galite pasiūlyti mokiniams šį principą užrašyti savo Raštuose prie Almos 11:22 eilutės.)

- Kaip, jūsų manymu, būdami jautrūs Šventosios Dvasios raginimams, galėsime lengviau įveikti pagundą?

Perskaitykite šį Prezidento Boido K. Parkerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo pamokymą:

Pakvieskite Šventąją Dvasią

Mokiniams kartu studijuojant Raštus, paraginkite juos į pagalbą pasikviesti Šventąją Dvasią. Dvasią galima pasikviesti nuoširdžia malda, mokant iš Raštų, išsakant liudijimą, išreiškiant meilę Dievui ir kitiems bei dalinantis dvasiniais patyrimais. Kartais pamokų metų jūs galite būti Dvasios paraginti padėti mokiniams atpažinti Šventosios Dvasios veikimą.

Raginkite mokinius pritaikyti

Jei Evangelijos principas tik išmokstamas, bet nėra pritaikomas, tai toks mokymasis nėra užbaigtas. Pritaikymas vyksta tuomet, kai asmuo tam tikrą tiesą priima savo širdimi bei protu ir veikia sulig ta tiesa. Raginkite mokinius, kad veikdami pagal gaunamus dvasinius raginimus, pritaikytų išmoktas Evangelijos tiesas.

„Jeigu jūs turite polinkį į dalykus, prie kurių nederėtų linkti, ar bendraujate su žmonėmis, kurie traukia jus neteisinga kryptimi, tuomet pats laikas kovoti už savo nepriklausomybę, už savo valios laisvę. Klausykitės Dvasios balso ir nenuklysite.

[...] Kaip Viešpaties tarnas pažadu, kad būsite apsaugoti ir pridengti skydu nuo Priešininko puolimo, *jei* paklusite išpėjimams, kurie ateina iš Šventosios Dvasios“ („Patarimai jaunimui“, 2011 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Kad padėtumėte mokiniams suprasti ir pajusti, kaip svarbu sekti Šventosios Dvasios raginimais, užduokite tokius klausimus:

- Kokiose situacijose jaunimas gali būti gundomas veikti ne pagal savo liudijimus?
- Ką jūs darote, kad pasikliautumėte Šventąja Dvasia? Kaip jums tai padeda?
- Kada Šventoji Dvasia padėjo jums įveikti pagundą?

Paraginkite mokinius pritaikyti sužinotus dalykus, prisimenant Amuleko pavyzdį, kai kitą kartą bus gundomi pasielgti ne pagal savo įsitikinimus. Paliudykite, kad, jeigu gyvens vertai Šventosios Dvasios bendrystės, jie galės patirti didesnį pasitikėjimą stojant už tiesą ir įveikiant pagundą.

Almos 11:26–40

Amulekas liudija apie Dievo Sūnų ir atlaiko Ziezromo bandymus diskredituoti jo žodį

Mokinių pasiteiraukite, ar kas nors yra mėginęs priversti juos suabejoti arba paneigti savo įsitikinimus per ginčą ar apgaulę. Pakvieskite vieną ar porą mokinių pasidalinti savo patirtimi.

Paaiškinkite, kad po to, kai Ziezromui nepavyko priversti Amuleką paneigti Dievo egzistavimą, jis pakeitė savo taktiką ir pradėjo pulti Amuleko tikėjimą Jėzumi Kristumi.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 11:26–35. Paprašykite mokinių surasti, kaip Ziezromas bandė iškreipti Amuleko žodžius. Paprašykite mokinių papasakoti apie tai, ką surado. Tada pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 11:36–37. Paprašykite mokinių atkreipti dėmesį į tai, kaip Amulekas ištaiso melagingą Ziezromo mokymą. Pakvieskite mokinius atkreipti dėmesį į 34 eilutės išnašą *a*. (Galite studentams pasiūlyti savo Raštuose pasižymėti 34 eilutės *a* išnašą.) Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 5:10–11.

- Kodėl neįmanoma būti išgelbėtiems savo nuodėmėse? Koks skirtumas tarp išgelbėjimo mūsų nuodėmėse ir išgelbėjimo iš mūsų nuodėmių?

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 11:40. Paaiškinkite, kad šioje eilutėje yra principas, kuriuo turime sekti, jei norime būti išgelbėti iš savo nuodėmių. Lentoje užrašykite tokį principą: **Kai tikime Jėzumi Kristumi, tai galime būti išpirkti iš savo nuodėmių.**

- Ką jums reiškia ateiti tikėti Jėzų Kristų?
- Kodėl turime tikėti Jėzų Kristų, kad būtume išgelbėti iš savo nuodėmių?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip tikėjimas Jėzumi Kristumi veda prie išpirkimo per atgailą, perskaitykite šį Prezidento Dyterio F. Uchtdorfo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Kad galėtume atgailauti, mums reikia stipraus tikėjimo Kristumi. Mūsų tikėjimas turi apimti „teisingą [Dievo] sampratą, Jo tobulumą ir savybes“ (*Lectures on Faith* [1985], 38). Jei tikime, kad Dievas viską žino, yra mylintis ir gailestingas, mes sugebėsime savo išgelbėjimą nedvejojami patikėti Jam. Tikėjimas Kristumi pakeis tas mūsų mintis, įsitikinimus ir elgesį, kurie nesiderina su Dievo valia“ („Saugaus grįžimo taškas“, 2007 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Suskirstykite mokinius poromis. Paprašykite mokinių savo porose vienas kitam paaiškinti, kaip atsakytų į jaunesnio asmens jiems užduodamus tokius klausimus. (Šiuos klausimus galite surašyti lentoje.)

- Kodėl turiu tikėti Jėzų Kristų, kad galėčiau atgailauti ir būti išgelbėtas iš savo nuodėmių?
- Kaip jums padėjo atgailauti tikėjimas Jėzumi Kristumi?

Paliudykite, kad, turėdami tikėjimą Jėzumi Kristumi, galime atgailauti, būti išgelbėti iš savo nuodėmių ir įgyti amžinąjį gyvenimą.

Almos 11:41–46

Amulekas moko apie prikėlimą ir visos žmonijos teismą

Kad padėtumėte mokiniams susimąstyti apie tai, kodėl svarbu žinoti, kad galiausiai būsime prikelti ir teisiami, paklauskite:

- Kaip skirtingi gyvenimas žmogaus, kuris netiki, kad egzistuoja gyvenimas po mirties?

Lentoje užrašykite žodžius *Prikėlimas* ir *Teismas*. Pakvieskite mokinius tyliai patyrinti Almos 11:41–45 eilutes ir surasti kuo daugiau informacijos apie prikėlimą ir teismą. Mokinių surandamus atsakymus iš karto užrašykite lentoje. Žiūrėkite, kad vienas iš lentoje užrašytų teiginių perteiktų tokią tiesą: visi žemėje gyvenantys žmonės galiausiai bus prikelti. Atkreipkite dėmesį į Almos 11:45 eilutėje esantį paprastą prikėlimo apibūdinimą: „Daugiau jie nebegali numirti; jų dvasios susijungia su jų kūnais, kad daugiau nebebūtų atskirtos.“ (Galite mokinius paraginti šį teiginį pasižymėti savo Raštuose.) Kai mokiniai baigs atsakinėti, galite jiems pasiūlyti savo Raštuose, puslapio viršuje, užsirašyti tokią tiesą: **Per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą visi bus prikelti ir teisiami pagal savo darbus.**

- Kuri lentoje užrašyta tiesa jus labiau skatina ruoštis susitikti su Dievu?
- Kodėl tiesos apie prikėlimą teisiems suteikia ramybės ir vilties?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 11:46 eilutę ir paaiškinti, kokį poveikį Ziezromui padarė Amuleko mokymai.

- Kodėl, jūsų manymu, kas nors galėtų taip sureaguoti į Amuleko mokymą?
- Kurie, jūsų manymu, Almos 11:41–45 eilutėse užrašyti mokymai galėjo trikdyti Ziezromą? Kodėl?

Paliudykite, kad dėl Jėzaus Kristaus Apmokėjimo bus prikelti *visi* žmonės ir stos prieš Dievą, „kad būtų teisiami pagal savo darbus“ (Almos 11:44). Skirkite mokiniams truputį laiko apmąstyti, ką šiandien sužinojo ir kaip tai siejasi su jais. Tada paprašykite juos savo Raštų studijavimo žurnale ar užrašuose raštu atsakyti į šiuos klausimus: (Šiuos klausimus galite surašyti lentoje.)

- Kaip jaučiatės mąstydami apie tai, kad būsite prikelti ir teisiami?
- Ką turite nuveikti, kad pasiruoštumėte stoti prieš Dievą?
- Kaip jūsų įsitikinimas apie tai, kad būsite prikelti ir teisiami, veikia jūsų kasdieninius pasirinkimus gyvenime?

Komentarai ir kontekstas

Almos 11:38–39 Koku būdu Jėzus Kristus yra Amžinasis Tėvas?

Jei mokiniams reikia padėti suprasti, kaip Jėzus Kristus gali būti tiek Dievo Sūnus, tiek Amžinasis Tėvas, galite

pamokyti arba apžvelgti 60 pamokoje (Mozijo 15:1–9) esančią papildomą mokymo idėją.

Almos 12

Įvadas

Kadangi dėl Amuleko žodžių Ziezromas pradėjo „drebėti, suvokdamas savo kaltę“ (Almos 12:1), Alma pakilo aiškinti Amuleko išsakytų mokymų. Alma susitelkė į tas tiesas, kurios padėtų Amoniho žmonėms atgailauti

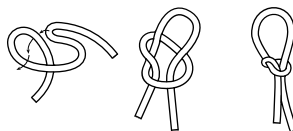
dėl savo širdžių kietumo ir kitų nuodėmių. Jis pabrėžė Šetono pinklių subtilumą, nelabuosis užgriusiantį teismą ir išpirkimo planą, dėl kurio atgailaujantiems bus atleistos jų nuodėmės.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Almos 12:1–7

Alma atskleidžia Ziezromo planą – kartu ir Priešininko planą – Amoniho žmonėms

Vadovaudamiesi šia schema, užriškite virvelėje slankiojantį mazgą arba kilpą. Pademonstruokite kilpos veikimą: laikykite kilpą priešais ant stalo ar suolo padėtą saldainį ar kokį kitą valgomą daiktą. Paprašykite kurio nors mokinio pro kilpą ištiesti ranką ir paimti maistą. Kai mokinys tai darys, užveržkite kilpą. (Būkite atsargūs, kad nesužeistumėte mokinio.)

Pakvieskite kurį nors mokinį visai klasei trumpai papasakoti apie tai, kaip Ziezromas savo pinklėmis bandė prigauti Amuleką (žr. Almos 11:21–25). Paaiškinkite, kad po to, kai Amulekas perprato Ziezromo kėslus ir juos atrėmė, Alma pakilo kalbėti Ziezromui ir klausantiems žmonėms (žr. Almos 12:1–2). Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 12:3–6 eilutes ir surasti žodžius bei frazes, kuriais Alma apibūdino Ziezromo taktiką. (Galite paraginti mokinius tas frazes ir žodžius pasižymėti.) Paprašykite jų papasakoti, ką surado.

- Kieno planu sekė Ziezromas?
- Kokie, pasak Almos, buvo velnio kėslai?
- Dėl ko Alma sugebėjo perprasti šį planą?

Pakvieskite mokinius suformuluoti principus, apibendrinančius tai, ką iš Almos 12:3 eilutės jie sužinojo apie tai, kaip gali aptikti Priešininko suktybes. (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų pateikti tokį principą: **Šventoji Dvasia mums gali padėti atpažinti Priešininko suktybes.** Galite mokiniams priminti, kad praeitoje pamokoje jie sužinojo apie tai, kad, pasikliaudami Šventąja Dvasia, galime įveikti pagundą. Paaiškinkite, kad, norėdami įveikti pagundą ar suktybę, pirmiausia turime ją atpažinti ir suprasti jos keliamą grėsmę mums. Tada turime daryti viską, kad to išvengtume.

- Kada Šventoji Dvasia padėjo jums atpažinti ir išvengti pagundos? (Kai mokiniai baigs atsakinėti, galite ir jūs pasidalinti koku nors savo patyrimu.)

Skirkite mokiniams kelias minutes savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose parašyti apie tai, kaip jie gali sustiprinti savo jautrumą Šventosios Dvasios raginimams ir dėl to sugebėti atpažinti ir išvengti Priešininko pinklių.

Almos 12:8–18

Alma moko apie paskutinįjį visos žmonijos teismą

Mokinių paprašykite pagalvoti apie tai, kokios karjeros jie norėtų siekti. Pakvieskite kelis jų papasakoti apie juos dominančią karjerą. Paprašykite jų paskaičiuoti, kiek kainuotų mokslas kolegijoje, universitete ar profesinėje mokykloje, kad įgytų tuos įgūdžius, kurie

reikalingi sėkmingai jų karjerai. Pakvieskite vieną mokinį perskaityti žemiau pateiktą vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paprašykite mokinių atkreipti dėmesį į tai, ką, pasak vyresniojo Bednario, „mokestį už mokslą“ turime sumokėti už tai, kad įgytume dvasinių žinių.

„Dvasinis supratimas ... tiesiog negali būti [mums] duodamas. Norint gauti ir patiems „turėti“ tokį pažinimą, reikia sumokėti stropumo ir mokytumo siekimo mokymusi ir tikėjimu mokestį. Tik taip tai, kas žinoma protu, galima pajusti širdimi“ („Be paliovos budėkite“, 2010 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 12:7–8. Paprašykite mokinių sekti skaitymą ir rasti įrodymų, kad Ziezromas pradėjo mokėti dvasinį „mokestį už mokslą“, kurio reikia dvasiniam pažinimui. Pakvieskite mokinius paaiškinti, kas šiose eilutėse rodo, kad Ziezromas širdis pradėjo keistis.

Pažymėkite, jog Ziezromas uždavė Almai klausimą apie prikėlimą. Užuoat atsakęs į tą klausimą iš karto, Alma ėmė jį mokyti apie tai, kaip įgyjamas dvasinis pažinimas. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 12:9–11. Paprašykite mokinių surasti, ko Alma mokė Ziezromą apie tai, kaip įgyjamas dvasinis pažinimas. Paaiškinkite, kad „Dievo slėpiniai yra dvasinės tiesos, pažįstamos tik apreiškimu ... tiems, kurie yra paklusnūs Evangelijai“ (Raštų rodyklė, „Dievo slėpiniai“). (Šį teiginį galite užrašyti lentoje.) Taip pat galite pasiūlyti mokiniams užsirašyti jį savo Raštuose, šalia Almos 12:9.)

Paprašykite mokinių savais žodžiais pasakyti, ką, pasak Almos 12:9 eilutėje esančio mokymo, turime daryti, kad gautume dvasinę tiesą. (Mokiniai gali atsakyti skirtingais žodžiais, tačiau jų atsakymai turi išreikšti tai, kad **dvasines tiesas Viešpats mums apreiškia sulig mūsų Jo žodžiams skiriamą dėmesį ir uolumą**. Galite mokinius paraginti šį principą užsirašyti savo Raštuose, šalia Almos 12:9 eilutės.)

- Koks ryšys yra tarp mūsų širdžių būsenos ir mūsų gebėjimo priimti dvasines tiesas?

Atkreipkite dėmesį į Almos 12:10–11 eilutėse užrašytas skirtingas pasekmes tiems, kurie neužkietina savo širdžių tiesai, ir tiems, kurie užkietina.

- Kaip šių pasekmių žinojimas veikia jūsų troškimą siekti didesnio dvasinio pažinimo?

Paaiškinkite, kad pamokęs, kaip pažinti dvasinę tiesą, Alma atsakė į Ziezromo anksčiau užduotus klausimus. Paprašykite mokinių savais žodžiais perfrazuoti Almos 12:8 eilutėje užrašytą Ziezromo klausimą. Pakvieskite juos tyliai perskaityti Almos 12:12–15 eilutes ir surasti, ko Alma mokė Ziezromą apie prikėlimą ir teismą. Kol mokiniai skaito, lentoje užrašykite: *Turėsime atsakyti prieš Dievą už savo ... , ... ir ...*

Kai mokiniai baigs skaityti, paprašykite jų užbaigti sakinį lentoje: *Turėsime prieš Dievą atsakyti už savo mintis, žodžius ir veiksmus.*

- Kaip, jūsų manymu, ši tiesa galėjo paveikti Ziezromą? (Parašykite mokinių atsiversti Almos 14:6 ir 15:3 ir ten paieškoti atsakymo.) Kodėl, jūsų manymu, ši tiesa Ziezromui padarė tokį galingą poveikį? (Galite pabrėžti, kad Ziezromas nebuvo susirūpinęs vien savimi. Jam rūpėjo ir žmonės, kuriuos jis nuklaidino.)
- Kokie žmones kamuojantys žodžiai, veiksmai ir mintys gali juos pasmerkti, jei dėl to jie neatgailauja? (Kad padėtumėte mokiniams susimąstyti ir aptarti, kaip jų pasirenkamos pramogos ir medijos daro įtaką jų mintims, žodžiams ir veiksams, galite jiems rekomenduoti patarimus apie tai pasiskaityti brošiūrėlėje *Jaunimo stiprybės vardan*.)
- Kaip pasikeistų jūsų kasdieniai pasirinkimai, jei prisimintumėte lentoje užrašytą tiesą?

Atkreipkite dėmesį į Almos 12:14 eilutės *a* išnašoje esančią dalinę nuorodą į Mozijo 4:30 eilutę ir pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti tą eilutę. (Galite mokiniams pasiūlyti šią dalinę nuorodą pasižymėti savo Raštuose.) Jei liks laiko, paprašykite mokinių atsiversti savo užrašus, kur jie užsirašė, kaip pagerins savo jautrumą Šventosios Dvasios raginimams. Pakvieskite juos papildyti savo užrašus mintimis apie tai, kaip jų supratimas apie atsiskaitymą Dievui veikia jų troškimą atpažinti pagundą ir nepasiduoti jai.

Almos 12:19–37

Alma aiškina, kaip išpirkimo planas mums padeda įveikti Nuopuolio padarinius

Parodykite mokiniams paveikslėlį „Adomas ir Ieva, atsiklaupę prie aukuro“ (62332; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 4). Paaiškinkite, kad vyras, vardu Antionas, vienas iš vyriausiųjų valdovų Amonihe, uždavinėjo klausimus apie Almos ir Amuleko mokytą prikėlimą. Jis atėjo Almos pasiteirauti, kaip tai įmanoma, kad žmonija taptų nemirtinga. (Žr. Almos 12:20–21.)

Paklauskite mokinių, kiek kompetentingi jie jaustųsi kokiam nors Bažnyčiai nepriklausančiam žmogui aiškindami apie tai, kaip galime būti išpirkti iš Nuopuolio. Kad padėtumėte jiems būti pasiruošusiems pamokyti šios tiesos ką nors kitą, paprašykite jų patyrinėti žemiau esančioje lentelėje nurodytas Raštų eilutes ir atitinkamuose stulpeliuose surašyti, ką sužinojo. (Šią lentelę galite nubraižyti lentoje dar prieš pamokos pradžią. Pakvieskite mokinius ją nusibraizyti savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose.)

Nuopuolio padariniai (Almos 12:22, 24)	Ką yra padaręs Dievas, kad įgyvendintų mūsų išpirkimą (Almos 12:24–25, 28–33)	Ką turime padaryti mes patys, kad būtume išpirkti (Almos 12:24, 30, 34, 37)

Padėkite mokiniams individualiai

Kol mokiniai atlieka užduotį raštu, tyliai vaikščiokite po klasę ir padėkite jiems nesiblaškant atlikti užduotį. Tai suteiks progos stiprinti savo santykius su mokiniais ir geriau suprasti jų poreikius.

Kol mokiniai pildys lentelę, kai kuriems jų gali prireikti jūsų pagalbos. (Vienas iš būdų, kaip mokiniams galite padėti suprasti Raštus, tai nukreipti juos į išnašas. Pavyzdžiui, 22 eilutės c išnašoje esančios nuorodos į kitas Raštų eilutes gali padėti mokiniams suprasti, ką visai žmonijai reiškia būti prapultyje ir nuopuolyje.) Kai mokiniai baigs pildyti lentelę, užduokite tokius klausimus: (Šiuos klausimus lentoje galite surašyti dar prieš pamoką, kad pildydami lentelę mokiniai galėtų apgalvoti savo atsakymus.)

- Kaip Jėzaus Kristaus Apmokėjimas suteikia mums galimybę įveikti Nuopuolio padarinius? (Dėl Jėzaus Kristaus Apmokėjimo fizinę mirtį mes visi įveiksime per prikėlimą. O per Gelbėtojo Apmokėjimą ir mūsų atgailą iš savo „prapulties ir nuopuolio“ būsenos galėsime sugrįžti pas Dievą.)
- Kokia, pasak Almos 12:24 eilutėje esančio Almos mokymo, yra gyvenimo prasmė? (Jis sakė, kad **šis gyvenimas yra laikas pasiruošti susitikti su Dievu**. Galite pasiūlyti mokiniams Almos 12:24 eilutėje pasižymėti tas frazes, kurios moko šios tiesos.)

Kad padėtumėte mokiniams pritaikyti išmokus dalykus, užduokite klausimus, panašius į šiuos:

- Kaip gyvenimo prasmės žinojimas padeda jums orientuotis?
- Kaip jūsų tikėjimas Dangiškuoju Tėvu ir Jėzumi Kristumi padeda jums ruoštis susitikti su Jais?

Užbaikite savo liudijimu apie tai, kad būtent dabar yra laikas ruoštis susitikti su Dievu.

Komentarai ir kontekstas

Almos 12:24. „Bandomoji būseną“

Iš visų Raštų terminai „bandomoji būseną“ arba „bandomasis laikas“ aptinkamas tik Almos knygoje (žr. Almos 12:24; 42:4, 10, 13). Vyresnysis L. Tomas Peris iš Dvylikos Apaštalo Kvorumo taip apibūdino šį bandomąjį laiką:

„Pagrindinė gyvenimo žemėje paskirtis yra leisti mūsų dvasioms, kurios egzistavo dar prieš šį pasaulį, susijungti

su mūsų kūnais didžiųjų mirtingojo gyvenimo galimybių laikui. Šių dviejų dalykų susijungimas suteikė mums privilegiją augti, tobulėti ir bręsti taip, kaip tejamoma dvasiai susijungus su kūnu. Su savo kūnais mes praeiname tam tikrus išbandymus, kas dar vadinama bandomąja mūsų būties būseną. Tai yra mokymosi ir išbandymo laikas, kad įrodytume esą verti amžinųjų galimybių. Visa tai yra mūsų Tėvo dieviško plano Savo vaikams dalis“ („Proclaim My Gospel from Land to Land“, *Ensign*, May 1989, 14).

Almos 13

Įvadas

Kai Alma pradėjo mokyti maištinguosius Amonio žmones, jie ginčijosi su juo, klausdami: „Kas tu toks?“ ir abejodami jo autoritetu (žr. Almos 9:1–6). Jie buvo atsimetimo būsenos, laikėsi Nehoro tvarkos – siekdami asmeninės naudos piktnaudžiavo kunigavimu (žr. Almos 1:2–15; 15:15; 16:11). Alma, priešingai Nehoro mokymams, mokė juos apie „šventosios Dievo tvarkos aukštąją kunigystę“, kurios tikslas yra padėti kitiems

atgailauti ir įžengti į Viešpaties atilsį (žr. Almos 13:6). Jis nurodė Melchizedeko, kuris pamokslavo apie tikėjimą ir atgailą ir padėjo savo žmonėms gyventi taikoje, pavyzdį. Alma taip pat mokė apie ikimirtingąjį gyvenimą ir išankstinį įšventinimą. Savo pamokslą jis pabaigė kviesdamas žmones įsiklausyti į jo žodžius, kad galėtų pasiruošti įžengti į Viešpaties atilsį.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 13:1–12

Alma moko Amonio žmones apie aukštųjų kunigų pašaukimą

Paaiškinkite, kad Almos 13 skyriuje yra Almos mokymai apie grupę žmonių, kurie Bažnyčiai yra labai svarbūs. Tiesą pasakius, per šių žmonių tarnavimą laiminami visi Bažnyčios nariai.

Pasakykite mokiniais, kad jie pažįsta žmonių, priklausančių šiai grupei. Tada paprašykite jų tyliai perskaityti Almos 13:1 eilutę ir pasakyti, kas yra tie žmonės. Kai perskaitys šią eilutę, pasiūlykite jiems dar perskaityti Almos 13:10, 14 ir Doktrinos ir Sandorų 107:1–3. Galite jiems pasiūlyti šias nuorodas užsirašyti savo Raštuose, prie Almos 13:1 eilutės.

Pažymėkite, kad Alma kalbėjo apie kunigus pagal Dievo Sūnaus tvarką, kuri yra Melchizedeko kunigystė. Kitaip tariant, jis kalbėjo apie vyrus, kurie turėjo Melchizedeko kunigystės aukštojo kunigo pareigybę. Pakvieskite vieną mokinį perskaityti šį vyresniojo Briuso R. Makonkio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Šie nefitai, kurie ištikimai laikėsi Mozės įstatymo, turėjo Melchizedeko kunigystę, o tai reiškia, kad jie turėjo Evangelijos pilnatvę. [...] Viena geriausia mūsų turima informacija apie Melchizedeko kunigystę yra Almos 13 skyriuje“ (*The Promised Messiah* [1978], 421).

- Kokių palaiminimų per Melchizedeko kunigystę patyrėte savo gyvenime? (Mokiniai gali paminėti Šventosios Dvasios dovaną, patriarchalinį palaiminimą, kitus kunigystės palaiminimus, Visuotinių įgaliotinių vadovavimą, vietos vadovų, pvz., vyskupų ar skyriaus prezidentų, vadovavimą ir palaiminimus, kuriuos jie gavo per savo tėvų šventykloje sudarytas sandoras. Jie taip pat gali paminėti krikštą ir sakramentą, kurie atliekami Aarono kunigystės įgaliojimu, bet vadovaujant Melchizedeko kunigijos vadovams.)

Ant lentos iškabinkite toliau pateiktus klausimus (arba išdalinkite juos atspausdintus lapeliuose). Skirkite mokiniams laiko perskaityti Almos 13:2–10 eilutes ir jose surasti atsakymus į klausimus.

Kada buvo pašaukti ir paruošti pirmieji Melchizedeko kunigystės turėtojai? (Žr. Almos 13:3–5.)

Kokias pareigas turi visi Melchizedeko kunigystės turėtojai? (Žr. Almos 13:6.)

Kokios Almos 13:7 eilutėje esančios frazės apibūdina Melchizedeko kunigystę?

Kokios yra kai kurios sąlygos, kad galėtum būti įšventintas į Melchizedeko kunigystę? (Žr. Almos 13:10.)

Kai mokiniai po pakankamai skirto laiko baigs ieškoti atsakymų į klausimus, paprašykite juos išvardinti savo atsakymus. Jų atsakymus galite surašyti lentoje.

Kad padėtumėte mokiniams giliau suprasti ir aptarti tai, ką skaitė, galite užduoti šiuos klausimus:

Mokykite mokinius, o ne mokymo medžiagas

Svarbiausias jūsų prioritetas yra padėti mokiniams suprasti Evangelijos tiesas ir tas tiesas pritaikyti savo gyvenime. Venkite bet kokios pagundos skubotai mokyti pamoką vien dėl to, kad suspėtumėte išdėstyti visą medžiagą. Atminkite, kad mokote mokinius, o ne mokymo medžiagas.

- Kokiais būdais kunigystės turėtojų tarnystė padeda mums sužinoti, kaip žvelgti į Jėzų Kristų dėl išpirkimo? (Žr. Almos 13:2, 8, 16. Per savo pavyzdį ir mokymus, ir per atliekamas apeigas jie nukreipia mus į Gelbėtoją.)
- Ką omenyje turėjo Alma, sakydamas, kad aukštieji kunigai yra „pašaukti ir paruošti nuo pasaulio įkūrimo“? (Almos 13:3). (Jis omenyje turėjo tai, kad kai kurie vyrai yra iš anksto išventinami eiti tam tikras kunigystės pareigas.)

Kad padėtumėte mokiniams suprasti išankstinį išventinimą ir kaip jis susijęs su jų gyvenimu, galite paprašyti kurio nors mokinio perskaityti žemiau pateiktus teiginius.

Pranašas Džozefas Smitas mokė: „Kiekvienas vyras, pašauktas tarnauti pasaulio gyventojams, tam tikslui buvo išventintas didžiojoje dangaus taryboje prieš šio pasaulio sukūrimą. Manau, kad ir aš šiai pareigybei buvau paskirtas toje didžiojoje taryboje“ (*Bažnyčios prezidentų mokymai*. Džozefas Smitas [2007], p. 490).

Prezidentas Spenseris V. Kimbolas pasakė: „Pasaulyje, kuriame buvome prieš čia ateidami, ištikimoms moterims buvo pavestos tam tikros užduotys, o ištikimi vyrai buvo išventinti į tam tikras kunigystės pareigas. Nors dabar nebeatmename konkrečių detalių, bet tai nekeičia tos šlovingos realybės, kurioje kadaise sutikome būti“ (*Teachings of Presidents of the Church: Spencer W. Kimball* [2006], 215–216).

- Ką, pasak Almos 13:3 eilutėje esančio Almos mokymo, turime daryti, kad įvykdytume savo iš anksto numatytą misiją?
- Kai vyras yra išventinamas į kokią nors kunigystės pareigybę, ką tas išventinimas turėtų jam reikšti? (Žr. Almos 13:8. Atkreipkite dėmesį į tai, kad į šį klausimą gali atsakyti tiek merginos, tiek vaikinai. Vaikinams gali būti naudingi merginų atsakymai.)

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 13:11–12 eilutes ir surasti, kaip per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą pasikeitė Almos minimi Melchizedeko kunigystės turėtojai.

- Ką, jūsų manymu, reiškia, kai kieno nors „apdarai [yra] baltai išplauti Avinėlio krauju“?
- Kodėl, jūsų manymu, Melchizedeko kunigystės turėtojai turi pasikeisti per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą? Kaip galime sekti jų pavyzdžiu?

Mokiniams priminkite, kad šių tiesų Alma mokė Amonio žmonės. Dauguma tų žmonių „buvo Nehoro išpažinimo“ (Almos 14:18; 15:15), kas reiškia, kad jie buvo Nehoro mokymų šalininkai. Nehoras buvo vyras, kuris įtvirtino neteisingą tvarką, kurią Alma pavadino „piktnaudžiaivimu kunigavimu“ (žr. Almos 1:12–15).

- Kuo ištikimi Melchizedeko kunigystės turėtojai skiriasi nuo tų, kurie seka Nehoro mokymais? (Galite pakviesti mokinius apžvelgti Almos 1:2–6 eilutes ir jose surasti skirtumus tarp Nehoro piktnaudžiaivimo kunigavimu ir Melchizedeko kunigystės.)
- Amonio žmonės jau buvo mokyti apie Melchizedeko kunigystę ir gavę palaiminimų per ją (žr. Almos 9:21; 13:1). Kodėl, jūsų manymu, Amonio žmonėms buvo svarbu priminti apie tai, ką jie anksčiau sužinojo apie Melchizedeko kunigystę?
- Ką šioje pamokoje sužinojote apie kunigystę? (Nors mokiniai pateiks įvairių tiesų, jų atsakymai turėtų reikšti, kad **kunigystės apeigos ir kunigystės turėtojų tarnystė mums padeda žinoti, kaip žvelgti į Jėzų Kristų dėl išpirkimo.**)

Galite mokiniams pasiūlyti savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose užsirašyti šią tiesą bei visas kitas savo surastas tiesas. Jei užteks laiko, paprašykite jų parašyti, kaip šie principai gali paveikti jų požiūrį į kunigystės galią ir palaiminimus.

Almos 13:13–20

Alma moko apie Melchizedeką, didį aukštąjį kunigą, kuris tarp savo žmonių įtvirtino taiką

Lentoje užrašykite tokius žodžius ir frazes: *aukštasis kunigas, karalius, parodė galingą tikėjimą, skelbė atgailą, įtvirtino taiką, taikos princas, valdė vadovaujamas savo tėvo*. Užrašę vieną žodį ar frazę stabtelėkite, kad mokiniai, nežiūrėdami į Raštus, paspėliotų, ką Alma apibūdino šiais žodžiais ir frazėmis. (Jis apibūdino Melchizedeką.) Jei mokiniai neatspėjo, net kai lentoje surašėte visus žodžius ir frazes, paprašykite jų perskaityti Almos 13:14 eilutę.

Jei mokiniai atspėjo, kad Alma kalbėjo apie Jėzų Kristų, paklauskite jų, kodėl teisaus aukštojo kunigo apibūdinimas jiems priminė apie Gelbėtoją. Padėkite jiems suprasti, kad Melchizedeko kunigystės turėtojai yra „pagal tvarką Sūnaus, Tėvo Viengimio“ (Almos 13:9;

taip pat žr. DS 107:2–4). Pažymėkite, kad savo tarnystėje ir mokymuose Melchizedeko kunigystės turėtojai turėtų stengtis sekti Jėzaus Kristaus pavyzdžiu. Mokiniais taip pat priminkite, kad Melchizedeko kunigystės įgaliojimu atliekamos apeigos padeda mums artėti prie Gelbėtojo.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 13:14–19. Paraginkite visus mokinius pagalvoti apie tai, kaip nelabiesiems Amonio žmonėms galėjo būti naudinga išgirsti apie Melchizedeką.

- Kokiais Almos 13:17 eilutėje esančiais žodžiais apibūdinami Melchizedeko žmonės? Kuo šie žmonės buvo panašūs į Amonio žmones? (Žr. Almos 8:9; 9:8.)
- Ką, būdamas savo žmonių vadas, padarė Melchizedekas? Kaip savo vadovavimu jis paveikė žmones? Kuo šis poveikis skyrėsi nuo poveikio Amonio žmonėms, kurie sekė Nehoro mokymais? (Žr. Almos 8:17; 10:27, 32.)

Tegul mokiniai apibendrina Almos 13:16–18 eilutes, pasakydami, kokių tiesių šios eilutės moko apie kunigijos vadovų pareigas. Žiūrėkite, kad apibendrinami jie išsakytų tokią mintį: **kunigijos vadovai mums padeda žvelgti į Jėzų Kristų, atgailauti ir gyventi ramybėje.** (Galite paraginti mokinius savo apibendrinimą užsirašyti savo Raštuose, ties Almos 13:16–18 eilutėmis.) Pažymėkite, kad ir kiti vadovai, pavyzdžiui, Paramos bendrijos ir Merginų organizacijos vadovės, taip pat yra neatsiejamos šio darbo dalyvės. Tarnaudamos kartu su kunigijos vadovais, jos padeda asmenims ir šeimoms ateiti pas Kristų.

- Kaip esate palaiminti per Bažnyčios vadovų tarnavimą?

Almos 13:21–31

Alma kviečia žmones įsiklausyti į Viešpaties balsą ir įžengti į Jo atilsį

Pakvieskite mokinius Almos 13:12, 13, 16, 29 eilutėse surasti besikartojančią mintį. Jie turėtų rasti žodį *atilsis* ir frazę „Viešpaties atilsis“. Galite paraginti mokinius pasižymėti šią mintį kiekvienoje iš tų eilučių. Kad padėtumėte mokiniams suprasti, ką reiškia šiame gyvenime ir po mirties įžengti į Viešpaties atilsį, perskaitykite tokius teiginius:

„Senovės pranašai kalba: „įžengti į Dievo atilsį“ [žr. Almos 12:34; DS 84:23–24]; ką tai reiškia? Mano manymu, tai reiškia įžengti į Dievo pažinimą ir meilę, pasitikėjimą Jo tikslais ir Jo planu iki tokio lygio, kad žinome esą teisūs ir kad nebeieškome nieko kito“ (Džozefas F. Smitas, *Teachings of Presidents of the Church: Joseph F. Smith* [1998], 56).

„Tikrieji šventieji į *Viešpaties atilsį* įžengia dar šiame gyvenime, o išlikdami tiesoje, jie išlieka tos palaimintos būsenos tol, kol neįgyja atilsio su Viešpačiu danguje. [...] Viešpaties atilsis amžinybėje reiškia paveldėti amžinąjį gyvenimą, įgyti Viešpaties šlovės pilnatvę“ (Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, 2nd ed. [1966], 633).

Paaiškinkite, kad Alma ragino Amonio žmones atgailauti ir ruoštis Jėzaus Kristaus atėjimui (žr. Almos 13:21–26). Tada jis pateikė jiems principus, kurių jie turėjo laikytis, kad įžengtų į Viešpaties atilsį.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 13:27 eilutę.

- Kokie Almos 13:27 eilutėje esantys žodžiai parodo Almos nusiteikimą žmonių ir savo žinios atžvilgiu?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 13:27–29. Paprašykite mokinių paieškoti tų principų, kuriais, kaip vylėsi Alma, seks žmonės. Po to paprašykite jų išvardinti savo atrastus principus. Pavyzdžiui, jie galėtų pasakyti, kad, **jei nuolankiai priimame kvietimą atgailauti, Dvasia mus ves į Viešpaties atilsį.**

Pakvieskite mokinių užsirašyti tikslų apie tai, kaip jie seks Almos 13:27–29 eilutėse surašytais patarimais. Paliudykite, kad į Viešpaties atilsį tiek šiame, tiek būsime gyvenime įžengsime sekdami Almos mokytais principais.

Almos 14

Įvadas

Kai kurie Amonio žmonės, pasiklausę Almos ir Amuleko pamokslavimo, pradėjo tikėti ir atgailauti. Dauguma žmonių buvo pikti ir siekė sunaikinti Almą, Amuleką ir įtikėjusiuosius jo žodžiais. Alma ir Amulekas buvo suimti, teisiami ir galiausiai įkalinti. Nelabi

Amonio žmonės varė lauk tikinčiuosius ir degino jų žmonas, vaikus ir Raštus, o Alma ir Amulekas buvo verčiami į visą tai žiūrėti. Po daugelio dienų Viešpats išvadavo Almą ir Amuleką iš kalėjimo ir sunaikino nelabuosius Amonio vadovus.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 14:1–13

Alma ir Amulekas yra įkalinami, o tikintieji amonihokitai išvejami lauk arba sudeginami

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie buvusius ar esamus savo iššūkius. Tada kurį nors mokinių pakvieskite garsiai perskaityti šią citatą:

„Priešprieša ateina iš įvairių šaltinių. Kartais išbandymai gali ištikti jus kaip jūsų pačių išdidumo ir nepaklusnumo pasekmė. Tokių išbandymų galima išvengti gyvenant teisiai. Kiti išbandymai yra tiesiog natūrali gyvenimo dalis ir kartais ateina jums gyvenant teisiai. Pavyzdžiui, jūs galite patirti išbandymus, kai sergate ar nežinote, kaip pasielgti, arba kai miršta mylimi žmonės. Priešprieša kartais gali ateiti dėl kitų padarytų blogų pasirinkimų ir skaudžių žodžių bei veiksmų.

Jūsų sėkmė ir laimė tiek dabar, tiek amžinybėje didžiąja dalimi priklauso nuo jūsų atsako į gyvenimo sunkumus“ (*Ištikimi tikėjimui. Evangelijos žinynas* [2005], 126–127).

Paaiškinkite, kad šiandienos pamokoje mokiniai aptars pasakojimą apie žmones, kurie patyrė didelius išbandymus. Dauguma tų išbandymų kilo dėl kitų kaltės. Paraginkite mokinius pamąstyti apie tai, kaip šioje pamokoje aptarsimos tiesos siejasi su jais pačiais, kad ir kokie būtų jų išbandymai.

Užrašykite lentoje šiuos žodžius:

Alma ir Amulekas Ziezromas Atsivertę vyrai Atsivertusios moterys ir vaikai

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 14:1–10. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir atkreipti dėmesį į tai, kokių kančių patyrė lentoje išvardinti žmonės.

- Kaip šie žmonės kentėjo? (Mokinių atsakymus surašykite lentoje.)

Pažymėkite, kad pamatęs moterų ir vaikų kančias, Amulekas norėjo panaudoti kunigystės galią ir juos išgelbėti. Pakvieskite kurį nors mokinių garsiai perskaityti Almos 14:11 eilutę, o tada tegul mokiniai suranda, kaip Alma sureagavo į Amuleko prašymą.

- Kodėl Viešpats leido sudegti šioms moterims ir vaikams? Viešpats leido tiems žmonėms kentėti tam, kad jų mirtys galėtų paliudyti prieš juos nužudžiusius žmones. Taip pat žr. Almos 60:13.
- Kaip, pasak Almos, tos moterys ir vaikai bus palaiminti už pasitikėjimą Viešpačiu?

Gali prireikti pažymėti, kad šiuo konkrečiu atveju Viešpats pats leido šioms žmonėms kentėti. Tačiau taip būna ne visada. Patikinkite mokinius, kad Viešpats juos myli ir nori, kad jie gyventų laimingai ir ramiai. Jei juos kas nors kaip nors skaudina ar žaloja, pagalbos jie turėtų kreiptis į savo tėvus arba Bažnyčios vadovą ir taip išspręsti problemą.

- Dėl kokių dar priežasčių Viešpats gali mums leisti kentėti? (Gali būti atsakoma, kad Jis nori, jog mes suprastume savo neprotingų pasirinkimų pasekmes, kad Jis nori, jog

tobulintume kantrumą, kad Jis nori, jog tobulintume savo atjautą tiems, kurie kenčia, ir kad Jis nori, jog suprastume turį kliautis Juo.)

Užrašykite lentoje šią tiesą: **Jei pasikliaujame Viešpačiu, tai Jis sustiprina mus mūsų išbandymuose.** Tada pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 14:12–13.

- Kaip Almos žodžiai parodo, kad jis pasikliauna Viešpačiu?

Galite paprašyti vieną mokinį perskaityti tokį vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Almos ir Amuleko pavyzdys yra pamokantis. Nors ir darė gerus darbus tarp Amonio žmonių, jie buvo suimti. Amulekas kliovėsi savo labiau patyrusiu porininku Alma, kuris išmokė jį labiau pasikliauti Viešpačiu. Priverstas žiūrėti, kaip liepsnos praryja moteris ir vaikus, Amulekas tarė: „Galbūt jie sudegins ir mus.“ Alma atsakė: „*Tebūnie tai pagal Viešpaties valią*“ – koks gyvybiškai svarbus tai principas. „Bet štai, mūsų darbas neužbaigtas; todėl jie mūsų nesudegins“ [Alma 14:12–13; kursyvas pridėtas] („To Be Healed“, *Ensign*, May 1994, 8).

„Šis gyvenimas – tai patyrimas giliausio pasitikėjimo – pasitikėjimo Jėzumi Kristumi. [...] Pasitikėti reiškia noriai paklusti, nežinant pabaigos nuo pradžios (žr. Patarlių 3:5–7). Kad duotumėte vaisių, jūsų pasitikėjimas Viešpačiu turi būti galingesnis ir patvaresnis už jūsų pasitikėjimą savo pačių asmeniniais jausmais ir patirtimi“ („Trust in the Lord“, *Ensign*, Nov. 1995, 17).

Paaiškinkite, kad Almos 14:14–29 eilutėse mokiniai pamatys daugiau pavyzdžių apie tai, kaip Alma ir Amulekas pasitiki Viešpačiu. Jie taip pat pamatys, kaip Viešpats juos sustiprino, kad jie galėtų atlikti Jo darbą.

Almos 14:14–29

Dievas išvaduoja Almą ir Amuleką iš kalėjimo ir sunaikina daug nelabų Amonio vadovų

Padalinkite klasę pusiau. Tegul viena klasės pusė patyrinėja Almos 14:14–19 eilutes, o kita – Almos 14:20–25 eilutes. Abiejų grupių paprašykite surasti, ką turėjo ištverti Alma ir Amulekas dėl nelabų Amonio vadovų. Duokite mokiniams pakankamai laiko, tada pakvieskite juos pasidalinti tuo, ką surado. Jų atsakymus surašykite lentoje, po žodžiais „Alma ir Amulekas“.

- Kurie iš tų išbandymų jums būtų patys sunkiausi? Kodėl?
- Kada matėte, kaip žmonės kenčia išbandymus, nors stengėsi būti teisūs?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 14:25–29. Paprašykite klasės sekti skaitomą tekstą ir surasti, ką padarė Viešpats, kad išvaduotų Almą ir Amuleką iš kalėjimo. Kad padėtumėte mokiniams surasti ir suprasti šiose eilutėse esančius principus, užduokite kelis arba visus šiuos klausimus:

- Kodėl Alma ir Amulekas sugebėjo gauti galios ir stiprybės iš Viešpaties? (Žr. Almos 14:26, 28.)
- Kokių principų galime pasimokyti iš Almos ir Amuleko patyrimo kalėjime? (Mokinių atsakymai gali būti įvairūs, tačiau jie turėtų atspindėti tokią tiesą: **jei šauksimės Viešpaties tikėdami, Jis mus sustiprins mūsų suspaudimuose ir išvaduos mus Savo būdu ir Savo laiku.** Galite pasiūlyti mokiniams Almos 14:26, 28 eilutėse pasižymėti tas frazes, kurios pabrėžia šį principą.)
- Kokiais būdais žmonės sunkiu metu gali panaudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi?

Pakvieskite mokinius papasakoti apie tai, kada jie patyrė stiprybę, kylančią tuomet, kai naudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi ir nuolankiai laukiame Jo atsako. Jie gali pasakoti tiek apie savo patyrimus, tiek apie patyrimus savo pažįstamų žmonių. Jūs taip pat galite pasidalinti patirtimi iš savo gyvenimo arba iš savo pažįstamo žmogaus gyvenimo.

Užbaikite paliudydami apie Viešpaties galią suteikti mums stiprybės ir išvaduoti iš išbandymų Savo būdu ir Savo laiku. Patikinkite mokinius, kad, jei pasitikėsime Viešpaties valia, Jis mus sustiprins ir duos galios ištverti sunkumus.

Asmeniniai patyrimai

Mokiniams naudinga klausytis vieniems kitų patyrimų. Raginkite juos tais patyrimais dalintis tokiu būdu, kuris paskatintų veikti Šventąją Dvasią ir kad tai kreiptų juos sekti Gelbėtoju. Įspėkite nesidalinti tokiais patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniškai arba privatūs, arba gali sukelti nepatogumų.

Komentarai ir kontekstas

Almos 14:7–11. „Viešpats priima juos aukštyn pas save“

Nors mes gedime mirusių teisiųjų, tačiau džiūgaujame žinodami apie jų apdovanojimus dvasių pasaulyje (žr. Almos 40:12) ir galutinę jų būseną celestialinėje karalystėje (žr. DS 76:50–70). Viešpats pasakė: „Tie, kurie miršta manyje, neragaus mirties, nes ji bus jiems saldi“ (DS 42:46). Prezidentas Džozefas F. Smitas aiškino:

„Tikra tiesa, kad esu silpnas ir pravirkstu, kai miršta mano draugas ar giminaitis. Galiu pravirkti ir matydamas gedint kitus. Savo sieloje jaučiu užuojautą žmonių vaikams. Galiu verkti jiems verkiant; galiu džiūgauti jiems džiūgaujant; tačiau neturiu priežasties gedėti ar liūdėti dėl to, kad į pasaulį ateina mirtis. [...] Pastarųjų dienų šventieji visai nebijo tos mirties. Jie visai

nesibaimina laikinosios mirties, nes žino, kad, kaip mirtis ateina per Adomo prasižengimą, taip per Jėzaus Kristaus teisumą jiems ateina gyvybė, ir nors miršta, jie vėl gyvens. Tai žinodami jie džiaugiasi net mirtyje, kadangi žino, jog vėl pakils ir anapus kapo vėl susitiks“ (iš Conference Report, Oct. 1899, 70).

Vyresnysis Briusas R. Makonkis iš Dvylikos Apaštalu Kvorumo mokė:

„Kartais Viešpaties žmonės yra ujami ir persekiojami. Kartais Jis sąmoningai leidžia Savo šventiesiems užsibūti ir kentėti tiek kūnu, tiek ir dvasia, kad išbandytų juos visame kame ir pažiūrėtų, ar jie išliks Jo sandoroje net gręsiant mirčiai, kad būtų verti amžinojo gyvenimo. Jei toks likimas ištiktų kurį nors iš mūsų – tebūnie taip“ („The Dead Who Die in the Lord“, *Ensign*, Nov. 1976, 108).

Almos 15–16

Įvadas

Viešpačiui išvadavus Almą ir Amuleką iš kalėjimo, šie išvyko pamokslauti žmonėms Sidomo mieste. Ten jie surado tikinčiuosius, išvartus iš Amoniho, tarp jų ir Ziezromą, kuris dėl savo nuodėmių kentėjo tiek fiziškai, tiek ir dvasiškai. Kai Ziezromas išpažino tikėjimą Jėzumi Kristumi, Alma jį išgydė ir pakrikštijo. Alma Sidome įkūrė Bažnyčią, o po to kartu su Amuleku sugrįžo į

Zarahemlą. Išpildydami Almos pranašystę, lamanitai per vieną dieną sunaikino Amoniho miestą. Be to, lamanitai jį nelaisvę paėmė kai kuriuos nefitus iš aplinkinių žemių. Pasirinkusios sekti pranašišku Almos vadovavimu, nefitų armijos susigrąžino kalinius ir išvarė lamanitus iš žemės. Taikos metu Alma, Amulekas ir daugybė kitų žmonių stiprino Bažnyčią visoje nefitų žemėje.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 15

Alma išgydo Ziezromą, įkuria Bažnyčią Sidome ir kartu su Amuleku grįžta į Zarahemlą

Kad padėtumėte mokiniams atsiminti pagrindinius Almos 11–14 skyrių žmones ir įvykius, lentoje užrašykite:

Ziezromas

Ončiai

Laužas

Alma

Amulekas

Amonihas

Duokite mokiniams minutę, kad šie pagal visus lentoje užrašytus žodžius pabandytų apibendrinti Almos 11–14 skyriuose aprašomus įvykius. (Kaip pagalbą galite jiems pasiūlyti perskaityti skyrių santraukas.) Kai atsakys keli mokiniai, nuvalykite visus žodžius, išskyrus žodį *Ziezromas*.

Paaiškinkite, kad išvykę iš Amoniho Alma ir Amulekas atvyko į Sidomą, kur surado iš Amoniho išvartus tikinčiuosius, įskaitant Ziezromą. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 15:3–5 eilutes ir surasti frazes bei žodžius, kurie nusako Ziezromo būseną. Mokinių atsakymus iš karto užrašykite lentoje po žodžiu *Ziezromas*.

- Kodėl, jūsų manymu, Ziezromo kaltė kankino jį tiek dvasiškai, tiek fiziškai? Ką žmonės, būdami tokios būsenos, turi daryti, kad pakeistų tą būseną?
- Kokios pagalbos Ziezromas ieškojo? (Žr. Almos 15:4.) Kodėl, jūsų manymu, jis pasiuntė pakviesti Almą ir Amuleką? (Galimi atsakymai: jis pasitikėjo jais, jis žinojo juos esant Dievo vyrus ir turint kunigystės įgaliojimą.)

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 15:6–10. Paprašykite mokinių surasti žodžius, kuriuos Alma pasakė, norėdamas padėti Ziezromui panaudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi ir Jo Apmokėjimu.

- Kodėl, jūsų manymu, Ziezromui reikėjo naudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi ir Jo Apmokėjimu dar prieš galimybę būti išgydytam?

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 15:11–12 eilutes ir išsiaiškinti, kas nutiko Ziezromui. Kai jie baigs skaityti, lentoje nuvalykite visus po Ziezromo vardu esančius žodžius ir frazes.

- Kas, jūsų manymu, parodo, kad Ziezromas atgailavo ir gavo Viešpaties pasigailėjimą? (Jis buvo pagydytas per tikėjimą Jėzumi Kristumi, jis buvo pakrikštytas ir pradėjo skelbti Evangeliją.)

Lentoje užrašykite tokį principą: ***Per savo tikėjimą Jėzumi Kristumi mes galime būti išgydyti ir sustiprinti.***

Pažymėkite, kad Alma, būdamas kunigijos vadovas, visai neatkreipė dėmesio į save. Jo tikslas, kalbant su Ziezromu, buvo padėti šiam panaudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi ir per Apmokėjimą įgyti pasigailėjimą. Kad pailiustruotumėte vieną iš būdų, kaip kunigijos vadovai padeda mums patirti Apmokėjimo palaiminimus, perskaitykite šį patyrimą, kuriuo pasidalino vyresnysis Džėjus E. Džensenas iš Septyniasdešimties:

„Tarnaudamas vyskupu, buvau liudininkas to, kaip Apmokėjimo palaiminimai ateina į Bažnyčios narių, padariusių rimtų prasižengimų, gyvenimą. [...]

Vienas nevedęs mūsų apylinkės jaunuolis draugavo su mergina. Jie nesugebėjo suvaldyti savo meilės jausmų. Jis atėjo pas mane patarimo ir pagalbos. Atsižvelgiant į tai, kas buvo išpažinta, ir į Dvasios man teikiamus pojūčius, be kitų dalykų, jam kurį laiką buvo uždrausta priimti sakramentą. Mes reguliariai susitikdavome, kad užsitikrintume, jog atgaila įvyko, ir po tam tikro laiko aš leidau jam vėl priimti sakramentą.

Sėdėdamas ant pakylės, pažvelgiau į jį, kai jis vertai priėmė sakramentą. Buvau liudininkas, kaip saugančios gailestingumo ir meilės rankos apglėbė jį, kuomet gydomoji Apmokėjimo jėga sušildė jo sielą ir nuėmė našta, atnešdama pažadėtą atleidimą, ramybę ir laimę“ („Arms of Safety“, *Ensign* arba *Liahona*, Nov. 2008, 49).

Paliudykite, kad vyskupai ir kiti kunigijos vadovai gali padėti gauti mums reikalingą malonę ir stiprybę, kylančią iš Jėzaus Kristaus Apmokėjimo.

Kad padėtumėte mokiniams pamatyti, jog Bažnyčios vadovai tarnauja tiek žmonių grupėms, tiek atskiriems asmenims, paprašykite jų perskaityti Almos 15:13–18 eilutes. Paskirkite juos dirbti porose. Paprašykite vieną mokinį poroje patyrinti Almos 15:13–15, 17 eilutes ir surasti, kaip per Almos tarnystę buvo palaiminti Sidomo žmonės. Kitą mokinį poroje paprašykite patyrinti Almos 15:16, 18 eilutes ir surasti, kaip per Almos tarnystę buvo palaimintas Amulekas. Kai praeis pakankamai laiko, pakvieskite juos kitam savo poroje paaiškinti, ką surado.

Pakvieskite poras sugalvoti nuo trijų iki penkių būdų, kuriais Bažnyčios vadovai gali padėti tiek grupėms, tiek atskiriems asmenims. Paraginkite mokinius pagalvoti apie savo pačių, kaip vadovų, pareigas kunigijos kvorumuose ir merginų klasėse. Paprašykite kiekvieną porą viena savo idėja pasidalinti su visa klase.

Almos 16:1–12

Lamanitai sunaikina Amonihą, tačiau neįstengia nugalėti nefitų, kurie vadovaujasi Almos pamokymais

Paprašykite mokinių prisiminti apie tai, kaip kadaisie jie labai nustebo ar staiga išsigando. Galite pakviesti vieną ar porą mokinių pasidalinti savo patyrimais. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 16:1–3 eilutes ir surasti, kaip Amonihe esantys nefitai buvo nuste binti ir kodėl kai kurie jų turbūt buvo išgąsdinti. Paprašykite mokinių pasakyti savo rastus atsakymus. (Jei būtina, padėkite jiems pamatyti, jog lamanitai netikėtai užpuolė Amoniho miestą ir sunaikino jo gyventojus, dar prieš nefitams suspėjant surinkti armiją prieš juos.)

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 16:4–6 eilutes ir paprašykite klasės atkreipti dėmesį į tai, į ką teisieji nefitai kreipėsi patarimų. Paprašykite kito mokinio garsiai perskaityti Almos 16:7–8 eilutes, o likusių mokinių – surasti gautos pagalbos išdavus.

- Kaip pranašiška Almos pagalba padėjo nefitams?
- Kokių principų galime pasimokyti iš šio pasakojimo? (Mokiniai gali vardinti įvairius principus. Žiūrėkite, kad jie suprastų, jog, ***ieškodami Viešpaties pranašų patarimų ir sekdami jais, sulauksime Viešpaties pastiprinimo ir apsaugos.*** Šį principą užrašykite lentoje.)
- Kokių palaimų gauna jaunimas, kuris vadovaujasi pranašiškais patarimais? (Kad padėtumėte mokiniams atsakyti į šį klausimą, pagalvokite, ar nederėtų jiems paskaityti du ar

tris skyrius iš lankstinuko *Jaunimo stiprybės vardan*. Pakvieskite juos į šį klausimą atsakyti remiantis kiekvienu jūsų parinktu skyriumi.)

Paprašykite mokinių prisiminti apie tai, kaip pranašiški patarimai padėjo jiems teisingai pasirinkti sunkiu laiku. Pakvieskite kelis mokinius savo patyrimais pasidalinti su visa klase. (Pasistenkite, kad jie suprastų, jog neturi jaustis įpareigoti dalintis tokiais mintimis ar patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.) Galite pasidalinti ir savo asmeniniu patyrimu. Kad pabrėžtumėte tiesą apie tai, jog pranašų žodžiai visada išsipildo, galite pažymėti, jog Almos 16:9–11 eilutėse parodoma, kaip išsipildo Almos pranašystė apie Amonio žmones (žr. Almos 9:12).

Almos 16:13–21

Alma, Amulekas ir kiti stato Bažnyčių tarp nefitų

Kai mokiniai baigs studijuoti Almos 16 skyrių, paraginkite juos paieškoti dviejų lentoje užrašytų principų pavyzdžių. Apibendrinkite Almos 16:13–15 eilutes, paaiškindami, kad Alma ir Amulekas, padedami tų, „kurie buvo išrinkti šitam darbui“, toliau visoje žemėje skelbė Dievo žodį (Almos 16:15). Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 16:16–21 eilutes ir surasti jų darbų rezultatus. Kai praeis pakankamai laiko, paprašykite mokinių papasakoti, ką surado. Pasiteiraukite, kaip šie pavyzdžiai iliustruoja vieną ar abu lentoje užrašytus principus.

Pamoką užbaikite paragindami mokinius į savo užrašus ar Raštų studijavimo žurnalus užsirašyti kurį nors vieną principą. Pakvieskite juos raštu apibendrinti tai, ko šiandien išmoko apie šį principą. Taip pat paprašykite jų parašyti apie tai, kaip planuoja pritaikyti tai, ko šiandien išmoko.

Raštų įvaldymo apžvalga

Ši pamoka yra viso šio kurso pusiaukelėje. Kad padėtumėte mokiniams įtvirtinti Raštų įvaldymo eilučių žinojimą, pagalvokite, ar nederėtų jiems surengti viktorinos ar testo ir taip įvertinti jų žinias apie iki šiol aptartas Raštų įvaldymo eilutes. Galite paruošti nesudėtingą žodinę ar raštišką viktoriną, pavyzdžiui, pateikdami užuominą iš seminarijos Raštų įvaldymo skirtuko ir paprašydami mokinių parašyti teisingą nuorodą; arba galite surengti mokinių išmoktų kelių eilučių apžvalgą. Apie viktoriną ar testą mokiniams galite užsiminti iš anksto, kad jie galėtų pasiruošti.

Pastaba: jei šios pamokos metu nebus laiko atlikti šią veiklą, tai ją galite panaudoti kitą dieną. Kitos apžvalginės veiklos surašytos šio vadovėlio priede.

Komentaras ir kontekstas

Almos 15:3–5. Dvasinių sutrikimų sukeltos fizinės kančios

Kai Ziezromas atgailavo, jo nuodėmės „akėjo jo protą, kol šis nepaprastai įsiskaudėjo“ (Almos 15:3). Prezidentas Boidas K. Parkeris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo kalbėjo apie dvasinių sutrikimų keliamų fizinių kančių realumą:

„Kartą vieno šeimos gydytojo pasiteiravau, kiek savo laiko jis skiria vien fizinių sutrikimų gydymui. Jis turėjo didelę praktiką ir kiek pamąstęs atsakė: „Ne daugiau 20 procentų. Likusį laiką skiriu problemoms, susijusioms su savo pacientų fizine gerove, bet kylančioms ne kūne.“

Gydytojas padarė išvadą, kad „šie fiziniai sutrikimai tėra kažkokios kitos problemos simptomai“.

Per pastarąsias kartas rimtos ligos viena po kitos yra pažabojamos kontrole ar vaistais. Nors kelios rimtos ligos dar lieka nesukontroliuotos, bet atrodo, kad su dauguma jų galime bent kažkaip susitvarkyti.

Yra dar kita mūsų dalis, ne tokia apčiuopiama, tačiau visiškai reali, kaip ir mūsų fizinis kūnas. Ta neapčiuopiama mūsų dalis dar vadinama protu, emocija, intelektu, temperamentu ir daugybe kitų dalykų. Tačiau labai retai tai pavadinama dvasiniu kūnu.

Žmoguje tikrai yra *dvasia*; ignoruoti tai reiškia ignoruoti realybę. Didelės kančias gali sukelti ir dvasiniai sutrikimai bei dvasinės ligos.

Žmogaus kūnas ir dvasia yra neatsiejamai susiję“ („The Balm of Gilead“, *Ensign*, Nov. 1977, 59).

Studijų namuose pamoka

Almos 11–16 (16 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Almos 11–16 (16 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (Almos 11)

Aptardami Amuleko ginčą su Ziezromu mokiniai sužinojo, jog pasikliaudami Šventąja Dvasia galime įveikti pagundą. Amulekas, mokydamas Ziezromą ir Amoniho žmones, pabrėžė tokias doktrinas apie Gelbėtojo vaidmenį: tikras tikėjimas Jėzumi Kristumi yra mūsų išpirkimo iš nuodėmių proceso pradžia. Per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą visi bus prikelti ir teisiami pagal savo darbus.

2 diena (Almos 12)

Alma, kaip ir Amulekas, mokė Ziezromą ir Amoniho žmones. Jis aiškino velnio kėslus ir pareiškė, jog Ziezromas buvo velnio galioje. Alma ir Amulekas buvo pavyzdžiai to, kaip Šventoji Dvasia mums gali padėti atpažinti Priešininko suktybes. Alma padėjo žmonėms suprasti, kad dvasines tiesas Viešpats mums apreiškia sulig mūsų Jo žodžiams skiriamu dėmesiu ir uolumu. Jis taip pat mokė apie Paskutinįjį Teismą, aiškindamas, kad turėsime Dievui atsiskaityti už savo žodžius, darbus ir mintis. Jis pabrėžė, kad mirtingasis gyvenimas yra laikas mums pasiruošti susitikti su Dievu.

3 diena (Almos 13)

Alma Ziezromui ir žmonėms priminė apie tai, kad Dievas nuo pasaulio pradžios yra įšventinęs kunigystės turėtojus. Vyrų, rodantys didį tikėjimą ir pasirenkantys teisumą, Melchizedeko kunigystę gauna tam, kad vestų kitus pas Dievą. Mokiniai sužinojo apie Melchizedeką bei jo žmones ir apmąstė tokią tiesą: jei mes nuolankiai priimame kvietimą atgailauti, tai Šventoji Dvasia veda mus į Viešpaties atilsį.

4 diena (Almos 14–16)

Mokiniai skaitė apie nekaltas moteris ir vaikus, kurie mirė nuo nelabųjų rankų. Jie apmąstė pranašiškus pareiškimus, pamokančius, jog Viešpats leidžia teisiesiems kentėti nuo nelabųjų rankų todėl, kad Jo teismas galėtų būti teisingas. Mokiniai Almos ir Amuleko gyvenime pastebėjo, kad, kai pasikliaujame Viešpačiu, Jis mus sustiprina išbandymuose. Jei šauksimės Jo tikėdami, Jis sustiprins mus suspaudimuose ir išvaduos mus Savo būdu ir Savo laiku.

Įvadas

Alma ir Amulekas, pradėję mokyti Amoniho žmones, susidūrė su pasipriešinimu. Kai jie paaiškino kelias amžinąsias tiesas, daug žmonių „pradėjo atgailauti ir tyrinėti Raštus“ (Almos 14:1). Almos 11–16 skyriuose aprašomi pasakojimai iliustruoja, kokias aukas žmonės yra pasiruošę padaryti dėl savo liudijimo apie tiesą. Šie skyriai taip pat parodo, kad, jei nelabieji „išme[-s] teisiusius“, tai Viešpats išstiks juos „badu ir maru, ir kalaviju“ (Almos 10:23). Alma ir Amulekas Amoniho žmones įspėjo, kad, jei šie nepradės atgailauti, juos išstiks Dievo teismai. Kadangi Amoniho žmonės neatgailavo, vėliau juos sunaikino lamanitų armijos.

Šioje pamokoje dėmesys bus kreipiamas į Almos 14–15 skyrius. Be to, jūs galite mokyti arba apžvelgti kituose šios savaitės skyriuose esančias tiesas.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 14–15

Dievas laimina tuos, kurie Juo pasikliauja savo suspaudimuose

Pagalvokite, ar šios pamokos nevertėtų pradėti užsimenant apie kokį nors dabartinį įvykį, per kurį dėl kitų žmonių pasirinkimų nukentėjo nekalti žmonės. Arba galite mokinių paprašyti pasidalinti pavyzdžiais iš Raštų apie tai, kaip teisūs žmonės buvo persekiojami dėl savo liudijimo apie Evangeliją. Aptarę kelis pavyzdžius, pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 14:7–11 ir Almos 60:13.

Paklauskite: dėl kokių priežasčių, pasak šių eilučių, teisiesiems kartais leidžiama nukentėti nuo nelabųjų rankų? (Viena tiesa, kurią mokiniai sužinojo studijuodami šią Almos 14 skyriaus dalį, yra ta, jog **Viešpats leidžia teisiesiems kentėti nuo nelabųjų rankų todėl, kad Jo teismas galėtų būti teisingas.**)

Paaškindite, kad Dievo teisingumas ir malonė vykdoma ir po mirties, kuomet nusidėjėliai turės atsiskaityti, o teisiesiems bus suteikta malonė. Tada perskaitykite šį Prezidento Džeimso E. Fausto iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Visos šios kančios tikrai būtų neteisingos, jei viskas baigtųsi su mirtimi, tačiau taip nėra. Gyvenimas – tai ne vieno veiksmo spektaklis. Jis turi tris veiksmus. Mes jau dalyvavome pirmajame veiksmo ikižemiškoje būtyje; dabar esame antrame veiksmo – mirtingajame gyvenime; o kai ateityje sugrįšime pas Dievą – būsime trečiame veiksmo. [...] Į šį mirtingąjį gyvenimą esame pasiūsti tam, kad būtume išbandyti ir išmėginti [žr. Abraomo 3:25]. [...]“

Mūsų buvusios ir esamos kančios negali, pasak Pauliaus, „lygintis su būsimąja garbe, kuri mumyse bus apreikšta“ [Romiečiams 8:18] amžinybėje. „Nes po daugelio suspaudimų ateina palaimos. Todėl ateina diena, kai būsite apvainikuoti didele šlove“ [DS 58:4]. Taigi, tam tikra prasme suspaudimai yra naudingi, nes jie padeda patekti į celestialinę karalystę. [...]

Svarbiau, ne kas jums nutinka, o ką darome tam ištikus“ („Where Do I Make My Stand?“ *Ensign* arba *Liahona*, Nov. 2004, 19–20).

Paaiškinkite, kad kentėjimas ir suspaudimai, sutvirtinę mūsų tikėjimą, gali padėti pasiekti išaukštinimą. Nepalaujamas tikėjimas per išmėginimus ir sunkumus parodo visišką pasiklovimą Dievu ir Jo planu, o tai stiprina mūsų tikėjimą ir gebėjimą išverti iki galo.

Užduokite tokius klausimus:

- Kaip liudijimo apie išgelbėjimo planą turėjimas, įskaitant žinias apie mūsų ikimirtingą ir pomirtingą gyvenimą, gali palengvinti mirtingojo gyvenimo metu patiriamas kančias?
- Turint omenyje jūsų šią savaitę jau studijuotus Almos 14–15 skyrius, kokiais būdais teisieji yra laiminami savo suspaudimuose?
- Kaip suspaudimų metu galime parodyti pasiklovimą Dievu?

Paprašykite mokinių Almos klausimą, esantį Almos 14:26 eilutėje, palyginti su Džozefo Smito klausimu, esančiu Doktrinos ir Sandorų 121:3 eilutėje. Po to paklauskite: kaip, pasak Almos 14:26 eilutės, Alma ir Amulekas sugebėjo išsivaduoti iš savo suspaudimų?

Paaiškinkite, kad pranašas Džozefas Smitas, neteisėtai įkalintas Misūrije, uždavė Doktrinos ir Sandorų 121:3 eilutėje esantį klausimą. Priešingai nei Alma ir Amuleką, jo greitai neišvadavo iš kalėjimo. Ko galime pasimokyti iš Dievo atsakymo į jo maldą? (Žr. DS 121:7–9; 122:4–9.) Šią savaitę mokinių asmeninio studijavimo metu buvo akcentuota tokia tiesa: **Jeį šauksimės Jo tikėdami, Jis sustiprins mus suspaudimuose ir išvaduos Savo būdu ir Savo laiku.**

Užduokite tokius klausimus:

- Kaip Viešpats jums padėjo jūsų išmėginimuose?
- Kas jums padeda atsiduoti Jo valiai ir priimti Jo laiko sąlygas?

Padėkite mokiniams suprasti, kad tiek Ziezromas, tiek ir Amulekas savo suspaudimuose kliovėsi Dievu ir todėl buvo apdovanoti pagal Jo valią ir Jo laiku.

Nurodykite pusei mokinių perskaityti Almos 15:5–12 eilutes ir surasti informaciją apie Ziezromą, parodančią, kad auga jo pasitikėjimas Viešpačiu. Kitai mokinių pusei nurodykite perskaityti Almos 15:16, 18 eilutes ir surasti informaciją apie Amuleką, parodančią, ką dėl tarnavimo Viešpačiui paaukojo Amulekas.

Paraginkite mokinius, ištikus sunkumams ir suspaudimams, pasikliauti Viešpačiu ir priimti Jo valią bei laiko sąlygas. Patikinkite juos, kad Dievas Savo galią ir įtaką išreiškia įvairiais stebuklingais ir asmeniškais būdais.

Raštų įvaldymo apžvalga

Ši pamoka žymi Mormono Knygos mokymo kurso seminarijoje vidurį. Kad įtvirtintumėte mokinių pastangas išmokti ir suprasti Raštų įvaldymo eilutes, pagalvokite, ar nederėtų jiems paruošti viktoriną ir taip įvertinti jų žinias apie 13 eilučių, kurias jie jau studijavo. Tai galėtų būti nesudėtinga viktorina žodžiu arba raštu, kai mokiniams iš Raštų įvaldymo skirtuko pateiktumėte užuominą, o jie užrašytų nuorodą, arba galite apžvelgti kelias jų jau išmoktas eilutes. Nedidelė šios pamokos trukmė leidžia šią savaitę surengti tokią viktoriną, arba galite mokiniams pranešti apie būsimą viktoriną, kad jie galėtų jai pasiruošti.

Kita dalis (Almos 17–24)

Mozijo sūnūs išeina pamokslauti nelabiams ir žiauriems žmonėms. Pradžioje juos ištinka daug suspaudimų, tačiau, skelbiant Evangeliją lamanitams, įvyksta stebukly. Atkreipkite dėmesį į tai, kaip Amono ištikimybė Dievui ir karaliui įgyvendina daug teismo.

Almos 17

Įvadas

Ruošdamiesi skelbti Evangeliją lamanitams, Mozijo sūnūs per pasninką ir maldą siekė Viešpaties vadovavimo. Viešpats juos paguodė ir pažadėjo, kad jie taps įrankiais Jo rankose „daugeliui sielų išgelbėti“ (Almos 17:11). Anksčiau, per apreiškimą jų tėvui, Jis jiems buvo pažadėjęs,

kad išvaduos juos iš lamanitų rankų (žr. Mozijo 28:7). Pastiprinti tokių Viešpaties pažadų ir tikėdamiesi kažkada vėl susitikti, jie išsiskyrė ir patraukė į skirtingas vietas skelbti Evangelijos. Amonas išvyko į Izmaelio žemę, kur ruošėsi mokyti žmones patarnaudamas jų karaliui.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 17:1–16

Mozijo sūnūs tyrinėja Raštus, meldžiasi ir pasninkauja tam, kad pažintų Dievo žodį ir mokytų su galia

Prieš pamoką lentoje užrašykite tokį neužbaigtą teiginį: „*Pats svarbiausias dalykas, kurį galite daryti ruošdamiesi savo pašaukimui tarnauti [misijoje], yra ...*“ (Šį teiginį pacituosite vėliau pamokoje.)

Mokinių pasiteiraukite, ar jiems teko sutikti tuos savo giminaičius ar draugus, kurie po ištikimos tarnystės misijoje sugrįžo namo. Pakvieskite kelis mokinius apibūdinti, kokias Kristaus savybes turėjo tie sugrįžę misionieriai.

- Kokių teigiamų pokyčių pastebėjote juose po to, kai jie sugrįžo iš savo misijos? Kas, jūsų manymu, turėjo įtakos tokiems pokyčiams?

Papaiškinkite, kad Mozijo sūnūs Nefio žemėje Evangeliją skelbė 14 metų, o po to kartu su Alma sugrįžo į Zarahemlą. Jei mokiniams reikia trumpos apžvalgos apie Almą ir Mozijo sūnus, paklauskite:

- Kokie ryšiai siejo Almą su Mozijo sūnumis? (Jei mokiniams reikės pagalbos atsakant į šį klausimą, pagalvokite, ar nevertėtų jų paprašyti perskaityti Mozijo 27 skyriaus santrauką.)

Papaiškinkite, kad, kol Alma Zarahemlos ir kitose žemėse nefitams skelbė atgailą ir tarp jų steigė Bažnyčią, Mozijo sūnūs Evangeliją skelbė Nefio žemėje esantiems lamanitams. (Tai aiškindami galite naudotis Mormono Knygos skirtuku.) Mozijo sūnų vardai buvo Amonas, Aaronas, Omneris ir Himnis (žr. Mozijo 27:34). Almos 17–26 skyriuose aprašomi kai kurie jų misionieriški darbai.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 17:1–2.

- Kaip jautėsi Alma, vėl išvydęs savo draugus? Kodėl, jūsų manymu, jis taip jautėsi?

Mokinių dėmesį atkreipkite į neužbaigtą teiginį, kurį lentoje užrašėte prieš pamoką. Pakvieskite mokinius pagalvoti, kaip būtų galima užbaigti tą teiginį. Tada perskaitykite jiems kaip šį teiginį užbaigė vyresnysis Deividas A. Bednaris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo:

„Vienintelis svarbiausias dalykas, kurį jūs galite daryti, ruošdamiesi pašaukimui tarnauti, tai *tapti* misionieriumi dar gerokai prieš jums *išvykstant* į misiją“ („Tapimas misionieriumi“, 2005 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga). Užbaikite teiginį lentoje.

Pažymėkite, kad vienas iš būdų sužinoti, kaip tapti misionieriumi, yra mokyti apie Raštuose aprašytą ištikimų misionierių tarnystę. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 17:2–4 eilutes ir surasti, dėl kokių priežasčių Mozijo sūnums sekėsi atvesti žmones į tiesos pažinimą.

- Ką darė Mozijo sūnūs, kad jų misija būtų sėkminga? (Galimi ir tokie atsakymai: jie „stropiai tyrinėjo Raštus“, meldėsi ir pasninkavo.)
- Kokias jie gavo palaimas dėl to, kad studijavo, pasninkavo ir meldėsi? (Mokiniams atsakinėjant į šį klausimą, padėkite jiems surasti tokį principą: **Jei tyrinėsime Raštus, melsimės ir pasninkausime, tai galėsime gauti Šventąją Dvasią ir mokyti su galia.**)

Konteksto apžvalga

Kontekstinės informacijos apžvalga gali prisidėti prie gilesnio mokinių supratimo apie Raštuose aprašomus įvykius ir mokymus. Jei norite mokiniams padėti apžvelgti tokią medžiagą, pateikite jiems konkrečias nuorodas – taip padėsite jiems surasti reikalingą informaciją.

Pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti šį vyresniojo Bednario teiginį, akcentuojantį, ką galime daryti, kad taptume misionieriais:

„Jūs galite stiprinti savo norą tarnauti Dievui (žr. DS 4:3), jūs galite pradėti mąstyti taip, kaip mąsto misionieriai, skaityti tai, ką skaito misionieriai, melstis taip, kaip meldžiasi misionieriai, ir jausti tai, ką jaučia misionieriai. Galite vengti tų pasaulietinių dalykų, kurie atitolina Šventąją Dvasią, ir galite mokytis atpažinti Dvasios poveikius ir teisingai reaguoti į juos. Eilutė po eilutės, priesakas po priesako, čia truputį ir ten truputį – galiausiai galėsite tapti tokiu misionieriumi, kokiu ir tikėtės tapti ir kokio tikisi Gelbėtojas. [...]

Pasiruošimas, apie kurį dabar kalbu, nėra orientuotas vien tik į jūsų misionierišką tarnystę, kai jums tėra devyniolika, dvidešimt ar dvidešimt vieneri metai. [...] Jūs ruošiatės viso gyvenimo misionieriškam darbui. [...] Mes visada esame misionieriai“ („Tapimas misionieriumi“, p. 46).

Kad padėtumėte mokiniams pritaikyti principus, kurių mokė vyresnysis Bednaris ir kurie aprašyti Almos 17:2–4 eilutėse, paprašykite jų savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose parašyti apie tai, ką jie darys, kad taptų misionieriais dar prieš gaunant pašaukimą tarnauti.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 17:9 eilutę ir surasti, dėl ko meldėsi Mozijo sūnūs ir jų porininkai. Kai mokiniai pasakys, ką surado, paprašykite jų tyliai perskaityti Almos 17:10–12 eilutes ir surasti, kaip Viešpats atsakė į jų maldas.

- Kodėl, jūsų manymu, jų „širdys įsidrąsino“, kai iš Viešpaties gavo atsakymą į savo maldas?
- Almos 17:11 eilutėje pateikiamas Viešpaties pažadas, kad Jis padarys šiuos misionierius įrankiais Savo rankose. Ką tai reiškia jums? Kokiais būdais mes galime būti įrankiai Viešpaties rankose?
- Viešpats nurodė šiems misionieriams „parodyt[-i] gerą pavyzdį“ (Almos 17:11). Kodėl, jūsų manymu, rodyti gerą pavyzdį buvo svarbu jų misionieriškame darbe? (Mokiniams atsakinėjant į šį klausimą, padėkite jiems surasti tokį principą: **Jei rodysime gerą pavyzdį, tai Viešpats galės mus padaryti įrankiais Savo rankose.** Šią tiesą galite užrašyti lentoje.)
- Kokių dalykų žmonės gali sužinoti apie Evangeliją, matydami mūsų gerą pavyzdį?
- Kada jums padėjo geras kitų žmonių pavyzdys?

Paliudykite apie tai, kaip svarbu rodyti gerą pavyzdį; taip pat paraginkite mokinius rodyti gerą pavyzdį savo aplinkiniams. Jei galite prisiminti konkrečius atvejus, kai mokiniai parodė gerą pavyzdį, galite juos pagirti už jų darbus. Tačiau negirkite pernelyg abstrakčiai ar tuščiai, nes tai atrodoys nenuoširdu.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 17:13–16 eilutes ir pagalvoti apie tai, kaip tuo metu buvo sunku mokyti lamanitus.

- Kodėl Mozijo sūnūs ryžosi kęsti suspaudimus ir vykti pas lamanitus? (Žr. Almos 17:16; taip pat žr. Mozijo 28:1–3.)

Almos 17:17–39

Amonas tampa karaliaus Lamonio tarnu ir apsaugo jo kaimenes

Apibendrinkite Almos 17:18–20 eilutes, paaiškindami, kad prieš šiems misionieriams išsi-skirstant skelbti Evangeliją skirtingose vietovėse, juos mokė ir palaimino Amonas. Tada jis išvyko į Izmaelio vardu pavadintą žemę. Atvykusį jį suėmė ir nuvedė pas karalių. Pakvieskite du mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 17:21–25.

- Kuo, jūsų manymu, reikšmingi Amono žodžiai karaliui: „Aš būsiu tavo tarnas“? (Almos 17:25).
- Ar kada matėte, kad tarnystės metu atsiverdavo galimybės pasidalinti Evangelija?

Trumpai apibendrinkite Almos 17:26–27 eilutes, paaiškindami, kad, kol Amonas budėjo prie karaliaus kaimenių, grupelė lamanitų tas kaimenes išsklaidė.

Suskirstykite mokinius grupelėmis po tris. Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas: *Almos 17:28–32; Almos 17:33–35; Almos 17:36–39*. Paprašykite kiekvienos grupelės mokinių

tarpusavyje pasiskirstyti tas eilutes. Paprašykite, kad mokiniai tyliai perskaitytų paskirtas Raštų eilutes ir surastų atsakymus į šiuos klausimus. (Klausimus galite surašyti lentoje.)

- Kas nutiko jūsų pasakojimo dalyje?
- Kaip tai galėjo padėti žmonėms pasiruošti priimti Evangeliją?
- Kokius savo būdo bruožus parodė Amonas?

Skirkite grupelėms laiko aptarti savo atsakymus. Po to paklauskite:

- Ko galime pasimokyti iš šio pasakojimo? (Mokiniai į šį klausimą gali atsakyti įvairiai. Pavyzdžiui, jie gali sakyti, kad **per tarnavimą mes galime padėti kitiems pasiruošti priimti Evangeliją** arba kad, **tarnaudami Viešpaties tarnystėje, mes galime būti drąsūs ir neliūdėti**. Galite paskatinti mokinius šiuos principus užsirašyti savo Raštuose.)

Pakvieskite mokinius savo Raštų studijavimo žurnaluose parašyti apie tai, ką jie galėtų padaryti, kad parodytų gerą gyvenimo pagal Evangeliją pavyzdį. Merginoms šis tikslas gali padėti įvykdyti papildomą Merginų asmeninio tobulėjimo programos skyrelio „Geri darbai“ vertybės užduotį. Kunigams šis tikslas gali padėti išmokti ir įvykdyti savo pareigas, išvardintas „Įvykdysiu savo pareigą Dievui“ knygelės skyreliuose „Kunigystės pareigos“ ir „Kviesk visus ateiti pas Kristų“.

Komentari ir kontekstas

Almos 17. Nuolatinė vaikinų ir merginų misionieriška tarnystė

Prezidentas Tomas S. Monsonas davė tokį vaikinams ir merginoms skirtą pamokymą apie pareigą tarnauti nuolatinėje misijoje:

„Aarono kunigystės vaikinams ir jums, vyrai, kurie tampate vyresniaisiais, kartoju tai, ko jau seniai moko pranašai – kad kiekvienas vertas, pajėgus vaikinai turi ruoštis tarnauti misijoje. Misionieriška tarnystė yra kunigijos pareiga – priedermė, kurios Viešpaties tikisi iš mūsų, tiek daug gavusių. Vaikinai, raginu jus ruoštis

misionieriškai tarnystei. Būkite švarūs, tyri ir verti atstovauti Viešpačiui. Rūpinkitės savo sveikata ir jėgomis. Studijuokite Raštus. Kur yra galimybė, dalyvaukite seminarijoje ir institute. Susipažinkite su misionierių vadovėliu *Skelbti mano evangeliją*.

Keletas žodžių jums, jaunosios seserys: nors jūs ir neturite tokios kunigystės prievolės tarnauti nuolatinėje misijoje, kokią turi vaikinai, jūsų, kaip misionierių, indėlis taip pat yra vertingas, ir mes laukiame jūsų tarnystės“ („Mes ir vėl susirinkome“, 2010 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

Almos 18

Įvadas

Karalius Lamonis buvo priblokštas Amono parodyta galia apginant jo kaimenes. Jis net pradėjo tikėti, kad Amonas yra Didžioji Dvasia. Šventosios Dvasios galia Amonas suprato karaliaus mintis ir pradėjo jį mokyti

Evangelijos. Karalius Lamonis patikėjo Amono mokymu, pripažino Gelbėtojo reikalingumą, šaukėsi Viešpaties gailesčio ir buvo pergalėtas Dvasios.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 18:1–11

Karalius Lamonis yra maloniai nustebintas Amono ištikimybės

Glausta Almos 17 skyriaus pabaigos apžvalga padės mokiniams suprasti Almos 18 skyriaus kontekstą. Taip pat tai padės jiems suprasti Almos 18 skyriuje esančias žinias. Apžvelgdami Almos 17 skyrių mokinių paprašykite atsakyti, ar jūsų sakomi teiginiai yra teisingi ar neteisingi. Galite jų paprašyti savo atsakymus pasižymėti raštu.

1. Kadangi karalius Lamonis buvo patenkintas Amonu, jis jam pasiūlė į žmonas imti vieną iš savo dukterų. (Tiesa. Žr. Almos 17:24.)
2. Amonas pasakė, kad nori tapti karaliaus tarnu. (Tiesa. Žr. Almos 17:25.)
3. Amonas išsigando dėl savo gyvybės, kuomet grupelė lamanitų išsklaidė karaliaus kaimenes. (Netiesa. Žr. Almos 17:28–30.)
4. Su didele galia Amonas išvaikė lamanitus ir nukirto rankas tiems, kas prieš jį pakėlė vėzdą. (Tiesa. Žr. Almos 17:37–38.)

Po šio pratimo nepamirškite patikrinti, ar mokiniai užsirašė teisingus atsakymus.

Mokinių paklauskite, ar kada nors jie jautė baimę ar nepilnavertiškumą arba kad jiems skirta užduotis ar pareiga yra pernelyg sunki, kad jie pajėgtų ją atlikti. Pasakykite, kad šios dienos pamokoje jie išmoks principų, padėsiančių jiems tokiose situacijose.

Padalinkite klasę pusiau. Vienai pusei skirkite tyliai perskaityti Almos 18:1–4 eilutes, o kitai – Almos 18:8–11 eilutes. Jiems skaitant, paprašykite jų pagalvoti, kaip Amono ištikimybė paruošė jam kelią mokyti Lamonį ir jo žmones. Kai mokiniai perskaitys, užduokite tokius klausimus:

- Kuo karalius ir jo tarnai laikė Amoną?
- Pasak Almos 18:2, 4 eilučių, koks, pagal Lamonį, buvo Amono atvykimo tikslas? (Nubauti žmones už jų žmogžudystes ir neleisti Lamoniui užmušti daugiau savo tarnų.)
- Kas be to, kad Amonas parodė savo galią apgindamas kaimenes, pasak Almos 18:10 eilutės, dar maloniai nustebino Lamonį? (Galite mokinius paraginti pasižymėti žodžius *ištikimybė* ir *ištikimas*.)

Lentoje užrašykite tokį neužbaigtą teiginį: *Jei ištikimai tarhausime kitiems, ...*

Mokinių paprašykite, kad, toliau studijuodami Almos 18 skyrių, pagalvotų, kaip užbaigti šį sakinį.

Almos 18:12–43

Amonui mokant apie išpirkimo planą, Lamonas pripažįsta, kad jam reikia Gelbėtojo

Kad padėtumėte mokiniams suvokti Amono mokymų galią ir kokią didelę permainą pradėjo patirti karalius Lamonis, Almos 18:12–35 eilutes pateikite kaip skaitovų teatrą. Išsirinkite keturis mokinius ir kiekvienam jų paskirkite vaidmenį. Paprašykite vieno jų pabūti pasakotoju, o likusių trijų paprašykite skaityti Amono, karaliaus Lamonio ir vieno iš

Skaitovų teatrui mokinius ruoškite iš anksto

Skaitovų teatro dalyviai savo vaidmenų ne vaidina. Tačiau jie turi pasiruošti savo dalį perskaityti aiškiai ir prasmingu tonu. Žiūrėkite, kad jie suprastų savo vaidmenis ir turėtų pakankamai laiko išstudijuoti savo dalį. Užduotis galite paskirstyti iš anksto, kad jie galėtų susipažinti su pasakojimu ir parepetuoti savo vaidmenis.

karaliaus tarnų žodžius. Pagalvokite, ar nevertėtų padėti mokiniams pasiruošti, vaidmenis paskirstant iš anksto, pavyzdžiui, dieną prieš šią pamoką arba tiesiog prieš šios pamokos pradžią.

Paprašykite keturių mokinių perskaityti savo dalį iš Almos 18:12–15. Likusių mokinių paprašykite sekti savo Raštuose ir atkreipti dėmesį į tai, kokį poveikį Amono tarnystė darė Lamoniui. Kai bus perskaityta 15 eilutė, sustabdykite skaitymą ir mokinių pasiteiraukite apie tai, ką jie ką tik sužinojo.

- Kodėl, jūsų manymu, Lamonis tylėjo priešais Amoną? (Jei reikia, padėkite mokiniams prisiminti, kad Lamonis pradėjo baimintis dėl savo padarytų žmogžudysčių ir nerimavo, jog Amonas yra jo nubausti atėjusi Didžioji Dvasia.)

Tęskite skaitovų teatrą ir pakvieskite skaitovus Almos 18:16–21 eilutėse perskaityti savo dalį. Paraginkite mokinius surasti įrodymų, jog su Amonu buvo Dievo galia.

- Kaip šioje situacijoje Amonui padėjo Dievo Dvasia?
- Ką Lamonis norėjo sužinoti iš Amono?
- Ką dabar Lamonis žino apie Amoną? (Jis žinojo, kad Amonas darbavosi su neįprasta galia ir galėjo numanyti kitų žmonių mintis.)

Mokinių dėmesį atkreipkite į lentoje užrašytą neužbaigtą teiginį: *Jei ištikimai tarnausime kitiems, ...*

- Atsižvelgdami į tai, ką šiandien sužinojome studijuodami Almos 17–18 skyrius, kaip užbaigtumėte šį sakinį? (Mokiniai gali atsakyti įvairiai. Apibendrinami jų atsakymus lentoje esantį teiginį užbaikite taip: ***Jei ištikimai tarnausime kitiems, tai padėsime jiems pasiruošti priimti Evangelijos tiesas.***)

Pakvieskite skaitovus toliau skaityti savo dalį iš Almos 18:22–32 eilučių. Paprašykite mokinių įdėmiai klausytis ir surasti, kokių konkrečių tiesų Amonas mokė Lamoni. Galite jiems pasiūlyti tas tiesas pasižymėti savo Raštuose. Tada paprašykite juos išvardinti surastas tiesas. Jų atsakymus surašykite lentoje.

Pakvieskite skaitovus toliau skaityti savo dalį iš Almos 18:33–35 eilučių. Klasės paprašykite surasti, kaip Amonas paaiškino savo gebėjimą numanyti karaliaus mintis ir apginti jo kaime. Skaitovų teatro dalyviams baigus skaityti savo dalį, padėkokite jiems už pagalbą. Paprašykite mokinių pasidalinti savo surastais atsakymais. Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip Dievas palaimino Amoną gebėjimu tarnauti Lamoniui ir jo žmonėms, paklauskite:

- Kokius dalykus sugebėjo padaryti Amonas, net viršydamas savo prigimtinius sugebėjimus?

Pažymėkite, kad tarnaudamas karaliui Lamoniui, Amonas taip pat tarnavo Dangiškajam Tėvui ir Jėzui Kristui. Lentoje užrašykite: *Kai ištikimai tarnaujame Dangiškajam Tėvui ir Jėzui Kristui, ...*

- Atsižvelgdami į tai, ko pasimokėte iš Amono pavyzdžio, kaip užbaigtumėte šį teiginį? (Mokiniai gali atsakyti įvairiai. Apibendrinami jų atsakymus lentoje esantį teiginį užbaikite taip: ***Kai ištikimai tarnaujame Dangiškajam Tėvui ir Jėzui Kristui, auga mūsų gebėjimas daryti Jų darbą.***)
- Kaip šis principas tiktų kam nors, kas bijo ar jaučiasi nepilnavertis, ar jaučia, kad jam pavesta užduotis ar pareiga yra pernelyg sunki?
- Ar kada jautėte, kai Dangiškasis Tėvas ir Jėzus Kristus jums padėjo vykdyti Jų darbą? (Galite papasakoti apie tai, kaip Dangiškasis Tėvas ir Jėzus Kristus sustiprino jūsų gebėjimus tarnaujant Jų tarnystėje. Arba galite pasidalinti pavyzdžiu iš kieno nors kito gyvenimo.)

Kad padėtumėte mokiniams pritaikyti šį principą, lentoje užrašykite šiuos klausimus. Paprašykite mokinių raštu atsakyti į vieną iš šių klausimų.

Kaip šis principas jums galėtų padėti jūsų dabartinėse ir būsimose pareigose?

Kaip galite būti ištikimesni, kad jaustumėte, kaip Viešpats stiprina jūsų gebėjimą vykdyti Jo darbą?

Papaiškinkite, kad Almos 18:36–39 eilutėse Amono taikytą Lamonio mokymo metodą misionieriai taiko ir šiais laikais. Jis mokė apie išpirkimo planą, įskaitant Sukūrimą ir Adomo bei Ievos Nuopuolį, ir apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Paprašykite mokinių apmąstyti tokią klausimą:

- Kodėl, jūsų manymu, mokant apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą, taip pat svarbu mokytis apie Sukūrimą ir Nuopuolį?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti tokį vyresniojo Raselo M. Nelsono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Kad suprastume Kristaus Apmokėjimą, ... pirmiausia turime suprasti Adomo Nuopuolį. O kad suprastume Adomo Nuopuolį, pirmiau turime suprasti Sukūrimą. Šie trys ypač svarbūs išgelbėjimo plano komponentai yra tarpusavyje susiję. [...]

Amžinasis gyvenimas, įmanomas tik Apmokėjimo dėka, yra aukščiausias Sukūrimo tikslas“ („The Atonement“, *Ensign*, Nov. 1996, 33, 35).

Jei šių trijų doktrinų dar neužrašėte lentoje, prirašykite jas prie sąrašo, kurį užrašėte skaitovų teatro metu. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 18:36–39. Paprašykite mokinių sekti skaitymą ir atkreipti dėmesį į tai, kaip Amono mokymuose, kurių jis mokė Lamoni, atsiskleidžia Sukūrimo, Nuopuolio ir Apmokėjimo elementai. Paprašykite jų papasakoti, ką surado.

- Kaip mokymasis apie Sukūrimo, Nuopuolio ir Apmokėjimo doktrinas galėjo padėti Lamoniui pripažinti, kad jam reikalingas Gelbėtojas?

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 18:40–43 eilutes ir surasti, ko meldė Lamonis, reaguodamas į Amono mokymą. Galite paraginti mokinius pasižymėti Lamonio maldavimą.

- Ką Lamonio malda bylojo apie tai, ką jis suprato apie save ir savo žmones? (Jis suprato, kad yra nusidėjęs ir kad jam reikia atleidimo.)
- Ko galime pasimokyti iš Lamonio apie tai, kas nutinka, kai suprantame, jog mums reikalingas Gelbėtojas? (Kai mokiniai atsakinės į šį klausimą, padėkite jiems surasti tokį principą: **Kai suvoksime, jog mums reikalingas Gelbėtojas, trokšime atgailauti.** Galite paraginti mokinius šį principą užsirašyti savo Raštuose, prie Almos 18:40–41 eilučių.) Pažymėkite, kad nors mūsų asmeninė patirtis su atgaila gali būti skirtinga, tačiau visi galime sekti karaliaus Lamonio pavyzdžiu ir nuoširdžiai prašyti Dievo malonės.

Pakvieskite mokinius raštu atsakyti į šį klausimą:

- Ką galite daryti, kad padėtumėte sau atminti, jog jums reikia Gelbėtojo?

Komentaras ir kontekstas

Almos 18:36–39. Mokymas apie išgelbėjimo planą

Amonas, mokydamas Lamoni, „pradėjo nuo pasaulio sukūrimo“ ir tada mokė „apie žmogaus nuopuolį“ (Almos 18:36). Galiausiai jis „išaiškino jiems [karaliui ir jo tarnams] išpirkimo planą“, konkrečiai apie „Kristaus atėjimą“ (Almos 18:39). Panašiai šių doktrinų Aaronas mokė Lamonio tėvą (žr. Almos 22:12–14).

Vyresnysis Briusas R. Makonkis iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo šias pamatines doktrinas – Sukūrimą, Nuopuolį ir Apmokėjimą – pavadino „trimis amžinybės stulpais“ ir „dingiausiai kada nors amžinybėje nutikusiais įvykiais“. Jis paaiškino:

„Jei mes pajėgtume juos suprasti, tai išryškėtų visa amžinųjų įvykių struktūra ir pajėgtume įgyvendinti savo pačių išgelbėjimą. [...]

... Viskas remiasi šiais trimis pamatiniais dalykais. Be vieno iš jų viskas netektų savo paskirties ir prasmės, o Dievybės planai ir sumanymai sužlugtų“ („The Three

Pillars of Eternity“ [BJU dvasinė valandėlė, 1981 m. vasario 17 d.], 1, speeches.byu.edu).

Vyresnysis Raselas M. Nelsonas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo paaiškino, kodėl kiekvienas šio plano komponentas yra būtinas:

„Planui reikėjo Sukūrimo, o šiam savo ruožtu reikėjo tiek Nuopuolio, tiek Apmokėjimo. Tai yra trys pamatiniai plano komponentai. Rojiškos planetos sukūrimą sumanė Dievas. Per Adomo Nuopuolį į žemę atėjo mirtingumas ir mirtis. Jėzaus Kristaus Apmokėjimas užtikrino nemirtingumą ir amžinojo gyvenimo galimybę. Sukūrimas, Nuopuolis ir Apmokėjimas buvo suplanuoti dar gerokai prieš Kūrimo darbo pradžią“ („The Creation“, *Ensign*, May 2000, 84).

Amonas ir Aaronas ne tik mokė tų pačių doktrinų, bet ir pateikė jas panašiai. Jie mokė paprastai, kad klausytojai galėtų suprasti (žr. Almos 18:24–30; 22:7–11). Jie mokė iš Raštų (žr. Almos 18:36–39; 22:12–14). Jų mokymas skatino kitus melstis (žr. Almos 18:40–41; 22:15–18).

Almos 19–20

Įvadas

Karalius Lamonis patyrė širdies permainą, dėl kurios atsivertė jo žmona ir daugybė jo žmonių. Tada Amonas su karaliumi Lamoniu iškeliavo į Midonį vaduoti įkalintų savo brolių. Pakeliui jie sutiko Lamonio tėvą, visos tos žemės karalių. Karalių pribloškė Lamonio ir Amono

žodžiai, Amono stiprybė ir meilė Lamoniu. Jo širdis buvo suminkštinta, ir jis patikino, kad Amonio broliai bus išleisti iš kalėjimo. Jis išreiškė troškimą sužinoti daugiau apie dalykus, kuriuos išgirdo iš savo sūnaus ir Amono.

Pasiūlymai, kaip mokytis

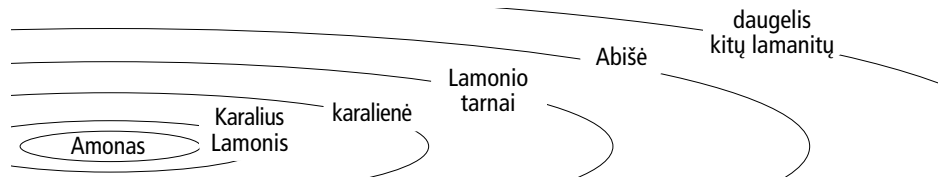
Almos 19

Karalius Lamonis ir daugybė jo žmonių atgailauja ir pasikrikštija

Mokinių paklauskite:

- Kas nutinka su vandeniu, kai į jį įmetate akmenėlį?

Kai mokiniai atsakinės, kokį poveikį įmestas akmenėlis daro vandeniui, lentoje nubraižykite toliau pateiktą schemą, tik jos neužpildykite.

Užrašykite lentoje tokį teiginį:

Jei dalinsimės savo liudijimais ir rodysime teisų pavyzdį, tai galėsime ...

Pakvieskite mokinius įsidėmėti šį teiginį ir visos pamokos metu mąstyti, kaip jį užbaigti.

- Kaip žmogaus veiksmai gali būti panašūs į akmenėlį, mestą vandenin? (Padėkite mokiniams suprasti, kad akmenėlio sukeliama ratilais yra panašūs į poveikį, kurį savo veiksmais mes darome kitiems.)

Pirmajame brėžinio ratile užrašykite *Amonas*.

- Ką pirmą mokė Amonas? (Jei mokiniams reikės pagalbos atsakant į šį klausimą, pagalvokite, ar nevertėtų jų paprašyti perskaityti Almos 18 skyriaus santraukos.) Antrajame brėžinio ratile užrašykite *karalius Lamonis*.

Apibendrinkite Almos 18:40–43 ir 19:1–5 eilutes, paaiškindami, kad klausydamasis Amono, karalius Lamonis suprato savo savanaudiškumą ir kad jam reikalingas Gelbėtojas. Jis ėmė šauktis Viešpaties pasigailėjimo ir tada parkrito ant žemės. Tikėdami, kad jis nebegyvas, tarnai nunešė jį pas žmoną ir paguldė į lovą. Po dviejų dienų ir dviejų naktų tarnai išsiruošė pernešti jo kūną į kapą, bet karalienė panorė pasikalbėti su Amonu. Ji nemanė, kad Lamonis negyvas, tad norėjo, kad pas jį nueitų Amonas.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 19:6 eilutę ir surasti frazę, kuri, jų nuomone, ypač gerai apibūdina Lamonio patyrimus. Pakvieskite kelis mokinius perskaityti jų pasirinktas frazes. Paklauskite jų, kodėl jie pasirinko būtent tas frazes.

Brėžinyje, trečiajame ratile, užrašykite *karalienė*. Paprašykite mokinių patyrinti Almos 19:7–11 eilutes ir išsiaiškinti, kaip šie patyrimai paveikė karalienę.

- Ką iš šių eilučių galime sužinoti apie karalienę? (Galimi ir tokie atsakymai: ji mylėjo savo vyrą, ji pasitikėjo Amonu, ji turėjo didelį tikėjimą.)

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 19:12–14. Pakvieskite kitus mokinius sekti skaitymą ir ypatingą dėmesį atkreipti į Lamonio tikėjimo išraišką.

- Kokias tiesas Lamonis sužinojo per pastarąsias dvi dienas?
- Lamonis, karalienė ir Amonas buvo pergalėti Dvasios ir pergalėti džiaugsmo. Ar kada esate koku nors galingu būdu patyrę Dvasios poveikį? Kada jautėte didelį džiaugsmą?

Kitame brėžinio ratile užrašykite *Lamonio tarnai*. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 19:15–16. Paprašykite mokinių surasti įrodymų, kad šie tarnai pradėjo gręžtis į Dievą.

- Kokie žodžiai ir frazės parodo, kad šie tarnai ėmė gręžtis į Dievą?

Kitame brėžinio ratile užrašykite *Abišė*. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 19:17. Pakvieskite mokinius surasti, kaip šie įvykiai paveikė Abišę.

- Ką darė Abišė? Ko ji vylėsi tokiais savo veiksmais?

Pagalvokite, ar nevertėtų mokiniams suteikti progos apibendrinti Almos 19:18–28 eilutes. Skirkite jiems laiko tyliai perskaityti šias eilutes. Tada paklauskite, ar yra savanoris, norintis savais žodžiais atpasakoti, kas ten parašyta. Leiskite kitiems mokiniams padėti. Jei reikia, padėkite jiems įtraukti šią informaciją: Išgirdę naujienas iš Abišės, į karaliaus namus ėmė rinktis žmonės. Tarp jų kilo didelis ginčas, pamačius Amoną ir be sąmonės likusius karalių, karalienę ir tarnus. Vienas vyras net kėsinosi užmušti Amoną, tačiau, bebandydamas tai padaryti, griuvo negyvas. Vieni tvirtino, kad Amonas buvo Didžioji Dvasia, o kiti sakė jį esant pabaisa. Abišė labai nuliūdo pamačiusi, kad jos į vieną vietą atvesti žmonės ėmė ginčytis.

Paprašykite mokinių pagalvoti, ką jie darytų Abišės situacijoje. Tada pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 19:29.

- Kaip Abišės veiksmai rodė jos liudijimo stiprumą? Kaip karalienė parodė, kad ji turi liudijimą?

Garsiai perskaitykite Almos 19:30–36. Paprašykite mokinių sekti skaitymą ir apmąstyti, kokį poveikį Amono liudijimas ir pavyzdys turėjo kitiems.

Paskutiniame brėžinio ratile užrašykite *daugelis kitų lamanitų*.

Paprašykite mokinių užbaigti lentoje pamokos pradžioje užrašytą teiginį. Vienas iš principų, kurį jie gali išsakyti yra tai, kad, **jei dalinsimės savo liudijimais ir rodysime teisu pavyzdį, galėsime padėti kitiems atsigręžti į Viešpatį**.

- Kada kieno nors pavyzdys ar liudijimas jums padarė teigiamą įtaką?

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie tai, kaip jų liudijimai ir pavyzdžiai gali paveikti jų šeimos narius, draugus ir visą bendruomenę. Pakvieskite mokinius savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose raštu atsakyti į tokį klausimą:

- Ką galite padaryti jau šiandien, kad savo aplinkiniams padarytumėte gerą poveikį?

Paraginkite mokinius leisti jų liudijimams ir teisiems pavyzdžiams veikti kitus, kaip tas akmenėlis sukėlė ratilus tvenkinyje. Mokiniams pasakykite, kad kurioje nors būsimoje pamokoje (85 pamokoje) jūs galbūt paprašysite jų papasakoti, kaip jiems sekėsi tai daryti.

Almos 20

Karaliaus Lamonio tėvas trokšta sužinoti apie Evangeliją ir pradeda jausti širdies permainą

Pakvieskite mokinius prisiminti, kada jie jautė, jog su jais elgiamasi netinkamai ar nesąžiningai.

Paašškinkite, kad Amonas ir Lamonis irgi atsidūrė tokioje situacijoje, kai su jais buvo netinkamai elgiamasi. Pažymėkite, kad galime pasimokyti svarbių pamokų iš to, kaip jie reagavo į tokį elgesį su jais.

Kad padėtumėte mokiniams susipažinti su Almos 20 skyriuje esančiu pasakojimu, Almos 20:1–7 eilutes apibendrinkite taip: Lamonis panorio, kad Amonas susitiktų su jo tėvu, visos tos žemės karaliumi. Viešpats Amonui apreiškė, kad jis neitų pas Lamonio tėvą, nes šis jį užmuštų. Viešpats taip pat apreiškė, kad Amono brolius Aaronas ir du jo porininkai buvo įkalinti Midonio žemėje. Amonas panorio išlaisvinti savo brolius. Išgirdęs, kad Amonas visa tai sužinojo per apreiškimą, Lamonis susiruošė padėti Amonui išlaisvinti savo brolius.

Prieš pamoką lentoje nubraižykite toliau pateiktą lentelę arba padarykite lentelės kopiją kiekvienam mokiniui:

1. Almos 20:8–13	Kaip jaustumėtės jūs Amono vietoje, jei kas nors imtų kaltinti jus melagystėmis ir plėšikavimu?
2. Almos 20:14–16	Kokių pamokų galime išmokti iš Lamonio atsakymo savo tėvui?
3. Almos 20:17–25	Kai Lamonio tėvas pamatė, jog Amonas gali jį užmušti, ką jis pasiūlė Amonui? Ko vietoj to paprašė Amonas?
4. Almos 20:26–27	Kaip Amono meilė Lamonui paveikė Lamonio tėvą? Kokiū būdu Amono ir Lamonio žodžiai paveikė Lamonio tėvą?

Paskirkite mokinius dirbti poromis. Paprašykite, kad savo porose jie perskaitytų 1–2 eilutėse nurodytas Raštų eilutes ir aptartų prie jų parašytus klausimus. Paraginkite juos pasirošti savo atsakymais pasidalinti su visa klase.

Kai mokiniai baigs aptarinėti 1–2 eilučių klausimus, paprašykite, kad keli iš jų papasakotų apie tai, ką sužinojo. Po to paklauskite:

- Kokių principų galime pasimokyti iš šių eilučių? (Nors mokiniai gali atsakyti įvairiai, tačiau padėkite jiems surasti tokį principą: **Net jei kiti bandytų mus įtikinti daryti tai, kas neteisinga, mes vis tiek galime išsakyti savo liudijimą žodžiais ir veiksmais.** Galite pasiūlyti mokiniams šį principą užsirašyti savo Raštuose, ties Almos 20:15 eilute.)

Pakvieskite mokinius išstudijuoti 3–4 eilutėse nurodytas Raštų eilutes ir aptarti su jomis susijusius klausimus. Pakvieskite juos perskaityti tai, ką surado. Po to paklauskite:

- Kokių principų galime pasimokyti iš šių eilučių? (Nors mokiniai išsakys įvairių principų, tačiau žiūrėkite, kad būtų aišku: **Jei mes rodysime meilę ir mokysime tiesos, tai padėsime kitiems suminkštinti savo širdis ir tapti imlesniems Evangelijai.** Galite paraginti mokinius šį principą užsirašyti savo Raštuose, ties Almos 20:26–27 eilutėmis.)

Pakvieskite mokinius pasidalinti patyrimais, kurie parodytų, kad Almos 20 skyriuje jų rasti principai yra teisingi. Jūs taip pat galite pasidalinti savo asmeniniu patyrimu.

Užbaikite paragindami mokinius siekti Dvasios vadovavimo, kad sužinotų, kaip šiuos du principus jie galėtų pritaikyti savo gyvenime.

Almos 21–22

Įvadas

Amono brolis Aaronas mokė amalekininkus, tačiau jie atmetė jo žinią apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Po to jis pamokslavo Midonyje, kur abu su porininku galiausiai buvo įkalinti. Suspaudimų metu jie liko ištikimi, o kai Amonas ir karalius Lamonis užtikrino jų išlaisvinimą, jie ir toliau tęsė savo misiją dalintis Evangelija. Po to,

kai Lamonio tėvas buvo paruoštas per Amono pavyzdį, iš Aarono jis sužinojo apie tai, kaip „užgimti iš Dievo“ (Almos 22:15). Lamonio tėvas sužinojo, kad, jeigu atgailaus už savo nuodėmes, jis pažins Dievą ir galiausiai gaus amžinąjį gyvenimą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 21

Aaronas ir jo broliai, nepaisydami išbandymų ir įkalinimo, toliau skelbia Evangeliją

Mokinių paklauskite, ar kada nors jie jautėsi taip, kad, nors kaip įmanydami stengiasi laikytis įsakymų, bet vis tiek susiduria su sunkumais ir nebetenka ryžto. Pakvieskite juos paminėti kelis atvejus, kada žmonės galėtų taip jaustis.

Paaškindite, kad Amonui sėkmingai mokant karalių Lamonį ir jo žmones, Aaronui ir jo draugams kitoje žemės dalyje iškilo didelių bėdų. Kai mokiniai studijuos apie Aarono ir jo draugų pavyzdį, paraginkite juos paieškoti pamokų, padėsiančių jiems tuomet, kai susidurs su iššūkiais ar praras ryžtą.

Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas: *Almos 21:1–4; Almos 21:5–8; Almos 21:9–11; Almos 21:12–15 ir Almos 20:29–30*. Suskirstykite mokinius į penkias grupes. Kiekvienai grupei paskirkite po vieną iš lentoje surašytų ištraukų. Mokinių paprašykite pasiruošti glaustai apibendrinti jiems paskirtas ištraukas ir apibūdinti, su kokiais sunkumais susidūrė Aaronas ir jo draugai. Praėjus kelioms minutėms, mokinių iš kiekvienos grupelės pasiteiraukite, ką jie surado.

- Kaip Aaronas ir jo draugai ištverė išbandymus? (Žr. Almos 20:29; 21:9, 12, 15.)
- Vienas iš Aaroną ištikusių išbandymų buvo jo mokomų amalekininkų pasipriešinimas (žr. Almos 21:5–10). Ką galime daryti, jei kas nors nori su mumis ginčytis dėl religijos ar prieštarauti mūsų įsitikinimams?

Priminkite mokiniams pamokos pradžioje pateiktą klausimą. Nors Aaronas ir jo broliai sunkiai dirbo pagal Viešpaties nurodymus, tačiau jiems vis tiek kilo sunkumų. Paprašykite mokinių tyliai pamąstyti apie tai, kaip jie jaustųsi, jei patirtų tai, ką patyrė Aaronas ir jo draugai. Ką jie norėtų daryti po toli nuo namų patirtų kančių ir įkalinimo dėl Evangelijos? Galite jų paklausti, ar norėtų grįžti namo.

Lentoje užrašykite tokį principą: ***Jei ištikimai ištversime išbandymus, tai Viešpats padės mums atlikti Jo darbą.*** Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 21:16–17. Likusios klasės dalies paprašykite sekti skaitymą ir surasti, kaip Viešpats padėjo Aaronui ir jo broliams atlikti Jo darbą. Pakvieskite mokinius papasakoti tai, ką jie rado.

Kad padėtumėte mokiniams pritaikyti lentoje užrašytą principą, pasiteiraukite jų, kokių darbų jiems Dievas dabar numatė ir su kokiais iššūkiais jie gali susidurti, bandydami tuos darbus atlikti. (Galite pabrėžti, kad be misionieriško darbo mokiniai Dievo darbe dar gali dalyvauti lankydamiesi Bažnyčios susirinkimuose, vykdydami pašaukimus ir pavedimus, tarnaudami kitiems, stiprindami savo liudijimus ir tapdami panašesni į Kristų.)

Pakvieskite mokinius papasakoti, kaip jie suprato, kad lentoje jūsų užrašytas principas yra teisingas. Galite pasidalinti savo liudijimu apie tai, kaip Viešpats mums padeda atlikti Jo darbą, jei liekame ištikimi išbandymų metu. Paprašykite mokinių pateikti pavyzdžių apie būsimą metą, kada, jų manymu, vykdamas Viešpaties darbą jiems reikės likti ištikimiems per išbandymus.

Padėkite mokiniams pritaikyti doktrinas ir principus

Su malda apgalvokite, kaip, atsižvelgdami į individualius mokinių poreikius, galėtumėte jiems padėti surasti ir pritaikyti pamokoje aptariamus principus.

Apibendrinkite Almos 21:18–23 eilutes paaiškindami, kad, užtikrinę Aaroną ir jo draugų išlaisvinimą iš kalėjimo, Amonas ir Lamonis sugrįžo į Izmaelio žemę, kur toliau skelbė Evangeliją. Lamonis savo žmonėms suteikė religijos laisvę.

Almos 22

Aaronas Lamonio tėvą moko Evangelijos, šis įtiki ir užgimsta iš Dievo

Lentoje užrašykite tokius klausimus:

Kodėl norite gauti amžinąjį gyvenimą?

Ko galėtumėte išsižadėti už tai, kad gautumėte amžinąjį gyvenimą?

Paiškinkite, kad „amžinasis gyvenimas, arba išaukštinimas, reiškia, kad mes galime paveldėti vietą aukščiausio šlovės lygio celestialinėje karalystėje, kur gyvensime Dievo akivaizdoje su savo šeimomis (žr. DS 131:1–4). [...] Ši dovana yra įmanoma per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą“ (*Ištikimi tikėjimui. Evangelijos žinyras* [2005], p. 6). Trumpai papasakokite mokiniams, kodėl jūs norite gauti amžinąjį gyvenimą? Tai darydami galite parodyti savo šeimos nuotrauką arba paveikslėlį su Gelbėtoju. Tada, kai mokiniai kartu studijuos Almos 22 skyrių, paprašykite jų apmąstyti lentoje esančius klausimus.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 22:1.

- Ką iš praeitos pamokos prisimenate apie Lamonio tėvą? (Galite pakviesti kurį nors mokinį apibendrinti Almos 20 skyrių.)
- Ką padaryti, pasak Almos 20:27 eilutės, Lamonio tėvas paprašė Amono? (Mokyti jį.)

Apibendrinkite Almos 22:2–3 eilutes, paaiškindami, kad, nors Lamonio tėvas ir norėjo pamatyti Amoną ir būti jo mokomas, jis vis dar nekantravo mokytis, kai vietoj Amono pas jį atėjo Aaronas.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 22:5–6. Paprašykite, kad mokiniai sektų skaitymą ir surastų, ką karalius Lamonis norėjo sužinoti. Paprašykite jų papasakoti, ką jie surado.

Suskirstykite mokinius į mažas grupes. Pakvieskite grupes kartu perskaityti Almos 22:7–14 eilutes ir sudaryti sąrašą doktrinų, kurias Aaronas išdėstė Lamonio tėvui. (Pavyzdžiui, jie gali paminėti, kad jis mokė apie Sukūrimą, Nuopuolį ir apie Apmokėjimą.) Kai grupelės sudarys doktrinų sąrašus, paprašykite po vieną mokinį iš grupelės visai klasei perskaityti savo grupelės sudarytą sąrašą. Galite paprašyti mokinius sąrašus surašyti lentoje. Tada pakvieskite kitus mokinius, kad sąrašą papildytų kitomis jų grupelių surašytomis doktrinomis.

- Kaip šios doktrinos atsako į karaliaus klausimą, pateiktą Almos 22:6 eilutėje?

Pakvieskite mokinius tyliai patyrinėti Almos 22:15 eilutę ir surasti, ką karaliaus Lamonio tėvas buvo pasiryžęs atiduoti už tai, kad gautų džiaugsmą ir amžinąjį gyvenimą.

- Kokios mintys jums kyla, kai mąstote apie tai, ką karalius buvo pasiryžęs atiduoti?

Pažymėkite, kad nors karalius buvo pasiryžęs atiduoti visus savo turtus, Aaronas jį mokė apie didesnę auką, kurią jis turi padaryti. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 22:16. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitymą ir atsakyti, ką, pasak Aaroną, karalius turėjo padaryti.

- Ką, pasak Aaroną, turėjo padaryti karalius? (Atgailauti už savo nuodėmes ir melstis Dievui su tikėjimu.)

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 22:17–18. Paprašykite mokinių sekti skaitymą ir atkreipti dėmesį į tai, kokia buvo karaliaus reakcija į Aaroną nurodymus.

- Kaip karalius pademonstravo savo troškimą gauti amžinąjį gyvenimą?
- Ką, jūsų manymu, reiškia „palikti“ savo nuodėmes? Kodėl, jūsų manymu, būtina atgailauti už *visas* savo nuodėmes, o ne tik už *kai kurias* iš jų? (Padėkite mokiniams suprasti, kad žmogui atgailauti už visas savo nuodėmes prireikia daug laiko.)
- Ką apie pasirošimą amžinajam gyvenimui galime sužinoti iš karaliaus Lamonio tėvo? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų suvokti tokią tiesą: **Kad pasirošytume amžinajam gyvenimui, turime pasiryžti palikti visas savo nuodėmes.** Galite mokiniams pasiūlyti Almos 22:18 eilutėje pasižymėti frazė „aš paliksiu visas savo nuodėmes, kad pažinčiau tave“.)

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti tokį vyresniojo Dalino H. Oukso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo pateiktą teiginį:

„Jėzaus Kristaus Evangelija kviečia mus pasikeisti. „Atgailaukite“ – tai dažniausia jos žinia, o atgaila reiškia palikti visus savo darbus – asmeninius, šeimyninius, etninius bei nacionalinius – kurie prieštarauja Dievo įsakymams. Evangelijos tikslas yra paprastas būtybes transformuoti į celestialinius piliečius, o tam reikalingas pasikeitimas“ („Repentance and Change“, *Ensign* arba *Liahona*, Nov. 2003, 37).

Pažymėkite, kad kai kurie žmonės abejoja sugebėsią tikrai atgailauti ir pasikeisti. Kiti abejoja, kad Viešpats jiems atleis. Kad padėtumėte mokiniams, kurie galbūt turi tokių abejonių, perskaitykite tokį sesers Eleinės Š. Dalton, visuotinės Merginų organizacijos prezidentės, teiginį:

„Ar jūsų gyvenime yra kas nors, ką reikia pakeisti? Jūs galite tai padaryti. Galite atgailauti, nes buvo atlikta begalinė apmokančioji Gelbėtojo auka. Dėl Jo jūs ir aš galime pasikeisti, vėl tapti tyros ir švarios, tapti kaip Jis. Ir Jis pažadėjo, kad, jei taip darysime, Jis daugiau nebepriims mūsų nuodėmių ir klaidų“ („Dabar laikas keltis ir sušvisti!“, 2012 m. *balandžio visuotinės konferencijos medžiaga*).

Paaškindite, kad, kai naudojame tikėjimą ir atgailaujame už savo nuodėmes, įgyjame teisę gauti tas kunigystės apeigas ir sandoras, kurios mums padeda pasiruošti amžinajam gyvenimui.

Pakvieskite mokinius savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose raštu atsakyti į toliau pateiktą klausimą. (Šį klausimą galite užrašyti lentoje arba lėtai perskaityti, kad mokiniai galėtų jį užsirašyti.)

- Kaip manote, ką iš jūsų žinių apie tai, ko reikia amžinajam gyvenimui gauti, Viešpats paprašys jus padaryti šiandien, kad galėtumėte priartėti prie Jo?

Kai mokiniai apmąstys ir parašys, paklauskite:

- Kokių įrodymų matote, kad karalius buvo atsivertęs į Viešpatį? (Mokiniams priminkite, kad karalius jau nebenorėjo užmušti savo paties sūnaus ir buvo pasiryžęs atsakyti visos savo karalystės ir palikti visas savo nuodėmes už tai, kad užgimtų iš Dievo.)

Apibendrinkite Almos 22:19–21 eilutes paaškindami, kad po to, kai karalių pergalėjo Dvasia, jo tarnai nubėgo pas karalienę ir papasakojo jai, kas atsitiko. Ji supyko ir įsakė tarnams užmušti Aaroną ir jo brolius. Baimindamiesi neftitų misionierių galios, tarnai atsisakė tai daryti. Karalienė irgi bijojo, tačiau ji ryžtingai siekė užmušti tuos neftitus. Tarnams ji įsakė nueiti ir atsivesti žmones, kurie užmuštą Aaroną ir jo draugus.

Paprašykite mokinius tyliai perskaityti Almos 22:22–26 eilutes ir surasti, kokių veiksmų ėmėsi Aaronas ir karalius, kad karalienė ir kiti taip pat atsiverstų ir patirtų džiaugsmą. Pabaigoje pasidalinkite savo liudijimu apie atgailą ir apie palaimas, kurios gaunamos dėl pasikeitimo per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą.

Raštų įvaldymo apžvalga

Jaunimas gali išmokti naudoti Raštus Evangelijos tiesoms mokyti. Suskirstykite mokinius į poras ir pakvieskite visas poras paruošti vienos dviejų minučių pristatymą, kuriame jie mokytų nesudėtingą jiems paskirtą doktriną. Paprašykite, kad mokydami doktrinos jie panaudotų bent vieną Raštų įvaldymo eilutę. Taip pat paprašykite juos pagalvoti, kaip savo mokyme jie panaudos paaškinimus, pavyzdžius ir liudijimą. Abu poros mokiniai turi dalyvauti pristatyme. Kai visi baigs ruoštis, dviejų ar trijų porų paprašykite mokyti visą klasę. Pagalvokite, ar nevertėtų likusių porų paprašyti savo pristatymus parodyti būsimose dvasinėse valandėlėse ar po trumpesnės pamokos.

Pastaba: Jei šios pamokos metu nebus laiko šiai veiklai, tai ją galite atlikti kitą dieną. Kitos apžvalginės veiklos surašytos šio vadovėlio priede.

Almos 23–24

Įvadas

Po savo atsivertimo lamanitų karalius savo žmonėms paskelbė religijos laisvę. Šis pareiškimas leido Aaronui ir jo broliams skelbti Evangeliją ir lamanitų miestuose kurti bažnyčias. Atsivertę tūkstančiai lamanitų, ir jie niekada neatsimetė. Šie lamanitai sudarė sandorą sudėti savo karo ginklus ir iš neatsivertusiųjų lamanitų išsiskyrė pasivadindami anti nefi lehiais. Kai neatsivertusieji

lamanitai juos užpuolė, kai kurie anti nefi lehia paaugojo savo gyvybes, kad išlaikytų savo sandorą.

Pastaba: 83 pamokoje jūs galbūt paraginote mokinius leisti jų liudijimams ir teisiems pavyzdžiams veikti kitus, kaip akmenėlis sukelia ratilus tvenkinyje. Jei būtumėte taip ir padarėte, pagalvokite, ar nevertėtų šios pamokos pradėti išklausančiam, kaip jiems sekėsi tai daryti.

Domėkitės, kaip sekasi su pakvietimais

Kai mokytojai domisi, kaip sekasi vykdyti praeitų pamokų pakvietimus ar užduotis, mokiniai supras ir pajus, jog svarbu veikti pagal dieviškus principus ir pritaikyti juos savo gyvenime už klasės ribų.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Almos 23

Tūkstančiai lamanitų atverčiami į Viešpatį

Lentoje nupieškite du žmogeliukus (užteks ir žmogeliukų iš pagaliukų). Tada perskaitykite toliau pateiktą vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paprašykite, kad mokiniai klausytųsi, kaip vyresnysis Skotas apibūdino du žmonių tipus.

„Visi matėme žmonių, kurie gyvenimą nugyveno nuosekliai darydami teisingus dalykus. Atrodo, kad jie yra laimingi, net entuziastingi dėl gyvenimo. Kai reikia priimti sunkius sprendimus, jie, atrodo, nuolatos pasirenka teisingai, nors galėjo priimti ir labiau viliojančius alternatyvius sprendimus. Žinome, kad ir jie yra pajungti pagundai, tačiau atrodo, kad nekreipia dėmesio į ją. Panašiai matėme ir tų, kurių priimti sprendimai nėra tokie šaunūs. Galingoje dvasinėje aplinkoje jie ryžtasi elgtis geriau, keisti savo gyvenimo kryptį ir atsakyti sekinančių įpročių. Nors jie labai nuoširdžiai ryžtasi pasikeisti, tačiau greitai sugrįžta prie tų pačių dalykų, kurių ryžosi atsakyti.

Tad koks yra skirtumas tarp šių dviejų grupių atstovų? Kaip galima nuolat pasirinkti teisingai?“ („Full Conversion Brings Happiness“, *Ensign*, May 2002, 24).

Mokinių paklauskite, kaip, remdamiesi vyresniojo Skoto komentarais, jie galėtų pavadinti tuos du lentoje nupieštus žmogeliukus. Vienam lentoje nupieštam žmogeliukui duokite vardą *Ištikimas*, o kitam – *Nenuoseklus*. Mokinių paklauskite, kaip jie atsakytų į vyresniojo Skoto užduotus klausimus:

- Koks skirtumas tarp šių dviejų grupių atstovų?
- Kaip galima nuolat pasirinkti teisingai?

Kai mokiniai studijuos Almos 23–24 skyrius, paraginkite juos pamąstyti apie tai, kas daugelį Bažnyčios narių skatina visą savo gyvenimą išlikti ištikimus.

Apibendrinkite Almos 23:1–5 eilutes, paaiškindami, kad atsivertęs lamanitų karalius tarp žmonių išsiuntinėjo pareiškimą apie tai, kad šie leistų Aaronui ir jo broliams netrukdomai ir saugiai skelbti Dievo žodį visoje žemėje. Šis pareiškimas leido šiems misionieriams tarp lamanitų kurti bažnyčias. Dėl to atsivertę tūkstančiai lamanitų.

Pakvieskite kurį nors mokinių garsiai perskaityti Almos 23:6. Paprašykite mokinių sekti skaitymą ir surasti du dalykus, kurie prisidėjo prie lamanitų atsivertimo. Paprašykite mokinių atsakyti, ką jie surado.

- Kodėl, jūsų manymu, buvo svarbu, kad Amonas ir jo broliai lamanitus mokytų „sulig apreiškimo ir pranašystės dvasia“?
- Ką, jūsų manymu, reiškia, kad Dievo galia darė stebuklus lamanituose?

- Kada patyrėte Dievo galią, padėjusią jums atsiversti? Kada matėte, kaip Dievo galia padėjo atsiversti kam nors kitam?

Pakvieskite mokinius vėl perskaityti Almos 23:6 eilutę ir surasti frazes, apibūdinančias tuos lamanitus, kurie patikėjo Amono ir jo brolių pamokslavimu. (Žiūrėkite, kad mokiniai suprastų, jog šie lamanitai „buvo atversti į Viešpatį“, o ne į Bažnyčią ar į juos mokiusius misionierius. Taip pat užtikrinkite, kad mokiniai pamatytų, jog šie žmonės „niekuomet neatpuolė“. Lentoje, po žmogeliuku, pavadinimu *Ištikimas*, užrašykite *buvo atversti į Viešpatį ir niekuomet neatpuolė*.)

- Kodėl, susidūrus su sunkiomis aplinkybėmis ar suspaudimais, svarbu būti atsivertusiems į Viešpatį, o ne į kitus žmones ar idėjas?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 23:7, 16–18 eilutes ir surasti žodžius bei frazes, kurie įrodo lamanitų atsivertimą. Paprašykite mokinių pranešti apie savo rastus atsakymus. Jų rastus žodžius ir frazes galite užrašyti lentoje, po žmogeliuku, pavadintu *Ištikimas*. Kad padėtumėte mokiniams toliau analizuoti šias eilutes, galite užduoti tokius klausimus:

- Kaip žmonių troškimas turėti naują vardą įrodo, kad jie pasikeitė?
- Kaip būtų galima „išskirti“ atsivertusiuosius šiais laikais?
- Pasak Almos 23:18 eilutės, atsivertusieji lamanitai tapo darbštūs ir draugiški nefitams. Kai žmogus bando atgailauti ar pakeisti savo gyvenimą, kaip jam gali būti naudinga bendrauti su kitais žmonėmis, kurie yra atsivertę?

Užrašykite lentoje tokius žodžius: *Atsivertimas reiškia ...*

Paprašykite, kad savo žinias apie Almos 23 skyrių mokiniai apibendrintų užbaigdami lentoje užrašytą teiginį. Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jų atsakymai turėtų atspindėti tokią tiesą: **Atsivertimas reiškia pasikeitimą ir tapimą nauju asmeniu per Dievo galią.** Užbaikite teiginį lentoje.

Atkreipkite mokinių dėmesį į lentoje užrašytus žodžius *Ištikimas* ir *Nenuoseklus*. Paraginkite juos pamąstyti, kuris iš šių dviejų terminų geriausiai apibūdina jų atsivertimo laipsnį.

Almos 24

Anti nefi lehiiai sudaro sandorą daugiau niekada nepaimti ginklų

Pakvieskite mokinius tyliai prisiminti, ar jie buvo kada nors nusprendę ko nors nebedaryti ar kaip nors nebenusidėti, tačiau vis tiek tai padarė ar nusidėjo. Paaiškinkite, kad, jeigu tai buvo nutikę jiems, jie turėtų ir toliau stengtis tobulėti. Studijuodami Almos 24 skyrių, jie sužinos apie tiesas, kurios jiems padės.

Apibendrinkite Almos 24:1–5 eilutes, paaiškindami, kad amalekininkai ir amulonitai, buvę nefitai, kurstė kitus lamanitus pykti ant savo karaliaus ir kitų anti nefi lehių. Tokiame pyktyje šie lamanitai ruošėsi pulsti anti nefi lehius. Šios nesantaikos metu anti nefi lehių karalius mirė. Karalystė buvo perleista vienam iš jo sūnų. Amonas, kartu su Lamoniu ir kitais, susirinko pas naująjį karalių aptarti, kaip apsiginti nuo lamanitų.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 24:6 eilutę ir surasti, ko nebedaryti nusprendė anti nefi lehiiai. Kai keli mokiniai atsakys, pakvieskite kitus kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 24:7–10, 12–14. Paprašykite mokinių sekti skaitymą ir surasti visus būdus, kuriais, pasak anti nefi lehių karaliaus, juos palaiminimo Dievas.

- Kokią vieną iš nuodėmių, pasak Almos 24:9 eilutės, anksčiau buvo padarę anti nefi lehiiai?
- Kodėl, pasak Almos 24:13 eilutės, jie atsisakė kautis mūšyje?

Padalinkite klasę į dvi grupes. Pakvieskite pirmąją grupę perskaityti Almos 24:11, 15 eilutes ir surasti frazes, parodančias anti nefi lehių pastangas atgailauti. Antrosios grupės paprašykite perskaityti Almos 24:16–19 eilutes ir surasti, ką padarė anti nefi lehiiai, kad liktų švarūs. Po to, kai mokiniai turės pakankamai laiko perskaityti, pakvieskite juos papasakoti apie tai, ką sužinojo. Kad išskeltumėte papildomų idėjų, galite užduoti tokius klausimus:

- Ką, jūsų manymu, karalius turėjo omenyje, sakydamas: „Viskas, ką galėjome padaryti, ... tai atgailauti“? (Almos 24:11). (Ši frazė byloja apie didžiules anti nefi lehių pastangas ir ryžtą atgailauti už savo nuodėmes.)

- Žodis *liudijimas* pavartotas tris kartus – Almos 24:15–16, 18 eilutėse. Kaip, užkasdami savo ginklus giliai žemėje, jie parodė savo liudijimą? (Likusiems žmonėms ir Dievui tai parodė, kad jie tikrai paliko, arba metė, savo nuodėmes.)

Paprašykite vieno mokinio perskaityti tokį Prezidento Spenserio V. Kimbolo teiginį:

„Mesdamas nuodėmę žmogus negali pageidauti geresnių sąlygų. [...] Jis turi būti tikras, kad ne tik metė nuodėmę, bet kad pakeitė ir situacijas, sudarančias palankias sąlygas tai nuodėmei atsirasti. Jis turėtų vengti tų vietų, situacijų ir aplinkybių, kurioms esant kilo nuodėmė, nes visa tai vėl gali ją sukelti. Jis turi mesti žmones, su kuriais buvo padaryta nuodėmė. Jis neturėtų tų asmenų nekęsti, tačiau turėtų jų vengti ir vengti visko, kas susiję su nuodėme“ (*The Miracle of Forgiveness* [1969], 171–172).

- Ką padarė anti nefi lehi, kad išvengtų situacijų ir žmonių, galinčių juos sugundyti vėl sugrįžti prie savo buvusių nuodėmių?

Galite mokiniams skirti šiek tiek laiko pamąstyti apie tai, ar jų gyvenime yra kokios nors padėties, kurią reiktų keisti atgailaujant už kokią nors jiems problematišką nuodėmę, kurią reiktų palikti.

Lentoje užrašykite: *Jei mes ... , tai Dievas ...*

Paprašykite mokinių apžvelgti Almos 24:10–18 eilutes ir paieškoti, kaip jie galėtų užbaigti lentoje esantį teiginį. (Galite mokiniams pasiūlyti savo Raštuose užrašyti kad ir tokį teiginį:

Jei mes darome viską, ką galime, kad atgailautume, Dievas paims mūsų kaltės jausmus ir padės išlikti švarems.)

Vėl atkreipkite mokinių dėmesį į Almos 24:17 eilutę.

- Kokių maišto ginklų pavyzdžių žinote (žr. Almos 23:7), kuriuos žmonės galėtų sudėti ar užkasti atsiversdami į Viešpatį? (Padėkite mokiniams suprasti, kad maišto ginklais galėtų būti žmonių nuodėmingas mąstymas ar veiksmai, kurių jie turėtų išsižadėti tam, kad atsiverstų į Viešpatį.)

Paprašykite kurį nors mokinį perskaityti žemiau pateiktą vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalo Kvorumo teiginį:

„Atgaila trunka tiek, kiek jums prireiktų pasakyti: „Aš pasikeisiu“ – ir būti tuo tikrai užtikrintam. Žinoma, reikės išspręsti tam tikras problemas, kažką atitaisyti. Gali būti – ir tebūnie taip – kad likusį gyvenimą praleisite įrodinėdami savo atgailą jos pastovumu“ („For Times of Trouble“, *New Era*, Oct. 1980, 11–12).

Paprašykite mokinių paaiškinti, kokių veiksmų vaikas ar mergina galėtų imtis, siekdamas išvengti kartojimo šių nuodėmių: Išminties Žodžio nesilaikymo, pornografijos žiūrėjimo ir nemalonaus elgesio su broliais ar seserimis.

Pakvieskite mokinius įsivaizduoti, kaip turėjo jaustis savo ginklus užkasę anti nefi lehi, kai sužinojo, kad lamanitų armijos ruošiasi juos pulti. Paprašykite mokinių apmąstyti šią situaciją tyliai skaitant Almos 24:20–22 eilutes.

Lentoje užrašykite šią tiesą: ***Jei laikomės savo sandorų, tai padedame kitiems atsiversti.***

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 24:23–27. Paprašykite klasės narius sekti skaitomą tekstą ir surasti tuos žodžius ir frazes, kurie mokytų lentoje užrašyto principo.

- Kaip šis pasakojimas veikia jūsų troškimą laikytis savo sandorų?
- Ką galime padaryti, kad sustiprintume savo troškimą ir gebėjimą laikytis su Viešpačiu sudarytų sandorų?

Pakvieskite mokinius papasakoti kokių nors nutikimų, susijusių su lentoje užrašytu principu. Baigdami pamoką paliudykite apie šioje pamokoje mokytus principus.

Studijų namuose pamoka

Almos 17–24 (17 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Almos 17–24 (17 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (Almos 17–18)

Iš lamanitus mokiusių Amono ir jo brolių pavyzdžio mokiniai sužinojo, kad tyrinėdami Raštus, meldamiesi ir pasninkaudami galime gauti Šventąją Dvasią ir kitus mokytis su galia. Amono tarnystė pas karalių Lamonį taip pat pamokė svarbaus misionieriškos tarnystės aspekto – jei rodome gerą pavyzdį, tai Viešpats gali mus padaryti įrankiais Savo rankose. Mokiniai galėjo pamatyti, kad Amono tarnystė pas Lamonį paruošė šį lamanitų valdovą ir kitus priimti Evangeliją. Karaliaus Lamonio atsivertimas moko, kad suvokę, jog mums reikalingas Gelbėtojas, trokštame atgailauti.

2 diena (Almos 19–20)

Mokiniai sužinojo, kad Amono liudijimas ir teisingas pavyzdys padėjo Lamonio tėvui atsigręžti į Viešpatį. Jie taip pat sužinojo, kad meilingi mūsų veiksmai gali suminkštinti kitų širdis ir paskatinti ieškoti tiesos.

3 diena (Almos 21–22)

Pasakojimas apie misionierišką Aarono darbą padėjo mokiniams pamatyti, kad, jei ištikimai ištersime išbandymus, Viešpats padės mums atlikti Jo darbą. Aaronas padėjo karaliaus Lamonio tėvui suprasti, kad savo išgelbėjimą jis gali gauti tik per Jėzaus Kristaus nuopelnus. Kaip tas karalius, taip ir mes turime būti pasiryžę palikti visas savo nuodėmes tam, kad patirtume dvasinę permainą ir užgimtume iš Dievo.

4 diena (Almos 23–24)

Tūkstančiai Evangeliją priėmusių lamanitų parodė, kad atsivertimas yra dvasinė permaina – tapimas nauju asmeniu per Dievo galią. Per lamanitų, tapusių anti nefi lehius, pavyzdį mokiniai sužinojo, kad, jei darome viską, ką galime, kad atgailautume, Dievas paims mūsų kaltes ir padės išlikti švartiems. Lamanitų atsivertimas parodo, kad, jei būsime ištikimi, padėsime atsiversti ir kitiems.

Įvadas

Keturi karaliaus Mozijo sūnūs atsisako likti prabanguose namuose tam, kad galėtų paskelbti Evangeliją lamanitams. Pasakojimai apie šiuos keturis misionierius iliustruoja, kaip mokiniai gali pasiruošti efektyviai mokytis Jėzaus Kristaus Evangelijos kitus.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Almos 17–22

Amonas ir jo broliai moko du lamanitų karalius

Prieš pamoką lentoje arba ant popieriaus lapo užrašykite tokį ne-užbaigtą teiginį: „Vienintelis svarbiausias dalykas, kurį jūs galite daryti, ruošdamiesi pašaukimui tarnauti [misijoje], tai ...“

Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo įspūdžiais apie tą metą, kai susitiko su iš ištikimai atitarnautos nuolatinės misijos sugrįžusiu šeimos nariu ar draugu. Tada tų mokinių paklauskite: Kaip tas asmuo pasikeitė po savo misijos? Kas, jūsų manymu, nulėmė tokį pasikeitimą?

Paprašykite mokinių pagalvoti, kaip jie užbaigtų lentoje esantį teiginį. Kai mokiniai baigs atsakinėti, perskaitykite jiems kaip šį teiginį užbaigė vyresnysis Deividas A. Bednaris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo: „Vienintelis svarbiausias dalykas, kurį jūs galite daryti, ruošdamiesi pašaukimui tarnauti, tai *tapti* misionieriumi dar gerokai prieš jums *išvykstant* į misiją“ („Tapimas misionieriumi“, 2005 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Paklauskite: Kokiais būdais vaikinai ir merginos gali sekti vyresniojo Bednario patarimu ir tapti misionieriais dar prieš tarnaujant nuolatinėje misijoje?

Perskaitykite tokį Prezidento Tomo S. Monsono teiginį:

„Misionieriška tarnystė yra kunigijos pareiga – priedermė, kurios Viešpats tikisi iš mūsų, tiek daug gavusių. Vaikinai, raginu jus ruoštis misionieriškai tarnystei. Būkite švarūs, tyri ir verti atstovauti Viešpačiui. Rūpinkitės savo sveikata ir jėgomis. Studijuokite Raštus. Kur yra galimybė, dalyvaukite seminarijoje ir institute. Susipažinkite su misionierių vadovu *Skelbti mano evangeliją*.

Keletas žodžių jums, jaunosios seserys: nors jūs ir neturite tokios kunigystės prievolės tarnauti nuolatinėje misijoje, kokią turi vaikinai, jūsų, kaip misionierių, indėlis taip pat yra vertingas, ir mes laukiame jūsų tarnystės“ („Mes ir vėl susirinkome“, 2010 m. spalio visuotinės konferencijos medžiaga).

Užrašykite lentoje šiuos žodžius: *Viešpats palaimins mus Šventąją Dvasia ir galia mokytis Jo žodžio, jei mes ...*

Suskirstykite mokinius į keturias grupes. Visoms grupelėms paskirkite perskaityti po vieną iš šių Raštų ištraukų: Almos 17:1–4;

Almos 17:9–13; Almos 17:19–25; 18:1–9; Almos 17:26–30. (Jei turite nedaug mokinių – šią veiklą adaptuokite.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti jiems paskirtas Raštų ištraukas ir paieškoti, ką darė Mozijo sūnūs, kad mokydami Evangelijos būtų laiminami Dvasia ir galia. Paaiškinkite, kad jiems baigus, jūs paprašysite jų pasakyti, ką jie surado ir kaip užbaigtų lentoje esantį sakinį.

Po pakankamai skirto laiko pakvieskite po vieną mokinį iš kiekvienos grupelės paaiškinti, ką darė Mozijo sūnūs ir kaip jo grupės nariai užbaigtų lentoje užrašytą principą. Atsakymai gali būti ir tokie: tyrinėjo Raštus, pasninkavo ir meldėsi, buvo kantrūs, rodė gerą pavyzdį, pasitikėjo Viešpačiu, nuoširdžiai tarnavo kitiems ir mylėjo kitus kaip savo brolius ir seseris. Mokinių vardijamus atsakymus surašykite lentoje. Paprašykite mokinių paaiškinti, kaip, jų manymu, kiekvienas iš šių veiksmų ar kiekviena iš šių savybių gali padėti efektyviau dalintis Evangelija.

Jei kuris nors jūsų mokinytaps tapo atsivertusiuoju po nuolatinių misionierių mokymo, galite jo paprašyti papasakoti apie tai, kaip jis arba ji jautėsi tuomet, kai mokėsi Evangelijos.

Priminkite mokiniams, kad Amonui apgynus karaliaus kaimenę, karalius Lamonis buvo priblokštas Amono galios, paklusnumo ir ištikimybės vykdant jo įsakymus (žr. Almos 18:8–10). Lamonis buvo pasiruošęs išgirsti žinią, kuria pasidalinti su juo atėjo Amonas. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 18:24–29. Paprašykite mokinių surasti, kaip Amonas tobulino Lamonio supratimą apie Dievą tam, kad galėtų paruošti jį tikros doktrinos mokymui.

Užduokite mokiniams tokius klausimus:

- Jei su savo draugu iš kito tikėjimo kalbėtumėtės apie Dievą, kaip panaudotumėte jūsų bendrus įsitikinimus, kaip tai darė Amonas? Kaip šios pastangos pasitarnautų jūsų draugui?
- Kokiomis dar Evangelijos temomis galėtumėte pasikalbėti su tuo savo draugu, kad atvertumėte progą pamokyti jį Evangelijos?

Mokiniams priminkite, kad karalius Lamonis ėmė klausytis Jėzaus Kristaus Evangelijos, kaip tai padarė ir jo tėvas. Paprašykite vieno

mokinio garsiai perskaityti Almos 18:39–41 eilutes – Lamonio atsaką į mokymąsi apie Jėzų Kristų. Kurio nors kito mokinio paprašykite perskaityti Almos 22:14–18 eilutes – Lamonio tėvo atsaką. Pakvieskite likusius mokinius sekti skaitymą savo Raštuose ir surasti, kuo buvo panašūs šių vyrų atsakai.

Paklauskite: Ką šie du vyrai norėjo daryti, kai sužinojo apie Jėzų Kristų?

Paaiškinkite, kad Lamonis ir jo tėvas buvo Dvasios paliesti per misionierių mokymus. Dėl to jie panoro Evangelijos palaimų ir pasiryžo atsisakyti savo nuodėmių ir atgailauti. Mokiniams priminkite tokią jų šią savaitę studijuotą tiesą: **Mes turime būti pasiryžę palikti visas savo nuodėmes tam, kad patirtume dvasinę permainą ir užgimtume iš Dievo.**

Pakvieskite kurį nors mokinį iš mokinio vadovėlio perskaityti tokį vyresniojo Dalino H. Oukso teiginį: „Jėzaus Kristaus Evangelija kviečia mus pasikeisti. „Atgailaukite“ – tai dažniausia jos žinia, o atgaila reiškia palikti visus savo darbus – asmeninius, šeimyninius, etninius bei nacionalinius – kurie prieštarauja Dievo įsakymams. Evangelijos tikslas yra paprastas būtybes transformuoti į celestialinius piliečius, o tam reikalingas pasikeitimas“ („Repentance and Change“, *Ensign* arba *Liahona*, Nov. 2003, 37).

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie savo gyvenimą ir pagalvoti, ar jiems reikia palikti kokias nors nuodėmes tam, kad galėtų dvasiškai pasikeisti, kaip tai padarė Lamonis ir jo tėvas. Pamoskos pabaigoje paraginkite mokinius ir jiems paliudykite, kad, jei būsime pasiryžę atsisakyti savo nuodėmių, Viešpats mums padės pasikeisti ir augti.

Kita dalis (Almos 25–32)

Paprašykite mokinių apgalvoti šį klausimą: Ką pasakytumėte žmogui, kuris yra antikristas? Kitoje dalyje mokiniai sužinos, kaip Alma susitvarkė su Korihero (antikristo) klausimais ir pajuoka. Be to, skaitydami apie tai, kaip Alma ir kiti darbavosi mokydami atsivertusius ir Viešpaties kelius iškraipančius zoraminkus, jie daugiau sužinos apie tikėjimą.

Almos 25–26

Įvadas

Sunaikinę Amoniho miestą, lamanitai dalyvavo daugybėje kitų mūšių su nefitais, bet buvo išvyti. Patyrę daug netekčių, daugelis lamanitų sudėjo savo karo ginklus, atgailavo ir prisijungė prie anti nefi lehių. Kai Mozijo

sūnūs ir jo draugai baigė savo 14 metų trukusią misiją tarp lamanitų, Amonas šlovino Viešpatį ir reiškė padėką už palaiminimą būti įrankiais Dievo rankose atvedant lamanitus į Evangeliją.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 25:1–12

Išsipildo Abinadžio ir Almos paranašystės

Prieš pamoką lentoje nubraižykite tokią lentelę:

Pranašystė	Pranašystės išsipildymas
Almos 9:12. Ką Alma išpranašavo Amoniho žmonėms?	Almos 25:1–2 (taip pat žr. Almos 16:2–3, 9–11)
Mozijo 17:14–19. Ką Abinadis išpranašavo karaliaus Nojaus palikuonims ir jo kunigams?	Almos 25:4–9

Lentoje užrašykite žodį *pasitikėti*. Paprašykite mokinių išvardinti žmones, kuriais dažniausiai pasitikime. (Galimi ir tokie atsakymai: Viešpats, pranašai, tėvai, mokytojai ir treneriai.) Mokinių paklauskite:

- Kodėl kai kuriais asmenimis lengviau pasitikėti nei kitais?
- Iš visų žemėje dabar esančių žmonių, kuo jums lengviausia pasitikėti?

Mokiniam pasakykite, kad Almos 25 skyriuje yra įrodymas apie tai, kad Viešpaties žodis Savo pranašams visada bus išpildytas. Mokiniam paaiškinkite, kad lentoje esančia lentele jie naudosis studijuodami apie dvi Mormono Knygos pranašų pranašystes ir jų išsipildymą. Paprašykite mokinius tą lentelę nusibraižyti savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose. Paprašykite jų užrašyti atsakymus į klausimus, naudojantis nurodytomis Raštų nuorodomis pirmajame stulpelyje. Antrajame stulpelyje paprašykite užrašyti, kaip tos pranašystės išsipildė. Paprašykite kelių mokinių perskaityti, ką užrašė.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 25:11–12. Paprašykite likusių mokinių sekti skaitymą ir rasti atsakymą į klausimą kas, pasak Mormono, nutiko su Abinadžio žodžiais. Galite mokiniams pasiūlyti 12 eilutėje pasižymėti frazę „šie žodžiai buvo patvirtinti“.

- Ką reiškia frazė „šie žodžiai buvo patvirtinti“?

Galite mokiniams pasiūlyti savo Raštuose, ties Almos 25:12 eilute, užsirašyti *DS 1:38*.

Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Doktrinos ir Sandorų 1:38. Paprašykite mokinių sekti skaitymą ir surasti frazę panašią į „šie žodžiai buvo patvirtinti“. („Viskas bus įvykdyta.“)

- Ką iš Almos 25:1–12 eilučių sužinome apie pranašystes ir pranašų pažadus? (Lentoje užrašykite tokią tiesą: *Visi įkvėpti pranašų žodžiai bus išpildyti.*)

Pažymėkite, kad lentelėje pateikti pavyzdžiai rodo, jog pranašų įspėjimai neteisiesiems visada bus išpildyti. Pranašai taip pat išsako pažadus tiems, kurie atsigręžia į Viešpatį. Tokie pažadai irgi bus išpildyti. Kad padėtumėte mokiniams žinoti, kaip savo gyvenime pritaikyti šį principą, perskaitykite Pirmosios Prezidentūros teiginį, užrašytą knygelėje *Jaunimo stiprybės vardan*. Mokinių paprašykite atkreipti dėmesį į tai, kas žadama tiems, kurie laikysis knygelėje išdėstytų standartų.

„Šioje knygelėje pateikiami moraliniai standartai padės jums priimant svarbius sprendimus tiek šiuo metu, tiek ir ateityje. Pažadame, kad, laikydamiesi sudarytų sandorų ir šių standartų, būsite laiminami Šventosios Dvasios bendryste, jūsų tikėjimas ir liudijimas stiprės, o jūs patirsite vis didesnę laimę“ (*Jaunimo stiprybės vardan*, [2012], p. ii).

- Ką pažadėjo Pirmoji Prezidentūra?
- Ar matėte šių pažadų išsipildymų?

Almos 25:13–17

Daug lamanitų atgailauja ir prisijungia prie anti nefi lehių

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 25:13–14. Paprašykite mokinių sekti skaitymą ir surasti, ką padarė daugybė lamanitų po to, kai suprato, kad negali nugalėti nefitų.

- Kuo jus stebina tokie lamanitų veiksmai?

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 25:17 eilutę ir surasti, kaip jautėsi Mozijo sūnūs dėl savo sėkmės tarp lamanitų.

- Kaip Mozijo sūnų sėkmė parodo, kad Viešpaties žodžiai yra patvirtinami? (Jei mokiniams prireiks pagalbos atsakant į šį klausimą, paprašykite jų perskaityti Mozijo 28:5–7 ir Almos 17:11.)

Almos 26

Amonas džiūgauja Viešpaties jam, jo broliams ir lamanitams rododomis malonėmis

Parodykite kelis įrankius (pvz., plaktuką, atsuktuvą, veržliaraktį, rašiklį ar pieštuką, teptuką, žirkles, kompiuterį ir muzikos instrumentą.) Paaiškinkite, kad žodžio *įrankis* sinonimas yra žodis *instrumentas*.

- Ką įgudęs amatininkas arba muzikantas galėtų padaryti su tinkamais instrumentais?
- Ką, jūsų manymu, reiškia žmogui būti įrankiu Viešpaties rankose?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 26:1–5, 12. Paprašykite mokinių surasti, koku būdu Amonas ir jo kolegos misionieriai buvo įrankiai Dievo rankose.

- Ką Viešpats atliko per Amoną ir jo kolegas misionierius?
- Kaip kitais žodžiais persakytumėte Almos 26:12 eilutę? Kaip šioje eilutėje esantis Amono teiginys yra susijęs su buvimu įrankiu Viešpaties rankose?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 26:11, 13, 16 eilutes ir surasti visus žodžius *džiaugsmas* ir *džiūgauti*. Galite mokiniams pasiūlyti tuos žodžius pasižymėti savo Raštuose. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 26:13–16 eilutes, o likusių mokinių – surasti, dėl kokių priežasčių džiūgavo Amonas.

- Kodėl Amonas džiūgavo?
- Kokių principų galime pasimokyti iš šių eilučių? (Mokiniai gali išvardinti įvairių principų. Jų komentarus būtų galima apibendrinti tokiu principu: **Džiaugsmą patiriame tuomet, kai ištikimai tarnaujame Viešpačiui ir Jo vaikams.** Šį principą galite užrašyti lentoje.)
- Kodėl, jūsų nuomone, atlikdami Viešpaties tarnystę mes patiriame džiaugsmą?

Lentoje užrašykite žemiau pateiktas Raštų eilučių nuorodas ir klausimus. (Galbūt tai vertėtų surašyti prieš pamoką.) Suskirstykite mokinius poromis. Kiekvienos poros paprašykite pasirinkti po vieną ištrauką ir aptarti su ja susijusį klausimą.

Almos 26:17–20. Kokie žmonės prieš savo atsivertimą buvo Amonas ir jo broliai?

Almos 26:23–25. Kokie, pasak neftitų žodžių Amonui ir jo broliams, buvo lamanitai prieš savo atsivertimą?

Skirkite laiko keliems mokiniams paaiškinti savo atsakymus į šiuos klausimus. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 26:23–29 eilutes ir surasti, su kokiomis kliūtimis susidūrė Amonas ir jo broliai savo tarnystėje Viešpačiui ir lamanitams.

- Su kokiomis kliūtimis, jūsų manymu, gali susidurti misionieriai šiais laikais?
- Kas, pasak Almos 26:27, 30 eilučių, Amoną ir jo kolegas misionierius paskatino tęsti tarnystę? (Paguoda ir pažadai iš Viešpaties bei troškimas būti „priemon[-e] išgelbėjant vieną kitą sielą“.)

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 26:31–34 eilutes ir surasti, kokie buvo kai kurie Mozijo sūnų darbų rezultatai. Duokite mokiniams pakankamai laiko, tada pakvieskite juos pasidalinti tuo, ką surado.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 26:35–37. Paprašykite mokinių sekti skaitymą ir pamąstyti, dėl kokių priežasčių jie galėtų džiūgauti Dievo gerumu.

- Kokias žinias matote šiose eilutėse?

Pažymėkite, kad viena iš daugelio šiose eilutėse esančių žinių yra ta, kad **Viešpats yra gailėstingas visiems, kurie atgailauja ir tiki Jo varda**. Kad padėtumėte mokiniams pajusti šios tiesos teisingumą ir svarbumą, perskaitykite tokį Prezidento Boido K. Pakerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Gauname laiškus iš tų, kurie padarė tragiškų klaidų. Jie klausia: „Ar man kada nors atleis?“

Atsakymas yra *taip!*

Evangelija moko, kad palengvėjimas nuo kančios ir kaltės yra užsitarnaujamas per atgailą. Išskyrus kelis pasitraukusius į pražūtį po to, kai gavo pažinimo pilnatvę, nėra tokio įpročio, nėra tokios priklausomybės, nėra tokio prasižengimo ir skriaudos, už kurią nebūtų pažadėtas visiškas atleidimas“ („The Brilliant Morning of Forgiveness“, *Ensign*, Nov. 1995, 19).

Paliudykite apie Apmokėjimą, per kurį įmanomas nuodėmių, didelių ar mažų, atleidimas tiems, kurie tiki Jėzų Kristų ir atgailauja. Taip pat paliudykite apie džiaugsmą, kuris į mūsų gyvenimus ateina tuomet, kai tarnaujame įrankiais Viešpaties rankose.

Almos 27–29

Įvadas

Kai lamanitams nesisekė nukauti nefitų, savo pyktį jie nukreipė į anti nefi lehius. Kadangi anti nefi lehiiai buvo sudarę sandorą daugiau niekada nepralieti niekieno kraujo, jie atsisakė imtis ginklų ir gintis. Amonas atvedė anti nefi lehius į Zarahemlą, kur juos saugojo nefitai ir kur jie tapo žinomi kaip Amono žmonės. Kadangi

nefitai gynė Amono žmones nuo lamanitų, mūšyje žuvo tūkstančiai nefitų ir lamanitų. Nepaisydami sielvarto dėl savo kritusių mylimųjų, dauguma nefitų surado viltį ir džiaugsmą Viešpaties pažade, kad teisieji „yra pakelti gyventi Dievo dešinėje niekad nesibaigiančios laimės būsenoje“ (Almos 28:12).

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 27

Amonas nuveda anti nefi lehius į saugią vietą tarp nefitų

Paprašykite pakelti ranką tuos mokinius, kuriems kas buvo ką nors pažadėjęs, bet to pažado neištesėjo. Tada paprašykite pakelti ranką tuos mokinius, kuriems kas nors buvo ką nors pažadėjęs ir tą pažadą ištesėjo.

- Ką manote apie žmones, kurie laikosi savo pažadų? Kodėl?
- Ką, jūsų manymu, Viešpats mano apie tuos žmones, kurie laikosi savo pažadų Jam?

Almos 27 skyrių pristatykite paaiškindami, kad nesėkmingai pabandę sunaikinti nefitus, lamanitai užpuolė anti nefi lehius, t. y. lamanitus, atverstus per Amono ir jo brolių tarnystę. Paprašykite mokinių prisiminti, ką padarė anti nefi lehiiai, kad Viešpačiui parodytų, jog jie laikysis savo sandoros, kad daugiau niekada „nepanaudos ginklų žmogaus kraujui pralieti“ (Almos 24:18). (Jie užkasė savo karo ginklus.) Kad išsiaiškintumėte, kaip ryžtingai šie anti nefi lehiiai laikėsi savo pažado, pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 27:2–3. (Galite mokiniams pasiūlyti perskaityti Almos 24:18–19 eilutes ir šią nuorodą pasižymėti Almos 27:3 eilutės paraštėje.)

- Jeigu jūs būtumėte vienas iš tų anti nefi lehių, ar sunku būtų laikytis savo sandoros ir neiti į mūšį gintis pačiam ir ginti savo mylimuosius?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 27:4–10 eilutes ir surasti, ką Amonas pasiūlė daryti, kad apsaugotų anti nefi lehius ir padėtų jiems laikytis savo sandorų. Pakvieskite vieną mokinį apibendrinti šią ištrauką.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 27:11–12 eilutes ir paprašykite mokinių surasti, kokį nurodymą Amonui davė Viešpats. Paaiškinkite, kad anti nefi lehiiai kartu su Amonu išvyko į Zarahemlą (žr. Almos 27:13–15). (Galite apibendrinti Almos 27:16–19 eilutes pažymėdami, kad būtent tokiomis aplinkybėmis Amonas ir kiti Mozijo sūnūs vėl susijungė su Alma, kaip apie tai rašoma Almos 17:1–4 eilutėse.)

Paaiškinkite, kad vyriausiasis nefitų teisėjas žmonių atsiklausė, ar jie leis anti nefi lehiams gyventi kartu su jais. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 27:22–24 eilutes ir surasti, ką į vyriausiojo teisėjo pareiškimą atsakė nefitai.

- Kaip nefitai pažadėjo padėti anti nefi lehiams?
- Kodėl, jūsų manymu, nefitai ryžosi apsaugoti savo buvusius priešus?

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 27:26 eilutę ir surasti, kaip nefitai pradėjo vadinti anti nefi lehius.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 27:27–30. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir surasti, kuo Amono žmonės pagarsėjo. Paprašykite mokinių atsakyti, ką jie surado.

- Kuo jus stebina Amono žmonės? Kodėl?

- Koks, pasak Almos 27:27–30 eilučių, yra ryšys tarp atsivertimo į Viešpatį ir sandorų laikymosi? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų parodyti savo supratimą apie tokią tiesą: **Jei mes visiškai atsiverčiame į Viešpatį, tai laikomės savo su Juo sudarytų sandorų.** Šį principą galite užrašyti lentoje.)
- Kas jūsų gyvenime yra šio principo pavyzdys?

Almos 28

Nefitai nugali lamanitus didžiajame mūšyje

Pažymėkite, kad nors dauguma nefitų buvo ištikimi, tačiau juos vis tiek ištikdavo išbandymai.

Paaiškinkite, kad Prezidentas Tomas S. Monsonas papasakojo vieną nutikimą iš savo jaunystės. Sužinojęs, kad jo draugas Artūras Petonas žuvo Antrajame pasauliniame kare, jaunas Tomas Monsonas nuėjo aplankyti Artūro mamos, kuri nebuvo Bažnyčios narė. Vėliau jis prisiminė:

„Ponios Peton gyvenime užgeso šviesa. Ji pasinėrė į visišką tamsą ir gilią neviltį.

Melsdamasis širdyje priėjau pažįstamą takelį, vedantį į Petonų namus, ir mažiau, kokius paguodos žodžius galėtų ištarti dar tik berniuko lūpos.

Durys atsivėrė ir ponia Peton apkabino mane, kaip apkabintų savo sūnų. Jos namai tapo maldos namais, kai sielvarto prislėgta motina ir paguosti nemokantis berniukas atsiklaupė maldai.

Pakilusi ponia Peton įdėmiai pažvelgė man į akis ir tarė: „Tomuk, aš nepriklausau jokiai bažnyčiai, bet tu priklausai. Pasakyk man, ar bus Artūras vėl gyvas?“ („Mrs. Patton—the Story Continues“, *Ensign* arba *Liahona*, Nov. 2007, 22).

- Kaip jūs atsakytumėte į ponios Peton klausimą?

Perskaitykite Prezidento Monsono atsakymą:

Kiek galėjau, paliudijau jai, kad Artūras tikrai vėl bus gyvas“ („Mrs. Patton—the Story Continues“, 22).

- Kaip išgelbėjimo plano pažinimas pakeičia savo mylimųjų netekusių žmonių supratimą?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 28:1–3. Paprašykite mokinių surasti, kokią kainą turėjo sumokėti nefitai, kad padėtų Amono žmonėms laikytis savo sandoros. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 28:4–6 eilutes ir surasti, kaip tokia gausybė netekčių paveikė nefitus. Paprašykite mokinių Almos 28:11–12 eilutėse paieškoti priežasčių, dėl kurių vieni žmonės, mirus jų mylimiesiems, pradeda jausti baimę, o kiti – viltį.

- Kodėl kai kurie žmonės, mirus jų mylimiesiems, pradeda bijoti?
- Kodėl kai kurie žmonės, mirus jų mylimiesiems, jaučia viltį? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų pasakyti, kad, **jei tikime Jėzų Kristų ir Viešpaties pažadais, mirties akivaizdoje galime turėti vilties ir džiaugsmo.**)

Lentoje užrašykite tokį neužbaigtą sakinį: *Ir taip mes matome ...*

Mokinių pasiteiraukite, kaip jie užbaigtų šį sakinį, omenyje turėdami Almos 28 skyriuje studijuotus dalykus.

Po mokinių atsakymų pakvieskite kurį nors mokinių perskaityti Almos 28:13–14 eilutes. Paprašykite mokinių savo atsakymus palyginti su šiose eilutėse mokomais principais. (Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti visas šiose eilutėse esančias frazes „Ir taip matome“. Paaiškinkite, kad Mormonas šią frazę dažnai vartojo pristatydamas svarbias pamokas, kurių galime išmokyti iš Mormono Knygos pasakojimų.)

- Ką tokio perskaitėte Almos 27–28 skyriuose, kas tiktų Mormono teiginiams „ir taip mes matome“?
- Ar kada matėte, kaip kas nors savo ar savo mylimo žmogaus mirtį pasitiktų su viltimi, kylančia iš tikėjimo Jėzumi Kristumi?
- Kaip jūs paaiškintumėte apie prisikėlimą, kad suteiktumėte vilties tiems, kurie susiduria su savo pačių arba savo mylimų žmonių mirtimi?

Padėkite mokiniams atpažinti Raštuose mokomus principus

Kai kuriais atvejais Raštuose dėstomi Evangelijos principai prasideda fraze „Ir taip mes matome“. Pavyzdžiui, Almos 28:13–14 eilutėse frazė „ir taip mes matome“ Mormonas vartoja atkreipdamas mūsų dėmesį į principus, kurių galime pasimokyti iš Amono ir anti nefi lehių patyrimų. Mokykite mokinius, kad, jei studijuos ir apmąstys Raštus, jie galės savarankiškai atrasti principus, klausdami savęs: „Ko šios eilutės mane moko?“

Almos 29

Alma džiūgauja atvedęs sielų pas Dievą

Mokiniam pasakykite, kad Almos 29 skyriuje Alma išreiškia savo troškimą būti įrankis Viešpaties rankose. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Almos 29:1–3. Paprašykite mokinių atkreipti dėmesį į tai, ką būtų padaręs Alma, jei būtų galėjęs „pasiekti savo širdies troškimą“. (Jis būtų „[šaukęs] atgailą kiekvienai liaudžiai“.)

- Kodėl, pasak Almos 29:2 eilutės, Alma troško to?

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 29:4–5 eilutes ir surasti, ką Viešpats suteikia tiems, kurie turi teisių troškimų. (Jei mokiniams prireiks pagalbos atsakyti į šį klausimą, galite atkreipti dėmesį į frazę „žinau, kad jis suteikia žmonėms [...] pagal jų norus“. Paaiškinkite, kad, **jei trokšime teisių dalykų, Viešpats palaimins mus sulig tais troškimais.** Pažymėkite, kad, jei šiame gyvenime bus išpildyti ne visi teisūs troškimai, jie tikrai bus išpildyti amžinybėse.)

Paprašykite mokinių savarankiškai patyrinėti Almos 29:10, 14, 16 eilutes ir surasti, kaip Alma buvo palaimintas už tai, kad padėjo kitiems ateiti pas Kristų. Pakvieskite mokinius pasidalinti savo rastais atsakymais.

- Kokiu žodžiu Alma apibūdino savo jausmus padedant kitiems ateiti pas Kristų? (Galite mokiniams pasiūlyti pasižymėti visus šiose eilutėse esančius žodžius *džiaugsmas*.)
- Kokio principo galime pasimokyti iš Almos patyrimo padedant kitiems atgailauti ir ateiti pas Jėzų Kristų? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų parodyti savo supratimą apie tokį principą: **Jeį padėsime kitiems atgailauti ir ateiti pas Jėzų Kristų, tai patirsime džiaugsmą.**)
- Ar kada jautėte džiaugsmą dėl to, kad padedate kitiems ateiti pas Kristų?

Paraginkite mokinius ieškoti progų padėti kitiems ateiti pas Jėzų Kristų. Pagalvokite, ar nevertėtų pasidalinti kokiu nors džiaugsmingu patyrimu iš jūsų misionieriškos tarnystės.

Komentari ir kontekstas

Almos 28:11–12. Kaip rasti nusiramimą ištikus mirčiai

Vyresnysis Raselas M. Nelsonas iš Dvylikos Apaštaly Kvorumo kalbėjo apie tai, kaip mūsų veiksmai šiame gyvenime gali mus nuraminti ištikus mirčiai:

„Broliai ir seserys, mes gyvename, kad mirtume, ir mirštame, kad gyventume – kitoje karalystėje. Jeigu esame gerai pasiruošę, mirtis nekelia jokios baimės. Žvelgiant iš amžinosios perspektyvos, mirtis gali būti priešlaikinė tik tiems, kurie nepasiruošę susitikti su Dievu.

Dabar laikas ruoštis. Tada, kai mirtis ateis, mes galime judėti link celestialinės šlovės, kurią Dangiškasis Tėvas paruošė savo ištikimiesiems vaikams. Tuo tarpu tiems paliktiems čia žmonėms ... mirties geluonis gali būti nuskausmintas tvirtu tikėjimu Kristumi, tobula vilties šviesa, meile Dievui ir visiems žmonėms ir giliu troškimu jiems tarnauti“ („Now Is the Time to Prepare“, *Ensign* arba *Liahona*, May 2005, 18).

Vyresnysis Vilfordas V. Andersenis iš Septyniadesimties papasakojo, kaip jo draugai reagavo į savo tėvo mirtį:

„Neseniai vienas mano draugas mirė nuo vėžio. Jis ir jo šeima yra labai tikintys. Buvau įkvėptas, stebėdamas, kaip jų tikėjimas vedė juos šiuo labai sunkiu metu. Jie buvo kupini vidinės ramybės, kuri juos palaikė ir stiprino. Jiems leidus, norėčiau paskaityti vienos tos šeimos narės laišką, parašytą likus vos kelioms dienoms iki tėvo mirties.

„Pastarosios dienos buvo ypač sunkios. [...] Vakar vakare susirinkę šalia tėčio lovos jautėme Viešpaties Dvasią, kuri tikrai mus guodė. Jaučiamės ramūs. [...] Iš visų įvykių mūsų gyvenime tai buvo pats sunkiausias, bet jaučiamės ramūs žinodami, kad ... mūsų Tėvas Danguje pažadėjo, jog vėl gyvensime kartu kaip šeima. Po to, kai ligoninėje gydytojas pasakė tėčiui, kad jau nieko nebegalima padaryti, jis tikėjimo kupinomis akimis pažvelgė į mus ir drąsiai paklausė: „Ar kuriam nors iš esančių šiame kambaryje kyla abejonių dėl išgelbėjimo plano?“ [...] Esame dėkingi tėčiui ir mamai, kurie mokė mus visiškai pasitikėti planu“ („Mūsų Išpirkėjo uola“, 2010 m. *balandžio visuotinės konferencijos medžiaga*).

Almos 30

Įvadas

Po didžiojo mūšio tarp nefitų ir lamanitų žemėje įsivyravo taika. Maždaug po dvejų metų vyras, vardu Korihoras, pradėjo pamokslauti, kad Dievas neegzistuoja, kad nebus jokio Kristaus ir nėra jokios nuodėmės. Jis plūdo Bažnyčios vadovus, tvirtindamas, kad jie moko kvailių tradicijų. Jo klaidingi mokymai lėmė, kad daug žmonių sunkiai nusidėjo. Korihoras buvo atvedintas pas Almą, kuris liudijo apie Jėzų Kristų ir mokė, kad

visi dalykai liudija apie aukščiausiąjį Kūrėją. Galiausiai Korihorą per Dievo galią ištiko nebylumai ir jis įsitikino tiesa. Tačiau, kai jis panorė atgauti balsą, Alma nepatenkino jo prašymo, teigdamas, kad atgavęs balsą jis vėl mokys klaidingų doktrinų. Korihoras likusį gyvenimą praleido elgetaudamas maisto, kol jį sutrypė zoraminkais pasivadinę nefitų atsiskyrėliai.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 30:1–18

Korihoras, antikristas, išjuokia Kristaus doktriną

Prieš pamoką limonado skardinės dugne išdurkite mažą skylutę ir išleiskite visą turinį. Parodykite skardinę klasei neatskleisdami, kad ji tuščia. Paklauskite, kas jos norėtų ir kiek jie pasiryžę už ją sumokėti. Pakvieskite ateiti mokinių, iširti skardinę ir pasakyti klasei, kas yra skardinės viduje. (Vietoje limonado skardinės galite panaudoti tuščią dėžę, maišelį ar susuktą popierėlį – viską, ko viduje paprastai būna tai, ką mėgsta mokiniai.)

- Kuo klaidingi mokymai panašūs į šią limonado skardinę? (Jie dažnai patrauklūs savo išore, bet tušti viduje.)

Paaiškinkite, kad šiandien pamokoje mokiniai mokysis apie vyrą, vardu Korihoras. Kai jie studijuos Almos 30, paraginkite juos pagalvoti, kaip Korihoro mokymai padarė jį ir kitus dvasiškai tuščius.

Pasakykite mokiniams, kad po karo su lamanitais Amono žmonės (anti nefi lehi) ir nefitai įžengė į taikos laikotarpį. Tuomet Korihoras sudrumstė jų taiką. Paprašykite mokinių perskaityti Almos 30:6, 12 ir paieškoti žodžio, kuris apibūdina šį vyrą. (Tas žodis yra *antikristas*. Paaiškinkite, kad viena iš šio žodžio reikšmių yra „bet kuris arba bet kas, klastojantis tikrąjį evangelijos išgelbėjimo planą, ir kas atvirai ar slapta priešinasi Kristui“ [Raštų rodyklė, „Antikristas“].)

Prieš pamoką užrašykite šį pratimą ant dalijamųjų lapelių arba ant lentos. Jei jį užrašysite ant lentos, paprašykite mokinių persirašyti pratimą į savo užrašus arba Raštų studijavimo žurnalus. Tai padės jiems pamatyti, kaip Šėtonas ir jo tarnai skleidžia klaidingas doktrinas, kad sugundytų mus nusižengti.

Korihoro, antikristo, klaidingi mokymai

Klaidingas mokymas	Žinia
1. Almos 30:13–14	a. Negalite žinoti, kad kažkas yra tiesa, jei to kažko nematote. Todėl jūs negalite žinoti, kad bus Kristus.
2. Almos 30:15	b. Nėra tokio dalyko, kaip nuodėmė. Nėra universalus gėrio ir blogio standartas.
3. Almos 30:16	c. Žmonės klesti tik dėl savo pastangų. Nėra tokio dalyko, kaip apmokėjimas.

Klaidingas mokymas	Žinia
4. Almos 30:17 (pradedant nuo „kiekvienam žmogui šiame gyvenime sekasi ...“)	d. Nejmanoma žinoti dalykų, kurie įvyks ateityje, todėl jūs neturėtumėte tikėti Kristumi ir neturėtumėte sekti žmonių, save vadinančių pranašais, žodžiais.
5. Almos 30:17 (pradedant nuo „ką žmogus daro ...“)	e. Nuodėmių atleidimas yra kvaila idėja, kilusi iš klaidingų tradicijų.
6. Almos 30:18	f. Nėra gyvenimo po mirties, tad nėra reikalo nerimauti dėl teismo po šio gyvenimo.

Suskirstykite mokinius poromis. Paprašykite jų kartu perskaityti Almos 30:12–18. Nurodykite jiems, kad kairėje pratimo pusėje esantiems Korihoro klaidingiems mokymams atrastų atitikmenį dešinėje pusėje. (Atsakymai: 1–d, 2–a, 3–e, 4–c, 5–b, 6–f.)

Norėdami padėti mokiniams analizuoti Korihoro mokymus ir taikyti tai, ko išmoksta, užduokite šiuos klausimus:

- Su kokiais mokymais, panašiais į Korihoro, esate susidūrę?
- Kam, pagal Almos 30:18, žmones skatino Korihoro mokymai?
- Kodėl, jūsų manymu, dėl šių mokymų žmonės pasidavė pagundai?
- Ko galime pasimokyti iš šių eilučių apie klaidingų doktrinų pavojus? (Padėkite mokiniams suprasti šį principą: **Šėtonas naudoja klaidingas doktrinas tam, kad sugundytų mus nusidėti.**)

Paprašykite mokinių, kad įsivaizduotų save tokioje situacijoje:

Draugas pakviečia jus pažaisti kompiuterinį žaidimą. Atvykę į draugo namus suvokiate, kad žaidimas yra žiaurus, o jo personažai nekukliai apsirengę. Kai jūs atsisakote žaisti, draugas prašo paaiškinti, kodėl atsisakėte.

- Ką atsakytumėte? (Mokiniai gali paaiškinti, kad žaidimas laužo jų tikėjimo standartus.)
- Ką atsakysite, jeigu jūsų draugas pradės kritikuoti jus arba jūsų įsitikinimus, sakydamas, kad tai varžo jūsų laisvę?

Almos 30:19–60

Korihoras reikalauja ženklų iš Almos, ir jį per Dievo galią ištinka nebylumai

Apibendrinkite Almos 30:19–30, paaiškindami, kad Korihoras klaidingų doktrinų mokė trijuose nefitų miestuose. Galiausiai jis buvo atvesdintas pas aukščiausią krašto teisėją ir Almą, kuris buvo Bažnyčios vadovas. Galite pabrėžti, kad vienas iš pagrindinių Korihoro argumentų buvo tas, kad Bažnyčios vadovai laiko savo žmones vergijoje, kad jų religija atėmė iš žmonių laisvę. Jis taip pat apkaltino Bažnyčios vadovus, kad šie lobsta iš žmonių darbo.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 30:31 ir rasti, kuo Korihoras kaltino Almą ir kitus Bažnyčios vadovus.

Pakvieskite mokinius perskaityti Almos 30:32–35 ir atrasti, ką Alma atsakė Korihorui.

- Ar matote Almos atsakymo teisingumą Bažnyčios vadovų gyvenime?

Pakvieskite du mokinius ateiti į klasės priekį. Paprašykite jų pasidalinti Almos ir Korihoro vaidmenimis ir garsiai perskaityti Almos 30:37–45. Pakvieskite likusius mokinius ieškoti Almos pateiktų Dievo egzistavimo įrodymų.

- Kokius Dievo egzistavimo įrodymus pateikė Alma? (Mokinių atsakymus galite užrašyti lentoje.) Taip pat galite paraginti mokinius rastus atsakymus pasižymėti savo Raštuose. Per šią diskusiją pabrėžkite, kad **viskas liudija apie Dievą**.
- Kuris iš visų Almos pateiktų įrodymų jums atrodo ypač galingas? Kodėl?

Skirkite mokiniams kelias minutes, kad užsirašytų. Paprašykite jų išvardinti matytus įrodymus, kurie, jų manymu, „rodo, jog yra Dievas“ (Almos 30:44). Pakvieskite kelis mokinius savo sąrašais pasidalinti su visa klase.

- Kokią įtaką šie įrodymai daro jums? Kaip jie gali sustiprinti jūsų tikėjimą ir liudijimą?

Apibendrinkite Almos 30:46–50, paaiškindami, kad Korihoras, nepaisydamas jam duotų ženklų, vis tiek reikalavo Almos parodyti Dievo egzistavimo ženklą. Kaip atsakas, Korihorą Dievo galia ištiko nebylumumas. Įsitikinęs Dievo galia, Korihoras parašė, kodėl jis pamokslavo prieš Dievą Tėvą ir Jėzų Kristų. Pakvieskite mokinius garsiai perskaityti Korihoro paaiškinimą Almos 30:51–53.

- Kaip manote, ką Korihoras turėjo omenyje, sakydamas, kad mokė dalykų, kurie „buvo malonūs kūniškam protui“? (Jums gali tekti paaiškinti, kad Korihoro mokymai buvo patrauklesni nei žmonių teisiems dvasiniams troškimams, bet jų neteisiems fiziniams troškimams.)

Apibendrinkite Almos 30:54–59, paaiškindami, jog Korihoras paprašė Almos melstis, kad jo prakeiksmas būtų pašalintas. Alma atsisakė, teigdamas, kad atgavęs gebėjimą kalbėti Korihoras vėl mokys žmones klaidingų doktrinų. Korihoras buvo išmestas ir vaikštinėjo iš namų į namus, prašinėdamas sau maisto. Galiausiai jis nukeliavo pas zoramininkus, atsisakydams nuo nefitų, ir buvo mirtinai sutryptas.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 30:60 ir surasti Mormono mokomą principą.

- Kokio principo Mormonas moko šioje eilutėje?

Įsitinkite, kad mokiniai supranta, jog „**velnias nepadės savo vaikams [savo pasekėjams] paskutiniąją dieną**“.

- Kuo tai skiriasi nuo Dangiškojo Tėvo ir Jėzaus Kristaus rūpinimosi mumis? (Kol mokiniai aptaria šį klausimą, galite paprašyti jų perskaityti Almos 36:3.)

Paliudykite apie tiesas, kurias jūs ir jūsų mokiniai aptarėte šioje pamokoje.

Komentaras ir kontekstas

Almos 30:52. „Aš visuomet žinojau, kad yra Dievas“

Vyresnysis Robertas D. Heilsas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo mokė, kaip svarbu pastebėti gautus Evangelijos tikrumo ženklus:

„Jei mes nepasiduosime švelniai Šventosios Dvasios įtakai, rizikuosime tapti panašūs į Korihorą, antikristą Mormono Knygoje. Korihoras ne tik netikėjo Dievą, bet ir šaipėsi iš Gelbėtojo, Apmokėjimo, pranašystės dvasios, mokydamas, kad nėra jokio Dievo ir jokio Kristaus.

Korihoras nesitenkino paprasčiausiu Dievo ignoravimu ir tyliu to išpažinimu. Jis išjuokė tikinčiuosius ir pareikalavo, kad pranašas Alma koku nors ženklu įtikintų jį, jog Dievas egzistuoja ir turi galią. Almos atsakymas tuomet, kaip ir šiandien, yra prasmingas: „Tu matei pakankamai ženklų; ar tu gundysi savo Dievą? Ar sakysi: Parodyk man ženklą, kai turi visų šitų savo brolių ir visų šventųjų pranašų liudijimą? Raštai išdėstyti priešais

tave, taip, ir viskas rodo, jog yra Dievas; taip, būtent žemė ir viskas, kas yra ant jos veido, taip, ir jos judėjimas, taip, ir taip pat visos planetos, kurios juda savo įprastiniu keliu, liudija, jog yra aukščiausiasis Kūrėjas.“ [Almos 30:44.]

Galiausiai Korihorui buvo duotas ženklas. Jis buvo ištiktas nebylumumu. „Ir Korihoras ištiesė savo ranką ir parašė: Žinau, jog niekas, išskyrus Dievo galią, negalėjo man to padaryti; taip, ir aš visuomet žinojau, kad yra Dievas“ [Almos 30:52].

Broliai ir seserys, giliai širdyje greičiausiai jau žinote, kad Dievas yra gyvas. Galbūt dar ne viską apie Jį žinote ir nevisiškai suvokiate Jo kelią, bet jumyse glūdi tikėjimo šviesa, laukianti, kol Dievo Dvasia ir Kristus šviesa, su kuria gimėte, ją pabudins ir sustiprins“ („Siekime pažinti Dievą, mūsų Dangiškojo Tėvą, ir Jo sūnų Jėzų Kristų“, 2009 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Almos 31

Įvadas

Alma sužinojo, kad zoraminkais pasivadinę nefitų atsiskyrėliai nuklydo nuo Evangelijos tiesos ir praktikuoja klaidingus dalykus. Alma, nuliūdęs dėl sužinoto nelabumo, surinko misionierių grupę, kad zoraminkus mokytų Dievo žodžio. Alma kartu su savo bendražygiais

matė zoraminkų atskalūnišką garbinimą, materializmą ir išdidumą. Alma nuoširdžiai meldė, kad Viešpats paguostų jį ir jo bendražygius, susidūrus su išbandymu, ir sėkmingai sugrąžintų zoraminkus pas Viešpatį.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Almos 31:1–7

Alma kartu su bendražygiais paliko Zarahemlą, kad skelbtų Dievo žodį atsimetusiems zoraminkams

Paprašykite mokinių pagalvoti, ką jie darytų, jei jų draugas ar šeimos narys pradėtų tolti nuo gyvenimo pagal Evangeliją.

- Ką galėtumėte padaryti, kad sugrąžintumėte tą žmogų į Bažnyčią? Kaip tame žmoguje galėtumėte pažadinti troškimą laikytis įsakymų? Į ką galėtumėte kreiptis pagalbos, darbuodamiesi su savo šeimos nariu ar draugu?

Pasakykite mokiniams, kad šiandieninė pamoka pabrėžia tai, kaip Alma ir keletas kitų mėgino padėti nuo Evangelijos nutolusiai žmonių grupei. Pakvieskite mokinių garsiai perskaityti Almos 31:1–4. Paprašykite klasės išsiaiškinti, kodėl Alma ir kiti nerimavo dėl zoraminkų.

- Kaip jautėsi Alma, sužinojęs apie zoraminkų nedorybes?
- Kodėl nefitai pradėjo baimintis dėl zoraminkų?

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad jie turi galimybę patarti Almai, kaip išsklaidyti jo nuogąstavimus dėl zoraminkų. Paklauskite mokinių, ką jie patartų jam daryti. Pakvieskite mokinių garsiai perskaityti Almos 31:5. Paprašykite klasės surasti, koks, pasak Almos, būtų efektyviausias būdas padėti zoraminkams.

- Ką Alma nusprendė daryti, kad padėtų zoraminkams?
- Kodėl, jūsų nuomone, padėdamas kitiems žmonėms pasikeisti, Dievo žodis turi didesnę galią nei bet kokia kita jėga ar metodas?

Ko, anot Almos 31:5, galime išmokti apie Dievo žodžio galią mūsų gyvenime? (Mokiniai gali atsakyti įvairiai, tačiau pasistenkite, kad jie suprastų šią tiesą: **Kai studijuojame Dievo žodį, tai norime elgtis teisiai.** Galite šią tiesą užrašyti lentoje.)

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti, kaip Dievo žodžio galia padeda mums elgtis teisiai, pasidalinkite šiuo prezidento Boido K. Parkerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginiu. (Galite šį teiginį užrašyti lentoje arba paruošti dalijamuosius lapelius.)

„Kai tikroji doktrina suprantama, ji keičia požiūrį ir elgseną.

Evangelijos doktrinų studijavimas pakeis elgseną greičiau nei elgsenos studijavimas. [...] Štai kodėl mes taip primygtinai pabrėžiame būtinybę studijuoti Evangelijos doktrinas“ („Little Children“, *Ensign*, Nov. 1986, p. 17).

Pakvieskite mokinius papasakoti atveją, kai dėl Raštų ar Bažnyčios vadovų mokymų jie arba jų pažįstamas žmogus įgijo didesnę troškimą elgtis teisiai.

Apibendrinkite Almos 31:6–7, pasakydami mokiniams, kad Alma pasikloviė Dievo žodžio galia, todėl jis ir septyni kiti vyko pamokslauti zoraminkams.

Almos 31:8–23

Zoraminkai meldžiasi ir garbina neteisingai

Pasakykite mokiniams, kad Alma ir jo bendražygiai, atėję pas zoraminkus, pastebėjo, kaip keistai žmonės garbina Dievą.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 31:8–11 ir atrasti žodžius bei frazes, kurios apibūdina zoraminkų garbinimą.

- Kokie zoraminkų veiksmai, anot 10 eilutės, juos pavertė pagundų pažeistais žmonėmis?
- Ko galime išmokti iš zoraminkų nesugebėjimo „kasdien nuolat melstis ir maldauti Dievą“? (Mokiniai gali įvairiai atsakyti, tačiau jie turėtų išreikšti, kad **mūsų kasdienės pastangos melstis ir laikytis įsakymų sustiprina mus prieš pagundas**. Šį principą galite užrašyti lentoje. Taip pat galite pasiūlyti mokiniams užsirašyti jį savo Raštuose, šalia Almos 31:9–11.)
- Kada esate matę, kaip kasdienės maldos padeda atsispirti pagundoms?

Kai mokiniai diskutuos šia tema, perskaitykite vyresniojo Rulono G. Kreiveno iš Septyniias-dešimties teiginį:

„Per pastaruosius metus buvau brolių prašomas susitikti su atgailaujančiais Bažnyčios nariais ir pakalbėti su jais dėl jų šventyklos palaiminimų sugražinimo. Palaiminimų atstatymas tiems nuostabiems atgailavusiems žmonėms visada buvo dvasių jaudinanti patirtis. Kai kurių klausiau: „Kas nutiko jūsų gyvenime, dėl ko laikinai praradote savo narystę Bažnyčioje?“ Su ašaromis akyse jie atsakydavo: „Aš nesilaikiau pagrindinių Evangelijos principų: melstis, reguliariai lankyti Bažnyčią, tarnauti Bažnyčioje ir studijuoti Evangeliją. Tada aš pasidaviau pagundoms ir praradau Šventosios Dvasios vadovavimą“ („Temptation“, *Ensign*, May 1996, p. 76).

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Almos 31:12–14. Po to pakvieskite kitą mokinį garsiai perskaityti Almos 31:15–18. Prieš pradėdami skaityti antrajam mokiniui, paklauskite mokinių, ką jie pamanytų, jei išgirstų ką nors taip meldžiantis.

- Kokie dalykai jums keltų nerimą, jei išgirstumėte ką nors taip meldžiantis?
- Išvardinkite keletą klaidingų doktrinų, kurias savo maldose kalbėjo zoraminkai.
- Koks buvo zoraminkų požiūris į kitus žmones? (Galite atkreipti mokinių dėmesį į tai, kaip dažnai zoraminkų maldoje kartojasi žodžiai *mes* ir *mus*.)

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Almos 31:19–23. Paprašykite likusių mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti kitų klaidingų dalykų zoraminkų garbinime. Paprašykite mokinių pasakyti savo rastus atsakymus.

- Ką, jūsų nuomone, zoraminkams reikėtų pakeisti, kad jų garbinimas taptų pagarbus ir malonus Viešpačiui?

Paaiškinkite, kad mes garbiname Dievą parodydami Jam savo meilę, pagarbą ir atsidavimą. (Galite šias garbinimo sudedamąsias dalis užrašyti ant lentos.) Turėtume garbinti Dievą požiūriu ir veiksmais, ne tik kai meldžiamės, pasninkaujame ir lankome Bažnyčią, bet kiekvieną dieną. Raginkite mokinius įvertinti, kiek jie patys yra susikaupę ir nuoširdūs garbindami.

Paprašykite mokinių nustatyti įvairius būdus, kaip galime deramai garbinti Dievą. Skirkite jiems pakankamai laiko pasidalinti savo mintimis. Galite pakviesti mokinį užrašyti tai lentoje.

- Koks turėtų būti mūsų požiūris, kai garbiname? Kaip galime išlaikyti tokį požiūrį kiekvieną dieną?

Raginkite mokinius užsibrėžti tikslą taikyti tai, ko išmoksta

Prezidentas Tomas S. Monsonas mokė, kaip svarbu kviesti mokinius veikti pagal tai, ko išmoksta klasėje: „Evangelijos mokymo tikslas [...] ne „kišti informaciją“ į klasės narių galvas. [...] Tikslas yra įkvėpti asmenį pagalvoti, pajusti ir imtis veiksmų, kad gyventų pagal Evangelijos principus. [...]

Aš girdžiu ir pamirštu, aš matau ir prisimenu, aš darau ir išmokstu“ (Conference Report, Oct. 1970, p. 107–8).

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip požiūris veikia mūsų garbinimą, pakvieskite vieną mokinį perskaityti tokį vyresniojo Dalino H. Oukso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Garbinimą dažnai sudaro veiksmai, bet tikras garbinimas visada susijęs su tam tikra mąstysena.

Garbinimo nuostata pažadina giliausius lojalumo, dievinimo ir pagarbos jausmus. Garbinimas sujungia meilę ir pagarbumą į pasišventimo būseną, kuri artina mūsų dvasias prie Dievo“ (Pure in Heart [1988], p. 125).

Pakvieskite mokinius savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose trumpai aprašyti, kaip jie šiuo metu garbina ir kokia jų garbinimo nuostata šiose srityse: kasdienė asmeninė malda, kasdienis asmeninis Raštų studijavimas, paklusnumas įsakymams, Bažnyčios lankymas ir sakramento priėmimas kiekvieną savaitę. Paprašykite mokinių užsibrėžti tikslus, pagerinsiančius jų kasdienį garbinimą.

Almos 31:24–38

Alma meldžia stiprybės ir pasisekimo, kad zoraminkus sugrąžintų pas Viešpatį

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 31:24–25 ir išsiaiškinti, koks požiūris ir elgsena sąlygojo zoraminkų atsimetimą. Paprašykite mokinių pasakyti savo rastus atsakymus.

Paašškinkite, kad Alma, pamatęs zoraminkų nelabumą, meldėsi. Paprašykite mokinių susiskirstyti poromis. Paprašykite porų studijuoti Almos 31:26–35 ir aptarti šiuos klausimus. (Šiuos klausimus galite užrašyti ant dalijamųjų lapelių arba prieš pamoką surašyti lentoje.)

- Kam zoraminkai savo maldose skyrė didžiausią dėmesį? (Sau.)
- Kam Alma savo maldoje skyrė didžiausią dėmesį? (Tam, kad padėtų kitiems. Net meldamasis dėl savęs ir kitų bendražygių, jis prašė jėgų tarnauti zoraminkams.)
- Kokius Almos maldos elementus norėtumėte pritaikyti savo asmeninėse maldose?

Užrašykite lentoje šiuos žodžius:

Jeį meldžiamės ir darbuojamės su tikėjimu, ...

Paašškinkite, kad maldoje paprašę pagalbos, kad galėtų padėti zoraminkams, Alma ir jo bendražygiai pradėjo tarnauti „visai negalvodami apie save“ (Almos 31:37). Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 31:36–38 ir surasti, kokių palaiminimų sulaukė Alma ir jo bendražygiai, kai gavo kunigystės palaiminimus ir skelbė Evangeliją.)

- Kokių palaiminimų sulaukė Alma ir jo bendražygiai dėl savo maldų ir veiksmų?

Kaip, remdamiesi tuo, ko išmokote iš Almos ir jo bendražygių pavyzdžio, jūs baigtumėte lentoje užrašytą teiginį? (Teisingi mokinių atsakymai gali būti skirtingi. Apibendrinkite jų atsakymus, teiginį lentoje baigdami taip: **Jeį meldžiamės ir darbuojamės su tikėjimu, Viešpats sustiprins mus mūsų išbandymuose.**)

Paašškinkite, kad po maldos Alma ir jo bendražygiai pademonstravo savo tikėjimą imdamiesi darbo ir pasikliaudami Viešpačiu, kad Jis rūpinsis jais, kai jie tarnaus Jam. Pakvieskite mokinius sekti Almos pavyzdžiu, kaip reikia melstis su tikėjimu.

Almos 32

Įvadas

Pamatę, kaip zoramininkai atskalūniškai garbina, Alma ir jo bendražygiai pradeda skelbti Dievo žodį zoramininkams. Jie sulaukė šio tokio pasisekimo tarp

žmonių, kurie buvo vargšai, išmesti iš savo sinagogų. Alma, prilygindamas Dievo žodį sėklai, mokė žmones, kaip gauti Dievo žodį ir sustiprinti savo tikėjimą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 32:1–16

Nuolankūs zoramininkai parodo, kad yra pasiruošę išgirsti Dievo žodį

Pakvieskite mokinius įsivaizduoti, kad jūs esate draugas, kuris paklausė, kaip galima sužinoti, kad Jėzaus Kristaus Evangelija yra tiesa. Paklauskite jų, ką jie pasakytų, kad padėtų jums įgyti liudijimą.

Mokiniams pasidalinus savo mintimis, lentoje užrašykite *Kaip įgyti ir sustiprinti liudijimą*. Pasakykite mokiniams, kad per pamoką sudarysite sąrašą jų rastų principų ir įžvalgų, kaip įgyti ir sustiprinti liudijimą.

Priminkite mokiniams, kad Alma ir jo broliai matė, kaip atsimetusi nefitų grupė, zoramininkai, neteisingai garbino. Jis meldė paguodos ir stiprybės mokyti tuos žmones, kadangi sielvartavo dėl jų nelabumo. (Žr. Almos 31.)

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Almos 32:1–3. Paprašykite mokinių išsiaiškinti, kuri zoramininkų grupė susidomėjo misionierių žinia. Paprašykite jų papasakoti, ką jie surado.

- Kokiomis prasmėmis, pagal Almos 32:3, šie žmonės buvo vargšai? („Jie buvo vargšai, kas dėl pasaulio dalykų; ir taip pat jie buvo vargšai širdimi.“)
- Kaip manote, ką reiškia būti vargšu širdimi?

Kad padėtumėte mokiniams atsakyti į šį klausimą, pakvieskite keletą iš jų pakaitomis garsiai perskaityti Almos 32:4–12. (Mokiniai gali teigti, kad būti vargšu širdimi reiškia būti nuolankiam, atgailaujančiam ir pasiruošusiam girdėti Dievo žodį.)

- Kaip Almos 32:5 eilutėje pateiktas klausimas parodo, kad zoramininkai buvo vargšai širdimi?
- Kaip skurdas šią zoramininkų grupę atvedė į palaiminimus?
- Ko šios eilutės moko apie liudijimo įgijimą ir stiprinimą? (Kai mokiniai dalinsis įvairiais principais, užrašykite juos po pavadinimu lentoje. Pasirūpinkite, kad išsiaiškintų šį principą: **Nuolankumas paruošia mus priimti Dievo žodį.**)
- Kodėl nuolankumas yra labai svarbus liudijimo įgijimo ir stiprinimo procese?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 32:13–16. Paprašykite mokinių surasti du skirtingus būdus, kaip tapti nuolankiam. (Žmonės gali savo noru tapti nuolankūs arba gali būti priversti tokie tapti.)

- Ką galime sužinoti apie nuolankumą iš šių ištraukų? (Padėkite mokiniams išsiaiškinti šį principą: **Esame labiau palaiminti tada, kai savo noru tampame nuolankūs, o ne tada, kai esame priversti tokie tapti.**) Kodėl, jūsų manymu, geriau savo noru tapti nuolankiam?
- Ką, jūsų manymu, reiškia nusižeminti „dėl žodžio“? (Almos 32:14.) Kaip tai gali būti taikoma mūsų požiūriui į Bažnyčią, seminariją ir Raštų studijavimą su šeima?

Almos 32:17–43

Alma moko zoraminkus, kaip sustiprinti savo tikėjimą

Paaiškinkite, kad Alma pastebėjo klaidingą nuomonę, kurią žmonės buvo susidarę apie liudijimo įgijimą. Paprašykite mokinio garsiai perskaityti Almos 32:17–18, o tuo metu kiti mokiniai tegul suranda tą klaidingą nuomonę.

- Kokią klaidingą nuomonę daugelis žmonių turėjo apie liudijimo įgijimą?
- Kodėl nėra teisinga reikalauti ženklų, kad patikėtum? (Galite mokiniams priminti Šeremo pavyzdį iš Jokūbo knygos 7:13–16 ir Korihoro pavyzdį iš Almos 30:43–52. Taip pat galite jų paprašyti perskaityti Doktrinos ir Sandorų 63:9 norėdami pabrėžti, kad ženklai yra tikėjimo vaisius, o ne tai, ko galime reikalauti prieš patikėdami.)

Almos 32:21

yra Raštų įvaldymo eilutė. Padėkite mokiniams įvaldyti šią eilutę, remdamiesi šios pamokos pabaigoje esančia mokymo idėja.

Paaiškinkite, kad Alma mokė žmones, kas yra tikėjimas. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 32:21 ir surasti, kaip Alma apibūdina tikėjimą. Pabrėžkite, kad ši eilutė yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite mokinius paraginti šią ištrauką pasižymėti išskirtiniu būdu, kad galėtų ją lengvai surasti.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 32:22 ir surasti mokymą, kaip įgyti ir sustiprinti liudijimą. Pakvieskite juos papasakoti, ką rado.

Prie sąrašo lentoje pridėkite frazes: *atminti, kad Dievas yra gailėstingas ir tikėti Jo žodžiu.*

- Kodėl šie veiksmai yra svarbūs mūsų tikėjimo raidai?

Paaiškinkite, kad Alma, norėdamas padėti zoraminkams suprasti, kaip tikėti Dievo žodžiu, pasiūlė jiems atlikti bandymą.

- Kodėl žmonės atlieka mokslinius bandymus? (Tam, kad išsiaiškintų, ar teorija arba idėja yra teisinga.)

Paprašykite mokinių apibūdinti bandymus, kuriuos atliko mokykloje arba kur nors kitur. Padėkite jiems pastebėti, kad bandymai reikalauja veiksmų, o ne vien tyrinėtojo spėlionių. Liudijimo įgijimo ir stiprinimo procesas taip pat reikalauja veiksmo.

Paprašykite mokinio garsiai perskaityti Almos 32:27. Paprašykite klasės išsiaiškinti, kokią bandymą Alma pasiūlė atlikti zoraminkams. Prie sąrašo lentoje prirašykite frazę: *Išbandyti žodžius.*

- Ką, jūsų manymu, Alma norėjo pasakyti sakydamas „išbandysite mano žodžius“?
- Ką, jūsų manymu, Alma norėjo pasakyti sakydamas „pabusite ir pažadinsite savo sielos galias“? (Jums gali tekti paaiškinti, kad frazė *sielos galia* reiškia mūsų gebėjimą galvoti, veikti ir ką nors atlikti. Alma kvietė žmones veikti pagal jo žodžius. Galite prie sąrašo lentoje prirašyti frazę *Pabusti ir pažadinti savo sielos galias.*)
- Ką, jūsų manymu, reiškia „[panaudoti] dalelę tikėjimo“?

Kad padėtumėte mokiniams išsiaiškinti, kaip jie gali atlikti šį bandymą savo gyvenime, pakvieskite juos tyliai perskaityti Almos 32:28.

- Su kuo Alma palygino Dievo žodį? (Su sėkla.)
- Kokių yra Dievo žodžio šaltinių? (Atsakymai turėtų būti ir tokie: Raštai, dabartinių pranašų mokymai ir asmeninis apreiškimas iš Šventosios Dvasios.)
- Ką, pasak Almos, turime daryti su šia „sėkla“?

Užrašykite mokinių atsakymus ant lentos. Galite juos užrašyti po anksčiau užrašyta fraze *Išbandyti žodžius*. Atsakymus gali sudaryti ir šie teiginiai:

1. Skirkite vietas, kad žodis (arba sėkla) galėtų būti pasodintas jūsų širdyje.
2. Neišmeskite žodžio lauk savo netikėjimu.
3. Pastebėkite, kaip žodis auga jumyse.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, ką jie perskaitė apie bandymą, užduokite šiuos klausimus:

- Kuo Dievo žodis panašus į sėklą, kuri gali būti pasodinta mūsų širdyse? (Atsakymai gali būti ir tokie: jis gali augti, jis gali sustiprinti mus, ir mums reikia jį puoselėti.)

Kai mokiniai lygins Dievo žodį su sėkla, pakvieskite juos tyliai perskaityti Almos 33:22–23. Prieš jiems pradėdant skaityti, paprašykite jų surasti, kaip Alma paaiškina „šitą žodį“. Padėkite jiems suprasti, kad tai reiškia Jėzų Kristų ir Jo Apmokėjimą.

- Ką, jūsų manymu, reiškia skirti vietą, kad žodis galėtų būti pasodintas mūsų širdyse? (Žr. Almos 32:28. Galima atsakyti, kad mums reikia atverti savo širdis ir kad savo gyvenime turime atrasti laiko Raštų studijavimui.)
- Ką, jūsų manymu, reiškia jausti, kaip Dievo žodis pradeda „brinkti“ jumyse? Jei Dievo žodis brinksta jumyse, kas tada darosi su jūsų liudijimu ir tikėjimu?
- Kada Dievo žodis išplėtė jūsų sielą ir apšvietė jūsų supratimą?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis perskaityti Almos 32:29–34. Pakvieskite likusius mokinius sekti skaitomą tekstą ir surasti tuos žodžius bei frazes, kurios apibūdina tai, ką sužinojome apie Dievo žodį. Po to paprašykite mokinių perskaityti rastus žodžius ir frazes bei paaiškinti, kodėl juos pasirinko. Rodydami į nuotrauką lentoje paklauskite:

- Kodėl mūsų tikėjimas, atlikus šį bandymą, vis tiek dar nebūtų tobulas? Ką, jūsų manymu, reikia dar padaryti, kad įgytume ilgalaikį liudijimą apie Evangeliją?
- Kuo medžio auginimas panašus į liudijimo stiprinimą?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 32:35–40. Paprašykite mokinių surasti Almos paaiškinimą, kaip atlikti bandymą.

- Ką, pagal Almos 32:37–40, turime daryti, kad mūsų tikėjimas Dievo žodžiu nesiliautų augęs? (Prie sąrašo lentoje užrašykite frazę *Puoselėti žodį*.)
- Ką galime padaryti, kad puoselėtume žodį? (Įmanomi atsakymai: galime kasdien studijuoti Raštus, melsti vadovavimo savo studijose, ieškoti, kaip Raštai ir dabartinių pranašų mokymai gali būti taikomi mūsų gyvenime ir dalintis tuo, ko išmokstame.)
- Kas nutinka, kai apleidžiame medį arba nustojame jį puoselėti? Kas nutinka, kai apleidžiame Dievo žodį, kuris pasodintas mūsų širdyse?

Paprašykite mokinių, kad savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose užrašytų, ko išmoko iš Almos 32 apie galimybes įgyti ir sustiprinti liudijimą. Taip pat galite pasiūlyti mokiniams užsirašyti šiuos apibendrinimus savo Raštuose, šalia Almos 32:37–43.

Pakvieskite mokinius papasakoti, ką jie užsirašė. Kai jie pasakos, pasirūpinkite, kad pamintų tai, jog **mūsų tikėjimas ir liudijimas apie Jėzų Kristų ir Jo Evangeliją augs, jei stropiai puoselėsime Dievo žodį savo širdyse.**

Paprašykite mokinių perskaityti Almos 32:41–43 ir surasti, kaip Alma apibūdina medį ir vaisių.

- Kurioje dar Mormono Knygos vietoje yra apibūdinamas medis su vaisiais, kurie yra „saldesni už viską, kas saldu“? (Jums gali tekti priminti mokiniams apie gyvybės medžio apibūdinimą, esantį 1 Nefio 8:11–12 ir 1 Nefio 11:9–24.)
- Ką Lehio ir Nefio regėjimuose simbolizuoja medis ir vaisius? (Medis simbolizuoja Dievo meilę, kuri išreiškta per Gelbėtoją ir Jo Apmokėjimą, o vaisius simbolizuoja palaiminimus, kuriuos galime gauti per tą Apmokėjimą. Žr. 12 pamoką šiame vadovėlyje.)
- Kaip Lehio ir Nefio regėjime žmonės keliavo iki medžio? (Laikydami geležinės lazdos, kuri simbolizuoja Dievo žodį.) Kuo tai panašu į Almos Dievo žodžio palyginimą su sėkla?

Pakvieskite kelis mokinius papasakoti, kaip jie sekė nurodymais, pateiktais Almos 32. Paklauskite, kaip tai paveikė jų gyvenimą. Galite pasidalinti savo patyrimais, padėjusiais jums pajusti Dievo žodžio galią.

Raštų įvaldymas—Almos 32:21

Paprašykite mokinių panaudoti Almos 32:21, kad išsiaiškintų, kaip žmonės nurodytose situacijose naudoja tikėjimą arba jo nenaudoja.

1. Mergina nori apčiuopiamo įrodymo, kad patikėtų Mormono Knygos tikrumu.
2. Vaikinas girdėjo, kad visi verti vaikinai turėtų tarnauti nuolatinėje misijoje. Nors jo šeima sunkiai verčiasi, jis pasiryžęs pasirengti tarnavimui ir tarnauti.
3. Mergina nori apsisvalyti nuo savo nuodėmių per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Ji žino, kad turi išpažinti vyskupui kai kuriuos savo nusižengimus, kad atgaila būtų visiška. Ji sutaria susitikti su savo vyskupu.

Pastaba. Šį mokymo pasiūlymą galite panaudoti per pamoką, kai pristatote Raštų įvaldymo eilutę, arba pamokos pabaigoje.

Studijų namuose pamoka

Almos 25–32 (18 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienių studijų namuose pamokų apibendrinimas

Toliau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Almos 25–32 (18 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Pamoka, kurios mokysite, bus su-
telkta tik į kelis iš šių principų ir doktrinų. Apsvarstydami mo-
kinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios raginimais.

1 diena (Almos 25–29)

Mokiniai studijuodami, kaip džiūgavo Amonas, sėkmingai kartu su broliais skelbęs Evangeliją, išmoko šių principų: kai tampame nuolankūs, Viešpats sustiprina mus ir naudoja mus kaip įrankius Savo Rankose; mes džiūgaujame ištikimai tarnaudami Viešpačiui ir Jo vaikams. Iš to, kad lamanitai atsivertė į Evangeliją ir atsisakė imtis ginklų, mokiniai išmoko, kad tuomet, kai visiškai atsiverčiame į Viešpatį, laikomės su Juo sudarytų sandorų. Almos pavyzdys mokiniams padėjo sužinoti, kad mes patirsime džiaugsmą padėdami kitiems atgailauti ir ateiti pas Jėzų Kristų.

2 diena (Almos 30)

Skaitydami apie Korihero, antikristo, mokymus, mokiniai sužinojo, kad Šėtonas naudoja klaidingas doktrinas, kad sugundytų mus daryti nuodėmę. Alma atrėmė Korihero mokymus, teigdamas, kad visi dalykai liudija, jog Dievas yra Aukščiausias Kūrėjas. Perskaityte, kad Korihoras buvo sutryptas iki mirties, mokiniai suprato Mormono užrašytą principą: „Velnius nepadės savo vaikams [savo pasekėjams] paskutinią dieną“ (Almos 30:60).

3 diena (Almos 31)

Skaitydami apie Almos norą išvaduoti zoraminius iš atsimetimo, mokiniai išmoko šio principo: kai studijuojame Dievo žodį, norime elgtis teisiai. Kasdienės pastangos melstis ir laikytis įsakymų padeda mums atsispirti pagundoms. Jei su tikėjimu meldžiamės ir darbuojamės, sulauksime dieviškos pagalbos savo išbandymuose.

4 diena (Almos 32)

Skaitydami apie sėkmingą Almos pamokslavimą tarp zoraminių vargšų, mokiniai išmoko, kad nuolankumas paruošia mus gauti Dievo žodį. Alma palygino tikėjimo panaudojimą su sėklos sodinimu ir jos puoselėjimu. Mokiniai išmoko, kad mūsų tikėjimas ir liudijimas apie Jėzų Kristų ir Jo Evangeliją augs, jei savo širdyse stropiai puoselėsime tikėjimą Dievo žodžiu.

Įvadas

Šią pamoką pradėkite veikla, kad padėtumėte mokiniams siekti tapti įrankiais Dievo rankose. Tačiau daugiausia dėmesio pamokoje skirkite lygindami pasekmes, kai tikima ir veikiama pagal klaidingas idėjas, su pasekmėmis, kai tikima ir veikiama pagal Dievo žodį, kaip tai pavaizduota Almos 30–32.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 25–29

Amonas kartu su Mozijo sūnumis džiaugiasi Viešpačiu, nes daug lamanitų atsiverčia į Evangeliją

Kaip rašoma Almos 26, Amonas kartu su savo broliais džiaugėsi savo sėkme Viešpaties darbe. Tegul mokiniai perskaito Almos 26:1–4, 11–13 ir suranda, ką Amonas ir jo broliai padarė ir kaip jiems pavyko tai atlikti. Priminkite mokiniams, kad šios eilutės moko šio principo: **Kai tampame nuolankūs, Viešpats sustiprina mus ir naudoja mus kaip įrankius Savo rankose.**

Almos 30

Korihoras išjuokia Kristaus doktriną

Parodykite mokiniams sėklą. Paprašykite jų išvardinti jų mėgstamus dalykus, kurie išauga iš sėklos. Kai mokiniai paminės kai kuriuos augalus, vaisius ir daržoves, palyginimui pabrėžkite, kad gali būti, jog sėkla išaugs į augalą, kuris duos karčių ar net nuodingų vaisių arba užgoš naudingus augalus.

Ant lentos užrašę žodžius *idėja* ir *įsitikinimas*, paklauskite, kaip idėja ar įsitikinimas gali būti panašūs į sėklą?

Paašškinkite, kad mokiniai šiandien klasėje, studijuodami ir aptardami Almos 30–32, lygins pasekmes, kai sekama klaidingomis idėjomis ir kai sekama Dievo žodžiu.

Paprašykite mokinių paaiškinti, kas toks buvo Korihoras. Pakvieskite mokinius perskaityti Almos 30:12–18, 23 ir surasti klaidingas idėjas, kurių mokė Korihoras. Skyrę jiems pakankamai laiko perskaityti, pakvieskite juos lentoje arba ant popieriaus lapo užrašyti dvi ar tris klaidingas Korihero idėjas, kurios, jų manymu, ypač pavojingos kieno nors religiniams įsitikinimams. Po to užduokite šiuos klausimus:

- Kokiems veiksams gali paskatinti šios idėjos? (Kai mokiniai atsakinės, pabrėžkite, kad idėja, skatinanti veiksmą, yra lyg sėkla, išauganti į augalą.)
- Ką daryti, pagal Almos 30:18, žmones skatino Korihero mokymai? (Mokiniams atsakinėjant, pabrėžkite, kad **Šėtonas naudoja klaidingas doktrinas, kad sugundytų mus nusižengti.**)

Pakvieskite mokinius apibendrinti, kas nutiko Korihorui. (Jei mokiniams reikia pagalbos, pakvieskite juos pasinaudoti Almos 30 skyriaus santrauka arba perskaityti Almos 30:52–53, 59–60.)

Almos 31

Alma vadovauja misijai, kad sugrąžintų zoraminkus iš atsimetimo

Priminkite mokiniams, kad zoraminkai tikėjo klaidingomis idėjomis ir pradėjo gyventi pagal klaidingus, arba atskalūniškus, papročius. Almos 31:5 sužinome, kad **teisiai norime elgtis tada, kai studijuojame Dievo žodį.**

Almos 32

Alma moko zoraminkų vargšus, kaip panaudoti tikėjimą

Priminkite mokiniams, kad nors daug zoraminkų atsisakė priimti Dievo žodį, Alma susilaukė sėkmės tarp vargšų. Jis mokė juos, kaip panaudoti tikėjimą. Tegul mokiniai peržiūri Almos 32:21, Raštų įvaldymo eilutę. Paprašykite jų paaiškinti, ko ši eilutė moko juos apie tikėjimą.

Priminkite mokiniams, kad Alma naudojo sėklos pavyzdį mokydamas apie tikėjimo ugdymo procesą. Po to užduokite šiuos klausimus:

- Kokios frazės Almos 32:28 rodo, kad sėkla, arba šiuo atveju Dievo žodis, yra geras?
- Kaip mus paveikia Dievo žodis, kai leidžiame jį pasodinti savo širdyse?

Pasakykite mokiniams, kad Alma ragino zoraminkus išbandyti žodį, arba tikėjimą ir darbais pasodinti jį savo širdyse. Pakvieskite juos perskaityti Almos 33:22–23 ir surasti, kokį konkretų „žodį“ Alma troško, kad žmonės pasodintų savo širdyse. Galite paraginti mokinius užsirašyti šias eilutes kaip dalines nuorodas šalia Almos 32:28.

Tegul mokiniai perskaito Almos 32:28–29, 31, 37, 41–43 ir suranda atlygį, kurį gauname tikėdami ir veikdami pagal Dievo žodį. Mokiniams atsakinėjant, pasirūpinkite, kad jie aiškiai suprastų šį principą: **Jei savo širdyse stropiai puoselėsime tikėjimą Dievo žodžiu, augs mūsų tikėjimas ir liudijimas ape Jėzų Kristų ir Jo Evangeliją.**

Užbaigdami šią pamoką pakvieskite mokinius atlikti 4 pamokos 4 užduotį savo Raštų studijavimo žurnaluose. Reikia aprašyti rezultatus, kuriuos jie matė savo gyvenime, kai atliko Almos bandymą, aprašytą Almos 32.

Kita dalis (Almos 33–38)

Kokie yra atgailos atidėliojimo pavojai? Amulekas atsako į šį klausimą ir įspėja. Taip pat Alma gyvenimo pabaigoje pamokslauja savo dviems sūnums. Jis pasidalina savo atsivertimo detalėmis — pasikeitimu iš to, kuris kovojo prieš Dievą, į tą, kuris kovojo už Dievą, — ir kaip jis jautėsi išsilaisvinęs nuo kaltės ir skausmo dėl savo nuodėmių.

Almos 33

Įvadas

Zoramininkų grupė trokšta sužinoti, kaip sekti Almos mokymu pasodinti Viešpaties žodį savo širdyse ir naudoti tikėjimą. Naudodamasis Raštais Alma mokė žmones apie garbinimą, maldą ir gailingumą, kurio galime sulaukti iš Dievo dėl Gelbėtojo. Jis ragino žmones žvelgti į Jėzų Kristų ir tikėti Jo Apmokėjimo galia.

Pastaba. 94 pamoka suteikia progą mokyti trims mokiniams. Galite dabar skirti tris mokinius ir duoti jiems paskirtų 94 pamokos dalių kopijas, kad jie galėtų pasiruošti. Raginkite juos pamaldžiai išstudijuoti pamokos medžiagą ir siekti Šventosios Dvasios vadovavimo, kad sužinotų, kaip pritaikyti pamoką jų bendraklasių reikmėms.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 33

Alma moko zoramininkus įtikėti Jėzų Kristų

Ant lentos užrašykite *naudoti*.

- Ką reiškia ką nors naudoti?

Tegul mokiniai tyliai perskaito Almos 33:1 ir išsiaiškina, ką zoramininkai norėjo suprasti. Kai mokiniai papasakos, ką išsiaiškino, ant lentos užrašykite šį klausimą: *Kaip naudojamas tikėjimas?* Pakvieskite mokinius, studijuojant ir aptariant Almos 33, rasti bent tris atsakymus į šį klausimą.

Paaiškinkite, kad Alma, prieš atsakydamas į zoramininkų klausimą, kaip naudoti tikėjimą, paneigė klaidingą garbinimo idėją. Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Almos 33:2. Paprašykite mokinių surasti zoramininkų klaidingą idėją, kaip reikia garbinti Dievą.

- Kodėl, pasak šių zoramininkų, jie negalėjo garbinti Dievo? (Nes jų neįleido į sinagogas.)

Paprašykite mokinių nusakyti zoramininkų garbinimo būdą pagal tai, ką sužinojo iš Almos 31. (Žr. Almos 31:22–23. Zoramininkai kartą per savaitę sinagogose sukalbėdavo tą pačią maldą ir likusią savaitės dalį daugiau nekalbėdavo apie Dievą.)

- Kodėl Bažnyčios lankymas yra svarbi mūsų garbinimo dalis? Kokiais dar būdais galime garbinti Dievą be kasavaitinio lankymosi Bažnyčios susirinkimuose?

Paaiškinkite, jog Alma citavo pranašo Zenoso mokymus, kad ištaisyti zoramininkų klaidingas Dievo garbinimo idėjas. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 33:3 ir surasti žodį, kurį Alma pakaitomis vartojo kartu su žodžiu *garbinimas*. (Tas žodis yra *malda*.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 33:4–10 ir surasti visas situacijas, kuriose, pasak Zenoso, jis meldėsi.

- Kada ir kur Zenosas meldėsi?
- Ko Alma mokė apie garbinimą, cituodamas Zenoso žodžius? (Padėkite mokiniams išsiaiškinti šią tiesą: **Dievą nuolatos galime garbinti per maldą.**)

Priminkite klausimą lentoje: *Kaip naudojame tikėjimą?* Po šiuo klausimu parašykite: *Visada meldsitės.*

- Kaip meldamiesi naudojame tikėjimą Dangiškuoju Tėvu ir Jėzumi Kristumi?
- Kada meldėtės tokiose situacijose, kaip minėjo Zenosas? Kaip buvo atsakyta į jūsų maldą? (Mokiniams priminkite, kad jiems nebūtina dalintis tokiais patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 33:4–5, 8–9. Paprašykite juos surasti frazes, kurios mini Dievo gailingumą (pvz., „tu esi gailingas“ ir „tu buvai man gailingas“).

Norėdami padėti mokiniams pamatyti ryšį tarp Jėzaus Kristaus Apmokėjimo ir Dangiškojo Tėvo gailingumo, pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Almos 33:11–16. Pakvieskite

likusius mokinius sekti skaitomą tekstą ir surasti frazę, kuri keturis kartus parašyta šiose eilutėse. (Ta frazė yra „dėl savo Sūnaus“. Galite paraginti mokinius pasižymėti šią frazę.)

- Ką, jūsų manymu, Zenosas turėjo omenyje sakydamas: „Tu nugrėžei savo teismus nuo manęs dėl savo Sūnaus“? (Padėkite mokiniams išsiaiškinti šią tiesą: **Mes sulaukiame Dangiškojo Tėvo gailestingumo, taip pat mūsų nuodėmių atleidimo per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą.** Galite pasiūlyti mokiniams šią tiesą pasižymėti savo Raštuose, prie Almos 33:11–16 eilučių.)

Norėdami mokiniams padėti geriau suprasti gailestingumą, kurį gauname per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą, galite pasidalinti istorija, kurią papasakojo Prezidentas Gordonas B. Hinklis:

„Mokytojas tarė: „Labas rytas, berniukai, atvykau jus mokyti“. Jie iš visos gerklės triukšmavo ir tyčiojosi. „Taigi, aš noriu gerai mokyti, tačiau turiu prisipažinti, kad nežinau, kaip tai padaryti, nebent man padėtumėte. Manau, turėsime laikyti kelis taisyklių. Jūs man jas pasakykite, o aš jas užrašysiu lentoje.“

Vienas šaukė: „Jokių vagysčių!“ Kitas šaukė: „Ateiti laiku.“ Galiausiai lentoje buvo užrašyta dešimt taisyklių.

„Dabar, – tarė mokytojas, – taisyklės nenaudingos, jei nenustatoma bausmė. Ką darysime su tais, kurie laužys taisykles?“

„Plikti per nugarą be švarko dešimt kartų“, – pasigirdo atsakymas iš klasės.

„Tai ganėtinai griežta, berniukai. Ar esate tikri, kad galėsite jai paklusti?“ Kitas sušuko:

„Aš palaikau šį sprendimą.“ Ir mokytojas tarė: „Gerai, mes gyvensime pagal šias taisykles! Klase, nutilkite ir susikaupkite!“

Po dienos kitos Didysis Tomas pastebėjo, kad kažkas pavogė jo pietus. Vagis buvo surastas – mažas alkanas berniukas maždaug dešimties metų. „Mes radome vagį ir jis turi būti nubaustas pagal jūsų taisyklę — dešimt kirčių per nugarą. Džimai, eikš šen!“ – tarė mokytojas.

Mažas berniukas, vilkintis storą švarką, užsagstyta iki pat kaklo, virpėdamas, lėtai atėjo ir maldavo: „Mokytojau, galite plakti mane taip stipriai, kaip tik norite, bet prašau, nenuvilkite švarko!“

„Nusivilk švarką, – tarė mokytojas. – Tu padėjai sukurti taisykles!“

„Ak, mokytojau, neverskite manęs!“ Jis atsisagstė, ir ką gi pamatė mokytojas? Berniukas neturėjo marškinių, ir pasirodė jo mažas kaulėtas ir suluošintas kūnelis.

„Kaip gi galiu plakti šį vaiką? – pamanė jis. – Tačiau aš privalau, privalau kažką daryti, jei noriu išlaikyti tvarką šioje mokykloje.“ Stojų mirtina tyla.

„Kodėl tu be marškinių, Džimai?“

Vaikas atsakė: „Mano tėvas mirė, o mama labai skurdžiai gyvena. Turiu tik vienus marškinius, ir šiandien ji juos skalbia, todėl aš apsirengiau savo brolio storą švarką, kad nesusalčiau.“

Mokytojas, laikydamas lazda rankoje, nesiryžo. Ir tuomet Didysis Tomas pašoko ant kojų ir tarė: „Mokytojau, jei jūs neprieštaraujate, aš prisiimsiu Džimui skirtus kirčius.“

„Puiku, yra tam tikras įstatymas leidžiantis vienam laiduoti už kitą. Ar visi su tuo sutinkate?“

Nuvilkus Tomo švarką, po penkių kirčių lūžo lazda! Mokytojas užsidengė veidą rankomis ir pagalvojo: „Kaip gi galiu užbaigti šią pasibaisėtiną užduotį?“ Tada jis išgirdo kūkčiojančius mokinius, ir ką gi jis išvydo? Mažasis Džimas puolė prie Tomo ir apkabino jo kaklą rankomis. „Tomai, atleisk man, kad pavogiau tavo pietus, bet aš buvau baisiai alkanas. Tomai, aš mylėsiu tave iki mirties, už tai, kad prisiėmei mano kirčius! Taip, aš mylėsiu tave amžinai!“ [Autorius nežinomas.]

Papasakojęs šią istoriją, Prezidentas Hinklis tarė: „Pasinaudojant šios paprastos istorijos žodžiais, Jėzus, Išpirkėjas, paėmė ant savęs man ir jums skirtus kirčius“ („The Wondrous and True Story of Christmas“, *Ensign*, Dec. 2000, p. 4).

- Kaip šis pasakojimas susijęs su Almos mokymais apie Gelbėtojo Apmokėjimą? (Jei reikia, paaiškinkite, kad Tomo pasiryžimas iškęsti Džimui skirtus kirčius simbolizuoja Apmokėjimą. Gelbėtojas ant savęs paėmė bausmę už mūsų nuodėmes tam, kad mums nereikėtų atlikti bausmės, jei atgailausime.)

Pasikartojančių žodžių ir frazių ieškojimas

Pranašai tiesą dažnai pabrėžia kartodami. Kai mokiniai randa pasikartojančius žodžius, frazes ir idėjas, paprašykite jų pasvarstyti, kokios tiesos moko rašytojas ir kodėl yra svarbu ją suprasti.

Paiškinkite, kad pacitavęs Zenoso žodžius, Alma ėmė cituoti Zenoko, kito pranašo, žodžius. Mokiniais garsiai perskaitykite Almos 33:15–16. Pabrėžkite Dangiškojo Tėvo apmaudą, kai žmonės nenori suprasti, ką Jo Sūnus padarė dėl jų.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 33:12–14 ir surasti, koku šaltiniu naudojosi Alma dalindamasis šiais mokymais.

- Kodėl Almai buvo gerai žinomi Zenoso ir Zenoko žodžiai? (Nes žodžiai buvo Raštuose. Galite pabrėžti, kad Almos žodžiai 12 ir 14 eilutėse rodo, kad zoraminkai taip pat turėjo šiuos Raštus. Pabrėžkite, kad **Raštai liudija apie Jėzų Kristų.**)

Po klausimu lontoje užrašykite: *Studijuoti ir tikėti Raštais.*

Pabrėžkite, kad Alma kalbėjo apie kitą Raštų istoriją, kad padėtų zoraminkams išsiugdyti tikėjimą Jėzumi Kristumi. Parodykite paveikslėlį „Možė ir varinė gyvatė“ (62202; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 16). Apibendrinkite šį pasakojimą paaiškindami, kad tuomet, kai Mozė vedė izraelitus į dykumą, daug žmonių pradėjo maištauti prieš jį ir Viešpatį.

Viešpats dėl jų nepaklusnumo pasiuntė nuodingas gyvates, kurios gėlė žmones. Žmonės kreipėsi pagalbos į Mozė. Mozė meldėsi ir jam buvo nurodyta pagaminti gyvatę ant stulpo, kad žmonės galėtų į ją žiūrėti. Jis pakluso ir pagamino varinę gyvatę. (Žr. Skaičių 21:4–9.) Paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Almos 33:19–20. Paprašykite mokinių išsiaiškinti, kas nutiko tiems, kurie žvelgė į varinę gyvatę, ir tiems, kurie pasirinko to nedaryti.

- Kodėl, remiantis Almos 33:20, daug pasirinko nežiūrėti?

Paprašykite mokinių pamąstyti, ar tokioje situacijoje jie pasirinktų žiūrėti.

Parodykite paveikslėlį „Nukryžiuojamas“ (62202; *Evangelijos paveikslų knyga*, [2009], nr. 57). Paiškinkite, kad varinė gyvatė ant stulpo buvo „pavaizdas“ (Almos 33:19). Kitaip tariant, tai buvo simbolis kažko, kas nutiks ateityje. Ji simbolizavo Jėzų Kristų ant kryžiaus (žr. Jono 3:14).

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 33:21–23 ir surasti, kaip Alma palygino šį pasakojimą su zoraminkais. Po to, kai mokiniai papasakos, ką rado, vėl atkreipkite dėmesį į klausimą lontoje: *Kaip mes galime naudoti tikėjimą?*

- Ko iš pasakojimo apie izraelitus ir varinę gyvatę galime išmokti apie tai, ką turime daryti, kad pagytume dvasiškai?
- Kaip Almos 33:22–23 atsako į šį klausimą? (Mokiniai turėtų išsiaiškinti šią tiesą: **Mes naudojame tikėjimą rinkdamiesi tikėti Jėzų Kristų ir tikėti Jo Apmokėjimu.**)

Po klausimu lontoje parašykite: *Tikėti Jėzų Kristų ir tikėti Jo Apmokėjimu.*

- Kokius veiksmus ar pažiūras pastebite žmonėse, kurie tiki Gelbėtojo Apmokėjimu?

Kad pabrėžtumėte, jog tikėjimas Jėzumi Kristumi yra pasirinkimas, atkreipkite mokinių dėmesį į Almos 33:23 eilutėje esančią tokią frazę: „Ir būtent visa tai jūs galite padaryti, jei tik panorėsite.“ Galite paraginti mokinius pasižymėti šią frazę.

Užrašykite toliau pateiktą teiginį ant lentos, taip pat galite paraginti mokinius tą patį padaryti savo Raštuose. (Teiginį rasite „Inquire of the Lord“ [kreipimasis į BSS tikėjimo mokytojus, 2001 m. vasario 2 d.], 1, si.lds.org.)

„Visų kartų vaikai renkasi tikėti arba netikėti. Tikėjimas nėra paveldimas; jis yra pasirenkamas“ (Prezidentas Henris B. Airingas).

Paprašykite mokinių savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose atsakyti į vieną iš toliau pateiktų klausimų. (Šiuos klausimus galite užrašyti lontoje prieš prasidedant pamokai, išdalinti užrašytus ant dalijamųjų lapelių arba lėtai padiktuoti, kad mokiniai galėtų užsirašyti.)

- Kaip jūsų pasirinkimas tikėti Gelbėtoją paveikė jūsų kasdienį gyvenimą?
- Kaip asmeninis Raštų studijavimas sustiprino jūsų tikėjimą Dangiškuoju Tėvu ir Jėzumi Kristumi?
- Kaip kasdienė asmeninė malda sustiprino jūsų tikėjimą Dangiškuoju Tėvu ir Jėzumi Kristumi?
- Ką, jūsų manymu, turėtumėte padaryti pagal Dangiškojo Tėvo norą, kad panaudotumėte didesnę tikėjimą?

Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo atsakymais. Paliudykite, kaip svarbu pasirinkti tikėjimą Gelbėtoju.

Almos 34–35

Įvadas

Po to, kai Alma mokė zoraminkus tikėti Dievo Sūnų, Amulekas pasidalino savo liudijimu apie Jėzų Kristų, tapdamas antruoju liudytoju. Amulekas, Almos bendražygis, pabrėžė, kad Jėzaus Kristaus Apmokėjimas yra būtinas visos žmonijos išgelbėjimui ir kad asmenys gali gauti visus Apmokėjimo palaiminimus, jei panaudos tikėjimą atgailai. Daug zoraminkų atsiliepė į Amuleko

kvietimą atgailauti. Kai atgailaujantys zoraminkai ne- labų valdovų ir kunigų buvo išvyti iš savo žemių, nefitai ir Amono žmonės suteikė jiems maisto, apėngė ir davė žemės apsigyventi. Todėl lamanitai ir neatgailaujan- tys zoraminkai pradėjo ruošti karui prieš nefitus ir Amono žmones.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 34:1–14

Amulekas moko zoraminkus apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą

Prieš pamoką lentoje užrašykite toliau pateiktus teiginius. Paprašykite mokinių savo užra- šuose arba ant popieriaus lapo užrašyti, ar teiginiai yra teisingi, ar klaidingi.

1. Kai Jėzus Kristus apmokėjo žmonijos nuodėmes, Jis kentėjo tik už teisius žmones.
2. Visiems žmonėms reikia Apmokėjimo, kad būtų išgelbėti.
3. Bet kuris žmogus gali apmokėti kito žmogaus nuodėmes.

Suteikę mokiniams pakankamai laiko užrašyti savo atsakymus, priminkite jiems, kad Alma zoraminkų grupę mokė, kaip gauti Dievo žodį ir panaudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi (žr. Almos 32–33). Apibendrinkite Almos 34:1–7 paaiškindami, kad Amulekas sekė Almos pavyzdžiu, dalindamasis savo paties liudijimu apie Gelbėtoją. Paprašykite mokinių tyliai patyrinėti Amuleko mokymus, esančius Almos 34:8–9, 11 eilutėse, ir surasti frazes, kurios parodytų, kurie teiginiai lentoje yra teisingi, o kurie klaidingi. Po to kartu su klase apžvel- kite šiuos teiginius. Teisingi atsakymai yra:

1. Klaidingas — „Jis apmokės pasaulio nuodėmes“ (Almos 34:8).
2. Teisingas — „turi būti įvykdytas apmokėjimas, antraip visa žmonija neišvengiamai pra- žus“ (Almos 34:9).
3. Klaidingas — „nėra nė vieno žmogaus, galinčio paaukoti savo kraują, kuris apmokėtų kito nuodėmes“ (Alma 34:11).

Kai mokiniai aptars savo atsakymus į trečią teiginį, paklauskite:

- Kodėl, jūsų manymu, Jėzus Kristus yra vienintelis, galėjęs apmokėti pasaulio nuodėmes?

Kad padėtumėte mokiniams atsakyti į šį klausimą, pakvieskite juos tyliai perskaityti Almos 34:10, 14. Po to perskaitykite tokius vyresniojo Raselo M. Nelsono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginius:

„Jo Apmokėjimas yra beribis – be pabaigos. Beribis ir ta prasme, kad visa žmonija bus išgelbėta iš nesibaigiančios mirties. Jis buvo beribis dėl Jo nepaprastos kančios. [...] Jis buvo beribis savo apimtimi – buvo atliktas kartą ir už visus. O Apmokėjimo gailestingumas skirtas ne tik beribiam skaičiui žmonių, bet ir beribiam skaičiui Jo sukurtų pasaulių. Jis buvo neaprepiamas jokiai žmogiškam matavimo vienetui ar žmogiškam supratimui.

Tik Jėzus galėjo atlikti tokį beribį pasiaukojimą, nes Jis gimė iš mirtingos motinos ir ne- mirtingo Tėvo. Dėl šios unikalios prigimties Jėzus buvo beribė Esybė“ („The Atonement“, *Ensign*, Nov. 1996, p. 35).

„Pagal amžinąjį įstatymą apmokėjimui atlikti reikėjo asmeninės aukos, kurią atlikti galėjo mirčiai nepajungta nemirtinga būtybė. Tačiau Jis turi mirti ir vėl prikelti Savo kūną. Tik Gel- bėtojas galėjo tai padaryti. Iš Savo motinos Jis paveldėjo galią numirti. Iš Savo Tėvo Jis įgijo galią prieš mirtį“ („Constancy amid Change“, *Ensign*, Nov. 1993, p. 34).

Mokykite Dvasia ir liudykite apie Jėzų Kristų

Padarykite viską, ką galite, kad sukurtumėte tokią aplinką, kurioje mokiniai galėtų mokytis per Šventąją Dvasią. Vienas efektyviausių būdų sukurti tokią aplinką – tai sutelkti pavyzdžius ir diskusijas į Gelbėtoją, dažnai apie Jį liudyti ir taip pat suteikti mokiniams progų liudyti apie Jį.

- Kaip Amuleko mokymai ir vyresniojo Nelsono teiginiai padeda mums suprasti, kodėl Jėzus Kristus buvo vienintelis, galėjęs apmokėti pasaulio nuodėmes?
- Kaip jūs apibendrinumėte tai, ko jau išmokote iš Almos 34 skyriaus apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą? (Mokiniai gali išsakyti skirtingas tiesas, tačiau užtikrinkite, kad jie su-prastų, jog **beribis ir amžinas Jėzaus Kristaus Apmokėjimas padaro įmanomą visos žmonijos išgelbėjimą.**)

Kad padėtumėte mokiniams geriau įvertinti Apmokėjimo būtinumą Dangiškojo Tėvo išgelbėjimo plane, galite panaudoti šią veiklą. Galite šią veiklą pritaikyti jūsų mokinių reikmėms ir pomėgiams.

Užrašykite lentoje šiuos žodžius: *Įsivaizduokite gyvenimą be ...*

Parodykite daiktą, kurį vertina daugelis jaunuolių (pavyzdžiui, mobilųjį telefoną) ir paklauskite:

- Kokį gyvenimą įsivaizduojate be šio daikto?

Paskui parodykite butelį ar stiklinę vandens (ar kažką kitą, būtiną gyvybei palaikyti).

- Koks būtų gyvenimas be vandens?

Po to, kai mokiniai aptars vandens būtinumą, užbaikite sakinį lentoje, kad būtų užrašyta taip: *Įsivaizduokite gyvenimą be Jėzaus Kristaus Apmokėjimo.*

- Kaip skirtingi gyvenimas, jei nebūtų Jėzaus Kristaus Apmokėjimo? (Suteikite mokiniams laiko apmąstyti šį klausimą prieš paprašydami atsakyti į jį. Jei turite laiko, galite pakviesti juos savo atsakymus užrašyti.)

Almos 34:15–41

Amulekas moko zoraminius, kaip panaudoti tikėjimą atgailai

Pabrėžkite, kad nors Jėzus Kristus atliko Apmokėjimą už visus žmones, tačiau visų jo palaiminimų mes negauname automatiškai. Amulekas mokė, ką turime daryti, kad gautume visus palaiminimus, kurie yra galimi dėl Apmokėjimo. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 34:15–17 ir surasti frazę, kurią Amulekas ištarė keturis kartus. („Tikėjimas atgailai“)

- Ko iš Almos 34:15–17 eilučių galime išmokti apie tai, ką turime daryti, kad gautume visus Apmokėjimo palaiminimus? (Įsitikinkite, kad mokiniai supranta, jog **tam, kad gautume visus Apmokėjimo palaiminimus, turime panaudoti tikėjimą atgailai.**)
- Ką, jūsų manymu, reiškia panaudoti tikėjimą atgailai?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, ką reiškia panaudoti tikėjimą atgailai, perskaitykite šį Prezidento Dyterio F. Uchtdorfo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Kad galėtume atgailauti, mums reikia stipraus tikėjimo Kristumi. [...] Tikėjimas Kristumi pakeis tas mūsų mintis, įsitikinimus ir elgesį, kurie nesiderina su Dievo valia. [...] Atgaila reiškia proto ir širdies pasikeitimą – mes liaujamės daryti blogus dalykus ir pradėdame darbuotis gėriui“ („Saugaus grįžimo taškas“, 2007 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

- Kodėl svarbu suprasti, jog atgaila reikalauja ne tik liautis daryti blogus dalykus, bet ir pradėti daryti gerus dalykus?
- Kokie, pagal Almos 34:16, yra tikėjimo panaudojimo atgailai rezultatai?
- Kas nutinka, jei nepanaudojame tikėjimo atgailai? (Galite paaiškinti, kad būti „atidengt[am] visam teisingumo reikalavimų įstatymui“ reiškia kentėti visas savo nuodėmių pasekmes ir netekti amžinojo gyvenimo palaiminimo.)
- Kokį, anot Almos 34:17, vieną dalyką galime daryti, kad panaudotume tikėjimą atgailai? Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 34:17–28. Paprašykite jų surasti, ko Amulekas mokė zoraminius apie maldą, neužmirškite paminėti, kada melstis ir ko melsti.
- Ar Amulekas mokė apie maldą to, kas susiję su jūsų gyvenimu? Kodėl, jūsų manymu, maldą yra svarbi tikėjimo panaudojimo atgailai dalis?
- Amulekas sakė, kad mūsų maldos bus bergždžios ir niekuo mums nepadės, jei nepadėsime aplinkiniams (žr. Almos 34:28). Kodėl, jūsų manymu, tai tiesa?

Kad padėtumėte mokiniams pagalvoti apie kitus tikėjimo panaudojimo atgailai būdus, paprašykite jų atsakyti į tokius pavyzdžius:

1. Vaikinas išsiugdė įprotį keiktis. Kaip jis galėtų parodyti tikėjimą atgailai, kad išsilaisvintų iš šio įpročio? (Atsakymai gali būti ir tokie: melsti pagalbos, prašyti šeimos narių ir draugų pagalbos bei dalyvauti dvasinėse veiklose.)
  2. Mergina ir vaikinas įsitraukė į nederamus santykius. Jie pajautė Šventosios Dvasios raginimą nedelsiant nutraukti šiuos santykius. Kaip paklusnumas šiam raginimui gali simbolizuoti tikėjimą atgailai? Kokių kitų žingsnių jiems gali tekti imtis, kad užsitikrintų kelią į visišką atgailą? (Atsakymai gali būti tokie: prašyti vyskupo arba skyriaus prezidento pagalbos ir melsti stiprybės ir atleidimo.)
- Ką reiškia atidėlioti? Dėl kokių priežasčių žmonės atidėlioja?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 34:33 ir surasti Amuleko įspėjimą zoraminiams, ko nevalia atidėlioti. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 34:32–35. Jiems skaitant, paprašykite mokinių ieškoti atgailos atidėliojimo pasekmių. Kai mokiniai papasakos, ką rado, ant lentos užrašykite šią tiesą: **Šis gyvenimas yra laikas, skirtas mums pasiruošti susitikti su Dievu.**

- Kaip kam nors paaiškintumėte šią tiesą?
- Įsivaizduokite, kad turite draugą, kuris tyčia nesilaiko kai kurių įstatymų, tačiau planuoja vėliau atgailauti. Ko pamokytumėte savo draugą remdamiesi tuo, ko išmokote iš Almos 34:32–35?

Paaiškinkite, kad Amulekas ne tik įspėjo apie atgailos atidėjimo pasekmes, bet taip pat mokė apie palaiminimus pasirenkantiems atgailauti iš karto. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 34:30–31 ir surasti tą palaiminimą.

- Koks patikrinimas, aprašytas Almos 34:31, duodamas tiems, kurie atgailauja iš karto? („Didysis išpirkimo planas nedelsiant bus įvykdytas jums.“)

Perskaitykite šį Prezidento Boido K. Parkerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį.

„Jūs neprivalote visko žinoti, kad Apmokėjimo galia pradėtų veikti dėl jūsų. Tikėkite Kristumi; Ji pradeda veikti tą pačią dieną, kurią paprašote!“ („Washed Clean“, *Ensign*, May 1997, p. 10).

- Kuo mums naudingas šio patikinimo supratimas? Kaip pajautėte, kad Apmokėjimas pradėjo veikti dėl jūsų, kai ėmėte juo kliautis?

Perskaitykite šį Prezidento Haroldo B. Ly teiginį. Paprašykite mokinių išklausti, koks pasak Prezidento Ly, yra „pats svarbiausias įsakymas“.

„Dabar, jei suklydote, jau šiandien pradėkite keisti savo gyvenimą. Nusigręžkite nuo savo blogų veiksmų. Pats svarbiausias Dievo įsakymas yra tas, kuriam paklusti jums sunkiausia šiandien. Jei tai nesąžiningumas, neskaistumas, apsimitinėjimas ar melavimas, šiandien yra ta diena, kai turite pradėti dirbti tol, kol įveiksite šią silpnybę. [...] Sutvarkykite tai ir imkitės kito įstatymo, kurio jums sunkiausia laikytis“ (*Teachings of Presidents of the Church: Harold B. Lee* [2000], p. 30).

- Koks pasak Prezidento Ly, yra pats svarbiausias įsakymas? Kodėl?

Lentoje užrašykite tokius nebaigtus teiginius. Paprašykite mokinių užbaigti šiuos teiginius savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose.

Šiandien man svarbiausias įsakymas yra ...

Savo tikėjimą atgailai dabar pradėsiu naudoti nuo ...

Almos 35

Atgailaujantys zoraminkai išvyksta gyventi tarp teisųjų

Apibendrinkite Almos 35, paaiškindami, kad daug zoraminkų atgailavo už savo nuodėmes. Nelabi vadovai ir kunigai išmetė juos iš žemės, ir jie perėjo gyventi į Jeršono žemę su Amono žmonėmis. Amono žmonės davė jiems žemės, o nefitai atsiuntė savo armijas, kad juos gintų.

Paliudykite, kad galime gauti Gelbėtojo Apmokėjimo palaiminimų iš karto, panaudoję tikėjimą atgailai. Paraginkite mokinius sekti Amono žmonių ir nefitų pavyzdžiu, parodyti gerumą ir paremti tuos, kurie nori atgailauti.

Almos 36

Įvadas

Grįžęs iš savo misijos tarp zoramininkų, Alma kalbėjosi su kiekvienu savo sūnumi asmeniškai. Jo pamokymai savo sūnui Helamanui surašyti Almos 36 ir 37 sk. Alma liudija Helamanui, kad Dievas išvaduos tuos, kurie Juo pasikliauja. Norėdamas pailustruoti šią tiesą, Alma pasidalino patyrimu, kurį įgijo tada, kai buvo išvaduotas iš skausmo dėl savo nuodėmių per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Jis taip pat papasakojo apie savo pastangas

atvesti kitus pas Kristų ir patiems patirti atgailos džiaugsmą.

Pastaba. 94 pamoka suteikia progą mokyti trims mokiniams. Jei to dar nepadarėte, galite dabar paskirti tris mokinius ir duoti jiems 94 pamokos paskirtų dalių kopijas, kad jie galėtų pasiruošti. Raginkite juos pamaldžiai išstudijuoti šios pamokos medžiagą ir siekti Šventosios Dvasios vadovavimo, kad jie sužinotų, kaip pritaikyti pamoką jų bendraklasių reikmėms.

Raginkite mokinius, atliekant užduotis, melsti vadovavimo.

Kai mokiniams duodate užduotis, pvz., mokyti pamokos dalį, raginkite juos, kad atlikdami savo užduotis melstų vadovavimo. Jūsų padrąšinimas sustiprins jų tikėjimą, kad gali būti apšviesti Dvasios (žr. DS 6:14–15).

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 36:1–5

Alma moko Helamaną apie Dievo galią išlaisvinti

Paprašykite mokinių prisiminti, kaip teigiamai juos paveikė jų tėvų liudijimas ar konkretus mokymas. Pakvieskite vieną arba du mokinius pasidalinti savo mintimis su klase.

Paaiškinkite, kad 36–42 Almos knygos skyriuose aprašomi Almos prisakymai savo sūnums. 36–37 skyriai yra skirti Helamanui, 38 skyrius – Šibonui, o 39–42 skyriai skirti Koriantonui.

Paraginkite mokinius įsivaizduoti save Helmano vietoje, kai jis klausėsi savo tėvo liudijimo, aprašyto Almos 36:1–5. Tegul mokiniai tyliai perskaito šias eilutes ir suranda Almos liudijime tai, kas jiems daro įspūdį.

- Kas jums šiose eilutėse daro didžiausią įspūdį? Kodėl?

Almos 36:6–22

Alma pasakoja, kaip maištavo, ir paaiškina, kaip gavo atleidimą

Paaiškinkite, kad, toliau liudydamas apie Dievo galią išvaduoti pasikliaujančiuosius Juo, Alma pasidalino savo patirtimi apie tai, kaip buvo išvaduotas iš nuodėmių skausmo. Paprašykite mokinių peržvelgti Almos 36:6–9 ir apibendrinti tai, kas nutiko Almai po to, kai jis kartu su Mozijo sūnumis išėjo naikinti Bažnyčios.

Pakvieskite kurį nors vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 36:10. Paprašykite mokinių surasti, kiek laiko Alma kentėjo už savo nuodėmes. Paaiškinkite, kad Almos 36:11–17 eilutėse randame kur kas daugiau informacijos apie Almos patyrimus per tas tris kančios dienas ir naktis nei kituose jo atsivertimo aprašymuose (žr. Mozijo 27 ir Almos 38). Suskirstykite mokinius darbui poromis. Pakvieskite poras išnagrinėti Almos 36:11–17 ir rasti Almos baimės arba skausmo išraiškų aprašymus. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti tai, ką randa. Tegul mokiniai pasako rastus žodžius arba frazes. (Galite atsakymus surašyti lentoje.) Galite užduoti šį klausimą, kad padėtų mokiniams geriau suprasti žodžius ir frazes, kuriais dalijosi.

- Ką, jūsų manymu, reiškia ši frazė (arba žodis)? Kodėl Alma taip jautėsi?
- Ko Almos patyrimas moko mus apie nuodėmės pasekmes? (Padėkite mokiniams išsiaiškinti šią tiesą: **Nuodėmė veda į didelį skausmą, kančią ir apgailėstą.**)
- Ar Alma jautė skausmą ir apgailėstą iš karto po to, kai nusidėjo? Kodėl, jūsų manymu, svarbu suvokti, kad galbūt iš karto nejausime savo nuodėmių pasekmių?

Paprašykite mokinių pagalvoti apie patyrimus, kai jie jautė skausmą ir apgailėstą dėl savo nuodėmių. Po to perskaitykite šį Prezidento Pakerio teiginį:

„Kiekvienas iš mūsų bent maža dalimi patyrėme savo klaidų pasekmes. [...]“

Jei jus slegia kaltės, apmaudo, nesėkmės ar gėdos našta, žinokite, yra vaistas“ („The Touch of the Master’s Hand“, p. 22).

Pabrėžkite, kad tuo metu, kai Alma jautė stiprų skausmą ir sąžinės graužatį dėl savo nuodėmių, jis prisiminė vaistą nuo savo skausmo.

- Ką, anot Almos 36:17, jis prisiminė?

Paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Almos 36:18. Pakvieskite klasę išsiaiškinti, ką Alma darė, kad sektų savo tėvo mokymais. Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti šias eilutes, paprašykite kurį nors mokinį perskaityti toliau pateiktą vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Almą paveikė jo tėvo mokymas, tačiau ypač svarbu tai, kad jis prisiminė būtent pranašavimą apie „Jėzaus Kristaus, Dievo Sūnaus, atėjimą apmokėti pasaulio nuodėmių“ (Almos 36:17). Tai vardas ir žinia, kurią privalo išgirsti kiekvienas žmogus. [...] Nesvarbu, dėl ko meldžiamės, nepriklausomai nuo mūsų reikmių, viskas kažkaip priklauso nuo šio maldavimo: „O Jėzau, tu, Dievo Sūnau, pasigailėk manęs.“ Jis pasiruošęs suteikti tą pasigailėjimą. Jis užmokėjo savo paties gyvybę, kad galėtų tai duoti“ (*However Long and Hard the Road* [1985], p. 85).

- Kodėl, jūsų manymu, mums svarbu ne tik mokytis apie Jėzų Kristų, bet taip pat prašyti Jo Apmokėjimo palaiminimų?

Paraginkite mokinius tyliai apgalvoti, ar jie meldėsi, kad gautų Jėzaus Kristaus Apmokėjimo palaiminimų, įskaitant atleidimo palaiminimą.

Pakvieskite mokinius tyliai ištyrinėti Almos 36:19–22 ir surasti žodžius bei frazes, apibūdinančias, kaip pasikeitė Almos savijauta po to, kai meldė pasigailėjimo.

- Kokius radote žodžius ar frazes, apibūdinančias Almos savijautos pasikeitimą?

Dėl kiekvieno mokinių rasto žodžio ar frazės kelkite klausimą:

- Ko ši frazė (arba žodis) moko jus apie Gelbėtojo Apmokėjimo galią? (Kai mokiniai atskleidžia, padėkite jiems suprasti, kad buvo ne tik pašalintas Almos skausmas, bet taip pat jis buvo pripildytas džiaugsmo.)

Lentoje užrašykite tokį nebaigtą teiginį: *Jei mes naudosisime tikėjimą Jėzumi Kristumi ir Jo Apmokėjimu, Jis ...*

- Ko, remdamiesi Almos patyrimu, galime išmokti apie Viešpaties pagalbą mums, kai nuoširdžiai atgailaujame? (Mokiniai gali pasidalinti skirtingais principais, tačiau jie turėtų pasakyti, kad **Jis išlaisvins mus iš mūsų nuodėmių skausmo ir pripildys mus džiaugsmo, jei panaudosime tikėjimą Jėzumi Kristumi ir Jo Apmokėjimu**. Galite užbaigti lentoje užrašytą teiginį.)
- Ką galime padaryti, kad tikėjimą Jėzumi Kristumi naudotume tam, kad būtume išlaisvinti iš skausmo ar apgailėstojimo jausmų, kilusių dėl mūsų nuodėmių?

Garsiai perskaitykite pateiktą situaciją ir paprašykite mokinių pagalvoti, kaip jie atsakytų:

Draugas, kuris skaito Mormono Knygą, išreiškia nerimą dėl Almos 36:19 eilutėje užrašytų Almos žodžių. Šis draugas jūsų paklausia: „Jei aš prisimenu savo nuodėmes ir vis dar gailiuosi dėl jų, ar tai reiškia, kad man nėra atleista?“

Paprašykite mokinių paaiškinti, kaip Almos patyrimas susijęs su šia situacija. Kai mokiniai atsakys, perskaitykite šį Prezidento Dyterio F. Uchtdorfo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Šėtonas stengsis mus įtikinti, kad mūsų nuodėmės neatleistos, nes *mes* jas galime prisiminti. Šėtonas yra melagis; jis stengiasi apdumti mums akis, kad nuklystume nuo atgailos ir atleidimo kelio. Dievas nepažadėjo mums, kad *mes* pamiršime savo nuodėmes. Atmintis padės mums išvengti tų pačių nuodėmių darymo. Jei mes išliksime teisūs ir ištikimi, su laiku mūsų nuodėmių prisiminimas išblės. Tai bus dalis to reikalingo pagijimo ir pašventinimo proceso. Alma liudijo, kad po to, kai šaukėsi Jėzaus malonės, jis vis dar galėjo prisiminti savo nuodėmes. Bet tas nuodėmių atminimas jo nekankino ir nevargino, nes jis žinojo, jog jam buvo atleista (žr. Almos 36:17–19).

Mūsų pareiga yra vengti to, kas sugrąžintų senus nuodėmingus prisiminimus. Tik turėdami „sudužusią širdį ir atgailaujančią dvasią“ (3 Nefio 12:19) mes galėsime pasitikėti Dievu, kad

Jis „daugiau nebeprisimins [mūsų nuodėmių]“ („Saugaus grįžimo taškas“, 2007 m. *balan-džio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga*).

- Kaip jūs paaiškintumėte, remdamiesi Prezidento Uchtdorfo teiginiu, ką reiškia „nebeb[ūti] akėj[am] savo nuodėmių prisiminimu“? (Almos 36:19.)

Paliudykite, kad Jis išlaisvins mus iš mūsų nuodėmių skausmo ir pripildys džiaugsmo, jei naudosisime tikėjimą Jėzumi Kristumi ir Jo Apmokėjimu. Paraginkite mokinius pagalvoti, kaip jie galėtų pritaikyti tai, ko išmoko iš Almos patyrimo.

Almos 36:23–30

Alma paaiškina, kodėl jis nepaliaujamai darbuojasi, kad atvestų kitus į atgailą

Norėdami padėti mokiniams suprasti, kodėl Alma darbavosi, kad atvestų kitus į atgailą, galite pasinaudoti tokia veikla: (Jei nėra galimybės paruošti skanėstų mokiniams, galite tiesiog papasakoti apie šią veiklą.)

Parodykite skanėstą (pavyzdžiui, sausainį arba saldainį) ir paklauskite, ar kas nors klasėje norėtų jo paskanauti. Atsikąskite ir pasakykite, kaip skanu. Pasakykite mokiniams, kad skanėstas toks skanus, jog norite juo pasidalinti su visa klase. Parodykite daugiau tų pačių skanėstų ir paklauskite, ar kas nors norėtų paragauti. Pasidalinkite skanėstais su visais norinčiais.

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Almos 36:23–24. Paprašykite likusius mokinius sekti skaitomą tekstą ir paaiškinti, kaip ragavimo veikla susijusi su Almos iš karto po atsivertimo gautu patyrimu.

- Kuo Almos veiksmai panašūs į ragavimo veiklą? Kuo Alma norėjo pavaišinti kitus žmones?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 36:25–26. Paprašykite mokinių išsiaiškinti, kaip Almos pastangos mokyti Evangelijos paveikė jį ir kitus.

- Kaip Almos mokymai paveikė jį ir kitus?
- Kokių principų galime išmokyti iš šių eilučių? (Mokiniai gali atsakyti įvairiai, tačiau užtikrinkite, kad jų atsakymuose atsispindėtų tai, jog **galime gauti didį džiaugsmą siekdami kitus atvesti pas Kristų**.)

Apibendrinkite Almos 36:27–30, paaiškindami, kad Alma pakartotinai liudijo Helamanui, jog Viešpats išlaisvins tuos, kurie pasikliauja juo. Paliudykite apie džiaugsmą, kurį galime patirti naudodami tikėjimą Jėzumi Kristumi ir ragindami kitus elgtis taip pat. Norėdami padėti mokiniams pritaikyti tai, ko išmoko iš Almos 36 skyriaus, pakvieskite juos atlikti vieną iš šių pratimų: (Galite šiuos pratimus surašyti lentoje.)

1. Pamąstykite, ar teko patirti, kaip Gelbėtojas išvaduoja jus iš nuodėmės ir pripildo džiaugsmo. Savo Raštų studijavimo žurnaluose paaiškinkite, ką darysite, kad gautumėte šiuos palaiminimus.
2. Pagalvokite apie ką nors (pavyzdžiui, draugą, brolių ar seserį, ar apylinkės narij), kuriam praverstų jūsų liudijimas apie Gelbėtoją. Parašykite laišką tam žmogui ir pridėkite savo liudijimą, kaip Jėzus Kristus gali išvaduoti mus iš nuodėmės skausmo ir pripildyti džiaugsmo.

Almos 37

Įvadas

Alma toliau pamokslavo savo sūnui Helamanui ir įpareigojo jį rūpintis šventais metraščiais. Jis priminė Helamanui, kad Raštai jau atvedė tūkstančius lamanitų pas Viešpatį, ir pranašavo, kad Viešpats dėl metraščių turi didžiųjų tikslų ateityje. Alma nurodė savo sūnui, ko mokytis žmones. Prilygindamas Kristaus žodžius Liahonai,

jis leido Helamanui suprasti, kaip svarbu juose ieškoti vadovavimo.

Pastaba. Ši pamoka trims mokiniams suteikia progą mokytis. Norėdami padėti šiems mokiniams mokytis, prieš dieną ar dvi duokite kiekvienam mokiniui po kopiją jo dalies, kurios jis arba ji turės mokytis. Arba galite nuspręsti šių dalių mokytis pats.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Almos 37

Alma patiki Helamanui metraščius, moko jį laikytis įsakymų ir primena jam, kad Liahona veikia pagal tikėjimą

Lentoje nubraižykite šią schemą.

Nežymūs ir paprasti dalykai —————> DIDELIS POVEIKIS

Paprašykite mokinių lentoje išvardyti kelis nežymius ir paprastus dalykus, kurie turėjo didelį poveikį jų gyvenime. Galite jų paprašyti paaiškinti savo atsakymus.

Paaškindinkite, kad Almos 37 skyriuje aprašytas Almos pamokymas, skirtas padėti savo sūnui Helamanui pasiruošti tapti kitu šventų metraščių prižiūrėtoju. Alma mokė jį apie nežymių ir paprastų dalykų svarbą Viešpaties darbe. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 37:6–7.

Ką iš šių eilučių sužinome apie nežymių ir paprastų dalykų vertę? (Mokiniai gali atsakyti įvairiai, tačiau jie turėtų išreikšti tiesą, kad **Viešpats per nežymius ir paprastus dalykus vykdo Savo amžinuosius tikslus.**)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 37:1–5 ir surasti nežymaus ir paprasto dalyko pavyzdį, kuris gali turėti didelį poveikį žmonių gyvenimui (šventi metraščiai arba Raštai). Po to, kai mokiniai papasakos, ką surado, ant lentos po fraze *Nežymūs ir paprasti dalykai* užrašykite *Raštai*.

Paprašykite mokinių Almos 37:8–10 surasti būdus, kaip Raštai paveikė Mormono Knygos žmones. Kai mokiniai papasakos, ką rado, galite jų atsakymus užrašyti po fraze *DIDELIS POVEIKIS*.

- Kaip Raštai paveikė jūsų gyvenimą?

Apibendrinkite Almos 37:11–32, paaiškindami, kad Alma mokė Helamaną, jog Viešpats parodys savo galią Mormono Knygos išėjimu. Jis įpareigojo Helamaną laikytis Dievo įsakymų ir kruopščiai vesti metraščius. Jis taip pat nurodė Helamanui naudoti metraščius žmonių mokymui ir neatskleisti visų detalių, susijusių su Jareditų nelabumu ir sekusiu sunaikinimu.

Pakvieskite mokinius tyliai išstudijuoti Almos 37:13–16 ir surasti principus, kurių Alma mokė Helamaną, įpareigodamas jį rūpintis metraščiais. (Mokiniai gali pasidalinti įvairiais principais, tačiau įsitikinkite, kad jų atsakymai patvirtina teiginį: **jei laikomės Viešpaties įsakymų, Jis padeda mums įvykdyti savo pareigas.** Galite jų paklausti, kaip šis principas susijęs su mintimi, kad nežymūs ir paprasti dalykai gali turėti didelį poveikį.)

Likusi pamokos dalis skirta mokytis trims mokiniams. Jei klasė didelė, paprašykite mokinių, kurie moko, atstoti į tris skirtingas klases vietas. Suskirstykite klasę į tris grupes. Pakvieskite kiekvieną grupę pasiimti savo Raštus, užrašus arba Raštų studijavimo žurnalus bei rašiklius arba pieštukus ir susiburti aplink mokinį, kuris mokys. Po to, kai mokė mokiniai

baigs savo pamoką, grupės pasikeis mokytojais. Jei klasė nedidelė, mokantys mokiniai gali pakaitomis mokyti visą klasę. Abiem atvejais, mokantys mokiniai turėtų užtrukti maždaug septynias minutes, kad pateiktų savo pamoką ir pravestų diskusiją.

1-as mokantis mokinyš — Almos 37:33–34

Paprašykite savo bendraklasių prisiminti vietinį Bažnyčios vadovą ar visuotinį įgaliotinį, kuris išmokė juos ko nors, kas pakeitė jų gyvenimą. Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti to vadovo mintimi ir tuo, kaip ji paveikė juos. Galite pasidalinti pavyzdžiu iš savo gyvenimo.

Pakvieskite du mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 37:33–34. Paprašykite likusius mokinius sekti skaitomą tekstą ir surasti Almos nurodymą Helamanui, ko reikia žmonėms mokytis. Galite jiems pasiūlyti skaitant pasižymėti frazes „mokyk juos“ ir „skelbk jiems“. Lentoje arba ant popieriaus lapo užrašykite *Bažnyčios vadovų mokymai*. Kai mokiniai baigs skaityti eilutes, paprašykite jų papasakoti, ką rado. Užrašykite jų atsakymus po fraze *Bažnyčios vadovų mokymai*. Užduokite tokius klausimus:

- Kaip šie mokymai gali būti ypač naudingi mums šiandien? Kodėl?

Paprašykite savo bendraklasių perskaityti paskutinę Almos 37:34 eilutės frazę ir surasti, kokie palaiminimai ateina sekant Bažnyčios vadovų mokymais. Lentoje užrašykite tokį principą: *Sekdami Bažnyčios vadovų mokymais galime rasti atilsį savo sielai*. Paklauskite jų, ką jų manymu, reiškia „ras[ti] atilsį savo sielai“. (Galimi tokie atsakymai: būti nepriklausomam nuo nuodėmės pasekmių, iš Dvasios gauti ramybę ir būti palaimintam stiprybe ištverti ir nugalėti sunkumus.)

Pasidalinkite liudijimu, kaip šis principas pasitvirtino jūsų gyvenime. Jei jums liko laiko, pakvieskite kitus pasidalinti savo liudijimu apie šį principą.

2-as mokantis mokinyš — Almos 37:35–37

Paiškinkite savo bendraklasiams, kad sodinant medžius yra įprasta prie kamieno priišti kuolelį ir vėliau, kai medis paauga, kuolelį pašalinti. Paklauskite, kodėl, jų nuomone, taip daroma. Po to perskaitykite pasakojimą apie medį, kurį Prezidentas Gordonas B. Hinklis pasodino savo kieme:

Prezidentas Gordonas B. Hinklis netrukus po sutuoktinių pasodino jauną medelį šalia savo namų. Vėlesniais metais jis skyrė jam mažai dėmesio. Viena dieną jis pastebėjo, kad medelis sukrypo ir palinko į vakarus. Jis bandė jį ištiesinti, tačiau kamienas buvo per storas. Į pagalbą jis pasitelkė kėlimo gerę, tačiau tai nepadėjo. Galiausiai jis pasiėmė pjūklą, nupjovė sunkią šaką vakarų pusėje ir paliko negražų randą. Vėliau jis pasakojo apie tą medį:

„Praėjo daugiau nei pusė amžiaus nuo tada, kai pasodinau šitą medį. [...] Anądien dar kartą pažvelgiau į tą medį. Jis didžiulis. Jo forma pasitaisė. Jis yra puiki namo puošmena. Tačiau kokią rimtą traumą jis patyrė jaunystėje ir kokias žiaurias priemones panaudojau, kad jį ištiesinčiau.

Kai jis buvo ką tik pasodintas, būtų pakakę virvelės, kad galėčiau jį išlaikyti reikiamoje padėtyje prieš vėjų jėgą. Aš galėjau ir privalėjau priišti jį virvele, ir tai padaryti būtų buvę visai nesunku. Tačiau aš to nepadariau, ir jį palenkė atėjusios jėgos“ („Bring Up a Child in the Way He Should Go“, *Ensign*, Nov. 1993, p. 59).

Tegul mokiniai perskaito Almos pamokslą Helamanui Almos 37:35. Paprašykite jų pagalvoti, kaip ši eilutė susijusi su Prezidento Hinklio pasodintu medžiu.

Pakvieskite mokinius savais žodžiais apibendrinti Almos 37:35. (Jų atsakymai turėtų atspindėti tai, kad **mes jaunystėje turime išmokti laikytis Dievo įsakymų**.) Taip pat pakvieskite juos raštu atsakyti į šiuos klausimus. (Galite užrašyti klausimus lentoje arba lėtai padiktuoti mokiniams.)

- Kokią, jūsų manymu, įtaką žmogaus gyvenime daro mokymasis jaunystėje laikytis Dievo įsakymų?
- Ar atsimenate kokį nors žmogų, kuris buvo palaimintas gyvenime, nes jaunystėje laikėsi įsakymų? Aprašykite jo palaiminimus.

Pakvieskite kelis mokinius papasakoti, ką jie užsirašė. Po to pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Almos 37:36–37. Paprašykite likusius mokinius sekti skaitomą tekstą ir surasti mokymą, kuris padėtų jiems laikytis įsakymų, kol yra jauni.

- Kaip kasdienis paklusnumas šiam mokymui galėtų jums padėti laikytis įsakymų?

Almos 37:35

yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite padėti mokiniams mintinai išmokti šią ištrauką pakviesdami juos atlikti šiandieninės pamokos pabaigoje pateiktą užduotį.

- Kokiais būdais jūs stengiatės teikti pirmenybę Viešpačiui mintimis, žodžiais, darbais ir jausmais? (Paraginkite mokinius pagalvoti, kaip jie galėtų tobulėti.)

Pasidalinkite savo mintimis, kaip tarimasis su Viešpačiu padėjo jums laikytis įsakymų. Paraginkite savo bendraklasius tartis su Viešpačiu visuose savo darbuose.

3-ias mokantis mokinys — Almos 37:38–45

Parodykite paveikslėlį „Liahona“ (62041; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 68).

Priminkite savo bendraklasiams apie kompasą, kurį Viešpats naudojo, kad padėtų Lechio šeimai keliauti į pažadėtąją žemę. Almos 37:38 sužinome, kad kompasas buvo vadinamas Liahona. Paaiškinkite, kad Alma kalbėjo apie Liahoną, norėdamas pamokyti Helamaną svarbaus principo – kaip Viešpats veda Savo vaikus.

Paaiškinkite savo bendraklasiams, kad užduosite jiems klausimus ir, kol visi ieškos atsakymų, prašysite pakaitomis perskaityti kelias eilutes. Tegul jie atsako į kiekvieną klausimą po to, kai bus perskaityta susijusi eilutė.

- Kaip veikė Liahona? (Žr. Almos 37:38–40.)
- Kodėl kartais Liahona nustodavo veikti? (Žr. Almos 37:41–42.)
- Kaip galime palyginti Liahoną su Kristaus žodžiais? (Žr. Almos 37:43–45.)

Jums gali tekti paaiškinti, kad šiose eilutėse žodžiai *šešėlis* ir *pavaizdas* reiškia „asmenį, įvykį ar ritualą, panašų į kitą svarbesnį ir sektingą asmenį, įvykį ar ritualą. [...] Tikrieji pavaizdai pasižymi akivaizdžiais panašumais, pateikia dieviško paskyrimo įrodymus ir pranašauja ateitį“ (Joseph Fielding McConkie, *Gospel Symbolism* [1985], p. 274). Pasirinkimas sekti arba nesekti Liahonos nurodymais yra toks pats, kaip mūsų pasirinkimas sekti nurodymais, kurie ateina per Dievo žodžius.

- Kur galime rasti Kristaus žodžius? (Galimi ir tokie atsakymai: Raštuose, pastarųjų dienų pranašų žodžiuose, patriarchaliniuose palaiminimuose ir Dvasios raginimuose.)

Pakvieskite bendraklasius apibendrinti Almos 37:38–45, ypač 44–45, eilutėse esančius Almos žodžius. Ši diskusija turėtų aprėpti šią tiesą: **Jei sekame Jėzaus Kristaus žodžiais, jie nukreips mus į amžinąjį gyvenimą.**

Pasidalinkite mintimis, kaip Kristaus žodžiai paveikė jūsų dvasingumą ir kaip jie padėjo pažengti link amžinojo gyvenimo. Galite mokiniams patarti gauti patriarchalinį palaiminimą arba, jei tokį turi, skaityti jį reguliariai ir pamaldžiai.

Pastaba mokytojui. Po to, kai mokiniai baigs mokyti savo pamokos dalį, padėkokite jiems ir, jei liks laiko, pakvieskite kelis mokinius paliudyti apie vieną šiandien išmoktą principą. Jūs taip pat galite pasidalinti liudijimu apie šiuos principus. Baikite garsiai perskaitydami Almos 37:46–47, o mokinius pakvieskite sekti skaitomą tekstą.

Raštų įvaldymas — Almos 37:35

Pastaba. Toliau pateikta veikla, skirta atlikti namuose, paruoš mokinius kitos pamokos pradžiai (Almos 38). Skirkite pamokos laiko, kad paaiškintumėte mokiniams užduotį, ir perspėkite juos apie savo planus per kitą susitikimą paklausinėti jų, kaip sekėsi atlikti užduotį.

Pabrėžkite, kad Almos 37:35 yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite mokinius paraginti ją pasižymėti išskirtiniu būdu, kad galėtų greitai surasti. Pakvieskite juos šįvakar namuose mintinai išmokti šią ištrauką ir ją mintinai pasakyti savo tėveliams arba kitam patikimam suaugusiajam. (Arba gali skaityti eilutę kartu su suaugusiuoju.) Paraginkite juos užduoti suaugusiems šiuos klausimus. (Galite paprašyti mokinių užsirašyti šiuos klausimus ant lapelio, kurį galės išsinešti namo.)

Kaip jums padėjo paklusnumas Dievo įsakymams?

Ką galėtumėte man patarti, kad būčiau išmintingesnis savo jaunystėje?

Pasakykite mokiniams, kad per kitą pamoką jūs prašysite jų papasakoti, kaip sekėsi.

Almos 38

Įvadas

Šiblonas kartu su savo tėvu Alma tarnavo misionieriais tarp zoramininkų (žr. Almos 31:7). Po šios misijos Alma džiūgavo tvirtumu ir ištikimybe, kuriuos Šiblonas pademonstravo persekiojimų metu. Alma taip pat

liudijo Šiblonui apie išvaduojančią Gelbėtojo galią ir pamokslavo apie jo nepalaujamas pastangas skelbti Evangeliją.

Tikrinkite, kaip atliekamos užduotys

Tikrindami, kaip mokiniai laikosi kvietimo taikyti Evangelijos principus, jūs suteiksite jiems progų paliudyti, kokius palaiminimus jie gavo gyvendami pagal Evangeliją. Mokiniai, pasakodami apie savo patyrimus, kaip taikė Evangelijos tiesas, sustiprina savo liudijimus ir padeda stiprinti kitų liudijimus.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 38:1–3

Alma džiūgauja dėl Šiblono ištikimybės

Jei praeitos pamokos pabaigoje pakvietėte mokinius namuose atlikti užduotį, priminkite jiems du klausimus, kuriuos prašėte užduoti tėveliams arba patikimam suaugusiajam:

- Kaip jums padėjo paklusnumas Dievo įsakymams?
- Ką galėtumėte man patarti, kad būčiau išmintingesnis savo jaunystėje?

Paprašykite mokinių papasakoti, kaip sekėsi atlikti šią užduotį. Mokiniam papasakojus, paklauskite:

- Kaip šis patyrimas paveikė jūsų troškimą laikytis Viešpaties įsakymų?

Paaškindite, kad Almos 38 skyriuje aprašoma, kaip Alma pamokslavo savo sūnui Šiblonui. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 38:1–3. Paprašykite likusių mokinių sekti skaitomą tekstą ir surasti frazes, kurios nusako Almos nuomonę apie Šibloną ir paaiškina, kodėl ji tokia buvo. Paprašykite mokinių pasakyti savo rastus atsakymus.

- Ko galime išmokyti iš Almos 38:2–3 apie tai, kaip teisūs vaikai gali paveikti savo tėvus? (Mokinių atsakymai gali būti įvairūs. Pasirūpinkite, kad jie suprastų tiesą, jog **jaunuoliai, kurie tvirtai ir ištikimai laikosi įsakymų, gali atnešti didį džiaugsmą savo tėvams.**)
- Kada jūsų tėvai džiaugėsi jūsų teisingais sprendimais arba jūsų pastangomis gyventi pagal Evangeliją?
- Kaip jūsų pastangos laikytis įsakymų veikia jūsų santykius su tėvais?

Galite papasakoti savo pavyzdį, kaip jūsų šeima paveikė teisūs jūsų šeimos vaikų sprendimai.

Almos 38:4–9

Alma liudija apie Gelbėtojo galią išlaisvinti

Paaškindite, kad Alma priminė Šiblonui, jog jie abu yra patyrę Gelbėtojo galią išlaisvinti. Toliau pateiktą lentelę padauginkite ir išdalinkite arba pakabinkite ant lentos, ir paprašykite, kad mokiniai ją persibraižytų į savo užrašus arba Raštų studijavimo žurnalus.

	Šiblonas (Almos 38:4–5)	Alma (Almos 38:6–8)
Iš ko jis buvo išlaisvintas?		
Kodėl jis gavo išlaisvinimo palaimą?		
Ko galime pasimokyti iš jo patyrimo?		

Kartu su mokiniais užpildykite lentelę arba paprašykite mokinių tai padaryti poromis. Tegul mokiniai pasinaudoja lentelėje pateiktomis Raštų nuorodomis, kai ieškos atsakymų. Paraginkite juos pritaikyti savo jau turimas žinias, kaip Viešpats išlaisvino Šibloną (žr. Almos 38:2–3) ir Almą (žr. Mozijo 27; Almos 36). Po to, kai mokiniai užpildys lentelę, užduokite šiuos klausimus, kad padėtumėte jiems aptarti išmokus principus:

- Ko galime pasimokyti iš Šiblono patyrimo? (Mokiniai gali atrasti skirtingus principus. Pasistenkite, kad išsiaiškintų šią tiesą: **Jei viską iškenčiame kantriai ir pasikliaudami Dievu, Jis išvaduos mus iš išbandymų, nemalonumų bei sunkumų ir pakels mus paskutiniąją dieną.**)
- Ko galime pasimokyti iš Almos patyrimo? (Nors mokinių atsakymai gali skirtis, pasirūpinkite, kad jie išreikštų tiesą, jog **norėdami gauti nuodėmių atleidimą ir rasti ramybę savo sieloms, privalome naudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi ir siekti Jo gailestingumo.**)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 38:9. Paprašykite likusius mokinius sekti skaitomą tekstą ir surasti, ko Alma norėjo išmokyti sūnų apie Gelbėtoją.

- Kodėl mums svarbu žinoti, kad Jėzus Kristus yra vienintelis „kel[ias] ar priemon[ė], kuria žmogus gali būti išgelbėtas“?
- Kokiais būdais patyrėte išvadavimą per Gelbėtojo galią? (Prieš paprašydami jų atsakyti, suteikite mokiniams laiko apmąstyti šį klausimą.) Ką padarėte, kad gautumėte tą išvadavimą?

Duokite mokiniams laiko apmąstyti, kaip jie galėtų siekti Viešpaties pagalbos asmeniniuose sunkumuose.

Almos 38:10–15

Alma pataria Šiblonui tęsti Evangelijos mokymą ir ugdyti teisius bruožus

Paaiškinkite, kad Alma ragino Šibloną ugdyti tuos bruožus, kurie padėtų jam mokant Evangelijos ir tarnaujant kitiems. Almos pamokslas Šiblonui taikytinas visiems, norintiems tarnauti, mokyti ar įkvėpti kitus daryti gera. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 38:10–15 ir surasti mokymą, kuris būtų jiems ypač naudingas. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti tai, ką randa.

Išdalinkite mokiniams šios pamokos pabaigoje pateiktą studijavimo pratimą. Paaiškinkite jiems, kad, atlikdami šį pratimą, jie pamatys, kaip **mūsų pastangos ugdyti teisius bruožus paruošia mus mokyti ir tarnauti kitiems**. Pakvieskite juos pasirinkti vieną Almos pamokslą dalį pratimo kairiajame stulpelyje ir atlikti atitinkamą mokymosi veiklą dešiniajame stulpelyje. (Jei nėra galimybės nukopijuoti studijavimo pratimą, pritaikykite šią veiklą pradėdami klasėje diskusiją ir panaudodami studijavimo pratime pateiktą informaciją.)

Suteikite mokiniams pakankamai laiko atlikti vieną iš mokymosi veiklų, pateiktų studijavimo pratime, tada galite kelių mokinių paprašyti pasidalinti tuo, ko išmoko iš šios veiklos ir kaip jie ketina tai pritaikyti. Jei mokiniams padalinote studijavimo pratimo kopijas, paraginkite juos pasiimti jas su savimi namo ir daugiau pasidomėti apie Almos pamokslą Šiblonui.

Pritaikykite mokymosi veiklas

Šiame vadovėlyje pateikti mokymo metodai yra patariamojo pobūdžio. Išmintingai pritaikykite juos pagal jūsų aplinkybes ir pavienių mokinių bei visos klasės reikmes. Pamaldžiai siekite Šventosios Dvasios vadovavimo.

Studijavimo pratimas Almos 38:10–12

Patyrinėkite skirtingas toliau pateiktas Almos pamokslo dalis ir pasirinkite vieną dalį, kurią norėtumėte atlikti geriau. Atlikite atitinkamą mokymosi veiklą, kuri padės jums pritaikyti šį pamokslą savo gyvenime.

Almos pamokslas	Mokymosi veiklos
„Visame kame būtum stropus ir susivaldantis“ (Almos 38:10).	Stropumas – tai pastovios, kruopščios ir nuoširdžios pastangos. Būti susivaldančiam reiškia „būti saikingam visame arba sugebėti tvardyti“ (Kentas D. Vatsonas, „Būti susivaldantiems visame kame“, 2009 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga). Savo Raštų studijavimo žurnale parašykite, kodėl šie du bruožai reikalingi, kai asmuo moko Evangelijos ir tarnauja kitiems. Taip pat užrašykite kokias nors savo gyvenimo sritis, kuriose galėtumėte būti stropesni arba labiau susivaldantys, ir kaip tobulėjimas šiose srityse padės jums geriau mokytis ir tarnauti kitiems.
„Žiūrėk, kad nepasikeltum į puikybę; [...] nesigirtum“ (Almos 38:11).	Viena iš puikybės formų yra didesnis pasitikėjimas savimi nei Dievu. Puikybė taip pat pasireiškia, kai žmogus mano, jog yra geresnis arba svarbesnis už kitus. Užrašykite savo Raštų studijavimo žurnale, kas gali nutikti, jei Bažnyčios narys yra išdidus savo pašaukime. Vyresnysis Robertas D. Heilsas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo mokė, kad „tikras mokinyš kalba su tyliu pasitikėjimu, o ne pagyruoniška puikybė“ („Krisčioniška drąsa — mokinyštės kaina“, 2008 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga). Prisiminkite žmogų, kuris moko Evangelijos „su tyliu pasitikėjimu“. Aprašykite Raštų studijavimo žurnale tą žmogų ir kaip jo mokymai paveikė jus. Taip pat užrašykite vieną ar porą būdų, kaip jūs stengsitės vengti puikybės.
„Naudok drąsą, bet ne valdingumą“ (Almos 38:12).	Filipiečiams 1:14 (Naujajame Testamente) perskaitykite Apaštalo Pauliaus žodžius, kad pamatytumėte, kaip Dievo tarnai parodo drąsą. Prezidentas Džeimsas E. Faustas iš Pirmosios Prezidentūros mokė, kaip galime išvengti valdingumo: „Nemanau, kad turime [...] šaukti, versti ar būti abejingi [misionieriškame darbe]“ (James P. Bell, <i>In the Strength of the Lord: The Life and Teachings of James E. Faust</i> [1999], p. 373). Savo Raštų studijavimo žurnale parašykite, kaip žmogus gali būti drąsus nebūdamas valdingas. Užrašykite konkretų būdą, kaip taikysite mokymą būti drąsiam, bet ne valdingam. Taip pat užrašykite, kaip šis mokymas gali jums padėti sėkmingai mokytis ir tarnauti kitiems.
„Pažab[ok] visas savo aistras“ (Almos 38:12).	Pažaboti reiškia suvaržyti, valdyti arba kontroliuoti. Aistra yra stipri emocija. Apmąstykite ir savo Raštų studijavimo žurnale atsakykite į šiuos klausimus: kodėl, jūsų manymu, mums yra svarbu pažaboti savo aistras? Kaip, jūsų manymu, savo aistrų pažabojimas gali padėti jums tapti kupiniems meilės? Ką darysite, kad sektumėte Almos mokymu pažaboti visas savo aistras?
„Susilaik[yk] nuo dykinėjimo“ (Almos 38:12).	Peržiūrėkite Raštų ištraukas, pateiktas Triknugės abėcėlinėje rodyklėje esančiame žodyje „Dykas, dykinėjimas, tingus, tingumas“ aprašyme. Suraskite mokymus, ką reiškia dykinėti ir kas yra priešinga tam. Pasirinkite porą ten pateiktų eilučių ir jas išnagrinėkite. Savo Raštų studijavimo žurnale parašykite, ko išmokote iš pasirinktų eilučių. Aprašykite, kaip mokymas susilaikyti nuo dykinėjimo padės jums geriau mokytis ir tarnauti kitiems. Galiausiai, užrašykite konkretų būdą, kuris padės jums vengti dykinėjimo.

Studijų namuose pamoka

Almos 33–38 (19 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Toliau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Almos 33–38 (19 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Pamoka, kurios mokysite, bus sutelkta tik į kelis iš šių principų ir doktrinų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (Almos 33–35)

Alma mokė zoraminkus, kad Dievą nepalaidami galime garbinti per maldą. Be to, Alma mokė, kad per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą mes sulaukiame Dangiškojo Tėvo gailestingumo, taip pat atleidimo už mūsų nuodėmes. Amulekas mokė zoraminkus, kad beribis ir amžinas Jėzaus Kristaus Apmokėjimas suteikia išgelbėjimą visai žmonijai. Mokiniai taip pat išmoko, jog tam, kad gautume visus Apmokėjimo palaiminimus, turime panaudoti tikėjimą atgailai.

2 diena (Almos 36)

Iš Almos pasakojimo apie savo atsivertimą mokiniai išmoko, kad nuodėmė gali nuvesti į didį skausmą ir apgailėstą. Taip pat jie išmoko, kad, jei panaudosime tikėjimą Jėzumi Kristumi ir Jo Apmokėjimu, Jis išlaisvins mus iš mūsų nuodėmių skausmo ir pripildys džiaugsmo. Kaip ir Alma, mes galime sulaukti didžio džiaugsmo, kai stengsimės atvesti kitus pas Kristų.

3 diena (Almos 37)

Alma įpareigojo savo sūnų Helamaną rūpintis ir išsaugoti šventus metraščius. Studijuodami Almos žodžius mokiniai išmoko, kad vykdydamas amžinuosius tikslus Viešpats naudoja nežymius ir paprastus dalykus. Jie taip pat išmoko, kad jei paklusime Viešpaties įsakymams, tai klestėsime. Alma mokė savo sūnų, kad savo jaunystėje turėtume mokyti laikytis Dievo įsakymų, ir jei įsiklausome į Jėzaus Kristaus žodžius, jie ves mus į amžinąjį gyvenimą.

4 diena (Almos 38)

Nagrinėdami Almos mokymus Šiblonui, mokiniai išmoko, kad nuo pat savo jaunumės tvirtai ir ištikimai laikydami įsakymų, galės suteikti didį džiaugsmą savo tėvams. Alma liudijo savo sūnams, kad Dievas išlaisvina žmones iš išbandymų, nemalonumų bei sunkumų tuomet, kai jie iškenčia viską kantriai ir pasikliaudami Juo. Alma taip pat liudijo, kad norėdami gauti savo nuodėmių atleidimą ir ramybę savo sieloms, privalome maldauti Viešpaties pasigailėjimo. Galiausiai mokiniai išmoko, kad teisių bruožų ugdymas paruošia mus mokyti ir tarnauti kitiems.

Įvadas

Amulekas mokė zoraminkus, kad Apmokėjimas yra „berib[is] ir amžin[as]“ (Almos 34:10). Mokiniai išmoko šią tiesą savaitinėse studijose, o ši pamoka suteiks jiems galimybę geriau suprasti ir įvertinti Jėzaus Kristaus Apmokėjimą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 33–35

Alma ir Amulekas moko zoraminkus apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą

Paklauskite, kodėl Jėzus Kristus buvo vienintelis, galėjęs apmokėti pasaulio nuodėmes?

Priminkite mokiniams, kad atlikdami savaitines užduotis jie perskaitė Almos 34:10–14 ir pasižymėjo frazes, kuriose buvo žodžiai „beribė“ ir „amžina“. Paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti šias eilutes, o tada paprašykite klasės perskaityti pasižymėtas frazes.

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti šį vyresniojo Raselo M. Nelsono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį, kuris padės jiems suprasti, kodėl Jėzaus Kristaus Apmokėjimas yra beribis ir amžinas:

„Jo Apmokėjimas yra beribis – be pabaigos. Beribis ir ta prasme, kad visa žmonija bus išgelbėta iš nesibaigiančios mirties. Jis buvo beribis dėl Jo nepaprastos kančios. [...] Jis buvo beribis savo apimtimi – turėjo būti atliktas kartą ir už visus. O Apmokėjimo gailestingumas skirtas ne tik beribiui skaičiui žmonių, bet ir beribiui skaičiui Jo sukurtų pasaulių. Joks žmogus negalėtų išmatuoti ar suvokti jo ribų.“

Tik Jėzus galėjo atlikti tokį beribį Apmokėjimą, nes Jis gimė iš mirtingos motinos ir nemirtingo Tėvo. Dėl šios unikalios prigimties Jėzus buvo beribė Ešybė“ („The Atonement“, *Ensign*, Nov. 1996, p. 35).

Paklauskite, kaip Amuleko mokymai ir vyresniojo Nelsono paaiškinimas padeda mums suprasti, kodėl Jėzus Kristus buvo vienintelis, galėjęs apmokėti pasaulio nuodėmes?

Tegul mokiniai apibendrina tai, ko jau išmoko iš Almos 34 skyriaus apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą? Paaiškinkite, kad iš šios ištraukos galime išmokti svarbaus principo, jog **dėl beribio ir amžino Jėzaus Kristaus Apmokėjimo išgelbėjimas tapo įmanomas visai žmonijai**.

Lentoje ar ant popieriaus lapelio užrašykite šią frazę: *Įsivaizduokite gyvenimą be ...*

Parodykite daiktą, kurį vertina daugelis jaunuolių (pavyzdžiui, mobilųjį telefoną): Paklauskite, koks būtų gyvenimas be šito daikto?

Paskui parodykite butelį ar stiklinę vandens (ar kažką kitką, būtiną gyvybei palaikyti). Paklauskite, koks būtų gyvenimas be vandens?

Po to, kai mokiniai atsakys į šiuos klausimus, baikite teiginį lentoje: *Įsivaizduokite gyvenimą be Jėzaus Kristaus Apmokėjimo.*

Užduokite tokius klausimus:

- Koks, jūsų manymu, yra žmonių požiūris į gyvenimą, jeigu jie nežino Jėzaus Kristaus arba netiki Dievą?
- Kuo, jūsų nuomone, skirtųsi gyvenimas, jei jis būtų be Jėzaus Kristaus Apmokėjimo? (Prieš prašydami atsakyti suteikite mokiniams laiko apmąstyti šį klausimą.)

Paiškinkite, kad Amulekas mokė zoraminkus, jog jiems reikia atgailauti, jei nori Apmokėjimo palaimas pakviesti į savo gyvenimą (žr. Almos 34:15–17). Paklauskite mokinių, ar jie kada atidėliojo atgailą dėl to, kad bijojo išpažinti savo nuodėmes arba baiminosi, jog nėra pakankamai stiprūs pasikeisti. Po to paklauskite, kodėl pavojinga atidėlioti atgailą?

Pakvieskite mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 34:30–35 ir surasti, kodėl, anot Amuleko mokymų, mums nederėtų atidėlioti atgailos. Užduokite šiuos klausimus, kad aptartumėte šias eilutes:

- Perskaitykite Almos 34:32. Kodėl turime atgailauti jau šiandien? (Kai mokiniai atsakinės, padėkite jiems suprasti šį principą: **Šis gyvenimas yra mums skirtas laikas pasiruošti susitikti su Dievu.**)
- Peržiūrėkite Almos 34:33. Koks šio gyvenimo tikslas? Kas nutiks tiems, kurie atidėlioja atgailą?
- Perskaitykite Almos 34:31. Kas pažadėta tiems, kurie atgailauja jau dabar?

Perskaitykite šį Prezidento Boido K. Parkerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Jūs neprivalote visko žinoti, kad Apmokėjimo galia būtų jums naudinga. Tikėkite Kristų; Ji pradeda veikti tą pačią dieną, kurią paprašote!“ („Washed Clean“, *Ensign*, May 1997, p. 10.)

Paklauskite, ko išmokote iš šio Prezidento Parkerio teiginio? Kuo jums tai naudinga?

Almos 36

Alma moko savo sūnų Helamaną

Jūsų mokiniai studijavo Almos pamokslą savo sūnui Helamanui, aprašytą Almos 36, ir sužinojo apie Almos patirtą džiaugsmą po to, kai nuoširdžiai atgailavo už savo nuodėmes. Mokinių buvo paprašyta, perskaičius Almos 36:19–22, savo Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti, ko jie išmoko iš šių eilučių apie Apmokėjimo galią (2 diena, 3 užduotis). Pakvieskite kelis mokinius perskaityti savo užrašus. Baikite savo paties liudijimu apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą ir apie atgailos nešamą džiaugsmą.

Kita dalis (Almos 39–44)

Paprašykite mokinių pagalvoti, kaip rūpestingi ir mylintys tėvai galėtų padėti sūnui ar dukteriai, padariusiems rimtas seksualines nuodėmes. Almai teko susidurti su tokia situacija ir jis mokė svarbių tiesų savo sūnų Koriantoną, kuris prasižengė tarnaudamas misijoje.

Almos 39

Įvadas

Alma peikė savo neklusnų sūnų Koriantoną, kuris išsižadėjo tarnystės ir įsivėlė į seksualinę nuodėmę. Alma mokė jį apie jo veiksmų rimtumą ir išreiškė nusivylimą tuo, kad Koriantonas padarė tokią rimtą nuodėmę.

Alma įsakė savo sūnui liautis sekti paskui savo akių geismus ir pradėti atgailauti. (Kitos Almos pamokslo Koriantonui temos nagrinėjamos 40–42 skyriuose.)

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 39:1–8

Alma paaiškina savo sūnui Koriantonui seksualinės nuodėmės rimtumą

Lentoje užrašykite tokį klausimą: *Kodėl vienos nuodėmės yra rimtesnės už kitas?*

Pakvieskite mokinius tyliai apmąstyti atsakymą. Užsiminkite, kad Almos pamokslas, užrašytas Almos 39 skyriuje, gali mums padėti suprasti tam tikrų nuodėmių rimtumą.

Pakvieskite mokinius atkreipti dėmesį į pastabą, užrašytą virš 39 skyriaus antraštės. Paprašykite jų išsiaiškinti, kas kalba šiame skyriuje ir kam jis kalba (Alma kalba savo sūnui Koriantonui). Paaiškinkite, kad Koriantonas buvo savo brolio Šiblonio ir Almos bendražygis, kai jie leidosi skelbti Evangelijos zoraminiams, tačiau nupuolė į nuodėmę. Pabrėžkite, kad supratimas, ką Koriantonas padarė negerai, padės mokiniams geriau suprasti Almos jam skirtą pamokslą, užrašytą šiame ir kituose trijuose skyriuose.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 39:1–5. Paprašykite mokinių išsiaiškinti, ką blogo padarė Koriantonas. (Gali tekti paaiškinti, kad *paleistuvė* 3 eilutėje reiškia amoralią moterį arba prostitutę.)

- Ką blogo padarė Koriantonas? Kuri jo padaryta nuodėmė buvo pati rimčiausia? (Seksualinis amoralumas.)
- Koriantonas tarp zoraminkų gyrėsi savo stiprybe ir išmintimi (žr. Almos 39:2). Kaip išdidumas gali nuvesti į rimtą nuodėmę, tokią kaip seksualinis amoralumas? Kokie yra šiuolaikiniai išdidumo pavyzdžiai, vedantys žmones daryti seksualines nuodėmes? (Kai mokiniai aptarinės šiuos klausimus, pabrėžkite, kad besigirdami žmonės dažnai pervertina savo stiprybę, taip pat gebėjimą atsispirti nuodėmei. Kai kurie šiuolaikiniai pavyzdžiai yra: per anksti einama į pasimatymus arba susitinkama tik su vienu žmogumi.)

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 39:5 ir surasti, kaip Alma paaiškino seksualinės nuodėmės rimtumą. (Gali būti naudinga paaiškinti, kad žodis *bjaurastis* reiškia kažką nuodėmingo, nelabo arba bjauraus.)

- Ką Viešpats mano apie seksualinę nuodėmę? (Kai mokiniai atsakinės, padėkite jiems suprasti tiesą, kad **seksualinė nuodėmė yra bjaurastis Viešpaties akyse.**)
- Kodėl, jūsų manymu, paleistuvavimas ir svetimavimas rimtumu prilygsta žmogžudystei?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti Viešpaties standartus ir pažadus, susijusius su lytiniu tyrumu, pakvieskite juos perskaityti pirmas dvi skyriaus „Lytinis tyrumas“ pastraipas knygelėje *Jaunimo stiprybės vardan*. Paprašykite jų skaityti ir ieškoti atsakymo į šį klausimą. (Šį klausimą galite užrašyti lentoje. Taip pat galite mokiniams pasiūlyti savo knygelėse (Jaunimo stiprybės vardan) pasižymėti atsakymus.)

- Kokia yra seksualinio tyrumo nauda?

Mokiniams suteikite pakankamai laiko perskaityti ir pasidalinti rasta atsakymais, tada paprašykite jų tyliai perskaityti likusį tekstą iš skyriaus „Lytinis tyrumas“ ir atsakyti į šį klausimą:

- Kokius standartus Viešpats mums nustatė, kad išliktume lytiškai tyri?

Pakvieskite mokinius apmąstyti žinią, kurią, jų manymu, Viešpats jiems siunčia, kad pasimokyti iš to, ką perskaitė. Paliudykite apie seksualinės nuodėmės rimtumą ir palaiminimus, kurie ateina, kai esi lytiškai tyras.

Pabrėžkite, kad, pamokslaudamas savo sūnui apie delikatačią problemą, Alma vykdė savo, kaip tėvo, pareigą. Paprašykite mokinių pagalvoti, kaip jie galėtų reaguoti į savo tėvų ar Bažnyčios vadovų pamokslavimą apie lytinį tyrumą. Pakvieskite juos tyliai perskaityti Almos 39:7–8 ir išsiaiškinti, koks buvo Almos tikslas, kai mokė Koriantoną apie seksualinės nuodėmės rimtumą.

- Kodėl Alma mokė Koriantoną apie jo nuodėmės rimtumą? (Kad padėtų Koriantonui atgailauti ir jam netektų stovėti kaltam prieš Dievą.)
- Kaip turėtume reaguoti, kai kas nors mus kviečia atgailauti?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kodėl tėvai, kaip ir Alma, kviečia savo vaikus atgailauti, perskaitykite šį vyresniojo D. Todo Kristofersono iš Dvylikos Apaštalo Kvorumo teiginį:

„Kvietimas atgailauti yra meilės išraiška. [...] Jei nekviečiame kitų keistis arba nereikalaujame iš savęs atgailos, nevykdome pagrindinės savo pareigos kitam ir sau. Visa leidžiantis gimdytojas, pataikaujantis draugas, baugštus Bažnyčios vadovas iš tikrųjų labiau rūpinasi savimi negu gerove ir laime tų, kuriems galėtų padėti. Taip, kvietimas atgailauti kartais yra laikomas kažkuo netolerantišku ar įžeidžiančiu ir net gali iššaukti neapykantą, bet, jeigu jis įkvėptas Dvasios, iš tiesų tai yra nuoširdaus rūpinimosi veiksmas“ („Dieviška atgailos dovana“, 2011 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Almos 39:9–19

Alma ragina Koriantoną atgailauti

Supažindindami su Almos savo sūnui pasakytu pamokslu, kaip atgailauti ir atsigręžti į Viešpatį, ant lentos užrašykite: *Atgailą sudaro ...*

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 39:9–13. Paprašykite, kad po kiekvienos eilutės mokiniai stabtelėtų ir leistų jums užduoti šiuos klausimus:

Almos 39:9

- Ką reiškia „palikt[i] savo nuodėmes“? (Nustoti jas daryti.)
- Ką frazės „daugiau nebesektum paskui savo akių geismus“ ir „atsisakytum viso to“ turi bendro su nuodėmės išsižadėjimu? (Gali būti naudinga paaiškinti, kad šiais laikais frazė „savo akių geismus“ gali reikšti bet kokius pornografinio tipo vaizdus ir pramogas. Kad pabrėžtumėte pornografijos pavojų, galite paprašyti mokinių perskaityti mokymą šia tema iš knygelės *Jaunimo stiprybės vardan* 12 puslapio.)
- Kaip jaunieji pastarųjų dienų šventieji gali susivaldyti, kad išliktų lytiškai tyri ir nesektų savo akių geismais? (Kad padėtumėte mokiniams išsamiau aptarti šį klausimą, galite jiems pateikti pavyzdžių, kurie atitiktų jūsų mokinių kultūrą ir aplinkybes. Pavyzdžiui, galite pasakyti: jauna Bažnyčios narė nusprendė „atsisakyti viso to“, tačiau vaikas, kuriuo ji žavisi, pakviečia ją į nederamą vakarėlį. Ką ji turėtų atsakyti?)

Pabrėžkite, kad Almos 39:9 yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite pasiūlyti mokiniams išskirtiniu būdu pasižymėti šią eilutę savo Raštuose, kad jie lengvai galėtų ją rasti.

Almos 39:10

- Kaip dvasinės priežiūros reikalavimai – galbūt tėvų, Bažnyčios vadovų, šeimos narių ar patikimų draugų – padeda mums atgailauti?

Almos 39:11

- Ką reiškia „nesileisk nuklaidinamas“?
- Į kokias „tuštyb[es] ir kvailyst[es]“ žmonės nuklaidinami šiais laikais?

Almos 39:12

- Ką reiškia susilaikyti nuo nedorybių? (Vengti nuodėmės.)

 Almos 39:9 yra Raštų įvaldymo eilutė. Perskaitę šios pamokos pabaigoje esančią mokymo idėją, padėkite mokiniams įvaldyti šią eilutę.

Almos 39:13

Paaiškinkite, kad atgailaujama, kai „asmuo nusigręžia nuo pikta ir atgręžia savo širdį ir valią į Dievą“ (žr. Abėcėlinė temų rodyklė, „Atgailauti, atgaila“). Raštuose frazė „atsigręžt[i] į Viešpatį“ dažniausiai reiškia atgailą.

- Ką, jūsų manymu, reiškia „atsigręžt[i] į Viešpatį visu savo protu, galia ir stiprybe“?

Priminkite mokiniams, kad misijos tarp zoramininkų metu, Koriantono veiksmai kai kuriuos žmones paskatino abejoti Almos žodžiais (žr. Almos 39:11).

- Ką turime padaryti atgailaudami, kai mūsų nuodėmės paliečia kitus? (Pripažinti arba išpažinti savo kaltę tiems, kuriuos įskaudinome, ir pasistengti ištaisyti skriaudą.)

Užrašykite lentoje šią tiesą: **Atgailą sudaro savo nuodėmių pripažinimas bei išsižadėjimas ir atsigręžimas į Viešpatį visu savo protu, galia ir stiprybe.** Galite mokiniams pasiūlyti savo Raštuose užsirašyti šį teiginį šalia Almos 39:13 eilutės. Paskatinkite mokinius savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti, ką, jų manymu, turėtų padaryti pagal Viešpaties norą, kad savo širdį ir norus labiau nukreiptų į Jį.

Kad pabrėžtumėte Gelbėtojo vaidmenį atgailos procese, paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Almos 39:15–16, 19. Paprašykite mokinių surasti frazę, kuri tris kartus kartojama šiose eilutėse. (Ta frazė yra „geroji naujiena“.)

- Kokios gerosios naujienos Alma mokė savo sūnų? (Mokinių atsakymuose turėtų atsispindėti tiesa, kad **Jėzus Kristus atėjo paimti pasaulio nuodėmių.** Galite tai užrašyti lentoje.)
- Kodėl Jėzaus Kristaus atėjimas buvo geroji naujiena Koriantonui? (Kai mokiniai atsakinės, galite jiems pasakyti, kad Koriantonas vėliau atgailavo dėl savo nuodėmių ir vėl tapo misionieriumi [žr. Almos 49:30].)

Galite su mokiniais pasidalinti savo mintimis, kodėl Jėzaus Kristaus Apmokėjimo žinia yra „geroji naujiena“ jums arba jūsų pažįstamiems. Paliudykite apie principus, kuriuos mokiniai aptarė studijuodami Almos 39. Paskatinkite mokinius sekti raginimais, kuriuos galbūt pajuto per pamoką, išsaugoti savo tyrumą ir per atgailą atsigręžti į Viešpatį.

Raštų įvaldymas—Almos 39:9

Suskirstykite mokinius į grupes po keturis arba penkis. Kiekvienai grupei duokite po žaidimų kauliuką ir pieštuką. (Jei neturite žaidimų kauliukų, galite iškirpti šešis lapelius, ant kiekvieno iš jų užrašyti po vieną skaičių nuo vieno iki šešių ir visus sudėti į voką arba dėžutę. Kiekvienam mokiniui taip pat prireiks tuščio popieriaus lapo. Tegul kiekvienos grupelės mokiniai susėda prie vieno stalo arba susirenka į mažą ratą. Paprašykite juos Raštuose atsiversti Almos 39:9.

Paaiškinkite, kad veiklos tikslas yra pasistengti pirmam grupėje perrašyti visą Almos 39:9 eilutę. Kadangi grupėje yra tik vienas pieštukas, tai vienu metu gali rašyti tik vienas mokinys. Asmuo turi teisę naudoti pieštuką, jei išridena skaičių 1.

Tegul kiekvienos grupės mokiniai paeiliui ridena kauliuką (arba traukia lapelį ir jį ištraukę grąžina į vietą). Kai asmuo išridena (arba ištraukia) skaičių 1, jis arba ji paima pieštuką ir pradeda rašyti garsiai sakydamas, ką rašo. Tuo metu kiti grupėje paeiliui ridena kauliuką, kad gautų pieštuką. Kai kitas mokinys grupėje išridena skaičių 1, tada paima pieštuką iš prieš tai rašiusio mokinio ir savo lape pradeda rašyti garsiai sakydamas, ką rašo. Prieš tai rašęs mokinys prisijungia prie likusių mokinių ir ridena kauliuką. Kai mokiniai, prieš tai jau parašę dalį eilutės, gauna pieštuką, tai prieš tęsdami rašymą jie iš savo popieriaus lapo turi garsiai perskaityti jau užrašytą eilutės dalį. (Toku būdu jie kartos ir tai padės jiems mintinai išmokti eilutę.) Veikla baigiama, kai kiekvienoje grupėje vienas mokinys perrašo visą Almos 39:9 eilutę.

Po veiklos paprašykite mokinių pakartoti eilutę choru.

Pastaba. Dėl to, kad šiandienos pamoka yra ilga, šią veiklą galite atlikti kitą dieną, kai turėsite daugiau laiko.

Almos 40

Įvadas

Ispėjęs savo sūnų Koriantoną apie nuodėmės pasekmes, Alma taip pat mokė apie gyvenimą po mirties. Jis paaiškino, kad per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą visa žmonija bus prikelta. Jis mokė apie dvasių pasaulį, kuriame mirusieji, priklausomai nuo jų pasirinkimų mirtingajame gyvenime, laukia prisikėlimo rojuje arba kalėjime.

Pastaba. Per šią pamoką mokiniams bus suteikiama proga mokyti vieniems kitus. Prieš pamoką paruoškite dalijamuosius lapelius su nurodymais kiekvienai porai. Susipažinkite su visais nurodymais, kad galėtumėte padėti besiruošiantiems mokyti mokiniams.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 40

Alma moko Koriantoną apie dvasių pasaulį ir prikėlimą

Prieš pamoką lentoje užrašykite tokius klausimus:

1. Kodėl mes galime gyventi po mirties? Kas bus prikelti?
2. Kur mes keliausime po mirties? Kaip ten yra?
3. Kas yra prikėlimas? Kuo mūsų prikelti kūnai skirsis nuo mūsų mirtingųjų kūnų? Ką darysime po prikėlimo?

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad jie yra misionieriai ir kad jiems teks susitikti su žmogumi, kuris nori žinoti atsakymus į lentoje surašytus klausimus. Paaiškinkite, kad Almos 40 skyrius yra Almos mokymų savo sūnui Koriantonui tęsinys ir jame yra pateikti atsakymai į tuos klausimus.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 40:1. Paprašykite mokinių išsiaiškinti, kodėl Alma su savo sūnumi kalbėjo apie prikėlimą.

- Kodėl Alma mokė Koriantoną apie prikėlimą?
- Prisiminkite Koriantono pasirinkimus, kodėl jis turėjo nerimauti dėl prikėlimo?

Klasės mokinius suskirstykite poromis. Kiekvienai porai skirkite skaičių: 1, 2 arba 3.

Pakvieskite visas poras įsivaizduoti, kad jie yra misionieriai, ir paruošti trumpą pamoką, kuri atsakytų į lentoje pateiktus klausimus, atitinkančius jiems skirtą skaičių. Kad padėtumėte pasiruošti, išdalinkite jiems pagal jų skaičių nurodymus (žr. toliau). Kol mokiniai darbuosis, vaikščiokite po klasę, kad galėtumėte pasiklausti ir prireikus padėti.

1 pora — Almos 40:1–5

Klausimai: *Kodėl mes galime gyventi po mirties? Kas bus prikelti?*

Pasiruoškite panaudoti Almos 40:1–5, kad atsakytumėte į šiuos klausimus. Besiruošdami nuspręskite, kurią pamokos dalį mokys kiekvienas porininkas. Būkite pasiruošę:

Papasakoti apie paskirtos ištraukos kontekstą. (Kai mokote iš Raštų, paaiškinkite, kas kalba, kam kalba ir visas kitas aplinkybes, kurios gali padėti mokiniams suprasti ištrauką.)

Perskaitykite eilutes, kurios atsako į klausimus. Paaiškinkite, kaip šiose eilutėse pateiktos tiesos padeda atsakyti į klausimus. Tai darydami žiūrėkite, kad visi suprastų, jog **dėl Jėzaus Kristaus visa žmonija bus prikelta**. Taip pat galite savo mokomiems mokiniams pasiūlyti užrašyti šią tiesą savo Raštuose, šalia Almos 40:1–5.

Pasidalinkite mintimis, kodėl prikėlimo pažadas yra svarbus jums. Taip pat galite paklausti mokinių, kodėl jie dėkingi už prikėlimo pažadą.

Paliudykite apie mokytytas tiesas.

Padėkite mokinių poroms arba grupėms

Kai mokiniai darbuojasi poromis arba grupėmis, galite vaikščioti po klasę ir klausytis jų pokalbių. Tai padės jums sužinoti, kiek jiems reikia laiko užduočiai atlikti. Be to, tokiu būdu galite išgirsti mokinių įžvalgas, apie kurias galėsite užsiminti vėliau pamokoje. Atkreipkite dėmesį, kad mokiniams bus jaukiau, jei klausydamiesi jų pokalbių girsite juos už jų pastangas ir įžvalgas.

2 pora — Almos 40:6–14

Klausimai: *Kur mes keliausime, kai numirsime? Kaip ten yra?*

Pasiruoškite panaudoti Almos 40:6–7, 11–14, kad atsakytumėte į šiuos klausimus. Besiruošdami nuspręskite, kurią pamokos dalį mokys kiekvienas porininkas. Būkite pasiruošę:

Papasakoti apie paskirtos ištraukos kontekstą. (Kai mokote iš Raštų, paaiškinkite, kas kalba, kam kalba ir visas kitas aplinkybes, kurios gali padėti mokiniams suprasti ištrauką.)

Perskaitykite eilutes, kurios atsako į klausimus. Paaiškinkite, kaip šiose eilutėse pateiktos tiesos padeda atsakyti į klausimus. (Gali būti naudinga pabrėžti, kad vartodamas frazę „išorinė tamsa“ Alma nekalbėjo apie galutinę Šėtono būseną arba pasmerktuosius. Jis kalbėjo apie nelabųjų būseną tarp mirties ir prikėlimo. Šiandien šią būseną paprastai vadiname dvasių kalėjimu.) Kai skaitysite šias eilutes, žiūrėkite, kad visi suprastų, jog **tarp mirties ir prikėlimo teisios dvasios bus rojuje, o nelabos dvasios – kalėjime.**

Galite savo mokomiems mokiniams pasiūlyti užsirašyti šią tiesą savo Raštuose, šalia Almos 40:11–14.

Pasidalinkite mintimis, kaip šios tiesos supratimas veikia jūsų pasirinkimus šiame gyvenime. Taip pat mokinių, kuriuos mokote, galite pasiteirauti, kaip jiems padėjo supratimas apie gyvenimą po mirties.

Paliudykite apie mokytas tiesas.

3 pora — Almos 40:21–26

Klausimai: *Kas yra prikėlimas? Kuo mūsų prikelti kūnai skirsis nuo mūsų mirtingųjų kūnų? Ką darysime po prikėlimo?*

Pasiruoškite panaudoti Almos 40:21–26, kad atsakytumėte į šiuos klausimus. Besiruošdami nuspręskite, kurią pamokos dalį mokys kiekvienas porininkas. Būkite pasiruošę:

Papasakoti apie paskirtos ištraukos kontekstą. (Kai mokote iš Raštų, paaiškinkite, kas kalba, kam kalba ir visas kitas aplinkybes, kurios gali padėti mokiniams suprasti ištrauką.)

Perskaitykite eilutes, kurios atsako į klausimus. Paaiškinkite, kaip šiose eilutėse pateiktos tiesos padeda atsakyti į klausimus. (Besiruošiant mokyti gali būti naudinga suprasti, kad žodis *siela* šiose eilutėse reiškia žmogaus dvasią.) Žiūrėkite, kad visi suprastų, jog **prikėlimas yra dvasios ir kūno sujungimas atstatant viską į gražų ir tobulą kūną.** Galite mokiniams pasiūlyti užrašyti šią tiesą savo Raštuose, šalia Almos 40:21–23.

Pasidalinkite mintimis, kodėl esate dėkingi už žinojimą, kad jūsų kūnas ir dvasia vieną dieną bus sujungti į gražų ir tobulą kūną. Taip pat galite papasakoti, kaip jūsų pasirinkimus veikia žinojimas, kad vieną dieną stovėsite prieš Dievą ir būsite teisiamas. Paprašykite savo mokomų mokinių pasidalinti mintimis apie prikėlimo ir paskutiniojo teismo doktrinas.

Paliudykite apie mokytas tiesas.

Kai mokiniai bus pasiruošę atsakyti į jiems užduotus klausimus, suskirstykite juos į mažas grupes, kad jie galėtų mokyti vienas kitą vaidindami misionierius. Kiekvieną grupę turėtų sudaryti trys poros, o kiekviena pora turėtų būti paruošusi atsakymus į skirtingus klausimų rinkinius. (Jei klasė nėra didelė, tegul kiekviena grupė moko visą klasę.) Paraginkite mokinius būti savimi, kai pasiskirstę vaidmenimis, jie mokys ir mokysis iš kitų. Patikinkite juos, kad Šventoji Dvasia gali įkvėpti juos ir tuos, kuriuos mokys, jei jie nuoširdžiai mokys ir atsakinės. Klausykitės, kaip jie vienas kitą moko, ir, kai jausite raginimą, pasidalinkite savo įžvalgomis.

Kai mokiniai po tam tikro laiko baigs mokyti vieni kitus, galite jiems užduoti šiuos klausimus:

- Ko išmokote besiruošdami atsakyti į paskirtus klausimus? Ko išmokote, kai buvote mokomi kitos poros?
- Žinome, kad Koriantonas nesilaikė skaistybės įstatymo. Kaip, jūsų manymu, supratimas apie gyvenimą po mirties padėjo jam atsispirti būsimums pagundoms.
- Kodėl šiandien mūsų aptartos tiesos yra jums svarbios?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 40:25–26 ir surasti skirtumus tarp galutinės teisuolių būsenos ir galutinės nelabųjų būsenos. Kai jie papasakos, ką surado, paprašykite jų pasidalinti mintimis, kaip ši ištrauka veikia jų išpareigojimą gyventi pagal Evangeliją. Galite ir patys atsakyti į šį klausimą. Paliudykite apie Jėzaus Kristaus vaidmenį padarant prieinamas prikėlimo palaimas.

Raštų įvaldymo apžvalga

Mokiniai Raštų ištraukas supras geriau, jei patys klausinės apie tas ištraukas. Pakvieskite mokinius visus kartu arba pasiskirsčius mažomis grupelėmis surašyti konkrečių Raštų įvaldymo eilučių užuominas. (Galite parinkti kelias eilutes, kurias norite, kad mokiniai išmoktų arba aptartų.) Tada paprašykite jų perskaityti užrašytas užuominas. Jei teisingai atspėjate Raštų įvaldymo eilutę – gaunate taškų. Jei neatspėjate Raštų įvaldymo eilutės – taškus pelno klasė.

Pastaba. Šioje pamokoje gali užtekti laiko Raštų įvaldymo eilučių apžvalgos veiklai. Tačiau, kad būtumėte tikri, jog mokiniai turės pakankamai laiko pasiruošti ir dalyvauti pamokoje, šią veiklą galite atlikti pamokos pabaigoje, kai liks laiko. Jei per šią pamoką nebus laiko užsiimti šia veikla, tai ją galite atlikti kitą dieną. Kitos apžvalgų veiklos surašytos šio vadovėlio priede.

Komentariai ir kontekstas

Almos 40:11. „Paimamos namo pas tą Dievą, kuris davė joms gyvybę“

Prezidentas Džozefas Fildingas Smitas paaiškino, kad Almos 40:11 eilutės žodžiai nereiškia, kad iškart po mirties pateksime Dievo akivaizdon:

„Šie Almos žodžiai [Almos 40:11–14], mano supratimu, neperteikia minties, kad visos dvasios keliauja atgal pas Dievą, kad gautų paskyrimą į ramybės vietą arba į baismės vietą ir sulauktų Jo asmeninio nuosprendžio. „Paimamos namo pas tą Dievą“ [palyginti su Mokytojo 12:7] paprasčiausiai reiškia, kad jų mirtingoji egzistencija pasibaigė ir jie sugrįžo į dvasių pasaulį, kur jiems, priklausomai nuo jų darbų, su teisiaisiais arba neteisiais paskiriama vieta, kurioje laukia prikėlimo. „Namo pas tą Dievą“ galima prilyginti kitoms gerai žinomoms situacijoms. Pavyzdžiui, žmogus praleidžia nustatytą laiką tarnaudamas misijoje svetimoje šalyje. Po to, kai jis atšaukiamas ir sugrįžta atgal į Jungtines Valstijas, jis gali pasakyti: „Gera sugrįžti namo“; tačiau jo namai gali būti kur nors Jutos ar Aidaho valstijoje, ar kur nors vakaruose“ (*Answers to Gospel Questions*, comp. Joseph Fielding Smith Jr., 5 vols. [1957–1966], 2:85).

Almos 40:11–15. Kur yra dvasių pasaulis?

Prezidentas Brigamas Jangas mokė:

„Kur yra pomirtinis dvasių pasaulis? Jis yra čia. [...] Ar jos [mirusiųjų dvasios] keliauja už sutvertos žemės ribų? Ne. Jos atvedamos į šią žemę“ (*Discourses of Brigham Young*, sel. John A. Widtsoe [1954], p. 376).

Almos 40:11–15. Kas nutinka dvasioms dvasių pasaulyje?

„Kai fizinis kūnas miršta, dvasia gyvena toliau. Dvasių pasaulyje teisiųjų dvasios bus „priimtos į laimės būseną, vadinamą rojumi, poilsio būseną, ramybės būseną, kur jos ilsėsis nuo visų savo vargų ir nuo visų rūpesčių ir sielvartų“ (Almos 40:12). Vieta, vadinama dvasių kalėjimu, skirta tiems, „kurie mirė savo nuodėmėse, be tiesos pažinimo arba prasižengime, atmetę pranašus“ (DS 138:32). Kalėjime dvasios yra „mokomos tikėjimo Dievu, atgailos nuo nuodėmės, vikarinio krikšto nuodėmėms atleisti, Šventosios Dvasios dovanos rankų uždėjimu, ir visų kitų evangelijos principų, kuriuos [joms] buvo būtina žinoti“ (DS 138:33–34). Jeigu [jos] priima Evangelijos principus, atgailauja dėl savo nuodėmių ir priima šventyklose jų labai atliekamas apeigas, jos bus džiaugsmingai priimtos į rojų“ (*Ištikimi tikėjimui: Evangelijos žinyras* [2004], p. 104–105).

Almos 41

Įvadas

Alma, toliau pamokslaudamas savo sūnui Koriantonui, mokė, kad atstatymo planą sudaro ne tik fizinis prikėlimas, bet ir dvasinis atstatymas, kuriame mūsų amžina

būsena atspindės mūsų mirtingumo darbus ir troškimus. Alma pabrėžė, kad nelabumas niekada neveda į laimę.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 41

Alma moko Koriantoną apie atstatymo planą

Paprašykite mokinių pagalvoti, kaip žmogus elgtųsi, jei tikėtų tokiais teiginiais (po kiekvieno teiginio padarykite pauzę, kad mokiniai galėtų atsakyti):

Nėra gyvenimo po mirties.

Po mirties tapsime tobuli, nepriklausomai nuo mūsų darbų žemėje.

Paskutiniame teisme būsime apdovanoti už savo gerus darbus ir nubausti už savo blogus darbus.

- Kodėl svarbu žinoti tiesą apie tai, kas mums nutiks po mirties?

Priminkite mokiniams, kad Almos 40 skyriuje jie susipažino su Almos mokymais Koriantonui apie dvasių pasaulį, prisikėlimą ir teismą. Paaiškinkite, kad Almos 41 skyriuje mes sužinome, jog Koriantonas buvo suglumęs dėl kai kurių žmonių mokymų apie prikėlimą. Pabrėžkite frazę „toli nuklydo“, parašytą Almos 41:1, pakvieskite mokinius perskaityti šią eilutę ir surasti, kodėl kai kurie žmonės nuklydo.

- Kodėl kai kurie žmonės nuklydo? (Galite paaiškinti, kad iškreipti Raštus reiškia pakeisti jų reikšmę.)
- Ką, pasak paties Almos, jis ruošėsi paaiškinti Koriantonui?

Kai mokiniai suras žodį *atstatymas*, galite jį užrašyti lentoje. Paaiškinkite, kad *atstatymas* reiškia sugražinimą į pradinę būseną.

Paaiškinkite, jog Alma norėjo, kad Koriantonas suprastų, kad yra fizinė ir dvasinė „atstatymo plano“ pusė (žr. Almos 41:2). Pakvieskite mokinius tyliai išstudijuoti Almos 41:2–5 ir surasti, kurie fiziniai ir dvasiniai dalykai bus atstatyti po mūsų mirties. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti tai, ką randa.

- Kokia yra fizinė atstatymo plano pusė, minima Almos 41:2? (Per prikėlimą dvasios bus grąžintos į kūną ir visos kūno dalys bus atstatytos.)
- Kokia yra dvasinė atstatymo plano pusė, minima Almos 41:3–5? (Po to, kai mokiniai atsakys, lentoje užrašykite tokią tiesą: ***Būsime atstatyti į laimės arba nelaimingumo būseną, priklausomai nuo mūsų darbų ir troškimų mirtingajame gyvenime.***)

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad šios eilutės jie moko pradinukų klasę.

- Kaip vaikams paaiškintumėte dvasinį atstatymą, kad jie galėtų jį suprasti?

Priminkite mokiniams, kad Koriantonas sulaužė skaištybės įstatymą ir išsižadėjo savo misionieriškų pareigų (žr. Almos 39:2–4).

- Kaip teisingas dvasinio atstatymo doktrinos supratimas galėjo padėti Koriantonui priimti geresnius sprendimus? Kaip šios doktrinos supratimas gali veikti mūsų veiksmus ir troškimus?

Paliudykite apie šios doktrinos tikrumą ir pasidalinkite savo mintimis apie Dievo teisingumą atstatant mus į gėrį arba blogį, priklausomai nuo mūsų troškimų ir veiksmų.

Lentoje užrašykite tokį klausimą: *Kas bus, jei nusidėjau?*

- Kas mūsų laukia, pagal atstatymo planą, jei nusidėjome?

- Ar yra būdas, kaip atstatyti gerį ir laimę po to, kai nusižengėme?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 41:6–9. Paprašykite mokinių surasti, ką galime padaryti, kad susigrąžintume gerį ir laimę net po to, kai nusižengėme? (Privalome atgailauti ir visą gyvenimą trokšti teismo.)

- Kokie žodžiai arba frazės Almos 41:6–7 eilutėse rodo, kad mes esame atsakingi už tai, ką gausime per prisikėlimą? Kaip suprasti, kad mes patys esame sau teisėjai? (Savo pasirinkimais mirtingajame gyvenime mes nulemiame, kokio teismo sulauksime stovėdami priešais Dievą.)

Pabrėžkite, kad yra žmonių, manančių, jog galės sugrįžti gyventi su Dievu, neprisiimdami asmeninės atsakomybės už savo veiksmus. Jie dažnai teigia, kad jų nuodėmingi pasirinkimai yra linksni. Kartais tie, kurie gyvena nuodėmėje, gali atrodyti laimingi.

Pakvieskite mokinius atsistoti ir kartu garsiai perskaityti Almos 41:10. Pabrėžkite, kad Almos 41:10 yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite pasiūlyti mokiniams išskirtiniu būdu pasižymėti tą eilutę, kad jie lengvai galėtų ją rasti. (Kadangi tai yra Raštų įvaldymo eilutė, galite jų paprašyti kartu perskaityti kelis kartus. Galite paklausti, ar yra mokinių, galinčių pasakyti eilutę mintinai.) Kai jie baigs, paprašykite jų atsisėsti. Ant lentos užrašykite: „**Nelabumas niekada nebuvo laimė**“.

- Kodėl tai tiesa, kad „nelabumas niekada nebuvo laimė“?
- Koks pavyzdys parodo, kad Šėtonas gundo mus nusižengti ir patikėti, kad vis tiek esame laimingi?

Kad padėtumėte mokiniams įvertinti skirtumą tarp trumpalaikių pasaulietiško malonumų ir Viešpaties siūlomos laimės, perskaitykite vyresniojo Gleno L. Peiso iš Septyniadešimties teiginį:

„Veiklos, kurios visada buvo Viešpaties draudžiamos ir kurioms daug metų nepritarė visuomenė, dabar yra priimtinos ir skatinamos tos pačios visuomenės. Masinio informavimo priemonės pateikia šias veiklas taip, kad jos atrodytų labai geidžiamos. [...]“

Nepainiokite teštinio malonumo su celestine laime ir džiaugsmu. Nepainiokite nesugebėjimo savęs kontroliuoti su laisve. Visiška laisvė be tinkamo susilaikymo paverčia mus savo apetito vergais. Nepasiduokite nepilnavertiškam gyvenimui. [...]“

Įsakymus, kurių laikotės, jums davė ne kažkoks šaltakraujis Dievas, norintis sulaukyti jus nuo linksmybių; įsakymus jums davė mylintis Dangišskasis Tėvas, kuris nori, kad būtumėte laimingi tiek gyvendami čia, žemėje, tiek ir po mirties“ („They're Not Really Happy“, *Ensign*, Nov. 1987, p. 39–40).

Užrašykite lentoje šį teiginį: Galite pasiūlyti mokiniams užsirašyti jį savo Raštuose, šalia Almos 41:10.

„*Negalite elgtis neteisiai ir jaustis gerai. Tai neįmanoma!*“ (Prezidentas Ezra Taftas Bensonas).

Pasakykite mokiniams, kad Almos 41:11 paaiškina, kodėl yra neįmanoma būti iš tikrųjų laimingiems, kai priimame neteisėtus sprendimus. Pateiktą lentelę perbraižykite lentoje (galite tai padaryti prieš pamoką) arba paruoškite dalijamuosius lapelius kiekvienam mokiniui. Suskirstykite mokinius poromis ir nurodykite jiems atrasti atitikmenis kiekvienai Almos 41:11 eilutės frazei. Taip pat pakvieskite juos aptarti šalia esančius klausimus.

Skaitykite kartu

Skaitymas kartu padeda atkreipti dėmesį į Raštų ištrauką ir taip pat ugdo klasės vienybę. Tai taip pat yra vienas iš pamokos įvairinimo būdų. Pasinaudokite šiuo pasiūlymu, kai matysite, kad mokiniams reikia tempo pokyčių. Raginkite juos, kai skaitys, žodžius tarti aiškiai ir visiems kartu.

Almos 41:10

yra Raštų įvaldymo eilutė. Padėkite mokiniams įvaldyti šią eilutę, perskaitę šios pamokos pabaigoje esančią mokymo idėją.

Almos 41:11 frazės, kurios apibūdina „prigimtinę būseną“	Reikšmė
1. „Kūniškoje būsenoje“	a. Suvaržyti ir nešantys savo nuodėmių našta
2. „Karčiojoje tulžyje ir nedorybės pančiuose“	b. Dievo palaimų ir nurodymų stoka; Šventosios Dvasios bendrystės praradimas
3. „Be Dievo pasaulyje“	c. Valdomi kūno

Ši eilutė padeda suprasti, kad „Dievo prigimtis“ yra „laimės prigimtis“. Ką tai jums byloja apie nuodėmingumo priešybę laimės prigimčiai?
Kokie yra konkretūs pavyzdžiai, kodėl žmonės patenka į nelaimingumo būseną?

(Atsakymai: 1 – c, 2 – a, 3 – b.)

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip buvimas „prigimtinėje būsenoje“ susijęs su atstatymo doktrina, pakvieskite mokinius perskaityti Almos 41:12. Po to, kai perskaitys eilutę, paprašykite mokinių atsakyti į Almos klausimą. Tada tegul mokiniai perskaito Almos atsakymą į savo paties klausimą Almos 41:13. (Galite mokiniams pasiūlyti pasižymėti, kas, pasak Almos, mums bus sugrąžinta pagal atstatymo planą.)

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad jie turi draugą, kuris nusprendė elgtis priešingai Viešpaties įsakymams, bet nori atstatyti savo teisumą. Pakvieskite mokinius pasinaudoti Almos 41:12–13 ir paaiškinti atstatymo doktriną šalia sėdinčiam mokiniui, lyg jis būtų tas draugas. (Mokiniai gali kalbėti savo žodžiais arba pasinaudoti lentoje užrašyto teiginio žodžiais: *“Būsime atstatyti į laimės arba nelaimingumo būseną, priklausomai nuo mūsų darbų ir troškimų mirtingajame gyvenime.”*)

Parodykite mokiniams bumerangą arba nupieškite jį ant lentos.

Paklauskite, ką daro bumerangas, jei jį meti teisingai. (Jis sugrįžta į tą pačią vietą, iš kurios buvo mestas.) Paprašykite jų tyliai perskaityti Almos 41:14–15 ir surasti, kaip bumerangas gali būti prilygintas šiose eilutėse mokomoms tiesoms. (Mokiniams galite pasiūlyti šią eilutę pasižymėti.) Pakvieskite mokinius paaiškinti, ką surado.

- Kokių dalykų tikėtės iš kitų ir iš Viešpaties šiame gyvenime ir po jo? (Atsakymai gali būti ir tokie: gerumo, pasigailėjimo ir meilės. Mokinių atsakymus galite surašyti lentoje.)
- Kada buvo taip, kad, parodę gerumą arba gailestingumą kitiems, vėliau susilaukėte to paties?

Paraginkite mokinius nustatyti sau tikslą elgtis taip ir išsiugdyti tokį požiūrį, kurie atspindėtų tai, ką norėtų gauti šiame gyvenime ir po jo. Paliudykite apie laimę, kuri ateina, kai elgiamės teisiai.

Raštų įvaldymas — Almos 41:10

Pastaba. Dėl to, kad šiandien pamoka yra ilga, šią veiklą galite atlikti kitą dieną, kai turėsite daugiau laiko.

Užrašykite lentoje šiuos žodžius: ... *yra laimė.*

Pakvieskite mokinius sukurti teiginį, priešingą doktrinai, pateiktai Almos 41:10. (Vienas iš galimų atsakymų: „Teisumas yra laimė.“) Po to pakvieskite mokinius išvardinti konkrečius teisius darbus, kuriuos galima būtų įrašyti į tuščią vietą. (Pavyzdžiui, „Tarnauti kitiems yra laimė.“) Paklauskite mokinių, ar jie norėtų paliudyti, kad kuris nors iš šių teisių darbų veda į laimę. Po to, kai keli mokiniai pasidalins savo patyrimais ir liudijimais, pakvieskite klasę užrašyti ant mažų kortelių arba popieriaus lapelių vieną ar du teisius darbus, kuriuos gali padaryti per savaitę, kad taptų laimingesni. Paraginkite juos lapelius nešiotis su savimi kaip priminimą ir per ateinančias dienas papasakoti, kaip jiems sekėsi.

Kvieskite mokinius aiškinti doktrinas ir principus

Suteikite mokiniams progą kitiems paaiškinti doktrinas ir principus, kurių mokosi klasėje. Kai jie ruošis aiškinti Evangelijos tiesas, jie išmoks giliau apmąstyti ištraukas ir sisteminti savo mintis. Kai jie aiškins šias tiesas kitiems, Šventoji Dvasia sustiprins jų supratimą ir liudijimą apie jų mokomas tiesas.

Almos 42

Įvadas

Alma baigė pamokslą savo sūnui Koriantonui, paaiškindamas, kad Dangišskasis Tėvas davė būdą, kaip nusidėjėliams gauti gailingumą. Jis mokė, kad Dievo teisingumas reikalauja juos išvyti iš Dievo akivaizdos. Po

to jis liudijo, kad Jėzus Kristus „patenkin[s] teisingumo reikalavimus“ (Almos 42:15) kentėdamas už visus nusidėjėlius ir suteikdamas gailingumą atgailaujantiems.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 42:1–14

Alma moko Koriantoną apie Dievo teisingumą

Prieš pamoką ant lentos nupieškite paprastas svarstyklės, kaip pavaizduota kitame lape. (Prie piešinio nerašykite žodžių tol, kol nebus taip nurodyta pamokoje.) Galite mokinius paraginti tai persipiešti į savo užrašus arba Raštų studijavimo žurnalus.)

Virš svarstyklių parašykite: *Noriu, kad Paskutinis teismas būtų teisingas.*

Pakvieskite mokinius pakelti ranką, jei sutinka su teiginiu lentoje.

- Kodėl norite, kad Paskutinis teismas būtų teisingas?
- Ką reiškia žodis *teisingas*?

Užsiminkite, kad žodis *teisingas* gali reikšti, kad gausite, ko nusipelnėte. Žodis „teisingas“ yra susijęs su Raštų terminu *teisingumas*. Lentoje po svarstyklėmis užrašykite *teisingumas*.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti teisingumo sąvoką, paprašykite vieno mokinio perskaityti vyresniojo Dalino H. Oukso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo paaiškinimą:

„*Teisingumas* turi daug reikšmių. Viena iš jų — pusiausvyra. Dažnai naudojamas teisingumo simbolis yra pusiausvyros svarstyklės. Todėl, kai sulaužomi žmonių įstatymai, teisingumas dažniausiai reikalauja atlikti bausmę, kuri sugrąžins pusiausvyrą [svarstyklėms] [...] Dievo įsakymai taip pat yra surišti su teisingumu. Mintis, kad teisingumas yra tai, kas pelnytai gaunama, yra visų Raštų, kalbančių, kaip žmogus teisiamas už savo darbus, prielaida“ („Sins, Crimes, and Atonement“ [kreipimasis į BŠS tikėjimo mokytojus, 1992 m. vasario mėn. 7 d.], 1, si.lds.org).

Paaiškinkite, kad Almos sūnus Koriantonas jaudinosi dėl Paskutiniojo teismo teisingumo. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 42:1, tuo tarpu likusieji mokiniai tegul suranda, kas, pasak Koriantono, bus neteisinga Paskutiniame teisme.

- Kas, pasak Koriantono, bus neteisinga? (Kad nusidėjėliai bus paskirti į nelaimingumo būseną.)
- Kodėl Koriantonas galėjo manyti, jog neteisinga, kad nusidėjėliai būtų baudžiami? (Jei mokiniams reikia priminti, kad Koriantonas darė įvairiausias nuodėmes, tegul jie perskaito Almos 39:2–3.)
- Jei teisingumas reiškia gauti, ko nusipelnėme, ir būti nubaustiems už mūsų nuodėmes, kodėl mes turėtume dėl to nerimauti? (Mes visi nusidedame ir esame pajungti teisingumo reikalavimams.)

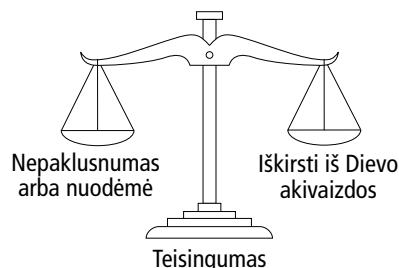
Apibendrinkite Almos 42:2–11 paaiškindami, kad Alma kalbėjo apie Koriantono nuogaštavimą. Jis mokė, kad dėl Adomo nuopuolio visa žmonija pateko į nupuolusią būseną, kurioje ji privalo patirti fizinę ir dvasinę mirtį (žr. Almos 42:9). Jis taip pat paaiškino, kad be būdo išsikapanoti iš nupuolusios būsenos, visos žmonijos sielos būtų nelaimingos ir iškirstos iš Viešpaties akivaizdos (žr. Almos 42:11).

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 42:12. Paaiškinkite, kad ši eilutė pabrėžia, jog nuopuolį kartu su pasekmėmis, įskaitant iškirtimą iš Dievo akivaizdos, atnešė Adomo nepaklusnumas Dievo įsakymams. Padėkite mokiniams suprasti, kad nesilaikydami

Dievo įsakymų — darydami nuodėmę — mes dvasiškai atitoliname save nuo Dievo ir užsitraukiame teisingumo reikalavimų pasekmes. (Galite pakviesti vieną mokinį garsiai perskaityti Tikėjimo teiginių 1:2.) Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 42:14 ir surasti pasekmes, kurių riteisingumas reikalauja už nepaklusnumą.

- Ką reiškia būti iškirstam iš Dievo akivaizdos? (Būti atskirtam nuo Dievo ir negalėti grįžti gyventi Jo akivaizdoje. Taip pat galite paminėti, kad tuomet, kai nusidedame, mes pasitraukiame nuo Šventosios Dvasios bendrystės, kuri yra Dievybės narė.)

Lentoje prie schemos, kaip parodyta toliau, užrašykite tokias frazes: *Nepaklusnumas arba nuodėmė* ir *Iškirsti iš Dievo akivaizdos*.

Remdamiesi tuo, ko išmokote iš Almos 42:1–14, apibendrinkite vienu sakiniu tai, ko teisingumo įstatymas reikalauja iš nepaklusnaus asmens? (Užrašykite lentoje po svarstyklėmis šią tiesą: ***Kadangi esame nepaklusnūs, teisingumo įstatymas reikalauja, kad būtume iškirsti iš Dievo akivaizdos.*** Galite pasiūlyti mokiniams šią tiesą pasižymėti savo Raštuose, ties Almos 42:1–14 eilutėmis.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 42:18 ir surasti kitą nuodėmės pasekmę.

- Ką reiškia turėti sąžinės graužatį?

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie laiką, kai nusidėję jie gailėjosi ir sielvartavo arba neįjautė Šventosios Dvasios. Paprašykite jų įsivaizduoti tą jausmą, padaugintą iš visų kartų, kai buvo nusidėję. Tada paprašykite jų įsivaizduoti, kad tas jausmas išliks amžinai.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti ir pajauti gailestingumo reikšmę, galite mokinių paklausti:

- Remdamiesi tuo, ko išmokote iš Almos 42:1–14, pasakykite, ar norėtumėte, kad Paskutinis teismas būtų grindžiamas vien teisingumu?

Almos 42:15–31

Alma moko Koriantoną apie gailestingumo planą

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, jog teisingumo reikalavimai privalo būti patenkinti, parodykite lentoje svarstyklių bausmės pusę. Galite imituoti lyg norėtumėte nutrinti teisingumo reikalavimus. Paklauskite:

- Ar yra būdas, kaip ištrinti arba panaikinti teisingumo reikalavimus? (Ne. Kai Dievo įstatymai sulaužomi, teisingumas reikalauja bausmės. Teisingumo reikalavimai privalo būti kažkaip patenkinti.)

Padėkite mokiniams suprasti, kad būtų neteisinga ištrinti teisingumo reikalavimo pasekmes. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 42:25.

- Kas, pasak Almos, nutiktų, jei pašalintume nuodėmės pasekmes ir teisingumas nebūtų patenkintas?

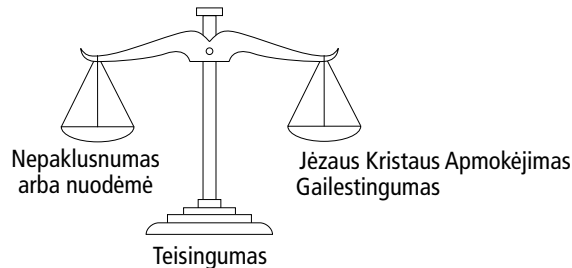
Paprašykite mokinių, kad apmąstyti toliau pateiktą klausimą prieš tai, kai pasakysite jiems Raštų ištraukos nuorodą, kad rastų atsakymą:

- Jei teisingumo reikalavimai negali būti pašalinti, kaip būdami nusidėjėliai (kiekvienas iš mūsų) kada nors galėsime rasti sąžinės ramybę ir sugrįžti į Dievo akivaizdą? (Kai mokiniams skirsite pakankamai laiko apmąstyti šį klausimą, pakvieskite vieną mokinį perskaityti Almos 42:15. Gali būti naudinga paaiškinti, kad frazė „patenkintų teisingumo reikalavimus“ reiškia sumokėtą kainą arba atkentėtą bausmę, kurios reikalauja teisingumas.)
- Kaip, pagal Almos 42:15, įmanoma susilaukti gailestingumo?

Paprašykite mokinių apmąstyti klausimą

Kai užduodamas klausimas, kuris iš mokinių reikalauja pamąstyti prieš atsakant, skatinamas jų troškimas sužinoti atsakymą, suprasti ir giliau pažvelgti į Raštus arba į savo asmeninius patyrimus. Suteikite mokiniams laiko apgalvoti klausimą prieš nukreipdami į Raštus ieškoti atsakymo.

Reaguodami į mokinių atsakymus, lentoje ištrinkite frazę „Iškirsti iš Dievo akivaizdos“ ir užrašykite *Jėzaus Kristaus Apmokėjimas* ir *Gailestingumas*. Lentoje po svarstyklėmis užrašykite tokią tiesą: ***Jėzaus Kristaus Apmokėjimas patenkino teisingumo reikalavimus, kad būtų suteiktas gailestingumas.***

- Ką jums reiškia žinojimas, jog Gelbėtojas noriai kentėjo už jus, kad sulauktumėte gailestingumo?

Pakvieskite mokinius perskaityti Almos 42:22–24 ir surasti, ko iš mūsų reikalaujama, kad sulauktume gailestingumo.

- Ko iš mūsų reikalaujama, kad sulauktume gailestingumo ir išvengtume visų teisingumo reikalavimų? (Kai mokiniai suras, kad per atgailą sulaukiame gailestingumo, ant lentos po svarstyklėmis užrašykite: ***Jei atgailausime, tai per Gelbėtojo Apmokėjimą sulauksime gailestingumo.*** Galite pasiūlyti mokiniams tai pasižymėti savo Raštuose, ties Almos 42:22–24 eilutėmis.)
- Kodėl mums svarbu suprasti, kad Gelbėtojas vietoj mūsų kentėjo bausmes už mūsų nuodėmes?

Paaiškinkite, kad Jėzus Kristus yra mūsų Tarpininkas. Tarpininkas stovi tarp dviejų pusių, kad padėtų išspręsti ginčą. Paprašykite vieno mokinio perskaityti toliau pateiktą Prezidento Boido K. Pakerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Pakvieskite mokinius atkreipti dėmesį į tai, kodėl reikalingas trečias asmuo, kad nusižengusiam būtų suteiktas gailestingumas:

„Pagal amžinąjį įstatymą, gailestingumas gali būti suteiktas tik tuomet, jei atsiras kas nors, norintis ir galintis prisiimti mūsų skolą ir sumokėti kainą bei nustatyti mūsų išpirkimo sąlygas.

Jei nėra tarpininko, jei neturime draugo, visa teisingumo nesutramdoma ir bejausmė našta būtinai privalo gulti ant mūsų pečių. Nepriklausomai nuo nusižengimo, nežymaus ar didelio, bus atsisteista iš mūsų iki paskutinio skatiko.

Tačiau žinokite: yra tiesa, šlovinga tiesa, kad yra Tarpininkas. [...]

Per Jį gailestingumas gali būti suteiktas kiekvienam iš mūsų, nepažeidžiant amžino teisingumo įstatymo. [...]

Gailestingumas neateina savaime. Jis ateina per sandorą su Juo. Bus Jo sąlygų, Jo dosnių sąlygų“ („The Mediator“, *Ensign*, May 1977, p. 55–56).

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 42:29–31 ir surasti, ko Alma troško Koriantonui. (Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti tai, ką randa.)

- Ką, jūsų manymu, reiškia leisti teisingumui, gailestingumui ir Viešpaties kentėjimui „visiškai valdyti [jūsų] širdį“?

Pakvieskite mokinius parašyti trumpą pamokos planą, kuris parodytų, kaip jie gali kitus mokyti teisingumo ir gailestingumo sąvokų. Paraginkite juos mokyti savo šeimas to, ko išmoko šiandien.

Priminkite mokiniams Koriantono nuogaštavimą, kad Dievo teisingumas nėra teisingas. Galite paliudyti, kad Paskutinis teismas bus teisingas ir kad pagal Dievo teisingumą ir gailestingumą galiausiai mes gausime, ko nusipelnėme. Jūs taip pat galite pabrėžti, kad Koriantonas atgailavo už savo nuodėmes ir prisidėjo prie Bažnyčios augimo (žr. Almos 49:30). Paprašykite mokinių apmąstyti, kaip jie galėtų pradėti savo pačių atgailos procesą.

Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo dėkingumu ir liudijimu apie Gelbėtojo norą apmokėti mūsų nuodėmes ir už mus patenkinti teisingumo reikalavimus. Pasidalinkite savo liudijimu apie gailestingumą ir išpirkimą, įmanomą per Gelbėtojo apmokančią auką.

Almos 43–44

Įvadas

Kai Alma kartu su savo sūnumis toliau skelbė Evangeliją, zoramininkai prisijungė prie lamanitų armijos, kad užpultų nefitus. Vadas Moronis, vadovaudamas nefitų gynybai prieš lamanitus, pademonstravo tikėjimą ir

išmintį. Nors nefitų karių buvo daug mažiau, jų pasirengimas ir tikėjimas Jėzumi Kristumi suteikė jiems pranašumo mūšyje. Po lamanitų sutriuškinimo jie sudarė taikos sutartį ir kuriam laikui paliko žemę.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 43

Vado Moronio pasirengimas ir strategijos padeda sužlugdyti lamanitų armijos planus

Pakvieskite mokinius savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose surašyti savo ateities planus, tikslus ir troškimus. Kai jie rašys, paskatinkite juos pagalvoti apie dvasinius tikslus ir troškimus, tokius kaip tarnavimas misijoje, užantspaudavimas šventykloje ir šeimyninis gyvenimas. Prieš pamoką galite sudaryti savo pačių ateities tikslų ir troškimų sąrašą. Galite pasidalinti kai kuriais savo planais ir troškimais. Jūsų pavyzdžiai padės mokiniams pradėti rašyti.

Kai mokiniai sudarys savo sąrašus, pakvieskite juos nustatyti troškimus ir tikslus, kuriems norėtų sutrukdyti Šėtonas. Kelių mokinių paprašykite pasidalinti nusistatytais tikslais. Paprašykite jų paaiškinti, kodėl Šėtonas nenorėtų, kad jie įvykdytų tuos tikslus. Taip pat galite jų paklausti, kodėl jiems labai svarbu įvykdyti tuos tikslus. Pasakykite, kad Almos 43–44 skyrių studijavimas gali mums padėti sužinoti, kaip nepaisydami destruktivių prieš pastangų galime įvykdyti savo teisius tikslus.

Apibendrinkite Almos 43:1–4, paaiškindami, kad, nepaisant Almos pastangų sugrąžinti zoramininkus atgal į Bažnyčią, daug jų prisijungė prie lamanitų armijos ir ruošėsi pulti nefitus. Prie jų taip pat prisijungė amalekininkai, kurie, kaip ir zoramininkai, kadaise buvo nefitai, tačiau nuklydo nuo tiesos.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 43:5–8. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir surasti lamanitų vado Zerahemno planus arba „ketinimus“.

Paaiškinkite, kad Mormono Knygoje skaitydami pasakojimus apie fizinius mūšius, galime juos prilyginti dvasiniams mūšiams, kuriuose kovojame.

- Kuo prieš nefitus nukreipti Zerahemno ketinimai yra panašūs į Šėtono ketinimus prieš mus?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 43:9–12. Paprašykite mokinių surasti nefitų ketinimus.

- Kokie buvo nefitų ketinimai?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 43:16–19. Pakvieskite juos surasti, ką Moronis, vyriausias nefitų vadas, darė, kad parengtų žmones ginti savo žemę ir šeimą.

- Kokius konkrečius dalykus darė nefitai, kad pasirengtų lamanitų puolimui?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 43:20–22 ir surasti, kaip lamanitai reaguavo į nefitų pasirengimą.

- Kodėl lamanitai nutraukė puolimą, nors jų buvo daugiau nei nefitų?
- Ko šis įvykis gali išmokyti apie gynybą prieš Šėtono ketinimus?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 43:23–24 ir išsiaiškinti, ką darė Moronis, kai nežinojo tolimesnių priešo puolimo planų.

- Kodėl Moronis siuntė pasiuntinius pasikalbėti su Alma?

- Ko iš Moronio pavyzdžio galime pasimokyti apie tai, kaip turėtume dvasiškai pasirengti gintis nuo priešo? (Padėkite mokiniams nustatyti šį principą: **Kai ieškome ir sekame pranašų mokymais, esame geriau pasirengę apsiginti nuo priešo.**)

Glaustai apibendrinkite Almos 43:25–43 užsimindami, kad Moronis veikė pagal iš pranašo gautą žinojimą. Jis padalino savo armiją į dvi dalis. Kai kurie kariai pasiliko Jeršono mieste, kad apgintų Amono žmones. Likusi armijos dalis nužygiavo į Mančio žemę. Moronis pasiuntė žvalgus išsiaiškinti, kur buvo lamanitai, o kitiems kariams liepė pasislėpti šalia kelio, kuriuo žygiuos lamanitai. Kai pasirodė lamanitai, nefitai juos apsupo. Pamatę, kad yra apsupti, lamanitai aršiai kovėsi. Žuvo daug nefitų, tačiau lamanitų žuvo dar daugiau.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 43:43–54. Paprašykite mokinių surasti, kuo skyrėsi lamanitų ir nefitų motyvacijos ir stiprybės šaltiniai.

- Kokią lamanitų kariavimo priežastį jūs pastebėjote? Kokią nefitų kariavimo priežastį pastebėjote? Kuo nefitų stiprybės šaltinis skyrėsi nuo lamanitų stiprybės šaltinio? (Jei reikia, pabrėžkite, kad lamanitai kovėsi iš neapykantos ir pykčio, o nefitai buvo įkvėpti geresnio tikslo [žr. Almos 43:45–47]. Jie šaukėsi Viešpaties pagalbos ir Jis sustiprino juos [žr. Almos 43:49–50].)
- Ko galime pasimokyti iš Moronio ir jo armijos pavyzdžio, kas galėtų padėti mums mūsų mūšiuose su priešu?

Pakvieskite mokinius į šį klausimą atsakyti raštu. Po to paprašykite jų pasidalinti tuo, ką užrašė. Jie gali paminėti tokius principus:

Kai meldžiame padėti įvykdyti teisius planus ir troškimus, Dievas padės mums juos įvykdyti.

Mes esame įkvėpti geresnio tikslo nei tie, kurie kovoja prieš tiesą.

Viešpats padės mums vykdyti savo pareigą ginti šeimą, laisvę ir tikėjimą.

Pakvieskite mokinius papasakoti apie tas akimirkas, kai siekdami teisių tikslų jie jautė Viešpaties pagalbą. Galite pasidalinti savo pačių patirtimi. Paliudykite apie Viešpaties gebėjimą padėti mums įvykdyti teisius ketinimus. Pakvieskite mokinius melstis dėl savo teisių tikslų.

Almos 44

Vadas Moronis įsako lamanitams sudaryti taikos sandorą

Vieną vaikina, galintį garsiai skaityti, pakvieskite ateiti į klasės priekį su savo Raštais. Priminkite mokiniams, kad vadas Moronis, pamatęs lamanitų išgąstį, įsakė savo vyrams sustabdyti kovą (žr. Almos 43:54). Tegul vaikinai perskaito Moronio žodžius Almos 44:1–6. Paprašykite mokinių surasti Moronio paaiškinimą apie nefitų pergale.

- Ko Moronis norėjo pamokyti Zerahemną apie nefitų stiprybės šaltinį mūšyje? Ką jis pasiūlė lamanitams? (Jis pasakė, kad nefitai jų nebenaikins, jeigu jie atiduos savo ginklus ir sudarys taikos sandorą.)
- Kokių tiesų, galinčių mums padėti dvasiniuose mūšiuose, galime pasimokyti iš Almos 44:4–6? (Mokiniai gali pasidalinti įvairiais principais, kai kurie iš jų jau buvo aptarti pamokoje. Žiūrėkite, kad jie suprastų tokią tiesą: **Viešpats stiprins mus ir saugos pagal mūsų tikėjimą Juo.** Mokiniais galite pasiūlyti pasižymėti tuos eilučių žodžius, kurie moko šios tiesos.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šį Prezidento Boido K. Pakerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo mokymą, skirtą Bažnyčios jaunimui. Galite kiekvienam mokiniui parūpinti po kopiją.

„Šiais laikais jaunimas auga prieš teritorijoje, kurioje žemėja moralės standartai. Tačiau kaip Viešpaties tarnas pažadu, kad būsite apsaugoti ir pridengti skydu nuo Priešininko puolimo, *jei* paklusite iš Šventosios Dvasios ateinantiems įspėjimams.

Renkitės kukliai, kalbėkite pagarbiai, klausykitės pakylėjančios muzikos. Venkite visokio amoralumo ir elgesio, dėl kurio asmeniškai degraduojama. Kontroliuokite savo gyvenimą ir įsakykite sau būti ištikimiems. Kadangi jums labai pasikliaujama, būsite nepaprastai palaiminti. Jūs visada esate Dangiškojo Tėvo akiratyje“ („Patarimai jaunimui“, 2011 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

- Ką iš Prezidento Pakerio žodžių įsiminėte? Kodėl?

Apibendrinkite Almos 44:7–10 paaiškindami, kad Zerahemnas pareiškė, jog jis kartu su savo žmonėmis netiki, kad nefitus sustiprino Dievas. Jis sutiko, kad lamanitai atiduotų ginklus, tačiau atsisakė sudaryti taikos sandorą. Pakvieskite mokinį, skaičiusį Almos 44:1–6, garsiai perskaityti Moronio atsaką, užrašytą Almos 44:11, į Zerahemo žodžius. Paklauskite klasės:

- Kaip jūs manote, kodėl Moroniui buvo taip svarbu, kad lamanitai sudarytų taikos sandorą?

Apibendrinkite Almos 44:12–20 paaiškindami, kad nors daug lamanitų sudarė taikos sandorą, tačiau Zerahemnas likusius vyrus subūrė kovai prieš Moronio armiją. Kai nefitai pradėjo juos žudyti, Zerahemnas pamatė jų neišvengiamą sunaikinimą ir pažadėjo sudaryti taikos sandorą.

Paliudykite, kad Viešpats apsaugo tuos, kurie Jam ištikimi. Paraginkite mokinius aršiai kovoti dėl teisių tikslų ir troškimų ir pasikliauti Dievo pažadu, kad Jis „rems ir saugos, ir apsaugos mus tol, kol būsime ištikimi jam“ (Almos 44:4).

Komentarai ir kontekstas

Almos 43:3. Karas, kuriame dalyvaujame, prasidėjo ikimirtingajame gyvenime

Prezidentas Gordonas B. Hinklis sakė, koks iš tiesų yra karas, pradėtas dar prieš pasaulio sukūrimą:

„Yra karas, kuris prasidėjo gerokai anksčiau, nei buvo sukurtas pasaulis ir greičiausiai dar ilgai tęsis. [...]

Tas karas [...] yra karas tarp tiesos ir klaidos, tarp valios laisvės ir prievartos, tarp Kristaus pasekėjų ir tų, kurie jį paneigė. Jo priešai panaudojo visas apgaulės tamsas. [...]

Yra taip, kaip buvo ir pradžioje. [...] Žuvusios aukos yra tiek pat svarbios, kaip žuvusieji praeityje. Tai nesibai-giantis mūšis. [...]

Karas tęsiasi. [...] Karas vyksta mūsų gyvenime diena iš dienos namuose, darbe, mokykloje; kariaujama dėl

meilės ir pagarbos, ištikimybės ir atsidavimo, paklun- numo ir doros. Visi jame dalyvaujame. [...] Mes laimime ir ateitis dar niekada neatrodė tokia šviesi“ („The War We Are Winning“, *Ensign*, Nov. 1986, p. 42, 44–45).

Almos 43:9, 45. Ginti ir stiprinti šeimą

Sesuo Virdžinija U. Džensen iš Visuotinės Paramos Bend- rijos Prezidentūros pasidalino įspėjimu iš Pareiškimo apie šeimą, kuriame sakoma, „kad šeimos ardymas atneš asmenims, bendruomenėms ir tautoms dideles nelaimes, išpranašautas senovės ir šiuolaikinių pranašų“ („Šeima. Pareiškimas pasauliui“). Sesuo Džensen teigė: „Broliai ir seserys, šią akimirką gyvename laike, kai pildosi šie žodžiai. Visų mūsų pareiga ginti ir stiprinti šeimą“ („Come, Listen to a Prophet’s Voice“, *Ensign*, Nov. 1998, p. 13–14).

Studijų namuose pamoka

Almos 39–44 (20 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Toliau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Almos 39–44 (20 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Jūsų mokoma pamoka bus sutelkta tik į kelis iš šių principų ir doktrinų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (Almos 39)

Studijuodami Almos žodžius nepaklusniam sūnui Koriantonui mokiniai išmoko, kad seksualinė nuodėmė yra bjaurastis Viešpaties akyse. Alma savo sūnų taip pat mokė, kad atgailą sudaro savo nuodėmių suvokimas ir išsižadėjimas bei atsi-grėžimas į Viešpatį visu savo protu, galia ir stiprybe. Mokiniai perskaitė Almos liudijimą, kad Jėzus Kristus atėjo paimti pasaulio nuodėmių.

2 diena (Almos 40–41)

Koriantonas nerimavo dėl prikėlimo ir paskutinio teismo. Iš Almos atsakymo dėl šių nuogaštavimų mokiniai išmoko įvairių doktrinų, susijusių su prikėlimu, įskaitant tiesą, kad į laimės arba nelaimingumo būseną būsime atstatyti priklausomai nuo mūsų darbų ir troškimų mirtingajame gyvenime. Alma taip pat pabrėžė, kad „nelumbas niekada nebuvo laimė“ (Almos 41:10).

3 diena (Almos 42)

Alma padėjo Koriantonui suprasti, kad dėl nepaklusnumo žmonės iškertami iš Dievo akivaizdos. Taip pat mokiniai sužinojo, kaip išpirkimo planas leidžia žmonėms įveikti savo puolusią būseną. Almos mokymai patvirtina, kad Jėzaus Kristaus auka patenkino teisingumo reikalavimus tam, kad atgailaujantys gautų gailestingumą.

4 diena (Almos 43–44)

Mokiniai sužinojo apie karą tarp lamanitų ir nefitų. Viena iš pamokų, kurią išmoko mokiniai iš Almos 43–44, yra ta, kad esame geriau pasirengę apsiginti nuo priešo, kai ieškome ir sekame pranašų mokymais. Taip pat mokiniai išsiaiškino, kad, kai meldžiamės Viešpačiui dėl savo teisių ketinimų ir troškimų, Jis padeda mums juos įvykdyti.

Įvadas

Almos 39–42 parašyta, kad Alma padėjo savo sūnui Koriantonui suprasti seksualinės nuodėmės rimtumą, doktrinas, susijusias su prikėlimu ir paskutiniu teismu, bei amžinas teisingumo ir gailestingumo įstatymų pasekmes. Ši pamoka suteiks mokiniams progą mokytis ir aiškinti šias doktrinas kitiems.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Prieš pamoką paruoškite lapelius su šios pamokos nurodymais. Susipažinkite su tais nurodymais, kad padėtumėte mokiniams sėkmingai mokytis vieniems kitus.

Almos 39–41

Alma moko, kad atgaila neša laimę

Pradėkite pamoką pakviesdami mokinius kartu padeklamuoti Almos 39:9, Raštų įvaldymo eilutę, kurią buvo raginami mintinai išmolti kasdienių pamokų metu. Paklauskite, ar kas galėtų priminti klasei, kodėl Alma šioje eilutėje mokė savo sūnų Koriantoną atgailauti ir išsižadėti savo nuodėmių.

Priminkite mokiniams, kad Almos 40–41 skyriuose Alma taip pat atsakė į Koriantono nuogaštavimus dėl mirusiųjų prikėlimo ir paskutinio teismo. Kad padėtumėte mokiniams paaiškinti tai, ko jie išmoko, ir pasidalinti savo jausmais bei liudijimais apie tiesas, aprašomas Almos 39–41, prieš pamoką ant lentos užrašykite tokius klausimus ir Raštų nuorodas:

1. Kodėl svarbu laikytis skaistybės įstatymo? (Žr. Almos 39:1–9.)
2. Kas yra prikėlimas? Kuo skiriasi mirtingi kūnai nuo prikeltų kūnų? Kas bus po mūsų prikėlimo? (Žr. Almos 40:21–26.)
3. Kaip būsiu teisiamas paskutiniame teisme? (Žr. Almos 41:1–7.)
4. Atrodo, kad laužantieji įstatymus yra laimingi. Ar tai tiesa? (Žr. Almos 41:10–15.)

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad jie yra misionieriai ir kad jiems teks susitikti su žmogumi, kuris ieško atsakymų į šiuos klausimus. Pasakykite jiems, kad suteiksite laiko pasiruošti ir jie turės progą atsakyti į šiuos klausimus pasinaudodami tuo, ką sužinojo iš Almos 39–41.

Jei turite pakankamai mokinių, suskirstykite juos poromis, kurios vaizduos misionierių poras. Kiekvienai porai skirkite po vieną klausimą, užrašytą lentoje. (Jei turite mažai mokinių, galite klausimus padalinti kiekvienam mokiniui.) Kiekvienai porai duokite toliau pateiktą nurodymų kopiją ir paprašykite jų pasinaudoti po klausimu pateikta Raštų nuoroda, kad atsakytų į savo besidominčiojo klausimus. Suteikite mokiniams laiko peržiūrėti eilutes ir paruošti trumpą pamoką savo besidominčiajam. Paraginkite poras pasiskirstyti, kurias nurodymų dalis mokys kiekvienas iš jų.

Kai mokiniai ruošis, galite vaikščioti tarp mokinių, kad girdėtumėte, ką jie kalba, o prireikus galėtumėte padėti. Prireikus padėkite mokiniams surasti doktrinas iš Almos 39–41, kurios padės atsakyti jiems skirtus klausimus. Į pagalbą pasitelkite šias doktrinas:

Seksualinė nuodėmė yra bjaurastis Viešpaties akyse (žr. Almos 39:1–9).

Prisikėlimas yra dvasios ir kūno sujungimas atstatant viską į gražų ir tobulą kūną (žr. Almos 40:21–26).

Būsime atstatyti į laimės arba nelaimingumo būseną, priklausomai nuo mūsų darbų ir troškimų mirtingajame gyvenime (žr. Almos 41:1–7).

Nelabumas niekada nebuvo laimė (žr. Almos 41:10–15).

Nurodymai

Mokydami būkite pasiruošę padaryti šiuos dalykus:

1. Suteikti informacijos apie eilutes (pavyzdžiui, paaiškinti, kas kalba, kam kalba ir kodėl).
2. Perskaityti pateiktas Raštų ištraukas, kurios padės jums atsakyti į paskirtą klausimą.
3. Užrašyti su jūsų klausimu susijusią doktriną arba principą, kuriuos radote studijuodami eilutes.
4. Paaiškinti, kaip jūsų užrašyta doktrina arba principas padeda atsakyti į jums skirtą klausimą. Galite patarti tiems, kuriuos mokote, šią doktriną arba principą užsirašyti savo Raštuose.
5. Papasakoti, kodėl ši doktrina arba principas jums yra svarbus ir paliudyti apie mokytas tiesas.

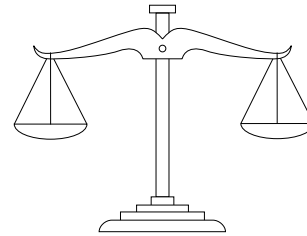
Kai mokiniai bus pasiruošę atsakyti jiems užduotus klausimus, suskirstykite juos į mažas grupes tam, kad jie galėtų mokyti vienas kitą. (Jei mokinių yra mažai, tegul kiekvienas mokins arba pora moko visą klasę.) Kai mokiniai baigs mokyti vienas kitą, užduokite jiems šiuos klausimus:

- Kodėl, prisimindami Koriantono nuodėmes, galite manyti, kad šių doktrinų supratimas būtų jam naudingas?
- Kodėl gali būti svarbu sugebėti paaiškinti šias tiesas žmonėms, kurie jus supa?
- Kodėl svarbu, kad suprastumėte ir gyventumėte pagal šias tiesas?

Almos 42

Alma moko Koriantoną apie teisingumą ir gailingumą

Ant lentos nupieškite paprastas svarstyklas. Pakvieskite vieną mokinį pasinaudoti piešiniu ir tuo, ko išmoko iš Almos nurodymų Koriantonui Almos 42 skyriuje, ir mokyti klasę apie teisingumo ir gailingumo sąvokas. Pakvieskite mokinius savo Raštuose atsiversti Almos 42 ir surasti pasižymėtas frazes bei teiginius apie teisingumą ir gailingumą.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kokiomis sąlygomis įgyjamas gailingumas, užduokite šiuos klausimus:

- Ką Jėzus Kristus turėjo padaryti, kad gautume gailingumą?
- Ką mes privalome daryti, kad būtume verti gailingumo?

Pakvieskite kelis mokinius pasakyti, kodėl jie yra dėkingi už Jėzaus Kristaus Apmokėjimą.

Almos 43–44

Įsiklausymas į pranašų žodžius apsaugo mus nuo priešų

Jei liko laiko, galite mokinių paprašyti apžvelgti, ko jie išmoko iš Almos 43–44, ir pasidalinti tuo, ką savo Raštų studijavimo žurnale užrašė apie savo kovas dvasiniuose mūšiuose (4 diena, 3 ir 4 užduotys). Paliudykite apie Jėzų Kristų ir Jo galią suteikti gailingumą, jei atgailaujame, ir apsaugoti mus, jei einame pas Jį.

Kita dalis (Almos 45–63)

Kodėl nefitams sekėsi kovoti su priešais? Kaip jiems pavyko kovoje turėti Viešpaties stiprybės? Atsakymus galima rasti studijuojant vado Moronio bei Helamano ir jo jaunųjų karių pavyzdžius.

Almos 45–48

Įvadas

Davęs paskutinius nurodymus savo sūnui Helamanui, Alma paliko Nefio žmones ir apie jį daugiau niekas negirdėjo. Helamanas tapo didžiu dvasiniu vadovu, o vadas Moronis tapo svarbiu kariniu vadovu nefitams

sunkiu laikotarpiu. Nefitų atsiskyrėlių grupės vadas Amalikijas pradėjo vykdyti planą jėga pavergti nefitus. Vadas Moronis padėjo nefitams apsiginti nuo jų priešų puolimų, kad išsaugotų savo teises ir garbinimo laisvę.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 45

Helamanas patiki Almos žodžiais ir pradeda savo tarnystę

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie savo pokalbį su tėvais arba kunigystės vadovais.

- Kokius klausimus tėvai ir kunigystės vadovai dažniausiai užduoda per pokalbius?

Po trumpo aptarimo paaiškinkite, kad prieš tai, kai paliepė Helamanui rūpintis šventais metraščiais ir paliko kraštą (žr. Almos 45:18–19), Alma uždavė Helamanui virtinę klausimų. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 45:2–8 ir surasti, kokius klausimus uždavė Alma ir kaip atsakė Helamanas.

- Kai Almai kalbėjosi su Helamanu, nefitai kariavo su lamanitais. Kaip, jūsų manymu, Helamano tikėjimas galėjo jam padėti per karą ir per visą jo tarnystę?
- Ar yra kada buvę taip, kad tikėjimas Jėzumi Kristumi bei pranašų žodžiais ir ryžtas laikytis įsakymų sustiprino jus?

Apibendrinkite Almos 45:9–19 pasakydami mokiniams, kad išpranašavęs galutinį nefitų tautos sunaikinimą, Alma paliko žemę ir daugiau niekas apie jį negirdėjo. Prieš išvykdamas jis pranašavo paskutinį kartą. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 45:16.

- Kokių tiesų galime išmokti iš šios pranašystės? (Mokiniai gali pateikti įvairius principus, tačiau pasirūpinkite, kad jie suprastų, jog **Viešpats negali žiūrėti į nuodėmę net su mažiausiu nuolaidžiavimu.**)

Paaiškinkite, kad Helamanas pradėjo savo tarnystę paskirdamas Bažnyčios kunigus ir mokytojus visame krašte. Pakvieskite mokinius išnagrinėti Almos 45:23–24 ir surasti, kaip žmonės reagavo į šiuos Bažnyčios vadovus.

- Kaip žmonės reagavo į savo Bažnyčios vadovus? Kodėl kai kurie žmonės atsisakė klausyti Bažnyčios vadovų?

Almos 46

Vadas Moronis suburia teisiuosius ginti savo teises ir religiją

Apibendrinkite Almos 46:1–3 paaiškindami, kad tie, kurie neklausė Bažnyčios vadovų, buvo vedami vyro, vardu Amalikijas. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 46:4–5 ir surasti, ko troško Amalikijas ir jo pasekėjai. Pakvieskite mokinius paaiškinti tai, ką surado.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 46:6–7 ir surasti, kaip Amalikijas paveikė tuos, kurie sekė juo.

- Kas nutiko dėl Amalikijo įtakos?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 46:8–10 ir surasti pamokas, kurių Mormonas norėjo mus išmokyti per Amalikijo veiksmus. Galite pabrėžti, kad kelios tokios pamokos pradedamos žodžiais „taip mes matome“ ir „mes taip pat matome“. (Galite mokiniams pasiūlyti tas pamokas pasižymėti savo Raštuose.) Mokiniai gali atrasti tokias pamokas:

Daug žmonių greitai pamiršti Viešpatį ir elgtis nedorai.

Vienas nedoras žmogus gali atnešti daug nelabumo.

Kad palygintumėte Amalikiją su vadu Moroniu, paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 46:11–18 ir Almos 48:11–13, 17. Pakvieskite pusę mokinių surasti, ko troško Moronis. Likusius mokinius pakvieskite surasti žodžius ir frazes, kurie apibūdina Moronį. (Padėkite mokiniams pamatyti skirtumą tarp Moronio teisių motyvų ir Amalikijo nelabų motyvų. Moronis kovojo vardan laisvės ir teismo, o Amalikijas troško valdžios ir norėjo pavergti nefitus.)

- Kaip jūs, remdamiesi tuo, ką perskaitėte, apibūdintumėte vadą Moronį? Kokių principų galime išmokti iš šių ištraukų? (Mokiniai gali pateikti įvairius principus, tačiau pasirūpinkite, kad jie paminėtų tiesą, jog **vienas teisus vyras gali įgyvendinti daug teismo.**)
- Ko, anot Almos 46:11–18, meldė Moronis? (Kad laisvės palaima išliktų tarp nefitų ir Dievas suteiktų malonę dėl krisčionių reikalo.)

Moronis meldėsi „už krisčionių reikalą“. Dėl kokių trijų idealų, pasak Almos 46:12, Moronis manė turįs kovoti? (Padėkite mokiniams suprasti, kad **turime pareigą ginti savo šeimas, religiją ir laisvę.** Taip pat žr. Almos 43:45–48.)

- Kokie sunkumai šiais laikais kyla šeimoms, krisčionims ir laisvei? Kokie būtų derami būdai apginti savo šeimas, religiją ir laisvę?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 46:18–22 ir surasti, ką Moronis prašė padaryti savo žmones. (Galite pasiūlyti mokiniams šiose eilutėse pasižymėti žodį *sandora*.)

- Ką žmonės, sudarydami sandorą, pažadėjo daryti? (Saugoti savo teises ir religiją; neišsižadėti Viešpaties; nenusižengti Viešpaties įsakymams; ir nesigėdinti priimti Kristaus vardą.)
- Kaip, anot Almos 46:22, žmonės išreiškė sandoros sudarymą? (Jie nuplėšė savo drabužius ir numetė prie Moronio kojų.)

Paimkite medžiagos gabalėlį ir jį perplėškite perpus. Galite paaiškinti, kad žmonės suplėšdami savo drabužius parodė savo atsidavimą sudarytai sandorai.

- Kas, pasak žmonių, pagal Almos 46:21–22, turėtų jiems nutikti, jei sulaužytų savo sandorą?
- Kaip tai padeda mums suprasti su Dievu sudaromų sandorų rimtumą?

Priminkite mokiniams, kad Moronis ir jo žmonės turėjo priešų, kurie norėjo juos sunaikinti.

- Kas, pasak Moronio, pagal Almos 46:18, galėtų sunaikinti jo žmones?

Užrašykite lentoje tokius žodžius: *Jei laikomės savo sandorų, Dievas ...*

Pakvieskite mokinius papasakoti, kaip jie užbaigtų sakinį, remdamiesi tuo, ko išmoko iš Almos 46:18–22. Taip pat paprašykite jų, kad pateiktų pavyzdį, kaip jie sužinojo, kad teiginys yra teisingas. Atsakymai gali būti įvairūs. Apibendrinkite jų atsakymus užbaigdami sakinį lentoje taip: ***Jei laikysimės savo sandorų, Dievas mus palaimins.*** Paraginkite mokinius studijuoti likusius Almos skyrius ir surasti tuos įrodymus, kurie patvirtina šį principą. Galite pasidalinti patyrimu, kai Viešpats palaimino jus už tai, kad laikėtės savo sandorų.

Apibendrinkite Almos 46:29–41. Paaiškinkite, kad Amalikijas kartu su savo pasekėjais suvokė, kad jų yra mažiau už nefitus, todėl jie nuvyko į Nefio žemę ir prisijungė prie lamanitų. Moronio armija sutrukdė didžiąjai Amalikijo grupės daliai pasiekti Nefio žemę. Daug Amalikijo pasekėjų, norėdami išsaugoti laisvę, sudarė sandorą. Keletas, kurie nesudarė sandoros, buvo nužudyti. Amalikijas su keletu savo vyrų pabėgo ir prisijungė prie lamanitų.

Almos 47

Amalikijas, naudodamas klastą, tampa lamanitų karaliumi

Paklauskite mokinių, kaip jie jaustųsi, jei dalyvautų žaidime arba varžybose ir turėtų knygą, kurioje būtų sąrašas veiksmų, kuriuos panaudos jų priešininkas, kad laimėtų varžybas. Pasakykite mokiniams, kad taikydami Almos 47 skyrių sau, galime išmokti svarbių pamokų apie Šetono mums nugalėti naudojamas taktikas.

Apibendrinkite Almos 47:1–6, pasakydami mokiniams, kad Amalikijas neatsisakė tikslo pavergti nefitus. Jis sukūrė klastingą planą, kaip nuversti lamanitų karalių ir tapti jų karaliumi tam, kad galiausiai vestų lamanitus į mūsų prieš nefitus. Kai Amalikijas prisijungė prie lamanitų, įgijo karaliaus, kuris jam leido vadovauti daliai lamanitų armijos, palankumą. Karalius įsakė Amalikijui ir jo armijai susekti nepaklusnią lamanitų armijos dalį, kuriai

vadovavo vyras, vardu Lehontis. Amalikijui buvo įsakyta įtikinti Lehončio armiją imtis ginklų prieš nefitus, tačiau Amalikijas turėjo savo kėslų.

Pakvieskite mokinius studijuoti Almos 47:7–19 ir įsivaizduoti, kad jie yra Lehontis, o Amalikijas yra Šėtonas. Paprašykite jų tyliai perskaityti Almos 47:7–10 ir surasti, kur nuvyko Lehontis, kad apgintų savo armiją, ir ką Lehontį vertė daryti Amalikijas.

- Kur Lehontis surinko savo armiją, kad pasiruoštų mūšiu? Kokį privalumą turi armija, jei ji stovi aukščiau nei priešas?
- Ką Lehontį vertė daryti Amalikijas? Kokias taktikas naudoja Šėtonas, kad priverstų palikti aukštumas? (Galimi atsakymai: gundo mus mažinti savo standartus ir ragina mus eiti ten, kur mums nesaugu dvasiškai.)

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 47:11–19. Paprašykite klaseskti skaitomą tekstą ir pagalvoti, kaip Amalikijo taktikas galima prilyginti taktikoms, kurias naudoja Šėtonas, kad mus sunaikintų.

- Kuo Amalikijo taktikos panašios į Šėtono taktikas, kurias jis naudoja, kad mus sunaikintų? (Galimi atsakymai: Šėtonas yra atkaklus, klastingas, gudrus ir negailestingas.)
- Kokiais būdais Šėtonas siekia mus sunaikinti „palaiptams“?

Apibendrinkite Almos 47:20–36, paaiškindami, kad Amalikijas toliau apgaudinėjo ir žudė, kol tapo lamanitų karaliumi. Pabrėžkite, kad Amalikijo kėslai ir taktikos buvo labai panašūs į Šėtono kėslus ir taktikas, nukreiptas prieš mus. Lentoje užrašykite tokį principą: **Šėtonas siekia mus sunaikinti ir gundo palaiptams mažinti savo standartus.**

Almos 48

Vadas Moronis įkvepia nefitus būti pasirengusius ir ištikimus

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 48:7–10 ir surasti, ką Moronis veikė tuo metu, kai Amalikijas siekė galios tarp lamanitų.

- Ką veikė Moronis, kol Amalikijas siekė galios tarp lamanitų?
- Ką darė Moronis, kad sustiprintų savo žmones ir savo miestus prieš būsimus išpuolius? Kokioms konkrečioms vietoms Moronis skyrė ypač didelį dėmesį?

Suteikite mokiniams laiko pamąstyti apie savo gyvenimo silpnąsias vietas ir ką jie galėtų padaryti, kad jas sustiprintų. Paprašykite jų užrašyti savo mintis.

- Kodėl Moronis, anot Almos 48:10, taip stengėsi sustiprinti savo žmones, kad jie atlaikytų priešų puolimus? (Pabrėžkite, kad Moronis norėjo išsaugoti nefitų religinę laisvę.)
- Kokie yra šiuolaikinių Bažnyčios vadovų mokymų pavyzdžiai, padedantys mums sustiprinti savo dvasiškai silpnas vietas?
- Kodėl Bažnyčios vadovai taip stengiasi sustiprinti mus dvasiškai?

Patvirtinkite mokiniams, kad **sekdami Viešpaties tarnų mokymais būsime sustiprinti prieš pagundas.**

Paraginkite mokinius likusiuose Almos skyriuose atidžiai ieškoti principų apie įsakymų laikymosi vertę ir savęs stiprinimo svarbą, kad atsispirtume Šėtonui.

Almos 49–51

Įvadas

Moronio gynybinis pasirengimas buvo labai svarbus ginant nefitus nuo priešų. Nefitai sėkmingai gynėsi nuo lamanitų tol, kol jų pačių maištavimas ir nelabumas

susilpnino juos. Moriantonas ir karalininkai siekė susiskaldymo ir sukėlė ginčus tarp žmonių. Moronis mėgino pašalinti susiskaldymą bei ginčus ir įtvirtinti taiką.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 49; 50:1–24

Nefitai pastato tvirtoves, klesti ir išsaugo savo laisvę

Perskaitykite aprašytą situaciją ir užduokite mokiniams pridėtus klausimus (arba sukurkite savo situaciją ir klausimus):

Jaunuolis jautėsi pavargęs, tačiau nenorėjo eiti miegoti ir pradėjo naršyti internete. Jam kilo pagunda aplankyti internetines svetaines su pornografiniu turiniu.

- Kaip šis jaunuolis galėjo pasiruošti, kad išvengtų tokios pagundos?
- Ką galėtų padaryti, kad ateityje išvengtų tokios pagundos?

Paiškindite mokiniams, kad studijuodami Almos 49–51, jie gali suprasti, kaip vado Moronio atlikti parengiamieji darbai prieš lamanitus gali būti palyginti su parengiamaisiais darbais, kuriuos turėtume šiandien atlikti prieš Šėtono gundymus.

Paiškindite, kad vadas Moronis stiprino nefitų miestus, kol Amalikijas kurstė lamanitų armiją žygiuoti į mūšį. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 49:1, 6–7. Paprašykite jų pagalvoti, kaip vado Moronio pasirengimas atsilaikyti prieš lamanitus gali būti prilygintas mūsų reikmei pasiruošti Šėtono puolimams. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 49:2–4; 50:1–6 ir surasti, kaip nefitai rengėsi būsimiems lamanitų antpuoliams.

- Jei jūs būtumėte lamanitų kareivis, kaip pasijaustumėte pirmą kartą pamatę tuos sutvirtinimus?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 49:8–12. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir surasti, kaip lamanitai reagavo į nefitų pasirengimą.

- Ką padarė lamanitai, kai pamatė, kad Amonihai įtvirtintas? (Jie atsitraukė.)

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti šį Prezidento Džeimso E. Fausto iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Šėtonas yra mūsų didžiausias priešas ir jis darbuojasi dieną bei naktį, kad sunaikintų mus. Bet mes nesame suparalyžiuoti iš baimės prieš Šėtono galią. Jis negali mums nieko padaryti, nebent jam leistume. Jis išties yra bailsys ir, jei mes tvirtai stovėsime, atsitrauks“ („Be Not Afraid“, *Ensign*, Oct. 2002, p. 4).

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 49:18–20, 23. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir pagalvoti, kaip nefitų pasirengimą mūšiu galėtume panaudoti kaip pavyzdį, kuris padėtų mums pasirengti dvasiniams mūšiams prieš Šėtoną.

- Vadas Moronis darbavosi, kad apsaugotų nefitus nuo lamanitų. Kaip mūsų vadovai darbuojasi, kad apsaugotų mus nuo priešų?
- Ką galime padaryti, kad pastatytume aukštas dvasines sienas prieš Šėtono gundymus? (Atsakymai gali būti ir tokie: kasdien prasmingai melstis, kasdien studijuoti Raštus, reguliariai lankyti Bažnyčią, tarnauti kitiems ir pasninkauti.)

Galite pakviesti mokinius savo Raštų studijavimo žurnaluose arba užrašuose atsakyti į vieną iš šių klausimų: (Šiuos klausimus galite surašyti lentoje prieš pamoką.)

- Kaip apibūdintumėte savo kasdienes pastangas stiprinti savo apsaugines dvasines sienas?

Scenarijų pritaikymas

Jūs geriausiai suprantate savo mokinių kultūrą ir individualumą, tai pat ir jų sunkumus. Pasirinkite scenarijus, kurie leis mokiniams apmąstyti situacijas, panašias į jų pačių. Tai leis Dvasiai įkvėpti mokinius pagal jų reikmes. Kai sieksite Dangiškojo Tėvo vadovavimo, Jis padės jums pritaikyti vadovėlyje aprašytas situacijas taip, kad labiau tiktų jūsų mokinių gyvenimui.

- Pasirinkite vieną iš dalykų, kuri darote, kad sustiprintumėte savo dvasingumą arba kažką, ko nedarote. Ką galite daryti, kad savęs stiprinimas prieš blogį būtų efektyvesnis?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 49:28–30. Paprašykite mokinių surasti, kas dar, be Moronio, darbavosi, kad apgintų nefitus nuo lamanitų. Pabrėžkite, kad padėdami nefitams išlikti teisiems, Helamanas ir jo broliai padėjo jiems gauti Viešpaties palaimas ir apsaugą.

Skirkite mokiniams laiko išstudijuoti Almos 50:10–12. Po to tegul su bendraklasiais aptaria tokias aprašytas situacijas: (Jei įmanoma, prieš pamoką paruoškite dalijamuosius lapelius su aprašytomis situacijomis. Jei to padaryti negalite, skaitykite aprašytas situacijas po vieną, skirdami pakankamai laiko kiekvienos situacijos aptarimui.)

1. Moronis „atkirto visus lamanitų įtvirtinimus“. Kaip mergina galėtų „atkirsti“ apkalbas, kai susitinka papietauti su draugais?
2. Moronis nubrėžė liniją, arba ribas, tarp nefitų ir lamanitų. Kaip vaikinai arba mergina gali nubrėžti liniją tarp skaistybės įstatymo laikymosi ir ribų peržengimo į amoralumą.
3. Moronio armijos statė įtvirtinimus, kad apsaugotų savo žmones nuo priešų. Vaikinas pastebėjo, kad per daug laiko leidžia socialiniuose tinkluose, internete ir rašydamas žinutes telefonu. Dėl tokio elgesio jam mažiau rūpi šeima ir jis apleidžia savo pareigas šeimoje. Ką jis gali padaryti, kad sutvirtintų ir apsaugotų savo šeimos santykius?

Pakvieskite kelis mokinius apibendrinti tai, ko išmoko iš vado Moronio veiksmų apie galimybes apsiginti nuo priešo antpuolių. Žiūrėkite, kad mokiniai suprastų, jog **pasirengę galime atlaikyti priešo antpuolius (gundymus)**. Šį principą galite užrašyti lentoje.

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Almos 50:1. Paklauskite klasės:

- Atsižvelgdami į vado Moronio sėkmingą pasirengimą, ko dar galime pasimokyti iš šių eilučių? (Moronis „nesiliovė“ ruoštis; jis ir toliau stiprino gynybą, nors tuo metu nesimatė jokių grėsmių.)

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip svarbu nuolatos stiprėti dvasiškai, perskaitykite šį Prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Kadangi mus supančios jėgos stiprėja, dvasinės stiprybės, kurios kadaise pakako, nebeužteks. Kad ir kiek manėme turį dvasinės stiprybės, galime turėti dar daugiau. Tiek dvasinės stiprybės poreikis, tiek galimybės jos įgyti sparčiai augs, o to neįvertindami statome save į rizikingą padėtį („Always“, *Ensign*, Oct. 1999, p. 9).

Užrašykite lentoje šiuos žodžius:

Aš pasirengsiu atsilaikyti prieš gundymus...

Būsiu tvirtas, kai...

Paprašykite mokinių baigti šiuos sakinius savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose. Kai mokiniai baigs sakinius, perskaitykite šį Prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginį. (Galite mokiniams pasiūlyti savo Raštuose užsirašyti šį teiginį šalia Almos 50:10–12.)

„Geriau pasirengti ir išvengti, nei taisyti ir atgailauti“ (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [1988], p. 285).

- Kodėl, jūsų manymu, šis teiginys teisingas? Kada jums teko matyti šiame teiginyje moko principo pavyzdį?

Paiškinkite, kad nefitų pasirengimas leido jiems kelerius metus smarkiai klestėti ir gyventi taikoje. Pabrėžkite, kad, kol Amalikijas keikė Dievą dėl savo pralaimėjimo, nefitai „dekojo Viešpačiui, savo Dievui“ (Almos 49:28).

Pakvieskite mokinius įsivaizduoti, kad jų draugas gyvena nevaldomo karo zonoje. Jis mano, kad neįmanoma atrasti ramybės ir laimės dėl jį supančio chaoso. Lentoje užrašykite šią Raštų nuorodą: *Almos 50:18–23*. Pakvieskite mokinius perskaityti šią ištrauką ir sugalvoti, kaip galėtų atsakyti savo draugui. Paprašykite kelis mokinius pasidalinti savo atsakymais. Viena iš tiesų, kurią galėtų panaudoti atsakyme, yra ta, kad **ištikimybė Dievui atneša laimę net sąmyšio apsuptyje**. (Šį principą galite užrašyti lentoje.) Padėkite mokiniams suprasti, kad ši tiesa taikytina ne tik esant karui bet ir asmeniniams sunkumams, pavyzdžiui, finansinėms problemoms, bedarbystei, artimo netekčiai, įtemptiems santykiams su šeimos nariais ir stichinėms nelaimėms.

- Kodėl, anot Almos 50:18–23, nefitai gyveno laimės laikotarpį?

- Kada jautėte, kad Viešpats suteikia jums Savo galią ir palaimas už tai, kad buvote paklusnūs ir stiprinote save prieš gundymus?
- Kada Viešpats laimino jus arba jums žinomą žmogų klestėjimu, ramybe ir laime sunkiu laikotarpiu? (Kai mokiniai atsakys, galite pasidalinti savo gyvenimo patyrimu.)

Almos 50:25–40; 51

Nefitų gynyba susilpnėja ir Moronis susiduria su savo žmonių maištu

(*Pastaba.* Atsižvelgiant į pamokos apimtį, jums gali tekti trumpai apibendrinti likusią pamokos medžiagą. Jei nutarsite taip padaryti, paaiškinkite, kad Almos 50:25–40 eilutėse aprašomas Moriantono maištas ir mirtis bei Pahorano paskyrimas vyriausiuoju teisėju. Almos 51 kalba apie grupę karaliniškai vadinamų žmonių, kurie mėgino pakeisti įstatymą, kad nefitus galėtų valdyti karalius. Jų mėginimas buvo nesėkmingas. Supykę dėl nesėkmės, karaliniškai atsakė imtis ginklų, kai Amalikijas ir lamanitai atėjo kariauti prieš nefitus. Remdamasis įstatymu Moronis reikalavo jų ginkluotis arba ruoštis būti nubaustiems. Amalikijo armija užėmė daug nefitų miestų ir nužudė daug nefitų. Kai Amalikijas ruošėsi užimti Dosniają žemę, jį pasitiko Teankumas su savo armija. Teankumas nužudė Amalikiją ir užkirto kelią lamanitų armijai.)

Užrašykite lentoje šį teiginį: *Susivieniję mes triumfuojame; susiskaldę mes žlungame.*

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 50:25–26 ir kiekvienoje eilutėje surasti po žodį, apibūdinantį priežastį, kodėl susiskaldė nefitai.

- Dėl ko tarp žmonių įvyko susiskaldymas?

Apibendrinkite likusią Almos 50 skyriaus dalį, paaiškindami, kad Moriantonas mėgino palikti nefitus ir pabėgti į žemę šiaurėje. Moronis nerimavo, kad dėl šio susiskaldymo nefitai neteks teisių. Jis pasiuntė armiją, kuriai vadovavo Teankumas, kad sustabdytų Moriantono žmones. Teankumo armija neleido Moriantono žmonėms pasiekti savo tikslo ir nužudė Moriantoną. Likę jo žmonės „sudar[ė] sandorą palaikyti taiką“ (Almos 50:36). Netrukus po Moriantono maišto tarp Nefio žmonių įvyko pavojingas politinis susiskaldymas. Kai kurie nefitai norėjo nuversti Pahoraną iš teisėjo posto ir vietoje jo įtvirtinti karalių. Likusieji žmonės norėjo išsaugoti savo teisėjų valdymo sistemą.

Pakvieskite mokinius Almos 51:5–6 eilutėse surasti šių dviejų opozicinių grupių pavadinimus (karaliniškai ir laisvės šalininkai). Duokite mokiniams laiko Almos 51:8 eilutėje surasti karalinių motyvus.

Užrašykite lentoje tokią tiesą: *Susiskaldymas ir ginčai sunaikina mūsų ramybę.*

- Kaip šis principas parodomas pasakojimuose apie susiskaldymą ir ginčus, aprašytuose Almos 50 ir 51?
- Ką galite padaryti šeimoje, tarp draugų arba savo bendruomenėje, kad išspręstumėte ginčus?
- Kada matėte palaimas, kurios atėjo dėl vieningumo, sustiprinusio šeimą, kvorumą arba klasę?

Paliudykite apie tas tiesas, kurias jus ragina pabrėžti Dvasia. Priminkite mokiniams, kad per artimiausias kitas pamokas jiems bus suteikta progų rasti principus ir mokytis iš karų tarp nefitų ir lamanitų.

Almos 52–53

Įvadas

Šiame karo su lamanitais laikotarpyje dėl tarpusavio ginčų nefitai prarado daug miestų. Moronis, Teankumas ir Lehis užėmė Muleko miestą ir sutriuškino vieną didžiausių lamanitų armijų. Moronis atmetė Amorono, lamanitų vado, reikalavimą pasikeisti kaliniais ir įvykdė nefitų belaisvių išlaisvinimo planą be kraujo praliejimo.

Moronis buvo tvirtas ir nėjo į kompromisus su Amorono ir jo pasekėjų nelabumu.

Pastaba. Pamoka sutelkia dėmesį į Moronio, Teankumo ir Lehie gyvenimo įvykius. Kitoje pamokoje mokiniai daugiau sužinos apie Helamano 2000 jaunųjų karių, kurie minimi Almos 53:16–23.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 52–53

Moronis, Teankumas ir Lehis darbuojasi kartu, kad nugalėtų lamanitus

Prieš pamoką lentoje užrašykite šį teiginį:

„Šiais laikais jaunimas auga prieš teritorijoje“ (Prezidentas Boidas K. Parkeris).

Pamokos pradžioje paprašykite vieno mokinio perskaityti šį teiginį. Po to paklauskite:

- Kas yra tas priešas? (Šėtonas.)
- Kokius Šėtono poveikio įrodymus matote jus supančiame pasaulyje? (Mokiniai gali paminėti netinkamą kalbą ir aprangą, nesąžiningą ir amoralių elgesį bei gundymus, kurie dažnai reklamuojami per žiniasklaidą ir medijas.)

Paraginkite mokinius pagalvoti, kaip galima palyginti savo iššūkius su įvykiais ir situacijomis, aprašytais Almos 52–55. Po to perskaitykite Prezidento Parkerio teiginio tęsinį:

„Šiais laikais jaunimas auga prieš teritorijoje, kurioje žemėja moralės standartai. Tačiau kaip Viešpaties tarnas pažadu, kad būsite apsaugoti ir pridengti skydu nuo Priešininko puolimo, *jei* paklusite įspėjimams, kurie ateina iš Šventosios Dvasios“ („Patarimai jauniui“, 2011 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Paraginkite mokinius siekti Šventosios Dvasios vadovavimo, kad galėtų atsispirti blogiui.

Priminkite mokiniams, kad lamanitai užėmė daug įtvirtintų nefitų miestų, kol Moronis malšino karalinių maištą (žr. Almos 51:26). Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 52:14 ir surasti, kaip Mormonas apibūdino tuometinę nefitų situaciją. Tada paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Almos 53:9. Paprašykite mokinių surasti, kodėl nefitai atsidūrė pavojingoje padėtyje.

- Kaip žmonės atsiduria dvasiškai pavojingoje padėtyje?

Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas: *Almos 52:5–10, 16–19*. Kad padėtumėte mokiniams suprasti šių eilučių kontekstą, pakvieskite du mokinius garsiai perskaityti Almos 52 ir 53 skyrių santraukas. Po to pakvieskite mokinius išstudijuoti eilutes, kurias užrašėte lentoje, ir surasti principus, kurie gali jiems padėti išvengti arba atsispirti blogiui. Kai praeis pakankamai laiko, paklauskite:

- Kokių principų galime pasimokyti iš šių eilučių? (Be paminėtų principų, mokiniai gali pasakyti ir šį: **Jei vengsime prieš teritorijų, tai lengviau galėsime išvengti arba atsispirti gundymui.**)

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie vietas, socialines aplinkybes arba situacijas, kur naudojamos technologijos (pavyzdžiui, internetas), dėl kurių, jų manymu, gyvenime galima patekti į pavojingas situacijas.

Paiškinkite, kad Mormonas apibūdino Teankumo gynybą prieš lamanitus tokiais žodžiais: *ginti, įtvirtinti, apsaugoti, plakti ir sustiprinti*. Paprašykite mokinių pamąstyti, ką reiktų „nuplakti“ arba išvaryti iš savo gyvenimo, kad jie būtų dvasiškai saugesni.

Padėkite mokiniams surasti numanomus principus

Daugelio principų Raštų autoriai nepateikia tiesiogiai. Tačiau principas gali atsispindėti kontekste, konkrečiame įvykyje arba alegorijoje. Jis gali būti pavaizduotas visoje Raštų knygoje, skyriuje arba vienoje eilutėje. Numanomus principus dažnai galima rasti tyrinėjant Raštuose esančio asmens ar grupės veiksmus ir požiūrius, o po to surandant jų veiksmų ir požiūrių pasekmes.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 52:19. Paklauskite klasės:

- Ką nefitų vadai darė prieš žygiuodami į mūsų? (Jie surengė karinį pasitarimą.)
- Kuo šeimos arba Bažnyčios pasitarimas gali būti panašus į „karinį pasitarimą“? Kaip toks pasitarimas gali sustiprinti mus mūsų su priešu?

Apibendrinkite Almos 52:20–40 ir Almos 53 paaiškindami, kad po karinio pasitarimo vadas Moronis kartu su savo armija išviliojo lamanitus iš tvirtovių ir susigrąžino Muleko miestą. Nefitai daug lamanitų paėmė į nelaisvę ir išsiuntė juos įtvirtinti Dosnųjį miestą. Tačiau dėl nesutarimų tarp nefitų lamanitus ir toliau lydėjo sėkmė kituose kraštuose.

Almos 54–55

Moronis atmata Amorono sąlygas pasikeisti kaliniais ir pasinaudoja apgaule, kad išlaisvintų belaisvius nefitus

Paaškindite, kad Almos 54 skyriuje įamžintas Amorono (lamanitų karaliaus) ir vado Moronio susirašinėjimas. Prieš tai lamanitai ir nefitai paėmė daug karo belaisvių. Šis skyrius aprašo Moronio atsaką į Amorono reikalavimą pasikeisti lamanitų ir nefitų belaisviais.

Paaškindite, kad Almos 54:9–12 aprašomas vado Moronio kreipimasis į Amoroną. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti tas eilutes. Po to paprašykite kitą mokinį perskaityti Amorono atsaką vadui Moroniui Almos 54:18–20.

- Kuo vado Moronio motyvai keistis kaliniais skyrėsi nuo Amorono motyvų? (Galite pabrėžti, kad Moronis nerimavo dėl šeimų, tuo tarpu Amoronas nerimavo tik dėl savo kareivių, nes norėjo sunaikinti nefitus.)
- Kaip Amorono teiginiai Almos 54:18–20 atspindi Šėtono motyvus kare prieš mus?

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Almos 55:1–2. Paprašykite mokinių surasti Moronio atsaką į Amorono reikalavimus.

- Kodėl Moronis nenorėjo daryti to, ką sakė Amoronas? (Jis žinojo, kad Amoronas meluoja ir nenorėjo Amoronui suteikti daugiau galios, nei šis jau turėjo.)
- Ko galime pasimokyti iš Moronio atsako Amoronui? (Nors mokiniai gali išsakyti įvairias tiesas, pasistenkite, kad jie suprastų, jog **tvirtai laikydamiesi to, kas teisinga, galėsime išvengti blogio įtakos pergalės prieš mus.**)

Toliau pateikti Džozefo Smito teiginiai gali padėti diskutuojant apie šias eilutes:

„Šėtonas negali sugundyti mūsų savo vilionėmis, jei savo širdyje su juo nesutiksime ir nepasiduosime“ (*Bažnyčios Prezidentų mokymai: Džozefas Smitas*, p. 205).

„Šėtonas neturi galios mums ką nors padaryti, jei jam neleidžiame“ (*Bažnyčios Prezidentų mokymai: Džozefas Smitas*, p. 205).

Lentoje užrašykite tokias Raštų nuorodas: *Almos 55:15–24, 28–31*.

Paaškindite, kad Almos 55 skyriuje sužinome, jog vadas Moronis išlaisvino belaisvius nefitus Gido mieste, pasinaudodamas apgaule (metodu, naudojamu kare norint suklaidinti arba apgauti priešą). Iš Almos 55:3–14 sužinome, kad Moronis sugebėjo pasinaudoti nefitų kariu, vardu Lamanas, kad belaisvius nefitus saugančius lamanitų karius suviliotų pasigerti. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti lentoje užrašytas eilutes ir surasti, ką padarė vadas Moronis po to, kai apsupo lamanitus Gido mieste. Priminkite mokiniams, kad studijuodami ieškotų principų. Skyrę pakankamai laiko, paprašykite jų papasakoti, ką rado. Tai pat galite paklausti:

- Ko išmokote iš šių eilučių apie Moronį?

Ant lentos užrašykite šį teiginį ir pakvieskite mokinius užpildyti tuščias vietas:

Mums nepatinka ... ; bet mums patinka ...

- Kaip galime pritaikyti informaciją, kad Moroniui nepatiko kraujo praliejimas? Pavyzdžiui, kaip galime pritaikyti Moronio pavyzdį sprenddami, ką skaityti, žiūrėti arba žaisti?

Pakvieskite mokinius tyliai apmąstyti tokį klausimą:

- Ko, jūsų manymu, Mormonas norėjo išmokyti jus šiandieninėje pamokoje, kad galėtumėte padėti jums būti ištikimiems mūsų su priešais?

Galite skirti laiko, kad mokiniai savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnale užrašytų, ką darys, kad neįeitų į Šėtono teritoriją ir atlaikytų jo puolimus.

Baikite paliudydami apie šiandien klasėje aptartas tiesas.

Papildoma mokymo idėja

Almos 53:20–21. Teisiai vaikščioti priešais Dievą

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 53:20–21.

- Ką reiškia teisiai vaikščioti priešais Dievą?

Paprašykite mokinių pagalvoti, kaip jie, lyg jaunieji kariai, gali būti „ištikimi visada ir visame, kas jiems bebūtų pavesta“. Perskaitykite šį išmintingą pamokymą, kurį Prezidentas Džordžas Albertas Smitas gavo iš savo senelio Džordžo A. Smito:

„Mano senelis sakydavo savo šeimai: „Yra aiškiai nubrėžta linija tarp Viešpaties ir velnio teritorijų. Jei išlisksite už linijos Viešpaties pusėje, jūs būsite jo priežiūroje ir nenorėsite daryti pikta; tačiau bent porą centimetrų peržengę per liniją į velnio pusę, atsidursite gundytojo galioje ir, jei jam pasiseks, jūs net nesugebėsite blaiviai mąstyti, nes neteksite Viešpaties Dvasios.“

Kai aš kartais būdavau gundomas kažką padaryti, klausdavau savęs: „Kurioje linijos pusėje aš esu?“ Jei nusprenddavau, kad esu saugioje pusėje, Viešpaties pusėje, aš visada pasielgdavau teisingai. Tad, kai būsite gundomi, pamaldžiai apmąstykite savo problemą, ir Viešpaties įtaka padės jums nuspręsti išmintingai. Esame saugūs tik už linijos Viešpaties pusėje“ („A Faith Founded upon Truth“, *Deseret News*, June 17, 1944, Church section, p. 9).

Galite lentos viduryje nubrėžti vertikalią liniją. Vieną lentos pusę pavadinkite *Viešpaties teritorija*, o kitą pusę *velnio teritorija*. Mokinių paklauskite:

- Kai kalbame apie abi teritorijas skiriančią liniją, kurioje vietoje yra saugiausia? (Viešpaties pusėje, kaip įmanoma toliau nuo linijos.)
- Kokie gali kilti pavojai mėginant gyventi Viešpaties pusėje, tačiau labai arti linijos?
- Kas jums padeda laikytis atokiau nuo tos linijos?

Almos 56–58

Įvadas

Helamanas ir vadas Moronis kariavo prieš lamanitus įvairiuose žemės pakraščiuose. Helamanas nusiuntė laišką Moroniui, aprašydamas savo armijos mūšius prieš lamanitus ir išreiškdamas savo pasitikėjimą 2060 jaunųjų

karių, kurie prisijungė prie jo armijos. Helamanas taip pat aprašė, ką darė jo armija, kad nugalėtų mūšiuose ir gautų vilties ir stiprybės savo suspaudimuose.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 56

Antipo ir Helmano armijos laimi prieš stipriausią lamanitų armiją

Paklauskite mokinių, ar jie yra gavę laišką arba žinią, kuri suteikė jiems jėgų, kad galėtų išverti kažkokį sunkumą. Paaiškinkite, kad Almos 56–58 skyriuose yra laiškas, kurį sunkiu karo laikotarpiu Helamanas parašė vadui Moroniui. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 59:1–2 ir surasti, kaip vadas Moronis reagavo į laišką. Paraginkite mokinius studijuoti laišką ir atrasti priežastis, dėl kurių vadas Moronis galėjo džiūgauti nepaisydamas savo sunkių aplinkybių.

Apibendrinkite Almos 56:2–17, paaiškindami, kad Helamanas vadovavo nedidelei armijai, kurią sudarė 2000 anti nefi lehių sūnų, arba Amono žmonės. Šie kariai dažnai vadinami 2000 jaunųjų karių. Šių jaunų vyrų tėvai sudarė sandorą daugiau niekada neimti ginklų į rankas. Jauni vyrai, kuriems ši sandora negaliojo, pasisiūlė ginti savo tėvus ir kitus nefitus, kai jiems grasino lamanitų armija.

Paaiškinkite, kad Helamanas vedė 2000 jaunųjų karių į Judėjos miestą, kad padėtų nefitų armijai, kuriai vadovavo Antipas. Lamanitai užėmė keletą nefitų miestų ir smarkiai sumažino Antipo armiją. Antipas nudžiugo, kai Helamanas kartu su savo kariais atėjo padėti.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 53:17–21 ir surasti žodžius bei frazes, kurie apibūdina šių jaunų vyrų dvasinę stiprybę, atsinešę į armiją. Kol jie skaitys, lentoje nubraižykite tokią schemą. Pakvieskite keletą mokinių ateiti prie lentos ir po antrašte „Prieš mūšį“ užrašyti rastus žodžius ir frazes.

Prieš mūšį

Mūšio metu

Jaunieji kariai/Jaunieji pastarųjų dienų šventieji

- Ką, jūsų manymu, Helamanas turėjo omenyje sakydamas, kad 2000 jaunųjų karių yra „tiesos ir rimtumo vyrai“? (Galite paaiškinti, kad žodis *rimtumas* reiškia ramumą ir savikontrolę.)
- Kaip lentoje užrašyti bruožai gali mums padėti įveikti dvasinius mūšius ir kitus sunkumus?

Trumpai papasakokite jaunųjų karių pirmojo mūšio pradžią, aprašytą Almos 56:29–43. Antipas panaudojo Helamaną ir jo 2000 vyrų kaip masalą, kad išviliotų stipriausią lamanitų armiją iš Antiparo miesto. Didžioji lamanitų armijos dalis paliko Antiparą, kad sugautų Helmano armiją, taip Antipui suteikdami progą juos sekti ir užpulti iš užnugario. Kai Antipo armija pasivijo lamanitų armiją, jie puolė, kaip buvo suplanuota. Kai lamanitų armija nuėjo persekioti Helmano armiją, Helamanas nežinojo, ar lamanitų armija mėgino įvilioti juos į spąstus, ar Antipo armija pradėjo mūšį su lamanitais užpildami juos iš užnugario. Helamanas ir jo jaunieji kariai turėjo nuspręsti, ar bėgti toliau, ar pulti lamanitus.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 56:44–48. Paprašykite jų surasti žodžius ir frazes, kurios parodo, kaip šie jauni vyrai veikė vedami tikėjimo. Pakvieskite kelis mokinius lentoje po užrašu „Mūšio metu“ užrašyti tai, ką rado.

- Kas šiems jauniems vyrams nekėlė abejonių? (Kad Dievas juos išgelbės.)
- Kodėl jie neabejojo, kad Dievas juos išgelbės?
- Kaip jų prieš mūšį išsiugdę broožai padėjo jiems mūšio metu?

Užrašykite lentoje tokią tiesą: **Kuomet darbuojamės su tikėjimu, galime sulaukti stiprybės iš Dievo.** Pakvieskite mokinius studijuoti Almos 56 skyrių ir surasti šios tiesos įrodymus.

Apibendrinkite Almos 56:49–53, paaiškindami, kad Helamano armija rado Antipo armiją sunkioje padėtyje. Antipas ir daug kitų armijos vadovų buvo nužudyti, o išsekinti ir sutrikę nefitai buvo arti pralaimėjimo.

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Almos 56:54–56. Paprašykite mokinį sekti skaitomą tekstą ir surasti, kaip Dievas palaimino Helamano karius dėl jų tikėjimo.

- Kaip jūsų manymu, lentoje išvardinti dvasiniai broožai prisidėjo prie įvykių, aprašytų Almos 56:56?
- Kada jūs arba jums pažįstamas žmogus darbavosi su tikėjimu ir sulaukė pastiprinimo iš Dievo sunkioje situacijoje?

Almos 57

Helamanas ir jaunieji kariai susigrąžina Kumenio miestą ir apsaugomi mūšyje

Paaiškinkite, kad Almos 57 skyrius yra Helamano laiško vadui Moroniui tęsinys. Jis prasideda pasakojimu, kaip nefitai susigrąžino iš lamanitų du miestus. Tuo metu Helamanas sulaukė 6000 vyrų pastiprinimo ir 60 Amono žmonių sūnų. Lamanitai taip pat sulaukė pastiprinimo ir toliau stiprino užimtus miestus.

Pabrėžkite, kad viename mūšyje lamanitai beveik nugalėjo nefitus (žr. Almos 57:18). Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 57:19–22 ir surasti, dėl kokių priežasčių nefitai nugalėjo.

- Kodėl nefitai sugebėjo nugalėti lamanitus?
- Helamanas sakė, kad jo kariai „buvo paklusnūs ir stengėsi tiksliai įvykdyti kiekvieną įsakymo žodį“ (Almos 57:21). Ką, jūsų manymu, tai reiškia? Kodėl toks paklusnumas buvo jų tikėjimo išraiška?

Kad papildytumėte mokinių atsakymus, perskaitykite tokį vyresniojo Raselo M. Nelsono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Susidurs[ite] su žmonėmis, kurie rinksis, kurių įsakymų laikytis, o kuriuos ignoruoti ir laužyti. Tai vadina valgykliniu požiūriu į paklusnumą. Toks rinkimosi įprotis nepasitesins. Tai nuves į bėdą. Kad žmogus pasirodų susitiktis su Dievu, jis turi laikytis visų Jo įsakymų. Jiems paklusti reikia tikėjimo, o Jo įsakymų laikymasis sustiprins tą tikėjimą“ („Pasitikite ateitį su tikėjimu“, 2011 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Almos 57:23–27. Paprašykite mokinį surasti, kaip Viešpats išsaugojo Helamano jaunuosius karius ir kodėl Jis išsaugojo juos. Kad padėtumėte jiems aptarti tai, ką rado, užduokite šiuos kontrolinius klausimus:

- Helamanas apie savo karius sakė: „Jų protai tvirti.“ Ką, jūsų manymu, tai reiškia? Kodėl turime išlaikyti tvirtus protus, kai susiduriame su sunkumais?
  - Kaip Helamano kariai parodė, kad „jie nuolat pasikliauna Dievu“?
- Gali būti naudinga paaiškinti, kad kartais teisieji kentės arba žus, taip, kaip jaunieji kariai kentėjo, o kai kurie nefitų armijos kariai žuvo. Tačiau Dievas visada pagerbs tuos, kurie pagerbia Jį, ir teisieji, kurie žus, bus palaiminti.
- Kokius panašumus matote tarp jaunųjų karių mūšių su savo priešais ir mūsų mūšių su priešu?

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti šį vyresniojo M. Raselo Balardo iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Šiandien mes kaunamės daug žiauresniame ir pavojingesniame mūšyje nei nefitų ir lamanitų mūšiai. Mūsų priešas yra gudrus ir turi išteklių. Mes kaunamės prieš Liuciferį, visų melų tėvą, priešą viskam, kas yra gera, teisinga ir šventa. [...]

Mes tikrai kovojame dėl žmonių sielų. Priešas yra neatleidžiantis ir negailestingas. Jis ima amžinuosius belaisvius dideliais būriais. Ir neatrodo, kad leistų atsikvėpti.

Nors mes nepaprastai dėkingi už daugybę Bažnyčios narių, kurie atkakliai kovoja už teisybę ir teisingumą, aš turiu jums nuoširdžiai pasakyti, kad to neužtenka. Mums reikia daug daugiau pagalbos. [...] Mums reikia jūsų. Kaip 2000 Helamano karių, jūs taip pat [...] galite būti apdovanoti galia kurti ir ginti Jo karalystę. Mums reikia, kad jūs sudarytumėte šventas sandoras, kaip jie. Mums reikia, kad jūs būtumėte tobulai paklusnūs ir ištikimi, kaip jie“ („The Greatest Generation of Missionaries“, *Ensign* arba *Liahona*, Nov. 2002, p. 46–47).

Užrašykite lentoje šiuos žodžius: *Jei pasikliauname Viešpačiu ir tiksliai paklūstame Jam, ...*

- Kaip baigtumėte šį sakinį, remdamiesi tuo, ką perskaitėte apie Helamano karius? (Baikite sakinį lentoje taip, kaip pasiūlys mokiniai. Pavyzdžiui, galite užrašyti tokią tiesą: *Jei pasikliauname Viešpačiu ir tiksliai paklūstame Jam, Jis padės mums mūsų mūšiuose.*)

Paprašykite mokinių prisiminti atvejį, kai jie arba jiems žinomas žmogus tiksliai pakluso sudėtingoje situacijoje mokykloje, namuose ar draugų būryje. Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo patirtimi. Paklauskite jų, kaip Viešpats padėjo jiems toje situacijoje.

Skirkite mokiniams laiko, kad savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnale užrašytų, ką jie darys, kad „tiksliai“ vykdytų Dievo įsakymus (Almos 57:21) ir „nuolat pasikl[iautų] savo Dievu“ (Almos 57:27).

Almos 58

Nefitų kariai tikėjo, kad Dievas apsaugos juos nuo priešų rankų

Paaškindite, kad Almos 58 skyriuje aprašoma likusi Helamano laiško Moronui dalis. Helamanas pasakojo apie nefitų patirtą sunkią padėtį, kuri pablogino ir taip sunkią situaciją su priešais. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 58:2, 6–9 ir paprašykite likusių mokinių apibūdinti, kokia buvo ta sunki padėtis (maisto trūkumas, nepakankamas pastiprinimas, baimė, kad bus sunaikinti priešais).

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Almos 58:10–12 eilutes ir surasti atsakymus į klausimus. (Šiuos klausimus užrašykite lentoje prieš pamoką. Perskaitykite klausimus prieš pradėdami mokiniams skaityti Raštų ištrauką ir aptarkite juos, kai mokiniai baigs skaityti. Tai padės mokiniams atkreipti dėmesį į tai, kaip Helamano armija tvarkėsi sunkioje situacijoje.)

Ką darė nefitai, kai pateko į šią sunkią situaciją?

Kaip Dievas atsakė į jų nuoširdžius maldavimus ir maldas?

Kaip Viešpaties patikinimai padėjo Helamanui ir jo armijai?

Pakvieskite mokinius apibūdinti Almos 58:10–20 eilutėse išmuktas tiesas. (Mokiniai gali atsakyti įvairiai, tačiau pasirūpinkite, kad jie suprastų tokį principą: **Jei sunkiomis akimirkomis atsigręžiame į Dievą, galime sulaukti dieviško patikinimo, kuris gali sustiprinti mūsų tikėjimą ir suteikti vilties.**)

- Kada per sunkų patyrimą Viešpats palaimino jus ramybe ir patikiniu?

Paaškindite, kad Almos 58 skyriuje aprašomi kiti nefitų armijos sėkmingi bandymai sugrąžinti miestus, kuriuos buvo užėmę lamanitai (žr. Almos 58:31). Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Almos 58:39–40.

- Kaip Helamano jaunieji kariai, nors ir stipriai sužeisti, parodė savo tikėjimą Dievu?
- Kaip, susidurdami su sunkumais savo gyvenime, galite pasinaudoti šiuo Helamano sūnų pavyzdžiu?

Baigdami pamoką paliudykite apie šioje pamokoje mokytus principus.

Almos 59–63

Įvadas

Vadas Moronis džiūgavo Helmano sėkme susigrąžinant kai kuriuos nefitų miestus, kurie buvo pralaimėti lamanitams. Tačiau sužinojęs, kad lamanitai užėmė Nefiho miestą, jis supyko, kad vyriausybė nepaisė prašymo atsiųsti pastiprinimą. Laiške Pahoranui jis apgailstavavo dėl teisiųjų kančių ir peikė Pahoraną už tai, kad neremia laisvės. Moroniui nežinant, Pahoranas pabėgo

į Gideono žemę dėl nefitų karalininkų maišto. Pahoranas neįsižeidė dėl Moronio papeikimo; priešingai, jis džiaugėsi Moronio meile laisvei. Viešpats sustiprino nefitus ir Moronis kartu su Pahoranu ir jo žmonėmis nugalėjo karalininkus ir lamanitus. Po kelių kariavimo metų nefitai vėl gyveno taikoje ir Helmanas iš naujo įtvirtino Bažnyčią.

Kelis skyrius apimančios pamokos

Kai pamokos apima kelis Raštų skyrius, jums nebūtina visuose skyriuose kreipti dėmesį į tą patį. Galite apibendrinti tam tikras Raštų dalis ir daugiau laiko skirti toms dalims, kurios ypač svarbios jūsų mokiniams.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 59

Nefitai praranda įtvirtinimus ir vadas Moronis graužiasi dėl žmonių nelabumo

Prieš pamoką ant lentos užrašykite tokį Prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginį (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [1988], p. 285):

„Geriau pasirengti ir išvengti, nei taisyti ir atgailauti“ (Prezidentas Ezra Taftas Bensonas).

Galbūt jūs jau citavote šį teiginį pamokoje apie Almos 49–51 skyrius. Jei taip, tai užrašydami šį teiginį lentoje galite vietoj kelių žodžių palikti tuščius tarpus. Paprašykite mokinių, kad į juos įrašytų praleistus žodžius.

Pakvieskite mokinius papasakoti, kaip jų arba jiems žinomo žmogaus gyvenime pasirengimas padėjo išvengti nusivylimo ir sielvarto.

Priminkite mokiniams, kad per paskutines pamokas jie studijavo skyrius apie mūšius tarp nefitų ir lamanitų. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Almos 59:5–11 ir pagalvoti, kaip ant lentos užrašytas teiginys siejasi su šiose eilutėse aprašyta situacija.

- Kas leido lamanitams užimti Nefiho miestą? (Nefiho žmonių nelabumas.)
- Kas sieja šias eilutes su lentoje užrašytu teiginiu?

Jei mokiniai dar nepaminėjo šio teiginio iš Almos 59:9, tai padarykite jūs: „Lengviau išlaikyti miestą, kad nepatektų į lamanitų rankas, negu jį atkovoti.“ Galite pasiūlyti mokiniams šį teiginį pasižymėti savo Raštuose. Kad padėtumėte mokiniams pagalvoti, kaip ši tiesa taikoma jų gyvenime, paprašykite jų palyginti aprašomus miestus su savo dvasiniais mūšiais. Po to užduokite vieną ar kelis klausimus:

- Kaip ši tiesa susijusi su mumis? (Padėkite mokiniams pamatyti, kad **lengviau ir geriau išlikti ištikimam, nei grįžti į tikėjimą nuklydus klaidingu keliu.**)
- Kodėl lengviau išlikti ištikimam Bažnyčioje, nei sugrįžti į Bažnyčią tapus mažiau aktyviam?
- Kodėl lengviau išlaikyti liudijimą, nei jį susigrąžinti nuklydus į šalį?

Pakvieskite mokinius pamąstyti, kaip priešas ir jo pasekėjai gali juos pulti. Paraginkite juos savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti tai, ką jie darys, kad pasirengtų dvasiniams mūšiams.

Almos 60–62

Moronis neteisingai apkaltina Pahoraną, kuris atsako su meile ir pagarba

Garsiai perskaitykite Almos 59:13. Pasirūpinkite, kad mokiniai suprastų, jog Moronis pyko, nes manė, kad vyriausybei nerūpi žmonių laisvė. Supykęs jis parašė laišką Pahoranui, vyriausiam teisėjui Zarahemloje. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Almos 60:6–11.

- Kuo vadas Moronis apkaltino Pahoraną?
- Kokias emocijas pastebite Moronio kaltinimuose?

Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas: *Almos 60:17–20, 23–24*. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti šias eilutes. Paraginkite juos įsivaizduoti, kaip jie pasijaustų Pahorano vietoje.

- Kaip vado Moronio kaltinimai galėjo įžeisti Pahoraną?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti *Almos 60:33–36*. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir surasti, ką vadas Moronis buvo pasirengęs padaryti, jei Pahoranas nepatenkins jo prašymo. Suteikę progą mokiniams papasakoti, ką rado, paprašykite jų šiose eilutėse surasti žodžius arba frazes, kurios atskleidžia Moronio reikalavimų motyvus.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti *Almos 61:1–5*, kad išsiaiškintų, kodėl Moronis nesulaukė pastiprinimo.

- Kokia informacija Pahoranas pasidalino su Moroniu?
- Kaip gali reaguoti žmonės, kai jie neteisingai apkaltinami?
- Ar jūs kada buvote neteisingai apkaltintas? Ką galvojote apie tuos kaltinimus ir kaltintoją?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti *Almos 61:9–10, 15–18* ir surasti ką nors, kas atskleidžia didį Pahorano charakterį. Po to, kai skirsite pakankamai laiko, pakvieskite kelis mokinius pasidalinti tuo, ką surado.

- Ko galime pasimokyti iš Pahorano reakcijos į Moronio kaltinimus? (Padėkite mokiniams išsiaiškinti šį principą: **Mes galime nuspręsti, kad neįsižeisime dėl kitų žodžių ir veiksmų.** Mokiniai gali surasti ir kitas tiesas, pavyzdžiui: **turime vengti be galesčio teisti kitus, ir esame stipresni mūsųose prieš blogį, kai kartu su kitais veikiame teisume.** Galite šias tiesas užrašyti lentoje.)
- Kaip galime nuspręsti neįsižeisti?

Galite mokinių pasiteirauti, ar jie norėtų pasidalinti patyrimu apie savo pasirinkimą neįsižeisti dėl nemalonių arba melagingų dalykų, kuriuos žmonės kalbėjo apie juos. Taip pat galite pasidalinti savo pačių patyrimu. Paliudykite, kaip svarbu atleisti kitiems už jų prieš mus nukreiptus žodžius ir veiksmus. Paraginkite mokinius sekti Pahorano pavyzdžiu.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti *Almos 62:1*. Paprašykite mokinių išsiaiškinti, kaip jautėsi Moronis, kai gavo atsakymą iš Pahorano.

Paaiškinkite, kad nors vadas Moronis klydo kaltindamas Pahoraną, jis mokė teisių principų, kuriuos galime taikyti savo gyvenime. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti *Almos 60:23*. Pabrėžkite, kad Moronio žodžiai apie indo vidaus išvalymą gali būti taikomi visiems, kam reikia atgaillauti. Paimkite stiklinę ir įdėkite į ją purvo, taip pat išpurvinkite iš išorės (geriausiai tiktų permatoma stiklinė) Paklauskite mokinių, ar jie norėtų atsigerti iš šios stiklinės. Nuvalykite stiklinės išorę ir paklauskite mokinių, ar jiems patiktų iš jos gerti.

- Jei laikytume save indais, ką reikėtų išvalyti indo vidų?

Perskaitykite šį Prezidento Ezros Tafto Benson'o teiginį:

„Mes privalome išvalyti indo vidų (žr. *Almos 60:23*), pradėdami nuo savęs, po to šeimos ir galiausiai Bažnyčios“ („Cleansing the Inner Vessel“, *Ensign*, May 1986, p. 4).

- Kodėl svarbu, kad mūsų vidus būtų švarus (ko žmonės nemato), taip pat ir mūsų išorė (ką žmonės mato)?
- Kodėl svarbu išvalyti savo gyvenimo indo vidų prieš tai, kai galėsime tapti tobulai naujingi Viešpaties karalystei?

Apibendrinkite *Almos 62:1–38*, paaiškindami, kad vadas Moronis atvedė dalį savo armijos, kad padėtų Pahoranui nuversti karalininkus Zarahemloje. Tada su savo jungtine armija ir nefitų pajėgomis Moronis ir Pahoranas susigrąžino likusius miestus, kuriuos buvo pralaimėję lamanitams. Jie išviję lamanitus iš žemės ir įtvirtino taiką tarp žmonių.

- Su kokiais sunkumais gali susidurti asmenys ir šeimos po karo?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti *Almos 62:39–41*, kad surastų, kaip nefitus paveikė karo išmėginimai.

- Kokius principus galite rasti *Almos 62:40–41*?

Kai mokiniai aptars šį klausimą, jie gali pateikti tokius atsakymus:

Mūsų teisios maldos gali teigiamai paveikti mūsų bendruomenes.

Sunkumų metu kai kurie žmonės nusižemina prieš Dievą, o kiti tampa kietasprandžiai.

- Kodėl, jūsų manymu, sunkumų metu kai kurie žmonės suartėja su Viešpačiu? Kodėl kai kurie žmonės sunkumų metu nusigręžia nuo Viešpaties? (Padėkite mokiniams suprasti, kad sunkumų metu mūsų pasirinkimai nulemia, ar suartėsime su Viešpačiu.)
- Ko, skaitydami Mormono Knygos skyrius apie karą, išmokote apie tai, kaip karo ar nesutarimų metu būti Jėzaus Kristaus mokiniu?

Almos 63

Daug nefitų iškeliauja į žemę šiaurėje

Apibendrinkite Mormono žodžius šiame skyriuje, paaiškindami, kad daug nefitų pradėjo migruoti į šiaurę tiek sausuma, tiek jūra. Šiblonas perduoda šventus metraščius Helamanui. Vadas Moronis miršta ir jo sūnus Moronihas atremia dar vieną lamanitų puolimą.

Galite užbaigti šią pamoką papasakodami apie kurį nors žmogų, kuris susidūręs su priešu ir sunkumais suminkštino savo širdį ir dar labiau pasiklojė Dievu. Galite pasidalinti savo asmeniniu patyrimu.

Almos knygos apžvalga

Skirkite šiek tiek laiko, kad padėtumėte mokiniams apžvelgti Almos knygą. Paprašykite jų pagalvoti, ko jie išmoko iš tos knygos tiek seminarijoje, tiek per savo asmenines Raštų studijas. Jei reikia, kad būtų lengviau prisiminti, pakvieskite juos apžvelgti skyrių santraukas. Kai skirsite pakankamai laiko, pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo mintimis ir jausmais apie tuos dalykus, kurie jiems šioje knygoje padarė didžiausią įspūdį.

Studijų namuose pamoka

Almos 45–63 (21 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Toliau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Almos 45–63 (21 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Jūsų mokoma pamoka bus sutelkta tik į kelis iš šių principų ir doktrinų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (Almos 45–49)

Alma paaiškino savo sūniui Helamanui, kad Viešpats negali žiūrėti į nuodėmę net su mažiausiu nuolaidžiaivimu. Mokiniai, lygindami nefitų mūšius su savo mūšiais, išmoko šių tiesų: jei mes, kaip vadas Moronis, narsiai laikomės įsakymų, Dievas sustiprins ir palaimins mus. Šėtonas siekia mus sunaikinti ir gundo mus palaipti žeminti savo standartus.

2 diena (Almos 50–52; 54–55)

Nors nefitai kurį laiką po Amalikio išvykimo klestėjo, Moronis toliau ruošė žmones būsimiems puolimams. Nefitų pavyzdys sunkiose situacijose padėjo mokiniams suprasti, kad ištikimybė Dievui atneša laimę net sąmyšio apsuptyje, o susiskaldymas ir ginčai gali sunaikinti mūsų ramybę. Mokiniai taip pat išmoko, kad galėsime išvengti blogio įtakos pergalės prieš mus, jei tvirtai laikysimės to, kas teisinga.

3 diena (Almos 53; 56–58)

Vieni sunkiausiu karo metu Helamanas vadovavo jaunuolių armijai, kurie buvo Amono žmonės. Šie jaunieji kariai parodė, kad galime sulaukti pastiprinimo iš Dievo, kai darbuojamės su tikėjimu. Mokiniai iš šių jaunuolių karių išmoko, kad, jei pasiklausime Viešpačiu ir tiksliai paklusime Jam, Jis padės mums mūsų mūšiuose. Nepaisant daugybės sužeidimų, patirtų ištvėriant sunkumus, nefitų armija ir jaunieji kariai parodė, kad sunkiomis akimirkomis atsigręžę į Dievą, galime sulaukti dieviško patikinimo, kuris gali sustiprinti mūsų tikėjimą ir suteikti vilties.

4 diena (Almos 59–63)

Dėl vidinio maišto nefitai prarado kelis miestus. Tai mokiniams padėjo suprasti, kad lengviau ir geriau išlikti ištikimam, nei grįžti į tikėjimą po to, kai nueinama klaidingu keliu. Moronis skubotai apkaltino vyriausiąjį teisėją Pahoraną pareigų nevykdymu, ir mokiniai pasimokė iš Pahorano atsako, kad mes galime nuspręsti neįsisižesti dėl kitų žodžių ir veiksmų. Taip pat mokiniai išmoko, kad kartu su kitais veikdami teisiškai, esame stipresni mūsųose prieš blogį, taip, kaip parodė Moronis ir Pahoranas.

Įvadas

Kadangi ši pamoka aprėpia devyniolika Almos knygos skyrių, jūs negalėsite mokyti arba pabrėžti viso istorinio konteksto bei visų doktrinų ir principų, kurių mokiniai išmoko per šią savaitę. Pateikti pasiūlymai, kaip mokyti, suteiks mokiniams progą taikyti savo gyvenimo mūšiuose tiesas, išmoktas studijuojant nefitų mūšius. Pamaldžiai išstudijuokite šios pamokos eilutes, kad gautumėte įkvėpimą pabrėžti tiesas, kurioms mokiniai turėtų skirti dėmesį per pamoką.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Almos 45–63

Pasikliaudami Dievu ir sekdami įkvėptais vadovais, nefitai sugebėjo nugalėti lamanitus

Prieš pamoką ant lentos užrašykite tokį Prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginį: „Iš Mormono Knygos sužinome, kaip Kristaus mokiniai gyveno per karą“ („The Book of Mormon—Keystone of Our Religion“, *Ensign*, Nov. 1986, p. 7).

Paprašykite mokinių išvardinti keletą karų, kuriuose dalyvavo jų šalis. Paprašykite jų išvardinti su kokiais sunkumais gali susidurti žmonės per karą.

Paklauskite, kas per karą gali būti sunku Kristaus mokiniui?

Pakvieskite mokinius prisiminti karus, apie kuriuos studijavo šią savaitę, užrašytus Almos 45–63 skyriuose. Galite juos paraginti greitai peržvelgti kai kurias Almos 45–63 skyrių santraukas. Pakvieskite juos išvardinti keletą sunkumų, su kuriais per karą susidūrė nefitai.

Priminkite mokiniams, kad nors ir nesikauname fiziniame kare, mes visi dalyvaujame dvasiniame kare. Pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti šį Prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį, apibūdinantį dvasinį karą, kuriame visi dalyvaujame. Galite kiekvienam mokiniui parūpinti po kopiją.

„Esate priimti į Viešpaties armiją paskutiniame Evangelijos laikotarpyje. Tai nėra taikos metas. Taip yra nuo tada, kai Šėtonas išrikiavo savo pajėgas pasipriešindamas mūsų Dangiškojo Tėvo planui ikižemiškoje egzistencijoje. Nežinome tada vykusio mūšio smulkmenų. Tačiau žinome vieną išdavą. Šėtonas ir jo pasekėjai buvo išmesti į žemę. Ir nuo Adomo ir levos sukūrimo konfliktas tęsėsi. Mes matėme jo intensyvumą. Raštuose teigiama, kad tas karas bus dar nuožmesnis ir dvasiniai nuostoliai Viešpaties pusėje didės“ („Žmogus sužeistas!“, 2009 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Atkreipkite mokinių dėmesį į lentoje užrašytą Prezidento Bensonso teiginį. Pasakykite jiems, kad, nepriklausomai nuo to, ar kalbame apie fizinį ar apie dvasinį karą, šis teiginys yra teisingas. Paaiškinkite, kad [Kristaus] mokinių, gyvenusių Mormono Knygoje aprašytų karų metu, gyvenimų studijavimas gali mums padėti išsiugdyti bruožus, kurie bus svarbūs mūsų pačių dvasiniuose mūšiuose.

Ant lentos užrašykite šiuos vardus ir Raštų nuorodas, arba paruoškite dalijamuosius lapelius. Paprašykite mokinių pasirinkti, apie kurį asmenį ar grupę studijuoti. Pasistenkite, kad kiekvieną asmenį ar grupę studijuotų bent vienas mokinys.

1. *Moronis* — *Almos* 46:11–21; 48:7–17
2. *Helamanas* — *Almos* 48:19–20; 56:2–9; 58:4–12, 32–37
3. *2060 jaunųjų karių* — *Almos* 53:16–22; 56:47–56; 57:19–27
4. *Pahoranas* — *Almos* 50:39–40; 51:1–7; 61:1–21

Mokiniam skirkite kelias minutes išstudijuoti kaip įmanoma daugiau Raštų ištraukų apie pasirinktą asmenį ar grupę. Paprašykite jų pasiruošti mokyti klasę šių idėjų (galite jas užrašyti lentoje arba ant dalijamųjų lapelių):

- Šio asmens ar grupės gyvenimo įvykis, parodantis, kad šie žmonės buvo tikrieji Gelbėtojo mokiniai.
- Vienas ar daugiau šio asmens ar grupės bruožų, padėjusių jiems išlikti narsiems per karą su lamanitais.
- Vienas Evangelijos principas, kurio galime pasimokyti iš asmens ar grupės, galintis dabar sustiprinti mus dvasiniuose mūšiuose.

Pakvieskite kaip įmanoma daugiau mokinių pasidalinti su klase tuo, ko išmoko. Galite paprašyti mokinių lentoje užrašyti išmokus Evangelijos principus.

Galite užduoti šiuos klausimus, padėsiančius mokiniams taikyti tai, ko išmoko studijuodami *Almos* 45–63 skyrius:

- Pagalvokite apie Jėzaus Kristaus mokinių bruožus, būdingus žmonėms, kurie gyveno per karą su lamanitais. Kurį iš šių bruožų labiausiai norėtumėte išsiugdyti? Kodėl?
- Kokiuose dvasiniuose mūšiuose dalyvaujame šiandien? Kaip šių Gelbėtojo mokinių pavyzdžiai gali padėti jums turėti tikėjimo ir drąsos tų mūšių metu?

Galite pasidalinti savo mėgstama Raštų ištrauka iš *Almos* 45–63. Paliudykite, kad šiuose skyriuose išmukti principai gali mums padėti būti tikraisiais Jėzaus Kristaus mokiniais dvasiniame kare paskutinėmis dienomis.

Kita dalis (Helamano 1–9)

Pasakykite mokiniams, kad pirmasis Helamano skyrius aprašo trijų vyriausiųjų teisėjų mirtis. Pasakykite, kad jie ras atsakymus į šiuos klausimus: kaip žuvo tie teisėjai? Koks stebuklas nutiko Nefiui ir Lehiui, kai jie buvo kalėjime? Kieno balsą jie išgirdo? Pasakykite mokiniams, kad pranašas Nefis sugebėjo atskleisti žmogūdystę per pranašystės galią.

Kodėl reikia studijuoti šią knygą?

Studijuodami Helamano knygą mokiniai mokysis iš pavyzdžio ir mokymų tokių didžiųjų vyrų kaip Samuelis Lamanitas, Helamanas ir jo sūnūs Nefis ir Lehis, kurie drąsiai pakluso Viešpačiui ir liudijo apie Jį. Tų vyrų tarnystė rodo, kad Dievas suteikia galią, norėdamas padėti Savo tarnams įvykdyti Jo valią, ir kad teisių žmonių pasitangos gali palaiminti tūkstančius žmonių. Mokiniai taip pat mokysis apie niokojančias išdidumo, nelabumo ir slaptų sąjungų pasekmes.

Kas parašė šią knygą?

Mormonas, sudarinėdamas Helamano knygą, surinko ir sutrumpino metraščius iš didžiųjų Nefio plokštelių. Knyga pavadinta pagal Helamaną, kuris buvo Helamano sūnus ir Almos jaunesniojo anūkas.

Helamanas gavo metraščius iš savo dėdės Šiblon ir tarnavo kaip teisus vyriausiasis nefitų teisėjas. Jis mokė savo sūnus Nefį ir Lehį laikytis įsakymų, atminti savo išpirkėją ir padaryti Jį savo gyvenimo pamatu (žr. Helamano 5:9–14). Įkvėpti tų mokymų ir susirūpinę žmonių nelabumu, Nefis ir Lehis skelbė atgailą nefitams ir lamanitams. Kad tai galėtų daryti, Nefis atsisako savo, kaip vyriausiojo teisėjo, pareigų. Atsivertus tūkstančiams lamanitų, lamanitų pranašas, vardu Samuelis, buvo įkvėptas skelbti atgailą ir pranašauti tarp nefitų. Helamano knygą sudaro metraščiai, kurie buvo vedami valdant ir tarnaujant Helamanui (Helamano 1–3) ir Nefiui (Helamano 4–16). Nefio metraštyje yra Samuelio Lamanito pranašystės ir mokymai.

Kam ir kodėl ši knyga parašyta?

Mormonas rašė Helamano knygą pastarųjų dienų žmonėms, kurie gaus šį metraščių. Kaip ir kitos iš didžiųjų Nefio plokštelių jo darytos santraukos, Helamano knyga liudija apie Jėzaus Kristaus dieviškumą ir išperkančiąją Jo misiją (žr. Helamano 3:27–30; 5:9–12; 8:13–23; 14:1–29; 16:4–5).

Kada ir kur ji buvo parašyta?

Originalūs šaltiniai, panaudoti sudarant Helamano knygą, buvo užrašyti tarp 52 ir 1 m. pr. Kr. Mormonas padarė tų metraščių santrauką maždaug tarp 345 ir 385 m. po Kr. Mormonas neparasė, kur jis buvo, kai sudarė šią knygą.

Kokie yra šios knygos išskirtiniai bruožai?

Helamano knygoje aprašomu laikotarpiu nefitai tarp teisumo ir nelabumo svyruoja dažniau, nei bet koku kitu jų istorijos metu. Knygoje pasakojama apie daugelį susiskaldymų, karų, žmogžudysčių ir slaptų sąjungų. Taip pat joje pirmą kartą minima ir apibūdinama Gadiantono plėšikų, kurių tamsos darbai galiausiai atnešė

nefitų sunaikinimą, veikla (žr. Helamano 2:13–14). Helamano knyga unikali ir tuo, kad joje apibūdinamas laikotarpis, kada didesnė lamanitų dalis buvo atversta ir „jų teisumas viršijo nefitų teisumą“ (Helamano 6:1). Be to, joje parodoma, kokią galią Dievas duoda Savo pranašams, pavyzdžiui, kaip Nefis atskleidė vyriausiojo teisėjo žmogžudystę ir išpranašavo to teisėjo brolio prisipažinimą (žr. Helamano 8–9) arba kaip Nefis iš Viešpaties gavo užantspaudavimo galią ir panaudojo ją, kad iškvieštų, o vėliau atšauktų badą (žr. Helamano 10–11). Be to, šioje knygoje yra išsaugoti Samuelio žodžiai ir vienintelis lamanitų pranašo pamokslo nefitams aprašymas (žr. Helamano 13–15). Savo pamoksle Samuelis išpranašavo Jėzaus Kristaus gimimo ir mirties ženklus.

Knygos planas

Helamano 1–3 Nužudomi du vyriausieji teisėjai – Pahoranas ir Pakumenis. Moronihas atremia lamanitų įsiveržimą, kuriam vadovauja Koriantumras. Kiškumenas nužudomas, bebandydamas nužudyti Helamaną, naujai paskirtąjį vyriausiąjį teisėją. Nors nuo Gadiantono ir jo plėšikų išplito slaptos sąjungos, dešimtys tūkstančių žmonių yra pakrikštijami į Bažnyčią. Po Helamano mirties Nefis tampa vyriausiuoju teisėju.

Helamano 4–6 Nefitų atskalūnų ir lamanitų armija užima visas pietines nefitų žemes, įskaitant Zarahemlą. Nefitai dėl savo nelabumo tapo silpni. Nefis užleidžia teismo krasę Cezoramui. Nefis ir Lehis prisimena savo tėvo Helamano žodžius ir pasišvenčia Evangelijos skelbimui. Daug atskalūnų atgailauja ir grįžta pas nefitus. Po to, kai Viešpats stebuklingai apsaugo Nefį ir Lehį kalėjime, dauguma lamanitų atsiverčia ir gražina nefitams žemes, kurias buvo užgrobę. Klestėjimo laikotarpiu daugėja Gadiantono plėšikų. Daug

nefitų prisideda prie jų nelabumo darbų ir nefitų valdžioje įsigali korupcija.

Helamano 7–12 Nefis meldžiasi savo sodo bokšto viršuje ir įspėja žmones atgailauti. Jis cituoja daugelio pranašavusiųjų apie Kristų liudijimus. Jis taip pat atskleidžia, kad vyriausiąjį teisėją Cezoramą nužudė šio brolis Seantumus. Nefis gauna užantspaudavimo galią ir toliau skelbia atgailą. Jis prašo Viešpaties nefitų karus pakeisti badu, o kai žmonės atgailauja, jo maldos atneša liety, kuris nutraukia badą. Po trumpo klestėjimo ir taikos laikotarpio, nesutarimai ir nelabumas pasklinda tarp žmonių. Mormonas sielojasi dėl žmonių nepastovumo ir kvailumo.

Helamano 13–16 Samuelis Lamanitas įspėja nefitus atgailauti, išpranašauja visišką jų sunaikinimą, Jėzaus Kristaus gimimą ir mirtį lydinčius ženklus. Patikėjusieji jo žodžiais pakrikštijami. Tačiau daugelis žmonių atmeta Samuelį ir nekreipia dėmesio į duotus ženklus ir stebuklus.

Helamano 1–2

Įvadas

Po Pahorano mirties tarp nefitų kyla nesutarimai dėl vyriausiojo teisėjo vietos. Nauju vyriausiuoju teisėju liaudies balsu paskiriamas jo sūnus Pahoranas, tačiau jį nužudo Kiškumenas, veikdamas kaip slaptos sąjungos

narys. Pasinaudodami tuo nesutarimu ir susiskaldymu lamanitai užkariauja sostinę Zarahemlą. Nefitai atgauna Zarahemlą, ir nužudomas Kiškumenas, šiam einant nužudyti vyriausiąjį teisėją Helamaną (Helamano sūnų).

Pasiūlymai, kaip mokyti

Helamano 1

Nesutarimai suskaldo nefitus, ir tai leidžia lamanitams užkariauti Zarahemlą

Prieš pamoką užrašykite lentoje šiuos klausimus:

Helamano 1:1–4. Kas sukėlė nesutarimus ir susiskaldymus tarp nefitų?

Helamano 1:5–8. Kas buvo paskirtas vyriausiuoju teisėju, ir kaip reagavo du jo broliai?

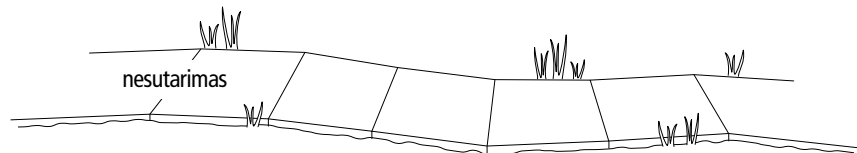
Pradėdami pamoką, paprašykite mokinių apibūdinti skirtumą tarp problemos *aptarimo* ir *nesutarimo* dėl jos. Jeigu mokiniams reikia pagalbos, kad suprastų tą skirtumą, paprašykite jų apmąstyti žemiau pateiktas situacijas ir išsiaiškinti, kurios iš jų yra nesutarimo pavyzdžiai. (Jie turėtų pasirinkti antrą ir trečią situacijas.)

1. Savo nuomonės paaiškinimas draugiškai įtikinėjant ir pateikiant faktus
2. Pagarbos nerodymas žmogui, kurio požiūris skiriasi nuo jūsiškio
3. Manymas, kad laimėti ginčą yra svarbiau už kito žmogaus gerovę

Pakvieskite mokinius panagrinti Helamano 1 ir ieškoti, kokius pavojus kelia nesutarimai. Paraginkite juos individualiai pagalvoti apie atvejus, kada jų gyvenime pastebimas nesutarimas.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Raštų ištraukas, nurodytas lentoje, ir ieškoti atsakymų į atitinkamus klausimus. Pakvieskite juos papasakoti, ką rado.

Lentoje nupieškite kelią ir pavadinkite jį *nesutarimas*.

Paaiškinkite, kad nesutarimas gali būti kaip kelias, vedantis prie kitų nuodėmių ir neigiamų pasekmių. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 1:9.

Paprašykite mokinių nustatyti, prie ko galiausiai atvedė nesutarimas tarp nefitų. (Prie žmogžudystės.) Lentoje, kur nors jūsų nupieštame kelyje, užrašykite *žmogžudystė*.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Helamano 1:10–12 ir nustatyti, ką Kiškumenas ir jį pasiuntusieji darė, kad paslėptų jo padarytą žmogžudystę.

- Kodėl Kiškumenas ir jo pasekėjai norėjo paslėpti savo veiksmus?
- Kokių žinote pavyzdžių apie šiuolaikinių žmonių bandymus nuslėpti savo neteisius veiksmus? (Galimi ir tokie atsakymai: melavimas kalbant su gimdytojais arba su vyškupu ar skyriaus prezidentu.)
- Kodėl būtų neišmintinga padėti kam nors nuslėpti savo nuodėmes?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 1:18–21. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir nustatyti kitas nefitų nesutarimo pasekmes. Tegų pasakodami, ką rado,

mokiniai lentoje, kur nors tame kelyje, surašo savo atsakymus. Taip pat galite pakviesti juos pasiūlyti ir užrašyti kitas jų pastebėtas nesutarimo pasekmes.

Apibendrinkite Helamano 1:22–30, paaiškindami, kad lamanitams užkariavus Zarahemlą, nefitų armijos nugalėjo juos mūšyje, kuriame buvo daug žuvusiųjų.

Pakvieskite mokinius apibendrinti su nesutarimu susijusį principą, kurio jie išmoko studijuodami Helamano 1. Vienas iš principų, kurį gali atpažinti mokiniai yra tai, kad **dėl nesutarimų tampame atviri priešininko įtakai**. Galite tai užrašyti lentoje.

Kad padėtumėte mokiniams įsigilinti į tą principą ir pritaikyti jį savo gyvenime, galite užduoti kelis iš žemiau pateiktų klausimų:

- Jeigu mergina ginčijasi su tėvais dėl savo draugų, kaip tai gali paveikti jos požiūrį į tėvų patarimus kitose gyvenimo srityse?
- Jeigu vaikai šeimoje ginčijasi, kaip toks jų elgesys gali paveikti jų santykius ateityje? Kaip tai gali paveikti visą šeimą?
- Kaip dėl nesutarimo apylinkėje arba skyriuje Bažnyčios nariai gali tapti atviri Šėtono atakoms?
- Jeigu vaikas supyko ant kažko iš savo kunigystės kvorumo, kaip tokie jausmai gali paveikti jo elgesį bažnyčioje? Kaip tai gali paveikti jo lankomumą bažnyčioje?
- Kaip polinkis ginčytis silpnina mus, kai susiduriame su pagunda?

Pakvieskite mokinius išvardinti kitas situacijas, kuriose dėl nesutarimo galime tapti silpni ir nepasiruošę atsilaikyti prieš priešininko kėslus.

Duokite mokiniams laiko pagalvoti apie tas savo gyvenimo sferas, kuriose jie galbūt paskatino nesutarimo jausmus. Paprašykite jų įvardyti, ką konkrečiai jie gali padaryti, kad išvengtų ginčą provokuojančio elgesio.

Helamano 2

Helamanas tampa vyriausiuoju teisėju, o jo tarnas neleidžia Kiškumenui atimti jo gyvybės

- Kodėl geriau išvalyti dėmę, o ne paslėpti ją?
- Kodėl kas nors gali norėti paslėpti kažką, ką padarė?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Helamano 2:3–4 ir DS 58:43.

- Koks skirtumas, pasak šių eilučių, tarp to, kaip Viešpats nori, kad mes elgtumėmės su nuodėme, ir to, kaip su nuodėme elgėsi Gadiantono plėšikai?

Paaiškinkite, kad Helamano 2 skyriuje skaitome apie Kiškumeno bandymą nužudyti kitą vyriausiąjį teisėją Helamaną. Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad jie yra žurnalistai, kuriems pavesta pranešti apie mėginimą nužudyti vyriausiąjį teisėją. Pakvieskite juos porose perskaityti Helamano 2:2–9 ir parašyti antraštę, reziumuojančią tai, kas įvyko. Paprašykite kelių mokinių savo antraštes perskaityti klasei.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Helamano 2:10–11 ir ieškoti, ko Helamanas ėmėsi prieš Gadiantono plėšikus. Pakvieskite vieną mokinį apibendrinti šias eilutes.

Paaiškinkite, kad Gadiantono gauja yra slaptos sąjungos pavyzdys. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 2:12–14. Paprašykite mokinių nustatyti, koks buvo slaptų sąjungų poveikis nefitams.

- Ko galime pasimokyti iš šių eilučių apie slaptų sąjungų keliamą pavojų? (Mokiniams atsakinėjant įsitikinkite, kad jiems aiški tokia tiesa: **Slaptos sąjungos gali atvesti prie visuomenės sunaikinimo**. Galite paaiškinti, kad slaptos sąjungos atnešė sunaikinimą ne tik nefitams, jos prie sunaikinimo privedė ir jareditus, apie kuriuos mokiniai skaitys Etero knygoje; žr. Etero 8:20–21.)

Perskaitykite žemiau pateiktą vyresniojo M. Raselo Balardo iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paprašykite mokinių atkreipti dėmesį į šių dienų slaptų sąjungų pavyzdžius:

Doktrinų ir principų išsiaiškinimas

Kartais mokiniai, atsakydami į klausimus ar apibendrinami tai, ko išmoko iš nagrinėjamos Raštų dalies, suformuoja doktrinas arba principus. Kadangi jie kartais nesuvokia, kad suformuoja fundamentalią tiesą, gali būti naudinga užrašyti ją lentoje arba paraginti mokinius užrašyti ją sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose.

„Mormono Knygoje mokoma, kad slaptos sąjungos darė nusikaltimus, kurie buvo rimtas iššūkis ne tik pavieniems asmenims ar šeimoms, bet ir ištisoms civilizacijoms. Tarp šių dienų slaptų sąjungų yra gaujos, narkotikų karteliai ir organizuotos nusikaltėlių šeimos. [...]“

Jei nebūsime budrūs, tai šių dienų slaptos sąjungos galią ir įtaką įgis taip pat greitai ir plačiai, kaip tai nutiko Mormono Knygos laikais. [...]

[Velnias] naudoja slaptas sąjungas, tarp jų ir gaujas, „iš vienos kartos į kitą, pagal tai, kiek jis gali užvaldyti žmonių vaikų širdis“ [Helamano 6:30]. Jo tikslas – sunaikinti asmenis, šeimas, bendruomenes ir tautas. [Žr. 2 Nefio 9:9.] Iš dalies jam tai sekėsi daryti Mormono Knygos laikais. Ir jam per daug gerai sekasi tai daryti šiandien. Štai kodėl taip svarbu mums [...] tvirtai ginti tiesą bei teisingumą ir daryti viską, ką galime, kad padėtume savo bendruomenėms likti saugioms“ („Standing for Truth and Right“, *Ensign*, Nov. 1997, p. 38).

Pakvieskite mokinius apmąstyti, kaip jie gali pritaikyti vyresniojo Balardo mokymą. Pakvieskite juos sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti, ką jie darys, kad išvengtų bet kokios formos slaptų sąjungų, ir kaip jie „tvirtai [gins] tiesą bei teisingumą“ savo bendruomenėse.

Komentariai ir kontekstas

Helamano 1:1–21. Nesutarimas yra griauantis

Helamano knygoje pasakojama apie didelio nefity nelabumo laikotarpį. Gadianono plėšikai klestėjo, o žmonės, išgyvenę nelabumo, sunaikinimo ir atgailos ciklą, vėl grįžo prie nelabumo. Daugelis tų bėdų prasidėjo nuo nesutarimo, kuris apibūdintas Helamano knygos pirmajame skyriuje. Kai kurie žmonės mano, kad nesutarimas yra nedidelė nuodėmė. Tačiau kiti du pastarųjų dienų pranašų teiginiai pabrėžia šios nuodėmės rimtumą.

Prezidentas Džeimsas E. Faustas iš Pirmosios Prezidentūros perspėjo: „Kai yra nesutarimas, Viešpaties Dvasia pasišalina, nepriklausomai nuo to, kas kaltas“ („What I Want My Son to Know before He Leaves on His Mission“, *Ensign*, May 1996, p. 41).

Vyresnysis Džozefas B. Virtlinas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo įspėjo: „Sugedimo, nesąžiningumo, nesantaikos, nesutarimo ir kitų blogybių nuodėmės šiame

pasulyje yra neatsitiktiniai. Jos – Šėtono ir jo pasekėjų nenuilstamų pastangų įrodymas. Jis panaudoja visus turimus įrankius ir priemones, kad apgautų, supainiotų ir suklaidentų“ („Deep Roots“, *Ensign*, Nov. 1994, p. 76).

Kaip priešingybę griauančiai nesutarimo įtakai prezidentas Henris B. Airingas iš Pirmosios Prezidentūros pabrėžė Viešpaties Dvasios nešamą vienybę ir taiką:

„Kai su žmonėmis yra ta Dvasia, galime tikėtis harmonijos. Dvasia į mūsų širdis įdeda tiesos liudijimą, kuris suvienija tuos, kurie jį turi. Dievo Dvasia niekuomet nesukelia nesutarimų (žr. 3 Nef 11:29). Tarp žmonių ji niekada nesukelia skirtingumo jausmų, kurie veda į nesantaiką (žr. Joseph F. Smith, *Gospel Doctrine*, 13th ed. [1963], p. 131). Ji suteikia asmeninę ramybę ir vienybę su kitais jausmą. Ji vienija sielas. Vieninga šeima, vieninga Bažnyčia ir taikus pasaulis susideda iš vieningų sielų“ („That We May Be One“, *Ensign*, May 1998, p. 67).

Helamano 3–4

Įvadas

Tuo Mormono Knygos istorijos laikmečiu nefitai mėgavosi taikos laikotarpiais, bet taip pat išgyveno ir nesutarimų laikotarpius. Taikos laikotarpiu prie Bažnyčios prisijungė dešimtys tūkstančių nefitų. Po didelio klestėjimo laikotarpio išdidumas pradėjo skverbtis į

žmonių širdis, tačiau nuolankesnė Bažnyčios narių dalis stiprėjo tikėjime, nepaisant to, kad buvo persekiojami tų, kurie buvo išdidūs. Dėl tarp daugelio nefitų buvusio nelabumo visas jų pietines žemes užgrobė lamanitai.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Helamano 3

Daug nefitų persikelia į šiaurę, o Bažnyčia klesti, nepaisant nelabumo ir persekiojimų

Lentoje užrašykite tokius žodžius (galite tai padaryti prieš pamoką):

Žmones ... (mūsų šalyje)

Žmones ... (mūsų mieste)

Žmones mano apylinkėje arba skyriuje

Žmones mano šeimoje

Save

Paklauskite mokinių, ką iš visų lentoje išvardintų žmonių, jų manymu, jie gali kontroliuoti. Tada paprašykite pakelti ranką tuos, kurie kada nors buvo nusivylę kitų žmonių veiksmais. Tegu toliau ranką pakėlę laiko tie, kurie buvo neseniai nusivylę dėl kitų žmonių neteisių veiksmų. Paaiškinkite, kad studijuodami Helamano 3, jie ras įžvalgų apie tai, ką galima padaryti, kai aplinkiniai negyvena pagal Evangeliją.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 3:1–2. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir atkreipti dėmesį, kada pavartojama frazė „nebuvo nesantaikos“. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Helamano 3:3, 19 ir rasti žodžius arba frazes, kurios parodo, kaip tarp nefitų viskas pasikeitė.

- Kodėl, jūsų manymu, nefitai taip greitai perėjo iš laikotarpio, kuriame nebuvo nesantaikos, į laikotarpį, kuriame buvo didelė nesantaika?

Apibendrinkite Helamano 3:3–16, paaiškindami, kad tuo nesantaikos metu daug nefitų persikėlė į šiaurę.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 3:20. Paprašykite mokinių nustatyti, kaip tuo nesantaikos metu buvo apibūdintas Helamanas.

- Kas paliko jums įspūdį Helamano pavyzdyje tuo nesantaikos metu? (Mokiniams atsakinėjant, galite jiems pasiūlyti Helamano 3:20 eilutėje pasižymėti žodį *nuolat*.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Helamano 3:22–26 ir išsiaiškinti, kaip pasikeitė nefitų situacija.

- Kas privertė Bažnyčios narius stebėtis?
- Ko galime pasimokyti iš tų eilučių apie tai, kaip Bažnyčia gali paveikti žmones?

Priminkite mokiniams, kad Mormonas, rengdamas Mormono Knygos metraščių, kartais nurodydavo pamokas, kurių iš tų pasakojimų norėjo išmokyti skaitytojus. Helamano 3 skyriuje, pradėdamas savo pamokas, jis vartojo frazes „taip mes galime matyti“, „taip mes matome“ ir „mes matome“. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Helamano 3:27–30 ir surasti, kokias pamokas Mormonas norėjo, kad išmoktume. Mokiniams papasakojus, ką rado, paklauskite:

- Ką Mormonas norėjo, kad sužinotume apie Dievo žodį?

Teiginių „ir taip mes matome“ išsiaiškinimas

Ruošdamas Mormono Knygą pranašas Mormonas tiesoms, kurių norėjo mokyti, pažymėti kartais pavartodavo tokias frazes kaip „ir taip mes matome“. Pabrėždami tas frazes Helamano 3 skyriuje galite paruošti mokinius atrasti kitose Mormono Knygos vietose Mormono paliktas pamokas.

Leiskite mokiniams kurį laiką pagalvoti, kaip Raštų studijavimas paruošė juos gauti tokius palaiminimus, kurie yra pažadėti Helamano 3:29. Pagalvokite, ar nevertėtų pakviesti kelis mokinius pasidalinti savo patirtimi.

Paašškinkite, kad likusioje Helamano 3 dalyje pasakojama, kaip po didelio atsietimo tarp nefitų pasklido išdidumas. Daug nuolankių Bažnyčios narių patyrė persekiojimus kitų Bažnyčios narių, kurie buvo išdidūs savo širdyse. Garsiai perskaitykite šias situacijas. Paprašykite mokinių pagalvoti, ar jie matė arba patyrė panašias situacijas.

1. Viena mergina šaiposi iš kitos merginos savo apylinkėje.
2. Vienas vaikinys erzina kitą savo kvorumo narį dėl to, kad šis per uoliai atsakinėja į klausimus pamokoje arba siūlosi atlikti kunigystės pareigas.
3. Grupelė vaikinų apylinkėje, bendraudami arba dalyvaudami veiklose už Bažnyčios ribų, nepriima kito vaikinio.
4. Grupelė merginų užgauliai kalba apie kitos merginos dėvimus drabužius.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 3:33–34. Paprašykite mokinių nustatyti, kuo panašios nefitų situacijos ir situacijos, išvardintos aukščiau. Skirkite mokiniams pakankamai laiko atsakyti, paskui užduokite šiuos klausimus:

- Kodėl, jūsų manymu, tai, kad vieni Bažnyčios nariai persekiojo kitus Bažnyčios narius, tarp nefitų buvo laikoma „dideliu blogiu“?
- Kokius Evangelijos principus pažeidžiame, netinkamai arba nemaloniai elgdami su kitais Bažnyčios nariais? Kaip galime stiprinti savo meilę kitiems šventiesiems?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Helamano 3:35 ir nustatyti, kaip nuolankūs nefitai reagavo į persekiojimus.

- Ar persekiojamų žmonių tikėjimas didėjo, mažėjo ar liko toks pat?
- Kokių veiksmų, padėjusių augti jų tikėjimui, ėmėsi persekiojami žmonės? (Jie dažnai pasninkavo ir meldėsi, stengėsi būti nuolankūs ir savo širdis atidavė Dievui.)
- Prie ko dar, be tikėjimo padidėjimo, privedė nuolankių nefitų veiksmai? (Džiaugsmo, paguodos ir jų širdžių išvalymo ir pašventinimo.)

Užrašykite lentoje šiuos žodžius: *Kai mes ... , mūsų tikėjimas Jėzumi Kristumi augs nepaisant persekiojimo ir išbandymų.* Paprašykite mokinių užbaigti šį teiginį pagal tai, ką jie sužinojo iš Helamano 3:33–35. Galite pakviesti kelis mokinius papasakoti, kaip jie užbaigė tą teiginį. Nors mokiniai gali atsakyti savaip, žiūrėkite, kad jie išreikštų tokią tiesą: **Kada stengiamės gyventi teisiai, mūsų tikėjimas Jėzumi Kristumi augs, nepaisant persekiojimo ir išbandymų.** Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti šių eilučių mokymus, galite užduoti šiuos klausimus:

- Kaip malda ir pasninkas padėjo jums persekiojimo ar išbandymo metu?
- Ką, jūsų manymu, reiškia savo širdį atiduoti Dievui?
- Kodėl turite savo širdį atiduoti Dievui, kad persekiojimo ar išbandymo metu augtų jūsų tikėjimas?

Paklauskite mokinių, ar jie kada nors jautė, kaip auga jų tikėjimas, kai teisiai reagavo į persekiojimą. Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo patyrimais. Taip pat galite papasakoti kokį nors savo patyrimą.

Kad paruoštumėte mokinius studijuoti Helamano 4 skyrių, pakvieskite juos tyliai perskaityti Helamano 3:36. Paprašykite jų išsiaiškinti, kokia buvo bendra nefitų padėtis. (Nefitų išdidumas augo, napaisant nuolankių Kristaus pasekėjų pavyzdžio.)

Helamano 4

Dėl nelabumo Viešpaties Dvasia pasitraukia nuo nefitų, ir lamanitai užima pietines nefitų žemes

Paašškinkite, kad Helamano 4:4–8 yra pasakojama apie nefitų mūšį su lamanitais ir nefitų atskalūnais. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti tas eilutes. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir išsiaiškinti, kurios nefitų žemės per tą mūšį buvo užgrobtos.

Lentoje užrašykite šiuos nurodymus. (Siūlome padaryti tai prieš pamokai prasidedant.) Pakvieskite mokinius užsirašyti juos į sąsiuvinius arba į Raštų studijavimo žurnalus.

Užrašykite tris frazes, apibūdinančias nefitų nusistatymą ir veiksmus.

Užrašykite tris frazes, apibūdinančias tai, kas nutiko dėl tų veiksmų.

Suskirstykite mokinius poromis. Paprašykite porų kartu perskaityti Helamano 4:11–13, 23–26 ir rasti bei užrašyti pagrindines frazes pagal lentoje pateiktus nurodymus.

Pakvieskite kelias poras pateikti savo atsakymus. Mokiniais pasakojant, ką užsirašė, galite pasiūlyti, kad jie savo Raštuose pasižymėtų tokias frazes: „palikti su savo pačių jėga“ (Helamano 4:13), „jie tapo silpni“ (Helamano 4:24) ir „taigi [...] jie tapo silpni“ (Helamano 4:26).

Paklauskite mokinių, kokius principus jie gali nustatyti studijuodami Helamano 4 skyrių. Padėkite jiems nustatyti tokį principą: **Išdidumas ir nelabumas atskiria mus nuo Viešpaties Dvasios, ir mes liekame tik su savo jėgomis.** Šį principą galite užrašyti lentoje. Taip pat galite pasiūlyti mokiniams užsirašyti jį savo Raštuose, šalia Helamano 4:23–24.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti šį principą, pakvieskite vieną iš jų ateiti prieš klasę. Paprašykite to mokinio įsivaizduoti, kad jis buvo pašauktas vienas kariauti su lamanitais. Paklauskite jo, kokie būtų jo šansai laimėti prieš tokio dydžio armiją. Paprašykite kito mokinio ateiti prieš klasę ir atsistoti šalia pirmojo mokinio. Paklauskite pirmojo mokinio, ar antro mokinio pagalba padidintų jo šansus nugalėti priešininko armiją. (Kovojant su didele armija antro mokinio prisidėjimas svariai nepadidintų šansų laimėti.) Tuomet lentoje užrašykite *Viešpats*. Paklauskite pirmojo mokinio:

- Kokie, jūsų manymu, būtų šansai laimėti mūsų, jeigu jūsų pusėje būtų Viešpats?

Paklauskite mokinių, kaip ši veikla siejasi su principu iš Helamano 4 skyriaus. Pagalvokite, ar nevertėtų užduoti žemiau pateiktą klausimą:

- Nefitų atveju pasilikti tik su savo jėgomis reiškė pralaimėti mūsų ir prarasti žemes. Kokius „mūsų“ galime pralaimėti mes, jeigu su mumis nebus Šventosios Dvasios?

Paprašykite mokinių pagalvoti, ką jie gali daryti, kad savo gyvenime išlaikytų Šventosios Dvasios bendrystę, ir pakvieskite juos tai daryti. Pasidalinkite savo liudijimu apie Dvasios svarbą jūsų gyvenime.

Komentariai ir kontekstas

Helamano 3:33–34, 36; 4:12. Išdidumo poveikis Bažnyčiai

Mormonas pažymėjo, kad Viešpaties Bažnyčioje nebuvo išdidumo, bet dėl didelių kai kurių Bažnyčios narių turtų jis pradėjo skverbtis į jų širdis (žr. Helamano 3:33, 36).

Prezidentas Ezra Taftas Bensonas mokė:

„Pagalvokite, kiek praeityje mums kainavo išdidumas ir kiek jis kainuoja dabar mūsų pačių gyvenime, mūsų šeimose ir Bažnyčioje.

Pagalvokite apie atgailą, kuri galėtų vykti, pakeisdama gyvenimus, išsaugodama santuokas ir stiprindama šeimas, jeigu išdidumas netrukdytų mums išpažinti savo nuodėmes ir jų atsisakyti. (Žr. DS 58:43.)

Pagalvokite, kiek daug yra mažiau aktyvių Bažnyčios narių, kadangi jie įsižeidė ir išdidumas neleidžia jiems atleisti arba visapusiškai vaišintis prie Viešpaties stalo.

Pagalvokite, kiek dešimčių tūkstančių kitų vaikinių ir vyresnių porų galėtų tarnauti misijose, jeigu ne išdidumas, kuris neleidžia jiems atiduoti savo širdis Dievui. (Žr. Almos 10:6; Hel. 3:34–35.)

Pagalvokite, kaip išaugtų šventyklos darbas, jeigu laikas praleidžiamas šioje dieviškoje tarnystėje būtų svarbesnis už daugelį išdidumo skatinamų užsiėmimų, kurie varžosi dėl mūsų laiko“ („Beware of Pride“, *Ensign*, May 1989, p. 6).

Helamano 5

Įvadas

Nefitų nelabumas tęsiasi, kol dauguma iš jų pasirenka nelabumą, o ne teisumą. Nefis ir Lehis pasišvenčia Dievo žodžio skelbimui. Jų tėvas Helamanas mokė juos atminti jų išpirkėją ir padaryti Jį savo gyvenimo pamatu. Po

nefitų mokymo Nefis ir Lehis pamokslavo lamanitams, kurie įmetė juos į kalėjimą. Viešpats stebuklingai išvaudoja juos, ir dauguma lamanitų atgailauja ir atsiverčia į Evangeliją.

Mokykite Šventąją Dvasią

Ruošdamiesi mokyti, melskitės, kad su jumis ir mokiniais būtų Šventoji Dvasia.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Helamano 5:1–13

Helamanas skatina savo sūnus laikytis Dievo įsakymų, skelbti Evangeliją ir prisiminti išperkančią Jėzaus Kristaus galią

Prieš pamoką pasiruoškite parodyti šešias popieriaus juosteles. Vienoje turėtų būti užrašytas jūsų vardas. Kitose penkiose turėtų būti užrašyti tokie žodžiai ir frazės: *Gimdytojai, Jėzaus Kristaus Apmokėjimas, Atgaila veda į išgelbėjimą* ir *Laikykites įsakymų*.

Mokiniais duokite po nedidelę popieriaus lapelį. Paaiškinkite, kad trumpai parodysite šešias popieriaus juosteles su užrašytais žodžiais. Tada jie užrašys žodžius, kuriuos įsidėmėjo. Paeiliui parodykite mokiniams visas popieriaus juosteles.

Paprašykite mokinių užrašyti žodžius, kuriuos jie įsidėmėjo. Tada vėl parodykite tas šešias popieriaus juosteles. Paklauskite:

- Sunku ar lengva buvo įsidėmėti tuos žodžius ir frazes?
- Kaip, jūsų manymu, padėjo tai, kad iš anksto buvo pasakyta įsidėmėti tai, kas buvo tose popieriaus juostelėse?

Paprašykite vieno mokinio perskaityti žemiau pateiktą Prezidento Spenserio V. Kimbolo teiginį. Pakvieskite mokinius pasiklausti, ką jis pasakė apie tai, kaip svarbu prisiminti Evangelijos mokymus, kuriuos jie gauna:

„Jeigu žodyne ieškotumėte paties svarbiausio žodžio, ar žinote, koks jis būtų? Tai galėtų būti *prisiminti*. Kadangi visi esate sudarę sandoras, tai žinote, ką daryti, ir žinote, kaip daryti, todėl svarbiausia yra prisiminti“ („Circles of Exaltation“ [address to CES religious educators, June 28, 1968], p. 5 si.lds.org).

Paaiškinkite mokiniams, kad šiandien jie mokysis apie du žmones, kurie pakeitė tūkstančių kitų žmonių gyvenimą, nes prisiminė tam tikras tiesas ir veikė pagal jas. Paraginkite mokinius šioje pamokoje pagalvoti, ką, jų manymu, Viešpats nori, kad jie prisimintų.

Apibendrinkite Helamano 5:1–4. Paaiškinkite, kad dėl žmonių nelabumo Nefis atsistatydino iš vyriausiojo teisėjo pareigų, kad kartu su savo broliu Lehiu galėtų pasišvesti Dievo žodžio skelbimui.

Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas. (Nerašykite skliausteliuose esančių žodžių.)

Helamano 5:5–7 (Vykdyti įsakymus; prisiminti teisius protėvių pavyzdžius.)

Helamano 5:9–11 (Prisiminti Kristaus Apmokėjimą; prisiminti, kad negalime būti išgelbėti savo nuodėmėse, bet per atgailą ir Apmokėjimo galią galime būti išgelbėti iš savo nuodėmių.)

Helamano 5:12 (Prisiminti, kad Jėzus Kristus turi būti mūsų pagrindas.)

Pakvieskite mokinius peržvelgti lentoje išvardintas eilutes ir ieškoti žodžių *prisiminkite, atminkite*. Galite pasiūlyti, kad jie pasižymėtų visus rastus žodžius. Tada duokite mokiniams kelias minutes tyliai perskaityti tas ištraukas ir rasti, ką Helamanas norėjo, kad prisimintų jo sūnūs. Pakvieskite mokinius papasakoti tai, ką rado. Galite jų atsakymus užrašyti lentoje, šalia atitinkamų Raštų nuorodų.

Kad padėtumėte mokiniams analizuoti ir suprasti tas eilutes, užduokite šiuos klausimus:

- Kaip prisiminimas apie teisius kitų žmonių pavyzdžius jums gali padėti pasirinkti „dary[ti] tai, kas gera“?
- Ką darote, kad prisimintumėte Jėzaus Kristaus Apmokėjimą?

Užrašykite lentoje šį teiginį: *Jeigu mes ... , Šėtonas neturės mums galios.*

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 5:12. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kaip galėtų užbaigti lentoje užrašytą teiginį. Nors mokiniai gali atsakyti savaip, įsitikinkite, kad jie išreiškia tokią tiesą: **jeigu statysime ant Jėzaus Kristaus pamato, Šėtonas neturės mums galios.** Galite pakviesti mokinius pasižymėti Helamano 5:12 esančias frazes, kurios išreiškia tą principą. Pabrėžkite, kad Helamano 5:12 yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite pasiūlyti mokiniams išskirtiniu būdu pasižymėti tą eilutę, kad galėtų ją lengvai rasti.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti šioje eilutėje mokomą principą, pastatykite nedidelį bokštelį arba namą iš kaladėlių arba knygų ir užduokite klausimus, panašius į šiuos:

- Kodėl svarbu, kad pastatas turėtų tvirtą pamatą?
- Ką, jūsų manymu, reiškia dėti savo pamatą ant Jėzaus Kristaus?
- Kas yra žadama tiems, kurie deda savo pamatą ant „mūsų Išpirkėjo [...] uolos“?
- Ką galime daryti, kad dėtume savo pamatą ant Jėzaus Kristaus uolos? (Galite paklausti mokinių, kaip Helamano 5:6–11 mokomos tiesos yra pavyzdžiai to, kaip galime dėti savo pamatą ant Jėzaus Kristaus.)

Galite pažymėti, kad statymas ant Gelbėtojo pamato neužkirs kelio Šėtono atakoms, bet suteiks mums stiprybės jas nugalėti.

- Kada jums pavyko atsispirti pagundai arba iškęsti išbandymus dėl to, kad jūsų tikėjimas buvo pastatytas ant Jėzaus Kristaus?

Paliudykite apie stiprybę, kurią gavote dėl to, kad dėjote savo pamatą ant Jėzaus Kristaus uolos. Duokite mokiniams laiko sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti vieną būdą, kaip jie uoliau stengsis dėti savo pamatą ant savo Išpirkėjo uolos.

Helamano 5:14–52

Viešpats apsaugo Nefį ir Lehį, esančius kalėjime, ir daug lamanitų atsiverčia

Apibendrinkite Helamano 5:14–19, paaiškindami, kad Nefis ir Lehis su didžia jėga skelbė Evangeliją tarp nefitų ir lamanitų. Dėl to daugelis nefitų atskalūnų grįžo prie tikėjimo. Zarahemloje ir aplinkinėse srityse buvo pakrikštyti 8000 lamanitų.

Nubraižykite lentoje žemiau pateiktą lentelę. Suskirstykite mokinius poromis ir kiekvienos poros paprašykite nusibraižyti lentelę ant popieriaus lapo. Paprašykite, kad mokiniai porose kartu skaitytų lentelėje nurodytas Raštų ištraukas ir tada nupieštų paprastą paveikslėlį arba parašytų trumpas visų ištraukų santraukas. (Mokiniams braižantis lentelę, patarkite po kiekviena Raštų nuoroda palikti pakankamai vietos paveikslėliui ir santraukai.)

Helamano 5:20–21	Helamano 5:22–25	Helamano 5:26–28
Helamano 5:29–34	Helamano 5:35–41	Helamano 5:42–44

Praėjus pakankamai laiko, pakvieskite mokinius kitai porai trumpai parodyti ir paaiškinti savo paveikslėlius arba santraukas. Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti šias eilutes, užduokite šiuos klausimus:

- Ką daryti lamanitus skatino balsas, kada juos uždengė tamsa? (Žr. Helamano 5:29, 32.)
- Kaip Helamano 5:30 apibūdinamas balsas?
- Kada esate girdėję arba jautę „malonaus tobulo švelnumo balso“ kuždesius?
- Ką Abinadabas mokė savo brolius daryti, kad išsisklaidytų tamsa? (Žr. Helamano 5:41.)

Helamano 5:12

yra Raštų įvaldymo eilutė. Padėkite mokiniams įsiminti šią eilutę, peržiūrėdami šios pamokos pabaigoje esančią mokymo idėją.

- Kas atsitiko, kada lamanitai paklausė Abinadabo patarimo ir panaudojo tikėjimą Kristumi? (Žr. Helamano 5:43–44.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Helamano 5:44–47 ir ieškoti žodžių, kurie apibūdintų kai kuriuos atgailos rezultatus.

- Ką iš šių eilučių sužinote apie atgailą? (Padėkite mokiniams nustatyti tokią tiesą: **Kai panaudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi ir atgailaujame už savo nuodėmes, Šventoji Dvasia pripildys mūsų širdis ramybės ir džiaugsmo.**)

Apibendrinkite Helamano 5:48–52, paaiškindami, kad lamanitai ir nefitų atskalūnai, patyrę šį stebuklą, išėjo ir pradėjo tarnauti žmonėms ir „didesnioji lamanitų dalis“ atsivertė į Evangeliją.

Paraginkite mokinius pagalvoti, ar jie šiuo metu jaučia ramybę ir džiaugsmą savo gyvenime. Jeigu nejaučia, pakvieskite juos pagalvoti, ką jie gali daryti, kad būtų savo pamatą ant Jėzaus Kristaus ir išsklaidytų juos supančius tamsos debesis.

Raštų įvaldymo eilutė — Helamano 5:12

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 5:12. Kad padėtumėte mintinai išmokti šią eilutę, duokite jiems tuščią popieriaus lapą. Tegu jie ant lapo popieriaus užrašo tą eilutę tik paveikslėliais ir pavienėmis raidėmis. Tegu vietoje žodžių, kurie reiškia *uola*, *pamatas*, *vėjas*, *kruša* ir *audra*, nupiešia paprastus paveikslėlius. Tegu vietoje žodžių, kurie nereiškia daiktų (tokių kaip *dabar* ir *mano*), jie užrašo jų pirmąsias raides. Pakvieskite mokinius atmintinai pasakyti tą eilutę tik pagal savo nupieštus paveikslėlius ir parašytas raides. Taip pat galite pakviesti juos susikeisti lapeliais su kitais mokiniais ir atmintinai pasakyti šią eilutę pagal tai, ką nupiešė ir užrašė klasės draugai. Paraginkite mokinius pasiimti savo lapus namo ir padėti juos gerai matomoje vietoje, kad galėtų mintinai mokytis tą ištrauką.

Pastaba: Kadangi šios dienos pamokoje yra daug medžiagos, šią veiklą galite atlikti kitą dieną, kai turėsite daugiau laiko.

Komentariai ir kontekstas

Helamano 5:12. Kaip galime atlaikyti priešininko „galingus vėjus“?

Prezidentas Spenseris V. Kimbolas mokė, kad turime tvirtai laikytis Jėzaus Kristaus Evangelijos, kai priešininkas savo pajėgomis puola mus:

„Mes taip pat susiduriame su priešininko galingomis, griaušančiomis pajėgomis. Nuodėmės, nelabumo, amoralumo, degradacijos, tironijos, apgaulės, sąmokslų ir nesąžiningumo bangos grasina mums visiems. Jos labai galingai ir greitai artinasi ir sunaikins mus, jeigu nesisaugosime.

Tačiau mes buvome įspėti. Mums dera būti budriems, klausytis ir bėgti nuo blogio dėl savo amžinojo

gyvenimo. Be pagalbos negalime prieš tai atsilaikyti. Turime bėgti į aukštesnes vietas arba tvirtai laikytis to, kas mums padės išlikti nenuneštiems. Tai, į ką tvirtai turime įsikabinti, yra Jėzaus Kristaus Evangelija. Ji – mūsų apsauga nuo bet kokių nelabojo sutelktų pajėgų. Įkvėptas Mormono Knygos pranašas taip patarė savo žmonėms: „Atminkite, kad būtent ant mūsų išpirkėjo, kuris yra Kristus, Dievo Sūnus, uolos jūs turite statyti savo pamatą; idant kada velnias pasiųs savo galingus vėjus, taip, savo strėles viesule, taip, kada visa jo kruša ir jo galinga audra daužysis į jus, tai neturėtų galios jums nutraukti į nelaimės ir begalinio vargo prarają“ (Hel 5:12) („Hold Fast to the Iron Rod“, *Ensign*, Nov. 1978, p. 6).

Helamano 6–7

Įvadas

Dėl Nefio ir Lehio misionieriško darbo lamanitai tapo teisesni, tačiau nefitai tapo nelabi, pradėjo remti Gadiantono plėšikus, ir Viešpaties Dvasia pasitraukė nuo jų. Nefis pranašavo, kad nefitai pražus, jeigu ir

toliau pasiliks nelabume. Jis taip pat pranašavo, kad dėl lamanitų teisumo Viešpats bus jiems gailėstingas ir išsaugos juos.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Helamano 6

Lamanitai tapo teisūs ir kovojo su Gadiantono plėšikais, o nefitų nelabumas augo, ir jie rėmė Gadiantono plėšikus

Lentos viduryje nupieškite tokią schemą:

Šventosios Dvasios įtaka jūsų gyvenime

Pakvieskite mokinius įvardyti ir pagalvoti apie nusistatymus ir veiksmus, didinančius Šventosios Dvasios įtaką jų gyvenime, ir apie nusistatymus ir veiksmus, kurie ją mažina.

Paaiškinkite, jog Mormonas rašė, kad Viešpats atitraukė Savo Dvasią nuo nefitų ir pradėjo išlieti Savo Dvasią ant lamanitų (žr. Helamano 6:35–36). Priminkite mokiniams, kad nefitai „dėl savo prasižengimo [...] tapo silpni“ (Helamano 4:26). „Viešpaties Dvasia daugiau jų nebesaugojo“ (Helamano 4:24) ir jie „brendo sunaikinimui“ (Helamano 5:2).

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 6:2. Paprašykite, kad mokiniai sektų skaitomą tekstą ir ieškotų, dėl kokių veiksmų ir nusistatymų nefitai toliau „brendo nesibai-giančiam sunaikinimui“ (Helamano 6:40). Mokiniams pasakojant, ką rado, vieną mokinį paprašykite jų atsakymus užrašyti lentos apačioje, žemiau arba šalia žemyn nukreiptos rodyklės.

Priminkite mokiniams, kad dėl Nefio ir Lehio ankstesniais metais atlikto misionieriško darbo tūkstančiai lamanitų Zarahemloje buvo pakrikštyti ir dauguma lamanitų Nefio žemėje buvo atversti į Evangeliją (žr. Helamano 5:19–20, 50–51). Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 6:1, 3–5. Pakvieskite mokinius sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kokie veiksmai ir nusistatymai įgalino lamanitus džiaugtis vis didesne Dvasios įtaka. Mokiniams pasakojant, ką rado, vieną mokinį paprašykite užrašyti jų atsakymus lentos viršuje, aukščiau arba šalia į viršų nukreiptos rodyklės.

- Ką jums reiškia būti tvirtam ir pastoviam tikėjime? (Žr. Helamano 6:1.)
- Kaip Bažnyčios žmonės reagavo į lamanitų atsivertimą? (Galite pabrėžti, kad dalinimasis Evangelija ir draugystė su šventaisiais gali atnešti didelį džiaugsmą, netgi kada mus supa nelabumas.)

Apibendrinkite Helamano 6:7–14, paaiškindami, kad maždaug trejus metus nefitai ir lamanitai džiaugėsi taika. Išsivysčius pramonei ir suaktyvėjus prekybai tarp jų, abi tautos suklestėjo. Tada 66-aisiais teisėjų valdymo metais buvo nužudyti du vyriausieji teisėjai. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 7:16–17. Paprašykite, kad mokiniai sektų skaitomą tekstą ir išsiaiškintų, kokie dar veiksmai ir nusistatymai privertė Dvasią pasitraukti nuo nefitų. Mokiniams pasakojant, ką rado, paprašykite vieną mokinį užrašyti jų atsakymus lentos apačioje, žemiau arba šalia žemyn nukreiptos rodyklės.

Papasakokite mokiniams šiuos faktus:

Širdis yra būtina mūsų fiziniam išgyvenimui. Ji varinėja kraują visu mūsų kūnu, kad deguonis ir kitos maistingosios medžiagos pasiektų visas mūsų ląsteles. Būdama maždaug kumščio dydžio, suaugusio žmogaus širdis vidutiniškai per dieną perpumpuoja 7570 litrų kraujo. Ji suplaka maždaug 70 kartų per minutę arba 100 000 kartų per dieną.

- Ką, žinodami, kokia gyvybiškai svarbi yra jūsų širdis, būtumėte pasiruošę padaryti, kad išlaikytumėte ją sveiką?

Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas: *Helamano 6:17, 21, 26, 28–31*. Pažymėkite, kad kiekvienoje šios ištraukos eilutėje vartojamas žodis *širdis* arba *širdys*, turint omenyje mūsų dvasines širdis. Duokite mokiniams laiko studijuoti šias eilutes ir pagalvoti, kaip atsakyti į žemiau pateiktus klausimus. (Kad sutauptumėte laiko, šiuos klausimus lentoje užrašykite prieš prasidedant pamokai arba išdalinkite juos mokiniams atspausdintus, kad studijuodami lentoje užrašytas eilutes jie galėtų juos matyti.)

Kodėl, jūsų manymu, Šėtoną taip domina Dievo vaikų širdys?

Ką darė nefitai, kas leido Šėtonui užvaldyti jų širdis? (Žr. Helamano 6:17.)

Kas atsitinka su asmeniu, kurio širdį veikia arba kontroliuoja Šėtonas? (Žr. Helamano 6:21, 28, 30–31.)

Pakvieskite kelis mokinius atsakyti į klausimus. Paprašykite vieno mokinio perskaityti žemiau pateiktą Prezidento Boido K. Pakerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paprašykite mokinių atidžiai klausytis ir rasti, kokiais būdais Šėtonas bando sėti pagundas mūsų širdyse.

„Gali būti netikri apreiškimai, raginimai iš velnio, pagundos! Tol, kol gyvenate, vienokiu ar kitokiu būdu priešininkas stengsis jus suklaidinti. [...]

Jeigu jausite raginimą daryti kažką, kas vers jus *jaustis* nepatogiai, kažką, ką savo *protu* žinosite esant neteisinga ir priešinga teisumo principams, nepakluskite jam!“ („Personal Revelation: The Gift, the Test, and the Promise“, *Ensign*, Nov. 1994, p. 61).

Lentos apačioje prie sąrašo prirašykite *paklusimas ir pasidavimas pagundai*. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Helamano 6:20–21, 31–38. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti skirtumų tarp to, kaip į Gadiantonų plėšikų įtaką reagavo lamanitai, ir to, kaip reagavo nefitai.

Pasakykite mokiniams, kad užrašęs, kas nutiko nefitams ir lamanitams, Mormonas pažymėjo pamokas, kurių galime išmokti iš jų patirties. Lentoje užrašykite tokius nebaigtus teiginius:

Nefitai prarado Dvasią, nes...

Viešpats išliejo Savo Dvasią ant lamanitų, nes...

Pakvieskite mokinius perskaityti Helamano 6:34–36 ir ieškoti informacijos, kuri padėtų jiems užbaigti sakinius lentoje.

- Kaip, remiantis tuo, ką perskaitėte šiose eilutėse, užbaigtumėte sakinius lentoje? (Sakiniai lentoje galite užbaigti pasinaudodami mokinių atsakymais.)
- Ko tose eilutėse mokoma apie tai, ką galime daryti, kad turėtume Dvasią? (Nors mokiniai gali atsakyti savaip, įsitikinkite, kad jie išreiškia tai, jog, **jei tikėsime Viešpaties žodžiais ir paklusime jiems, Jis išlies Savo Dvasią ant mūsų**. Mokiniai taip pat turėtų išreikšti mintį, kad, **jei leisime Šėtonui užvaldyti mūsų širdis, Viešpaties Dvasia pasitrauks nuo mūsų**.)

Atkreipkite mokinių dėmesį į šalia viršutinės ir apatinės rodyklių surašytus sąrašus. Pažymėkite, kad veiksmai ir nusistatymai lentos viršuje rodo norą tikėti Viešpaties žodžiais ir paklusti jiems, o veiksmai ir nusistatymas lentos apačioje rodo nelabumą ir kietaširdiškumą.

- Ką darote, kad aktyviai kvietumėte Šventosios Dvasios įtaką į savo gyvenimą ir neleistumėte Šėtono įtakai patekti į jūsų širdį?
- Kaip kuris nors iš veikslių lentos viršuje padėjo pakviesti Šventąją Dvasią į jūsų gyvenimą? (Taip pat galite paprašyti mokinių pamąstyti, ar jie nėra padarę kokių nors veikslių ar turėję kokių nors nusistatymų iš išvardintų lentos apačioje, ir pagalvoti, kaip dėl to sumažėjo Dvasios įtaka jų gyvenime.)

Paprašykite mokinių sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti po vieną veiksma, ką jie darys, kad pakviestų Viešpaties Dvasią į savo gyvenimą. Paraginkite juos iki galo įvykdyti savo tikslus.

Helamano 7

Nefis pamokslauja nelabiems nefitams ir įsako jiems atgailauti

Pakvieskite mokinius, kad į kiekvieną iš žemiau pateiktų klausimų jie kuo greičiau rastų atsakymus pasinaudodami Raštais. Paprašykite jų, kad radę atsakymą atsistotų. Paprašykite pirmojo atsistojusio atsakyti į klausimą. Tada, prieš skaitydami kitą klausimą, paprašykite mokinių atsistoti.

- Kuo vardu, pasak Helamano 7:1, buvo pranašas, grįžęs iš šiaurinių žemių?
- Kuri frazė Helamano 7:2 apibūdina tai, ko Nefis mokė žmones šiaurinėje žemėje?
- Kodėl, pagal Helamano 7:3, Nefis paliko šiaurinę žemę?
- Kas, pasak Helamano 7:4, užėmė teismo krases tuo metu, kada Nefis grįžo į Zarahemlą?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 7:5, o kitų mokinių paprašykite rasti, kaip Gadiantono plėšikai valdė žmones.

Apibendrinkite Helamano 7:6–12, paaiškindami, kad, Nefiui pamačius žmonių padėtį, „širdis jo krūtinėje pritvinko sielvarto“ (Helamano 7:6). Jis užlipo ant bokšto savo sode pasimelsti ir apraudoti žmonių nelabumo. Kai žmonės išgirdo jį meldžiantis ir raudojant, minia susirinko sužinoti, kodėl jis buvo taip nusiminęs. Jis pasinaudojo proga juos mokyti.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Helamano 7:15–16.

- Kodėl Nefis sakė, kad žmonėms „reikia stebėtis“?
- Ko siekia Šėtonas?

Pakvieskite mokinius stabtelėti ir pagalvoti apie Nefio panaudotus vaizdinius. Užvaldęs žmonių širdis, Šėtonas siekia nusviesti jų sielas žemyn į nesibaigiantį nelaimingumą.

- Kodėl, jūsų manymu, Nefis įspėjo žmones apie Šėtono ketinimus? Ko Nefis norėjo, kad jie išsvengtų?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Helamano 7:17–22, 26–28. Pakvieskite pusę mokinių išsiaiškinti, kokios buvo nefitų nuodėmės, o kitą pusę – apie kokias pasekmes įspėjo Nefis, jeigu žmonės neatgailaus.

Pirmajai pusei pasakojant, ką rado, pažymėkite panašumus su tuo, kas užrašyta lentos apačioje. Antrajai pusei pasakojant, užduokite šiuos klausimus:

- Kuri frazė Helamano 7:22 parodo, ko Viešpats neduoda tiems, kurie atsisako atgailauti? (Galite mokiniams pasiūlyti tas frazes pasižymėti Raštuose.)
- Kokios, pasak Helamano 7:28, yra pasekmės, kai žmonės atsisako atgailauti? (Jie pražus. Galite paaiškinti, kad nefitų atveju jų atsisakymas atgailauti reiškė, kad jie pražus tiek fiziškai, tiek dvasiškai.)

Užrašykite lentoje tokią tiesą: ***Jeigu atsisakome atgailauti dėl savo nuodėmių, netenkame Viešpaties apsaugos ir amžinojo gyvenimo palaiminimų.***

Kad padėtumėte mokiniams suprasti šį principą, pakvieskite juos paaiškinti, kokios pasekmės laukia žmonių žemiau pateiktose situacijose: 1) Vaikinas atsisako atgailauti dėl prisirišimo prie pornografijos; 2) Merginos didžiausias prioritetas yra tapti gerai žinoma ir populiaria, nepaisant to, kad jos tėvai moko kitaip; 3) Vaikinas, nors ir klausėsi pranašo mokymo tyrinėti Raštus ir melstis, atsisako tai daryti.

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie tai, kaip jie turėtų atgailauti. Paraginkite juos atgailauti, kad savo gyvenime galėtų visuomet turėti Viešpaties stiprybę ir apsaugą.

Helamano 8–9

Įvadas

Kai Nefis paskelbė, kad žmonės turi atgailauti arba bus sunaikinti, sugedę teisėjai sukursto daug žmonių prieš jį. Kai kurie žmonės drąsiai gynė jį. Nefis mokė, kad žmonės, atmetę jo liudijimą, taip pat atmetė liudijimus

visų pranašų, kurie buvo iki jo ir liudijo apie Jėzų Kristų. Kaip liudijimą, kad jis yra pranašas, Nefis atskleidė, kad buvo nužudytas vyriausiasis teisėjas. Kai Nefio žodžiai pasitvirtino, kai kurie žmonės priėmė jį kaip pranašą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Helamano 8:1–10

Sugedę teisėjai bando sukurstyti žmones prieš Nefį

- Kokias žinote įtakas, bandančias įtikinti jus netikėti pranašų žodžiais?

Mokiniam aptariant šį klausimą, paprašykite jų savo atsakymus užrašyti lentoje. Pakvieskite mokinius ieškoti įžvalgų apie tai, ką jie turėtų daryti susidūrę su įtakomis, panašiomis į šią dieną perskaitytas Helamano 8 skyriuje.

Priminkite mokiniams, kad Nefis drąsiai pateikė savo žmonėms atgailos žinią (žr. Helamano 7). Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Helamano 8:1–6. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir nustatyti, kaip teisėjai reagavo į Nefio mokymus. Galite pažymėti, kad kai kurie teisėjai priklausė slaptai Gadiantono gaujai.

- Kokia buvo teisėjų žinia žmonėms? (Jie bandė įtikinti žmones pykti ant Nefio.)
- Kodėl, pasak Helamano 8:4, teisėjai nenubaudė Nefio?

Paklauskite mokinių, ką jie darytų, jeigu kas nors bandytų įtikinti juos nekreipti dėmesio į pranašų žodžius.

Pasakykite mokiniams, kad kai kurie žmonės pasisakė prieš teisėjų idėjas. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 8:7–9. Pažymėkite, kad, kaip ir kai kurie žmonės minioje, **mes galime balsiai palaikyti pranašą, netgi jei tai nebus populiarus pozicija.**

- Ar jūsų gyvenime buvo akimirka, kada balsiai palaikėte dabartinį pranašą, nors jo mokymai nebuvo populiarūs? Kaip tai pakeitė jūsų gyvenimą? Kaip tai paveikė kitus?

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Helamano 8:10 ir rasti, kaip tų žmonių žodžiai pakeitė situaciją.

- Kaip viskas pasikeitė, kuomet kai kurie žmonės palaikė pranašą? Kodėl, jūsų manymu, yra svarbu, kad mes taip darytume šiais laikais?

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti šį vyresniojo M. Raselo Balardo iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Turime prisiminti Edmundo Burkės teiginį: „Kad blogis triumfuotų, tereikia tik vieno – kad geri žmonės nieko nedarytų.“ [Paimta iš John Bartlett, comp., *Familiar Quotations*, 15th ed. (1980), ix.] Turime kartu su kitais neabejingais piliečiais visame pasaulyje pasisakyti prieš šiuolaikines tendencijas. Įžėdžiančios medžiagos rėmėjams turime pasakyti, kad mums jau gana. Turime paremti tas programas ir produkciją, kurios yra pozityvios ir pakylėjančios.

Susivieniję su kaimynais ir draugais, kuriems rūpi tie patys dalykai, galime atsakingiems asmenims pasiųsti aiškią žinią“ („Let Our Voices Be Heard“, *Ensign* arba *Liahona*, Nov. 2003, p. 18).

- Kaip galime atsispirti įtakoms, kurios bando nuteikti mus prieš pranašų žodžius?
- Kokius žinote tinkamus būdus, kaip galima pasisakyti prieš blogas įtakas ir palaikyti pranašų žodžius?

Pakvieskite mokinius papasakoti apie metą, kada jie arba jų pažįstami pasisakė prieš tokias įtakas.

Helamano 8:11–24

Helamanas moko, kad visi pranašai liudija apie Jėzų Kristų

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 8:13. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir nustatyti, ką, pasak Nefio, neigė žmonės. Parodykite mokiniams paveikslą „Mozė ir skaitvarinis žaltys“ (62202; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 16). Paprašykite jų perskaityti Helamano 8:14–15 ir rasti, ko apie Gelbėtoją mokė Mozė.

- Kokius žinote būdus, kaip žmogus gali „[žiūrėti] į Dievo Sūnų tikėdam[as]“?
- Būti „atgailaujančios dvasios“, kaip parašyta Helamano 8:15, reiškia būti nuolankiam, atgailaujančiam ir priimančiam Viešpaties valią. Kodėl toks nusistatymas yra būtinas, kai sekame Gelbėtoju?
- Kaip žinojimas apie Gelbėtojo misiją gali padėti mums atsispirti blogiui?

Pakvieskite mokinius savais žodžiais persakyti Helamano 8:15 esantį mokymą. Pavyzdžiui, jie gali pasakyti, kad, **jeigu susitelksime į Jėzų Kristų ir panaudosime tikėjimą Juo, gausime amžinąjį gyvenimą.**

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 8:16. Pakvieskite mokinius sekti skaitomą tekstą ir išsiaiškinti, kas dar mokė Helamano 8:15 perteiktą žinią. Tada paprašykite mokinių Helamano 8:17–22 greitai surasti vardus kitų pranašų, liudijusių apie Kristų. Pakvieskite mokinius apmąstyti daugybę senovės ir šių laikų pranašų liudijimų apie Jėzų Kristų, kuriuos jie yra skaitę ir girdėję.

Paaiškinkite, kad daug žmonių atmetė Nefį ir jo žinią. Pakvieskite mokinius perskaityti Helamano 8:24–26 ir išsiaiškinti, kokios pasekmės laukė nefitų, kadangi jie atmetė pranašų liudijimus.

- Kodėl, jūsų manymu, nuolatos neigiantys tiesą ir sukylantys prieš Dievą patiria tokias rimtas pasekmes?
- Kada pranašo žinia padėjo jums atsigręžti į Viešpatį?

Pakvieskite mokinius pagalvoti, kaip jie galėtų labiau stengtis atsigręžti į Gelbėtoją. Paraginkite susitelkti į vieną būdą, kuriuo jie galėtų tai geriau daryti ateinančią savaitę.

Helamano 8:25–9:41

Nefis atskleidžia, kad buvo nužudytas vyriausiasis teisėjas

Apibendrinkite Helamano 8:25–28, paaiškindami, jog siekdamas įrodyti, kad žmonės buvo nuodėmingos būsenos ir kad jis kalbėjo Dievo žodį, Nefis atskleidė, kad buvo nužudytas vyriausiasis teisėjas. Suskirstykite mokinius poromis. Pakvieskite kiekvieną porą įsivaizduoti, kad jie yra detektyvai, tiriantys vyriausiojo teisėjo nužudymo bylą. Užrašykite lentoje žemiau pateiktus klausimus arba išdalinkite juos atspausdintus visoms poroms.

Pirmoji tyrimo diena:

1. Ką rado penki žmonės, tyrę Nefio žodžius? Kodėl jie parpuolė ant žemės? (Žr. Helamano 9:1–5).
2. Ką žmonės įtarė esant žudikais? (Žr. Helamano 9:7–9.)

Antroji tyrimo diena:

3. Kas buvo išlaisvinti? (Žr. Helamano 9:10–13, 18.)
4. Kas buvo apkaltintas? (Žr. Helamano 9:16–17, 19.)
5. Kokią papildomą informaciją pateikė Nefis? (Žr. Helamano 9:25–36.)
6. Kas buvo žudikas? (Žr. Helamano 9:37–38.)

Pakvieskite poras ieškoti atsakymų į 1 ir 2 klausimus. Praėjus pakankamai laiko paklauskite:

- Kuo tie penki vyrai patikėjo, kada rado nužudytą vyriausiąjį teisėją? Ko jie išsigando? (Žr. Helamano 9:5.)

Pakvieskite poras atsakyti į likusius klausimus ir baigti savo tyrimą. Tada paklauskite:

- Ką, pasak Nefio, turėjo pasakyti Seantumas, pripažinęs savo kaltę? (Žr. Helamano 9:36.)

Duokite mokiniams laiko pamąstyti

Užduokite aiškiai suformuluotus klausimus, kurie skatina mąstymą. Norėdami atsakyti į kai kuriuos klausimus, mokiniai prieš tai turėtų pamąstyti. Tokiais atvejais galite pasakyti: „Prašau truputį pagalvoti, kaip atsakysite, ir tada aš paprašysiu jūsų pateikti savo atsakymus.“

- Kodėl, pasak Helamano 9:39–41, kai kurie žmonės patikėjo Nefiu?

Pakvieskite mokinius apibendrinti tai, ką apie pranašų žodžius jie sužinojo iš Helamano 9 skyriaus. Mokiniai gali išsakyti daug įvairių minčių, tačiau įsitikinkite, kad jie suformulavo tokį principą: **Pranašų žodžiai išsipildys**. Norėdami labiau pabrėžti šią tiesą, galite paprašyti mokinių perskaityti Doktrinos ir Sandorų 1:37–38.

- Kokie patyrimai sustiprino jūsų liudijimą, kad šiais laikais žemėje yra tikri pranašai?
Baikite išsakydami savo liudijimą, kad pranašų žodžiai išsipildys.

Komentarai ir kontekstas

Helamano 8:14–15. „Skaistvarinė gyvatė“

Kalbėdamas apie tai, kaip Mozė iškėlė „skaistvarinę gyvatę“, Nefis kalbėjo apie laiką, kada Izraelio vaikus vargino „ugningi žalčiai“ (žr. Skaičių 21:6–9; atkreipkite dėmesį, kad žodis *skaistvaris* reiškia vario lydinį). Izraelitų problemų pradžia buvo tai, kad jie blogai kalbėjo apie Dievą ir Jo pranašą (žr. Skaičių 21:5). Tie, kurie žiūrėjo į skaistvarinę gyvatę, išgijo, o tie, kurie pasirinko nežiūrėti, – pražuvo (žr. Skaičių 21:9; 1 Nefio 17:41).

Kaip ir tie izraelitai, dauguma žmonių Nefio dienomis kalbėjo prieš Dievą ir Jo pranašą. Paminėjęs istoriją apie skaistvarinę gyvatę, Nefis pabrėžė, kad jo žmonės turi „[žiūrėti] į Dievo Sūnų, tikėdami“ ir gyventi (Helamano 8:15; taip pat žr. Jono 3:14–15 eilutes, kuriose Jėzus Kristus paminėjo skaistvarinę gyvatę (žaltį) kaip Jo įvyksiančio prisikėlimo simbolį). Tada Nefis priminė žmonėms, kad visi pranašai liudijo apie Kristų (žr. Helamano 8:16–23).

Papildoma mokymo idėja

Helamano 7–9. Vaizdo medžiaga

Vietoje tyrimo veiklos pamokoje galite parodyti vaizdo medžiagą pavadinimu „The Pride Cycle“ („Išdidumo

ciklas“), kurioje vaizduojama istorija iš Helamano 7–9 skyrių ir kelių pirmųjų Helamano 10 skyriaus eilučių. Vaizdo medžiagą galima rasti *Book of Mormon DVD Presentations 1–19* (54011) ir LDS.org.

Studijų namuose pamoka

Helamano 1–9 (22 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Helamano 1–9 (22 dalį), neturėtumėte įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs susitelksite tik į kelias iš šių doktrinų ir principų. Apsvarstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kūždesiais.

1 diena (Helamano 1–2)

Studijuodami politinius nesutarimus ir žmogžudystes tarp nefitų ir tai, kaip lamanitai užgrobia Zarahemlos miestą, mokiniai sužinojo, kad nesutarimai skaldo ir padaro mus atvirus priešininko įtakai. Jie taip pat sužinojo, kad slaptos sąjungos gali atvesti prie visuomenės sunaikinimo.

2 diena (Helamano 3–4)

Studijuodami, kaip nuolankūs Gelbėtojo pasekėjai nefitai ištvėrė daug persekiojimų, mokiniai sužinojo, kad mūsų tikėjimas Jėzumi Kristumi gali augti, nepaisant persekiojimų ir išbandymų, jeigu nuolankiai šauksimės Dievo ir atiduosime savo širdis Jam. Studijuodami, kaip padidėjęs nefitų išdidumas leido lamanitams užkariauti pusę nefitų žemių, mokiniai sužinojo, kad išdidumas ir nelabumas atskiria mus nuo Viešpaties Dvasios ir palieka su savo pačių jėgomis.

3 diena (Helamano 5)

Studijuodami Helamano pamokumus Nefiui ir Lehiui, mokiniai sužinojo, kad, jeigu dėsime savo pamatą ant Jėzaus Kristaus, Šėtonas neturės mums galios. Per Dievo galią ir Nefio bei Leho tikėjimą, ir misionierišką darbą daug lamanitų atgailavo. Mokiniai sužinojo, kad, jei panaudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi ir atgailaujame už savo nuodėmes, Šventoji Dvasia pripildo mūsų širdis ramybės ir džiaugsmo.

4 diena (Helamano 6–9)

Mokiniai sužinojo, kad, jeigu tikime Viešpaties žodžiais ir jiems paklustame, Jis išlies ant mūsų Savo Dvasią. Nefis įspėjo nelabus nefitus apie jų nelabumo pasekmes ir pabrėžė, kad, jeigu atsisakome atgailauti už savo nuodėmes, prarasime Viešpaties apsaugą ir amžinojo gyvenimo palaiminimus. Iš klausę Nefio žodžius, kai kurie žmonės užstojo jį. Mokiniai sužinojo, kad, jeigu atsispirsime blogiui, galėsime sustabdyti jo plitimą. Nefis priminė žmonėms, kad daug pranašų liudijo apie Gelbėtoją, ir mokė, kad, jeigu susitelksime į Jėzų Kristų ir panaudosime tikėjimą Juo, gausime amžinąjį gyvenimą. Iš Nefio mokymų, užrašytų Helamano 7–9, mokiniai sužinojo, kad pranašų žodžiai išsipildys.

Įvadas

Augančių nesutarimų ir nelabumo apsuptyje Nefis mokė savo sūnus, kad Jėzus Kristus turi būti jų tikėjimo pamatas. Nefio mokymai apie atgailą ir įsiklausymą į Viešpaties pranašų žodžius buvo gyvybiškai svarbūs žmonėms.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Helamano 1–5

Dėl nesutarimų ir nelabumo nefitai patiria pralaimėjimus; Nefiui ir Lehiui skelbiant Evangeliją atsiverčia daug lamanitų

Paprašykite mokinių pagalvoti, kodėl kai kurie pastatai stovi ilgą laiką, o kiti sugriūna. Po to paklauskite: Kodėl svarbu, kad pastatas turėtų tvirtą pamatą?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 5:12. Kadangi tai yra Raštų įvaldymo eilutė, pakvieskite kelis mokinius pabandyti pasakyti ją mintinai. Paraginkite juos pabandyti, nors gal dar ne visiškai ją įsiminė. Paskui užduokite šiuos klausimus:

- Kas žadama šioje eilutėje, jeigu statysime savo gyvenimus ant Jėzaus Kristaus pamato? (Mokinių atsakymai turėtų reikšti, kad, **jeigu statysime ant Jėzaus Kristaus pamato, Šėtonas neturės galios mums.**)
- Ką padarėte, kad statytumėte savo gyvenimą ant Jėzaus Kristaus pamato?

Pakvieskite mokinius papasakoti apie laikus, kai jų liudijimai apie Gelbėtoją padėjo jiems atsispirti pagundoms arba ištvėrti išbandymus. Pasidalinkite savo liudijimu apie jūsų gautą dvasinę stiprybę dėl to, kad statėte savo gyvenimą ant Jėzaus Kristaus pamato. Paraginkite mokinius pagalvoti, kokiu vienu ar dviem būdais jie stengsis geriau statyti savo gyvenimą ant Kristaus uolos.

Helamano 6–7

Lamanitai tapo teisėsniai, o nefitai – nelabesni; Nefis pamokslauja nelabiems nefitams ir įsako jiems atgailauti

Priminkite mokiniams, kad dauguma lamanitų atgailavo ir augo Evangelijoje, o nefitai gyveno nelabume, ir Šventoji Dvasia atitraukė nuo jų. Paprašykite mokinių pagalvoti apie momentą savo gyvenime, kai jie jautė, kaip dėl jų pasirinkimų Dvasia traukiasi nuo jų.

Paaškindite, kad, Nefiui pamačius žmonių padėtį, „širdis jo krūtinėje pritvinko sielvarto“ (Helamano 7:6). Jis užlipo ant bokšto savo sode pasimelsti ir apraudoti žmonių nelabumo. Aplink jį susirinko daugybė žmonių, ir Nefis pasinaudojo proga juos mokyti.

Pakvieskite vieną mokinį ateiti į klasės priekį ir vaizduoti Nefį savo bokšte. Paprašykite to mokinio garsiai perskaityti Helamano 7:15–22, 26–28, o likusių mokinių – sekti skaitomą tekstą. Prieš jam arba jai pradėdant skaityti, suskirstykite mokinius į dvi grupes. Tegu viena grupė ieško, kokias Nefis vardino nefitų

nuodėmes, o kitos grupės paprašykite išsiaiškinti, apie kokias kiliančias pasekmes, jeigu nefitai neatgailaus, liudijo Nefis. Tada pakvieskite mokinius papasakoti tai, ką jie rado.

Mokiniams atsakius, pakvieskite juos suformuluoti principus, kurių galime pasimokyti iš šio pasakojimo. Mokiniai gali išvardinti įvairius principus, tačiau jie turėtų išsakyti, kad, **jeigu atsiskome atgailauti dėl savo nuodėmių, netenkame Viešpaties apsaugos ir amžinojo gyvenimo palaiminimų.**

Kad padėtumėte mokiniams suprasti šį principą, pakvieskite juos paaiškinti, kokios pasekmės laukia žmonių žemiau pateiktose situacijose: 1) Vaikinas atsisako atgailauti dėl prisirišimo prie pornografijos. 2) Merginos didžiausias prioritetas yra tapti gerai žinomai ir populiariai, nepaisant to, kad jos tėvai moko kitaip. 3) Vaikinas klausėsi pranašo mokymo tyrinėti Raštus ir melstis, bet atsisako tai daryti.

Pakvieskite mokinius pagalvoti, ar yra kas nors, dėl ko jie turėtų atgailauti, kad galėtų turėti daugiau Viešpaties stiprybės savo gyvenime.

Helamano 8

Nefis moko, kad visi pranašai liudija apie Jėzų Kristų

Užrašykite lentoje žodžius *priimti* ir *neigti*. Paprašykite mokinių paaiškinti, kuo skiriasi tie žodžiai. Pakvieskite vieną mokinį perskaityti Helamano 8:13, o visų mokinių surasti, ką, pasak Nefio, žmonės neigė. Galite paraginti mokinius pasižymėti tai, ką rado.

Parodykite mokiniams paveikslą „Mozė ir skaitvarinis žaltys“ (62202; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 16). Pakvieskite juos perskaityti Helamano 8:14–15 ir rasti, ką apie Gelbėtoją mokė Mozė. Pakvieskite juos papasakoti, ką sužinojo. Tada paklauskite:

- Kokius žinote būdus, kaip žmogus gali tikėdamas žiūrėti į Gelbėtoją?
- Ką reiškia turėti „atgailaujančią dvasią“? (Būti nuolankiam, atgailaujančiam ir priimančiam Viešpaties valią.) Kodėl toks nusistatymas yra būtinas, kai žiūrime į Gelbėtoją?
- Kaip žinojimas apie Gelbėtojo Apmokėjimą padeda mums atsispirti blogiui ir atgailauti, kai nusidedame?

Pakvieskite mokinius suformuluoti principą, kurio galime pasimokyti iš šių eilučių. Mokiniai gali pavartoti kitus žodžius, tačiau jie turėtų išreikšti, kad, **jeigu susitelksime į Jėzų Kristų ir panaudosisime tikėjimą Juo, gausime amžinąjį gyvenimą.**

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 8:16 ir paprašykite mokinių išsiaiškinti, kas dar mokė apie Gelbėtojo misiją. Paprašykite mokinių Helamano 8:17–22 greitai surasti vardus kitų pranašų, liudijusių apie Kristų. Pakvieskite mokinius pagalvoti apie tai, kaip pranašai senovėje, o taip pat ir mūsų laikais, liudijo apie Gelbėtojo misiją ir apmokančiąją auką.

Pakvieskite mokinius pasidalinti savo liudijimais apie tai, ką Gelbėtojo Apmokėjimas reiškia jų gyvenime. Taip pat galite pasidalinti savo liudijimu.

Kita dalis (Helamano 10–16)

Paprašykite mokinių jsivaizduoti, kad Viešpats pažadėjo jiems, jog Jis padarys viską, ko tik jie Jo paprašys. Nefis buvo toks ištikimas, kad Viešpats jam davė tokį pažadą ir suteikė užantspaudavimo galią. Paraginkite mokinius šią savaitę studijuoti Helamano 10–11 skyrius ir ieškoti, kaip Nefis panaudojo Viešpaties jam duotą galią, kad padėtų savo žmonėms. Taip pat pakvieskite juos ieškoti, kiek Jėzaus Kristaus gimimo ir mirties ženklų jie gali rasti studijuodami Samuelio Lamanito pranašystę Helamano 13–16 skyriuose.

Helamano 10

Įvadas

Tyrimas dėl vyriausiojo teisėjo žmogžudystės baigėsi, kai buvo patvirtintas Nefio apreiškimas apie žmogžudį. Išvengęs baumės dėl neteisingų kaltinimų jam, Nefis patraukė namo. Jis apmąstė tai, ką jam parodė Viešpatys, bet jautėsi prislėgtas dėl žmonių nelabumo.

Tą apmąstymo ir liūdesio kupiną akimirką jis išgirdo Viešpaties balsą. Viešpats palaimino jį užantspaudavimo galia ir įsakė jam toliau skelbti atgailą žmonėms. Nefis iš karto pakluso Viešpaties įsakymui.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Helamano 10:1–11

Nefis gauna užantspaudavimo galią

Priminkite mokiniams Nefio apreiškimą apie vyriausiojo teisėjo nužudymą, aprašytą Helamano 8–9. Pakvieskite mokinius įsivaizduoti save esant Nefio vietoje iš karto po to, kai jis atskleidė, kas nužudė vyriausiąjį teisėją.

- Kaip jūs jaustumėtės? Kokios reakcijos tikėtumėtės iš aplinkinių?
- Ką norėtumėte pasakyti tiems žmonėms?
- Kaip jaustumėtės, jeigu žmonės ignoruotų jus ir paliktų vienus?

Paaiškinkite, kad Nefis patraukė namo, kai tik jam buvo panaikinti kaltinimai dėl vyriausiojo teisėjo žmogžudystės. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 10:1–3, o kitų mokinių paprašykite ieškoti, ką Nefis darė eidamas namo. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti žodžius *mąstydamas*, *bemąstant*, kur tik šie yra tose eilutėse.

- Kodėl Nefis buvo „prislėgtas“?
- Kas atsitiko, kada Nefis mąstė? (Jį pasiekė Viešpaties balsas.) Koks ryšys tarp mąstymo ir apreiškimo gavimo?

Mokiniams atsakinėjant, padėkite išsiaiškinti tokį principą: **Viešpaties dalykų apmąstymas paruošia mus gauti apreiškimą.** Šį principą galite užrašyti lentoje.

Paklauskite mokinių, ar jie galėtų prisiminti pasakojimus Raštuose arba iš Bažnyčios istorijos, kai žmonės gavo apreiškimą dėl to, kad apmąstė Viešpaties dalykus. (Galimi pavyzdžiai: Lehio sūnus Nefis, gavęs apreiškimą ir trokšdamas matyti tai, ką matė jo tėvas ir „mąstydamas savo širdyje“ [žr. 1 Nefio 10:17; 11:1]; Džozefas Smitas, kurio Pirmasis regėjimas buvo po to, kai jis „mąstė [...] vėl ir vėl“ apie Jokūbo 1:5 eilutę [žr. Džozefas Smitas–Istorija 1:11–17]; ir Džozefas F. Smitas, kuris matė regėjimą apie mirusiųjų išpirkimą po to, kai mąstė ir galvojo apie Viešpaties žodžius [žr. DS 138:1–6, 11].)

- Kada jums apmąstymas padėjo gauti asmeninį apreiškimą? (Galite paminėti, kad asmeninio apreiškimo gavimas dažniausiai nėra toks dramatiškas, kokius matome kai kuriuose pavyzdžiuose iš Raštų. Apreiškimo gavimas dažniausiai yra netikėto nušvitimo akimirka, tokia, kad staiga suprantame kažką, ką iki tol buvo sunku suprasti.)
- Kokias žinote akimirkas ar situacijas, kuomet ypatingai tiktų apmąstyti Viešpaties dalykus? (Galimi tokių akimirkų pavyzdžiai: prieš ir po sakramento susirinkimo, prieš ir po asmeninės maldos ar Raštų studijavimo, pažiūrėjus ar pasiklausius visuotinės konferencijos, pasninkaujant, tarnaujant šventykloje ir garbinant Viešpatį Šabo dieną.)

Paraginkite mokinius reguliariai skirti laiko apmąstymams. Pasiūlykite jiems užsirašyti apmąstymų metu gaunamas įkvėptas mintis.

Kad paruoštumėte mokinius toliau studijuoti Nefio patyrimą, pakvieskite juos įsivaizduoti, kad jų kaimynai planuoja kuriam laikui išvykti ir norėtų, kad kažkas prižiūrėtų jų namus ir daiktus.

- Kokiam asmeniui, jūsų manymu, jūsų kaimynai patiktų prižiūrėti savo namus?

Klasės aplinka

Ideali aplinka Evangelijos mokymuisi skatina meilės, pagalbos, pagarbumo ir ramybės jausmus. Tai tvarkinga vieta, stiprinanti tikslo suvokimą. Prezidentas Boidas K. Pakeris mokė, kad „įkvėpimas lengviau ateina ramioje aplinkoje“ ir kad „pagarbumas pakviečia apreiškimą“ („Reverence Invites Revelation“, *Ensign*, Nov. 1991, p. 21, 22).

- Kaip galėtumėte parodyti savo kaimynams, kad esate pasiruošę priimti tokią atsakomybę?

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Helamano 10:4–5 ir ieškoti, kodėl Viešpats patikėjo Nefiui tokius didelius palaiminimus ir atsakomybę. (Jums gali tekti paaiškinti, kad *nenuilstamai* reiškia nepavargdamas arba uoliai.) Pakvieskite mokinius papasakoti tai, ką jie rado.

- Kaip nenuilstama tarnystė parodo, kad Viešpats gali patikėti mums palaiminimus ir atsakomybę?
- Kaip sekimas Nefio pavyzdžiu nebijoti žmonių galėtų padėti mums pasiruošti atsakomybei Viešpaties karalystėje?
- Ką jums reiškia frazė „neieškokai, kaip apsaugoti savo gyvybę“?

Užrašykite lentoje šiuos žodžius: *Viešpats patiki mums palaiminimus ir atsakomybę, kai mes ...* Paklauskite mokinių, kaip jie užbaigtų šitą teiginį pagal tai, ką sužinojo apie Nefį iš Helamano 10:4–5. Vienas iš variantų, kaip mokiniai gali užbaigti šį teiginį, yra toks: **Viešpats patiki mums palaiminimus ir atsakomybę, kai mes Jo valią iškeliamo aukščiausios savosios.** Galite pasiūlyti mokiniams užsirašyti šią tiesą savo Raštuose, sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose.

Pakvieskite mokinius apmąstyti šiuos klausimus ir į vieną iš jų atsakyti raštu:

- Ką pastaruoju metu padarėte savo gyvenime, kad parodytumėte Viešpačiui, kad Jo valia jums yra svarbesnė už savo valią?
- Kokioje vienoje savo gyvenimo srityje galėtumėte geriau siekti Viešpaties valios?

Paliudykite apie Viešpaties norą patikėti mums vis didesnius palaiminimus, kai mes siekiame Jo valios ir laikomės Jo įsakymų.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Helamano 10:5–7 ir ieškoti, kokius palaiminimus ir atsakomybę Viešpats suteikė Nefiui. Kol mokiniai skaitys, užrašykite lentoje tokius žodžius:

5 eilutė

6 eilutė

7 eilutė

Pakvieskite kelis mokinius lentoje šalia atitinkamos eilutės numerio užrašyti Viešpaties Nefiui suteiktus palaiminimus.

Pabrėžkite, kad vienas iš Viešpaties Nefiui duotų palaiminimų buvo užantspaudavimo galia. Po to užrašykite lentoje šią tiesą: **Užantspaudavimo galia suriša ir atriša žemėje ir danguje.** Galite pasiūlyti mokiniams užsirašyti šią tiesą savo Raštuose, šalia Helamano 10:7.

Paklauskite mokinių, ar jie žino kitų žmonių, be Nefio, kuriems buvo duota užantspaudavimo galia. Kai mokiniai atsakys, galite pakviesti juos susieti Helamano 10:7 su šiomis Raštų nuorodomis: 1 Karalių 17:1 (Elija); Mato 16:15–19 (Petras); Doktrinos ir Sandorų 132:46 (Džozefas Smitas).

Paaiškinkite, kad tos pačios galios raktus šiais laikais turi Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios Prezidentas. Kaip ir Nefis Bažnyčios Prezidentai tarnavo nenuilstamai ir įrodė, kad Viešpats gali patikėti jiems didžius palaiminimus ir atsakomybę. Apie užantspaudavimo galią dažniausiai užsimename kalbėdami apie šeimų užantspaudavimą per šventyklos apeigas.

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti užantspaudavimo galią, pakvieskite vieną mokinį perskaityti šį vyresniojo Raselo M. Nelsono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Šventyklos, apeigos, sandoros, šventyklos apdovanojimai ir užantspaudavimai yra sugrąžinti, tiksliai taip, kaip buvo pranašauta. Šventyklos apeigos padeda susiderinti su Viešpačiu ir užantspauduoti šeimas amžinybei. Paklusnumas šventoms sandoroms, sudarytoms šventykloje, paruošia mus amžinajam gyvenimui – didžiausiai Dievo dovanai žmogui“ („Pasiruoškite šventyklos palaiminimams“, *Liahona*, 2010 m. spalio, p. 42).

- Kaip jus palaimino žinojimas, kad šeimos gali būti sujungtos amžinybei?
- Kaip galėtumėte ateityje siekti užantspaudavimo galios palaiminimų? (Galimi ir tokie atsakymai: mokiniai gali pasiruošti santuokai šventykloje ir jau dabar daryti šventyklos ir šeimos istorijos darbą, kuris leistų jiems būti užantspauduotiems su savo mirusiais protėviais.)

Pasidalinkite savo jausmais apie užantspaudavimo galios palaiminimus ir apie tai, kaip svarbu priimti užantspaudavimo apeigas šventykloje.

Helamano 10:12–19

Nefis paklūsta Viešpaties įsakymui skelbti žmonėms atgailą

Paklauskite mokinių, ar jie kada nors atidėliojo daryti kažką, ko iš jų buvo prašoma. (Galimi pavyzdžiai: atidėlioti namų ruošos darbus arba pavedimą mokykloje ar darbe.)

- Kokią žinią pasiunčiame kitiems, kai atidėliojame tai, ką jie prašo mūsų padaryti?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 10:11–12. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kaip Nefis reagavo, kai Viešpats įsakė jam skelbti žmonėms atgailą.

- Ką parodome Viešpačiui, kai greitai reaguojame į Jo patarimus ir įsakymus?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 10:13–14. Pakvieskite kitą mokinį garsiai perskaityti Helamano 10:15–17.

- Ko mus moko Nefio pavyzdys šiose eilutėse?
- Kaip Viešpats padėjo Nefiui?

Padėkite mokiniams pamatyti, kad dėl Nefio ištikimybės Viešpats jį apsaugojo ir palaimino didžia galia. Nefis buvo pasiryžęs įvykdyti Viešpaties jam skirtą misiją.

- Kaip galite parodyti savo pasiryžimą tarnauti Viešpačiui?

Paraginkite mokinius ieškoti būdų, kaip Viešpaties valią iškelti aukščiau savosios ir greitai paklusti. Paliudykite apie palaimas, kurios ateina, kai paklūstame Viešpačiui.

Raštų įvaldymo apžvalga

Dėl nedidelės pamokos apimties galite skirti laiko šiai Raštų įvaldymo apžvalgos veiklai.

Paskirkite kiekvienam mokiniui tyliai perskaityti po vieną iš šių Raštų įvaldymo eilučių: 1 Nefio 3:7; 2 Nefio 2:27; 2 Nefio 31:19–20; Mozijo 2:17. Paprašykite mokinių perskaityti jiems pavestą ištrauką ir pagalvoti, kaip ji susijusi su Nefiu ir jo tarnyste, kaip aprašyta Helamano 10 skyriuje. Praėjus pakankamai laiko pakvieskite kelis mokinius atsakyti.

Helamano 11–12

Įvadas

Helamano knygos 11 ir 12 skyriai apima 14 nefitų istorijos metų, per kuriuos žmonės perėjo teisumo ir nelabumo ciklą. Ši istorija parodo, kaip greitai žmonės gali

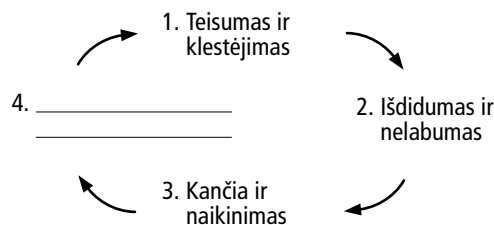
pamiršti Viešpatį ir kaip Jis drausmina juos, kad padėtų jiems atgailauti ir sugrįžti pas Jį.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Helamano 11

Nefitai pereina teisumo ir nelabumo ciklą

Lentoje nubraižykite tokią schemą. Paaiškinkite, kad ši schema vaizduoja tai, kas dažnai vadinama išdidumo ciklu.

Paprašykite mokinių pagalvoti, kokį ketvirtą ciklo elementą jie užrašytų. Leiskite mokiniams aptarti galimus atsakymus. Po trumpo aptarimo schemoje šalia skaičiaus 4 užrašykite *Nuolankumas ir atgaila*. Paaiškinkite, kad žemiau pateikiama užduotis iš Raštų padės pamatyti, kaip Mormono Knygos žmonės perėjo šitą ciklą. Pažymėkite, kad šitas ciklas dažnai pastebimas didelėse visuomenėse, tačiau jis taip pat gali atspindėti atskirų šeimų ar asmenų gyvenimo modelius.

Priminkite mokiniams, kad netgi po to, kai Nefis papasakojo žmonėms apie jų vyriausiojo teisėjo mirtį, „jie užkietino savo širdis ir nepaklausė Viešpaties žodžių“ (Helamano 10:13). Baigiantis 71-siems teisėjų valdymo metams, žmonės buvo „[susiskaldę] ir pradėjo žudyti vienas kitą kalaviju“ (Helamano 10:18).

- Kurioje išdidumo ciklo vietoje, jūsų manymu, tuo metu buvo nefitai?

Prieš pamoką lentoje nubraižykite žemiau pateiktą lentelę. Neįtraukite trečiajame ir ketvirtajame stulpelyje kursyvu surašytų atsakymų. Jeigu galite, padarykite lentelės kopijas ir išdalinkite visiems mokiniams. Jeigu to negalite padaryti, paprašykite mokinių nusibraižyti lentelę sąsiuviniuose arba Raštų studijavimo žurnaluose.

Pademonstruokite, kaip užpildyti lentelę, kartu su mokiniams užpildydami pirmą eilutę. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 11:1–2. Paprašykite mokinių trumpai apibendrinti, kaip žmonių būseną yra apibūdinta šiose eilutėse. Jų atsakymus užrašykite lentelėje. Paskui paprašykite mokinių išsiaiškinti, kuriame ar kuriuose ciklo etapuose jie buvo. Jų atsakymus užrašykite lentelėje.

Kai mokiniai supras, kaip turėtų užpildyti lentelę, duokite jiems laiko tai padaryti. Galite paprašyti jų dirbti individualiai, poromis, nedidelėse grupelėse arba kartu visa klase.

Užduočių iš Raštų demonstravimas

Kada ruošite mokiniams užduotį iš Raštų, nustatykite užduoties sudėtingumo lygius ir įvertinkite savo mokinių sugebėjimus. Kai kuriais atvejais galite pademonstruoti užduoties dalį pats, kad mokiniai galėtų pamatyti, ką jiems reikės daryti, kada jie patys vykdys užduotį.

Teisėjų valdymo metai	Eilutės iš Helamano 11 skyriaus	Žmonių būsenos apibūdinimas	Ciklo etapai
72–73	1–2	<i>Padaugėja nesutarimų ir karų, o slapta plėšikų gauja tęsia naikinimo darbą.</i>	2, 3
73–75	3–6	<i>Nefiui paprašius Viešpaties, karas pakeičiamas badu, ir nuo jo žūva tūkstančiai žmonių.</i>	2, 3
75	7–11	<i>Žmonės pradeda prisiminti Viešpatį, nusižemina ir išveja Gadiantono gaują iš savo aplinkos.</i>	3, 4
76	17–20	<i>Žmonės džiūgauja ir šlovina Dievą. Jie tampa teisūs ir vėl pradeda klestėti.</i>	4, 1
77–79	21–23	<i>Grįžta klestėjimas ir taika. Nesutarimai yra nedideli ir jie išsprendžiami per apreiškimus ir Evangelijos mokymą.</i>	1
80	24–26	<i>Žmonės vėl tampa išdidūs, pikti ir nelabi. Tarp žmonių vėl atsiranda nelaba plėšikų gauja kartu su žmogžudystėmis ir slaptais planais.</i>	2, 3
80–81	27–35	<i>Plėšikai sukelia sumaištį ir naikinimą, o nefitų ir lamanitų armijos nepajėgia sunaikinti nelabos gaujos. Plėšikai nužudo daug žmonių, o kai kuriuos žmones, įskaitant moteris ir vaikus, išsiveda belaisviais į tyrus. Sunkumai paskatina žmones prisiminti Viešpatį.</i>	3, 4

Po to, kai mokiniai turės pakankamai laiko užpildyti lentelę, paprašykite jų papasakoti, ką jie sužinojo iš šitos užduoties. Paskui užduokite šiuos klausimus:

- Kodėl, pasak Helamano 11:4, Nefis meldžiasi, kad būtų badas? (Jis vylėsi, kad badas paskatins žmones prisiminti Viešpatį ir atgailauti.)
- Ką žmonės galėjo padaryti, kad būtų išvengę „kančių ir naikinimo“ etapo?

Mokiniai gali pasiūlyti daug gerų atsakymų į šį klausimą. Įsitikinkite, kad jie išsiaiškina tokį principą: **Per nuolankumą ir atgailą galime išvengti išdidumo ir naikinimo.** Pažymėkite, kad nefitai galėjo praleisti antrąjį ir trečiąjį ciklo etapus. Jie galėjo nuolat gyventi teisiai ir nuolankiai, atgailaudami nedelsiant kas kart, kai nusidėjo. Jeigu būtų taip gyvenę, jie vistiek būtų patyrę kai kurių išbandymų, tačiau jiems nebūtų reikėję patirti baisių kančių ir naikinimo, kurie buvo jų nelabumo rezultatas.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 11:36–37. Kitų mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir atkreipti dėmesį į per trumpą laikotarpį įvykusį pokytį.

- Kiek laiko praėjo nuo tada, kai nefitai prisiminė Viešpatį, iki tada, kai jie „vėl brendo sunaikinimui“? (Ketveri metai.)
- Koks išdidumo ciklo etapas apibūdinamas Helamano 11 skyriaus pabaigoje?

Paprašykite mokinių išsiaiškinti konkrečius laikotarpius, kada jie matė šį išdidumo ciklą savo pačių arba pažįstamų žmonių gyvenime, ir pagalvoti apie tuos laikotarpius.

Pakvieskite juos pagalvoti, ką jie gali padaryti, kad išvengtų antrojo ir trečiojo ciklo etapų. Paraginkite juos užsirašyti konkrečias mintis, kurios ateis jiems bemažstant.

Helamano 12

Mormonas paaiškina, kodėl Viešpats drausmina žmones

Užrašykite lentoje šiuos žodžius: „Ir taip mes galime matyti ...“ Paaiškinkite, kad Mormonas pavartojo šią frazę, kad pažymėtų, kokias pamokas reiktų išmokti iš jo užrašytų pasakojimų.

- Kaip, pagal Helamano 11 skyrių, užbaigtumėte šį teiginį?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 12:1 ir paprašykite mokinių ieškoti, kaip Mormonas užbaigė šį teiginį.

- Ką jums reiškia frazė „kokios nepastovios [žmonių] širdys“?
- Kas padeda jūsų širdžiai likti nuolat pasišventus Viešpačiui?

Paprašykite mokinių tyliai studijuoti Helamano 12:2–3 ir ieškoti, kokias kitas pamokas Mormonas norėjo, kad išmoktume iš šios nefitų istorijos dalies. Priminkite mokiniams, kad Mormonas dažnai vartojo tokias frazes, kaip „mes galime pamatyti“ (2 eilutė) ir „taip mes matome“ (3 eilutė), dalindamasis tiesomis, kurių turime mokytis iš pasakojimų Raštuose.

- Savais žodžiais pasakykite, kokias pamokas Mormonas norėjo, kad išmoktume?
(Mokiniai gali pateikti ir tokius atsakymus: **Jeigu nesisaugosime, mūsų klestėjimas gali paskatinti mus pamiršti Viešpatį; Viešpats drausmina Savo žmones, kad paskatintų prisiminti Jį.**)

- Kodėl, jūsų manymu, klestintys žmonės kartais pamiršta Viešpatį?
- Kodėl, jūsų manymu, žmonėms kartais reikia drausminimo, kad prisimintų Viešpatį?
(Jums gali tekti paaiškinti, kad žodis *drausminti* reiškia kažką pataisyti per tam tikrą bausmę ar kančią.)

Paprašykite mokinių apmąstyti šiuos klausimus:

- Kokiais būdais Viešpats gali mus drausminti šiais laikais?

Kad padėtumėte mokiniams atsakyti į šį klausimą, perskaitykite žemiau pateiktą vyresniojo D. Todo Kristofersono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Dieviškas drausminimas turi bent tris tikslus: 1) įtikinti mus atgailauti, 2) ištaurinti ir pašventinti mus, ir 3) kartais nukreipti mūsų gyvenimą į Dievo žiniomis geresnį kelią“ („Aš baru ir ugdau tuos, kuriuos myliu“, 2011 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

- Kokiu būdu Viešpaties drausminimas yra Jo meilės įrodymas?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 12:4–6. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, dėl kokių nusistatymų žmonėms sunkiau prisiminti Dievą. Pakvieskite mokinius pasidalinti savo mintimis.

Paaiškinkite, kad Mormonas apibūdino žmones, nenorėjusius, kad Viešpats būtų jų vadovas, kaip „menkes[nius] už žemės dulkę“ (Helamano 12:7). Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 12:7–8.

- Kodėl tokie žmonės gali būti laikomi „menkesni už žemės dulkę“? (Padėkite mokiniams suprasti, kad Mormonas nemokė, kad tie žmonės Dangiškajam Tėvui yra mažiau vertingi negu žemės dulkę. Atvirkščiai, jis atkreipė dėmesį į tai, kad dulkę visuomet paklūsta Dievo įsakymams, bet žmonės dažnai to nedaro.)

Apibendrinkite Helamano 12:9–22 paminėdami, jog šiose eilutėse Mormonas primena mums didžią Viešpaties galią – kad Viešpats gali įsakyti fiziniams dalelėms judėti ar pasikeisti ir Jis gali padaryti, kad nuodėmingas žmogus būtų iškirstas iš Jo akivaizdos. Pakvieskite mokinius tyrinėti Helamano 12:23–26 ir ieškoti įrodymų, kurie parodytų, kad esame vertingesni už žemės dulkę. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti jiems svarbius žodžius ir frazes.

- Kokia dovana laukia mūsų, jeigu atgailaujame ir klausome Viešpaties balso?
- Kaip tai įrodo mūsų vertę Dievui?

Lentoje užrašykite žemiau pateiktus nebaigtus teiginius. Pakvieskite mokinius užrašyti šios dienos pamokos išvadą užbaigiant šiuos teiginius sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose.

Ir taip iš Helamano 11–12 skyrių matau, kad ...

Ir todėl aš ...

Paliudykite, kad, jeigu prisiminsime Viešpatį, klausysimės Jo balso ir atgailausime, parodysim savo nuolankumą ir tikėjimą Juo. Savo ruožtu Jis laikosi duoto pažado laiminti mus ir padaryti taip, kad klestėtume, galiausiai suteikdamas mums amžinąjį gyvenimą.

Helamano 13

Įvadas

Keleri metai prieš Gelbėtojo gimimą Viešpats atsiuntė lamanitą pranašą, vardu Samuelis, kad skelbtų nefitams atgailą. Nefitams Zarahemloje Jis skelbė Gerąją Naujieną apie išpirkimą per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą.

Jis taip pat kaltino juos dėl to, kad atmetė pranašus ir norėjo siekti laimės nedorybėje. Jis įspėjo juos dėl sunaikinimo, kuris ištiks juos, jeigu neatgailaus.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Helamano 13

Samuelis įspėja nefitus dėl jų sunaikinimo, jeigu jie neatgailaus

Prieš pamoką paruoškite išdalinimui pamokos pabaigoje pateiktą medžiagą. Galite sukartyti tuos išdalinamus lapelius į tris dalis, kad viename lapelyje būtų užduotis vienai grupei. Be to, prieš pamoką lentoje užrašykite žemiau pateiktą Helamano 13 skyriaus planą.

Helamano 13:1–4. Viešpats pašaukia Samuelį Lamanitą pamokslauti nefitams.

Helamano 13:5–23. Samuelis įspėja nefitus apie sunaikinimą, kuris ištiks juos, jeigu jie neatgailaus.

Helamano 13:24–39. Samuelis įspėja žmones apie pranašų atmetimo ir atsisakymo atgailauti pasekmes.

Pradėkite pamoką parodydami paveikslą „Samuelis Lamanitas ant sienos“ (62370; *Evan-gelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 81). Paklauskite mokinių, ar jie žino, kodėl nefitai norėjo nužudyti Samuelį. Kai mokiniai atsakys, paaiškinkite, kad Helamano 13–16 skyriuose yra pasakojimas apie lamanitą pranašą Samuelį. Šitas pasakojimas yra unikalus, nes tai vienintelis kartas, kurį žinome, kad Mormono Knygoje pranašas lamanitas kviečia atgailauti nefitus. Tuo laikotarpiu lamanitai buvo teisesni už nefitus. Pagal lentoje užrašytą planą papasakokite mokiniams trumpą Helamano 13 skyriaus apžvalgą.

Klasę suskirstykite į tris grupes. (Jeigu įmanoma, kiekvienoje grupėje turėtų būti vienodas skaičius mokinių.) Kiekvienam mokiniui duokite jo grupės užduotį (pateiktą pamokos medžiagos gale). Pasakykite mokiniams, kad jie savarankiškai studijuos po dalį Helamano 13 skyriaus ir tada vieni kitus mokys to, ką sužinojo. Paprašykite, kad kiekvienas mokiny pasiruoštų mokyti principų iš jam paskirtos Raštų ištraukos ir paruoštų atsakymus į susijusius klausimus. Leiskite mokiniams užrašyti savo atsakymus. (Ši veikla leis dalyvauti visiems mokiniams ir sukurti saugią aplinką, kur mokiniai galės vieni kitiems pasakoti apie savo jausmus, mintis ir liudyti.)

Duokite mokiniams pakankamai laiko studijuoti savarankiškai, paskui paskirkite juos dirbti grupelėse po tris. Jeigu įmanoma, kiekvienoje grupėje turėtų būti mokiny, studijavęs Helamano 13:1–7, 11, mokiny, studijavęs Helamano 13:17–23 ir mokiny, studijavęs Helamano 13:24–33. Kiekvienam mokiniui duokite pakankamai laiko savo atsakymus pasakyti kitiems grupės nariams. Diskusijos nedidelėse grupėse metu vaikščiokite po klasę ir klausykite mokinių atsakymus. Jei reikės, prisijunkite prie diskusijų išsakydami savo mintis.

Kai mokiniai baigs mokyti vienas kitą, kelis iš jų pakvieskite visai klasei papasakoti po vieną tiesą ar įžvalgą, kurią šios veiklos metu išmoko iš kito mokinio.

Apibendrinkite Helamano 13:9–14, paaiškindami, kad po 400 metų nefitai bus sunaikinti (žr. Helamano 13:9–10) ir vienintelė priežastis, kodėl jie dar nebuvo sunaikinti, buvo tai, jog tarp jų vis dar gyveno teisūs žmonės (žr. Helamano 13:13–14). Paliudykite, kad Samuelį pas nefitus pasiuntė Viešpats ir kad jis kalbėjo tai, ką Viešpats įdėjo į jo širdį, ir kvietė nefitus atgailauti ir grįžti pas Viešpatį (žr. Helamano 13:11).

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 13:27–28. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kaip nefitai reagavo į netikrus pranašus.

Leiskite mokiniams papasakoti, ką sužinojo vienas iš kito

Per Šventosios Dvasios galią mokinių žodžiai ir perteiktos mintys gali stipriai paveikti jų bendraamžių širdis ir protus. Kai prašote jų papasakoti vienas iš kito išmoktas tiesas, padėdite jiems puoselėti meilės, pagarbos ir vienybės aplinką.

- Kaip, pasak Samuelio, nefitai reagavo į tuos, kurie mokė melo? Kodėl, jūsų manymu, kai kurie priėmė jo pamokslus, o kiti tai atmetė?
- Kaip tie teiginiai ir nusistatymai, apie kuriuos skaitome Helamano 13:27, pasireiškia mūsų laikais?

Paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti šį Prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginį:

„Tai, kaip reaguojame į dabartinio pranašo žodžius, kai jis sako mums, ką turime žinoti, tačiau nenorėtume girdėti, yra mūsų ištikimybės išbandymas“ („Fourteen Fundamentals in Following the Prophet“ [BYU devotional address, Feb. 26, 1980], 3–4, speeches.byu.edu).

- Kokių pranašų pamokymų kai kuriems žmonėms šiais laikais gali būti sunku klausyti?
- Kokį galite pateikti pranašo pamokymo, kuriam pasirinkote paklusti, pavyzdį? Kaip buvote palaiminti dėl to, kad sekėte tuo pamokymu?

Pakvieskite mokinius aprašyti sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose kokį nors vieną būdą, kaip jie gali geriau paklusti dabartinių pranašų pamokymams.

Duokite mokiniams pakankamai laiko tai užrašyti, paskui paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Helamano 13:33–37. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, ką neatgailaujantys nefitai galiausiai patirs ir ką sakys apie save. Pakvieskite kitą mokinį garsiai perskaityti Helamano 13:38. Paprašykite mokinių ieškoti, kokią liūdną tiesą Samuelis skelbė apie nefitų ateities kartas.

- Kokią liūdną tiesą Samuelis skelbė apie nefitų ateities kartas?
- Ką, jūsų manymu, turėjo omenyje Samuelis, sakydamas, kad jų „išbandymo dienos bus praėjusios“? (Nefitų ateities kartos atidėlios atgailą, kol jiems bus per vėlu atgailauti. Ir kadangi neatgailaus, jų nuodėmės ves juos į sunaikinimą.)
- Kodėl blogai siekti „laimės dar[ant] nedorybę“? (Padėkite mokiniams suprasti, kad **tik-roji laimė ateina tik tada, kai laikomės Dievo įsakymų.**)
- Kokiais jums žinomais būdais žmonės siekia laimės, darydami nedorybę?

Priminkite mokiniams kitą pasakojimą Mormono Knygoje apie tai, kaip žmonės užsispyrę maištavo ir buvo nelabi, kol jų širdys užkietėjo prieš Šventosios Dvasios įtaką. (Galimi pavyzdžiai: Lamanas ir Lemuelis, kurie tapo „bejausmiai“ [1 Nefio 17:45] ir atsisakė paklusti Dievui; karalius Nojus ir jo žmonės, kurie atsisakė atgailauti, nepaisydami pranašo Abinadžio perspėjimų.) Samuelis pabrėžė, kad nefitų atsisakymas atgailauti atves prie to, kad būsiosios jų kartos bus sunaikintos.

Padėkite mokiniams suprasti, kad, kalbant apie atskirus asmenis, kiekvienas pasirinkęs atgailauti gali turėti viltį. Per atgailą galime gauti Viešpaties atleidimą ir neleisti savo širdims užkietėti. Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kad per atgailą galime pakoreguoti savo kursą, perskaitykite šį Prezidento Dyterio F. Uchtdorfo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Kai mokiausi būti oro linijų pilotu, turėjau išmokti, kaip saugiai nuskraidinti orlaivį didelius atstumus. Skrydžiai per didžiulius vandenynus, plačias dykumas ir žemynus turėjo būti detalčiai planuojami, kad būtų užtikrintas saugus nusileidimas numatytoje vietoje. Kai kurie tų skrydžių gali tęstis iki 14 valandų ir nusidriekti beveik 9000 mylių.

Tokuose ilguose skrydžiuose yra svarbus apsisprendimo momentas, paprastai vadinamas *saugaus grįžimo tašku*. Iki to taško orlaivis turi pakankamai degalų apsisukti ir saugiai sugrįžti į tą oro uostą, iš kurio pakilo. Praskriejęs tą saugaus grįžimo tašką, pilotas praranda tokią galimybę ir turi skristi pirmyn. Štai, kodėl šis taškas dar dažnai vadinamas *nebesugrįžimo tašku*.

[...] Šėtonas nori, kad galvotumėme, jog nusidėdami peržengiame tą „nebesugrįžimo tašką“ – kad jau per vėlu keisti savo kryptį. [...]

Siekdamas, kad prarastume viltį, jaustumėmės nelaimingi kaip jis ir patikėtume, kad mums nėra atleidimo, Šėtonas gali pasinaudoti net Raštais, kad pabrėžtų Dievo teisingumą, idant manytume, kad nėra gailestingumo. [...]

Kristus atėjo mūsų išgelbėti. Jei su pasirinkome netinkamą kelią, Jėzaus Kristaus Apmokėjimas gali mums garantuoti, kad nuodėmė *nėra* nebesugrįžimo taškas. Įmanoma saugiai sugrįžti, jei seksime Dievo planu mūsų išgelbėjimui“ („Saugaus grįžimo taškas“, 2007 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

- Kaip prezidento Uchtdorfo žodžiai gali suteikti vilties kažkam, kas nusidėjo?

Paraginkite mokinius apmąstyti jų aptartas tiesas. Paraginkite juos elgtis pagal tas mintis, kurias jie gavo iš Šventosios Dvasios. Paliudykite, kad laimė ateis tiems, kurie paklūsta Viešpaties kvietimui atgailauti.

Pastaba: Pasiruoškite trims ankščiau šios pamokos medžiagoje apibūdintoms grupėms išdalinti šią medžiagą.

1 grupė – Helamano 13:1–7, 11

Pranašai perduoda žinią, kurią Dievas įdeda į jų širdis.

1. Kokiose eilutėse, jūsų manymu, mokoma šios tiesos?
2. Kokią žinią Dievas įdėjo į Samuelio širdį?
3. Kodėl, jūsų manymu, Samueliui galėjo būti sunku perduoti šią žinią?
4. Kokio savo žinios poveikio nefitams tikėjosi Samuelis?
5. Kada jautėte, kad vienas iš gimdytojų ar Bažnyčios vadovų buvo įkvėptas perduoti jums žinią? Kaip tai paveikė jus?
6. Kokių papildomų tiesų galite rasti šiose eilutėse?

2 grupė – Helamano 13:17–23

Kai neprisimename Viešpaties, lengviau pasiduodame išdidumui ir nedorybei.

1. Kokiose eilutėse, jūsų manymu, mokoma šios tiesos?
2. Koks prakeikimas, pasak Samuelio, ištiks nefitus, jeigu jie pasiliks nedori?
3. Prie kokių kitų nuodėmių nefitus atvedė jų meilė turtams?
4. Kokius žinote dalykus, į kuriuos jaunimas gali nukreipti savo širdis, kas prives prie išdidumo ir nuodėmės?
5. Kodėl, jūsų manymu, yra svarbu prisiminti Viešpatį, savo Dievą, „dėl to, kuo jis palaimino jus“? (Helamano 13:22).
6. Kokių papildomų tiesų galite rasti šiose eilutėse?

3 grupė – Helamano 13:24–33

Jeigu atmesime Viešpaties pranašų žodžius, gailėsime ir liūdėsime.

1. Kokiose eilutėse, jūsų manymu, mokoma šios tiesos?
2. Kodėl, pasak Samuelio, nefitai atmetė tikruosius pranašus?
3. Kodėl, jūsų manymu, kai kurie žmonės priima netikrus pranašus, kaip apibūdino Samuelis?
4. Kokius žinote konkrečius dabartinių pranašų ir apaštalų mokymus?
5. Kokius žinote pavyzdžius „kvailų ir aklų vadovų“ (Helamano 13:29), kurių vengti mus įspėjo dabartiniai pranašai ir apaštalai?
6. Kokias papildomas tiesas galite rasti šiose eilutėse?

Helmano 14

Įvadas

Toliau pamokslaudamas nefitams Zarahemloje Samuelis Lamanitas paskelbė Jėzaus Kristaus gimimą ir mirtį žymėsiančius ženklus. Jis paaiškino, jog pranašavo apie tuos ženklus, kad padėtų žmonėms tikėti Jėzų Kristų ir įtikintų juos atgailauti dėl savo nuodėmių. Jis mokė,

kad per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą visa žmonija bus sugrąžinta Dievo akivaizdon. Kviesdamas žmones atgailauti, jis pažadėjo, kad atgailaujantiems bus atleistos jų nuodėmės, tačiau tie, kurie neatgailaus, bus vėl iškirsti iš Dievo akivaizdos.

Liudijimas

Liudijimas – tai paprastas, aiškus tiesos paskelbimas. Dažnai liudykite apie Jėzų Kristų ir Jo sugrąžintąjį Evangeliją. Tai pakvies Šventąją Dvasią, kurios įtaka sustiprins mokinių pastangas mokytis Evangelijos, suprasti ją ir pagal ją gyventi.

leškokite, ko siekė rašantysis ar kalbantysis

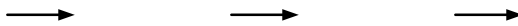
Ruošdami Raštus senovės pranašai buvo įkvėpti įtraukti žinias, kurios siejasi su mūsų poreikiais šiais laikais. Siekdami nustatyti Mormono Knygoje rašiusio ar kalbėjusio žmogaus ketinimą, pasistenkite neprikurti to, kas tekste nėra aišku. Aminkite, kad pagrindinis pranašų ketinimas visuomet buvo liudyti apie Jėzų Kristų.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Helmano 14:1–13

Samuelis išpranašauja Gelbėtojo gimimo ženklus

Prieš pamoką lentoje nupieškite tris tokias rodykles. Per pamoką prieš ir po rodyklių įterpsite žodžius ir frazes.

Pakvieskite mokinius prisiminti, ką jie aptarė praeitoje pamokoje, kurioje buvo nagrinėjamas Helmano 13 skyrius. Jeigu jiems reikia pagalbos, kad prisimintų, priminkite jiems, kad jie mokėsi apie pranašą vardu Samuelis. Paprašykite papasakoti, ką jie prisimena apie jį, tarkim, kas jis buvo, kur keliavo, ko mokė ir kokia buvo dvasinė būsena tu, kuriuos jis mokė. Paprašykite, kad mokiniai prisimintų, kaip žmonės reagavo į Samuelio žinią. Paaiškinkite, kad Helmano 14 skyrius yra Samuelio mokymų tęsinys.

Paaiškinkite, kad Samuelis pranašavo apie ateities įvykius ir kad kai kurie iš jų bus už tūkstančių mylių nuo Zarahemlos. Paprašykite mokinių greitai peržvelgti Helmano 14:1–2 ir rasti, kokį įvykį išpranašavo Samuelis (Jėzaus Kristaus gimimą).

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Helmano 14:3–6 ir ieškoti, kokius ženklus matys nefitai gimus Gelbėtojui. Galite pasiūlyti mokiniams tas frazes pasižymėti savo Raštuose. Taip pat galite atkreipti mokinių dėmesį į išnašas, nuorodančias tas eilutes, kurios parodo Samuelio pranašysčių išsipildymą.

- Ką jums reiškia Gelbėtojo gimimas?

Garsiai perskaitykite Helmano 14:8–9. Pabrėžkite, kaip svarbu tikėti Gelbėtoją, kad gautume amžinąjį gyvenimą. Lentoje po paskutinės rodyklės užrašykite *Nesibaigiantis gyvenimas*. Paaiškinkite, kad „nesibaigiantis gyvenimas“ reiškia tą patį kaip ir „amžinasis gyvenimas“. Tai reiškia gyventi taip, kaip gyvena Dievas, ir amžinai gyventi Jo akivaizdoje su savo šeimomis. Samuelis nefitus Zarahemloje mokė, ką jie turėtų daryti, kad gautų amžinąjį gyvenimą.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Helmano 14:11–13 ir ieškoti, ko Samuelis norėjo, kad žmonės žinotų ir darytų. Galite pasiūlyti, kad mokiniai pasižymėtų tai, ko Samuelis norėjo, kad žmonės žinotų ir darytų.

Pirmosios rodyklės kairėje pusėje užrašykite žodį *Žinojimas*. Paskui paklauskite mokinių, ką jų manymu, Samuelis norėjo, kad žmonės žinotų. Paprašykite kelių mokinių surašyti tai lentoje po žodžiu *Žinojimas*. (Galimi atsakymai: Samuelis norėjo, kad žmonės žinotų apie Dievo teismus tiems, kurie nusideda, atgailos sąlygas, apie Jėzaus Kristaus atėjimą ir su Jo atėjimu susijusius ženklus.)

- Ką daryti, kaip tikėjosi Samuelis, paskatins žmones tas žinojimas? (Tikėti Jėzų Kristų ir atgailauti dėl savo nuodėmių.)

Paprašykite mokinių, remiantis Helamano 14:13, suformuluoti ir užrašyti principą. Paskui paprašykite jų garsiai perskaityti, ką užrašė. (Vienas iš galimų atsakymų galėtų būti, kad **tikėjimas Jėzumi Kristumi veda į atgailą ir nuodėmių atleidimą.**)

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, ką reiškia frazė „jo nuopelnų dėka“, paaiškinkite, kad nuopelnai yra savybės arba veiksmai, kurie daro asmenį vertu atlygio. Kad būtume verti gauti nuodėmių atleidimą, turime kai ką padaryti, kaip antai nuoširdžiai atgailauti, būti pakrikštyti bei patvirtinti ir laikytis įsakymų. Tačiau atleidimo dovaną gauname dėl Gelbėtojo, o ne dėl savo nuopelnų. Galite priminti mokiniams 2 Nefio 25:23, Raštų įvaldymo eilutę: „Esame išgelbėjami malone po to, kai mes padarėme viską.“ Galite taip pat pasiūlyti mokiniams perskaityti Almos 22:14 ir Almos 24:10–11.

Lentoje esančią schemą užbaikite taip:

Žinojimas → Tikėjimas Kristumi → Atgaila → Amžinasis gyvenimas

- Kaip žinojimas apie Gelbėtoją sustiprino jūsų tikėjimą Juo?
  - Kaip jūsų tikėjimas Gelbėtoju pastumėjo jus atgailauti ir siekti būti panašesniais į Jį?
- Paliudykite, kad tik per Jėzaus Kristaus nuopelnus galime gauti nuodėmių atleidimą ir amžinąjį gyvenimą.

Helamano 14:14–31

Samuelis išpranašauja su Gelbėtojo gimimu susijusius ženklus

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 14:14. Paskui paprašykite mokinių tyliai perskaityti Helamano 14:20–27 ir ieškoti, kokius ženklus matys nefitai, kai Jėzus Kristus mirs. Galite pasiūlyti jiems pasižymėti tuos ženklus. Mokiniams baigus skaityti, pakvieskite juos papasakoti, ką rado. Pasakykite jiems, kad tų ženklų išsipildymas aprašytas 3 Nefio knygoje (žr. Helamano 14:20 išnašą *a*).

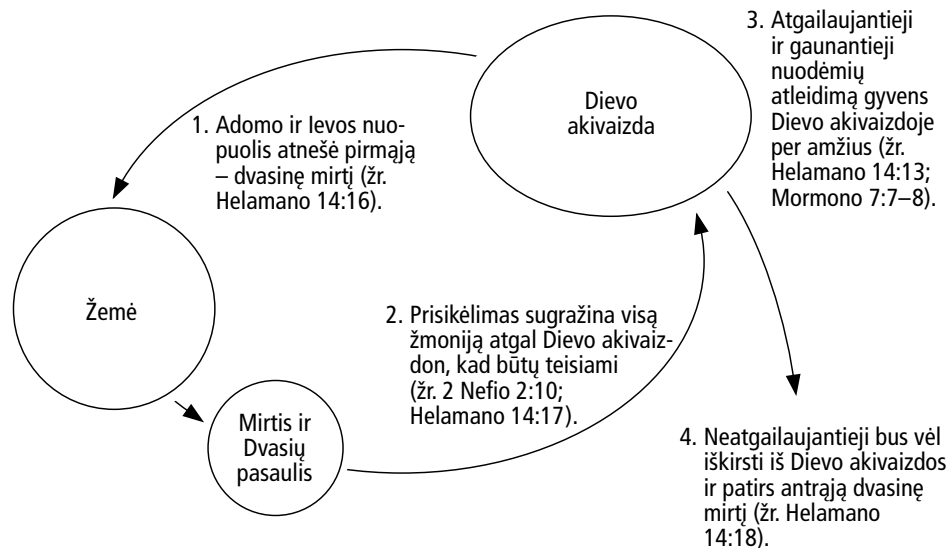
Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 14:28–29. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti priežasčių, kodėl Viešpats pateikė ženklus ir stebuklus. Paprašykite kelių mokinių suformuluoti tas priežastis savais žodžiais. (Mokiniai gali pavartoti kitus žodžius, bet įsitikinkite, kad jie suprato tokią tiesą: **Viešpats duoda ženklus ir stebuklus, kad padėtų žmonėms tikėti Jį.**)

- Ko ši tiesa mus moko apie ženklus, būsiančius prieš antrąjį Gelbėtojo atėjimą?

Paprašykite mokinių pagalvoti apie ženklus ir įrodymus, kuriuos Viešpats davė jiems, kad padėtų tikėti Jį. Galite paraginti mokinius papasakoti savo patyrimus, (tačiau priminkite jiems, kad jie neturėtų dalintis tokiais patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški). Paliudykite, kad mūsų laikais Viešpats duoda ženklus ir siunčia pranašus, tokius kaip Samuelis, kad įtikintų žmones tikėti Jį.

Pastaba: Kadangi daugelyje Raštų ištraukų esame įspėjami nesiekti ženklų, mokiniai gali jaustis šiek tiek sutrikę dėl šio ženklų aptarinėjimo. Padėkite jiems suprasti, kad yra skirtumas tarp Dievo meilės ženklų atpažinimo ir ženklų siekimo savanaudiškais tikslais (žr. Jokūbo knygos 7:9–14; Almos 30:43–50; DS 46:9; 63:7–11). Kai pranašai įspėja dėl ženklų siekimo, jie kalba žmonėms, kurie atsako tikėti, jeigu jiems neparodomi ženklai, o ne žmonėms, kurie panaudoja tikėjimą, siekdami stebuklų, atitinkančių Viešpaties valią.

Paaiškinkite, kad nors yra gerai žinoti apie ženklus, kuriuos matė nefitai apie Gelbėtojo mirtį, daug svarbiau yra suprasti Samuelio mokymus apie Jėzaus Kristaus mirties ir prisikėlimo svarbą. Nupieškite lentoje žemiau pateiktą schemą, neužrašydami sunumeruotų paaiškinimų. Pridėkite tuos paaiškinimus tinkamu pamokos metu, aptarinėjant Helamano 14:15–19. (Galite pagalvoti, ar nevertėtų mokiniams nusipiešti šios schemos sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose.)

Paašškinkite, kad frazė „dvasinė mirtis“ reiškia atskyrimą nuo Dievo akivaizdos. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 14:15–16.

- Kas yra pirmoji dvasinė mirtis, apie kurią kalbama Helamano 14:16? (Jums gali tekti paašškinti, kad dėl Adomo ir Ievos nuopuolio esame atskirti nuo Dievo akivaizdos.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 14:17. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir pamąstyti, kaip jie gali įveikti pirmąją dvasinę mirtį. Užrašykite lentoje tokią tiesą: **Jėzus Kristus išperka visa žmoniją iš nuopuolio, todėl visi galime sugrįžti Dievo akivaizdon.** Paašškinkite, kad visa žmonija sugrįš Dievo akivaizdon, kad būtų teisiami (žr. 2 Nefio 2:10).

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 14:18–19.

- Kas yra antroji dvasinė mirtis, apie kurią kalbama Helamano 14:18–19? (Jums gali tekti paašškinti, kad neatgailaujantieji bus vėl iškirsti iš Tėvo akivaizdos.)
- Ką galime daryti, kad išvengtume antrosios mirties, apie kurią kalba Samuelis? (Galite pagalvoti, ar nevertėtų pakviesti mokinius perskaityti Helamano 14:13 ir Mormono 7:7–8. Pažymėkite, kad **per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą atgailaujantieji gyvens Dievo akivaizdoje per amžius.**)

Kad pabrėžtumėte valios laisvės svarbą siekiant Gelbėtojo Apmokėjimo palaimų, pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Helamano 14:30–31. Paprašykite jų ieškoti žodžių ir frazių apie jų valios laisvę. Pakvieskite juos pasakyti, kokius žodžius ir frazes rado. Paprašykite jų paašškinti, kaip tie žodžiai ir frazės padeda jiems suprasti savo kasdienių pasirinkimų svarbą.

Komentarai ir kontekstas

Helamano 14:18–19. Dieviška atgailos dovana

Vyresnysis D. Todas Kristofersonas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo taip paliudijo apie džiaugsmą, kylantį iš atgailos:

„Su dėkingumu pripažįstu ir liudiju, kad nesuvokiama mūsų Viešpaties kančia, mirtis ir Prisikėlimas „jvykdo

atgailos sąlygą“ (Helamano 14:18). Dieviška atgailos dovana yra raktas į laimę čia ir ateityje. Su giliu nuolankumu ir meile, Kristaus žodžiais visus kviečiu „atgailauti, nes prisiartinio dangaus karalystė“ (Mato 4:17). Žinau, kad, priėmę šį kvietimą, rasite džiaugsmą dabar ir per amžius“ („Dieviška atgailos dovana“, 2011 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Helamano 15–16

Įvadas

Samuelis Lamanitas įspėjo nefitus, kad, jeigu neatgailaus, jie bus sunaikinti. Jis paskelbė, kad Viešpats prailgins lamanitų, kurie tapo teisesni už nefitus, dienas. Kai kurie nefitai patikėjo Samuelio mokymais ir buvo Nefio

pakrikštyti. Nepatikėję Samueliu bandė jį nužudyti. Tačiau Samuelis buvo apsaugotas Dievo galia ir grįžo į savo žemę.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Helamano 15

Samuelis įspėja nefitus ir paaiškina, kaip lamanitai tapo pažado žmonėmis

Garsiai perskaitykite šiuos pasakojimus:

Vieną vaikiną augino tėvai, kurie nebuvo Bažnyčios nariai ir neakcentavo Jėzaus Kristaus mokymų. Jie leido jam gerti alkoholį, ir jis tai darė studijuodamas koledže. Paskui jis sutiko pastarųjų dienų šventųjų misionierius. Po kelių susitikimų su misionieriais jis pažadėjo nebevartoti alkoholio. Po kelių dienų jis buvo su draugų grupe. Jie pasiūlė jam išgerti alkoholio.

Kitas vaikiną augo pastarųjų dienų šventųjų šeimoje. Jo tėvai pravedavo šeimos namų vakarus, ir šeimoje jie kartu studijavo Raštus. Jis išsiugdė įprotį kasdien studijuoti Raštus ir asmeniškai melstis. Jis vaikščiojo į Pradinukų organizaciją, tarnavo Aarono kunigystės kvorumuose, baigė seminariją ir įgijo žinių apie Viešpaties įsakymus ir kelius. Studijuodamas koledže jis išgijo naujų draugų. Vieną vakarą vienas draugas pasiūlė jam išgerti alkoholio.

- Ar sutikimas išgerti alkoholio būtų rimtesnis nusižengimas pirmajam vaikinui ar antrajam? Kodėl taip arba ne?

Lentoje užrašykite tokius sakinius:

Nefitų dvasinė būseną – Helamano 15:1–3, 17

Lamanitų dvasinė būseną – Helamano 15:4–6

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti lentoje surašytas Raštų ištraukas. (Prieš jiems skaitant, galite atkreipti jų dėmesį į žodį *apdairiai* iš Helamano 15:5. Daryti kažką apdairiai reiškia elgtis labai atidžiai.) Paprašykite mokinių užrašyti du sakinius: vieną, apibendrinantį nefitų dvasinę būseną, o kitą – lamanitų dvasinę būseną. Praėjus pakankamai laiko paklauskite:

- Kuris iš tų dviejų pamokos pradžioje mūsų aptartų vaikinų yra panašus į šiose eilutėse apibūdintus nefitus? Kuris yra panašus į lamanitus?
- Kodėl lamanitai galėjo gauti tiek daug palaiminimų, nors ilgai gyveno nelabume?
- Kodėl nefitams grėsė sunaikinimas?
- Kokiu būdu Viešpaties drausminimas yra Jo meilės ženklas? (Jums gali tekti paaiškinti, kad žodis *drausminti* reiškia kažką pataisyti per tam tikrą bausmę ar kančią.)

Lentoje užrašykite tokį teiginį:

Kuomet žmonės žino tiesą ir tiki Raštais, jie vedami ... ir ... , kurie sukelia ...

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Helamano 15:7 ir ieškoti, kaip galėtų užbaigti lentoje užrašytą teiginį. Praėjus pakankamai laiko, paklauskite kelių mokinių, kaip jie užbaigtų šį teiginį. (Pavyzdžiui, mokiniai galėtų suformuluoti tokį principą: **Kai žmonės žino tiesą ir tiki Raštais, jie yra vedami prie tikėjimo ir atgailos, kurie sukelia širdies permainą.**)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 15:8. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kaip Samuelis apibūdino lamanitus, kurie patyrė širdies permainą. (Jie buvo „tvirti ir pastovūs tikėjime“.)

Suteikite mokiniams laiko pagalvoti, ar Raštų studijavimas atvedė juos prie stipresnio tikėjimo Viešpačiu. Taip pat paprašykite jų pamąstyti, ar tai vedė juos būti tvirtus ir pastovius tikėjime. Pagalvokite, ar nevertėtų pakviesti vieno ar dviejų mokinių paaiškinti, kaip Raštų studijavimas sustiprino jų tikėjimą Jėzumi Kristumi.

Atkreipkite mokinių dėmesį į Helamano 15:9–17. Paaiškinkite, kad šiose eilutėse žodis *jūs* reiškia nefitus, o žodžiai *jie* ir *juos* reiškia lamanitus. Garsiai perskaitykite šias eilutes mokiniams, prirėkus stabtelėdami, kad paaiškintumėte arba atsakytumėte į klausimus. Paskui duokite mokiniams laiko dar kartą pasižiūrėti į tas eilutes ir užrašyti sakinį, perteikiantį jose mokomą tiesą.

Pakvieskite kelis mokinius perskaityti, ką užsirašė. Be kitų tiesų, mokiniai turėtų užsirašyti, kažką panašaus į tai: **Jeigu žmonės tampa netikintys, gavę Evangelijos pilnatvę, jie susilaukia didesnio pasmerkimo.** Galite pasiūlyti mokiniams užsirašyti šią tiesą savo Raštuose, šalia Helamano 15:9–17.

Mokiniams aptariant šią tiesą, pabrėžkite didelius palaiminimus, kurie dabar kyla iš Evangelijos supratimo ir gyvenimo pagal ją. Samuelio mokymai nepateisina naujo nusidedančio Bažnyčios nario, ir juose nenorima pasakyti, kad, atsisakydami mokytis apie Evangeliją, galime išvengti atsakomybės ir pasmerkimo. Nors ir tiesa, kad Evangelijos žinojimas veda prie didesnės atsakomybės, jei kažką darome ne taip, bet jis taip pat veda prie didesnės stiprybės stengiantis daryti tai, kas teisinga. Ir kai laikomės Dievo valios ir padedame kitiems daryti tą patį, Jis laimina mus ramybe ir laime, kurios negalime pasiekti jokia kitu būdu.

Helamano 16

Patikėję Samueliu atgailauja ir yra pakrikštijami, o kiti užkietina širdis

Parodykite dabartinio Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios Prezidento nuotrauką. Paprašykite mokinių apibūdinti įvairius jų matytus būdus, kaip žmonės (tiek priklausantys Bažnyčiai, tiek ir ne) reaguoja į pranašo skelbiamas žinias.

Pusės mokinių paprašykite tyliai perskaityti Helamano 16:1–5 ir ieškoti, ką darė žmonės, patikėję Samuelio žinia. Kitos pusės mokinių paprašykite tyliai perskaityti Helamano 16:2–3, 6–7 ir ieškoti, ką darė žmonės, nepatikėję Samuelio žinia. (Galite tas Raštų nuorodas užrašyti lentoje.) Pakvieskite kelis mokinius papasakoti, ką jie sužinojo.

- Kodėl, jūsų manymu, žmonės taip skirtingai reaguoja į pranašus ir jų žinias?
- Kodėl, jūsų manymu, kai kurie žmonės supyksta, kuomet pranašai duoda pamokymus, panašius į užrašytus knygelėje *Jaunimo stiprybės vardan*?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šį Prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginį:

„Kuomet pranašas nurodo pasaulio nuodėmes, pasauliečiai užuot atgailavę dėl savo nuodėmių, nori užčiaupti pranašui burną arba tiesiog elgtis taip, lyg pranašo net nebūtų. Populiarumas niekada nebuvo tiesos vertinimo matas. Daugelis pranašų buvo nužudyti arba išmesti. Šiais laikais, artėjant prie Antrojo Viešpaties atėjimo, galima tikėtis, kad pasaulio žmonėms darantis vis nelabesniems, pranašas bus vis mažiau jų mėgiamas“ (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [1988], p. 133).

- Kokius žinote pavyzdžius žmonių, paklūstančių pranašų pamokymui, netgi kai kiti atmeta tą pamokymą?

Paprašykite mokinių užsiversti Raštus. Paprašykite vieno mokinio atsiversti Raštus ir perskaityti Helamano 16:13–14, o kitų mokinių – klausyti. Paklauskite mokinių, kaip, jų manymu, netikintieji reaguos į tuos ženklus ir pasirodymus.

Paprašykite mokinių atsiversti Raštus ir sekti skaitomą tekstą, kol jūs jiems perskaitysite Helamano 16:15–16. Paskui paprašykite jų įsivaizduoti, kad jiems buvo leista pasikalbėti su žmonėmis, gyvenusiais Zarahemloje tuo metu, kai buvo parodyti tie ženklai. Paprašykite jų pagalvoti, kokius klausimus jie užduotų patikėjusiajam ir kokius – nepatikėjusiajam. Duokite mokiniams pakankamai laiko sugalvoti klausimus, paskui keletą jų paprašykite pasidalinti savo klausimais.

Pakvieskite mokinius tyliai apgalvoti žemiau pateiktą klausimą:

- Jeigu būtumėte ten ir matytumėte tuos ženklus ir stebuklus, kaip, jūsų manymu, reaguotumėte jūs?

Duokite mokiniams laiko pagalvoti, paskui paklauskite:

- Kodėl, pagal Helamano 16:16, kai kurie žmonės atmetė pranašysčių išsipildymą, įskaitant ženklus danguje?

Duokite mokiniams kelias minutes tyliai perskaityti Helamano 16:17–21 ir ieškoti, kokius dar pasiteisinimus sugalvojo netikėjęsijie Samuelio pranašystėmis. Pakvieskite kelis mokinius papasakoti, kokius pasiteisinimus jie rado tose eilutėse.

- Kokie iš tų pasiteisinimų ir argumentų prieš pranašus, jūsų manymu, dažniausiai pasitaiko mūsų laikais?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 16:22–23, o kitų mokinių paprašykite ieškoti, kas nutiko, kai daugelis žmonių toliau nepaisė Samuelio perspėjimų. Pakvieskite juos papasakoti, ką rado.

- Kas nutiks mums, jeigu atmesime pastarųjų dienų Viešpaties pranašus?

Mokiniams atsakinėjant pabrėžkite tokį principą: **Kai atmetame Viešpaties liudytojus, leidžiame Šėtonui užvaldyti mūsų širdis.** (Šį teiginį galite užrašyti lentoje.)

Baigdami šios dienos pamoką, pakvieskite vieną mokinį perskaityti žemiau pateiktą prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį. Kitų mokinių paprašykite klausytis ir atkreipti dėmesį į tai, ką jie iš tiesų pasirenka, kai atmeta Dievo patarimus, dauguma kurių ateina per pastarųjų dienų pranašus.

„Kai atmetame iš Dievo ateinančius patarimus, nepasirenkame laisvės nuo išorinės įtakos. Pasirenkame kitą įtaką. Atmetame apsaugą tobulai mylinčio, visagalio, visožinio Tėvo danguje, kurio vienintelis tikslas, kuris taip pat yra ir Jo Mylimojo Sūnaus tikslas, – suteikti mums amžinąjį gyvenimą, duoti mums viską, ką Jis turi, ir atvesti mus su šeimomis namo, atgal į Savo meilės glėbį. Atmesdami Jo pamokymą pasirenkame įtaką kitos galios, kurios tikslas padaryti mus nelaimingus ir kurios motyvas yra neapykanta. Mūsų moralinė laisvė – tai Dievo dovana. Tai – ne teisė pasirinkti būti nepriklausomiems nuo bet kokios įtakos, o neatsiejama teisė pasiduoti tai galiai, kuriai norime“ („Finding Safety in Counsel“, *Ensign*, May 1997, p. 25).

- Ką, pasak prezidento Airingo, mes iš tiesų pasirenkame, jeigu atmetame patarimą iš Dievo ir Jo pranašų?

Pakvieskite mokinius tyliai pagalvoti, ar jie kokiu nors būdu neužkietino savo širdžių prieš Dievo pamokymus, duotus per pranašus ir apaštalus. Paraginkite juos būti tvirtus ir pastovius gyvenant pagal Evangeliją ir klausantis Viešpaties pamokymų, duotų per Jo pranašus. Paliudykite apie jūsų šioje pamokoje aptartas tiesas.

Helamano knygos apžvalga

Skirkite šiek tiek laiko padėti mokiniams apžvelgti Helamano knygą. Paprašykite jų pagalvoti apie tai, ko jie išmoko iš tos knygos tiek seminarijoje, tiek asmeniškai studijuodami Raštus. Kad padėtumėte jiems prisiminti, pakvieskite trumpai apžvelgti kai kurias Helamano skyrių santraukas. Pakvieskite kelis mokinius papasakoti ką nors iš Helamano knygos, kas įkvėpė juos arba kas padėjo jiems stipriau tikėti Jėzų Kristų. Praėjus pakankamai laiko, kelių mokinių paprašykite pasidalinti savo mintimis ir išgyvenimais.

Studijų namuose pamoka

Helamano 10–16 (23 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienių studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktos doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami 1 Helamano 10–16 (23 dalis), apžvalgos neturėtumėte įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į kelias iš šių doktrinų ir principų. Svarstydami apie mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (Helamano 10)

Helamano 10 skyrius suteikia mokiniams galimybę mokytis daugiau apie Nefio dvasinę stiprybę. Iš jo pavyzdžio mokiniai sužinojo, kad Viešpaties dalykų apmąstymas paruošia mus gauti apreiškimą. Jie taip pat sužinojo, kad Viešpats patiki mums palaiminimus ir atsakomybę, kai mes Jo valią iškeliamo aukščiau savosios. Kai Nefis iškėlė Viešpaties valią aukščiau savosios, Viešpats suteikė jam užantspaudavimo galią.

2 diena (Helamano 11–12)

Studijuodami 14 nefitų istorijos metų mokiniai sužinojo, kad per nuolankumą ir atgailą galime išvengti išdidumo ir sunaikinimo. Jeigu nepasisaugosime, mūsų klestėjimas gali paskatinti mus pamiršti Viešpatį. Nefis mokė, kad norėdamas padėti žmonėms išvengti tos klaidos, Viešpats drausmina Savo žmones, kad paskatintų juos prisiminti Jį.

3 diena (Helamano 13–14)

Pranašas lamanitas Samuelis parodė, kad pranašai skelbia žinias, kurias Dievas įdeda į jų širdis. Studijuodami pranašiškus jo perspėjimus mokiniai sužinojo, kad, jeigu atmesime Viešpaties pranašų žodžius, gailėsime ir liūdėsime. Samuelis ragino žmones tikėti Jėzų Kristų ir paliudijo, kad Viešpats duoda ženklus ir stebuklus, kad padėtų žmonėms tikėti Jį.

4 diena (Helamano 15–16)

Kadangi Viešpats taip gausiai laimino nefitus, Samuelis bandė padėti jiems suprasti, kokie Dievo teismai jų laukia, jeigu neatgailaus. Iš to mokiniai sužinojo, kad, jeigu žmonės tampa netikintys gavę Evangelijos pilnatvę, jie susilaukia didesnio pasmerkimo. Iš to, kaip nefitai reagavo į Samuelį, mokiniai sužinojo, kad, jei pasirenkame atmesti Viešpaties liudytojus, leidžiame Šetonui užvaldyti mūsų širdis.

Įvadas

Helamano 10–16 yra pabrėžiamas pranašų vaidmuo skelbiant atgailą. Šią savaitę mokiniai galėjo studijuoti apie pranašų Nefio ir Samuelio Lamanito ištikimybę. Abu vyrai patyrė dvasinius pasireiškimus ir buvo įgaloti tarnauti tarp nuklydusių nefitų. Nepaisydami žmonių širdžių kietumo abu vyrai skelbė atgailą. Jie mokė, kad laimė randama gyvenant pagal Jėzaus Kristaus pateiktus principus, o ne darant nedorybę.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Helamano 10–16

Nefis ir Samuelis ištikimai tarnavo žmonėms

Paklauskite mokinių, ar jie buvo patekę į tokią situaciją, kurioje jų draugams nepasirodė priimtinas knygelėje *Jaunimo stiprybės vardan* pateiktų standartų laikymasis. Galite pakviesti kelis mokinius papasakoti savo nutikimus ir kaip jie jautėsi bei ko išmoko.

Pasakykite mokiniams, kad Helamano 10–16 pateikiami pavyzdžiai dviejų žmonių, kurie gynė Viešpaties standartus, nepaisant to, kad tai nebuvo populiariu tarp žmonių. Pakvieskite mokinius pagalvoti, ko, kas galėtų padėti jiems panašiose situacijose, jie gali pasimokyti iš Nefio ir Samuelio Lamanito pavyzdžio.

Nubraižykite lentoje arba ant popieriaus lapo tokią lentelę:

Kuo panašūs Nefis ir Samuelis Lamanitas		
Nefis (Helamano 10:1–5, 12, 15–16)		Samuelis (Helamano 13:1–6; 16:1–2)

Paprašykite mokinių tyrinėti lentelėje surašytas eilutes ir ieškoti, kuo panašūs Nefis ir Samuelis. Pakvieskite kelis mokinius surašyti tuos panašumus tuščioje lentelės vietoje. Tame sąraše gali būti: žmonių atmesti; girdėjo Viešpaties balsą; iš karto pakluso Viešpaties nurodymams; kalbėjo tai, ką Viešpats įdėjo į jų širdis; perspėjo nefitus, kad, jei neatgailaus, bus sunaikinti; buvo apsaugoti Dievo galia, kad galėtų perduoti Jo žinią.

Mokiniams surašius aptiktus panašumus, paprašykite vieno mokinio garsiai perskaityti Helamano 10:4. Paskui užduokite šiuos klausimus:

- Kodėl Nefis buvo toks nenuilstamas?
- Kaip Samuelis taip pat parodė nenuilstamumą? Kaip galime išsiugdyti tokį nenuilstamumą?

Vieno mokinio paprašykite visai klasei perskaityti šį vyresniojo Nylo A. Maksvelo iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį, kuriame jis moko mus, kaip galime išsiugdyti šią savybę:

„Jeigu esame susikoncentravę į Kristų ir į Jo darbą, padidėja mūsų džiaugsmas ir gebėjimas nenusilpti. [...] Nefis savanau-diškai neieškojo, „kaip apsaugoti savo gyvybę“, tačiau ieškojo, kaip vykdyti Dievo valią. Tai suteikė jam papildomos sutelktos energijos, dėl kurios jis galėjo to siekti su nenuilstamu uolumu. Nefis žinojo, kad buvo atsisukęs į Dievą“ (*If Thou Endure It Well* [1996], p. 116).

Paklauskite:

- Ką, pasak vyresniojo Maksvelo, galime daryti, kad tarnautume su nenuilstamu uolumu?
- Kokios frazės Helamano 10:4 parodo, kad Nefis „buvo atsisukęs į Dievą“, arba kitais žodžiais sakant, kad buvo susikoncentravęs į Dievo valios vykdymą?
- Kokios frazės Helamano 13:3–5 parodo, kad Samuelis iškėlė Dievo valią aukščiau savosios?
- Kokios tiesos galime pasimokyti iš Nefio ir Samuelio patyrimų? (Vienas galimų atsakymų galėtų atspindėti tiesą, kurios mokiniai šią savaitę mokėsi studijuodami asmeniškai: **Viešpats patiki mums palaiminimus ir atsakomybę, kai mes Jo valią iškeliamo aukščiau savosios.**)

Perskaitykite šį vyresniojo Dalino H. Oukso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo pasakojimą apie 12-metę mergaitę, kuri Dievo valią laikė svarbesne už savąją:

„Negalime turėti tikrojo tikėjimo Viešpačiu be visiško pasitikėjimo Viešpaties valia ir tuom, kad Jis veikia savo nustatytu laiku. Kai turime tokį tikėjimą ir pasitikime Viešpačiu, savo gyvenime patiriame tikrąjį saugumą. [...]“

Skaičiau apie mergaitę, kuri parodė tokį tikėjimą ir pasitikėjimą. Daug mėnesių jos motina sunkiai sirgo. Galiausiai ištikimas tėvas pasikvietė vaikus prie jos lovos ir liepė atsiveikinti su savo motina, nes ji miršta. Dvylikametė dukra užprotestavo:

„Tėti, nenoriu, kad mama mirtų. Lankydavau ją ligoninėje [...] šeši mėnesius; kartas nuo karto [...] tu palaimindavai ją, skausmas sumažėdavo, ir ji ramiai užmigdavo. Noriu, kad mano mamai uždėtų rankas ir išgydytum ją.“

Tėvas, vyresnysis Hiberis Dž. Grantas, pasakė vaikams, kad širdyje pajuto, jog mamai atėjo metas iškelti. Vaikai išėjo, ir jis atsiklaupė šalia savo žmonos lovos. Vėliau jis taip prisiminė tą maldą: „Pasakiau Viešpačiui, kad pripažįstu Jo ranką gyvenime [ir] mirtyje. [...] Tačiau pasakiau Viešpačiui, kad man trūksta jėgų išverti žmonos mirtį ir tos mirties poveikį mano mažyčių vaikų tikėjimui.“ Jis meldė Viešpaties, kad suteiktų jo dukrytei žiniją, kad tai buvo Jo noras ir valia, kad jos mama mirtų.

Po valandos mama mirė. Kai vyresnysis Grantas pasišaukė vaikus atgal į jos kambarį ir tai pasakė jiems, jo mažutis šešiametis berniukas [vardu Hiberis] pradėjo graudžiai verkti. Dvylikametis sesuo paėmė jį ant rankų ir pasakė: „Neverk, Hiberi; kai mes išėjome iš šio kambario Viešpaties balsas iš dangaus pasakė

man: „Tavo mamos mirtis bus pagal Viešpaties valią“ (Bryant S. Hinckley, *Heber J. Grant: Highlights in the Life of a Great Leader*, Salt Lake City: Deseret Book Co., 1951, p. 243–244).

„Kai turime tokį tikėjimą ir pasitikime kaip ta mergaitė, turime stiprybės, kuri palaiko mus visuose svarbiuose mūsų gyvenimo įvykiuose“ („Faith in the Lord Jesus Christ“, *Ensign*, May 1994, p. 100).

Paklauskite:

- Kas padėjo Prezidentui Hiberiui Dž. Grantui ir jo šeimai iškelti Viešpaties valią aukščiau savosios?
- Ar kada nors jums buvo atsitikę kažkas, kur reikėjo pasitikėti Dievu ir iškelti Jo valią aukščiau savosios? (Pagalvokite, ar nevertėtų pakviesti kelis mokinius papasakoti savo patyrimus klasei. Priminkite, kad jie neturėtų dalintis tokiais patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.)

Patikinkite mokinius, kad, jei pasitikėsime Dievu ir iškelsime Jo valią aukščiau savosios, Jis palaikys mus sunkiais laikais.

Paišinkite, kad svarbi Nefio tarnystės dalis buvo padėti žmonėms prisiminti Dievą ir atgailauti dėl savo nuodėmių. Tačiau, jie toliau kietino savo širdis ir nenorėjo keistis.

Suskirstykite mokinius į dvi grupes. Paprašykite vienos grupės perskaityti Helamano 10:15–18; 11:3–10, o kitos grupės – Helamano 11:30–37; 12:1–3. (Šias nuorodas galite surašyti lentoje.) Paprašykite kiekvienos grupės pasiruošti aptarti priežastis, kodėl Viešpats drausmina Savo žmones. Mokiniai gali paminėti kelias skirtingas priežastis, bet įsitinkite, kad jie išreikia tai, jog **Viešpats drausmina Savo žmones, kad paskatintų juos prisiminti Jį.**

- Kokį drausminimą panaudojo Viešpats, kad patrauktų žmonių dėmesį?
- Pagal Helamano 12:3 daugelis žmonių neprisimena Viešpaties, jeigu Jis nedrausmina jų. Kodėl, jūsų manymu, taip yra?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Helamano 15:3.

- Kokiu būdu Viešpaties drausminimas yra meilės išraiška?

Paprašykite mokinių pateikti atsakymus į šios savaitės 2 dienos 5 užduotį. Galite pakartotinai pabrėžti, kad **per nuolankumą ir atgailą galime išvengti išdidumo ir sunaikinimo** ir kad, **jeigu nepasisaugosime, mūsų klestėjimas gali paskatinti mus pamiršti Viešpatį.**

Kita dalis (3 Nefio 1–11)

Kitoje užduotyje mokiniai skaitys apie tai, kaip visa nefitų tauta susirinko įspūdingame mūšyje su Gadiantono plėšikais. Kaip nefitai pajėgė nugalėti nelabuosius plėšikus? Mokiniai taip pat skaitys apie didžiulius sugriovimus, kurie įvyko Amerikos žemynuose tuo metu, kada Jėzus Kristus mirė Jeruzalėje. Tamsoje žmonės išgirdo Jėzaus Kristaus balsą. Paskui prisikėlęs Gelbėtojas atėjo tarnauti jiems asmeniškai. Paprašykite mokinių pagalvoti, kaip jie būtų jautęsi, jeigu būtų buvę tenai.

ĮVADAS

Kodėl reikia studijuoti šią knygą?

Studijuodami 3 Nefio knygą, mokiniai sužinos apie tai, ką sakė ir darė Gelbėtojas tris dienas tarnaudamas nefitams. Prezidentas Ezra Taftas Bensonas mokė: „3 Nefio knygoje, lyginant su visais kitais Raštais, yra labiausiai įkvepiančios ir pastūmėjančios istorijos. Jos liudija apie Jėzų Kristų, Jo pranašus bei išgelbėjimo doktrinas“ („The Savior’s Visit to America,” *Ensign*, May 1987, 6). Mokiniai, mitydami, kaip Jėzus Kristus užjautė žmones „po vieną“, galės pradėti labiau vertinti Jo rūpestį jais pačiais (žr. 3 Nefio 11:15; 17:21). Per dorų žmonių, pasiruošusių sutikti Gelbėtoją, pavyzdžius jie galės išmokti svarbių pamokų. Bus galima pasimokyti ir iš blogų nepasiruošusiųjų sutikti Gelbėtoją pavyzdžių.

Kas parašė šią knygą?

Mormonas, sudarinėdamas 3 Nefio knygą, surinko ir sutrumpino metraščius iš didžiųjų Nefio plokštelių. Knyga pavadinta Nefio (Nefio sūnaus) vardu. Didelio nelabumo metu, dar prieš Jėzaus Kristaus apsilankymą, Nefis tarnavo „su galia ir didele valdžia“ (3 Nefio 7:17). Jo pastangos buvo Jėzaus Kristaus, kurio žodžiai ir darbai sudaro 3 Nefio knygos pagrindą, atėjimo preliudija. Trumpindamas Nefio metraščių, Mormonas taip pat užrašė savo komentarą bei liudijimą (žr. 3 Nefio 5:8–26; 26:6–12; 29–30).

Kam ši knyga parašyta ir kodėl?

Mormonas 3 Nefio knygą skyrė dviem žmonių grupėms. Jis aiškino, kad pirmoji grupė – tai Lehio palikuonys (žr. 3 Nefio 26:8). Antroji grupė, į kurią kreipėsi Mormonas – tai pastarųjų dienų kitataučiai. Jis užrašė Viešpaties kvietimą ateiti pas Jį ir prisidėti prie Jo sandoros žmonių (žr. 3 Nefio 30). 3 Nefio knygoje akcentuojamas šis pakvietimas, galingas liudijimas apie Jėzų Kristų bei sandorų svarba.

Kada ir kur ji buvo parašyta?

Pirminiai metraščiai, kuriais remiantis buvo sudaryta 3 Nefio knyga, buvo parašyti turbūt nuo 1 m. pr. Kr. iki 35 m. po Kr. Mormonas tuos metraščius sutrumpino maždaug nuo 345 m. po Kr. iki 385 m. po Kr. Mormonas neužsiminė apie tai, kur jis buvo, kai sudarė šią knygą.

Kokie yra išskirtiniai šios knygos bruožai?

3 Nefio knygoje įamžinamos pranašystės apie Jėzaus Kristaus gimimą, mirtį ir

prisikėlimą (žr. 3 Nefio 1; 8; 11). Pasakojimas apie Gelbėtojo apsišaukimą nefitams yra tai, ką vyresnysis Džefris R. Holandas vadina „esminiu įvykiu, svarbiausia akimirka visoje Mormono Knygos istorijoje“ (*Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon* [1997], 250). 3 Nefio knygoje, dvidešimtyje skyrių iš trisdešimties, užrašyti tiesioginiai Gelbėtojo mokymai žmonėms (žr. 3 Nefio 9–28).

Knygos planas

3 Nefio 1–5 Nefiui įteikiami tėvo metraščiai. Duodami Kristaus gimimo ženklai, sugriaunamas planas sunaikinti tikinčiuosius ir atsiverčia daug žmonių. Nefitai ir lamanitai susivienija kovoje prieš Gadiantono plėšikus. Jie atgailauja už savo nuodėmes ir vedami Lachonijaus ir Gidgidonio galiausiai nugalė plėšikus. Mormonas rašo apie savo, kaip Kristaus mokinio ir metraštininko, pareigas.

3 Nefio 6–7 Nefitų klestėjimas veda prie išdidumo, nelabumo ir slaptų sąjungų. Nuverčiama valdžia. Žmonės susiskirsto į dvi gentis. Nefis tarnauja kupinas didžiulės galios.

3 Nefio 8–10 Audros, naikinimas ir tamsa praneša apie Gelbėtojo nukryžiuvimą ir mirtį. Žmonės gedi žuvusiųjų vykusiame naikinime. Jėzaus Kristaus balsas išgyvenusiųjų kviečia atgailauti ir ateiti pas Jį.

3 Nefio 11–18 Jėzus Kristus apsišaukia šventykloje susirinkusių žmonių miniai ir pakviečia kiekvieną prieiti ir paliesti vinių žymes Jo rankose ir kojose. Jis paskiria dvyliką apaštalų ir suteikia jiems įgaliojimą atlikti apeigas ir tarnauti Bažnyčioje. Gelbėtojas moko Savo doktrinos, įsteigia teisumo įstatymus ir paaiškina, kad įvykdė Mozės įstatymą.

Jis pagydo jų ligonius, meldžiasi už juos ir laimina vaikučius. Įsteigęs sakramentą ir suteikęs papildomų mokymų, Jis pasitraukia iš jų tarpo.

3 Nefio 19–26 Dvylika mokinių tarnauja žmonėms ir ant jų išliejama Šventosios Dvasios dovana. Jėzus Kristus apsilanko antrą kartą ir meldžiasi už visus tuos, kurie tikės Jį. Jis padalina sakramentą ir moko, kaip Tėvas įvykdys savo sandorą su Izraeliu. Gelbėtojas įsako žmonėms tyrinėti Izaijo ir visų pranašų žodžius, Jis liepia Nefiui užrašyti Samuelio Lamanito pranašysčių išsipildymą. Jis atkartoja Tėvo žodžius Malachijui ir išaiškina „viską [...] nuo pradžios iki to meto, kada jis ateis savo šlovėje“ (3 Nefio 26:3). Ir tada pasišalina.

3 Nefio 27–28 Jėzus Kristus apsišaukia dvylikai mokinių ir nurodo Bažnyčią pavadinti Jo vardu. Jis įsteigia Savo Evangeliją ir liepia Savo mokiniams būti tokiems kaip Jis. Jėzus Kristus išpildo dvylikos mokinių troškimus.

3 Nefio 29–30 Mormonas aiškina, kad Mormono Knygos išėjimas – tai ženklas, kad Dievas pradėjo Izraelio surinkimą pastarosiomis dienomis. Viešpats ragina kitataučius atgailauti ir prisidėti prie Jo sandoros liaudies.

3 Nefio 1

Įvadas

Artejant metui, kai Samuelio Lamanito pranašystės apie Gelbėtojo gimimą turėjo išsipildyti, tikintieji pradėjo žvalgytis Samuelio pažadėtųjų ženklų. Netikintieji grasino nužudyti tikinčiuosius, jei iki pažadėtos dienos neišsipildys pranašystė. Nefis, Nefio sūnus ir Helamano anūkas, karštai meldėsi Viešpačiui dėl tikinčiųjų. Kaip atsakymas į Nefio maldą, atėjo Viešpaties balsas,

sakantis jam, kad jau tą naktį bus duotas ženklas. Nusileidus saulei, nebuvo tamsos ir danguje atsirado nauja žvaigždė. Nepaisant nepaliojamų Šėtono mėginimų sunaikinti žmonių tikėjimą, dauguma jų atsivertė į Viešpatį. Tačiau po dvejų metų Gadiantono plėšikai pradėjo vesti į nelabumą daug nefitų ir lamanitų.

Pasiūlymai, kaip mokytis

3 Nefio 1:1–26

Išsipildo pranašystės apie Jėzaus Kristaus gimimą. Daug nefitų atsiverčia

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie žmones, už Evangeliją paaucojusius gyvybę. (Keli pavzdžiai: Jėzus Kristus, Abinadis, keli anti nefi lehai, Džozefas Smitas ir Hairumas Smitas.) Paprašykite studentų paaiškinti, kodėl, jų manymu, žmonės yra pasiryžę taip aukotis. Leiskite jiems pamąstyti, kaip jie patys reaguotų, patekę į tokią situaciją, kurioje reikėtų paaukoti gyvybę už Evangeliją. Paaiškinkite, kad, praėjus 5 metams po Samuelio Lamanito pranašystės, Zarahemloje ištikimi nefitai buvo būtent tokioje situacijoje.

Apibendrinkite 3 Nefio 1:1–3. Papasakokite, kad Helamano sūnus Nefis šventus metraščius perdavė savo sūnui Nefiui ir išvyko iš šalies. Niekas nežinojo, kur jis išvyko.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 1:4–9. Paprašykite, kad likusieji, sekdami skaitomą tekstą, surastų ištikimų nefitų išbandymą.

- Koks buvo tikinčiųjų išbandymas?
- Kodėl kai kuriems žmonėms būtų sunku išlikti ištikimiems tokioje situacijoje?
- Kas iš jūsų pažįstamų išliktų ištikimas tokioje situacijoje? Kaip manote, kodėl jie išliktų ištikimi?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 1:10–12 ir surasti, ką tokią svarbią akimirką darė Nefis.

- Kokį įspūdį jums palieka Nefio reakcija šioje situacijoje? Kodėl?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 1:13–14, o likusių mokinių paprašykite atkreipti ypatingą dėmesį į Viešpaties atsakymą į Nefio maldą.

- Ką Viešpats sakėsi ketinąs „parodyti pasauliui“? (Mokinių atsakymai turėtų paminėti tai, kad **Viešpats įvykdys į pranašų lūpas įdėtus žodžius.**)
- Viešpats, sakdamas, kad į pasaulį ateina „įvykdyti valios tiek Tėvo, tiek ir Sūnaus“, kalbėjo apie Savo Apmokėjimą. Kaip ši žinia padeda jums „neliūdė[ti]“?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 1:4, 14–15, 19–21 ir surasti frazes, parodančias, kad Viešpats įvykdo savo pranašų žodžius.

- Kaip manote, ką būtumėte jautę, jei būtumėte buvę tarp tikinčiųjų, kai išsipildė ženklas?
- Kaip žinojimas, kad Viešpats įvykdys pranašų žodžius, padeda jums, kai žmonės išjuokia jūsų standartus ar persekioja dėl jūsų tikėjimo?

Pakvieskite tris mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 1:16–18. Likusiųjų paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kaip reagavo nelabieji, išvydę išpranašautus ženklus.

- Ką suvokė nelabieji, išvydę pažadėtuosius ženklus?
- Kodėl nuodėmė ir netikėjimas veda prie baimės?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 1:22–23. Likusiųjų paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, ką darė Šėtonas, norėdamas įtikinti žmones netikėti Viešpaties gimimo ženklais.

- Ką darė Šėtonas? (Jis tarp žmonių skleidė melagystes.) Kokias melagystes Šėtonas skleidžia šiandien?
- Kokią tiesą sužinome iš to, kaip žmonės reagavo į Šėtono melagystes? Padėkite jiems atpažinti tokį principą: **Kai susiduriame su Šėtono melagystėmis, galime įtikėti ir atsiversti į Jėzų Kristų.** Šį principą galite užrašyti lentoje.

Kad padėtumėte mokiniams pajusti šio principo tiesą ir svarbą, pasidalinkite šia vyskupo Ričardo C. Edžlio iš Pirmininkaujančios vyskupijos citata. Galite padaryti šios citatos kopiją, telpančią į Raštus, ir padalinti ją mokiniams.

„Dėl to, kad šiuolaikiniame pasaulyje susiduriame su prieštaravimais ir iššūkiais, norėčiau pasiūlyti išeitį – tokią išeitį, kuri apsaugotų, universalią išeitį. Toji išeitis yra tikėjimas [...] Rinkitės tikėjimą vietoje abejonės, rinkitės tikėjimą vietoje baimės, rinkitės tikėjimą vietoje to, kas nežinoma ir nematyta, ir rinkitės tikėjimą vietoje pesimizmo. [...]

Kai logika, protas ar asmeninis intelektas prieštarauja šventiems mokymams ir doktrinai arba prieštaravimai [...] atakuoja jūsų įsitikinimus, *rinkitės* neišmesti sėklos lauk iš širdies savo netikėjimu [žr. Almos 32:28]. Atminkite, kad liudijimo negausime tol, kol mūsų tikėjimas nebus išbandytas (žr. Etero 12:6)“ (Vyskupas Ričardas K. Edžlis, „Renkatės patys“, 2010 m. *spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga*).

- Ką galime daryti, kad vietoj dvejonės, baimės ar pesimizmo pasirinktume tikėjimą? (Galimi atsakymai: galime pasirinkti melstis ir prašyti Viešpaties pagalbos, studijuoti Raštus, laikytis įsakymų, lankytis Bažnyčios susirinkimuose ir tarnauti kitiems.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 1:24–25 ir įvardyti dar vieną sunkumą, su kuriuo susidūrė kai kurie tikintieji.

- Ką apie Mozės įstatymą stengėsi įrodyti kai kurie žmonės?
- Kokį įspūdį paliko šių žmonių reakcija, sužinojus, kad jie klydo?

Lentoje užrašykite tokius klausimus. *Kaip išlaikysiu savo tikėjimą Jėzumi Kristumi ir Jo sugrąžinta Evangelija, kai priešininkas stengsis priversti mane dvejoti?* Pakvieskite mokinius persirašyti šį klausimą į užrašus arba į Raštų studijavimo žurnalus. Duokite jiems keletą minučių užrašyti savo atsakymus.

3 Nefio 1:27–30

Nefitai atskalūnai ir kai kurie jaunuoliai lamanitai prisijungia prie Gadiantono plėšikų

Pakvieskite du mokinius ateiti į kambario priekį. Pakvieskite vieną mokinį užsimerkti ir atsisototi ant vienos kojos. Paaiškinkite, kad šis mokinytis yra tarsi žmogus, žinantis tiesą, tačiau nenaudojantis tikėjimo Dangiškuoju Tėvu ir Jėzumi Kristumi, žmogus, stropiai negyvenantis pagal Evangeliją.

Paaiškinkite, kad šiame pavyzdyje antrasis mokinytis yra tarsi blogio įtaka, nuklaidinanti mus nuo tiesos. Pakvieskite antrąjį mokinį švelniai tempti pirmojo mokinio ranką tol, kol pirmasis praras pusiausvyrą ar susvyruos. Paaiškinkit, kad, jei žmogus nesistengia gyventi pagal Evangeliją, jis dažniau patenka į Šėtono melo ir pagundų pinkles.

- Ko reikia pirmajam mokiniui, kad šis neprarastų pusiausvyros? (Mokiniui reikėtų atsimerkti ir stovėti ant abiejų kojų.)

Nurodykite pirmajam mokiniui atsimerkti ir atsisototi ant abiejų kojų pečių plotyje. Paaiškinkite, kad šis mokinytis yra tarsi „tvirtis ir pastovūs tikėjime“ žmonės (Helamano 15:8). Tada pakvieskite antrąjį mokinį vėl švelniai truktelėti už rankos pirmąjį mokinį. Paaiškinkit, kad, jei žmogus stengiasi studijuoti Evangeliją ir laikytis Dievo įsakymų, jis išlieka nepajudinamas net ir priešpriešos akivaizdoje.

Liepkite tiems dviem mokiniams sugrįžti į savo vietas. Paaiškinkite, kad praėjus keleriems metams nuo to laiko, kai buvo duoti ženklai apie Jėzaus Kristaus gimimą, Šėtonas ir toliau stengėsi priversti žmones abejoti Evangelijos tiesa.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 1:27–29. Likusiųjų paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kaip neteisieji darė įtaką lamanitų jaunimui.

- Kas nutiko lamanitų jaunimui? (Jie „buvo nuklaidinti kai kurių zoramininkų“ ir prisijungė prie Gadiantono plėšikų.)
- Kodėl lamanitų jaunuoliai, sprendžiant iš 3 Nefio 1:29 eilutės, patikėjo zoramininkų „melagystėmis“ ir „pataikūniškais žodžiais“? (Jei mokiniai nepamins Mormono teigimo, kad jaunuoliai „tapo savarankiški“, tai padarykite jūs.)
- Kaip manote, ką reiškia ši frazė „[jie] tapo savarankiški“?

Mokiniams diskutuojant šiuo klausimu, perskaitykite sesers Ketlinos H. Hjūs, Paramos bendrijos visuotinės prezidentūros narės, žodžius apie minėtąją frazę:

„Manau, kad tai reiškia, kad jie visų pirma rūpinosi savimi ir pasidavė troškimams, kurių liepė vengti pranašai. Jie pasidavė Šėtono pagundoms ir vilionėms“ (“Grow Up unto the Lord,” *Ensign*, Feb. 2010, 18).

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 1:30. Likusiųjų paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kokią įtaką kitiems darė „auganti karta“ (jaunimas).

- Kaip auganti karta darė įtaką juos supančių žmonių tikėjimui?

Kad padėtumėte mokiniams šią istoriją pritaikyti mūsų dienoms, paklauskite:

- Kokios „melagystės“ ir „pataikūniški žodžiai“ gali suvilioti jus prisijungti prie neteisių žmonių grupių?
- Kokiais atvejais jaunimas neigiamai veikia kitų tikėjimą?

Pakvieskite mokinius įvardyti principą, kuris apibendrintų tai, ko išmokstame iš 3 Nefio 1:29–30. Nors mokiniai gali atsakyti skirtingais žodžiais, tačiau įsitikinkite, kad jie supranta tokią tiesą: **Jei pasiduodame pagundoms, mūsų pavyzdys gali daryti neigiamą įtaką kitų žmonių tikėjimui ir teisumui.** Galite paskatinti mokinius užsirašyti šią tiesą Raštuose.

Pastebėkite, kad nors jaunimas, minimas 3 Nefio 1:30 eilutėje, neigiamai paveikė kitų tikėjimą, jaunimas taip pat gali daryti įtaką aplinkiniams gyventi teisiai. Pakvieskite vieną mokinį lentoje užrašyti mokinių atsakymus. Tegul jis užrašo atsakymus į šiuos klausimus:

- Įvardykite keletą būdų, kaip galite daryti teigiamą įtaką savo šeimos, apylinkės ar skyriaus ir bendruomenės narių tikėjimui.

Paskatinkite mokinius iš lentoje užrašytų atsakymų išsirinkti vieną ar dvi idėjas, kurias jie galės bemat įgyvendinti. Patikinkite, kad savo teisių pavyzdžių galia jie gali sustiprinti žmonių tikėjimą.

Komentariai ir kontekstas

3 Nefio 1:29–30. „Augančios kartos nelabumas“

Prezidentas Henris B. Airingas iš Pirmosios Prezidentūros aiškino apie vieno nuklydusio žmogaus įtaką šeimai:

„Ateitis yra... Bažnyčios jaunimo rankose. Bažnyčiai visuomet gresia sunykimas, kurį gali sukelti bet kuri

karta. Jei prarastume visą kartą, ko tikrai neatsitiks, mes prarastume Bažnyčią. Jei žmogus nusigręžia nuo Jėzaus Kristaus, jis užveria duris savo palikuonių kartoms, jos atveriamos tik tuo atveju, kai pats Viešpats ištiesia pagalbos ranką ir jį sugrąžina“ (“We Must Raise Our Sights” [kalba skirta BŠS pedagogams, 2001 m. rugpjūčio 14 d.], 1, si.lds.org).

3 Nefio 2–5

Įvadas

Žmonės, pamatę Jėzaus Kristaus gimimo ženklus, pradėjo vis mažiau stebėtis ženklais ir užkietino savo širdis. Daug kas netikėjo, kad bus duota daugiau ženklų ir stebuklų, ir taip augo nelabumu. Gadiantono plėšikai taip sustiprėjo, kad nefitai ir lamanitai buvo priversti stoti prieš juos į kovą. Atsivertę lamanitai prisijungė prie

nefitų ir pradėjo vadintis nefitais. Lachonijus, vyriausias nefitų teisėjas, kvietė žmones atgailauti ir paruošė juos kovai. Dėl atgailos, dėl savo tikėjimo Viešpačiu ir stropaus pasiruošimo nefitai nugalėjo Gadiantono plėšikus. Vėliau, kai buvo išvaduoti, žmonės pripažino, kad buvo išsaugoti Dievo galia.

Pasiūlymai, kaip mokytis

3 Nefio 2

Atsivertę lamanitai susivienija su nefitais, kad apsigintų nuo Gadiantono plėšikų

Pakvieskite mokinius per kelias minutes savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti kelis patirtus dvasinius išgyvenimus. Priminkite, kad dvasinių išgyvenimų prasmė nepriklauso nuo jų dramatiškumo ar išskirtinumo. Patarkite pamąstyti, kada jie jautė savo Dangiškojo Tėvo meilę ar Šventąją Dvasią. Pavyzdžiui, jie gali aprašyti savo potyrius, kai gavo atsakymus į maldą, gavo kunigystės palaiminimą arba kai tarnavo kitiems. Jiems pabaigus rašyti, paklauskite, kodėl gali būti svarbu dabar ar po 10 arba 20 metų prisiminti šiuos dvasinius išgyvenimus.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 2:1–3. Paprašykite, kad likusieji sektų skaitomą tekstą ir surastų, kas atsitiko, kai žmonės pradėjo užmiršti ženklus, susijusius su Gelbėtojo gimimu.

- Kokių tiesų ši istorija mus moko apie pavojų, pamiršus savo išgyvenimus?

Mokiniams dalinant atsakymais, akcentuokite tokį principą: **Jei pamirštame savo dvasinius potyrius, tampame vis labiau pažeidžiami Šėtono pagundų ir apgaulių.** Šį principą galite užrašyti lentoje. Taip pat galite paraginti mokinius užsirašyti jį savo dvasinių potyrių sąrašo apačioje.

- Kaip manote, kodėl, užmiršę savo dvasinę patirtį, tampame pažeidžiami Šėtono?
- Kaip galime būti tikri, kad nepamiršime savo dvasinių išgyvenimų? (Galimi atsakymai: esant progai apie juos papasakoti kitiems, vesti savo asmeninį dienoraštį, aprašyti savo potyrius apie užduotis Pareiga Dievui ar Asmeninio tobulėjimo knygelėse.)

Pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti šį prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį, kuriame jis aiškina, kaip jam padėjo tai, kad aprašydavo savo dvasinius potyrius: Paprašykite, kad besiklausydami mokiniai atpažintų palaiminimą, gaunamą dėl užrašų vedimo.

„Po kelias eilutes kasdien rašiau daugelį metų. Nepraleidau nė vienos dienos, kad ir kaip pavargęs būdavau arba kad ir kaip anksti reikėdavo pradėti kitą dieną. Prieš rašydamas paklausdavau savęs: „Ar šiandien mačiau Dievo ranką, siekiančią paliesti mus ar mūsų vaikus, ar mūsų šeimą?“ Man tai darant, kai kas ėmė keistis. Apžvelgdamas dieną, matydavau įrodymus, ką Dievas padarė dėl kurio nors iš [mūsų šeimos narių], ko anksčiau per tos dienos užimtumą nesuvokiau. Kai tai atsitikdavo, o tai atsitikdavo dažnai, suvokiau, kad stengdamasis prisiminti padėjau Dievui parodyti man, ką Jis yra padaręs.

Mano širdyje ėmė augti daugiau nei dėkingumas. Augo liudijimas. Labiau nei bet kada anksčiau įsitikinau, kad mūsų Dangiškasis Tėvas girdi ir atsako į mūsų maldas. Jaučiausi dar dėkingesnis už širdies suminkštinimą ir išvalymą per Gelbėtojo Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Dar labiau įsitikinau, kad Šventoji Dvasia gali viską atgaivinti mūsų atmintyje – netgi tai, ko nepastebėjome ar neįsidėmėjome, kai tai įvyko“ („O atminkite, atminkite“, 2007 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite mokinius pasidalinti, kaip savo dvasinės patirties – užrašytos dienoraščiuose ar kažkur kitur – prisiminimas padėjo jiems išlikti ištikimiems net tais atvejais, kai Šėtonas mėgino juos suvilioti ir apgauti.

Apibendrinkite 3 Nefio 2:4–19. Paaiškinkite, kad žmonėms neišsižadėjus nelabumo, plėtėsi ir stiprėjo Gadiantono plėšikų gretos. Gadiantono plėšikai tapo dar žiauresni ir agresyvesni, o atsivertę lamanitai susivienijo su nefitais kovai prieš juos. Nors jiems ir sekėsi išvartyti Gadiantono plėšikus iš šalies, nefitai (įskaitant ir atsivertusius lamanitus, kurie dabar buvo vadinami nefitais) dar 15 metų po to, kai buvo parodyti Jėzaus Kristaus gimimo ženklai, gyveno sunkiomis aplinkybėmis.

3 Nefio 3:1–10

Gadiantono plėšikų vadas reikalauja, kad nefitai pasiduotų

Paaiškinkite, kad 3 Nefio 3:1–10 eilutėse matome, kaip priešininkas, stengdamasis susilpninti mūsų tikėjimą ir išvesti mus iš kelio, kartais veikia per kitus žmones. Gidianhis, Gadiantono plėšikų vadas, parašė laišką Lachonijui, vyriausiam nefitų teisėjui, stengdamasis jį įtikinti pasiduoti Gadiantono plėšikams.

Lentoje užrašykite *Gidianhis gundo Lachonijų*. Paprašykite, kad viena mokinių grupė tyliai perskaitytų 3 Nefio 3:2–5, o kita – 3 Nefio 3:6–10. Paprašykite, kad skaitydami jie surastų žodžius ar frazes, iliustruojančias Gidianhio taktiką, kurios jis laikėsi, stengdamasis nuklaudinti ir susilpninti Lachonijaus tikėjimą. Kai mokiniai baigs skaityti, pakvieskite kelis iš jų papasakoti, ką rado. Pakvieskite vieną mokinį užrašyti atsakymus lentoje.

Kad apibendrintumėte taktiką, kurią mokiniai surado 3 Nefio 3:2–10 eilutėse, lentoje, po mokinių sąrašu, užrašykite tokią tiesą: **Šėtonas ir jo pasekėjai, norėdami suklaidinti žmones, dažnai meilikauja, melagingai žada ir grasina**. Pakvieskite mokinius išsirinkti vieną iš Gidianhio taktikų, užrašytų lentoje, ir paaiškinti, kaip Šėtonas ir jo sekėjai gali panaudoti kažką panašaus prieš šiandieninį jaunimą. Kad padėtumėte mokiniams išnagrinėti kelis palyginimus, galite paklausti:

- Pateikite kelis pavyzdžius, kaip priešininkas gali panaudoti meilikavimą (nenuoširdų ar perdėtą gyrimą) prieš jaunimą? Ką mums gali pažadėti priešininkas meluodamas? Kaip jis tuščiai grasina mums? Kaip manote, kaip jaunimas gali atsilaikyti prieš tokią taktiką?

3 Nefio 3:11–5:7

Lachonijaus žmonės ruošiasi gintis. Jie nugali Gadiantono plėšikus

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 3:11–12. Likusiųjų paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kaip Lachonijus atsakė į grasinantį Gidianhio laišką.

- Kokių tiesų galime išmokti iš to, kaip Lachonijus atsakė Gidianhiui? (Viena tiesa, kurią gali atpažinti mokiniai, yra tai, kad **teisiems vyrams ir moterims nereikia bijoti nelabųjų ir jiems nederėtų pasiduoti jų bauginimams**.)

Mokinius suskirstykite į tris grupes. Kiekvienai grupei duokite po didelį popieriaus lapą. Tegul kiekviena grupė savo lapą padalina į du stulpelius, tegul pirmąjį stulpelį pavadina *Lachonijaus pasirošimas*, o antrąjį – *Šiandieninės paralelės*. Lentoje surašykite šias Raštų ištraukas: 3 Nefio 3:12–15; 3 Nefio 3:16–21; 3 Nefio 3:22–26; 3 Nefio 4:1–4 ir kiekvienai grupei paskirkite po vieną iš jų. Pakvieskite studentus perskaityti jiems paskirtas eilutes ir surasti, kaip Lachonijus dvasiškai ir fiziškai paruošė savo žmones atremti Gadiantono plėšikų ataką. Paprašykite, kad prie lentos ateitų po vieną mokinį iš kiekvienos grupės ir po pavadinimu *Lachonijaus pasirošimas* parašytų, kaip pasirošė žmonės. (*Pastaba*: mokiniams studijuojant šias eilutes, įsitikinkite, kad jie supranta skirtumą tarp Gidianhio, Gadiantono plėšikų vado, ir Gidgdonio, didžio pranašo ir vyriausiojo nefitų armijos kapitono.)

Kai mokiniai užbaigs sąrašą *Lachonijaus pasirošimas*, pakvieskite juos po pavadinimu *Šiandieninės paralelės* stulpeliu surašyti, kaip šiomis pastarosiomis dienomis mums patariama ruoštis dvasiniuose ir laikiniuose reikaluose. Kai mokiniai užbaigs šią užduotį, iš kiekvienos grupės pakvieskite po vieną mokinį pasidalinti, ką surado jo grupė. Kad padėtumėte mokiniams pritaikyti išmokus principus, jiems pasidalinus atrastomis tiesomis, paklauskite:

- Kaip galime įtvirtinti savo namus, kad atremtume priešininko antpuolius?
- Kodėl žemiškas pasiruošimas – pvz., išsilavinimo siekimas ir namų atsargų kaupimas – toks svarbus pastarosiomis dienomis?
- Kaip rinkimasis šeimose ir apylinkėse ar skyriuose apsaugo mus?
- Kada malda padėjo jums įgyti dvasinės jėgos?
- Kaip atgaila gali paruošti mus ateičiai?
- Kokius gauname palaiminimus, sekdami gyvaisiais pranašais ir apaštalais?
- Kaip savo gyvenimuose galime pasitelkti apreiškimo dvasią?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 4:7–12. Paprašykite, kad likusieji sektų skaitomą tekstą ir surastų, kaip buvo palaiminti žmonės dėl savo dvasinio ir žemiško pasiruošimo.

- Kokių tiesų sužinojote iš šios istorijos? (Paprashykite mokinius pasidalinti savo atsakymais, akcentuokite šį principą: **Jeį ruošimės dvasinėse ir žemiškose srityse, Viešpats mus sustiprins ir padės nugalėti sunkumus.**)

Apibendrinkite 3 Nefio 4:13–29 eilutes. Paaiškinkite, kad Lachonijus ir jo žmonės nugalėjo Gadiantono plėšikus, o jų vadovus nubaudė mirtimi. Garsiai perskaitykite 3 Nefio 4:30. Pakvieskite mokinius sekti skaitomą tekstą ir surasti, kaip žmonės reagavo į šią pergalę.

- Kaip žmonės reagavo, kai Viešpats išvadavo juos nuo priešų?
- Kaip žmonės suprato, kas juos išvadavo nuo Gadiantono plėšikų? (Jų atgaila, nuolankumas ir Dievo gerumas. Galite pabrėžti, kad, **jeį atgailausime ir nusižeminsime, Dievas palaikys ir išvaduos mus iš sunkumų.**)

Galite pasidalinti savo patirtimi, kai jums teko pasikliauti Dievu ir Jis padėjo jums išverti ar nugalėti išbandymą. Taip pat galite pakviesti vieną ar kelis mokinius pasidalinti savo patirtimi.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 5:1–4. Paprašykite, kad likusieji sektų skaitomą tekstą ir surastų, ką nefitai darė dėl to, kad susilauktų pagalbos ir palaimų kovoje su Gadiantono plėšikais. Mokiniam dalinantis tuom, ką surado, akcentuokite, kad, be viso kito, žmonės skelbė Evangeliją.

3 Nefio 5:8–26

Tarp žmonių vėl atkuriamą taiką; Mormonas aiškina apie metraščių sudarymą

Mokiniam paaiškinkite, kad likusioje 3 Nefio 5 skyriaus dalyje Mormonas aiškina apie tai, kodėl jis sudarinėjo šį metrašį. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 5:12–15 ir surasti, ką Mormonas sakė apie savo atsakomybę padaryti nefitų metraščių santrauką.

- Ką sužinojote iš šių eilučių, kurios apibūdina mūsų, kaip Jėzaus Kristaus mokinių, atsakomybes? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų suprasti, tokią tiesą: **Kaip Jėzaus Kristaus mokiniai, turime atsakomybę mokyti žmones apie amžinojo gyvenimo kelią.** Šią tiesą galite užrašyti lentoje.)

Pabrėžkite, kad vienas iš svarbiausių būdų, padėsiančių parodyti savo dėkingumą Viešpačiui už Jo teikiamas palaimas, tai padėti kitiems ateiti pas Jį ir gauti tas pačias palaimas. Paklauskite, kaip jie, kaip Jėzaus Kristaus mokiniai, gali mokyti kitus apie amžinojo gyvenimo kelią. Pdrąsinkite mokinius pasirinkti vieną ar kelis iš šių pasiūlymų, padėsiančių dalintis Evangelija ir melsti Viešpaties pagalbos įgyvendinti tai, ką jie nusprendė daryti.

3 Nefio 6–7

Įvadas

Po stebuklingo išgelbėjimo nuo Gadiantono plėšikų nefitai taika mėgavosi apie 3 metus. Tačiau tarp žmonių atsirado išdidumas, klasiniai skirtumai ir persekiojimai. Nors nemažai žmonių išliko ištikimi Viešpačiui, daug

kas sudarė slaptas sąjungas. Dėl slaptų sąjungų buvo nužudytas vyriausiasis teisėjas ir nuversta nefitų valdžia. Žmonės pasidalino į gentis ir paskyrė vadovus. Nefis mokė su galia ir didele valdžia.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 6:1–18

Klestėdami nefitai tampa išdidūs, o Bažnyčia suskaldoma

Prieš pamoką lentoje užrašykite tokius klausimus: Paprašykite mokinius atsakyti į klausimus ir paaiškinti, kodėl taip atsakė.

Ar įmanoma, kad žmogus galėtų būti ...

turtingas ir nuolankus?

vargšas ir išdidus?

išsilavinęs ir nuolankus?

nemokytas ir išdidus?

Paskatinkite mokinius, studijuojant 3 Nefio 6 skyrių, ir toliau galvoti apie šiuos klausimus. Apibendrinkite 3 Nefio 6:1–9 eilutes, paaiškindami, kad nefitai ir lamanitai, nugalėję Gadiantono plėšikus, įvedė taiką šalyje ir pradėjo klestėti. Tačiau netrukus kilo grėsmė jų taikai ir klestėjimui.

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 6:5, 10–12, o likusius mokinius – surasti, kas kėlė grėsmę žmonių taikai ir klestėjimui.

- Koks pavojus kilo žmonių taikai ir klestėjimui?
- Ar esate pastebėję, kaip turtų gausa ar išsilavinimas veda prie panašių problemų jūsų mokykloje, bendruomenėje ar šalyje? Jei taip, atsakykite kaip?

Per lentos centrą nubrėžkite vertikalią liniją ir taip suformuokite du stulpelius. Pirmojo stulpelio viršuje parašykite *Išdidūs*, o antrojo – *Nuolankūs*. Pakvieskite mokinius 3 Nefio 6:13–14 eilutėse surasti žodžius ar frazes, kurie apibūdina žmonių reakciją į tai, kad turtai ir išsilavinimas pradėjo juos skaldyti. (Galite paaiškinti, kad *keikti* reiškia pikta kritikuoti ar plūsti.) Mokiniams pabaigus skaityti, pakvieskite juos lentoje, deramame stulpelyje, užrašyti surastus žodžius ar frazes.

- Kas rodo, kad 3 Nefio 6:13 eilutėje aprašyti žmonės, kuriuos persekiojo išdidieji, patys buvo kupini išdidumo?
- Kaip manote, kodėl atsakyti „keikimu į keikimą“ (arba kritikavimu į kritikavimą) reiškia išdidumą?
- Kokį įspūdį paliko tuometinis atsivertusių lamanitų atsakas?
- Kokio principo išmokstame iš 3 Nefio 6:13–14? (Mokinių atsakymai gali skirtis, tačiau jie turėtų įvardyti tokį principą: **Nesvarbu, kokioje situacijoje esame, galime nuspręsti būti nuolankūs ir ištikimi.**)

Atkreipkite mokinių dėmesį į lentoje surašytus nuolankumo pavyzdžius. Užduokite tokius klausimus:

- Ką galime daryti, kad padėtume sau visose situacijose išlikti nuolankūs ir ištikimi? (Mokinių atsakymus surašykite lentoje po antrašte *Nuolankūs*.)
- Pagalvokite apie žmogų, kuris, jūsų manymu, visuomet būna geras nuolankaus ir ištikimo žmogaus pavyzdys. Kaip šis žmogus rodo nuolankumą?

Paiškinkite, kad dėl to, kad dauguma nefitų neatgailavo dėl savo išdidumo, jų situacija vis blogėjo. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 6:15–18. Pakvieskite likusius mokinius sekti skaitomą tekstą ir surasti, kaip žmonių išdidumas leido Šetonui daryti jiems įtaką.

- Ko šiose eilutėse išmokstame apie ryšį tarp išdidumo ir Šetono galios mus gundyti? (Padėkite mokiniams nustatyti tokią tiesą: **Kai esame išdidūs, leidžiame Šetonui stipriau mus gundyti nusidėti.** Galite paskatinti mokinius užsirašyti šį principą savo Raštuose, užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose.)
- Kokie žodžiai ir frazės 3 Nefio 6:15–18 eilutėse apibūdina dėl išdidumo patirtą širdies permainą į blogą? (Jie buvo „palikti [...] kad būtų vedžiojami [...] kur tik [Šetonas] norėjo juos vesti, ir kad darytų kiekvieną nedorybę, kokią jis tik norėjo, kad jie darytų“. Jie buvo „baisaus nelabumo būsenos“ ir „sąmoningai maištavo prieš Dievą“.)
- Kaip manote, kodėl išdidumas daro įtaką tam, kiek Šetonas gali mus veikti?

Kad papildytumėte mokinių atsakymus, galite pakviesti vieną mokinį perskaityti Prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros pareiškimą. Pakvieskite mokinius įsiklausyti į Prezidento Airingo įspėjimą apie vieną iš išdidumo pavojų.

„Išdidumas mums sukelia triukšmą, dėl kurio sunku išgirsti tylų Dvasios balsą. Tada netrukus savo tuštybėje net nebegalime jos klausytis. Greitai galime pradėti manyti, kad mums jos nereikia“ („Prayer,“ *Ensign*, Nov. 2001, 16).

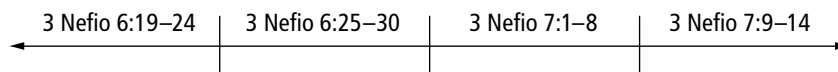
- Kodėl pavojinga nebesiklausyti Dvasios balso? (Padėkite mokiniams suprasti, kad, ignoruodami Šventosios Dvasios kuždesius, esame labiau linkę pasiduoti velnio pagundoms.)

Vėl atkreipkite mokinių dėmesį į lentoje surašytus nuolankumo pavyzdžius. Pakvieskite juos išsirinkti vieną nuolankumo pavyzdį, kuris, jų manymu, jiems labiausiai padėtų. Skirkite jiems kelias minutes užsirašyti, kaip jie gali iš karto pradėti taikyti tai mokykloje ar namuose.

3 Nefio 6:19–7:14

Slaptos sąjungos sugriauna nefitų valdžią; žmonės susiskirsto į gentis

Lentoje nubraižykite tokią chronologinę laiko juostą:

Mokinius suskirstykite į dvi grupes. Kiekvienai grupei paskirkite vieną iš lentoje surašytų Raštų ištraukų. Paprašykite paskirtas eilutes tyliai perskaityti ir surasti, kokie pagrindiniai nefitų istorijos įvykiai aprašyti tose eilutėse. Duokite mokiniams pakankamai laiko, paskui pakvieskite po vieną mokinį iš kiekvienos grupės po chronologine laiko juosta užrašyti pagrindinius perskaitytos ištraukos įvykius (kiti grupės nariai gali padėti). Jiems pabaigus, paaiškinkite, kad šių įvykių sąrašas rodo, kaip slaptosios sąjungos tapo nefitų valdžios griuvimo ir žmonių susiskirstymo į gentis priežastimi.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 6:27–30. Likusiųjų paprašykite sekti skaitomą tekstą ir įvardyti slaptų sąjungų įkūrėją ir jų tikslą. Mokiniams įvardijus slaptų sąjungų įkūrėją (velnią), paklauskite:

- Kokie žodžiai ar frazės apibūdina slaptų sąjungų tikslus? (Galimi atsakymai: kad „susivienytų prieš visą teisumą“, „sunaikinti“ Viešpaties žmones, kad „paniekin[tų] šalies įstatymą ir teises“ ir „kad žemė daugiau nebūtų laisva“.)
- Kaip pranašų žudikai išvengė bausmės? (Jų draugai ir šeima buvo slaptų sąjungų nariai ir susivienijo, kad padėtų jiems išsaugoti paslaptį ir išvengti jų veiksmų pasekmių.)
- Įsivaizduokite, kad turite draugų, kurie nori išvengti savo veiksmų pasekmių. Kaip galite padėti jiems apsispręsti gyventi pagal Evangelijos standartus?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 7:1–8. Likusiųjų paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti šių slaptų sąjungų poveikį nefitams. Paaškindite, kad **velnias, stengdamasis sunaikinti teisumą ir skatinti nedorybę, vilioja žmones sudaryti slaptas sąjungas**. Padėkite mokiniams suprasti, kad slaptų sąjungų metodai ir motyvai dažnai būna subtilūs ir ne visada lengva juos atpažinti. Paskatinkite juos vengti bendrauti su bet kokiomis grupėmis ar asmenimis bent kiek primenančiais slaptas sąjungas.

3 Nefio 7:15–26

Nefis tęsia savo tarnystę tarp neištikimų ir keletas žmonių atsiverčia

- Kaip manote, kaip būtumėt jautęsi, jeigu būtumėte gyvenę tarp nefitų po jų valdžios nuvertimo? Kodėl?
- Kaip manote, kur būtumėte ieškoję vadovavimo?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 7:15–20. Likusiųjų paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti priežastis, dėl kurių toje situacijoje jie būtų panorėję sekti Nefiu. Galite paprašyti, kad, perskaitę eilutę ar dvi, mokiniai stabtelėtų ir paaškindų, kas juos būtų įkvėpę sekti Nefiu.

- Ką tuomet norėjo perteikti Nefis? (Žr. 3 Nefio 7:16.)
- Kuo šiandieniniai Bažnyčios vadovai panašūs į Nefį?
- Kada esate matę Bažnyčios vadovą, mokantį „su galia ir didele valdžia“? (3 Nefio 7:17).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 7:21–26 ir surasti, kaip atverstieji buvo palaiminti už tai, kad sekė Nefiu ir atgailavo už savo nuodėmes. Pakvieskite keletą mokinių papasakoti, ką aptiko.

- Kokių principų galime išmokti iš atgailavusiųjų ir sekusių Nefio pavyzdžiu?

Mokiniai gali paminėti įvairiausias tiesas, tačiau privalo įvardyti šį principą: **Jei atgailausime ir seksime Viešpaties tarnais, galėsime jausti Šventąją Dvasią.**

- Kodėl norėdami, kad Šventoji Dvasia būtų su mumis, turime atgailauti?
- Kaip manote, kodėl, sekdami Viešpaties tarnais, esame imlesni Šventosios Dvasios vadovavimui?

Perskaitykite toliau pateiktą Prezidento Džeimso E. Fausto iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Padariau išvadą, kad dvasinis vadovavimas didele dalimi priklauso nuo buvimo harmonijoje su Bažnyčios Prezidentu, Pirmąja Prezidentūra ir Dvylikos Apaštalo Kvorumu – su visais, kuriuos palaikome... kaip pranašus, regėtojus ir apreiškėjus. Nežinau, kaip galime tikėtis būti visiškoje harmonijoje su Viešpaties Dvasia, jei nesame harmonijoje su Bažnyčios Prezidentu ir kitais pranašais, regėtojais ir apreiškėjais“ („Pašaukti ir išrinkti“, 2005 m.

spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

- Kada jautėte Šventosios Dvasios įtaką dėl to, kad nusprendėte paklusti Viešpaties tarnams?

Paskatinkite mokinius užsirašyti, ką Dvasia įkvėpė juos daryti taikant šiandien išmuktas tiesas. Pabrėžkite, kad, net jei kiti nusprendžia negyventi pagal Viešpaties įsakymus, kaip tai buvo su nefitais, mes galime pasirinkti nuolankiai sekti Dievu ir Jo išrinktais tarnais.

3 Nefio 8–10

Įvadas

Praėjus 33 metams po to, kai buvo duotas Gelbėtojo gimimo ženklas, nefitai pradėjo laukti Samuelio Lamanito išpranašautų ženklų apie Gelbėtojo mirtį. Nors buvo duota daug ženklų, tarp žmonių kilo abejonės ir ginčai. Kitais metais Samuelio pranašystė išsipildė. Po to, kai audros, žemės drebėjimai ir kitos nelaimės nusiaubė

kraštą, tris dienas žemę dengė tamsa. Naikinimą išgyvenę žmonės tamsoje išgirdo Jėzaus Kristaus balsą. Jis pakvietė juos atgailauti ir sugrįžti pas Jį. Tamsai išsisklaidžius, žmonių raudos virto džiaugsmu ir Jėzaus Kristaus garbinimu.

Pasiūlymai, kaip mokytis

3 Nefio 8:1–18

Didžiulis sunaikinimas pažymi Jėzaus Kristaus mirtį ir taip išpildo Samuelio Lamanito pranašystę

Pamoką pradėkite užduodami mokiniams tokius klausimus:

- Ar žinote kokių nors išsipildžiusių ženklų, liudijančių, kad Antrasis Gelbėtojo atėjimas jau čia pat? (Galite paminėti, kad daug pranašysčių, tokių kaip Evangelijos sugrąžinimas, pranašo Elijos atėjimas, Evangelijos skelbimas visame pasaulyje, jau išsipildė arba pildosi dabar.)
- Kaip jaučiatės suvokę, kad tai aiškus ženklas, žymintis, kad artinasi Antrasis Gelbėtojo atėjimas?

Papaiškinkite, kad gyvename laikais, panašiais į laikus prieš Jėzaus Kristaus apsilankymą pas nefitus. Mes turime žvalgytis ženklų, žyminčių Antrąjį Gelbėtojo atėjimą, lygiai taip, kaip tai darė nefitai, žvalgęsi Samuelio Lamanito išpranašautų ženklų apie Jėzaus Kristaus mirtį ir prisikėlimą.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 8:3–4 ir įvardyti skirtumus tarp nefitų, laukusių ženklų. Paprašykite mokinių papasakoti apie tai, ką rado. (Nors žmonės laukė ženklų „su dideliu nekantrumu“, tarp jų buvo ir „didelės abejonės ir ginčai“.)

- Kaip situacija, aprašyta 3 Nefio 8:3–4 eilutėse, yra panaši į šiuolaikinę sąlygą pasaulyje?
- Kaip galime sustiprinti savo tikėjimą Jėzumi Kristumi net tais atvejais, kai daug kas abejoja?

Paklauskite mokinių, ar jie kada nors yra patyrę siautėjančią audrą, žemės drebėjimą ar kokią kitą stichinę nelaimę. Pakvieskite mokinius papasakoti, ką jie jautė tuo metu ir po to.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 8:5–7. Likusiųjų paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kas atsitiko 34-aisiais metais po Jėzaus Kristaus gimimo. Tada pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 8:8–18 eilutes ir surasti, kas nutiko miesto gyventojams. Tegul mokiniai papasakoja, ką rado. Priminkite mokiniams, kad Samuelis Lamanitas pranašavo apie tai (žr. Helamano 14:20–27). Akcentuokite, kad **visi pranašų žodžiai bus įvykdyti**, ir tai, kad **Dievas laikys nelabuosis atsakingais už tai, ką jie padarė**.

3 Nefio 8:19–25

Tris dienas žemę dengia tamsa

Papaiškinkite, kad audros baigus siautėti ir žemei drebėti, tris dienas žemę dengė tamsa. Minutėlei išjunkite šviesą klasėje. Tada paklauskite mokinių, ar jiems kada nors yra tekę būti visiškai tamsioje vietoje, tokioje kaip ola ar kambarys be langų.

- Kaip ten jautėtės?

Paminėkite, kad tris dienas žemę dengusi tamsa skyrėsi nuo tamsos, išjungus šviesą, ar nuo tamsos kambary be langų. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 8:19–23 eilutes ir surasti frazes, apibūdinančias nefitų patirtą tamsą. (Galimi atsakymai: „tiršta tamsa“, „tamsos ūkas“, „tamsos migla“ ir „nesimatė jokios šviesos“.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 8:23–25 eilutes ir surasti, kaip tamsa paveikė išgyvenusius nefitus. Tegu mokiniai papasakoja, ką rado.

3 Nefio 9:1–14

Tamsoje Jėzus Kristus pakviečia išgyvenusiuosius sunaikinimą atgailauti ir ateiti pas Jį

Lentoje užrašykite tokius klausimus. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 9:1–12 eilutes ir surasti atsakymus į tuos klausimus.

Kodėl įvyko sunaikinimas?

Kaip Šėtonas reagavo į šį sunaikinimą?

Ko iš to galime išmokyti apie Šėtoną, ir kaip jis elgiasi su savo pasekėjais?

Visiems garsiai perskaitykite 3 Nefio 9:13–14. Pakvieskite mokinius sekti skaitomą tekstą ir surasti Gelbėtojo kvietimą tiems, kurių buvo pasigailėta per sunaikinimą. Pakvieskite mokinius įsivaizduoti tuos nefitus, visiškoje tamsoje girdinčius Gelbėtojo balsą. Jų buvo „pasigailėta dėl to, kad [jie buvo] teisesni negu“ tie, kurie buvo sunaikinti, tačiau jiems dar reikėjo atgailauti ir pasikeisti (žr. 3 Nefio 9:13; 10:12).

- Kaip manote, kaip jautėsi nefitai, išgirdę šį Gelbėtojo kvietimą? Kodėl?

Pakvieskite mokinius perskaityti šį vyresniojo S. Skoto Grou iš Septyniiasdešimties teiginį: „Jėzus Kristus yra didysis mūsų sielų Gydotojas. [...]

Mums nusidėjus, Šėtonas sako, kad esame pražuvę. O mūsų Išpirkėjas, nepaisydamas mūsų klaidų, visiems – jums ir man – siūlo išgelbėjimą“ („Apmokėjimo stebuklas“, 2011 m. *balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga*).

Paliudykite, kad Gelbėtojo kvietimas 3 Nefio 9:13– ateiti pas Jį ir būti išgydytiems – yra skirtas kiekvienam iš mūsų. Kad Gelbėtojas galėtų mus išgydyti, turime priimti Jo kvietimą ateiti pas Jį, atgailauti dėl savo nuodėmių ir atsiversti. Pakvieskite mokinius pagalvoti apie tas savo gyvenimo sritis, kuriose jiems reikia gydančios Gelbėtojo galios. Pakvieskite mokinius savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose atsakyti į žemiau pateiktą klausimą:

- Ką reikia daryti, kad Gelbėtojas galėtų tave išgydyti?

3 Nefio 9:15–22

Gelbėtojas praneša, kad per Jo auką Mozės įstatymas įvykdytas

Garsiai perskaitykite 3 Nefio 9:19. Pakvieskite mokinius sekti skaitomą tekstą ir surasti, ko daugiau nebepriimsias iš nefitų sakė Jėzus Kristus. Gali prireikti priminti mokiniams, kad tuo metu nefitai gyveno pagal Mozės įstatymą. Mozės įstatymu Viešpats savo žmonėms įsakė atnašauti gyvulių aukas, lyg pavaizdą ir šešėlį Gelbėtojo aukos, kuri bus atnašauta per Jo Apmokėjimą.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 9:20 ir surasti, ką, pasak Gelbėtojo, dabar turės atnašauti nefitai. Tegu mokiniai papasakoja, ką rado.

- Kaip manote, ką reiškia atnašauti „sudužusios širdies ir atgailaujančios dvasios“ auką?
- Kokius palaiminimus Gelbėtojas žada tiems, kurie ateina pas Jį sudužusia širdimi ir atgailaujančia dvasia?

Paiškinkite, kad vyresnysis D. Todas Kristofersonas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo mokė apie vieną galimą frazės „sudužusios širdies“ ir „atgailaujančios dvasios“ interpretaciją. Perskaitykite žemiau pateiktą teiginį ir paprašykite mokinių klausytis, kokiais žodžiais vyresnysis Kristofersonas padėjo mums suprasti šias frazes:

Asmeniniai klausimai

Asmeniniai klausimai gali mokiniams padėti pritaikyti Evangelijos tiesas. Tačiau dėl šių klausimų pobūdžio mokiniai gali nenoriai dalintis savo atsakymais. Kai pakviečiate mokinius raštu atsakyti į asmeninius klausimus, tai suteikia privatumo, dėl ko atsakymai būna atviresni ir nuoširdesni. Įspėkite nerašyti apie konfidencialius dalykus, tokius kaip praeities nuodėmės ar prasižengimai.

„Jūs galite atnašauti Viešpačiui sudužusios (apgailėstaujančios) širdies ir atgailaujančios (paklusnios) dvasios dovaną. Iš tikrųjų jūs dovanojate save – kas jūs esate ir kuo tampate.

Ar jumyse arba jūsų gyvenime yra kažkas netyro ar neverto? Kai to atsikratysite, tai bus dovana Gelbėtoji. Ar jūsų gyvenime trūksta gerų įpročių arba savybių? Juos įgyję ir padarę savo charakterio dalimi, įteiksime dovaną Viešpačiui“ („Kai būsi atsivertęs“, 2004 m. *balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga*).

- Kokį žodį pavartojo vyresnysis Kristofersonas, norėdamas mums padėti suprasti frazę „sudužusi širdis“? (Apgailėstaujanti.) Kaip manote, ką tai reiškia turėti apgailėstaujančią širdį?
- Kokį žodį pavartojo vyresnysis Kristofersonas, norėdamas mums padėti suprasti frazę „atgailaujanti dvasia“? (Paklusni.) Kaip apibūdintumėt atgailaujančios dvasios žmogų?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 9:21–22 ir surasti, kaip, pasak Gelbėtojo, turėtume pas Jį ateiti. Paprašykite jų papasakoti, ką surado. Parodykite vaikelio, galbūt jūsų šeimos nario, nuotrauką.

- Kaip įsivaizduojate pas Gelbėtoją ateinantį vaiką? Kaip tai padeda jums suprasti, kaip mes turėtume ateiti pas Gelbėtoją?

Lentoje užrašykite tokius teiginius:

Jei ateisime pas Kristų sudužusia širdimi ir atgailaujančia dvasia, Jis [...]

Pakvieskite mokinius peržvelgti 3 Nefio 9:13–15, 19–22 ir surasti, kaip galėtume užbaigti lentoje užrašytą teiginį. Pakvieskite juos pasidalinti tuom, ką rado. Galimi atsakymai: Jis išgydys mus (žr. 3 Nefio 9:13), duos mums amžinąjį gyvenimą (žr. 3 Nefio 9:14) ir priims mus (žr. 3 Nefio 9:22). Mokiniam atsakius, užbaikite lentoje užrašytą teiginį: ***Jei ateisime pas Kristų sudužusia širdimi ir atgailaujančia dvasia, Jis priims mus, išgydys ir suteiks mums amžinąjį gyvenimą.***

3 Nefio 10

Viešpats pažada surinkti savo žmones, kaip višta surenka savo viščiukus

Apibendrinkite 3 Nefio 10:1–3 ir paaiškinkite, kad, išgirdę Gelbėtojo balsą, žmonės taip nustebė, kad ilgai buvo netekę amo. Tada Jis vėl prabilo žmonėms.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 10:4–6. Paminėkite, kad šiose eilutėse Gelbėtojas kalba apie Izraelio namus – Savo sandoros žmones.

- Kuo Gelbėtojas panašus į vištą, saugančią savo viščiukus nuo pavojų? Kodėl Gelbėtojas nesurinko ir neapsaugojo visų Izraelio namų? (Jie nenorėjo pas Jį ateiti.)
- Ką Gelbėtojas pažadėjo tiems, kurie atgailaus ir sugrįš pas Jį? (Jis surinks juos, kaip višta surenka savo viščiukus.)

Pakvieskite mokinius savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose atsakyti į žemiau pateiktą klausimą: (Galite šį klausimą užrašyti lentoje arba lėtai perskaityti, kad mokiniai galėtų jį užsirašyti.)

- Kada esate pajutę Gelbėtojo kvietimą ateiti ir gauti Jo maisto, ir būti apsaugotiems?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 10:9–11. Likusiuosius pakvieskite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kas nutiko po to, kai Gelbėtojas kalbėjo žmonėms. Galite pabaigti šios temos svarstymą liudijimu, kad Gelbėtojas yra gailėstingas visiems, kurie ateina pas Jį sudužusia širdimi ir atgailaujančia dvasia. Taip pat galite paaiškinti, kad kitoje pamokoje mokiniai aptars Gelbėtojo apsilankymą pas žmones ir tai, kaip Jis tarnavo asmeniškai kiekvienam iš jų.

3 Nefio 11:1–17

Įvadas

Po įvykusio sunaikinimo ir tris dienas trukusios tamsos, paliudijusios apie Gelbėtojo mirtį, apie 2500 nefitų vyrų, moterų ir vaikų susirinko aplink šventyklą Dosniojoje žemėje (žr. 3 Nefio 17:25). Besikalbėdami jie išgirdo Dangiškojo Tėvo balsą, pristatantį Savo Sūnų Jėzų

Kristų, kuris iškart po to apsiereiškė. Jėzus Kristus kvietė žmones asmeniškai įsitikinti, kad Jis buvo nužudytas už pasaulio nuodėmes. Prieidami po vieną, jie lietė žaizdas Jo šone ir vinių žymes Jo rankose ir kojose.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 11:1–7

Nefitai išgirsta Tėvo balsą, skelbiantį apie Savo Sūnaus apsiereiškimą

Mokiniam renkantį į pamoką, fone tyliai (tik tiek, kad vos girdėtusi) grokite šventos muzikos ar visuotinės konferencijos įrašą. Atėjus laikui melstis ir pravesti dvasinę mintį, išjunkite įrašą. Po maldos paklauskite mokinių, ar jie girdėjo muziką (arba konferencijos įrašą). (Jei šiai veiklai neturite resursų, galite paprašyti, kad visiems renkantį į pamoką, vienas mokinyš švelniu balsu skaitytų 3 Nefio 11 skyrių. Jei nuspręsite naudoti tokį variantą, būtų geriausia, kad šią užduotį paskirtumėte iš anksto, galbūt mokiniui, kuris dažniausiai atvyksta anksti.)

- Ką turi daryti žmogus, kad išgirstų ir suprastų švelnų balsą?
- Kokia buvo pagrindinė klaseje grotos giesmės (arba visuotinės konferencijos kalbos ar Raštų ištraukos) mintis, kai šiandien atėjote į klasę?
- Ar sunku, ar lengva buvo girdėti ir suprasti žodžius, mokiniams renkantį į klasę? Kodėl?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 11:1–3. Likusiųjų paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, ką buvo sunku suprasti nefitams.

- Kaip apibūdinamas balsas 3 Nefio 11:3 eilutėje? (Galite mokiniams pasiūlyti balso apibūdinimą pasižymėti Raštuose.)
- Kaip balsas paveikė jį išgirdusiuosius?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 11:4–7 ir surasti, ką kitaip darė nefitai, norėdami suprasti balsą, išgirdę jį trečią kartą.

- Ką kitaip darė nefitai, trečią kartą išgirdę balsą?
- Atsakymus paremkite tuo, ką perskaitėte 3 Nefio 11:7 eilutėje. Kieno balsą išgirdo žmonės? (Jie girdėjo Dangiškojo Tėvo balsą, pristatantį Savo Sūnų Jėzų Kristų.)

Galite paprašyti mokinius perskaityti Helamano 5:30 ir surasti, kaip dar apibūdinamas Viešpaties balsas.

- Kaip balsas, kurį išgirdo nefitai, panašus į mūsų gaunamus Šventosios Dvasios raginimus? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų įvardyti, tokią tiesą: **Šventoji Dvasia dažnai mums kalba per mūsų jausmus.**)
- Kodėl svarbu kreipti dėmesį į Viešpaties įkvėpimą, gautą per Šventąją Dvasią?

Pakvieskite mokinius pasidalinti patirtimi apie gautą Šventosios Dvasios įkvėpimą savo protuose ir širdyse. Paprašykite jų apibūdinti savo jausmus. Jūs taip pat galite pasidalinti savo patirtimi.

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti šį Prezidento Boido K. Pakerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį apie tai, ką turime daryti, kad per Šventąją Dvasią girdėtume ir suprastume Viešpaties balsą:

Pritaikyti pamoką

Pamokoje daugiausia laiko praleiskite aptarinėdami svarbiausius jos elementus. Pavyzdžiui, šios pamokos pabaigoje studentai turės progą paliudyti apie Jėzų Kristų. Nors ir kitos pamokos dalys yra svarbios, įsitinkite, kad liudijimams lieka užtektingai laiko.

„Dvasia nerėkia, kad atkreiptų mūsų dėmesį. Ji mūsų nepapurto smarkiai. Dvasia šnabžda. Ji taip švelniai glamonėja, kad, jei esame užsiėmę kažkuo kitu, galime visai jos nepajausti.

Retkarčiais Dvasia spustels tik šiek tiek stipriau ar šiek tiek dažniau tik tam, kad atkreiptume dėmesį, tačiau iš patirties sakau, kad dažniausiai, jei nepaklūstame tam švelniam jausmui, jei neklausome jausmų, Dvasia pasitraukia ir laukia, kol ateisime ieškodami ir klausydamiesi“ („How Does the Spirit Speak to Us?“, *New Era*, Feb. 2010, 3).

- Kokio principo išmokstame iš 3 Nefio 11:1–7 eilučių ir iš Prezidento Pakerio žodžių? (Mokinių atsakymai gali būti įvairūs, tačiau įsitikinkite, kad jie įvardija šią tiesą: **Kai išmoksime per Šventąją Dvasią klausytis Viešpaties balso, galėsime suprasti, kaip Jis su mumis bendrauja.**)
- Kas padeda jums paruošti savo protą ir širdį išgirsti ir suprasti Šventosios Dvasios kuždesius?

3 Nefio 11:8–17

Jėzus Kristus pasirodo nefitams ir pakviečia juos priėti po vieną ir paliesti žaizdų žymes Jo rankose, kojose ir šone

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 11:8–10. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir įsivaizduoti, kaip jie būtų jautęsi, jei tuomet būtų buvę tarp nefitų. Parodykite paveikslą „Jėzus moko Vakarų pusrutulyje“ (62380; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009 m.], nr. 82) ir paklauskite:

- Jūsų nuomone, ką galvotumėte ar ką jaustumėte, jeigu būtumėte galėję būti tarp nefitų, kai juos aplankė Gelbėtojas?

Mokiniams priminkite apie tamsą ir sunaikinimą, įvykusį tarp nefitų prieš Gelbėtojo apsiareiškimą. Pakvieskite mokinius perskaityti šį vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį apie Gelbėtojo apsiareiškimo nefitams svarbą:

„Tas pasirodymas ir pareiškimas buvo esminis įvykis, svarbiausia akimirka, visoje Mormono Knygos istorijoje. Tai buvo apsiareiškimas ir įsakas, kuris informavo ir įkvėpė kiekvieną nefitų pranašą praėjusius šešis šimtus metų, jau nekalbant apie jų protėvius izraelitus ir Jareditus, gyvenusius prieš tūkstančius metų.

Visi apie Jį kalbėjo, giedojo, svajono ir meldė Jo pasirodymo — o štai Jis jau čia. Lauktoji diena jau čia! Dievas, kiekvieną tamsią naktį paverčiantis ryto žara, jau atėjo“ (*Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon* [1997], 250–251).

Paiškinkite mokiniams, kad likusi pamokos dalis skirta jiems asmeniškai apmąstyti Gelbėtojo apsilankymą. Prieš pamoką paruoškite šiuos nurodymus ir klausimus. Išdalinkite juos kiekvienam mokiniui (arba užrašykite lentoje ar plakate). Skirkite mokiniams pakankamai laiko perskaityti 3 Nefio 11:11–17 ir sekti išdalintais nurodymais. Paskatinkite juos, kad, studijuodami eilutes, rūpestingai apmąstytų jų prasmę.

1. Tyliai perskaitykite 3 Nefio 11:11–12. Suraskite, ko Jėzus Kristus norėjo, kad žmonės žinotų apie Jį ir apie tai, ką Jis padarė savo mirtingosios tarnystės metu. Apmąstykite tokius klausimus:
  - Kuris Gelbėtojo pareiškimas 3 Nefio 11:11 eilutėje jums yra prasmingiausias? Kodėl?
  - Ką Gelbėtojas turėjo omeny, sakydamas: „Aš išgėriau iš tos karčios taurės, kurią Tėvas man davė“? Kodėl svarbu žinoti, kad Jėzus Kristus visada pakluso Dangiškojo Tėvo valiai?
2. Perskaitykite 3 Nefio 11:13–15 ir apmąstykite šiuos klausimus:
  - Ką daryti Gelbėtojas kviečia nefitus? Ką Jis norėjo, kad jie žinotų po šio patyrimo?
  - Žmonės ėjo prie Gelbėtojo „po vieną, kol visi priėjo“ (3 Nefio 11:15). Atsižvelgiant į tai, kad minioje buvo apie 2500 žmonių (žr. 3 Nefio 17:25), ko tai moko apie Gelbėtojo jausmus kiekvienam iš mūsų?

3. Savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose atsakykite į žemiau pateiktus klausimus:

- Kaip manote, kodėl Viešpats norėjo, kad žmonės „po vieną“ pamatytų ir paliestų Jį?
- Kaip tai paveiktų jus, jei galėtumėte paliesti Gelbėtojo žaizdas, kurias Jis gavo apmokėdamas jūsų nuodėmes?

4. Raštų parašėte, prie 3 Nefio 11:11–15 eilutės, galite užsirašyti žemiau įvardytą tiesą.

Jėzus Kristus kviečia mane gauti asmeninį liudijimą, kad Jis yra mano Gelbėtojas.

Užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose atsakykite į žemiau pateiktus klausimus:

- Kokie patyrimai padėjo jums įgyti asmeninį liudijimą apie tai, kad Jėzus Kristus yra jūsų Gelbėtojas?
- Kaip manote, ką Gelbėtojas norėtų, jog jūs darytumėte, kad sustiprintumėte savo liudijimą apie Jį?
- Kada esate jautę, kad Gelbėtojas jus pažįsta ir palaimino tik jums skirtu palaiminimu?

Duokite mokiniams pakankamai laiko užbaigti šią veiklą, paskui pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 11:16–17. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, ką darė žmonės po to, kai galėjo asmeniškai priėti prie Gelbėtojo. Galite paaiškinti, kad *osana* yra hebrajiškas žodis, reiškiantis „išgelbėk dabar“ arba „prašom, išgelbėk mus“. Šis žodis Raštuose vartojamas garbinti ir maldauti (žr. Bible Dictionary, „Hosanna“; Raštų rodyklė, „Osana“; scriptures.lds.org).

- Kaip manote, kodėl žmonės šaukė „osana“, kai visi priėjo prie Gelbėtojo?

Pakvieskite mokinius atidžiau perskaityti 3 Nefio 11:15. Pakvieskite juos įvardyti, ką žmonės darė, kai visi pamatė ir palietė Gelbėtojo žaizdas. (Žmonės paliudijo, kad tai tikrai Jėzus Kristus.)

- Ar mums reikia matyti ir paliesti Gelbėtoją, kad žinotume, jog Jis gyvas? (žr. Moronio 10:5.) Kaip galime „paliudyti“ apie Jėzų Kristų?
- Kaip galime sau pritaikyti 3 Nefio 11:15 eilutę? Ką kiekvienas turėtume daryti, kad gautume liudijimą apie Jėzų Kristų? (**Gavę asmeninį liudijimą apie Jėzų Kristų, turime pareigą paliudyti apie Jį.**)

Pamoką baikite pakviesdami mokinius papasakoti apie tuos kartus, kai jie dalinosi savo liudijimu apie Jėzų Kristų. Jei bus likę laiko, pakvieskite visus norinčius pasidalinti trumpu liudijimu apie Gelbėtoją ir galbūt papasakoti, kaip jie gavo savo liudijimą. Jei bus likę laiko, taip pat galite pakviesti juos pasidalinti, ką užsirašė ar jautė šiandien studijuodami 3 Nefio 11.

Komentarai ir kontekstas

3 Nefio 11:3. „Tylus balsas“

Prezidentas Boidas K. Pakeris iš Dvylikos Apaštalų Kворumo paaiškino, kaip Šventosios Dvasios balsas pasireiškia mūsų protuose ir širdyse:

„Dvasios balsas ateina labiau kaip *jausmas*, o nei kaip garsas. Jūs išmoksitė, kaip kad išmokau aš, kad „klausyti“ to balso labiau reikia *jj pajusti*, o ne *išgirsti* [...]“

Šventosios Dvasios dovana, jeigu jūs sutiksite, ves ir saugos jus, net pataisys jūsų elgesį. Tai dvasinis balsas, kuris į protą ateina kaip mintis ar jausmas jūsų širdyse. [...]

Niekas nesitiki, kad eisite per gyvenimą neklysdami, bet jūs nepadarysite didelių klaidų prieš tai neįspėti Dvasios“ („Patarimai jaunimui“, 2011 m. *spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga*).

Studijų namuose pamoka

3 Nefio 1–11:17 (24 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami 3 Nefio 1–11:17 (24 dalį), neturėtumėte įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje daugiausia dėmesio skirsite tik keletui iš šių doktrinų ir principų. Apgalvodami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (3 Nefio 1)

Studijuodami apie Samuelio Lamanito pranašysčių apie Jėzaus Kristaus gimimą išsipildymą, mokiniai išmoko, kad Viešpats įvykdys visus į savo pranašų lūpas įdėtus žodžius. Iš ištikimųjų elgesio, net kai netikintys ketino juos sunaikinti, mokiniai išmoko, kad, susidūrę su Šetono melais, galime pasirinkti tikėti Jėzų Kristų ir išlikti ištikimi. Lamanitų jaunimo maištavimas pailiustravo mokiniams tai, kad, jei pasiduodame pagundai, mūsų pavyzdys gali neigiamai paveikti kitų žmonių tikėjimą ir teismą.

2 diena (3 Nefio 2–5)

Studijuodami apie smukusį žmonių teismą, mokiniai suprato, kad, pamiršę savo dvasinius potyrius, tapsime vis labiau pažeidžiami Šetono, jo pagundų ir apgaulės. Tyrinėdami apgaulingą Gidianhio laišką Lachonijui, mokiniai suprato, kad Šetonas ir jo pasekėjai dažnai meilinkauja, melagingai žada ir grasina nuklaidinti žmones. Iš nefitų ir lamanitų, sėkmingai apsiginusių nuo Gadiantono plėšikų, mokiniai išmoko, kad, jeigu ruošimės dvasiškai ir fiziškai, Viešpats sustiprins mus ir padės nugalėti sunkumus. Skaitydami apie tai, kaip nefitai šlovino Viešpatį už savo išvadavimą, mokiniai išmoko, kad Dievo gerumo ir gailestingumo atpažinimas pagerėjusiose gyvenimo sąlygose padeda mums išlikti nuolankiems. Nefitų pastangos skelbti Evangeliją ir pareigos, apie kurias kalbėjo Mormonas, iliustruoja tai, kad, būdami Jėzaus Kristaus mokiniai, turime atsakomybę mokyti žmones apie kelią, vedantį į amžinąjį gyvenimą.

3 diena (3 Nefio 6–10)

Skaitydami apie tai, kaip nefitai ir lamanitai vėl nusmuko į nedorybes, mokiniai suprato, kad, būdami išdidūs, leidžiame Šetonui gundyti mus su didesne galia ir vesti mus labiau nusidėti. Tačiau ištikimųjų pavyzdys parodė, kad, nepaisydami savo situacijos, galime nuspręsti būti nuolankūs ir ištikimi. Sugriuvus nefitų valdžiai, pasekusieji Nefiu parodė, kad, jeigu atgailausime ir seksime Viešpaties tarnais, galėsime džiaugtis Šventosios Dvasios įtaka savo gyvenime. Po baisaus sunaikinimo žmonės visoje žemėje išgirdo Jėzaus Kristaus balsą, tamsoje skelbiantį, kad, jei ateisime pas Jį sudužusia širdimi ir atgailaujančia dvasia, Jis mus išgydys ir duos amžinąjį gyvenimą.

4 diena (3 Nefio 11:1–17)

Skaitydami apie tai, kaip Tėvas pranešė apie Jėzų Kristų, mokiniai sužinojo, kad Šventoji Dvasia dažnai mums kalba per jausmus. Jie taip pat išmoko, kad, mokydamiesi per Šventąją Dvasią klausytis Viešpaties balso, galėsime suprasti, kaip Jis su mumis bendrauja. Iš istorijos apie Gelbėtojo tarnystės tarp nefitų pradžią mokiniai sužinojo, kad Jėzus Kristus visus kviečia gauti asmeninį liudijimą, kad Jis yra mūsų Gelbėtojas, ir kad, gavę liudijimą, turime pareigą paliudyti apie Jį.

Įvadas

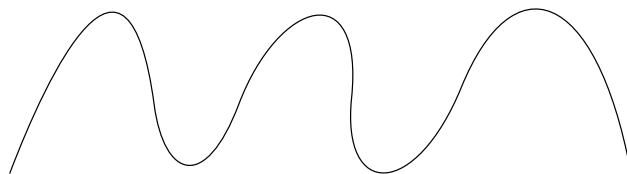
Šios pamokos veikla pagal 3 Nefio 1–7 skyrius akcentuoja tam tikras doktrinas ir principus, kurie mokiniams gali padėti geriau suprasti, ką reiškia būti atverstam į Jėzaus Kristaus Evangeliją. Mokymo veiklos pagal 3 Nefio 8–10 skyrius paruoš mokinius pagalvoti apie savo liudijimą apie Gelbėtoją mokantis apie Jo apsiareiškimą Lehio palikuonims 3 Nefio 11 skyriuje.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 1–7

Ženkla ir stebuklai praneša apie Jėzaus Kristaus gimimą; žmonės grįžta tai prie teismo, tai vėl prie nelabumo tol, kol sugriaunama jų valdžia

Lentoje nubrėžkite tokią liniją:

Paklauskite: Kaip ši linija, remiantis šios savaitės skaitiniais, atspindi nefitų gyvenimą, aprašytą 3 Nefio 1–7? (Galite pakviesti mokinius peržvelgti 3 Nefio 1–7 skyrių santraukas ir prisiminti, kaip nefitai nuo 1 m. po Kr. iki 33 m. po Kr. svyravo tarp teismo ir nelabumo.)

Kad padėtumėte mokiniams apmąstyti, ko 3 Nefio 1–7 gali mus pamokyti apie tikrą atsivertimą į Jėzų Kristų ir Jo Evangeliją, pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šį Prezidento Meriono G. Romnio iš Pirmosios Prezidentūros pareiškimą. (Jei įmanoma paruoškite po vieną šios citatos kopiją kiekvienam mokiniui. Paprašykite jų pabrūkinti frazes ar žodžius, kurie, jų manymu, geriausiai apibūdina atsivertusįjį.)

„Atsivertimas yra dvasinė ir moralinė permaina. *Atsivertusysis* nėra žmogus, kuris protu priėmė Jėzų ir jo mokymus, tai žmogus pavyzdinai tikintis Jį ir Jo Evangelija. [...] Iš tiesų atsivertęs žmogus nebetrokšta daryti to, kas prieštarauja Jėzaus Kristaus Evangelijai. Tas troškimas pakeičiamas Dievo meile, tvirtu ir valdančiu

ryžtu laikytis Jo įsakymų“ (in Conference Report, Guatemala Area Conference 1977, 8).

Paklauskite: Kokios frazės ar žodžiai, jūsų nuomone, geriausiai apibūdina atsivertusįjį?

Nubraižykite šią lentelę ant lentos arba paruoškite išdalinti atspausdinę ant popieriaus.

	Įsitikinimai ir veiksmai, skatinantys atsivertimą	Įsitikinimai ir veiksmai, silpninantys atsivertimą
3 Nefio 1:15–23, 27–30		
3 Nefio 2:1–3; 3:1–10		
3 Nefio 4:7–12, 30–33		
3 Nefio 6:13–18; 7:1–5		
3 Nefio 7:15–22		

Kiekvienam mokiniui paskirkite peržvelgti vieną iš lentelėje nurodytų Raštų ištraukų. Skirkite laiko paskirtose ištraukose surasti įsitikinimus ir veiksmus, skatinančius arba silpninančius atsivertimą. Daugelis principų, kuriuos gali surasti mokiniai, yra surašyti šios pamokos pradžioje, Kasdienių studijų namuose pamokų apibendrinime (1–3 dienos skyreliuose). Mokiniam pasakojant, ką surado, jų atsakymus užrašykite lentoje arba paskatinkite juos užsirašyti ant išdalintų popieriaus lapų. Padėkite mokiniams pritaikyti atrastus principus, užduodami tokius klausimus apie vieną ar dvi jų įvardytas tiesas:

- Kaip jūs ar jūsų pažįstami gyvenate pagal šią tiesą arba ką patyrėte apie šį principą?
- Ką, remdamiesi surasta tiesa, galėtumėt patarti žmogui, kuris nori būti labiau atsivertęs ir dvasiškai nepajudinamas?

3 Nefio 8–11:17

Didžiulis sunaikinimas ir tamsa praneša apie Gelbėtojo mirtį; po Savo prisikėlimo Jis aplanko Lehiu palikuonis

Pakvieskite mokinius apibendrinti 3 Nefio 8 įvykius ir pasidalyti mintimis ar jausmais, patirtais praeitą savaitę studijuojant šį skyrių. Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 3 Nefio 8:20–23. Pakvieskite mokinius paaiškinti, kodėl šiose eilutėse apibūdintas

ženklas tinkamai pažymi Jėzaus Kristaus mirtį. Norėdami akcentuoti nefitų patirtą tamsą, galite atlikti tokią veiklą:

Kiekvienam mokiniui duokite po prožektorių ir išjunkite šviesas klasėje. (Jei neturite pakankamai prožektorių, mokiniams gali tekti jais dalintis.) Paprašykite mokinius įsijungti prožektorius ir pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 9:13–20. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti tiesas, kurias žmonės, būdami tamsoje po Jėzaus Kristaus mirties, išmoko apie Jį. Vėl įjungę šviesas, apibendrinami lentoje surašykite mokinių įvardytas tiesas. Akcentuokite šiuos principus: **Jėzus Kristus yra pasaulio gyvybė ir šviesa. Jei ateisime pas Kristų sudužusia širdimi ir atgailaujancia dvasia, Jis mus priims, išgydys ir suteiks amžinąjį gyvenimą.**

Apibendrinkite 3 Nefio 11:1–7, paaiškindami, kad išgyvenę žmonės susirinko šventykloje, Dosniojoje žemėje.

Parodykite paveikslą „Jėzus moko Vakarų pusrutulyje“ (62380; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 82) arba „Jėzus gydo nefitus“ (*Evangelijos paveikslų knyga*, nr. 83). Paprašykite, kad, jums skaitant, mokiniai įsivaizduotų 3 Nefio 11:8–17 įvykius. Skaitydami retkarčiais stabtelėkite ir pakvieskite mokinius pasakoti, ką jie jaučia, įsivaizduodami tokį išgyvenimą. Ypatingą dėmesį skirkite nefitų išgyvenimų, kai jie „po vieną“ priėjo prie Gelbėtojo, kaip tai aprašyta 3 Nefio 11:15, aptarimui.

Perskaitykite 3 Nefio 11:8–17, užduokite mokiniams žemiau išvardintus klausimus. Pakvieskite juos prieš atsakant tyliai apmąstyti klausimą. (Įsitinkite, kad mokiniams užtenka laiko atsakyti į šiuos klausimus ir kad, mąstydami ar kalbėdami apie savo jausmus ir liudydami, jie nesijaučia skubinami.)

- Ką būtumėte pasakę Gelbėtojui, jei būtumėte galėję būti su nefitais ir turėję progą paliesti Jo žaizdas?
- Kaip manote, kodėl svarbu, kad Jėzus Kristus, prisistatydamas nefitams, paminėjo „karčią taurę“? (3 Nefio 11:11).
- Kas toji „karti taurė“, apie kurią kalbėjo Jėzus Kristus? (Žr. DS 19:16–19.)

Pasidalinkite savo liudijimu apie Gelbėtoją ir šviesą jūsų gyvenime, atėjusią dėl to, kad sekate Juo. (Taip pat galite paskatinti mokinius prisiminti per pamoką patirtus jausmus ir namuose užrašyti juos savo asmeniuose dienoraščiuose.)

Kita dalis (3 Nefio 11:18–16:20)

Pakvieskite mokinius, studijuojant kitą dalį, apsvarstyti žemiau išvardytus klausimus: Ar ką nors laikau savo priešu? Jei taip, kaip elgiuosi su tokiais žmonėmis? Kokios vertybės mano gyvenime yra svarbios Dievui? Ar galima teisti kitus žmones? Mokiniai, studijuodami 25 dalį, gali rasti atsakymus į tuos klausimus.

3 Nefio 11:18–41

Įvadas

Po to, kai nefitai priėjo ir palietė žymes Gelbėtojo rankose, kojose ir šone, Jis Nefiui ir kitiems suteikė galią krikštyti ir atlikti kitas kunigystės pareigas. Gelbėtojas

taip pat įspėjo žmones vengti nesutarimų ir pažadėjo, kad tie, kurie gyvens pagal Jo doktriną, paveldės Dievo karalystę.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 11:18–27

Jėzus Kristus Nefiui suteikia galią krikštyti

Prieš pamoką lentoje užrašykite tokius klausimus: *Kas gali mane pakrikštyti? Kaip atliekamas krikštas?*

Jei mokote vieną ar daugiau mokinių, kurie neseniai prisijungė prie Bažnyčios, galite šią pamoką pradėti paprašydami, kad jie papasakotų apie savo išgyvenimus mokantis apie Bažnyčią. Paklauskite, ar jie, nusprendę pasikrikštyti, nesusimąstė apie lentoje užrašytus klausimus.

Pamoką taip pat galite pradėti pakviesdami mokinius įsivaizduoti, kad vienas iš jų draugų neseniai nusprendė prisidėti prie Bažnyčios ir jiems uždavė lentoje užrašytus klausimus. Paprašykite mokinių paaiškinti, kaip jie atsakytų į šiuos klausimus. Arba galite pakviesti du mokinius suvaidinti pokalbį tarp Bažnyčios nario ir jo draugo ir pasinaudoti šiais klausimais.

Priminkite mokiniams, kad praeitoje pamokoje jie mokėsi apie Jėzaus Kristaus apsilankymą pas nefitus. Jėzus Kristus pakvietė juos pažiūrėti ir pajusti žaizdų žymes Jo rankose, kojose ir šone, ir įsitikinti Jo prisikėlimu ir dieviškumu. Paaiškinkite, kad iš karto po šio įvykio, Gelbėtojas mokė žmones Savo doktrinos, t. y. tikėti Jį, pasikrikštyti ir gauti Šventąją Dvasią.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 11:18–22. Likusiųjų paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti atsakymus į klausimą: *Kas gali mane pakrikštyti?* Paprašykite vieno mokinio atsakymus užrašyti lentoje, po klausimu. (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų suprasti, tokią tiesą: **Krikštas turi būti atliktas asmens, turinčio tinkamą įgaliojimą.** (Jei ši mintis dar neužrašyta lentoje, galite ją užrašyti po kitais atsakymais.)

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti šią tiesą, galite trumpai paaiškinti, kad krikštą gali atlikti tik tas žmogus, kuris buvo iššventintas į Aarono kunigystės kunigo pareigas (žr. DS 20:46) arba žmogus, turintis jam suteiktą Melchizedeko kunigystę (žr. DS 20: 38–39; 107:10–11). Šis asmuo taip pat turi veikti vadovaujamas kunigijos vadovo (vyskupo, skyriaus ar misijos prezidento), kuris turi kunigystės raktus, reikalingus apeigai patvirtinti.

- Kaip manote, kodėl Viešpats reikalauja, kad krikšto apeiga būtų atlikta įgalioto, kunigystę turinčio asmens?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 11:23–27. Likusiųjų paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti atsakymus į klausimą *Kaip atliekamas krikštas?* Paprašykite vieno mokinio atsakymus užrašyti lentoje, po klausimu.

- Kas daroma per krikštą, jei suklystama, tariant apeigos žodžius, arba jei krikštijamas žmogus nevisiškai panyra po vandeniu? (Apeiga pakartojama.) Kokios tiesos galime iš to pasimokyti? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų įvardyti šią tiesą: **Krikštas turi būti atliktas Viešpaties nurodytu būdu.** Šį principą galite užrašyti lentoje.)
- Kaip manote, kodėl svarbu, kad krikštas būtų atliktas lygiai, taip, kaip nurodė Viešpats?

Pritaikykite pamoką

Šiame vadovėlyje daug pamokų prasideda siūloma veikla ar klausimu, kurio tikslas paruošti mokinius studijuoti Raštus. Šie pasiūlymai gali būti taikomi atsižvelgiant į mokinių poreikius ir aplinkybes.

Kad padėtumėte mokiniams pajusti aptartų tiesų, aprašytų 3 Nefio 11:18–27, svarbą, galite užduoti žemiau pateiktus klausimus:

- Ką jautėte savo krikšto metu? Ką jums reiškia tai, kad jus pakrikštijo žmogus, turintis tinkamą įgaliojimą, ir tai padarė Viešpaties nurodytu būdu?
- Ar neseniai teko dalyvauti krikšte? Ką jautėte?

Jei klasėje yra mokinių, kurie turi Aarono kunigystės kunigo pareigybę, paklauskite:

- Kaip suvokimas, kad turite įgaliojimą krikštijoti, daro įtaką jūsų veiksams? (Galite sužinoti, ar klasėje yra mokinių, kurie yra ką nors pakrikštiję. Jei tokių yra, pakvieskite juos papasakoti apie tai, ką jie jautė ir išmoko per tą patyrimą.)

Galite pasidalinti savo patirtimi ir jausmais apie šią šventą krikšto apeigą.

3 Nefio 11:28–30

Jėzus Kristus perspėja apie tai, kad nesutarimai yra iš velnio

Lentoje užrašykite *nesutarimas*.

- Kas yra nesutarimas? (Ginčas, konfliktas arba kivirčas.)

Pakvieskite mokinius savo užrašuose ar Raštų žurnaluose padaryti trumpą situacijų ar veiklų, kuriose gali kilti nesutarimai, sąrašą. Duokite mokiniams pakankamai laiko atlikti užduotį, paskui pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 11:28–30. Likusius mokinius pakvieskite sekti skaitomą tekstą ir įvardyti, dėl ko nesutarė nefitai.

- Dėl ko nesutarė nefitai? (Dėl krikšto apeigos [taip pat žr. 3 Nefio 11:22] ir Kristaus doktrinos.)
- Iš ko, pagal 3 Nefio 11:29, ateina nesutarimo dvasia? (Užrašykite lentoje šią tiesą: **Nesutarimo dvasia yra ne iš Dievo, o iš velnio**. Galite mokiniams pasiūlyti 3 Nefio 11:29 eilutėje pasižymėti šią tiesą.)
- Kaip manote, kodėl, aptarinėjant Evangeliją su žmonėmis, svarbu vengti nesutarimų? Kodėl ginčai yra netinkama Evangelijos mokymo priemonė? (Mokiniai gali pasiūlyti įvairių atsakymų, tačiau įsitikinkite, jog jie supranta, kad, kai nesutariame ar ginčijamės su kitais apie Evangeliją, Šventoji Dvasia negali padėti mums mokytis arba negali paliudyti tiesą žmonių širdyse.)

Kad pabrėžtumėte svarbią nesutarimų pasekmę, lentoje užrašykite šį Prezidento Džeimso E. Fausto iš Pirmosios Prezidentūros teiginį. Galite paraginti mokinius užsirašyti tai Raštuose, prie 3 Nefio 11:29 eilutės. (Teiginys yra straipsnyje “What I Want My Son to Know before He Leaves on His Mission,” *Ensign*, May 1996, 41.)

„Kilus nesutarimams, pasišalina Viešpaties Dvasia, nesvarbu kieno tai kaltė“ (Prezidentas Džeimsas E. Faustas).

- Kada esate pajutę, kad Viešpaties dvasia pasišalina dėl kilusio nesutarimo? Kaip žinojote, kad Dvasia pasišalino?

Paminėkite Gelbėtojo žodžius apie nesutarimus 3 Nefio 11:30 eilutėje: „Tai [...] mano doktrina –kad tai būtų panaikinta.“

- Kaip galime „panaikinti“ nesutarimus ir ginčus? (Atsakymai galėtų būti ir tokie: galime stengtis būti taikdariai [žr. 3 Nefio 12:9]. Galime melsti išminties ir kantrybės nugalėti nesutarimus. Galime stengtis vengti situacijų, kuriose galime būti gundomi nesutarti.)
- Kada jautėte, jog esate laiminami dėl to, kad stengiatės vengti ar nugalėti nesutarimus?
- Kaip 3 Nefio 11:29–30 eilutėse esantys Gelbėtojo mokymai gali padėti jums, atsidūrus situacijoje, kurioje kilo ar gali kilti nesutarimų?

Galite pasidalinti išgyvenimu, kai jautėte, jog esate laiminami dėl to, kad stengiatės išvengti nesutarimų ar įveikti juos. Kad paskatintumėte mokinius pritaikyti iš 3 Nefio 11:28–30 išmoktas tiesas, pakvieskite juos peržvelgti sąrašą situacijų ar veiklų, kuriose jie gali nesutarti. Pakvieskite juos užsibrėžti ir užsirašyti tikslą stengtis vengti nesutarimų arba juos įveikti savo užrašytoje situacijoje ar veikloje.

3 Nefio 11:31–41

Jėzus Kristus paskelbia Savo doktriną

Kad paruoštumėte mokinius studijuoti 3 Nefio 11:31–41, lentoje užrašykite:

Veiksmas —————> Pasekmė

Pakvieskite mokinius klasės draugui trumpai papasakoti apie teigiamas pasekmes atnešusį darbą ir kokios tai buvo pasekmės. Taip pat galite paprašyti papasakoti apie neigiamas pasekmes atnešusį savo ar kitų darbą. (Išpėkite, kad nederėtų pasakoti apie pernelyg privačius ar nederamus dalykus.)

Garsiai mokiniams perskaitykite 3 Nefio 11:31. Paaiškinkite, kad likusioje 3 Nefio 11 skyriaus dalyje Jėzus Kristus paskelbia savo doktriną nefitams. Šiame skyriuje taip pat įvardijamos pasekmės, ateinančios dėl to, kad priėmėme arba atmetėme Jo doktriną.

Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas: *3 Nefio 11:32–34*; *3 Nefio 11:35–36*; *3 Nefio 11:37–38*; *3 Nefio 11:39–40*. Suskirstykite mokinius poromis ir kiekvienai porai paskirkite išstudijuoti vieną Raštų ištrauką. Paprašykite įvardyti veiksmus ir pasekmes, apie kurias mokė Jėzus Kristus. (Galite pasiūlyti palyginti šiuos mokymus su ketvirtuoju tikėjimo teiginiu.)

Duokite pakankamai laiko studijuoti, paskui paprašykite, kad keli iš jų įvardytų veiksmus ir pasekmes, kuriuos jie rado paskirtose eilutėse. Pakvieskite juos savo atsakymus užrašyti lentoje, po žodžiais *Veiksmas* arba *Pasekmė*. Mokiniais kalbant apie jiems paskirtas Raštų ištraukas, užduokite atitinkamus klausimus:

Porų, kurioms buvo paskirta 3 Nefio 11:32–34, paklauskite:

- Kaip Šventoji Dvasia padeda mums tikėti Jėzų Kristų ir Dangiškąjį Tėvą? (**Šventoji Dvasia liudija apie Dangiškąjį Tėvą ir Jėzų Kristų.**) Kada Šventoji Dvasia yra paliudijusi jums apie Dangiškojo Tėvo ir Jėzaus Kristaus egzistavimą ir meilę?

Porų, kurioms buvo paskirta 3 Nefio 11:35–36, paklauskite:

- Kaip, pagal šias eilutes, sprendimas tikėti Dangiškąjį Tėvą ir Jėzų Kristų padeda jausti Šventosios Dvasios įtaką jūsų gyvenime?

Porų, kurioms buvo paskirta 3 Nefio 11:37–38, paklauskite:

- Kuo panašios 3 Nefio 11:37 ir 3 Nefio 11:38 eilutės?
- Kokios yra gerosios mažo vaiko savybės? Kaip manote, kodėl svarbu „tapti kaip mažas vaikas“?

Porų, kurioms buvo paskirta 3 Nefio 11:39–40, paklauskite:

- Kodėl, pagal šiuos Gelbėtojo mokymus, svarbu pasirinkti paklusti Jo doktrinai, o ne priešingai?

Paprašykite, kad mokiniai apibendrintų esminius veiksmus, apie kuriuos mokė Jėzus Kristus, padėsiančius mums įžengti dangaus karalystėn. (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų įvardyti tokią tiesą: **Kad įžengtume dangaus karalystėn, turime atgailauti, tikėti Jėzų Kristų, būti pakrikštyti ir gauti Šventąją Dvasią.** Jei norite, pabaigoje jūs taip pat galite paliudyti apie šias tiesas. Paskatinkite mokinius gyventi pagal Jėzaus Kristaus doktriną ir taip paveldėti Dievo karalystę. Taip pat galite priminti, kad stengtųsi siekti savo tikslo vengti nesutarimų ir juos įveikti.

3 Nefio 12

Įvadas

Jėzus Kristus mokė nefitus, kaip gauti Jo Evangelijos palaimas, ir liepė jiems būti gerais pavyzdžiais. Jis pareiškė, kad įvykdė Mozės įstatymą ir davė žmonėms

aukštesnį įstatymą, paruošiantį juos tapti tokiais kaip Jis ir mūsų Dangiškasis Tėvas.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 12:1–12

Jėzus Kristus minią moko apie palaimas, gaunamas gyvenant pagal Jo Evangeliją

Prieš pamoką lentoje užrašykite tokius klausimus:

Ar Dangiškas Tėvas nori, kad būtume tobuli?

Ar, norėdami įžengti celestialinę karalystę, turime tapti tobuli šiame gyvenime?

Ar kada nors galėsime pasiekti tobulumą?

Pamokos pradžioje pakvieskite mokinius pagalvoti apie tuos klausimus. Paprašykite, kad jie galvotų apie šiuos klausimus pamokos metu.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 12:48. Paminėkite, kad ši eilutė yra viena iš Raštų įvaldymo eilučių. Galite pasiūlyti mokiniams išskirtiniu būdu pasižymėti šią eilutę, kad lengvai galėtų ją rasti.

Pakvieskite mokinius perskaityti šį vyresniojo Raselo M. Nelsono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį apie įsakymą tobulėti:

„Nereikia nuleisti rankų, jei mūsų nuoširdus stengimasis tobulėti atrodo toks sunkus ir begalinis. Tobulumas bus pasiektas. Jis pasiekiamas tik po prisikėlimo ir tik per Viešpatį. Jis bus suteiktas visiems tiems, kurie myli Jį ir laikosi Jo įsakymų“ („Perfection Pending,” *Ensign*, Nov. 1995, 88).

- Kaip manote, kodėl tobulumas pasiekiamas „tik per Viešpatį“?

Peržvelkite tris klausimus, pateiktus pamokos pradžioje. Paklauskite mokinių, ar, perskaite 3 Nefio 12:48 ir išgirdę vyresniojo Nelsono paaiškinimą, jie nori pakeisti savo atsakymus. Padėkite mokiniams suprasti, kad Dangiškas Tėvas nesitiki, kad tapsime tobuli savo mirtingame gyvenime, tačiau, stropiai stengdamiesi laikytis įsakymų ir pasikliaudami Apmokėjimu, galime tapti tobuli.

Lentoje užrašykite žodėlį *palaiminti*. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 12:1–12 ir rasti savybes, kurias Gelbėtojas ragina mus įgyti, o taip pat Jo pažadėtus palaiminimus.

- Kaip buvote palaiminti dėl to, kad gyvenate pagal Jėzaus Kristaus mokymus 3 Nefio 12:1–12 eilutėse?

Atkreipkite mokinių dėmesį į tai, kiek kartų žodis *palaiminti* pavartotas šiose eilutėse. Paliudykite apie tai, kaip jūs buvote palaiminti dėl to, kad gyvenate pagal Gelbėtojo mokymus.

Pakvieskite mokinius savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti, kokių palaimų, aprašytų 3 Nefio 12:1–12, jie trokšta. Liepkite jiems užsirašyti vieną savybę, kurią turi išsiugdyti, kad gautų tą palaimą. Tada pakvieskite juos parašyti, ką darys, kad išsiugdytų tą savybę. Pakvieskite kelis mokinius papasakoti, ką jie užsirašė ir kodėl.

3 Nefio 12:–16

Gelbėtojas ragina minią būti teisumo pavyzdžiais pasauliui

Parodykite indą su druska. Paklauskite, kuo naudinga druska. Įsitikinkite, kad iš mokinių atsakymų aišku, kad druska pagardina maistą ir yra apsauginė priemonė, neleidžianti

3 Nefio 12:48

yra Raštų įvaldymo eilutė. Padėkite mokiniams įvaldyti šią eilutę, peržiūrėdami šios pamokos pabaigoje esančią idėją, kaip mokyti Raštų įvaldymo.

mėsai sugesti. Taip pat galite paaiškinti, kad pagal Mozės įstatymą, kunigams buvo įsakyta aukoti pasūdytas atnašas (žr. Kunigų 2:13). Taigi, druska simbolizavo sandorą tarp Viešpaties ir Jo žmonių.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 12:13 ir įvardyti, ką Gelbėtojas palygino su druska. Mokiniais atsakius, paaiškinkite, kad Gelbėtojas kalbėjo ne tik apie tą dieną šventykloje susirinkusią minią, bet ir apie visus tuos, kurie pasikrikštija Jo Bažnyčioje ir gyvena pagal Jo Evangeliją.

- Kaip mes, kaip Jėzaus Kristaus pasekėjai, galime būti panašūs į druską? (Mums reikia padėti apsaugoti arba išgelbėti žmones ir savo geru pavyzdžiu padaryti pasaulį geresne vieta.)
- Kaip manote, ką reikia, kai druska praranda sūrumą?

Mokiniais aptarinėjant šį klausimą, galite perskaityti vyresniojo Karloso E. Esio iš Septyniadešimties teiginį:

„Su laiku druska nepraranda sūrumo. Sūrumas prarandamas dėl priemaišų ar taršos. [...] Žmogus praranda skonį ar savybes tuomet, kai užteršia savo protą nešvariomis mintimis, išniekina savo burną, nebūdamas visiškai sąžiningas, ir piktnaudžiauja savo jėga, darydamas nedorus darbus“ („Salt of the Earth: Savor of Men and Saviors of Men,“ *Ensign*, May 1980, 42).

- Kodėl, norėdami padaryti gerą įtaką, turime būti tyri?

Paaiškinkite, kad Gelbėtojas panaudojo dar vieną simbolį, mokydamas apie tai, kaip sandorą sudarę Jo Bažnyčios nariai gali daryti gerą įtaką. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 12:14–16. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kaip Gelbėtojas naudojo šviesos simbolį, mokydamas apie Savo žmonių vaidmenį pasaulyje. Prieš skaitant galite paaiškinti, kad saikas yra pintinė.

- Kaip Bažnyčios nariai gali būti šviesa žmonėms? Kaip manote, kaip galime leisti šviesti mūsų šviesai? (Mokiniais atsakinėjant į šį klausimą, padėkite jiems suprasti, kaip jų pavyzdžiai arba teisus gyvenimas gali padėti kitiems žmonėms.)
- Kaip kai kurie Bažnyčios nariai uždengia savo šviesą?
- Kodėl, pagal 3 Nefio 12:16, Gelbėtojas nori, kad leistume savo šviesai šviesti? (**Rodydami teisų pavyzdį, galime žmonėms padėti šlovinti Dangiškąjį Tėvą.** Galite pasiūlyti mokiniams šį principą užsirašyti Raštuose.)
- Kieno teisus pavyzdys yra padėjęs jums priartėti prie Dangiškojo Tėvo ir sustiprino jūsų troškimą gyventi pagal Evangeliją?

Pakvieskite mokinius pamąstyti apie tai, kokį pavyzdį jie rodo žmonėms aplink juos. Paskatinkite juos pagalvoti apie tai, kaip jie gali geriau padėti žmonėms labiau pamilti Dangiškąjį Tėvą ir troškėti sekti Juo.

3 Nefio 12:17–48

Jėzus Kristus moko minią apie aukštesnį įstatymą, padėsiantį jiems tapti kaip Jis ir Dangiškasis Tėvas

Paaiškinkite, kad Gelbėtojas ir toliau mokė nefitus apie tai, kaip ateiti pas Jį ir žengti dangaus karalystėn. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 12:19–20. Likusiųjų paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti eilutėje dažnai kartojamą žodį.

- Kokį svarbų žodį Gelbėtojas, kviesdamas ateiti pas Jį, pavartoja tris kartus? (Įsakymai.)

Paaiškinkite, kad 3 Nefio 12:21–47 ištraukoje yra konkretūs Gelbėtojo įsakymai, kurie padės mums ateiti pas Jį ir tapti panašiais į Jį. Mokydamas nefitus apie šiuos įsakymus, Jis minėjo Mozės įstatymo mokymus ir tada mokė aukštesnio įstatymo. Jis kalbėjo apie tai, koks buvo įprastas Mozės įstatymo supratimas, ir vartojo tokias frazes kaip „tų, iš senovės laikų, pasakytą“ ir „tai yra taip pat užrašyta“. Sakydamas „bet aš sakau jums“, Jis mokė, kaip turėtume laikytis to įsakymo mūsų dienomis.

Kad padėtumėte mokiniams geriau išstudijuoti šias eilutes, lentoje nubraižykite šią lentelę. Mokinius suskirstykite į keturias grupes. Kiekvienai grupei paskirkite po vieną lentelės eilutę. Paprašykite mokinių perskaityti paskirtas eilutes ir atsakyti į klausimus.

Kaip buvo įprasta aiškinti Mozės įstatymą?	Kaip Gelbėtojas pataria mums gyventi?	Ką vaikinai ar mergina gali daryti, kad pritaikytų Gelbėtojo mokymus?
3 Nefio 12:21	3 Nefio 12:22–26	
3 Nefio 12:27	3 Nefio 12:28–30	
3 Nefio 12:38	3 Nefio 12:39–42	
3 Nefio 12:43	3 Nefio 12:44–46	

Galite paaiškinti, kad vyresnysis Deividas E. Sorensonas iš Septyniasdešimties mokė, kad frazė „greitai susitark su savo priešininku“ (3 Nefio 12:25) reiškia „išspręsti savo nesutarimus iš karto, kad įsiūtis nevirstų fiziniu bei emociniu žiaurumu ir netaptume savo pykčio vergais“ („Atleidimas kartėlių pavėrs meile“, 2003 m. *balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga*).

Mokiniais baigus studijuoti paskirtas eilutes, pakvieskite grupes papasakoti, ką surado. Galite paprašyti atsakymus surašyti į lentoje nubraižytą lentelę.

- Kokie skirtumai tarp Mozės įstatymo ir aukštesniojo Jėzaus Kristaus įstatymo?

Galite paminėti, kad aukštesnis įstatymas daugiau dėmesio skiria troškimams, mintims ir motyvams, o ne mūsų išoriniams darbams.

- Kodėl, siekiant tobulumo, svarbu skirti dėmesį savo troškimams, mintims ir motyvams?

Pakvieskite mokinius išsirinkti vieną Gelbėtojo mokymą iš 3 Nefio 12 ir parašyti vieną pastraipą apie tai, kaip jie tobulės toje srityje.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 12:19–20. Padėkite mokiniams suprasti, kad, atgailaudami ir stropiai stengdamiesi laikytis Gelbėtojo įsakymų, per Apmokėjimą galime tapti tobuli ir įeiti „į dangaus karalystę“ (3 Nefio 12:20).

Mokiniais baigus, pakvieskite juos papasakoti, kas jiems buvo prasmingiausia. Apibendrinkite šį skyrių lentoje, užrašydami tokį principą: ***Ateidami pas Kristų ir laikydamiesi Jo įsakymų, galime būti panašesni į Jį ir mūsų Dangiškaįjį Tėvą, kuris yra tobulas.***

Priminkite, kad norint pasiekti bet koki tobulumo lygį, turime pasikliauti Jėzaus Kristaus Apmokėjimu. Pakvieskite mokinius užsirašyti, kaip jie pritaikys šiandien išmokus Gelbėtojo mokymus. Pabaigoje paliudykite apie lentoje užrašytą principą.

Raštų įvaldymas – 3 Nefio 12:48

Pakvieskite mokinius Raštuose susirasti 3 Nefio 12:48 eilutę. Paprašykite, kad jie garsiai, choru perskaitytų šią eilutę. Leiskite mokiniams įsiminti šią eilutę, o tada paprašykite užversti Raštus ir pakartoti ją kaip galima geriau. Pakartokite šį procesą (stengtis įsiminti eilutę, užversti Raštus ir bandyti pakartoti eilutę).

- Kaip sekėsi šiek tiek pasistengus?
- Kaip ši veikla padeda jums suprasti savo kelionę link tobulumo?

Paminėkite, kad mūsų pastangos gyvenime yra be galo svarbios. Priminkite mokiniams, kad Viešpats nesitiki, kad šiame mirtingame gyvenime tapsime visapusiškai tobuli. Mes pasieksime tobulumą per Apmokėjimą ir stropias savo pačių pastangas. Pakvieskite mokinius sugalvoti vieną būdą, kaip jie gali stengtis sekti Gelbėtoju.

Pastaba: dėl šiandienos pamokos pobūdžio ir trukmės, šią veiklą galite atlikti kitą dieną, kai turėsite daugiau laiko.

3 Nefio 13

Įvadas

Gelbėtojas tęsė Savo pamokslą šventykloje, Dosniojoje žemėje. Jis įspėjo žmones neveidmainiauti ir mokė juos daryti Dangiškajam Tėvui patinkančius teisumo darbus.

Jis taip pat nurodė miniai krautis lobius danguje ir liepė Savo mokiniams nesirūpinti dėl laikinųjų dalykų, bet pirma ieškoti Dievo karalystės.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 13:1–18

Jis įspėja žmones neveidmainiauti ir moko juos daryti Dangiškajam Tėvui patinkančius teisumo darbus

Prieš pamoką paruoškite kiekvienam mokiniui po lapą su atspausdintais teiginiais, padėsiančiais įvertinti save. Jei tai neįmanoma, galite perskaityti teiginius arba juos surašyti lentoje.

1. Aš darau malones (darbus, išreiškiančius mano religinį pasišventimą, arba tarnauju kitiems), nes:
  - a. Taip turiu daryti.
  - b. Myliu Viešpatį ir man malonu padėti kitiems.
  - c. Noriu, kad kiti būtų geros nuomonės apie mane.
2. Aš meldžiuosi, nes:
  - a. Noriu nemeluodamas pasakyti „taip“, kai gimdytojai ar vyskupas paklausia, ar meldžiuosi.
  - b. Tai mano kasdienės rutinos dalis.
  - c. Noriu bendrauti su Dangiškuoju Tėvu.
3. Aš pasninkauju, nes:
  - a. Pasninkas priartina mane prie Viešpaties.
  - b. Jei to nedarysiu žmonės pamanytų, kad esu silpnas.
  - c. Gimdytojai liepia man tai daryti.

Kad galėtumėte pradėti pamoką, paprašykite mokinių pabaigti sakinius (ant išdalintų popieriaus lapų arba savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose), geriausiai apibūdinančius priežastis, dėl kurių jie daro malones, meldžiasi ir pasninkauja. Nuraminkite mokinius, pasakydami, kad neprašysite su kitais dalintis savo atsakymais. Mokiniams pabaigus užduotį, paminėkite, kad galimi atsakymai, dėl ko daromos malonės, meldžiamasi ir pasninkaujama, yra skirtingi mūsų motyvai ar priežastys, dėl kurių užsiimame tokia veikla (galbūt mes tai darome iš pareigos, norėdami kažką sužavėti arba norėdami įtikti Dangiškajam Tėvui).

- Ar svarbu, kodėl darome teisumo darbus? Kodėl taip arba ne?

Lentoje užrašykite šias temas ir jų Raštų ištraukas (būtų gerai tai padaryti prieš pamoką):

Malonės: 3 Nefio 13:1–4

Malda: 3 Nefio 13:5–6

Pasninkavimas: 3 Nefio 13:16–18

Paiškinkite, kad 3 Nefio 13 skyriuje pasakojama apie tai, kaip Jėzus Kristus toliau mokė nefitų minią, susirinkusią šventykloje; Jis mokė juos apie tai, kodėl, darant malones, meldžiantis ir pasninkaujant, svarbūs žmogaus motyvai.

Pakvieskite mokinius pasirinkti vieną iš trijų lentoje surašytų temų. Paprašykite jų tyliai perskaityti susijusias Raštų ištraukas ir surasti atsakymus į šiuos klausimus (galite juos užrašyti lentoje):

- Kokio motyvo, pasak Viešpaties, turėtume vengti tai darydami?
- Kaip, pasak Viešpaties, turėtume tai daryti?

Prieš mokiniams pradėdant, padėkite apibūdinti *veidmainį* kaip žmogų, kuris apsimeta esąs teisuolis, arba žmogus, kuris sako viena, o daro kita.

Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti atsakymais į tuos du klausimus. (Mokiniai turėjo rasti Viešpaties įspėjimą, kad nederėtų daryti gera tik dėl to, kad būtume matomi žmonių, ir mokymą, kad gera darome tam, kad įtiktume savo Dangiškajam Tėvui.) Norėdami padėti mokiniams įsigilinti ir pritaikyti Gelbėtojo mokymus, paklauskite:

- Kaip motyvai, dėl kurių darome gera, daro įtaką tam, kaip mes tai darome?
- Įvardykite keletą teisių motyvų, kurie gali įkvėpti žmogų daryti malones, melstis ir pasninkauti slapoje?

Lentoje užrašykite: *Jei darome teismo darbus, kad įtiktume Dangiškajam Tėvui ...*

- Kokias palaimas, pagal 3 Nefio 13:4, 6, 18, gaus tie, kurie atlieka teismo darbus, kad įtiktų Dangiškajam Tėvui? (Mokiniams atsakius, užbaikite lentoje užrašytą teiginį: **Jei darome teismo darbus, kad įtiktume Dangiškajam Tėvui, Jis viešai mums atlygins.**)

Pakvieskite mokinius trumpai peržvelgti savęs įvertinimą ir nuspręsti, kokie yra jų motyvai darant malones, meldžiantis ir pasninkaujant. Paskatinkite juos pagalvoti apie tai, kaip galėtų pritaikyti Gelbėtojo mokymus ir patobulinti savo motyvus, dėl kurių daro šias ir kitas veiklas, tokias kaip Raštų studijavimas, dešimtinės mokėjimas, bažnyčios lankymas ir sakramento priėmimas.

3 Nefio 13:19–24

Jėzus Kristus moko minią krautis lobius danguje

Lentoje užrašykite tokias frazes: *Lobiai žemėje* ir *Lobiai danguje*. Pakvieskite mokinius kartu su porininku aptarti šiuos klausimus:

- Įvardykite po kelis lobių žemėje ir lobių danguje pavyzdžius.

Po to, kai mokiniai galėjo kartu su porininku aptarti šį klausimą, pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo atsakymais su visais. Galite paminėti vieną lobia žemėje pavyzdį iš savo gyvenimo (galite parodyti jūsų turimus brangius daiktus) ir lobia danguje pavyzdį (galite parodyti savo šeimos nuotrauką arba užsiminti apie savo liudijimo svarbą). Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 1 Nefio 13:19–23. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir įvardyti, ką Gelbėtojas patarė dėl siekimo lobių žemėje ir danguje.

- Kuo, pagal 3 Nefio 13:19–20, lobiai žemėje skiriasi nuo lobių danguje?
- Kaip lobių žemėje siekimas atitraukia nuo lobių danguje siekimo? (Galite paaiškinti, kad Gelbėtojas nemokė, kad pinigai ar žemiški turtai yra tikras blogis; kita vertus, Jis pabrėžė, kaip svarbu širdis sudėti į dangiškus lobius, kurie nepranyksta.)
- Kaip manote, ką reikia ši frazė „jei tavo akis pašvęsta“ 3 Nefio 13:22? Kaip galite parodyti savo pasišventimą, kaupdami lobius danguje?

Pakvieskite vieną mokinį ant popieriaus lapo parašyti žodį *Dievas* ir padėti jį vienoje klasės pusėje. Pakvieskite kitą mokinį ant popieriaus lapo parašyti žodį *Pasaulietiškumas* ir padėti jį priešingoje klasės pusėje. Trečiojo mokinio paprašykite atsistoti klasės priekyje ir žiūrėti popieriaus su užrašu *Dievas* kryptimi. Tada liepkite mokiniui pasisukti ir atsigręžti į popierių su užrašu *Pasaulietiškumas*. Pakvieskite mokinį pasistengti tuo pačiu metu žiūrėti į abu popieriaus lapus. Paprašykite, kad mokiniai tyliai perskaitytų 3 Nefio 13:24 ir pagalvotų, kaip ši eilutė taikoma šioje situacijoje, kai mokiniui reikėjo tuo pačiu metu žiūrėti į abu popieriaus lapus. Paaiškinkite, kad žodis *mamona* simbolizuoja pasaulietišumą arba turtus.

- Kaip stengimasis tarnauti ir Dievui, ir mamonai yra lyg mėginimas tuo pačiu metu žiūrėti į skirtingas sienas?
- Įvardykite kelis pavyzdžius, kai stengiamasi tuo pačiu metu tarnauti ir Dievui, ir mamonai.

Sudėtingų žodžių ir frazių apibrėžimas

Kartais mokiniams gali būti sunku suprasti Raštų kalbą. Apibrėždami sunkius žodžius ar frazes, padėsite mokiniams geriau suprasti ne tik tam tikrą eilutę, bet ir pranašo perteikiamą žinią. Ieškodami tam tikrų žodžių apibūdinimo, galite pasinaudoti naudingomis pagalbos priemonėmis, tokiomis kaip žodynai, išnašos ir medžiaga, padedanti studijuoti Raštus.

Pakvieskite mokinius atsistoti ir žiūrėti popieriaus su užrašu *Dievas* kryptimi.

- Kodėl jums svarbu, kad Dievas būtų jūsų šeimnininkas?
- Kaip, remiantis Gelbėtojo žodžiais 3 Nefio 13:24 eilutėje, žinosite, kad Dievas yra jūsų šeimnininkas? (Nors mokiniai gali įvardyti daug teisingų atsakymų, įsitinkite, kad jie pamini šį principą: **Kad Dievą paverstume savo šeimnininku, turime Jam tarnauti ir mylėti Jį labiau už viską pasaulyje.**)

Mokiniams stovint, perskaitykite žemiau surašytus pavyzdžius ir paprašykite atsisukti į tą klasės pusę, kuri simbolizuoja žmogaus šeimnininką, kuriam jis tarnauja – *Dievas* arba *Pasaulietiškumas* (mamona). Paprašykite mokinių paaiškinti savo sprendimą pasisukti pasirinkta kryptimi. (Galite pakeisti šiuos pavyzdžius ir pritaikyti savo mokinių aplinkybėms ir polinkiams.)

1. Jaunuolis atsisako darbo, kuriame reikėtų praleisti sekmadieninius susirinkimus, ir pasirenka darbą, kuriame jis uždirbs mažiau, tačiau nereikės praleisti susirinkimų.
2. Mergina dažnai verkšlena savo gimdytojams ir įtikinėja, kad jai reikia naujų drabužių. Drabužiai, kuriuos ji nori pirkti, kainuoja daugiau, nei tai sau gali leisti jos šeima.
3. Jaunuolis reguliariai moka dešimtinę iš atlyginimo. Tačiau likusias pajamas išleidžia pirkdamas pramogoms skirtus daiktus, kai kurie iš jų yra filmai ir dainos, neatitinkantys standartų. Jis netaupo pinigų misijai ar mokslams.
4. Mergina dažnai dalį savo pajamų išleidžia mažom dovanėlėm, kuriomis parodo meilę aplinkiniams.

Pabaigę šią veiklą, pakvieskite mokinius atsisėsti, tada užduokite šiuos klausimus:

- Kalbėdami iš patirties, pasakykite, kodėl gali būti sunku visada mylėti Dievą ir tarnauti Jam, o ne mylėti pasaulietiškus dalykus? Kodėl verta teikti pirmenybę Dievui?

3 Nefio 13:25–34

Gelbėtojas liepia dvylikai mokinių pirma ieškoti Dievo karalystės ir nesirūpinti dėl laikinųjų dalykų

Apibendrinkite 3 Nefio 13:25–31 ir pasakykite, kad Jėzus Kristus liepė Savo dvylikai mokinių nesirūpinti dėl laikinųjų dalykų, maisto ar drabužių. Paminėkite, kad nors šie mokymai buvo duoti tiems dvylikai mokinių, esminiai principai tinka visiems. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 13:32–33. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir įvardyti, kaip Gelbėtojas paguodė Savo mokinius, kalbėdamas apie jų laikinąsias reikmes.

- Kaip mums padeda suvokimas, kad Dievas žino mūsų reikmes?
- Ką, pagal 3 Nefio 13:33, Jėzus Kristus pažadėjo tiems, kurie savo gyvenime teiks pirmenybę Dievui ir Jo karalystei? (Mokinių atsakymai gali būti įvairūs, tačiau įsitinkite, kad jie pamini šį principą: **Jeį pirma ieškome Dievo karalystės, Jis padės mums pasirūpinti savo reikmėmis.** Šį principą galite užrašyti lentoje.)
- Kaip jaučiatės, kai jūsų artimas draugas ar šeimos narys jūsų interesus iškelia virš savųjų? Ką sakome Dangiškajam Tėvui ir Gelbėtojui, kai juos iškeliamo virš savo laikinųjų poreikių ar interesų?

Pakvieskite mokinius savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti tikslą, kuris padės jiems savo gyvenime tikrai teikti pirmenybę Dievui. Pamoką galite baigti paliudydami apie palaimas, atėjusias dėl to, kad savo gyvenime stengėtės pirmenybę teikti Dievui ir Jo karalystei.

3 Nefio 14

Įvadas

Tęsdamas savo pamokslą šventykloje, Dosniojoje žemėje, Jėzus Kristus įsakė žmonėms neteisti, bet siekti Dangiškojo Tėvo palaimų per maldą ir Jo valios

vykdymą. Gelbėtojas taip pat liepė saugotis netikrų prašų ir pabrėžė, kad be galo svarbu vykdyti Dievo valią.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 14:1–6

Gelbėtojas moko apie teisimą

Kad padėtumėte mokiniams studijuoti Gelbėtojo mokymus apie teisimą, perskaitykite šią Prezidento Tomo S. Monsono istoriją:

„Jauna pora, Liza ir Džonas, atsikraustė gyventi į naują vietą. Vieną rytą, valgydama pusryčius, Liza pažvelgė per langą ir pamatė, kaip jos kaimynė džiausto skalbinius.

„Tie skalbiniai nešvarūs! – sušuko Liza. – Mūsų kaimynė nemoka skalbti!“
Džonas pažvelgė, tačiau nieko nesakė.

Kas kart, kai kaimynė džiaudavo skalbinius, Liza sakydavo vis tą patį.

Po kelių savaičių, pažvelgusi pro langą, Liza nustebo savo kaimynės kieme matydama tvarkingus, švarius skalbinius. Ji tarė vyrui: „Pažvelk Džonai, ji pagaliau išmoko skalbti! Įdomu kaip tai jai pavyko?“

Džonas atsakė: „Na, mieloji, turiu tau atsakymą. Jeigu nori žinoti, šį rytą anksti atsikėliau ir nuploviau mūsų langus!“ („Meilė niekada nesibaigia“, 2010 m. rugsejo mėn. *visuotinio Paramos bendrijos susirinkimo medžiaga*).

- Ko galime pasimokyti iš šios istorijos?

Paašškinkite, kad 3 Nefio 14 skyriuje tęsiami Gelbėtojo mokymai nefitams šventykloje.

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 3 Nefio 14:1–2. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, ką Jėzus Kristus sakė apie teismo pavojų. Galite paašškinti, kad žodis *seikėti*, esantis 3 Nefio 14:2 eilutėje, reiškia vertinti arba teisti. Frazė „koku saiku seikite“ kalba apie standartą, pagal kurį žmonės vertina arba teisia kitus žmones.

- Kaip savais žodžiais išreikštumėte tiesą, esančią 3 Nefio 14:2 eilutėje? (Mokinių atsakymuose turėtų atsispindėti ši tiesa: **Būsime teisiami pagal tai, kaip teisiame kitus.**)

Kad padėtumėte mokiniams suprasti Gelbėtojo įsakymą neteisti (3 Nefio 14:1), pakvieskite vieną mokinį perskaityti šį vyresniojo Dalino H. Oukso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Pakvieskite mokinius įsiklausyti, kaip nederėtų teisti.

„Paskutinysis teismas [...] tai toks tolimas įvykis, kai visi stovėsime priešais Kristaus teismo krasę, kad būtume teisiami pagal savo darbus. [...] Tikiu, kad Raštuose esantis įsakymas „neteiskite“ kalba apie tą Paskutinįjį teismą. [...]

[...] Kodėl Gelbėtojas įsakė, kad neteistume kaip Paskutiniame teisme? Tikiu, kad mums buvo įsakyta tai daryti, nes mes linkę mėtytis Paskutiniojo teismo verdiktais, pareikšdami, kad štai šis žmogus dėl tam tikro darbo ar tam tikru metu eis į pragarą (ar į dangų). Tai darydami – o tai daryti yra didelė pagunda – mes kenkiame sau ir mūsų teisiama asmeniui. [...]

[...] Evangelija yra vilties Evangelija, nei vienas iš mūsų neturi galios neleisti Apmokėjimo galiai apvalyti žmogų nuo nuodėmių, jam atleisti ir tinkamomis sąlygomis iš esmės pakeisti jo gyvenimą“ („Judge Not' and Judging“, *Ensign*, Aug. 1999, 7, 9).

- Kaip vyresniojo Oukso žodžiai padeda jums suprasti Gelbėtojo paliepiamą neteisti?

Parodykite medžio šapą. Paašškinkite, kad dar vienas žodis apibūdinantis šapelį yra *krislelis*. Tada parodykite (arba nupieškite lentoje) medžio rąstą arba ilgą medžio šaką. Paašškinkite, kad Gelbėtojas kalbėjo apie krislelį ir rąstą, norėdamas padėti mums suprasti problemas, kylančias dėl neteisingo teismo. Pakvieskite mokinių garsiai perskaityti 3 Nefio 14: 3–5 ir paprašykite, kad mokiniai pagalvotų, ką simbolizuoja tas krislelis ir rąstas.

- Ką simbolizuoja krislelis? (Trūkumus, kuriuos matome kituose.) Ką simbolizuoja rąstas? (Mūsų pačių trūkumus.)

Paminėkite, kad Gelbėtojo palyginimas kalba apie akyje užstrigusius dalykus. Tokie dalykai trukdo žmogui matyti.

- Kaip mūsų trūkumai gali daryti įtaką tam, kaip matome kitus?

Pakvieskite mokinius pagalvoti, ar kada nors būna situacijų, kai galima teisti kitus. Leiskite minutėlę apie tai pamąstyti. Tada paašškinkite, kad įkvėptame Mato 7:1 vertime Pranašas Džozefas Smitas patikslino Gelbėtojo mokymą apie teismą. Pasak Džozefo Smito, Gelbėtojas sakė: „Neteiskite neteisai, kad nebūtumėte teisiai; bet teiskite teisai“ (Džozefo Smito vertimas, Mato 7:2). Pakvieskite vieną mokinių perskaityti šį paašškinimą iš *Ištikimi tikėjimui*:

„Kartais žmonės supranta, kad yra teisinga teisti kitus bet koku būdu. Nors tai tiesa, jog neturite smerkti kitų ar neteisingai jų teisti, jums visą gyvenimą teiks priiminėti sprendimus apie idėjas, situacijas ir žmones. Viešpats yra davęs daug įsakymų, kurių jūs negalėtumėte laikytis, nepriėmę sprendimų“ (*Ištikimi tikėjimui. Evangelijos žinynas* [2005 m.], p. 155).

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kad Gelbėtojas mokė apie teisus sprendimus (teismą), pakvieskite juos tyliai perskaityti 3 Nefio 14:6. Paprašykite jų įvardyti, ką Jis liepė nuspręsti daryti. Pakvieskite juos papasakoti, ką surado.

- Ką reiškia duoti tai, kas šventa, šunims arba barstyti perlus kiaulėms? (Dalintis tuo kas šventa su žmonėmis, kurie to nevertins arba nepaisys to dalyko šventumo.)
- Kaip Gelbėtojo patarimas 3 Nefio 14:6 reikalauja teisti priimant tokius sprendimus?

Mokiniams atsakius, perskaitykite šį vyresniojo Dalino H. Oukso paašškinimą apie situacijas, kuriose mums teks priimti sprendimus (teisti):

„Visi, rinkdamiesi draugus, priimame sprendimus teisdami, tai darome rinkdamiesi, kaip praleisti laiką, kaip leisti pinigus ir, žinoma, rinkdamiesi amžinąjį bendražygį. [...]

[...] Teisiant teisai, mus lydės Viešpaties Dvasia, nebus jokio pykčio, polinkio kerštauti, pavydėti ar pasipelnyti“ (“Judge Not” and Judging,” 9).

- Kodėl svarbu teisti teisai, priimant sprendimus tokiose srityse kaip draugų rato kūrimas, laiko ir pinigų leidimas bei amžinojo bendražygio pasirinkimas?
- Kokiose kitose situacijose tenka teisti kitus? (Mokiniai gali paminėti apie darbdavių pasirinkimą arba sprendimą eiti ar neiti į pasimatymą.)

3 Nefio 14:7–11

Gelbėtojas moko prašyti palaimų iš Dangiškojo Tėvo

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 14:7–11 ir surasti, ko Gelbėtojas mokė apie Dangiškojo Tėvo pasiryžimą atsakyti į mūsų maldas. Paašškinkite, kad, jei žemiškieji tėvai, geri ir mylintys, tačiau netobuli, duos savo vaikams duonos ir žuvies, o ne akmenį ar gyvatę, juo labiau mūsų Dangiškasis Tėvas, tobulai geras ir mylintis, tikrai atsakys į savo vaikų pagalbos maldas.

- Kokių principų galime išmokti iš 3 Nefio 14:7–11? (Mokiniai gali įvardyti įvairiausių principus, tačiau jums derėtų akcentuoti šį principą **Dangiškasis Tėvas laimina mus, kai meldžiame Jo pagalbos.**)
- Kodėl jums svarbu žinoti, kad Dangiškasis Tėvas atsakys į jūsų maldas?
- Kada esate jautę Dangiškojo Tėvo meilę jums, suvokdami, kad Jis atsakė į jūsų maldą? (Prieš jiems atsakant, galite duoti minutę kitą pamąstyti apie šį klausimą. Taip pat galite papasakoti apie savo patirtį.)

3 Nefio 14:12–27

Gelbėtojas moko, kodėl svarbu vykdyti Dangiškojo Tėvo valią

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 14:12 ir paklauskite, kaip šie Gelbėtojo mokymai gali padėti jiems tapti kaip Dangiškasis Tėvas.

- Kaip paklusnumas šiam patarimui, esančiam 3 Nefio 14:12, padės mums tapti panašesniems į mūsų Dangiškąjį Tėvą?

Pasakykite, kad Gelbėtojas, tęsdamas savo mokymus, naudojo išraiškingus palyginimus, kurie padės mums suprasti Dangiškojo Tėvo valios vykdymo svarbą.

Kad padėtumėte mokiniams studijuoti Gelbėtojo palyginimus, esančius 3 Nefio 14 skyriuje, praveskite tokią veiklą:

Suskirstykite mokinius grupelėmis po 2–4 žmones. Kiekvienam mokiniui duokite po popieriaus lapą. Lentoje surašykite šias Raštų ištraukas ir kiekvienai grupei paskirkite po vieną iš jų: 3 Nefio 14:13–14; 3 Nefio 14:15–20; 3 Nefio 14:24–27. (Jei klasėje daug mokinių, paskirkite tas pačias Raštų ištraukas daugiau nei vienai grupei.) Paprašykite mokinių perskaityti jiems paskirtas Raštų ištraukas ir nupiešti Gelbėtojo palyginimus. Taip pat pakvieskite parašyti, ko jie išmoko iš tų palyginimų.

Duokite pakankamai laiko, paskui pakvieskite mokinius parodyti savo piešinius visiems esantiems klaseje ir papasakoti, ko jie išmoko. Mokiniams pasakojant apie tai, ko išmoko, paklauskite:

- Kaip paklusnumas Jėzaus Kristaus mokymams yra kaip ėjimas siauru keliu? Kaip Jėzaus Kristaus mokymų atmetimas yra kaip ėjimas plačiu keliu? (Žr. 3 Nefio 14:13–14.) Kuo Gelbėtojo mokymai skiriasi nuo pasaulio mokymų?
- Kodėl vilkas norėtų apsirengti avies kailiu? (Žr. 3 Nefio 14:15.) Ko šis palyginimas moko mus apie netikrų pranašų troškimus ir darbus?
- Jei medžiai, apie kuriuos kalbama 3 Nefio 14:16–20, simbolizuoja žmones, ką tada simbolizuoja vaisiai? (Galimi atsakymai: žmonių mintis, žodžius, darbus ir kitiems daromą įtaką.)
- Kai išgirstame Gelbėtojo žodžius ir pradėdame jais sekti, kaip tada esame panašūs į vyrą, pasistačiusį namą ant uolos? (Žr. 3 Nefio 14:24–25.) Jei nusprendžiame nepaisyti Gelbėtojo žodžių, kaip tada esame panašūs į vyrą, pasistačiusį namą ant smėlio pagrindo? (Žr. 3 Nefio 14:26–27.)

Pabaigus šią veiklą, paprašykite mokinių garsiai perskaityti 3 Nefio 14:21–23.

- Ko galime išmokti iš 3 Nefio 14:21? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų įvardyti, tokią tiesą [ją užrašykite lentoje]: **Jeigu norime įžengti dangaus karalystėn, privalome vykdyti Dangiškojo Tėvo valią.**)
- Kokį ryšį ši tiesa turi su plataus ir siauro kelio, gero ir blogo medžio bei išmintingo ir kvailo vyro simboliais?

Duokite mokiniams kelias minutes apmąstyti ir pritaikyti tai, ko jie išmoko iš 3 Nefio 14 skyriaus. Pakvieskite mokinius savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti, kaip jie labiau pasistengs sekti Gelbėtojo mokymais, užrašytais 3 Nefio 14 skyriuje. Jei leis laikas, pakvieskite kelis mokinius apibendrinti tai, ko jie išmoko, ir papasakoti, ką jie dėl to darys. Pamoką galite baigti savo liudijimu apie palaimas, kurias gavote todėl, kad paklusote Dangiškojo Tėvo valiai.

3 Nefio 15–16

Įvadas

Jėzus Kristus, tęsdamas savo mokymus šventykloje, Dorniojoje žemėje, paskelbė, kad Mozės įstatymas įvykdytas ir kad Jis yra šviesa ir įstatymas. Žmonės turi žvelgti į Jį. Tada Jis paaiškino dvylikai mokinių, kad Amerikų

žmonės yra tos „kitos avys“, apie kurias Jis kalbėjo Jeruzalėje (žr. Jono 10:14–16). Jis taip pat pažadėjo, kad tie, kurie atgailaus ir sugrįš pas Jį, bus priskaičiuoti prie Jo sandoros žmonių.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 15:1–10

Gelbėtojas paskelbia įvykdęs Mozės įstatymą

Prieš pamoką lentoje užrašykite tokius klausimus:

Ar mokate dešimtinę? Ar švenčiate Šabo dieną? Kodėl reikia gerbti savo gimdytojus?

Pradėdami pamoką, parodykite lentoje užrašytus klausimus ir paklauskite:

- Kartais žmonėms kyla klausimas, kodėl Viešpats duoda įsakymus. Kaip galėtumėte paaiškinti, kodėl duodami įsakymai?

Pasakykite, kad Jėzus Kristus, mokydamas nefitus, mokė, kad vienas Jo įsakymų tikslas yra nukreipti žmones pas Save. Pakvieskite mokinius surasti šį tikslą studijuojant 3 Nefio 15.

Paaškindite, kad Gelbėtojas, kalbėdamas miniai, suvokė, kad tarp jų buvo tokių, kurie turėjo klausimų. Pakvieskite peržvelgti 3 Nefio 15:1–2 ir rasti, ką žmonės norėjo sužinoti. (Jie norėjo sužinoti, ko Gelbėtojas nori, kad jie darytų „dėl Mozės įstatymo“. Nefitų garbinimas, ritualai ir Bažnyčios organizacija buvo pagrįsti Mozės įstatymu, kad paruoštų juos Jėzaus Kristaus atėjimui ir padėtų jiems laukti Jo apmokančiosios aukos. Matyt, kai kurie žmonės nežinojo, kuo pakeisti Mozės įstatymą.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 15:3–5, 9. Likusius mokinius pakvieskite sekti skaitomą tekstą ir rasti Gelbėtojo frazes, kurios nuramino nefitus ir paaiškino, kad jų tikėjimas nesikeis. Paprašykite kelių mokinių pasidalinti surastomis frazėmis. Paprašykite jų paaiškinti, kodėl, jų manymu, šios frazės galėjo padėti nefitams.

- Kaip manote, ko mokė Jėzus, paskelbdamas, kad Jis yra „įstatymas“? (3 Nefio 15:9).

Mokiniai gali atsakyti skirtingai. Jiems atsakinėjant, padėkite įvardyti šias tiesas (jas užrašykite lentoje): **Jėzus Kristus yra įstatymo šaltinis. Visi Evangelijos įstatymai nukreipia mus į Jėzų Kristų ir Jo Apmokėjimą. Jei seksime Jo įsakymais, gausime amžinąjį gyvenimą.**

- Kodėl buvo svarbu, kad tuo metu nefitai suprastų šias tiesas? (Galite paminėti, kad, kaip ir Mozės įstatymo atveju, naujasis įstatymas liudija apie Gelbėtoją ir Jo Apmokėjimą. Nors kai kurie garbinimo metodai pasikeitė, žmonės ir toliau naudojo savo tikėjimą Jėzumi Kristumi ir Jo vardu garbino Tėvą.)

Apibendrinkite 3 Nefio 15:6–8 ir paaškindite, kad Gelbėtojas patikino žmones, kad lygiai taip, kaip pranašų žodžiai apie Išpirkėją buvo išpildyti Jame, jų pranašystės apie ateities įvykius taip pat išsipildys. Jis taip pat paaiškino, kad sandora, kurią Jis sudarė su savo tauta, vis dar galioja ir bus įvykdyta.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 15:9–10. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, ką žmonės, sulig Gelbėtojo troškimu, turi daryti, žinodami tas tiesas, kurios užrašytos lentoje.

- Ką reiškia žiūrėti į Kristų?

Pakvieskite mokinius peržvelgti 3 Nefio 15:9–10 ir apibendrinti, kaip Viešpats nori, kad mes gyventume pagal Evangeliją, ir koks palaiminimas gaunamas už tai. (Mokinių apibendrinimai gali šiek tiek skirtis, tačiau jame turėtų atsispindėti šis principas: **Jeigu, laikydamiesi Jo įsakymų ir ištvėrdami iki galo, žiūrėsime į Jėzų Kristų, Jis duos mums amžinąjį gyvenimą.**)

- Ar įmanoma sekti Jėzumi Kristumi ir nesilaikyti Jo įsakymų? Kodėl ne?

Pakvieskite mokinius apmąstyti prieš pamoką lentoje užrašytus klausimus.

- Ar įmanoma, kad žmogus laikosi įsakymų, bet nežiūri į Jėzų Kristų?
- Kodėl žmonės kartais paklūsta įsakymams, tačiau nežiūri į Jėzų Kristų? (Galimi atsakymai: iš pareigos; iš baimės, kad bus nubausti; dėl noro pritapti arba dėl geresnio, arba dėl to, kad patinka taisyklės.)
- Dėl ko turėtume paklusti įsakymams? (Įsakymų turėtume laikytis iš meilės Viešpačiui dėl to, kad trokštame Jam įtikti, ir dėl to, kad norime sugrįžti pas Jį.)
- Kaip buvote palaiminti dėl to, kad su tikru ketinimu laikėtės įsakymų?

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie įsakymą arba Evangelijos standartą, kurį sunku suprasti ir vykdyti. Pakvieskite juos pagalvoti, kaip galėtų pasikeisti jų nuomonė apie šį įsakymą arba standartą, jeigu jie pradės paklusti dėl to, kad myli Viešpatį. Paskatinkite juos paklusti įsakymams dėl to, kad myli Viešpatį. Papasakokite, kaip įsakymai padėjo jums priartėti prie Dangiškojo Tėvo ir Gelbėtojo.

3 Nefio 15:11–16:5

Jėzus Kristus kalba savo mokiniams apie kitas avis

Paprašykite mokinių pakelti ranką, jei kada nors yra jautęsi ne tokie svarbūs kaip kiti. Paklauskite, ar jie kada nors jautęsi užmiršti arba vieniši, o gal jiems kada nors kilo klausimas, ar Dangiškasis Tėvas pažįsta juos.

Užrašykite lentoje šį teiginį: **Dievui rūpi visi Jo vaikai, ir Jis apsireiškia jiems.** Paliudykite mokiniams, kad tai yra tiesa, ir pakvieskite juos rasti įrodymų studijuojant likusią 3 Nefio 15 skyriaus dalį ir 3 Nefio 16 skyriaus pradžią.

Pakvieskite mokinių garsiai perskaityti 3 Nefio 15:11–17, o likusių mokinių paprašykite surasti, ką Viešpats žmonėms Jeruzalėje sakė apie Savo žmones Amerikose. Galite paprašyti mokinių perskaityti Jono 10:14–16. (Padėkite mokiniams suprasti, kad kitos avys yra kiti Ganytojo Jėzaus Kristaus pasekėjai. Žodis *avidė* gali reikšti avių gardą, bet taip pat ir grupę žmonių, turinčių bendrą tikėjimą.)

- Ką, pagal 3 Nefio 15:17, Viešpats pažadėjo, kai Jis apsireiškė Savo kitoms avims, arba pasekėjams? (Jie girdės Jo balsą.)

Pakvieskite vieną mokinių garsiai perskaityti 3 Nefio 15:18–19. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti priežastį, dėl kurios Dangiškasis Tėvas įsakė Jėzui Kristui neaiškinti žmonėms Jeruzalėje apie Jo kitas avis. Kai mokiniai atsakys, paklauskite:

- Kokio principo galime iš to išmokti? (Mokinių atsakymuose turėtų atsispindėti šis principas: **Dievas duoda mums pažinimą ir tiesą sulig mūsų tikėjimu ir paklusnumu.**)

Apibendrinkite 3 Nefio 15:21–23 ir paaiškinkite, kad Viešpats pasakė nefitams, kad jie yra tos kitos avys, apie kurias Jis kalbėjo; tačiau žydai Jeruzalėje galvojo, kad Jis kalba apie kitataučius, arba žmones ne iš Izraelio namų. Jie nesuprato, kad kitataučiai niekuomet negirdės Jo balso.

Pakvieskite mokinių garsiai perskaityti 3 Nefio 15:24, o likusių mokinių paprašykite įsiklausyti, kaip Viešpats patikina nefitus, kad jie svarbūs Jam. Galite paklausti mokinių, kaip jie jautęsi, išgirdę tokius Viešpaties žodžius.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 16:1–3 ir surasti, kas dar girdės Gelbėtojo balsą. Paaiškinkite, kad Raštuose neužrašyta, kokias vietas ar žmones aplankė Gelbėtojas, tačiau aišku, kad jis aplankė kitas grupes, arba „kaimenes“.

Tiriantys klausimai

Skaitant ir ieškant svarbios informacijos, tiriantys klausimai padeda mokiniams suprasti Raštų ištraukos esmę. Šiuos klausimus galima užduoti prieš eilutės, kurioje yra atsakymas, skaitymą. Tai sutelkia mokinių dėmesį ir skaitant padeda rasti atsakymus pačiuose Raštuose.

Kad padėtumėte suprasti, kad Gelbėtojas apsidėšia ir tiems, kurie negirdi Jo balso, prieš pakviesdami mokinius tyrinėti Raštus ir rasti atsakymus, užduokite žemiau pateiktus klausimus:

- Kas bus su tais, kuriems neteks išgirsti Gelbėtojo balso? Kaip Jis parodo, kad jie rūpi Jam?

Pakvieskite mokinius 3 Nefio 15:22–23 ir 3 Nefio 16:4 eilutėse surasti, ką Viešpats sakė apie tai, kaip Jis apsidėš kitataučiams (per Evangelijos skelbimą, per Šventosios Dvasios liudijimą ir per pranašų raštus).

- Kaip šie dalykai rodo, kad Dievas rūpinasi savo vaikais?
- Kaip Viešpats yra apsidėšęs jums ir jūsų šeimai?
- Kaip galite padėti Viešpačiui Jo siekyje apsidėšėti visiems savo žmonėms?

3 Nefio 16:6–20***Jėzus Kristus laimina ir perspėja kitataučius, kurie priims Evangeliją paskutinėmis dienomis***

Paklauskite mokinių, ar jie kada nors norėjo būti kažkokios grupės, klubo ar komandos nariai. Paklauskite, kokie reikalavimai buvo keliami tos trokštamos grupės nariams. Pasiūlykite tokią mintį, kad geriausia grupė, kurios nariai galime tapti, yra Viešpaties sandoros žmonės.

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 16:6–7. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kas, pasak Viešpaties, atsitiks paskutinėmis dienomis dėl to, kad kitataučiai tikės Jį, o Izraelio namai ne. (Galite paaiškinti, kad Mormono Knygos pranašai terminą *kitataučiai* vartojo kalbėdami apie žmones, kurie nebuvo kilę iš Šventosios žemės. Taigi, šis žodis gali reikšti Bažnyčios narius, taip pat ir netikinčiuosius, ir kitų tikėjimų žmones.) Mokiniams atsakius, apibendrinkite 3 Nefio 16:8–9 ir paaiškinkite, kad Jėzus Kristus pranašavo, kad paskutinėmis dienomis tarp kitataučių bus netikinčių, kurie išsibarstys po pasaulį ir žiauriai elgsis su Izraelio namais. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 16:10. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kas nutiks tiems netikintiems kitataučiams.

- Ko, pasak Viešpaties pareiškimo, neteks kitataučiai?
- Kaip tai gali būti taikoma tiems, kurie pažino tiesą, tačiau tapo išdidūs?

Paaiškinkite, kad Viešpats pažadėjo laikytis savo sandoros su Izraelio namais ir atnešti jiems Evangeliją (žr. 3 Nefio 16:11–12). Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 16:13. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kokie reikalavimai keliami žmogui, norinčiam tapti Viešpaties sandoros žmonių grupės nariu. Lentoje užrašykite: „*Jeigu mes ... , tai ...*“ Paprašykite, kad mokiniai baigtų šiuos sakinius pasiremami 3 Nefio 16:13. (Padėkite mokiniams įvardyti šią tiesą: ***Jeigu atgailausime ir sugrįšime pas Jėzų Kristų, būsime priskaičiuoti prie Jo žmonių.***)

- Kodėl tai yra palaiminimas? (Būti priskaičiuotiems prie Viešpaties žmonių.)

Baikite pamoką, paliudydami apie šios dienos pamokoje aptartas tiesas.

Komentari ir kontekstas**3 Nefio 15:5–8. Ne visa sandora įvykdyta**

Ką Jėzus turėjo omeny, sakydamas: „Sandora, kurią aš sudariau su savo tauta, dar ne visa įvykdyta“? (3 Nefio 15:8). Senovėje Jehova sudarė sandorą su Abraomu.

Abraomui buvo pažadėta: 1) amžina ainija, 2) paveldo žemė ir 3) Dievo kunigystės galia. Tai buvo pažadėta ir Abraomo palikuonims (žr. DS132:30–31) ir visa tai bus įvykdyta.

Studijų namuose pamoka

3 Nefio 11:18–16:20 (25 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienių studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami 3 Nefio 11:18–16:20 (25 dalį), neturėtumėte įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje daugiausia dėmesio skirsite tik keletui iš šių doktrinų ir principų. Apgalvodami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (3 Nefio 11:18–12:48)

Mokiniai išmoko apie tai, kad krikštas turi būti atliktas asmens, kuris turi tinkamą įgaliojimą, ir jis turi būti atliktas Viešpaties nurodytu būdu. Jie taip pat studijavo Kristaus doktriną ir sužinojo, kad Šventoji Dvasia liudija apie Dangiškojį Tėvą ir Jėzų Kristų. Studijuodami apie palaiminimus ir Gelbėtojo aiškinimą apie aukštesnį įstatymą, jie sužinojo, kad, jeigu gyvensime pagal Jėzaus Kristaus mokymus, būsimė palaiminti ir pasiruošę įžengti dangaus karalystėn. Jie taip pat sužinojo, kad, jeigu ateisime pas Kristų ir laikysimės Jo įsakymų, galėsime tapti panašesni į Jį ir į mūsų Dangiškojį Tėvą, kurie yra tobuli.

2 diena (3 Nefio 13)

Iš Gelbėtojo mokymų apie malonės davimą, meldimą ir pasininkavimą mokiniai išmoko, kad, jeigu norėdami įtikti Dangiškojam Tėvui jie darys tai, kas teisu, Jis viešai juos palaimins. Studijuodami Gelbėtojo mokymus apie tai, kad neįmanoma tarnauti dviem šeimininkams, jie išmoko šių principų: Kad Dievą paverstume savo šeimininku, turime Jam tarnauti ir mylėti Jį labiau už viską pasaulyje. Jei pirma ieškome Dievo karalystės, Jis padės mums pasirūpinti savo reikmėmis.

3 diena (3 Nefio 14)

Gelbėtojo mokymai apie teisybę teisingai padėjo mokiniams suprasti, kad būsimė teisiami pagal tai, kaip mes teisiame kitus. Jie taip pat išmoko, kad Dangiškas Tėvas mus laimina, kai meldžiame Jo pagalbos. Mokiniai nupiešė paveikslėlius, iliustruojančius Gelbėtojo mokymus, ir išmoko, kad turime vykdyti Dangiškojo Tėvo valią, jeigu norime eiti dangaus karalystėn.

4 diena (3 Nefio 15–16)

Mokiniai sužinojo, kad Jėzus Kristus yra visų Evangelijos įstatymų ir įsakymų šaltinis. Jeigu, laikydamiesi Jo įsakymų ir ištvėrdami iki galo, žiūrėsime į Jėzų Kristų, Jis duos mums amžiną gyvenimą. Studijuodami Gelbėtojo žodžius apie „kitas avis“ (3 Nefio 15:21), mokiniai sužinojo, kad Dievui rūpi visi Jo vaikai ir kad Jis apsireiškia jiems. Jie taip pat sužinojo, kad Dievas duoda mums pažinimą ir tiesą sulig mūsų tikėjimu ir paklusnumu.

Įvadas

Šioje pamokoje mokiniai apmąstys, kaip nesutarimai trukdo jausti Dvasią. Jie taip pat pagalvos apie žmones, kurie buvo jiems geri pavyzdžiai, ir nuspręs, kaip jie gali geriau pasitarnauti kitiems, būdami geri pavyzdžiai.

Pasiūlymai, kaip mokytis

3 Nefio 11:18–41

Jėzus Kristus nurodo, kaip turi būti atliktas krikštas, pasmerkia nesutarimus ir paskelbia savo doktriną

Lentoje užrašykite žodį *nesutarimas* ir paprašykite mokinių apibrėžti šį žodį (ginčas, konfliktas arba kivirčas).

Pakvieskite mokinius lentoje užrašyti kelias situacijas ar užsiėmus, kuriuose jie linkę nesutarti. (Galite paprašyti vieną mokinį būti raštininku ir lentoje užrašyti mokinių atsakymus.) Per šią veiklą venkite to, ką vyresnysis Dalinas H. Ouskas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo vadino „priešininko priemonėmis“, kurios gali paskatinti „debatų ar kontraversijas“ (*The Lord's Way* [1991], 139).

Priminkite mokiniams, kad 3 Nefio 11 skyriuje jie skaitė, kad Jėzus Kristus pasirodė nefitams, susirinkusiems prie šventyklos. Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 11:28, o likusių mokinių paprašykite įvardyti principą, dėl kurio nerimavo kai kurie nefitai. (Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti šią eilutę, galite paaiškinti, kad žodis *nesutarimai* reiškia ginčus ar kivirčius.)

Paklauskite: kaip manote, kodėl su žmonėmis aptarinėjant Evangeliją svarbu vengti nesutarimų?

Lentoje užrašykite: *Nesutarimo dvasia nėra iš Dievo, bet ...* Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 11:29–30, o likusių mokinių paprašykite surasti, iš kur ateina nesutarimo dvasia. Tiesa, kurią jie ras, gali būti išreikšta taip: **Nesutarimo dvasia yra ne iš Dievo, o iš velnio.** Mokiniais galite pasiūlyti pasižymėti šį teiginį Raštuose.

Paklauskite: Kaip 3 Nefio 11:29–30 eilutėse esantys Gelbėtojo mokymai gali padėti jums, atsidūrus situacijoje, kurioje gali kilti nesutarimai? (Galite paminėti konkrečias situacijas, surašytas lentoje, arba pakviesti mokinius pagalvoti apie situaciją, kurioje žmogus norėtų ginčytis dėl tam tikrų Evangelijos mokymų.)

Kad padėtumėte mokiniams suprasti vieną labai svarbią nesutarimo pasekmę, perskaitykite arba parodykite šį Prezidento Džeimso E. Fausto iš Pirmosios Prezidentūros teiginį: „Kilus nesutarimams, pasišalina Viešpaties Dvasia, nesvarbu kieno tai kaltė bebūtų“ (“What I Want My Son to Know before He Leaves on His Mission,” *Ensign*, May 1996, 41).

Galite pasiūlyti mokiniams šį teiginį pasižymėti Raštuose arba Raštų studijavimo žurnaluose.

Paklauskite: Ar kada nors esate pajutę, kad Viešpaties dvasia pasišalina dėl kilusio nesutarimo? Kaip tai pasireiškė?

Paminėkite Gelbėtojo žodžius apie nesutarimus, užrašytus 3 Nefio 11:30 eilutėje: „Tai [...] mano doktrina – kad tai būtų panaikinta.“ Po to užduokite šiuos klausimus:

- Kaip galime „panaikinti“ nesutarimus ir ginčus?
- Kaip galime nesutikti su tuo, ką sako ar daro žmonės, bet tuo pačiu išvengti nesutarimų ar ginčų?
- Kaip buvote palaiminti dėl to, kad stengiatės vengti nesutarimų arba juos įveikti?

Galite pasidalinti savo išgyvenimu, kai jautėte, jog esate laimimi dėl to, kad stengiatės vengti nesutarimų arba juos įveikti. Pakvieskite mokinius peržvelgti sąrašą lentoje ir pasirinkti vieną situaciją, kurioje jie dažnai nesutaria. Pakvieskite juos užsirašyti tikslą, kaip jie stengsis toje situacijoje vengti nesutarimų arba juos įveikti.

3 Nefio 12–16

Jėzus Kristus moko principų, kurie padeda Jo vaikams tobulėti

Pakvieskite mokinius atsistoti ir pasakyti mintinai 3 Nefio 12:48. Gali prireikti kelių bandymų, kol jie sugebės tobulai mintinai pasakyti šią žinotiną Raštų eilutę. Pakvieskite mokinius Raštuose rasti tobulo žmogaus savybes, paminėtas 3 Nefio 12:1–12 eilutėse, kurias jie norėtų geriau išvystyti.

Šaukšteliu pasemkite truputį druskos ir paklauskite mokinių, kas tai yra. Tada pakvieskite vieną mokinį priėti, paragauti ir tada atsakyti į tą klausimą. Mokiniai atspėjus, kad tai druska, paprašykite, kad mokiniai įvardytų druskos naudą. Kai jie atsakys, įsitikinkite, kad aišku, jog, be maisto gardinimo, druska vartojama mėšai apsaugoti nuo gedimo.

Pakvieskite mokinius perskaityti 3 Nefio 12:13 ir surasti, ką Gelbėtojas palygino su druska. Mokiniais atsakius, paaiškinkite, kad Gelbėtojas kalbėjo ne tik apie tą dieną šventykloje susirinkusią minią, bet ir apie visus tuos, kurie pasikrikštija ir sudaro su Juo sandorą.

Paklauskite: Kaip mes, kaip Jėzaus Kristaus pasekėjai, galime būti panašūs į druską? (Mums reikia padėti apsaugoti arba išgelbėti žmones ir geru savo pavyzdžiu padaryti pasaulį geresne vieta.)

Paaiškinkite, kad 3 Nefio 12:13 eilutėje žodis *sūrumas* kalba ne tik apie druskos skonį, bet ir apie jos, kaip apsaugančios medžiagos, funkciją.

Pakvieskite mokinius perskaityti šį vyresniojo Karloso E. Esio iš Septyniadešimties teiginį apie tai, kaip druska praranda savo sūrumą:

„Su laiku druska nepraranda savo sūrumo. Sūrumas prarandamas dėl priemaišų ar taršos. Panašu, kad [...] žmogus praranda skonį ar savybes tuomet, kai užteršia savo protą nešvariomis mintimis, išniekina savo burną, nebūdamas visiškai sąžiningas, ir piktnaudžiauja savo jėga, darydamas nedorus darbus“ („Salt of the Earth: Savor of Men and Saviors of Men,” *Ensign*, May 1980, 42).

Paklauskite: Kodėl, norėdami daryti gerą įtaką, turime būti tyri?

Mokiniais parodykite prožektorių. Įjunkite jį ir pakvieskite mokinius perskaityti 3 Nefio 12:14–16 ir surasti, kaip, mokydamas apie savo sandoros žmones pasaulyje, Gelbėtojas panaudojo šviesos simbolį. Prieš skaitant galite paaiškinti, kad *saikas* yra pintinė.

Paklauskite: Kaip Bažnyčios nariai, kurie laikosi savo sandorų, yra šviesa kitiems?

Uždenkite šviesą pintine ar rankšluosčiu ir paklauskite:

- Kaip esame gundomi uždenkti savo šviesą?
- Kodėl, pagal 3 Nefio 12:16, Gelbėtojas nori, kad būtume teismo pavyzdys kitiems? (**Rodydami teisų pavyzdį, galime žmonėms padėti šlovinti Dangiškaį Tėvą.** Galite pasiūlyti mokiniams šį principą užsirašyti Raštų paraštėje.)
- Kieno teisus pavyzdys padėjo jums priartėti prie Dangiškojo Tėvo arba sustiprino jūsų troškimą visapusiškiau gyventi pagal Evangeliją?

Paskatinkite mokinius nuspręsti būti teismo pavyzdžiais ir taip būti druska ir šviesa pasauliui.

Paaiškinkite, kad Gelbėtojas ir toliau mokė nefitus, kad tikrasis atpildas už teisų įsakymų laikymąsi ateis, jeigu jie garbins be jokios veidmainystės ir širdis nesudės į žemiškus lobius ar atpildus. Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas: 3 Nefio 13:22; 13:31–33; 14:7–8; 15:9; 16:13. Pakvieskite mokinius ištirti šias ištraukas ir įvardyti, kaip Dangiškas Tėvas atlygins mums, jeigu mūsų širdžių tikslas bus gyventi dorai. Duokite jiems pakankamai laiko, paskui pakvieskite pasidalinti savo atsakymais.

Paliudykite mokiniams, kad Dangiškas Tėvas ir Jėzus Kristus padės jiems ir juos palaimins, kai jie stengsis panaikinti nesutarimus ir būti dori pavyzdžiai pasauliui.

Kita dalis (3 Nefio 17–22)

Pasakykite, kad, studijuodami 3 Nefio 17–22, mokiniai skaitys, kad, būdamas su nefitų vaikais, Jėzus Kristus pravirko. Paskatinkite juos surasti atsakymus į šiuos klausimus. Ką Jis padarė dėl žmonių? Kokius kitus stebuklus padarė Jėzus, tarnaudamas nefitams?

3 Nefio 17

Įvadas

Baigiantis Gelbėtojo pirmajai dienai su nefitais, Jis suvokė, kad daug kas nevisiškai suprato Jo žodžius. Jis mokė, kaip geriau suprasti, ir pabrėžė, kaip svarbu melstis ir apmąstyti. Žmonės ašarojo, kai Jis pasakė,

kad išeina. Pilnas užuojautos Gelbėtojas pasiliko, kad pagydytų ligonius, pasimelstų už žmones ir palaimintų jų vaikus. Nefitai pergalimi džiaugsmo.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 17:1–3

Jėzus liepia nefitams apmąstyti Jo žodžius ir melsti supratimo

Pakvieskite mokinius įsivaizduoti, kad jie yra šiose situacijose: Jūs kartu su draugu turite bilietus, kuriuose nurodytos vietos pirmose eilėse, į visuotinę konferenciją ar krašto konferenciją, kurioje kalbės pranašas. Konferencijoje jums abiems tenka sutikti pranašą. Pasibaigus konferencijai, kartu su draugu grįžtate namo.

- Kaip manote, apie ką kalbėtumėtės po konferencijos?

Priminkite mokiniams, kad Jėzus Kristus beveik visą dieną mokė nefitus. Išeidamas Jis suvokė, kad žmonės nevisiškai suprato tai, ko Jis mokė. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 17:1–3 ir surasti, ką Gelbėtojas liepė nefitams daryti, kad geriau suprastų. (Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti tai, ką randa.) Kai mokiniai atsakys, paklauskite:

- Ką reiškia apmąstyti?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šį Prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros pareiškimą. Pakvieskite mokinius įsiklausyti į tai, ko jis mokė apie apmąstymo reikšmę.

„Skaitymas, studijavimas ir apmąstymas yra skirtingi dalykai. Skaitydami žodžius, galime suvokti idėjas. Studijuodami galime suvokti Raštų struktūrą ir sąsajas. Bet apmąstydami pakviečiame Dvasios apreiškimą. Man apmąstymas reiškia apgalvojimą ir meldimąsi po kruopštaus Raštų skaitymo ir studijavimo“ („Tarnaukite su Dvasia“, 2010 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

- Ką manote, kaip apmąstymas ir malda padeda mums suprasti tai, ką išmokstame bažnyčioje ar seminarijoje?

Paminėkite Gelbėtojo nurodymą nefitams 3 Nefio 17:3 „paruoš[ti] savo protus rytojui“, kai Jis vėl sugrįš jų mokyti.

- Ką galima padaryti, kad paruoštume savo protus prieš eidami į bažnyčią ar seminariją?
- Kaip skiriasi mūsų mokymasis, kai tam paruošiame savo protus?

Kad padėtumėte mokiniams rasti principą, apie kurį mokoma 3 Nefio 17:1–3, lentoje užrašykite šiuos nebaigtus sakinius ir papasakykite mokinių, kad baigtų juos taikydami tai, ką sužinojo toje ištraukoje.

Apmąstydami ir meldamiesi Tėvui, galime ...

Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų suprasti tokį principą: **Apmąstydami ir meldamiesi Tėvui, galime gauti didesnę supratimą.**

Lentoje užrašykite:

Prieš eidamas į bažnyčią ar seminariją paruošk savo protą.

Apmąstyk tai, ką girdėjai bažnyčioje ar seminarijoje.

Melskis, kad sužinotum, ar tai, ką girdėjai bažnyčioje ar seminarijoje, yra tiesa.

Pakvieskite mokinius pasirinkti vieną iš lentoje užrašytų veiksmų. Duokite jiems laiko apmąstyti: 1) kaip jie tai daro, 2) kaip tai padėjo jiems daugiau išmokti būnant bažnyčioje ar seminarijoje. Pakvieskite kelis mokinius savo atsakymais pasidalinti su visa klase. Paskatinkite mokinius pagalvoti, kaip jie gali patobulėti vienoje iš tų trijų sričių, ir paplanuoti, kaip jie tai padarys. Galite jiems pasiūlyti užsirašyti šiuos tikslus savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose. Praneškite mokiniams, kad likusioje pamokos dalyje jie galės apmąstyti.

3 Nefio 17:4–25

Gelbėtojas išgydo nefitų ligonius, meldžiasi Tėvui už žmones ir palaimina jų vaikus

Parodykite paveikslą „Jėzus moko Vakarų pusrutulyje“ (62380; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 82). Pakvieskite vieną mokinį perskaityti 3 Nefio 17:4. Atkreipkite mokinių dėmesį į frazę „dabar aš einu pas Tėvą“. Paprašykite jų įsivaizduoti, kad jie ką tik visą dieną praleido su Gelbėtoju ir Jis pranešė, jog Jam atėjo laikas išeiti. Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti, kaip jie jaustųsi tokioje situacijoje. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 17:5, o likusių mokinių paprašykite surasti, kaip reagavo nefitai, kai Gelbėtojas pasakė norįs išeiti.

Paašškinkite, kad, jei nefitai nebūtų turėję teisių troškimų, įvykiai užrašyti 3 Nefio 17 ir 18 eilutėse tikriausiai nebūtų įvykę. Ši veikla skirta padėti mokiniams geriau suprasti Jėzaus Kristaus meilę savo liaudžiai ir savarankiškai Raštuose surasti tiesas apie Jėzaus Kristaus savybes. Lentoje surašykite šias Raštų nuorodas ir paprašykite, kad mokiniai jas persirašytų į savo užrašus ar Raštų studijavimo žurnalus:

3 Nefio 17:6–10

3 Nefio 17:11–18

3 Nefio 17:19–25

Perskaitykite šį Prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginį:

„Žmogus, kurio gyvenimas labiausiai priartėja prie Kristaus gyvenimo modelio, yra geriausias, labiausiai palaimintas ir pats laimingiausias. Tai nieko bendra neturi su žemišku turtu, galia ar prestižu. Vienintelis ir tikrasis būdas nustatyti, kiek geri, palaiminti ir džiaugsmingi esame – tai pasitikrinti, kiek mūsų gyvenimas yra panašus į Mokytojo Jėzaus Kristaus gyvenimą. Jis yra teisingas kelias, absoliuti tiesa ir gausus gyvenimas“ (*“Jesus Christ—Gifts and Expectations,” Ensign, Dec. 1988, 2*).

Duokite mokiniams nuo 5 iki 10 minučių tyliai išstudijuoti Raštų ištrauką, kurias surašėte lentoje. Pakvieskite juos surasti tiesas apie Gelbėtojo savybes. Studijuodami kiekvienoje Raštų ištraukoje jie turėtų rasti bent vieną tiesą. Paprašykite, kad jie užsirašytų tas tiesas.

Mokiniams baigus studijuoti, pakvieskite keletą mokinių lentoje, po atitinkama nuoroda, parašyti vieną tiesą, apibūdinančią Gelbėtoją. Mokiniams baigus šią veiklą, paklauskite:

- Kodėl mums svarbu žinoti šias tiesas apie Gelbėtoją?
- Kas jūsų perskaitytose ištraukose įrodo, kad Gelbėtojas yra jautrus kitų poreikiams ir troškimams?
- Kas šioje istorijoje padarė jums didžiausią įspūdį? Kodėl?
- Kaip manote, kodėl žmonės buvo pergalėti džiaugsmo? (Žr. 3 Nefio 17:18.)
- Kaip manote, kodėl tą dieną Gelbėtojo džiaugsmas buvo pilnas? (Žr. 3 Nefio 17:20.)

Pakvieskite mokinius apibendrinti, ką jie sužinojo iš 3 Nefio 17:6–25. Mokiniai gali atsakyti skirtingai. Viena tiesa, kurią jie gali įvardyti yra ta, kad **Gelbėtojas mus labai užjaučia**. Šią tiesą galite užrašyti lentoje. Galite mokiniams pasiūlyti šią ar kitą jų rastą tiesą užsirašyti Raštų paraštėje, prie 3 Nefio 17:6 eilutės.

Kad padėtumėte mokiniams įvertinti, kaip žinojimas apie Jėzaus Kristaus savybes padeda mums sustiprinti savo tikėjimą, perskaitykite šį teiginį:

„Jūs galite naudoti tikėjimą Kristumi, kai esate įsitikinę, jog Jis egzistuoja, teisingai suprantate Jo charakterį ir žinote, kad stengiatės gyventi pagal Jo valią“ (*Ištikimi tikėjimui. Evangelijos žinynas* [2005 m.], p. 181).

- Kaip supratimas, kad Gelbėtojas yra toks užjaučiantis, gali padėti jums naudoti tikėjimą Juo?

Atkreipkite mokinių dėmesį į frazę „kaip nors varginami“, esančią 3 Nefio 17:9 eilutėje.

- Kokios ligos gali būti priskirtos prie „kaip nors varginami“ kategorijos? (Visos fizinės, emocinės, psichologinės ir dvasinės ligos.)

Paprašykite mokinių pamąstyti, kaip jie yra „varginami“, ir nuo ko jie prašytų Gelbėtoją juos išgydyti, jeigu Jis ruoštųsi juos asmeniškai palaiminti. Priminkite, kad, nors Gelbėtojas netarnauja mums žemėje, Jo laiminanti ir gydanti galia pasiekama per kunigystę.

- Į ką kreipiatės kunigystės palaiminimų?
- Kada paskutinį kartą jautėte gydančią Gelbėtojo įtaką jūsų gyvenime?

Mokiniam priminkite pamokos pradžioje aptartą apmąstymo principą. Pasiūlykite, kad vienas būdas, kaip jie gali apmąstyti, – įsivaizduoti, jog yra Raštų istorijose aprašytose situacijose. Pakvieskite mokinius įsivaizduoti, kad jie yra tarp nefitų, kai veiksmas vyksta 3 Nefio 17 aprašytoje istorijoje. Duokite mokiniams šiek tiek laiko užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose parašyti, ką jie būtų išgirdę, pamatę, pajautę ir išmokę, jeigu būtų buvę tarp nefitų ir galėję bendrauti su Gelbėtoju. Galite pasiūlyti parašyti, nuo kokio varginimo jie būtų prašę Gelbėtoją juos išgydyti. Jiems baigus rašyti, pakvieskite kelis mokinius perskaityti tai, ką parašė. Leiskite jiems žinoti, kad jie neturi dalintis niekuo, kas yra labai asmeniška.

Keliems mokiniams papasakojus ką užsirašė, galite pakviesti vieną ar du iš jų papasakoti, kaip jie sužinojo, kad Jėzus Kristus juos myli ir užjaučia. Paskatinkite mokinius apmąstyti šią pamoką ir pasitikėti, kad Gelbėtojas juos užjaus, jeigu jie ieškos Jo pagalbos savo troškimuose, silpnybėse, širdgėloje ir išbandymuose.

Įsivaizdavimas

Įsivaizdavimas yra Raštų studijavimo įgūdis, galintis padėti mokiniams analizuoti, suprasti ir pritaikyti tai, ką skaito. Padėkite mokiniams išmokti įsivaizduoti Raštuose vykstančius įvykius. Tai galite daryti skatindami juos savo protuose įsivaizduoti žmones, vietas ir įvykius, apie kuriuos skaito. Mokiniai gali tai padaryti įsivaizduodami, kad jie yra tos istorijos, apie kurią skaito, dalyviai.

3 Nefio 18

Įvadas

Besibaigiant pirmai Jėzaus Kristaus tarnystės tarp nefitų dienai, Jis įsteigia sakramentą. Jis įsakė jiems priimti sakramentą, visuomet melstis Tėvui ir niekam nedrausti ateiti pas Juos. Gelbėtojas pažadėjo dideles palaimas

tiems, kurie paklūsta. Tada jis nurodė dvylikai nefitų, kaip tarnauti Bažnyčioje. Prieš pakildamas į dangų, Jis davė jiems galią suteikti Šventosios Dvasios dovaną.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 18:1–14

Jėzus Kristus tarp nefitų įsteigia sakramentą

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šį vyresniojo Džeraldo N. Lando iš Septynias-dešimties teiginį. Pakvieskite mokinius įsivaizduoti, kaip jie jaustųsi alpinisto, apie kurį kalba vyresnysis Landas, vietoje.

„Ne taip seniai medicinos žurnale buvo išspausdintas straipsnis apie alpinizmą. [...]

Pagrindinis straipsnio herojus buvo vyras, vardu Zenkušas, jis vadovavo alpinizmo mokymams. [...] Zenkušas savo pašnekovui ir straipsnio autoriui apibūdino alpinistų taikomą apatinės saugos sistemą. Jos dėka alpinistai apsaugoti nuo kritimų. Vienas alpinistas susiranda saugų atramos tašką ir dažniausiai prisitvirtina virvę aplink savo kūną, kito alpinisto saugumui. „Esi pritvirtintas“ reiškia „Tu saugus. Jei kažkas nutiks, aš neleisiu tau nukristi“. Tai svarbi alpinizmo dalis. Atkreipkite dėmesį į tai, kas toliau buvo rašoma straipsnyje: Kopimas su apatine sauga Zenkušui buvo geriausių ir blogiausių akimirkų priežastimi. Kartą Zenkušas krito nuo aukšto skardžio, ištraukdamas tris mechanines apsaugas ir taip jį saugojusį žmogų nutraukdamas nuo atbrailos. Jo kritimą žemyn galva, likus 3 m iki žemės, sustabdė jį saugantis žmogus Donas. Jis iš visų jėgų bandė sustabdyti draugo kritimą, ir tai jam pavyko padaryti ištiesus rankas. „Donas išgelbėjo man gyvybę, – sako Zenkušas. – Kaip atsidėkoti tokiam žmogui? Kalėdoms jam padovanoti panaudotą alpinizmo virvę? Ne, – atsidėkoti jį prisimindamas. Visada jį prisimindamas.“ [Eric G. Anderson, “The Vertical Wilderness,” *Private Practice*, November 1979, 21; paryškimas pridėtas] (“The Grace and Mercy of Jesus Christ,” *Jesus Christ: Son of God, Savior*, ed. Paul H. Peterson, Gary L. Hatch, and Laura D. Card [2002], 48).

- Kaip manote, kodėl alpinistas manė, kad materialinės dovanos neparodytų tikro dėkingumo jo gelbėtojui?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 18:1–7 ir surasti, ką turėjo daryti nefitai, kad atsimintų Gelbėtoją. (Galite pasiūlyti mokiniams 3 Nefio 18:7 eilutėje pasižymėti žodžius *atminti* ir *prisiminsite*.) Mokiniams papasakojus, ką rado, užduokite tokius klausimus:

- Kaip sakramento priėmimas padeda mums prisiminti Gelbėtojo auką dėl mūsų?
- Ką, pagal 3 Nefio 18:7, nefitai turėjo prisiminti valgydami sakramento duoną?

Duokite laiko peržvelgti 3 Nefio 11:14–15. Po to užduokite šiuos klausimus:

- Kodėl nefitams buvo ypač prasminga prisiminti Gelbėtojo kūną?
- Nors nesate matę žaizdų Gelbėtojo kūne, kaip tai matė nefitai, kodėl jums svarbu valgyti sakramento duonos Gelbėtojo „kūnui atminti“? (DS 20:77).
- Ką galite daryti, kad visuomet prisimintumėte Gelbėtoją?

Lentoje užrašykite tokias frazes: *Priimdami sakramentą, mes liudijame Tėvui, kad ...*

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 18:8–11 ir surasti žodžius ar frazes, kurie užbaigia lentoje užrašytą teiginį. Pakvieskite keletą mokinių papasakoti, ką aptiko. (Galimi mokinių atsakymai: **Priimdami sakramentą, mes liudijame Tėvui, kad visuomet prisimename Jėzų Kristų.** Dar vienas galimas atsakymas: **Priimdami sakramentą, mes liudijame Tėvui, kad esame pasiryžę visada daryti tai, ką įsakė Gelbėtojas.**)

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti, kaip sakramentas padeda mums prisiminti Gelbėtoją, užduokite kelis ar visus šiuos klausimus:

- Kokius Gelbėtojo gyvenimo ir tarnystės aspektus galime prisiminti per sakramento apeigą? (Galimi atsakymai: Jo mirtį ir apmokančiąją auką, Jo gimimą skurde, Jo stebuklus ir mokymus, Jo meilės kupiną rūpinimąsi kitais ir Jo paklusnumą Dangiškajam Tėvui.)
- Nors sakramentas trunka neilgai, pasiruošimas ir dalyvavimas šiose apeigose turi amžinas pasekmes. Ką galime daryti, kad, priėmę sakramentą, visą savaitę visada prisimintume Gelbėtoją?
- Kaip mūsų nuoširdumas ir dėmesys sakramentui padeda mums prisiminti Gelbėtoją per savaitę?
- Kokia sakramento prasmė, jei mes nesugebame Jo prisiminti?
- Ką, pagal 3 Nefio 18:7, 11, Gelbėtojas pažadėjo tiems, kurie priima sakramentą ir prisimena Jį? (**Jei priimsime sakramentą ir visuomet prisiminsime Gelbėtoją, su mumis bus Jo Dvasia.**)

Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 18:12–14, o tada – kitą mokinį garsiai perskaityti Helamano 5:21. Likusius mokinius pakvieskite sekti skaitomą tekstą ir apmąstyti, kuo susiję tos dvi Raštų ištraukos.

- Kaip reguliarius sakramento priėmimas gali padėti jums padaryti, kad Jėzus Kristus būtų pagrindas, ant kurio statote savo gyvenimą?

Kad padėtumėte mokiniams dažniau prisiminti Jėzų Kristų, pakvieskite juos ateinančią savaitę, kasdien, savo užrašuose, Raštų studijavimo žurnaluose ar asmeniniuose dienoraščiuose parašyti, ką daro, kad prisimintų Gelbėtoją. Paskatinkite juos pagalvoti, ar nevertėtų aprašyti, apie ką galvojo per sakramentą arba kaip Gelbėtojo atminimas veikė jų mintis, žodžius ir darbus.

Po kelių pamokų pasikalbėkite su mokiniais ir paklauskite, kaip jiems sekasi tai daryti ir paskatinkite juos tai tęsti. Šią savaitę, kiekvienos pamokos pradžioje, galite tam skirti kelias minutes ir paprašyti, kad jie parašytų, ką daro, kad prisimintų Gelbėtoją.

3 Nefio 18:15–25

Jėzus moko nefitus visuomet melstis Tėvui ir dažnai rinktis drauge

Suskirstykite mokinius poromis. Kiekvieną porą pakvieskite drauge perskaityti 3 Nefio 18:15–21 ir surasti, ką Gelbėtojas mokė mus daryti, kad atsispirtume pagundoms. Poroms baigus skaityti, paprašykite, kad jie raštu, vienu sakiniu, apibendrintų šiuos mokymus apie pagundų įveikimą. Paprašykite, kad kelios poros pasidalintų savo sakiniu. (Nors mokiniai gali apibendrinti skirtingais žodžiais, jie turėtų įvardyti tokią tiesą: **Jei nuolat budėsime ir melsimės Tėvui, sugebėsime atsispirti Šėtono pagundoms.**)

- Kaip manote, ką reiškia žodis *budėti* 3 Nefio 18:18 eilutėje? (Būti dvasiškai budriems arba atsargiems.)
- Kaip manote, kodėl, norint atsispirti pagundoms, būtina ir budėti, ir melstis?

Paminėkite, kad 3 Nefio 18:15, 20–21 yra Raštų įvaldymo eilutės. Galite pasiūlyti mokiniams išskirtiniu būdu pasižymėti tas eilutes, kad lengvai galėtų jas rasti.

- Kaip malda padeda mums budėti ir išlikti budriems, kai Šėtonas mėgina mus gundyti?

Pakvieskite mokinius savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose atsakyti į šiuos klausimus: (Galite užrašyti šiuos klausimus lentoje arba padiktuoti, kad mokiniai galėtų juos užsirašyti.)

- Kaip malda padėjo jums atsispirti Šėtono pagundoms?
- Ką galite daryti, kad pagerintumėte savo asmenines maldas?
- Kaip buvote palaiminti dėl to, kad meldžiatės kartu su šeima?
- Ką galite daryti, kad padėtumėte savo šeimai reguliariai melstis ir šeimos maldas paversti prasmingomis?

Jei leidžia laikas, paprašykite kelis mokinius visiems susirinkusiems papasakoti, ką užsirašė.

Paprašykite mokinius pagalvoti apie žmogų, kuriam jie norėtų padėti priartėti prie Gelbėtojo. Lentoje užrašykite šį principą ir paskatinkite mokinius jį persirašyti į savo užrašus:

 3 Nefio 18:15, 20–21 yra Raštų įvaldymo eilutės. Padėkite mokiniams įvaldyti šias eilutes, panaudodami šios pamokos pabaigoje esančią idėją, kaip mokyti Raštų įvaldymo.

Tarnaudami kitiems, mes padedame jiems ateiti pas Kristų. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 18:22–24 eilutes.

- Ką Gelbėtojas prašo mus daryti, kad padėtumėme kitiems ateiti pas Jį? (Neturėtume išvaryti žmonių iš savo susirinkimų Bažnyčioje ir turėtume už juos melstis.)
- Gelbėtojas sakė, kad Jis yra šviesa, kurią turėtume iškelti pasauliui. Kaip kiekvienas iš mūsų gali gyventi savo gyvenimus ir tuo pačiu metu laikyti iškėlus Gelbėtojo šviesą?

Perskaitykite šį vyresniojo Roberto D. Heilso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį: Pakvieskite mokinius įsiklausyti, ką sakė vyresnysis Heilsas apie tai, kas bus, jei gyvensime teisiai.

„Ar Jėzui nebūtų malonu, jeigu mes savo šviesai leistume taip šviesti, kad tie, kurie pasekė mumis, iš tikrųjų sektų Gelbėtoju? Tarp mūsų yra tų, kurie ieško šviesos, kurie su mielu noru pro krikšto vartus žengtų į siaurą ir ankštą kelią, vedantį į amžinąjį gyvenimą (žr. 2 Nefio 31). Ar jūs būsite ta šviesa, kuri juos atves į saugų uostą?“ („That Ye May Be the Children of Light,” [Brigham Young University fireside address, Nov. 3, 1996], 8, speeches.byu.edu).

- Kokios mintys ateina galvojant apie šį klausimą: „Ar Jėzui nebūtų malonu, jeigu mes savo šviesai leistume taip šviesti, kad tie, kurie pasekė mumis, iš tikrųjų sektų Gelbėtoju?“

Paaiškinkite, kad mes galime tarnauti kitiems šiais būdais: melstis už juos, pakviesti juos į Bažnyčios susirinkimus ir rodyti Kristaus vertą pavyzdį. Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti išgyvenimais, kada jie, iškeldami Gelbėtojo šviesą, padėjo kažkam ateiti pas Jį.

3 Nefio 18:26–39

Gelbėtojas moko savo mokinius priimti visus žmones

Apibendrinkite 3 Nefio 18:26–39, paaiškindami, kad po Savo kalbos miniai Gelbėtojas atsigrėžė į dvylika mokinių, kuriuos Jis išsirinko, ir mokė juos, kaip vadovauti Bažnyčiai ir tvarkyti jos reikalus. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 18:32 ir surasti, kaip turėtume elgti su žmonėmis, kurie nuklydo nuo tikėjimo.

- Kodėl svarbu, kad ir toliau tarnautume žmonėms, kurie nuklydo nuo tikėjimo?

Jei norite, pasidalinkite patirtimi, kurią įgijote, padėdami tarnauti vienam iš Dievo vaikų ir padėdami tam žmogui ateiti pas Kristų.

Raštų įvaldymas—3 Nefio 18:15, 20–21

Pastaba: Dėl to, kad ši pamoka ilga, šią Raštų įvaldymo veiklą galite prarasti kitos pamokos paradžioje. Ši veikla taip pat gali būti pravedama kitoje pamokoje, kai turėsite daugiau laiko pakartoti žinotinas Raštų eilutes.

Kelias minutes praleiskite padėdami mokiniams įsiminti 3 Nefio 18:15, 20–21. Lentoje užrašykite visas tris eilutes ir pakvieskite mokinius jas kartoti. Po to, kai mokiniai galėjo porą kartų perskaityti šias eilutes, mokiniams sakant eilutes mintinai, nutrinkite žodžius skirtingose vietose. Kartokite šį procesą tol, kol lentoje visai nebeliks žodžių.

3 Nefio 19

Įvadas

Po pirmojo Gelbėtojo apsilankymo pas nefitus, tarp žmonių visą naktį sklido žinia apie Jo apsilankymą. Visi 3 Nefio 11–18 įvykiai truko vieną dieną.) Visą naktį žmonės „nepaprastai darbavosi, kad rytojaus dieną galėtų būti toje vietoje“, kurioje vėl apsireikš Gelbėtojas (3 Nefio 19:3). Tą rytą dvylika mokinių mokė žmones ir

su jais meldėsi. Jėzus Kristus apsireiškė ir įsakė žmonėms melstis, o Jis tuo metu meldėsi Tėvui už juos. Dėl savo tikėjimo dvylika mokinių buvo apvalyti. Jėzus meldė, kad mokiniai ir visi, kurie tikės jų žodžiais, būtų viena su Juo ir Jo Tėvu.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 19:1–14

Dvylika mokinių tarnauja žmonėms, kaip tai įsakė Gelbėtojas

Pakvieskite mokinius įsivaizduoti, ką jie darytų arba kaip jaustųsi, jeigu žinotų, kad rytoj į šventyklą ateis Jėzus Kristus (arba į kuolo ar miesto centrą ar į kokią kitą vietą, į kurią nuvykti reikėtų šiokių tokių pastangų.)

- Kaip ten nuvyktumėte?
- Su kuo (koku žmogum) norėtumėte ten nuvykti?
- Ką darytumėte, kad pasiruoštumėte tokiam išgyvenimui?

Priminkite mokiniams, kad besibaigiant pirmosios dienos Gelbėtojo vizitui pas nefitus, Jis paskatino žmones eiti namo ir apmąstyti Jo mokymus bei melstis apie juos, kad pasiruoštų Jo apsilankymui ateinančią dieną (žr. 3 Nefio 17:3). Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 19:1–3 ir surasti, kaip nefitai reagavo į Gelbėtojo pažadą sugrįžti ateinančią dieną. Kai mokiniai papasakos, ką rado, apibendrinkite 3 Nefio 19:4–8 ir paaiškinkite, kad rytojaus dieną dvylika mokinių susirinkusių minią suskirstė į dvylika grupių ir pradėjo mokyti juos. Nurodę miniai atsiklaupyti ir melstis, dvylika mokinių taip pat meldėsi, o tada mokė žmones tų pačių tiesų, kurių praeitą dieną mokė Gelbėtojas. Tada mokiniai atsiklaupė ir vėl meldėsi.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 19:8–9. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, ko meldė mokiniai.

- Ko labiausiai troško mokiniai?
- Gelbėtojui išėjus, mokiniams buvo paskirta vadovauti Bažnyčios reikalams tarp nefitų. Kaip manote, kodėl jų tarnystėje reikalinga Šventoji Dvasia?
- Ko trokštate savo maldose?
- Ar meldžiate Šventosios Dvasios? Kodėl taip arba ne?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 19:10–12. Mokiniui baigus skaityti, paaiškinkite, kad šis antrasis krikštas buvo išskirtinis atvejis. Nors nefitai jau buvo pakrikštyti nuodėmių atleidimui ir buvo verti būti Jėzaus Kristaus akivaizdoje, Gelbėtojas įsakė jiems vėl pasikrikštyti, kadangi Jis iš naujo organizavo Bažnyčią.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 19:13–14. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kokius palaiminimus dėl savo teisių troškimų gavo mokiniai. Kad padėtumėte mokiniams labiau norėti jausti Šventosios Dvasios įtaką savo gyvenime, praveskite šią veiklą:

Suskirstykite mokinius poromis. Kiekvienos poros paprašykite savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose parašyti, ką Šventoji Dvasia daro dėl tų, kurie gyvena vertai. Po to pakvieskite mokinius tai, ką užrašė, palyginti su vyresniojo Roberto D. Heilso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo pareiškimu. (Prieš pamoką užrašykite šį pareiškimą lentoje.) Pakvieskite mokinius jų neįvardytus šio pareiškimą punktus įtraukti į savo užrašus.

„Šventoji Dvasia ... yra mūsų liudijimo apie Tėvą ir Sūnų šaltinis. [...]

Mums reikia, kad Šventoji Dvasia būtų nuolatinis mūsų bendražygis ir padėtų priimti geresnius kasdienius sprendimus. [...] Dvasios bendrystė jiems [jaunimui] suteiks stiprybės atsispirti blogiui ir, esant reikalui, atgailauti ir sugrįžti į siaurą ir ankštą kelią. [...] Mums visiems reikia Šventosios Dvasios tvirtumo. [...] Šventoji Dvasia padeda šeimos nariams priimti išmintingus sprendimus – sprendimus, kurie padės jiems kartu su šeimomis sugrįžti gyventi kartu su savo Dangiškuoju Tėvu ir Jo Sūnumi Jėzumi Kristumi“ (“The Covenant of Baptism: To Be in the Kingdom and of the Kingdom,” *Ensign*, Nov. 2000, 8).

- Kuo jūsų užrašuose įvardyti palaiminimai gali padėti Bažnyčios jaunimui?

Pakvieskite mokinius peržvelgti surašytus palaiminimus ir pagalvoti, ką turime daryti, kad būtume verti šių palaiminimų. Paprašykite, kad mokiniai tyliai perskaitytų 3 Nefio 19:9, 13 ir surastų principą, mokantį, kaip gauti Šventąją Dvasią. Pakvieskite mokinius užsirašyti tą principą. Pakvieskite kelis mokinius perskaityti savo užrašytą principą. (Mokiniai gali perskaityti kažką panašaus į tai: **Mūsų teisūs troškimai ir maldos gali padėti mums būti vertiems Šventosios Dvasios.**)

- Kada jūsų teisūs troškimai ir maldos padėjo jums jausti Dvasios įtaką?

Lentoje užrašykite šį nebaigtą sakinį: Mokinius pakvieskite užsirašyti šį nebaigtą sakinį ir užbaigti jį savais žodžiais.

Aš parodysiu Dangiškajam Tėvui savo troškimą jausti Šventosios Dvasios bendrystę ...

3 Nefio 19:15–36

Gelbėtojas apsireiškia ir meldžiasi, kad žmonės būtų apvalyti per savo tikėjimą

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 19:15–16. Paminėkite, kad klūpėdami žmonės matė, kaip Jėzus Kristus tris kartus meldėsi už savo mokinius ir žmones, esančius minioje. (Paaiškinkite, kad vėliau pamokoje mokiniai studijuos trečiąją Gelbėtojo maldą.)

Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas ir klausimus (arba atspausdinkite ir padalinkite mokiniams):

3 Nefio 19:17–18, 24–26, 30

3 Nefio 19:19–23

3 Nefio 19:27–29

Ko galite išmokti apie maldą iš šitos Raštų ištraukos?

Kaip galėtumėte pritaikyti tai savo asmeniniame gyvenime?

Suskirstykite mokinius grupėmis po tris. (Jei mokinių yra nedaug, gali tekti suskirstyti juos į mažesnes grupes.) Kiekvienam mokiniui grupėse paskirkite perskaityti Raštų ištraukas, surašytas lentoje. Praneškite, kad jie turėtų būti pasiruošę savo grupėse atsakyti į klausimus lentoje.

Duokite pakankamai laiko, paskui paprašykite mokinių savo atsakymais pasidalinti su savo grupės nariais. Būkite pasiruošę atsakyti į jų klausimą, kodėl mokiniai meldėsi Gelbėtojui (žr. 3 Nefio 19:18). Paminėkite, kad šioje unikaloje situacijoje mokiniai meldėsi Jėzui Kristui todėl, kad Jis buvo su jais ir atstovavo Tėvą (žr. 3 Nefio 19:22).

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 19:31–34. Likusių mokinių paprašykite seksti skaitomą tekstą ir apmąstyti, kodėl Gelbėtojo malda taip giliai palietė žmones. Paprašykite mokinių papasakoti, ką rado. Nors dalindamiesi mokiniai daug išmoks vieni iš kitų, žemiau pateikta veikla akcentuos du principus, kuriuos jie atrado studijuodami.

Lentoje užrašykite: *Naudodami savo tikėjimą Jėzumi Kristumi, ...*

Pakvieskite mokinius peržvelgti 3 Nefio 19:28 ir surasti, kaip būtų galima užbaigti lentoje užrašytą sakinį. (Pakvieskite mokinius užsirašyti savo atsakymus. Štai vienas pavyzdys, kaip mokiniai galėtų užbaigti sakinį: **Naudodami savo tikėjimą Jėzumi Kristumi, mes galime būti apvalyti.**)

- Ką reiškia būti apvalytam? Kaip tikėjimo Jėzumi Kristumi naudojimas padeda mums būti švairiams?
- Kaip mokiniai naudojo savo tikėjimą įvykiuose, aprašytuose 3 Nefio 19?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kad mus apvalo Šventoji Dvasia, priminkite jiems, kad dvylika mokinių gavo Šventąją Dvasią ir buvo „pripildyti ... ugnies“ (3 Nefio 19:13). Paaiškinkite, kad frazė „pripildyti ... ugnies“ tėra simbolis, nurodantis palaiminimą gautą dėl to, kad jie buvo apvalyti per Šventąją Dvasią.

Paprašykite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 19:23, 29 ir surasti dar vieną palaiminimą, skirtą tiems, kurie turi Viešpaties Dvasią. (Mokiniams perskaičius, galite pasiūlyti abiejose eilutėse pasižymėti frazę „kad mes būtume viena“.)

- Kaip Jėzus Kristus ir Tėvas yra viena? (Jie yra atskiros, apčiuopiamos esybės, tačiau yra vieningi savo tikslais ir doktrina. Tobulai vieningi jie įgyvendina dievišką Dangiškojo Tėvo išgelbėjimo planą.)
- Ką mums reiškia būti viena su Dievu Tėvu ir Sūnumi?
- Ko galime išmokti iš 3 Nefio 19:23, 29 apie tai, kaip galime tapti viena su Jais? (**Per tikėjimą mes galime būti apvalyti ir tapti viena su Jėzumi Kristumi, taip kaip Jis su Tėvu yra viena.**)

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti šį vyresniojo D. Todo Kristofersono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Mokinių paprašykite įsiklausyti į tai, kaip mes galime būti viena su Tėvu ir Sūnumi:

„Jėzus pasiekė tobulą vienybę su Tėvu, tiek kūnu, tiek ir dvasia, pasiduodamas Tėvo valiai. Jo tarnystė visada buvo aiški, nes Jame nebuvo dvilypumų ir dviprasmybių. Kalbėdamas apie savo Tėvą, Jėzus pasakė: „Visuomet darau, kas jam patinka“ (Jono 8:29). [...]

Mes tikrai nebūsime viena su Dievu ir Kristumi, kol Jų valia ir interesai netaps mūsų didžiausiu troškimu. Toks klusnumas nepasiekiamas per dieną, tačiau per Šventąją Dvasią Viešpats mokys mus, jeigu to norėsime, kol su laiku galės būti tiksliai pasakyta, kad Jis yra mumyse, kaip Tėvas yra Jame“ („Kad jie būtų viena su mumis“, 2002 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 19:35–36 ir apmąstyti savo maldų galią. Mokiniams pažadėkite, kad mes taip pat galime patirti nuostabesnius dvasinius išgyvenimus ir būti vieningesni su Tėvu ir Sūnumi, jeigu sustiprinsim savo tikėjimą ir nuoširdžiai melsime Dvasios bendrystės.

Komentarai ir kontekstas

3 Nefio 19:18, 22. „Jie meldėsi Jėzui“

Iš Raštų ir šiuolaikinių pranašų žinome, kad turime garbinti vieną Dievą Tėvą ir melstis tik Jam vienam. Mums nederėtų melstis Jėzui Kristui. Gelbėtojas mokė nefitus: „Privalote visuomet melstis Tėvui mano vardu“ (3 Nefio 18:19). Tačiau netrukus po to, kai Gelbėtojas apie tai mokė, Jo mokiniai nefitai meldėsi tiesiogiai Jam (žr. 3 Nefio 19:18). Pasak Jo, jie taip darė dėl to, kad Jis buvo su jais (žr. 3 Nefio 19:22). Vyresnysis Briusas R.

Makonkis iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo paaiškino, kad tai buvo išimtis – išskirtinė situacija:

„Tam vieninteliui kartui buvo ypatinga priežastis. Jėzus jau buvo pamokęs juos melstis Tėvui Jo vardu, ką jie ir darė pradžioje. [...] Jėzus tarp jų simbolizavo Tėvą. Matydami Jį, jie matė Tėvą; melsdamiesi Jam, jie meldėsi Tėvui. Tai buvo ypatinga ir išskirtinė situacija“ (*The Promised Messiah* [1978], 560, 561).

3 Nefio 20

Įvadas

Antrą dieną, tarnaudamas nefitams, Jėzus Kristus žmonėms vėl pateikė sakramentą. Jis paliudijo, kad Tėvo

sandoros ir pažadai bus įvykdyti paskutinėmis dienomis. Bus surinktas Izraelis ir palaimintos visos žemės tautos.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 20:1–9

Gelbėtojas žmonėms vėl pateikia sakramentą

Pradėdamas šią pamoką, paaiškinkite, kad vaikinams ir merginoms pateiksite skirtingus klausimus. Pakvieskite kelis vaikus, turinčius Aarono kunigystę, papasakoti mokiniams apie savo atsakomybę ruošti, laiminti ir išdalinti sakramentą. Padėkite jiems papasakoti, ką jie jaučia, atlikdami šias pareigas, užduodami šiuos klausimus:

- Ką jums reiškia padėti pateikti sakramentą?
- Kaip parodote Viešpačiui, kad suprantate šios apeigos šventą prigimtį?

Kelioms merginoms padėkite papasakoti, ką jos mano apie sakramento šventumą, užduodami šiuos klausimus:

- Kaip jaučiatės, matydamas vertus vaikus pateikiant sakramentą?
- Ką darote per sakramento apiegas, kad parodytumėte, jog suprantate jo šventą prigimtį?

Paaiškinkite, kad antrą dieną tarnaudami nefitams Gelbėtojas ir Jo mokiniai antrą kartą pateikė sakramentą žmonėms. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 20:1. Atkreipkite mokinių dėmesį į šį sakinį: „Ir jis įsakė jiems nesiliauti melstis savo širdyse.“

- Ką reiškia „nesiliauti melstis“ savo širdyje?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 20:3–5.

- Kaip manote, kaip malda širdyje gali daryti įtaką tam, ką kas savaitę patiriate per sakramentą?
- Kaip manote, kodėl per sakramentą svarbu nesiblaškyti ir galvoti apie Gelbėtoją?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 20:8. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, ką simbolizuoja duona ir vynas. (Gali padėti, jei paaiškinsite, kad dabar Bažnyčioje sakramento metu naudojamas vanduo, o ne vynas. [Žr. DS 27:2.]

- Ką simbolizuoja sakramento duona ir vanduo? (Gelbėtojo kūną ir kraują.)

Galite perskaityti šį vyresniojo Džeimso E. Talmidžo iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo pareiškimą ir padėkite mokiniams suprasti Gelbėtojo kvietimo valgyti Jo kūno ir gerti Jo kraujo simboliką:

„Valgyti Kristaus kūno ir gerti Jo kraujo reiškė ir reiškia tikėti ir priimti Jį kaip tiesioginį Dievo Sūnų ir pasaulio Gelbėtoją bei paklusti Jo įsakymams. Tokiu būdu tik Dievo Dvasia gali tapti žmogaus dalimi, kai jis valgo tai, kas prilyginama kūnui“ (Jesus the Christ, 3 leidimas [1916], 342; kursyvas pridėtas).

- Ką simbolizuoja duonos ir vandens priėmimas?
- Ką, pagal 3 Nefio 20:8 eilutę, pažadėjo Jėzus Kristus tiems, kurie priima sakramentą? (Jų sielos bus pripildytos.)

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, ką reiškia, kad jų sielos bus pripildytos, paprašykite jų susimąstyti, kiek duonos jie valgo ir kiek vandens geria, priimdami sakramentą. Tada paklauskite:

- Ar pasisotintumėte sakramentu, jeigu būtumėte išalkę ir ištroškę?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 20:9, o likusių mokinių paklauskite:

- Kokio principo išmokstame iš Gelbėtojo mokymų 3 Nefio 20:8–9 eilutėse? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, jie turėtų suprasti tokį principą: **Jeigu, priimdami sakramentą, esame verti, mes galime būti pripildyti Šventosios Dvasios.**)

Pakvieskite mokinį perskaityti šį vyresniojo Dalino H. Oukso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Likusių mokinių paprašykite įsiklausyti, kaip būsime palaiminti, jeigu būsime pripildyti Dvasios.

„Būkime verti Gelbėtojo pažado, kad, priimdami sakramentą, būtume „pripildyti“ (3 Nef 20:8; taip pat žr. 3 Nef 18:9), o tai reiškia, kad būsime pripildyti Dvasios“ (3 Nef 20:9). Ta Dvasia – Šventoji Dvasia – yra mūsų guodėjas, mūsų navigacijos prietaisas, mūsų bendravimo priemonė, mūsų vertėjas, mūsų liudininkas ir mūsų tyrintojas – mūsų neklystantis vedlys ir mūsų mirtingos kelionės, vedančios į amžinąjį gyvenimą, šventintojas.

[...] Dėl to, atrodo, paprasto veiksmo sąmoningai ir pagarbiai atnaujinti savo krikšto sandoras, atsinaujina krikšto vandeniu ir dvasia duoti palaiminimai visuomet su savimi turėti Jo Dvasią. Tokiu būdu visi būsime vedami ir tokiu būdu visi būsime apvalyti“ (“Always Have His Spirit,” *Ensign*, Nov. 1996, 61).

- Kaip galime būti palaiminti dėl to, kad esame pripildyti Dvasios?
- Kada buvote pripildyti Šventosios Dvasios dėl to, kad priėmėte sakramentą?

Paliudykite apie palaimas, kurias gavote dėl to, kad priimate sakramentą ir esate pripildomi Dvasios. Patikinkite, kad, meldamiesi savo širdyse, galime pasiruošti priimti sakramentą ir prisipildyti Šventosios Dvasios. Paskatinkite mokinius melstis prieš priimant sakramentą.

3 Nefio 20:10–46

Gelbėtojas moko nefitus apie sandoras, kurios bus įvykdytos paskutinėmis dienomis

Pakvieskite mokinius savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose trumpai aprašyti svarbiausias savo savybes. Kai baigs, pakvieskite juos peržiūrėti, kokioms savybėms jie skyrė dėmesį. Ar tai buvo fizinės savybės? Asmeniniai bruožai? Dvasinės vertybės? (Jeigu turite laiko, galite pakviesti mokinius perskaityti savo sąrašą.) Perskaitykite šį vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį ir paprašykite mokinių įsiklausyti, kas, pasak jo, apibūdina žmogų:

„Jums gali patikti muzika, atletika, o gal jūs gabus mechanikas; vieną dieną jūs galite dirbti prekyboje ar pagal kitą profesiją ar tapti menininku. Kad ir kokie svarbūs šie darbai ir profesijos bebūtų – tai nepasako, kas mes esame. Pirmiausia (ir svarbiausia) mes esame dvasinės būtybės. Mes esame Dievo [vaikai] ir Abraomo sėkla“ („Tapimas misionieriumi“, 2005 m. *spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga*).

- Kaip vyresnysis Bednaris apibūdino tai, kas mes esame? Kaip manote, kodėl svarbu, jog „visų svarbiausia“, kad save matytume kaip dvasines asmenybes ir Dievo vaikus?

Paminėkite, kad be to, kad esame Dievo vaikai, vyresnysis Bednaris dar sakė, kad esame Abraomo sėkla. Paaiškinkite, kad frazė „Abraomo sėkla“ gali reikšti žmones, kurie yra tiesioginiai Abraomo palikuonys. Tai taip pat gali reikšti žmones, kurie priėmė Jėzaus Kristaus Evangeliją ir paklusę jos įstatymams ir apeigoms, gauna Evangelijos pilnatvę, kunigystės palaimas ir tuos pačius pažadus ir sandoras, kurie buvo duoti Abraomui.

Pasakykite, kad likusioje 3 Nefio 20 skyriaus dalyje, jie mokysis, kaip Gelbėtojas mokė nefitus apie sandoras ir pažadus, duotus Abraomui ir jo palikuonims (Izraelio namams). Jis sakė, kad, studijuodami Izaijo žodžius, jie gali sužinoti apie šias sandoras. Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 20:11–12. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kas, pasak Gelbėtojo, atsitiks, kai bus įvykdyti Izaijo žodžiai. Mokiniam atsakius, galite paaiškinti, kad Izaijo žodžiai bus įvykdyti paskutinėmis dienomis.

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 20:13, o likusių mokinių paprašykite surasti, kaip paskutinėmis dienomis Dangiškas Tėvas įvykdys savo sandoras, sudarytas su Izraelio namais. Pakvieskite mokinius apibendrinti, ką jie sužinojo iš 3 Nefio 20:11–13. (Mokinių atsakymai gali skirtis, tačiau jie turėtų įvardyti šią tiesą: **Paskutinėmis dienomis Viešpats**

įvykdys savo sandoras ir surinks Izraelio namus. Nuspręskite, ar nederėtų šią tiesą užrašyti lentoje.)

- Kokį svarbų pažinimą, pagal 3 Nefio 20:13 eilutę, gaus Izraelio namų žmonės per surinkimą? (Jie gaus „Viešpaties, savo Dievo, kuris juos išpirko, pažinimą“.)

Kad padėtų mokiniams suprasti, koks svarbus yra Jėzaus Kristaus pažinimas, surenkant Izraelį, paprašykite vieną mokinį garsiai perskaityti šį vyresniojo Briuso R. Makonkio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Pakvieskite mokinius įsiklausyti, kaip vyks Izraelio surinkimas.

„Izraelio surinkimas susideda iš tikėjimo ir priėmimo viso to, ką Viešpats kadaise pasiūlė savo senovėje išrinktiems žmonėms, ir gyvenimo darnoje su tuo. Jis susideda iš tikėjimo Viešpačiu Jėzumi Kristumi, atgailos, krikšto, Šventosios Dvasios dovanos priėmimo ir iš Dievo įsakymų laikymosi. Jis susideda iš tikėjimo Evangelija, prisijungimo prie Bažnyčios ir atėjimo į karalystę. Jis susideda iš šventosios kunigystės priėmimo, iš apdovanojimo su galia iš aukštybių šventose vietose ir visų Abraomo, Izaoko ir Jokūbo palaimų gavimo per celestialinės santuokos apeigą. Jis taip pat gali susidėti iš susirinkimo į paskirtą garbinimo vietą ar žemę“ (*A New Witness for the Articles of Faith* [1985], 515).

- Kodėl tikėjimas Jėzumi Kristumi ir sekimas Juo yra būtina Izraelio surinkimo dalis?

Apibendrinkite 3 Nefio 20:14–22. Paaiškinkite, kad Gelbėtojas mokė nefitus, kad, surinkdamas Izraelį ir įvykdydamas Viešpaties sandorą su Abraomu, Dangiškasis Tėvas davė Lehio palikuonims paveldo žemę, kurioje jie gyvena. Jis taip pat paaiškino apie dar vieną būdą, kaip nefitai buvo palaiminti kaip sandoros vaikai. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 20:23–24 ir surasti kas, pasak Mozės pranašystės, palaimins Izraelio namus. Mokiniais papasakojus, ką rado, pakvieskite juos tyliai perskaityti 3 Nefio 20:25–26. Paprašykite jų rasti, kaip Lehio palikuonys buvo palaiminti dėl Viešpaties sandoros su Abraomu. Mokiniais atsakius, akcentuokite, kad Dangiškasis Tėvas siuntė Jėzų KIRSTŲ aplankyti Lehio palikuonis ir išgelbėti juos nuo nuodėmės „dėl to, kad [jie buvo] sandoros vaikai“.

- Kaip esame laiminami dėl sandorų, kurias sudarėme su Dangiškuoju Tėvu?

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 20:27, o likusius mokinius paprašykite surasti, kokią atsakomybę prisiimame, sudarydami sandorą su Viešpačiu.

- Sudarius sandorą su Viešpačiu, kokia yra mūsų atsakomybė kitiems po žemę išsibarsčiusiems žmonėms? (Padėkite mokiniams įvardyti šią tiesą: **Dėl to, kad esame Abraomo sėkla, turime atsakomybę laiminti žmones visoje žemėje.** Nuspręskite, ar nederėtų šią tiesą užrašyti lentoje.)

- Kaip manote, kaip mes galime būti palaima visiems žmonėms žemėje? (Jei lentoje užrašėte doktrininį teiginį, prie jo dar parašykite „**pasidalinant su jais Evangelija**“.)

Apibendrinkite 3 Nefio 20:29–46, paaiškindami, kad, be nefitų mokymo apie jų, kaip sandoros vaikų, palaiminimus ir atsakomybes, Gelbėtojas patvirtino, kad Jeruzalė yra žydų paveldo žemė. Jis citavo Izaijo pranašystes, nusakančias laiką, kada žydai bus sugrąžinti į savo paveldo žemę, kai įtikės Jėzų Kristų ir melsis Tėvui Jo vardu.

Pabaigoje paprašykite mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 20:46. Likusius mokinius pakvieskite sekti skaitomą tekstą ir surasti vieną būdą, kaip jie ateinančią savaitę gali palaiminti žmogų, supažindindami jį su Evangelija. Kitoje pamokoje planuokite paklausti mokinių, kaip jiems sekasi tai daryti, ir skirti laiko apie tai papasakoti. Paliudykite, kaip svarbu vykdyti savo pareigą padėti surinkti Izraelį.

3 Nefio 21–22

Įvadas

Jėzus Kristus, tęsdamas nefitų mokymą, paaikšino, kad Mormono Knygos išėjimas paskutinėmis dienomis bus ženklas, kad Jis pradėjo Izraelio surinkimą ir sandoros

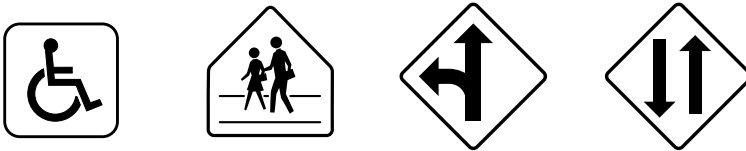
su savo tauta vykdymą. Pabrėždamas, kokia didelė yra Jo meilė savo sandoros tautai, Gelbėtojas pacitavo Izaijo pranašystes apie sandoros žmonių sugrąžinimą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 21:1–11

Jėzus Kristus moko, kad Mormono Knygos išėjimas bus Izraelio surinkimo ženklas paskutinėmis dienomis

Prieš pamoką lentoje nupieškite šiuos ženklus (arba kitus dažnai pasitaikančius ženklus jūsų krašte).

Paprašykite, kad mokiniai atpažintų kiekvieną ženklą. Po to užduokite šiuos klausimus:

- Kam naudojami šie ženklai? (Kad mus paruoštų, išpėtų ir nurodytų.)
- Kodėl svarbu, kad ženklas būtų gerai pastatytas ir kad jo nurodymai būtų lengvai matomi?

Mokiniais priminkite, kad Raštai dažnai kalba apie ženklus, kurie mus ruošia, išpėja ir nurodo apie Dangiškojo Tėvo plano įgyvendinimą. Pakvieskite mokinius peržvelgti 3 Nefio 21:1–2, 7 ir surasti žodį *ženklas*. Galite pasiūlyti, radus tą žodį, jį pažymėti. Tada paprašykite, kad jie atidžiai ir tyliai perskaitytų pirmą eilutę.

- Kodėl Viešpats sakė duosiąs šį ženklą? (Kad žmonės žinotų, kad Jis renka Izraelio namus.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 21:1–7 ir atkreipti dėmesį į frazes „tai“ ir „šitie darbai“, ir pagalvoti, ką jos reiškia.

- Kalbėdamas nefitams, Gelbėtojas sakė: „tai, ką skelbiu jums“ (3 Nefio 21:2). Kur buvo užrašyti Jo žodžiai nefitams? (Mormono Knygoje)
- Koks ženklas, pagal šias eilutes, rodo, kad Dievas paskutinėmis dienomis jau vykdo savo sandorą? (Padėkite mokiniams įvardyti šią tiesą [užrašykite ją lentoje]: **Mormono Knygos išėjimas yra ženklas, kad Dievas vykdo savo sandorą surinkti Izraelį paskutinėmis dienomis.**)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šį vyresniojo Raselo M. Nelsono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paprašykite, kad mokiniai išsiklausytų, kaip Mormono Knyga padeda žmonėms susirinkti Viešpaties darbui.

„Mormono Knyga yra svarbiausia šiame darbe. Ji skelbia surinkimo doktriną. Ji padeda žmonėms sužinoti apie Jėzų Kristų, tikėti Jo Evangelija ir prisijungti prie Jo Bažnyčios. Iš tikrųjų, jeigu nebūtų Mormono Knygos, nevyktų pažadėtasis Izraelio surinkimas“ („Išsklaidyto Izraelio surinkimas“, 2006 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Mokykite Dvasia

Ruošdamiesi mokyti ir mokydami melskite Šventosios Dvasios vadovavimo.

- Kokiais išvardytais atvejais jums padėjo Mormono Knyga? Kada Mormono Knyga padėjo žmonėms, kaip apie tai kalbėjo vyresnysis Nelsonas?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 21:9, o likusių mokinių paprašykite atkreipti dėmesį į frazę „didis ir nuostabus darbas“. Paminėkite, kad ši frazė kalba apie Jėzaus Kristaus Evangelijos sugrąžinimą, kurį sudaro Mormono Knygos išėjimas.

- Kas tokio didelio ir nuostabaus yra Jėzaus Kristaus Evangelijos sugrąžinime?

Paminėkite, kad 3 Nefio 21:9 minimas vyras. Pakvieskite mokinius pagalvoti, kas toks jis galėtų būti. Tada parodykite Džozefo Smito paveikslą („Brolis Džozefas“ arba „Pirmasis regėjimas“ [Evangelijos paveikslų knyga (2009), nr. 87 arba nr. 90]). Pasakykite mokiniams, kad vyresnysis Džefris R. Holandas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo sakė, kad tas vyras yra Džozefas Smitas (žr. *Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon* [1997], 287–288). Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 21:10–11 ir apmąstyti, kaip Pranašas Džozefas Smitas atitinka aprašymą tose eilutėse.

- Kaip per Džozefą Smitą Dievas parodė, kad Jo „išmintis yra stipresnė už velnio gudrybę“?
- Kas, pagal 3 Nefio 21:11 eilutę, nutiks tiems, kurie netiki Kristaus žodžiais, gautais per Džozefą Smitą? (Jie bus „iškirsti“ iš palaiminimų, gaunamų per sandorą.)

3 Nefio 21:12–22:17

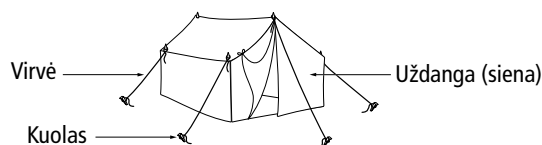
Gelbėtojas kalba apie neatgailaujančių žmonių sunaikinimą ir Savo žmonių, kurie atgailauja ir sugrįžta pas Jį, sugrąžinimą

Apibendrinkite 3 Nefio 21:12–21 ir paaiškinkite, kad Gelbėtojas įspėjo žmones, kurie paskutinėmis dienomis netikės Jį ir neatgailaus. Jis sakė, kad jų turtai, miestai, tvirtovės ir pikti darbai bus sunaikinti. Jis taip pat sakė, kad jie bus iškirsti iš Jo sandoros žmonių.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 21:22, 25–28 ir surasti palaiminimus ir atsakomybes, kurios paskutinėmis dienomis teks tiems žmonėms, kurie atgailaus ir įsiklausys į Gelbėtojo žodžius.

Paklauskite, kaip mokiniai apibūdintų mokymus, esančius 3 Nefio 21:12–22, 25–28. Pakvieskite vieną mokinį atsakymus užrašyti lentoje. Tada apibendrinkite visus atsakymus, paminėdamas, kad, **kai atgailaujame ir įsiklausome į Gelbėtojo žodžius, mes būname priskaičiuojami prie Jo sandoros žmonių surinkimo.** (Šią tiesą galite užrašyti lentoje.)

Lentoje arba plakate nupieškite palapinę (galite tai padaryti prieš pamoką.) Paaiškinkite, kad Jėzus Kristus pacitavo pranašystę, kurią užrašyti prieš daug amžių Jis įkvėpė pranašą Izaiją. Šioje pranašystėje Izaijas Bažnyčią, kartu su jos sandoromis ir palaimomis, palygina su palapine.

- Kokie palapinės privalumai? (Galimi atsakymai: palapinė apsaugo nuo audrų ir suteikia pavėsį nuo saulės.)
- Kuo Bažnyčia panaši į palapinę?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 22:2.

- Kodėl paskutinėmis dienomis ši „palapinė“ turi būti išplėsta ir sustiprinta? (Kadangi daug žmonių prisidės prie Bažnyčios arba sugrįš prie savo sandorų su Viešpačiu.) Kaip galite padėti išplėsti palapinę ir sustiprinti kuolus? (Paskatinkite mokinius veikti pagal savo atsakymus.)

Paaiškinkite, kad toje pačioje pranašystėje Izaijas pavartojo dar vieną metaforą. Izraelio namus jis palygino su žmona, kurios vyras yra Viešpats. Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 22:4–5, o likusių mokinių paprašykite surasti, kaip paguodžiama žmona.

- Kaip jį guodžiama 3 Nefio 22:4 eilutėje? (Galimi atsakymai: „nebūsi sugėdinta“ ir „tu užmirši jaunystės gėdą“.) Kodėl guodžia žinojimas, kad „vyras“ yra „Išpirkėjas, Izraelio Šventasis“? (3 Nefio 22:5).
- Kuo šios eilutės panašios į Gelbėtojo atsaką mums nusidėjus?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 22:7–10 ir surasti, ką Gelbėtojas pažada savo sandoros žmonėms, kurie sugrįžta pas Jį.

- Ką Gelbėtojas pažada tiems, kurie atgailaus ir sugrįš pas Jį?
- Kokias tiesas apie Viešpatį sužinome šiose eilutėse? (Mokiniai gali pasidalinti keliais skirtingais atsakymais. Įsitikinkite, kad jie įvardija šią tiesą: **Viešpats rodo begalinį gerumą ir gailingumą žmonėms, kurie sugrįžta pas Jį.** Šią tiesą galite užrašyti lentoje. Taip pat galite pasiūlyti mokiniams užsirašyti ją Raštuose, šalia 3 Nefio 22:7–10 eilučių.)

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti 3 Nefio 22:4–10, galite perskaityti šį vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Nors ir buvo nevaisingumas ir neištikimybės, vis dėl to vyras (Kristus) susigrąžins ir išpirks savo nuotaką (Izraelį). Raštuose dažnai pavartojamos Jehovos, kaip jaunikio, ir Izraelio, kaip nuotakos, metaforos, kuriomis Viešpats ir jo pranašai apibūdina Dievybės ir sandoros vaikų santykius. ... Kartais Kristus pelnytai supykdamo ant nuklydusio Izraelio, tačiau tai visuomet buvo trumpa ir „laikina akimirka“. Jis visada sugrįžta prie gailingumo. Kalnai ir kalvos gali prasmegti. Vandenyis ir plačiosios jūros gali išdžiūti. Pasaulyje gali įvykti neįtikėtini dalykai, tačiau Viešpaties gerumas ir ramybė niekada nepaliks Jo sandoros žmonių. Jis dangiška priesaika prisiekė, kad nepyks amžinai ant savo sandoros žmonių“ (*Christ and the New Covenant*, 290).

- Kokius Gelbėtojo gailingumo ir gerumo įrodymus esate matę savo gyvenime? (Mokiniams priminkite, kad jiems nebūtina dalintis tokiais patyrimais, kurie yra pernelyg asmeniški.)
- Kaip pažinimas apie Gelbėtojo gailingumą ir gerumą gali padėti mums būti ištikiems savo sandoroms?

Paaiškinkite, kad Gelbėtojas tęsė nefitų mokymą apie palaimas, kurias laukia teisiųjų. Pakvieskite mokinius tyliai išstudijuoti 3 Nefio 22:13–17 ir surasti vieną jiems labai prasmingą pažadą. Paminėkite, kad, skaitydami apie šiuos pažadėtus palaiminimus, mes matome, kad **Viešpaties žmonės bus įtvirtinti teisume ir nugalės nelabumą.**

Baigdami paliudykite apie šioje pamokoje aptartas tiesas. Pakvieskite mokinius trim ar keturiais sakiniais savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose parašyti, ką jie darys šiandien, kad būtų verti palaiminimų, kuriais Viešpats trokšta juos palaiminti.

Komentarai ir kontekstas

3 Nefio 21:22–25. Naujoji Jeruzalė

Danielius H. Ladlou paaiškino, kas pastatys Naująją Jeruzalę:

„Paskutinių dienų Naujoji Jeruzalė bus pastatyta Amerikos žemyne. Ją pastatys 1) „Jokūbo likutis“,

2) kitataučiai, kurie „ateis į sandorą ir bus priskaičiuoti prie ... Jokūbo likučio“, ir 3) visi tie „kurie tik ateis“. (3 Nefio 21:22–25. Taip pat perskaitykite 3 Nefio 20:22; Etero 13:1–12)“ (*A Companion to Your Study of the Book of Mormon* [1976], 281).

Studijų namuose pamoka

3 Nefio 17–22 (26 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami 3 Nefio 17–22 (26 dalį), neturėtumėte įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje daugiausia dėmesio skirsite tik keletui iš šių doktrinų ir principų. Apgalvodami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (3 Nefio 17)

Studijuodami Jėzaus Kristaus žodžius nefitų miniai, mokiniai sužinojo, kad, apmąstydami ir meldamiesi Tėvui, galime gauti gilesnį Gelbėtojo mokymų pažinimą. Gelbėtojas reagavo į nefitų troškimą, kad Jis šiek tiek ilgiau pasilikytų. Jis išgydė jų ligonius ir palaimino jų vaikus. Mokiniai, skaitydami apie šiuos įvykius, sužinojo, kad Jėzus Kristus labai mus užjaučia.

2 diena (3 Nefio 18)

Gelbėtojas miniai pateikia sakramentą. Mokiniai sužinojo, kad, priimdami sakramentą, mes liudijame Tėvui, kad esame pasiryžę vykdyti visus Jo įsakymus ir visuomet prisiminti Jėzų Kristų. Jie taip pat sužinojo, kad Jo Dvasia būna su mumis, kai priimame sakramentą ir visuomet prisimename Gelbėtoją. Gelbėtojo mokymai apie maldą padėjo mokiniams suprasti, kad, jei budėsime ir nuolat melsimės Tėvui, galėsime atsispirti Šėtono pagundoms. Jie taip pat sužinojo, kad, tarnaudami kitiems, padedame jiems ateiti pas Kristų.

3 diena (3 Nefio 19)

Pirmosios dienos, praleistos su nefitais, pabaigoje Gelbėtojas išėjus, Jo mokiniai mokė žmones. Jie meldė Šventosios Dvasios ir gavo Ją. Mokiniai sužinojo, kad mūsų teisūs troškimai ir maldos gali padėti mums būti pripildytiems Šventosios Dvasios. Gelbėtojas vėl pasirodė ir padėjo Tėvui už savo mokinių tyrumą. Mokiniai sužinojo, kad, naudodami tikėjimą Jėzumi Kristumi, galime būti apvalyti ir tapti viena su Jėzumi Kristumi, kaip Jis yra viena su Tėvu.

4 diena (3 Nefio 20–22)

Jėzus Kristus vėl pateikė sakramentą. Mokiniai sužinojo, kad, jeigu vertai priimame sakramentą, galime būti pripildyti Šventosios Dvasios. Gelbėtojas mokė nefitus, kad Tėvas įvykdys savo sandorą surinkti Izraelio namus paskutinėmis dienomis. Mokiniai taip pat sužinojo, kad mes, kaip Abraomo sėkla, turime sandoros uždėtą atsakomybę laiminti visus žemės žmones, pasidalindami su jais Evangelija.

Įvadas

Ši pamoka gali padėti mokiniams suprasti Gelbėtojo švelnumą ir gailingumą savo žmonėms. Peržvelgdami Viešpaties patarimą melstis, mokiniai gali apmąstyti, kaip savo asmeninėms ir šeimos maldoms suteikti daugiau prasmės.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 17

Gelbėtojas išgydo ligonius, meldžiasi Tėvui už žmones ir laimina jų vaikus

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie rūpestingą jų pažįstamą žmogų. Tada paklauskite: Apie ką pagalvojote? Kaip šis žmogus rodo savo meilę jums ir kitiems?

Parodykite paveikslus „Jėzus gydo nefitus“ (*Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 83) ir „Jėzus laimina nefitų vaikus“ (*Evangelijos paveikslų knyga*, nr. 84). Tada paklauskite: Ką, šią savaitę studijuodami Mormono Knygą, sužinojote apie Gelbėtojo meilę žmonėms?

Lentoje galite užrašyti tokią tiesą: **Gelbėtojas mus labai užjaučia.** Po šiuo teiginiu parašykite tokias Raštų nuorodas: *3 Nefio 17:7, 9, 11, 15–17, 21, 24.* Pakvieskite mokinius peržvelgti eilutes ir išsirinkti vieną, kuri itin gerai atspindi lentoje užrašytą tiesą. Skirkite jiems pakankamai laiko, paskui užduokite šiuos klausimus:

- Kaip jūsų pasirinkta eilutė rodo, kad Gelbėtojas mus labai užjaučia?
- Ką sužinojote apie Gelbėtoją iš to, kad Jis tarnavo žmonėms „po vieną“? (3 Nefio 17:21).
- Kaip žinodami, kad Gelbėtojas jus užjaučia, galite naudoti daugiau tikėjimo Juo ir labiau Jį mylėti?

3 Nefio 18–19

Jėzus mokė žmones nuolat melstis Tėvui ir dažnai rinktis kartu

Suskirstykite mokinius poromis ir paprašykite, kad kiekviena pora parašytų penkis sunkiausių gundymus, kurie mūsų dienomis kankina jaunimą. Jiems baigus, pakvieskite kiekvieną porą perskaityti 3 Nefio 18:15–20 ir surasti Gelbėtojo patarimą, kaip nugalėti pagundas. Kelių mokinių paprašykite pasakyti, kokį principą jie rado šiose eilutėse. Vienas galimas principas: **Jeigu budėsime ir nuolat melsimės Tėvui, galėsime atsispirti Šėtono pagundoms.**

Užduokite mokiniams tokius klausimus:

- Kaip manote, ko jaunuolis turėtų saugotis, jeigu norėtų atsispirti vienai iš jūsų įvardytų pagundų?

- Kokios pagalbos, kuri padėtų atsilaikyti prieš jūsų įvardytą pagundą, jis gali paprašyti maldoje? Kaip malda Dangiškajam Tėvui padeda jums išlikti stipriems?

Kad padėtumėte mokiniams sustiprinti savo liudijimą apie šeimos maldą, vieną mokinį pakvieskite garsiai perskaityti 3 Nefio 18:21. Tada paklauskite: Kaip buvote palaiminti dėl to, kad meldžiatės drauge su šeima?

Pakvieskite mokinį perskaityti šią Prezidento Džeimso E. Fausto iš Pirmosios Prezidentūros istoriją, mokačią apie šeimos maldos galią:

„Šeimos malda yra galinga ir palaikanti jėga. Tamsiomis Antrojo pasaulinio karo dienomis 227 kilogramus sverianti bomba nukrito šalia brolio Pečio, jauno tėvo iš Liverpulio, Anglijoje, namelio, tačiau nesusprogo. Jo žmona buvo mirusi, todėl jis vienas augino penkis vaikus. Tais nerimą keliančiais laikais jis sukviėtu jus šeimos maldai. Jie visi meldėsi ... nuoširdžiai, o pabaigus maldą, vaikai tarė: „Tėti, mums viskas bus gerai. Šiąnakt mes būsime saugūs savo namuose.“

Ir taip jie nuėjo miegoti, o ta didžiulė bomba, tik pagalvokit, gulėjo už jų durų ir buvo pusiau palaidota žemėje. [...]

Kitą rytą ... visi gyvenantys kaimynystėje buvo evakuoti keturiasdešimt aštuonioms valandoms. kol buvo šalinama bomba. [...]

Pakeliui į namus brolis Petis paklausė sprogmenų likvidavimo brigados viršininko: „Na, ir ką radote?“

„Pone Peti, prie jūsų durų radome bombą, kuri galėjo sprogti bet kurią minutę. Ji veikė ir nebuvo sugadinta. Mums tikra paslaptis, kodėl ji nesusprogo.“ Kai šeimos meldžiasi drauge, nuntinka stebuklai“ (“The Lifeline of Prayer,” *Ensign*, May 2002, 61).

Užduokite mokiniams žemiau pateiktus klausimus, tačiau būkite jautrūs tiems, kurių šeimos drauge nesimeldžia:

- Ką galite daryti, kad padėtumėte savo šeimai reguliariai mels-tis ir šeimos maldas padaryti prasmingas?
- Kaip planuojate ateityje teikti pirmenybę šeimos maldai?

Paaiškinkite, kad, Gelbėtojai sugrįžus antrą kartą mokyti ne-fity, kaip tai užrašyta 3 Nefio 19 skyriuje, Jis vėl ragino nefitų

mokinius melstis. Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 19:9, 13 ir pakvieskite mokinius įvardyti, ko jie meldė. Paklauskite: Kokių principų išmokstame iš nefitų mokinių? (Štai galimas mokinių atsakymas: **Mūsų teisūs troškimai ir maldos padeda mums būti pripildytiems Šventosios Dvasios.**)

Paklauskite mokinių: Kada nuoširdžiai troškote ir meldėte Šven-tosios Dvasios bendrystės? Kaip buvote už tai palaimintas?

3 Nefio 20–22

Dievas paskutinėmis dienomis pradės rinkti Izraelio namus

Paaiškinkite, kad, pamokęs nefitus apie maldą, Gelbėtojas pradėjo mokyti juos apie Izraelio namų surinkimą paskutinėmis dienomis. Paprašykite kurį nors mokinį perskaityti 3 Nefio 21:9. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti žo-džius, kurie apibūdina Viešpaties darbą. Tada paklauskite:

- Kaip manote, kas yra tas „didis ir nuostabus darbas“? (Jėzaus Kristaus Evangelijos sugrąžinimas, į kurį įeina Mormono Knygos išėjimas.)
- Jūsų nuomone, kas tokio didelio ir nuostabaus yra Jėzaus Kristaus Evangelijos sugrąžinime?

Pakvieskite mokinius peržvelgti 3 Nefio 21:10–11 ir pagalvoti apie tai, ką Viešpats pavadina savo tarnu. Paklauskite: kokie žo-džiai arba frazės padeda jums suprasti, kad Viešpats kalba apie Pranašą Džozefą Smitą? Parodykite paveikslą „Džozefas Smitas Liberčio kalėjime“ (*Evangelijos paveikslų knyga*, nr. 97).

Paklauskite: kaip per Džozefą Smitą Dievas parodė, kad Jo „išmintis yra stipresnė už velnio gudrybę“?

Baigdami pakvieskite mokinius pasidalinti savo liudijimais apie Pranašą Džozefą Smitą ir Evangelijos sugrąžinimą. Paliudykite apie tai ir jūs.

Kita dalis (3 Nefio 23–30)

Pakvieskite mokinius įsivaizduoti, kad Gelbėtojas jiems sakė, kad išpildys visus jų norus. Paaiškinkite, kad ateinančią savaitę studijuodami 3 Nefio 23–30 skyrius mokiniai sužinos apie dvylika vyrų, kurie galėjo to paprašyti, ir sužinos, ko jie prašė.

3 Nefio 23

Įvadas

Pacitavęs Izaijo žodžius (žr. 3 Nefio 22), Jėzus Kristus įsakė nefitams tyrinėti pranašų žodžius. Jis mokė, kad Izaijo žodžiai yra palaima, nes Izaijas „kalbėjo apie viską, kas susiję su mano žmonėmis, kurie yra Izraelio

namų“ (3 Nefio 23:2). Jis taip pat sakė, kad visi Izaijo žodžiai yra arba bus įvykdyti. Tai pasakęs, Gelbėtojas įsakė nefitams tyrinėti visų pranašų žodžius ir nurodė jiems papildyti savo metraščius.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 23:1–5

Jėzus Kristus įsako žmonėms tyrinėti pranašų žodžius

Lentoje galite užrašyti tokią frazę: *Raštų studijavimo palaimos*. Pakvieskite mokinius pamąstyti apie tai, kaip jiems šiais seminarijos metais sekasi studijuoti Mormono Knygą namuose. Pakvieskite juos prieiti prie lentos ir užrašyti vieną žodį ar trumpą frazę, apibūdinančią, kaip jie buvo palaiminti dėl to, kad studijuoja Raštus. Galite paprašyti kelis mokinius smulkiau papasakoti apie jų užrašytą žodį ar frazę. Tada atkreipkite jų dėmesį į lentoje užrašytus palaiminimus.

- Kaip manote, kodėl esame taip laiminami dėl to, kad skaitome Raštus?

Pakvieskite mokinius iš praeitos pamokos prisiminti, kieno žodžius, mokydamas nefitus, citavo Jėzus Kristus. (Izaijo žodžius.) Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 23:1–3. Likusius mokinius pakvieskite sekti skaitomą tekstą ir surasti, ką Gelbėtojas liepė daryti su Izaijo žodžiais. Galite mokiniams pasiūlyti pasižymėti žodžius ir frazes, kurie tose eilutėse kažkuo išsiskiria. Pakvieskite juos pasidalinti, ką rado.

- Kodėl Viešpats nori, kad žmonės tyrinėtų Izaijo žodžius? (Žr. 3 Nefio 23:2–3.)
- Kodėl žinojimas, kad visi Izaijo žodžiai bus įvykdyti, yra palaiminimas mums?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 23:4–5. Paminėkite, kad Gelbėtojas, paliepęs tyrinėti Izaijo žodžius, liepė: „tyrinėkite pranašus“. Lentoje galite užrašyti tokią tiesą: ***Gelbėtojas įsako mums stropiai tyrinėti Izaijo ir kitų pranašų žodžius.***

- Ką, pagal 3 Nefio 23:5 eilutę, turime daryti, kad būtume išgelbėti? Kaip pranašų žodžiai padeda mums sekti šiais įsakymais?
- Kuo skiriasi stropus pranašų žodžių tyrinėjimas nuo pranašų žodžių skaitymo? Kaip manote, kodėl svarbu stropiai tyrinėti Izaijo ir kitus pranašų žodžius?
- Kokie Raštų studijavimo metodai labiausiai jums padeda Izaijo ir kitų pranašų žodžių tyrinėjimą paversti prasminga gyvenimo dalimi?

Pakvieskite mokinius perskaityti šį vyresniojo Merilio Dž. Beitmano iš Septyniiasdešimties teiginį:

„Per Raštų tyrinėjimą įgyjami tam tikri palaiminimai. Žmogus, studijuodamas Viešpaties žodžius ir jiems paklusdamas, priartėja prie Gelbėtojo ir įgyja didesnę troškimą teisiai gyventi. Auga jo galia atsispirti pagundoms. Jis nugalė dvasines silpnybes. Išgyja dvasinės žaizdos“ (“Coming unto Christ by Searching the Scriptures,” *Ensign*, Nov. 1992, 28).

- Be Raštų, kur dar galime rasti pranašų žodžius?

Paprašykite mokinių savo atsakymus užrašyti savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose:

- Ką turite pakeisti, kad galėtumėte stropiau studijuoti pranašų žodžius?

Pakvieskite kelis mokinius paliudyti apie palaimas, ateinančias dėl pranašų žodžių tyrinėjimo.

3 Nefio 23:6–14

Gelbėtojas Savo mokiniams nurodo prie metraščių pridėti svarbių įvykių aprašymą

Kelių mokinių paprašykite įvardyti kelias mėgstamas Mormono Knygos istorijas. Jų atsakymus užrašykite lentoje. Nutrinkite vieną atsakymą. Paprašykite mokinius įsivaizduoti, kad Mormonas ir Nefis ar kitas metraštininkas pamiršo įtraukti tą istoriją.

- Kokias pamokas prarastume, jei Mormono Knygoje truktų šios istorijos?

Paaiškinkite, kad Gelbėtojas, mokydamas nefitus, nurodė, kad jų metraštininkai neįtraukė svarbių įvykių, atsitikusių po to, kai buvo išpildyta pranašystė. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 23:6–13. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, ko neužrašė nefitai.

- Nefitai jau turėjo užrašę Samuelio pranašystę (žr. Helamano 14:25). Kaip manote, kodėl jiems buvo svarbu turėti tos pranašystės išsipildymo aprašymą?

Paminėkite, kad, nors mums nebuvo įsakyta vesti Bažnyčios metraščius, mums patariama rašyti asmeninius dienoraščius.

- Kaip Gelbėtojo patarimas, užrašytas 3 Nefio 23:6–13, tinka mums, rašantiems asmeninius dienoraščius?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip jie gali rašyti dienoraščius, pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šią Prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros istoriją:

„Grįžau vėlai, atlikęs Bažnyčios pavedimą. Jau buvo tamsu. Kaiėjau link mūsų namų durų, nustebau pamatęs savo uošvį, kuris gyveno netoliese. Jis ant peties nešė vamzdžius, ėjo labai greitai ir buvo apsirengęs darbiniais rūbais. Žinojau, kad jis tiesė vandentiekį, kuriuo į mūsų valdas bus tiekiamas vanduo iš žemiau esančio upelio.

Jis nusišypsojo, tyliai pasisveikino ir dingo tamsoje už manęs, nuskubėdamas tęsti savo darbo. Žengiau kelis žingsnius namų link, galvodamas apie tai, ką jis daro dėl mūsų, ir vos priėjęs prie durų mintyse išgirdau – nepažįstamu balsu – žodžius: „Duodu šiuos potyrius ne tau vienam. Užrašyk juos.“

Įėjau į namus. Nenuėjau miegoti. Nors buvau pavargęs, pasiėmiau popieriaus ir pradėjau rašyti. Ir tada supratau mintyse išgirstos žinios prasmę. Turėjau tai užrašyti, kad mano vaikai kada nors galėtų paskaityti, kaip aš pamačiau Dievo ranką, laimančią mūsų šeimą. Senelis neprivalėjo daryti to, ką darė dėl mūsų. Jis galėjo nurodyti kam nors kitam tai atlikti arba visai to nedaryti. Bet jis tarnavo mums, savo šeimai, taip, kaip visada darydavo Jėzaus Kristaus mokiniai, sudarę sandorą su Juo. Žinojau, kad tai teisinga. Todėl aprašiau, kad mano vaikai, kada prireiks, turėtų prisiminimą.

Po kelias eilutes kasdien rašiau daugelį metų. Nepraleidau nė vienos dienos, kad ir kaip pavargęs būdavau arba kad ir kaip anksti reikėdavo keltis kitą dieną. Prieš rašydamas, paklausdavau savęs: Ar šiandien mačiau Dievo ranką, siekiančią paliesti mus ar mūsų vaikus, ar mūsų šeimą?“ („O atminkite, atminkite“, 2007 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

- Kaip manote, kodėl svarbu, kad aprašytume išgyvenimus, kurie mus sustiprino?
- Kaip mums gali padėti šis Prezidento Airingo pavyzdys? Kaip mums gali padėti mūsų užrašytos istorijos?

Paaiškinkite, kad Prezidentas Airingas kalbėjo apie palaimas, kurias gavo dėl to, kad kasdien rašė metraštį apie tai, kaip Dievas laimina jo šeimą. Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti šį teiginį. (Gali būti, kad 117 pamokoje jau dalinotės šiuo teiginiu. Mokiniai gali praversti vėl jį išgirsti.)

„Man tai darant, kai kas ėmė keistis. Apžvelgdamas dieną, aš matydavau įrodymus, ką Dievas padarė dėl kurio nors iš mūsų, ko anksčiau per tos dienos užimtumą nesuvokiau. Kai tai atsitikdavo, o tai atsitikdavo dažnai, suvokiau, kad, bandydamas atsiminti, leidau Dievui parodyti man, ką Jis padarė.

Mano širdy augo ne tik dėkingumas. Augo liudijimas. Tapau dar labiau įsitikinęs, kad mūsų Dangiškas Tevas girdi mūsų maldas ir atsako į jas. Jaučiau gilesnį dėkingumą už tai, kad per Gelbėtojo Jėzaus Kristaus Apmokėjimą tampa švelnesnis ir tyresnis. Vis labiau

pasitikėjau Šventąja Dvasia ir tuo, kad Ji gali viską mums priminti – net tai, ko nepastebėjome ar tai, į ką neatkreipėme dėmesio“ („O atminkite, atminkite“, 2007 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

- Ko galime pasimokyti iš 3 Nefio 23 skyriaus ir Prezidento Airingo istorijos? (Mokinių atsakymai gali skirtis, tačiau jų atsakymuose turėtų atsispindėti ši tiesa: **Jeigu užrašysime savo dvasinius išgyvenimus, būsime palaiminti tiek asmeniškai, tiek kaip šeimos.**)

Kai kurie mokiniai gali manyti, kad jiems neatsitinka nieko, kas būtų verta dėmesio, dėl to jie ir nerašo dienoraščio. Kad padėtumėte jiems, galite pakviesti mokinių garsiai perskaityti šį vyresniojo Džono H. Grobergo iš Septyniasdešimties teiginį:

„Žmonės sako: „Nėra ko rašyti. Man nenuitinka nieko dvasiško.“ Jiems sakau: pradėkite rašyti ir prasidės dvasiniai išgyvenimai. Jie visuomet vyksta, tačiau tampame jiems jautresni, kai pradėdame juos užrašinėti“ („Writing Your Personal and Family History,“ *Ensign*, May 1980, 48).

Pakvieskite mokinius paklausti savęs, ar nepamiršo aprašyti juos dvasiškai sustiprinusius išgyvenimus. Paskatinkite mokinius juos aprašyti ir likusį gyvenimą aprašinėti dvasinius išgyvenimus. Galite pasiūlyti sekti Prezidento Airingo pavyzdžiu ir kasdien rašyti po truputį.

Paklauskite, kaip jiems sekasi siekti savo tikslų ir vykdyti tai, ko buvo prašoma

Pakvietę mokinius daryti kažką konkrečiau, pavyzdžiui, vesti dienoraščius, pagalvokite, kaip galėsite pasiteirauti, ar jie tai daro, ir priminti jiems apie savo įsipareigojimą. Suteikite jiems galimybių pasidalinti savo išgyvenimais taikant tiesas, kurių išmoksta pamokoje. Dalindamiesi savo išgyvenimais, jie gali vieni kitus įkvėpti gyventi pagal Evangeliją. Tokią galimybę galite suteikti kiekvienos pamokos pradžioje. Nebūtina, kad kiekvienas mokinytis pasidalintų savo išgyvenimais.

 Raštų įvaldymo apžvalga

Gyvenime mokiniams pravers žinojimas, kaip Raštai gali padėti išspręsti problemas. Kiekvienam mokiniui duokite po popieriaus lapelį. Pakvieskite juose užrašyti savo dabartinį klausimą ar iššūkį. Paaiškinkite, kad surinksite popieriaus lapelius ir kelis iš jų perskaitysite visai klasei. Mokiniams liepkite ant lapelių nerašyti savo vardų ir priminkite nerašyti apie asmeniškumus arba netinkamus klasėje aptarinėti įvykius. (Surinkę lapelius, galite greitai peržvelgti, kas juose užrašyta, kad būtumėte tikri, jog juos galima skaityti.) Perskaitykite klausimą arba iššūkį ir tada paprašykite mokinių pasiūlyti sprendimą naudojantis žinotinomis Raštų eilutėmis.

Paaiškinkite, kad Gelbėtojas mums įsakė mokyti kitus to, ko Jis mokė mus (žr. 3 Nefio 23:14). Kad padėtumėte mokiniams pasiruošti laikytis šio įsakymo, paskatinkite juos mokymo įgūdžius panaudoti praktikoje, pavyzdžiui, išaiškinti doktrinas ir principus, dalintis išgyvenimais ir liudyti, kaip, siekiant išspręsti problemas, pasinaudoti žinotinomis Raštų ištraukomis. Surinktus klausimų ir iššūkių aprašymus galite pasilikti ir panašiai juos aptarti per tas pamokas, kai turite daugiau atliekamo laiko.

Pastaba: ši pamoka nėra ilga, dėl to gali likti papildomo laiko apžvelgti žinotinas Raštų ištraukas. Šią veiklą galite atlikti pamokos pradžioje, tarp pamokos dalių arba pamokos pabaigoje. Veiklą darykite trumpą, kad užtektų laiko pamokai. Kitų apžvalgos veiklų ieškokite vadovėlio priede.

3 Nefio 24–26

Įvadas

Jėzus Kristus įvykdė Dangiškojo Tėvo įsakymą perteikti nefitams kai kurias pranašo Malachijo pranašystes (žr. 3 Nefio 26:2). Šios pranašystė moko, kad Izraelio namų nariams, ruošiantis Antrajam Gelbėtojo atėjimui, reikia atgailauti ir sugrįžti pas Viešpatį. Jėzus Kristus nefitams

taip pat išaiškino „viską, netgi nuo pradžios iki to meto, kada jis ateis savo šlovėje“ (3 Nefio 26:3). Mormonas mokė, kad tiems, kas tikės Mormono Knyga, bus atskleisti didesni dalykai (žr. 3 Nefio 26:9).

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 24:1–6

Jėzus Kristus cituoja Malachijo pranašystę apie Antrąjį atėjimą

Pamoką pradėkite parodydami degtuką ir muilą (arba lentoje nupieškite ugnį ir muilą.) Paklauskite mokinių, kas bendro tarp ugnies ir muilo. (Tiek muilas, tiek ugnis gali būti naudojami kaip valymo ar dezinfekavimo priemonės.)

Paaiškinkite, kad Jėzus Kristus įvykdė Tėvo įsakymą (žr. 3 Nefio 26:2) perduoti nefitams kai kurias Malachijo, Senojo Testamento pranašo, gyvenusio Šventojoje Žemėje apie 170 m. po to, kai Lehis ir jo šeima paliko Jeruzalę, pranašystes. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 24:1–3 ir surasti, ką Malachijas palygino su „grynintojo ugnimi“ ir „velėtojo šarmu“. (Šarmas arba muilas.)

- Kas palyginamas su grynintojo ugnimi ir velėtojo šarmu? (Jėzus Kristus.)
- Koks įvykis aprašomas šiose eilutėse? („Jo atėjimo diena“. Kitais žodžiais, Antrasis Jėzaus Kristaus atėjimas. Kad padėtumėte mokiniams atsakyti į šį klausimą, galite pasiūlyti peržvelgti skyriaus santrauką arba išnašas.)
- Ką šis Jėzaus Kristaus palyginimas su ugnimi ir šarmu (muilu) rodo nutiksiant Jo Antrojo atėjimo metu? (Mokiniai gali atsakyti skirtingai, tačiau jų atsakymuose turėtų atsispindėti ši tiesa: **Savo Antrojo atėjimo metu Jėzus Kristus išvalys pasaulį.** Galite paraginti mokinius šią tiesą užsirašyti Raštuose, prie 3 Nefio 24:2–3 eilutės.)

Paaiškinkite, kad grynintojas ugnyje kaitina metalą, tokį kaip sidabras ar auksas, kol jis išsilydo. Kaitinimas iškelia šlakus, arba netyrumus, į metalo lydinio paviršių, o grynintojas juos pašalina ir taip išvalo nuo netyrumų. Velėtojas yra asmuo, kuris šarmu (muilu) balina medžiagas. Taip pat gali prireikti paaiškinti, kad „Levio sūnūs“ yra asmenys, senovės Izraelyje turėję kunigystę. Mūsų laikais ši frazė reiškia dabartinius kunigystę turinčius asmenis (žr. DS 84:33–34).

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 19:5–6. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kas bus sudeginti, arba sunaikinti, Gelbėtojo Antrojo atėjimo metu, o kas ne. (Galite paaiškinti, kad „Jokūbo sūnūs“ reiškia Izraelio namų Viešpaties sandoros žmones.)

- Ką, pagal 3 Nefio 24:5, Antrojo atėjimo metu darys Jėzus Kristus? (Mokiniai gali atsakyti skirtingai, tačiau jų atsakymuose turėtų atsispindėti ši tiesa: **Per Antrąjį atėjimą Jėzus Kristus sunaikins nelabuosius.**)

3 Nefio 24:7–18

Jėzus Kristus cituoja Malachijo mokymus apie tai, kaip Izraelio namai gali sugrįžti pas Viešpatį

Pakvieskite mokinius įsivaizduoti, kad jų artimas draugas ar šeimos narys nejaučia Viešpaties meilės ir artumo ir jam sunku išlaikyti savo liudijimą apie Evangeliją.

- Kaip padėtumėt šiam žmogui?

Nuspręskite, ko mokyti

Šioje pamokoje yra daugiau informacijos, nei turėsite laiko mokyti. Pamaldžiai apsvarstykite kurios doktrinos, principai ir mokymo idėjos labiausiai padės jūsų klasės mokiniams.

Paprašykite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 24:7 ir surasti Viešpaties patarimą tiems, kurie pradėjo nuo Jo tolti ir nebesilaikyti savo sandorų.

- Kaip manote, ką reiškia, kad žmonės „paliko“ Viešpaties apeigas? (Jie pradėjo nebesilaikyti Evangelijos sandorų ir apeigų.)
- Ką Viešpats pažadėjo tiems, kurie nesilaiko savo sandorų? („Sugrįžkite pas mane ir aš sugrįšiu pas jus.“)
- Kaip manote, ką reiškia „sugrįžti“ pas Viešpatį? Kaip manote, ką reiškia tai, kad Viešpats „sugrįš“ pas tuos, kurie sugrįžta pas Jį?

Lentoje galite užrašyti tokį principą: **Jeigu sugrįšime pas Viešpatį, Jis sugrįš pas mus.**

- Ko šis principas moko jus apie Dangiskąjį Tėvą ir Jėzų Kristų?

Lentoje užrašykite *Sugrįškite pas Viešpatį*. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 24:8–12 ir surasti, kaip, pasak Viešpaties, galime pas Jį sugrįžti. Mokiniams atsakinėjant, lentoje, po užrašu *Sugrįškite pas Viešpatį*, parašykite *mokėkite dešimtinę ir atnašas*.

- Kaip pasiryžimas mokėti dešimtinę rodo, kad žmogus myli Viešpatį ir pasitiki Juo?

Pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti šį prezidento Gordon B. Hinklio teiginį:

„Mes galime mokėti dešimtinę. Tai nedaug bendra turi su pinigais, greičiau, tai tikėjimo reikalas“ („Let Us Move This Work Forward,“ *Ensign*, Nov. 1985, 85).

- Kaip mūsų ryžtas mokėti dešimtinę ir atnašas rodo mūsų tikėjimą Viešpačiu?

Duokite mokiniams laiko tyliai peržvelgti 3 Nefio 24:10–12. Paprašykite surasti Viešpaties pažadus tiems, kurie sąžiningai moka visą dešimtinę.

- Kaip buvote palaiminti dėl to, kad mokate dešimtinę? Kaip jums atveriami „dangaus langai“?

Apibendrinkite 3 Nefio 24:13–18 ir paaiškinkite, kad šiose eilutėse Viešpats nurodė, kad kai kurie žmonės senovės Izraelyje dvejojo, ar jiems reikia laikytis Evangelijos apeigų. Jie skundėsi, kad išdidūs ir nedori žmonės klesti, nepaisant jų nelabumo. 3 Nefio 24:16 eilutėje Viešpats atsakė, kad bus rašoma „atminimo knyga“ ir joje bus užrašyti ištikimųjų vardai (žr. DS 85:7–9; 128:6–7; Mozės 6:5–8). Tada Viešpats pasakė, kad, atėjęs vėl, Jis išsaugos ištikimuosius ir pasiliks juos sau kaip lobį arba „susirink[s] savo brangakmenius“.

- Kaip žinojimas, kad Viešpats išsaugos ištikimuosius ir pavers juos savo lobiu, yra palaiminimas?
- Kokios frazės 3 Nefio 24:16 eilutėje apibūdina žmones, kuriuos Viešpats išsaugos kaip savo lobį? („Bijantys Dievo“ ir tie, kurie „gerbė jo vardą“.)

Parašykite *bijokite Viešpaties ir gerbkite Viešpaties vardą* po užrašu *sugrįškite pas Viešpatį* (Galite paaiškinti, kad šiame kontekste *bijoti* reiškia gerbti.) Pakvieskite mokinius savo užrašuose ar Raštų studijavimo žurnaluose atsakyti į žemiau pateiktą klausimą:

- Kaip jums sekasi mokėti dešimtinę ir atnašas bei dažnai galvoti apie Kristų. Kaip galite „sugrįžti“ pas Jį arba pasitempti paminėtose srityse?

3 Nefio 25

Jėzus Kristus cituoja Malachijo pranašystę, kad prieš Antrąjį atėjimą turi sugrįžti Elija

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 25:1–3. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti priežastis, nurodančias, kodėl Antrasis atėjimas bus palaima tikintiems Jėzų Kristų. Pakvieskite mokinius pasidalinti savo atsakymais. Galite paaiškinti, kad 3 Nefio 25:1 eilutėje žodis *šaknis* interpretuojamas kaip protėviai, o žodelis *šaka* – ainija. Kitame gyvenime nelabieji negalės džiaugtis užantspaudavimo su savo protėviais ir ainija palaiminimais. 3 Nefio 25:2 eilutėje frazė „veršiukai garde“ kalba apie apsaugotus, gerai pašertus ir prižiūrimus veršiukus. Viešpats pažada, kad Jis panašiai apsaugos ir pasirūpins tais, kurie „bijo [Jo] vardo“.

Paaiškinkite, kad Malachijas pranašavo apie tai, kas turi įvykti prieš Antrąjį atėjimą, apie tai, kas susiję su Senojo Testamento pranašu Elija. Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 25:5–6, o likusių mokinių paprašykite surasti, ką darys Elija, kad padėtų paruošti pasaulį Viešpaties atėjimui.

Paklauskite, ką mokiniai žino apie Elijos sugrįžimą į žemę Evangelijos sugrąžinimo laikais. Jų atsakymus galite papildyti, paaiškindami, kad 1836 m. balandžio 3 d. Elija apsireiškė Džozefui Smitui ir Oliveriui Kauderiui ką tik pašventintoje Kirtlando šventykloje (žr. DS 110:13–16). Tuo metu Elija sugrąžino kunigystės raktus, reikalingus visai amžinybei užantspauduoti šeimas Viešpaties šventyklose. Tyrinėdami šeimos istoriją, mes galime nustatyti šeimos narius, už kuriuos reikia atlikti šventyklos apeigas.

- Kaip manote, ką reiškia, kad Elija „atgręš tėvų širdį į vaikus ir vaikų širdį į tėvus“?
- Kaip jus laimina žinojimas, kad galite būti visai amžinybei užantspauduoti su savo šeima?

Paliudykite, kad, **per šeimos istorijos ir šventyklos darbą mūsų širdims atsigręžus į mūsų tėvus, mes padedame paruošti žemę Antrajam Jėzaus Kristaus atėjimui.**

3 Nefio 26:1–12

Jėzus Kristus išaiškina Raštus; Mormonas moko, kas turi būti daroma, norint gauti didesnių Gelbėtojo atskleistų dalykų

Apibendrinkite 3 Nefio 26:1–5 ir paaiškinkite, kad, pasidalinęs Malachijo pranašystėmis, Gelbėtojas mokė žmones „visk[o], kas vyks ant žemės veido“ nuo sukūrimo iki Paskutiniojo teismo (3 Nefio 26:3–4).

Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 26:6–8, o likusių mokinių – surasti, kiek Jėzaus Kristaus mokymų buvo užrašyta Mormono Knygoje. Tada pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 26:9–11 ir surasti, kodėl į savo santrauką Mormonas neįtraukė visų Gelbėtojo mokymų nefitams. Pabrėžkite, kad žodis *tikėti* šiose eilutėse reiškia tai, kad turime gyventi pagal Dievo apreikštus principus ir doktrinas, o ne tik viltis, kad jie yra teisingi.

- Ką, pagal 3 Nefio 26:9 eilutę, Viešpats pažada tiems, kurie tiki ir gyvena pagal tai, ką Jis apreiškė? (Mokiniams atsakinėjant, akcentuokite, kad, **tikėdami ir gyvendami pagal tai, ką apreiškia Dievas, mes pasiruošiam gauti didesnę apreikimą.**)
- Kaip manote, kodėl, norėdami gauti papildomos tiesos, turime tikėti tiesomis, kurias jau esame gavę?
- Kaip galime parodyti, kad tikime tuo, ką Viešpats yra apreiškęs?

Mokiniams pažadėkite, kad, jeigu ištikimai studijuos ir laikysis Mormono Knygoje esančių principų, jie geriau supras Evangeliją. Padėkite mokiniams pagalvoti, kaip jie priima Mormono Knygos tiesas, ir pakvieskite juos savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose atsakyti į žemiau išvardytus klausimus (šiuos klausimus galite užrašyti lentoje):

- Ką savo gyvenime darote, kad parodytumėte, jog tikite Mormono Knyga?
- Kada esate gavę apreikimą dėl to, kad su tikru ketinimu skaitėte Mormono Knygą?

3 Nefio 26:13–21

Gelbėtojas baigia savo žemišką tarnystę tarp nefitų, Jo mokiniai tarnaudami seka Jo pavyzdžiu

Paaiškinkite, kad 3 Nefio 26 skyriuje Mormonas apibendrina likusią Gelbėtojo tarnystę nefitams. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 16:13–16. Galite pasiūlyti pasižymėti, kokius Gelbėtojo darbus nusprendė pabrėžti Mormonas.

Jei leis laikas, pakvieskite mokinius peržvelgti ir apmąstyti savo užrašus bei tai, ką pažymėjo Raštuose, studijuodami 3 Nefio 11–25 skyrius. Paskatinkite juos surasti tokius Gelbėtojo tarnystės pas nefitus mokymus ar įvykius, kurie jiems yra svarbūs arba įsimintini. Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo mintimis ir jausmais apie Gelbėtojo tarnystę tarp nefitų.

3 Nefio 27

Įvadas

Netrukus po Gelbėtojo tarnystės tarp nefitų, dvylika ką tik pašauktų mokinių nefitų susivienijo karštoje maldoje ir pasninke. Jiems apsisireiškė Jėzus Kristus ir atsakė į jų

rūpinimą klausimą, kaip pavadinti Bažnyčią. Jis mokė juos savo Evangelijos ir įsakė būti tokiems kaip Jis.

Pasiūlymai, kaip mokytis

3 Nefio 27:1–12

Jėzus Kristus moko dvylika mokinių apie tai, kad Jo Bažnyčia turi būti vadinama Jo vardu

Mokinius suskirstykite grupėmis po tris ar keturis žmones. Jei mokinių yra nedaug, leiskite jiems dirbti asmeniškai. Kiekvienos grupės (ar mokinio) paprašykite įsivaizduoti, kad jie sukurs naują klubą arba sporto komandą. Paprašykite, kad kiekviena grupė nuspręstų, koks tai bus klubas arba komanda (tiksliųjų mokslų klubas arba futbolo komanda), ir liepkite jiems nuspręsti, kaip jie pavadins savąją organizaciją. Liepkite pavadinimus užrašyti ant popieriaus lapo. Surinkite grupių lapelius. (Ši veikla turėtų būti trumpa. Jai nederėtų skirti per daug laiko, ir ji neturėtų atitraukti dėmesį nuo 3 Nefio 27 skyriaus doktrinų ir principų.)

Garsiai perskaitykite visus pavadinimus. Perskaitę paprašykite mokinių pagal pavadinimą atspėti, koks tai klubas arba kokia komanda.

- Ką pavadinimas rodo apie tą organizaciją ir jai priklausančius žmones?

Paaiškinkite, kad netrukus po Jėzaus Kristaus apsilankymo pas nefitus Jo dvylika mokinių nefitų susivienijo pasninke ir maldoje (žr. 3 Nefio 27:1). Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 27:2–7. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, ko mokiniai klausė Gelbėtojo ir ką Jis atsakė.

- Ką Gelbėtojas sakė, kaip turėtų būti vadinama Jo Bažnyčia?
- Kodėl Jis liepė pavadinti Bažnyčią Jo vardu?

Pakvieskite mokinius tyliai išstudijuoti 3 Nefio 27:8–12 ir surasti, kaip Gelbėtojas apibūdina savo tikrąją Bažnyčią. Jiems studijuojant, lentoje užrašykite šį nebaigtą sakinį:

Tikroji Jėzaus Kristaus Bažnyčia turi būti ...

Duokite pakankamai laiko eilutėms išnagrinėti, paskui paklauskite, kaip jie, remdamiesi tuo, ką perskaitė, baigtų lentoje užrašytą sakinį. (Padėkite mokiniams įvardyti šią tiesą:

Tikroji Jėzaus Kristaus Bažnyčia turi būti pavadinta Jo vardu ir pastatyta ant Jo Evangelijos.)

- Kaip manote, kodėl svarbu, kad Gelbėtojo Bažnyčia būtų pavadinta Jo vardu?
- Kaip manote, ką reiškia, kad Bažnyčia turi būti „pastatyta ant [Jo] Evangelijos“? (3 Nefio 27:10). Kaip manote, kodėl svarbu, kad Bažnyčia būtų pastatyta ant Jo Evangelijos, o ne ant žmonių darbų?

Pakvieskite mokinius savo užrašuos ar Raštų studijavimo žurnaluose pabaigti šį sakinį: „Man svarbu būti Jėzaus Kristaus Bažnyčios nariu, kadangi ...“

3 Nefio 27:13–22

Jėzus Kristus apibūdina savo Evangeliją ir moko, ką turime daryti, kad priešais Jį ir Jo Tėvą stovėtume be jokios kaltės

Paprašykite mokinius pagalvoti, kaip jie jautėsi pagauti darant kažką negero. (Neprašykite pasidalinti šiais išgyvenimais.) Tada paprašykite juos įsivaizduoti, kaip jie jausis stovėdami teisme priešais Viešpatį. Paprašykite jų apmąstyti tokius klausimus:

- Kaip jausitės stovėdami priešais Viešpatį pilni nuodėmių?

Paaiškinkite, kad žodis *Evangelija* reiškia „gerą naujieną“. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 27:13–16, o likusių mokinių paprašykite šiose eilutėse surasti gerą naujieną. Taip pat paprašykite mokinių apsvarstyti, kaip ši gera naujiena yra susijusi su diena, kai jie stovės priešais Dievą, kad būtų teisiami.

- Gelbėtojas paliudijo, kad Jis atėjo į pasaulį vykdyti savo Tėvo valios. Kam, pagal 3 Nefio 27:14 eilutę, Dangiškas Tėvas atsiuntė Jėzų Kristų į pasaulį?
- Kas, pagal 3 Nefio 27:13–14 eilutes, yra Evangelijos pagrindas? (Mokiniai gali atsakyti skirtingai, tačiau jų atsakymuose turėtų atsispindėti ši tiesa: **Evangelijos pagrindas yra tai, kad atlikdamas apmokėjimą Jėzus Kristus vykdė savo Tėvo valią.** Galite paraginti mokinius Raštuose, prie 3 Nefio 27:13–14 eilutės, užsirašyti šią tiesą.)
- Kas nutiks visai žmonijai dėl to, kad Gelbėtojas įvykdė savo Tėvo valią? (Būsime iškelti priešais Jį, kad būtume teisiami pagal savo darbus.)

Pakvieskite mokinius tyliai išstudijuoti 3 Nefio 27:16 ir surasti, ką turime daryti, kad gautume visus Apmokėjimo palaiminimus ir pasiruoštume teismui. Paprašykite mokinių papasakoti, ką surado. Pakvieskite vieną mokinį užrašyti atsakymus lentoje.

- Kaip, pagal šią eilutę, bus palaiminti tie, kurie atgailauja, pasikrikštija ir ištveria iki galo? (Mokinių atsakymuose turėtų atsispindėti ši tiesa: **Jeigu atgailausime, pasikrikštysime ir išversime iki galo, stovėdami teisme priešais Dievą būsime be kaltės.**)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 27:17–19. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kas atsitiks tiems, kurie neatgailaus ir neištvers iki galo.

- Kaip manote, remdamiesi tuo, ką skaitėte, kodėl visiems Dangiškojo Tėvo vaikams reikia Jėzaus Kristaus Apmokėjimo?
- Kas gero mūsų laukia Viešpaties teisme?

Pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti šį vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Gera naujiena [yra] tai, kad [galima] išvengti mirties ir pragaro, kad klaidos ir nuodėmės [gali] būti nugalėtos, kad [yra] vilties, kad [yra] ištiesta pagalbos ranka, kad tai, kas neišsprendžiama, – išspręsta, kad [buvo] nugalėtas priešas. Geroji naujiena [yra] tai, kad *kiekvienas* kapas vieną dieną [bus] tuščias ir kad *kiekvieno* siela vėl [gali] būti tyra, kad *kiekvienas* Dievo vaikas [gali] sugrįžti pas tą Tėvą, kuris davė jam gyvenimą“ („Missionary Work and the Atonement,“ *Ensign*, Mar. 2001, 8, 10).

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 27:20–21, o likusius mokinius pakvieskite surasti Gelbėtojo kvietimą.

- Koks Gelbėtojo kvietimas yra šiose eilutėse?

Kad padėtumėte mokiniams pagalvoti apie savo pastangas priimti šį kvietimą, pakvieskite juos savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose atsakyti į šiuos klausimus. (Galite užrašyti šiuos klausimus lentoje arba padiktuoti, kad mokiniai galėtų juos užsirašyti.)

- Kodėl Gelbėtojas nori, kad jūs atgailautumėte ir sugrįžtumėte pas Jį?
- Kaip priimate Gelbėtojo kvietimą, esantį 3 Nefio 27:20–21 eilutėse?
- Ką galite daryti šiandien, kad pasiruoštumėte būti be dėmės priešais Viešpatį?

Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Doktrinos ir Sandorų 76:40–42. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti papildomos informacijos apie tai, kodėl Evangelija yra geroji naujiena. (Galite pasiūlyti, kad mokiniai Raštuose parašytų *DS 76:40–42* greta 3 Nefio 27:13 eilutės.)

Šios pamokos pradžioje jūs paprašėte mokinius apmąstyti, kaip jie jaustųsi, jeigu jiems, pilniems nuodėmių, reiktų stovėti priešais Viešpatį. Šioje pamokos dalyje, pakvieskite juos apmąstyti, kaip jie jaustųsi priešais Gelbėtoją, jeigu žinotų, kad buvo apvalyti per Jo Apmokėjimą ir paklusnumą Evangelijos principams, įsakymams ir apeigoms.

- Ką toje situacijoje sakytumėte Gelbėtojui, jeigu galėtumėte su Juo pakalbėti?
- Remdamiesi tuo, ką šiandien studijavome, atsakykite, kaip draugui paaiškintumėte gerąją Jėzaus Kristaus Evangelijos naujieną.

Paliudykite apie Jėzų Kristų

Jėzaus Kristaus Apmokėjimas yra esminė tiesa, kuria grindžiamos Evangelijos doktrinos ir įtvirtinami principai. Jis turėtų būti visų Evangelijos pamokų šerdis. Raskite progų dažnai paliudyti apie Jėzų Kristų ir padėti mokiniam giliau pamilti Jį bei trokšti būti tikrais Jo mokiniais.

3 Nefio 27:23–33

Jėzus Kristus liepia savo mokiniams būti tokiems kaip Jis

Apibendrinkite 3 Nefio 27:23–26 ir paaiškinkite, kad Gelbėtojas davė nurodymus savo dvylikai mokinių nefitų ir mokė juos apie jų atsakomybes. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 27:27 ir surasti, kokį įsakymą Jis davė dvylikai mokinių, norėdamas padėti jiems įvykdyti savo, kaip žmonių teisėjų, užduotį.

- Kodėl svarbu, kad žmonių teisėjai būtų panašūs į Gelbėtoją?

Pakvieskite mokinius peržvelgti 3 Nefio 27:21.

- Ką Gelbėtojas liepė savo mokiniams daryti?
- Koks ryšys tarp Gelbėtojo darbų vykdymo ir būvimo kaip Jis?

Mokiniams aptarinėjant šį klausimą, lentoje užrašykite tokį principą: **Viešpats tikisi, kad Jo mokiniai vykdys Jo darbus ir bus tokie kaip Jis.**

- Kuo galime būti panašūs į Gelbėtoją? Kokius darbus galime nuveikti sekdami Jo pavyzdžiu?
- Kaip buvote palaiminti, kai stengėtės sekti Gelbėtojo pavyzdžiu?

Pamoką baikite paliudydami apie palaimas, gaunamas stengiantis tapti tokiems kaip Jėzus Kristus.

Komentari ir kontekstas

3 Nefio 27:13–21. Jėzaus Kristaus Evangelija

Pranašas Džozefas Smitas paaiškino, kokia yra esminė Jėzaus Kristaus Evangelijos žinia:

„Esminis mūsų religijos principas yra apaštalų ir pranašų liudijimas apie Jėzų Kristų: kad Jis numirė, buvo palaidotas ir trečiąją dieną prisikėlė ir pakilo į dangų; o visi kiti su mūsų religija susiję dalykai tėra priedai prie to“ (*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas, [2010 m.], p. 49*).

Vyresnysis Raselas M. Nelsonas iš Dvylikos Kvorumo mokė:

„Žodis *Evangelija* reiškia „gerąją naujieną“. Geroji naujiena yra Viešpats Jėzus Kristus ir Jo išgelbėjimo žinia. [Žr. Raštų rodyklė, „Evangelijos“, p. 43.] Jėzus prilygino Evangeliją tiek savo misijai, tiek mirtingai tarnystei. Apibrėždamas savo *misiją* Jėzus sakė:

„Ir štai ta evangelija, kurią daviau jums, – aš atėjau į pasaulį vykdyti savo Tėvo valios, nes mano Tėvas siuntė mane.

Ir mano Tėvas pasiuntė mane, kad būčiau iškeltas ant kryžiaus“ [3 Nefio 27:13–14].

Mirtingoji Gelbėtojo misija mums žinoma kaip *Apmokėjimas*.

Gelbėtojo mirtingoji *tarnystė* apima visa, ką jis darė – Jo mokymus, meilės išraišką, dėmesį apeigoms, maldos pavyzdžius, atkaklumą ir kita. Jis gyveno, kaip Pavyzdys mums, ką taip pat prilygino Evangelijai, kalbėdamas apie savo tarnystę: „Tai mano evangelija, – sakė Jis, – nes darbus, kuriuos matėte mane darant, jūs taip pat darykite.“ [3 Nefio 27:21.] Tad tikėjimas, atgaila, krikštas vandeniu, ugnimi ir Šventąja Dvasia, išrinktųjų surinkimas, ištvėrimas iki galo – visa tai yra Evangelijos dalis“ („Senjorai misionieriai ir Evangelija“, 2004 m. *spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga*).

3 Nefio 27:27. Tapimas tokiems kaip Jėzus Kristus

Prezidentas Ezra Taftas Bensonas mokė:

„Žmogus, kurio gyvenimas geriausiai atspindi Kristaus gyvenimo būdą, yra didžiausias, labiausiai palaimintas ir pats laimingiausias. Tai nieko bendra neturi su žemišku turtu, galia ar prestižu. Vienintelis ir tikrasis gerumo, palaimintumo ir džiaugsmingumo rodiklis yra tai, kiek mūsų gyvenimas yra panašus į Mokytojo Jėzaus Kristaus gyvenimą. Jis yra teisingas kelias, absoliuti tiesa ir nestokojantis gyvenimas“ („Jesus Christ—Gifts and Expectations,“ [BYU devotional address, Dec. 10, 1974], 1, *speeches.byu.edu*).

3 Nefio 28

Įvadas

Jėzui Kristui paklausus Savo dvylikos mokinių nefitų, ko jie trokšta iš Jo, devyni paprašė, kad, baigę savo tarnystę žemėje, jie greitai sugrįžtų pas Jį. Trys paprašė pasilikti žemėje, kad galėtų vesti sielas pas Jį iki Antrojo

Jo atėjimo. Viešpats patenkino abiejų grupių troškimus. Mormonas smulkiai aprašė trijų nefitų tarnystę ir tai, ką Viešpats jam apreiškė apie trijų nefitų patirtą fizinį pasikeitimą, įgalinusį juos pasilikti žemėje.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 28:1–11

Jėzus Kristus patenkina Savo mokinių nefitų troškimus

Pakvieskite mokinius pamąstyti, kaip jie reaguotų, jei Jėzus Kristus apsireikštų jiems ir paklaustų: „Ko trokštumėte iš manęs?“ Paprašykite mokinių atsakyti savo užrašuose arba Raštų studijavimo žurnaluose. Duokite jiems galimybę, esant norui, pasidalinti savo atsakymais.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 28:1–3 ir surasti devynių mokinių nefitų atsakymus, Viešpačiui uždavus tą klausimą. Mokiniam papasakojus, ką sužinojo, paklauskite:

- Ką Gelbėtojas manė apie devynių mokinių troškimą?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 28:4–9 ir surasti, ko iš Gelbėtojo troško likę trys mokiniai. Tegu mokiniai papasakoja, ką rado. (Atkreipkite mokinių dėmesį į tokį 3 Nefio 28:9 eilutėje esantį teiginį: „Jūs troškote vesti žmonių sielas pas mane.“)

- Ką Gelbėtojas manė apie šių trijų mokinių troškimą?
- Ką, pagal 3 Nefio 28:8–9 eilutes, Gelbėtojas pažadėjo trims nefitams, kad būtų išpildyti jų teisūs troškimai?

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 28:10, o likusių mokinių paprašykite surasti, ką Viešpats pažadėjo trims nefitams.

- Ką Viešpats pažadėjo trims nefitams? Kada esate matę, kad tarnavimas kitiems atneša džiaugsmo?
- Ką sužinoje apie Viešpatį iš 3 Nefio 28:1–10 eilučių? (Galimi mokinių atsakymai: **Viešpats laimina mus pagal mūsų teisius troškimus**, ir **Viešpats būna patenkintas, kai trokštame padėti kitiems ateiti pas Jį.**)

Kad padėtumėte mokiniam suprasti apie teisių troškimų svarbą, perskaitykite šį teiginį.

Vyresnysis Nylas A. Maksvelas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo sakė:

„Tai ko primygtinai trokštame, bėgant laikui, bus tai, kuo galiausiai tapsime ir ką gausime amžinybėje. [...]“

Todėl teisūs troškimai niekada negali būti užgniaužti“ (“According to the Desire of [Our] Hearts,” *Ensign*, Nov. 1996, 21–22).

Prezidentas Brigamas Jangas mokė:

„Vyrai ir moterys, kurie nori rasti sau vietą celestialinėje karalystėje, supras, kad jiems kasdien reikia kovoti su viso teismo priešū“ (“Remarks,” *Deseret News*, Dec. 28, 1864, 98).

- Kaip manote, kodėl turime kasdien kovoti, kad mūsų teisūs troškimai būtų išpildyti?
- Kada esate pajutę, kad Viešpats jus palaimino dėl teisių jūsų troškimų?

Priminkite mokiniam apie jų troškimus, kuriuos jie užsirašė pamokos pradžioje. Pakvieskite juos parašyti kelis sakinius, ką šiandien jie pradės daryti, kad įsitikintų, jog tie teisūs troškimai gali būti išpildyti.

Venkite spėlionių apie tris nefitus

Daug kas yra girdėję istorijų apie tariamai įvykusius trijų nefitų apsilankymus. Vietoj tų istorijų mokykite to, kas Raštuose. Prisiminkite Mormono teiginį, kad trys nefitai bus tarp kitataučių ir žydų, kurie „jų nepažins“ (3 Nefio 28:27–28). Neaptarinėkite istorijų ar jokios kitos informacijos, kurių nėra Bažnyčios patvirtintoje literatūroje.

3 Nefio 28:12–35

Mormonas aprašo trijų nefitų tarnystę

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 28:12–16. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kas nutiko nefitų mokiniams po to, kai išėjo Gelbėtojas. Paaiškinkite, kad jie buvo atmainyti — buvo laikinai pakeisti jų kūnai.

- Kodėl, pagal 3 Nefio 28:15 eilutę, reikėjo, kad mokiniai būtų atmainyti? (Kad „jie galėtų matyti Dievo dalykus“.)

Paaiškinkite, kad pradėdant nuo 3 Nefio 28:17 eilutės, mes skaitome Mormono žodžius apie trijų nefitų tarnystę. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 28:17 ir surasti, ko Mormonas, rašydamas šią istoriją, nežinojo apie trijų nefitų fizinius kūnus. (Galite pasakyti mokiniams, kad vėliau pamokoje jie sužinos daugiau apie trijų nefitų patirtą pakeitimą.)

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 3 Nefio 28:18–23. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, kaip Viešpats palaimino tris nefitus, kad šie galėtų įvykdyti savo teisius troškimus.

- Ką darė trys nefitai, kad įgyvendintų savo troškimą atvesti žmones pas Gelbėtoją?
- Kaip Viešpats juos palaimino, kad jų troškimai būtų įgyvendinti?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 28:25–32 ir surasti, kam padėjo ir dar padės trijų nefitų tarnystė. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti tai, ką randa. (Paminėkite, kad 3 Nefio 28:27–28 eilutėse užrašyta, kodėl turime būti atsargūs, tikėdami ir pasakodami girdėtas istorijas, kuriose sakoma, kad jie sutiko tris nefitus. Mormonas sakė, kad žmonės tarp kurių tarnauja trys nefitai „jų nepažins“.)

3 Nefio 28:36–40

Mormonas sužino, kokios būna atmainytos esybės

Paklauskite mokinių, ar jie kada nors turėjo klausimų apie Evangeliją, o gal jie kažką perskaitė Raštuose ir to nesuprato. Priminkite jiems, kad Mormonas, pirmą kartą rašydamas apie trijų nefitų atsimainymą, sakė, kad pilnai nesupranta pokyčio jų kūnuose tarnystės žemėje metu (žr. 3 Nefio 28:17).

- Į ką dažniausiai kreipiatės, kai turite klausimų apie Evangeliją ar Raštų ištraukas? Kodėl?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 28:36–37 ir surasti, ką darė Mormonas, kad surastų atsakymą į savo klausimą.

- Kokio principo apie supratimo gavimą galime išmokti iš Mormono? (Mokinių atsakymai gali būti įvairūs, tačiau įsitikinkite, kad jie pamini šį principą: **Kai trūksta supratimo, mes turėtume pasiteirauti pas Dangiškąjį Tėvą ir tada gausime vedimą.**)
- Kokie pavyzdžiai iliustruoja šį principą?
- Kokiose situacijose mums gali prireikti paprašyti Dangiškojo Tėvo duoti mums daugiau supratimo?

Perskaitykite šį prezidento Spenserio V. Kimbolo teiginį, kuriame jis pamini kelias situacijas, kuriose derėtų melsti pagalbos:

„Kiekvienam iš mūsų labai reikia jo pagalbos, siekiant išmokti Evangelijos tiesas ir gyventi pagal jas, mes prašome jo pagalbos svarbiuose gyvenimo sprendimuose, kurie susiję su išsilavinimu, santuoka, darbu, gyvenama vieta, šeima, tarnavimu Viešpaties darbe, atleidimo ir nuolatinio vadovavimo bei apsaugos siekimu. Mūsų poreikių sąrašas yra ilgas, tikras ir nuoširdus. [...]“

Dėl to, kad visą gyvenimą meldžiuosi, žinau, kad per nuoširdžią maldą galime gauti meilės ir jėgų. Žinau, kad mūsų Tėvas yra pasirėngęs padėti mums šiame mirtingame gyvenime, Jis pasirėngęs mus mokyti, vesti ir mums vadovauti. Gelbėtojas, kupinas didžiulės meilės, sakė: „Ką sakau vienam, sakau visiems; visada melskis.“ (DS 93:49.)“ (“Pray Always,” *Ensign*, Oct. 1981, 3, 6).

- Kaip galite tvirčiau tikėti maldos galia? Kada jūs ir jūsų šeima esate gavę atsakymus į savo maldas?

Paskatinkite mokinius, stengiantis suprasti Evangeliją ir susidūrus su gyvenimo sunkumais, kreiptis į Dangiškąjį Tėvą maldoje. Paliudykite apie palaimas, kurias gavote dėl to, kad tarėtės su Dangiškuoju Tėvu dėl jūsų sunkumų ir klausimų.

Paašškinkite, kad trijų nefitų patirtas pakeitimas vadinamas perkėlimu. **Keletas ištikimų Viešpaties tarnų buvo perkelti, kad galėtų tęsti savo tarnystę žemėje.** Mormonas, paklauses apie šį pakeitimą, sužinojo apie perkeltų asmenybių savybes.

Lentoje parašykite *Perkeltos asmenybės*. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 28:37–38. Likusių mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir surasti, ką Mormonas sužinojo apie trijų nefitų kūnuose įvykusį pakeitimą.

- Ką Mormonas sužinojo apie perkeltas asmenybes? (Vieno mokinio paprašykite pabūti raštininku ir lentoje užrašyti mokinių atsakymus. Atsakymuose turėtų būti paminėta, kad perkeltos asmenybės „neragauja mirties“, jie nejaučia skausmo ir nepatiria sielvarto nebent dėl pasaulio nuodėmių.)
- Kodėl buvo reikalinga pakeisti jų kūnus? (Galite paprašyti mokinius peržvelgti 3 Nefio 28:6–7. Pakeitimas buvo būtinas, kad jie galėtų įgyvendinti savo teisų troškimą pasilikti žemėje ir toliau iki Antrojo Gelbėtojo atėjimo vesti sielas pas Kristų.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 28:39–40 ir surasti papildomos informacijos apie perkeltas asmenybes. Mokiniais atsakinėjant, paprašykite, kad kitas raštininkas užrašytų atsakymus lentoje. (Atsakymuose turi būti paminėta, kad perkeltos asmenybės negali būti gundomos Šėtono, jos yra pašventintos ir šventos ir „žemiškos jėgos [negali] jų sulaukyti“.) Gali prireikti paašškinti, kad nors perkeltos asmenybės negali patirti mirties skausmų, jos nėra prisikėlusios. Jos negaus patirti „didesn[io] poky[čio]“ iki teismo dienos, kai bus greitai – „akimirksniu“ – pakeistos iš mirtingumo į nemirtingumą (žr. 3 Nefio 28:8, 40).

Pamoką baikite liudijimu apie pamokoje aptartus principus ir doktrinas. Pakvieskite mokinius veikti sulig gautu Dvasios įkvėpimu.

Komentaras ir kontekstas

3 Nefio 28. Atmainymas ir perkėlimas

Trys nefitai buvo atmainyti ir perkelti.

Atmainymas, kuris minimas 3 Nefio 28:13–17 eilutėse yra „būsena asmenų, kurie laikinai pakeisti išore ir esme, tai yra pakelti į aukštesnį dvasinį lygį, kad galėtų išverti dangiškų esybių akivaizdą ir šlovę“ (Raštų rodyklė, „Atmainytas“ scriptures.lds.org; taip pat žr. DS 67:11; Mozės 1:11). Raštuose pasakojama apie žmones, kurie buvo atmainyti, tarp jų buvo Mozė (žr. Mozės 1:9–11); Jėzus Kristus, Petras, Jokūbas ir Jonas (žr. Mato

17:1–8); Džozefas Smitas (žr. Džozefas Smitas—Istorija 1:14–20).

Perkeltos esybės yra „asmenys, kurie taip pakeisti, arba perkelti į kitą būseną, kad nepatiria skausmo ar mirties iki jų prikėlimo į nemirtingumą“ (Raštų rodyklė, „Perkeltos esybės“, scriptures.lds.org; taip pat žr. 3 Nefio 28:7–9, 20–22, 37–40). Jų tikslas yra atvesti sielas pas Kristų (žr. 3 Nefio 28:9). Raštuose yra istorijų apie perkeltus žmones, tarp jų Henochas (žr. Pradžios 5:24; Hebrajams 11:5), Mozė (žr. Almos 45:19), Elija (žr. 2 Karalių 2:11) ir Jonas Mylimasis (žr. Jono 21:22–23; DS 7).

3 Nefio 29–30

Įvadas

Mormonas, baigęs savo istoriją apie Gelbėtojo apsilankymą pas nefitus, paaiškino, kad Mormono Knygos išėjimas bus ženklas, kad Viešpats vykdo savo sandorą, sudarytą su Izraelio namais. Jis taip pat įspėjo, kad

tie, kurie atstumia Dievo darbus, susilauks Jp teismo. Galiausiai, jis užrašė Gelbėtojo kvietimą visiems – atgailauti ir būti priskaičiuotiems prie Izraelio namų.

Paklauskite, kaip jiems sekasi siekti savo tikslų ir vykdyti tai, ko buvo prašoma kvietimuose

131 pamokoje jūs paskatinate mokinius aprašyti juos dvasiškai sustiprinusį išgyvenimą. Prieš pradėdami šiandienos pamoką, pasvarstykite, ar nederėtų priminti apie tą kvietimą. Taip pat galite suteikti jiems progą aptarti, kaip jiems padėjo tai, kad aprašė tą išgyvenimą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 29

Mormonas liudija, kad Viešpats paskutinėmis dienomis įvykdys savo sandoras su Izraelio namais

Prieš pamoką nubraižykite šią lentelę ant lentos (arba paruoškite išdalinti atspausdinę ant popieriaus):

_____ 1. Kitataučiai	a. Dvi prasmės: 1) Senojo Testamento pranašo Jokūbo (Izraelio), su kuriuo Viešpats sudarė sandorą, palikuonys, ir 2) tikri Jėzaus Kristaus tikintieji, sudarę sandoras su Dievu
_____ 2. Izraelio namai	b. Pažadas ištikimiesiems, apimantis Evangelijos palaimas, kunigystės įgaliojimą, amžinas šeimas ir paveldo žemes
_____ 3. Niekinti	c. Dvi prasmės: 1) žmonės, neturintys izraelitiškų šaknų arba žydiškos giminės linijos, ir 2) žmonės, gyvenantys be Evangelijos
_____ 4. Viešpaties sandora su Izraeliu	d. Gilus liūdesys ir gailėjimasis
_____ 5. Vargas	e) Nesutikti ar atstumti su panieka

Pamoką pradėkite pakviesdami mokinius žodžiams pirmame stulpelyje rasti teisingus apibrėžimus antrajame stulpelyje (atsakymai: 1-c, 2-a, 3-e, 4-b, 5-d). Įsitinkinkite, kad mokiniai supranta visus apibrėžimus. Tai galite pasiekti, pakviesdami mokinius savais žodžiais paaiškinti apibrėžimus arba kiekvieną žodį pavartoti frazėje ar sakinyje. Mokiniais pasakykite, kad šie apibrėžimai padės jiems geriau suprasti 3 Nefio 29–30 skyrius.

Paaiškinkite, kad Mormonas, aprašęs Gelbėtojo apsilankymą pas nefitus, pranašavo apie tai, kad Jis paskutinėmis dienomis įvykdys savo pažadus. Paklauskite mokinių, ar jie kada nors patyrė pažado, duoto dangaus, duoto Raštuose, pranašo ar per Šventąją Dvasią, o gal per kunigystės palaiminimą, išsipildymą. Pakvieskite kelis mokinius papasakoti apie jų išgyvenimus, tačiau priminkite, kad jiems nederėtų dalintis per daug asmeniškais išgyvenimais.

- Kaip manote, kodėl žmonės kartais abejoja, kad Dievas laikysis Savo pažadų?
- Kaip žinote, kad Dievas laikosi Savo pažadų?

Lentoje užrašykite šiuos žodžius *Kada* ir *Tada*. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 29:1–3 eilutes ir surasti lentoje užrašytus žodžius. Paaiškinkite, kad šie žodžiai padės jiems rasti įvykį, parodantį, kad Viešpats laikosi Savo pažadų, duotų Izraelio namams paskutinėmis dienomis. (Gali būti naudinga paaiškinti, kad frazė „šitie žodžiai“, esanti 3 Nefio 29:1, kalba apie Mormono Knygos žodžius.)

- Kaip apibendrinsite pranašystę, užrašytą tose eilutėse? (Mokiniai gali atsakyti skirtingai, tačiau jų atsakymuose turėtų atsispindėti ši tiesa: **Mormono Knygos išėjimas yra ženklas, kad Viešpats vykdo Savo sandorą surinkti Izraelį paskutinėmis dienomis.** Galite paskatinti mokinius pasižymėti šią tiesą 3 Nefio 29 skyriaus santraukoje.)

Pakvieskite mokinius iškelti savo Mormono Knygas. Paaiškinkite, kad savo rankose jie laiko Mormono pranašystės išsipildymą ir kad gali būti tikri, kad Viešpats ruošia žmones Savo atėjimui. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti tokį vyresniojo Raselo M. Nelsono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Mormono Knyga yra apčiuopiamas ženklas, kad Viešpats pradėjo rinkti Savo sandoros vaikus Izraelį. [...]

Iš tiesų Viešpats nepamiršo! Mus ir kitus visame pasaulyje Jis palaimino Mormono Knyga. [...] Ji padeda mums sudaryti sandoras su Dievu. Ji kviečia prisiminti Jį ir pažinti Jo Mylimąjį Sūnų. Ji yra dar vienas Jėzaus Kristaus testamentas“ („Sandoros“, 2011 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos

medžiaga).

- Kaip tai, kad turime Mormono Knygą, liudija, kad Dievas laikysis Savo pažadų?

Lentoje užrašykite tokius klausimus. *Kodėl pastarųjų dienų šventieji domisi Viešpaties sandora, sudaryta su Izraelio namais?* Mokinių paprašykite įsiklausyti, kaip šis vyresniojo Raselo M. Nelsono teiginys, kuriame jis išvardija Viešpaties sandoros su Savo žmonėmis pažadus, atsako į tą klausimą. (Galite paruošti po šio teiginio kopiją kiekvienam mokiniui.)

„Sandora, kurią Dievas sudarė su Abraomu ir vėliau patvirtino su Izaoku ir Jokūbu [...] turėjo kelis pažadus:

- Jėzus Kristus gims iš Abraomo sėklos.
- Abraomas turės daug palikuonių, kurie galės turėti amžiną prieaugį ir taip pat kunigystę.
- Abraomas taps daugelio tautų tėvu.
- Jo palikuonys paveldės tam tikras žemes.
- Jo sėkla palaimins visas žemės tautas.
- Ir ta sandora bus amžina ir tęsis tūkstančius kartų.

Kai kurie pažadai jau yra išpildyti; kiti vis dar pildomi. [...]

Kai kurie iš mūsų esame tiesioginiai Abraomo palikuonys; kiti surinkti į jo šeimą per įvaikinimą. Viešpats nieko neišskiria. Visi kartu gauname šias pažadėtas palaimas – jeigu tik ieškome Viešpaties ir paklustame Jo įsakymams. [...]

[...] Brigamas Jangas sakė: „Visi pastarųjų dienų šventieji, įstodami į šią Bažnyčią, sudaro naują ir nesibaigiančią sandorą“ („Covenants,” 87–88; cituota iš *Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young* [1997], 62).

- Kaip, pasiremdami vyresniojo Nelsono teiginiu, atsakytumėte į klausimus, užrašytus lentoje? (Mokinių atsakymai gali būti įvairūs, tačiau įsitikinkite, kad jie įvardija šią tiesą: **Pastarųjų dienų Šventieji yra Viešpaties sandoros žmonės; mes turime atsakomybę laiminti visas tautas.**)
- Kaip pastarųjų dienų šventieji stengiasi laiminti žemės tautas?
- Koks tame yra Mormono Knygos vaidmuo?

Paminėkite šiuos pamokos pradžioje atliktos veiklos žodžius *niekinti* ir *vargas*. Paaiškinkite, kad Mormonas žinojo, kad paskutinėmis dienomis bus žmonių, kurie niekins Mormono Knygą ir kitus įrodymus, kad Viešpaties sandora, sudaryta su Jo žmonėmis, yra vykdoma. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 29:4–9 ir surasti, kas nutiks tiems, kurie niekina Gelbėtoją ir Jo darbus. Mokiniams paaiškinus, ką jie rado, galite pasiūlyti savo Raštuose užsirašyti šią tiesą: **Tie, kurie neigs Jėzų Kristų ir Jo darbus, sielvartaus.**

- Kodėl sielvartas yra natūrali Gelbėtojo ir Jo darbų niekinimo pasekmė?
- Kaip reaguotumėt, jei žmogus sakytų, kad Viešpats nekalba su žmonėmis ir nedaro stebuklų?
- Kaip savo gyvenime galime geriau atpažinti ir vertinti Viešpatį bei Jo darbus?

3 Nefio 30

Viešpats ragina kitataučius atgailauti ir ateiti pas Jį

Paminėkite šį pamokos pradžioje atliktos veiklos žodį *kitataučiai*. Mokiniam pasakykite, kad 3 Nefio 30 skyriuje Mormonas įvykdė Viešpaties įsakymą užrašyti Jėzaus Kristaus kvietimą, skirtą kitataučiams: žmonėms, neturintiems Evangelijos. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 30:1–2 ir surasti kiek įmanoma daugiau kvietimų, skirtų kitataučiams. Kai mokiniai atsakys, paklauskite:

- Kuris iš šių kvietimų, jūsų manymu, apibendrina visus kitus kvietimus? (Kvietimas ateiti pas Kristų reiškia atgailauti, pasikrikštyti, priimti Šventąją Dvasią ir būti priskaičiuotiems prie Viešpaties žmonių.)
- Kaip Jėzus Kristus žada palaiminti kitataučius, jeigu jie ateis pas Jį? (Atleis nuodėmes, pripildys Šventosios Dvasios ir priskaičiuos prie Savo žmonių.)
- Kodėl tai yra palaiminimas būti priskaičiuotiems prie Viešpaties žmonių?

Lentoje galite užrašyti tokį principą: ***Jeigu ateisime pas Kristų, būsime priskaičiuoti prie Jo žmonių.*** Paaiškinkite, kad, nors 3 Nefio 30:2 eilutė skirta tiems, kurie nėra Bažnyčios nariai, Jėzaus Kristaus kvietimą galime naudoti kaip mūsų pastangų laikytis su Dievu sudarytų sandorų matą. Paliudykite apie palaimas, ateinančias dėl to, kad laikomės savo sandorų ir Viešpaties įsakymų.

3 Nefio knygos apžvalga

Skirkite šiek tiek laiko padėti mokiniams apžvelgti 3 Nefio knygą. Paprašykite jų pagalvoti apie tai, ką jie išmoko iš tos knygos tiek seminarijoje, tiek savo asmeninėse Raštų studijose. Jei reikia pagalbos atsiminti, pakvieskite juos trumpai peržvelgti 3 Nefio knygos skyrių santraukas. Skirkite tam pakankamai laiko, paskui pakvieskite kelis mokinius pasidalinti, kas iš 3 Nefio knygos įkvėpė juos ar padėjo jiems tvirtiau tikėti Jėzų Kristų.

Raštų įvaldymo apžvalga

Kiekvienam mokiniui duokite po popieriaus lapą. Pakvieskite juos parašyti laišką žmogui (įsivaizduojamam ar pažįstamam), kuris nėra Bažnyčios narys. Pasiūlykite Raštų įvaldymo eilutėse rasti tiesas, kurias jie gali panaudoti kviesdami laiško gavėją ateiti pas Kristų ir būti priskaičiuotam prie Jo žmonių. Pakvieskite kelis mokinius papasakoti, ką parašė.

Pastaba: Šioje pamokoje gali užtekti laiko šiai veiklai. Kitų apžvalgos veiklų ieškokite vadovėlio priede.

Komentariai ir kontekstas

3 Nefio 30:1–2. Izraelio surinkimas

Prezidentas Spenseris V. Kimbolas mokė:

„Izraelio surinkimas susideda iš prisijungimo prie tikrosios Bažnyčios ir tikrojo Dievo pažinimo. [...] Todėl visi,

kurie priima sugrąžintąją Evangeliją ir stengiasi garbinti Viešpatį savo kalba ir kartu su šventaisiais toje tautoje, kurioje jie gyvena, pakluso Izraelio surinkimo įstatymui ir yra palaimų, pažadėtų šių dienų šventiesiems, paveldėtojai“ (*The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball [1982], 439).

Studijų namuose pamoka

3 Nefio 23–30 (27 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienių studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami 3 Nefio 23–30 (27 dalį), neturėtumėte įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje daugiausia dėmesio skirsite tik keletui iš šių doktrinų ir principų. Apgalvodami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios kuždesiais.

1 diena (3 Nefio 23)

Mokiniai toliau studijavo Jėzaus Kristaus žodžius nefitams. Jie sužinojo, kad Gelbėtojas įsakė žmonėms stropiai tyrinėti Izaijo ir kitų pranašų žodžius. Iš to, kaip Gelbėtojas pabarė žmones už tai, kad jie nevedė tikslaus savo dvasinės istorijos metraščio, mokiniai sužinojo, kad, užrašinėdami dvasinius išgyvenimus, mes leidžiame Viešpačiui duoti mums daugiau apreiškimų.

2 diena (3 Nefio 24–26)

Kai mokiniai apmąstė Malachijo žodžius, kuriuos nefitams pakartojo Jėzus Kristus, jiems buvo priminta, kad Antrojo atėjimo metu Gelbėtojas apvalys savo žmones ir teis nelabuosius. Mąstydami apie dešimtinės principą ir išpranašautą Elijos sugrįžimą paskutinėmis dienomis, mokiniai suvokė, kad, jeigu sugrįšime pas Viešpatį, Jis sugrįš pas mus, ir kad, kai mūsų širdys atgręžtos į tėvus, mes padedame ruošti žemę Antrajam Jėzaus Kristaus atėjimui. Mormono paaiškinimas, kodėl neužrašė visų Gelbėtojo mokymų nefitams, padėjo mokiniams suprasti, kad, tikėdami tuo, ką apreiškė Dievas, ruošiamės gauti didesnių apreiškimų.

3 diena (3 Nefio 27)

Nefitų mokiniams besimeldžiant ir pasninkaujant, juos aplankė Gelbėtojas ir paaiškino, kad tikroji Jėzaus Kristaus Bažnyčia turi būti vadinama Jo vardu ir turi būti pastatyta ant Jo Evangelijos. Iš to, ko Gelbėtojas mokė savo mokinius, studentai taip pat sužinojo, kad Jėzaus Kristaus Evangelijos pagrindas yra tai, kad Jis vykdė Savo Tėvo valią ir atliko Apmokėjimą. Taip suprasdami Evangeliją, mokiniai sužinojo, kad, jeigu gyvensime pagal Evangelijos principus, paskutinįją dieną galėsime be dėmės stovėti priešais Dievą.

4 diena (3 Nefio 28–30)

Iš to, kad prisikėlęs Jėzus Kristus patenkino savo mokinių nefitų troškimus, mokiniai sužinojo, kad Viešpats laimina mus sulig teisiais mūsų troškimais. Iš Mormono pavyzdžio, kai jis prašė Viešpaties papildomų žinių apie tris nefitus, mokiniai sužinojo, kad, jeigu Viešpaties prašome supratimo, Jis duos apreiškimą. Mormono išvada apie Gelbėtojo tarnystę tarp nefitų mokinius išmokė, kad Mormono Knygos išėjimas

yra ženklas, kad Viešpats vykdo Savo sandorą, sudarytą su Izraelio namais, ir kad, jei ateisime pas Kristų, galėsime būti priskaičiuoti prie Jo žmonių.

Įvadas

3 Nefio 23–30 skyriuose yra daug vertingų principų, tačiau pirmoje pamokos dalyje bus susitelkta į tai, ko iš 3 Nefio 24–25 skyrių mokiniai gali pasimokyti apie pasiruošimą Antrajam Jėzaus Kristaus atėjimui. Antroje pamokos dalyje dėmesys bus sutelktas į 3 Nefio 27 skyriaus principus, kurie gali padėti mokiniams susimąstyti apie tai, ką reiškia būti Jėzaus Kristaus mokiniu ir kaip jie gali būti panašesni į Jį.

Pasiūlymai, kaip mokyti

3 Nefio 23–26

Prisikėlęs Jėzus Kristus nefitams išaiškina Raštus

Pakvieskite mokinius paminėti kelis renginius, kuriems ruošiantis reikia skirti laiko atidžiai jį suplanuoti. (Galimi pavyzdžiai: ilgos distancijos lenktynės, muzikinis koncertas, vaidinimas.) Pakvieskite mokinius pasakyti, kas nutiktų, jeigu kažkas bandytų dalyvauti tuose renginiuose tinkamai tam nepasiruošęs.

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 24:2, o likusių mokinių paklauskite, apie kokį įvykį pranašavo Malachijus. Mokiniams pasakius, kad „jo atėjimo diena“ yra Antrasis Jėzaus Kristaus atėjimas, pakvieskite juos pasižymėti Malachijo klausimą: „Kas gali išlaikyti jo atėjimo dieną, ir kas išstovės, kai jis pasirodys?“

Paklauskite: kodėl tai svarbus klausimas gyvenantiems paskutinėmis dienomis?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šį Prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį apie tai, kaip dešimtinės mokėjimas gali padėti mums pasiruošti Antrajam Gelbėtojo atėjimui:

„Dėl mūsų sprendimo nuo šiol mokėti visą dešimtinę ir nuolatinę pastangų paklusti mes būsime stipresni tikėjime, ir po kurio laiko mūsų širdys suminkštės. Tas pasikeitimas mūsų širdyse dėl Jėzaus Kristaus Apmokėjimo, kur kas svarbesnis už pinigų ar daiktų aukojimą, įgalina Viešpatį mokantiems visą dešimtinę pažadėti apsaugą paskutinėmis dienomis. Galime būti tikri, kad įgysime teisę į tą apsaugos palaiminimą, jei dabar įsipareigosime mokėti visą dešimtinę ir darysime tai pastoviai“ („Dvasinis pasiruošimas: pradėkite neatidėliodami ir būkite pastovūs“, 2005 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Paklauskite: Kaip, pasak Prezidento Airingo, dešimtinės mokėjimas padeda mums pasiruošti susitikti su Gelbėtoju?

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti 3 Nefio 25:5–6 eilutėse esančią Malachijo pranašystę apie Elijos atėjimą. Kad

padėtumėte jiems geriau suprasti, kaip šios pranašystės išsipildymas gali paliesti juos, pakvieskite mokinį perskaityti šį vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo kvietimą:

„Kviečiu Bažnyčios jaunuolius sužinoti apie Elijos dvasią ir patirti ją. [...]“

Jeigu su tikėjimu priimsite šį kvietimą, jūsų širdys atsigręš į jūsų tėvus. Į jūsų širdis bus įdėti Abraomui, Izaokui ir Jokūbui duoti pažadai. [...] Jūsų meilė savo protėviams ir dėkingumas už juos augs. Jūsų liudijimas apie Gelbėtoją ir atsivertimas sustiprės ir taps tvirtas. Ir pažadu, kad būsite apsaugoti nuo vis didėjančios priešinininko įtakos. Jei dalyvausite šiame šventame darbe ir jį pamėgsite, būsite apsaugoti savo jaunystėje ir visą gyvenimą“ („Vaikų širdys atsigręš“, 2011 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Paklauskite: Kokių dvasiškai stiprinančių patyrimų esate patyrę, darydami šeimos istorijos ir šventyklos darbą?

3 Nefio 27–30

Jėzus Kristus apreiškia Savo Bažnyčios pavadinimą ir pagrindinius jos bruožus bei patenkina teisius Savo mokinių norus; Mormonas baigia metraštį apie Gelbėtojo tarnystę tarp nefitų

Lentoje užrašykite šį Pranašo Džozefo Smito teiginį (galite tai padaryti prieš pamoką ir laikyti uždengtą iki šio pamokos momento). Paprašykite kurį nors mokinį garsiai perskaityti šį teiginį. (Šis teiginys yra knygoje *Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas* [2010 m.], p. 49.)

„Pagrindinis mūsų religijos principas yra apaštalų ir pranašų liudijimas apie Jėzų Kristų, kad Jis mirė, buvo palaidotas, trečią dieną prisikėlė ir pakilo į dangų. Visi kiti dalykai, kurie susiję su mūsų religija, yra jo priedai“ (Džozefas Smitas).

Paašškinkite, jog, kaip tai pareiškė Prezidentas Džozefas Smitas, Gelbėtojas mokė nefitus, kad Jo Evangelijos šerdyje yra apmokanti Jo auka. Lentoje galite užrašyti tokią tiesą: **Evangelijos pagrindas yra tai, kad atlikdamas apmokėjimą Jėzus Kristus vykdė savo Tėvo valią.**

Pakvieskite mokinius peržvelgti 3 Nefio 27 ir surasti frazes, kuriomis Gelbėtojas moko šios doktrinos. Paprašykite mokinių pasidalinti rastomis ištraukomis.

Paašškinkite, kad 3 Nefio 27:16–20 eilutėse yra Gelbėtojo mokymai, kaip savo gyvenime galime pasitelkti Jo Apmokėjimo galią. Užrašykite lentoje šį teiginį: *Jeigu mes ... , tai mes. [...]* Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti 3 Nefio 27:20 ir surasti žodžius ar frazes, kuriuos jie gali panaudoti, kad užbaigtų sakinius lentoje. Paklauskite: Kaip šio principo laikymasis padės mums būti tikrais Jėzaus Kristaus mokiniais?

Paašškinkite mokiniams, kad didžiausias mūsų mokinstės iššūkis aprašytas 3 Nefio 27:21, 27. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti šias eilutes. Jiems skaitant, lentoje užrašykite šį teiginį: *Viešpats Jėzus Kristus tikisi, kad Jo mokiniai vykdys Jo darbus ir bus ...*

Paklauskite mokinių, kaip jie, remdamiesi tuo, ką perskaitė 3 Nefio 27:27 eilutėje, pabaigtų šį teiginį. (Mokiniams atsakinėjant, užbaikite lentoje užrašytą teiginį: **Viešpats Jėzus Kristus tikisi, kad Jo mokiniai vykdys Jo darbus ir bus tokie kaip Jis.**) Perskaitykite toliau pateiktą Prezidento Džeimso E. Fausto iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Pažiūrėkime, ką darė Jėzus ir kaip mes galėtume sekti Jo pavyzdžiu.“

1. Jėzus „vaikščiojo, darydamas gera“. [Apaštalų darbų 10:38.] Mes taip pat galime kiekvieną dieną padaryti ką nors gero – savo šeimos nariui, draugui ar netgi nepažįstamam žmogui – jeigu ieškosime tokių progų.

2. Jėzus buvo Gerasis Ganytojas, saugantis savo avis ir besirūpinantis prapuolusiomis. Mes galime ieškoti vienišų žmonių ar neaktyvių narių ir tapti jiems draugais.

3. Jėzus gailėjosi daugelio žmonių, tarp kurių buvo ir vargšas raupsuotasis. Mes taip pat galime užjausti. Mormono Knygoje mums primenama, kad turime „gedėti su tais, kurie gedi“ [Mozijs 18:9].

4. Jėzus liudijo apie savo dievišką misiją ir didįjį savo Tėvo darbą. Darydami savo dalį, galime „būti Dievo liudytojais visada“ [Mozijs 18:9] („Mokinstė“, 2006 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Suskirstykite mokinius poromis arba į nedideles grupes. Kiekvieną porą arba grupę pakvieskite užsirašyti du tris būdus, kaip jie savo gyvenime pritaikys keturis Prezidento Fausto pasiūlymus.

Jiems baigus, pakvieskite kiekvieną porą arba grupę pasidalinti viena idėja iš savo sąrašo. Lentoje užrašykite jų idėjas, kaip mes galime daryti tai, ką darė Gelbėtojas, ir tapti tokie kaip Jis. Pakvieskite mokinius tyliai sau įsipareigoti ateinančią savaitę veikti pagal vieną iš tų idėjų. Paliudykite, kad jeigu naudosisime savo tikėjimą Gelbėtoju, visi galime tapti kaip Jis.

Kita dalis (4 Nefio 1–Mormono 8)

Paskatinkite mokinius, ruošiantis ateinančiai pamokai, surasti atsakymus į šiuos klausimus: Kodėl taikingi ir klestintys žmonės virsta nelabais? Kaip nefitai, laimingiausi kada nors žemėje gyvenę žmonės, galėjo tapti absoliučiai nelabi? Kokie buvo paskutiniai Mormono žodžiai?

4 Nefio knygos studijų

ĮVADAS

Kodėl reikia studijuoti šią knygą?

Studijuodami 4 Nefio knygą mokiniai mokysis apie palaiminimus, kuriuos gauna žmonės, vieningai gyvenantys pagal Jėzaus Kristaus Evangeliją. Po Gelbėtojo tarnystės tarp Lehiu palikuonių visi tos žemės žmonės buvo atversti. Kadangi laikėsi įsakymų, jie mėgavosi ramybe, klestėjimu ir nuostabiais dvasiniais palaiminimais. Mormonas sakė: „Tikrai negalėjo būti laimingesnių žmonių tarp visų žmonių, kuriuos sukūrė Dievo ranka“ (4 Nefio 1:16). Mokiniai taip pat išmoks svarbių pamokų iš žmonių, kurie palaiapsniui nusirito į nelabumo būseną.

Kas parašė šią knygą?

Mormonas surinko ir sutrumpino keturių rašytojų metraščius ir taip sudarė 4 Nefio knygą. Pirmas iš jų buvo Nefis, kurio vardu knyga pavadinta. Nefis buvo sūnus Nefio, kuris buvo vienas iš dvylikos mokinių, kuriuos Viešpats išsirinko savo tarnystės tarp Lehiu palikuonių metu (žr. 3 Nefio 11:18–22; 12:1). Kiti trys autoriai – tai Nefio sūnus Amosas ir Amoso sūnūs Amosas ir Amaronas (žr. 4 Nefio 1:19, 21, 47).

Kam ir kodėl ši knyga parašyta?

Mormonas 4 Nefio knygos neskyrė kažkuriai konkrečiai auditorijai ir nepaaiškino, kodėl ją parašė. Tačiau ši knyga prisideda prie pačių svarbiausių Mormono Knygos

tikslų – liudyti, kad Jėzus yra Kristus, ir paskelbti Viešpaties sandoras (žr. antraštinį Mormono Knygos puslapį) – įvykdymo. Ji tai daro parodydama palaiminimus, kurių sulaukia žmonės, kai atgailauja, ateina pas Kristų ir sudaro sandoras su Juo. Ji taip pat parodo ir niokojančias pasekmes, kurios ateina, kai žmonės atsisąda Gelbėtojo, Jo Evangelijos ir savo sandorų.

Kada ir kur ji buvo parašyta?

Manoma, kad pirminiai metraščiai, kuriais remiantis buvo sudaryta 4 Nefio knyga, buvo parašyti tarp 34-ų m. po Kr. ir 321-ų m. po Kr. Mormonas tuos metraščius sutrumpino tarp 345-ų m. po Kr. ir 385-ų m. po Kr. Mormonas neparašė, kur buvo sudarinėdamas šią knygą.

Kokie yra išskirtiniai šios knygos bruožai?

Vos 49 eilučių 4 Nefio knyga pasakoja apie beveik 300 metų laikotarpį – beveik trečdajį visos Mormono Knygoje aprašytos nefitų istorijos. Šis glaustumas 4 Nefio knygą daro dar galingesnę. Ji glaustai parodo kontrastą tarp žmonių teismo tuoj po Gelbėtojo tarnystės tarp jų ir jų nelabumo po keturių kartų. Pirmos 18 eilučių iliustruoja palaimas, kuriomis mėgavosi bendruomenė, pastatyta ant Jėzaus Kristaus Evangelijos pamato. Tolimesnės eilutės liudija apie pražūtingą išdidumą ir parodo, kaip ši bendruomenė palaipsniui silpsta, kol beveik visiškai paskęsta nuodėmėje.

Knygos planas

4 Nefio 1:1–18 Po Jėzaus Kristaus tarnavimo visi tos žemės žmonės atversti ir pasikrikštiję. Jie jau nebesiskirsto į nefitus ir lamanitus. Jie viską laiko bendra (žr. 4 Nefio 1:3), tarp jų vyksta daug stebuklų, jie klesti ir vieningai bei laimingai gyvena 110 metų.

4 Nefio 1:19–34 Nefis miršta, ir metraščius veda jo sūnus Amosas. Vėliau Amosas perduoda metraščius savo sūnui Amosui. Daugelis žmonių savo širdis leidžia užvaldyti Šetonui (žr. 4 Nefio 1:28). Tarp žmonių atsiranda susiskaldymas, išdidumas ir netikros bažnyčios. Nelabieji ima persekioti tikrosios Bažnyčios narius ir Jėzaus mokinius, kurie pasiliko su jais (žr. 4 Nefio 1:30).

4 Nefio 1:35–49 Žmonės vėl susiskirsto į nefitus ir lamanitus. Lamanitai sąmoningai sukyla prieš Evangeliją ir atkuria slaptas Gadiantono sąjungas. Galiausiai nefitai taip pat tampa nelabi. Amosas miršta, ir metraščius veda jo brolis Amaronas, kol Šventoji Dvasia ima jį versti paslėpti juos.

4 Nefio 1

Įvadas

Po Jėzaus Kristaus tarnystės tarp Lehio palikuonių, žmonės pritaikė Jo mokymus ir daugiau nei 100 metų mėgavosi vienybe, klestėjimu ir laime. Jie susivienijo kaip „Kristaus vaikai“ ir nebesivadino nefitais ar lamanitais

(4 Nefio 1:17). Tačiau galiausiai jie tapo išdidūs, darėsi vis nelabesni ir vėl ėmė skirstytis į nefitus ir lamanitus. Praėjus mažiau 300 metų po Gelbėtojo apsilankymo, beveik visi žmonės buvo tapę nelabi.

Pasiūlymai, kaip mokyti

4 Nefio 1:1–18

Visi žmonės atversti ir mėgaujasi taika ir laime

Prieš pamoką, jei įmanoma, kiekvienam mokiniui paruoškite po du švairius popieriaus lapus – vieną baltą ir vieną kitokios spalvos (pakaktų ir pusės lapo). Baltus lapus prieš pamoką padėkite ant mokinių stalų ar kėdžių. Spalvotus lapus pasilikite, kad vėliau galėtumėte juos panaudoti pamokoje. Ant lentos užrašykite tokį klausimą: *Kas jus padarytų tikrai laimingą?* Mokiniais renkant, pakvieskite juos ant lentos užrašyti savo atsakymus į šį klausimą.

Pamoką pradėkite aptardami atsakymus, kuriuos jie užrašė ant lentos. Užduokite mokiniams tokį klausimą:

- Kuo skiriasi tai, kas padaro mus laikinai laimingus, ir tai, kas veda į ilgalaikę laimę? (Mokiniais atsakinėjant, galite pabrėžti, jog tikrosios laimės nerasime tokiuose laikinuose dalykuose kaip populiarumas, turtai ir daiktai.)

Paaiškinkite, kad 4 Nefio knygoje aprašomos kelios kartos Lehio palikuonių, gyvenusių po Jėzaus Kristaus apsilankymo. Paprašykite, kad mokiniai tyliai perskaitytų 4 Nefio 1:16, ieškodami, kaip Mormonas apibūdino žmones, gyvenusius maždaug 100 metų laikotarpiu po Gelbėtojo apsilankymo. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti frazę „ir tikrai negalėjo būti laimingesnių žmonių“. Paprašykite mokinius išdalintų baltų popieriaus lapų viršuje užrašyti *negalėjo būti laimingesnių žmonių*. Tada tegul lapo viduryje nubrėžia didelį apskritimą.

Mokiniais renkantis, patraukite jų dėmesį

Raskite būdų padėti mokiniams pradėti galvoti apie pamoką, vos tik jie įeina į klasę. Galite ant lentos užrašyti klausimą arba pastatyti daiktą ar paveikslą. Tai padeda mokiniams sutelkti dėmesį ir paruošti savo protus bei širdis mokymuisi.

Negalėjo būti laimingesnių žmonių

Tie žmonės atgailavo, buvo pakrikštyti, priėmė Šventosios Dvasios dovaną ir „visi žmonės buvo atversti į Viešpatį“.

Paprašykite, kad mokiniai perskaitytų 4 Nefio 1:1–2 ieškodami, ką žmonės darė, kad galėtų būti tokie laimingi. Tai, ką rado, tegul surašo apskritime. (Atsakymai turi apimti tai, kad žmonės atgailavo, buvo pakrikštyti, priėmė Šventosios Dvasios dovaną ir „visi žmonės buvo atversti į Viešpatį“.)

- Ką reiškia būti užantspauduotam?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, jog atsivertimas yra gilesnis dalykas nei vien turėti liudijimą, ar būti Bažnyčios nariu, pakvieskite mokinių garsiai perskaityti tokį vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Jei įmanoma, mokiniams išdalinkite lapelius su šiuo teiginiu ir pakvieskite juos surasti žodžius ir frazes, nusakančius atsivertimą.

„Jūsų dabartinė ir amžina laimė priklauso nuo atsivertimo laipsnio ir iš to kylančių pokyčių jūsų gyvenime. Kaip tad galite tapti tikrai atsivertę? Prezidentas [Marionas Dž.] Romnis taip nusakė žingsnius, kuriuos turite žengti:

„Narystė Bažnyčioje ir atsivertimas nebūtinai reiškia tą patį. Būti atsivertusiam ir turėti liudijimą taip pat nebūtinai reiškia tą patį. Liudijimas gaunamas, kai nuoširdžiam ieškotojui Šventoji Dvasia paliudija apie tiesą. Tikras liudijimas atgaivina tikėjimą. Jis skatina atgailauti ir paklusti įsakymams. Atsivertimas yra vaisius arba atpildas už atgailą ir paklusnumą“ [Iš Conference Report, Guatemala Area Conference 1977, p. 8–9].

Paprastai kalbant, tikras atsivertimas yra *tikėjimo, atgailos ir nuolatinio paklusnumo* vaisius.

Tikras atsivertimas neša ilgalaikės laimės vaisių – ja galima džiaugtis net tada, kai pasaulis yra sumaištyje ir dauguma žmonių nelaimingi“ („Full Conversion Brings Happiness“, *Ensign*, May 2002, p. 25, 26).

- Kokius atsivertimą apibūdinančius žodžius ir frazes esate girdėję jūs?
- Kas, jūsų manymu, būtų, jei visi aplinkiniai būtų atsivertę į Viešpatį?

Ant lentos užrašykite šias Raštų nuorodas: 4 *Nefio* 1:2–3, 5, 7, 10–13, 15–18. Pakvieskite kelis mokinius paeiliui garsiai perskaityti šias eilutes. Kitus mokinius pakvieskite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti žodžių bei frazių apie tai, ką patyrė žmonės, būdami visi atsivertę į Viešpatį. Pakvieskite mokinius šiuos žodžius ir frazes užrašyti savo lapuose aplink apskritimą. (Atsakymai gali būti tokie: nebuvo jokių nesutarimų ar ginčų, kiekvienas teisingai elgėsi su kitu, jie viską laikė bendra, Jėzaus Kristaus vardu buvo daroma daug stebuklų, Viešpats laimino tuos žmones, jie atstatė sugriautus miestus, jie tuokėsi ir kūrė šeimas, jie dauginosi ir stiprėjo, jų širdyse buvo Dievo meilė, jie buvo laimingi, jie buvo viena.)

Paprašykite, kad mokiniai surastų laimės principą, kurio jie išmoko iš pirmos 4 *Nefio* 1 skyriaus dalies. Nors mokiniai gali surasti ir kitus principus, pasirūpinkite, kad jie pasakytų, jog, **kai žmonės drauge dirba, kad būtų atsivertę į Viešpatį, jie tampa vieningi ir patiria didesnę laimę.** Šį principą galite užrašyti ant lentos.

- Kokius palaiminimus, jūsų manymu, patirtų mūsų klasė, jei visi gyventume taip, kaip gyveno šie žmonės? Kokius palaiminimus, jūsų manymu, patirtų jūsų šeima? Kokius palaiminimus, jūsų manymu, patirtų jūsų apylinkė ar skyrius?

Pakvieskite mokinius papasakoti apie atvejį, patirtą teismo vieningai siekiančioje grupėje, pavyzdžiui, šeimoje, kvorume, klasėje ar draugų grupėje. Jūs taip pat galite pasidalinti tokia patirtimi.

- Kaip jūsų pastangos būti teisiam veikia aplinkinių laimę ir gerovę? (Įsitikinkite, jog mokiniai supranta, kad mūsų atsivertimas ir teisūs veiksmai naudingi ne tik mūsų pačių laimei, bet ir kitų laimei bei gerovei. Kai šeimos, kvorumo, klasės ar kitos grupės nariai vieningai siekia teismo, jie gali patirti didesnę laimę, nei galėtų patirti vieni.)
- Kaip vieno žmogaus nuodėmės gali paveikti visą grupę, siekiančią teismo?

Paskatinkite mokinius stiprinti savo atsivertimą į Viešpatį ir padėti tai daryti aplinkiniams. Kad padėtumėte mokiniams atlikti šią užduotį, paprašykite juos peržiūrėti žodžius ir frazes, kurias jie užrašė savo lapuose. Pakvieskite juos išrinkti vieną ar dvi frazes, apibūdinančias gyvenimą, kokį jie norėtų patirti. Duokite jiems kelias minutes užrašyti savo sąsiuvinyje ar Raštų studijavimo žurnale tai, kaip jie sieks tokio gyvenimo. Paliudykite apie laimę, kurią patiriame, kai esame tikrai atsivertę ir vieningai siekiame teismo.

4 Nefio 1:19–49

Nefitai darosi vis nelabesni, kol lieka vos keli teisūs žmonės

- Kas, jūsų manymu, galėtų sunaikinti tokią bendruomenę, kokia aprašyta 4 *Nefio* 1:1–18?

Tegul mokiniai tyliai perskaito 4 *Nefio* 1:20, 23–24 ieškodami to, kas kelia grėsmę žmonių vienybei ir laimei. Galite jiems pasiūlyti pasižymėti tai, ką rado. Kai jie pasakys, ką rado, ant lentos užrašykite šį Prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį. (Žr. „Our Hearts Knit as One“, *Ensign* or *Liahona*, Nov. 2008, p. 70.) Galite pasiūlyti mokiniams šį teiginį užsirašyti savo Raštuose, prie 4 *Nefio* 1:24.

„Išdidumas yra didis vienybės priešas“ (Prezidentas Henris B. Airingas).

- Kaip manote, kokia prasme išdidumas yra vienybės priešas?

Paprašykite vieną mokinį perskaityti tokį Prezidento Dyterio F. Uchtdorfo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį. Mokinį pakvieskite ieškoti žodžių apie tai, kaip išdidumas gali sunaikinti vienybę.

„Pagal savo esmę išdidumas yra palyginimo nuodėmė ir nors dažnai prasideda nuo „Pažvelk, koks esu nuostabus ir kokių nuostabių dalykų padariau“, jis visada baigiasi „Todėl esu geresnis už tave“.

Kai mūsų širdys kupinos išdidumo, mes darome sunkią nuodėmę, nes pažeidžiame du didžiuosius įsakymus [žr. Mato 22:36–40]. Užuot garbinę Dievą ir mylėję savo artimą, mes parodome, ką iš tikrųjų garbiname ir mylime – tą, kurio atvaizdą matome prieš save veidrodyje“ („Išdidumas ir kunigystė“, 2010 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

- Kaip, remiantis prezidento Uchtdorfo teiginiu, išdidumas gali sunaikinti vienybę?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti 4 Nefio 1:24–35, 38–45. Kitus mokinius paprašykite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kaip tarp žmonių pasireiškia išdidumas. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti tai, ką randa. (Atsakymai gali būti tokie: dėvi prabangius drabužius, skirstosi į socialines klases ar ypatingas draugų grupes, stato bažnyčias pelnui gauti, neigia tikrąją bažnyčią, persekioja ištikimuosius, kuria slaptas sąjungas, priima nelabumą.)

Paprašykite kiekvieną mokinį paeiliui pasakyti vieną surastą dalyką. (Mokiniai gali pakartoti vienas kito atsakymą.) Kiekvienam mokiniui atsakinėjant, užrašykite jo ar jos atsakymą ant spalvotų lapų, kuriuos pasiruošėte prieš pamoką. Duokite spalvotą lapą mainais į jo baltą lapą, simbolizuojantį žmonių laimę ir vienybę. Kartokite šį procesą, kol klasėje visi mokiniai savo baltus lapus bus iškeitę į spalvotus lapus.

Paprašykite, kad mokiniai apsižvalgytų ir pamatytų, kad kiekvienas pamokos dalyvis turi spalvotą lapą, simbolizuojantį išdidumą. Pakvieskite juos pagalvoti, kaip turėjo jaustis trys Kristaus mokiniai, matydami, jog tarp kadaise tokių laimingų ir vieningų žmonių pasklido išdidumas ir nelabumas.

- Ko galime pasimokyti iš šių ištraukų? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų pastebėti tokį principą: **Išdidumo nuodėmė gimdo susiskaldymą ir veda į nelabumą.** Šią tiesą galite užrašyti ant lentos.)
- Kaip gali kelių žmonių išdidumas paveikti visos grupės laimę?

Pakvieskite mokinius pasvarstyti, kaip vieno žmogaus išdidumas gali paveikti kitus tokiuose pavyzdžiuose:

1. Nepaisydamas savo šeimos raginimo, vyresnis brolis, užuot tarnavęs misijoje, nusprendžia siekti savanaudiškų interesų.
2. Merginų klasės narė ar Aarono kunigystės kvorumo narys pamokoje tyčia trukdo, atsisako dalyvauti ir neklauso nurodymų.
3. Vaikinas ar mergina nuolat erzina ir menkina kitą savo draugų grupės narį.

Paprašykite mokinius prisiminti jų matytus atvejus, kai išdidumas griauna laimę ir vienybę.

Pakvieskite mokinius apgalvoti savo vaidmenį skirtingose grupėse, kurioms jie priklauso, pavyzdžiui, šeimoje, kvorume ar klasėje, apylinkėje ar skyriuje ir seminarijos klasėje. (Galite paminėti kitas grupes, kurioms priklauso jūsų mokiniai.) Paprašykite pagalvoti, ar jie yra padarę arba daro ką nors tokio, kas parodo jų išdidumą santykiuose su kitais šių grupių nariais. Paskatinkite juos atgailauti ir pagalvoti, kaip galėtų įveikti išdidumą ir stiprinti vienybę bei teisumą šiose grupėse. Taip pat paskatinkite juos apgalvoti, ką jie parašė apie tai, kaip ketina savo gyvenimą padaryti panašesnį į Lehio palikuonių, kurie buvo atsivertę į Viešpatį.

Paliudykite, kad stengdamiesi labiau atsiversti į Jėzų Kristų ir gyventi vienybėje su kitais, galime patirti tokią laimę, kokia aprašyta 4 Nefio 1:1–18.

Kodėl reikia studijuoti šią knygą?

Studijuodami šią knygą mokiniai gaus vertingų pamokų iš Mormono, Jėzaus Kristaus mokinio, kuris gyveno ištikimai, nepaisydamas to, kad jį supo „nuolatinis nelabumo ir bjaurumų vaizdas“ (Mormono 2:18). Mokiniais taip pat bus naudinga pastudijuoti Moronio, kuris pastarųjų dienų skaitytojams paliudijo, kad „Jėzus Kristus parodė man jus, ir aš žinau jūsų darbus, žodžius“ (Mormono 8:35). Skaitydami apie sunaikinimą, ištikusį nefitus dėl jų nelabumo, mokiniai supras, kaip svarbu gyventi pagal Jėzaus Kristaus Evangelijos įsakymus ir sandoras.

Kas parašė šią knygą?

Pirmus septynis šios knygos skyrius kaip trumpą nelabumo ir karų tarp jo amžininkų nefitų ir lamanitų aprašymą surašė Mormonas. Jis taip pat sudarė išsamų savo gyvenimo įvykių aprašymą ant didžiųjų Nefio plokštelių (žr. Mormono 2:18; 5:9). Kai Mormonas buvo apie 10 metų amžiaus, metraščių saugotojas Amaronas įpareigojo jį, kad užaugęs prisiimtų atsakomybę už šventus metraščius. Jis turėjo aprašyti viską, ką bus pastebėjęs apie tą liaudį (žr. Mormono 1:4). Kai Mormonas buvo penkiolikos metų, jį aplankė Viešpats ir jis paragavo ir pažino Jėzaus gerumą (žr. Mormono 1:15). Tais pačiais metais nefitai paskyrė Mormoną savo armijų vadu (žr. Mormono 2:1). Vėliau, pakludamas Amarono nurodymui, jis paėmė didžiąsias Nefio plokšteles ir ėmė rašyti metraščių. Jis taip pat sutrumpino didžiąsias Nefio plokšteles, apimančias pranašų ir metraštininkų nuo Lehio iki Amarono žodžius, ir į tą santrauką įtraukė j mažąsias Nefio plokšteles. Savo gyvenimo pabaigoje Mormonas Kumoros kalvoje paslėpė visus tuos metraščius, išskyrus keletą plokštelių, kurias atidavė savo sūnui Moroniui (žr. Mormono 6:6). Tada jis vadovavo nefitams jų paskutinėje didžiojoje kovoje prieš lamanitus. Prieš mirtį Mormonas nurodė Moroniui užbaigti jo metraščių. Moronis pridėjo keletą žodžių, kurie užrašyti šios knygos 8–9 skyriuose.

Kam ir kodėl ši knyga parašyta?

Mormonas rašė pastarųjų dienų kitataučiams ir Izraelio namų nariams. Jis norėjo „įtikinti visus jus, o žemės pakraščiai, atgailauti ir pasirošti stoti prieš Kristaus teismo krasę“ (Mormono 3:22). Užbaigęs savo tėvo knygą, Moronis kreipėsi tiesiai į tuos, kurie skaitys jo žodžius. Jis įspėjo juos apie jų nuodėmių pasekmes ir pakvietė „ateiti pas Viešpatį visa savo širdimi“ (Mormono 9:27).

Kada ir kur ji buvo parašyta?

1–7 šios knygos skyrius Mormonas parašė turbūt tarp 345 m. po Kr. ir 401 m. po Kr. (žr. Mormono 2:15–17; 8:5–6). Savo metraščių jis užbaigė po paskutinio nefitų ir lamanitų mūšio prie Kumoros kalvos

385 m. po Kr. (žr. Mormono 6:10–15; 7:1). 8–9 skyrių žodžius Moronis užrašė turbūt tarp 401 m. po Kr. ir 421 m. po Kr., kai klajojo „saugodamas savo gyvybę“ (žr. Mormono 8:4–6; Moronio 1:1–3).

Kokie šios knygos išskirtiniai bruožai?

Ši knyga parodo, kaip išsipildė Nefio, Almos, Samuelio Lamanito ir Jėzaus Kristaus pranašystės apie nefitų sunaikinimą (žr. 1 Nefio 12:19; Almos 45:9–14; Helamano 13:8–10; 3 Nefio 27:32). Kai kuriuos savo raštus Mormonas vadina metraščiu apie savo liaudies, nefitų, sunaikinimą (žr. Mormono 6:1). Jis parodė, kad nefitų žlugimas buvo jų nelabumo pasekmė (žr. Mormono 4:12; 6:15–18).

Knygos planas

Mormono 1 Amaronas įgalioja Mormoną vesti metraščių apie savo amžininkus. Mūšyje nefitai nugalė laminitus. Visoje toje žemėje įsigali nelabumas, trys mokiniai nefitai nustoja tarnauti tarp žmonių, ir Dvasios dovanos atimamos. Tačiau Mormoną aplanko Viešpats.

Mormono 2–3 Nefitai paskiria Mormoną savo armijų vadu. Jis vadovauja jiems mūšiuose prieš laminitus daugiau nei 30 metų. Nepaisant didžiū nuniokojimų ir kančių, nefitai neatgailauja. Mormonas paima Šimo kalvoje paslėptas Nefio plokšteles ir pradeda savo metraščių. Po kelių pergalių žmonės ima girtis savo pačių jėga ir prisiekia atkeršyti laminitams. Mormonas atsisako jiems vadovauti. Jis rašo, kad įtikintų visus pastarųjų dienų žmones pasirošti stoti priešais Kristaus teismo krasę.

Mormono 4 Nebevadovaujamos Mormono nefitų armijos toliau kovoja

su lamanitais. Abiejose pusėse žūsta tūkstančiai žmonių. Lehio palikuonys tampa nelabesni, nei buvo bet kuriuo savo istorijos laikotarpiu, ir lamanitai pradeda triuškindi nefitus. Mormonas saugo visus nefitų metraščius ir perkelia juos iš Šimo kalvos į Kumoros kalvą.

Mormono 5–7 Mormonas vėl ima vadovauti nefitų armijoms, nors ir žino, kad jie bus sunaikinti. Jis pranašauja apie Mormono Knygos išėjimą. Jis surenka nefitus prie Kumoros paskutiniam mūšiui su lamanitais. Po mūšio jis apverčia savo žmonių sunaikinimą. Mormonas rašo, kad įtikintų lamanitų palikuonis tikėti Jėzų Kristų ir pasikrikštyti.

Mormono 8–9 Po Mormono mirties metraščių tęsia Moronis. Jis pranašauja, kad Mormono Knyga Dievo galia išeis netikėjimo ir nelabumo laikais. Jis liudija apie Jėzų Kristų ir moko, kad tikėjimą Juo lydi stebuklai ir ženklai. Jis ragina tuos, kurie skaitys jo žodžius, ateiti pas Viešpatį ir būti išgelbėtiems.

Mormono 1–2

Įvadas

Mormonas pasirinko būti ištikimas, nors ir augo baisaus nelabumo laikais. Kadangi buvo ištikimas, jam buvo pasakyta, kad vėliau jam bus patikėti šventi jo liaudies metraščiai. Kai jam buvo 15 metų, jį aplankė Viešpats (žr. Mormono 1:15). Jis norėjo padėti nefitams atgailauti, bet kadangi šie maištavo sąmoningai, Viešpats

jam uždraudė pamokslauti jiems. Būdamas tokio jauno amžiaus jis buvo paskirtas vadovauti nefitų armijai. Kadangi daugelis nefitų buvo praradę Šventąją Dvasią ir kitas Dievo dovanas, jie buvo palikti kovoti su lamani-tais savo jėga.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Mormono 1:1–5

Mormonas sužino, kad ateityje jam bus patikėti šventi nefitų metraščiai

Prieš pamoką ant lentos užrašykite žemiau pateiktus klausimus, kad atėję mokiniai galėtų mąstyti apie juos. *Kaip jaučiatės, kai žmonės vadina jus mormonu?*

Pamokos pradžioje pakvieskite mokinius atsakyti į lentoje užrašytą klausimą. Kai jie bus aptarę klausimą, pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti šį prezidento Gordon B. Hinklio teiginį:

„Nors kartais mane liūdina, kad žmonės nevadina šios Bažnyčios deramu vardu, aš džiaugiuosi, kad jų vartojama pravardė yra labai garbinga, nes tokią ją padarė nuostabus vyras ir knyga, kuri yra neprilygstamas liudijimas apie pasaulio Išpirkėją.

Kiekvienas, kuris pažins Mormoną, skaitydamas ir apmąstydamas jo žodžius, kiekvienas, kuris skaitys šį brangų istorinį lobį, kurį didžia dalimi surinko ir išsaugojo jis, tas supras, kad *mormonas* nėra nepagarbus žodis, o yra žodis, simbolizuojantis didžiausią gerį – Dievo gerį“ (*„Mormon Should Mean ‘More Good’“*, *Ensign*, Nov. 1990, p. 52–53).

Kad padėtumėte mokiniams suprasti Mormono 1–2 skyrių kontekstą, paaiškinkite, kad po 320 metų nuo Gelbėtojo pasirodymo nefitams beveik visi tos žemės žmonės gyveno nedorai. Tuo metu Amaronas, teisus vyras, kuris tarnavo kaip metraščių saugotojas, „verčiamas Šventosios Dvasios, paslėpė metraščius, kurie buvo šventi“ (žr. 4 Nefio 1:47–49). Maždaug tuo pačiu laikotarpiu Amaronas aplankė 10-metį berniuką, vardu Mormonas, ir paaiškino, kad ateityje šis bus atsakingas už metraščius.

Paprašykite mokinius tyliai perskaityti Mormono 1:2 ir ieškoti žodžių bei frazių, kuriais Amaronas apibūdino Mormoną. Paprašykite juos pasakyti, ką rado. Ant lentos užrašykite vardą *Mormonas* ir po juo surašykite jų atsakymus. Galite paaiškinti, kad žodis *rimtas* reiškia ramus, atsakingas ir giliai mąstantis.

- Į kokius dalykus turėtume žiūrėti rimtai? (Atsakymai gali apimti sakramento dalinimą ir priėmimą, Raštų studijavimą, skaistybę, kalbėjimą apie Gelbėtoją ir liudijimą apie Jį.) Kodėl į šiuos dalykus turėtume žiūrėti rimtai?

Paaiškinkite, kad žmogus gali būti rimtas ir tuo pat metu džiugus. Tačiau rimtas žmogus supranta, kada būti linksmam, o kada rimtesniam.

- Ką, jūsų manymu, reiškia būti pastabiam?

Diskusijos metu pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti šį vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Kai esame pastabūs, greitai pamatome ir paklūstame. Abu šie pagrindiniai elementai – gebėjimas pamatyti ir paklusti – yra būtini, kad būtume pastabūs. Ir pranašas Mormonas savo darbais yra įspūdingas šios dovanos pavyzdys. [...]

Ši dvasinė pastabumo dovana mums yra labai reikalinga pasaulyje, kuriame gyvename ir dar gyvensime“ („Quick to Observe,“ *Ensign*, Dec. 2006, 34).

- Kaip mums padeda sugebėjimas greit pastebėti Viešpaties patarimą ir paklusti jam?

Pakvieskite mokinius savo sąsiuvinyje ar Raštų studijavimo žurnale užsirašyti, į ką jie turėtų žiūrėti rimčiau – ką turėtų daryti atsakingiau. Taip pat paprašykite juos išvardinti Viešpaties nurodymus, kuriems jie galėtų paklusti uoliau. Paskatinkite juos stengtis būti rimtesnius ir pastabesnius.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 1:3–5, o klasę – surasti Amarono nurodymus Mormonui.

- Ką padaryti Amaronas nurodė Mormonui?
- Kodėl, jūsų manymu, Mormonui reikėjo būti rimtam ir pastabiam, kad galėtų įvykdyti šias atsakomybes?

Mormono 1:6–19

Kadangi žmonės sąmoningai maištauja, Viešpats uždraudžia Mormonui pamokslauti jiems

Paklauskite mokinių, ar jie kada nors yra pametę ar kitaip praradę ką nors brangaus. Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo patyrimais.

Apibendrinkite Mormono 1:6–12 paaiškindami, kad nors ir buvo jaunas, Mormonas matė daug kovų tarp nefitų ir lamanitų. Jis taip pat matė, kad nelabumas pasklido tarp visų žmonių žemėje.

Paaiškinkite, jog dėl to, kad tapo tokie nelabi, nefitai prarado brangias Viešpaties dovanas. Padalinkite klasę pusiau. Vienai pusei klasės paskirkite tyliai perskaityti Mormono 1:13–14, 18 ir ieškoti, kokias dovanas Viešpats pradėjo paimti iš nefitų. Kitai pusei klasės paskirkite tyliai perskaityti Mormono 1:14, 16–17, 19 ir ieškoti, kodėl Viešpats paėmė šias dovanas iš nefitų. Pakvieskite kiekvienos grupės mokinius savo atsakymais pasidalinti su klase.

- Kas, pasak Mormono 1:13–14, atsitinka, kai žmonės sukyla ir nusigręžia nuo Viešpaties? (Atsakymai gali būti įvairūs. Jų atsakymus galite apibendrinti užrašydami ant lentos tokią tiesą: **Kai žmonės yra nelabi ir netikintys, jie praranda iš Viešpaties gautas dvasines dovanas ir negali jausti Šventosios Dvasios įtakos.**)

Pažymėkite, kad nefitų maištas buvo kraštutinis. Šis principas tinka ir asmenims, nepaklūstantiems Dievo įsakymams.

- Kurias iš dovanų, išvardintų Mormono 1:13–14, 18 jums būtų labiausiai gaila prarasti?

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 1:15. Kitus mokinius paprašykite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kaip Mormonas jautėsi, kai nefitai prarado Dievo dovanas ir jų nebeveikė Šventoji Dvasia.

- Kodėl, jūsų manymu, Mormonas galėjo gauti dvasinių patyrimų, nors aplink jį buvo baisus nelabumas?

Mormono 2:1–15

Mormonas vadovauja nefitų armijoms ir sielvartauja dėl jų nelabumo

Paprašykite mokinį, kuris yra 15 metų amžiaus (ar netoli to), garsiai perskaityti Mormono 2:1–2. Pakvieskite mokinius surasti, kokia atsakomybė buvo uždėta Mormonui, kai jis buvo 15 metų amžiaus (ėjo 16-uosius). Paprašykite mokinius įsivaizduoti, ką reiškia 15-mečiui vadovauti armijai.

- Kaip Mormono 2:1 paminėtos Mormono savybės padėjo jam, kaip armijos vadui.

Apibendrinkite Mormono 2:3–9, pasakydami mokiniams, kad lamanitai puolė nefitų armijas tokiomis pajėgomis, kad šie išsigando ir traukėsi. Lamanitai vijo nefitus iš vienos vietos į kitą, kol šie susirinko vienoje vietoje. Pagaliau Mormono armija atsilaikė prieš lamanitus ir privertė juos bėgti.

Tegul mokiniai tyliai perskaito Mormono 2:10–15, ieškodami žodžių apie nefitų dvasinę būseną po šių mūšių.

- Dėl ko nefitai sielvartavo? (Žr. Mormono 2:10–13. Jie sielvartavo, nes negalėjo išlaikyti savo turtų. Kitaip sakant, jie sielvartavo tik dėl savo nuodėmių pasekmių, o ne dėl savo veiksmų.)
- Kaip, pasak Mormono 2:13–14, Mormonas suprato, kad tų žmonių sielvartas nėra tikra atgaila?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti skirtumą tarp „sielvartavimo atgailai“ ir „pasmerktųjų sielvartavimo“, ant lentos užrašykite tokias frazes:

Tie, kurie sielvartauja atgailai, ...

Tie, kurie sielvartauja tik dėl pasekmių, ...

Paprašykite mokinius peržvelgti Mormono 2:12–15 ir ieškoti šių dviejų žmonių grupių savybių. Pakvieskite juos pasakyti, ką rado. Jų atsakymuose turėtų atsispindėti tokia mintis:

Tie, kurie sielvartauja atgailai, pripažįsta Dievo gerumą ir ateina pas Kristų nuolankiomis širdimis.

Tie, kurie sielvartauja tik dėl nuodėmės pasekmių, toliau maištauja prieš Dievą.

Paaiškinkite, kad Mormonas frazę „pasmerktųjų sielvartavimas“ (Mormono 2:13) vartojo apibūdinti tiems, kurie kenčia dėl savo veiksmų pasekmių, bet nenori atgailauti. Toks nusistatymas neveda prie atleidimo ir ramybės. Jis veda prie pasmerkimo, kas reiškia, kad asmens pažanga link amžinojo gyvenimo sustoja.

Pakvieskite mokinius pagalvoti, ką jie daro, kai suvokia, kad nusidėjo. Paraginkite juos ateiti pas Gelbėtoją nuolankia širdimi, kad jiems galėtų būti atleista ir jie patirtų ramybę ir susitaikytų su Dievu.

Mormono 2:16–29

Mormonas paima plokšteles ir aprašo savo liaudies nelabumą

Apibendrinkite Mormono 2:16–18, paaiškindami, jog, tebevykstant kovoms su lamanitais, Mormonas atsirado netoli Šimo kalvos, kur Amaronas buvo paslėpęs nefitų metraščius. Jis paėmė Nefio plokšteles ir pradėjo aprašinėti tai, ką nuo pat vaikystės buvo matęs tarp tų žmonių.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 2:18–19. Kitus mokinius paprašykite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti Mormono aprašymo apie dvasinę savo amžininkų būseną. Taip pat paprašykite surasti žodžius, išreiškiančius jo asmeninę viltį.

- Kaip Mormonas apibūdino dvasines savo laikmečio sąlygas? („Nuolatinis nelabumo ir bjaurumų vaizdas.“)
- Remdamiesi tuo, ką sužinojote apie Mormoną, pasakykite savo nuomonę, kodėl jis buvo tikras, kad bus „iškeltas paskutiniąją dieną“? (Galite padėti mokiniams suprasti, jog sakydamas, kad bus „iškeltas paskutiniąją dieną“, jis norėjo pasakyti, kad bus prikeltas ir atvestas Dievo akivaizdon, kad būtų su Juo per amžius.)
- Kaip Mormono teismo pavyzdys padeda jums? (Mokiniai gali atsakyti labai įvairiai. Jų atsakymai turėtų išreikšti tokį principą: **Mes galime pasirinkti gyventi teisiai net nelaboje visuomenėje.** Pakvieskite vieną mokinį šią tiesą užrašyti ant lentos.)
- Kada matėte draugus ar šeimos narius, tvirtai vykdančius Dievo valią net tada, kai aplinkiniai jos nevykdė?

Paraginkite mokinius pagalvoti apie konkrečią savo gyvenimo sritį, kurioje jie gali uoliau daryti tai, kas teisu. Pakvieskite juos savo sąsiuvinyje ar Raštų studijavimo žurnale užrašyti, kaip jie norėtų kitą kartą pasielgti toje konkrečioje srityje. Paliudykite, kad kaip Mormonas ir mes galime pasirinkti gyventi teisiai ir kad Viešpats padės mums tvirtai gyventi teisiai net tuomet, kai kiti aplink mus taip negyvena.

Mormono 3–4

Įvadas

Atsiėmę iš lamanitų savo žemes, nefitai vėl ruošėsi kovai. Mormonas kvietė nefitus atgailauti. Tačiau jie gyrėsi savo pačių jėga ir prisiekinėjo atkeršyti už savo žuvusius brolius. Kadangi Viešpats buvo uždraudęs savo

žmonėms siekti keršto, Mormonas atsisakė vesti nefitų armiją, ir šie buvo nugalėti. Kadangi nefitai toliau laikėsi nelabumo, Dievas išliejo ant jų savo teismus, ir lamanitai ėmė šluoti juos nuo žemės paviršiaus.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mormono 3:1–8

Viešpats mūšyje pasigaili nefitų, norėdamas suteikti jiems galimybę atgailauti, bet šie užkietina savo širdis

Prieš pamoką ant lentos užrašykite tokius klausimus: *Ar kada nors jautėte, kad Viešpats stengiasi atkreipti jūsų dėmesį ir paskatinti kažką pakeisti savo gyvenime?*

Pradėkite paprašydami mokinių pasidalinti savo atsakymais į lentoje užrašytą klausimą. (Pasakykite, kad jiems nebūtina pasakoti apie labai asmeniškų patyrimus.) Jūs taip pat galite pasidalinti savo patirtimi.

Paiškinkite, jog Viešpats kreipėsi į nefitus, kad šie paliktų savo nelabus kelius. Tačiau nefitai užkietino savo širdis ir nesuvokė, jog tai Viešpats laimino juos jų kovose su lamanitais. Po to, kai nefitai sudarė sutartį su lamanitais ir Gadiantono plėšikais (žr. Mormono 2:28), Viešpats apsaugojo juos, leisdamas jiems 10 metų gyventi be karų. Per tuos metus Mormonas padėjo nefitams pasiruošti būsimiems puolimams (žr. Mormono 3:1).

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 3:2–3. Kitus mokinius paprašykite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, ką Viešpats norėjo, kad nefitai padarytų taikos metu, kurį Jis jiems suteikė.

- Kokią žinią perduoti nefitams Viešpats įsako Mormonui? Ar nefitai supranta tą žinią? Kaip nefitai atsako į tą žinią?
- Kodėl, remiantis Mormono 3:3, pastarosiose kovose Viešpats pasigailėjo nefitų nepaisydamas jų nelabumo?
- Kokią tiesą galite suprasti iš Viešpaties elgesio su nefitais, aprašyto Mormono 3:2–3? (Mokiniai gali atsakyti įvairiai. Jų atsakymus apibendrinkite ant lentos užrašydami tokią tiesą: **Viešpats suteikia mums pakankamai galimybių atgailauti dėl savo nuodėmių.** Galite pasiūlyti mokiniams šią tiesą pasižymėti Raštuose.)

Apibendrinkite Mormono 3:4–8, paaiškindami, kad Viešpats, nepaisydamas nefitų nelabumo ir nenoro atsigręžti į Jį, dar du kartus apsaugojo juos mūšyje.

- Ko apie Viešpaties būdą moko tai, kad Jis apsaugojo nefitus? (Galima atsakyti, kad Viešpats yra gailėstingas ir kantrus.)

Pažymėkite, kad Viešpats mums visiems duoda galimybę atgailauti (žr. Mormono 3:3). Paprašykite mokinių tyliai apmąstyti tokius klausimus:

- Ar buvote linkę atgailauti ir pasikeisti, kaip to norėjo Dievas? Ar dabar yra dalykų, kuriuos galėtumėte pakeisti, kad taptumėte tokie, kokius Dievas nori jus matyti?

Paliudykite apie Dievo gerumą ir kantrumą suteikiant mums galimybes atgailauti. Pakvieskite mokinius pastebėti galimybes ir kvietimus keisti savo gyvenimą ir paskatinkite tuos pakeitimus daryti nedelsiant.

Apmąstymas

Vienas iš būdų, kaip galima padėti mokiniams suprasti tai, ko jie mokosi, tai pamokoje duoti jiems laiko pamąstyti. Galite pakviesti mokinius tyliai apsvaistyti, kaip koks nors principas paveikė jų gyvenimą arba kaip jie galėtų jį pritaikyti. Mokiniams klasėje ir individualiai besimokant apmąstyti Raštus, Šventoji Dvasia dažnai apreišk tiesą apie juos.

Mormono 3:9–22

Nefitai darosi vis nelabesni, ir Mormonas atsisako vadovauti jų armijoms

Paašškinkite, kad nefitai neatsiliepė į Viešpaties kvietimus atgailauti, o užkietino savo širdis. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 3:9–10. Kitus mokinius paprašykite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kaip nefitai reagavo į kelias savo pergalės prieš lamanitus.

- Kaip nefitai reagavo į savo pergalės prieš lamanitus?
- Kodėl nefitams nederejo girtis savo pačių jėga? Ką šis gyrimasis sako apie jų santykį su Dievu?

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 3:11–13. Paprašykite mokinius ieškoti Mormono atsako, kai nefitai prisiekinėjo atkeršyti.

- Ką Mormonas padarė, kai nefitai išreiškė norą keršyti lamanitams?
- Ar kada siekėte kam nors atkeršyti? Kodėl, jūsų manymu, daugeliui žmonių kerštas yra natūralus atsakas?
- Mormonas vadovavo nefitų armijoms, nepaisant jų nelabumo, daugiau nei 30 metų. Ko Mormono atsisakymas vadovauti armijoms moko apie tai, kad siekis keršyti yra rimta nuodėmė?

Pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti Mormono 3:14–16, o klasę paraginkite ieškoti, ko apie keršto siekimą Viešpats mokė Mormoną.

- Ką Viešpats mano apie keršto siekimą? (Mokinių atsakymai gali būti įvairūs. Jų atsakymus apibendrinkite ant lentos užrašydami tokią tiesą: **Viešpats mums draudžia siekti keršto.**)

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti Viešpaties pamokymą, užrašytą 14–16 eilutėse, paprašykite mokinius savais žodžiais išreikšti pirmą Mormono 3:15 eilutės dalį („Mano yra kerštas, aš atmokėsiu“).

- Kodėl svarbu nesiekti keršto? Kaip galime įveikti norą keršyti?

Kad padėtumėte mokiniams įveikti kerštingus jausmus, pakvieskite juos garsiai perskaityti tokį prezidento Džeimso E. Fausto iš Pirmosios Prezidentūros patarimą. Jei įmanoma, parūpinkite šios citatos kopiją kiekvienam mokiniui.

„Turime atpažinti ir pripažinti piktus jausmus. Tam reikės nuolankumo, bet jei atsiklaupsime ir paprašysime Dangiškąjį Tėvą atleidimo, Jis mums padės. Viešpats reikalauja, kad atleistume visiems žmonėms [žr. DS 64:10] – savo pačių labui, nes neapykanta „stabdo dvasinį augimą“ [Orson F. Whitney, *Gospel Themes* (1914), p. 144]. Tik tuomet, kai atsikratome neapykantos ir pykčio, Viešpats į mūsų širdį gali įdėti paguodą. [...]

Ištikus tragedijai, neturėtume siekti patys atkeršyti, o atiduoti tai teisingumui ir pamiršti. Nelengva pamiršti ir išmesti iš savo širdies graužiantį apmaudą. Per Apmokėjimą Gelbėtojas visiems mums suteikė brangią ramybę, bet ją patirti galėsime tik tuomet, kai pasiryšime išmesti neigiamus pykčio, pagiežos ir keršto jausmus“ („Gydanti atleidimo galia“, 2007 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 3:17, 20–22, o klasę paprašykite ieškoti, ką Mormonas norėjo mums pasakyti. Galite pakviesti mokinius pasižymėti Mormono patarimą „atgailauti ir pasirošti stoti prieš Kristaus teismo krasę“ (Mormono 3:22).

Mormono 4

Lamanitai pradeda „šluoti“ nefitus nuo žemės paviršiaus

Paprašykite mokinius pakelti ranką, jeigu jie pažįsta žmogų, kuris darė kažką bloga, bet dar nebuvo pagautas arba nepatyrė savo poelgio pasekmių. Pakvieskite mokinius apmąstyti tokį klausimą:

- Ar galvojote apie tai, kada neteisingų pasirinkimų pasekmės pasivys tą, kuris sąmoningai pasirinko neteisybę?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mormono 4:1–2 ir ieškoti, kas atsitiko nefitų armijai, siekiančiai atkeršyti lamanitams. Tada tegul mokiniai tyliai perskaito Mormono 4:4, ieškodami atsakymo, kodėl nefitų armijoms nesisekė. Paprašykite mokinius pasakyti, ką rado.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 4:5. Kitus mokinius paprašykite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti tiesų, kurių ši eilutė moko apie nelabo gyvenimo pasekmes. Mokiniais dalinantis tuo, ką surado, ant lentos užrašykite tokią tiesą iš Mormono 4:5: „*Dievo teismai pasivys nelabuosis*“. Galite pasiūlyti mokiniams šią tiesą pasižymėti Raštuose.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mormono 4:10–12 ir ieškoti nefitų nelabumo aprašymo. Paprašykite mokinius pasakyti, ką rado.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Mormono 4:13–14, 18, 21–22. Kitus mokinius paprašykite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kaip ant nefitų buvo išlieti Dievo teismai.

- Kuri šio aprašymo dalis jus liūdina labiausiai?

Atkreipkite mokinių dėmesį į principus, kuriuos užrašėte lentoje. Pakvieskite mokinius mąstyti apie tai, kaip jie galėtų pritaikyti šias tiesas savo gyvenime. Paraginkite juos veikti pagal Šventosios Dvasios raginimus, kuriuos gauna mąstydami.

Paliudykite, kad iš savo gerumo ir meilės Viešpats suteikė mums pakankamai galimybių atgailauti. Taip pat paliudykite, jog tie, kurie toliau darys nuodėmes, būtinai susilauks pasekmių.

Komentariai ir kontekstas

Mormono 3:9–10. Prisiekinėjimas

Mormonas rašė, jog nefitai „prisiekinėjo dangumis ir taip pat Dievo sostu“, kad sieks atkeršyti lamanitams (žr. Mormono 3:9–10). Šis vyresniojo Briuso R. Makonkio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginys paaiškina, kokia svarbi buvo priesaika Mormono Knygos laikais, ir padeda mums suprasti, kad nefitų bandymas įtraukti į savo kerštą Dievą iš esmės buvo piktžodžiavimas.

„Toks prisiekinėjimas senovėje buvo kur kas svarbesnis nei daugelis iš mūsų manome.“

Pavyzdžiui: Nefis ir jo broliai stengėsi gauti skaitvario plokšteles iš Labano. Jie rizikavo savo gyvybėmis. Tačiau Nefis prisiekė: „Kaip Viešpats gyvas ir kaip mes gyvi, neisime pas savo tėvą j tyrus, kol neatliksime to, ką Viešpats mums įsakė“ (1 Nef 3:15).

Taip Nefis parodė, kad bendradarbiauja su Dievu. Jei jam nepavyktų gauti tų plokštelių, tai reikštų, kad nepavyko Dievui. O kadangi Dievui negali nepavykti, tuo Nefis įsipareigojo gauti plokšteles arba atiduoti gyvybę tai darydamas“ („The Doctrine of the Priesthood“, *Ensign*, May 1982, p. 33).

Mormono 5–6

Įvadas

Mormonas pranašavo, kad jo metraštis išeis paskutiniomis dienomis, kad įtikintų skaitytojus, jog Jėzus yra Kristus. Jis ragino to metraščio skaitytojus atgailauti ir pasiruošti teismui Dievo akivaizdoje. Tarp savo žmonių Mormonas permąstė savo atsisakymą būti nefitų kariniu

vadovu ir vėl sutiko jiems vadovauti kare. Tačiau tie žmonės atsisakė atgailauti ir buvo persekiojami lamanitų, kol buvo sunaikinta visa nefitų tauta. Matydamas šį žudymo ir niokojimo vaizdą Mormonas apverkė savo liaudies nuopuolį ir jų nenorą sugrįžti pas Jėzų Kristų.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mormono 5:1–9

Mormonas nusprendžia vėl vadovauti nefitų armijai, bet lamanitai laimi

Paminėkite kokią nors stichinę nelaimę, kuri galėtų ištikti jūsų kraštą, pavyzdžiui, žemės drebėjimą, cunamį, ugnikalnio išsiveržimą ar uraganą. Paprašykite mokinius įsivaizduoti, kad jie buvo įspėti, jog ši stichinė nelaimė ištiks jų bendruomenę po keleto dienų.

- Kur kreiptumėtės pagalbos?

Priminkite mokiniams, kad nefitai susidūrė su panašaus masto pavojumi, bet jiems gresianti nelaimė buvo dvasinė. Taip pat priminkite mokiniams, kad nefitai kariavo ir kad dėl jų nelabumo Mormonas buvo atsisakęs vadovauti jų armijoms (žr. Mormono 3:16).

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 5:1–2. Kitus mokinius paprašykite atidžiai klausyti ir surasti, kas, nefitų manymu, galėjo išlaisvinti juos iš jų suspaudimų.

- Nors Mormonas tikrai galėjo vadovauti nefitams karo mūšiuose, kodėl jis manė, kad žmonės nebus išvaduoti iš suspaudimų?
- Ko galime pasimokyti iš Mormono 5:1–2 apie tai, kur turėtume pirmiausia ieškoti pagalbos atsidūrę suspaudimuose? (Pirmiausia turėtume kreiptis į Dievą, kuris atsakys tiems, kurie atgailauja ir šaukiasi Jo pagalbos dėl suspaudimų.)

Apibendrinkite Mormono 5:3–7, paaiškindami, kad Mormono vadovaujami nefitai atrėmė kelis lamanitų puolimus. Bet galiausiai lamanitai „trypė nefitų liaudį savo kojomis“ (Mormono 5:6). Nefitams traukiantis, tie, kurie negalėjo bėgti pakankamai greitai, buvo sunaikinti.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 5:8–9. Kitus mokinius paprašykite ieškoti priežasties, dėl kurios Mormonas nepateikė viso aprašymo apie tai, ką matė.

- Kodėl Mormonas nediršo pateikti viso aprašymo apie tai, ką matė?

Mormono 5:10–24

Mormonas paaiškina, kad Mormono Knygos tikslas yra įtikinti žmones tikėti Jėzų Kristų

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 5:10–11. Kitus mokinius paprašykite atidžiai klausyti ir surasti žodžius, kuriuos Mormonas pavartojo tris kartus, norėdamas išreikšti tai, kaip jausis paskutiniųjų dienų žmonės, sužinoję apie nefitų tautos nuopuolį. (Jis sakė, kad sielvartausime.)

- Kuo šis aprašymas jus liūdina?

Atkreipkite mokinių dėmesį į Mormono žodžius, užrašytus Mormono 5:11, kad, jei būtų atgailavę, jo žmonės „galėtų būti apkabinti Jėzaus rankomis“.

- Ką, jūsų manymu, reiškia būti apkabintiems Jėzaus rankomis? (Galite paaiškinti, kad žodis *apkabinti* čia reiškia stipriai ar saugiai laikyti rankose arba apglėbti.)

- Ko ši frazė mus moko apie tai, ką duoda atgaila? (Padėkite mokiniams pastebėti tokį principą: **Per atgailą galime būti „apkabinti Jėzaus rankomis“**. Šį principą užrašykite lentoje.)

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti šį principą, pakvieskite vieną jų perskaityti šį vyresniojo Kento F. Ričardso iš Septyniadešimtųjų teiginį:

„Visi, kurie ateis, gali būti „apkabinti Jėzaus rankomis“ [Mormono 5:11]. Jo galia gali būti išgydyti visi žmonės, numalšintas bet koks skausmas. Jame galime rasti „savo sieloms atgailą“ [Mato 11:29]. Mūsų žemiškos aplinkybės gal ir nepasikeis tuojau pat, bet mūsų skausmas, nerimas, kančia ir baimė gali būti būti panardinti Jo ramybėje ir gydančiame balzame“ (žr. „Apmokėjimas apima visoki skausmą“, 2010 m. *balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga*).

Pakvieskite mokinius savo sąsiuvinyje arba Raštų studijavimo žurnale parašyti atsakymą į vieną iš žemiau pateiktų klausimų. (Šiuos klausimus galite surašyti ant lentos ar padiktuoti, kad mokiniai galėtų juos užsirašyti.)

- Kada jautėtės „apkabinti Jėzaus rankomis“?
- Ką galite padaryti, kad gautumėte daugiau Viešpaties paguodos, apsaugos ir atleidimo?

Paaikškinkite, kad Mormono 5:12–13 yra Mormono pranašystė apie tai, kad jo raštai bus paslėpti, o po to išnešti į šviesą, kad juos skaitytų visi žmonės. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mormono 5:14–15 ir ieškoti, kokį vaidmenį Viešpats skyrė Mormono raštams paskutiniuosiomis dienomis. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti jiems svarbias frazes.

- Koks yra Mormono Knygos tikslas, pagal Mormono 5:14–15? (Siekite, kad mokiniai pasakytų, jog **Mormono Knyga buvo parašyta įtikinti visus žmones, kad Jėzus yra Kristus, kad padėtų Dievui įvykdyti Jo sandoras su Izraelio namais ir kad padėtų lamanitų palikuonims giliau tikėti Evangelija**.)

Mokiniams atsakius, jog Mormono raštai skirti įtikinti žmones, kad Jėzus yra Kristus, pasidalinkite savo liudijimu apie tai, kaip apie svarbiausią Mormono Knygos žinią.

- Kaip ši svarbiausia Mormono Knygos žinia laimina tuos, kurie ją skaito?
- Kaip Mormono Knygos studijavimas padėjo jums giliau tikėti Jėzų Kristų ir Jį pamilti?

Pažymėkite, kad Mormono Knyga daugeliui padeda atgailauti ir „būti apkabintiems Jėzaus rankomis“, bet kad dar yra daug žmonių, kurie atsisako tikėti Kristų.

Ant lentos, šalia anksčiau jūsų užrašyto principo, apie atgailą užrašykite tokius žodžius:

Jeigu atsisakome atgailauti ... Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 5:16–19, o kitus mokinius paprašykite ieškoti nefitų atsisakymo atgailauti pasekmių.

Paprašykite, kad panaudodami tai, ką rado, mokiniai užbaigtų ant lentos užrašytą sakinį.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti Raštų eilučių žodžius ir frazes, jiems atsakinėjant galite užduoti tokius klausimus:

- Ką, jūsų manymu, reiškia „pasaulyje be Kristaus ir Dievo“? (Mormono 5:16). (Tai reiškia gyventi be tikėjimo Jėzumi Kristumi arba Dangiškuoju Tėvu ir be dieviškos įtakos bei vadovavimo.)
- Pelai yra lengvos varpų nuokulos. Kulant į vandenį, pelai yra atskiriami ir išmetami. Ką, jūsų manymu, reiškia frazė „genami, kaip pelai prieš vėją“? (Mormono 5:16).
- Ką reikštų keliauti laivu be burių, vairo ir inkaro? (Žr. Mormono 5:18.) Kuo ši situacija panaši į nefitų?
- Ko Mormono žodžiai moko mus apie tuos, kurie atsisako atgailauti? (Mokinių atsakymai turėtų išreikšti mintį, kad atsisakydami atgailauti galiausiai netenkame Viešpaties vadovavimo. Lentoje užrašytą teiginį užbaikite tokia tiesa: **Jeį atsisakysime atgailauti, Dvasia pasitrauks ir mes prarasime Viešpaties vadovavimą**.)

Paprašykite mokinius tyliai pamąstyti, ar jie matė, kaip šis principas veikia jų pačių ar kitų gyvenime.

Pakvieskite mokinius greitai peržvelgti Mormono 5:11, 16–18 ir tuos du principus, kuriuos užrašėte ant lentos.

- Kaip savais žodžiais išreikštumėte skirtumą tarp nuoširdžios atgailos rezultato ir atsisakymo atgailauti pasekmės?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mormono 5:22–24 ir ieškoti, ką daryti Mormonas ragino žmones pastarosiomis dienomis. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti tai, ką randa. Paliudykite, jog tie du priešingi ant lentos užrašyti principai yra tiesa.

Mormono 6

Mormonas pasakoja apie paskutinį nefitų mūšį ir apverčia savo liaudies sunaikinimą

Užduokite tokius klausimus:

- Kaip jaustumėtės matydami mirtį mylimo žmogaus, kuris visą gyvenimą buvo ištikimas Dievui?
- Kaip jaustumėtės matydami mirtį mylimo žmogaus, kuris visą gyvenimą neklausė Dievo įsakymų?

Paaiškinkite, kad Mormonas didžiai sielvartavo dėl visų savo žmonių, nes žinojo, kad jie nepasiruošę susitikti su Dievu. Apibendrinkite Mormono 6:1–6, paaiškindami, kad lamanitai leido nefitams susirinkti į Kumoros žemę mūšiui. Mormonas seno ir žinojo, kad tai bus paskutinė jo žmonių kova (žr. Mormono 6:6). Keletą šventų metraščių jis patikėjo savo sūnui Moroniui, o likusius metraščius paslėpė Kumoros kalvoje. Jis aprašė stebėtą galutinį savo liaudies sunaikinimą. Paprašykite, kad mokiniai tyliai perskaitytų Mormono 6:7–15 galvodami apie tai, kaip Mormonas jautėsi rašydamas šiuos žodžius.

- Kodėl, jūsų manymu, nefitai laukė mirties su siaubinga baime? (Žr. Mormono 6:7.)

Garsiai perskaitykite mokiniams Mormono 6:16–22, o jie tegul seka jūsų skaitmą tekstą Raštuose. Tada paprašykite juos savo sąsiuvinuose ar Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti mintis ar įspūdžius, kuriuos patyrė skaitydami ir klausydami šių eilučių. Po kurio laiko galite pasiūlyti jiems pasidalinti kai kuriomis jų užrašytomis mintimis.

Paliudykite mokiniams apie meilę, kuria juos myli Dangiškasis Tėvas, Jėzus Kristus, pranašai, vadovai ir tėvai. Paraginkite juos naudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi ir atgailauti, kad galėtų būti „apkabinti Jėzaus rankomis“ (Mormono 5:11).

Komentari ir kontekstas

Mormono 5:11. „Apkabinti Jėzaus rankomis“

Vyresnysis Raselas M. Nelsonas iš Dvylikos Apaštalo Kvorumo paaiškino ryšį tarp žodžio *Apmokėjimas* ir frazės „apkabinti Jėzaus rankomis“:

„Studijuodami, ką žodis *Apmokėjimas* reiškė Senojo Testamento laikų semitų kalbose, randame gilią prasmę. Hebrajų kalboje pagrindinis žodis apmokėjimui reikšti yra *kafar* – veiksmazodis, reiškiantis „uždengti“ arba

„atleisti“. Jam giminingas aramėjų ir arabų žodis *kafat*, reiškiantis „glaudų apkabinimą“, be abejo, yra susijęs su egiptiečių apsikabinimo ritualu. Tokio apsikabinimo aprašymų randame Mormono Knygoje. Vienas jų sako: „Viešpats išpirko mano sielą iš pragaro [...] ; aš pamačiau jo šlovę ir esu amžinai apglėbtas jo meilės rankomis“ [2 Nefio 1:15]. Kitas pranašauja šlovingą galimybę būti apkabintiems Jėzaus rankomis [žr. Mormono 5:11]“ („The Atonement“, *Ensign*, Nov. 1996, p. 34).

Mormono 7–8:11

Įvadas

Po paskutinio mūšio tarp nefitų ir lamanitų Mormonas parašė būsimiems Mormono Knygoje aprašytų žmonių palikuonims apie tai, kaip svarbu žinoti, kas jie yra ir ką turi daryti, kad būtų išgelbėti. Su didele meile būsimiems savo priešų palikuonims Mormonas mokė, kaip

svarbu laikytis Jėzaus Kristaus Evangelijos, kad teismo dieną jiems viskas būtų gerai (žr. Mormono 7:10). Po Mormono mirties jo sūnus Moronis liko vienas, kad aprašytų savo liaudies sunaikinimą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Mormono 7

Paskutiniame savo liudijime Mormonas ragina lamanitų palikuonis tikėti Jėzų Kristų ir laikytis Jo Evangelijos

Ant lentos užrašykite 230 000. Paklauskite mokinių, ar jie prisimena, kaip šis skaičius susijęs su nefitų sunaikinimu. (Tai nefitų karių, žuvusių per paskutinį mūšį, skaičius, nurodytas Mormono 6 skyriuje. Galite pažymėti, kad Mormono 6:10–15 nurodyti skaičiai apima tik tuos, kurie žuvo mūšyje, ir neatspindi daugybės kitų, kurie buvo nužudyti po mūšio.) Paprašykite mokinius įsivaizduoti, kad jie išgyveno po didelio mūšio, kuriame žuvo jų šeimos nariai ir draugai, o jų šalis – užkariauta. Duokite jiems šiek tiek laiko pagalvoti, ką jie parašytų, jei turėtų galimybę parašyti palikuonims žmonių, kurie išžudė jų mylimus žmones ir užkariavo jų šalį.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mormono 7:1–4 ir ieškoti paskutinių Mormono žodžių lamanitų palikuonims.

- Ką Mormonas norėjo, kad lamanitų palikuonys žinotų?
- Kokias Gelbėtojo savybes matote Mormono žodžiuose savo priešams?

Padėkite mokiniams suprasti, kad Mormonas mokė lamanitų palikuonis, ką jie turi daryti, kad būtų išgelbėti. Jis turėjo tikrosios meilės visiems žmonėms, net savo priešams.

Paprašykite mokinius tyliai perskaityti Mormono 7:5, 8, 10 ir surasti, ką daryti Mormonas mokė savo skaitytojus. Paprašykite mokinius pasidalinti tuo, ką rado, ir surašykite jų atsakymus ant lentos. Galite paminėti, kad Mormonas mokė tų pačių Evangelijos principų, kurie galėjo išgelbėti nuo sunaikinimo nefitus (žr. Mormono 3:2).

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 7:6–7. Kitus mokinius paprašykite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, ką Viešpats siūlo visiems tiems, kurie tikės Jį ir priims Jo Evangeliją. Mokiniams pasakius, ką rado, paraginkite juos prie Mormono 7:6–7 parašyti tokią tiesą: **Viešpats siūlo išgelbėjimą visiems ir išpirks tuos, kurie priims Jo Evangelijos principus bei apeigas.**

Ant lentos užrašykite žemiau pateiktą klausimą. Pakvieskite mokinius savo sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose parašyti atsakymus į žemiau pateiktą klausimą.

Kokios palaimos, remiantis Mormono 7:7, laukia tų, kurie bus pripažinti nekalti prieš Dievą?

Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti tuo, ką jie rašo.

Mormono 8:1–11

Po Mormono mirties jo sūnus Moronis liko vienas, kad aprašytų savo liaudies sunaikinimą

Paprašykite mokinius prisiminti atvejį, kai jie atsidūrė vieni jų tikėjimo išbandymo situacijoje. Tai gali būti situacija, kurioje jie lengvai galėjo pasielgti neteisingai niekam nematant. Pakvieskite juos pagalvoti, ar jų ryžtas sekti paskui Gelbėtoją ir laikytis Jo įsakymų tuo metu sustiprėjo, liko toks pat ar susilpnėjo.

- Kodėl kai kurie žmonės, likę vieni jų tikėjamą bandančioje situacijoje, gali pasirinkti būti neištikimi?
- Kodėl kai kurie žmonės tokioje pat situacijoje gali pasirinkti likti ištikimi?

Paaiškinkite, kad Moronas po paskutinio mūšio tarp nefitų ir lamanitų buvo nužudytas, o jo sūnus Moronis liko vienas, be šeimos narių ir tautiečių. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Moronio žodžius, užrašytus Mormono 8:1–9, ir paprašykite, kad klasė ieškotų Moronio aplinkybių aprašymo. Paprašykite juos pasakyti, ką rado.

- Kaip, jūsų manymu, jaustumėtės atsidūrę Moronio aplinkybėse?

Pasinaudodami puslapių apačioje ar skyrių apžvalgose pateiktomis datomis padėkite mokiniams suprasti, kad nuo tada, kai plokštelėse paskutinius žodžius parašė Moronas, iki tada, kai jose pradėjo rašyti Moronis, praėjo maždaug 16 metų. Tada pakvieskite mokinius vėl pažvelgti į Mormono 8:1–4, kad pamatytų, ką Moronis ketino daryti nepaisydamas to, kad tiek laiko išbuvo vienas. Pakvieskite juos pasakyti, ką rado. (Jie turi suprasti, kad jis buvo pasiryžęs paklusti savo tėvui ir rašyti ant plokštelių.)

- Kokių principų galime pasimokyti iš Moronio paklusnumo nepriklausomai nuo aplinkybių? (Mokiniams dalinantis mintimis, pabrėžkite tokią tiesą: **Net būdami vieni galime pasirinkti likti ištikimi.** Galite paraginti mokinius savo Raštuose prie Mormono 8:1–4 užrašyti šią tiesą.)

Pažymėkite, kad Moroniui buvo pavesta atlikti ypatingą misiją. Jis vienintelis išliko, kad užrašytų tą liūdną pasakojimą apie savo žmonių sunaikinimą (žr. Mormono 8:3). Nors mokiniai nesusidurs su tokiais pat aplinkybėmis, jie gali atsidurti situacijose, kuriose bus vieni ir turės išlikti ištikimi. Taip pat jie gali atsidurti situacijose, kada bus vieni net būdami tarp kitų žmonių – pavyzdžiui tarp žmonių, gyvenančių ne pagal Viešpaties ir Jo pranašų nustatytus standartus.

- Ar pažįstate žmogų, kuris buvo ištikimas net būdamas vienas sunkiose aplinkybėse?

Mokiniams atsakinėjant į šį klausimą, užduokite kelis ar visus šiuos patikrinimo klausimus:

- Kaip tas žmogus elgėsi šiose aplinkybėse?
- Kaip šis žmogus galiausiai buvo palaimintas už tai, kad padarė tai, ką Dievas buvo įsakęs jam padaryti?
- Kaip šie pavyzdžiai jums padeda?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mormono 8:10–11. Paprašykite juos pastebėti vieną būdą, kaip Viešpats palaikė Moronį ir Mormoną sunkiomis aplinkybėmis, su kuriomis šie susidūrė. (Viešpats pasiuntė tris nefitus tarnauti Mormonui ir Moroniui; taip pat žr. 3 Nefio 28:25–26.) Pabrėžkite, kad, **jei likę vieni sunkiomis aplinkybėmis stengsimės būti ištikimi Dievui, Jis mums padės tokiems išlikti.** Šiai tiesai aptarti užduokite tokius klausimus:

- Kada jums pavyko būti paklusniam kokiam nors Dangiškojo Tėvo įsakymui ypač sunkiomis aplinkybėmis? Kaip, jūsų manymu, buvote už tai palaiminti?
- Kodėl, jūsų manymu, svarbu dabar pasiruošti būti ištikimam sunkiomis aplinkybėmis ateityje?

Kad paskatintumėte mokinius likti ištikimus net tada, kai liks vieni, pasidalinkite tokiu prezidento Tomo S. Monsono teiginiu:

„Dieną iš dienos einant per gyvenimą, mūsų tikėjimas beveik neišvengiamai bus išbandytas. Kartais galime atsidurti kitų bendrijoje, tačiau būti mažuma ar net vieni atžvilgiu to, kas priimtina, o kas ne. Ar turime moralinės drąsos tvirtai laikytis savo įsitikinimų, net jei tai daryti teks vieniems? [...] Visada būkime drąsūs ir pasiruošę apginti savo įsitikinimus, o jei tai daryti teks vieniems, darykime tai drąsiai, stiprybės semdamiesi iš žinojimo, kad iš tikrųjų niekada nesame vieni būdami su mūsų Dangiškuoju Tėvu“ („Turėkite drąsos stovėti vieni“, 2011 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Užbaikite papasakodami apie tai, kaip Viešpats palaimino jus už tai, kad buvote ištikimi, likę vieni sunkiomis aplinkybėmis.

Patikrinimo klausimai

Užduodami klausimus, patikrinančius ankstesnius mokinių atsakymus, galite padėti jiems įsigilinti į savo ankstesnius atsakymus ir pasidalinti prasmingais jausmais ir mintimis. Patikrinimo klausimus galite užduoti anksčiau atsakiusiam mokiniui arba galite pradėti diskusiją, patikrinimo klausimus užduodami kitiems mokiniams.

Raštų įvaldymo apžvalga

Ant lentos užrašykite žodį *raginti*. Paaiškinkite, kad paskutiniai Mormono 7 skyriaus žodžiai yra geras raginimo pavyzdys. Duokite mokiniams po lapą popieriaus ir pasakykite, kad jie turės parašyti raginimą, paremtą kokia nors savo mėgstama Raštų įvaldymo ištrauka iš Mormono Knygos. Lapo viršuje mokiniai tegul užrašo: „Norėčiau kai ką pasakyti paskutiniųjų dienų jaunimui.“ Pakvieskite, kad kiekvienas mokinys pasirinktų savo mėgstamą Raštų įvaldymo ištrauką ir parašytų ja paremtą raginimą paskutiniųjų dienų jaunimui. Savo raginime jie galėtų apibendrinti pagrindines pasirinktos Raštų įvaldymo ištraukos tiesas, paaiškinti, kodėl mūsų laikais šios tiesos yra svarbios jaunimui, ir pakviesti gyventi pagal tas tiesas. Raginimai galėtų baigtis pažadais, panašiais į tą, kuris užrašytas Mormono 7:7 arba Mormono 7:10. Galite pakviesti kelis mokinius savo užbaigtais raginimais pasidalinti su klase. Taip pat galite tuos raginimus surinkti ir panaudoti kaip priemonės būsimoms Raštų įvaldymo veikloms arba iškabinti juos klasėje.

Pastaba: Šią veiklą galite pravesti bet kuriuo pamokos metu. Pavyzdžiui, galite tai padaryti pamokos pabaigoje arba aptarę Mormono 7.

Komentarai ir kontekstas

Mormono 7. Paskutinis Mormono prašymas tikėti Kristų

Vyresnysis Džefris R. Holandas iš Dvylikos Apaštalu Kvorumo paaiškino paskutinį Mormono prašymą tikėti Kristų, prašymą, kurį jis parašė mūsų laikų žmonėms, pamatęs visos savo tautos sunaikinimą:

„Monologe apie mirtį Mormonas kreipiasi į visus ateities žmones, ypač į Izraelio namų likutį, kurie kada nors skaitys jo didingą metraščių. Tie, kitu laiku ir kitur gyvenantys žmonės, turi suprasti, kad žuvusieji prieš jį buvo užmiršę, kad visi privalo „tikėti Jėzų Kristų, kad jis yra Dievo Sūnus“, kad po savo nukryžiuavimo Jeruzalėje

„Tėvo galia jis vėl prisikėlė ir šitaip laimėjo pergalę prieš kapą; ir kad jame prarytas mirties geluonis.

Ir jis įgyvendina mirusiųjų prikėlimą [...] [ir] pasaulio išpirkimą“. Dėl Kristaus išpirktieji gali gyventi nesibai giančios laimės būsenoje [Mormono 7:2, 5–7]. [...]

Tikėti Kristų, ypač tokiomis tragiškomis, bet neišvengiamomis aplinkybėmis, buvo paskutinis Mormono prašymas ir vienintelė jo viltis. Tai svarbiausias visos jo vardu pavadintos knygos, atkeliavusios į pastarųjų dienų pasaulį, tikslas“ (*Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon* [1997], p. 321–322).

Papildoma mokymo idėja

Mormono 7:8–9. Biblija ir Mormono Knyga

Padėkite Mormono Knygą su etikete „šis“. Tada padėkite Bibliją su etikete „anas“. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mormono 7:8–9 ir ieškoti žodžių, kuriuos

Mormonas sakė apie ryšį tarp „šio“ (Mormono Knygos) ir „ano“ (Biblijos) metraščių.

- Kaip Mormono Knygos studijavimas sustiprino jūsų liudijimą apie Biblijos tiesas? Kaip Biblijos studijavimas sustiprino jūsų liudijimą apie Mormono Knygos tiesas?

Studijų namuose pamoka

4 Nefio 1–Mormono 8:11 (28 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami 4 Nefio 1–Mormono 8:11 (28 dalį), neturėtų būti įtraukti į savo pamoką. Jūsų dėstoma pamoka skirta nagrinėti tik keletą iš šių doktrinų ir principų. Apmąstydami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios patarimais.

Pirma diena (4 Nefio 1)

Studijuodami nefitų gyvenimo sąlygas, kurios buvo beveik 200 metų po Gelbėtojo apsilankymo, mokiniai sužinojo, jog žmonės darbuodamiesi drauge, kad būtų atsivertę į Viešpatį, tampa vieningi ir patiria didesnę laimę. Jie taip pat suprato, kad išdidumas sukelia susiskaldymą ir veda į didesnę nelabumą.

Antra diena (Mormono 1–2)

Iš teisingo Mormono gyvenimo pavyzdžio mokiniai išmoko, ką reiškia būti rimtam ir pastabiam. Jie sužinojo, kad galime pasirinkti gyventi teisiai net nelaboje visuomenėje. Iš nefitų nelabumo pavyzdžio mokiniai suprato tokius principus: Nelabumas ir netikėjimas nutolina Viešpaties dovanas ir Šventosios Dvasios įtaką. Jei mūsų sielvartas dėl nuodėmės sukelia atgailą, jis skatins mus ateiti pas Kristų su nuolankia širdimi. Sielvartas tik dėl nuodėmės pasekmių veda į pasmerkimą (nustojame tobulėti amžinajam gyvenimui).

Trečia diena (Mormono 3–6)

Mokydamiesi apie Viešpaties kantrumą nefitams, mokiniai sužinojo, kad Viešpats duoda pakankamai progų atgailauti dėl savo nuodėmių. Tačiau nefitai atsisakė atgailauti ir norėjo keršyti lamanitams. Kadangi Viešpats draudžia keršyti, Mormonas pasirinko atsisakyti vadovavimo nefitų armijoms. Nefitų keršto pasekmės padeda mokiniams suprasti, kad Dievo teismai pasivys nelabuosis. Mormonas pamatė visišką savo liaudies sunaikinimą ir apverkė jų žlugimą.

Ketvirta diena (Mormono 7:1–8:11)

Savo metraštyje Mormonas užbaigia kreipimusi į lamanitų palikuonis. Mokiniai sužinojo, kad Viešpats siūlo išpirkimą visiems žmonėms, kurie priima Jo Evangelijos principus ir apeigas. Mormonas mirė, ir gyvenimo sąlygas po nefitų sunaikinimo aprašė Moronis. Iš Moronio pavyzdžio mokiniai išmoko, kad, net likę vieni, jie gali pasirinkti būti ištikimi.

Pamokos įvadas

Šioje pamokoje mokiniai apžvelgs nefitų sunaikinimą ir sužinos apie Mormono norą, kad jo žmonės būtų „apkabinti Jėzaus rankomis“ (Mormono 5:11). Mokiniai sužinos, ką reikia daryti, kad Viešpats apkabintų juos. Iš nefitų atsisakymo atgailauti mokiniai supras liūdnas pasekmes, kurias patiria neatgailaujantys žmonės.

Pasiūlymai, kaip mokyti

4 Nefio 1–Mormono 4

Nefitų liaudis nuo teisumo ir laimės nupuola į nelabumą

Paprašykite mokinius nustatyti, kiek metų trunkantį nefitų istorijos laikotarpį jie studijavo šią savaitę. Tam tikslui padėkite jiems pasinaudoti datomis, nurodytomis 4 Nefio 1 ir Mormono 8 skyrių santraukose ar puslapių apačioje. (Šie skyriai apima beveik 400 metų istoriją, kitaip sakant, daugiau nei trečdalyį visos nefitų istorijos.)

Paprašykite, kad pusė klasės, pasinaudodami Raštais ir Raštų studijavimo žurnalais, apžvelgtų, ko jie išmoko apie nefitų laimę, aprašytą 4 Nefio 1. Tegul kita pusė klasės, pasinaudodami Mormono 1–2 ir savo Raštų studijavimo žurnalais, apžvelgia, kas buvo Mormonas ir kodėl jis buvo toks pasigėrėtinas. Pakvieskite kiekvieną grupę apibendrinti, ko jie išmoko. Tada pakvieskite grupes pristatyti savo apibendrinimus.

Mokinių paklauskite: Kokią vieną tiesą išmokote studijuodami šiuos skyrius ir kodėl ji jums svarbi?

Paašikinkite, kad nepaisant Mormono pastangų padėti nefitams dvasiškai pasiruošti mūšiu, jie atsisakė atgailauti ir atsigręžti į Viešpatį. Dėl savo nelabumo jie buvo palikti tenkintis savo pačių jėga, ir lamanitai ėmė juos pergalėti (žr. Mormono 3–4).

Mormono 5:8–24

Mormonas paaiškino, kad Mormono Knyga parašyta tam, kad įtikintų žmones tikėti Jėzų Kristų

Paklauskite mokinių, ar jiems yra tekę liūdėti dėl žmogaus, kuris turėjo kęsti klaidingo poelgio pasekmes. Galite pasidalinti deramu (ne kritikuojančiu) pavyzdžiu apie tai, kada liūdjote dėl žmogaus, kuris turėjo kęsti neigiamas savo poelgio pasekmes. Paašikinkite, kad Mormonas rašė, jog paskutiniųjų dienų žmonės liūdės skaitydami apie nefitų sunaikinimą.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mormono 5:10–11 ir ieškoti, kuo, pasak Mormono, nefitai galėjo mėgautis. Mokiniams atsakius, užduokite tokius klausimus:

- Ką, jūsų manymu, reiškia „būti apkabintiems Jėzaus rankomis“? (Žodis *apkabinti* reiškia stipriai ar saugiai laikyti rankose arba apglėbti siekiant apsaugoti ar išreikšti meilę.)

- Ką, pagal Mormono 5:11, galime padaryti, kad būtume taip apkabinti? (**Per atgailą galime būti „apkabinti Jėzaus rankomis“**. Šį principą užrašykite lentoje.)

Perskaitykite arba pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti žemiau pateiktą vyresniojo Kento F. Ričardso iš Septyniadešimties teiginį. Paprašykite klasę pasiklausyti, ką reiškia „būti apkabintiems Jėzaus rankomis“.

„Visi, kurie ateis, gali būti „apkabinti Jėzaus rankomis“ [Mormono 5:11]. Jo galia gali būti išgydyti visi žmonės, numalšintas bet koks skausmas. Jame galime rasti „savo sieloms atgaivą“ [Mato 11:29]. Mūsų žemiškos aplinkybės gal ir nepasikeis tuojau pat, bet mūsų skausmas, nerimas, kančia ir baimė gali būti panardinti Jo ramybėje ir gydančiame balzame“ (žr. „Apmokėjimas apima visokį skausmą“, 2011 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite mokinius prisiminti atvejus, kai jie dėl atgailos jautėsi „apkabinti Jėzaus rankomis“. Taip pat paklauskite, ką jie gali padaryti, kad būtų apkabinti Jo rankomis dabar. Paliudykite apie iš atgailos kylančias paguodą ir apsaugą.

Kad pailiustruotumėte kitą Mormono 5 aprašytą principą, į lėkštę su vandeniu įdėkite kamštį ar kitą plūdrų daiktą. Tegul du ar trys mokiniai pučia į jį iš skirtingų pusių. Paklauskite, kiek nuo to priklauso kamščio padėtis. Tegul mokiniai, toliau studijuodami ieško, kuo kamščio atvejis panašus į nefitų.

Ant lentos užrašykite: *Kai atsisakome atgailauti...* Tada kurį nors mokinį pakvieskite garsiai perskaityti Mormono 5:2, 16–19, o klasę – ieškoti nefitų atsisakymo atgailauti pasekmių. Paprašykite, kad mokiniai, panaudodami tai, ką rado šiose eilutėse, užbaigtų ant lentos užrašytą sakinį. Jiems atsakinėjant, galite užduoti tokius klausimus, padedančius mokiniams suprasti kai kuriuos šiose eilutėse parašytus žodžius ir frazes:

- Ką, jūsų manymu, reiškia 16-oje eilutėje esanti frazė „pasaulyje be Kristaus ir Dievo“? (Gyventi be tikėjimo Jėzumi Kristumi arba Dangiškuoju Tėvu ir be Jų dieviškos įtakos bei vadovavimo.)
- Ką, jūsų manymu, reiškia frazė „genami, kaip pelai prieš vėją“? (Mormono 5:16). (Galite paaiškinti, kad pelai yra lengvos varpų nuokulos, kurias kūlimo metu nupučia vėjas.)

- Kaip, jūsų manymu, jaustumėtės vandenyne būdami laive be inkaro, be burių ir be vairo? Kuo ši situacija panaši į nefitų būseną?

Paaiškinkite, jog Mormono 5 skyriuje mokoma, kad, **mums atsisakius atgailauti, Dvasia atsitraukia ir mes prarandame Viešpaties vadovavimą**. Šį principą užrašykite ant lentos, kad užbaigtumėte teiginį, pradėtą rašyti anksčiau. Paprašykite mokinius apmąstyti savo gyvenimo atvejus, kai jie gavo liudijimą apie šį principą.

Galite pakviesti mokinius palyginti šiuos du ant lentos užrašytus principus, paklauskdami juos: Kaip, pasak dviejų ant lentos užrašytų principų, atgailavimo rezultatai skiriasi nuo neatgailavimo pasekmių?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mormono 5:22–24 ir ieškoti, ką Mormonas kviečia visus mus daryti, kad netaptume tokie, kaip jo laikų nefitai. Galite paraginti mokinius pasižymėti tai, ką jie rado.

Paliudykite, jog tie du ant lentos užrašyti principai yra tiesa.

Mormono 6:1–8:11

Pamatęs galutinį savo liaudies sunaikinimą, Mormonas rašo lamanitų palikuonims ir miršta, palikdamas vienišą savo sūnų Moronį

Pakvieskite mokinius, kad apibendrintų galutinį nefitų sunaikinimą. Jei reikia, jie gali pasinaudoti Mormono 6–8 skyrių antraštemis.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti ir apmąstyti Mormono 7:10 – paskutinius žodžius, kuriuos jis užrašė prieš savo mirtį.

Kita dalis (Mormono 8:12–Etero 3)

Moronis kalbėjo su Jėzumi Kristumi ir matė mūsų laikus. Dėl ko Moronis mus įspėjo? Jaredo brolis taip pat turėjo stiprų tikėjimą. Jis matė Jėzų Kristų ir kalbėjo su Juo veidas į veidą. Kaip tai, kad Moronis ir Jaredo brolis matė Kristų ir kalbėjo su Juo, padeda jums patikėti jų žodžiais?

Mormono 8:12–41

Įvadas

Po to, kai aprašė savo žmonių sunaikinimą ir kai mirė jo tėvas, Moronis pranašavo apie Mormono Knygos išėjimą ir įspėjo apie jos atmetimo pasekmes. Moronis matė, kad nefitų metraštis išeis didžio nelabumo

dienomis, kai daugelis mylės pasaulio turtus labiau nei Dievą. Jis liudijo, kad Mormono Knyga bus labai vertinga dvasiškai pavojingoje paskutiniųjų laikų aplinkoje.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Mormono 8:12–32

Moronis pranašauja apie Mormono Knygos išėjimą

Prieš pamoką paruoškite parodėlę iš daikų ar paveikslų, iliustruojančių technikos pažangą. Pamokos pradžioje atkreipkite mokinių dėmesį į parodėlę. Kurį nors mokinių pakvieskite garsiai perskaityti tokį Prezidento Ezros Tafto Bensono teiginį:

„Norėčiau pakalbėti apie vieną svarbiausių dovanų pasauliui šiais laikais. Dovana, kurią turiu omenyje, yra svarbesnė už visus pramonės ir technologijų revoliucijų išradimus. Ši dovana žmonijai vertingesnė net už daugelį nuostabių pasiekimų šiuolaikinėje medicinoje. Ji žmonijai vertingesnė už oro transporto ar kosminių skrydžių plėtrą. Kalbu apie...“ („The Book of Mormon—Keystone of Our Religion“, *Ensign*, Nov. 1986, p. 4).

- Ar norėtumėte turėti dovaną, apie kurią kalba prezidentas Bensonas? Kodėl?
- Kokia, jūsų manymu, tai galėtų būti dovana?

Paašškinkite, kad Moronis mokė apie šią dovaną. Paprašykite, kad mokiniai perskaitytų Mormono 8:12 ir išsiaiškintų, kokia tai dovana. Padėkite mokiniams suprasti, kad žodžiai „šitas metraštis“ reiškia Mormono Knygą. Paašškinkite, kad prezidentas Bensonas kalbėjo apie Mormono Knygos dovaną.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti Mormono Knygos vertę, pakvieskite juos tyliai perskaityti Mormono 8:13–16. Prieš jiems pradėdant skaityti, paprašykite ieškoti, ką Moronis sakė apie Mormono Knygos vertę. Tada, kad padėtumėte jiems aptarti ir išnagrinėti tai, ką rado, užduokite kai kuriuos ar visus žemiau pateiktus klausimus:

- Kai kurie žmonės gali galvoti apie piniginę aukso plokštelių vertę. Remdamiesi Mormono 8:14, pasakykite, kuria prasme tos plokštelės yra tikrai „didžiulės vertės“? (Padėkite mokiniams suprasti, jog dėl to, kad Viešpats niekam neleis iš auksinių plokštelių gauti pelno, pačios plokštelės „nėra vertingos“. Tačiau ant plokštelių išraižytas metraštis yra „didžiulės vertės“.)
- Moronis sakė, kad Mormono Knygą į šviesą galės išnešti tik tas, kurio akis bus „pašvęsta vien tik [Dievo] šlovei“ (Mormono 8:15). Ką, jūsų manymu, tai reiškia? (Mokiniams aptarinėjant šį klausimą, galite pakviesti juos perskaityti Džozefas Smitas–Istorija 1:46, kur surašyti vėlesni Moronio nurodymai Džozefui Smitui prieš jam iškeliant į šviesą Mormono Knygą.)
- Kaip Mormono 8:16 pateiktas aprašymas apie Mormono Knygos išėjimą padeda paašškinti didelę šios knygos vertę?

Mormono 8:17–21 pateiktas Moronio įspėjimas tiems, kurie smerks Mormono Knygą ar priešinsis jai. Pakvieskite mokinius perskaityti šias eilutes ir ieškoti Moronio įspėjimų.

- Kokie yra Moronio įspėjimai tiems, kurie atmeta Mormono Knygą ar smerkia ją?
- Kokią tiesą sužinojote iš Mormono 8:22? Kaip Mormono Knygos išėjimas paskutiniosiomis dienomis padeda vykdyti amžinus Viešpaties tikslus?

Paašškinkite, kad Mormono 8:23–25 yra Moronio žodžiai apie anksčiau gyvenusių ištikimų šventųjų maldas. Jis apie juos rašė, kad jie „šauks [...] iš dulkių“. Paprašykite, kad mokiniai

tyliai perskaitytų šią ištrauką, ieškodami, ko tie senovės Amerikos šventieji meldė dėl Mormono Knygos.

- Už ką tie senovės šventieji meldėsi? (Jie meldėsi dėl savo brolių lamanitų ir jų palikuočių, ir dėl žmogaus, kuris išneš į šviesą Mormono Knygą, tai yra dėl pranašo Džozefo Smito.)

Paaškindite, kad Moronis aprašė gyvenimo sąlygas, kurios bus Mormono Knygos išėjimo metu. Tada juos paprašykite Moronio vietoje įsivaizduoti save, gyvenančius prieš daugiau nei 1 600 metų ir gaunančius regėjimą apie mūsų laikus.

Pakvieskite mokinius persirašyti tą pastraipą į savo sąsiuvinį arba į Raštų studijavimo žurnalą ir nurodyti dvasines mūsų laikų sąlygas. Skirkite mokiniams pakankamai laiko tai užrašyti, o kai baigs, pakvieskite kelis iš jų perskaityti tai, ką parašė. Tada paprašykite juos tyliai perskaityti Mormono 8:26–32 ir savo aprašymus palyginti su pranašišku Moronio aprašymu apie mūsų laikus. Klasės mokinius suskirstykite poromis. Kiekvieną porą pakvieskite pasakyti kelis dalykus, kuo jų ir Moronio aprašymai yra panašūs ir kuo skiriasi.

- Kas Moronio aprašyme apie mūsų laikus yra tiesa?

Ant lentos užrašykite tokią Moronio pranašysčių suvestinę: ***Mormono Knyga išeis į šviesą Dievo galia didžio nelabumo laikais.*** Jei parodėte daiktus ar paveikslus, iliustruojančius technikos ar medicinos išradimus, pagalvokite, ar nevertėtų šalia jų padėti Mormono Knygą. Užduokite klausimus, padedančius mokiniams apmąstyti ir paliudyti apie Mormono Knygos vertę jų gyvenime, pavyzdžiui tokius:

- Kaip Mormono Knyga gali padėti mums atsilaikyti prieš nelabumą mūsų laikais?
- Kuriomis prasmėmis Mormono Knyga yra vertingesnė už technikos ar medicinos išradimus?
- Kodėl, jūsų manymu, Mormono Knyga yra viena „svarbiausių dovanų, padovanotų pasauliui šiais laikais“, kaip sakė prezidentas Bensonas?
- Ką atsakytumėte draugui, jeigu jis paklaustų, kodėl Mormono Knyga jums vertinga?

Mormono 8:33–41

Moronis mato paskutinius laikus ir smerkia dvasinį mūsų laikų nelabumą

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 8:35. Prieš jam ar jai skaitant, pažymėkite, kad šioje eilutėje Moronis kalba mums.

- Kaip ši eilutė gali paveikti tai, kaip skaitome Mormono Knygą?

Mokiniams aptarus šį klausimą, perskaitykite tokį Prezidento Ezros Tafto Bensonso teiginį, kuriame jis kalba apie Mormono Knygos pranašus:

„Jeigu jie matė mūsų dienas ir parinko tai, kas būtų vertingiausia mums, argi tai nesako, kaip turėtume studijuoti Mormono Knygą? Turėtume savęs nuolat klausti: „Kodėl Viešpats įkvėpė Mormoną (ar Moronį, ar Almą) įtraukti šitai į savo metraščių? Ką tokio iš to galėčiau išmokyti, kas padėtų man gyventi šiais laikais ir šiame amžiuje?“ („The Book of Mormon—Keystone of Our Religion,“ 6).

Paraginkite mokinius, kad studijuodami likusius Moronio žodžius Mormono 8 skyriuje, jie laikytųsi šio teiginio.

Paprašykite mokinių prisiminti atvejį, kai jie pastebėjo, kad kažkam reikia padėti – materialiai, emociškai, socialiai ar dvasiškai. Pakvieskite juos prisiminti, ką jie padarė, kad padėtų tam žmogui arba, jei nepadėjo, ką galėjo padaryti. Taip pat pakvieskite juos pagalvoti, kodėl jie pasirinko padėti arba nepadėti.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai skaityti Mormono 8:33–41. Kitus mokinius paprašykite sekti skaitomą tekstą ieškant priežasčių, dėl kurių kai kurie žmonės paskutiniomis dienomis nepadės vargšams.

- Kodėl kai kurie žmonės paskutiniomis dienomis nepadės vargšams? (Atsakymai gali apimti išdidumą, nedorybę, meilę vargšams pranokstančią meilę pinigams ir gražiams drabužiams, pasaulio gyriaus troškimą.)
- Mormono 8:38 Moronis vartoja žodį *susiteršėliai*. Kokių poveikių yra šiuolaikiniame pasaulyje, kuriais galime susiteršti? (Atsakymai gali apimti išdidumą, pornografiją ir meilę pinigams.)

Paprašykite mokinius perskaityti parašytus atsakymus

Kartais pakvieskite mokinius perskaityti, ką jie parašė savo sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose. Būtinai padėkokite mokiniams, kad perskaitė, ir nuoširdžiai juos pagirkite. Skirdami tam laiko pamokoje padėsite puoselėti meilės ir pagarbos mokymo aplinką.

Paprašykite, kad mokiniai parašytų sakinį, apibendrinantį, ko jie išmoko iš Mormono 8:36–41 apie mūsų atsakomybę rūpintis vargšais ir neturtingais. Pakvieskite du ar tris mokinius perskaityti savo sakinius klasei. Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų pastebėti tokį principą: **Turėsime atsakyti prieš Dievą dėl to, kaip elgėmės su vargšais ir neturtingais.**

- Kokie, jūsų manymu, yra dažniausiai pasitaikantys poreikiai jūsų mokykloje ar bendruomenėje? Ką Bažnyčios jaunimas gali padaryti, kad padėtų pasirūpinti tokių poreikių turinčiais žmonėmis? (Padėkite mokiniams suprasti, kad jie neturi dalinti savo pinigus ar laiką kiekvienam geram darbui ir kiekvienam pagalbos prašančiam žmogui. Savo šeimoje ir Bažnyčioje jaunimas gauna daug galimybių padėti neturtingiems. Be to, vadaudamiesi Dvasia jie gali tarnauti savo nuožiūra.)
- Ką, jūsų manymu, jaunimas ir Bažnyčia gali padaryti, kad padėtų vargšams? (Jei mokiniai nepaminės pasninko atnašų, galite tai pažymėti perskaitydami skirsnėlį „Pasninko sekmadienis“ knygelėje *Ištikimi tikėjimui: Evangelijos žinynas* [2006], p. 119–120.)

Po šio aptarimo, pakvieskite mokinius savo sąsiuvinuose ar Raštų studijavimo žurnaluose parašyti apie vieną ar du dalykus, kuriuos jie darys, kad padėtų vargšams ir neturtingiems. Jie gali parašyti klasėje išgirstus patarimus arba savo mintis. Pakvieskite juos užsirašyti tikslą – per artimiausias savaites padaryti vieną iš tų dalykų. Paraginkite juos įvykdyti savo tikslus.

Komentari ir kontekstas

Mormono 8:14–18. „Palaimintas tas, kuris atneš jį į šviesą“

Moronis pranašavo apie pranašą Džozefą Smitą, kuris buvo išrinktas išnešti Mormono Knygą pasauliui (žr. Mormono 8:15–16). Taip pat daugelis kitų pranašų žinojo apie Džozefą Smitą ir meldėsi, kad jis sėkmingai išverstų ir išleistų tai, kas užrašyta ant auksinių plokštelių, ir taip įvykdytų Dievo tikslus (žr. Mormono 8:23–25; DS 10:46). Prezidentas Boidas K. Pakeris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo kalbėjo apie Džozefo Smito vaidmenį išnešant į šviesą Mormono Knygą:

„Tiesiog tiesa yra ta, kad jis buvo Dievo pranašas – nei daugiau nei mažiau!

Raštai atėjo ne tiek iš Džozefo Smito, kiek per jį. Jis buvo kanalas, per kurį buvo duoti tie apreiškimai. [...]

Pranašas Džozefas Smitas buvo neišsilavinęs kaimo berniukas. Jei paskaitytume jo ankstyvųjų laiškų originalus, pamatytume, kad jo rašyba, gramatika ir minčių dėstymas šiek tiek šlubavo.

Tai, kad per jį buvo gauti apreiškimai bet kokia literatūrine forma, yra tikras stebuklas“ („We Believe All That God Has Revealed“, *Ensign*, May 1974, p. 94).

Mormono 8:37–38. Kaip rūpinimasis vargšais ir neturtingais susijęs su amžina laime?

Vyskupas H. Deividas Burtonas, pirmininkaujantis vyskupas, taip liudijo apie amžinas palaimas, kylančias iš rūpinimosi vargšais ir neturtingais:

„Mūsų rūpinimosi vargšais ir beturčiais darbo tikslai, pažadai ir principai siekia toliau už šio mirtingo pasaulio ribų. Šis šventas darbas skirtas padėti ir laiminti ne tik tuos, kurie kenčia ar stokoja. Būdami Dievo sūnūs ir dukterys negalime paveldėti amžinojo gyvenimo pilnatvės, jei būdami šioje žemėje visapusiškai nesirūpinsime vieni kitais. Geranoriškas aukojimasis ir atsidavimas kitų labai mums padeda išmokti celestialinių aukos ir pasišventimo principų“ („Pašventinantis gerovės darbas“, 2011 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Mormono 9

Įvadas

Savo tėvo metraštį Moronis užbaigė raginimu tiems, kurie netiki Jėzų Kristų, atsigręžti į Viešpatį per atgailą. Jis mokė, kad Dievas yra nesikeičiantis stebuklų Dievas

ir kad stebuklai liaunasi tik dėl netikėjimo. Jis ragino žmones tikėti Jėzų Kristų ir visa širdimi melstis Tėvui Jėzaus Kristaus vardu, kad gautų tai, ko jiems reikia.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Mormono 9:1–6

Tuos, kurie netiki Kristų, Moronis šaukia atgailauti

Paprašykite mokinius pagalvoti apie situaciją, kurioje jie jautėsi nejaukiai. Pakvieskite kelis mokinius papasakoti apie savo išgyvenimus ir paaiškinti, kodėl jie jautėsi nejaukiai. Taip pat galite juos paklausti, kas tose situacijose būtų padėję jiems pasijusti jaukiau.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mormono 9:1–5 ir ieškoti Moronio aprašytos nejaukios situacijos. (Taip pat galite pakviesti mokinius perskaityti Almos 12:12–15 ir šią nuorodą parašyti prie Mormono 9:1–5.)

- Kaip nelabieji jausis Dievo Tėvo ir Jėzaus Kristaus akivaizdoje per paskutinį teismą? Kodėl jie taip jausis?

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti tokį Prezidento Džozefo Fildingio Smito teiginį:

„Išgelbėjimas neįmanomas be atgailos. Žmogus negali įeiti į Dievo karalystę su savo nuodėmėmis. Tai visiškai neįmanomas dalykas, kad žmogus ateitų Tėvo akivaizdon ir gyventų Dievo akivaizdoje su savo nuodėmėmis. [...]“

Manau, kad žemėje yra daugybė žmonių, galbūt daugelis iš jų Bažnyčioje – bent jau kai kurie Bažnyčioje – kurie mano, kad šį gyvenimą jie gali nugyventi taip, kaip jiems patinka, pažeidinėdami Viešpaties įsakymus, ir galiausiai vis tiek pateks Jo akivaizdon. Jie turbūt tikisi atgailauti dvasių pasaulyje.

Jie turėtų perskaityti šiuos Moronio žodžius [žr. Mormono 9:3–5].

Ar manote, kad žmogus, kuris gyvena nedorai, kuris maištavo prieš Dievą, kuris nebuvo nusiteikęs atgailauti, būtų laimingas ar gerai jaustųsi, būdamas įleistas Dievo akivaizdon?“ (*Doctrines of Salvation*, ed. Bruce R. McConkie, 3 vols. [1954–1956], 2:195–196; originale buvęs kursyvas pašalintas).

- Kodėl dėl savo nuodėmių turime atgailauti šiandien, nelaukdami paskutinio teismo? (Kad padėtumėte mokiniams atsakyti į šį klausimą, galite pakviesti juos perskaityti Almos 34:33–38.)

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 9:6. Kitus mokinius paprašykite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, ką netikintieji turi daryti, kad galėtų jaukiai jaustis Dievo akivaizdoje. Mokiniams atsakius, ką jie rado, paprašykite juos Mormono 9:6 surasti žodžius ir frazes, apibūdinančius tuos, kurie atsigręžė į Viešpatį ir meldė atleidimo. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti surastus žodžius ir frazes.

Pakvieskite mokinius savo sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti principą, apibendrinantį Mormono 9:6. Du ar tris mokinius pakvieskite perskaityti, ką jie parašė. Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų išsakyti tokią tiesą: **Jei atgailaujame, atėję Dievo akivaizdon būsime pripažinti nekaltais.**

Paliudykite, kad per atgailą ir teisų gyvenimą galime pasiruošti gerai jaustis Viešpaties akivaizdoje. Pakvieskite mokinius apmąstyti tai, ką jie turėtų daryti dabar, kad pasiruoštų susitikti su Viešpačiu.

Kreipkitės į kiekvieną mokinį atskirai

Kreipdamiesi į kiekvieną mokinį atskirai, galite paskatinti dalyvauti tuos, kurie dažniausiai tyli. Padėkite mokiniams būti pasiruošusiems dalyvauti, prieš pakviesdami atsakyti duodami jiems laiko pagalvoti. Žiūrėkite, kad nesuglumintumėte jų ir neverstumėte atsakinėti, jeigu jiems tai daryti nejauku.

Mormono 9:7–20

Moronis teigia, kad Dievas daro stebuklus ir atsako į ištikimųjų maldas

Ant lentos užrašykite žodį *stebuklai*. Paklauskite mokinius, kaip jie apibrėžtų šį žodį. Po kelių mokinių atsakymų pakvieskite klasę pažvelgti, kaip *stebuklas* apibrėžtas Raštų rodyklėje. Paprašykite juos tą apibrėžimą perskaityti ir ieškoti informacijos, patikslinančios ar papildančios jų pasiūlytus apibrėžimus.

- Kodėl, jūsų manymu, kai kurie žmonės netiki stebuklais?

Apibendrinkite Mormono 9:7–8, paaiškindami, kad Moronis rašė paskutiniųjų dienų žmonėms, kurie sakys, kad apreiškimų, pranašavimų, dvasinių dovanų ir stebuklų jau nebūna.

Suskirstykite mokinius poromis. Paprašykite vieną porininką tyliai perskaityti Mormono 9:9–11, o kitą tuo metu tyliai perskaityti Mormono 9:15–19. Paprašykite, kad kiekvienas mokinyš užrašytų svarbiausius Moronio argumentus, kuriais jis stengėsi įtikinti žmones tikėti stebuklais. Skirkite mokiniams pakankamai laiko užduočiai užbaigti, o tada pakvieskite juos savo porininkui paskaityti, ką parašė.

Lentos kairėje užrašykite *Stebuklai liaujasi, kai mes ...*

Lentos dešinėje užrašykite *Stebuklai gali vykti, kai mes ...*

Vieną mokinį pakvieskite garsiai perskaityti Mormono 9:20, o klasę – surasti tris priežastis, kodėl Dievas gali liautis daryti stebuklus tarp savo vaikų. Paprašykite, kad vienas mokinyš šias priežastis surašytų ant lentos užbaigdamas lentos kairėje užrašytą teiginį, kaip parodyta šioje lentelėje.

Paprašykite mokinius visus teiginius apie tai, kodėl stebuklai liaujasi, ištaisyti taip, kad jie paaiškintų, kodėl stebuklai yra galimi. Jų atsakymai turi būti panašūs į pavyzdžius lentelės dešinėje.

Stebuklai liaujasi, kai mes ...	Stebuklai gali vykti, kai mes ...
Nusiritame į netikėjimą	Stipriname savo tikėjimą
Išklystame iš teisingo kelio	Gyvename teisingai, arba laikomės Dievo įsakymų
Nepažįstame Dievo, kuriuo turėtume pasikliauti	Stengiamės pažinti Dievą ir pasitikėti Juo

Pakvieskite mokinius greitai peržvelgti Mormono 9:9, 19 ir ieškoti Moronio mokymo apie Dievo prigimtį. Kai mokiniai atsakys, ką rado, paklauskite:

- Kadangi žinome, kad Dievas nesikeičia ir kad Jis praeityje padarė daug stebuklų tarp savo vaikų, ką galime žinoti apie Jo norą daryti stebuklus mūsų šiandieniniame gyvenime? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, tačiau jie turėtų išsakyti tokį principą: **Dievas visada darė stebuklus, ir kadangi Jis nesikeičia, todėl tebedaro stebuklus pagal mūsų tikėjimą.** Šį principą galite užrašyti ant lentos ir pasiūlyti mokiniams užrašyti jį savo Raštuose prie Mormono 9:19–20.)

Paaiškinkite, kad stebuklingą Dievo galią savo gyvenime galime patirti įvairiai. Kad padėtumėte mokiniams suvokti, kad Dievas tebedaro stebuklus, pakvieskite juos perskaityti tokį sesers Sidnės S. Reynolds iš Visuotinės Pradinukų organizacijos prezidentūros teiginį:

„Supratau, [...] kad mums stengiantis tarnauti Viešpačiui ir vykdyti Jo valią, Jis padės mums visose mūsų gyvenimo srityse.

Manau, kad visi galime paliudyti apie šiuos mažus stebuklus. Pažįstame vaikus, kurie meldžia pagalbos, kad surastų pamestą daiktą, ir jį suranda. Pažįstame jaunas žmones, kurie sukaupia drąsą, kad galėtų liudyti apie Dievą, ir patiria Jo palaikančią ranką. Pažįstame draugus, kurie moka dešimtinę krapštydami grašius ir tada stebuklingai įsitikina, kad gali susimokėti už mokslą ar nuomą ar gauti maisto savo šeimai. Galime pasidalinti patyrimais apie maldas, kurios buvo atsakytos, ir apie kunigystės palaiminimus, kurie suteikė drąsos, paguodos ar sveikatos. Šie kasdieniai stebuklai supažindina mus su Viešpaties ranka mūsų gyvenime“ („A God of Miracles“, *Ensign*, May 2001, p. 12).

- Kokius galėtumėte papasakoti patyrimus, patvirtinančius, kad Dievas tebėra stebuklų Dievas?

Mormono 9:21–37

Moronis įspėja netikinčiuosius tikėti Jėzų Kristų ir melstis Jo vardu

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 9:21. Kitus mokinius paprašykite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, ko Moronis mokė apie maldą Dangiškajam Tėvui.

- Ką Moronis pažadėjo? (Mokinių atsakymai turėtų išreikšti tokį principą: **Jei meldžiamės tikėdami ir Kristaus vardu, Dangiškasis Tėvas duos mums, ko beprašytume.**)

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, ką reiškia melstis „Kristaus vardu“, pakvieskite mokinį perskaityti tokį teiginį:

„Kristaus vardu meldžiamės tada, kai mūsų mintis yra Kristaus mintis, o mūsų norai yra Kristaus norai – kai Jo žodžiai pasilieka mumyse (Jono 15:7). Tada prašome to, ką Dievas galėtų duoti. Daugelis maldų lieka neatsakytos, nes jos visai nėra Kristaus vardu; jos jokiū būdu neatspindi Jo minties, o kyla iš žmogaus širdies savanaudiškumo“ (Bible Dictionary, „Prayer“).

Galite užduoti tokius klausimus:

- Kaip galime būti užtikrinti, jog tai, ko meldžiame, išreiškia tai, ko Viešpats nori mums?
- Kada matėte išsipildant pažadą, išsakytą Mormono 9:21? (Duokite mokiniams laiko, kad prieš atsakydami jie apmąstytų tokį klausimą.)

Apibendrinkite Mormono 9:22–25, paaiškindami, kad siųsdamas savo mokinius mokyti Evangelijos Gelbėtojas pažadėjo jiems palaiminimų. Paprašykite, kad mokiniai peržvelgtų Mormono 9:22–25 ir surastų keletą tų palaiminimų.

- Ką jums reiškia, kad Gelbėtojas „patvirtins visus savo žodžius“? (Žr. Mormono 9:25.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Mormono 9:27–29 ir ieškoti, koks nusistatymas ir veiksmai padės jiems pasiruošti ir gauti Dievo pagalbą. Galite paprašyti mokinius savo sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose parašyti šių eilučių apibendrinimą.

Pamokos pabaigoje apibendrinkite Mormono 9:30–34, pasakydami mokiniams, jog Moronis nerimavo, kad paskutiniuosiomis dienomis žmonės atmes Mormono Knygos žinią dėl ją rašiusių žmonių ir kalbos, kuria ji parašyta, netobulumų. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Mormono 9:35–37. Kitus mokinius paprašykite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti priežasčių, dėl kurių Moronis ir kiti meldėsi, kad Mormono Knyga išeitų į šviesą pastarosiomis dienomis. (Kad jų brolių palikuonys, lamanitai, būtų sugrąžinti į Kristaus pažinimą ir į sandoras, kurias Dievas sudarė su Izraelio namais.)

Kad padėtumėte mokiniams apžvelgti, ką jie šiandien išmoko, užduokite tokius klausimus:

- Kaip Mormono Knyga paliudija, kad Dievas yra stebuklų Dievas ir atsako į maldas?
- Kokios šiandien išmoktos tiesos turės įtakos jūsų maldoms?

Mormono knygos apžvalga

Skirkite šiek tiek laiko padėti mokiniams apžvelgti Mormono knygą. Paprašykite jų pagalvoti apie tai, ką jie išmoko iš šios knygos tiek seminarijoje, tiek individualiai studijuodami Raštus. Kad padėtumėte jiems prisiminti, pakvieskite trumpai peržvelgti kai kurias Mormono knygos skyrių santraukas. Paprašykite kelis mokinius pasidalinti ta Mormono knygos mintimi, kuri juos įkvėpė ar sustiprino jų tikėjimą Jėzumi Kristumi.

ĮVADAS

Kodėl reikia studijuoti šią knygą?

Studijuodami Etero knygą mokiniai sužinos apie Jareditus – grupę žmonių, keliavusių į Vakarų pusrutulį ir gyvenusių tenai daug šimtmečių prieš atvykstant Lehio žmonėms. Mokiniai sužinos svarbius principus apie maldą, apreiškimą ir ryšį tarp tikėjimo Jėzumi Kristumi panaudojimo ir dvasinio pažinimo įgijimo. Jie taip pat sužinos, koks yra pranašų vaidmuo įtikinėjant žmones atgailauti ir kokios pasekmės ištinka tuos, kurie atmeta Jėzų Kristų ir Jo pranašus.

Kas parašė šią knygą?

Šią knygą sudarė Moronis, padarydamas 24 auksinių plokštelių, pavadintų Etero plokštelėmis, santrauką. Ji pavadinta pranašo Etero, kuris buvo paskutinis Jareditų pranašas ir sudarė jų istorijos metraščių, vardu (žr. Etero 15:33–34). Maždaug 500 metų prieš Moroniui sudarant šio švento metraščio santrauką, Limhio žmonių grupė rado Etero plokšteles, ieškodama Zarahemlos žemės (žr. Mozijo 8:7–11; Etero 1:2). Nefitų pranašai ir metraštininkai perdavė Etero plokšteles iš kartos į kartą, kol jos pateko Moronio žinion. Moronis pareiškė, kad į savo santrauką jis neįtraukė „nė šimtųjų [to metraščio] dalies“ (žr. Etero 15:33).

Kam ši knyga parašyta ir kodėl?

Kadangi Moronis Etero plokštelių santrauką padarė po Jareditų ir jo paties žmonių sunaikinimo, šią knygą jis skyrė mūsų laikų žmonėms. Moronis pastarųjų dienų kitataučius ragino atgailauti, tarnauti Dievui ir atsikratyti slaptų sąjungų (žr. Etero 2:11–12; 8:23). Jis taip pat užrašė Jėzaus Kristaus žodžius, kviesdamas visus žemės pakraščius atgailauti, ateiti pas Jį,

priimti krikštą ir gauti žinojimą, kuris dėl netikėjimo yra paslėptas nuo pasaulio (žr. Etero 4:13–18).

Kada ir kur ji buvo parašyta?

Eteras savo žmonių metraščių baigė paskutinio didelio mūšio, kuriame žuvo visi Jareditai, išskyrus jį patį ir Koriantumrą, metu ir jam pasibaigus (žr. Etero 13:13–14; 15:32–33). Vėliau jis paslėpė savo užrašus „taip, kad Limhio žmonės surado [juos]“ (Etero 15:33; taip pat žr. Mozijo 8:7–9). Moronis sutrumpino Etero metraščių tarp 400 ir 421 m. po Kr. (žr. Mormono 8:3–6; Moronio 10:1). Moronis rašė, kad Jareditai buvo sunaikinti „ant šitos šiaurinės šalies“ (Etero 1:1), leisdamas suprasti, kad sutrumpindamas jų metraščių jis galbūt buvo krašte, kur jie buvo sunaikinti.

Kokie yra išskirtiniai šios knygos bruožai?

Priešingai nei kitose Mormono Knygos knygose, Etero knygoje nepasakojama Lehio palikuonių istorija. Šioje knygoje pasakojama, kaip Jareditai išėjo nuo Babelės bokšto ir keliavo į pažado žemę, kur galiausiai ir buvo sunaikinti. Etero knyga yra antras liudytojas greta nefitų metraščio, parodantis, kad „kiekviena tauta, kuri apgyvens [pažadėtąją žemę], tarnaus Dievui, arba jie bus nušluoti [...] kai jie yra pribrendę nedorybe“ (Etero 2:9).

Jėzaus Kristaus ikimirtingoje būsenoje pasirodymas Jaredo broliui „priskiriamas prie didžiausių įamžintų istorijos akimirkų“. Tas įvykis „amžiams įtvirtino Jaredo brolių tarp didžiausių Dievo pranašų“ (Jeffrey R. Holland, *Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon* [1997], 17). Moronio pasakojimas apie tą regėjimą pateikia galingą liudijimą apie Jėzų Kristų ir išskirtinius mokymus apie dvasinių kūnų prigimtį (žr. Etero 3:4–17).

Knygos planas

Etero 1–3 Viešpats išsaugo Jareditų kalbą prie Babelės bokšto ir pažada vesti juos į rinktinę žemę ir padaryti didžią tautą. Jis veda juos iki pajūrio ir nurodo pastatyti baržas kelionei per vandenyną. Viešpats apreiškia Save ir „viską“ (Etero 3:26) Jaredo broliui.

Etero 4–5 Moronis užantspauduoja Jaredo brolio užrašus. Jis užrašo Jėzaus Kristaus paaiškinimą, kad tie užrašai bus apreiškinti tiems, kurie panaudoja tikėjimą Juo. Moronis moko, kad trys pastarųjų dienų liudytojai prisijungs prie Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios, liudydami apie Mormono Knygą.

Etero 6–11 Jareditai keliauja į pažadėtąją žemę. Žmonės dauginasi ir pradeda plisti toje žemėje. Daug ir teisių, ir nelabų karalių valdo per daugelį kartų. Jareditai beveik visiškai sunaikinami dėl slaptų sąjungų. Daug pranašų perspėja žmones, kad atgailautų, tačiau žmonės juos atmeta.

Etero 12 Moronis moko, kad žmogus turi tikėti, kad galėtų gauti dvasinį liudijimą. Jis išsako Viešpačiui savo susirūpinimą, kad kitataučiai ateityje tyčiosis iš jo silpnumo, rašant šventą metraščių, ir užrašo Viešpaties atsakymą jam. Moronis ragina pastarųjų dienų skaitytojus ieškoti Jėzaus Kristaus.

Etero 13–15 Moronis aptaria Etero pranašystę apie Naująją Jeruzalę. Jareditams atmetus Eterą, jis liudija ir aprašo visišką jų sunaikinimą.

Etero 1

Įvadas

Moronis sutrumpino Etero knygą iš 24 aukso plokštelių, kurias rado Limhio žmonių grupė (žr. Mozijo 8:7–11). Tose plokštelėse buvo Jareditų istorija. Jareditų metraštis prasideda nuo Jaredo ir jo brolio, ieškančių Viešpaties malonės ir vadovavimo savo šeimoms ir draugams,

kai Viešpats sumaišo žmonių kalbą prie Babelės bokšto (žr. Pradžios 11). Kadangi Jaredo brolis su tikėjimu meldėsi Viešpačiui, Jis išsaugojo Jaredo, jo brolio ir jų šeimų bei draugų kalbą. Viešpats pareiškė, kad Jis ves juos į pažadėtąją žemę, kurioje jie taps didele tauta.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Etero 1:1–32

Moronis užrašo Etero genealogiją, siekiančią iki Jaredo prie Babelės bokšto

Kad padėtumėte mokiniams prisiminti, iš kur kilo Etero knyga, peržvelkite su jais kelionių, aprašytų Mozijo 7–24, apžvalgą šio vadovėlio priede. Paprašykite jų peržvelgti 4 kelionę – bandymą rasti Zarahemlą. Paskui pakvieskite juos ieškoti, ką Limhio žmonės rado toje kelionėje. Tada paprašykite jų atsiversti pirmą Etero knygos puslapį. Po antrašte esanti santrauka paaiškina, kad Etero knyga buvo paimta iš 24 plokštelių, kurias rado Limhio žmonės.

Paaiškinkite, kad Moronis, užbaigęs savo tėvo metraščių, užrašė metraščių iš 24 aukso plokštelių santrauką, arba sutrumpintą versiją. Tame metraštyje buvo Jareditų, kurie gyveno Amerikos žemyne prieš nefitus ir lamanitus, istorija. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Etero 1:1–5 ir ieškoti, ką Moronis pasirinko įtraukti į Jareditų metraščių santrauką. Paprašykite mokinių papasakoti, ką jie rado.

Jeigu turite Babelės bokšto paveikslą, galite jį parodyti. Paprašykite mokinių apibendrinti, ką jie žino apie bokštą, minimą Etero 1:5, ir kas nutiko tiems, kurie jį statė. (Jis vadinosi Babelės bokštu. Viešpats sumaišė žmonių, kurie bandė jį statyti, kalbą ir išsklaidė juos dėl jų nelabumo; žr. Pradžios 11:1–9.)

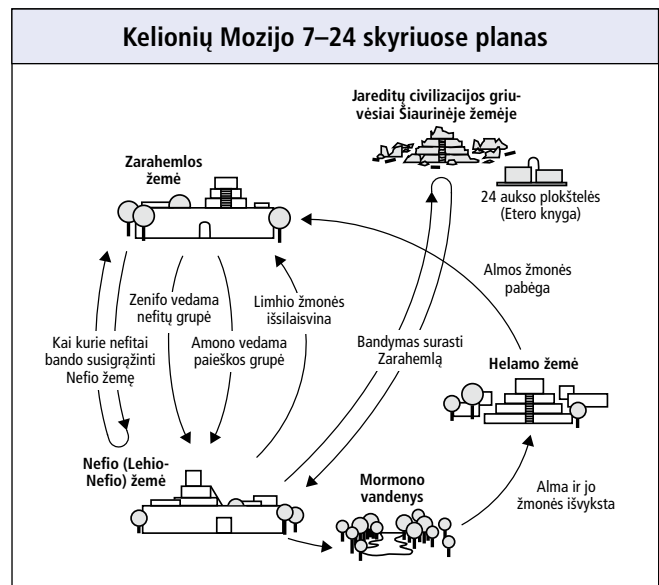
Kad padėtumėte mokiniams suprasti ryšį tarp Jareditų istorijos ir nefitų istorijos, galite pasiūlyti jiems pasižiūrėti į skirtuką „Mormono Knygos chronologija“ (leidinys nr. 32336 156). Paaiškinkite, kad savo metraščių apie Jareditų istoriją Moronis pradėjo užrašydamas pranašo Etero, kuris užrašė istoriją ant 24 aukso plokštelių, kilmę. Moronis užrašė Etero kilmę iki vyro vardu Jaredas, kuris gyveno Babelės bokšto laikais.

Etero 1:33–43

Dėl Jaredo brolio maldų jo šeima ir draugai susilaukia malonės ir dieviško vadovavimo

Paklauskite mokinių, ar kuriam nors iš jų yra tekę būti ten, kur negalėjo suprasti aplinkinių žmonių kalbos. Pakvieskite juos papasakoti, kaip jie jautėsi toje situacijoje. Paskui paprašykite jų įsivaizduoti, kaip jautėsi žmonės prie Babelės bokšto, suvokdami, kad jų visų kalba buvo sumaišyta. Paprašykite jų tyliai apmąstyti šiuos klausimus:

- Jeigu jūs būtumėte tokioje situacijoje, bendravimo su kuriuo žmogum pasiilgtumėte labiausiai? Kodėl?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 1:33–34. Prieš jiems skaitant, paprašykite jų ieškoti: 1) su kuom Jaredas norėjo ir toliau susikalbėti, ir 2) kokią išeitį jis pasiūlė. (Jis norėjo ir toliau susikalbėti su savo šeima, ir paprašė savo brolio pasimelsti, kad jų kalba nebūtų sumaišyta.) Mokiniais papasakojus, ką rado, paklauskite:

- Ką frazė „šaukis Viešpaties“ reiškia jums?
- Ką iš Etero 1:33–34 sužinote apie tai, ką Jaredas manė apie savo brolių ir apie jo maldas?

Klasės mokinius suskirstykite poromis. Tegu mokiniai kiekvienoje poroje paeiliui skaito iš Etero 1:35–42. Paprašykite jų ieškoti Jaredo brolio maldų ir Viešpaties atsakymų į tas maldas. Suteikite mokiniams pakankamai laiko pagalvoti ir paklauskite:

- Kas jums įsiminė Jaredo brolio maldose?
- Kaip Viešpats atsakė į Jaredo brolio maldas?
- Kokių principų galime pasimokyti iš to, kaip Jaredo brolis meldėsi ir kaip Viešpats atsakė į jo maldas? (Paprašykite mokinių pasidalinti savo mintimis, paraginkite juos apmąstyti Dangiškojo Tėvo gailestingumą ir meilę jiems. Lentoje užrašykite tokį principą: **Jeigu mes nuolatos su tikėjimu šaukiame Dievo, Jis pasigailės mūsų.**)

Prieš pamoką užrašykite lentoje šiuos klausimus: (Arba galite juos paruošti ant popieriaus lapų, arba lėtai padiktuoti, kad mokiniai galėtų juos užsirašyti.)

Kuo šaukimasis Dangiškojo Tėvo skiriasi nuo tiesiog „maldos sukalbėjimo“?

Kada jautėte Dangiškojo Tėvo gailestingumą kaip atsakymą į maldą? Kada jūsų šeimos nariai ar draugai papasakojo jums apie Dangiškojo Tėvo gailestingumą kaip atsakymą į maldą?

Ko Dievo atsakymai į mūsų maldas moko mus apie Jo jausmus mums?

Kaip galite savo maldas padaryti prasmingesnes?

Pakvieskite mokinius atsakyti į šiuos klausimus sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose. Galite suteikti jiems galimybę papasakoti tai, ką užrašė. Paliudykite, jog žinote, kad Dangiškasis Tėvas myli mus ir nori laiminti mus, kai mes nuolat šaukiame Jo.

Papaiškinkite, kad pasakojimas Etero 1 skyriuje gali suteikti mums papildomų įžvalgų apie Dievo meilę mums ir apie palaimas, ateinančias per maldą. Paprašykite mokinių tyliai peržvelgti Etero 1:34, 36, 38 ir ieškoti, ko Jaredas pageidavo, kad jo brolis paprašytų savo maldose. Pakvieskite kurį nors mokinį pabūti raštininku ir surašyti mokinių atsakymus lentoje. Galite pasiūlyti, kad raštininkas tuos atsakymus rašytų žemiau jūsų užrašytų žodžių „šauktis Dangiškojo Tėvo“.

Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti frazę „būkime ištikimi Viešpačiui“ Etero 1:38. Pa-brėžkite, kad Jaredo ir jo brolio veiksmai parodo jų tikėjimą ir norą paklusti Viešpačiui. Su tikėjimu jie prašė palaiminimo, kurio jiems reikėjo.

Pakvieskite mokinius tyliai peržvelgti Etero 1:35, 37, 40–42 ir ieškoti būdų, kaip Dievas palaimino Jaredą ir jo brolių, ir jų šeimas bei draugus. Tegu vienas mokinių pabūna raštininku ir mokinių rastus atsakymus užrašo ant lentos, žemiau jūsų užrašyto žodžio *gailestingumas*. Įsitinkite, kad mokiniai mato ryšį tarp Jaredo brolio prašymų ir Viešpaties duotų palaiminimų.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 1:43. Paprašykite, kad mokiniai sektų skaitomą tekstą ir ieškotų palaiminimų, kuriuos Dievas pažadėjo, nors Jaredo brolis konkrečiai jų ir neprašė.

- Kokius papildomus palaiminimus Viešpats pažadėjo žmonėms? (Jaredas prašė, kad jo brolis paklaustų Viešpaties, kur jie turėtų eiti. Jaredas manė, kad Viešpats galbūt ves juos į žemę, kuri būtų „rinktinė tarp visų kitų Žemėje“ [Etero 1:38]. Viešpats pažadėjo vesti juos į pažado žemę. Be to, Jis davė jiems konkrečius nurodymus, kaip pasiruošti savo kelionei. Jis taip pat pažadėjo, kad iš jų šeimų pakels tautą ir kad Žemėje nebus didingesnės tautos.)

Pakvieskite mokinius atsiversti 2 Nefio 4:35. (Galite pasiūlyti jiems Raštuose, prie Etero 1:43, užsirašyti 2 Nefio 4:35.) Paskui paprašykite jų tyliai perskaityti 2 Nefio 4:35 ir Etero 1:43 ir ieškoti, ko tose eilutėse mokoma apie Dievo mums duodamus palaiminimus kaip atsakymus į mūsų maldas.

- Ko 2 Nefio 4:35 Nefis moko apie Dievo atsakymus į maldą? (Dievas dosniai duos tiems, kurie kreipsis į Jį maldoje.) Kaip pasakojimas Etero 1:43 patvirtina tai, ką Nefis pareiškė 2 Nefio 4:35?

- Kodėl, pagal Etero 1:43, Viešpats pažadėjo daugiau palaiminimų, negu Jareditai prašė? (Viešpats pažadėjo papildomų palaiminimų, nes jie ištikimai meldėsi. Galite pasiūlyti mokiniams Etero 1:43 pasižymėti frazę „kad taip ilgai šaukeisi manęs“.)
- Kokio principo galime išmokti iš Etero 1:43? (Mokiniai gali panaudoti kitus žodžius, bet jie turėtų nustatyti tokį principą: **Jei reguliariai su tikėjimu meldžiamės, galime gauti palaiminimus, pranokstančius tai, ko prašome.** Galite mokiniams pasiūlyti šį principą užsirašyti Raštuose.)
- Kada šį principą matėte pasitvirtinant savo ar kito pažįstamo žmogaus gyvenime?

Kai mokiniai pasidalins savo atsakymais, galite pateikti pavyzdžių ir iš savo arba kitų žmonių gyvenimo. Pranašo Džozefo Smito gyvenimas yra geras šio principo pavyzdys. Jis gavo palaiminimų, kurie pranoko tai, ko jis prašė, kai meldėsi siekdamas sužinoti, kuri bažnyčia tikra (žr. Džozefas Smitas–Istorija 1:10–20), ir kai meldėsi siekdamas sužinoti savo padėtį priešais Viešpatį (žr. Džozefas Smitas–Istorija 1:29–47).

Baigdami paraginkite mokinius pasistengti nuoširdžiau melstis. Taip pat paraginkite juos prisiminti, kad Dangišskasis Tėvas yra pilnas gailestingumo ir kad Jis atsakys į jų maldas pagal jų ištikimybę ir pagal tai, kas, kaip Jis žino, atneš didžiausius palaiminimus į mūsų gyvenimą.

Raštų įvaldymo apžvalga

Klasės mokinius suskirstykite poromis. Suteikite jiems laiko kartu peržvelgti visas 25 Mormono Knygos Raštų įvaldymo ištraukas ir reikšmines frazes. Galite pasiūlyti jiems, naudojantis Raštų įvaldymo kortelėmis, klausinėti vienas kitą (žr. Raštų įvaldymo apžvalgos idėją 45 pamokos gale). Paskui galite klausinėti juos iš tų ištraukų, galbūt panaudodami užuominas iš Raštų įvaldymo kortelių. Kartu su visa klase taisykite apklausos metu daromas klaidas. Paprašykite mokinių užsirašyti, kokias eilutes jiems reikės peržvelgti, ir paraginkite juos asmeniškai studijuoti. Mokslo metams artėjant į pabaigą, galite surengti baigiamąjį testą iš Mormono Knygos Raštų įvaldymo ištraukų.

Pastaba: Šią veiklą galite prarvesti pamokos pradžioje arba pabaigoje. Jeigu veiklą pravedate pamokos pradžioje, tegu ji būna trumpa, kad užtektų laiko pamokai. Kitų apžvalgos veiklų ieškokite vadovėlio priede.

Komentarai ir kontekstas

Etero 1:34–35. Koks yra Jaredo brolio vardas?

Vyresnysis Džordžas Reinoldsas iš Septyniasdešimties papasakojo šią istoriją, kuri parodo, kad Jaredo brolio vardas buvo apreikštas Pranašui Džozefui Smitui:

„Vyresniajam Reinoldsui Kahūnui, jiems gyvenant Kirtlande, gimė sūnus. Vieną dieną, kai Prezidentas Džozefas Smitas ėjo pro šalį, jis pasikvietė šį ir paprašė palaiminti kūdikį ir suteikti jam vardą. Džozefas tai

padarė ir suteikė berniukui Mahonrio Moriankumero vardą. Baigęs palaiminimą, jis paguldė vaiką į lovą ir, atsigręžęs į vyresnijį Kahūną, pasakė: „vardas, kurį daviau tavo sūnui, yra Jaredo brolio vardas; Viešpats ką tik jį atskleidė man. Vyresnysis Viljamas F. Kahūnas stovėjo greta ir girdėjo šį Pranašo pareiškimą jo tėvui; ir tai buvo pirmas kartas, kada Bažnyčioje šiame Evangelijos laikotarpyje buvo atskleistas Jaredo brolio vardas“ (“The Jaredites,” *Juvenile Instructor*, May 1, 1892, 282).

Etero 2

Įvadas

Kai Jaredas ir jo brolis, ir jų šeimos bei draugai iškeliavo nuo Babelės bokšto, Viešpats juos vedė per tyrus. Jis nurodė Jaredo broliui pastatyti aštuonias baržas, kuriomis jo žmonės galėtų persikelti per jūrą į pažado žemę. Kai

Jaredo brolis ir jo žmonės tikėdami pakluso Viešpačiui, Jis vedė juos ir davė jiems nurodymus, kurių reikėjo, kad jų kelionė būtų sėkminga.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Etero 2:1–12

Jareditai pradeda kelionę į pažadėtąją žemę

Kad padėtumėte mokiniams pamatyti, kaip, sekdami iš Dievo gautais nurodymais, galime pasiruošti gauti tolesnes gaires ir vadovavimą iš Jo, paveskite šią veiklą:

Prieš pamoką kambaryje, kuriame renkatės, paslėpkite kažką, kas atstotų lobį. Paruoškite tris arba keturias užuominas, nukreipsiančias mokinius prie lobio. Duokite mokiniams pirmąją užuominą. Ta užuomina ves prie kitos užuominos, kuri ves prie dar kitos ir taip, kol mokiniai ras lobį. Kai jie ras lobį, paklauskite:

- Kas būtų nutikę, jeigu būtumėte nekreipę dėmesio į pirmąją užuominą? (Jie nebūtų radę antrosios užuominos.)

Pakvieskite mokinius tyliai peržvelgti Etero 1:41–42 ir ieškoti, kokie buvo pirmieji Viešpaties nurodymai, kurie vedė jareditus į pažadėtąją žemę.

Kad padėtumėte mokiniams pamatyti, kaip jareditai priėmė tuos nurodymus, pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 2:1–3.

- Kaip jareditai priėmė Viešpaties pirmuosius nurodymus?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 2:4–6. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kokius palaiminimus gavo jareditai, paklusę pirmiesiems nurodymams.

- Kas atsitiko, kai jareditai pakluso pirmiesiems Viešpaties nurodymams? (Viešpats per Jaredo brolių davė jiems papildomų nurodymų.)
- Ko iš šito pasakojimo galime pasimokyti apie tai, kaip priimti Viešpaties nurodymus? (Mokiniai gali pasakyti kitais žodžiais, bet jų atsakymuose turi atsispindėti toks principas: **Kai su tikėjimu veikiamė pagal Viešpaties mums duotus nurodymus, galime iš Jo gauti daugiau patarimų.** Galite pasiūlyti jiems užsirašyti šią tiesą Raštuose, šalia Etero 2:6.)

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti ir pritaikyti šį principą, pakvieskite juos pagalvoti, kokį raginimą ar įkvėpimą jie neseniai gavo iš Viešpaties. Paskui perskaitykite šį vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį apie tai, kaip dažnai gauname apreiškimą:

„Jį gausite po nedaug, mažomis dalimis, kad galėtumėte priimti vis daugiau. Kai kiekvieną dalelę priimsite su tikėjimu, būsite vedami prie kitų dalių, iki kol turėsite visą atsakymą. Tas metodas pareikalauš iš jūsų panaudoti tikėjimą Tėvo sugebėjimu atsakyti. Nors kartais tai labai sunku, jis lems reikšmingą asmeninį augimą“ („Naudokime dangišką maldos dovaną“, 2007 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite mokinius atsakyti į šiuos klausimus sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose. Galite užrašyti juos lentoje arba padiktuoti, kad mokiniai galėtų juos užsirašyti.

- Kada paklusote dvasiniam paraginimui ir po to gavote tolesnių nurodymų iš Dievo?
- Kodėl, jūsų manymu, mums kartais reikia veikti pagal dvasinį raginimą, kad paskui galėtume gauti papildomą apreiškimą?

Susidomėjimo ir dėmesio sutelkimo paskatinimas

Planuokite veiklas, kurios paskatins mokinius susidomėti pamoka ir padės jiems sutelkti dėmesį į Raštus. Tos veiklos yra veiksmingiausios, kai būna trumpos ir skatina mokinius susitelkti į pagrindinį pamokos principą.

Apibendrinkite Etero 2:8–12, paaiškindami, kad Viešpats pasakė Jaredo broliui, kad, atvykę į pažadėtąją žemę, jareditai turės „tarnauti jam – tikrajam ir vieninteliam Dievui“ (Etero 2:8), kad galėtų tapti didžia tauta, kokia, kaip Jis pažadėjo, jie gali tapti. Jeigu netarnautų Jam, jie būtų „nušluoti“ nuo žemės (Etero 2:8–10). Moronis sakė, kad toks buvo „nesibai-giantis [...] įsakas“ (Etero 2:10), o tai reiškia, kad jis bus taikomas visiems, kurie gyvens toje žemėje.

Etero 2:13–15

Viešpats drausmina Jaredo brolių dėl to, kad šis nesišaukė Jo maldoje

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 2:13–15 ir ieškoti, ką darė jareditai, pasiekę krantą.

- Ką darė jareditai? (Jie pasistatė palapines ir gyveno pakrantėje ketverius metus.)
- Kodėl Viešpats drausmino Jaredo brolių?
- Ko galime pasimokyti iš Etero 2:14? (Mokiniai gali nurodyti skirtingas tiesas, tarp kurių gali būti tokios: **Viešpats nori, kad mes reguliariai šauktumėmės Jo maldoje; Viešpats nėra patenkintas, kai nesišaukiame Jo maldoje; ir Dvasia nesipluks su mumis, jeigu būsime nuodėmingi.**)

Paprašykite mokinių pagalvoti apie savo asmenines maldas, kada jūs skaitysite tokį vyresniojo Donaldto L. Steilio iš Septyniadešimties teiginį:

„Kasdienės karštos maldos, siekiant atleidimo ir ypatingos pagalbos bei vadovavimo, yra būtinos mūsų gyvenime ir maitina mūsų liudijimus. Kai imame melstis skubotai, pasikartodami, atsainiai ar užmaršiai, rizikuojame prarasti Dvasios, kurios nuolatinis vadovavimas mums yra gyvybiškai svarbus, kad galėtume sėkmingai įveikti kasdienio gyvenimo iššūkius, artumą“ (“Securing Our Testimonies,” *Ensign* arba *Liahona*, Nov. 2004, 39).

Prieš pamoką lentoje užrašykite žemiau pateiktus klausimus. (Arba galite juos paruošti ant popieriaus lapų arba lėtai perskaityti, kad mokiniai galėtų užsirašyti.) Duokite mokiniams dvi arba tris minutes, kad sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose užrašytų trumpus atsakymus į tuos klausimus.

Ką manote apie tai, kaip dažnai meldžiatės asmeniškai?

Ką manote apie savo maldų nuoširdumą?

Ar savo maldose jaučiate, kad tikrai bendraujate su Dangiškuoju Tėvu? Kodėl taip arba ne?

Jeigu galėtumėte kažką pakeisti savo maldose, kas tai būtų?

Etero 2:16–25 (taip pat Etero 3:1–6; 6:4–9)

Jareditai stato baržas, kad persikeltų per vandenyną į pažadėtąją žemę

Paprašykite mokinių pagalvoti, su koku sunkumu jie susiduria arba kokį svarbų sprendimą jiems reikia priimti dabar arba teks tai padaryti ateityje. Pavyzdžiui, jie gali galvoti apie sunkią šeimyninę situaciją, iššūkius mokykloje, sprendimą, su kuo tuoktis, arba apie profesijos pasirinkimą. Pakvieskite juos pagalvoti, kaip Viešpats galėtų juos nukreipti arba jiems padėti. Paraginkite juos, kad, studijuodami likusią Etero 2 skyriaus dalį, ieškotų principų, kurie padėtų jiems gauti Viešpaties pagalbą ir priimti teisingus sprendimus.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 2:16–17. Kitų mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, ką Viešpats pasakė jareditams daryti, kad šie galėtų vykti į pažadėtąją žemę. Kada mokinyš baigs skaityti, paklauskite, ar kas nors norėtų ateiti prie lentos ir greitai nupiešti, kaip, jo manymu, galėjo atrodyti jareditų baržos.

Nubraižykite lentoje šią lentelę, neįtraukdami atsakymų apatinėse trijose eilutėse. Paruoškite lentelės kopijas arba paprašykite, kad mokiniai nusibraižytų ją sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose.

Etero 2:18–19	Etero 2:20–25; 3:1–6; 6:4–9		
Su baržomis susijusi problema	Sprendimas	Ką darė Viešpats	Ką darė Jaredo brolis
Nebuvo oro	Baržos viršuje ir apačioje padarė skylės, kurios galėjo būti atkempšamos ir užkemšamos	Davė Jaredo broliui nurodymus	Padarė skylės
Nebuvo vairo	Vėjas gins baržas link pažadėtosis žemės	Padarė, kad pūstų vėjas	Pasitikėjo Viešpačiu
Nebuvo šviesos	Paruošė ypatingus akmenis ir paprašė Viešpaties paliesti juos, kad jie šviestų	Informavo Jaredo brolių apie būsimas problemas ir nurodė jam atrasti jų sprendimus Palietė akmenis, kai Jaredo brolis paruošė juos	Paruošė akmenis ir paprašė Viešpaties juos paliesti, kad jie šviestų tamsoje

Pakvieskite mokinius asmeniškai tyrinėti Etero 2:18–19 ir surasti tris problemas, kurias Jaredo brolis pastebėjo baržose.

- Kokias problemas pastebėjo Jaredo brolis? (Mokinių atsakymus užrašykite pirmajame lentelės stulpelyje, kaip parodyta. Paraginkite juos tą patį padaryti savo lentelėse.)

Paskui, kai mokiniai nustatys problemas, pakvieskite juos studijuoti Etero 2:20–25; 3:1–6; 6:4–9. (*Pastaba:* Ištraukos iš Etero 3 ir 6 skyrių bus detaliau nagrinėjamos 145 ir 147 pamokose.) Duokite jiems laiko patiems užpildyti visą lentelę.

Suteikę mokiniams pakankamai laiko užpildyti lentelę, kad padėtumėte jiems rasti principus iš Jaredo brolio patyrimo, užduokite šiuos klausimus:

- Remdamiesi problemos dėl oro sprendimu, atsakykite, kaip, Viešpats kartais padeda mums išspręsti mūsų problemas arba atsako į mūsų klausimus? (Kartais Viešpats pasako mums, kaip išspręsti problemą, ir tikisi, kad seksime Jo nurodymais.)
- Kaip, remiantis problemos dėl vairavimo sprendimu, Viešpats kartais padeda mums išspręsti mūsų problemas arba atsako į mūsų klausimus? (Kartais Viešpats Pats pasirūpina sprendimu.)
- Kaip, remiantis problemos dėl šviesos sprendimu, Viešpats kartais padeda mums išspręsti mūsų problemas arba atsako į mūsų klausimus? (Kartais Viešpats reikalauja, kad patys rastume sprendimą ir paprašytume Jo patvirtinimo ir pagalbos jį įgyvendinant.)

Lentoje užrašykite tokį principą: ***Jei šaukiamės Viešpaties ir spręsdami savo problemas darome savo dalį, galime gauti Viešpaties pagalbą.*** Kad padėtumėte mokiniams pritaikyti šį principą, paprašykite jų apmąstyti svarbų sprendimą, apie kurį jie pagalvojo prieš kelias minutes. Po to paprašykite jų tyliai apmąstyti šiuos klausimus:

- Ko, jūsų manymu, Viešpats gali tikėtis, kad padarysite priimdami tą sprendimą?
- Ką Viešpats galėtų padaryti, kad padėtų jums?
- Kaip galite parodyti pasitikėjimą Viešpačiu, kada galvojate apie šį sprendimą?

Duokite mokiniams kelias minutes užrašyti, ką šiandien sužinojo. Pasidalinkite savo liudijimu, kad, jei ištikimai šaukiamės Viešpaties ir spręsdami savo problemas darome savo dalį, Jis veda mus ir padeda mums pagal Savo išmintį ir galią.

Etero 3

Įvadas

Atsakydamas į Viešpaties klausimą „Ko norėtum, kad padaryčiau, idant turėtum šviesą savo laivuose?“, Jaredo brolis paruošė šešiolika akmenų ir nuolankiai paprašė Viešpaties paliesti juos, „kad jie šviestų tamsoje“ (Etero 2:23; 3:4). Kadangi Jaredo brolis turėjo didelį

tikėjimą, jis matė, kaip Gelbėtojo pirštas paliečia akmenis. Tada Viešpats parodė Save Jaredo broliui ir apreiškė daug dalykų. Viešpats įsakė Jaredo broliui užrašyti tai, ką matė ir girdėjo, ir užantspauduoti tuos užrašus, iki kol Viešpats panorės, kad jie išeitų.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Etero 3:1–20

Viešpats paliečia akmenis, kad jie skleistų šviesą Jareditų baržose, ir parodo Save Jaredo broliui

Pakvieskite vieną mokinį pabūti raštininku. Po to užduokite mokiniams šį klausimą ir paprašykite raštininko lentoje užrašyti mokinių atsakymus.

- Kokių dalykų paaugliai nuoširdžiai prašo maldoje?

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad kuris nors iš jų draugų meldžiasi dėl vieno iš lentoje išvardintų dalykų. Tas draugas norėtų žinoti, kaip patobulinti savo maldas ir veiksmus, kad galėtų gauti Viešpaties pagalbą ir vadovavimą. Paraginkite mokinius, kad studijuodami Jaredo brolio pavyzdį Etero 3, galvotų apie tą prašymą ir ieškotų įžvalgų, kuriomis jie galėtų pasidalinti su savo draugu.

Priminkite mokiniams, kad praeitoje pamokoje jie aptarė pasakojimą apie tai, kaip Jaredo brolis klausia Viešpaties, kaip apšviesti savo baržas.

- Ką darė Jaredo brolis, kad baržose galėtų būti šviesa? (Žr. Etero 3:1.)
- Ką Jaredo brolis prašė Viešpaties padaryti, kad būtų šviesa? (Žr. Etero 3:1, 4.)
- Kas iš Jaredo brolio pastangų palieka jums įspūdį?

Pabrėžkite, kad Jaredo brolis labai stengėsi paruošti akmenis. Paskui pakvieskite mokinius pagalvoti, kiek naudos būtų iš akmenų, jeigu Viešpats nebūtų jų palietęs. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 3:2–5 ir ieškoti frazių, kurios parodytų, kad Jaredo brolis pripažino savo priklausomumą nuo Viešpaties.

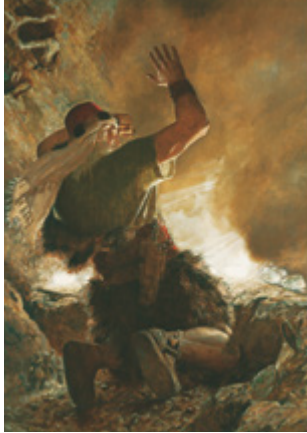
Duokite mokiniams laiko skaityti ir suskirstykite juos poromis. Paprašykite, kad jie vieni kitiems papasakotų, ką rado. Taip pat galite pasiūlyti jiems pasidalinti tuo, kas Jaredo maldoje jiems paliko įspūdį.

Mokiniams skaitant Etero 3:2, gali iškilti klausimų apie frazes „mes esame nieko neverti priešais tave“ ir „mūsų prigimtis tapo nuolat pikta“. Padėkite jiems pastebėti, jog, kada Jaredo brolis vartojo tuos žodžius, jis kalbėjo apie mūsų paveldėtą būseną „dėl nuopuolio“. Mes esame fiziškai ir dvasiškai atskirti nuo Dievo ir toliau atskiriame save nuo Jo, kai nusidedame. Palyginus su Juo, esame silpni ir neverti. Be Jo pagalbos niekada negalėtume grįžti gyventi Jo akivaizdoje.

Kad padėtumėte mokiniams labiau suprasti jų perskaitytų eilučių prasmę, užduokite šiuos klausimus:

- Kodėl, jūsų manymu, mums svarbu pripažinti savo priklausomumą nuo Viešpaties, kai prašome Jo pagalbos?
- Kokius įrodymus, kad Jaredo brolis tikėjo, jog Viešpats gali padėti jam išspręsti jo problemą, matote Etero 3:1–5? (Jeigu reikia, paraginkite mokinius ieškoti frazių, kurios apibūdina Jaredo brolio pastangas, ir frazių, rodančių jo pasitikėjimą Viešpačiu.)

Kad pabrėžtumėte Jaredo brolio tikėjimo galią, pakvieskite kurį nors mokinį perskaityti žemiau pateiktą vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

Asmeninių patyrimų pasakojimas

Pasakodami savo patyrimus, kaip stengėtės gyventi pagal Evangelijos principus, galite padėti mokiniams suprasti, kaip jiems patiems pritaikyti tuos principus. Pasakokite trumpas istorijas ir visuomet išsakykite savo liudijimą, kuris perteiktų tai, ko išmokote arba kaip buvote palaiminti per tuos patyrimus. Tai pakvies Šventąją Dvasią paliudyti apie jūsų pasakojamas tiesas.

„Žinoma, Dievą, kaip ir skaitytoją, labai jaudina vaikiškai tyras ir karštas šio žmogaus tikėjimas. „Štai, o Viešpatie, tu gali tai padaryti.“ Turbūt tai galingiausia žmogaus išarta tikėjimo frazė Raštuose. [...] Kad ir kaip pranašas nepasitiki savo galimybėmis, jis *visiškai*, pasitiki Dievo galia“ (“Rending the Veil of Unbelief,” in *Nurturing Faith through the Book of Mormon: The 24th Annual Sidney B. Sperry Symposium* [1995], 12).

Parodykite paveikslėlį „Jaredo brolis pamato Viešpaties pirštą“ (62478; *Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 85). Pakvieskite vieną mokinį perskaityti Etero 3:6. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir įsivaizduoti, kaip šioje eilutėje aprašytas patyrimas turėjo atrodyti Jaredo broliui.

- Ką galvotumėte arba jaustumėte, jeigu turėtumėte patyrimą, panašų į Jaredo brolio?

Apibendrinkite Etero 3:6–8, paaiškindami, kad Jaredo brolis, pamatęs Viešpaties pirštą, „parpuolė prieš Viešpatį“ (Etero 3:6). Jis nustebo pamatęs, kad Viešpaties pirštas „buvo kaip žmogaus pirštas, kaip kūnas ir kraujas“ (Etero 3:6). (Vėliau Jaredo brolis sužinojo, kad matė Viešpaties dvasios kūno dalį [žr. Etero 3:16].)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 3:9 ir ieškoti priežasčių, kodėl Jaredo brolis galėjo matyti Viešpaties pirštą.

Mokiniams pateikus atsakymus, lentoje užrašykite tokius nebaigtus teiginius:

Jei nuolankiai šauksimės Viešpaties, Jis palaimins mus pagal mūsų ... ir Savo valią.

Paprašykite mokinių pateikti žodžius, kuriais galima būtų užbaigti tą teiginį. Mokiniai turėtų pasakyti, kad žodis *tikėjimas* užbaigia tą sakinį. Jie taip pat gali pasiūlyti tokius žodžius kaip *pastangos, nuolankumas, poreikiai ir nuoširdumas*. Padėkite jiems pamatyti, kad visi tie žodžiai yra tikėjimo išraiška. Po to užbaikite teiginį lentoje: ***Jei nuolankiai šauksimės Viešpaties, Jis palaimins mus pagal mūsų tikėjimą ir Savo valią.***

Dar kartą paminėkite pamokos pradžioje lentoje sudarytą sąrašą. Iš jo išsirinkite vieną ar du dalykus. Pakvieskite mokinius pasidalinti savo mintimis apie tai, kaip kas nors gali parodyti tikėjimą Viešpačiu tose konkrečiose situacijose. Kai mokiniai tai padarys, paminėkite jūsų ką tik lentoje užrašytą principą.

- Kokie jūsų patyrimai padėjo jums suprasti, kad tas principas yra tikras?

Kad padėtumėte mokiniams pritaikyti šį principą savo gyvenime, pakvieskite juos pagalvoti apie situaciją, kurioje jiems reikia Viešpaties pagalbos. Duokite jiems laiko sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose aprašyti vieną būdą, kaip jie, nuolankiai siekdami Viešpaties pagalbos, gali panaudoti daugiau tikėjimo. Paraginkite mokinius laikytis to, ką užrašė. Galite papasakoti savo patyrimą, kai gavote palaiminimų, nes panaudojote tikėjimą Viešpačiu.

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti šį teiginį, kuriame vyresnysis Džefris R. Holandas paaiškina, kad mūsų praeities patyrimai gali stiprinti mūsų tikėjimą.

„Paruošiamasis tikėjimas formuojasi iš praeities patyrimų – iš pažinimo, suteikiančio pagrindo tikėjimui“ (*Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon* [1997], 18).

- Kokie Jaredo brolio patyrimai, pradėdant nuo Babelės bokšto, galėjo sustiprinti jo tikėjimą Viešpačiu? Kaip, jūsų manymu, tie patyrimai paruošė jį panaudoti tokį didelį tikėjimą, kai jis nunešė akmenis Viešpačiui?

Pakvieskite mokinius susiskirstyti poromis ir aptarti tokius klausimus:

- Kokie patyrimai sustiprino jūsų tikėjimą Viešpačiu? Kaip tie patyrimai paruošė jus vėliau savo gyvenime panaudoti dar didesnę tikėjimą?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Etero 3:9–12. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą. Po to užduokite šį klausimą:

- Kai Viešpats paklausė: „Ar patikėsi žodžiais, kuriuos pasakysiu?“, Jaredo brolis pasakė: „Taip, Viešpatie“ (Etero 3:11–12). Kodėl, jūsų manymu, yra svarbu, kad Jaredo brolis norėjo įsipareigoti patikėti Viešpaties žodžiais prieš juos išgirdamas?

Paaiškinkite, kad po to, kai vyresnysis Holandas mokė apie tikėjimą, kuris remiasi praeities patyrimais, jis mokė apie tobulesnį tikėjimą, kurį turime išsiugdyti. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti šį vyresniojo Holando teiginį:

„Išperkantis tikėjimas dažnai turi būti naudojamas ateities įvykiams – nežinomybei, suteikiančiai galimybę stebuklams. Iš tikėjimo, kalnus perkeliančio tikėjimo, tokio kaip Jaredo brolio tikėjimas, *kyla* stebuklas ir pažinimas. [...] Tikėjimas reiškia besąlygiškai ir iš anksto sutikti su bet kokiais sąlygomis, kokias Dievas beiškeltų netolimoje ar tolimoje ateityje.

Jaredo brolio tikėjimas buvo tobulas“ (*Christ and the New Covenant*, 18–19).

Paraginkite mokinius pagalvoti, ar jie turi pakankamai tikėjimo Viešpačiu, kad, netgi prieš Jam apreiškiant, įsipareigotų patikėti ir sekti tuo, ką Jis jiems apreikš.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 3:13–20 ir ieškoti, kokius palaiminimus Jaredo brolis gavo dėl savo tikėjimo. Galite duoti jiems laiko aprašyti jo patyrimus ir išmoktas tiesas. Suteikę mokiniams pakankamai laiko parašyti, galite kelių iš jų paprašyti papasakoti, ką parašė.

Anksčiau šioje pamokoje, kai mokiniai skaitė apie tai, kaip Jaredo brolis matė Viešpaties pirštą, jūs paklausėte, kaip jie jaustųsi, jeigu išgyventų panašų patyrimą. Dabar, kai jie daugiau paskaitė apie Jaredo brolio patyrimą, galite vėl užduoti tą patį klausimą.

Paliudykite, kad, **jei panaudosime tikėjimą, panašų į Jaredo brolio tikėjimą, priartėsime prie Viešpaties.**

Etero 3:21–28

Viešpats įsako Jaredo broliui užrašyti tai, ką šis matė, ir užantspauduoti savo metrašį

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti Etero 3:25–26, o mokinių paprašykite surasti, ką Viešpats regėjime parodė Jaredo broliui. Paprašykite mokinių pasakyti, ką sužinojo.

Apibendrinkite Etero 3:21–24, 27–28, paaiškindami, kad Viešpats įsakė Jaredo broliui užrašyti tai, ką šis matė ir girdėjo, ir užantspauduoti savo užrašus. Viešpats taip pat paaiškino, kad Jis paruoš kelią, kad Jaredo brolio užrašai ateityje būtų išversti dviejų akmenų pagalba. Tie akmenys sudarė tai, kas yra vadinama Urimais ir Tumimais (žr. DS 17:1; taip pat žr. Raštų rodyklę, „Urimai ir Tumimai“).

Užbaigdami paraginkite mokinius pritaikyti tai, ką jie šiandien sužinojo – ieškoti, kaip parodyti savo tikėjimą ir pasitikėjimą Viešpačiu. Išsakykite savo įsitikinimą, kad, jei panaudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi, Dievas palaimina mus, kaip palaimino Jaredo brolių.

Komentarai ir kontekstas

Etero 3:15. „Niekuomet aš neparodžiau savęs žmogui“

Vyresnysis Džefris R. Holandas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo pateikė galimą paaiškinimą, kodėl Jėzus sakė, kad niekuomet neparodė savęs žmogui, prieš parodydamas save Jaredo broliui:

„Kristus sakė Jaredo broliui: „Niekuomet aš neparodžiau savęs žmogui *tokiu būdu, ne savo noru, skatinamas vien tik matančiojo tikėjimo*“. Paprastai pranašai yra *pakviečiami* Viešpaties akivaizdon, jie yra

Jo šaukiami įžengti Jo akivaizdon ir tik Jam leidus. Bet Jaredo brolis, atrodo, prasibrovė pro uždangą ne kaip nelaukiamas svečias, bet galbūt formaliai kaip nekvietas svečias. [...] Žinoma, pats Viešpats beprecedentį tikėjimą siejo su šiuo beprecedenčiu regėjimu. Jeigu pats regėjimas nebuvo unikalus, tai neprilygstamas turėjo būti tikėjimas ir tai, kaip tas regėjimas buvo gautas. Vienintelis aspektas, kuriuo tas tikėjimas buvo toks nepaprastas, buvo tai, kad jis galėjo nuvesti pranašą nekvietą ten, kur kiti galėjo eiti tik Dievui pakvietus“ (*Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon* [1997], 23).

Studijų namuose pamoka

Mormono 8:12–Etero 3 (29 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Mormono 8:12–Etero 3 (29 dalį), santraukos nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje daugiausia dėmesio skirsite tik keletui iš šių doktrinų ir principų. Apgalvodami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios raginimais.

1 diena (Mormono 8:12–41)

Mokiniai sužinojo, kad Moronis matė mūsų dienas ir užrašė sąlygų, kuriose dabar gyvename mes, pranašišką apibūdinimą. Jie išsiaiškino, kad Mormono Knyga yra vertinga Viešpaties dovana, galinti rodyti jiems kelią paskutinėmis dienomis. Remdamiesi Moronio pateiktu paskutiniųjų dienų apibūdinimu, mokiniai taip pat sužinojo, kad Dievas laikys mus atsakingais už tai, kaip elgiamės su vargšais ir stokojančiais.

2 diena (Mormono 9)

Moronis užbaigė savo tėvo metrašį, paskelbdamas, kad, jeigu atgailausime ir šauksimės Dievo, būsime be dėmės, kada įžengsime Jo akivaizdon. Iš Moronio mokiniai sužinojo, jog, kadangi Dievas nesikeičia, Jis daro stebuklus pagal Savo vaikų tikėjimą, ir kad, jeigu mes tikėdami melsimės Dangiškajam Tėvui Jėzaus Kristaus vardu, Jis suteiks mums palaiminimų, kurie padės įgyvendinti savo išgelbėjimą.

3 diena (Etero 1–2)

Mokiniai sužinojo, kad Etero knyga yra Moronio padaryta 24 aukso plokštelių, kurias, kaip aprašyta Mozijo knygoje, surado Limhio žmonės, santrauka. Tose plokštelėse buvo Jareditų, kuriuos Viešpats vedė į pažadėtąją žemę, metraštis. Studijuodami Jareditų patirtį mokiniai sužinojo, kad, veikdami su tikėjimu pagal Viešpaties mums duotus nurodymus, galime gauti tolesnį Jo vadovavimą. Vienu metu, bekeliaujant į pažadėtąją žemę, Viešpats drausmino Jaredo brolių dėl to, kad jis nesišaukė Jo. Studijuodami šį patyrimą, mokiniai sužinojo, kaip svarbu reguliariai maldoje šauktis Dangiškojo Tėvo. Jaredo brolio patyrimas su Viešpačiu, statant baržas, padėjo mokiniams suvokti, jog, kada šaukiamės Viešpaties ir, spręsdami savo problemas, darome savo dalį, galime gauti Viešpaties pagalbą.

4 diena (Etero 3)

Stengdamasis išspręsti šviesos tiekimo baržoms problemą, Jaredo brolis parodė, kad, jei nuolankiai šaukiamės Viešpaties, Jis palaimina mus pagal mūsų tikėjimą ir Savo valią. Mokiniai sužinojo, kad, jei panaudojame tikėjimą Viešpačiu, priartėjame prie Jo. Jaredo brolis laikėsi tų principų ir matė Gelbėtojo dvasios kūną bei nuostabų regėjimą apie visus Žemės gyventojus.

Įvadas

Etero knyga yra Moronio sutrumpintas Jareditų metraštis. Pranašas Eteras padarė šį metrašį ant 24 aukso plokštelių, kurias aptiko karaliaus Limhio žmonių grupė. Žemiau pateikta mokymo idėja padės mokiniams suprasti kai kuriuos principus apie maldą, mokomus Etero 1.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Etero 1

Dėl Jaredo brolio maldų jis pats, jo šeima ir draugai susilaukė malonės ir dieviško vadovavimo

Pradėkite pamoką paprašydami mokinių pagalvoti apie situaciją, kurioje jie tikrai jautė poreikį maldoje prašyti pagalbos. Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti patyrimais arba papasakokite vieną iš savo patyrimų.

Priminkite mokiniams, kad Etero knyga yra Moronio sutrumpintas Jareditų metraštis. Jaredas, jo brolis, jų draugai ir jų šeimos gyveno Babelės bokšto laikais (maždaug 2200 metų m. pr. Kr.), kai Dievas sumaišė žmonių kalbą. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 1:33–35, o mokinių paprašykite ieškoti priežasčių, kodėl Jaredas ir jo brolis jautė poreikį melsti pagalbos. Prieš mokiniui pradėdant skaityti, galite paaiškinti, kad frazė „šauktis Viešpaties“ yra dar vienas būdas pasakyti „melstis“. Paskui užduokite šiuos klausimus:

- Kokios pagalbos Jaredui ir jo broliui reikėjo iš Viešpaties?
- Kas tose eilutėse sakoma apie tai, ką Jaredas manė apie savo brolio tikėjimą?

Suskirstykite mokinius poromis. Pakvieskite mokinius kiekvienoje poroje paeiliui garsiai vienas kitam skaityti Etero 1:35–42. Prieš jiems pradėdant skaityti, paprašykite jų ieškoti: 1) kiekvieno momento, kada Jaredo brolis šaukėsi Viešpaties, ir 2) kiekvieno momento, kada Viešpats parodė gailingumą Jaredo broliui dėl jo maldų. Praėjus pakankamai laiko, pakvieskite kelias poras pateikti pavyzdį, kaip Viešpats rodė gailingumą Jaredo broliui ir jo šeimai dėl dažnų jų maldų.

Paklauskite: Kokio principo apie maldą galime išmokti iš šių eilučių? (Mokiniams pasakojant, kokius principus jie rado, pabrėžkite šį principą: **Jeigu nuolatos šaukiamės Dievo su tikėjimu, Jis pasigailės mūsų.** Užrašykite šį principą lentoje.)

Paaiškinkite mokiniams, kad svarbu prisiminti, jog „malda tai veiksmas, kuriuo Tėvo valia ir vaiko valia tarpusavyje suderinama. Maldos tikslas yra ne pakeisti Dievo valią, bet gauti sau ir kitiems palaiminimus, kuriuos Dievas jau nori duoti, bet kurių mes turime paprašyti, kad gautume“ (Bible Dictionary, „Prayer“).

Pakvieskite mokinius peržvelgti Etero 1:34, 36, 38 ir ieškoti, ko Jaredo brolis prašė savo maldose. Paprašykite vieną mokinį surašyti mokinių išvardintus dalykus po fraze „šauktis Dievo“, kurią užrašėte lentoje.

Pabrėžkite, kad Jaredas ir jo brolis tikėjo ir norėjo paklusti Viešpačiui. Pasiūlykite mokiniams pasižymėti frazę „būkime ištikimi Viešpačiui“ Etero 1:38 pabaigoje.

Pakvieskite mokinius peržvelgti Etero 1:35, 37, 40–42 ir ieškoti būdų, kaip Dievas palaimino Jaredo brolių, jo šeimą ir draugus. Tegu, mokiniams vardinant tuos palaiminimus, vienas iš jų surašo juos lentoje, po žodžiu *gailėstingumas*, jūsų užrašytame principo. Pažymėkite, kad Viešpats davė Jaredo broliui palaiminimų, kurių jis meldė.

Lentoje arba ant popieriaus lapų paruoškite žemiau pateiktus klausimus. Paprašykite mokinių savo porose aptarti klausimus, remiantis lentoje užrašytu principu. Tie klausimai padės jiems suprasti ir pajauti šio principo svarbą.

Kaip, jūsų manymu, „šauktis Dievo“ skiriasi nuo tiesiog „sukalbėti maldą“?

Kada jūs ar kuris nors jūsų pažįstamas patyrė Dangiškojo Tėvo gailėstingumą kaip atsakymą į maldą?

Ką galite sužinoti apie Viešpatį iš Jo atsakymų į Jaredo brolio maldas?

Suteikę mokiniams laiko aptarti tuos klausimus, galite paprašyti jų savo grupėse pasidalinti aptartu patyrimu arba pasidalinti diskusijų metu gautomis įžvalgomis.

Pasidalinkite savo liudijimu apie Dangiškojo Tėvo meilę mums ir Jo norą laiminti mus, kai nuolat šaukiamės Jo. Pakvieskite mokinius pagalvoti, kaip jie galėtų pritaikyti lentoje užrašytą principą. Pavyzdžiui, jie galėtų nusistatyti tikslą reguliariau melstis arba pasirinkti būdą, kaip padaryti savo maldas nuoširdesnes. Jūs galite

duoti jiems laiko savo Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti tai, ką jie nori daryti.

Paaiškinkite, kad Jaredo brolio maldų studijavimas gali mums suteikti papildomų įžvalgų apie Viešpaties meilę mums ir per maldą ateinančius palaiminimus. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 1:43. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kokius papildomus palaiminimus Dievas pažadėjo Jaredui ir jo broliui. Mokiniams papasakojus, ką rado, pabrėžkite, kad Jaredo brolis neprašė palaiminimo konkrečiai, kad jo ainija taptų didele tauta. Galite pasiūlyti mokiniams Raštuose Etero 1:43 pabaigoje pasižymėti frazę, kuri parodo, kodėl Dievas būtent taip atsakė į Jaredo brolio maldą: „kad taip ilgai šaukėsi manęs“.

Paklauskite: Kokių principų galime išmokti iš Viešpaties dosnumo Jaredui ir jo broliui, kuris parodytas Etero 1:43?

Iš šios Raštų eilutės galime sužinoti kelis principus. Vienas svarbus principas: **Jeį mes reguliariai su tikėjimu meldžiamės, galime gauti palaiminimus, pranokstančius tai, ko prašome.**

Paklauskite: Kada patyrėte kažką, kas įrodo, kad tas principas yra tiesa? Ar žinote ką nors, kas turėjo tokį patyrimą, arba galite prisiminti ką nors iš Raštų, turėjusį tokį patyrimą? (Pasakykite mokiniams, kad duosite jiems akimirką pagalvoti apie pavyzdžius prieš kviesdamas juos atsakyti. Taip pat galite pasidalinti pavyzdžiu iš savo gyvenimo.)

Baigdami pamoką pasidalinkite savo liudijimu, kad Dievas girdi mūsų maldas ir atsako į jas. Jis kupinas išminties ir gailėstingumo, ir Jam patinka laiminti Savo vaikus. Jis yra patenkintas, kai nuoširdžiai ir nuolat meldžiamės Jam. Paraginkite mokinius pasistengti melstis su didesniu tikėjimu. Paraginkite juos prisiminti, kad Dangiškasis Tėvas yra kupinas gailėstingumo ir kad Jis atsakys į jų maldas pagal tai, kas, kaip Jis žino, atneš didžiausius palaiminimus į jų gyvenimą.

Kita dalis (Etero 4–12)

Kitoje dalyje mokiniai daugiau sužinos apie Jareditus. Nors pranašai ir perspėjo Jareditus, kad nerinktų karalių, žmonės juos renka, ir karaliai nuveda juos į nelaisvę. Pasaulio galių trokštantys žmonės savo savanaudiškiems tikslams pasiekti dažniausiai naudojami slaptomis sąjungomis. Moronis užrašo daug stebuklų, kurie buvo atlikti todėl, kad kai kurie žmonės turėjo stiprų tikėjimą. Jis moko, kad nusižeminantys priešais Dievą ir tikintys Jį gaus Jo malonę, padėsiančią jiems nugalėti savo silpnybes.

Etero 4–5

Įvadas

Viešpats įsakė Moroniui užantspauduoti užrašytą Jaredo brolio regėjimą ir paaiškino, kad tie užrašai bus atskleisti tada, kai žmonės tikės taip, kaip tikėjo Jaredo

brolis. Moronis pranašavo, kad pastarosiomis dienomis trys liudytojai liudys apie Mormono Knygos tikrumą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Etero 4:1–7

Moronis užrašo ir užantspauduoja visą pasakojimą apie Jaredo brolio regėjimą

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie kokį nors jiems arba jų šeimai ypatingai brangų daiktą, kurį jie norėtų laikyti mažiems vaikams nepasiekiamoje vietoje. Kaip pavyzdį galite parodyti arba nupasakoti kažką, kas yra brangu jums.

- Kodėl neleistumėte vaikui laikyti tokio daikto?
- Ką turėtų išmokti vaikas, kad jūs galėtumėte jam patikėti tą daiktą?

Paaiškinkite, kad Evangelijos tiesos yra brangios Viešpačiui. Jis nori visomis jomis pasidalinti su mumis, bet laukia, kol būsime pasiruošę jas priimti. Mokiniais šioje pamokoje studijuojant Etero 4 skyrių, paraginkite juos ieškoti principų, kurie galėtų padėti jiems pasiruošti priimti tiesą iš Viešpaties.

Pakvieskite vieną mokinį perskaityti Etero 4:1–5, o likusių mokinių paprašykite ieškoti, ką Viešpats įsakė Moroniui užrašyti ir užantspauduoti.

- Ką Moroniui buvo įsakyta „užantspauduoti“?

Paaiškinkite, kad Moronis į tai, kas dažnai vadinama užantspauduota Mormono Knygos dalimi, įtraukė Jaredo brolio metrašį. (Galite parodyti lentelę, vadinamą Mormono Knygos šaltiniai, kuri yra šio vadovėlio pabaigoje esančiame priede.)

- Kaip Moronis apibūdino tai, ką matė Jaredo brolis? (Žr. Etero 4:4.)

Kad padėtumėte mokiniams sužinoti daugiau apie tai, ką Viešpats parodė Jaredo broliui, pakvieskite juos tyliai perskaityti Etero 3:25–26 ir 2 Nefio 27:8–10. Paskui užduokite šiuos klausimus:

- Ką, pagal Etero 3:25–26, Viešpats parodė Jaredo broliui?
- Kas, pagal 2 Nefio 27:10, yra užantspauduotoje Mormono Knygos dalyje?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 4:6–7. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir nustatyti, kokios turi būti sąlygos, kad Jaredo broliui duoti apreiškimai galėtų būti atskleisti. Galite paraginti mokinius tai, ką rado, pasižymėti Raštuose.

- Kokias sąlygas radote?
- Kokius principus apie apreiškimo gavimą galime sužinoti iš šios ištraukos? (Padėkite mokiniams suprasti, kad, **jei atgailaujame ir panaudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi, galime gauti tolesnį apreiškimą.**)
- Kodėl mes, jūsų manymu, turime atgailauti ir tapti švarūs, kad galėtume gauti tolesnį apreiškimą?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, ką reiškia „panaudo[ti] tikėjimą... taip, kaip Jaredo brolis“ (Etero 4:7), pakvieskite juos sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose išvardinti tiek būdų, kaip Jaredo brolis demonstravo tikėjimą Viešpačiu, kiek gali prisiminti. Galite jiems pasiūlyti, sudarant sąrašą, peržvelgti Etero 1–3. Suteikite jiems pakankamai laiko pagalvoti bei užrašyti ir pakvieskite kelis mokinius perskaityti kai kuriuos jų užrašytus pavyzdžius ir paaiškinti, kodėl tie pavyzdžiai jiems padarė įspūdį.

Priminkite mokiniams tą brangų daiktą, apie kurį jie galvojo pamokos pradžioje, ir sąlygas, kuriomis jie patikėtų jį vaikui. Paliudykite, kad panašiai Viešpats reikalauja, kad Jo vaikai atitiktų tam tikras sąlygas, kad Jis galėtų apreikšti jiems visas Savo tiesas. Jis reikalauja, kad mes pademonstruotume savo dvasinį pasiruošimą ir tikėjimą.

Etero 4:8–19

Viešpats moko, ką turime daryti, kad gautume tolesnį apreiškimą

Iškelkite kokį nors audinį. Paaiškinkite, kad Viešpats mokė principų, kurie gali padėti mums priimti apreiškimą. Mokydamas tų principų, Jis kalbėjo apie uždangą. Uždanga – tai užuolaida arba audinys, naudojamas kam nors uždengti arba paslėpti.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 4:15 ir ieškoti frazės, kurioje būtų žodis *uždanga*.

- Apie kokią uždangą kalbėjo Viešpats? („Netikėjimo uždangą“) Kuo netikėjimas panašus į uždangą?
- Ką, jūsų manymu, reiškia „perplėš[ti]... netikėjimo uždangą“?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 4:8, kitą – Etero 4:11, o dar kitą – Etero 4:15. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kas gali mums neleisti gauti apreiškimo ir kas gali mums padėti „perplėš[ti]... netikėjimo uždangą“ ir gauti daugiau apreiškimų.

- Ką, jūsų manymu, reiškia „kovo[ti] prieš Viešpaties žodį“? (Etero 4:8).
- Kokios pasekmės, pagal Etero 4:8, laukia mūsų, kai kovojame prieš Viešpaties žodį?
- Kokį palaiminimą, pagal Etero 4:11, gauname, kai tikime Viešpaties žodžiu?

Lentoje užrašykite šį nebaigtą teiginį:

Kai tikime Viešpaties žodžiu, ...

Paprašykite mokinių užbaigti teiginį pagal tai, ką jie sužinojo iš šių eilučių. Nors mokinių atsakymai gali būti kitokie, užtikrinkite, kad jie nustatytų tokį principą: ***Kai tikime Viešpaties žodžiu, Jis palaimina mus tolesniu apreiškimu.*** Užrašykite šį principą lentoje. Galite paraginti mokinius užsirašyti šį principą Raštuose, šalia Etero 4:11.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti šį principą, paklauskite:

- Kodėl, jūsų manymu, turime tikėti tiesomis, kurias jau gavome, kad Viešpats galėtų mums duoti jų daugiau?

Paprašykite vieno mokinio užrašyti lentoje žemiau pateiktus tikėjimo panaudojimo Viešpaties žodžiu pavyzdžius: *asmeniškai studijuoti Raštus; sekti Šventosios Dvasios raginimais; sekti vietiniais Bažnyčios vadovais; studijuoti Raštus seminarijoje ir bažnyčioje; sekti pastarųjų dienų pranašų žodžiais.*

Pakvieskite mokinius pagalvoti, kaip tikėjimo Viešpaties žodžiu parodymas vienu iš tų būdų padėjo jiems gauti tolesnį apreiškimą. Paraginkite kelis mokinius pasidalinti savo patirtimi.

Dar kartą atkreipkite jų dėmesį į lentoje užrašytus pavyzdžius. Paprašykite mokinių prisiminti tuos pavyzdžius, tyliai pagalvojant apie tai, kaip jiems sekasi rodyti savo tikėjimą Dievo žodžiu. Pasiūlykite, kad kiekviename pavyzdyje jie įvertintų save pagal 10 balų skalę, kur 10 reikštų, kad tas pavyzdys atitinka kažką, kas jiems gerai sekasi. Pakvieskite mokinius sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose aprašyti vieną būdą, kaip jie gali rodyti daugiau tikėjimo nurodymais, jau gautais iš Viešpaties. Pasidalinkite savo liudijimu apie principą, kurį užrašėte lentoje, ir paraginkite mokinius laikytis savo užrašytų tikslų.

Lentoje ištrinkite frazę „tikime Viešpaties žodžiu“. Pažymėkite, kad Viešpats mokė daugiau principų apie apreiškimo gavimą. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Etero 4:13–15 ir ieškoti, ką dar jie gali padaryti, kad gautų apreiškimą iš Viešpaties.

Suteikite mokiniams laiko perskaityti ir paprašykite jų pasiūlyti, kaip dar galima užbaigti šį teiginį. Atsakymuose galimi ir tokie principai: ***Kai ateiname pas Viešpatį, Jis palaimina mus tolesniu apreiškimu. Kai nuolankiai meldžiamės, Viešpats palaimina mus tolesniu apreiškimu.***

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti šiuos principus, galite užduoti žemiau pateiktus klausimus:

- Ką jums reiškia ateiti pas Viešpatį? (Galimi ir tokie atsakymai: studijuoti Jo žodžius, atgręžti savo širdį į Jį, atgailauti ir sekti Juo bei paklusti Jam.)
- Ką reiškia turėti sudužusią širdį ir atgailaujančią dvasią? (Būti nuolankiam, atgailaujančiam ir priimančiam Viešpaties valią.) Kodėl toks nusiteikimas būtinas, kai Viešpaties meldžiame tolesnio apreiškimo?

Pakvieskite mokinius pamąstyti, kaip jie galėtų įtraukti tuos principus į savo pastangas gauti apreiškimą.

Apibendrinkite Etero 4:17–19, paaiškindami, kad Viešpats pareiškė, jog Mormono Knygos pasirodymas bus ženklas, kad Dievo pastarųjų dienų darbas prasidėjo. Jis taip pat ragino visus žmones atgailauti ir ateiti pas Jį.

Etero 5

Moronis pareiškia, kad trys liudytojai matys plokšteles ir liudys apie jas

Parodykite paveikslėlį „Džozefas Smitas verčia Mormono Knygą“ (*Evangelijos paveikslų knyga* [2009], nr. 92). Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 5:1–3. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir įsivaizduoti, kaip jautėsi Džozefas Smitas, kai versdamas Mormono Knygą suvokė, kad tuos nurodymus daugiau nei prieš 1400 metų Moronis užrašė tiesiogiai jam.

- Ką Moronis pasakė apie plokšteles, kurias jis „užantspaudavo“?
- Ką, pasak Etero 5:2–3, Džozefas buvo privilegijuotas padaryti su plokštelėmis?

Paklauskite mokinių, ar jie gali išvardinti tris Mormono Knygos liudytojus ir papasakoti, ką jie patyrė. (Jeigu mokiniams prireiks pagalbos, pakvieskite juos Mormono Knygos pradžioje perskaityti „Trijų liudytojų liudijimą“.) Galite paaiškinti, kad, be trijų liudytojų, ir kiti liudijo apie aukso plokštelių tikrumą, įskaitant Dievybės narius (žr. Etero 5:4), Moronį (žr. Etero 5:6), Džozefą Smitą ir aštuonis liudytojus.

- Kokiu būdu jūs galite būti Mormono Knygos liudytojai, netgi nematę plokštelių? Kaip jūsų liudijimas apie Mormono Knygą gali paveikti kitus žmones?

Užbaigdami šią pamoką paprašykite kelių mokinių pasidalinti savo liudijimu apie Mormono Knygą.

Etero 6

Įvadas

Pasiruošę taip, kaip įsakė Viešpats, jareditai sulipo į laivus, pasitikėdami, kad Viešpats padės jiems įveikti sunkią kelionę į pažadėtąją žemę. Viešpats siuntė vėją, kuris mėtė baržas ant bangų ir daug kartų panardino

jas jūroje, tačiau tas vėjas nešė laivus link pažadėtosios žemės. Įsikūrę naujoje žemėje, žmonės išsirinko karalių, neklausydami Jaredo brolio perspėjimų.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Etero 6:1–12

Viešpats sukelia vėją, genantį jareditų baržas į pažadėtąją žemę

Prieš pamoką užrašykite lentoje šitai:

Dalintis Evangelija su draugu

Išlikti moraliai švariam

Rinktis draugus, gyvenančius pagal aukštus standartus

Nusistatyti teisingus prioritetus gyvenime

Pabrėžkite, kad tai yra pavyzdžiai to, ką Viešpats nori, kad darytume. Tačiau kai kurie žmonės mano, kad tai per sunku. Paprašykite mokinių sugalvoti kitų pavyzdžių, kuriais galima būtų papildyti sąrašą. Paaiškinkite, kad pasakojime apie jareditų kelionę į pažadėtąją žemę yra principų, kuriais galime vadovautis, kai sunku daryti tai, ką įsako Viešpats. Paraginkite mokinius, studijuojant Etero 6, ieškoti principų, kurie padės jiems įveikti iššūkius, panašius į išvardintus lentoje.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 2:24–25. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti Viešpaties perspėjimo jareditams apie sunkumus, išstikšančius juos kelionėje į pažadėtąją žemę.

- Ką Viešpats pažadėjo padaryti, kad padėtų jareditams saugiai pasiekti pažadėtąją žemę?

Priminkite mokiniams, jog siekdami, kad baržos atsilauktų prieš bangas ir vėją, jareditai jas padarė „nepralaidž[ias] kaip dubuo“ (Etero 2:17), su skylėmis viršuje ir apačioje, kurias galėdavo atkimsi, kad gautų oro. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 6:1–4. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir rasti, kaip dar jareditai ruošėsi šiems sunkumams.

- Ką, jūsų manymu, reiškia, kad jareditai išplaukė „atsiduodami Viešpačiui, savo Dievui“? (Jie patikėjo save Dievui, kad rūpintųsi jais ir apsaugotų.)
- Kodėl, jūsų manymu, jareditams buvo svarbu atsiduoti Viešpačiui po to, kai jie patys pasiruošė, kaip tik galėjo?
- Kodėl toje situacijoje galėjo būti sunku pasitikėti Viešpačiu? (Jeigu mokiniai to nepaminės, galite pažymėti, kad jareditai patys turėjo pasistatyti baržas, jie negalėjo jų valdyti ir labiausiai tikėtina, kad nežinojo kelio į pažadėtąją žemę ar kiek laiko truks jų kelionė.)

Kad padėtumėte mokiniams įsivaizduoti įvykius, aprašytus Etero 6 skyriuje, paprašykite jų sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose nupiešti paprastą jareditų baržų brėžinį. Po to nurodykite jiems nupiešti arba surašyti baržų turinį pagal Etero 6:1–4.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Etero 6:5–11. Paprašykite mokinių klausantis žiūrėti į savo piešinius ir įsivaizduoti, kokia galėjo būti kelionė tokiuose laivuose.

- Kuo, jūsų manymu, būtų sunki kelionė jareditų baržoje?
- Kiek, pagal Etero 6:11, jareditai taip keliavo?
- Ką, jūsų manymu, reiškia frazė „bangos kaip kalnai“? (Etero 6:6). Kaip, jūsų manymu, jūs jaustumėtės, jeigu būtumėte jareditų baržoje, kai tokia banga „palaido[tų] [ją] jūros

Įsivaizdavimas

Kai mokiniai įsivaizduoja Raštų pasakojimo įvykius, tie įvykiai jiems tampa realiais ir gyvesni. Tai gali padėti mokiniams geriau suprasti Raštuose aprašytus žmones ir situacijas ir efektyviau analizuoti bei suprasti tuos pasakojimus.

gelmėse“? (Galite priminti mokiniams, kad jareditai turėjo laukti, kol jų baržos iškils į paviršius, kad galėtų atverti skylę ir gauti oro.)

Kad padėtumėte mokiniams pasiruošti nustatyti principą, paklauskite:

- Kaip jareditai parodė savo pasitikėjimą Viešpačiu, keldamiesi per jūrą? (Žr. Etero 6:7, 9.)
- Kokios frazės Etero 6:5–11 aprašo, ką Viešpats padarė dėl jareditų, kadangi jie pasitikėjo Juo?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 6:12 ir surasti, kuo baigėsi jareditų kelionė.

- Kodėl jareditai liejo džiaugsmo ašaras? Kokius „švelnius pasigailėjimus“ Viešpats parodė jiems?

Kad padėtumėte mokiniams nustatyti, kokį principą iliustruoja jareditų patirtis, paklauskite:

- Ką, remiantis tuo, ką sužinojote iš jareditų kelionės, Viešpats padarys dėl mūsų, jeigu pasitikėsime Juo ir vykdysime Jo valią? (Vienas iš principų, kuri mokiniai turėtų nustatyti yra toks: **kada pasitikime Viešpačiu ir vykdome Jo valią, Jis nustato mūsų gyvenimo kursą.** Užrašykite šį principą lentoje. Paprašykite mokinių apmąstyti tą principą ir papasakoti patyrimus, kurie padėjo jiems suvokti, kad tas principas teisingas. Jūs taip pat galite papasakoti, kaip žinote, kad tai tiesa.)

Pakvieskite mokinius pagalvoti, kaip jie galėtų labiau pasitikėti Viešpačiu ir sekti Jo nurodymais sunkiose situacijose, su kuriomis jie galbūt susiduria dabar. Paaiškinkite, kad Etero 6:1–12 galima rasti ir kitų principų. Lentoje ištrinkite viską, išskyrus teiginį apie pasitikėjimą Viešpačiu. Vienoje lentos pusėje nupieškite paprastą baržą. Kitoje pusėje užrašykite *Pažadėtoji žemė*.

- Su kuo išgelbėjimo plane galima būtų palyginti pažadėtąją žemę? (Su amžinuoju gyvenimu.)
- Kaip, susidurdami su gyvenimo sunkumais, galime sekti jareditų pavyzdžiu? Kaip Viešpats padeda mums mūsų mirtingojo gyvenimo kelionėje, kaip kad Jis padėjo jareditams? (Mokinių atsakymuose turi atsispindėti toks principas: **Jeigu pasitikime Viešpačiu, Jis palaikys mus tobulėjant ir ruošiantis gauti amžinąjį gyvenimą.** Galite pasiūlyti mokiniams užsirašyti šį principą Raštuose, šalia Etero 6:5–12.)

Pakvieskite mokinius pagalvoti apie sunkumus, su kuriais jiems yra tekę arba dabar tenka susidurti savo gyvenime. Tegul sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose jie parašo, kaip ištikimai, jų manymu, jie atlaikė tuos sunkumus ir kaip Viešpats juos palaikė.

Paraginkite kelis mokinius perskaityti, ką parašė. Paskui užduokite šį klausimą:

- Remiantis tuo, ką studijavote šiandien, kokį patarimą duotumėte kam nors, kas susiduria su sunkumais ar negandomis?

Etero 6:13–18

Jareditai moko savo vaikus nuolankiai vaikščioti priešais Viešpatį

Apibendrinkite Etero 6:13–18, paaiškindami, kad, atvykę į pažadėtąją žemę, jareditai pradėjo kurti šeimas ir auginti javus. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 6:17 ir ieškoti, ko jareditai mokė savo vaikus. Paskui užduokite šiuos klausimus:

- Ką, jūsų manymu, reiškia „nuolankiai vaikščioti priešais Viešpatį“? Kokių pavyzdžių matėte, kai žmonės gyveno pagal šį principą? Kaip gimdytojai ir kiti žmonės ragino jus nuolankiai vaikščioti priešais Viešpatį?
- Ką reiškia būti mokomam „iš aukštybių“?
- Koks, jūsų manymu, yra ryšys tarp nuolankaus vaikščiojimo priešais Viešpatį ir mokymo iš aukštybių? (Mokinių atsakymuose turi atsispindėti toks principas: **Jeigu nuolankiai vaikščiojame priešais Viešpatį, galime būti mokomi iš aukštybių.**)

Galite pakviesti mokinius aprašyti metą, kada jie jautė, kad yra „mokomi iš aukštybių“. Paraginkite kelis mokinius perskaityti, ką parašė. Pakvieskite mokinius laikytis Etero 6:17 užrašytų principų.

Pakvieskite mokinius papasakoti savo patyrimus

Kai pakviečiate mokinius pamąstyti, kaip jie žino, kad principas yra teisingas, suteikiate galimybę Dvasiai įkvėpti juos ieškant jausmų ir potyrių savo prisiminimuose. Atsakinėdami mokiniai išsakys liudijimą, nors jų atsakymuose gal ir nebus tokių frazių kaip „norėčiau išsakyti savo liudijimą“ arba „aš žinau“.

Etero 6:19–30***Jareditai išsirenka karalių***

Apibendrinkite Etero 6:19–22, paaiškindami, kad Jaredui ir jo broliui pasenus, jareditai paprašė paskirti jiems karalių. Paprašykite mokinių peržiūrėti Etero 6:23 ir rasti, kas, pagal Jaredo brolio perspėjimą, įvyks, jeigu jie pasirinks karalių.

Baikite pamoką liudijimu apie šioje pamokoje mokytus principus.

Komentari ir kontekstas**Etero 6:1–12. Jareditai saugiai persikelia per vandenyną**

Prezidentas Tomas S. Monsonas mokė, kaip galime būti pasiruošę iššūkiams, su kuriais susiduriame:

„Gyvename laikais, kai pasaulis paliko saugią užuovėją, kurią teikia paklusnumas įsakymams. Gyvename puikybės laikais, kai viskas leidžiama, visuomenėje, kuri nuolat nepaiso Dievo įsakymų ir laužo juos. Dažnai plaukiame prieš srovę ir kartais atrodo, kad ta srovė nugalės mus.

Prisimenu Viešpaties žodžius, parašytus Mormono Knygos Etero knygoje. Viešpats sakė: „Jūs negalite persikelti per šitą didžiąją gelmę, jeigu aš neparuošiu jūsų jūros bangoms ir vėjams, kurie išėjo, ir potvyniams, kurie užeis“ [Etero 2:25]. Mano broliai ir seserys, Jis mus paruošė. Jei įsiklausome į Jo žodžius ir gyvename laikydamiesi įsakymų, mes ištersime šiuos lengvabūdiškumo ir nelabumo laikus – laikus, kuriuos galime palyginti su

bangomis, vėjais ir potvyniais, kurie gali sunaikinti. Jis nuolat rūpinasi mumis. Jis myli mus ir palaimins, jei elsimės teisiai“ („Baigiamoji kalba“, 2009 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Etero 6:22–24. Jareditai išsirenka karalių

Per Raštus pranašai perspėjo apie pavojus, kylančius iš karalių valdymo. Apsvarstykite šiuos pavyzdžius:

1. Jaredo brolis perspėja žmones, kad karaliaus valdymas nuves juos į nelaisvę (žr. Etero 6:23).
2. Karalius Mozijas perspėjo savo žmones apie neteisus karaliaus vadovavimo pavojus. Jis pasiūlė vietoje karalių įkurti teisėjų sistemą. (Žr. Mozijo 29.)
3. Senojo Testamento pranašas Samuelis perspėjo žmones dėl karaliaus valdymo problemų, kada jie panorą turėti karalių, kad galėtų būti „kaip kitos tautos“ (žr. 1 Samuelio 8).

Etero 7–11

Įvadas

Jaredo brolių nuliūdino jo žmonių prašymas, kad jiems vadovautų karalius. Jis sakė: „Iš tiesų tai veda į nelaisvę“ (Etero 6:23). Jo pranašystė išsipildė praėjus

dviems kartoms. Per daugelio karalių valdymą Jareditai perėjo kelis pranašų klausymo ir teisingo gyvenimo, o po to pranašų atmetimo ir gyvenimo nelabume ciklus.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Etero 7

Orihas ir Kibas valdo teisiai; Korihoras sukyla ir užgrobia karalystę, o jo brolis Šulas ją atgauna; pranašai pasmerkia žmonių nelabumą

Lentoje nupieškite paprastą kalėjimo kamerą.

Paprašykite mokinių apibūdinti, kaip žmonės gali jaustis, būdami nelaisvėje. Pažymėkite, kad nuodėmingas elgesys gali nuvesti žmones į dvasinę ir fizinę nelaisvę.

- Kaip nuodėmingas elgesys veda į nelaisvę?

Mokiniai gali paminėti ir tokias mintis: išminties žodžio laužymas arba pornografijos žiūrėjimas gali nuvesti į priklausomybės nelaisvę. Visos nuodėmės formos mažina Šventosios Dvasios galią mūsų gyvenime. Paaiškinkite, kad ši pamoka padės mokiniams pamatyti, kaip jie gali išvengti nelaisvės.

Paaiškinkite, kad sužinojęs, jog žmonės nori karaliaus, Jaredo brolis perspėjo, kad jų pasirinkimas nuves į nelaisvę (žr. Etero 6:22–23). Nežiūrint to, Jareditai pasirinko turėti karalių. Jų pirmasis karalius buvo Orihas, vienas iš Jaredo sūnų. Antrasis karalius buvo Oriho sūnus Kibas.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 7:1–2 ir sužinoti, ar Jaredo brolio pranašystė išsipildė Oriho dienomis. Pakvieskite juos papasakoti, ką sužinojo.

- Ką pasakytumėte kam nors, kas gyveno karaliaus Oriho laikais ir netikėjo, kad Jaredo brolio pranašystė išsipildys?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 7:3–7 ir ieškoti, kaip pradėjo pildytis Jaredo brolio pranašystė. Pakvieskite juos papasakoti, ką rado. Įsitinkite, kad jie supranta, jog karalius Kibas ir jo žmonės buvo nuvesti į nelaisvę – „Kibas ir jo žmonės gyveno nelaisvėje“ (Etero 7:7).

- Kokius principus pastebėjote Etero 7 skyriuje? (Mokiniams pasakojant, ką sužinojo, įsitinkite, kad aiškus toks principas: **Pranašų žodžių atmetimas gali nuvesti į nelaisvę.**)

Pakvieskite mokinius perskaityti Etero 7:8–13 apie Šulą, kuris gimė Kibui, kol tas buvo nelaisvėje. Prieš jiems skaitant, paprašykite įsivaizduoti, kad jie yra žurnalistai, kuriems pavesta papasakoti apie tai, kas vyko Etero 7:8–13. Paskui paprašykite, kad kiekvienas mokinyt papasakotų kitam mokiniui klasėje, ką jis pabrėžtų iš to pasakojimo.

Apibendrinkite Etero 7:14–22, paaiškindami, kad vėliau, kai Šulas tapo karaliumi ir Korihoras atgailavo dėl to, ką buvo padaręs, Korihoro sūnus Nojus vadovavo sukilimui prieš Šulą ir Korihorą. Šulas buvo paimtas nelaisvėn. Šulo sūnams pavyko nužudyti Nojų ir išlaisvinti Šulą, o Šulas sugrįžo į savo karalystę kaip karalius. Tačiau Nojaus sūnus Kohoras išlaikė karalystę, kurią valdė Nojus. Šalis buvo padalinta tarp dviejų karalių ir dviejų tautų

iki mūšio, kuriame Šulas nužudė Kohorą. Kohoro sūnus Nimrodas karalystės Kohoro dalį atidavė Šului.

Paaiškinkite, kad Šului atgavus karalystę, tarp žmonių atėjo pranašai. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Etero 7:23–25 ir nustatyti, ką sakė tie pranašai ir kaip reagavo žmonės. Kai mokiniai papasakos, ką rado, paklauskite:

- Kaip žmonės reagavo į pranašus? Kaip reagavo Šulas?
- Kaip tai, kad Šulas apsaugojo pranašus, palaimino žmones?

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 7:26–27. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti to, kas nutiko, kai žmonės pakluso pranašų žodžiams. Mokiniam pasakojant, ką rado, įsitikinkite, kad jie įvardija tokį principą: **Kai sekame pranašų nurodymais ir prisimename Viešpatį, pradedame klestėti.**

- Kaip buvote palaiminti dėl to, kad paklausėte pranašų pamokymų?

Paraginkite mokinius pagalvoti, kaip konkrečiai jie gali geriau klausytis pranašų žodžių ir jų laikytis.

Etero 8:1–9:13

Jaredas, o vėliau ir Akišas, jareditų karaliais tapo per slaptas sąjungas

Apibendrinkite Etero 8:1–14, paaiškindami, kad po Šulo mirties karaliumi tapo Omeras. Omero sūnus Jaredas sukilo prieš savo tėvą ir nukreipė savo širdį į karaliaus sostą. Kuriam laikui jis sugebėjo užvaldyti pusę karalystės, bet vėliau buvo nugalėtas ir priverstas atiduoti savąją karalystės pusę. Po to Jaredo dukterė suplanavo, kaip Jaredas galėtų tapti karaliumi. Ji priminė tėvui apie senovės laikais žinomas slaptas sąjungas. Tada ji pasakė, kad šoks priešais vyrą, vardu Akišas, kuris, jos žiniomis, nori ją vesti. Kada Akišas paprašys jos į žmonas, Jaredas turės pasakyti Akišui, kad šis turi nužudyti karalių Omerą. Jaredas ir jo dukra įvykdė tą planą. Akišas paprašė Jaredo dukters į žmonas ir vėliau su savo draugais sudarė slaptą sąjungą, kad nužudytų karalių Omerą.

Pažymėkite, kad dėl to plano tarp jareditų prasidėjo slaptos sąjungos ir galiausiai tai sąlygojo jų sunaikinimą. Paaiškinkite, kad slapta sąjunga yra „žmonių, priesaika susietų vykdyti nelabus savo grupės tikslus, organizacij[a]“ (Raštų rodyklė, „Slaptos sąjungos“, p. 170). Gadiantono plėšikai yra vienas iš Mormono Knygoje aprašytos organizacijos, naudojusios slaptas sąjungas savo nelabiems tikslams įvykdyti, pavyzdžių.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 8:15–19 ir ieškoti, ką Akišas padarė, kad įkurtų slaptą sąjungą. Paprašykite mokinių ieškoti, ko tose eilutėse mokoma apie slaptas sąjungas.

- Kokiais motyvais vadovaujasi tie, kurie jungiasi į slaptas sąjungas? (Gauti galią, kad galėtų daryti nelabus darbus.)
- Kokia galia slypi už slaptų sąjungų? (Velnias.)
- Kokia frazė iš Etero 8:18 parodo Viešpaties nuomonę apie slaptas sąjungas? („Bjauriausia ir nelabiliausia iš visų“.)

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 8:20–22, 25. Mokinių paprašykite sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, ką dar jie gali sužinoti apie slaptas sąjungas. Paprašykite jų atkreipti ypatingą dėmesį į slaptų sąjungų poveikį bendruomenėms. (Pabrėžkite, kad frazė „ją kuria“ Etero 8:25 reiškia slaptų sąjungų kūrimą.)

- Pagal tai, ką perskaitėte, koks yra slaptų sąjungų poveikis bendruomenėms? (Mokiniam išsakant savo mintis, įsitikinkite, kad jie suformuluoja tokią tiesą: **Slaptų sąjungų rėmimas veda prie bendruomenių sunaikinimo.**)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 8:23–24, 26 ir ieškoti, ką pasak Moronio, mes turėtume daryti, išklausę jo perspėjimo apie slaptas sąjungas.

- Ką Moronis nurodo mums daryti? (Saugotis slaptų sąjungų ir siekti, kad jos būtų pašalintos iš mūsų bendruomenių.)
- Ko, pagal Etero 8:26, Moronis viliasi dėl mūsų paskutinėmis dienomis?

Apibendrinkite Etero 9:1–13, paaiškindami, kad Akišo ir jo draugų slaptos sąjungos rezultatas buvo perversmas Omero karalystėje. Tačiau Dievas perspėjo Omerą, kad jis su šeima turi bėgti ir taip išsaugoti savo gyvybes. Nelabas Omero sūnus Jaredas tapo karaliumi ir atidavė savo dukrą Akišui į žmonas. Akišas ir jo draugai tęsė savo nelabus planus

užmušdami Jaredą ir netgi Akišo sūnų. Tie veiksmai privedė prie karo tarp Akišo ir jo sūnų, kuris galiausiai sunaikino beveik visus Jareditus ir sugrąžino Omerą į sostą. Pabrėžkite, kad tie įvykiai parodo, kad slaptos sąjungos veda į bendruomenių sunaikinimą.

Etero 9:14–11:23

Vienas karalius keičia kitą, kai kurie valdo teisiai, o kiti – nelabume

Paaiškinkite kad Etero knygos 9–11 skyriuose rašoma, kad po Jaredo Jareditus valdė dar 24 karaliai, iš kurių vieni buvo teisūs, o kiti – nelabi. Priminkite mokiniams šį anksčiau aptartą principą: pranašų žodžių atmetimas gali nuvesti į nelaisvę. Paprašykite pusės mokinių įsigilinti į Etero 9:26–35 (Heto valdymo laikotarpį), o kitos pusės – į Etero 11:1–8 (Komo ir Šiblomo valdymo laikotarpį). Abiejų grupių paprašykite ieškoti šio principo įrodymų. Paprašykite mokinių trumpai papasakoti, ką rado.

Pasidalinkite savo liudijimu apie tai, kaip svarbu sekti pranašų nurodymais. Galite papasakoti patyrimą iš savo gyvenimo, kuris išmokė jus, kaip svarbu sekti pranašų nurodymais.

Komentarai ir kontekstas

Etero 7:23–27; 9:28–31. Pranašai ir jų žinia dažnai būdavo atmetama

Kodėl pranašai skelbia tai, ko daugelis žmonių pasaulyje nemėgsta? Vyresnysis Robertas D. Heilsas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo paaiškino:

„Pranašai dažnai turi įspėti apie Dievo įstatymų laužymo pasekmes. Jie neskelbia to, ką pasaulis mėgsta. [...] Kodėl pranašai skelbia nemėgstamus įsakymus ir kviečia visuomenę atgailauti dėl to, kad ji atmetė, pakeitė ir dažnai net nekreipė dėmesio į juos? Priežastis yra labai paprasta. Gavę apreiškimą, pranašai neturi kito pasirinkimo, kaip tik skelbti ir patvirtinti tai, ką

Dievas davė jiems perduoti pasauliui“ (“If Thou Wilt Enter into Life, Keep the Commandments,” *Ensign*, May 1996, 37).

Vyresnysis L. Aldinas Porteris iš Septyniasdešimčių Prezidentūros mokė:

„Kai kurie skundžiasi, kad, kalbėdami aiškiai ir ryžtingai, pranašai atima mūsų valios laisvę. Vis dar esame laisvi rinktis. Tačiau turime priimti tų sprendimų pasekmes. Pranašai neatima mūsų valios laisvės. Jie tiesiog perspėja mus, kokios bus mūsų pasirinkimų pasekmės. Kaip kvaila kaltinti pranašus dėl jų perspėjimų“ (“Our Destiny,” *Ensign*, Nov. 1999, 66).

Etero 12:1–22

Įvadas

Nupasakojęs daug jareditų istorijos metų, Moronis pradeda rašyti apie pranašo Etero tarnystę. Jis pertraukia istorinį pasakojimą ir aprašo kai kuriuos palaiminimus

tiems, kurie panaudojo tikėjimą Jėzumi Kristumi. Ši pamoka apima Etero 12:1–22, o 150 pamokoje analizuojama Etero 12:23–41.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Etero 12:1–4

Eteras skelbia atgailą jareditams

Pradėkite pamoką pakviesdami vieną mokinį ateiti prie lentos ir nupiešti kelias bangas ir laivą su nuleistu inkaru.

- Kodėl svarbu, kad laive būtų inkaras?
- Kokie pavojai arba sunkumai gali ištikti laivą, neturintį inkaro?
- Kaip bangos veikia laivą? (Galimi atsakymai: bangos sukioja laivą, neša arba blaško pirmyn ir atgal.)

Ant laivo užrašykite žodžius *jūsų gyvenimas*.

- Jeigu laivas simbolizuoja jūsų gyvenimą, kam galima prilyginti bangas? (Galimi atsakymai: socialinis spaudimas, priešprieša, klaidingi mokymai arba nelabumas.)
- Kaip žmogaus gyvenimas gali būti panašus į laivą be inkaro? (Kad padėtumėte mokiniams atsakyti į šį klausimą, galite jiems pasiūlyti perskaityti Mormono 5:17–18.)
- Ką parūpino Viešpats, kas gali veikti kaip dvasiniai inkarai mūsų gyvenime? (Mokiniai gali pateikti įvairius atsakymus. Daugelis Evangelijos aspektų gali būti palyginti su inkaru.)

Paraginkite mokinius, studijuojant Etero 12 skyrių, ieškoti dvasinių inkarų pavyzdžių.

Paaiškinkite, kad Etero 12 skyriaus pradžioje Moronis pristato Eterą, jareditų pranašą, kuris pamokslavo tuo metu, kada žmonės atmetė pranašus ir gyveno nedorai. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 12:1–3 ir ieškoti, kas Etero veiksmuose daro jiems įspūdį. Tegu jie papasakoja, ką rado.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 12:4. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir nustatyti, ko tikintieji Dievą gali „viltis“, nepriklausomai nuo juos supančių sunkumų ir nelabumo. Mokiniais atsakinėjant, galite pažymėti, kad tas „gerasis pasaulis“, kurio turime viltis, yra „vieta Dievo dešinėje“.

- Ką reiškia turėti vietą Dievo dešinėje? (Grįžti Jo akivaizdon ir gauti amžinąjį gyvenimą.)
- Kuo, jūsų manymu, „tikrai viltis“ yra daugiau, nei paprasčiausiai kažko norėti? (Raštuose viltis reiškia pasitikėti, kad galime gauti Dievo mums pažadėtus palaiminimus, jeigu laikysimės savo sandorų, sudarytų su Juo.)
- Kaip, pagal Etero 12:4, galime įgyti viltį, kad gausime vietą Dievo dešinėje? (Mokiniais atsakinėjant, paaiškinkite, kad tikėjimas, minimas Etero 12:4, reiškia tikėjimą Jėzumi Kristumi.) Kaip tikėjimas Jėzumi Kristumi leidžia mums „tikrai viltis“ vietos Dievo dešinėje?

Lentoje prie inkaro užrašykite žodžius *tikėjimas ir viltis*.

- Kas, pagal Etero 12:4, atsitinka, kai kas nors turi viltį ir tikėjimą Jėzumi Kristumi? (Nors mokiniai gali atsakyti ir kitais žodžiais, jie turėtų išreikšti tokį principą: **Jei turime viltį ir tikime Jėzų Kristų, tampame nepajudinami ir dosnūs gerų darbų.**)
- Ką, jūsų manymu, reiškia būti „dosniam“ gerų darbų? (Daryti daug gerų darbų.)

- Kokius galite paminėti gerus darbus, kurie „šlovina Dievą“? (Galimi atsakymai: malda, Raštų studijavimas, tarnavimas kitiems ir talentų ugdymas.)
- Pagalvokite apie jūsų pažįstamus žmones, kurie visuomet atrodo dosnūs gerų darbų ir nesigėdija šlovinti Dievą. Kokie konkrečiai jų veiksmai daro jus gerais šio principo pavyzdžiais?

Pakvieskite mokinius prisiminti laiką, kada jiems buvo sunku būti pastoviams ir dosniems gerų darbų. Kad padėtumėte mokiniams pasiruošti panašioms situacijoms savo gyvenime, paraginkite juos, toliau studijuojant Etero 12, ieškoti būdų, kaip jie gali sustiprinti savo tikėjimą ir viltį.

Etero 12:5–22

Moronis išvardina stebuklus ir galingus darbus, atliktus su tikėjimu

Lentoje užrašykite tokią frazę: *Norėčiau gauti dvasinį patvirtinimą, kad ...*

Pakvieskite mokinius pasiūlyti bet kokius Evangelijos principus, tiesas arba doktrinas, kuriems žmonės gali ieškoti dvasinio patvirtinimo. Mokiniams atsakinėjant, jų atsakymus užrašykite lentoje. (Galimi atsakymai: patvirtinimas, kad *Mormono Knyga yra tikra; svarbu gyventi dorai ir skaisčiai; Išminties žodis yra Dievo įstatymas; turėčiau pasiruošti tarnauti misionijoje*.) Pakvieskite mokinius pagalvoti, dėl kokios Evangelijos tiesos jie norėtų gauti dvasinį patvirtinimą arba stipresnį liudijimą.

Paaškindite, kad kai kurie žmonės mąsto taip: „Netikėsiu arba negyvensiu pagal tą Evangelijos principą, kol nepamatysiu įrodymo, kad jis yra tikras.“ Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 12:5–6 ir ieškoti, kaip tos eilutės siejasi su šiuo požiūriu. Pažymėkite, kad Etero 12:6 yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite paraginti mokinius šią pastraipą pasižymėti išskirtiniu būdu, kad galėtų greitai ją susirasti.

- Kas, pagal Etero 12:6, turi įvykti, kad galėtume gauti liudijimą?
- Kokios mintys kyla, kada galvojate apie frazę „kol jūsų tikėjimas nebus išbandytas“?

Po mokinių atsakymų galite paaškindi, kad kai kurie žmonės klaidingai aiškina, kad tikėjimo išbandymas visuomet reiškia sunkumus. Frazė „tikėjimas išbandytas“ gali reikšti bet ką, kas suteikia mums galimybę parodyti arba panaudoti savo tikėjimą Jėzumi Kristumi. Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti šią frazę, pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti žemiau pateiktą vyresniojo Ričardo G. Skoto iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Dar nepradėjęs skaityti teiginio, paprašykite mokinių klausant atkreipti dėmesį į tai, kaip vyresnysis Skotas paaškinda frazę „tikėjimo išbandymas“.

„Efektyviau panaudoti tikėjimą galite mokytis pritaikydami principą, kurio mokė Moronis: „... liudijimo negausite tol, kol *jūsų tikėjimas nebus išbandytas*“ [Etero 12:6; kursyvas pridėtas]. Taigi, kiekvieną kartą, kai *išbandote tikėjimą*, tai yra, elgiatės vertai ir su įkvėpimu, gausite Dvasios patvirtinimą. Šie jausmai sustiprins jūsų tikėjimą. Tai kartojant, jūsų tikėjimas stiprės“ (“The Sustaining Power of Faith in Times of Uncertainty and Testing,” *Ensign* arba *Liahona*, May 2003, 76).

- Kuo vyresniojo Skoto apibūdintas procesas skiriasi nuo požiūrio tų, kurie nori įrodymo, prieš pradėdami tikėti ar veikti?

Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas: *Etero 12:7–12; Etero 12:13–18; Etero 12:19–22, 30–31*. Suskirstykite mokinius į tris grupes ir kiekvienai grupei paskirkite po Raštų nuorodą. Paprašykite mokinių ieškoti palaiminimų, kurie kilo dėl tose ištraukose aprašytų žmonių tikėjimo. Paraginkite juos atkreipti dėmesį į frazę „kol jie neįtikėjo“ arba „kol nepanaudojo savo tikėjimo“ 7, 12, 17, 18 ir 31 eilutėse. (Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti šias frazes, kas kart jas pastebėjus.)

Kai mokiniai papasakos, ką rado, pakvieskite juos apibendrinti tai, ką Viešpats parūpina po to, kai parodome tikėjimą Jėzumi Kristumi. Nors mokiniai gali atsakyti ir kitais žodžiais, jie turėtų išreikšti tokią tiesą: **jeigu norime dvasinio patvirtinimo, pirma turime panaudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi**. Paaškindite, kad labai panašiai į dvasinius patvirtinimus ir stebuklai neateina, kol nepanaudojame tikėjimo.

Papasakokite mokiniams šias situacijas. Pakvieskite juos paaškindi, kaip žmonės kiekvienoje iš tų situacijų galėtų parodyti tikėjimą Viešpačiu.

 Etero 12:6 yra Raštų įvaldymo eilutė. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šią eilutę, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje pateiktą mokymo idėją.

1. Viena mergina nori gauti patvirtinimą, kad Mormono Knyga yra tikra.
2. Vaikinas labai trokšta padėti savo artimiesiems priimti Evangeliją.

Pakvieskite mokinius prisiminti, kada jie arba jų pažįstami žmonės patyrė dvasinį patvirtinimą arba stebuklą, kai parodė tikėjimą Viešpačiu. Pakvieskite kelis mokinius papasakoti jų prisimintus patyrimus. (Įsitikinkite, kad mokiniai supranta, kad jie neprivalo pasakoti patyrimų, kurie yra labai asmeniški.) Jūs taip pat galite pasidalinti savo patirtimi.

Pakvieskite mokinius pagalvoti, dėl kokios Evangelijos tiesos jie norėtų gauti dvasinį patvirtinimą. Pakvieskite juos savo sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti ką nors, ką jie galėtų daryti, kad panaudotų didesnę tikėjimą Viešpačiu.

Raštų įvaldymas – Etero 12:6

Kad padėtumėte mokiniams mintinai išmokti Etero 12:6, kiekvieną jų paprašykite užrašyti tą eilutę ant popieriaus lapo, vietoje pagrindinių žodžių arba frazių paliekant tuščius tarpus. Mokiniais tai padarius, duokite jiems minutę pabandyti tą eilutę išmokti mintinai, mintyse užpildant tuščias vietas lapuose.

Paprašykite mokinių susikeisti popieriaus lapais su kuo nors sėdinčiu greta. Kiekvienas mokiny turėtų garsiai perskaityti naujai gautą lapą ir pabandyti iš atminties užpildyti tuščias vietas. Jei leidžia laikas, tegu mokiniai pakartoja šią veiklą dar kartą susikeisdami lapais.

Pakvieskite mokinius pasiimti savo lapus namo ir pasinaudoti jais, mintinai kartojant Etero 12:6 kuriam nors iš savo tėvų. Paraginkite juos paprašyti savo tėvų papasakoti, kada jie parodė tikėjimą Jėzumi Kristumi ir gavo patvirtinimą arba stebuklą, kurio siekė.

Baikite pamoką liudijimu apie šioje pamokoje mokytus principus.

Komentarai ir kontekstas

Etero 12:4–6. Kas yra viltis?

Etero 12 skyriuje Moronio mokymai apie vilties ir tikėjimo principus atskleidžia, kad jie yra artimai susiję. Jis apibūdino tikėjimą kaip „tai, ko viliamės, o ne matome“ (Etero 12:6) ir mokė, kad mūsų išsigelbėjimo viltis „kyla iš tikėjimo“ Jėzumi Kristumi (Etero 12:4). Knygelėje *Ištikimi tikėjimui* apie viltį mokoma taip:

„Kai viliamės, mes pasitikime Dievo pažadais. Mes esame tyliai įsitikinę, kad, jeigu darysime „teisumo darbus, gausime savo atlygį, būtent ramybę šiame pasaulyje ir amžinąjį gyvenimą ateinančiame pasaulyje“ (DS 59:23). [...] Vilties principas nusitėsia į amžinybę, bet taip pat jis gali palaikyti jus kasdienio gyvenimo sunkumuose“ (*Ištikimi tikėjimui. Evangelijos žinynas* [2005], p. 188–189).

Prezidentas Dyteris F. Uchtdorfas taip apibūdino viltį:

„Viltis yra Dvasios dovana. [Žr. Moronio 8:26.] Tai viltis, kad per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą ir Jo prisikėlimo galia būsime prikelti į amžinąjį gyvenimą, ir tai dėl mūsų tikėjimo Gelbėtoju. [Žr. Moronio 7:41.] Tokia viltis yra tiek pažado principas, tiek ir įsakymas [žr. Kolosiečiams 1:21–23], ir su juo yra taip, kaip ir su visais įsakymais – turime atsakomybę padaryti ją aktyvia savo gyvenimo dalimi ir įveikti pagundą prarasti viltį. Viltis mūsų Dangiškojo Tėvo gailestinguoju laimės planu veda prie ramybės [žr. Romiečiams 15:13], gailestingumo [žr. Psalmynas 33:22], džiūgavimo [žr. Romiečiams 12:12] ir džiaugsmo. [Žr. Patarlių 10:28.] Išgelbėjimo viltis yra kaip apsauginis šalmas [žr. 1 Tesalonikiečiams 5:8], tai mūsų tikėjimo [žr. Hebrajams 11:1; Moronio 7:40] pagrindas ir mūsų sielų inkaras. [Žr. Hebrajams 6:19; Etero 12:4.]“ („Beribė vilties galia“, 2008 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Etero 12:23–41

Įvadas

Nuolankioje maldoje Moronis išreiškė susirūpinimą. Jis nerimavo dėl silpnumo, kurį suvokė esant savo ir kitų Mormono Knygos pranašų užrašuose. Atsakydamas

Viešpats pažadėjo sustiprinti tuos, kurie nusižemina ir tiki Jį.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Etero 12:23–41

Moronis moko, kad tikėjimas, viltis ir tikroji meilė yra būtinos siekiant išgelbėjimo

Vienoje lentos pusėje užrašykite *stiprus* kitoje pusėje – *silpnas*. Duokite mokiniams laiko pagalvoti, kuo, jų manymu, jie yra stiprus. Paskui pakvieskite juos pagalvoti, kokių silpnybių jie turi. Paprašykite pakelti ranką tuos, kurie norėtų, kad jų silpnybės būtų paverstos stiprybėmis. Paaiškinkite, kad Moronis mokė apie tai, kodėl turime silpnybių ir kaip galime jas įveikti.

Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Etero 12:23–25. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kokius savo ir kitų, rašiusių Mormono Knygoje, silpnumus jautė Moronis. Dar mokiniams nepradėjus skaityti, galite paaiškinti, kad šiose eilutėse žodis *kitataučiai* reiškia žmones, kurie gyvens kitataučių tautose pastarosiomis dienomis.

- Ko Moronis bijojo įvyksiant dėl rašiusių Mormono Knygoje silpnumo rašyme?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Viešpaties atsakymą į Moronio susirūpinimą Etero 12:26–27. Paprašykite jų ieškoti priežasties, kodėl Dievas duoda mums silpnybes. Pažymėkite, kad Etero 12:27 yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite mokinius paraginti šią ištrauką pasižymėti išskirtiniu būdu, kad galėtų ją greitai susirasti.

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti žodį *silpnumas*, kaip jis pavartotas šiose eilutėse, paprašykite vieno mokinio perskaityti žemiau pateiktą vyresniojo Nylo A. Maksvelo iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Dar nepradėjus skaityti teiginio, paprašykite mokinių klausant atkreipti dėmesį, kokias dvi silpnumo rūšis nurodo vyresnysis Maksvelas.

„Kai Raštuose skaitome apie žmogaus „silpnumą“, tas žodis apima... bendros žmogaus būsenos, kurioje kūnas taip nepaliamajamai [arba nuolat] veikia dvasia, paveldėtą silpnumą (žr. Etero 12:28–29). Silpnumas taip pat apima ir mūsų konkrečias asmenines silpnybes, kurias turime įveikti (žr. DS 66:3; Jokūbo knygos 4:7). Gyvenimas paprastai atskleidžia tas silpnybes“ (Lord, *Increase Our Faith* [1994], 84).

- Apie kokius žmogaus silpnumus, pasak vyresniojo Maksvelo, mes skaitome Raštuose? (Jums gali tekti paaiškinti, kad frazė „bendra žmogaus būseną“ reiškia silpnumą, kuris kyla iš Adomo ir Ievos nuopuolio, arba, kitaip sakant, silpnumą, susijusį su „prigimtinu žmogumi“, apie kurį kalbama Mozijo 3:19.)

Priminkite mokiniams, kad kartais Raštuose principas yra nusakomas pavartojant žodžius *jeigu* ir *tada*. Žodis *jeigu* parodo, ką turime daryti, o žodis *tada* paaiškina, kas nutiks dėl mūsų veiksmų. Pakvieskite mokinius tyliai peržvelgti Etero 12:27 ir ieškoti „jeigu – tada“ principų, mokomų šioje eilutėje. Mokiniai turėtų rasti tokius principus (užrašykite juos lentoje):

Jeigu ateisime pas Jėzų Kristų, tada Jis parodys mums mūsų silpnumą.

Jeigu nusižeminsime ir panaudosime tikėjimą Viešpačiu, tada Jis mūsų silpnumą pavers stiprybe.

- Kodėl, jūsų manymu, mums yra svarbu pripažinti savo silpnumą?
- Pirmajame principo pabrėžkite frazė „ateisime pas Jėzų Kristų“. Ką galime daryti, kad galėtume „ateiti pas Jėzų Kristų“? (Galimi atsakymai: mes galime melstis, pasninkauti,

 Etero 12:27 yra Raštų įvaldymo eilutė. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šią eilutę, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje pateiktą mokymo idėją.

atgailauti, studijuoti Raštus, tarnauti šventykloje, tarnauti kitiems ir stengtis išsiugdyti Kristaus savybes. Galite pažymėti, kad dažniausiai įveikti silpnumą reiškia, kad turime ne tik siekti Viešpaties pagalbos, bet ir padaryti savo dalį.)

- Kas bus, pasak antro principo, jeigu *ne* pasirinksi nusižeminti ir panaudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi? (Mūsų silpnybės išliks, nes mes atsisakėme, kad Viešpaties malonė padėtų mums jas įveikti.)
- Ką, jūsų manymu, reiškia frazė „mano malonės pakanka visiems... kurie nusižemina prieš mane“? (Kad padėtumėte mokiniams atsakyti į šį klausimą, jums gali tekti paaiškinti, kad malonė yra „Dieviška pagalba ar pastiprinimas, teikiamas dėl Jėzaus Kristaus dosnaus gailingumo ir meilės“, kuri įmanoma dėl Apmokėjimo [Bible Dictionary, „Grace“]. Ta jėgų suteikianti galia, arba pagalba, niekada neišsėks – nesvarbu, kiek žmonių ja naudosis.)

Pakvieskite mokinius pasidalinti patirtimi, įgyta matant, kaip Viešpats padėjo jiems (arba kuriam nors jų pažįstamam žmogui) įveikti silpnumą. (Priminkite mokiniams, kad jiems nebūtina dalintis tokia patirtimi, kuri yra pernelyg asmeniška.) Jūs taip pat galite pasidalinti savo patirtimi.

Kad paskatintumėte mokinius taikyti Etero 12:27 mokomus principus, lentoje užrašykite tokias frazes:

1. *Pripažinti savo silpnumus* 2. *Nusižeminti* 3. *Panaudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi*

Pakvieskite mokinius užsirašyti šias frazes į sąsiuvinius arba Raštų studijavimo žurnalus. Pakvieskite juos po atitinkama fraze užrašyti: 1) silpnumą, kurį jie mano turį, 2) kaip jie gali nusižeminti ir 3) kaip jie gali panaudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi, kad galėtų gauti Jo pagalbą, arba malonę, įveikti silpnumą, kurį užrašė. Patikinkite mokinius, kad, jeigu jie laikysis to, ką užrašė, Viešpats „jų silpnumą paver[s] jų stiprybe“ (Etero 12:27).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 12:26, 28 ir ieškoti, kaip Viešpats toliau atsakė į Moronio susirūpinimą savo silpnumu.

Pabrėžkite teiginį „kvailiai išjuokia, bet jie vaitos“ (Etero 12:26).

- Kaip manote, kodėl, remiantis tuo, ką šiandien studijavome, yra kvaila išjuokti kitų žmonių silpnybes?

Pažymėkite, kad Etero 12:26 yra minimas romumas. (Galite paaiškinti, kad būti romiam reiškia būti nuolankiam, priimti pamokymus ir būti kantriam kentėjimuose.)

- Kaip manote, kodėl turime būti romūs, kad nepastebėtume kitų žmonių silpnybių?

Prieš tęsdami pabrėžkite, kad, **jeigu būsime romūs, galėsime gauti Viešpaties malonę, padėsiančią mums nepastebėti kitų žmonių silpnybių.**

Apibendrinkite Etero 12:29–32, paaiškindami, kad Moronis mokė, kaip svarbu panaudoti tikėjimą ir turėti viltį bei tikrąją meilę. Galite paaiškinti, kad „tikroji meilė yra tyra Kristaus meilė“ (Moronio 7:47).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 12:33–35 ir ieškoti priežasčių, kodėl, susidūrus su kitų žmonių silpnybėmis, svarbu parodyti tikrąją meilę.

- Kokios pasekmės, pagal Etero 12:34, laukia mūsų, jeigu neturėsime tikrosios meilės?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 12:38–41. Paprašykite jų sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose parašyti, kaip jie veikia pagal kvietimą, užrašytą Etero 12:41 – „Ieškoti šito Jėzaus, apie kurį rašė pranašai ir apaštalai“.

Paliudykite, kad, jei nusižeminame ir panaudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi, tada Jis „silpnumą paver[s] [mūsų] stiprybe“ (Etero 12:27). Paraginkite mokinius laikytis savo užrašytų planų. Taip pat galite paraginti juos siekti Viešpaties pagalbos panaudojant tikrąją meilę, susidūrus su kitų žmonių silpnybėmis.

Raštų įvaldymas – Etero 12:27

Kad padėtumėte mokiniams mintinai išmokti Etero 12:27, lentoje užrašykite šiuos žodžius ir pakvieskite mokinius persirašyti juos ant popieriaus lapo:

Jeigu ... ateis ... paradysiu ... silpnumą ... duodu ... silpnumą ... nuolankūs ... malonės ... visiems žmonėms ... nusižemina ... jeigu ... nusižemina ... tiki ... silpnumą ... stiprybe.

Paraginkite mokinius dalintis dvasine patirtimi

Neabejotinai jūsų mokiniai turės ką papasakoti. Prezidentas Dž. Rubenas Klarkas jaunesnysis iš Pirmosios Prezidentūros sakė: „Vargu, ar pro jūsų seminarijos ar instituto klasės duris įžengė nors vienas jaunuolis, kuris neįjutė dvasinių palaiminimų arba nematė maldos veiksmingumo, arba nematė, kaip tikėjimo galia išgydo ligonį, arba neregėjo Dvasios išsiliejimo, apie kurį pasaulis šiais laikais neturi supratimo“ (*The Charted Course of the Church in Education*, rev. ed. [1994], 6; taip pat žr. si.lds.org).

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Etero 12:27 ir atkreipti dėmesį į tuos žodžius. Paskui paprašykite, kad jie mintinai pasakytų įmanomai didesnę eilutės dalį, žiūrėdami tik į popieriaus lape užrašytus žodžius. Paraginkite mokinius tą popieriaus lapą pasidėti ten, kur vėliau, šiandien arba rytoj, galėtų jį lengvai rasti (pavyzdžiui į kišenę arba į Raštų knygą). Pakvieskite juos kaskart, kai tik pamatys šį popieriaus lapą, peržvelgti Etero 12:27, kol mintinai išmoks šią ištrauką.

Komentari ir kontekstas

Etero 12:27. „Aš jiems parodysiu jų silpnumą“

Vyresnysis Briusas K. Hafenas iš Septyniasdešimties pastebėjo, kad mūsų pastangos įveikti silpnybės yra mūsų gyvenimo čia, žemėje, tikslas:

„Pagal mūsų Tėvo planą esame pajungti pagundoms ir nelaimingumui šiame puolusiame pasaulyje. [...]“

Taigi, jeigu gyvenime turite problemų, nemanykite, kad su jumis kažkas negerai. Kova su šiomis problemomis ir yra pats gyvenimo tikslas. Jei artinsimės prie Dievo, Jis parodys mūsų silpnības ir per tai padarys mus išmintingesnius ir stipresnius. Jeigu pastebite vis daugiau savo silpnybės, tai reiškia, kad artėjate prie Jo, o ne tolstate“ (“The Atonement: All for All,” *Ensign* arba *Liahona*, May 2004, 97).

Žemiau pateikiama vaikino, kuris patyrė Viešpaties pažado, duoto Etero 12:27 išsipildymą, istorija:

Visi Bažnyčios vaikinai skatinami siekti tikslų per įvykdysiu pareigą Dievui programą ir per kai kuriuose kraštuose veikiančią skautų programą. Džonatano Perezio tėvai buvo labai užsiėmę jų didelės šeimos aprūpinimu, o draugai šaipėsi iš jo pastangų pasiekti Erelio laipsnį skautų programoje. Nepaisydamas tų sunkumų Džonatanas užsibrėžė tokį tikslą ir ėmėsi darbo. Laikui bėgant, savo Vaikinių organizacijos vadovų padedamas, jis pasiekė šį tikslą. Jis rašė: „Tas patyrimas išmokė mane, kad nežiūrint to, kokie iššūkiai ar kliūtys pasitaikys, Viešpats padės man įveikti mano trūkumus ir silpnības (Etero 12:27). Nesvarbu iš kur esame kilę, ar esame turtingi ar vargšai. Galime pasiekti savo tikslus, nes Viešpats yra su mumis“ (Jonathan Perez, “An Honor Earned,” *New Era*, Nov. 2007, 45).

Papildoma mokymo idėja

Etero 12:26. Nepastebėti kitų žmonių silpnybės

Pažymėkite, kad viena iš silpnybės, su kuria kovoja dauguma žmonių, tai nesugebėjimas būti nuolankiam ir panaudoti tikėjimą, susidūrus su kitų žmonių silpnybėmis. Garsiai perskaitykite dvi ar tris iš žemiau aprašytų situacijų. Po kiekvienos iš jų padarykite pauzę ir pakvieskite mokinius paaiškinti, kaip tikėjimas Jėzumi Kristumi, viltis, kad gaus amžinuosius palaiminimus, arba tikrosios meilės rodymas galėtų padėti kam nors tinkamai pasielgti konkrečioje situacijoje.

1. Pažįstamas arba draugas turi savybių, kurios jus erzina.
2. Jūsų apylinkės narys sako kalbą arba moko pamoką, kuri jums atrodo nuobodi.
3. Kas nors jus kritikuoja.
4. Šeimos narys turi ydą, kuri kartais apsunkina jums gyvenimą.

Studijų namuose pamoka

Etero 4–12 (30 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienių studijų namuose pamokų apibendrinimas

Žemiau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Etero 4–12 (30 dalį), nereikėtų įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje daugiausia dėmesio skirsite tik kelelui iš šių doktrinų ir principų. Apgalvodami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios raginimais.

1 diena (Etero 4–5)

Moronis užantspaudavo Jaredo brolio metraščių ir mokė apie sąlygas, kurias turime patenkinti, kad galėtume gauti tą metraščių. Iš tų mokymų mokiniai sužinojo, kad, jei panaudojame didelį tikėjimą Viešpaties žodžiu, Jis palaimina mus tolesniu apreiškimu.

2 diena (Etero 6)

Iš jareditų tikėjimo Viešpačiu panaudojimo keliantis savo baržomis per „didžiuosius vandenis“ pavyzdžio (Etero 6:3) mokiniai sužinojo, kad, jei pasitikime Viešpačiu ir vykdome Jo valią, Jis nustato mūsų gyvenimo kursą. Vėjai gynė baržas į pažadėtąją žemę, ir mokiniai sužinojo, kad, jeigu pasitikime Viešpačiu, pasipriešinimas ir sunkumai gali padėti mums tobulėti ir pasiekti pažadėtus palaiminimus.

3 diena (Etero 7–11)

Iš to, kad jareditai ignoravo Jaredo brolio perspėjimus ir pasirinkto turėti karalių, mokiniai sužinojo, kad pranašų žodžių atmetimas veda į nelaisvę. Šulas buvo teisiai valdęs karalius. Kada jo žmonės pradėjo atgailauti ir klausyti pranašų, jie pradėjo klestėti. Mokiniai sužinojo, kad, jei atgailaujame dėl savo nedorybių, pradedame klestėti. Galiausiai jareditai įpuolė į nelabumą, tuo pailiustruodami tiesą, kad slaptų sąjungų rėmimas veda į bendruomenių sunaikinimą.

4 diena (Etero 12)

Iš pranašo Etero mokiniai sužinojo, kad, jei turime viltį ir tikėjimą Jėzumi Kristumi, gauname stiprybės būti nepajudinami ir esame dosnūs gerų darbų. Moronis rašė, kad, jeigu norime patvirtinimo, turime pirma panaudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi. Iš Viešpaties atsakymo į Moronio susirūpinimą dėl jo ir kitų Mormono Knygos rašytojų silpnumo rašyme mokiniai sužinojo, kad, jeigu nusižeminsime ir panaudosime tikėjimą Viešpačiu, Jis mūsų silpnumą pavers stiprybe.

Įvadas

Šioje pamokoje bus susitelkta į Etero 12:23–41. Moronis mokė, kodėl žmonės turi silpnų ir ką jie turi daryti, kad jas įveiktų.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Etero 4–11; 12:6

Jareditai klesti ir yra laiminami, kai gyvena teisiai

Paskirkite tris mokinius, kad peržvelgtų ir apibendrintų šiuos skyrius, pasinaudodami skyrių santraukomis: Etero 4–5; Etero 6; ir Etero 7–11. Kito mokinio paprašykite peržvelgti Etero 12:6. Paprašykite jų su visais mokiniais pasidalinti vienu ar dviem išmoktais principais.

Etero 12:23–41

Moronis išreiškia susirūpinimą dėl to, kaip kitataučiai reaguos į Mormono Knygą

Vienoje lentos pusėje užrašykite žodį *stiprus* kitoje pusėje – *silpnas*. Leiskite mokiniams akimirka pagalvoti, kokios, jų nuomone, yra jų stipriosios pusės ir kokius savo trūkumus ar silpnības jie jaučia. Paaiškinkite, kad Etero 12 skyriuje Moronis mokė, kaip mūsų silpnumas gali virsti stiprybe.

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 12:23–25, o mokinių paprašykite nurodyti, kokį silpnumą, Moronio manymu, turėjo jis ir kiti rašiusieji Mormono Knygoje. Paskui užduokite mokiniams šiuos klausimus:

- Kokį silpnumą Moronis mini šiose eilutėse?
- Ko Moronis bijojo įvyksiant dėl rašiusių Mormono Knygoje silpnumo rašyme?

Mokiniams atsakius, pakvieskite juos tyliai perskaityti Viešpaties atsakymą į Moronio susirūpinimą Etero 12:26–27 ir ieškoti, kodėl Dievas duoda mums silpnumą. Suteikę mokiniams laiko perskaityti tas eilutes, priminkite jiems, kad Etero 12:27 yra Raštų įvaldymo eilutė.

Kad padėtumėte mokiniams geriau suprasti šiose eilutėse vartojamą žodį *silpnumas*, paprašykite vieno mokinio perskaityti šį vresniojo Nylo A. Maksvelo iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Kai mes Raštuose skaitome apie žmogaus „silpnumą“, tas žodis apima bendros žmogaus būsenos, kurioje kūnas taip nepalaujamai [arba nuolat] veikia dvasią, paveldėtą silpnības. [...] Silpnumas taip pat apima mūsų konkrečias, asmenines silpnības, kurias turime įveikti“ (*Lord, Increase Our Faith* [1994], p. 84).

Jums gali tekti paaiškinti, kad bendra žmogaus būseną, apie kurią kalbėjo vyresnysis Maksvelas, reiškia silpnumą, kuris išstinka vyrus ir moteris dėl Adomo nuopuolio. Dėl nuopuolio, be savo asmeninių trūkumų, lengvai pasiduodame pagundai ir žmogiškajam netobulumui.

Pakvieskite mokinius suformuluoti Etero 12:27 mokomą principą. **(Jeigu nusižeminsime ir panaudosime tikėjimą Viešpačiu, tai Jis mūsų silpnumą pavers stiprybe.)**

Kad paskatintumėte mokinius pritaikyti Etero 12:27 mokytą principą, lentoje užrašykite:

1. *Pripažinti savo silpnumą*
2. *Nusižeminti*
3. *Panaudoti tikėjimą Kristumi*

Pakvieskite mokinius užsirašyti tas frazes lapo viršuje. Po antraštėmis pakvieskite mokinius pagalvojus dabar arba vėliau parašyti: 1) silpnumą, kurį jie mano turį, 2) kaip jie gali nusižeminti dėl to silpnumo, ir 3) kaip jie gali panaudoti tikėjimą Kristumi, kad galėtų gauti Jo pagalbą, arba malonę, kad įveiktų silpnumą, kurį užrašė.

Kada mokiniai baigs, paraginkite juos įdėti tą lapą į savo dienoraščius arba į kitą vietą, kur jį dažnai matys, ir tai primins, ką jie stengiasi daryti. Paliudykite mokiniams, kad, jeigu jie nuolankiai stengsis įveikti savo silpnybes, Viešpats padės „jų silpnumą pavers[ti] jų stiprybe“ (Etero 12:27).

Pakvieskite mokinius perskaityti Etero 12:26, 28 ir ieškoti, kaip Viešpats toliau atsakė į Moronio susirūpinimą savo silpnumu rašyme. Galite užduoti šiuos klausimus:

- Etero 12:26 Moronis paminėjo romumą, kuris reiškia būti švelniam, nuolankiam ir pasiduodančiam Dievo valiai. Kaip manote, kodėl norint nepastebėti kitų žmonių silpnybių reikia būti romiam?
- Kaip Viešpats malonė (Jo pagalba arba jėgų suteikianti dieviška galia) gali padėti mums nepasinaudoti kitų žmonių silpnybėmis?

Pabrėžkite, kad, **jeigu ugdysime tikėjimą, viltį ir tikrąją meilę, Viešpats malonė padės mums, kai susidursime su kitų žmonių silpnybėmis.** Apibendrinkite Etero 12:29–32, paaiškindami, kad Moronis apžvelgė, kaip svarbu panaudoti tikėjimą ir kokius tai duoda patvirtinimus ir stebuklus. Paprašykite mokinių perskaityti Etero 12:33–35 ir surasti, ką Moronis rašė apie tai, kaip svarbu rodyti tikrąją meilę.

Paklauskite: Kodėl svarbu turėti tikrąją meilę, kuomet susiduriame su kitų žmonių silpnybėmis?

Pakvieskite mokinius su kitais pasidalinti tuom, kaip jie siekia turėti daugiau Jėzaus Kristaus malonės savo gyvenime. Jeigu užtenka laiko, galite pakviesti kelis mokinius papasakoti, kaip siekimas būti arčiau Jėzaus Kristaus pakeitė jų gyvenimą.

Kita dalis (Etero 13–Moronio 7)

Mokiniams ruošiantis studijuoti kitą dalį, paraginkite juos pagalvoti apie tokį klausimą: kas būtų, jeigu visi jūsų draugai ir šeimos nariai būtų nužudyti, o jūs būtumėte vieninteliai, gyvenantys pagal Jėzaus Kristaus Evangeliją? Ir Eteras, ir Moronis patyrė tokią vienaatvę. Kaip galite išverti bet kokį išbandymą ir gauti amžinąjį gyvenimą? Moronio 7 paaiškina, kaip tikėjimas, viltis ir tikroji meilė yra būtini, norint gauti tas dovanas.

Etero 13–15

Įvadas

Pranašo Etero metraštis apie jareditų civilizaciją yra kaip liudijimas, jog atmetantys Viešpatį ir Jo pranašus neklestės. Eteras įspėjo jareditų karalių Koriantumrą, kad jo žmonės bus sunaikinti, jeigu jis ir jo namai neatgailaus. Kai Koriantumras ir jo žmonės atsisakė atgailauti, daugelį metų šėlo karas ir nelabumas, kol visa jareditų

tauta buvo sunaikinta. Išliko tik Eteras ir Koriantumras, kad paliudytų apie Etero pranašystės išsipildymą. Tuose skyriuose taip pat randame Dievo įsakymo, kad „kiekviena tauta, kuri apgyvens [pažadėtąją žemę] tarnaus Dievui, arba jie bus nušluoti“ (Etero 2:9), išsipildymą.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Etero 13:1–12

Moronis užrašo Etero pranašystes apie Naująją Jeruzalę ir senovės Jaruzalę

Paašškinkite, kad kai kurie miestai žinomi pagal vardus, apibūdinančius jų išskirtinius bruožus. Perskaitykite šiuos miestus apibūdinančius pavadinimus ir paprašykite mokinių atspėti, kokie miestai atitinka juos: Šviesos miestas (Paryžius, Prancūzija); Amžinas miestas (Roma, Italija); Vėjų miestas (Čikaga, Ilinojaus valstija, JAV); Rytų perlas (Manila, Filipinai) ir Rūmų miestas (Meksika, Meksika). Paprašykite mokinių pagalvoti ir atsakyti, ką šie apibūdinantys pavadinimai turėtų atskleisti apie tuos miestus.

Pažymėkite, kad Moronis užrašė Etero pranašystes apie tris miestus: Naująją Jeruzalę (žr. Etero 13:6–8, 10); Henocho miestą, kuris „nužengs iš dangaus“ (Etero 13:3; taip pat žr. Mozės 7:62–64); ir Jeruzalę Šventojoje žemėje (žr. Etero 13:11). Pasakykite mokiniams, kad Eteras mokė jareditus, kad ateityje žemėje, kurioje jie gyvena, bus labai svarbus miestas (žr. Etero 13:2–3). Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 13:4–8 ir ieškoti tose eilutėse minimų miestų pavadinimų.

- Kokie yra tų miestų pavadinimai? (Jeruzalė ir Naujoji Jeruzalė.) Kokius apibūdinančius pavadinimus Eteras pavartojo Jeruzalei Šventojoje žemėje ir Naujai Jeruzalei, kuri vieną dieną bus pastatyta Amerikos žemyne? („Šventasis miestas“.)

- Koks, jūsų manymu, bus gyvenimas mieste, kuris žinomas, kaip „šventasis miestas“?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 13:10–11 ir surasti, kaip žmonės pasiruoš gyventi tuose šventuose miestuose.

- Kaip žmonės pasiruoš gyventi šiuose miestuose? (Taip išvalę savo apdarus, kad jie bus „balti per Avinėlio kraują“.)
- Ką reiškia, kad žmonių apdarai padaryti „balti per Avinėlio kraują“? (Tai reiškia, kad žmonės tapo švarūs ir išvalyti nuo nuodėmių per Jėzaus Kristaus, Dievo Avinėlio, Apmokėjimą; žr. 1 Nefio 12:11; Almos 5:21.)

Paašškinkite, kad dar vienas Naujosios Jeruzalės pavadinimas yra *Sionė* (žr. Mozės 7:62; Tikėjimo Teiginiių 1:10). Nors gal mes ir negyvensime Jeruzalėje ar Naujojoje Jeruzalėje, visi Bažnyčios nariai gali stengtis kurti Sionę ten, kur gyvena (žr. DS 6:6; 14:6). Pagrindinis Sionės apibūdinimas – „tyraširdžiai“ (DS 97:21). Perskaitykite šį vyresniojo D. Todo Kristofersono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Sionė yra Sionė dėl jos piliečių būdo, savybių ir ištikimybės [žr. Mozės 7:18]. Atminkite: „Viešpats pavadino savo žmones Sione, kadangi jie buvo vienos širdies ir vienos minties ir gyveno teisume; ir tarp jų nebuvo vargšų“ (Mozės 7:18). Jeigu norime įkurti Sionę savo namuose, skyriuose, apylinkėse ir kuoluose, privalome pakilti iki šių standartų. Turėsime 1) tapti vienos širdies ir vienos minties, 2) tapti šventi, kaip atskiri žmonės ir kaip bendruomenė, ir 3) rūpintis vargšais ir beturčiais taip veiksmingai, kad tarp mūsų nebebūtų skurdo“ („Ateikite į Sionę“, 2008 m. spalio mėnesio visuotinės konferencijos medžiaga).

Sukurkite meilės ir pagarbos atmosferą

Mokiniai, kurie jaučia, kad jūs ir kiti mokiniai juos myli, pasitiki ir vertina, norės ateiti į pamokas. Jie bus atviresni Šventosios Dvasios įtakai ir labiau norės dalyvauti.

Leiskite mokiniams akimirką pagalvoti, kaip jie galėtų įtvirtinti aukštesnius standartus savo namuose, skyriuose ir apylinkėse. Galite duoti jiems laiko užsirašyti savo mintis sąsiuvinuose arba Raštų studijavimo žurnaluose.

Etero 13:13–15:34

Jareditai atmeta Etero pranašiskus perspėjimus ir toliau laikosi nelabumo ir kariauja, kol yra sunaikinami

Apibendrinkite Etero 13:13–14, paaiškindami, kad Jareditai atmetė Eterą ir išmetė jį lauk. Dienos metu Eteras slėpėsi „uolos ertmėje“, kur užbaigė savo vestą Jareditų metraštį. Naktį jis išeidavo, kad stebėtų tai, kas vykdavo tarp jo žmonių Jareditų. Jis aprašė tai, ką matė.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 13:15–19 ir ieškoti Jareditų visuomenės apibūdinimo. Kai perskaitys, pakvieskite juos savo žodžiais apibūdinti Jareditų visuomenę. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Etero 13:20–22. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kokią žinią Viešpats įsakė Eterui perduoti Koriantumrui.

- Kokia buvo Etero žinia Koriantumrui? (Jeigu Koriantumras ir jo namiškiai atgailaus, Viešpats apsaugos žmones ir leis Koriantumrui išlaikyti savo karalystę. Jeigu jie neatgailaus, visi Koriantumro karalystėje bus sunaikinti.)
- Kaip reagavo Koriantumras ir jo žmonės?

Apibendrinkite Etero 13:23–14:20, paaiškindami, kad šalyje toliau vyko karai. Trys vyrai iš eilės – Šaredas, Gileadas ir Libas bandė iš Koriantumro atkovoti karalystę. Galiausiai įsigalėjo slaptos sąjungos ir visą tautą apėmė karas. „Visi žmonės ant šios žemės veido ir toliau liejo kraują, ir nebuvo kas juos sustabdo“ (Etero 13:31). Paskutinis Koriantumro priešas buvo vardu Šizas.

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Etero 14:21–25, 30–31 ir 15:1–2 ir ieškoti, kokio dydžio sunaikinimą sukėlė tie karai. Pakvieskite kurį nors mokinį garsiai perskaityti Etero 15:3–5. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, ką Koriantumras bandė daryti, kad apsaugotų likusius savo žmones nuo sunaikinimo.

- Ką darė Koriantumras? (Jis pasiūlė Šizui karalystę.)
- Kaip Šizas reagavo į Koriantumro pasiūlymą? (Pasakė, kad išsaugos žmonių gyvybes, jeigu jam bus leista nužudyti Koriantumrą. Taip pat žr. Etero 14:24.)

Apibendrinkite Etero 15:6–11, paaiškindami, kad Koriantumro ir Šizo žmonės toliau kovojo tarpusavyje. Jūs taip pat galite paaiškinti, kad tas mušis, kuriame buvo sunaikinta Jareditų tauta, vyko netoli Ramos kalvos. Praėjus šimtmečiams, nefitų civilizacija buvo sunaikinta mūsų šalyje netoli tos pačios kalvos, kuri tuomet vadinosi Kumora. (Žr. Etero 15:11; Mormono 6:6.)

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Etero 15:12–17. Dar jiems nepradėjus skaityti, paprašykite jų ieškoti informacijos apie Jareditų padėtį ir surasti vieną ypač liūdną šio pasakojimo detalę. Suteikite jiems laiko perskaityti ir paprašykite kelių mokinių papasakoti, ką rado.

Priminkite mokiniams, kad Eteras praleido daug metų, perspėdamas žmones, kad jie atgailautų (žr. Etero 12:2–3; 13:20). Lentoje užrašykite šį nebaigtą teiginį: *Jeigu atmetame Viešpaties perspėjimus atgailauti, ...*

Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti Etero 15:18–19. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kaip jie galėtų užbaigti lentoje užrašytą teiginį. Po to, kai mokiniai pasidalins savo mintimis, užbaikite lentoje esantį teiginį, užrašydami šį principą: ***Jeigu mes atmetame Viešpaties perspėjimus atgailauti, Jo Dvasia pasitraukia ir Šėtonas įgauna galią mūsų širdims.***

- Kaip Jareditų ankstesnis atsisakymas atgailauti paveikė jų sugebėjimą pasikeisti vėliau?

Apibendrinkite Etero 15:20–32, paaiškindami, kad Koriantumro ir Šizo armijos kovojo tol, kol liko tik Koriantumras ir Šizas. Tada Koriantumras nužudė Šizą. Kaip buvo išpranašavęs Eteras, karalystėje buvo nužudyti visi žmonės, išskyrus Koriantumrą, kuris gyveno, kad pamatyti, kaip žemę paveldės kita liaudis – Zarahemlos žmonės (žr. Etero 13:21; Omnio 1:20–22). Paprašykite mokinių perskaityti Etero 15:33, kad parodytumėte, jog Etero pasakyti Viešpaties žodžiai išsipildė.

Pabrėžkite, kad Jareditų istorija yra ypatingas pavyzdys to, kas nutinka žmonėms, kai jie atmeta Dievo pakartotinius kvietimus atgailauti. Nors tai yra ypatingas pavyzdys, jame galime rasti principus, kurie gali mums praversti. Paaiškinkite, kad panašiai kaip Jareditai,

daugelis žmonių šiais laikais atmeta Dievo kvietimus atgailauti ir taip netenka Viešpaties Dvasios. Tokie žmonės dažnai pateisina savo atsakymą atgailauti. Perskaitykite šiuos pasiteisinimus ir pakvieskite mokinius paaiškinti, ką jie atsakytų kam nors, taip sakančiam. Mokiniais pateikiant savo atsakymus, paraginkite juos remtis principais, kurių išmoko iš Etero 13–15.

1. „Žinau, kad mano žiūrimi filmai neatitinka Bažnyčios standartų, bet nepanašu, kad jie man darytų blogą įtaką.“
2. „Gerdamas alkoholį su savo draugais aš nedarau nieko blogo – mes tiesiog linksminamės.“
3. „Aš nusirašinėju tik todėl, kad mano klasėje visi taip daro. Būtų neįmanoma gauti gerus pažymius, jeigu nenusirašinėčiau.“
4. „Tai tik truputis pornografijos. Aš pats juk neinu ir nedarau nieko amoralaus. Be to, galiu liautis vos panorėjęs.“
5. „Neprivalau atgailauti dabar. Galiu palaukti, kol ruošiuosi į misiją arba tuoksiuosi šventykloje.“

Užtikrinkite, kad mokiniai suprastų, kad, jei žmonės nusideda ir neatgailauja, jie visuomet patiria tų nuodėmių pasekmes. Patikinkite mokinius, kad, jeigu nusidėjo, jie gali atgailauti dėl savo nuodėmių ir vėl jausti Viešpaties Dvasią savo gyvenime. Perskaitykite tokį vyresniojo Nylo L. Anderseno iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Liudiju, kad Gelbėtojas gali ir trokšta atleisti mūsų nuodėmes. Išskyrus nuodėmes nedaugelio tų, kurie, pažinę pilnatvę, pasirenka amžiną pražūtį, nėra nuodėmės, kurios negalima atleisti. Kokia tai nuostabi privilegija kiekvienam iš mūsų nusigręžti nuo savo nuodėmių ir ateiti pas Kristų. Dieviškasis atleidimas yra vienas iš saldžiausių Evangelijos vaisių. Jis pašalina iš mūsų širdžių kaltę bei skausmą, pakeisdamas juos džiaugsmu ir sąžinės ramybe“ („[Atgailaukite]... kad galėčiau jus išgydyti“, 2009 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite mokinius iširti savo gyvenimą, ar nėra kokių nors nuodėmių, kurios neleidžia jiems jausti nuolatinės Šventosios Dvasios bendrystės. Paraginkite juos, semiantis jėgų iš Apmokėjimo, atlikti reikiamus pakeitimus, kurie padėtų jiems išlaikyti Dvasios bendrystę ir atsispirti Šėtono galiai.

Kad padėtumėte mokiniams suprasti kitą principą, mokomą Etero 13–15 skyriuose, paprašykite jų tyliai perskaityti šias ištraukas: Etero 13:27; 14:24; 15:6, 22, 28. Dar jiems nepardėjus skaityti, paprašykite jų ieškoti žodžių ir frazių, kurie pabrėžia Jareditų pykčio kupinus jausmus ir keršto troškimą. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti šiuos žodžius ir frazes.

- Kokios, remiantis tuo, ką skaitėte Etero 13–15 skyriuose, buvo Jareditų pykčio ir keršto troškimo pasekmės?
- Kokių principų apie pyktį ir kerštą galime sužinoti iš paskutinių Jareditų istorijos epizodų? (Mokiniai gali paminėti įvairius principus. Užtikrinkite, kad jų atsakymuose atsispindėtų tai: **pyktis ir kerštas veda žmones prie pasirinkimų, kurie skaudina juos pačius ir kitus žmones.**)
- Kokios gali būti pykčio pasekmės asmeniui arba šeimai?

Paliudykite, kad galime nugalėti pykčio jausmus ir keršto troškimą, kai atsigręžiamė į Jėzų Kristų ir gauname atleidimą bei paguodą per Jo Apmokėjimą. Paraginkite mokinius, kad, jeigu jie jaučia pyktį kitam asmeniui, maldoje atsigręžtų į Viešpatį, siekdami jiems reikiamos pagalbos.

Etero knygos apžvalga

Skirkite šiek tiek laiko padėdami mokiniams apžvelgti Etero knygą. Paprašykite jų pagalvoti apie tai, ko tiek seminarijoje, tiek asmeninių studijų metu jie išmoko iš šios knygos. Jei reikia, kad padėtumėte jiems prisiminti, pakvieskite juos trumpai apžvelgti kai kurias Etero skyrių santraukas. Praėjus pakankamai laiko, pakvieskite kelis mokinius papasakoti ką nors iš Etero knygos, kas įkvėpė juos arba kas padėjo jiems stipriau tikėti Jėzų Kristų.

ĮVADAS

Kodėl verta studijuoti šią knygą?

Studijuodami Moronio knygą, mokiniai gali semtis stiprybės iš galingų Moronio ir jo tėvo Mormono pavyzdžių bei mokymų. Jie sužinos apie Jėzaus Kristaus Bažnyčios pagrindines apeigas ir tvarką; apie su tikru ketinimu atliekamų teismo darbų svarbą; apie tai, kaip skirti gėrį nuo blogio; apie tai, koks ryšys tarp tikėjimo, vilties ir tikrosios meilės; apie mažų vaikų išgelbėjimą. Mokiniai taip pat skaitys Moronio raginimą melstis, idant patys sužinotų apie Mormono Knygos tikrumą (žr. Moronio 10:3–5) bei „atei[tų] pas Kristų ir tobulė[tų] jame“ (Moronio 10:32).

Kas parašė šią knygą?

Šią knygą parašė Moronis ir joje yra jo paties žodžiai, Jėzaus Kristaus žodžiai Savo dvylikai nefitų mokinių (žr. Moronio 2) ir jo tėvo Mormono žodžiai (žr. Moronio 7–9). Iki to laiko, kai nefitai buvo sunaikinti, Moronis tarnavo tarp jų būdamas armijos vadovu ir Bažnyčios vadovu (žr. Mormono 6:12; Moronio 8:1). Kaip ir dauguma Mormono Knygą rašiusių ar ją sudariusių žmonių, Moronis buvo Gelbėtojo liudytojas. Jis liudijo: „Aš mačiau Jėzų ir ... jis kalbėjo su manimi veidas į veidą“ (Etero 12:39). Moronis liko ištikimas savo liudijimui, neišsižadėjo Kristaus tuo metu, kai lamanitai žudė kiekvieną Jo neišsižadėjusį nefitą (žr. Moronio 1:1–3). 1823 m., praėjus maždaug 1400 m. nuo Mormono Knygos užbaigimo, Moronis, jau būdamas prikelta esybė, pasirodė Pranašui Džozefui Smitui ir pranešė jam, kad knyga yra kalvoje, esančioje šalia jo namų (žr. Džozefas Smitas—Istorija 1:29–35). Nuo to meto per ateinančius ketverius metus Moronis mokė Džozefą Smitą „apie tai, ką Viešpatys ketino daryti bei kaip ir koku būdu jo karalystei turi būti vadovaujama paskutinėmis dienomis“ (Džozefas Smitas—Istorija 1:54).

Kam ši knyga parašyta ir kodėl?

Moronis teigė: „Rašau dar kai ką, tikėdamasis, kad kada nors ateityje pagal Viešpaties valią tai bus vertinga mano broliams lamanitams“ (Moronio 1:4; taip pat žr. Moronio 10:1). Jis taip pat pareiškė kalbąs „visiems žemės pakraščiams“, įspėdamas, kad prie Dievo teismo pertvaros visi atsiskaitys pagal žodžius, kuriuos jis užrašė (žr. Moronio 10:24, 27). Ruošiantis šiam įvykiui, Moronis kvietė visus „atei[tį] pas Kristų“ (Moronio 10:30, 32).

Kada ir kur ji buvo parašyta?

Moronis rašė ir šią knygą sudarė maždaug tarp 401 m. po Kr. ir 421 m. po Kr. (žr. Mormono 8:4–6; Moronio 10:1). Jis neminėjo savo buvimo vietos — teparašė, kad klajojo, kur tik galėjo, saugodamas savo gyvybę (žr. Moronio 1:1–3).

Kokie yra išskirtiniai šios knygos bruožai?

Šioje knygoje skaitome, kad Jėzus Kristus duoda nurodymus Savo Dvylikai mokinių nefitų, kuriuos įgaliojo teikti Šventąją Dvasią (žr. Moronio 2; taip pat žr. 3 Nefio 18:36–37). Šioje knygoje taip pat yra vienintelė vieta Mormono Knygoje, kurioje rašoma apie įšventinimą į kunigystės pareigas ir pateikiamos sakramento apeigų maldos (žr. Moronio 3–5). Ši knyga taip pat išsiskiria tuo, kad joje yra Mormono mokymai apie skirtumą tarp gėrio ir blogio (žr. Moronio 7:12–19), angelų tarnavimą (žr. Moronio 7:29–39), meilę, kuri yra tyra Kristaus meilė (žr. Moronio 7:44–48), ir mažų vaikų išgelbėjimą (žr. Moronio 8). Joje prieš paskutinį jų mūšį prie Kumoros kalvos taip pat rašoma apie nefitų ir lamanitų sugedimą (žr. Moronio 9). Moronis įtraukė savo mokymą apie Dvasios dovanas (žr. Moronio 10:8–26). Jis Moronio 10:3–5 taip pat užrašė kvietimą, kuris yra

viena svarbiausių Mormono Knygos dalių. Kalbėdamas apie šią ištrauką, Prezidentas Gordonas B. Hinklis paaiškino, kad Mormono Knyga yra „vienintelė knyga, kurioje rašoma, kad skaitytojas apie jos tikrumą gali sužinoti dieviška galia“ (“A Testimony Vibrant and True,” *Ensign*, Aug. 2005, 4).

Knygos planas

Moronio 1–6 Klajodamas tam, kad išsaugotų savo gyvybę, Moronis aprašo Jėzaus Kristaus Bažnyčios apeigas ir joje nusistovėjusią tvarką. Ši tvarka apibrėžia Šventosios Dvasios suteikimą, kunigystės apeigų atlikimą, sakramento pateikimą ir vertumą krikštytis. Moronis taip pat rašo apie dvasinį Bažnyčios narių maitinimą, apie tai, kokia Bažnyčios susirinkimų prasmė bei kaip jie būdavo rengiami.

Moronio 7 Moronis užrašo Mormono pamokslą, kuriame mokoma apie Kristaus šviesą, apie tai, kaip svarbu daryti teismo darbus su tikru ketinimu, kaip atskirti gėrį nuo blogio, kaip siekti to, kas gera, ir koks tikėjimo, vilties bei tikrosios meilės ryšys.

Moronio 8–9 Moronis užrašo Mormono rašytus laiškus, kuriuose paaiškinama, kodėl mažiems vaikams nereikia krikšto, ir tai, koks didis nelabumas tvyro tarp nefitų ir lamanitų.

Moronio 10 Moronis ragina visus, skaitysiančius Mormono Knygą, melstis, kad sužinotų apie jos tikrumą, neneigti Dievo galios bei dovanų, ateiti pas Kristų ir tobulėti jame.

Moronio 1–3

Įvadas

Baigęs trumpinti Etero plokšteles, Moronis manė daugiau nerašysiąs. Tačiau jis buvo įkvėptas „[rašyti] dar ką, tikėdamasis, kad kada nors ateityje pagal Viešpaties

valią tai bus vertinga [jo] broliams lamanitams“ (Moronio 1:4). Jo žodžiai patvirtina ištikimybę Jėzui Kristui ir pateikia svarbias Evangelijos apeigas.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Moronio 1

Moronis klajoja saugodamas savo gyvybę ir tęsia rašymą

Paprašykite mokinį perskaityti toliau pateikiamą pasakojimą apie merginą, kuri laikėsi savo įsitikinimų mokykloje:

„Mano mokytojas stovėjo prieš klasę ir pasakojo apie filmo, kurį netrukus žiūrėsime, epizodą. [...] Mano mokytojas... be didelių emocijų paaiškino, kad... filme rodoma medžiaga, kurią leista žiūrėti nuo 17-os metų. Buvau priblokšta. [...] Niekada nemaniau, kad taip gali nutikti.

Sėdėjau kėdėje, mąstydama, ką turėčiau daryti. Man į galvą vis lindo mintis: „Mūsų prašoma nežiūrėti nederamų filmų.“ Bandžiau samprotauti, kad dėl to, jog buvau mokykloje, ta filmo dalis, kurią žiūrėsime, nebus bloga. Tačiau mintis nežiūrėti to, kas nedera, nugalėjo mano samprotavimus.

Ramiai pakėliau ranką ir visos klasės akivaizdoje paprašiau leidimo išeiti iš klasės, kol bus rodomas šis filmas. Jaučiau, kaip kiti žiūrėjo į mane, kol atsitraukiau kėdę ir stvėriau knygą. Mačiau jų žvilgsnius; jie tiesiog nesuprato.

Sėdėdama koridoriuje jaučiausi labai laiminga. Žinojau pasielgusi tinkamai ir nesvarbu, ką sako mano bendraamžiai ar mokytojas. Taip pat jaučiausi stipresnė. Žinojau, kad man nereikia žiūrėti nederamo filmo vien dėl to, kad jį mums rodė mokytojas.

[...] Tikiu, kad, jei atėjus sunkumo valandai mes liksime tvirti, tapsime tvirtesni, nei būtume tuomet, jei nuleistume rankas ir plauktume pasroviui.

Tokia valios jėga randama per mūsų Gelbėtoją. Jei sunkumo valandą atminsime Jį, būsime sustiprinti. Mūsų tikėjimas Juo gali mums padėti atsilaikyti prieš sunkumus“ (Katerina Hal, “Standing Up, Standing Out,” *New Era*, Feb. 2012, 11).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 1:1–3 ir surasti, kaip Moronis laikėsi savo tikėjimo, net būdamas vienas. Pakvieskite juos pasidalinti savo mintimis. Galite užduoti toliau pateikiamus klausimus:

- Ką jums reiškia „neneigti Kristaus“?
- Ar yra kas iš jūsų ar jūsų pažįstamų parodę ryžtą sekti Jėzumi Kristumi nepaisant sunkumų?

Paaškindite, kad Moronio ir merginos gyvenimo pavyzdžiai puikiai iliustruoja tai, kaip neneigti Kristaus, vis dėlto kiekvienas iš mūsų, kasdien priimdami mažus sprendimus, rodome tokį pat tikėjimą, paklusnumą ir troškimą „neneigti Kristaus“.

- Kaip būtų galima sekti Moronio pavyzdžiu? (Mokiniai gali atsakyti, kad gali nesigėdyti Evangelijos ir jos standartų, laikytis įsakymų, būti geras pavyzdys ir išlaikyti tvirtą liudijimą apie Jėzų Kristų, net jei kiti to nedaro.)

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 1:4. Paprašykite, kad klasė drauge skaitytų, ieškodama priežasčių, dėl kurių Moronis nusprendė rašyti daugiau. Mokiniais pasidalinus tuo, ką rado, pabrėžkite, kad Moronis rašė gyvybę jam atimti ketinančių žmonių palikuonių labui.

Mokykite su Dvasia

Ruošdamiesi ir mokydami siekite Šventosios Dvasios vadovavimo. Kai mokytojas ir mokiniai yra vedami Dvasios, „tas, kuris skelbia, ir tas, kuris gauna, supranta vienas kitą ir abu ugdomi, ir džiūgauja drauge“ (DS 50:22).

- Ko galime išmokti iš Moronio troškimo padėti lamanitams? (Galime išreikšti savo įsipareigojimą sekti Jėzumi Kristumi tuo, kad rodome meilę savo priešams.)

Paaškindite, kad Moronio įsipareigojimas Jėzui Kristui paskatino jį parašyti apie keletą esminių Bažnyčios aspektų, kurie, jo manymu, yra vertingi (Moronio 1:4). Pakvieskite mokinius apsvaistyti, kaip jiems gali praversti Moronio 2–3 skyrių studijavimas.

Moronio 2

Moronis užrašo Jėzaus Kristaus nurodymus dėl Šventosios Dvasios suteikimo

Pakvieskite vieną vaikiną ateiti į klasės priekį. Paprašykite klasės įsivaizduoti šį jauną žmogų ateityje kaip nuolatinį misionierių. Jis su porininku kažką moko Evangelijos, ir tas žmogus nusprendžia pasikrikštyti. Šio jaunuolio iš jūsų klasės yra paprašyta atlikti patvirtinimo apeigas, kurių metu taip pat suteikiama Šventosios Dvasios dovana. Užduokite jaunuoliui šį klausimą:

- Ką galėtum padaryti ruošdamasis atlikti šias apeigas? (Jaunuoliui atsakius, pakvieskite kitus esančius klasėje taip pat pasidalinti savo mintimis.)

Paaškindite, kad Gelbėtojas, aplankęs nefitus, „ranka palietė mokinius, kuriuos išsirinko“ ir „davė jiems galią suteikti Šventąją Dvasią“ (3 Nefio 18:36–37). Į savo knygą Moronis taip pat įtraukė kai kuriuos Gelbėtojo nurodymus dvylikai nefitų mokinių apie tai, kaip suteikti Šventąją Dvasią. Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 2:1–3, o klasės paprašykite ieškoti atsakymų į šiuos klausimus:

1. Ką turėtų padaryti asmuo, ruošdamasis atlikti apeigas?
2. Kaip atliekamos apeigos?

Mokiniams perskaičius eilutes, užduokite jiems visus ar kai kuriuos toliau pateiktus klausimus:

- Koks kunigystės įgaliojimas, pagal Moronio 2:2 išnašą *b*, būtinas, norint suteikti Šventosios Dvasios dovana? (Melchizedeko kunigystės.)
- Ką turėtų daryti Melchizedeko kunigystės įgaliojimo turėtojas, ruošdamasis suteikti Šventosios Dvasios dovana? (Jis turėtų „[šauktis] Tėvo [Jėzaus Kristaus] vardu karštoje maldoje“.)
- Kaip, jūsų manymu, malda gali padėti pasiruošti atlikti kunigystės apeigas?
- Kaip turėtų būti atliekamos patvirtinimo apeigos? (Uždedant rankas ant galvos ir Jėzaus Kristaus vardu. Paaškindite, kad atlikdami tam tikrą šios apeigos dalį Melchizedeko kunigystės įgaliojimo turėtojai turi išstarti tam tikrus žodžius. Nuolatiniais misionieriams duodami maži instrukcijų vadovėliai, kuriuose nurodoma, kaip atlikti kunigystės apeigas ir teikti palaiminimus.)

Apibendrinami tai, ką mokiniai išmoko, galite lentoje užrašyti šiuos teiginius: ***Turintieji Melchizedeko kunigystės įgaliojimą suteikia Šventosios Dvasios dovana pakrikštytiems Bažnyčios nariams rankų uždėjimu.***

Moronio 3

Moronis užrašo Jėzaus Kristaus nurodymus apie kunigų ir mokytojų įgaliojimą

Likus dienai ar dviem iki šios pamokos, jūs galite paprašyti jaunuolio pasiruošti perskaityti savo kunigystės įgaliojimo liniją klasei. (Arba galėtumėte pasiruošti perskaityti savo, šeimos nario arba apylinkės ar skyriaus kunigystės vadovo kunigystės įgaliojimo liniją.) Paaškindite, kad kunigystės įgaliojimo linija driekiasi nuo Jėzaus Kristaus. Melchizedeko kunigystės turėtojai gali paprašyti duomenų apie savo kunigystės liniją, kreipdamiesi į Bažnyčios būstinę arba į teritorijos administracijos biurą. Bažnyčia nepateikia duomenų apie Aarono kunigystės liniją. Tačiau, jei Aarono kunigystės įgaliojimo turėtoją įšventino Melchizedeko kunigystės įgaliojimo turėtojas, jis gali sužinoti jį įšventinusio žmogaus kunigystės liniją.

Paprašykite mokinio perskaityti savo kunigystės įgaliojimo liniją klasei (arba perskaitykite su savimi atsineštą kunigystės įgaliojimo liniją). Pakvieskite jį pasidalinti tuo, ką jam reiškia žinoti tai, kad jo kunigystės įgaliojimo linija tiesiogiai driekiasi nuo Jėzaus Kristaus (arba pasidalinkite savo jausmais apie tai, kad kunigystės įgaliojimo turėtojai gali turimą įgaliojimą atsekti iki Gelbėtojo).

Norėdami padėti mokiniams suprasti, kad įgaliojimas atlikti visas kunigystės pareigas ateina iš Jėzaus Kristaus ir Dangiškojo Tėvo, pakvieskite mokinių perskaityti šį vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo mokymą:

„Darbas su dievišku įgaliojimu reikalauja daug daugiau nei vien socialinės sutarties. Ši galia negali atsirasti iš teologinio išsilavinimo ar tikintiesiems išrenkant. Ne, Dievo įgaliojame darbe turi būti galia, didesnė už tą, kurią turi žmonės kongregacijoje arba gatvėje, arba seminarijose — daugelis sąžiningų religijos ieškotojų tai žinojo ir atvirai pripažino dar daug metų iki to, kai įvyko Sugražinimas. [...]

[...] Atkurtoje Jėzaus Kristaus Bažnyčioje mes galime atsekti kunigystės įgaliojimo liniją to, kuris apylinkėje neseniai paskirtas diakonu, to, kuris yra jo vyskupas, to, kuris yra visiems mums vadovaujantis pranašas. Ši linija nenutrūkstama grandine driekiasi nuo angeliškų tarnų, kuriuos atsiuntė pats Dievo Sūnus ir kurie atnešė šią neprilygstamą dovaną iš dangaus“ (“Our Most Distinguishing Feature,” *Ensign* arba *Liahona*, 2005 m. gegužė, p. 44; taip pat žr. 2005 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiagą).

- Kodėl jums svarbu žinoti, kad kiekvienas kunigystės įgaliojimo turėtojas šioje Bažnyčioje gali atsekti savo kunigystės įgaliojimą nuo Jėzaus Kristaus?

Pakvieskite kurį nors mokinių garsiai perskaityti Moronio 3:1–4. Prašykite klasės sekti skaitomas eilutes ir ieškoti, kaip asmenys yra iššventinami į kunigus.

- Kaip asmenys iššventinami į kunigus? (**Asmenys į kunigystės pareigybę iššventinami rankų uždėjimu tų, kurie turi įgaliojimą.**)
- Kodėl būtina, kad į kunigus iššventintų tas, kuris tuo metu turi tokį pat ar aukštesnį kunigystės įgaliojimą?

Paprašykite kunigystės įgaliojimo turėtojų, esančių klasėje, trumpai paaiškinti savo kunigystės pareigas. Paklauskite klasės:

- Ar kada buvote palaiminti dėl to, kad kunigystės įgaliojimo turėtojas įvykdė savo pareigas?

Pakvieskite keletą mokinių pasidalinti savo jausmais apie tai, kaip kunigystė palaimino jų gyvenimą. Jūs taip pat galite pasidalinti tuo, kaip jūsų gyvenimas buvo palaimintas dėl kunigystės.

Raštų įvaldymo apžvalga

Duokite mokiniams sąrašą su visomis 25 žinotinomis Mormono knygos eilučių nuorodomis ir pusę lapo popieriaus. Paprašykite mokinių gautame lape užrašyti skaičius 1, 2 ir 3. Tada perskaitykite toliau pateikiamus pavyzdžius (arba paruoškite tokių klausimų, kurie labiau sietųsi su jūsų mokinių poreikiais ir interesais). Tegul mokiniai šalia kiekvieno numerio parašo, kuri Raštų įvaldymo ištrauka, jų manymu, geriausiai tinka jūsų skaitomam pavyzdžiui. Tada paprašykite jų pasidalinti savo atsakymais. Kadangi gali būti daugiau negu viena tinkanti ištrauka, paprašykite mokinių paaiškinti, kodėl jie pasirinko būtent tas ištraukas.

1. Ieškote stiprybės, kad įveiktumėte ypatingai sunkią pagundą. (Galimi atsakymai: Helamano 5:12 ir 3 Nefio 18:15, 20–21.)
2. Studijuodami Raštus, galvojote apie sunkumą, su kuriuo šiuo metu susiduriate, ir gavote nurodymą, ką daryti. (Galimi atsakymai: 2 Nefio 32:3.)
3. Jaučiate kai kurių draugų spaudimą dalyvauti veikloje, kuri prieštarauja Dievo įsakymams. Jie sako, kad tokia veikla yra jaunystės ir linksmybių dalis. (Galimi atsakymai: Mozijo 4:30; Almos 37:35; 41:10.)

Moronio 4–5

Įvadas

Moronis užrašė Gelbėtojo nurodymus nefitams dėl sakramento, įskaitant maldas, kurias turėjo sukalbėti

turintieji kunigystės įgaliojimą laimindami duoną ir vyną.

Kvietimas apie tiesą liudyti Šventąją Dvasią

Padėdami mokiniams atpažinti ir suprasti Evangelijos principus ir doktrinas, mokykite taip, kad Šventoji Dvasia galėtų likti ir liudyti tiesą. Mokiniai, įgiję dvasinį patyrimą apie Evangelijos doktriną, noriau veiks ir labiau stengsis gyventi pagal Evangeliją.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Moronio 4–5

Moronis paaiškina, kaip pateikiamas sakramentas

Jei įmanoma, parodykite sakramento duonos ir sakramento vandens padėklus. (Nors parodyti šiuos daiktus gali būti tikslinga, neturėtumėte bandyti atkartoti sakramento apeigų.) Duokite mokiniams popieriaus ir paprašykite jų iš atminties užrašyti sakramento maldas. Davę mokiniams pakankamai laiko, paaiškinkite, kaip vienoje savo metraščio dalyje Moronis įtraukia šias maldas, kurias Viešpats davė sakramentui laiminti. Lai jie atsiverčia Moronio 4:3 arba Moronio 5:2 ir pasitikrina savo atsakymus. Tada paklauskite:

- Jeigu jūsų draugas iš kito tikėjimo nuspręstų sudalyvauti sakramento susirinkime, kaip paaiškintumėte sakramento reikšmę ir tai, ką jis reiškia jums?

Tam, kad padėtumėte mokiniams suprasti sakramento reikšmę, vieną mokinį pakvieskite garsiai perskaityti Moronio 4:1–3, po to kitą mokinį – Moronio 5:1–2. Pakvieskite mokinius Moronio 4:3 ir Moronio 5:2 eilutėse surasti tas frazes, kurios paaiškina, ką simbolizuoja sakramento duona ir vanduo. (Galite mokiniams pasiūlyti tas frazes pasižymėti Raštuose.) (Galite priminti klasei, kad šiandien Bažnyčioje vietoje vyno sakramentui naudojamas vanduo, kaip tai leista pagal apreiškimą, duotą Džozefui Smitui [žr. DS 27:2].)

- Ką simbolizuoja duona? (Jėzaus Kristaus kūną. Žr. Mato 26:26; 3 Nefio 18:6–7.)
- Ką simbolizuoja vanduo? (Jėzaus Kristaus kraują. Žr. Mato 26:27–28; 3 Nefio 18:8–11.)
- Kodėl Gelbėtojo kūnas ir kraujas mums tokie svarbūs? (Mokiniai, atsakydami į šį klausimą, turėtų paminėti Gelbėtojo fizines kančias ir mirtį ant kryžiaus. Jie turėtų paminėti Jo prisikėlimą, kai Jo kūnas buvo sujungtas su Jo dvasia trečią dieną po to, kai Jis paėmė ant savęs mirtį. Jie taip pat turėtų paminėti stiprias dvasines kančias ir tą kančią, kai Jis paėmė ant savęs mūsų nuodėmes, dėl ko kraujavo iš kiekvienos poros. Dėl to, kad Jis paėmė ant savęs fizinę mirtį, visi žmonės bus prikelti. Kadangi Jis kentėjo už mūsų nuodėmes, mums jos gali būti atleistos, kai atgailausime.)

Parašykite lentoje šį neužbaigtą teiginį: *Sakramento simboliai padeda mums prisiminti...* Paklauskite mokinių, kaip jie apibendrintų šį svarbų sakramento tikslą. Tuomet užbaikite šį teiginį: **Sakramento simboliai padeda mums prisiminti Jėzaus Kristaus Apmokėjimą.**

Pakvieskite mokinius apmąstyti šį vyresniojo Deivido B. Haito iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo klausimą:

„Kaip mums, Bažnyčios nariams, sekasi prisiminti mūsų Viešpatį ir Gelbėtoją, Jo auką ir mūsų išiskolinimą Jam?“ („Remembering the Savior’s

Atonement,” *Ensign*, Apr. 1988, 7).

- Ką mes galime padaryti, kad per sakramentą sutelktume dėmesį į Apmokėjimą?
- Ką patyrėte jūs, per sakramento susirinkimą nuoširdžiai mąstydami apie Gelbėtojo Apmokėjimą?

Kai mokiniai pasidalins savo išvalgomis, pakvieskite juos sąsiuvinuose ar Raštų studijavimo žurnaluose užsirašyti vieną būdą, kaip jie galėtų, kitą kartą priimdami sakramentą, savo mintis sutelkti į Apmokėjimą. Galite pakviesti kelis mokinius pasidalinti atsakymais su klase.

Norėdami padėti mokiniams suprasti papildomus sakramento tikslus, nubraižykite toliau pateikiamą lentelę be atsakymų, pateiktų skliaustuose. Pakvieskite mokinius nusikopijuoti lentelę į sąsiuvinius ar Raštų studijavimo žurnalus.

Ką aš pasižadau daryti	Ką, mano manymu, reiškia laikytis šios savo sandoros dalies	Ką galiu daryti, kad laikyčiausi šios savo sandoros dalies
1. (Būti pasirengus priiimti Viešpaties vardą)		
2. (Visuomet Jį atminti)		
3. (Laikytis Jo įsakymų)		

Priminkite mokiniams, kad, priimdami sakramentą, mes sudarome sandoras arba šventus susitarimus su Dievu. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 4:3. Lai pirmame stulpelyje jie užrašo, kokius tris pažadus duoda priimdami sakramentą. Paprašykite, kad savo atsakymus mokiniai palygintų su šalia sėdinčio žmogaus. Tada pakvieskite juos savarankiškai užpildyti antrąjį stulpelį. Skyrę tam pakankamai laiko, pakvieskite kelis mokinius perskaityti tai, ką parašė. Mokiniais dalinantis tuo, ką užrašė, pasinaudokite visa toliau pateikiama medžiaga arba jos dalimi, idant padėtumėte jiems pagilinti supratimą apie kiekvieną sandoros dalį.

Tam, kad padėtumėte mokiniams giliau suprasti tai, ką reiškia priimti ant savęs Jėzaus Kristaus vardą, pakvieskite mokinį perskaityti toliau pateikiamą Prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Mes pažadame priiimti Jo vardą. Tai reiškia, kad matome save esant Jo. Mūsų gyvenime Jis bus pirmoje vietoje. Mes norėsime to, ko nori Jis, o ne to, ko norime patys, ar ko norėti mus moko pasaulis“ („That We May Be One,“ *Ensign*, May 1998, 67).

Paaiškinkite, kad paliudydami savo pasiryžimą priiimti Jėzaus Kristaus vardą, mes įsipareigojame gyventi kaip Jo mokiniai. Mes pažadame, kad nepadarysime gėdos Jo vardui ir nesuteiksime dingsties priekaištauti. Mes įsipareigojame tarnauti Jam ir savo artimui. Mes taip pat rodome, kad norime būti susiję su Juo ir Jo Bažnyčia.

- Kaip jūs bandėte parodyti savo pasiryžimą priimti Viešpaties vardą? Kokį poveikį tai turėjo jūsų gyvenime?

Pakvieskite mokinius palyginti duonos laiminimo maldą Moronio 4:3 su vyno laiminimo malda Moronio 5:2. Paklauskite jų, kokių skirtumų ir panašumų jie pastebėjo. Atkreipkite dėmesį į tai, kad pažadas „visuomet jį atminti“ yra abiejose maldose.

- Kaip manote, ką reiškia „visuomet jį atminti“?

Pakvieskite mokinį perskaityti toliau pateiktą vyresniojo D. Todo Kristofersono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paprašykite klasės klausytis ir rasti, ką galime daryti, idant visuomet galėtume atminti Gelbėtoją.

„Mūsų prioritetas turėtų būti tai, kas padeda visuomet Jį atminti – dažna malda ir Raštų studijavimas, atidus apaštalų mokymų studijavimas, kassavaitinis pasirošimas vertai priimti sakramentą, sekmadieninis garbinimas ir to, ką išmokstame iš Dvasios ir patyrimų apie mokinystę, užrašymas bei atsiminimas.“

Jums į galvą gali ateiti ir kitų dalykų, kurie tinka būtent šiuo jūsų gyvenimo laikotarpiu. [...]

[...] Galiu patvirtinti, kad, laikui bėgant, mūsų noras ir gebėjimas visada atminti Gelbėtoją ir Juo sekti augs. Turėtume kantriai dirbti artėdami link to ir visuomet melsti įžvalgos bei mums reikalingos dieviškos pagalbos“ („To Always Remember Him,“ *Ensign*, Apr. 2011, 51).

- Ką jūs padarėte, kad „visuomet jį atmin[tumėte]“?
- Kaip nuolatinis Gelbėtojo prisiminimas gali mums padėti laikytis kitų mūsų sandoros dalių?
- Kodėl, jūsų manymu, svarbu sakramentą priimti kiekvieną savaitę?

Norėdami pabrėžti mūsų pažadą laikytis įsakymų, pakvieskite mokinį perskaityti šį pareiškimą iš knygelės *Jaunimo stiprybės vardan*:

„Dangiškasis Tėvas suteikė jums valios laisvę – galimybę rinktis gerą arba blogį ir elgtis savo nuožiūra. Šalia paties gyvenimo dovanos, teisė gyventi taip, kaip patys norite, yra viena didžiausių Dievo jums suteiktų dovanų. Būdami čia, žemėje, jūs esate bandomi, ar pasinaudosite valios laisve išreikšti savo meilę Dievui per Jo įsakymų laikymąsi“ (*Jaunimo stiprybės vardan* [2011 m.], p. 2).

- Ką jūs darote kiekvieną dieną, idant padėtumėte sau laikytis Dievo įsakymų?

Mokiniais aptarus, kokius pažadus mes atnaujiname kas savaitę priimdami sakramentą, paprašykite, kad į trečiąjį stulpelį prie kiekvienos sandoros dalies užrašytų po vieną dalyką, kurį darys ateinančią savaitę, idant geriau laikytųsi savo sandoros. Pakvieskite juos pasidalinti savo idėjomis (tačiau priminkite, kad nederėtų dalintis niekuo, kas yra pernelyg asmeniška ar privatu).

Paaiškinkite, kad mums laikantis su Viešpačiu sudarytų sandorų, Jis žada mus laiminti (žr. DS 82:10). Pakvieskite mokinius, skaitant Moronio 4:3 ir 5:2, ieškoti, ką mums žada Viešpatys, jei laikysimės pažadų, kuriuos atnaujiname priimdami sakramentą. Parašykite lentele, po lentele, šį neužbaigtą teiginį: *Ištikimai laikydami sakramento sandorų...* Pakvieskite mokinius užbaigti šį teiginį pagal tai, ko jie išmoko iš Moronio 4:3 ir Moronio 5:2. (Viena iš galimų teiginio pabaigų galėtų būti tokia: **Ištikimai laikydami sakramento sandorų, mes nuolatos galėsime su savimi turėti Viešpaties Dvasią.**)

- Kiek šis pažadas, kad Dvasia galės visada būti su mumis, yra vertas mūsų pastangų laikytis šios sandoros?

Pakvieskite mokinį perskaityti žemiau pateiktą vyresniojo Deivido A. Bednario iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Paprašykite klasės klausytis, ką gali Dvasia.

„Viešpaties Dvasia gali būti mūsų vadovas ir palaimins mus nurodymais, pamokymais ir dvasine apsauga mūsų mirtingos kelionės metu“ („Kad Jo Dvasia visuomet būtų su mumis,“ *Ensign* arba *Liahona*, 2006 m. gegužė, p. 31; taip pat žr. 2006 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiagą).

- Ar esate kada gavę nurodymų, pamokymų ar dvasinę apsaugą dėl Šventosios Dvasios bendrystės? (Nors patirtimi prašote pasidalinti mokinius, galite ir jūs pasidalinti savo patirtimi.)
- Kiekvieną savaitę, sakramento metu, mes turime galimybę apsarstyti, kaip gerai laikomės sandoros, aprašytos sakramento maldose. Kaip tai gali padėti mums, stengiantis, kad Dvasia visuomet būtų su mumis?
- Mąstant apie tai, ko išmokote šiandien apie sakramento priėmimą, kuri sakramento maldos dalis yra ypatingai brangi jums? Kodėl?

Paskatinkite mokinius, priimant sakramentą, apmąstyti Gelbėtojo Apmokėjimą. Pakvieskite juos peržiūrėti užpildytas lenteles ir aptarkite, kaip būtų galima geriau laikytis sakramento metu sudaromų sandorų. Priminkite mokiniams Viešpaties pažadus mums: kai laikomės šios sandoros, Jo Dvasia visada bus su mumis. Paliudykite apie tuos palaiminimus, kurie ateis į mūsų gyvenimą, jei atsiminsime kas savaitę sakramento metu sudaromas sandoras ir jų laikysimės.

Raštų įvaldymo apžvalga

Galite suplanuoti galutinį Raštų įvaldymo testą arba peržiūrėti veiklą, skirtą padėti mokiniams įtvirtinti pasirinktas žinotinas Mormono Knygos eilutes. Nuspręskite, kaip patikrinsite jų žinias, ir suplanuokite šiam tikslui tinkančią veiklą. Galite sukurti atitikimo arba laukelių užpildymo testą su nuorodomis ir raktiniais žodžiais arba scenarijais arba galite patikrinti, kaip gerai mokiniai įsiminė tam tikras ištraukas. Kitas būdas būtų kiekvienam mokiniui paskirti mokyti trumpą pamoką ar tiesiog pasisakyti, pasiremiant ištraukomis iš žinotinų Raštų vietų. Kad ir kaip nuspręstumėte suorganizuoti paskutinį pratimą, kuriame reikės naudotis Raštų įvaldymo eilutėmis, duokite mokiniams laiko jas mokyti ir pasiruošti. Dalis šiandienos pamokos gali būti panaudota minėtajam pasiruošimui.

Moronio 6

Įvadas

Moronis, artėdamas prie savo rašymo ant plokštelių pabaigos, paaiškino kai kurias priėmimo į Bažnyčią per krikštą sąlygas. Tuomet jis išdėstė Bažnyčios narių atsakomybes rūpinantis vieniems kitais. Jis taip pat

paaiškino Bažnyčios susirinkimų tikslus ir pabrėžė, kad Bažnyčios susirinkimai turi vykti pagal Šventosios Dvasios nurodymus.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Moronio 6:1–3

Moronis nurodo krikšto reikalavimus

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad jie turi septynerių metų brolių ar seserį, kuriam ar kuriai už keletą mėnesių bus aštuoneri. Paprašykite jų taip pat įsivaizduoti, kad tėvai paprašė per šeimos vakarą mokyti apie tai, kaip pasiruošti krikštui. Pakvieskite keletą mokinių pasakyti, ko jie mokytų, idant padėtų šiam broliui ar sesei pasiruošti krikštui.

Paaiškinkite, kad Moronio 6 skyriuje Moronis rašo apie krikšto reikalavimus. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 6:1–3 ir surasti juos. Pakvieskite mokinius pasidalinti savo pastebėjimais. Galite užduoti toliau pateikiamus klausimus:

- Ką, jūsų manymu, reiškia tai, kad tie, kurie nori pasikrikštyti, turi „[nešti] vaisių, rodančių, kad jie to verti“? (Jie turi gyventi paklusdami Dievo įsakymams, tuo parodydami, kad yra pasiruošę sudaryti krikšto sandoras ir jų laikytis.)
- Kodėl, jūsų manymu, svarbu, kad žmogus turėtų sudužusią širdį ir atgailaujančią dvasią dar prieš krikštą? (Galite paaiškinti, kad frazė „sudužusi širdis ir atgailaujanti dvasia“ reiškia asmens nuolankumą ir norą atgailauti bei paklusti Viešpaties įsakymams.)

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 6:3, o klasės paprašykite surasti, ką krikšto metu mes pasižadame daryti. Mokiniai turėtų atrasti šią tiesą: **per krikštą mes sudarome sandorą prisiimti Jėzaus Kristaus vardą ir tarnauti Jam iki galo.** (Galite mokinių paprašyti prisiminti, ką praeitoje pamokoje jie išmoko apie Jėzaus Kristaus vardo prisiėmimą.)

- Remdamiesi savo patirtimi pamąstykite, kodėl norintis krikštytis asmuo turi būti pasiryžęs tarnauti Jėzui Kristui iki galo?
- Ką jūs padarėte, idant išlaikytumėte ir sustiprintumėte savo pasiryžimą tarnauti Viešpačiui?

Moronio 6:4

Moronis paaiškina, kaip rūpintis Bažnyčios nariais ir dvasiškai juos maitinti

Pasakykite mokiniams, kad, aprašęs krikšto reikalavimus, Moronis paaiškino, kas buvo daroma jo dienomis, idant naujai pasikrikštiję asmenys liktų ištikimi sudarytomis sandoroms. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 6:4 ir surasti, ką Bažnyčios nariai darė padėdami naujai atsivertusiesiems. Paprašykite mokinių papasakoti apie tai, ką rado. Jų atsakymus užrašykite lentoje.

Paprašykite mokinių apibendrinti Moronio 6:4 užrašytą mokymą apie mūsų atsakomybę už kitus Bažnyčios narius, ypač naujai atsivertusius. (Mokiniai, pavyzdžiui, galėtų atsakyti taip: **mūsų atsakomybė yra prisiminti kitus Bažnyčios narius ir dvasiškai juos maitinti Dievo žodžiu.** Jie taip pat gali pasakyti, kad **turėtume padėti vieni kitiems išlaikyti budrumą per maldą ir kad turėtume padėti vieni kitiems remtis Gelbėtoju ir Jo Apmokėjimu.**)

- Kaip mes galime įvykdyti savo pareigą vieni kitus prisiminti?
- Kaip maitiname vieni kitus „geruoju Dievo žodžiu“?

- Kokie palaiminimai ateina dėl maitinimo Dievo žodžiu?

Tada perskaitykite šį vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Dauguma žmonių į bažnyčią ateina ne ieškodami naujų faktų apie Evangeliją arba tam, kad susitiktų su senais draugais, nors šie dalykai irgi yra svarbūs. Jie ieško dvasinių patyrimų. Jie nori ramybės. Jie nori sustiprinti savo tikėjimą ir atnaujinti viltis. Trumpai tariant, jie nori būti maitinami geruoju Dievo žodžiu ir būti sustiprinti galia iš aukštybių. Tie iš mūsų, kurie esame pašaukti kalbėti ar mokyti, ar vadovauti, esame įpareigoti tai suteikti, kaip tik galime geriau“ („A Teacher Come from God,” *Ensign*, May 1998, 26).

Paprašykite mokinių pagalvoti apie tuos, kurie stengiasi, arba tuos, kurie stengėsi juos dvasiškai maitinti. Paklauskite, ar jie kada pagalvojo, pavyzdžiui, apie tuos, kurie meldėsi dėl jų, ruošė jiems pamokas, skatino juos būti aktyvius Bažnyčioje ir padėjo jiems sunkumuose. Pakvieskite keletą mokinių pasidalinti tuo, kaip jie buvo palaiminti tuo, kad kažkas juos prisiminė ir maitino Dievo žodžiu. Galite duoti mokiniams laiko parašyti padėkos laiškus tiems, kurie jiems padėjo.

Paprašykite mokinių pamąstyti apie konkrečius asmenis, kuriuos Viešpats norėtų, kad jie prisimintų ir pamaitintų. Pakvieskite mokinius sąsiuvinuose ar Raštų studijavimo žurnaluose užrašyti tai, ką jie galėtų daryti geriau, idant atliktų savo pareigas Bažnyčios nariams. Skatinkite juos daugiau dėmesio skirti naujų narių poreikiams.

Moronio 6:5–9

Moronis aprašo Bažnyčios susirinkimus ir tai, kaip jie turi vykti

Paprašykite mokinių įsivaizduoti, kad kiekvienas iš jų yra tėtis arba mama vaikino ar merginos, kurie kelias pastarąsias savaites sakė nenorį eiti į bažnyčią, nes nemato tame prasmės ir jiems ten nuobodu. Pakvieskite mokinius pagalvoti, ką jie galėtų pasakyti tam paaugliui, kad padrasintų jį eiti į bažnyčią, ir kaip jie galėtų padėti jam ar jai suprasti teisingus motyvus lankyti bažnyčią reguliariai.

Lentoje užrašykite šį nebaigtą teiginį:

Kaip Bažnyčios nariai, mes dažnai susitinkame ...

Pakvieskite mokinių garsiai perskaityti Moronio 6:5–6. Paprašykite klasės sekti skaitomą tekstą ir galvoti apie tai, kaip būtų galima užbaigti lentoje esančią frazę. Paprašykite mokinių papasakoti apie tai, ką rado, ir užrašykite jų atsakymus lentoje. Jų atsakymai galėtų būti susiję su šiomis tiesomis:

Kaip Bažnyčios nariai, mes dažnai susitinkame pasninkauti ir melstis.

Kaip Bažnyčios nariai, mes dažnai susitinkame stiprinti vienas kitą dvasiškai.

Kaip Bažnyčios nariai, mes dažnai susitinkame priimti sakramentą Jėzui Kristui atminti.

Vyresnysis Dalinas H. Ouksas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo pasidalino draugo, kuris išmoko džiaugtis bažnyčios lankymu, laiško dalimi:

„Prieš daug metų pakeičiau savo požiūrį į Bažnyčios lankymą. Daugiau nebeeinu į Bažnyčią dėl savęs – einu, kad galvočiau apie kitus. Primygtinai stengiuosi pasisveikinti su tais, kurie sėdi vieni, sutikti lankytojus, [...] pasisiūlyti atlikti pavedimus. [...]

Trumpai kalbant, kas savaitę einu į Bažnyčią ketindamas būti aktyvus, o ne pasyvus, ir teigiamai veikti žmonių gyvenimus. Dėl to mano lankymasis Bažnyčios susirinkimuose yra daug malonesnis ir teikia daugiau pasitenkinimo“ (cituojuama „Nesavanaudiškas tarnavimas“, *Ensign* arba *Liahona*, 2009 m. gegužė, p. 96; taip pat žr. 2009 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiagą).

Pagalvoję apie mokinių poreikius, pamąstykite galbūt toliau išvardinti klausimai ar dalis jų galėtų padėti jiems analizuoti ir pritaikyti principus, kurių jie išmoko iš Moronio 6:5–6:

- Kaip jūs išmokote, kad svarbu melstis ir pasninkauti su savo apylinke ar skyriumi?
- Ką, jūsų manymu, reiškia frazė „kalbėtis vienas su kitu apie [mūsų] sielų gerovę“? (Moronio 6:5). Kaip mes tai darome bažnyčioje?

- Kaip mūsų patyrimams bažnyčioje gali daryti įtaką tai, kad eisime ten turėdami troškimą dvasiškai stiprinti kitus?
- Ką priimdami sakramentą galėtume atsiminti apie mūsų Gelbėtoją? Kaip sakramento priėmimas gali mums padėti prisiminti Jį visą savaitę?
- Kaipėjimas į bažnyčią ką tik aptartais tikslais gali mums padėti „išlik[ti] teisingame kelyje“? (Moronio 6:4). Ką jūs galite padaryti, kad skatintumėte jaunimą dalyvauti Bažnyčios susirinkimuose?

Perskaitykite šį Prezidento Džozefo Fildingio Smito teiginį:

„Sionėje nėra vietos tyčiniams nusidėjėjams. Yra vietos atgailaujančiam nusidėjėliui, žmogui, kuris nusigręžia nuo nuodėmės ir siekia amžinojo gyvenimo bei Evangelijos šviesos“ (Conference Report, Apr. 1915, 120).

Tada pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 6:7–8 ir surasti, ką Moronio dienomis „griežtai stebėjo“ Bažnyčios vadovai. Paprašykite mokinių papasakoti apie tai, ko išmoko. Galite paaiškinti, kad šioje eilutėje žodis „ištrinami“ yra susijęs su pašalinimu iš Bažnyčios. Jei Bažnyčios nariai padaro rimtą nuodėmę ir neatgailauja, jie gali būti pašalinti iš Bažnyčios, arba netekti narystės Bažnyčioje ir su jų sandoromis susijusių palaiminimų.

- Ką prisimenate iš to, ką Bažnyčios vadovai daro šiomis dienomis, idant padėtų mums išvengti nuodėmės?
- Koks pažadas, remiantis Moronio 6:8, yra mums duotas, jei nuoširdžiai atgailaujame?
(Kaskart, kai atgailaujame ir nuoširdžiai siekiame atleidimo, mums bus atleista.)

Paprašykite mokinių pagalvoti, kada jie gali jausti Šventąją Dvasią būdami įprastuose sekmdieniniuose Bažnyčios susirinkimuose (pvz., maldos metu, sakramento metu, nariams mokant ar kalbant, giedant giesmes arba mąstant apie Raštų ištrauką pamokos metu). Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 6:9. Paprašykite klasės sekti tai, kas skaitoma, ir surasti, kokią reikšmę mūsų susirinkimams turi Šventoji Dvasia.

- Kokią tiesą mes sužinome iš Moronio 6:9 apie vadovavimą Bažnyčios susirinkimams?
(Bažnyčios susirinkimams vadovaujama Šventosios Dvasios galia.)
- Ar kada jautėte, kad susirinkimui Bažnyčioje vadovaujama Šventosios Dvasios galia?

Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip ši tiesa visais atžvilgiais taikoma mūsų Bažnyčios susirinkimuose, paprašykite jų įsivaizduoti save esant toliau pateikiamose situacijose. (Dar prieš pamoką galite jas užrašyti lentoje arba padalinti atspausdintas.) Pakvieskite mokinius paaiškinti, kaip šiose situacijose būtų galima veikti pagal principą, randamą Moronio 6:9.

1. Jūsų buvo paprašyta sakramento susirinkime pasisakyti apie Jėzaus Kristaus Apmokėjimą.
2. Jūsų buvo paprašyta suplanuoti muzikinį pasirodymą kitam sakramento susirinkimui.
3. Jūs sėdite liudijimų susirinkime ir jaučiate raginimą pasidalinti liudijimu, tačiau nežinote, ką turėtumėte pasakyti.

Priminkite mokiniams, kad anksčiau pamokoje paprašėte juos pagalvoti apie tai, ką tėvai galėtų pasakyti vaikinui ar merginai, drąsindami jį ar ją eiti į bažnyčią. Baigdami pamoką paklauskite mokinių, kuo jie galėtų pasidalinti. Tada pasidalinkite savo liudijimu apie gaunamus palaiminimus dėl to, kad einate į bažnyčią, ir apie kitus dalykus, apie kuriuos šiandien kalbėjote.

Moronio 7:1–19

Įvadas

Moronis užrašė pamokslą, kurį jo tėvas Mormonas pasakė prieš daugelį metų. Ši pamoka apima pirmąją pamokslą dalį, kurioje Mormonas mokė apie tai, kad

teisumo darbai turi būti atliekami su tikru ketinimu, ir tai, kaip atskirti gėrį nuo blogio. 156 pamoka apima likusią pamokslą dalį.

Laikykites Šventosios Dvasios paraginimų

Spręsdami, kuriuos principus ir doktrinas pabrėžti, nuolat siekite Šventosios Dvasios vadovavimo.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Moronio 7:1–11

Mormonas Jėzaus Kristaus pasekėjus moko daryti gerus darbus su tikru ketinimu

Parodykite vaisių, kuris iš išorės atrodo geras.

- Ar jums kada nors teko aptikti, kad nors iš išorės vaisius atrodė geras, jo vidus nebuvo toks? (Pakvieskite keletą mokinių pasidalinti pavyzdžiais. Galite prisiminti kažką ir iš savo patyrimų.)
- Kuo žmogus gali būti panašus į vaisių, kuris iš išorės atrodo geras, o jo vidus supuvęs?

Paaiškinkite, kad Moronis užrašė savo tėvo Mormono žodžius apie tai, kaip būti teisiu širdyje svarbu lygiai taip pat, kaip ir daryti teisumo darbus. Pakvieskite mokinių garsiai perskaityti Moronio 7:2–3, o klasės paprašykite surasti, kam kalbėjo Mormonas. (Jis kalbėjo Bažnyčios nariams.)

Mokiniam papasakojus apie tai, ko išmoko, vieno mokinio paprašykite garsiai perskaityti Moronio 7:4–5. Pakvieskite klasę sekti skaitomą tekstą ir surasti, kaip Mormonas žino, kad šie žmonės yra „taikingi Kristaus sekėjai“ (Moronio 7:3).

Lentoje užrašykite frazę *tikras ketinimas*.

- Ką, jūsų manymu, tai reiškia?

Mokiniam aptariant pateiktą klausimą, vieno iš jų galite paprašyti perskaityti vyresniojo Dalino H. Oukso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo paaiškinimą:

„Mes turi ne tik *daryti* tai, kas teisu. Turime veikti dėl teisingų priežasčių. Šiuolaikinis terminas yra *geras motyvas*. Raštuose ši tinkama dvasinė pažiūra dažnai apibūdinama žodžiais *visa širdimi* arba *su tikru ketinimu*.“

Iš Raštų suprantame, kad Dievas supranta mūsų motyvus ir atitinkamai teis mūsų veiksmus“ (*Pure in Heart* [1988], 15).

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 7:6–10 ir ieškoti Viešpaties perspėjimų tiems, kurie daro gerus darbus, bet be tikro ketinimo.

- Dėl ko įspėja Viešpats tuos, kurie daro gerus darbus, bet be tikro ketinimo? (Jis įspėjo, kad jų darbai jiems neatneš naudos ir bus įskaičiuojami ne kaip gėris, o kaip blogis.)
- Kokių principų galime išmokyti iš šių eilučių? (Mokiniai gali paminėti nemažai tiesos, tačiau padėkite jiems surasti šį principą: **kad būtume palaiminti už gerus darbus, turime juos atlikti su tikru ketinimu.**)
- Jūsų manymu, dėl ko dar, be to kad siekiame palaiminimų iš Viešpaties, svarbu daryti gerus darbus su tikru ketinimu?
- Ar pastebėjote kokį nors skirtumą, kai atlikote gerų darbų su tikru ketinimu?

Atkreipkite dėmesį, kad Mormonas skatino mus melstis su tikru ketinimu (žr. Moronio 7:9). Paprašykite mokinio perskaityti Prezidento Brigamo Jango patarimą:

„Nesvarbu, ar jūs arba aš jaučiame norą melstis, kai ateina laikas melstis, melskimės. Jei nejaučiame noro melstis, turime melstis tol, kol norėsime“
(*Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young* [1997], 45).

- Kaip pasirinkimas melstis net tada, kai nenorime, gali prisidėti prie meldimosi su tikru ketinimu?
- Kaip Prezidento Brigamo Jango patarimas galėtų sietis su paklusnumu kitiems įsakymams? (Jei mokiniams sunku atsakyti į šį klausimą, galbūt vertėtų pasidalinti šiuo pavyzdžiu: kai kurie žmonės gali eiti į bažnyčią neturėdami tikro ketinimo. Tačiau, jeigu jie ir toliau lanko bažnyčią bei daro, ką gali, idant dalyvautų ir garbintų, bažnyčios lankymas padės jiems patirti džiaugsmą. Dalyvavimo priežastys pasikeis. Jie dalyvaus, nes nori ten būti – jie nori garbinti Dievą, atnaujinti sandoras ir tarnauti kitiems.)

Norėdami padėti mokiniams pritaikyti Mormono mokymus apie gerų darbų atlikimą su tikru ketinimu, pasiruoškite toliau pateiktai veiklai dar prieš pamoką: paruoškite keletą mažų popieriaus lapų. Ant kiekvieno popieriaus lapo užrašykite po įsakymą. Pavyzdžiui, pasninkas, dešimtinės mokėjimas, tarnavimas kitiems, Raštų studijavimas, pagarba gimdytojams arba kitus įsakymus, kuriuos būtų naudinga aptarti. Sudėkite lapelius į indą.

Pakvieskite mokinį atsisototi prieš klasę. Paprašykite jo paimti vieną popierėlį ir garsiai jį perskaityti. Tada paprašykite klasės pateikti atsakymus į vieną arba į abu klausimus:

1. Kaip buvote palaiminti, kai laikėtės šio įsakymo su tikru ketinimu?
2. Kaip būtų galima laikytis šio įsakymo su tikru ketinimu?

Galite tai pakartoti keletą kartų.

Pasvarstykite apie galimybę pasidalinti savo patirtimi apie Dievo įsakymo laikymąsi su tikru ketinimu.

Moronio 7:12–19

Mormonas moko, kaip atskirti gėrį nuo blogio

Paaiškinkite, kad Izaijas pranašavo apie tai, kad pastarosiomis dienomis kai kurie žmonės blogį vadins gėriu, o gėrį – blogiu (žr. Izaijo 5:20; 2 Nefio 15:20).

- Kokių žinote pavyzdžių, kai žmonės blogį vadina gėriu, o gėrį – blogiu?
- Kodėl, jūsų manymu, svarbu nepainioti gėrio ir blogio?

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Moronio 7:12–17. Paprašykite klasės sekti tai, kas skaitoma, ir surasti principus, kurių žinojimas gali mums padėti nuspręsti, kas gera ir kas bloga. Galite paraginti juos pažymėti frazes, kurios jiems yra ypač reikšmingos. Tam, kad padėtumėte mokiniams papasakoti apie tai, ką rado, užduokite toliau pateikiamus klausimus:

- Kaip galime žinoti, kad kažkas ateina iš Dievo? (Užtikrinkite, kad mokiniai atpažintų šią tiesą: **tai, kas yra iš Dievo, skatina daryti gera, tikėti Jėzų Kristų, mylėti Dievą ir Jam tarnauti.**)
- Kaip mes galime žinoti, kad kažkas ateina iš velnio? (Įsitinkite, kad mokiniai atpažįsta šią tiesą: **viskas, kas tikina mus daryti bloga, neigti Jėzų Kristų arba kovoti prieš Dievą, ateina iš velnio.**)
- Kokiais būdais Dievas gali mus kvieisti ir skatinti nepaliaujamai daryti gera?
- Kaip velnias kviečia ir skatina mus nusidėti?

Tam, kad padėtumėte mokiniams pasiruošti pritaikyti Mormono mokymus apie tai, kaip atskirti gėrį nuo blogio, pakvieskite juos sudaryti mėgstamiausių televizijos laidų, filmų, dainų, grupių, interneto svetainių, programėlių, video žaidimų ar turimų daiktų sąrašą. (Galite šį sąrašą šiek tiek pakoreguoti, atsižvelgdami į mokinių poreikius ir interesus.) Duokite mokiniams pakankamai laiko sudaryti sąrašą ir paprašykite, kad po to padėtų jį į šalį. Pasakykite jiems, kad po kelių minučių jie turės galimybę dar kartą apmąstyti sudarytą sąrašą.

- Kas, remiantis Moronio 7:16, yra suteikta kiekvienam žmogui, kad jis galėtų atskirti gėrį nuo blogio?

Paiškinkite, kad Kristaus Dvasia taip pat yra vadinama Kristaus šviesa (žr. Moronio 7:18). Tam, kad mokiniai geriau suprastų apie Kristaus šviesą, perskaitykite toliau pateiktą Prezidento Boido K. Pakerio iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Šventoji Dvasia ir Kristaus šviesa yra du skirtingi dalykai. [...]

Nesvarbu, kaip tai vadinsime – vidine šviesa, gėrio ir blogio supratimu, Kristaus šviesa, morale ar sąžine, tai gali mus nukreipti ir paveikti mūsų veiksmus – nebent bus taip, kad tai prislopinsime arba nutildysime. [...]

Kiekvienas bet kurios tautos, bet kurio tikėjimo ar bet kokios odos spalvos vyras, moteris ir vaikas – visi, nesvarbu, kur jie gyvena, ką jie tiki ar ką jie daro – turi savyje neblėstančią Kristaus šviesą“ (“The Light of Christ,” *Ensign*, Apr. 2005, 8–10).

- Kaip žmogus gali prislopinti arba nutildyti savyje esančią Kristaus šviesą?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 7:18–19 ir surasti Mormono patarimą apie tai, kaip reaguoti į mumyse esančią Kristaus šviesą. Paprašykite mokinių papasakoti, ką jie sužinojo.

- Ką, jūsų manymu, reiškia „kruopščiai ištir[ti] Kristaus šviesoje“?
- Kokių principų galime išmokti iš Moronio 7:19? Mokiniai turėtų atrasti šiuos principus: **stropiai ištyrę Kristaus šviesoje, mes galime atskirti gėrį nuo blogio. Jei laikysimės kiekvieno gero dalyko, būsimė Kristaus vaikai.** Jei mokiniams sunku suprasti frazę „Kristaus vaikas“, apie tai galite pažiūrėti šio vadovėlio 55 pamokoje.
- Ar kada esate bandę sužinoti, ar kažkas yra gera arba tinkama? Ką jūs darėte „stropiai ieško[dami]“ ir norėdami sužinoti, ar kažkas yra gera arba tinkama?

Paprašykite mokinių peržiūrėti anksčiau sudarytus sąrašus. Parodykite arba perskaitykite toliau pateiktus klausimus ir pakvieskite mokinius „stropiai ištir[ti] Kristaus šviesoje“ (Moronio 7:19) bei pasižymėti atsakymus į šiuos klausimus. Neskubinkite šios veiklos. Duokite mokiniams pakankamai laiko, kad jie galėtų apmąstyti ir užsirašyti. Praneškite mokiniams, kad neprašysite jų dalintis tuo, ką jie užsirašys.

- Kaip stipriai šie dalykai skatina jus daryti gera ir tikėti Jėzų Kristų, mylėti Dievą bei Jam tarnauti?
- Ar kas nors iš jūsų sąrašo skatina jus daryti bloga, abejoti Jėzumi Kristumi arba nustoti tarnauti Dievui?
- Ar manote, kad jums derėtų kažkurį iš šių dalykų pašalinti iš savo gyvenimo? Jei taip, kaip tai padarysite?

Atkreipkite dėmesį į tai, kad kartais gali būti sunku padaryti tai, ką žinome esant teisu, jei dėl to reikia atsisakyti to, kas mums teikia malonumą. Norėdami padėti mokiniams paremti vienam kitą tai atliekant, paklauskite:

- Ką patartumėte, norėdami padėti kažkam atsisakyti to, kas nėra gera ar tinkama?

Apibendrinami patikinkite, kad sekdami Kristaus šviesa mes galime atpažinti tai, kas yra gera, išvengti Šėtono apgaulių ir gyventi būdami Jėzaus Kristaus pasekėjai.

Komentari ir kontekstas

Moronio 7:17 Velnias nieko neragina daryti gera

Vyresnysis Džefris R. Holandas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo aiškino:

„Šėtonas, arba Liuciferis, arba Melų Tėvas — vadinkite jį kaip norite — yra realus, pats blogio įsikūnijimas. Visais atvejais jo motyvai yra pikti. [...] Jis yra amžinas Dievo

meilės, Jėzaus Kristaus Apmokėjimo ir taikos bei išgelbėjimo priešininkas. Prieš visa tai, kaip įmanydamas, jis kovos visur ir visada. Jis žino, kad galiausiai pralaimės ir bus išmestas laukan, todėl yra pasiryžęs su savimi nusitempti kiek įmanoma daugiau kitų“ („Visi esame pašaukti“, *Ensign* arba *Liahona*, 2011 m. lapkritis, p. 44; taip pat žr. 2011 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiagą).

Studijų namuose pamoka

Etero 13–Moronio 7:19 (31 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Toliau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Etero 13–Moronio 7:19 (31 dalį), neturėtumėte įtraukti į savo pamoką. Šioje pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą iš šių doktrinų ir principų. Apgalvodami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios raginimais.

1 diena (Etero 13–15)

Jareditai atmetė pranašą Eterą ir toliau ėjo nelabumo bei karų keliu iki visiško susinaikinimo. Iš šio pasakojimo mokiniai sužinojo, kad, jei nepriimame Viešpaties įspėjimo atgailauti, Jo Dvasia pasitraukia, ir Šėtonas įgyja galią mūsų širdims. Mokiniai taip pat galėjo pastebėti, kad pyktis ir kerštas skatina rinktis tai, kas skaudina tiek mus, tiek kitus. Aprašydamas jareditų susinaikinimą Moronis skaitytojams suteikia vilties, teigdamas, kad Naujoji Jeruzalė, arba Sionė, bus pastatyta paskutinėmis dienomis.

2 diena (Moronio 1–5)

Moronis užrašė papildomos informacijos apie kunigystę ir Evangelijos apeigas, nors jam teko klajoti saugant savo gyvybę. Jis rašė, kad Šventosios Dvasios dovanos suteikimas ir įšventinimas į kunigystę atliekamas rankų uždėjimu tų, kurie turi įgaliojimą. Moronio dėmesys sakramentui suteikė mokiniams galimybę apmąstyti, kaip sakramento simboliai gali padėti jiems prisiminti Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Jiems taip pat buvo priminta, kad ištikimai laikydamiesi sandorų, susijusių su sakramentu, jie nuolatos gali turėti Viešpaties Dvasią.

3 diena (Moronio 6)

Moronis pabrėžė krikšto, savitarpio pagalbos Bažnyčioje ir vadovavimo Bažnyčios susirinkimams per Šventąją Dvasią svarbą. Mokiniai sužinojo, kad krikšto metu mes sudarome sandorą, kad priimsime Jėzaus Kristaus vardą ir iki galo Jam tarnausime. Jie taip pat sužinojo apie turimą atsakomybę dvasiškai puoselėti kitus Bažnyčios narius, dažnai susirenkant su jais drauge pasninkauti ir melstis bei priimti sakramentą Jėzui Kristui atminti. Be to, mokiniai sužinojo, kad, jei su tikru ketinimu atgailausime ir sieksime atleidimo, mums bus atleista.

4 diena (Moronio 7:1–19)

Moronis užrašė savo tėvo mokymą apie tai, kad, norėdami būti palaiminti už savo gerus darbus, mes turime daryti juos su tikru ketinimu. Kalbėdamas apie tai Mormonas taip pat mokė, kaip galime teisingai teisti. Mokiniai atrado, kad tai, kas ateina iš Dievo, kviečia mus daryti gera, mylėti Dievą ir Jam tarnauti, o tai, kas kviečia daryti bloga ir įtikinėja kovoti prieš Dievą, ateina iš velnio. Mormonas maldavo savo klausytojus stropiai iširti Kristaus šviesoje, kuri įgalins juos atskirti gėrį nuo blogio.

Įvadas

Šiandienos pamokoje pabrėžiamos priežastys ir būtinybė kiekvienam dalyvauti Bažnyčios susirinkimuose. Jos metu mokiniai bus padrąsinti ryžtis atskirti gėrį nuo blogio ir stropiai tirti Kristaus šviesoje siekiant priimti gerus sprendimus.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Etero 14–15

Moronis aprašo jareditų civilizacijos pabaigą

Lentoje užrašykite 2 000 000. Paprašykite mokinių gyventojų skaičių tame mieste, kuriame jie gyvena, palyginti su dviem milijonais. Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Etero 15:1–2 ir apžvelgti tai, kas atsitiko dviems milijonams jareditų.

Paklauskite, ar kuris nors mokinys galėtų apibendrinti, kokie įvykiai, aprašyti Etero 14–15, atvedė jareditus į sunaikinimą. Jei mokiniams sunku atsakyti, pakvieskite juos peržiūrėti šias Raštų ištraukas: Etero 14:5–10, 24; 15:1–6, 19, 22.

Paklauskite: ko mes galime išmokti iš istorijos apie jareditų sunaikinimą?

Šios savaitės pamokų metų mokiniams buvo akcentuotos šios dvi tiesos: 1) **jei atmesime Viešpaties raginimą atgailauti, Jo Dvasia pasitrauks ir Šėtonas užvaldys mūsų širdis**, 2) **pyktis ir kerštas skatina žmones pasirinkti tai, kas skaudina tiek juos, tiek kitus**.

Paklauskite: kokiose savo gyvenimo situacijose šias pamokas galėtų pritaikyti vaikinai arba merginos?

Moronio 1–3

Moronis liudija, kad jis neneigs Kristaus

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 1:1–4. Tada užduokite klasei tokius klausimus:

- Kodėl lamanitai norėjo nužudyti Moronį?
- Ką tai parodo apie Moronio tikėjimą ir drąsą? Kaip mes galime įgyti tokį tvirtą tikėjimą Jėzumi Kristumi?

Moronio 4–6

Moronis užrašo sakramento maldas, krikšto sąlygas ir tai, kodėl rengiami Bažnyčios susirinkimai

Lentoje užrašykite frazę *Kodėl aš turėčiau sekmadieniais eiti į bažnyčią*. Pakvieskite mokinius atidžiai perskaityti Moronio 4–6, paruošti vienos ar dviejų minučių atsakymą į šį klausimą ir keletą minčių užsirašyti į Raštų studijavimo žurnalą. Padrąsinkite juos į atsakymus įtraukti bent du iš pateiktų būdų (galite juos užrašyti lentoje arba paruošti kaip padalomąją medžiagą):

1. Šventųjų Raštų ištrauka iš Moronio 4–6, kurioje paaiškinama, kodėl Bažnyčia renkasi drauge.
2. Doktrina arba principas, kurie paaiškina, kodėl mums derėtų dalyvauti Bažnyčios susirinkimuose.
3. Asmeninis patyrimas, iliustruojantis, kodėl mes turėtume dalyvauti Bažnyčios susirinkimuose.
4. Asmeninis liudijimas apie tai, kodėl svarbu dalyvauti Bažnyčios susirinkimuose.

Skyrę pakankamai laiko mokiniams sudėlioti mintis, pakvieskite keletą iš jų savo įžvalgomis pasidalinti su klase.

Po to kai mokiniai pasidalino, ko jie išmoko, pridėkite savo liudijimą apie jų įvardintas tiesas ir apie bendrų reguliarių susirinkimų Bažnyčioje svarbą.

Moronio 7:1–19

Mormonas moko, kaip atskirti gėrį nuo blogio

Prieš pamoką pripilkite į vieną puodelį vandens, o į kitą vandens ir acto (arba vandenyje ištirpinkite druskos). Puodeliai turėtų atrodyti identiški. Pasakykite klasei, kad turite du vienodai atrodančius puodelius vandens, tačiau vienas iš jų yra rūgštus (arba sūrus). Paprašykite, kad savanoris nuspręstų, kuriame puodelyje

yra geras vanduo, o kuriame vanduo rūgštus (arba sūrus) (jie gali tai nuspręsti vandenį pauostydami arba jo paragaudami).

Paklauskite: kaip galime pasakyti, kad kažkas yra bloga, jei to iš tikrųjų nepabandome?

Paaiškinkite, kad rašydamas Moronis įtraukė savo tėvo Morono pamokslą, kuriame šis klausimas nušviečiamas. Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 7:11–13, 15–16. Paprašykite, kad klasė pasirinktų bent vieną jiems ypatingai įdomią frazę apie tai, kaip galime atskirti gėrį nuo blogio. Leiskite keletui mokinių pasidalinti pasirinkta fraze.

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 7:19, o klasės paprašykite paieškoti, ką daryti patarė Mormonas, idant atskirtume gėrį nuo blogio.

Paklauskite: ką Mormonas patarė daryti, idant galėtume atskirti gėrį nuo blogio?

Mokiniai turėtų sugebėti atrasti šį principą: **stropiai ištyrę Kristaus šviesoje, mes galime atskirti gėrį nuo blogio.**

Užduokite mokiniams pateikiamus klausimus:

- Kas, jūsų manymu, yra Kristaus šviesa, apie kurią studijavote šią savaitę?
- Ar Kristaus šviesa padėjo jums atskirti gėrį nuo blogio?

Duokite mokiniams minutę ar dvi sudaryti mėgstamų televizijos laidų, dainų, muzikos grupių, interneto svetainių, programėlių, video žaidimų ar turimų daiktų sąrašą. Pakvieskite juos, remiantis Moronio 7:16–19, nustatyti, ar tie jų sąrašė išvardinti dalykai juos artina prie Dievo ar tolia nuo Jo.

Priminkite mokiniams šios savaitės kvietimą iš gyvenimo pašalinti tuos dalykus, kurie nėra geri, ir „laiky[tis] visko, kas gera“ (Moronio 7:19). Galite pasidalinti patirtimi, kaip jūs, sekdami Kristaus šviesa, sugebėjote atskirti gėrį nuo blogio.

Kita dalis (Moronio 7:20–10:34)

Pakvieskite mokinius studijuojant kitą dalį apmąstyti pateikiamus klausimus: kas yra tikroji meilė? Kaip žmogus gali įgauti tikrosios meilės? Kodėl maži vaikai arba kūdikiai neturėtų būti krikštijami? Kaip Mormonas ir Moronis liko ištikimi net tuomet, kai juos supo nedorumas? Kokie buvo paskutiniai Moronio žodžiai? Kodėl jie svarbūs?

Moronio 7:20–48

Įvadas

Moronis užrašė pamokslo, kurį jo tėvas Mormonas pasakė prieš daugelį metų, pabaigą. Pamoksle Mormonas mokė savo klausytojus, kaip „laiky[tis] visko, kas gera“ (Moronio 7:20, 25). Jis paaiškino ryšį tarp tikėjimo,

vilties ir tikrosios meilės ir baigė maldaudamas savo žmones visa širdimi melsti Tėvo, kad gautų tikrosios meilės dovaną, kuri yra „tyra Kristaus meilė“ (Moronio 7:47).

Pasiūlymai, kaip mokyti

Moronio 7:20–39

Mormonas moko, kad, tikėdami Jėzų Kristų, mes galite laikytis visko, kas gera

Prieš pamoką lentoje užrašykite toliau pateikiamą klausimą:

Kokiais Dangiškojo Tėvo jums suteiktų palaiminimų pavyzdžiais galėtumėte pasidalinti?

Pamokos pradžioje duokite mokiniams vieną arba dvi minutes atsakyti į šį klausimą, užsirašant mintis į turimus sąsiuvinius ar Raštų studijavimo žurnalus. Tada pakvieskite juos perskaityti keletą išvardintų dalykų.

Garsiai perskaitykite Moronio 7:24. Paprašykite klasės sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, iš kur ateina visa tai, ką jie turi gero?

- Kas yra viso jūsų turimo gėrio šaltinis? (Mokinių atsakymai gali skirtis, tačiau jie turėtų išreikšti šią tiesą: **visi geri dalykai ateina per Jėzų Kristų.**)

Norėdami padėti mokiniams dar geriau suprasti mokomą doktriną, pateiktą Moronio 7:24, paaiškinkite, kad būdami Adomo ir Ievos palikuonys, mes esame „puolę“ ir negalime gauti jokių palaiminimų vien savo pastangomis (taip pat žr. Almos 22:14; Etero 3:2; Tikėjimo Teiginiai 1:3). Be Jėzaus Kristaus ir Jo Apmokėjimo „nieko, kas gera, [mums] negalėtų ateiti“. Viskas, ką gero esame gavę iš mūsų Dangiškojo Tėvo, ateina per Gelbėtoją ir Jo Apmokėjimą.

Paaiškinkite, kad Dangiškasis Tėvas yra mums paruošęs daugybę palaiminimų. Jis nori, kad mes „laiky[tumėmės] visko, kas gera“ (Moronio 7:19), ir Jis nori mums visiems suteikti tai, ką turi Pats (žr. DS 84:38).

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Mormono klausimą, esantį Moronio 7:20. Tada pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 7:21–24 ir surasti, ko galime išmokti iš šių eilučių apie tai, kaip laikytis visko, kas gera.

- Pagal tai, ką perskaitėte Moronio 7:21–24, kaip atsakytumėte į Mormono klausimą, pateiktą Moronio 7:20? (Mokiniams atsakinėjant, padėkite jiems įvardinti šiuos principus: **kai naudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi, mes laikomės visko, kas gera.**)

Norėdami padėti mokiniams suprasti, kaip jie gali „laiky[tis] kiekvieno gero dalyko“, paprašykite, kad keletas iš jų paeiliui garsiai perskaitytų Moronio 7:25–26, 32–38. Pakvieskite pusę klasės įvardinti, kaip mes turėtume rodyti mūsų tikėjimą Jėzumi Kristumi. Kitą klasės pusę pakvieskite ieškoti gerų dalykų, kurie dėl to pas mus ateina. (Mokiniui perskaičius 33 eilutę, galite paaiškinti, kad frazė „man reikalinga“ reiškia, kad tas dalykas dera su Viešpaties valia.)

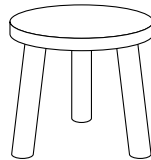
Mokiniams pasidalinus tuo, ką rado, galite jų paprašyti užrašyti tikslą, padėsiantį jiems dažniau naudoti tikėjimą Jėzumi Kristumi ir laikytis visų gerų dalykų, kuriuos Dangiškasis Tėvas trokšta jiems duoti. Pasidalinkite savo liudijimu apie tai, kad per Gelbėtoją, Jo Evangeliją ir Jo Apmokėjimą ateina dideli palaiminimai. Padrąsinkite mokinius dažniau naudoti tikėjimą Juo.

Moronio 7:40–43

Mormonas moko, kad tikėjimas Jėzumi Kristumi skatina mus viltis amžinojo gyvenimo

Nupieškite lentoje trikoję kėdę (arba parodykite trikoję kėdę).

Perskaitykite šį vyresniojo M. Raselo Balardo iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Mūsų pagrindą, ant kurio galime kurti savo gyvenimą, sudaro trys dieviški principai. [...] Kartu jie suteikia mums pamatą, panašiai kaip trikoję kėdė“ („The Joy of Hope Fulfilled,” *Ensign*, Nov. 1992, 33).

Ties viena kėdės koja užrašykite *tikėjimas Jėzumi Kristumi*. Paklauskite mokinių, ką jų manymu, galėtų simbolizuoti kitos dvi kojos. Tada pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 7:40, idant sužinotų, ką simbolizuoja antroji koja. (Antroji koja simbolizuoja viltį).

Garsiai perskaitykite toliau pateikiamas vilties išraiškas. Pakvieskite mokinius klausyti ir rasti skirtumus tarp šių dviejų teiginių:

1. Viliuosi, kad šiandien lis.
  2. Aš viliuosi Viešpaties pažadu, kad atgailavęs galiu jausti ramybę.
- Kuo skiriasi šie posakiai? (Padėkite mokiniams pamatyti, kad pirmame pavyzdyje žodis *viliuosi* reiškia neaiškų norą. Antrame pavyzdyje žodis *viliuosi* reiškia pasitikėjimą. Tai skatina veikti, ir to pagrindas yra Jėzaus Kristaus Apmokėjimas.)

Norėdami padėti mokiniams suprasti, ką Raštų kontekste reiškia žodis *viltis*, pakvieskite mokinių garsiai perskaityti toliau pateikiamą Prezidento Dyterio F. Uchtdorfo iš Pirmosios Prezidentūros teiginį:

„Viltis yra Dvasios dovana. [...]“

Viltis nėra žinojimas, bet greičiau tvirtas pasitikėjimas, kad Viešpats įvykdys mums duotus pažadus. Tai yra tikrumas, kad, jei dabar gyvensime pagal Dievo įstatymus ir Jo pranašų žodžius, ateityje gausime trokštamas palaimas. Tai tikėjimasis ir laukimas, kad į mūsų maldas bus atsakyta. Tai išreiškiamą pasitikėjimu, optimizmu, entuziazmu ir kantriu atkaklumu“ („Beribė vilties galia“, *Ensign* arba *Liahona*, 2008 m. lapkritis, p. 21–22; taip pat žr. 2008 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Pakvieskite mokinių garsiai perskaityti Moronio 7:41. Paprašykite klasės sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, ko, pasak Mormono, mes turėtume viltis. Paprašykite mokinių papasakoti, ko išmoko, ir ties antrąja kėdės koja užrašykite *amžinojo gyvenimo viltis*.

Pažymėkite, kad Moronio 7:41 yra Raštų įvaldymo eilutė. Galite paraginti mokinius ją pasižymėti, kad galėtų greitai susirasti.

- Kaip, pasak Moronio 7:41, galime tikėtis būti prikelti amžinajam gyvenimui? (Nors mokiniai gali pavartoti kitus žodžius, jie turėtų atrasti šį principą: **jei naudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi, mes galime įgyti vilties, kad dėl Jo Apmokėjimo būsime prikelti amžinajam gyvenimui.**)

Pakvieskite mokinius perskaityti Moronio 7:42–43 ir surasti, kokių savybių mums reikia, idant turėtume tikėjimo ir vilties. Paprašykite jų pasidalinti tuo, ką rado. (Galite paaiškinti, kad būti romiems ir nuolankios širdies reiškia būti nuolankiems, švelniems ir paklusniems Viešpaties valiai.)

- Kodėl, jūsų manymu, romumas ir nuolanki širdis yra būtini tam, kad tikėtume ir viltumėmės Jėzaus Kristaus Apmokėjimu?

Pakvieskite mokinius atsakymus į toliau pateikiamą klausimą užrašyti į sąsiuvinius ar Raštų studijavimo žurnalus:

- Kaip tikėjimas Jėzaus Kristaus Apmokėjimu suteikia jums vilties gauti amžinąjį gyvenimą?

 Moronio 7:41
yra Raštų įvaldymo eilutė. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šią eilutę, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje pateiktą mokymo idėją.

Moronio 7:44–48

Mormonas moko apie tikrosios meilės svarbą

Grįžkite prie trikojės kėdės. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 7:44 ir surasti pavadinimą trečiajai kėdės kojai. Paprašykite mokinių pasidalinti tuo, ką rado, ir ties trečiaja koja parašykite *tikroji meilė*. Paprašykite juos savais žodžiais paaiškinti, kas yra *tikroji meilė*.

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 7:45–47. Paprašykite, kad klasė sektų skaitomą tekstą ir ieškotų, kaip tikrąją meilę aprašė ir apibūdino Mormonas.

- Kaip Moronio 7:47 tikrąją meilę apibūdina Mormonas? („Tyra Kristaus meilė“.)
- Ką, jūsų manymu, reiškia tai, kad tikroji meilė niekada nesibaigia?
- Kodėl, jūsų manymu, esame niekas, jei neturime tikrosios meilės?

Pakvieskite mokinius pasirinkti tikrosios meilės apibūdinimus iš Moronio 7:45 ir paaiškinti, kaip jie juos supranta. Jei reikia, patikslinkite jų paaiškinimus. (Pavyzdžiui, „nepaprastai kantri“ reiškia, kad kažkas sunkumus ištvėria kantriai. „Nepavydi“, reiškia, kad žmogus nepavydu liauja. „Nepasipūtusi“ reiškia, kad žmogus yra nuolankus. „Neieško sau naudos“ apibūdina savybę, kai dėl Dievo ir dėl kitų stengiamasi pirmiau nei dėl savęs. „Nelengva supykdyti“ reiškia, kad greitai nesupykstama. „Visa tiki“ apibūdina žmogų, kuris priima visą tiesą.

Paklauskite mokinių, kaip jie reaguotų kiekvienoje iš šių situacijų, jeigu jiems trūktų tikrosios meilės. Tuomet paklauskite, kaip jie reaguotų, jei būtų kupini tikrosios meilės. (Galite šias situacijas pakoreguoti pagal savo mokinių interesus.)

1. Mokykloje kas nors šaiposi iš jūsų arba iš ko kito.
2. Turite brolių arba seserį, kurie jus dažnai erzina.
3. Jūsų pažįstamas rimtai nusidėjo.
4. Naujasis klasės mokytojas jums patinka mažiau nei prieš tai buvęs.

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 7:48. Paprašykite klasės sekti skaitomą tekstą ir surasti, ką jums reikia daryti, idant būtume palaiminti tikrąja meile. Mokiniams atsakinėjant, užtikrinkite, kad būtų aiškus šis principas: **jei meldžiamės Tėvui iš visos širdies ir gyvename tikrai sekdami Jėzaus Kristaus pavyzdžiu, galime būti pripildyti tikrosios meilės.**

Pažymėkite, kad Moronio 7:45, 47–48 yra Raštų įvaldymo eilutės. Galite paraginti mokinius pasižymėti jas, kad ateityje galėtų greičiau surasti.

- Kodėl, jūsų manymu, jums reikia melstis iš visos širdies, kad gautume tikrosios meilės dovaną?
- Ar kada pastebėjote tikrosios meilės pavyzdžių? (Pakvieskite keletą mokinių pasidalinti patyrimais. Galite pasidalinti asmeniniu patyrimu.)
- Ar kada jautėte, kad Dievas jums padeda kažkieno atžvilgiu turėti daugiau tikrosios meilės?

Paprašykite mokinių peržvelgti Moronio 7:45 ir pasirinkti vieną tikrosios meilės aspektą, kurį jiems reikėtų patobulinti. Padrąsinkite juos, kad tobulėdami toje srityje jie melstų tikrosios meilės dovanos. Paliudykite apie tai, ką esate patyrę dėl tikėjimo, vilties ir tikrosios meilės.

Raštų įvaldymo eilutė — Moronio 7:41

Padėkite mokiniams įsiminti Moronio 7:41. Pagalvokite apie vieno iš metodų, esančių šio vadovėlio priede, pritaikymą.

Raštų įvaldymo eilutės — Moronio 7:45, 47–48

Pakvieskite mokinius iš pateikto sąrašo pasirinkti vieną žmogų, kuriam jie norėtų jausti stipresnę tikrąją meilę, pavyzdžiui, šeimos nariui, kvorumo ar klasės nariui, bendraklasiui, draugui arba kaimynui. Paskatinkite juos, skaitant Moronio 7:45, galvoti apie pasirinktą žmogų ir mąstyti, kaip tam žmogui galėtų parodyti daugiau tyros Kristaus meilės. Pakvieskite juos sąsiuvinuose ar Raštų studijavimo žurnaluose užsirašyti vieną ar du būdus, kaip jie rodytų tikrąją meilę pasirinktam žmogui. Pakvieskite juos šį tikslą įtraukti į ateinančios savaitės maldas. Ateinančiomis dienomis galite suteikti mokiniams progą pasidalinti savo patyrimais.

Pastaba: dėl šiandienos pamokos pobūdžio ir trukmės, šią veiklą galite atlikti kitą dieną, kai turėsite daugiau laiko.

 Moronio 7:45, 47–48 yra Raštų įvaldymo eilutės. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šias eilutes, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje pateiktą mokymo idėją.

Moronio 8

Įvadas

Toliau rašydamas šventą metrašį, Moronis įtraukė vieną raštą, arba laišką, kurį gavo nuo savo tėvo Mormono. Laiške Mormonas užrašė apreiškimą apie tai, kodėl mažiems vaikams nereikia krikšto. Mormonas taip pat

mokė, kaip mes galime pasiruošti gyventi su Dievu. Savo laišką jis baigė išreikšdamas susirūpinimą dėl nefitų nelabumo ir artėjančio jų sunaikinimo.

Mokykite su Dvasia

Viešpats sakė: „Ir per tikėjimo maldą jums bus duota Dvasia; ir jei Dvasios negausite, jūs nemokysite“ (DS 42:14). Melskitės, kad galėtumėte būti vedami Šventosios Dvasios, ir skirkite ypatingą dėmesį Šventosios Dvasios kūdesiams, kai mokote.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Moronio 8:1–24

Mormonas moko, kad vaikai yra gyvi Kristuje

Prieš pamoką matomoje vietoje padėkite paveikslą „Mergina krikštijama“ (*Gospel Art Book* [2009 m.], nr. 104) arba kitą paveikslėlį, kuriame pavaizduotas aštuonerių metų vaiko krikštas. Lentoje užrašykite:

Kodėl vaikai nekrikštijami tol, kol jiems nesukanka aštuoneri?

Mokiniam įeinant į klasę, pakvieskite juos pažvelgti į paveikslėlį ir apmąstyti klausimą lentoje.

Kai pamoka prasidės, pasakykite mokiniams, kad Mormonas laiške savo sūnui Moroniui rašė apie vaikelių išgelbėjimą. Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 8:4–6, o klasės paprašykite ieškoti, kuo Mormonas buvo susirūpinęs. (Galbūt reikės paaiškinti, kad 6 eilutėje žodis *grubi* reiškia kažką rimto, gėdingo ar sunkaus.)

Kai mokiniai pasidalins tuo, ką rado, pakvieskite juos tyliai perskaityti Moronio 8:7 ir surasti, ką darė Mormonas, kai sužinojo apie šią problemą.

- Ko galime pasimokyti iš Mormono pavyzdžio?

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 8:8–9, o klasės paprašykite surasti atsakymą į Mormono maldą. Mokiniams dalinantis tuo, ką rado, galbūt reikės paaiškinti, kad žodžiais „Adomo prakeikimas“ apibūdinamas Adomo atskyrimas nuo Dievo akivaizdos dėl įvykusio nuopuolio. Kai kurie žmonės klaidingai mano, kad dėl nuopuolio kiekvienas vaikas gimsta nuodėmingas. Dėl šios klaidingos idėjos jie mano, kad maži vaikai yra neverti būti Dievo akivaizdoje, jei miršta nepakrikštyti. Po šio paaiškinimo galite paprašyti, kad mokiniai pacituotų antrąjį Tikėjimo Teiginį. Galbūt vertėtų jų paprašyti, kad Raštuose pasižymėtų kryžmines nuorodas Moronio 8:8–9 ir Tikėjimo Teiginiaų 1:2.

Parašykite lentoje šį neužbaigtą teiginį: *Atgaila ir krikštas yra būtini visiems, kurie yra ...*

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Moronio 8:10 ir ieškoti frazių ir žodžių, kuriais būtų galima užbaigti lentoje esantį sakinį. Mokiniams pasidalinus atsakymais, sakinį lentoje užbaikite tokiais žodžiais: ***Atgaila ir krikštas yra būtini visiems, kurie yra atsakingi už savo veiksmus ir pajėgia nusidėti.*** Galbūt norėsite, kad mokiniai šios tiesos mokančias frazes pasižymėtų Moronio 8:10.

Galbūt padės paaiškinimas, kad nuodėmė yra „sąmoningas nepaklusnumas Dievo įsakymams“ (Raštų rodyklė, „Nuodėmė“). Perskaitykite šį vyresniojo Dalino H. Oukso iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį:

„Iš mūsų doktrinos mes suprantame, kad iki amžiaus, kai tampa atsakingas už savo veiksmus, vaikas „negali nusidėti“ (Moronio 8:8). Iki to amžiaus vaikai gali padaryti klaidų, net labai didelių ir žalingų, tokių, kurios turi būti ištaisytos, tačiau jų veiksmai nėra nuodėmė“ (*“Sins and Mistakes,” Ensign*, Oct. 1996, 65).

Padalinkite klasę pusiau. Pakvieskite pusę klasės tyliai perskaityti Moronio 8:11–18, o kitą pusę – Moronio 8:11, 19–24. (Galite užrašyti šias nuorodas lentoje.) Prieš pradėdant skaityti, mokinių abiejose grupėse paklauskite, ko Mormonas mokė apie mažų

vaikų krikštą. Kai mokiniai turėjo pakankamai laiko skaityti, paprašykite, kad keli mokiniai iš kiekvienos grupės papasakotų, ką radę. Norėdami mokiniams padėti mąstyti apie Morono mokymus, galite panaudoti keletą toliau pateikiamų klausimų:

- Ką, jūsų manymu, reiškia tai, kad maži vaikai yra „gyvi Kristuje“? (Moronio 8:12, 22). (Jie yra išpirkti dėl Jėzaus Kristaus Apmokėjimo. Jie negali nusidėti, nes Šėtonui nėra duota galios gundyti mažus vaikus. Taip pat žiūrėkite Moronio 8:10; DS 29:46–47.)
- Ką mums reikia padaryti, kad taptume gyvi Kristuje? (Žr. 2 Nefio 25:23–26; Moronio 8:10.)
- Ko galime išmokti iš šių eilučių apie mažų vaikų išgelbėjimą? (Nors mokiniai gali pavartoti kitus žodžius, jie turėtų atrasti šią tiesą: **maži vaikai yra išgelbėjami per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą**. Mokiniai taip pat gali nurodyti, kad **maži vaikai yra gyvi Kristuje**, kad **Dievas nešališkas Dievas** ir kad **Dievas nepermainingas**.)

Toliau pateiktus pavyzdžius užrašykite lentoje arba paruoškite kaip padalomąją medžiagą. Pakvieskite kiekvieną mokinį pasirinkti vieną iš jų. Tada paprašykite mokinių pasirinkti vieną ar dvi eilutes iš Moronio 8:8–23 ir paaiškinti, kaip tose eilutėse užrašyta tiesa susijusi su pasirinktame pavyzdyje esančia problema.

1 pavyzdys: Būdamas misionieriumi sutinkate vyrą ir žmoną, kurie be galo liūdi dėl savo dvimetės dukrelės mirties. Jų bažnyčios vadovas pasakė jiems, kad maži vaikai gimsta nuodėmingi dėl Adomo prasižengimo. Jis sako, kad jų dukra negali būti išgelbėta, nes mirė būdama nepakrikštyta.

2 pavyzdys: Turite draugę, kuri susitinka su misionieriais ir su jumis lanko Bažnyčią. Ji nusprendžia, kad nori prisijungti prie Bažnyčios, tačiau nesiryžta krikštytis. „Aš buvau pakrikštyta, kai buvau kūdikis, – paaiškina ji. – Argi to nepakanka?“

Mokiniams dalinant mintimis apie antrąjį pavyzdį, galite jiems priminti, kad atgaila ir krikštas yra tiems, „kurie yra atsakingi už savo veiksmus ir gali nusidėti“ (Moronio 8:10). Viešpats pasakė, kad vaikai Jo akyse tampa atsakingi už savo veiksmus, kai jiems sukanka aštuoneri. Apie šią tiesą galima rasti Džozefui Smitui apreikštame Pradžios 17:11 vertime (pastarųjų dienų šventųjų išleistame Karaliaus Jokūbo Biblijos anglų k. priede) bei Doktrinų ir Sandorų 68:25–27.

Moronio 8:25–30

Mormonas moko, ką turi daryti tie, kurie atskaitingi už savo veiksmus, kad gyventų su Dievu

Paaiškinkite, kad pamokęs Moronį apie tai, kodėl mažiems vaikams nereikia krikšto, Mormonas mokė apie tai, kodėl krikšto reikia tiems, kurie atskaitingi už savo veiksmus. Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 8:25–26. Paprašykite klasės sekti skaitomą tekstą ir ieškoti palaiminimų, kurie ateina tiems, kurie panaudoja tikėjimą, atgailauja ir yra pakrikštijami.

- Kokių palaiminimų matote šiose eilutėse? (Galite mokinių atsakymus apie tai, ką jie rado, užrašyti lentoje. Tarp atsakymų gali būti tai, kad tikėjimas, atgaila ir krikštas atneša nuodėmių atleidimą, romumą ir širdies nusižeminimą, Šventosios Dvasios lankymąsi, viltį, tobulą meilę ir, galiausiai, palaiminimą būti su Dievu.)

Paprašykite, kad mokiniai sudarytų sąrašą tų palaiminimų, kuriuos jie mato Moronio 8:25–26; galbūt tikrindami užduoties atlikimą norėsite užduoti toliau pateikiamus klausimus:

- Kodėl, jūsų manymu, nuodėmių atleidimo gavimas veda į romumą ir širdies nusižeminimą?
- Kaip romumas ir širdies nusižeminimas gali į mūsų gyvenimą pakviesti Šventąją Dvasią?
- Kodėl Šventoji Dvasia padeda mums pasiruošti gyventi su Dievu?
- Kodėl, jūsų manymu, mums reikia būti stropiems ir pamaldiems, idant mūsų gyvenime liktų tobula meilė?

Parašykite lentoje šį neužbaigtą teiginį: *Per ištikimą paklusnumą įsakymams, mes galime gauti Šventosios Dvasios, kuri ruošia mus ...*

Pakvieskite mokinius Moronio 8:25–26 rasti frazę, tinkančią šiam principui: *per ištikimą paklusnumą įsakymams, mes galime gauti Šventosios Dvasios, kuri ruošia mus gyventi su Dievu.*

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 8:27, o klasės paprašykite surasti nefitų išdidumo rezultata. Tada paprašykite mokinių tyliai peržiūrėti Moronio 8:26 ir Moronio 8:27 ir palyginti romumo bei širdies nusižeminimo rezultata su išdidumo rezultatu.

Pakvieskite kitą mokinį perskaityti Moronio 8:28. Atkreipkite dėmesį į tai, kad, išreiškęs susirūpinimą nefitais, Mormonas pasakė: „Melskis už juos, mano sūnau, kad atgaila ateitų jiems.“ Priminkite mokiniams apie galią, kuri gali atsirasti žmogaus gyvenime, kai kiti už jį meldžiasi.

Užbaigdami pamoką pakvieskite mokinius pasidalinti jausmais apie Apmokėjimo galią išgelbėti mažus vaikus ir išgelbėti mus visus, jei stengsimės būti ištikimi savo sandoroms.

Komentari ir kontekstas

Moronio 8:8. „Adomo prakeikimas nuimtas nuo jų manyje“

Kai kurie žmonės mano, kad dėl Adomo ir levos nuopolio naujagimiai į pasaulį ateina sutepti nuodėme. Prezidentas Džozefas Fildingas Smitas paaiškino, kad šis mokymas yra klaidingas:

„Visi tie, kurie tiki, kad žmogus, taip, netgi naujagimis, yra suteptas „prigimtinė nuodėme“ (kitai tariant, Adomo nuodėme), neigia išperkančiąją Jėzaus Kristaus kraujo malonę. Biblija (taip pat šių dienų Raštai) moko, kad Jėzus Kristus, visa to žodžio prasme, yra žmonijos išpirkėjas iš nuopolio. Jis sumokėjo skolą, kurią žmonės paveldėjo dėl Adomo nusižengimo. Užstatas už mūsų sielą visiškai apmokėtas. Jokiai gyvai būtybei Jis nepaliko jokios bausmės, už kurią reikėtų dar kažką ar dėl kažko atlikti tam, kad jis būtų išlaisvintas nuo „prigimtinės nuodėmės“. Doktrina, kad kūdikiai į šį pasaulį ateina prakeikti „prigimtinė nuodėme“, Dievo akyse yra pasibjaurėtina doktrina, kuri neigia Apmokėjimo didybę ir gailingumą. (Žiūrėkite Moronio 8 skyrių.)“ (*Church History and Modern Revelation: A Course of Study for the Melchizedek Priesthood Quorums*, 4 vols. [1949], 4:99).

Moronio 8:8–24. Kūdikių krikštas

Pranašas Džozefas Smitas mokė, kad mažiems vaikams krikšto nereikia:

„Ar mes tikime kūdikių krikštu? ... Ne. [...] Nes Biblijoje apie tai niekur neparašyta. [...] Krikštas yra nuodėmėms atleisti. Vaikai yra be nuodėmės. [...] Visi vaikai yra gyvi Kristuje, o tie, kuriems daugiau metų, gyvi tikėjimu ir atgaila“ (*History of the Church*, 5:499).

Prezidentas Boidas K. Parkeris iš Dvylikos Apaštalu Kvorumo papasakojo apie nuolatinėje misijoje

tarnaujančius misionierius, kurie galėjo paguosti mažo sūnaus netekusią motiną:

„Jungtinių Valstijų pietuose esančiuose kalnuose tarnavo du misionieriai. Vieną dieną nuo kalno viršūnės jie pamatė, kad tolumoje esančioje proskynoje pradėjo rinktis žmonės. Kadangi šie misionieriai ne dažnai turėjo progą sutikti daug žmonių, kuriems galėtų pamokslauti, jie nusileido į proskyną.

Buvo nuskendęs berniukas ir buvo ruošiamasi jo laidotuviams. Jo gimdytojai pasikvietė pastorius, kad dėl jų sūnaus jis „tartų kelis žodžius“. Misionieriai atsistojo atokiau, o keliaujantis pastorius, atsistojęs priešais gedinčius tėvą ir motiną, pradėjo savo pamokslą. Nors gimdytojai iš to dvasininko laukė paguodos žodžių, tačiau jie buvo nuvilti.

Dvasininkas juos pliekė už tai, kad nepakrikštijo berniuko. Jie atidėliojo krikštą dėl vienokios ar kitokios priežasties, kol jau tapo per vėlu. Jis tiesiai šviesiai jiems pasakė, kad jų berniukas nuėjo pragaran. Ir tai jų kaltė. Dėl jo nesibaigiančios kančios kalti buvo jie.

Po pamokslo ir kapo uždengimo prie gedinčių gimdytojų priėjo vyresnieji. Motinai jie tarė: „Esame Viešpaties tarnai ir atnešėme jums žinią.“ Gimdytojams kūkčiojant, vyresnieji skaitė apreiškimus ir liudijo apie gyvųjų bei mirusiųjų išpirkimo raktų sugrąžinimą.

Man kažkiek gaila to pamokslautojo. Jis pagal turimą šviesą ir žinias veikė kaip galima geriau. Tačiau yra daugiau, nei jis turėjo pasiūlyti. Yra Evangelijos pilnatvė.

Vyresnieji tapo guodėjais, mokytojais, Viešpaties tarnais, įgaliotais Jėzaus Kristaus Evangelijos pasiuntiniais“ („Ir mažas vaikas vedžios juos“, *Ensign* arba *Liahona*, 2012 m. gegužė, p. 7; taip pat žr. 2012 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiagą).

Moronio 9

Įvadas

Paskutiniame laiške savo sūnui Moroniui Mormonas sielvartavo dėl Nefitų nelabumo. Jis ragino Moronį stroptai dirbuotis padedant nefitams atgailauti. Mormonas taip pat pasakojo, ką žmonės kenčia dėl to, kad yra

nelabi. Nepaisant savo tautos sugedimo, jis paragino Moronį būti ištikimą Jėzuje Kristuje ir viltis amžinojo gyvenimo pažadu.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Moronio 9:1–20

Mormonas aprauda nefitų ir lamanitų nelabumą

Paprašykite mokinių pagalvoti, ar jie kada nors bandė padėti kam nors, o jų pastangos buvo paprasčiausiai atmetos.

- Kaip galėtų atsakyti kai kurie žmonės, kai tie, kuriems jie nori padėti, pakartotinai atmeta jų gerus ketinimus?

Paaiškinkite klasei, kad Moronio 9 skyrius yra pranašo Mormono laiškas savo sūnui Moroniui. Pakvieskite juos ieškoti, kaip Mormonas drąsino sūnų.

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 9:1. Paprašykite klasės sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kokiais žodžiais Mormonas aprašo nefitų situaciją. Mokiniam atsakinėjant, gali prireikti paaiškinti, kad žodis *sielvartas* reiškia kažką, kas yra labai skausminga, sekina ar yra graužu.

Lentoje užrašykite šias Raštų nuorodas: *Moronio 9:2–5; Moronio 9:7–10; Moronio 9:16–19*. Suskirstykite mokinius į tris grupes. Kiekvienai grupei paskirkite perskaityti vieną iš lentoje išvardintų ištraukų ir pakvieskite ieškoti tų sielvartą sukeliančių dalykų, apie kuriuos rašė Mormonas. Pakvieskite iš kiekvienos grupės po mokinį, kad papasakotų, ką surado. (Jeigu mokiniai, kurie skaitė Moronio 9:2–5 nepamini pykčio, galite paminėti kokį vaidmenį šiuose Mormono aprašytuose baisiuose įvykiuose atliko pyktis.)

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Moronio 9:11–15, 20. Paprašykite mokinių ieškoti priežasčių, kodėl Mormonas sielvartavo dėl savo žmonių padėties. Norėdami padėti mokiniams išanalizuoti šias eilutes, užduokite jiems toliau pateikiamus klausimus:

- Ką, jūsų manymu, reiškia „necivilizuoti“? (Moronio 9:11). (Elgtis necivilizuotai — tai elgtis nekultūringai arba nesitvardyti; negerbti kitų žmonių; nepaisyti visuomenėje galiojančių įstatymų.)
- Ką, jūsų manymu, reiškia „be moralės“? (Moronio 9:20). (Gyventi nesilaikant standartų ir negerbiant ar nesilaikant Dievo įsakymų.)
- Ką, jūsų manymu, reiškia „bejausmiai“? (Moronio 9:20). (Tai reiškia turėti Viešpaties Dvasiai bei Kristaus šviesai nepralaidžią širdį ir neskirti tiesos nuo klaidos.)
- Kokius įrodymus šiandieniniame pasaulyje matote to, kad kai kurie žmonės yra necivilizuoti, be moralės ir bejausmiai?

Galite atkreipti dėmesį į tai, kad, pasak Mormono, jo žmonės tokį nelabumo lygį pasiekė vos per keletą metų (žr. Moronio 9:12).

Paaiškinkite, kad, panašiai kaip ir Jareditų pranašas Eteras, Mormonas matė jo žmones užvaldžiusį pyktį ir nelabumą. Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 9:4. Paprašykite klasės sekti skaitomą tekstą ir klausytis, ką Mormonas pasakojo apie nefitus. (Jis bijojo, kad „Viešpaties Dvasia nustojo pluktis su jais“.)

- Mormonas paminėjo, kad jis „nuolat darbuoj[asi] su jais“. Kodėl Mormonas arba Bažnyčios vadovas šiomis dienomis nepaliauja darbuotis tarp žmonių, kurie supyksta ir užkietina širdis, neįsileisdami Dievo žodžio?

Ugdantis pamokymas

Nusprendę, kurią Raštų dalį mokysite ir kaip tai darysite, pasirinkite tas tiesas ir tuos metodus, kurie ugdys mokinius ir padės jiems būti pakylėtiems Šventosios Dvasios.

Lentoje užrašykite šią frazę: **Mes stropiai atliekame Dievo darbą, net jei tie, kuriems tarnaujame, nereaguoja teigiamai.** Paaiškinkite, kad tai galioja netgi tuomet, kai tie, kuriems tarnaujame, yra padarę sunkią nuodėmę. Pakvieskite mokinių garsiai perskaityti Moronio 9:6. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kodėl jums reikia stropiai dirbti tarnaujant Dievui, net tuomet, kai tie, kuriems tarnaujame, nereaguoja teigiamai. Kai mokiniai papasakos, ką rado, pateikite jiems toliau išvardintų situacijų (arba pačių sugalvotų) pavyzdžių, idant jie pamąstytų, kaip pritaikyti šią tiesą savo gyvenime. Pakvieskite vieną ar daugiau mokinių paaiškinti, kaip jie gali lentoje užrašytą tiesą taikyti kiekvienoje pateikiamoje situacijoje.

1. Būdamas Merginų organizacijos klasės prezidentė, esate atsakinga už penkias savo apylinkės merginas. Viena iš šių merginų jau daugiau nei metus neina į Bažnyčios susirinkimus ir veiklas. Pastaruosius tris mėnesius jūs asmeniškai kviečiate ją ateiti, tačiau ji vis tiek neina į jokių susirinkimus ir veiklas.
2. Jūs esate namų mokytojas ir stropiai dirbujatės, stengdamasis padėti kiekvienai jums paskirtai šeimai. Tačiau pastaruosius keletą mėnesių viena iš jūsų šeimų neatsako į jūsų skambučius ir neatidaro durų, kai ten užsukate.
3. Jaučiate įkvėpimą pakviesti vieną iš savo artimų draugų susitikti su misionieriais. Jis atmeta kvietimą, tačiau ir vėl jaučiate įkvėpimą jį pakviesti.

Pasidalinkite šia Prezidento Henrio B. Airingo iš Pirmosios Prezidentūros mintimi, kuria jis skatino mus nepailsti dirbujantis Dievo vaikų labui. Paprašykite mokinių klausytis ir ieškoti kažko, kas padėtų jiems išlaikyti motyvaciją stropiai dirbujantis padedant kitiems.

„Tai sandora, kurią sudarome su Dievu, kad laikysimės visų Jo įsakymų ir tarnausime taip, kaip Jis tarnautų, jeigu būtų čia. Geriausiai, kiek galėdami, laikydami to standarto, lavinsime stiprybę, kurios prireiks išverti iki galo.

Puikūs kunigystės mokytojai man parodė, kaip lavinti tą stiprybę: tam reikia išsiugdyti įprotį veržtis pro nuovargį ir baimę, galinčius paskatinti jus nuspręsti pasiduoti. Viešpaties didieji mokytojai parodė man, kad dvasinė ištvėrmė kyla iš darbo, viršijančio tą ribą, kai kiti būtų nusprendę ilsėtis. [...]

[...] Pažadų jums, jeigu darysite viską, ką galite, Dievas padidins jūsų stiprybę ir išmintį“ („Ruošimasis kunigystėje: „Man reikia tavo pagalbos“, *Ensign* arba *Liahona*, 2011 m. lapkritis, p. 58–59; taip pat žr. 2011 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiagą).

- Kaip Prezidento Airingo mokymas motyvuoja jus stropiai dirbujantis tarnaujantis Viešpačiui nepaisant to, kaip jūsų pastangos priimamos?

Perskaitykite šį vyresniojo Mervino B. Arnoldo iš Septyniadesimties pasakojimą apie kunigijos vadovą, kuris stropiai dirbavo su jaunuoliu, net kai pastarasis jį ne kartą atstūmė. Pakvieskite mokinius klausytis ir ieškoti, ką šis jaunuolis galiausiai pamatė kunigijos vadove.

„Būdamas skyriaus prezidentūros nariu Fortalezoje, Brazilijoje, brolis Markesas drauge su kitais kunigijos vadovais sukūrė planą, kaip suaktyvinti tuos, kurie jo skyriuje buvo mažiau aktyvūs. Vienas mažiau aktyvus narys jo skyriuje buvo vardu Fernandas Araužas. Neseniai kalbėjau su Fernandu, ir jis papasakojo savo įspūdžius:

„Sekmadienio rytais dalyvaudavau banglenčių sporto varžybose ir nebeidavau į bažnyčią. Vieną sekmadienio rytą brolis Markesas pasibeldė į mūsų duris ir paklausė mamos, kuri nepriklausė Bažnyčiai, ar galėtų su manimi pasikalbėti. Kai ji pasakė, kad aš miegu, jis paprašė leisti mane pažadinti. Jis man pasakė: „Fernandai, vėluoji į bažnyčią!“ Nesiklausydamas mano pasiteisinimų, jis nusivežė mane į bažnyčią.

Kitą sekmadienį įvyko tas pats, todėl trečią sekmadienį nusprendžiau anksti išeiti iš namų, kad jo išvengčiau. Pravėręs vartus, pamačiau jį sėdintį ant savo automobilio ir skaitantį Raštus. Pamatęs mane, jis pasakė „Gerai! Tū anksti atsikėlei. Šiandien eisime ir surasime kitą jaunuolį!“ Bandžiau jam atrėžti, kad turiu pasirinkimo laisvę, tačiau jis tepasakė: „Galėsime apie tai pakalbėti vėliau.“

Po aštuonių tokių sekmadienių aš vis negalėjau jo atsikratyti, todėl nutariau miegoti draugo namuose. Kitą rytą, būdamas paplūdimyje, pamačiau manęs link artėjantį vyrą, dėvintį kostiumą ir kaklaraištį. Pamatęs, kad tai brolis Markesas, nubėgau į vandenį. Visai netikėtai ant peties pajutau kažkieno ranką. Tai buvo brolis Markesas, vandenyje iki krūtinės! Jis paėmė mane už rankos ir pasakė: „Tū vėluoji! Eime.“ Kai ginčydami atrėžiau, kad neturiu tinkamų rūbų, jis atsakė: „Jie yra mašinoje.“

Tą dieną, kai bridome iš vandenyno, mane sujaudino nuoširdi brolio Markeso meilė ir rūpinimasis manimi. [...] Brolis Markesas ne tik pavežėjo mane iki bažnyčios – kvorumas pasirūpino, kad aš išlikčiau aktyvus. Jie planuodavo veiklas, kuriose jaučiausi reikalingas ir pageidaujamas, gavau pašaukimą ir kvorumo nariai tapo mano draugais“ („Stiprink savo brolius“, *Ensign* arba *Liahona*, 2004 m. gegužė, 46–47; taip pat žr. 2004 m. balandžio mėn. visuotinės konferencijos medžiagą).

Paaiškinkite, kad, būdami Bažnyčios nariai, mes visi turime atlikti svarbių darbų šiame gyvenime. Mormono, Moronio ir brolio Markeso pavyzdžiai gali padrasinti mus, kai esame praradę drąsą ir mus atmeta tie, kuriems tarnaujame.

Moronio 9:21–26

Mormonas drąsina Moronį būti ištikimą

Pakvieskite mokinius paminėti neseniai jų bendruomenėje ar šalyje nutikusį įvykį, dėl kurio žmonės galėjo prarasti drąsą.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 9:21–22, 25–26. Paprašykite jų ieškoti Moroniui duoto Mormono patarimo apie tai, ką šis turėtų daryti tokiais neramiais laikais. Norėdami padėti mokiniams išanalizuoti šias eilutes, užduokite jiems toliau pateikiamus klausimus:

- Kurie žodžiai ir frazės šiose eilutėse parodo, ką Mormonas jautė savo sūnui Moroniui?
- Ką Mormonas siūlė Moroniui turėti „per amžius... atmintyje“? (Moronio 9:25). Kaip tai, kad prisimename Gelbėtoją ir Jo Apmokėjimą, padeda mums, kai netenkame drąsos arba kai esame apsupti nelabumo?
- Ko galime pasimokyti iš šių eilučių apie tai, kaip reaguoti į mus supančius sunkumus ir nelabumą? (Nors mokiniai gali atsakyti kitais žodžiais, jie turėtų išreikšti mintį, kad, **jei esame ištikimi Jėzui Kristui, Jis mus iškels, net kai mus sups sunkumai ar nelabumas**. Galite šį principą užrašyti lentoje ir pasiūlyti mokiniams užsirašyti tai Raštuose.)
- Kokie jūsų ar jums artimų žmonių gyvenimo patyrimai patvirtina šio principo teisingumą?

Paskatinkite mokinius apmąstyti būdus, kaip jie gali būti ištikimesni Jėzui Kristui ir dažniau Jį prisiminti net tada, kai yra praradę drąsą arba kai juos supa nelabumas. Paliudykite apie stiprybę, kurią įgijote būdami ištikimi Jėzui Kristui.

Moronio 10:1–7, 27–29

Įvadas

Moronis ragino lamanitus ir visus kitus, skaitysiančius jo liudijimą, kreiptis į Dievą, kad Jis patvirtintų jo žodžių tiesą. Jis mokė, kad Dievas Šventosios Dvasios galia apreikš tiesą apie Mormono Knygą ir Jėzaus Kristaus realumą. Moronis taip pat pareiškė, kad jis susitiks su mumis prie Dievo teismo pertvaros ir pats Viešpats

Dievas patvirtins jo žodžių teisingumą. (*Pastaba:* galbūt norėsite turėti laiko pamokos pabaigoje, kad mokiniai galėtų pasidalinti liudijimais apie Mormono Knygą. Norėdami užtikrinti, kad būtų pakankamai laiko, su malda pasirinkite tas ištraukas, kurios jūsų mokiniams pravers labiausiai.)

Pasidalinkite savo liudijimu

Ieškokite progų dažnai liudyti apie Jėzų Kristų, Jo Evangeliją ir Mormono Knygą. Taip pat skatinkite mokinius dalintis liudijimais. Pasidalintas liudijimas yra palaiminimas tam, kuris juo dalinasi, ir kitų tikėjimo bei liudijimo sustiprinimas.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Moronio 10:1–7

Moronis ragina mus įgyti liudijimą apie Mormono Knygą ir Jėzų Kristų

Prieš pamoką lentoje nupieškite sąvaros akmenį (galite pasinaudoti iliustracija, naudota 4-oje pamokoje). Pradėkite pamoką kalbėdami apie paveikslėlį.

- Kodėl arka reikalingas sąvaros akmuo?
- Kaip sąvaros akmens sąvoka susijusi su Mormono Knyga? (Jei mokiniams reikia pagalbos atsakant į šį klausimą, galite pasiūlyti jiems perskaityti Prezidento Džozefo Fildingio Smito teiginį apie šeštąją Mormono Knygos įvado pastraipą.)

Pakvieskite mokinius perskaityti paskutinę Mormono Knygos įvado pastraipą. Jiems dar nepradėjus skaityti, paprašykite jų surasti tris tiesas, kurias žmogus gali sužinoti, įgydamas liudijimą apie Mormono Knygą.

- Kokios mūsų liudijimo dalys yra stiprinamos, įgyjant liudijimą apie Mormono Knygą, taip, kaip arką laiko sąvaros akmuo?
- Kodėl kiekvienam yra svarbu įgyti asmeninį liudijimą apie Mormono Knygą?

Apibendrinkite Moronio 10:1–2, paaiškindami, kad maždaug 1 400 metų iki to laiko, kai Pranašas Džozefas Smitas gavo aukso plokšteles, Moronis užbaigė savo tėvo metraščių, užrašydamas kvietimą visiems tiems, kurie paskutinėmis dienomis gaus Mormono Knygą. (Gali būti naudinga paaiškinti, kad žodis *raginti* reiškia kažką stipriai skatinti arba įtikinėti. Žodis „raginti“ įvairiomis formomis Moronio 10 skyriuje yra pavartotas devynis kartus.)

Paaškindinkite, kad Moronis ragino visus, kurie gaus Mormono Knygą, siekti sužinoti apie jos tikrumą ir dieviškumą. Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 10:3–4 ir surasti frazes, kuriomis aprašoma tai, ko reikia norint per Šventąją Dvasią gauti liudijimą apie Mormono Knygą. Galite pasiūlyti, kad, radę šias frazes, jas pasižymėtų. Paprašykite mokinių pasidalinti surastomis frazėmis ir užrašykite jas lentoje. Jų atsakymai turėtų būti susiję su šiomis frazėmis:

„Juos skaitytumėt“

„Prisimintumėte, koks gailestingas buvo Viešpats“

„Apmąstytumėte tai savo širdyse“

„Paklausite nuoširdžiai, su tikru ketinimu, tikėdami Kristų“

Norėdami padėti mokiniams geriau suprasti, ką kažkas turėtų daryti, norėdamas gauti Šventosios Dvasios liudijimą, jog Mormono Knyga yra tiesa, aptardami kiekvieną Moronio minėtą būtiną sąlygą panaudokite šias mokymo idėjas.

1. „Juos skaitytumėt“

Moronis kvietė mus skaityti šiuos dalykus, arba skaityti Mormono Knygą. Pakvieskite mokinių garsiai perskaityti toliau pateiktą vyresniojo Tedo R. Kalisterio iš Septyniiasdešimties Kvorumo pasakojimą apie tai, kaip vienai merginai padėjo tai, kad ji buvo perskaičiusi Mormono Knygą:

„14-metė mergaitė... sakė, kad aptarinėjo religiją su viena iš savo mokyklos draugių. Draugė paklausė: „Kokiai bažnyčiai priklausai?“

Ji atsakė: „Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčiai, arba mormonams.“

Jos draugė tarė: „Žinau tą Bažnyčią ir kad ji yra neteisinga.“

„O kaip tu žinai?“ – paklausė ji.

„Nes, – tarė jos draugė, – aš ją ištyriau.“

„Ar perskaitei Mormono Knygą?“

„Ne. Neperskaičiau.“

Tada ši miela mergaitė atsakė: „Tuomet tu neištyrei mano Bažnyčios, nes aš perskaičiau kiekvieną Mormono Knygos puslapį ir žinau, kad ji yra tikra“ („Mormono Knyga – knyga iš Dievo“, *Ensign* arba *Liahona*, 2011 m. lapkritis, p. 76; taip pat žr. 2011 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiagą).

- Kodėl Mormono Knygos skaitymas yra raktas gauti liudijimą apie jos teisingumą?
- Kaip Mormono Knygos skaitymas šiomet sustiprino jūsų liudijimą apie ją ir apie tiesas, kurių ji moko?

2. „Prisimintumėte, koks gailestingas buvo Viešpats“

Moronis mokė, kad tie, kurie skaito Mormono Knygą ir trokšta gauti patvirtinimą apie jos teisingumą, turėtų „prisimin[ti], koks gailestingas buvo Viešpats“ (Moronio 10:3). Paaiškinkite, kad Viešpaties malonės atpažinimas ir prisiminimas gali suminkštinti mūsų širdis ir paruošti mus jausti Šventosios Dvasios įtaką. Žodžio *malonė* viena iš reikšmių yra „gailestingumas“. Pakvieskite mokinius apmąstyti, kokiomis akimirkomis jie arba kažkas, ką jie pažįsta, patyrė Viešpaties malonę ar gailestį.

Pakvieskite mokinius pasidalinti apie tai, kokios Viešpaties malonės, aprašytos Mormono Knygoje, jiems yra reikšmingos.

- Kaip, jūsų manymu, Viešpaties malonės prisiminimas gali padėti kam nors priimti Šventąją Dvasią ir gauti liudijimą apie Mormono Knygą?
- Kokius Viešpaties malonės įrodymus matėte savo gyvenime?
- Ką jaučiate prisimindami Viešpaties jums parodytą malonę?

3. „Apmąstyti [Viešpaties malonę] savo širdyse“

Moronis mokė, kad turime širdyse apmąstyti Viešpaties malonę. Paaiškinkite, kad mąstydami apie Viešpaties malonę, parodytą kitiems ir mums, pasiruošiame Šventosios Dvasios įtakai. Padėdami mokiniams suprasti, kaip tai įmanoma, pakvieskite mokinį perskaityti toliau pateikiamą vyresniojo Marvino Dž. Eštono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo paaiškinimą:

„Žodynuose rašoma, kad *apmąstyti* reiškia ištirti protu, giliai apie kažką mąstyti, apsvarstyti, apgalvoti. [...]

Apmąstydami suteikiame galimybę Dvasiai mus įkvėpti ir vesti. Mąstymas yra stiprus ryšys tarp širdies ir proto. Skaitant Raštus, paliečiamas mūsų protas ir širdis. Jei naudojame mąstymo dovaną, galime priimti šias amžinąsias tiesas ir suprasti, kaip galime jas pritaikyti kasdienėje savo veikloje. [...]

Mąstymas yra progresyvus proto užsiėmimas. Tai puiki dovana tiems, kurie išmoko ja naudotis. Mes rasime supratimą, įžvalgą ir praktinį pritaikymą, jei naudosime mąstymo dovaną“ (“There Are Many Gifts,” *Ensign*, Nov. 1987, 20).

- Ar kažkada, jums studijuojant Mormono Knygą, mąstymas padėjo pajusti Šventosios Dvasios įtaką?
- Ką galėtume padaryti, kad, studijuodami Raštus, pastoviai mąstytumė?

4. „Paklauskite nuoširdžiai, su tikru ketinimu, tikėdami Kristų“

Moronis mokė, kad norėdami gauti liudijimą apie Mormono Knygos teisingumą, turime Dievo „paklaus[ti] nuoširdžiai, su tikru ketinimu, tikėdami [Jėzų] Kristų“. Paaiškinkite, kad melstis nuoširdžiai ir su tikru ketinimu reiškia, kad mes ketiname veikti pagal atsakymą, kurį gauname iš Dievo (*Skelbti mano evangeliją: misionieriško darbo vadovas* [2004 m.], p. 111). Galbūt vertėtų pasidalinti toliau pateikiamu pasakojimu apie vyrą, kuris meldėsi su tikru ketinimu, idant gautų atsakymą apie Mormono Knygos teisingumą:

„Kartais aš meldavausi, kad sužinočiau, kas yra teisu, tačiau tai būdavo veikiau mintis nei nuoširdus klausimas. Tada vieną naktį nusprendžiau melstis „su tikru ketinimu“.

Aš pasakiau Dangiškajam Tėvui, kad noriu susipažinti su Juo ir tapti Jo Bažnyčios dalimi. Pažadėjau: „Jei Tu leisi man sužinoti, ar Džozefas Smitas yra tikras pranašas ir ar Mormono Knyga yra teisinga, aš padarysiu viską, ką Tu norėtum, kad padaryčiau. Jei Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia yra teisinga Bažnyčia, aš laikysiuosi jos ir niekuomet nepasiduosiu.“

Nepatyrčiau jokio įspūdingo apsišaukimo, bet pajutau ramybę ir nuėjau miegoti. Kai pabudau po kelių valandų, atėjo aiški mintis: „Džozefas Smitas yra tikras pranašas ir Mormono Knyga yra tikra.“ Kartu su šia mintimi atėjo neapsakoma ramybė. Vėl užmigau, bet ir pabudus ta mintis bei jausmas manęs neapleido.

Nuo to laiko, aš niekada neabejojau, kad Džozefas Smitas yra tikras pranašas. Aš žinau, kad tai yra Gelbėtojo darbas ir kad Dangiškasis Tėvas atsakys į mūsų nuoširdžias maldas“ (Rodolfo Armando Pérez Bonilla, "How I Know," *Ensign*, Oct. 2011, 64).

Pakvieskite mokinius perskaityti Moronio 10:4 ir išsiaiškinti, ką Dievas darys dėl tų, kurie seka Moronio duotu nurodymu.

- Ką Moronis pažadėjo tiems, kurie siekia liudijimo apie Mormono Knygą taip, kaip nurodė jis?
- Kokiais būdais Šventoji Dvasia gali liudyti apie Mormono Knygos tikrumą? (Užtikrinkite, kad mokiniai suprastų, jog dauguma apreiškimų neateina įspūdingais būdais. Nors kai kurie žmonės gali turėti įspūdingų dvasinių patyrimų, visgi dauguma patirs kažką ramiesnio ir subtilesnio, šiltą ramų jausmą ar patikinimą. Galite paaiškinti, kad, studijuojant Raštus, Dvasia taip pat gali patvirtinti tiesą to, ką skaitome. Tada, kai klausiamo konkrečiai, norėdami sužinoti tiesą apie Mormono Knygos teisingumą, Dvasia patvirtins turimą liudijimą.)

 Moronio 10:4–5 yra Raštų įvaldymo eilutės. Kad padėtumėte mokiniams įvaldyti šias eilutes, peržiūrėkite šios pamokos pabaigoje pateiktą mokymo idėją.

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 10:5–7. Paprašykite klasės sekti skaitomą tekstą ir surasti, apie ką dar, pagal Moronio pažadą, galime sužinoti per Šventąją Dvasią. Pažymėkite, kad Moronio 10:4–5 yra Raštų įvaldymo eilutės. Galite paraginti mokinius pasižymėti šią ištrauką, kad ateityje galėtų jas surasti greičiau.

- Ko galime išmokyti iš Moronio 10:3–7? (Nors mokiniai gali pavartoti kitus žodžius, jie turėtų atrasti šį principą: **jei prašome Dievo su tikru ketinimu, per Šventąją Dvasią galime gauti liudijimą apie Mormono Knygą ir Jėzų Kristų.**)

Pakvieskite mokinius užsirašyti sąsiuvinuose ar Raštų studijavimo žurnaluose, ką jie darys, idant gautų ir sustiprintų asmeninį liudijimą apie Mormono Knygą. Paskatinkite juos priitaikyti principą, kurio išmoko iš Moronio 10:4.

Moronio 10:27–29

Moronis liudija, kad sutiks mus prie Dievo teismo pertvaros

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 10:27–29. Paprašykite klasės pagalvoti apie tai, kaip jie gali atsakyti į klausimą, randamą Moronio 10:27. Paliudykite, kad **tie, kurie gauna Mormono Knygą, bus atskaitingi Dievui už tai, ką jie su ja daro.**

Pamokos pabaigoje pakvieskite mokinius pasidalinti liudijimu apie Mormono Knygą ir skirkite tam pakankamai laiko. Galite pasidalinti savo liudijimu apie Mormono Knygą. Patikinkite mokinius, kad, visą gyvenimą studijuojant Mormono Knygą, sustiprės jų tikėjimas Jėzumi Kristumi ir Jo Evangelija.

Raštų įvaldymo eilutė — Moronio 10:4–5

Mokiniai, kurie atmintinai išmoks Moronio 10:4–5, bus labiau pasiruošę pasidalinti žinia apie Mormono Knygą su kitais. Užrašykite ištrauką lentoje ir paprašykite mokinių ją drauge garsiai perskaityti. Nutrinkite šešis žodžius, ir tegul klasė vėl ją perskaito, praleistus žodžius sakydami iš atminties. Tęskite šį užsiėmimą tol, kol didžioji dalis arba visa ištrauka bus ištrinta.

Moronio 10:8–26, 30–34

Įvadas

Po mokymo apie tai, kaip per Šventąją Dvasią gauti liudijimą apie tiesą, Moronis skaitančius jo žodžius ragina priimti ir atpažinti dvasines dovanas. Moronis užbaigia

Mormono Knygą, ragindamas visus žmones ateiti pas Jėzų Kristų, laikytis kiekvienos iš Jo gautos geros dovanos ir tobulėti Jame.

Pasiūlymai, kaip mokyti

Moronio 10:8–26

Moronis moko apie Dvasios dovanas ir jų paskirtį Viešpaties darbe

Pakvieskite mokinius prisiminti akimirka, kai Dangiškasis Tėvas padėjo jiems atlikti tai, ko jie nebūtų galėję atlikti vien savo jėgomis. Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Moronio 10:8 ir surasti frazę, kuria apibūdinamos dvasinės galimybės ar palaiminimai tiems, kurie ištikimi Dievui („Dievo dovanos“). Paaiškinkite, kad mes dažnai šias dovanas vadiname Dvasios dovanomis arba dvasinėmis dovanomis.

- Kodėl, pagal Moronio 10:8, Dievas savo vaikams suteikia Dvasios dovanas? (Mokiniams atsakius, lentoje užrašykite šią tiesą: **Dievas suteikia Dvasios dovanas Savo vaikų labui**. Gali tekti paaiškinti, kad šiame kontekste žodis *labui* reiškia, kad tai laimina ar padeda.)

Paprašykite mokinių tyliai perskaityti Moronio 10:9–16 ir surasti, kokias Dievo dovanas Moronis aprašo šiose eilutėse. Galite pasiūlyti mokiniams pasižymėti tai, ką randa.

- Kokias Dvasios dovanas radote šiose eilutėse? (Mokiniams atsakinėjant, galite jų atsakymus užrašyti lentoje.)
- Kokius šių dovanų pavyzdžius matėte Bažnyčioje?
- Ar kada matėte žmonių, gaunančių palaiminimus dėl to, kad naudojami turimomis dvasinėmis dovanomis? (Galite pasidalinti prisimintu pavyzdžiu.)
- Kaip Dvasios dovanos gali pagelbėti tam, kuris jas gauna?

Pakvieskite mokinį garsiai perskaityti Moronio 10:19, 24. Paprašykite klasės sekti skaitomą tekstą ir ieškoti to, kas gali kliudyti gauti ir atpažinti dvasines dovanas.

- Ką tokio jums pavyko rasti, kas gali kliudyti gauti ir atpažinti dvasines dovanas?
- Kodėl, jūsų manymu, netikintys žmonės negali atpažinti ar patirti Dievo galios ir dovanų?

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 10:25–26 ir surasti, kas nutiks tiems, kurie neigia Dievo galią ir dovanas. Pakvieskite juos pasidalinti savo mintimis.

Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Moronio 10:20–23. Prašykite klasės sekti skaitomą tekstą ir ieškoti, kuo laiminami tie, kurie turi tikėjimo, vilties ir tikrosios meilės. (Mokiniams dar nepradėjus skaityti, galite paaiškinti, kad frazė „man reikalinga“ Moronio 10:23 reiškia dalykus, kurie yra harmonijoje su Dievo valia.)

- Kokius palaiminimus, pasak Moronio, gaus tie, kurie turi tikėjimą, viltį ir tikrąją meilę? Mokiniams atsakius lentoje užrašykite tokį principą: **Jei turime tikėjimą, galėsime daryti tai, ką Gelbėtojas nori, kad darytume**. Galite pasiūlyti jiems pasižymėti šį principą Moronio 10:23 eilutėje.

- Kaip, jūsų manymu, šie du lentoje užrašyti principai susiję vienas su kitu? (Jei turime tikėjimą, Dievas duos mums tas dovanas, kurių mums reikia, idant atliktume Jo skirtą darbą.)
- Kaip šių dviejų principų žinojimas gali jums praversti dabar ir ateityje?

Mylėkite savo mokinius

Reikšdami savo mokiniams meilę ir rūpinimąsi jais, atspindite Dievo jiems turimą meilę. Baigdami šį studijų kursą, stenkitės padėti mokiniams žinoti, kad jie yra Dievo mylimi sūnūs ir dukros.

Lentoje užrašykite toliau pateikiamus neužbaigtus teiginius. Norėdami padėti mokiniams pamatyti, kaip pažadas, randamas Moronio 10:23, yra išpildytas arba bus išpildytas jų gyvenime, duokite jiems kelias minutes užbaigti vieną iš toliau išvardintų teiginių ir užsirašyti į sąsiuvinius ar Raštų studijavimo žurnalus:

Pažadą, aprašytą Moronio 10:23, patyriau, kai ...

Pažadas, randamas Moronio 10:23, gali padėti man, kai ...

Skyrę pakankamai laiko, pakvieskite mokinius tuo, ką užsirašė, pasidalinti su šalia sėdinčiu mokiniu.

Moronio 10:30–34

Moronis kviečia visus ateiti pas Jėzų Kristų ir tobulėti Jame

Lentoje užrašykite žodį *Tobulybė*. Po juo užrašykite *Įmanoma ar neįmanoma?*

Pakvieskite mokinius pasidalinti savo mintimis apie tai, kas užrašyta lentoje. Po trumpos diskusijos paprašykite mokinio garsiai perskaityti 3 Nefio 12:48.

- Koks, pasak Gelbėtojo, yra kiekvieno iš mūsų galutinis tikslas? (Tapti tobuliems.) Kaip tai įmanoma?

Mokiniams pasidalinus įžvalgomis, vieną jų pakvieskite perskaityti Prezidento Džeimso E. Fausto iš Pirmosios Prezidentūros paaiškinimą:

„Tobulumas yra amžinas tikslas. Negalime būti tobuli būdami mirtingi, to siekti yra įsakymas, kurio, Apmokėjimo dėka, galiausiai galėsime laikytis“
 (“This Is Our Day,” *Ensign*, May 1999, 19).

Paaiškinkite, kad nors šiame gyvenime neįmanoma pasiekti tobulumo, galiausiai mes tapsime tobuli. Moronis mokė, kaip galime tapti tobuli per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Lentoje nubraižykite toliau pateikiamą lentelę, neįrašydami skliaustuose pateiktų atsakymų.

Ką turiu daryti ...	Ką Dievas pažada ...
(Atsakymai gali būti tokie: turime ateiti pas Jėzų Kristų; siekti gerų dovanų ir jas gauti; vengti blogų dovanų ir nešvarių dalykų; atsisakyti bet kokios nedorybės; ir mylėti Dievą visa savo galia, protu ir stiprybe.)	(Atsakymai gali būti tokie: Jis įvykdys Savo sandoras; mums pakaks Jo malonės; būsime tobuli Jėzuje Kristuje; gausime Dievo malonę; būsime pašventinti ir gausime nuodėmių atleidimą; ir tapsime šventi, be dėmės.)

Paprašykite mokinių ištirti Moronio 10:30–33 ir surasti frazes, apibūdinančias, ką turime daryti ir ką Dievas žada daryti, idant padėtų mums tapti tyriems bei tobuliems. Pakvieskite mokinį į atitinkamas grafas lentoje užrašyti kitų mokinių atsakymus. Pabrėžkite, kad žodis *malonė* reiškia dievišką pagalbą ir stiprybę, kuriuos gauname dėl Jėzaus Kristaus Apmokėjimo.

- Ką parašytumėte po lentele, apibendrindami tai, ko Moronis moko apie tapimą tyrais ir tobulais? (Nors mokiniai gali pavartoti kitus žodžius, jų atsakymai turėtų atspindėti šią tiesą: **ateidami pas Jėzų Kristų, mes galime būti išvalyti ir išstobulinti per Jo Apmokėjimą.**)

Jei įmanoma, duokite kiekvienam mokiniui vyresniojo Džefrio R. Holando iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo teiginį. Pakvieskite vieną mokinį garsiai perskaityti šį teiginį, o visi kiti tegu klausosi. Mokiniui dar nepradėjus skaityti, paskatinkite klasę atidžiai klausytis ir mąstyti, kaip dėl to, kad šiais metais studijuoja Mormono Knygą, jie galėtų ateiti pas Jėzų Kristų.

„Šis galutinis, paskutinis, išskirtinis mūsų religijos sąvaros akmenis ir teisingiausias iš visų kada nors parašytų knygų prašymas yra neliesi nieko, kas nešvaru; tai reiškia būti šventiems ir be dėmės; tai reiškia būti tyriems. Toks tyrumas įmanomas tik per Avinėlio, nešusio mūsų širdgėlas ir pakėlusio mūsų sielvartus, kraują, per tą Avinėlį, kuris buvo sumuštas už mūsų prasižengimus ir sužeistas už mūsų nedorybes, Avinėlį, kuris buvo paniekintas ir atmetas, tačiau kurį nieku laikėme (žr. Mozijo 14). [...]

Tyrumas – per Avinėlio kraują. Būtent apie tai ši knyga“ (“A Standard unto My People” [address to CES religious educators, Aug. 9, 1994], 13–14, si.lds.org).

Paprašykite, kad mokiniai Moronio 10:32–33 rastų frazes, kurios akcentuoja tai, kad tobuli galime tapti tik „Kristuje“ arba per apvalančią Jo Apmokėjimo galią ir malonę.

- Kodėl tam, kad taptume tyri ir tobuli, mums reikia Jėzaus Kristaus Apmokėjimo?
- Kokios frazės, rastos Moronio 10:32–33, jums atrodo padrašinančios siekiant tyrumo ir amžino tobulumo tikslo?

Pakvieskite mokinius pasirinkti vieną ar dvi frazes iš lentoje esančio sąrašo pirmojo stulpelio. Skirkite jiems kelias minutes laiko sąsiuvinuose ar Raštų studijavimo žurnaluose užsirašyti tai, kaip jie mano ar jaučia gali tobulėti šiose srityse.

Užbaikite šią pamoką, klasei perskaitydami Moronio 10:34. Paprašykite mokinių sekti skaitomą tekstą, ieškant įrodymų apie tai, kad Moronis turėjo tikėjimą ir viltį Jėzumi Kristumi. Po to, kai mokiniai papasakos, ką rado, pakvieskite juos užsirašyti tai, ką jie mąsto ar jaučia apie šių metų Mormono Knygos studijavimo kursą. Galite pakviesti mokinius pasidalinti su klase tuo, ką užrašė. Paliudykite apie tuos palaiminimus, kuriuos Dangiškas Tėvas jiems pažadėjo, jeigu ateis pas Jėzų Kristų, sekdami Jo mokymu ir naudodami tikėjimą Jo Apmokėjimu. Paskatinkite mokinius Mormono Knygą studijuoti visą likusį gyvenimą.

Moronio knygos apžvalga

Skirkite laiko padėti mokiniams peržiūrėti Moronio knygą. Paprašykite jų pagalvoti apie tai, ko tiek seminarijoje, tiek asmeninių studijų metu jie išmoko iš šios knygos. Jei reikia, pakvieskite juos greitai peržiūrėti kai kurių Moronio skyrių santraukas, taip padėdami jiems prisiminti. Po to, kai skyrėte pakankamai laiko, pakvieskite kelis mokinius pasidalinti, kas iš Moronio knygos juos įkvėpė arba padėjo sustiprinti savo tikėjimą Jėzumi Kristumi.

Komentarai ir kontekstas

Moronio 10:8–19. Dvasios dovanos

Vyresnysis Briusas R. Makonkis apibūdino dvasinių dovanų įgijimo tikslus ir priežastis:

„[Dvasinių dovanų tikslas] yra apšviesti, padrašinti ir paskatinti ištikimuosius, kad jie įgytų ramybę šiame gyvenime ir būtų nuvesti į amžinąjį gyvenimą ateinančiame pasaulyje. Jų buvimas yra Viešpaties darbo dieviškumo įrodymas; ten, kur jų nėra, nėra nei Dievo Bažnyčios, nei karalystės. Yra pažadėta, kad jos niekada neišnyks nuo šios žemės veido, nebent dėl netikėjimo (Mor 10:19), bet išaušus tai nuostabiai dienai, kai šventieji gaus išaukštinimą, šių dovanų nebereikės. Kaip Paulius rašė: „Kai ateis metas tobulumui, kas yra dalinis – pasibaigs“ (1 Kor 13).

Ištikimieji turėtų siekti Dvasios dovanų visa širdimi. Jie turi „siekti aukštesniųjų malonės dovanų“ (1 Kor 12:31; DS 46:8), „rūpestingai ieškoti dvasinių dovanų“ (1 Kor 14:1), „prašyti Dievą, kuris dosniai duoda“ (DS 46:7; Mt 7:7–8). Kai kuriems bus duota viena dovana; kitiems, kita; ir „kai kuriems... duota turėti visas tas dovanas, kad būtų galva, idant iš to būtų nauda

kiekvienam nariui“ (DS 46:29)“ (*Mormon Doctrine*, 2nd ed. [1966], 314).

Vyresnysis Marvinas Dž. Eštonas iš Dvylikos Apaštalu Kvorumo mokė:

„Viena iš didžiausių gyvenimo tragedijų, mano manymu, yra ta, kad žmogus mano neturįs jokių talentų ar gabumų. [...]

Doktrinos ir Sandorų 46:11–12 turime šią tiesą: „Nes ne visiems duodama kiekviena dovana; nes yra daug dovanų, ir kiekvienam žmogui dovana suteikia Dievo Dvasia.

Vieniems duodama viena, kitiems duodama kita, kad taip būtų nauda visiems.“

Dievas kiekvienam iš mūsų davė vieną ar daugiau ypatingų talentų. [...] Tai kiekvieno iš mūsų pareiga – ieškoti Dievo suteiktų dovanų ir jas ugdyti. [...]

Dievas gyvas. Jis tikrai laimina mus dovanomis. Ugdant Dievo mums suteiktas dovanas bei jomis dalinantis ir naudojantis aplink mus esančių dovanomis, pasaulis gali tapti geresne vieta ir Dievo darbas judės į priekį žymiai sparčiau“ (*Ensign*, Nov. 1987, 20, 23).

Studijų namuose pamoka

Moronio 7:20–10:34 (32 dalis)

Pasiruošimo medžiaga studijų namuose mokytojui

Kasdienų studijų namuose pamokų apibendrinimas

Toliau pateiktų doktrinų ir principų, kurių mokiniai mokėsi studijuodami Moronio 7:20–10:34 (32 dalį), neturėtumėte įtraukti į savo pamoką. Savo pamokoje jūs koncentruositės tik į keletą šių doktrinų ir principų. Apgalvodami mokinių poreikius, vadovaukitės Šventosios Dvasios raginimais.

1 diena (Moronio 7:20–48)

Toliau studijuodami Moronio pamokslą, pasakytą savo žmonėms sinagogoje, mokiniai išmoko svarbių principų apie maldą, viltį ir tikrąją meilę: kai naudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi, galime laikytis visko, kas gera. Jei naudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi, mes galime įgyti vilties, kad dėl Jo Apmokėjimo būsime prikelti amžinajam gyvenimui. Jei meldžiamės Tėvui iš visos širdies ir gyvename tikrai sekdami Jėzaus Kristaus pavyzdžiu, galime būti pripildyti tikrosios meilės.

2 diena (Moronio 8–9)

Studijuodami Mormono laišką Moroniui, kuris yra Moronio 8 skyriuje, mokiniai sužinojo, kad atgaila ir krikštas yra būtini visiems, kurie atsakingi už savo veiksmus ir gali nusidėti. Jie taip pat studijavo doktriną apie tai, kad maži vaikai yra išgelbėjami per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Studijuodami laišką, esantį Moronio 9 skyriuje, mokiniai sužinojo, kad turime stropiai dirbantis, tarnaudami Dievui, net jei tie, kuriems tarnaujame, neatsako teigiamai. Be to, mokiniai iš Mormono ir Moronio pavyzdžių sužinojo, kad, būdami ištikimi Jėzui Kristui, būsime Jo sustiprinti, net jei mus bus apsupę sunkumai ar nelabumas.

3 diena (Moronio 10:1–7, 27–29)

Studijuodami paskutinį Moronio liudijimą, mokiniai prisiminė, kad, klausdami Dievo tikėdami ir su tikru ketinimu, per Šventąją Dvasią galime gauti liudijimą apie Mormono Knygą ir Jėzų Kristų. Jie taip pat mokėsi, kad tie, kurie gauna Mormono Knygą, bus atskaitingi Dievui už tai, ką jie su ja daro.

4 diena (Moronio 10:8–26, 30–34)

Mokiniai sužinojo, kad Dievas Dvasios dovanas suteikia Savo vaikų labui. Jie taip pat sužinojo, kad, jeigu turime tikėjimą, mes galėsime daryti tai, ką Gelbėtojas nori, kad darytume. Jie taip pat studijavo paskutinius Moronio žodžius Mormono Knygoje, kurie moko, kad, ateidami pas Jėzų Kristų, mes galime būti išvalyti ir išstobulinti per Jo Apmokėjimą.

Įvadas

Ši pamoka padės mokiniams geriau suprasti, ką reiškia laikytis to, kas gera. Mokiniais bus suteikta galimybė paaiškinti, kaip žmogus gali suprasti, kad Mormono Knyga yra tiesa. Jie taip pat turės galimybę pasidalinti savo liudijimais apie Mormono Knygą ir aptarti, kaip sustiprėjo jų liudijimai šiais metais. Moronio 7–9 skyriai yra Mormono laišakai, kuriuos Moronis įtraukė į savo knygą.

Pasiūlymai, kaip mokytis

Moronio 7:20–48

Moronis užrašo Mormono mokymą apie tikėjimą Jėzumi Kristumi, viltį ir tikrąją meilę

Lentoje užrašykite žodžius *Prisiliesti* ir *Laikytis*. Paprašykite mokinio ateiti į klasės priekį ir parodyti klasei, ką reiškia prisiliesti prie Mormono Knygos. Tada paprašykite mokinio parodyti, ką reiškia laikytis Mormono Knygos.

Pakvieskite mokinius tyliai perskaityti Moronio 7:19 ir surasti, ko Mormonas prisakė laikytis. Po to užduokite toliau pateikiamus klausimus:

- Ko, pasak Mormono, turime laikytis?
- Ką, jūsų manymu, reiškia „laiky[tis] visko, kas gera“? (Padėkite mokiniams suprasti, kad „kiekvienas geras dalykas“ gali būti teisūs tikslai, veiksmai, mintys, principai ir daiktai.)

Paaiškinkite, kad toliau Mormonas mokė, kaip mes galime „laiky[tis] visko, kas gera“. Pakvieskite kelis mokinius pakaitomis garsiai perskaityti Moronio 7:20–22, 25. Paprašykite klasės ieškoti Mormono patarimo apie tai, ką turime daryti, idant „laiky[tumėmės] visko, kas gera“.

Parašykite lentoje šį neužbaigtą teiginį: *Kai mes... , galime laikyti kiekvieno gero dalyko.*

Paklauskite: kaip užbaigtumėte šį teiginį perskaitę šias eilutes? (Vienas iš galimų mokinių atsakymų yra: **Kai naudojame tikėjimą Jėzumi Kristumi, galime laikytis kiekvieno gero dalyko.**)

Priminkite mokiniams, kad šiame skyriuje Mormonas taip pat paliudijo, kad per tikėjimą Jėzumi Kristumi galime būti pripildyti meilės dovanos (žr. Moronio 7:48). Pakvieskite klasę pabandyti Raštų įvaldymo ištrauką Moronio 7:45, 47–48 pasakyti iš atminties. Klasės nariai taip pat gali šias eilutes garsiai perskaityti.

Užduokite mokiniams toliau pateikiamus klausimus:

- Kokia frazė iš Moronio 7:45, 47–48 jums labiausiai patinka? Kuo ši frazė yra reikšminga jums?
- Ar matėte kažką rodant tikrąją meilę, arba kada jautėte Viešpatį, padedantį jums rodyti tikrąją meilę? (Galite pasidalinti savo atsakymais į šiuos klausimus.)

Moronio 10

Moronis ragina mus įgyti liudijimą apie Mormono Knygą ir ateiti pas Jėzų Kristų

Peržiūrėkite su mokiniais sąvaros akmens paskirtį arkoje. Aptarkite, kaip sąvaros akmens sąvoka susijusi su Mormono Knyga. (Galbūt norėsite, kad mokiniai pažiūrėtų j nuotrauką, esančią 1 pamokos, 3 dienos medžiagoje.) Pakvieskite mokinius pasidalinti tuo, kaip Mormono Knyga yra jų liudijimo sąvaros akmuo.

Pakvieskite mokinį perskaityti Moronio 10:3–5. Paprašykite mokinių pamąstyti, kodėl svarbu šiomis eilutėmis pasidalinti su visais žmonėmis, nepaisant to, ar jie yra mūsų Bažnyčios nariai ar ne. Pakvieskite kelis mokinius pasidalinti savo mintimis ir tada paklauskite, ką, pasak Moronio, mums reikia daryti, idant sužinotume tiesą? (Galite mokinių atsakymus užrašyti lentoje. Pabrėžkite, kad šie atsakymai – tai būdai, kaip mes galime su tikėjimu siekti pažinti „tiesą apie viską“.)

Pakvieskite mokinius perskaityti Moronio 10:6–7 ir tada paklauskite: ką dar, be to, kad sužinosime apie Mormono Knygos teisingumą, galime sužinoti Šventosios Dvasios galia? (Šventoji Dvasia patvirtins, kad Jėzus yra Kristus.)

Lentoje užrašykite šį principą: ***Jei prašome Dievo su tikru ketinimu, per Šventąją Dvasią galime gauti liudijimą apie Mormono Knygą ir Jėzų Kristų.***

Priminkite mokiniams, kad Moronis paliko galutinį kvietimą visiems Mormono Knygą skaitysiantiems žmonėms. Paprašykite mokinio perskaityti Moronio 10:30, 32–33 esantį kvietimą. Paprašykite klasės narių ieškoti būdų, kaip mes galime „ateiti“ pas

Kristų“. (Galite pasiūlyti mokiniams pažymėti tai, ką jie randa.) Po to užduokite toliau pateikiamus klausimus:

- Kokį kvietimą šios šventos knygos pabaigoje palieka Moronis?
- Kokios frazės šiose eilutėse padeda jums sužinoti, kaip „ateiti“ pas Kristų“?
- Kokių principų galite išmokti iš šių eilučių? (Mokinių atsakymai gali būti susiję su šiais principais: **ateidami pas Jėzų Kristų, mes galime būti išvalyti ir ištobulinti per Jo Apmokėjimą.** Šį principą galite užrašyti lentoje.)
- Ką jums reiškia tai, kad tobuli galite būti tik per Jėzų Kristų?

Pakvieskite kiekvieną mokinį pasirinkti vieną iš šių klausimų ir pagalvoti apie atsakymą. (Prieš pamoką galite tai užrašyti lentoje arba padalinti atspausdintas kopijas.) Skyrę pakankamai laiko, keletą mokinių paprašykite atsakymais pasidalinti su klase.

- Kaip jūs sužinojote, kad Mormono Knyga yra tiesa?
- Kaip Gelbėtojas padėjo jums tapti tokiau, kokiu jūs niekada nebūtumėte galėję tapti savarankiškai?
- Žvelgdami į Mormono Knygos studijavimą šiais metais, ką norėtumėte padaryti, idant pagerintumėte asmeninį Raštų studijavimą?

Mokiniams pasidalinus savo atsakymais, galite pasidalinti savo liudijimu apie Mormono Knygą ir Jėzaus Kristaus Apmokėjimą. Be to, išreikškite dėkingumą mokiniams už jų dalyvavimą ir pastangas šiais metais studijuojant bei mokantis seminarijoje. Padrąsinkite juos tęsti Raštų skaitymą kiekvieną dieną ir stengtis tai, ko išmoksta, pritaikyti gyvenime.

Priedai

Raštų skaitymo grafikai

Mes padedame pasiekti seminarijos ir religijos instituto tikslus, kai skatiname mokinius: 1) kasdien studijuoti Raštus ir 2) skaityti studijų kurso Raštų ištraukas. Kad padėtumėte mokiniams sekti savo

pažangą, galite jiems išdalinti tokias lenteles, kaip čia parodytos. Jei norite pranešti apie mokinių kasdienį Raštų skaitymą, sekite Informacijos teikimo apie Raštų skaitymą nurodymais. Šių nurodymų

ieškokite tinklalapyje si.lids.org pagal frazę „nurodymai, kaip pateikti informaciją apie Raštų skaitymą“.

Mormono Knygos skaitymo grafikas

1 Nefio knyga	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2 Nefio knyga	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
Jokūbo knyga	1	2	3	4	5	6	7				
Enoso knyga	1										
Jaromo knyga	1										
Omnio knyga	1										
Mormono žodžiai	1										
Mozijo knyga	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29				
Almos knyga	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
	56	57	58	59	60	61	62	63			
Helamano knyga	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16						
3 Nefio knyga	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29	30			
4 Nefio knyga	1										
Mormono knyga	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Etero knyga	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15							
Moronio knyga	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

Kasdienio Raštų skaitymo grafikas

	Sausis	Vasaris	Kovas	Balan-dis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rug-pjūtis	Rugsejis	Spalis	Lap-kritis	Gruodis
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28
29	(29)	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29
30		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
31		31		31		31	31		31		31	

Dėstymo grafikas kasdienių studijų mokytojams

Tvarkaraštis, siūlomas naudotis mokslo metais, kuriuos sudaro 36 savaitės.

Savaitė	Raštų dalis, skirta mokyti	Skaitoma dalis	Savaitė	Raštų dalis, skirta mokyti	Skaitoma dalis
1	1 diena: 1 pamoka Mokinio vaidmuo 2 diena: 2 pamoka Raštų studijavimas 3 diena: 3 pamoka Išgelbėjimo planas 4 diena: 4 pamoka Antraštinis puslapis, įvadas ir Liudytojų liudijimai 5 diena: 5 pamoka Mormono Knygos apžvalga	Antraštinis puslapis, Mormono Knygos įvadas, Liudytojų liudijimai, Pranašo Džoefo Smito liudijimas ir trumpas paaiškinimas apie Mormono Knygą	10	1 diena: 41 pamoka 2 Nefio 32 2 diena: 42 pamoka 2 Nefio 33 3 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 4 diena: 43 pamoka Jokūbo knyga 1–2:11 5 diena: 44 pamoka Jokūbo knyga 2:12–35	2 Nefio 32– Jokūbo knygos 2
2	1 diena: 6 pamoka 1 Nefio 1 2 diena: 7 pamoka 1 Nefio 2 3 diena: 8 pamoka 1 Nefio 3–4 4 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 5 diena: 9 pamoka 1 Nefio 5	1 Nefio 1–5	11	1 diena: 45 pamoka Jokūbo knygos 3–4 2 diena: 46 pamoka Jokūbo knygos 5:1–51 3 diena: 47 pamoka Jokūbo knygos 5:52–77; Jokūbo knygos 6 4 diena: 48 pamoka Jokūbo knygos 7 5 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų)	Jokūbo knygos 3–7
3	1 diena: 10 pamoka 1 Nefio 6 ir 9 2 diena: 11 pamoka 1 Nefio 7 3 diena: 12 pamoka 1 Nefio 8 4 diena: 13 pamoka 1 Nefio 10–11 5 diena: 14 pamoka 1 Nefio 12–13	1 Nefio 6–13	12	1 diena: 49 pamoka Enoso knyga 2 diena: 50 pamoka Jaromo ir Omnio knygos 3 diena: 51 pamoka Mormono žodžiai–Mozijo 1 4 diena: 52 pamoka Mozijo 2 5 diena: 53 pamoka Mozijo 3	Enoso knyga– Mozijo 3
4	1 diena: 15 pamoka 1 Nefio 14 2 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 3 diena: 16 pamoka 1 Nefio 15 4 diena: 17 pamoka 1 Nefio 16 5 diena: 18 pamoka 1 Nefio 17	1 Nefio 14–17	13	1 diena: 54 pamoka Mozijo 4 2 diena: 55 pamoka Mozijo 5–6 3 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 4 diena: 56 pamoka Mozijo 7–8 5 diena: 57 pamoka Mozijo 9–10	Mozijo 4–10
5	1 diena: 19 pamoka 1 Nefio 18 2 diena: 20 pamoka 1 Nefio 19 3 diena: 21 pamoka 1 Nefio 20–22 4 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 5 diena: 22 pamoka 2 Nefio 1	1 Nefio 18–2 Nefio 1	14	1 diena: 58 pamoka Mozijo 11–12:17 2 diena: 59 pamoka Mozijo 12:18–14:12 3 diena: 60 pamoka Mozijo 15–17 4 diena: 61 pamoka Mozijo 18 5 diena: 62 pamoka Mozijo 19–20	Mozijo 11–20
6	1 diena: 23 pamoka 2 Nefio 2 (1 dalis) 2 diena: 24 pamoka 2 Nefio 2 (2 dalis) 3 diena: 25 pamoka 2 Nefio 3 4 diena: 26 pamoka 2 Nefio 4 5 diena: 27 pamoka 2 Nefio 5	2 Nefio 2–5	15	1 diena: 63 pamoka Mozijo 21–22 2 diena: 64 pamoka Mozijo 23–24 3 diena: 65 pamoka Mozijo 25 4 diena: 66 pamoka Mozijo 26 5 diena: 67 pamoka Mozijo 27	Mozijo 21–27
7	1 diena: 28 pamoka 1 Nefio 6–8 2 diena: 29 pamoka 1 Nefio 9:1–26 3 diena: 30 pamoka 2 Nefio 9:27–54 ir 2 Nefio 10 4 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 5 diena: 31 pamoka 2 Nefio 11 ir 16	2 Nefio 6–11; 16	16	1 diena: 68 pamoka Mozijo 28–29 2 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 3 diena: 69 pamoka Almos 1–2 4 diena: 70 pamoka Almos 3–4 5 diena: 71 pamoka Almos 5:1–36	Mozijo 28– Almos 5:36
8	1 diena: 32 pamoka 2 Nefio 12–15 2 diena: 33 pamoka 2 Nefio 17–20 3 diena: 34 pamoka 2 Nefio 21–24 4 diena: 35 pamoka 2 Nefio 25 5 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų)	2 Nefio 12–15; 17–25	17	1 diena: 72 pamoka Almos 5:37–62 2 diena: 73 pamoka Almos 6–7 3 diena: 74 pamoka Almos 8 4 diena: 75 pamoka Almos 9–10 5 diena: 76 pamoka Almos 11	Almos 5:37–11:46
9	1 diena: 36 pamoka 2 Nefio 26 2 diena: 37 pamoka 2 Nefio 27 3 diena: 38 pamoka 2 Nefio 28 4 diena: 39 pamoka 2 Nefio 29–30 5 diena: 40 pamoka 2 Nefio 31	2 Nefio 26–31	18	1 diena: 77 pamoka Almos 12 2 diena: 78 pamoka Almos 13 3 diena: 79 pamoka Almos 14 4 diena: 80 pamoka Almos 15–16 5 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų)	Almos 12–16

Savaitė	Raštų dalis, skirta mokyti	Skaitoma dalis
19	1 diena: 81 pamoka Almos 17 2 diena: 82 pamoka Almos 18 3 diena: 83 pamoka Almos 19–20 4 diena: 84 pamoka Almos 21–22 5 diena: 85 pamoka Almos 23–24	Almos 17–24
20	1 diena: 86 pamoka Almos 25–26 2 diena: 87 pamoka Almos 27–29 3 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 4 diena: 88 pamoka Almos 30 5 diena: 89 pamoka Almos 31	Almos 25–31
21	1 diena: 90 pamoka Almos 32 2 diena: 91 pamoka Almos 33 3 diena: 92 pamoka Almos 34–35 4 diena: 93 pamoka Almos 36 5 diena: 94 pamoka Almos 37	Almos 32–37
22	1 diena: 95 pamoka Almos 38 2 diena: 96 pamoka Almos 39 3 diena: 97 pamoka Almos 40 4 diena: 98 pamoka Almos 41 5 diena: 99 pamoka Almos 42	Almos 38–42
23	1 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 2 diena: 100 pamoka Almos 43–44 3 diena: 101 pamoka Almos 45–48 4 diena: 102 pamoka Almos 49–51 5 diena: 103 pamoka Almos 52–55	Almos 43–55
24	1 diena: 104 pamoka Almos 56–58 2 diena: 105 pamoka Almos 59–63 3 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 4 diena: 106 pamoka Helamano 1–2 5 diena: 107 pamoka Helamano 3–4	Almos 56– Helamano 4
25	1 diena: 108 pamoka Helamano 5 2 diena: 109 pamoka Helamano 6–7 3 diena: 110 pamoka Helamano 8–9 4 diena: 111 pamoka Helamano 10 5 diena: 112 pamoka Helamano 11–12	Helamano 5–12
26	1 diena: 113 pamoka Helamano 13 2 diena: 114 pamoka Helamano 14 3 diena: 115 pamoka Helamano 15–16 4 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 5 diena: 116 pamoka 3 Nefio 1	Helamano 13– 3 Nefio 1
27	1 diena: 117 pamoka 3 Nefio 2–5 2 diena: 118 pamoka 3 Nefio 6–7 3 diena: 119 pamoka 3 Nefio 8–10 4 diena: 120 pamoka 3 Nefio 11:1–17 5 diena: 121 pamoka 3 Nefio 11:18–41	3 Nefio 2–11

Savaitė	Raštų dalis, skirta mokyti	Skaitoma dalis
28	1 diena: 122 pamoka 3 Nefio 12 2 diena: 123 pamoka 3 Nefio 13 3 diena: 124 pamoka 3 Nefio 14 4 diena: 125 pamoka 3 Nefio 15–16 5 diena: 126 pamoka 3 Nefio 17	3 Nefio 12–17
29	1 diena: 127 pamoka 3 Nefio 18 2 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 3 diena: 128 pamoka 3 Nefio 19 4 diena: 129 pamoka 3 Nefio 20 5 diena: 130 pamoka 3 Nefio 21–22	3 Nefio 18–22
30	1 diena: 131 pamoka 3 Nefio 23 2 diena: 132 pamoka 3 Nefio 24–26 3 diena: 133 pamoka 3 Nefio 27 4 diena: 134 pamoka 3 Nefio 28 5 diena: 135 pamoka 3 Nefio 29–30	3 Nefio 23–30
31	1 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 2 diena: 136 pamoka 4 Nefio knyga 3 diena: 137 pamoka Mormono 1–2 4 diena: 138 pamoka Mormono 3–4 5 diena: 139 pamoka Mormono 5–6	4 Nefio knyga– Mormono 6
32	1 diena: 140 pamoka Mormono 7–8:11 2 diena: 141 pamoka Mormono 8:12–41 3 diena: 142 pamoka Mormono 9 4 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 5 diena: 143 pamoka Etero 1	Mormono 7–Etero 1
33	1 diena: 144 pamoka Etero 2 2 diena: 145 pamoka Etero 3 3 diena: 146 pamoka Etero 4–5 4 diena: 147 pamoka Etero 6 5 diena: 148 pamoka Etero 7–11	Etero 2–11
34	1 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 2 diena: 149 pamoka Etero 12:1–22 3 diena: 150 pamoka Etero 12:23–41 4 diena: 151 pamoka Etero 13–15 5 diena: 152 pamoka Moronio 1–3	Etero 12–Moronio 3
35	1 diena: 153 pamoka Moronio 4–5 2 diena: 154 pamoka Moronio 6 3 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų) 4 diena: 155 pamoka Moronio 7:1–19 5 diena: 156 pamoka Moronio 7:20–48	Moronio 4–7
36	1 diena: 157 pamoka Moronio 8 2 diena: 158 pamoka Moronio 9 3 diena: 159 pamoka Moronio 10:1–7, 27–29 4 diena: 160 pamoka Moronio 10:8–26, 30–34 5 diena: Lanksčiai planuojama pamoka (žr. Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų)	Moronio 8–10

Pasiūlymai dėl lanksčiai planuojamų pamokų

Dėstymo grafikas kasdienių pamokų mokytojams sudarytas 36 savaitių, arba 180 dienų mokslo metams. Šiame vadovėlyje pateikta 160 kasdienių pamokų ir palikta 20 pamokų, kurioms mokymo medžiaga nėra pateikiama. Tos 20 pamokų vadinašmos „lanksčiai planuojamomis pamokomis“ ir turėtų būti skiriamos išmintingai siekti vertų tikslų ir veikloms atlikti. Tai gali būti:

1. Pritaikymas kasdienėms pamokoms.

Galite paskirti pamokai, kuriai reikia daugiau laiko, norint efektyviai jos mokyti. Taip pat galite panaudoti papildomas mokymo idėjas, kurios pateiktos kai kurių pamokų pabaigoje arba skirti laiko mokinių klausimams apie konkrečią Raštų ištrauką arba Evangelijos temą. Lanksčiai planuojamos pamokos leidžia išnaudoti šias galimybes laikantis dėstymo grafiko ir įvykdant savo pareigą nuosekliai mokyti Raštų ištraukas.

2. Pagrindinių Raštų ištraukų ir doktrinų įvaldymas. Galite prvesti apžvalgines veiklas žinotinoms Raštų ištraukoms, kurios randamos visame vadovėlyje ir prieduose, įvaldyti. Galite sugalvoti papildomas apžvalgines veiklas žinotinoms Raštų ištraukoms įvaldyti, pritaikytas konkrečioms jūsų mokinių reikmėms ir interesams. Taip pat dalį lanksčiai planuojamų pamokų galite skirti veikloms, kurios padės jūsų mokiniams apžvelgti pagrindines doktrinas ir pagilinti savo žinias. Metų pradžioje lanksčiai planuojamą pamoką galite skirti pagrindinių doktrinų žinojimo įvertinimui (PDĮ), kuris buvo sukurtas, kad padėtų mokytojams įvertinti mokinių supratimą, tikėjimą, žinojimą kaip taikyti ir gebėjimą paaiškinti pagrindines Bažnyčios doktrinas. Pagrindinių doktrinų įvertinimą ir kitus įvertinimus rasite SI tinklalapyje (si.lds.org), į paieškos laukelį įvedę žodį *įvertinimas*. PDĮ

ataskaitos padeda mokytojams vertinti savo mokinių reikmes, jas analizuoti ir keisti savo mokymą, kad geriau jas patenkintų.

3. Mokytos medžiagos apžvalga. Mokiniais naudinga reguliariai prisiminti, ko išmoko praeitose pamokose ar iš konkrečios Raštų knygos. Galite jiems suteikti progą paaiškinti tiesą iš praeitos pamokos ir papasakoti, kaip ta tiesa paveikė jų gyvenimą. Taip pat galite surengti viktoriną ar mokymosi veiklą, kurioje apžvelgtumėte jau praeitą medžiagą.

4. Leistinos pertraukos tvarkaraščiai.

Dėl mokyklos veiklų ar susirinkimų, bendruomenės renginių, oro sąlygų ar kitų trikdžių gali tekti periodiškai atšaukti arba trumpinti pamokas. Lanksčiai planuojamas pamokas galima panaudoti šioms pertraukoms kompensuoti.

Dėstymo grafikas studijų namuose mokytojams

Jame taip pat yra 32 studijų namuose pamokos, atitinkančios 32 dalis *Mormono Knygos vadovėlyje namuose studijuojantiems seminarijos mokiniam*s. Pamokas ir grafiką savo nuožiūra galite pritaikyti pagal savaičių skaičių, per kurias mokysite savo klasę.

Dalis	Pamoka studijuojantiems namuose
1 dalis	1 diena: Raštų studijavimas 2 diena: Išgelbėjimo planas 3 diena: Antraštinis puslapis, įvadas ir Liudytojų liudijimai 4 diena: Mormono Knygos apžvalga <i>Mokytojo pamoka: Raštų studijavimas – Mormono Knygos apžvalga</i>
2 dalis	1 diena: 1 Nefio 1 2 diena: 1 Nefio 2 3 diena: 1 Nefio 3–4 4 diena: 1 Nefio 5–6; 9 <i>Mokytojo pamoka: 1 Nefio 1–6; 9</i>
3 dalis	1 diena: 1 Nefio 7 2 diena: 1 Nefio 8 3 diena: 1 Nefio 10–11 4 diena: 1 Nefio 12–14 <i>Mokytojo pamoka: 1 Nefio 7–8; 10–14</i>
4 dalis	1 diena: 1 Nefio 15 2 diena: 1 Nefio 16 3 diena: 1 Nefio 17 4 diena: 1 Nefio 18–19 <i>Mokytojo pamoka: 1 Nefio 15–19</i>
5 dalis	1 diena: 1 Nefio 20–22 2 diena: 2 Nefio 1 3 diena: 2 Nefio 2 4 diena: 2 Nefio 3 <i>Mokytojo pamoka: 1 Nefio 20–2 Nefio 3</i>
6 dalis	1 diena: 2 Nefio 4–5 2 diena: 2 Nefio 6–8 3 diena: 2 Nefio 9 4 diena: 2 Nefio 9–10 <i>Mokytojo pamoka: 2 Nefio 4–10</i>
7 dalis	1 diena: 2 Nefio 11–16 2 diena: 2 Nefio 17–20 3 diena: 2 Nefio 21–24 4 diena: 2 Nefio 25 <i>Mokytojo pamoka: 2 Nefio 11–25</i>
8 dalis	1 diena: 2 Nefio 26–27 2 diena: 2 Nefio 28 3 diena: 2 Nefio 29–30 4 diena: 2 Nefio 31 <i>Mokytojo pamoka: 2 Nefio 26–31</i>
9 dalis	1 diena: 2 Nefio 32 2 diena: 2 Nefio 33 3 diena: Jokūbo knygos 1–2 4 diena: Jokūbo knygos 3–4 <i>Mokytojo pamoka: 2 Nefio 32–Jokūbo knygos 4</i>
10 dalis	1 diena: Jokūbo knygos 5–6 2 diena: Jokūbo knygos 7 3 diena: Enoso knyga 4 diena: Jaromo ir Omnio knygos <i>Mokytojo pamoka: Jokūbo knygos 5–Omnio knyga</i>

Dalis	Pamoka studijuojantiems namuose
11 dalis	1 diena: Mormono žodžiai–Mozijo 2 2 diena: Mozijo 3 3 diena: Mozijo 4 4 diena: Mozijo 5–6 <i>Mokytojo pamoka: Mormono žodžiai –Mozijo 6</i>
12 dalis	1 diena: Mozijo 7–8 2 diena: Mozijo 9–10 3 diena: Mozijo 11–14 4 diena: Mozijo 15–17 <i>Mokytojo pamoka: Mozijo 7–17</i>
13 dalis	1 diena: Mozijo 18 2 diena: Mozijo 19–20 3 diena: Mozijo 21–24 4 diena: Mozijo 25 <i>Mokytojo pamoka: Mozijo 18–25</i>
14 dalis	1 diena: Mozijo 26 2 diena: Mozijo 27 3 diena: Mozijo 28–29 4 diena: Almos 1–4 <i>Mokytojo pamoka: Mozijo 26–Almos 4</i>
15 dalis	1 diena: Almos 5:1–36 2 diena: Almos 5:37–62 3 diena: Almos 6–7 4 diena: Almos 8–10 <i>Mokytojo pamoka: Almos 5–10</i>
16 dalis	1 diena: Almos 11 2 diena: Almos 12 3 diena: Almos 13 4 diena: Almos 14–16 <i>Mokytojo pamoka: Almos 11–16</i>
17 dalis	1 diena: Almos 17–18 2 diena: Almos 19–20 3 diena: Almos 21–22 4 diena: Almos 23–24 <i>Mokytojo pamoka: Almos 17–24</i>
18 dalis	1 diena: Almos 25–29 2 diena: Almos 30 3 diena: Almos 31 4 diena: Almos 32 <i>Mokytojo pamoka: Almos 25–32</i>
19 dalis	1 diena: Almos 33–35 2 diena: Almos 36 3 diena: Almos 37 4 diena: Almos 38 <i>Mokytojo pamoka: Almos 33–38</i>
20 dalis	1 diena: Almos 39 2 diena: Almos 40–41 3 diena: Almos 42 4 diena: Almos 43–44 <i>Mokytojo pamoka: Almos 39–44</i>
21 dalis	1 diena: Almos 45–49 2 diena: Almos 50–52; 54–55 3 diena: Almos 53; 56–58 4 diena: Almos 59–63 <i>Mokytojo pamoka: Almos 45–63</i>

Dalis	Pamoka studijuojantiems namuose
22 dalis	1 diena: Helamano 1–2 2 diena: Helamano 3–4 3 diena: Helamano 5 4 diena: Helamano 6–9 <i>Mokytojo pamoka: Helamano 1–9</i>
23 dalis	1 diena: Helamano 10 2 diena: Helamano 11–12 3 diena: Helamano 13–14 4 diena: Helamano 15–16 <i>Mokytojo pamoka: Helamano 10–16</i>
24 dalis	1 diena: 3 Nefio 1 2 diena: 3 Nefio 2–5 3 diena: 3 Nefio 6–10 4 diena: 3 Nefio 11:1–17 <i>Mokytojo pamoka: 3 Nefio 1–11:17</i>
25 dalis	1 diena: 3 Nefio 11:18–12:48 2 diena: 3 Nefio 13 3 diena: 3 Nefio 14 4 diena: 3 Nefio 15–16 <i>Mokytojo pamoka: 3 Nefio 11:18–16:20</i>
26 dalis	1 diena: 3 Nefio 17 2 diena: 3 Nefio 18 3 diena: 3 Nefio 19 4 diena: 3 Nefio 20–22 <i>Mokytojo pamoka: 3 Nefio 17–22</i>
27 dalis	1 diena: 3 Nefio 23 2 diena: 3 Nefio 24–26 3 diena: 3 Nefio 27 4 diena: 3 Nefio 28–30 <i>Mokytojo pamoka: 3 Nefio 23–30</i>
28 dalis	1 diena: 4 Nefio 1 2 diena: Mormono 1–2 3 diena: Mormono 3–6 4 diena: Mormono 7:1–8:11 <i>Mokytojo pamoka: 4 Nefio 1–Mormono 8:11</i>
29 dalis	1 diena: Mormono 8:12–41 2 diena: Mormono 9 3 diena: Etero 1–2 4 diena: Etero 3 <i>Mokytojo pamoka: Mormono 8:12–Etero 3</i>
30 dalis	1 diena: Etero 4–5 2 diena: Etero 6 3 diena: Etero 7–11 4 diena: Etero 12 <i>Mokytojo pamoka: Etero 4–12</i>
31 dalis	1 diena: Etero 13–15 2 diena: Moronio 1–5 3 diena: Moronio 6 4 diena: Moronio 7:1–19 <i>Mokytojo pamoka: Etero 13–Moronio 7:19</i>
32 dalis	1 diena: Moronio 7:20–48 2 diena: Moronio 8–9 3 diena: Moronio 10:1–7, 27–29 4 diena: Moronio 10:8–26, 30–34 <i>Mokytojo pamoka: Moronio 7:20–10:34</i>

Raštų įvaldymo įvadas

Seminarijos ir religijos institutai parinko po 25 žinotinas Raštų ištraukas visiems keturiems seminarijos kursams. Tos ištraukos suteikia svarbų Raštais pagrįstą pagrindą, kurio reikia Evangelijai suprasti, dalintis ja ir tikėjimui stiprinti. Raštų įvaldymo ištraukos iš Mormono Knygos yra šios:

- 1 Nefio 3:7
- 2 Nefio 2:25
- 2 Nefio 2:27
- 2 Nefio 9:28–29
- 2 Nefio 25:23, 26
- 2 Nefio 28: 7–9
- 2 Nefio 31:19–20
- 2 Nefio 32:3
- 2 Nefio 32:8–9
- Mozijo 2:17
- Mozijo 3:19
- Mozijo 4:30
- Almos 7:11–13
- Almos 32:21
- Almos 37:35
- Almos 39:9
- Almos 41:10
- Helamano 5:12
- 3 Nefio 12:48
- 3 Nefio 18:15, 20–21
- Etero 12:6
- Etero 12:27
- Moronio 7:41
- Moronio 7:45, 47–48
- Moronio 10:4–5

Seminarijos mokiniai raginami įvaldyti šias žinotinas ištraukas. Jūs galėsite geriau padėti mokiniams, jei patys įvaldysite šias žinotinas ištraukas. Įvaldyti Raštų ištraukas reiškia:

- **Rasti** tas eilutes Raštuose pagal jų nuorodas.
- **Suprasti** tų Raštų ištraukų kontekstą ir turinį.
- **Taikyti** tose Raštų ištraukose mokomus Evangelijos principus ir doktrinas.
- **Mintinai išmokti** tas ištraukas.

Nuoseklumas, lūkesčiai ir metodai

Jūs geriau padėsite mokiniams įvaldyti tas žinotinas Raštų ištraukas, jei nuosekliai jomis remsitės, palaikysite tinkamus jų lūkesčius ir skirtingiems mokymosi stiliumis taikysite tinkamus metodus.

Nuoseklumas ir kartojimas mokant žinotinas Raštų ištraukas padės mokiniams ilgam jas įsiminti ir naudotis ateityje. Gali būti naudinga sudaryti metų kurso planėlį ir numatyti, kaip nuosekliai duosite progų mokiniams klasėje įvaldyti Raštų ištraukas. Išmintingai nuspręskite, kaip dažnai ir kiek laiko skirsite padėti mokiniams išmokti žinotinas Raštų ištraukas. Užtikrinkite, kad Raštų įvaldymo pratimai neužgožtų kasdienio nuoseklaus Raštų studijavimo. Galite nuspręsti kiekvieną dieną skirti kelias minutes kartu su mokiniais apžvelgti žinotinas Raštų ištraukas. Arba galite nuspręsti kartą ar du kartus per savaitę duoti atlikti trumpą Raštų įvaldymo pratimą, kuris užimtų nuo 10 iki 15 minučių. Nepriklausomai nuo jūsų planų, kaip padėti mokiniams išmokti žinotinas Raštų ištraukas, darykite tai nuosekliai ir tinkamai.

Savo lūkesčius dėl mokinių Raštų įvaldymo grįskite jų sugebėjimais. Raštų ištraukų įvaldymas reikalauja mokinio pastangų. Pasakykite mokiniams, kad jų sėkmė, siekiant įvaldyti Raštus, labiausiai priklauso nuo jų požiūrio ir noro dirbti. Raginkite juos nusibrėžti tikslus, kurie jų sugebėjimus pakylėtų į aukštesnį lygį. Būkite jautrūs mokiniams, kuriems sunkiau sekasi įsiminti, ir būkite pasiruošę pakoreguoti savo lūkesčius ir mokymo metodus pagal savo mokinių reikmes.

Taikydamiesi prie skirtingų asmenų ir jų mokymosi stilių, rinkitės įvairius metodus, padėsiančius jūsų mokiniams įvaldyti žinotinas Raštų ištraukas. Mokydamiesi ir mokydami Evangelijos, išmintingai pasirinkite veiklas tam, kad Šventoji Dvasia galėtų padėti mokiniams įvaldyti Raštus ir doktrinas. Šiame vadovėlyje rasite daugybę metodų, tinkamų taikyti pamokose mokant Raštų įvaldymo. Toliau pateikiami tokie papildomi Raštų įvaldymo mokymo metodai.

Raštų įvaldymas mokymo programoje

Raštų įvaldymas mokymo programoje pateikiamas įvairiais būdais. Raštų įvaldymo piktograma nurodo, kad pamokos medžiagoje yra žinotinų Raštų ištraukų. Žinotinos Raštų ištraukos pateiktos ir aptartos skyrių, kuriose jos randamos, kontekste. Papildomos žinotinų Raštų ištraukų mokymo idėjos pateiktos pamokos, kurioje jos randamos, pabaigoje. Šios papildomos mokymo idėjos padeda subalansuoti keturis Raštų įvaldymo elementus (rasti, suprasti, taikyti ir išmokti mintinai) kiekvienai ištraukai. Pavyzdžiui, jei pamoka padeda mokiniams suprasti ir taikyti žinotiną Raštų ištrauką, tai papildoma mokymo idėja padės jiems rasti ją ir išmokti mintinai.

Mokymo programoje taip pat pateikta daug žinotinų Raštų ištraukų įvaldymo apžvalgos pratimų, kuriuos galima atlikti atsižvelgiant į klasės Raštų įvaldymo tikslus ir jūsų turimą laiką. Šias apžvalgas galima papildyti toliau pateiktomis Raštų įvaldymo veiklomis. Trumpesnės pamokos pradžioje ar gale galite skirti papildomai laiko kuriam nors iš šių pratimų atlikti.

Siūlomi Raštų įvaldymo mokymo metodai

Norėdami padėti mokiniams suformuoti įgūdžius, galite suplanuoti kurso pradžioje supažindinti su 25 žinotinomis Raštų ištraukomis ir toliau studijuojant lavinti jų įvaldymą. Arba galite supažindinti su keliomis ištraukomis kiekvieną mėnesį ir tą mėnesį susitelkti į tų ištraukų įvaldymą. Supažindinti su žinotinomis Raštų ištraukomis galite pasiūlydami mokiniams pasižymėti jas Raštuose, padėdami jiems pagalvoti apie būdus, kaip prisiminti raktinius žodžius ir nuorodas bei paaiškindami kiekvienoje ištraukoje esančius principus ir doktrinas. Taip pat, supažindindami su žinotinomis Raštų ištraukomis, galite įtraukti mokinius paskirdami jiems užduotį panaudoti ištraukos dvasinėse valandėse arba pakviesti juos mokyti vienam kitą, kaip rasti ir prisiminti ištraukas. Sudarykite sąlygas mokiniams parodyti, kaip atsimenamos žinotinos Raštų ištraukos, periodiškai organizuodami viktorinas ir paieškos veiklas (žr. toliau pateiktus Raštų įvaldymo veiklų pavyzdžius). Šio mokymo

kurso 25 žinotinių Raštų ištraukų sąrašą galite rasti mokinių skirtukuose arba Raštų įvaldymo kortelėse.

Kad padėtumėte mokiniams **suprasti** žinotinas Raštų ištraukas, akcentuokite tas ištraukas, kai aptinkate jas kasdienėse pamokose. Taip pat galite atlikti žemiau pateiktas Raštų įvaldymo veiklas, kad sustiprintumėte mokinių žinias ir gebėjimą paaiškinti ištraukose esančias tiesas. Suteikite mokiniams progą dvasinėse valandėse ir pamokose paaiškinti, kaip tiesos, esančios žinotinosose Raštų ištraukose, padėjo jiems geriau suprasti pagrindines doktrinas.

Norėdami padėti mokiniams **taikyti** tiesas, randamas žinotinosose Raštų ištraukose, raginkite juos sekti Šventosios Dvasios raginimais, kad suprastų tų tiesų aktualumą

savo gyvenime. Kad padėtumėte mokiniams veikti pagal išmoktas tiesas, kartais klasėje galite pakabinti plakatą, kur būtų pateikta žinotina Raštų ištrauka, susijusi su iššūkiu. Arba galite jiems suteikti progą praktikuotis mokytis Evangelijos doktrinų ir principų, naudojantis žinotinomis Raštų ištraukomis (idėjų ieškokite žemiau pateiktose Raštų įvaldymo pratimuose). Taip pat galite pakviesti mokinius taikyti principus, kurių išmoksta pamokose, kuriose pasitaiko žinotinių Raštų ištraukų. Suteikite mokiniams progų dvasinėse valandėse ar kitu metu papasakoti apie savo patyrimus. Tai padės jiems sustiprinti savo liudijimą apie tiesas, kurių išmoksta iš žinotinių Raštų ištraukų.

Kad padėtumėte mokiniams **mintinai išmokti** 25 žinotinas Raštų ištraukas, galite planuoti kiekvieną mėnesį klasėje

mokytis mintinai dvi tris ištraukas. Taip pat galite įpareigoti mokinius kai kurias ištraukas išmokti mintinai namuose (jie tai gali daryti šeimoje arba ištrauką pasakyti iš atminties tėvams arba šeimos nariui). Galite mokymąsi mintinai paversti savo kasdienių dvasinių valandėlių dalimi pasakydami ištrauką iš atminties visi kartu arba skirdami laiko mokiniams mokytis mintinai porose. Suteikdami mokiniams progą sakyti žinotinas Raštų ištraukas iš atminties porose, mažose grupelėse arba prieš klasę, padėsite jiems atsakingai mokytis. Žemiau pateikti Raštų įvaldymo pratimai apima įvairius mokymosi mintinai metodus. Mokymosi mintinai lūkesčius suderinkite su mokinių sugebėjimais ir aplinkybėmis. Mokiniai neturėtų būti verčiami jausti gėdą arba jaustis nesugebantys, jeigu jiems neišeina išmokti mintinai.

Raštų įvaldymo pratimai

Įvadas

Šiame skyriuje pateikiama keletas idėjų, kurias galite panaudoti, norėdami padėti mokiniams įvaldyti pagrindines Raštų ištraukas. Padėdami mokiniams ir ragindami juos lavinti šiuos įgūdžius, jūs padėsite jiems tapti savarankiškiems studijuojant Raštus. Mokiniai gali visą gyvenimą naudoti šiuos įvaldymo įgūdžius, kad geriau atrastų, suprastų, taikytų Raštų ištraukas ir mokytųsi jas mintinai. Žemiau pateiktos idėjos kiekvienai Raštų įvaldymo daliai. Tokio tipo veiklų įvairovė gali padėti mokiniams sėkmingiau įvaldyti Raštų ištraukas.

Pratimai padedantys mokiniams **rasti** žinotinas Raštų ištraukas.

Ištraukų žymėjimas

Žinotinių Raštų ištraukų žymėjimas gali mokiniams padėti greičiau prisiminti ir rasti tas ištraukas. Galite paraginti mokinius žymėti tas pagrindines ištraukas Raštuose taip, kad jos išsiskirtų iš kitų pažymėtų ištraukų.

Knygų žinojimas

Knygų pavadinimų ir jų tvarkos Mormono Knygoje mokymasis mintinai gali padėti mokiniams greičiau rasti žinotinas Raštų ištraukas. Toliau pateikti pavyzdžiai veiklų, kurios gali padėti mokiniams susipažinti su knygomis Mormono Knygoje:

- **Raskite turinį** — Padėkite mokiniams Mormono Knygoje rasti turinį, pavadinimą „Knygų pavadinimai ir jų tvarka Mormono Knygoje“.
- **Dainuokite** — Mokykite mokinius dainuoti „The Books in the Book of Mormon“ (*Children’s Songbook*, 119). Tegul mokiniai visus metus periodiškai dainuoja šią dainą, kad lengviau prisimintų knygų pavadinimus ir jų tvarką Mormono Knygoje.
- **Naudokitės pirmosiomis raidėmis** — Lentoje užrašykite Mormono Knygoje esančių knygų pirmąsias raides (1N, 2N, J, E ir t. t.). Tegul mokiniai praktikuojasi sakydami knygų pavadinimus, kurie atitinka kiekvieną raidę. Kartokite šį pratimą, kol jie sugebės pacituoti knygų pavadinimus mintinai.
- **Knygų lenktynės** — Paskelbę knygos pavadinimą, kurioje yra žinotina Raštų ištrauka, paprašykite mokinių atsiversti bet kurį tos knygos puslapį. Fiksuokite laiką, kaip greitai visai klasei pavyksta atrasti kiekvieną iš tų knygų. Šį pratimą galite kartoti, kad padėtumėte mokiniams lengviau įsiminti ir rasti Mormono Knygoje esančias knygas.

Įsiminti nuorodas ir turinį

Mokiniams įsiminus žinotinių Raštų ištraukų vietą ir turinį, Šventoji Dvasia gali jiems padėti prireikus prisiminti Raštų nuorodą (žr. Jono 14:26). Tokie

reikšminiai žodžiai ar frazės kaip „Aš eisiu ir padarysiu“ (1 Nefio 3:7) ir „laisvi pasirinkti“ (2 Nefio 2:27) gali padėti mokiniams prisiminti kiekvienos ištraukos turinį ir doktrininį mokymą. Toliau pateikti metodai gali padėti mokiniams susieti žinotinių Raštų ištraukų nuorodas su jų turiniu ar reikšminiais žodžiais. (Veiklas, kuriose varžomasi, lenktyniaujama arba fiksuojamas laikas, galima atidėti mokslo metų pabaigai, kai mokiniai bus parodę, kad žino, kur yra žinotinos Raštų ištraukos. Tuomet tokie pratimai padės jiems sustiprinti savo žinias.)

- **Nuorodos ir reikšminiai žodžiai** — Raginkite mokinius išmokti visų Raštų įvaldymo kortelėse esančių žinotinių ištraukų nuorodas ir reikšminius žodžius. (Raštų įvaldymo kortelės galite užsisakyti internetu, adresu store.lds.org. Taip pat galite paprašyti mokinių patiems susikurti Raštų įvaldymo kortelės.) Duokite mokiniams laiko studijuoti kortelės poroje ir po to vienam kitą paklausinėti. Raginkite mokinius rasti kūrybingų būdų, kaip kartu mokytis ir vienam kitą klausinėti. Kai pramoks žinotinas Raštų ištraukas, galite jiems pasiūlyti naudoti užuominas, susijusias su ištraukų doktrinų ir principų kontekstu arba taikymu. Atliekantieji pratimą gali atsakinėti žodžiu arba raštu.
- **Raštų įvaldymo kortelės** — Šis pratimas gali būti atliekamas norint pristatyti

arba peržiūrėti žinotinių Raštų ištraukų rinkinį. Parinkite keletą Raštų įvaldymo kortelių ir būkite pasirengę išdalinti jas mokiniams. (Būtinai turėkite keletą kortelių rinkinių tam, kad keli mokiniai gautų vienodas žinotinas Raštų ištraukas. Reiktų turėti pakankamai kortelių, kad kiekvienas mokinys gautų dvi arba tris skirtingas ištraukas.) Išdalinkite jas mokiniams. Duokite mokiniams laiko išstudijuoti kiekvienos kortelės žinotiną Raštų ištrauką, nuorodą, reikšminius žodžius, konteksto teiginius, doktriną arba principą ir taikymo idėjas. Duokite užuominų iš kortelių (pvz. žinotinos Raštų ištraukos reikšminius arba kitus žodžius, kontekstą, doktriną, principą arba pritaikymo metodą). Mokiniai, kurie turi susijusią kortelę, turėtų atsižvelgti ir garsiai pasakyti žinotinos Raštų ištraukos nuorodą.

- **Raštų lenktynės** — Duokite užuominas, kad padėtumėte mokiniams praktikuotis greitai atrasti ištraukas Raštuose. Užuominose galite pateikti Raštų įvaldymo kortelių reikšminius žodžius, konteksto teiginius, doktrinas, principus ir taikymo idėjas. Taip pat galite sugalvoti savo užuominas. Raštų lenktynių pratimai, kurių metu mokiniai lenktyniauja ieškodami ištraukų, gali padėti jiems aktyviai mokytis žinotinas Raštų ištraukas. Atliekant Raštų lenktynių pratimus, kad padėtumėte išmokyti mintinai žinotinas Raštų ištraukas, darykite tai taip, kad neužgautumėte kieno nors jausmų arba neįžeistumėte Dvasios. Padėkite mokiniams vengti nepagarbumo Raštams arba perdėto varžymosi. Verčiau tegul mokiniai lenktyniauja su konkrečiu lygiu, o ne vienas su kitu. Pavyzdžiui, mokiniai gali lenktyniauti su mokytoju arba varžytis, kiek iš jų sugebės per tam tikrą laiką rasti konkrečią ištrauką.
- **Istorijų lenktynės** — Duokite užuominų, išgalvodami scenarijų, kuris pailiustruotų, kaip žinotinos Raštų ištraukos yra aktualios kasdieniame gyvenime. Pavyzdžiui, duodami užuominą apie 1 Nefio 3:7, galite pasakyti: „Jonas žino, kad Viešpats įsakė visiems vertiems vaikinams tarnauti misijoje, tačiau jis nerimauja, kad dėl savo drovumo negalės aktyviai tarnauti. Tada jis prisiminė, kaip Nefis reagavo į sunkią užduotį susigrąžinti skaitvario plokštes. Jonas įgauna drąsos, kad Viešpats paruoš jam kelią, kaip tapti

gabiu misionieriumi.“ Tegul mokiniai, besiklausydami scenarijaus, suranda Raštuose atitinkamas žinotinas Raštų ištraukas.

- **Viktorinos ir testai** — Suteikite mokiniams progą išbandyti, kaip jiems pavyksta atsiminti žinotinas Raštų ištraukas. Galimos tokios užuominos: reikšminiai žodžiai, Raštų nuorodos, ištraukų citatos arba scenarijai, kurie pailiustruotų ištraukose mokomas tiesas. Viktorinos ir testai gali būti atliekami žodžiu, ant lentos arba popieriaus lape. Mokiniams atlikus viktorinas arba testus, galite daugiausia taškų surinkusius mokinius paskirti į porą su mažiausiais taškų surinkusiais mokiniais. Daugiau taškų surinkęs mokinys gali būti mokytoju, padedančiu mažiau taškų surinkusiam mokiniui studijuoti ir daryti pažangą. Tai darydama pora gali nusistatyti tikslą surinkti daugiau bendrų taškų kito testo metu. Galite sukurti lentelę arba skelbimų lentą, kurioje surašysite mokinių tikslus ir fiksuosite jų pažangą.

Pratimai, padedantys mokiniams *suprasti* žinotinas Raštų ištraukas

Žodžių ir frazių apibrėžimas

Žodžių ir frazių žinotinose Raštų ištraukose apibrėžimas (arba pagalba mokiniams juos apibrėžiant) padės jiems suprasti visos ištraukos prasmę. Kai tokie apibrėžimai labai svarbūs ištraukos doktrinoms ir principams suprasti, galite skatinti mokinius užsirašyti tuos apibrėžimus Raštuose. Aptarkite žodžių ir frazių prasmę, apžvelgdami žinotinas Raštų ištraukas.

Konteksto nustatymas

Raštų ištraukos konteksto nustatymas gali padėti mokiniams geriau suprasti ištraukos prasmę. Kontekste yra informacija apie tai, kas, kam ir kodėl kalba, ištraukos aplinkybės (istorinės, kultūrinės ir geografinės) ir klausimas arba situacija, iš kurios kilo Raštų ištraukos turinys. Pavyzdžiui, 1 Nefio 3:7 kontekste pateiktas faktas, kad Lehis, tuometinis pranašas, paprašė Nefio sugrįžti į Jeruzalę ir gauti skaitvario plokštes. Šios informacijos žinojimas gali padėti mokiniams aiškiau suprasti, kodėl Nefis pasakė: „Aš eisiu ir padarysiu tai, ką Viešpats įsakė.“ Vėsdami pamokas, kuriose pateikiamos žinotinos

Raštų ištraukos, pabrėžkite tų ištraukų kontekstą. Papildomi pratimai, panašūs į žemiau pateiktą veiklą, taip pat gali padėti mokiniams suprasti tas reikšmines ištraukas.

- **Raskite kontekstą** — Lentos viršuje užrašykite šias antraštes: *Kalbėtojas, Klausytojai, Tikslas, Kitos naudingos įžvalgos*. Mokinius suskirstykite į grupes ir kiekvienai grupei paskirkite po žinotiną Raštų ištrauką. Pakvieskite juos išsiaiškinti duotas ištraukos kontekstą ir nustatyti informaciją, susijusią su antraštėmis lentoje. Tegul tai, ką rado, surašo lentoje. Po to kiekvienos grupės paprašykite paaiškinti jiems paskirtos ištraukos kontekstą ir kaip ši informacija paveikia jų ištraukos tiesų supratimą. Norėdami pajavairinti pratimą, galite klasei duoti užduotį atspėti žinotinų Raštų ištraukų nuorodas, pasitelkiant apibūdinimus lentoje, prieš tai kiekvienai grupei paaiškinus, ką užrašė.

Analizavimas

Analizavimą sudaro doktrinų ir principų paieška Raštų ištraukose. Taip pat ir pagalba mokiniams, kad jie suprastų tų tiesų aktualumą jų gyvenime. Tai gali pastūmėti juos labiau taikyti doktrinas ir principus savo gyvenime. Kitas pratimas gali padėti mokiniams analizuoti žinotinas Raštų ištraukas:

- **Rašykite užuominas** — Kai mokiniai geriau susipažins su žinotinomis Raštų ištraukomis, pakvieskite juos sugalvoti klausimus, scenarijus arba kitas užuominas, kurie pailiustruotų ištraukose mokomas doktrinas ir principus. Tai galima panaudoti rengiant viktorinas klasėje.

Aiškinimas

Kai mokiniai prašomi paaiškinti Raštų ištrauką, auga jų supratimas ir sustiprėja jų gebėjimas iš Raštų mokyti doktrinų ir principų. Toliau pateikti du metodai, galintys padėti mokiniams išmokyti aiškinti žinotinas Raštų ištraukas.

- **Reikšminiai žodžiai ir frazės** — Pakvieskite mokinius perskaityti žinotiną Raštų ištrauką ir joje surasti tą žodį ar frazę, kurie, jų manymu, yra itin svarbūs apibrėžiant ištrauką. Po to pakvieskite mokinių garsiai perskaityti ištrauką ir pabrėžti jo pasirinktą žodį ar frazę. Paprašykite mokinio paaiškinti, kodėl tas žodis ar frazė yra svarbūs norint suprasti ištrauką. Pakvieskite keletą kitų mokinių

padaryti tą patį. Mokiniai gali pasirinkti įvairius žodžius ar frazes iš tos pačios ištraukos. Mokiniai, besiklausydami skirtingų nuomonių, gali geriau suprasti ištrauką.

- **Paruoškite dvasinę valandėlę** — Suteikite mokiniams progą panaudoti žinotinas Raštų ištraukas ruošiantis ir pravedant dvasines valandėles pamokos pradžioje. Padėkite jiems pasiruošti apibendrinti kontekstą, paaiškinti doktrinas ir principus, pasidalinti prasminga patirtimi arba pavyzdžiais ir paliudyti apie ištraukos doktrinas ir principus. Taip pat galite patarti mokiniams, aiškinant ištraukose esančias mintis, pasitelkti vaizdines priemones.

Suprasti doktrinų ir principų svarbą

Padėkite mokiniams suprasti ir įgyti dvasinį liudijimą apie doktrinas ir principus, mokomus žinotinos Raštų ištraukose. Vyresnysis Robertas D. Heilsas aiškino: „Tikras mokytojas, išdėstęs [Evangelijos faktus], ... ragina [mokinius] žengti dar vieną žingsnį, kad savo širdyse įgytų dvasinį liudijimą ir supratimą, vedančius prie veiksmų ir darbų“ („Teaching by Faith“ [an evening with Elder Robert D. Hales, Feb. 1, 2002], 5). Kai mokiniai per Šventosios Dvasios įtaką supranta doktrinos arba principo tiesą, svarbą ir būtinumą, auga jų troškimas taikyti tą tiesą gyvenime. Mokytojai gali padėti mokiniams pakviesti ir puoselėti tuos Šventosios Dvasios jausmus, suteikdami jiems progų papasakoti apie patyrimus gyvenant pagal Evangelijos principus, rastus žinotinos Raštų ištraukose. Tai padės mokiniams geriau suprasti tiesas, mokomas žinotinos Raštų ištraukose, ir užtikrinti, kad tos tiesos būtų įrašytos į mokinių širdis. Žemiau pateiktas pratimas gali padėti mokiniams pajauti žinotinos Raštų ištraukose mokomų doktrinų ir principų svarbą.

- **Raštų ištraukų klausymas** — Pakvieskite mokinius klausyti žinotinų Raštų ištraukų pasisakymuose ir Bažnyčios pamokose, visuotinių konferencijų metu bei diskusijose su šeima ir draugais. Periodiškai kvieskite mokinius pasidalinti girdėta ištrauka, kaip buvo panaudota ta ištrauka, kokios tiesos buvo mokomos ir kokiose situacijose jie arba kiti patyrė tas tiesas. Ieškokite progų liudyti (ir pakvieskite liudyti mokinius) apie

žinotinos Raštų ištraukose mokomas tiesas.

Pratimai, padėsiantys mokiniams taikyti žinotinas Raštų ištraukas

Mokymas

Žinotinos Raštų ištraukos ir pagrindinės doktrinos buvo sudaromos kartu ir mokinių labai sąmoningai sudėtos greta. (Žinotinos Raštų ištraukos pateikiamos visame pagrindinių doktrinų dokumente.) Kai mokiniai mokysis ir suformuluos žinotinos Raštų ištraukose esančias doktrinas ir principus, jie taip pat mokysis ir suformuluos pagrindines doktrinas. Kai mokiniai mokosi suformuluoti pagrindines tiesas savais žodžiais, jie į pagalbą gali pasitelkti įsimintas žinotinas Raštų ištraukas. Suteikdami mokiniams progą mokyti Evangelijos doktrinų ir principų, pasinaudojant žinotinomis Raštų ištraukomis, galite sustiprinti jų pasitikėjimą savimi ir Raštų žiniomis. Kai mokiniai moko ir liudija apie žinotinos Raštų ištraukose randamus principus ir doktrinas, jie taip pat gali sustiprinti savo liudijimą. Raginkite mokinius naudoti žinotinas Raštų ištraukas mokant ir aiškinant Evangeliją klasei ir pokalbiuose su draugais, šeima bei kitais.

- **Pateikti žinią** — Duokite mokiniams užduotį paruošti 3–5 minučių trukmės pasisakymą arba pamoką, pagrįstą žinotinomis Raštų ištraukomis. Tegul jie pasiruošia klasėje arba namuose. Be žinotinų Raštų ištraukų, jie gali naudotis ir kitais šaltiniais, padėsiančiais jiems pasiruošti, tokiais kaip žinotinų ištraukų kortelės, teminė rodyklė, Raštų rodyklė arba *Ištikimi tikėjimui. Evangelijos žinios*. Kiekvieną pasisakymą arba pamoką turėtų sudaryti įvadas, žinotinos Raštų ištraukos, pasakojimas arba mokomo principo pavyzdys ir mokinio liudijimas. Mokiniai gali savanoriškai pasidalinti savo žinia klasėje, šeimos namų vakare, kворume arba klasėje vykdydami „pareigos Dievui“ arba asmeninio tobulėjimo programas. Jei mokiniai dalinasi savo žinia už klasės ribų, galite pakviesti juos pasidalinti savo patyrimais.
- **Suvaidinti misionierių** — Paruoškite korteles su klausimais, kuriuos galėtų užduoti besidomintieji ir į kuriuos būtų galima atsakyti panaudojant žinotinas Raštų ištraukas (pavyzdžiui, „ką

Bažnyčios nariai tiki apie Jėzų Kristų?“). Pakvieskite mokinių poras ateiti į klases priekį ir atsakyti į pasirinktos kortelės klausimą. Kad padėtumėte mokiniams suprasti, kaip misionieriai galėtų atsakyti į panašius klausimus, galite pasiūlyti kelis efektyvius mokymo metodus, tokius kaip: 1) pateikti Raštų ištraukos kontekstą, 2) paaiškinti doktriną arba principą, 3) užduoti klausimus, kurie padėtų išsiaiškinti jų mokomų žmonių supratimą ir tikėjimą tuo, kas mokoma, 4) pasidalinti patirtimi ir liudijimu ir 5) kviesti tuos, kuriuos moko, veikti pagal mokytą tiesą. Paprašykite mokinių pasidalinti tuo, kas jiems patiko iš to, kaip kiekviena pora atsakė į jų klausimą.

- **Liudykite** — Pakvieskite mokinius peržiūrėti žinotinas Raštų ištraukas ir pasirinkti tą ištrauką, kurioje yra doktrina arba principas, apie kurį jie galėtų paliudyti. Pakvieskite juos paliudyti apie pasirinktą tiesą ir pasidalinti patirtimi, dėl kurios jie gali liudyti apie ją. Kai mokiniai dalinsis savo liudijimais, Šventoji Dvasia patvirtins doktrinų arba principų tiesą, apie kurią jie liudija. Jų liudijimai taip pat gali įkvėpti kitus elgtis su tikėjimu.

Pastaba: Mokiniai turėtų savanoriškai dalintis savo liudijimu. Mokiniai niekada neturėtų būti verčiami dalintis liudijimu arba skatinami manyti, kad privalo dalintis žinojimu, kurio jie nemano turį. Be to, kai kurie mokiniai nenori dalintis savo liudijimu, nes klaidingai mano, kad turėtų pradėti žodžiais: „Noriu pasidalinti savo liudijimu ...“ arba kad liudydami turi demonstruoti emocijas. Padėkite mokiniams suprasti, kad liudydami jie gali paprastai pasidalinti doktrinomis ir principais, kuriuos žino esant teisingus. Dalininantis liudijimu, gali pakakti pasakyti tiesiog „Aš tikiu, kad tai tiesa“ arba „Aš žinau, kad tai tiesa“, arba „Visa širdimi tuo tikiu“.

Taikyti

Pasiūlydami mokiniams būdų, kaip taikyti Raštų ištraukose randamus doktrinas ir principus (arba pakviesdami pačius sugalvoti būdus), suteiksite jiems progą mokytis panaudojant tikėjimą. Vyresnysis Deividas A. Bednaris iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo sakė:

„Besimokantysis, laisva valia veikdamas pagal teisingus principus, atveria savo

širdį Šventajai Dvasiai ir pakviečia Jos mokančią, liudijančią galią ir patvirtinantį liudijimą. Mokymasis tikėjimu reikalauja dvasinių, protinių ir fizinių pastangų, o ne vien pasyvaus klausymo. Savo pasiryžimą mokytis ir priimti Šventosios Dvasios mokymą Dangiškajam Tėvui ir Jo Sūnui Jėzui Kristui išreiškiame tikėjimo įkvėptais nuoširdžiais ir nuosekliais veiksmais“ (“Seek Learning by Faith,” *Ensign*, Sept. 2007, 64).

Suteikite mokiniais progų pasidalinti ir liudyti apie doktrinų ir principų taikymo patyrimus. Toliau pateiktas būdas, kaip paraginti mokinius žinotinas Raštų ištraukas taikyti savo gyvenime.

- **Užsibrėžkite tikslus** — Pasinaudodami Raštų įvaldymo kortelių pritaikymo dalimi, pakvieskite mokinius užsibrėžti konkrečius tikslus geriau savo gyvenime taikyti žinotinos Raštų ištraukose raudamus principus. Tegul jie užrašo savo tikslus ant lapelio ir nešiojasi su savimi kaip priminimą. Kai tinka, pakvieskite mokinius pranešti apie patirtą sėkmę.

Pratimai, padėsiantys mokiniams **mintinai išmokti** žinotinas Raštų ištraukas

Mokymasis mintinai

Raštų ištraukų mokymasis mintinai gali sustiprinti mokinio supratimą ir gebėjimą

mokytis Evangelijos. Kai mokiniai mintinai mokosi Raštų ištraukų, Šventoji Dvasia gali priminti frazes ir mintis, kai jiems to reikia (žr. Jono 14:26; DS 11:21). Nepamirškite mokymosi mintinai pratimus pritaikyti jūsų mokinių galimybėms. Vyresnysis Ričardas G. Skotas iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo ragino Raštus mokytis mintinai, sakdamas:

„Raštų mokymasis mintinai gali suteikti didžią galią. Išmokti Raštų ištrauką mintinai – tai tarsi įžiebtį naują draugystę. Tai tarsi atrasti naują draugą, kuris, esant reikalui, gali padėti, įkvėpti, paguosti ar įtikinti, kad būtina pasikeisti“ („Raštų galia“, 2011 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Kiekvieną iš toliau pateiktų veiklų galima kartoti kelias dienas iš eilės pamokos pradžioje arba pabaigoje, kad padėtumėte mokiniams ilgam įsiminti.

- **Vieno žodžio lenktynės** — Duokite klasei užduotį pasakyti žinotiną Raštų ištrauką kiekvienam mokiniui paeiliui pasakant po vieną žodį. Pavyzdžiui, kai padėsite mokiniams mintinai išmokti Almos 39:9, pirmasis mokinyt turėtų sakyti *dabar*, antrasis mokinyt – *mano*, trečiasis mokinyt – *sūnau* ir taip toliau, kol bus pabaigta visa ištrauka. Fiksuo- kite laiką ir leiskite jiems keletą kartų pabandyti įsitemti į užsibrėžtą laiką. Kartodami šį pratimą, galite keisti mokinių

išsidėstymą, kad jiems tektų sakyti kitus žodžius.

- **Pirmosios raidės** — Lentoje užrašykite žinotinos Raštų ištraukos visų žodžių pirmąsias raides. Rodykite į kiekvieną raidę, kai mokiniai jums kartos ištrauką, jei reikia pasinaudodami Raštais. Kartokite šį pratimą, kol mokiniai užtikrintai galės atkartoti ištrauką tik pagal pirmąsias raides Galite nutrinti kelias raides kaskart, kai mokiniai kartoja ištrauką. Tai palaipsniui sunkins užduotį, kol galiausiai jie galės be pirmųjų raidžių pakartoti ištrauką.
- **Dėlionės iš juostelių su žodžiais** — Užrašykite arba paprašykite mokinių ant linuoto popieriaus lapo užrašyti žinotiną Raštų ištrauką. Sukarpykite lapą juostelėmis, palikdami ištraukos eilutes nepažeistas. Kai kurias juosteles sukarpykite į trumpesnes dalis, kiekvienoje jų palikdami vos po kelis ištraukos žodžius. Sumaišykite popierines juosteles ir padalinkite jas poroms arba mokinių grupelėms. Mokiniams duokite užduotį sudėlioti juosteles eilės tvarka pasinaudojant Raštais. Tegul jie praktikuojasi, kol daugiau nebereikės Raštų. Kai pabaigs, paprašykite jų garsiai pakartoti ištrauką. Taip pat galite fiksuoti laiką ir stebėti, kuri grupelė greičiausiai gali sudėti juosteles teisinga tvarka. Arba galite stebėti, per kiek laiko visos grupelės klasėje užbaigs dėlionę (tegul pirmoji pabaigusi grupė padeda lėtesnėms grupelėms).

100 žinotinių Raštų ištraukų

Senasis Testamentas	Naujasis Testamentas	Mormono Knyga	Doktrina ir Sandoros
Mozės 1:39	Mato 5:14–16	1 Nefio 3:7	DS 1:37–38
Mozės 7:18	Mato 11:28–30	2 Nefio 2:25	DS 6:36
Abraomo 3:22–23	Mato 16:15–19	2 Nefio 2:27	DS 8:2–3
Pradžios 1:26–27	Mato 22:36–39	2 Nefio 9:28–29	DS 10:5
Pradžios 2:24	Mato 28:19–20	2 Nefio 25:23, 26	DS 13:1
Pradžios 39:9	Luko 24:36–39	2 Nefio 28: 7–9	DS 18:10–11
Išėjimo 19:5–6	Jono 3:5	2 Nefio 31:19–20	DS 18:15–16
Išėjimo 20:3–17	Jono 14:6	2 Nefio 32:3	DS 19:16–19
Jozuės 24:15	Jono 14:15	2 Nefio 32:8–9	DS 19:23
1 Samuelio 16:7	Jono 17:3	Mozijo 2:17	DS 25:13
Psalmių 24:3–4	Apaštalų darbų 2:36–38	Mozijo 3:19	DS 46:33
Psalmių 119:105	Apaštalų darbų 3:19–21	Mozijo 4:30	DS 58:27
Psalmių 127:3	1 Korintiečiams 6:19–20	Almos 7:11–13	DS 58:42–43
Patarlių 3:5–6	1 Korintiečiams 15:20–22	Almos 32:21	DS 64:9–11
Izaijo 1:18	1 Korintiečiams 15:40–42	Almos 37:35	DS 76:22–24
Izaijo 5:20	Galatams 5:22–23	Almos 39:9	DS 76:40–41
Izaijo 29:13–14	Efeziečiams 4:11–14	Almos 41:10	DS 78:19
Izaijo 53:3–5	Filipiečiams 4:13	Helamano 5:12	DS 82:10
Izaijo 58:6–7	2 Tesalonikiečiams 2:1–3	3 Nefio 12:48	DS 88:124
Izaijo 58:13–14	2 Timotiejui 3:15–17	3 Nefio 18:15, 20–21	DS 89:18–21
Jeremijo 1:4–5	Hebrajams 12:9	Etero 12:6	DS 107:8
Ezechielio 37:15–17	Jokūbo 1:5–6	Etero 12:27	DS 121:36, 41–42
Amoso 3:7	Jokūbo 2:17–18	Moronio 7:41	DS 130:22–23
Malachijo 3:8–10	1 Petro 4:6	Moronio 7:45, 47–48	DS 131:1–4
Malachijo 4:5–6	Apreiškimo 20:12	Moronio 10:4–5	DŽS–I 1:15–20

Pagrindinių doktrinų įvadas

Toliau pateiktos pagrindinės doktrinos turėtų būti pabrėžiamos seminarijoje.

- Dievybė
- Išgelbėjimo planas
- Jėzaus Kristaus Apmokėjimas
- Evangelijos laikotarpis, atsimetimas ir Sugrąžinimas
- Pranašai ir apreiškimas
- Kunigystė ir kunigystės raktai
- Apeigos ir sandoros
- Santuoka ir šeima
- Įsakymai

Mokytojai turi padėti mokiniams skaitant Raštus identifikuoti pagrindines Evangelijos doktrinas, jas suprasti, tikėti, paaiškinti ir pritaikyti. Tai padės mokiniams stiprinti savo liudijimą ir dėkingumą už sugrąžintąją Jėzaus Kristaus Evangeliją. Pagrindinių doktrinų mokymasis taip pat padės mokiniams geriau pasiruošti gyventi pagal Evangeliją ir tų svarbių tiesų mokyti kitus žmones. Šio vadovėlio pamokos buvo parengtos atsižvelgiant į pagrindines doktrinas. Svarbu atkreipti dėmesį ir į kitas svarbias Evangelijos doktrinas, pabrėžiamas šiame vadovėlyje, nors jos ir nėra įtrauktos į pagrindinių doktrinų sąrašą.

Jūs mokysite pagrindinių Evangelijos doktrinų kasdien kartu su mokiniais studijuodami Raštus ir padėdami jiems mintinai išmokti žinotinas Raštų ištraukas. Norėdami sutelkti dėmesį į šias doktrinas, jūs turėtumėte nenustoti nuosekliai skaityti Raštus. Priešingai, jūs turėtumėte joms skirti dėmesį tada, kai jos natūraliai pasirodo, studijuojant kursą ir kai jūs padedate mokiniams mintinai įvaldyti žinotinas Raštų ištraukas. Pavyzdžiui, mokydami tiesos, kad „pranašai įspėja nedaryti nuodėmių ir moko apie išgelbėjimą per Jėzų Kristų“, 1 Nefio 1 skyriuje, galite atkreipti mokinių dėmesį į tai, kad ši tiesa, gali padėti jiems suprasti pagrindinę „pranašų ir apreiškimo“ doktriną. Galite mokinių paprašyti papasakoti, ką dar jie žino apie pranašus ir apreiškimą. Taip pat, kai mokiniai mokysis žinotiną Raštų ištrauką 2 Nefio 25:23, 26, galite atkreipti jų dėmesį į tai, kad ši ištrauka parodo vieną iš būdų, kaip pranašai vykdo savo pareigą mokyti apie išgelbėjimą per Jėzų Kristų. Gilesnis pagrindinių doktrinų supratimas, tikėjimas jomis ir jų taikymas – tai procesas, vykstantis per keturis seminarijos metus ir besitęsiantis visą likusį mokinio gyvenimą.

Galite mokiniams duoti pagrindinių doktrinų sąrašą.

Pagrindinių doktrinų suvokimo įvertinimas

Pagrindinių doktrinų suvokimo įvertinimas, buvo sukurtas tam, kad suteiktų mokytojams informacijos, padėsiančios labiau palaiminti jų mokinių gyvenimą. Mokytojams rekomenduojama šį vertinimą atlikti pirmąją mokslų metų savaitę ir jį pakartoti metų gale. Pagrindinių Doktrinų suvokimo įvertinimą ir kitus įvertinimus rasite SI tinklalapyje (si.lds.org), į paieškos laukelį įvedę žodį *įvertinimas*.

Mokytojai, kurie siųs savo mokinių suvokimo įvertinimo rezultatus į SI tyrimų biurą, gaus ataskaitą, kuri padės jiems mokymą geriau pritaikyti mokinių reikmėms. Pavyzdžiui, jei rezultatai rodo, kad mokiniai nesuprato atgailos doktrinos, metų mokymo programoje bus pažymėtos kelios pamokos, galinčios padėti mokiniams geriau suprasti šią doktriną. Kai mokytojai pamaldžiai naudos šia informaciją nuosekliai mokydami iš Raštų, mūsų jaunimas ir jauni suaugusieji bus geriau pasiruošę įgyvendinti seminarijos ir religijos instituto tikslus.

Pagrindinės doktrinos

*Pagrindinės doktrinos turėtų būti pa-
brėžiamos tiek seminarijos, tiek instituto
klasėse. Mokytojai turi padėti mokiniams
identifikuoti pagrindines Evangelijos
doktrinas, jas suprasti, tikėti, paaiškinti ir
taikyti. Tai padės mokiniams stiprinti savo
liudijimą ir dėkingumą už sugrąžintąją
Jėzaus Kristaus Evangeliją. Šių doktrinų
studijavimas taip pat padės jiems geriau
pasiruošti tų svarbių tiesų mokyti kitus
žmones.*

*100 žinotinų Raštų ištraukų, atrinktų
seminarijų ir religijos institutų, buvo
parinktos tam, kad padėtų mokiniams
suprasti pagrindines doktrinas. Dauguma
žemiau pateiktų Raštų nuorodų nukreipia į
žinotinas Raštų ištraukas. Jos buvo įtrauk-
tos siekiant parodyti, kaip jos susijusios su
pagrindinėmis doktrinomis.*

1. Dievybė

Dievybę sudaro trys atskiri asmenys:
Dievas, Amžinasis Tėvas, Jo Sūnus Jėzus
Kristus ir Šventoji Dvasia (žr. Džozefas Smi-
tas—Istorija 1:15–20). Tėvas ir Sūnus turi
apčiuopiamus kūnus iš mėsos ir kaulų, o
Šventoji Dvasia yra dvasinė asmenybė (žr.
DS 130:22–23). Jie yra viena tikslo ir dokt-
rinų vienybės prasme. Jie tobulai vieningi
siekdami tikslo įgyvendinti Dangiškojo
Tėvo dievišką išgelbėjimo planą.

Dievas Tėvas

Dievas Tėvas yra Aukščiausias visatos
valdovas. Jis yra mūsų dvasių Tėvas (žr.
Hebrajams 12:9). Jis yra tobulas, visa
galintis ir visa žinantis. Jis taip pat yra to-
bulai gailestingas, geras ir tobulai mylintis
Dievas.

Jėzus Kristus

Jėzus Kristus yra Tėvo Pirmagimis dvasioje
ir Tėvo Viengimis kūne. Jis yra Senojo
Testamento Jehova ir Naujojo Testamento
Mesijas.

Jėzus Kristus gyveno be nuodėmės ir at-
liko tobulą Apmokėjimą už visas žmonijos
nuodėmes (žr. Almos 7:11–13). Jo gyvenim-
as yra tobulas pavyzdys, kaip turėtų gy-
venti visa žmonija (žr. Jono 14:6; 3 Nefio
12:48). Jis pirmasis žmogus žemėje, kuris
prisikėlė (žr. 1 Korintiečiams 15:20–22).

Jis sugrįš galioje ir šlovėje, kad viešpatautų
žemėje Tūkstantmečio metu.

Visos maldos, laiminimai ir kunigystės
apeigos turi būti atliekami Jėzaus Kristaus
vardu (žr. 3 Nefio 18:15, 20–21).

Susijusios nuorodos: Helamano 5:12; DS
19:23; DS 76:22–24

Šventoji Dvasia

Šventoji Dvasia yra trečiasis Dievybės
narys. Ji yra dvasinė asmenybė, neturinti
kūno iš mėsos ir kaulų. Ji dažnai vadinama
Dvasia, Šventąja Dvasia, Dievo Dvasia,
Viešpaties Dvasia ir Guodėju.

Šventoji Dvasia liudija apie Tėvą ir Sūnų,
apreiškia tiesą apie viską ir pašventina
tuos, kurie atgailauja ir yra pakrikštijami
(žr. Moronio 10:4–5).

Susijusios nuorodos: Galatams 5:22–23;
DS 8:2–3

2. Išgelbėjimo planas

Ikižemiškajame gyvenime Dangiškasis
Tėvas pristatė planą, kaip mums tapti
tokiems kaip Jis ir įgyti nemirtingumą
ir amžinąjį gyvenimą (žr. Mozės 1:39).
Raštuose šis planas vadinamas išgelbė-
jimo planu, didžiu laimės planu, išpirkimo
planu ir gailestingumo planu.

Išgelbėjimo planą sudaro sukūrimas, nuo-
puolis, Jėzaus Kristaus Apmokėjimas ir visi
Evangelijos įstatymai, apeigos ir doktrinos.
Moralinė laisvė – gebėjimas savarankiš-
kai rinktis ir veikti – taip pat labai svarbi
Dangiškojo Tėvo plane (žr. 2 Nefio 2:27).
Dėl šio plano galime būti išstobulinti per
Apmokėjimą, gauti džiaugsmo pilnatvę
ir amžinai gyventi Dievo akivaizdoje (žr.
3 Nefio 12:48). Mūsų šeimos ryšiai gali
tęstis amžinai.

Susijusios nuorodos: Jono 17:3; DS 58:27

Ikimirtingasis gyvenimas

Prieš gimdami žemėje, mes gyvenome
mūsų Dangiškojo Tėvo akivaizdoje kaip
Jo dvasiniai vaikai (žr. Abraomo 3:22–23).
Šiame ikižemiškajame gyvenime mes
dalyvavome taryboje su kitais dvasiniais
Dangiškojo Tėvo vaikais. Toje taryboje
Dangiškasis Tėvas pristatė Savo planą ir

ikimirtingasis Jėzus Kristus pasižadėjo būti
Gelbėjotu.

Mes pasinaudojome savo valios laisve,
kad sektume Dangiškojo Tėvo planu. Mes
pasiruošėme eiti į žemę, kur galėtume
toliau tobulėti.

Tiems, kurie sekė Dangiškuoju Tėvu ir
Jėzumi Kristumi, buvo leista ateiti į žemę,
patirti mirtingumą ir tobulėti, siekiant am-
žinojo gyvenimo. Liuciferis, kitas dvasinis
Dievo sūnus, sukilo prieš šį planą. Jis tapo
Šėtonu ir kartu su savo pasekėjais buvo
išmestas iš dangaus bei prarado privilegiją
gauti fizinį kūną ir patirti mirtingumą.

Susijusios nuorodos: Jeremijo 1:4–5

Sukūrimas

Vadovaujamas Dangiškojo Tėvo, Jėzus
Kristus sukūrė Žemę ir dangų. Žemė
nebuvo sukurta iš nieko; ji buvo sufor-
muota iš esamos materijos. Jėzus Kristus
sukūrė nesuskaičiuojamus pasaulius (žr. DS
76:22–24).

Žemės sukūrimas buvo Dievo plano šerdis.
Tai mums suteikė vietą, kur galėtume
gauti fizinį kūną, būti išbandomi ir išsiug-
dyti dieviškąsias savybes.

Žemės išteklius turime naudoti išmintingai,
protingai ir su dėkingumu (žr. DS 78:19).

Adomas buvo pirmasis žmogus, sukurtas
žemėje. Dievas sukūrė Adomą ir levą
pagal savo atvaizdą. Visi žmonės – vyrai ir
moterys – sukurti pagal Dievo atvaizdą (žr.
Pradžios 1:26–27).

Nuopuolis

Edeno sode Dievas įsakė Adomui ir levai
nevalgyti gero ir pikto pažinimo medžio
vaisiaus. Nepaklusimo pasekmė būtų
dvasinė ir fizinė mirtis. Dvasinė mirtis yra
atskyrimas nuo Dievo. Fizinė mirtis yra
dvasios atskyrimas nuo mirtingo kūno.
Kadangi Adomas ir leva nusizengė Dievo
įstatymui, jie buvo išvyti iš Jo akivaizdos
ir tapo mirtingi. Adomo ir levos prasižen-
gimas ir iš to kilę pasikeitimai, kuriuos jie
patyrė, įskaitant dvasinę ir fizinę mirtį,
vadinami nuopuoliu.

Dėl nuopuolio Adomas, leva bei jų
palikuonys galėjo patirti džiaugsmą ir
sielvartą, pažinti gera ir pikta ir susilaukti

vaikų (žr. 2 Nefio 2:25). Ateidami į mirtingąjį gyvenimą mes, kaip Adomo ir levos palikuonys, paveldime nuopuolio būseną. Mes esame atskirti nuo Viešpaties akivaizdos ir patirsime fizinę mirtį. Taip pat esame išbandomi gyvenimo sunkumų ir priešų gundymų. (Žr. Mozijo 3:19.)

Nuopuolis yra sudėtinė Dangiškojo Tėvo išgelbėjimo plano dalis. Jis veda dviem kryptimis – žemyn ir tuo pačiu pirmyn. Be fizinės ir dvasinės mirties, jis mums suteikia galimybę gimti žemėje, mokytis ir tobulėti.

Mirtingasis gyvenimas

Mirtingasis gyvenimas – tai mokymosi metas, kai galime pasiruošti amžinajam gyvenimui ir įrodyti, jog pasinaudosime valios laisve, kad vykdytume viską, ką įsakė Viešpats. Šio mirtingojo gyvenimo metu turime mylėti kitus ir tarnauti jiems (žr. Mozijo 2:17; Moronio 7:45, 47–48).

Mirtingajame gyvenime mūsų dvasios sujungiamos su fiziniais kūnais, tokiu būdu suteikiant mums galimybę augti ir vystytis taip, kaip to neįmanoma padaryti ikimirtingajame gyvenime. Mūsų kūnai yra svarbi išgelbėjimo plano dalis ir juos reikia gerbti kaip Dangiškojo Tėvo dovaną (žr. 1 Korintiečiams 6:19–20).

Susijusios nuorodos: Jozuės 24:15; Mato 22:36–39; 2 Nefio 28:7–9; Almos 41:10; DS 58:27

Gyvenimas po mirties

Po mirties mūsų dvasios žengia į dvasių pasaulį ir laukia prikėlimo. Teisios dvasios patenka į laimės būseną, kuri vadinama rojumi. Daug teisiųjų skelbs Evangeliją esantiems dvasių kalėjime.

Dvasių kalėjimas yra laikina vieta pomirtiniame pasaulyje tiems, kurie numirė nežinodami tiesos, ir tiems, kurie buvo nepaklusnūs mirtingajame pasaulyje. Ten dvasios mokosi Evangelijos ir turi galimybę atgailauti ir priimti išgelbėjimo apeigas, kurios atliekamos už juos šventyklose (žr. 1 Petro 4:6). Tie, kurie priims Evangeliją gyvens rojuje iki prikėlimo.

Prikėlimas – tai mūsų dvasinių kūnų sujungimas su mūsų tobulais fiziniais kūnais iš mėsos ir kaulų (žr. Luko 24:36–39). Po prikėlimo dvasia ir kūnas niekada daugiau nebus atskirti ir mes tapsime nemirtingi. Kiekvienas žemėje gimęs asmuo bus

prikeltas, nes Jėzus Kristus nugalėjo mirtį (žr. 1 Korintiečiams 15:20–22). Teisieji bus prikelti pirmiau už nelabuosius ir kelsis per Pirmąjį prikėlimą.

Paskutinis teismas įvyks po prikėlimo. Jėzus Kristus teis kiekvieną asmenį, kad nuspręstų, kurią amžiną šlovę jis gaus. Teisiama bus pagal kiekvieno asmens paklusnumą Dievo įstatymams (žr. Apreiškimo 20:12; Mozijo 4:30).

Yra trys šlovės karalystės (žr. 1 Korintiečiams 15:40–42). Aukščiausia iš jų yra celestialinė karalystė. Tie, kurie yra šaunūs Jėzaus liudytojai ir paklūsta Evangelijos principams, gyvena celestialinėje karalystėje Dievo Tėvo ir Jo Sūnaus Jėzaus Kristaus akivaizdoje (žr. DS 131:1–4).

Antroji iš trijų šlovės karalysčių yra terestrialinė karalystė. Gyvenantys šioje karalystėje bus garbingi žemės vyrai ir moterys, kurie nėra šaunūs Jėzaus liudytojai.

Telestialinė karalystė yra žemiausia iš trijų šlovės karalysčių. Šios karalystės paveldėtojai bus tie, kurie mirtingajame gyvenime verčiau pasirinko nelabumą, o ne teisumą. Šie asmenys sulauks savo šlovės po to, kai bus išpirkti iš dvasių kalėjimo.

Susijusi nuoroda: Jono 17:3

3. Jėzaus Kristaus Apmokėjimas

Apmokėti reiškia iškentėti bausmę už nuodėmę, tuo pašalinant nuodėmės pasekmes nuo atgailaujančio nusidėjėlio ir suteikiant jam galimybę būti sutaikytam su Dievu. Jėzus Kristus buvo vienintelis pajėgus atlikti tobulą Apmokėjimą visai žmonijai. Jo Apmokėjimas apima Jo kentėjimą už žmonijos nuodėmes Getsemanės sode, Jo kraujo praliejimą, Jo mirtį ir po to įvykusį prisikėlimą iš kapo (žr. Luko 24:36–39; DS 19:16–19). Gelbėtojas galėjo atlikti Apmokėjimą, nes išliko nesusitęsęs nuodėme ir turėjo galią nugalėti mirtį. Iš savo mirtingosios motinos Jis paveldėjo mirtingumą. Iš savo nemirtingojo Tėvo Jis paveldėjo galią susigrąžinti Savo gyvybę.

Per malonę, dėl Gelbėtojo apmokančios aukos, visi žmonės bus prikelti ir pavaldės nemirtingumui. Jėzaus Kristaus Apmokėjimas taip pat suteikia mums galimybę gauti amžinąjį gyvenimą (žr. Moronio 7:41). Kad gautume šią dovaną, privalome gyventi pagal Jėzaus Kristaus Evangeliją.

Tai reiškia tikėti Jį, atgailauti už savo nuodėmes, būti pakrikštytam, priimti Šventosios Dvasios dovaną ir ištikimai išverti iki galo (žr. Jono 3:5).

Atlikdamas Apmokėjimą, Jėzus Kristus ne tik kentėjo už mūsų nuodėmes, bet taip pat paėmė ant savęs visų žmonių skausmus, ligas ir silpnybes (žr. Almos 7:11–13). Jis supranta mūsų kančias, nes Pats tai patyrė. Jo malonė, arba įgalinanti galia, sustiprina mus nešti naštas ir atlikti (žr. Mato 11:28–30; Filipiečiams 4:13; Etero 12:27).

Susijusios nuorodos: Jono 3:5; ApD 3:19–21

Tikėjimas Jėzumi Kristumi

Tikėjimas – tai „[vylimasis] to, kas nematoma, kas yra tikra“ (žr. Almos 32:21; taip pat žr. Etero 12:6). Tai Dievo dovana.

Tikėjimas turi būti sutelktas į Jėzų Kristų, kad vestų asmenį į išgelbėjimą. Tikėti Jėzų Kristų reiškia visiškai Juo pasikliauti ir pasitikėti beribiu Jo Apmokėjimu, galia ir meile. Tai apima tikėjimą Jo mokymais ir tikėjimą, kad, nors mes ir ne viską suprantame, Jis supranta viską (žr. Patarlių 3:5–6; DS 6:36).

Tikėjimas – tai daugiau nei pasyvus manymas. Jį parodo mūsų gyvenimo būdas (žr. Jokūbo 2:17–18). Tikėjimas auga, kai meldžiamės, studijuojame Raštus ir laikomės Dievo įsakymų.

Pastarųjų dienų šventieji taip pat tiki Dievą Tėvą, Šventąją Dvasią ir kunigystės galia, kaip ir kitais svarbiais sugražintosios Evangelijos aspektais. Tikėjimas padeda mums gauti dvasinį ir fizinį gydymą ir stiprybės veržtis pirmyn, pasitikti sunkumus ir įveikti gundymus (žr. 2 Nefio 31:19–20). Viešpats, pagal mūsų tikėjimą, darys galingus stebuklus mūsų gyvenime.

Per tikėjimą Jėzumi Kristumi, asmuo gali gauti nuodėmių atleidimą ir galiausiai turėti galimybę gyventi Dievo akivaizdoje.

Susijusi nuoroda: Mato 11:28–30

Atgaila

Atgaila – tai proto ir širdies pokytis, atnešantis mums naują požiūrį į Dievą, save ir pasaulį. Atgaila reiškia, kad asmuo nusigręžia nuo nuodėmės ir atsigręžia į Dievą atleidimo. Ji kyla iš meilės

Dieviui ir nuoširdaus troškimo paklusti Jo įsakymams.

Mūsų nuodėmės mus sutepa, padaro mus nevertus grįžti ir gyventi mūsų Dangiškojo Tėvo akivaizdoje. Per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą, mūsų Dangiškasis Tėvas paruošė mums vienintelį kelią mūsų nuodėmių atleidimui (žr. Izaijo 1:18).

Atgailaudami taip pat gailimės dėl padarytos nuodėmės, ją išpažįstame Dangiškajam Tėvui ir, esant reikalui, kitiems žmonėms, nusigręžiamo nuo nuodėmių, kiek įmanoma siekiame atlyginti mūsų nuodėmių padarytą žalą ir gyvename paklusdami Dievo įsakymams (žr. DS 58:42–43).

Susijusios nuorodos: Izaijo 53:3–5; Jono 14:6; 2 Nefio 25:23, 26; DS 18:10–11; DS 19:23; DS 76:40–41

4. Evangelijos laikotarpis, atsimetimas ir Sugrąžinimas

Evangelijos laikotarpis

Evangelijos laikotarpis – tai laiko tarpsnis, kuomet Viešpats apreiškia Savo doktrinas, apeigas ir kunigystę. Tai laikotarpis, kurio metu Viešpats Žemėje turi bent vieną įgaliotą tarną, kuris turi šventą kunigystę ir dievišką pareigą skelbti Evangeliją ir atlikti jos apeigas. Dabar gyvename paskutiniame Evangelijos laikotarpyje — laikų pilnatvės Evangelijos laikotarpyje, kuris prasidėjo nuo Evangelijos apreiškimo Džozefui Smitui.

Ankstesni Evangelijos laikotarpiai siejami su Adomu, Henochu, Nojumi, Abraomu, Moze ir Jėzumi Kristumi. Be jų, buvo dar ir kiti Evangelijos laikotarpiai, įskaitant ir tuos tarp nefitų ir Jareditų. Išgelbėjimo planas ir Jėzaus Kristaus Evangelija buvo apreiškti ir mokomi kiekviename Evangelijos laikotarpyje.

Atsimetimas

Atsimitimu vadinama tokia žmonių būseną, kai jie nusigręžia nuo Evangelijos principų ir neturi kunigystės raktų.

Visuotiniai atsimitimai vyko per visą pasaulio istoriją. Vienas iš pavyzdžių tai Didysis atsimetimas, kuris vyko po to, kai Gelbėtojas įkūrė Savo Bažnyčią (žr. 2 Tesalonikiečiams 2:1–3). Po Gelbėtojo Apaštalų mirties buvo iškreipti Evangelijos principai ir savavališkai įvesti Bažnyčios

organizacijos ir kunigystės apeigų pakeitimai. Dėl šio plačiai paplitusio nelabumo Viešpats paėmė nuo žemės kunigystės įgaliojimą ir raktus.

Didžiojo atsimitimo metu žmonės neturėjo dieviško gyvyjū pranašų vadovavimo. Buvo įkurta daug bažnyčių, tačiau jos neturėjo įgaliojimo suteikti Šventosios Dvasios dovanos arba atlikti kitas kunigystės apeigas. Dalis Šventųjų Raštų buvo iškreipta arba pamesta, ir žmonės nebeturėjo aiškaus supratimo apie Dievą.

Šis atsimetimas tęsėsi tol, kol Dangiškasis Tėvas ir Jo Mylimasis Sūnus pasirodė Džozefui Smitui ir ėmėsi sugrąžinti Evangelijos pilnatvę.

Sugrąžinimas

Sugrąžinimas – tai pakartotinis Jo Evangelijos tiesų ir apeigų įtvirtinimas tarp Jo vaikų žemėje (žr. ApD 3:19–21).

Ruošdamasis Sugrąžinimui, Viešpats pakėlė kilnius vyrus laikotarpyje, vadina mame reformacija. Jie mėgino sugrąžinti religijos doktriną, tvarką ir organizaciją tokias, kokias buvo įtvirtinęs Gelbėtojas. Tačiau jie neturėjo kunigystės arba Evangelijos pilnatvės.

Sugrąžinimas prasidėjo 1820 metais, kai, atsakydami į Džozefo Smito maldą, jam pasirodė Dievas Tėvas ir Jo Sūnus Jėzus Kristus (žr. Džozefas Smitas–Istorija 1:15–20). Tarp pagrindinių sugrąžinimo įvykių buvo Mormono Knygos vertimas, Aarono bei Melchizedeko kunigystės sugrąžinimas ir Bažnyčios įkūrimas 1830 m. balandžio 6 d.

1829 m. gegužės 15 d. Aarono kunigystė per Joną Krikštytoją buvo sugrąžinta Džozefui Smitui ir Oliveriui Kauderiui. Melchizedeko kunigystė ir karalystės raktai taip pat buvo sugrąžinti 1829 metais, kuomet Apaštalai Petras, Jokūbas ir Jonas suteikė juos Džozefui Smitui ir Oliveriui Kauderiui.

Evangelijos pilnatvė yra sugrąžinta, o Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia yra vienintelė tikra ir gyva Bažnyčia ant visos žemės veido (žr. DS 1:30). Ši Bažnyčia galiausiai pripildys visą žemę ir išliks per amžius.

Susijusios nuorodos: Izaijo 29:13–14; Ezechielio 37:15–17; Efeziečiams 4:11–14; Jokūbo 1:5–6

5. Pranašai ir apreiškimas

Pranašas – tai asmuo, kuris buvo Dievo pašauktas kalbėti Jo vardu (žr. Amoso 3:7). Pranašai liudija apie Jėzų Kristų ir moko Jo Evangelijos. Jie atskleidžia Dievo valią ir tikrąjį Jo charakterį. Jie demaskuoja nuodėmę ir įspėja apie jos pasekmes. Kartais jie pranašauja ateitį (žr. DS 1:37–38). Daug pranašų mokymų randami Raštuose. Studijuodami pranašų žodžius, galime sužinoti tiesą ir gauti vadovavimą (žr. 2 Nefio 32:3).

Mes palaikome Bažnyčios Prezidentą kaip pranašą, regėtoją ir apreiškėją, ir kaip vienintelį asmenį žemėje, gaunantį apreiškimą vadovauti visai Bažnyčiai. Mes taip pat palaikome patarėjus Pirmojoje Prezidentūroje ir Dvylikos Apaštalų Kvorumo narius kaip pranašus, regėtojus ir apreiškėjus.

Apreiškimas – tai Dievo bendravimas su Savo vaikais. Kai Viešpats apreiškia Savo valią Bažnyčiai, Jis kalba per Savo pranašą. Raštai – Biblija, Mormono Knyga, Doktrina ir Sandoros, Brangusis Perlas – apima apreiškimus, duotus per senovės ir šiuolaikinius pranašus. Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios prezidentas yra Dievo pranašas Žemėje šiandien.

Asmenys gali gauti apreiškimą, padėsiantį jiems konkrečiose jų reikmėse, pareigose, sprendžiant klausimus ir stiprinant jų liudijimus. Dauguma apreiškimų Bažnyčios vadovams ir nariams ateina per raginimus ir mintis iš Šventosios Dvasios. Šventoji Dvasia kalba mūsų protui ir širdžiai tyliai ramiu balsu (žr. DS 8:2–3). Apreiškimai taip pat gali ateiti per regėjimus, sapnus ir angelų apsilankymus.

Susijusios nuorodos: Psalmyno 119:105; Efeziečiams 4:11–14; 2 Timotejui 3:15–17; Jokūbo 1:5–6; Moronio 10:4–5

6. Kunigystė ir kunigystės raktai

Kunigystė – tai Dievo amžinoji galia ir įgaliojimas. Per kunigystę Dievas sukūrė ir valdo dangus bei Žemę. Per šią galią Jis išperka ir išaukština Savo vaikus, įgyvendina „žmogaus nemirtingumą ir amžinąjį gyvenimą“ (Mozės 1:39).

Dievas duoda kunigystės įgaliojimą vertiems Bažnyčios vyrams, kad jie galėtų Jo vardu darbuotis dėl Jo vaikų išgelbėjimo. Kunigystės raktai – tai teisė prezidentauti,

arba Dievo žmogui duota galia vadovauti ir vesti Dievo karalystę Žemėje (žr. Mato 16:15–19). Per šiuos raktus turintieji kunigystę gali gauti įgaliojimą skelbti Evangeliją ir atlikti išgelbėjimo apeigas. Visi tarnaujantys Bažnyčioje yra pašaukiami žmogaus, turinčio kunigystės raktus. Taip jiems suteikiama galia, reikalinga tarnauti ir vykdyti savo pašaukimo pareigas.

Susijusi nuoroda: DS 121:36, 41–42

Aarono kunigystė

Aarono kunigystė dažnai vadinama paruošiamąja kunigyste. Aarono kunigystės pareigybės yra: diakonas, mokytojas, kunigas ir vyskupas. Bažnyčioje mūsų dienomis verti vyriškos lyties nariai gali gauti Aarono kunigystę nuo 12 metų amžiaus.

Aarono kunigystė „[apima] angelų tarnavimo ir atgailos evangelijos, ir krikšto... raktus“ (DS 13:1).

Melchizedeko kunigystė

Melchizedeko kunigystė yra aukštesnioji arba vyresnioji kunigystė ir tvarko dvasinius dalykus (žr. DS 107:8). Ši aukštesnioji kunigystė buvo duota Adomui ir visada buvo Žemėje, kuomet Viešpatys apreikšdavo Savo Evangeliją.

Iš pradžių ji buvo vadinama „šventąja kunigyste pagal Dievo sūnaus tvarką“ (DS 107:3). Vėliau ji buvo pavadintam Melchizedeko kunigyste, pagal Abraomo laikais gyvenusio didžio aukštojo kunigo vardą.

Melchizedeko kunigystės pareigybės yra šios: vyresnysis, aukštasis kunigas, patriarchas, Septyniasdešimties narys ir Apaštalas. Bažnyčios prezidentas yra Melchizedeko kunigijos prezidentas.

Susijusi nuoroda: Efeziečiams 4:11–14

7. Apeigos ir sandoros

Apeigos

Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčioje apeigos yra šventi, formalūs veiksmai, turintys dvasinę reikšmę. Visos apeigos yra sukurtos Dievo mokyti dvasinių tiesų. Išgelbėjimo apeigos atliekamos kunigystės įgaliojimu ir vadovaujant turintiesiems kunigystės raktus. Kai kurios apeigos yra būtinos išaukštinimui ir yra vadinamos gelbėjančiomis apeigomis.

Pirmosios gelbėjančios Evangelijos apeigos yra krikštas panardinant vandenyje, atliekamos asmens, turinčio įgaliojimą. Krikštas yra būtinas žmogui, kad jis galėtų tapti Bažnyčios nariu ir įžengtu į celestalinę karalystę (žr. Jono 3:5).

Žodis krikštas kilęs iš graikiško žodžio, reiškiančio „įmerkti“ arba „panardinti“. Panardinimas simbolizuoja tai, kad žmogus miršta nuodėmingam gyvenimui ir atgimsta į dvasinį gyvenimą, pašvęstą tarnystei Dievui ir Jo vaikams. Tai taip pat simbolizuoja mirtį ir prikėlimą.

Po to, kai žmogus pakrikštijamas, vienas ar daugiau asmenų, turinčių Melchizedeko kunigystę, uždeda rankas jam ant galvos ir patvirtina jį Bažnyčios nariu. Tų apeigų, vadinamų patvirtinimu, metu žmogui suteikiama Šventosios Dvasios dovana.

Šventosios Dvasios dovana skiriasi nuo Šventosios Dvasios įtakos. Prieš krikštą asmuo kartais gali jausti Šventosios Dvasios įtaką ir per tą įtaką įgyti liudijimą apie tiesą (žr. Moronio 10:4–5). Priėmęs Šventosios Dvasios dovana, asmuo turi teisę į jos nuolatinę bendrystę, jei laikosi įstatymų.

Kitos gelbėjančios apeigos yra vyrų įšventinimas į Melchizedeko kunigystę, šventyklos endaumentas ir santuokos užantspaudavimas (žr. DS 131:1–4). Visas gelbėjančias kunigystės apeigas lydi sandoros. Šventykloje šios gelbėjančios apeigos taip pat gali būti vikariškai atliekamos už mirusiuosius. Vikarinės apeigos įsigalioja tik tuomet, jeigu miręs žmogus priima jas dvasių pasaulyje ir gerbia susijusias sandoras.

Kitos apeigos, tokios kaip patarnavimas ligoniams, vardo suteikimas vaikui, taip pat yra svarbios mūsų dvasiniam vystymuisi.

Susijusi nuoroda: ApD 2:36–38

Sandoros

Sandora – tai šventas susitarimas tarp Dievo ir žmogaus. Dievas nustato sandoros sąlygas, o mes sutinkame daryti tai, ko Jis mūsų prašo; tuomet Dievas už paklusnumą mums pažada tam tikrus palaiminimus (žr. DS 82:10).

Visas gelbėjančias kunigystės apeigas lydi sandoros. Krikšto metu su Viešpačiu sudarome sandorą ir ją atnaujiname priimdami

sakramentą. Broliai, kurie priima Melchizedeko kunigystę, sudaro kunigystės priesaiką ir sandorą. Šventykloje sudarome daugiau sandorų.

Susijusios nuorodos: Išėjimo 19:5–6; Psalmyno 24:3–4; 2 Nefio 31:19–20; DS 25:13

8. Santuoka ir šeima

Santuoka tarp vyro ir moters įsteigta Dievo, ir šeima yra Jo išgelbėjimo plano ir mūsų laimės šerdis. Laimė šeimyniniame gyvenime geriausiai pasiekama, kai ji pagrįsta Viešpaties Jėzaus Kristaus mokymais.

Šventos dauginimosi galios turi būti naudojamos tik tarp vyro ir moters, kurie oficialiai sutuokti kaip vyras ir žmona. Gimdytojai turi daugintis ir pripildyti žemę, auginti vaikus su meile ir teisumu ir rūpintis savo vaikų fizinėmis ir dvasinėmis reikmėmis.

Vyras ir žmona turi šventą atsakomybę mylėti ir rūpintis vienas kitu. Tėvai turi pirmininkauti savo šeimoms su meile ir teisumu, būti atsakingi už aprūpinimą viskuo, kas būtina pragyvenimui. Motinos visų pirma atsako už savo vaikų ugdymą. Vykdamas šias šventas pareigas, tėvai ir motinos yra įpareigoti padėti vienas kitam kaip lygūs partneriai.

Dieviškas laimės planas įgalina, kad šeimos tarpusavio santykiai tęstųsi anapus kapo. Žemė buvo sukurta ir Evangelija apreikšta tam, kad šeimos galėtų būti sukurtos, užantspauduotos ir išaukštintos amžinybei. (Suderinta su „Šeima. Pareiškimas pasauliui“, 35602 156.)

Susijusios nuorodos: Pradžios 2:24; Psalmyno 127:3; Malachijo 4:5–6; DS 131:1–4

9. Įsakymai

Įsakymai yra įstatymai ir reikalavimai, kuriuos Dievas duoda žmonijai. Mes parodome savo meilę Jam laikydami Jo įsakymų (žr. Jono 14:15). Įsakymų laikymasis atneš Viešpaties palaiminimus (žr. DS 82:10).

Du pagrindiniai įsakymai yra „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela

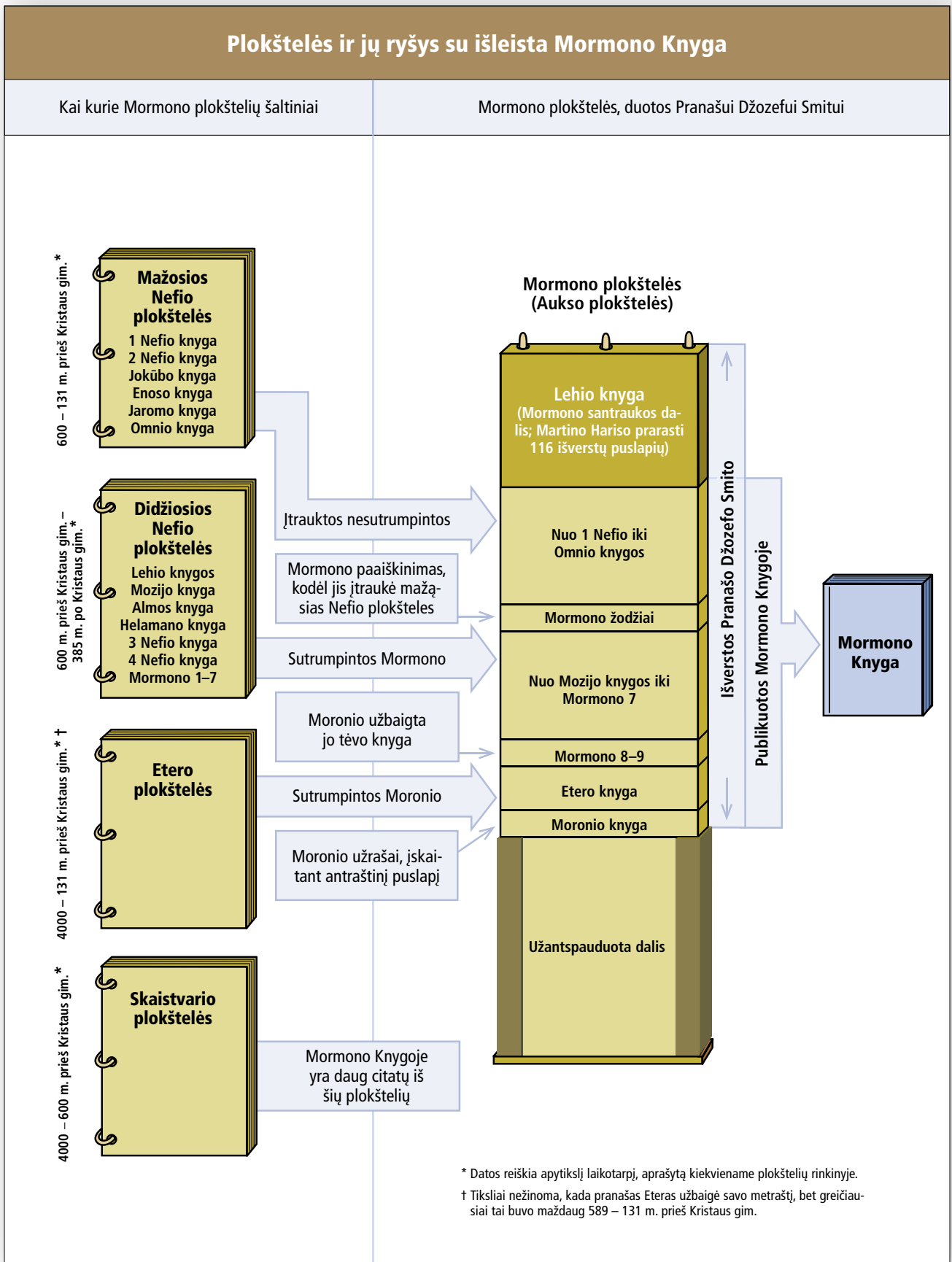
ir visu protu. ... [ir] ... mylėk savo artimą kaip save patį“ (Mato 22:36–39).

Dešimt įsakymų yra labai svarbi Evangelijos dalis ir yra amžini principai, būtini mūsų išaukštinimui (žr. Išėjimo 20:3–17). Viešpats apreiškė juos Mozei senovės laikais, ir Jis dar kartą juos paskelbė šiuolaikiniuose apreiškimuose.

Kiti įsakymai yra: kasdien melstis (žr. 2 Nefio 32:8–9), mokyti Evangelijos kitus (žr. Mato 28:19–20), laikytis skaistybės įstatymo (žr. DS 46:33), mokėti visą dešimtinę (žr. Malachijo 3:8–10), pasninkauti (žr. Izaijo 58:6–7), atleisti kitiems (žr. DS 64:9–11), turėti dėkingumo dvasią (žr. DS 78:19) ir gyventi pagal Išminties Žodį (žr. DS 89:18–21).

Susijusios nuorodos: Pradžios 39:9; Izaijo 58:13–14; 1 Nefio 3:7; Mozijo 4:30; Almos 37:35; Almos 39:9; DS 18:15–16; DS 88:124

Daugiau informacijos šiomis temomis ieškokite tinklalapyje LDS.org, Teachings, Gospel Topics; arba žr. *Ištikimi tikėjimui. Evangelijos žinynas (2005)*.

Kelionių, aprašytų Mozijo 7–24 skyriuose, planas

- 1 Kai kurie nefitai bando susigrąžinti Nefio žemę.** Jie kariauja tarpusavyje, ir išgyvenusieji grįžta į Zarahemlą. Zenifas yra toje grupėje. (Žr. Omnio 1:27–28; Mozijo 9:1–2.)
- 2 Nefitų grupė, vedama Zenifo,** įsikuria Nefio žemėje tarp lamanitų (žr. Omnio 1:29–30; Mozijo 9:3–5).

Mirus Zenifui, jo sūnus Nojus pradeda valdyti neteisiai. Abinadis įspėja žmones atgailauti. Alma paklauso Abinadžio žinios ir moko jos kitus netoli Mormono vandenų. (Žr. Mozijo 11–18.)

- 3 Alma ir jo žmonės palieka karalių Nojų ir keliauja į Helamo žemę** (žr. Mozijo 18:4–5, 32–35; 23:1–5, 19–20).

Lamanitai užpuola Nojaus žmones Nefio žemėje. Valdo Nojaus sūnus Limhis, o žmonės gyvena lamanitų vergovėje. (Žr. Mozijo 19–20.)

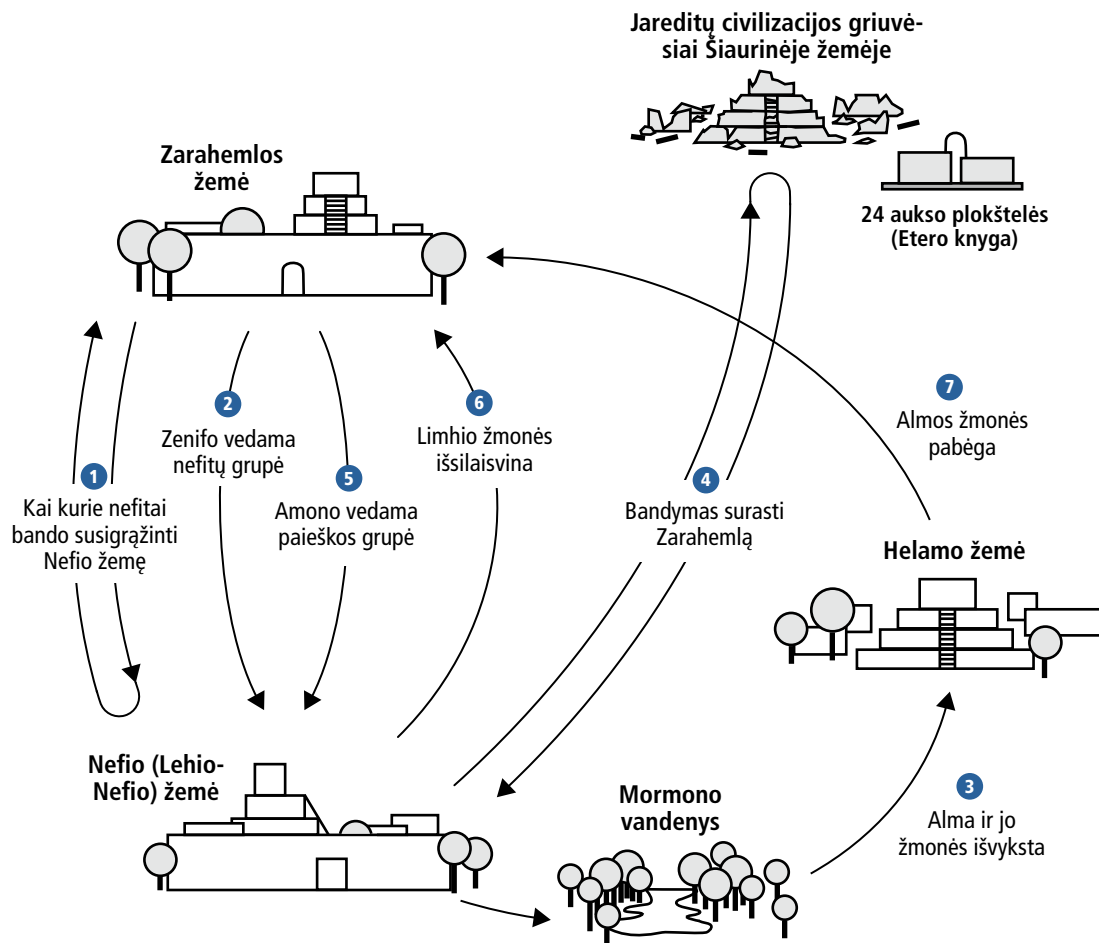
- 4 Bandyamas surasti Zarahemlą:** Limhis pasiunčia grupę žmonių surasti Zarahemlą ir pasikviesti pagalbą. Paieškos grupė atranda sunaikintos tautos griuvėsius ir 24 auksines plokšteles. (Žr. Mozijo 8:7–9; 21:25–27.)

- 5 Paieškos grupė, vadovaujama Amono,** išvyksta iš Zarahemlos, kad atrastų iškeliavusiųjų į Nefio žemę palikuonis (žr. Mozijo 7:1–6; 21:22–24).

- 6 Limhio žmonės išsilaisvina** iš vergijos ir yra Amono vedami atgal į Zarahemlą (žr. Mozijo 22:10–13).

Lamanitai pasiunčia armiją surasti Limhį ir jo žmones. Lamanitų armija, pasiklydusi tyruose, Helamo žemėje aptinka Almą ir jo žmones. Lamanitai juos pavergia. (Žr. Mozijo 22–24.)

- 7 Almos žmonės išsilaisvina** iš vergijos ir keliauja į Zarahemlą (žr. Mozijo 24:20–25).

Galimos Mormono Knygos vietovės (jų tarpusavio ryšys)*

* Galimos vietovių sąsajos Mormono Knygoje remiantis knygos duomenimis. Nereikėtų mėginti sutapatinti šio žemėlapiu vietų su bet kokia egzistuojančia geografine vieta.

SEMINARIJOS IR
RELIGIJOS INSTITUTAI

PASTARŲJŲ DIENŲ
ŠVENTŲJŲ
JĖZAUS KRISTAUS
BAŽNYČIA

LITHUANIAN

09411 156